

**T.C.
SAKARYA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ**

**KİTÂB-I ESBÂBÜ'L-‘ALÂMÂT
(METİN-İNCELEME-DİZİN- SÖZLÜK)
BİRİNCİ CİLT**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Seval TOKAT

**Enstitü Anabilim Dalı : Türk Dili ve Edebiyatı
Enstitü Bilim Dalı : Eski Türk Dili**

Tez Danışmanı : Yrd. Doç. Dr. Paki KÜÇÜKER

EYLÜL - 2010

T.C.
SAKARYA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

KİTÂB-I ESBÂBÜ'L-‘ALÂMÂT
(METİN-İNCELEME-DİZİN-SÖZLÜK)
BİRİNCİ CİLT

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Seval TOKAT

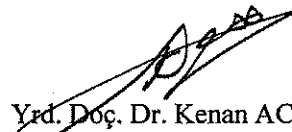
Enstitü Anabilim Dalı : Türk Dili ve Edebiyatı
Enstitü Bilim Dalı : Eski Türk Dili

Bu tez 21.09. 2010 tarihinde aşağıdaki jüri tarafından oybirliği ile kabul edilmiştir.

Yrd. Doç. Dr. Paki KÜÇÜKER

Jüri Başkanı

- Kabul
 Ret
 Düzeltme

Yrd. Doç. Dr. Kenan ACAR

Jüri Üyesi

- Kabul
 Ret
 Düzeltme

Yrd. Doç. Dr. Kazım YILDIRIM

Jüri Üyesi

- Kabul
 Ret
 Düzeltme

BEYAN

Bu tezin yazılmasında bilimsel ahlak kurallarına uyulduğunu, başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda bilimsel normlara uygun olarak atıfta bulunulduğunu, kullanılan verilerde herhangi bir tahrifat yapılmadığını, tezin herhangi bir kısmının bu üniversite veya başka bir üniversitedeki başka bir tez çalışması olarak sunulmadığını beyan ederim.

Seval TOKAT

21.09.2010

ÖNSÖZ

Anadolu'ya yerleşmeden önce siyasî ve sosyal şartların neticesinde kendi yazı dillerini oluşturamayan Oğuz Türkleri, Anadolu Selçuklu Devleti'nin yıkılması ve Anadolu Türk beylerinin teşvik ve istekleriyle Türkçe yazmaya başlamışlardır. 13. yüzyıldan itibaren Türk şair ve yazarları telif ve tercüme pek çok eser vererek Anadolu'da Oğuz Türkçesinin yazı dili olarak şekillenmesinde büyük rol oynamışlardır.

Eski Anadolu Türkçesi olarak adlandırılan bu yazı dili ile verilen eserlerin oldukça çeşitli olduğu dikkat çekmektedir. Bu dönemde edebiyat, sosyal bilimler ve fen bilimlerinde pek çok eser verilmesine rağmen, yapılan araştırmaların daha çok edebî alanda olduğu görülür. Edebî eserler üslûp kaygısı nedeniyle dönemin özelliklerini yeterli olarak yansıtmayabilir. Bu nedenle tarihî metin çalışmalarında, edebî metinlerin yanında diğer alanlarda yazılmış metinlerin de incelenmesi, dönemin söz varlığının ve dil özelliklerinin belirlenmesi için gereklidir. Bu nedenle çalışmak için Kitâb-ı Esbâbü'l-'Alâmât adlı tıp metnini seçtik.

Türk tıp tarihinde literatüre “Yazarı Bilinmeyen Cerrahnâme” olarak geçen kitabın iki nüshası bulunmaktadır. Bu nüshalardan biri olan Kitâb-ı Esbâbü'l-'Alâmât ile ilgili çalışma yapılmamış olması, tıp eserlerinin dönemin söz varlığının belirlenmesindeki rolü göz önüne alındığında bir eksiklik olarak görülüp bu eksikliği elimizden geldiği kadar tamamlamak bu çalışmayı yapmamızın en önemli nedenidir.

Tez konumun belirlenmesinde ve çalışmamın her aşamasında beni destekleyen, lisans öğrenimimden beri beni cesaretlendiren kıymetli hocam Yrd. Doç. Dr. Paki KÜÇÜKER'e, tez çalışması süresinde bana tahammül ederek yardım ve hoşgörülerini esirgemeyen değerli hocalarım Dr. İlhan UÇAR ve Dr. Şaban DOĞAN'a, çalışma boyunca bana yardımcı olmaktan çekinmeyen sevgili meslektaşım Sibel MURAD'a, sevgisini ve desteğini hiç esirgemeyen annem Hatice TOKAT'a teşekkürlerimi sunmayı borç bilirim.

Seval TOKAT

21/09/2010

İÇİNDEKİLER

BİRİNCİ CİLT

KISALTMALAR	vi
TABLO LİSTESİ	vii
ÖZET	viii
SUMMARY	ix
GİRİŞ	1
BÖLÜM 1: İMLÂ ÖZELLİKLERİ	22
1.1. Ünlülerin İmlâsı	22
1.1.1. Kapalı e'nin İmlâsı	22
1.1.2. a Ünlüsünün İmlâsı	22
1.1.3. e Ünlüsünün İmlâsı	23
1.1.4. ı, i Ünlülerinin İmlâsı	24
1.1.5. o, ö, u, ü Ünlülerinin İmlâsı	25
1.2. Ünsüzlerin İmlâsı	26
1.2.1. b ve p Ünsüzlerinin İmlâsı	26
1.2.2. c ve ç Ünsüzlerinin İmlâsı	27
1.2.3. k ve g Ünsüzlerinin İmlâsı	27
1.2.4. ŋ Ünsüzünün İmlâsı	27
1.2.5. s Ünsüzünün İmlâsı	28
1.3. Sözcük ve Eklerin İmlâları	28
1.3.1. kim Bağlacının İmlâsı	28
1.3.2. ki Bağlacının İmlâsı	29
1.3.3. dağı Bağlacının İmlâsı	29
1.3.4. için Edatının İmlâsı	29
1.3.5. i- Ek-fiilinin İmlâsı	30

1.3.6. ile Edat ve Bağlacının İmlâsı	30
1.3.7. da/de Bağlacının İmlâsı.....	31
1.4. Arapça ve Farsça Sözcüklerin İmlâsı	31
BÖLÜM 2: SES BİLGİSİ.....	32
2.1. Ünlüler	32
2.1.1. Ünlü Uyumları	32
2.1.1.1. Kalınlık-İncelik Uyumu	32
2.1.1.2. Düzlük-Yuvarlaklık Uyumu	32
2.1.2. Ünlü Değişimi	34
2.1.2.1. a > e Değişmesi	34
2.1.2.2. a > ı Değişmesi	34
2.1.2.3. e > a Değişmesi	34
2.1.2.4. e > i Değişmesi	34
2.1.2.5. e > ö Değişmesi	34
2.1.2.6. ı > u Değişmesi	35
2.1.2.7. i > e Değişmesi	35
2.1.2.8. i > ü Değişmesi	35
2.1.2.9. o > ö Değişmesi	35
2.1.2.10. o > u Değişmesi	35
2.1.2.11. ö > ü Değişmesi	35
2.1.2.12. u > ı Değişmesi	35
2.1.2.13. ü > i Değişmesi	36
2.1.3. Ünlü Düşmesi.....	36
2.1.3.1. ı Düşmesi.....	36
2.1.3.2. u Düşmesi.....	36
2.1.4. Ünlü Türemesi	37
2.1.4.1. u Türemesi.....	37
2.2. Ünsüzler	37
2.2.1. Ünsüz Değişmeleri.....	37

2.2.1.1. t-/d- Tercihi.....	37
2.2.1.2. p-/b- Tercihi.....	38
2.2.1.3. Ötümlüleşme.....	38
2.2.1.4. Ötümsüzleşme	39
2.2.1.5. Dudaklılaşma.....	39
2.2.1.6. Damaklılaşma	40
2.2.1.7. Dişsileşme.....	40
2.2.1.8. Sızıcılaşma.....	41
2.2.2. Ünsüz Türemesi	43
2.2.2.1. h Türemesi	43
BÖLÜM 3: ŞEKİL BİLGİSİ	44
3.1. İsimler	44
3.1.1. İsim Çekim Ekleri	44
3.1.1.1. Çokluk Ekleri.....	44
3.1.1.2. İyelik Ekleri	44
3.1.1.3. Hâl Ekleri.....	45
3.1.2. İsim Yapım Ekleri.....	48
3.1.2.1. İsimden İsim Yapım Ekleri	48
3.1.2.2. Fiilden İsim Yapım Ekleri	51
3.2. Fiiller.....	54
3.2.1 Fiil Çekim Ekleri.....	54
3.2.1.1. Bildirme Kipleri.....	54
3.2.1.2. Tasarlama Kipleri	54
3.2.1.3. Şahıs Ekleri.....	55
3.2.2. Fiil Yapım Ekleri	57
3.2.2.1. Fiilden Fiil Yapım Ekleri.....	57
3.2.2.2. İsimden Fiil Yapım Ekleri	60
3.2.3. Birleşik Fiiller	61

3.2.3.1. İsim+Yardımcı Fiil Kuruluşunda Olanlar	61
3.2.3.2. Fiil+Yardımcı Fiil Kuruluşunda Olanlar	62
3.2.4. Ek-Fiil	62
3.2.4.1. Birleşik Çekimler.....	62
3.3. Fiilimsiler	63
3.3.1. İsim-Fiil.....	63
3.3.2. Sıfat-Fiil	64
3.3.3. Zarf-Fiil.....	65
3.4. Sıfatlar	66
3.4.1 Niteleme Sıfatları	66
3.4.2. Belirtme Sıfatları.....	67
3.5.2.1. İşaret Sıfatları	67
3.5.2.2. Sayı Sıfatları	67
3.5.2.3. Belirsizlik Sıfatları.....	67
3.5.2.4. Soru Sıfatları.....	68
3.5. Zamirler	68
3.5.1. Şahıs Zamirleri.....	68
3.5.2. İşaret Zamirleri.....	68
3.5.3. Dönüşlülük Zamiri	68
3.5.4. Belirsizlik Zamirleri.....	68
3.5.5.Soru Zamirleri	68
3.6. Zarflar.....	69
3.6.1. Yer-Yön Zarfları	69
3.6.2. Zaman Zarfları	69
3.6.3. Durum Zarfları	69
3.6.4.Miktar Zarfları	69
3.6.5. Soru Zarfları.....	70

3.7. Edatlar	70
3.7.1. Çekim Edatları	70
3.8.2. Sıralama Edatları	71
3.8.3. Denkleştirme Edatları	71
3.8.4. Cümle Başı Edatları	71
3.8.5. Sona Gelen Edatlar	72

BÖLÜM 4: METİN	73
-----------------------------	-----------

İKİNCİ CİLT

BÖLÜM 5: DİZİNLER	162
5.1. Genel Dizin	162
5.2. Sıklık Dizini	496
SONUÇ	507
KAYNAKLAR	510
EKLER	516
Ek. A. Tıpkı Basım	516
ÖZ GEÇMİŞ	609

KISALTMALAR

- Ar.** : Arapça
Bkz. : Bakınız
C. : Cilt
DLT : Divanü Lügat-it Türk Tercümesi
Far. : Farsça
Gr. : Grekçe
H. : Hicrî
Krş. : Karşılaştırınız.
Lat. : Lâtince
M. : Milâdi
S. : Sayı
s. : Sayfa
Sür. : Süryânice
T. : Türkçe

TABLO LİSTESİ

Tablo 1 : Kullanılan çeviri yazı (transkripsiyon) işaretleri	72
---	----

Tezin Başlığı : Kitâb-ı Esbâbü'l- ^ç Alâmât (Metin-İnceleme-Dizin- Sözlük)	
Tezin Yazarı : Seval TOKAT	Danışman: Yrd. Doç. Dr. Paki KÜÇÜKER
Kabul Tarihi : 21.09.2010	Sayfa Sayısı: ix (ön kısım)+515(tez)+94(Ek)
Ana Bilim Dalı : Türk Dili ve Edebiyatı	Bilim Dalı : Eski Türk Dili
<p>Eski Anadolu Türkçesi olarak adlandırılan, Oğuz Türkçesine dayanan yazı diliyle 13. yüzyıldan itibaren gerek tercüme, gerekse telif pek çok eser verilmiştir. Bilim dallarında yapılan tercüme ve yazılan telif eserler, Türkçenin bilim dili olmasına büyük katkı sağlamışlardır.</p> <p>15. yüzyılın sonlarına doğru yazılan Kitâb-ı Esbâbü'l-^çAlâmât bir cerrahnâmedir. Cerrâhî bir tıp kitabı olan Kitâb-ı Esbâbü'l-^çAlâmât, hastalıkların belirtilerini ve sebeplerini açıklayarak tedavi yollarının anlatıldığı bir eserdir. Eserin iki nüshası bulunmaktadır. Çalışmamızda Süleymaniye Yazma Eserler Kütüphanesi, Yazma Bağışlar 814/1 Muhtelit arşiv numarasıyla kayıtlı nüsha kullanılmıştır. Diğer nüsha olan Kitâb-ı Cerrahnâme'den destek nüshası olarak faydalanılmıştır.</p> <p>Çalışma giriş, inceleme, metin ve dizinlerden oluşmaktadır. Giriş bölümünde çalışmanın içeriği, yöntemi ve amacı belirtilmiştir. İnceleme bölümü imlâ özellikleri, ses bilgisi, şekil bilgisi olmak üzere üç bölümden meydana gelmektedir. Dördüncü bölümde metin, beşinci bölümde dizinler yer almaktadır. Genel dizinde kelimelerin sözlük anlamları verilmiştir. Genel dizine eklenen sıklık dizininde sözcüklerin kullanım sıklığı gösterilmiştir.</p>	
Anahtar Kelimeler: Kitâb-ı Esbâbü'l- ^ç Alâmât, Kitâb-ı Cerrahnâme, Eski Anadolu Türkçesi, Dil İncelemesi, Tıp Tarihi.	

Title of the Thesis: Kitâb-ı Esbâbü'l-‘Alâmât (Text-Examination-Dictionary-İndex)	
Author : Seval TOKAT	Supervisor: Assist. Prof. Dr. Paki KÜÇÜKER
Date : 21.09.2010	Nu. of pages : ix (pre text)+515 (main bady)+94(app.)
Department :Turkish Lang. and Lit.	Subfield: Old Turkish Language
<p>Many works including both translation and copyright have been produced since 13th century by the written language which is based on Oğuz Turkish Language and is called as Old Turkish Language. Translations and copyright works on every discipline have provided significant contributions to make Turkish a scientific language.</p> <p>Kitâb-ı Esbâbü'l-‘Alâmât which was written towards the end of the 15th century is a book which was about medical operations. As a medical book Kitâb-ı Esbâbü'l-‘Alâmât is a work that explains treatment of illnesses by describing the symptoms and causes of them. Only two copies of this work exist in libraries in Turkey. In this study we utilized from the copy which is registered in Süleymaniye Library, Yazma Bağışlar 814/1 Muhtelit. The other copy, Kitâb-ı Cerrahnâme, is used as a supporting copy.</p> <p>This study includes introduction, analysis, text and index. Content, method and purpose of the study have been stated in the introductory section. Analysis section consists of three chapters: orthographic features, phonics, morphology. In the fourth section text is included and the fifth section consists of index. Definitions of words are written in general index. Frequency of usage of words has been shown in frequency index added to general index.</p>	
Key Words: Kitâb-ı Esbâbü'l-‘Alâmât, Kitâb-ı Cerrahnâme, Old Anatolian Turkish, Language Analysis, History od Medicine.	

GİRİŞ

Anadolu'da yazı dili olarak kullanılan Arapça ve Farsça, Beylikler döneminden itibaren yerini Türkçeye bırakmaya başlamıştır. Anadolu beylerinin istek ve teşvikleriyle Türkçe pek çok telif ve tercüme eser ortaya konmuş ve Oğuz Türkçesi bir yazı dili haline gelmiştir. 14. yüzyıldan itibaren Türk hekimler tarafından verilen tıbbî eserler dikkat çekicidir. Bu eserler üzerinde yapılacak bilimsel çalışmalar dönemin dil özelliklerini ortaya çıkarmak açısından gerekli olduğu kadar metinlerdeki dil malzemesinin tespiti için önem arz etmektedir.

Araştırmanın Konusu

Tezimizin konusu Eski Anadolu Türkçesi Dönemi eserlerinden Kitâb-ı Esbâbü'l-‘Alâmât adlı eserin araştırılması; çeviri yazı alfabesine aktarılarak, ses bilgisi ve şekil bilgisi incelemelerinin yapılması, dizinlerinin ve sözlüğünün hazırlanmasıdır.

Araştırmanın Önemi

Dilin incelemeleri bizlere dilbilimsel verilerle birlikte o dili kullananlar hakkında değerli bilgiler de vermektedir. Yazılı eserler, yazıldıkları devrin edebiyatı, sanatı, bilimi, toplumsal hayatı hakkında birer hazinedirler. Bu sebeple dil incelemelerinin sadece eş zamanlı yöntemle değil, tarihî metinler vasıtasıyla art zamanlı yöntemle de yapılması büyük bir önem taşımaktadır. Böylece hem dilin gelişim süreci hakkında doğru yargılara varılır hem de dili kullananlar ve yaşadıkları dönem hakkında bilgi elde edilir.

Türkçenin Batı kolu olarak adlandırılan Oğuz Türkçesiyle 13. yüzyıldan itibaren çeşitli konularda binlerce el yazması eser yazılmıştır. Bu eserlerin üzerinde

yapılacak bilimsel incelemeler hem Türkçenin gelişimine ışık tutacak hem de sahip olduğumuz uygarlık hakkında bizlere eşsiz bilgiler sunacaktır.

Araştırmanın Amacı

Bu çalışmanın amacı; 15. yüzyıl tıp metinleri içerisinde yer alan Kitâb-ı Esbâbü'l-‘Alâmât adlı eserini gün ışığına çıkarmak, ses bilgisi ve şekil bilgisi açısından incelemesini yapmak ve dil çalışmaları açısından önemli görülen dizin ve sözlüğünü hazırlamaktır.

Kapsam

Eserin Türkiye kütüphanelerinde tespit edebildiğimiz iki nüshası bulunmaktadır: Süleymaniye Kütüphanesi Yazma Bağışlar 814/1 Muhtelit arşiv numarasıyla kayıtlı Kitâb-ı Esbâbü'l-‘Alâmât ve İstanbul Arkeoloji Müzesi Kütüphanesi 729 arşiv numarasıyla kayıtlı Kitâb-ı Cerrahnâme. Çalışmamızda Yazma Bağışlar 814/1 Muhtelit numaralı nüsha tercih edildi. Bunun sebebi ise diğer nüsha üzerinde bir doktora tezi yapılmış olmasıdır.

Çalışmamızda kaynak olarak kullandığımız nüsha 208x123-143x75 mm ölçülerinde, 188 varaktan oluşmaktadır. 188-b numaralı sayfada 12, diğer sayfalarda ise 9 satır bulunmaktadır. Eser harekelidir ve nesih hatla yazılmıştır. Eserin başında veya sonunda fihrist bulunmamaktadır. Her fasıl metin içerisinde yazılmış ve bu kısımlar kırmızı mürekkeple yazılmıştır. Diğer nüsha çalışmada destek nüshası olarak kullanıldı ve asıl nüshada okunamayan bazı sözcükler ile eksik olan 42-b, 43-a numaralı sayfalar bu nüsha yardımıyla tamamlanıp düzeltildi.

Yöntem

Çalışmamız, Giriş, İnceleme, Metin ve Dizinler bölümlerinden oluşmaktadır.

Giriş bölümünde, çalışılan eserin konusu ve yazmaları üzerinde durulmuş, dönemin diğer önemli tıp yazmaları hakkında bilgi verilerek incelenen eserin bu eserler içerisindeki yeri ve önemi gösterilmiştir.

İnceleme bölümü yazım özellikleri, ses ve şekil bilgisi bölümlerinden oluşmaktadır. Dil bilgisi incelemesi yapılırken art zamanlı karşılaştırmalı dilbilgisi metodu kullanılarak sözcüklerdeki ses ve şekil değişimleri Eski Anadolu Türkçesinin devamı niteliğindeki Türkiye Türkçesi ile karşılaştırılarak gösterilmiştir. Eser edebî metin olmadığından ve düzenli bir cümle yapısına sahip bulunmadığından cümle incelemesine girmedik.

Metin bölümünde eser çeviri yazı alfabesine aktarılmıştır. Her sayfanın başlangıcında sayfa numaraları, her satırın başında satır numaraları belirtilmiştir.

Eserin tamamı harekelidir. Eserde aynı sözcüklerin farklı şekilde harekelendiği görülmektedir. Eserin aslına sadık kalmak amacıyla sözcüklerin harekelendiği şekilde okunmasına özen gösterilmiştir. Farklı yazımlar indekste birer madde başı olarak gösterildi ancak anlamlandırmada bu tipteki sözcüklerde kelimenin asıl imlasına gönderme yapıldı. Metnimizde **güne dek** () (58b-9), **gāyet de** () (57b-2), **andan sonra** () (123a-9) gibi ayrı yazılması gerekirken bitişik yazılan sözcükler metinde ayrı yazılmış, dizinde birer madde başı olarak gösterilmiştir.

Eseri bölümlere ayıran fasıllar çalışmamızda koyu yazılmıştır.

Metin bölümü bu yöntemle oluşturulduktan sonra dizin bölümü hazırlanmıştır. Dizin, Cibakaya 2.2 adlı programla hazırlanmıştır. Dizini hazırlayabilmek için sözcüklerin üzerine gelen çekim ekleri işaretlenmiş, dizin programının algılamadığı karakterler kaldırılıp kelimeler birleşik yazılarak Arapça ve Farsça tamlamaların da dizine girmesi sağlanmıştır. Arapça yapılı tamlamalar dizinde madde başı olarak alınmıştır, ancak Farsça yapılı tamlamalar genellikle madde başlarının alt kategorilerinde verilmiştir.

Dizin bölümünde, metinde geçen sözcükler gramer özellikleri göz önünde bulundurularak çekimli şekilleri ve anlamlarıyla birlikte verilmiştir. Madde başı olan sözcükler fiil kökünden sonra (-), isim kökünden sonra işaretli olarak gösterilmiştir. Sözcüklerin anlamı verilmeden önce kökenleri kısaltmalarla belirtilmiş, kökeni bilinmeyen sözcüklerde bu bilinmezliği belirtmek için soru işareti (?) kullanılmıştır. Bazı sözcüklerin kökeni yazılırken birden fazla kısaltma kullanılmıştır. Bunun sebebi, kelimenin sözlüklerde farklı menşeli olarak geçtiğini, bir dilden başka bir dile geçtiğini, tamlamaları farklı menşeli kelimelerin oluşturduğunu veya yabancı menşeli kelimelerin Türkçe ek aldığını göstermektir. Madde başı olan sözcüklerin metinde farklı biçimleri varsa (Bkz.) kısaltmasıyla kelimenin asıl şekline, farklı dillerden alınmış şekilleri ya da eş anlamlıları varsa (Krş.) kısaltması ile diğer madde başlarına gönderme yapılmıştır. Metinde yanlış yazılan veya harekelenen sözcüklerin doğru yazılışları ise sözcüğün anlamı verilmeden önce tırnak işareti kullanılarak belirtilmiştir.

Madde başı olan sözcüklerin karşılıklarına metindeki anlamı yazılmış, daha sonra metnin hangi sayfa ve satırında geçtiğini gösteren numaraları gösterilmiştir. Metinde kullanılan bitki adlarının madde başlarında Latince karşılıkları da verilmiştir.

Dizinde önce sözcüklerin eksiz kullanıldıkları sayfa ve satırlar verilmiştir:

aķ : Ak, beyaz.

a. 27b/05, 51a/09, 67a/07, 70a/04, 80b/04, 83b/05, 83b/05, 84a/06, 87a/05, 89b/04, 111a/04, 111b/08, 122a/04, 135a/05, 178a/04, 178b/01 [16]

Yukarıdaki sıralamada madde başı sözcüğün 16 yerde eksiz olarak kullanıldığı görülmektedir. Bu sıralamadan sonra yalın hâlle birlikte oluşturulmuş kelime grupları gösterilmiştir:

a. bahaķ 83b/05

a. baraşuņ 83b/05

a. nesne 178b/01

a. ola 87a/05

a. olmaķdur 27b/05, 80b/04, 122a/04 [3]

a. olub 178a/04

a. olur 84a/06, 111b/08 [2]

a. olursa 70a/04, 135a/05 [2]

a. şırça ĥardal 67a/07

a. şoğan 51a/09

a. ve kücücek beşreler 111a/04

yaş ve a. üzümle 89b/04

Yukarıdaki sıralamada madde başı sözcüğün on iki yerde eksiz olarak kelime grubu oluşturduğu görülmektedir. Daha sonra sözcüğün üzerine gelen ekler gösterilmiş; sözcük, bu ekle grup oluşturuyorsa bu grup, o ekten hemen sonra verilerek diğer ek sıralamalarına geçilmiştir:

a. + dan 112a/02

a. + dur 19b/06, 68b/04, 84a/04 [3]

a. + ı + (1) 60a/05

yumurda a. 60a/05

a. + ı + (ağ.ı) + (1) 7a/03, 14b/05, 78a/01 [3]

yumurda a. 7a/03, 14b/05, 78a/01 [3]

a. + ına + (ağ.ına) 133b/05, 134a/05 [2]

yumurda a. 133b/05, 134a/05 [2]

a. + ıyla + (ağ.ıyla) 15a/06, 39b/09 [2]

yumurda a. 15a/06, 39b/09 [2]

[= 28]

Madde başının sıralanmasının ardından metindeki toplam kullanım sayısı köşeli parantezle gösterilmiştir. Yukarıdaki örnekte ağ sözcüğünün metinde toplam yirmi sekiz defa kullanıldığı görülmektedir.

Çalışma sonunda yararlanılan kaynakların yer aldığı bibliyografya vardır.

Genel dizin haricinde sözcüklerin kullanım sıklığının görülebileceği sıklık dizini de hazırlandı.

15.-16. Yüzyıllarda Anadolu'da Yazılmış Tıp Eserlerine Genel Bir Bakış

Yâdigâr-ı İbn-i Şerif

Yâdigâr-ı İbn-i Şerif, 15. yüzyılda yazılan önemli bir tıp eseridir. Timurtaş oğlu Umur Bey için onun paşalık döneminde (1421-1428) Bursa'da yazılmış ve takdim edilmiş olduğu tahmin edilmektedir. İbn-i Şerif, bu kitabı yazarken İbn-i Sina (980- 1037) ve İbn-i Baytar'dan (1197-1248) yararlanmıştır. Eser hakkında Paki Küçüker, bir doktora çalışması yapmıştır (Küçüker, 1994).

Kitâb-ı Hulâsa-i Tıbb

Cerrâh Mes'ûd'un Hulâsa-i Tıbb adlı eseri 15. yüzyılda yazılmış önemli bir cerrâhnâmedir. Cerrâh Mes'ûd, Hâzâ Kitâb-ı Hulâsa-i Tıbb adlı eseri Farsçadan Türkçeye çevirmiştir. Bazı kaynaklarda Cerrâh Mes'ûd ve eseri, 14. yüzyıl olarak gösterilse de Cerrâh Mes'ûd'un 15. yüzyılın ikinci yarısında yaşamış ve çevirisini de bu dönemde yapmıştır. Eser üzerinde İlhan Uçar tarafından yapılmış bir doktora çalışması vardır (Uçar, 2009).

Tervihü'l-Ervah

Ahmedî'nin (1334?-1413)'nin mesnevi şeklinde kaleme aldığı Tervihü'l-Ervah, manzum bir tıp eseridir. Eserde Anatomi ile ilgili kısa bir bilgi verildikten sonra hastalıkların tedavilerinden söz edilir. Tervihü'l-Ervah üzerinde Osman Özer, doktora çalışması yapmıştır (Özer, 1995).

Terceme-i Akrâbâdîn

Cürcânî'nin Zahîre-i Harezşahî adlı Farsça eserinin akrâbâdîn kısmının Sabuncuoğlu Şerefeddin tarafından yapılan tercümesidir. Tercüme 1454 yılında Amasya'da yapılmıştır. Terceme-i Akrâbâdîn üzerine Şaban Doğan tarafından doktora çalışması yapılmıştır (Doğan, 2009)

Cerrâhiyyetü'l-Hâniyye

Cerrâhiyyetü'l-Hâniyye, ünlü İslam hekimi Endülüslü Ebulkasım Zehrâvî'nin Tasrif adlı eserinin cerrâhîye ayrılan bölümü esas alınarak Sabuncuoğlu Şerefeddin tarafından 1465 yılında hazırlanmış ve Fatih Sultan Mehmed'e sunulmuştur. Cerrâhiyyetü'l-Hâniyye için tam bir tercüme demek doğru değildir. Ebulkasım Zehrâvî eserinde yalnız âlet resimlerini Sabuncuoğlu ise hem âlet hem ameliyet ve cerrâhî müdahale tekniklerini gösteren resimler eklemiştir (Şehsuvaroğlu, 1984:53). Eser İlter Uzel tarafından yayımlanmıştır (Uzel, 1992).

Mücerreb-nâme

Sabuncuoğlu'nun 1468 yılında yazdığı önemli bir eseridir. Sabuncuoğlu bu eserinde denemiş olduğu ilaçların yapıları anlatmıştır. Eser üzerinde Kenan Süveren, bir yüksek lisans çalışması yapmıştır (Süveren 1987). Daha sonra eser, İlter Uzel ve Kenan Süveren tarafından yayımlanmıştır (Uzel-Süveren. 1999). Paki Küçüker de Mücerreb-nâme üzerinde çalışma yapmış ve eseri yayımlamıştır (Küçüker, 2010).

Kitâbü'l- Müntehab fî't-Tıbb

Bu eser Abdulvehhab bin Yusuf ibni Ahmed el-Mardânî tarafından 1420 yılında Çelebî Mehmed adına yazılmıştır. Osmanlı Sarayına taktim edilen ilk tıp kitabı olarak bilinen eser Ali Haydar Bayat tarafından yayımlanmıştır (Bayat, 2005).

Tıbb-ı Nebevî

II. Murad devri vezirlerinden Timurpaşazade Gazi Umur Beyadına Germiyanlı şair ve hekim Ahmed Dâi tarafından dilimize çevrilniş bir eserdir (Süveren-Uzel 1988:136). Eser üzerinde Önder Çağıran bir doktora çalışması yapmıştır (Çağıran, 1992).

Mecmuâtü'l-Fevâ'id

Hekim Beşir Çelebi tarafından 1436 yılında Karamanoğlu İbrahim Bey adına yazılmıştır. Otuz bölümlük iç hastalıklarından bahseden bir eserdir (Süveren-Uzel 1988:138). Eserin bilinen tek nüshası Paris Milli Kütüphanesi'ndedir.

Zahire-i Murâdiye

Sultan II. Murad adına Sinoplu Mü'min bin Mukbil tarafından yazılmış 358 varaklık oldukça hacimli bir eserdir (Süveren-Uzel 1988:137). Eser üzerinde Hüseyin Demir yüksek lisans çalışması yapmıştır (Demir, 2002).

Miftâhü'n-nûr ve Hazâinü's-Sürûr

Sinoplu Mü'min bin Mukbil tarafından on beşinci yüzyılda yazılmış anatomi, hijyen ve özellikle göz hastalıklarının anlatıldığı bir eserdir. Eser Çandaroğullarından Kötürüm Bayezid Beyoğlu İsfendiyar Bey'e ithafen yazılmıştır. Eser üzerinde Mehmet Ünal şahin tarafından yapılmış bir doktora tezi bulunmaktadır.

Tuhfe-i Mübârizi fi İlm-i Cevâhîr

14. yüzyılın sonlarıyla 15. yüzyılın ilk yarısında yaşamış hekim şirvanlı Muhammed bin Mahmud tarafından yazılan eser, Sultan II. Murad'a sunulmuştur. Eserin konusunu kıymetli taşlar, güzel kokular, tıp ve cinsel gücü arttırıcı nesnelere oluşturur. Eser Mustafa Argunşah tarafından yayımlanmıştır (Argunşah, 1999)

Mürşid

Şirvanlı Muhammed bin Mahmud tarafından 1438 yılında yazılmış olan bu eser, göz hastalıklarıyla ilgilidir. Eser Ali Haydar Bayat ve Necdet Okumuş tarafından yayımlanmıştır (Bayat-Okumuş, 2004).

Kemâliyye

Kemâliyye, Şirvanlı Mahmud tarafından yazılmış diğer bir eserdir. On bir bölümden meydana gelen Kemâliyye'nin ilk sekiz bölümü sırayla baştan ayağa kadar çeşitli hastalıkları, dokuzuncu ve onuncu bölümleri şerbet ve macunları, on birinci bölümü ise deontolojik kuralları işlemektedir. Eser, Muhammet Yelten tarafından yayımlanmıştır (Yelten 1993).

Sultaniye

Şirvanlı Muhammed bin Mahmud tarafından yazılan Sultaniye, on dört bâbdan oluşan koruyucu hekimliğe dair önemli bir eserdir. Ferhat Kurban eser üzerinde yüksek lisans çalışması yapmıştır (Kurban, 1990).

Kitâbü'l-Mühimmât

Müellifi bilinmeyen eser on farklı tıp kitabından hareketle, hastalıkların teşhis ve tedavisi amacıyla yazılmış bir tıp eseridir. Sadettin Özçelik'in hazırladığı bu eser Atatürk Kültür Merkezi tarafından yayımlanmıştır (Özçelik, 2001).

Alâ'im-i Cerrâhîn

Alâ'im-i Cerrâhîn on beşinci yüzyılın sonu ile on altıncı yüzyılın başlarına ait önemli bir cerrâhnâmedir. Eserin girişinde Cerrâh İbrahim bin Abdullah, II.Bayezid'in Mora seferi sırasında Çindâr (Cindâr < Ar. + Far. Cinci, afsuncu) adında Yunanca ve Süryanice yazılmış bir tıp kitabı bulunduğunu anlatmaktadır. Bulduğu bu eseri Türkçeye çevirerek Alâ'im-i Cerrâhîn adını verir (İbrahim bin Abdullah, 1505:2a). Cerrah

İbrahim'in 14. ve 15. yüzyılın ünlü Türk hekimlerinden Hacı Paşa, Beşir Çelebi, Hekim Şirvânî, Şerefeddin Sabuncuoğlu'dan alıntılar yapması ve kendi tecrübelerinden bahsetmesi Bu eserin tam bir tercüme olmadığını gösterir (Adıvar, 1991:62). Kitap 22 bölümdür. Frengi hastalığından ve ateşli silah yaralanmalarından bahsetmesi açısından önemli bir eserdir.

Risâle-i Hâsatü'l-Kilye ve'l-Mesâne

15.-16. yüzyılların tanınmış hekim ve cerrâhlarından Âhî Çelebi'nin böbrek ve mesane taşları üzerinde yazdığı eser on bâbdan oluşmaktadır. Eserde böbrek ve mesane taşının kimlerde, bedenin nerelerinde olduğundan, alametlerinden, böbrek ve mesane taşı eriten ilaçlardan, taş çıkarma yöntemlerinden, böbrek ve mesana taşı için hazırlanan ilaçlardan söz eder (Şehsuvaroğlu, 1984:52).

Dönemin Cerrahnâmeleri ve Kitâb-ı Esbâbü'l-‘Alâmât

Batıda ve doğuda olduğu gibi Anadolu coğrafyasında da cerrahlık 19. yüzyıla kadar hekimlikten ayrı olarak gelişmiştir. Gerek telif gerekse çeviri eserlerde de tıbbın bu iki alanı hakkında önemli yazma eserler mevcuttur. 15. yüzyıl sonlarında yazılmış olan dört cerrâhî kitap bulunmaktadır: Sabuncuoğlu Şerefeddin'in Ebulkasım Zehrâvî'den 1465 yılında çevirdiği Cerrâhiyyetü'l-Hâniyye, Cerrâh Mes'ûd'un Ebu Tahir Muhammed Arabî'den çevirdiği Kitâb-ı Hulâsa-i Tıbb, Cerrâh İbrahim bin Abdullah'ın 1505 yılında Çindâr adlı Yunanca ve Süryanice kitaptan çevirdiği Alâ'im-i Cerrâhîn ve literatüre “Yazarı Bilinmeyen Cerrâhnâme” olarak geçen Kitâb-ı Cerrâhnâme (Adıvar, 1991:70).

Kitâb-ı Cerrâhnâme, N. Bedii Şehsuvaroğlu tarafından bulunmuştur (Acıduman, 2007,163). Üzerinde çalışma yaptığımız Kitâb-ı Esbâbü'l-‘Alâmât, N. Bedii

Şehsuvaroğlu tarafından bulunup Nuran Yıldırım tarafından çalışılan Kitâb-ı Cerrâhnâme'nin çeşitli eklemeler ve çıkartmalar yapılmış bir diğer nüshasıdır. Her iki nüshada da müstensih veya müellif adı belirtilmemiştir. Kitâb-ı Cerrâhnâme'deki “fî tariḥ sene 910 (154a)” ibaresi bize bu nüshanın 1504'te yazıldığını göstermektedir. Kitâb-ı Esbâbü'l-‘Alâmât'ta ise tarih bildiren herhangi bir ifade yer almamaktadır. Müstensih, Kitâb-ı Esbâbü'l-‘Alâmât'ı tamamladıktan sonra kitaba “faşl-ı firenk uyuzunu beyân eder” başlığıyla dokuz varaklık bir risale eklemiştir. Fransa Kralı VIII. Charles'ın Napoli seferi (1495) esnasında yayılan bu hastalıktan bahsettiği için eser 1495 tarihinden sonra istinsah edilmiş olmalıdır.

Eserin İçeriği

Kitâb-ı Esbâbü'l-‘Alâmât aynı dönemde yazılan diğer üç cerrâhî eser ile karşılaştırıldığında ifade şekli veya bölümlerin sıralanması gibi farklılıklar dışında konular, etiyoloji, teşhis anlayışı, cerrâhî müdahaleler ve endikasyonları açısından aralarında büyük aykırılıklar olmadığı anlaşılmaktadır (Adıvar, 1991:70).

Eserin 1b numaralı varakında yazar, kitabı yazarken eski ve yeni kelimelerden (kitaplardan) yararlandığını ve amacının cerrâhîde bu kitaptan faydalanılması olduğunu belirtmektedir:

“ammā ba‘du bu risāleyi yüz otuz iki faşl üzerine tertīb êtdüm müteḳaddim̄in ve müte‘aḥḥir̄in kelāmından ba‘zısın ḳudret yêtdükce beyân êtdüm ümîz vardur ki emr-i cerāḥatda bu risāleyile intifā‘ edeler”

(Kitâb-ı Esbâbü'l-‘Alâmât 1b 5/9)

Eserde Bukrat [Hipokrat (M.Ö. 460-370)], Calinus [Galen (129-209)], Muhammed bin Zekeriyya [el-Râzî (865-925)], Ebû Ali [İbn-i Sînâ (980-1037)] ve İbn-i Hubal (1117-

1213)'in adlarının geçmesi yazarın bu tabiplerin eserlerinden yararlandığını bir göstergesidir. Ahmet Acıduman da yaptığı incelemede yazarın Ali bin Abbas'ın kitabı Kitâbü'l-Melik (Kâmilü's-Sınâa)'dan faydalandığını belirtmiştir (Acıduman, 2007:169)

Eserde adından da anlaşılacağı gibi hastalıkların belirtileri ve sebepleri açıklanmış ve tedavi yöntemleri belirtilmiştir. Tedavi yöntemlerinin yanında çeşitli terkip, macun, süfûf, hap, buhûr, tılâ, zamâd, nutûl, yağ ve merhemlerin hazırlanışı da anlatılmıştır. Eserin fihristi yoktur, yazar eserin girişinde kitabın 132 bölümden oluştuğunu belirtmiştir (Kitâb-ı Esbâbü'l-^cAlâmât, 1b 5/6). Ancak eser yüz otuz dört fasıl olarak düzenlenmiştir:

faşl-u evvel kulak işitmemesinin ilâcın beyân eder

faşl-ı ikinci kulak güvüldüsini ve çivıldusını beyân eder

faşlü's-sâliş kulak ağrısını beyân eder

dördüncü faşıl kulaktan irin akmasının ilâcın beyân eder

bêşinci faşıl kulaktan kan akmasının ilâcın beyân eder

altıncı faşl kulakta olan süddeyi dahı kulağa hâricden vâki^c olanın ilâcın beyân eder

yédinci faşl kulak gicisi ilâcın beyân eder

sekizinci faşl kulak zarbıla yaşılması ilâcın beyân eder

toğuzuncu faşl kulak ardında çıkan veremler ilâcın beyân eder

onuncu faşl kulak çıkması ilâcın beyân eder

on birinci faşl kulağ yarılmağ ve kulağda çirg ve şaru şu olmağ ki ekser oğlancuğlarda olur ʿilācın beyān eder

on ikinci faşl burında harāret ve qarğalar ʿilācın beyān eder

on üçüncü faşl burında olan bevāsīr ʿilācın beyān eder

on dördüncü faşl burunda yubūset olmağ beyānındadır

on beşinci faşl burında olan sereṭānī ʿilācın beyān eder

on altıncı faşl ruʿāf ʿilācındadır

on yedinci faşl burın yaşşılanmasını beyān eder

on sekizinci faşl ağızda olan beşre ʿilācın ve kulā ʿilācın beyān eder

on tokuzuncü faşl ağızda olan ākileyi beyān

yigirminci faşl tuṭağ yarığına ve bevāsīrine ve qarğalarına olan ʿilācı beyān eder

yigirmi birinci faşl tuṭağ şişmek ʿilācın beyān eder

yigirmi ikinci faşl tuṭağda beşre ve qarğa ʿilācın beyān eder

yigirmi üçüncü faşl diş eti şişmenüñ ve dişde olan qarğaların ʿilācın beyān eder

yigirmi dördüncü faşl dişüñ eti yënmesin beyān eder

yigirmi beşinci faşl diş eti yënmesinüñ ʿilācın beyān eder

yigirmi altıncü faşl diş eti gevşelmenüñ ʿilācın beyān eder

yigirmi yedinci faşl dil şişmenüñ ʿilācın beyān eder

yigirmi sekizinci faşl dilde ihtirāk olanuñ ʿilācın beyān eder

yigirmi üçüncü faşl dil ve ağız ve tımağ şoyulmağ ʿilācın beyān eder

otuzuncu faşl dil gicimesinüñ ʿilācın beyān eder

otuz birinci faşl dil yarılmasının ʿilācın beyān

otuz ikinci faşl dil altında bēz gibi nesnelər biter ki aña zıfdāʿ dērler anların ʿilācın beyān eder

otuz üçüncü faşl diş ağırsında

otuz dördüncü faşl diş delinmek ve yēnmek ve pāralanmağ ʿilācın beyān eder

otuz beşinci faşl dişün levni müteğayyir olmasının ʿilācın beyān eder

otuz altıncı faşl diş gicimesinüñ ʿilācın beyān eder

otuz yedinci faşl diş ağırınmasının ʿilācın beyān eder

otuz sekizinci faşl diş kurdınun ʿilācın beyān eder

otuz üçüncü faşl diş kamaşmanın ʿilācın beyān eder

kırkıncı faşl bārid nesnelerden diş müteʿālim olmağ ʿilācın beyān eder

kırk birinci faşl diş zaʿfinun ʿilācın beyān eder

kırk ikinci faşl diş uzansa ne vechile ʿilāc olunur anı beyān eder

kırk üçüncü faşl ağızdan kan akmanın ʿilācın beyān eder

kırk dördüncü faşl ağız kokuşu ʿilācın beyān eder

kırk beşinci faşl boğaza diken yā kemük yā loğma yapışsa ne vechile çıkarmağ gerek ʿilācın beyān eder

kırk altıncı faşıl şuya ğark olanuñ ve ipile boğulanuñ ‘ilācın beyān eder

kırk yedinci faşıl boğazda sülük yapışmanuñ ‘ilācın beyān eder

kırk sekizinci faşıl bevāsīr ‘ilācın beyān eder

kırk tokuzuncı faşıl bevāsīri kaç‘ etmek ‘ilācını beyān

ellinci faşıl maķ‘adda olan nevāşīr ‘ilācın beyān eder

elli birinci faşıl maķ‘adda verem ve şikāk eleminüñ ‘ilācın beyān eder

elli ikinci faşıl dübür taşra çıķmak ve daĥı geñsemek ‘ilācın beyān eder

elli üçüncü faşıl maķ‘adda ķurūh ve hikket ve dūd ‘ilācın beyān eder

elli dördüncü faşıl oğlan toğsa dübrinüñ delügi olmasa yāhūd kıız toğsa fercine münfez olmasa anlaruñ ‘ilācın beyān eder

elli beşinci faşıl ĥuzāzuñ ve ‘ilācın beyānındadır

elli altıncı faşıl sa‘fe ‘ilāc beyānındadır

elli yedinci faşıl şac ve saķal ucları yarılsa ‘ilācın beyān eder

elli sekizinci faşıl kelef ve nemeş ve baras ‘ilāclarındadır

elli tokuzuncı faşıl elde ve her ‘uzvda çividile ķonulan göki yāhūd dögülmeden sonra bir ‘uzvda gök ķalsa anlaruñ gidermesin beyān eder

altmışıncı faşıl cicek ve kıızamuķ ve ķarĥalar şonında eşer ķalsa anı gidermesin beyān eder

altmış birinci faşıl temreginüñ ve derinüñ kebek gibi şoyulmasınuñ ‘ilācın beyān eder

altmış ikinci faşl uyuz ve giciyük sebeblerin ve ‘ilâcların beyân eder

altmış üçüncü faşl şerâ ve haşaf ve nebâtü'l-leyyil sebeblerin ve ‘alâmetlerin ve ‘ilâcların beyân eder

altmış dördüncü faşl bādşünâm beyânındadır

altmış beşinci faşl şālîl ve ‘ağfededür

altmış altıncı faşl aq̄ bahaq̄ ve aq̄ baraşuñ sebeblerin ve ‘alâmetlerin ve ‘ilâcların beyân eder

altmış yedinci faşl kara bahaq̄ ve kara baraş sebeblerinüñ ve ‘alâmetlerinüñ ve ‘ilâclarınüñ beyânındadır

altmış sekizinci faşl yüzde ve dudaq̄ ve el ve ayak yarılmasın beyân eder

altmış toq̄uzuncü faşl bit ve sirke ‘ilâcındadır

yétmişinci faşl evrâm ve beşür ve cerâhât ve q̄urūhūñ külli ‘alâmetlerinüñ ve sebeblerinüñ beyânındadır

yétmiş birinci faşl büşür-ı şığâr beyânındadır

yétmiş ikinci faşl q̄andan olur veremler beyânındadır

yétmiş üçüncü faşl humre beyânındadır

yétmiş dördüncü faşl nemle beyânındadır

yétmiş beşinci faşl cemre ve nâr-ı fârsî beyânındadır

yétmiş altıncü faşl âkile beyânındadır

yétmiş yédinci faşıl şudan ve yelden hâşıl olur kabarcuqlardur

yétmiş sekizinci faşıl demâmîldedür

yétmiş tokuzuncı faşıl tâ'ün beyânındadır

sekseninci faşıl kulağ dibinde ve koltuğ ve budda olur veremler beyânındadır ki tâ'ün cinsinden olmaya

seksen birinci faşıl verem-i riğüdadur ki yünānca özīmā dērler

seksen ikinci faşıl verem-i şulb beyânındadır ki aña yünān dilince saķırūs dērler

seksen üçüncü faşıl verem-i riğî beyânındadır

seksen dördüncü faşıl sereţān adlu veremüñ beyânındadır

seksen bēşinci faşıl hurrāc ve dübeyle beyânındadır

seksen altıncı faşıl sel'a beyânındadır

seksen yédinci faşıl ŗuğd-ı güdde beyânındadır

seksen sekizinci faşıl güdedüñ bir nev'î kulağ ardında olana maşşüşdur

seksen tokuzuncı faşıl hanāzîr beyânındadır

toksanıncı faşıl dāhis beyânındadır

toksan birinci faşıl büşür-ı lebeniyyededür

toksan ikinci faşıl cüderî ve haşbe beyânındadır

toksan üçüncü faşıl cerāhat ve teferruğ-ı ittişāl beyânındadır

toksan dördüncü faşıl cerāhat bitirici devālar beyânındadır

toġsan bēşinci faşl bedende oġ ve kemük pāresin cıġarmak beyān ēder

toġsan altıncı faşl ġarġalar ġilācın beyān ēder

toġsan yēdinci faşl cerāġata ve ġurūġa ve nevāşire fāyide ēder devālar ve merhemler beyānındadır

toġsan sekizinci faşl siġirde olan cerāġat ve teferruġ-ı ittişāl ve siġirde olan veremler beyānındadır

toġsan toġuzuncı faşl ġareket ēder ġamarlarda vāġi^c olan cerāġatı beyān ēder

yüzüncü faşl cerāġatdan yā ġarġadan ġan şızmasın beyān ēder

yüz birinci faşl rīġū^ş-şevke ve fesād-ı ġazmuġ beyānındadır

yüz ikinci faşl od ve şu bedeni yaġsa ne vechile ġilāc ētmek gerekdür ġilācın beyān ēder

yüz üçüncü faşl dōġulmiş kimselerüġ ġilācın beyān ēder

yüz dördüncü faşl ata binmeden yā ayak ġabından yāġūd na^lından deri şıyrılmasın beyān ēder

yüz bēşinci faşl kemükde ġarız olan marāzlar beyānındadır

olur yüz altıncı faşl şınıġ veremle olsa yā cerāġatıla olsa ve sınıġ şarmada ġaġā olsa şınıġa şalābet ve te^aġud ġarız olsa ġilācın beyān ēder

yüz yēdinci faşl baş kemükleri şınacaġ ne vechile ġilāc ēdeler anı beyān ēder

yüz sekizinci faşl burın şınmaġ ġilācın beyān ēder

yüz toġuzuncı faşl ġeġe ufanması ġilācı beyānındadır

yüz onuncu faşl köprücek ufanması beyân eder

yüz on birinci faşl yağrın küregi ufanmasını beyân eder

yüz on ikinci faşl gögüs kemükleri ve eyegi kemükleri ufanmasının ilâcın beyân

yüz on üçüncü faşl onurğa kemükleri ufanmasını ilâcın beyân eder

yüz on dördüncü faşl qarıca ufanmasını beyân eder

yüz on beşinci faşl kol kemügi ve bilek ve el tarağı ve barmaqlar şınmasının beyânındadır

yüz on altıncı faşl kaşık kemügi ufanmasını beyân eder ki aña türkce qalaca dەرler

yüz on yedinci faşl uyluq kemügi ufanması beyân eder

yüz on sekizinci faşl baldır kemügi ve diz gözi kemügi ve tobuq ve ökce ve ayağın bākī eczâ'sı şınmasını beyân eder

yüz on toquzuncu faşl çıkıq mufaşıl uzun olmaq ilâcını beyân

yüz yigirminci faşl çeqe çıkması beyân eder

yüz yigirmi birinci faşl köbrücek çıkmaq ve omuz başı çıkmaq beyânındadır

yüz yigirmi ikinci faşl qarıca çıkmasın beyân eder

yüz yigirmi üçüncü faşl dirsek çıkmasın beyân eder

yüz yigirmi dördüncü faşl bilek çıkmasını ve elin bākī kemüklerinin çıkmasın beyân eder

yüz yigirmi beşinci faşl onurğalar çıkması beyânındadır

yüz yigirmi altıncı faşl kıuyruk üzerinde olan oşurğalar çıkmasını beyân eder

yüz yigirmi yêdinci faşl uyluk çıkmasını beyân eder

yüz yigirmi sekizinci faşl dizün ve diz gözünü çıkmasını beyân eder

yüz yigirmi tokuzuncı faşl tobuğda ve ökcede ve ayak kemüklerinde çıkmağ vâkı^c
olanuğ beyânındadır

yüz otuzuncı faşl şınığda ve çıkığda isti‘mâl olunur devâlarda ve tılâlarda ve
yağlardadır

yüz otuz birinci faşl tırnağ marazların beyân eder

yüz otuz ikinci faşl barmağlar şişmenü ve gicimenü beyânındadır

yüz otuz üçüncü faşl kuduz talamag ‘ilâcın beyân eder

yüz otuz dördüncü faşl kuduz olmayan cânavarlar ışırtmasınığ beyânındadır

BÖLÜM 1: İMLÂ ÖZELLİKLERİ

1.1. Ünlülerin İmlâsı

1.1.1. Kapalı e'nin İmlâsı

Kapalı e Eski Anadolu Türkçesi metinlerinde imlâ-fonoloji bağlantısı açısından gerektiği ölçüde açıklığa kavuşturulamamış sorunlardan biridir (Korkmaz, 2005a:496). Metnimiz harekeli olmasına rağmen bu ünlü kök hecenin başında ve içinde farklı şekilde yazılmıştır. Metnimizde, yazımı farklı şekilde görülen bu ses (kapalı e) 'è' ile gösterilmiştir. Sözcük başında kapalı e sesi, esre ile işaretlenmiş elif-ye harfleri () ve esre ile işaretlenmiş elifle () yazılmıştır:

édeler () (99b-6),

èrişür () (126a-8),

édeler () (10b-2),

èrmesinden () (154b-2)

Kök hecenin içinde kapalı e sesi, esre ile işaretlenmiş ye () ile, esre () ile ve üstün () ile yazılmıştır:

vère () (11b-2),

dèmekdür () (92b-2),

yèmek () (105a-5),

bèl () (112a-9),

yèr () (98a-3),

yèNSE () (34b-2),

dèrler () (68a-7),

yèl () (157a-1),

yèrinde () (19a-5),

bèşinci () (10b-4),

yèdinci () (43a-1),

yèmişi () (43b-1),

yère () (59b-1),

bèz () (172b-9)

1.1.2. a Ünlüsünün İmlâsı

Metinde a ünlüsü sözcük başında harekelenmiş elif () ile yazılmıştır:

acı () (72a-3),

analarının () (28a-1),

ancılayın () (2a-3),

andan () (92a-3),

ağacı () (33b-8), ayağı () (173a-1),
aşağa () (115a-5)

Sözcük içinde ya elif ve hareke () ile ya da hareke () ile gösterilmiştir:

var () (87b-2), çıkarur () (47b-6),
yaramazdur () (15b-4), şağırlık () (2b-8),
şoğulcan () (7a-8), kıalay () (125b-7),
kıablan () (184b-8), kıabağ () (4a-4),
şarumşak () (8a-2)

Sözcük sonunda genellikle hareke ile işaretlenmiş güzel he () ve hareke () ile yazılmıştır. Az sayıdaki örnekte elif ve hareke () ile gösterilmiştir:

kılağa () (7b-1), balıla () (35b-1),
kanıla () (75b-9), ola () (105a-1),
orta () (151b-9), suyında () (177b-5),
kıara () (54b-9), kıanamağda () (34b-8),
kıara () (109b-2), ola () (9b-8),
ağa () (39b-5), iblige () (47b-2)

1.1.3. e Ünlüsünün İmlâsı

Sözcük başında e ünlüsü elif ve üstün ile () gösterilmiştir:

ezilmiş () (2b-4), eti () (33a-3),
ekeler () (113b-2), ekşimiş () (118b-1),
etmegile () (120a-7), elli () (142a-5)

Sözcük içinde genellikle üstün () ile işaretlenmiş, az sayıda örnekte elif ve üstün ile () yazılmıştır:

üzerine () (1b-6), bedeni () (5a-7),
çekirdegi () (53b-7), geyecegi () (91b-5),
derisi () (137b-1), çekmeyeler () (164b-4),
içersinde () (7b-9), böğürtlen () (33a-8),
bişüreler () (9a-4)

Sözcük sonunda ise ya üstünle işaretlenmiş güzel he () ile ya da üstün () ile yazılmıştır:

diblerine () (43b-7), üzerine () (70a-7),
étmeye () (106a-1), yerlerde () (126a-8),
zeyte () (8b-3), yüze () (71b-6),
göze () (113a-6)

1.1.4. ı, i Ünlülerinin İmlâsı

Sözcük başında ı, i ünsüzleri harekelenmiş elif-ye () ile ve harekelenmiş elif () ile gösterilmiş, tek bir örnekte esre ile işaretlenmiş ye () ile yazılmıştır:

iriñ () (9b-9), ırakda () (48b-4),
ışırgan () (85b-1), ırılmağ () (138b-7),
inceligi () (168a-8), ilerüsine () (173a-2),
ılıcağ () (9b-1), iceriye () (170a-6),
idi () (38a-4)

Sözcük içerisinde genellikle esre ile işaretlenen ı, i ünlüleri, seyrek olarak esre ile işaretlenmiş ye () ile yazılmıştır:

şıklar () (2a-8),

birinden () (42b-4),

yağıyla () (76b-7),

karışur () (108b-7),

ilik () (171b-5),

sidügi () (3a-5),

şığır () (7b-6),

ötridür () (60b-3)

Sözcük sonunda bu ünlüler esre ile işaretlenmiş ye () veya sadece esre () ile gösterilmiştir:

güvüldi () (6a-2),

eti () (35a-9),

dağı () (36b-4),

levni () (93b-9),

tüyi () (134a-5),

imdi () (148a-7),

yaprağı () (17a-4),

bevli () (173a-8)

Ünlülerden sonra -y- bağlama ünsüzü üzerine gelen -(y)ı/-(y)i belirtme durum eki birçok yerde hemze () ile yazılmıştır:

nesneyi () (13a-2),

cümleyi () (35b-9),

ayvayı () (113b-8),

karıcaı () (158b-1),

ceñeyi () (166a-9)

1.1.5. o, ö, u, ü Ünlülerinin İmlâları

Bu ünlüler sözcük başında elif-vav ve ötre () ile ya da elif ve ötre () ile gösterilmiştir:

olanuğ () (4a-2),

unıyıla () (81a-4),

ulaşur () (96a-1),

uşacuk () (108a-4),

uzun () (143b-5),

üyimek () (7b-5),

olmuş () (33a-2),

uyku () (112a-9),

uyluğ () (175a-7)

Sözcük içinde o, ö, u, ü ünlüleri ötre ile işaretlenmiş vav () ile veya ötre () ile yazılmıştır:

yükden () (4a-8), delüksüz () (34b-6),
olur () (100b-7), icerüye () (146b-9),
üzüm () (182a-7), demürle () (59b-6),
südi () (6b-9)

Sözcük sonunda u, ü ünlüsü vav ile işaretlenmiş ötre () ile yazılmıştır:

ķuru () (25a-4), kendü () (34b-9),
ķarşu () (48b-2), yoķaru () (59a-9),
ķolu () (68a-3), ilerü () (173a-7)

1.2. Ünsüzlerin İmlâsı

1.2.1. b ve p Ünsüzlerinin İmlâsı

Eserde be ve pe ünsüzlerinin b () ya da p () ile yazılışı düzensizdir. b () yerine p (), p () yerine b () ile işaretlemeler yapıldığı görülmektedir:

bāzū () (67a-1), ~ pāzū () (19a-7),
yabrağı () (14a-8), ~ yaprağı () (24a-2),
iblige () (47b-2), ~ ipler () (140b-5),
cıpanı () (99a-7), ~ çıban () (99b-8),
banbuķ () (114b-7), ~ panbuğı () (144b-9)

Zarf-fiil eki -(u)p/-(ü)p'ün ünsüzü ise tüm örneklerinde b () ile yazılmıştır:

dögüb () (3b-8), ezüb () (12b-2),
şıkub () (24a-8), olub () (57a-5),
ķoyub () (101b-1), édüb () (136b-7),

toğrıldub () (158b-2)

1.2.2. c ve  Ünsüzlerinin İmlâsı

Metnimizde sözcük başı, ortası ve sonunda c (),  () kullanımı oldukça düzensizdir, eğilim c kullanımı yönündedir:

ıkar () (17a-1),

cıkara () (142b-9),

kaçan (27b-9) (),

icerü (27b-9) (),

Çok () (57b-2),

Çok () (69b-4),

cubuğı () (81a-6),

küçük () (126a-5),

cökelegi () (67a-5),

Çörek () (83a-2),

cekme () (162b-2),

ic () (179a-8)

1.2.3. k ve g Ünsüzlerinin İmlâsı

Bu ünsüzler için metinde kef () kullanılmıştır:

gerekdür () (11b-1),

genizden () (20a-1),

geyik () (56b-7),

degül () (60b-5),

görmüşler () (116b-6),

dögülmüş () (134a-6),

kemügin () (148b-4),

iki () (59b-2),

dökülmedür () (17b-1),

keseler () (22a-5),

ökceye () (164a-4),

keinüğ () (178a-8)

1.2.4. ŋ Ünsüzünün İmlâsı

Bu ünsüz için de kef (), bir örnekte de () kullanılmıştır:

anuğ () (17a-9),

gicimesinüğ () (42b-6),

iriğ () (68a-3),

yılanuğ () (109b-2),

ceçe () (166b-5),

yüñile () (51a-1)

1.2.5 s Ünsüzünün İmlâsı

Metinde genellikle ince ünlülü sözcüklerde düzenli olarak sin () kullanılırken, kalın ünlülü sözcüklerde sad () kullanılmaktadır:

südi () (28a-2),

nesne () (44a-2),

süçiden () (67b-1),

kesilmeden () (107a-4),

şuyıla () (78b-8),

şovuk () (80b-9),

şızmasın () (133b-1),

şokalar () (158-a2)

Ancak zaman zaman sad () yerine sin (), sin () yerine sad'ın () kullanıldığı da görülmektedir:

şemiz () (82b-5),

~ semiz () (73a-8),

ısrılar () (44b-6),

~ ışırmasına () (186a-2),

ķusalar () (49a-9),

~ ķuşmak () (84b-7)

1.3. Sözcük ve Eklerin İmlâları

1.3.1. kim Bağlacının İmlâsı

Bu bağlaç, “ ” ve “ ” biçimlerinde, çoğunlukla da kendisinden önceki sözcükle ayrı, bazen de bitişik olarak yazılmıştır:

nitekim () (64a-5),

nitekim () (108b-4),

verem hâşıl olmaya kim (99a-7) (),

şoyulduğı vaķt kim () (137b-2) ,

oldır kim () (121a-6),

vaķt olur kim () (157a-4),

şol nesne kim () (177a-1),

ayrılmış kim () (91b-6)

1.3.2. ki Bağlacının İmlâsı

“ ” biçiminde ve kendisinden önceki sözcükten ayrı, az sayıdaki örnekte de bitişik yazılmıştır:

şığır yağı ki () (7b-7), gerekdür ki () (36a-6),
huşūşā ki () (82a-1), zāclar ki () (118a-2),
helezūn ki () (7a-6), her-bārī ki () (64a-3),
bil ki () (92a-3)

1.3.3. dağı Bağlacının İmlâsı

Bu bağlaç metnimizde “ ” ve “ ” şeklinde ve kendisinden önceki sözcükten ayrı yazılmıştır:

bir dağı () (30a-9), yağ dağı () (55a-8),
giciyüğü dağı () (88a-8), bir eski dağı () (149b-3),
bir marağ dağı () (20a-1), bu kısma dağı () (80b-5),
kırı encir dağı () (105b-4), buğa dağı () (162a-1)

1.3.4. için Edatının İmlâsı

İçin edatı metinde çoğunlukla kendisinden önceki sözcük ile birleşik yazılmıştır:

bevāsīricün () (53a-5), çıkarmagicün () (136a-3),
bunuñicün () (175b-1), beñzedigicün () (178a-4),
olduğıyicün () (178b-2)

Tek bir örnekte kendisinden önceki kelimededen ayrı yazılmıştır.

bevāsīr icün () (21a-1)

1.3.5. i- Ek Fiilinin İmlâsı

Metinde ek-fiilin çekiminde farklılıklar görülmektedir. Ek-fiil çekimi, kendisinden önce gelen sözcüklerle bitişik yapılmaktadır. Genellikle ek-fiilin ünlüsü düşmüş, ünlüsü düşmeyen örneklerde de ünlü hareke ile gösterilmiştir. Ünlü ile biten sözcüğe eklendiğinde araya -y- koruyucu ünsüzü girmiş, bu ünsüz bazen y harfi ile bazen de hareke ile gösterilmiştir:

olmazısa () (21b-3), varısa () (115a-9),
variken () (148a-9), yararken () (106a-3),
éderken () (132b-5), olursa () (2a-5),
varsa () (12b-9), neyise () (123b-2),
oldıyısa () (147b-5)

1.3.6. ile Edat ve Bağlacının İmlâsı

Metnimizde “ile” edat ve bağlacı, bazen ayrı bazen de eklendiği sözcük ile birleşik yazılmaktadır. Kendisinden önceki kelime ile +yıla ve +yla şekliyle birleştiği görülmektedir. Az sayıda örnekte, ünsüz ile biten sözcüklere eklenirken “i” ünlüsünün ya hareke ile gösterildiği ya da düştüğü görülmektedir:

sögüt yağı ile () (4a-4), yağlar ile () (41b-8),
maṭbūḥ ile () (93a-4), derisiyile () (55a-1),
şuyıla () (9b-1), nesneyile () (26a-9),
sirkeyile () (29a-5), sirkeyle () (72a-3),
kışılmayla () (171b-4), büreyle () (66b-2),
etmegile () (71b-1), aḥmerle () (70a-7)

1.3.7. da/de Bağlacının İmlâsı

“da/de” bağlacı metnin tamamında üç defa kullanılmış; bir örnekte kendisinden önceki kelimeye bitişik, diğer ikisinde ayrı yazılmıştır.

ğāyet de nāfi‘dür () (57b-02)

‘ilācı da anı faşd edeler () (122a-9)

tağ da kifāyet eder () (133a-7)

1.4. Arapça ve Farsça Sözcüklerin İmlâları

Metinde Arapça ve Farsça sözcükler genellikle kendi dillerindeki özgün imlâlarıyla yazılmıştır, ancak doğru yazımı hemzeli olan sözcüklerin çoğunda hemzelerinin uzun bir ünlüden sonra ye’ye dönüştüğü ve hemzelerin düştüğü görülmektedir:

zāyil () (160b-9) (< Ar. zā’il), fāyide () (21b-1) (< Ar. fā’ide),

māyil () (95a-6) (< Ar. mā’il), cāyiz () (47b-2) (< Ar. cā’iz),

ķā’ide () (56b/09)

Metinde Arapça ve Farsça sözcükler genellikle kendi dillerindeki özgün imlâ ile yazılırken, bazen uzun ünlülerin yazılmadığı, yani kısaldığı, bazen de kısa ünlülerin uzun yazıldığı görülmektedir:

zernih̄ () (54a-4), ~ zernīh̄ () (85b-8),

penīr () (25b-7), ~ penir () (79a-4),

baqlada () (48b-5), ~ bāqlā () (67a-2)

BÖLÜM 2: SES BİLGİSİ

2.1. Ünlüler

Metnimizde, Eski Anadolu Türkçesinde de kullanılan a, e, ı, i, o, ö, u, ü ve e ile i arasındaki e ünlüsü bulunmaktadır.

2.1.1. Ünlü Uyumları

Türkçede köklerde olsun, kök ve eklerde olsun, bir kelimenin bütün vokallerinin çeşitli bakımlardan birbirine benzemesi (Ergin, 1999:70) olarak tanımlanan ünlü uyumları, kalınlık-incelik, düzlük-yuvarlaklık niteliklerine göre ikiye ayrılır: kalınlık-incelik uyumu, düzlük-yuvarlaklık uyumu.

2.1.1.1. Kalınlık-İncelik Uyumu

Kalınlık-incelik uyumu bir kelimedeki ünlülerin kalınlık-incelik bakımından uygun olmasıdır. Kalınlık-incelik uyumunun hemen hemen tam olduğu metnimizde, “-ken” ekinin Türkiye Türkçesinde de olduğu gibi uyum dışına çıktığı görülmektedir:

yararken () (106a-3), dururken () (147a-6),
variken () (148a-9)

Günümüzde uyum dışında kalan +ki aitlik ekinin bazı sözcüklerde uyuma girerek +ğı biçiminde yazıldığı görülmektedir:

canağdağı () (21a-04), altındağı () (169b-07)

Aşağıdaki Arapça kökenli sözcüklerde ekleşme sırasında sözcüklerin uyum dışına çıktığı görülmektedir:

pārecuqları () (149a-7), pārelanmağ () (40b-03)

2.1.1.2. Düzlük-Yuvarlaklık Uyumu

Türkçenin diğer tarihî dönemlerinde olduğu gibi Eski Anadolu Türkçesinde de düzlük-yuvarlaklık uyumu sağlam değildir. Bu uyum Türkçenin ilk devirlerinden beri

kurallaşıp sağlam kaideler ortaya koymamıştır (Timurtaş, 2005:43). Eski Anadolu Türkçesinde çeşitli sebeplerle (dudak ünsüzleri, ğ/g ünsüzleri düşmesi vb.) yuvarlak ünlülü şekil alan ya da yuvarlıklarını koruyan ünlüler bu uyumsuzluğun temel nedeni olarak görülmektedir.

Metnimizde Eski Türkçe döneminde bu uyuma aykırı olup aykırılığını devam ettiren sözcükler bulunmaktadır:

ķavun () (<ķağun) (DLT) (73b-1), ķurı () (DLT) (99b-5),
ķavud () (<ķağut) (DLT) (117a-4)

Bu durumun yanında uyuma girmiş bazı sözcükler de vardır:

ķavımı () (74b-1), degildür () (147b-9),
südügi () (54b-5), ķuru () (25a-4)

Metnimizde Eski Türkçedeki düzlüklerini koruyan sözcükler vardır:

deriņde () (<teriņ) (DLT) (153b-8), şarı () (<şarığ) (DLT) (100a-4),
ķatı () (ķatığ) (DLT) (68a-5)

Metinde çeşitli sebeplerle uyum dışında kalan bazı örnekler şunlardır:

icün () (21a-1), derün () (31b-4),
uzımı () (14a-2), yaluņuz () (85a-1),
şaru () (111a-5), sidükden () (54b-6),
toğrı () (145b-8), demür () (119b-1),
artuķ () (23a-6), yaruķ () (62a-8),
eksük () (94a-6), řınuķ () (145b-2),
ëtdüre () (13b-5), ķarıřduralar () (72b-2),
gelür () (45b-5), ķoparur () (83a-2),

déyü () (87a-5), adlu () (103b-1),
renglü () (111a-4), yağladuğdan () (32b-1),
kesdükden () (57b-2), veremlerüñ () (105a-5),
vêrdüm () (38a-5), ağzuñda () (38a-8),
bulınca () (90b-3)

2.1.2. Ünlü Değişimi

Eserde ses değişiklikleri incelenirken art zamanlı karşılaştırma yapılmış ve metindeki sözcükler günümüz Türkiye Türkçesindeki şekilleriyle karşılaştırılmıştır. Ünlülerdeki ses değişmelerinde sözcük kök ve gövdeleri esas alınmış, çekim ekleri değerlendirme dışı tutulmuştur.

2.1.2.1. a > e Değişmesi

alma () (28b-2) > elma, coğanıla () (83a-9) > çöven

2.1.2.2. a > ı Değişmesi

bağarsuğlar () (157a-2) > bağırsaklar

Metinde bu kelimenin Türkiye Türkçesindeki şekliyle yazıldığı da görölmüştür:

bağırşaklara () (116b-7)

2.1.2.3. e > a Değişmesi

birez () (59b-6) > biraz , efyün () (125b-6) > afyon

2.1.2.4. e > i Değişmesi

çeynemek () (46b-4) > çığnemek

2.1.2.5. e > ö Değişmesi

cezeler () (140b-9) > çözeler

2.1.2.6. ı > u Değişmesi

ķavını () (74b-1) > kavun

2.1.2.7. i > e Değişmesi

sivilcidür () (68b-1) > sivilce

2.1.2.8. i > ü Değişmesi

gümiş () (147a-06) > gümüş

2.1.2.9. o > ö Değişmesi

çoğan () (83a-4) > çöven

2.1.2.10. o > u Değişmesi

yokaru () (70b-5) > yukarı

2.1.2.11. ö > ü Değişmesi

böyük () (139b-5) > büyük,

yörür () (27b-3) > yürür

2.1.2.12. u > ı Değişmesi

ağusını () (182a-7) > ağısını,

aķşurducı () (13a-8) > aksırdıcı,

altunla () (152a-9) > altınla,

anduz () (86a-1) > andız,

artuķ () (23a-6) > artık,

ayu () (177b-3) > ayı,

ķarşu () (20a-5) > karşı,

ķazuķ () (175b-2) > kazık,

şarĝu () (115b-2) > sargı,

şaru () (58b-1) > sarı,

şinuķ () (145b-2) > sınık,

tatlu () (9b-7) > tatlı,

yaluņuz () (85a-1) > yalnız,

yaruķ () (62a-8) > yarık

Metinde aşıağıdaki kelimelerin Türkiye Türkçesindeki şekilleriyle yazıldığı da görölmüştür:

şınık () (158a-7),

ağı () (54a-1),

şarı () (100a-4),

yarık () (147b-7),

acı () (180b-1)

2.1.2.13. ü > i Değişmesi

bitürüci () (114b-7) > bitirici,

cekürdegi () (89a-8) > çekirdegi,

delük () (55a-6) > delik,

degül () (60b-5) > değil,

demür () (119b-1) > demir,

eksük () (94a-6) > eksik,

eyegüdür () (141b-9) > eyegi,

eyü () (94a-3) > iyi,

gèrü () (123a-6) > geri,

icün () (21a-1) > için,

içerü () (139b-6) > içeri,

ilerü () (173a-7) > ileri,

kendü () (129b-8) > kendi,

renglü () (111a-4) renkli,

semüz () (95b-2) > semiz,

sidükden () (54b-6) > sidükten

Metinde aşağıdaki kelimelerin Türkiye Türkçesindeki şekliyle yazıldığı da görülmüştür:

deliginden () (44a-2),

eyegi () (135a-9),

semiz () (168a-3)

2.1.3. Ünlü Düşmesi

Eserde ünlü düşmesi incelenirken art zamanlı karşılaştırma yapılmış ve metindeki sözcükler günümüz Türkiye Türkçesindeki şekilleriyle karşılaştırılmıştır.

2.1.3.1. ı Düşmesi

ışıcak () (150b-1) > sıcak

2.1.3.1. u Düşmesi

yaluñuz () (85a-1) > yalnız

2.1.4. Ünlü Türemesi

Eserde ünlü türemesi incelenirken art zamanlı karşılaştırma yapılmış ve metindeki sözcükler günümüz Türkiye Türkçesindeki şekilleriyle karşılaştırılmıştır.

2.1.4.1. u Türemesi

yumşak () (20a-7) > yumuşak

Bu kelime metnin pek çok yerinde Türkiye Türkçesindeki şekliyle yazılmıştır:

yumuşak () (73b-2)

2.2. Ünsüzler

2.2.1. Ünsüz Değişmeleri

2.2.1.1. t-/d- Tercihi

Eski Anadolu Türkçesinde ince ünlülü kelimelerde t>d biçiminde görülen ötümlüleşme, kalın ünlülü kelimelere göre daha yaygındır. Kalın ünlülü kelimelerde ötümlüleşme gerçekleşirken ötümlü ve ötümsüz ünsüzlü örnekler nöbetleşe kullanılmaktadır (Şahin, 2009:47). Dönemin metinlerinde çok kez rastlanan bu nöbetleşe kullanımın metnimizdeki bazı örnekleri şunlardır:

tura () (56b-1), ~ dursa () (14a-6),

tutar () (22b-6), ~ dutmak () (139b-1),

tırnağ () (179a-3), ~ dırnağı () (178b-3),

tağ () (123a-2), ~ dağ () (126b-4),

tura () (142a-4), ~ dura () (58b-9),

tutsa () (116a-9), ~ dutar () (20a-3)

2.2.1.2. p-/b- Tercihi

Eski Türkçe Döneminde ön ses b'si bulunduran bazı sözcüklerin imlâsında Eski Anadolu Türkçesi devrinde hem b'li hem de p'li imlâ tercihin bulunduğu metinlerde görülmektedir. Bu durum, bu ses değişiminin tam olarak tamamlanmadığını düşündürebilir. Bunun metnimizdeki tek örneği şudur:

pişe () (109b-5), bişüreler () (128b-1)

Günümüz Türkçesinde sözcük başı b ünsüzünün p ünsüzüne dönüşmesi sonucu parmak şeklini alan barmak sözcüğünün metnimizde hep b'li şekli bulunmaktadır:

barmağ () (143b-1)

2.2.1.3. Ötümlüleşme

Eserde ses değişiklikleri incelenirken art zamanlı karşılaştırma yapılmış ve metindeki sözcükler günümüz Türkiye Türkçesindeki şekilleriyle karşılaştırılmıştır.

2.2.1.3.1. t > d Değişmesi

toğmış () (2a-2) > doğmuş,

toğrı () (145b-8) > doğru,

talasa () (181a-5) > dalasa,

toğuzuncı () (28b-5) > dokuzuncu,

țamarından () (49b-9) > damarından,

tolayalar () (58b-5) > dolayalar,

tolu () (68a-3) > dolu,

țoldurmak () (90a-4) > doldurmak,

tuymaz () (151a-4) > duymaz,

tağlayalar () (104a-2) > dağlayalar

2.2.1.3.2. k > g Değişmesi

kanlı () (121b-3) > hangi

2.2.1.4. Ötümsüzleşme

Eserde ses değişiklikleri incelenirken art zamanlı karşılaştırma yapılmış ve metindeki sözcükler günümüz Türkiye Türkçesindeki şekilleriyle karşılaştırılmıştır.

2.2.1.4.1. d > t Değişmesi

dırnağı () (178b-3) > tırnağı,

dörpüleyeler () (46a-9) > törpüleyeler,

dudkal () (75a-5) > tutkal,

dürlü () (141b-1) > türlü

2.2.1.5. Dudaklılaşma

Eserde ses değişiklikleri incelenirken art zamanlı karşılaştırma yapılmış ve metindeki sözcükler günümüz Türkiye Türkçesindeki şekilleriyle karşılaştırılmıştır.

2.2.1.5.1. g > v Değişmesi

dögeler () (21a-2) > döveller,

dögülmeden () (72a-7) > dövülmekten

2.2.1.5.2. ğ > v Değişmesi

şığaya () (170b-6) > sıvaya,

çoğan () (83a-4) > çöven

2.2.1.5.3. g > b Değişmesi

bögregini () (11a-5) > böbreğini

2.2.1.5.4. η > m Değişmesi

oņurğa () (157a-9) > omurga

2.2.1.5.5. η > v Değişmesi

geņşek () (140b-8) > gevşek

geņşemek () (63a-3) > gevşemek

2.2.1.6. Damaklılaşma

Eserde ses değişiklikleri incelenirken art zamanlı karşılaştırma yapılmış ve metindeki sözcükler günümüz Türkiye Türkçesindeki şekilleriyle karşılaştırılmıştır.

2.2.1.6.1. t > k Değişmesi

etmek () (44b-6) > ekmek

2.2.1.6.2. v > ğ Değişmesi

şovuk () (96a-7) > soğuk,

şovudalar () (132a-6) > soğudalar

2.2.1.6.3. ħ > k Değişmesi

aħşam () (58b-8) > akşam

2.2.1.6.4. ğ > k Değişmesi

ağsurmaktan () (116b-5) > aksırmaktan

2.2.1.7. Dişsileşme

Eserde ses değişiklikleri incelenirken art zamanlı karşılaştırma yapılmış ve metindeki sözcükler günümüz Türkiye Türkçesindeki şekilleriyle karşılaştırılmıştır.

2.2.1.7.1. η > n Değişmesi

beñzer () (12b-8) > benzer,

deñlü () (53b-2) > denli,

deñiz () (180b-7) > deniz,

derüñ () (31b-4) > derin,

diñmese () (22a-5) > dinmese,

eñse () (26b-7) > ense,

geñizden () (20a-1) > genizden,

göñül () (112b-8) > gönül,

iriñ () (111a-6) > irin,

oñulması () (121a-5) > onulması,

öñ () (161b-5) > ön,

öñdin () (170a-2) > önden, önceden,

siñegi () (48b-5) > sineği,

siñir () (171b-9) > sinir,

şoñra () (142b-1) > sonra,

şoñında () (73a-4) > sonunda,

yaluñuz () (85a-1) > yalnız,

yeñi () (49a-2) > yeni

2.2.1.8. Sızıcılaşma

Eserde ses değişiklikleri incelenirken art zamanlı karşılaştırma yapılmış ve metindeki sözcükler günümüz Türkiye Türkçesindeki şekilleriyle karşılaştırılmıştır.

2.2.1.8.1. g > ğ Değişmesi

degirmen () (118a-3) > değirmen,
degin () (87b-5) > deĝin,
degül () (60b-5) > deĝil,
degmede () (169b-9) > deĝmede,
dügmeyiyle () (35b-8) > düĝmeyiyle,
eger () (62b-6) > eĝer,
egri () (156a-7) > eĝri,
egilür () (147a-7) > eĝilir,
igne () (112b-1) > iĝne,
gögüs () (155a-8) > göĝüs,
sögüt () (4a-4) > söĝüt,
yigit () (174a-6) > yiĝit

2.2.1.8.2. ğ > ĝ Değişmesi

aĝac () (37b-6) > ağaç,
aĝarınca () (124b-1) > ağarınca,
aĝrur () (112a-9) > ağrır,
aĝrısı () (72b-9) > ağrısı,
aĝız () (20a-1) > ağız,
örümcek aĝın () (133b-7) > örümcek ağını,
baĝarsuĝlar () (157a-2) > bağırsaklar,
baĝlamak () (184a-6) > bağlamak,
buĝday () (110a-4) > buğday,

boğaza () (47a-3) > boğaza,

boğulanuñ () (48a-5) > boğulanın,

şoğan () (83a-4) > soğan,

şoğulcan () (49a-5) > soğulcan,

şığır () (51a-4) > sığır,

toğrı () (145b-8) > doğru,

toğsa () (65b-5) > doğsa,

yağ () (55a-8) > yağ

2.2.1.8.3. η > ğ Değişmesi

değişmemekden () (91a-4) > değişmemekten

2.2.1.8.4. k > h Değişmesi

kanķı () (161b-7) > hangi

2.2.2. Ünsüz Türemesi

Eserde ses değişiklikleri incelenirken art zamanlı karşılaştırma yapılmış ve metindeki sözcükler günümüz Türkiye Türkçesindeki şekilleriyle karşılaştırılmıştır.

2.2.2.1. h Türemesi

deve örgüci () (50b-8) > deve hörgücü

BÖLÜM 3 : ŞEKİL BİLGİSİ

3.1. İSİMLER

3.1.1. İsim Çekim Ekleri

Bu başlık altında isim çekim eklerine değinilmiştir. Metnimiz tıp metni olduğu için kullanılan ek sayısı sınırlıdır ve isim çekim eklerinin tamamı bulunmamaktadır. Metinde bulunmayan eklere değinilmemiştir.

3.1.1.1. Çokluk Eki: +lar, +ler

İsim çekim eklerinden çokluk ekinin Eski Türkçede görülen değişik biçimleri Eski Anadolu Türkçesine işlek bir biçimde +lAr biçimiyle gelmiştir (Şahin, 2009:49). Metninde de bu ek kullanılmış, Eski Türkçenin diğer çokluk ekleri olan +An ve +z ise kalıplaşmış olarak birkaç kelimedede kullanılmıştır.

kulağ + **lar** () (25b-4), yağ + **lar** () (57a-3),
eyegi + **ler** () (156a-5), nesne + **ler** () (75b-7)

3.1.1.2. İyelik Ekleri

Eski Anadolu Türkçesindeki iyelik ekleri Türkiye Türkçesi iyelik eklerinden pek farklı değildir. Ünlülerde görülen farklar o dönemde düzlük-yuvarlaklık uyumunun sağlam olmamasıdır (Şahin, 2009:50). Metinde görülen iyelik eklerinin bazı örnekleri şunlardır:

3.1.1.2.1. Teklik 1. Kişi: +(u)m, +(ü)m

étdüg + **üm** + i () (38a-6)

3.1.1.2.2. Teklik 2. Kişi: +(u)ñ, (ü)ñ

el + **üñ** + ile () (152a-7)

3.1.1.2.3. Teklik 3. Kişi: +ı, +i, +sı +si

keci + **si** () (16b-6), şaru + **sı** () (60a-5),
deri + **si** () (98b-2), ağz + **ı** () (114b-6),
et + **i** () (134b-9), baş + **ı** + **nı** () (165a-7)

3.1.1.2.4. Çokluk 1. Kişi: +(u)m(u)z, +(ü)m(ü)z

étdüg + **ümüz** () (8a-1), dedükler + **ümüz** + **ün** () (120b-7)

3.1.1.2.5. Çokluk 3. Kişi: +ları, +leri

ana + **ları** + **nuñ** () (28a-1), verem + **leri** + **nde** () (33a-6),
uc + **ları** () (70b-7), kök + **leri** () (103b-3)

3.1.1.2.5. İyelik Eki Yığılması

3. kişi iyelik eki almış bazı sözcüklerde bu ekin fonksiyonunun kaybolması nedeniyle sözcüğün bu şeklinin tekrar üçüncü kişi iyelik eki aldığı görülür. İyelik eki yığılması olarak adlandırılan bu durum Eski Anadolu Türkçesi metinlerinde de görülür (Gülsevin, 2007:15). Metindeki iyelik eki yığılması örneği şudur:

bir + **i** + **si** + **ne** () (68a-4)

3.1.1.3. Hâl Ekleri

3.1.1.3.1. İlgi (Tamlama) Hâli Eki: +(n)uñ, +(n)ün

bu + **(n)uñ** () (23b-3), boğulan + **uñ** () (48a-5),
kimse + **(n)ün** () (90a-1), köbrüceg + **ün** () (154a-8)

3.1.1.3.2. Belirtme Hâli Eki: +(y)ı, +(y)i, +n

beden + **i** () (42b-6), eski + **(y)i** () (101a-8),
çalay + **ı** () (129b-8), şargu + **(y)ı** () (140a-5)

delügi + **n** () (41a-2), tamarları + **n** () (116b-1),
kesigi + **n** () (88b-4), ağzı + **n** () (144b-6)

3.1.1.3.3. Yönelme Hâli Eki: +(y)a, +(y)e

gün + **e** () (4a-8), yanmağ + **a** () (35b-2),
deri + (y)**e** () (93b-2), omuz + **a** () (167a-7)

3.1.1.3.4. Bulunma Hâli Eki: +da, +de

sirke + **de** () (12a-3), yer + **de** () (80b-9),
tamarlar + **da** () (132b-3), tağın + **da** () (184b-2)

3.1.1.3.5. Ayrılma Hâli Eki: +dan, +den, +dın, +din

Metinde ayrılma hâli eki olarak +dan, +den kullanılmıştır. Eski Anadolu Türkçesi için karakteristik olmayan (Gülsevin, 2007:55) +dın, +din eki metinde kalıplaşmış olarak öñ sözcüğünde görülmektedir.

tuzlu + **dan** () (79a-4), aq + **dan** () (112a-2),
gün + **den** () (148b-2), bilek + **den** () (160b-2)
öñ + **din** () (59a-3)

3.1.1.3.6. Vasıta Hâli Eki:

3.1.1.3.6.1. +(ı)la, +(i)le

Metnimizde ile edatının ekleşmiş biçimi olan bu ek ünlüyle biten sözcüğe eklendiğinde +yıla, +yile +yla, +yle şeklinde görülmektedir.

şarāb + **ıla** () (10a-2), nesnelere + **ile** () (88b-1),
yağı + **yıla** () (27a-7), sidügi + **yile** () (54b-7),
karıca + **yla** () (169b-2), sirke + **yle** () (178b-5)

3.1.1.3.7. Eşitlik Hâli Eki: +ca, +ce

nışfın + ca () (23b3)

3.1.1.3.8. Yön Gösterme Ekleri:

3.1.1.3.8.1. +ra, +re

taş + ra () (56a-9), şoḡ + ra () (179a-8)

3.1.1.3.8.2. : +aru, +erü

yok + aru () (59a-9), ic + erü () (116b-1),

il + erü + sine () (173a-2)

3.1.1.3.9. Kendi İşlevi Haricinde Kullanılan Hâl Ekleri

Yönelme Hâli Eki Yerine Belirtme Hâli Eki Kullanılması

boğazda olan büyük loğma olursa *boğazı* bir nice vurmağ nâfi'dür () (47a-9),

cerāhat olsa cekmek cāyız degüldür illā *veremi* yāhūd cerāhata 'ilāc 'etmeyince ()

(165a-1),

hāşılı üzerine *bitmesini* māni' olur devālar koyalar () (181b-9)

Belirtme Hâli Eki Yerine Yönelme Hâli Eki Kullanılması

ba'zılara eydür bu ikisiyile ferce şāf 'edüb götürseler () (79b-2)

Bulunma Hâli Eki Yerine Yönelme Hâli Eki Kullanılması

vağt olur *mağ'ada* geñşelmeyile hiss dağı bile olur () (64a-1),

ğızā *suya* bişmiş ve kabı çıkmış noḡūz yēyeler () (137b-7)

Ayrılma Hâli Eki Yerine Bulunma Hâli Eki Kullanılması

bir kişi ol kenīseye girenūñ budı *arasında* gecse () (184b-4)

İlgi Hâli Eki Yerine Yönelme Hâli Eki Kullanılması

mak'ada genişlemek sebebi yā fālic sebebīdür yāhūd ğayrı burūdetdür () (63b-7)

3.1.2. İsim Yapım Ekleri

3.1.2.1. İsimden İsim Yapım Ekleri

3.1.2.1.1. +caḡ, cek

İsimlerden, küçültme ifade eden isimler türetir.

ılı + **caḡ** () (14b-5),

kücü + **cek** () (102a-7),

gök + **cek** () (103b-8),

ışı + **caḡ** () (150b-1),

köprü + **cek** () (167a-5)

3.1.2.1.2. +cı, +ci, +çı, +çi

İsimlerden, meslek ve uğraşı isimleri türetir.

demür + **ci** () (136a-6)

3.1.2.1.3. +cuḡ, +cük

İsimlerden, küçültme ve sevgi ifade eden isimler türetir.

oğlan + **cuḡ** + larda () (28a-1),

ufa + **cuḡ** () (65a-4),

pāre + **cuḡ** + ları () (149a-7),

ḡabar + **cuḡ** + lar () (186a-3)

3.1.2.1.4. +ca, +ce

Millet adlarından dil adları türetir.

türk + **ce** () (71a-6),

yūnān + **ca** () (101a-1)

3.1.2.1.5. +laym, +leyin

İsimlerden zarf türeten ektir.

ancı + **laym** () (123b-9),

evvel + **leyin** () (175b-3)

3.1.2.1.6. +an, +en

Kategori olarak çokluk yapan bu ek kalıplaşmış örneklerde görülür.

oğl + **an** () (27a-1)

3.1.2.1.7. +ez

İşlek olmayan yapım eklerindedir.

geç + **ez** + i () (22b-6)

3.1.2.1.8. +ağ, +ek

Genellikle organ isimlerinde görülen isimden isim yapma ekidir.

şam + **ağ** () (38b-6), böğr + **eg** + i () (54a-9)

3.1.2.1.9. +ıl, +il

Renk adlarına gelen bir yapım ekidir.

kız + **ıl** () (27b-6), yeş + **il** () (97b-7)

3.1.2.1.10. +dı, +di

Yansıma kelimelerden yeni isimler yapar.

çivil + **dü** + sini () (5b-5), güvül + **di** () (6a-2)

3.1.2.1.11. +dın, +din

Aslında ayrılma hali şeklindedir. Belirli kelimeleri zarflaştırır.

ön + **din** () (170a-2)

3.1.2.1.12. +di

Kalıplaşmış tek örnekte zaman zarfı yapmıştır.

im + **di** () (58a-4)

3.1.2.1.13. +lık, +lik

İsimlerden genellikle soyut isimler türeten işlek bir ektir. Metnimizde bu ek sürekli düz ünlülüdür.

şagır + **lık** () (2b-8), yumuşak + **lık** + ıla () (17a-2),
yaramaz + **lık** + ından () (28a-2), ib + **lik** + e () (47b-2),
deriñ + **lik** + i () (68a-8), kızıl + **lık** + a () (81b-9),
kara + **lık** + a () (135a-1), berk + **lik** + de () (140a-9),
ince + **lik** + i () (168a-8), ırağ + **lık** + ı () (174a-3),
gök + **lik** () (72b-5), tuz + **lık** + ı () (99b-1)

3.1.2.1.14. +lu, +lü

İsimlerden isim türeten en işlek ektir. Metnimizde genellikle yuvarlak şekli kullanılmış olup birkaç yerde düz örneklerine de rastlanmıştır:

tat + **lu** () (9b-7), buz + **lu** () (25a-4),
sumāk + **lu** () (50a-8), kıvām + **lu** () (92b-6),
ağū + **lu** () (119a-7), zahmet + **lü** () (25b-6),
reng + **lü** () (71a-8), dür + **lü** () (141b-1),
kōruğ + **lı** () (80a-2), ekşi + **li** () (94b-4),
cīrg + **li** () (127b-8), buz + **lı** () (137a-3)

3.1.2.1.15. +mış, +miş

Altı ve yedi sayıları üzerinde kalıplaşmış olarak görülür.

alt + **miş** () (38a-4), yēt + **miş** () (92b-8)

3.1.2.1.16. +(ı)ncı, +(i)nci, +(u)ncı, +(ü)nci

İsimlerden sıra sayı sıfatları türetir. Ekin ilk ünlüsü uyuma tabidir, ikinci ünlüyse

sadece damak uyumuna girer.

iki + **nci** () (8a-8),

altı + **ncı** () (35b-6),

dörd + **(ü)nci** () (67b-9),

on + **(u)ncı** () (153a-3),

bêş + **(i)nci** (بە شەنجی) (159b-9),

bir + **(i)nci** (بە رەنجی) (178a-3)

3.1.2.1.17. +ra, +re

Yön ve zaman zarfları yapan ektir.

şoñ + **ra** () (39a-3),

taş + **ra** () (14a-5)

3.1.2.1.18. +raq, +rek

Sıfat ve zarflar türeten ve karşılaştırma için kullanılan bir yapım ekidir.

yig + **rek** () (73b-4),

kiçi + **rek** () (114a-4)

3.1.2.1.19. +suz, +süz

Yokluk bildiren isimler türeten ektir. Metnimizde bu ekin düz ünlülü örnekleri de vardır.

delük + **süz** () (34b-6),

ihtiyār + **suz** () (59b-7),

tuş + **sız** () (108a-2)

3.1.2.2. Fiilden İsim Yapım Ekleri

3.1.2.2.1. -du, -dü

Edilgen çatı eki -(ı)n, -(i)n, -(u)n, -(ü)n üzerine gelen isim yapım ekidir.

şıkun-**du** + sı () (7a-4)

3.1.2.2.2. -ğan, -gen

Aslında sıfat-fiil eki olan bu ek kalıcı isimler de yapar.

ışır-**ğan** () (85b-1),

ķurul-**ğan** () (110b-3)

3.1.2.2.3. -ġu, -ġü

Fiilden isim yapan yuvarlak ünlü eklerdendir.

uy-**ġu** () (112a-9), şar-**ġu** () (115b-2),
dür-**ġü** + si () (167b-2)

3.1.2.2.4. -m, -in

Hem geçişli hem de geçişsiz fiillere gelebilen bir ektir.

yak-**m** () (71a-9)

3.1.2.2.5. -(a)ġ, -(e)k

Hem geçişli hem de geçişsiz fiillere gelebilen bir ektir. Eski Türkçedeki -GAk ekinin, Eski Anadolu Türkçesindeki şekilleriyle karışmıştır (Gülsevin, 2007:135).

yumş-**ak** () (20a-7), tuğ-**ak** () (32b-3),
döşe-**k** () (116b-3), bıc-**ag** + ıla () (179a-5)

3.1.2.2.6. -(u)ġ, -(ü)k

Bu ekin ünlüsü daima yuvarlaktır ve hem geçişli hem geçişsiz fiillere gelerek hastalık ismi, isim ve sıfat yapar.

art-**uġ** () (23a-6), şovu-**ġ** () (49a-1),
yar-**uġ** () (62a-8), büyü-**k** () (104b-9),
ton-**uġ** () (111b-9), del-**üg** + ün () (149a-6)

3.1.2.2.7. -ma, -me

Aslında isim-fiil eki olan bu ek, kalıcı isimler de yapar.

sür-**me** () (113a-7), ufan-**ma** () (156a-4),
yaşılan-**ma** () (158a-1)

3.1.2.2.8. -mağ, -mek

Aslında isim-fiil eki olan bu ek, kalıcı isimler de yapar.

kağ-**mağ** () (37a-6), yè-**mek** () (105a-5)

3.1.2.2.9. -maz, -mez

Aslında sıfat-fiil olan bu ek, kalıcı sıfatlar da yapar.

yara-**maz** () ruḡbet (92b-9)

3.1.2.2.10. -t, -d

Geçişsiz fiillere gelerek isimler yapan bu ekin metnimizde tek örneği bulunmaktadır:

yoğur-**d** () (37b-6)

3.1.2.2.11. -u, -ü

Eski Türkçedeki ğ ve g seslerinin sızıcılaşıp kaybolması sonucunda bünyesinde bu ünsüzü barındıran ekler Eski Anadolu Türkçesinde tek ünlü ile karşılanmıştır (Gülsevin, 2007:136).

koğ-**u** + lu () (117a-1), ḡol-**u** () (68a-3),

yağ-**u** () (103a-2)

3.1.2.2.12. -(y)ıcı, -(y)ici

Ünlüleri düz olan bu ekin metnimizde yuvarlak ünlülü şekilleri de vardır:

kağ-**ıcı** () (65a-5), yırt-**ıcı** () (102b-2),

bitür-**ici** () (114b-5), öldür-**üci** + si () (100a-5),

kağud-**ucı** () (149b-9)

3.2. Fiiller

3.2.1. Fiil Çekim Ekleri

Metnimizin bir tıp metni olması nedeniyle kullanılan ek sayısı sınırlıdır. Fiil çekim eklerinin hepsi bulunmamaktadır. Bu başlık altında metinde kullanılan ekler verilmiş, metinde örneği bulunmayan eklere değinilmemiştir.

3.2.1.1. Bildirme Kipleri

3.2.1.1.1. Görülen Geçmiş Zaman Eki: -dı, -di, -du, -dü

emr ét-**dü**-m () (38a-5), şiş-**di** () (38a-3),
dè-**di**-ler () (123b-7), görme-**dü**-k () (171b-2)

3.2.1.1.2. Öğrenilen Geçmiş Zaman Eki: -mış, -miş

dè-**miş**-ler () (7a-5), kır-**mış**-dur () (22a-9),
olur-**muş** () (108b-3), eyt-**miş**-ler () (146a-2)

3.2.1.1.3. Geniş Zaman Eki: -(a)r, -(e)r, -(u)r, -(ü)r

tüt-**(a)r** () (22b-6), yayıl-**(u)r** () (68a-8),
del-**(e)r**-ler () (71b-7), dökil-**(ü)r** () (75b-8),
éd-**(e)r** () (89a-1), vur-**(u)r**-lar () (165b-3),
şar-**(a)r**-lar () (171a-8)

3.2.1.2. Tasarlama Kipleri

3.2.1.2.1. İstek Kipi Eki: -(y)a, -(y)e

qaldur-**a**-sın () (21b-6), ol-**a**-sın () (92a-3),
umulma-**(y)a** () (48a-6), çek-**e**-ler () (162b-5),
éd-**elüm** () (120a-7), dè-**yelüm** () (129a-6),
yat-**a**-lar () (51a-2), yağla-**(y)a**-lar () (76b-4),

3.2.1.2.2. Şart Kipi Eki: -sa, -se

gör-se-η () (97b-6), şar-sa-η () (159a-8),
tımlat-sa () (7b-2), kıabar-sa () (136b-5),
incin-se () (44b-3), yabış-sa-lar () (22b-7),
götür-se-ler () (79b-3), icir-se-ler () (184a-8)

3.2.1.2.3. Gereklilik Kipi

Eski Anadolu Türkçesi döneminde gereklilik kipi için kullanılan özel bir ek bulunamaktadır. -a, -e istek kipi eki gereklilik kipi eki olarak da kullanılmıştır. (Şahin, 2009:70). Metnimizde gereklilik genellikle **-mağ gerek, -mek gerek** birleşik yapısıyla karşılandığı görülmektedir.

yağ-mağ gerek () (97b-9), çıkar-mağ gerek () (47a-4),
cek-mek gerek () (171a-2), gir-mek gerek () (90b-6)
ét-mek gerek () (84b-1) bağla-mağ gerek () (115a-2)

3.2.1.2.4. Emir Kipi Ekleri

Emir kipinde, her şahıs için ayrı köklerden gelen ekler kullanılmaktadır. Metnimizde ise sadece eksiz teklik 2. şahıs emir kipi çekimi vardır.

emr étdüm ki diline bārid zamād eyle () (38a-5),

iki kişiyeye emr ét ki () (152a-6)

3.2.1.3. Şahıs Ekleri

3.2.1.3.1. Birinci Tip Şahıs Ekleri

Birinci tip şahıs ekleri zamir kökenlidir, görülen geçmiş zaman, şart ve emir dışındaki çekimlerde kullanılır. Metnimizde kullanılan zamir kökenli şahıs ekleri şunlardır:

3.2.1.3.1.1. Teklik 2. Şahıs Eki: -sın, -sin

ola-sın () (92a-3), vura-sın () (152b-4),
ède-sın () (153b-1), kese-sın () (150b-5)

3.2.1.3.1.2. Teklik 3. Şahıs Eki: -

karışmış () (18a-9), gidere () (13a-3),
kılur () (87b-5), başılur () (103a-6),
tutar () (176a-2)

3.2.1.3.1.3. Çokluk 1. Şahıs Eki: -vuz, -vüz, -uz, -üz

zıkr éder-üz () (69b-7)

3.2.1.3.1.4. Çokluk 2. Şahıs Eki: -sız, -siz

Eski Anadolu Türkçesinde ünlüsü düz olan bu ek, metnimizde bir defa yuvarlak ünlülü olarak kullanılmıştır.

zıkr éder-süz () (164a-3)

3.2.1.3.1.5. Çokluk 3. Şahıs Eki: -lar,-ler

ova-lar () (3a-3), étmiş-ler () (25b-9),
deler-ler () (71b-7), eydmiş-ler () (108b-4),
vurur-lar () (165b-3)

3.2.1.3.2. İkinci Tip Şahıs Ekleri

İyelik kökenli olan ikinci tip şahıs ekleri görülen geçmiş zaman ve şart çekimlerinde kullanılır. Metnimizde olan iyelik kökenli şahıs ekleri şunlardır:

3.2.1.3.2.1. Teklik 1. Şahıs Eki: -m

vérdü-m () (38a-5), tecrîbe étdü-m () (87b-6)

3.2.1.3.2.2. Teklik 2. Şahıs Eki: -η

görse-η () (97b-6)

3.2.1.3.2.3. Teklik 3. Şahıs Eki: -

étse () (16a-9), vèrse () (140b-7),

cıkısa () (174b-1)

3.2.1.3.2.4. Çokluk 1. Şahıs Eki: -k, -k

étdü-k () (173b-2)

3.2.1.3.2.5. Çokluk 3. Şahıs Eki: -lar, -ler

korıksa-lar () (7b-3), üfürse-ler () (22a-4),

dédi-ler () (123b-7), vursa-lar () (137b-4)

3.2.1.3.3. Üçüncü Tip Şahıs Ekleri

Emir kipinde her şahsın ayrı bir eki vardır ve o şekil ekleri aynı zamanda şahsı da ifade eder (Ergin, 1993:272). Teklik ve çokluk birinci şahıs emir çekimi olmayan emir kipinin bu şahıslara mahsus ekleri de yoktur. Metnimizde ise sadece eksiz teklik 2. şahıs emir kipi çekimi vardır.

3.2.1.3.3.1. Teklik 2. Şahıs Eki: -

eyle () (38a-5), ét () (152a-6)

3.2.2. Fiil Yapım Ekleri

3.2.2.1. Fiilden Fiil Yapım Ekleri

3.2.2.1.1. Çatı Ekleri

3.2.2.1.1.1. Edilgenlik

3.2.2.1.1.1. -(i)l-, -(i)l-

Ekin bağlayıcı ünsüzü genellikle düzdür. Metnimizde bu ekin bağlayıcı ünlüsü hem düz hem de yuvarlak ünlü ile gösterilmiştir.

ez-(**i**)l-miş (2b-4) (), soy-(**i**)l-mak () (75a-8),
kat-(**i**)l-miş () (137a-5), oñ-(**u**)l-mayınca () (175a-4),
boğ-(**u**)l-anuñ () (47b-9), soy-(**u**)l-mak () (38b-6)

3.2.2.1.1.2. -(**i**)n-, -(**i**)n-

Genellikle ünlü ile ve l ünsüzüyle biten eklere gelen çatı ekidir.

ol-(**i**)n-an () (26b-4), yu-n-miş () (53a-9),
ışla-n-miş () (63a-1), arı-n-miş () (90a-8),
irende-n-mişinden () (17a-5),

3.2.2.1.1.2. Dönüşlülük

3.2.2.1.1.2.1. -(**i**)n-, -(**i**)n-

Metnimizde bu ekin bağlayıcı ünlüsü genellikle düzdür; ancak uyuma girerek yuvarlaklaştığı şekiller de vardır.

gör-(**i**)n-ürse () (48a-5), yu-n-alar () (78b-5),
söy-(**ü**)n-medük () (29a-3), yè-n-mek () (40b-3)
dürt-(**ü**)n-eler () (57a-4)

3.2.2.1.1.2.2. -(**i**)l-, -(**i**)l-

yar-(**i**)l-mak () (17a-6), eksi-l-mese () (33b-7),
dök-(**i**)l-ür () (66a-5), yay-(**i**)l-ır () (68a-8),
tağ-(**i**)l-a () (107b-6), eg-(**i**)l-ür () (150b-8)

3.2.2.1.1.3. İşteşlik

3.2.2.1.1.3.1. -(**i**)ş-, -(**i**)ş-

ér-(i)ş-se () (30a-1),

kar-(i)ş-mış () (18a-9),

gici-ş-mek () (90b-5),

cek-(i)ş-ür () (167a-3)

3.2.2.1.1.4. Ettirgenlik

3.2.2.1.1.4.1. -dur-, -dür-

karış-dur-ub () (6b-9),

tol-dur-alar () (22a-2),

kaşuş-dur-ub () (114a-5),

kız-dur-mağdur () (122a-5),

yè-dür-eler () (153a-1)

3.2.2.1.1.4.2. -ur-, -ür-

iç-ür-eler () (49a-5),

düş-ür-e () (55b-9),

yat-ur-alar () (116b-4),

biş-ür-eler () (176b-9)

3.2.2.1.1.4.3. -ar-, -er-

gid-er-üb () (56b-1),

çık-ar-ub () (87b-1),

kop-ar-ur () (171a-2)

3.2.2.1.1.4.4. -t-, -d-

Ek, kendisinden sonraki ünlünün etkisiyle tonlulaşarak d'ye dönüşür.

ķuru-d-ucıdur () (53a-9),

ışla-d-ub () (95b-3),

ķabar-d-ursa () (121b-7),

eri-d-eler () (73a-2)

3.2.2.1.1.4.5. -zur-, -zür-

İşlek olmayan eklerdendir.

ķam-zur-alar () (6b-2),

em-zür-en () (27a-2)

3.2.2.1.2. Diğer Fiilden Fiil Yapım Ekleri

3.2.2.1.2.1. -ma-, -me-

Fiillerin olumsuzluk biçimini yapan ektir.

çık-**ma**-sa () (13b-1),

ol-**ma**-sa () (56a-4),

yè-**me**-yeler () (104a-5),

biş-**me**-miş () (148a-3)

3.2.2.1.2.2. -ı-, -i-

İşlek olmayan fiilden fiil yapma ekidir.

kaz-ı-yalar () (68b-9)

3.2.2.2. İsimden Fiil Yapım Ekleri

3.2.2.2.1. +a-, +e-

İsimlerden hem geçişli hem geçişsiz fiiller türetir.

beñz + **e**-r () (12b-8),

uz + **a**-nsa () (45b-1),

қан + **a**-yınca () (122b-1),

dil + **e**-seler () (129b-6)

3.2.2.2.2. +(a)l-, +(e)l-

İsimlerden, geçişsiz fiiller türeten yapım ekidir.

ince + **l**-meden () (43a-6),

toğrı + **l**-dub () (158b-2)

şag + **(a)l**-dur () (176a-2)

3.2.2.2.3. +(a)r-, +(e)r-

İsimlerden geçişsiz fiiller türetir.

қара + **r**-sa () (57a-8),

қыз + **(a)r**-sa () (17b-4),

ағ + **(a)r**-ınca () (124b-1),

қаба + **r**-sa () (136b-5)

3.2.2.2.4. +la-, +le-

İsimlerden hem geçişli hem geçişsiz fiiller türeten işlek bir ektir.

туз + **la**-yalar () (11a-6),

бағ + **la**-yalar () (56b-8),

boğaz + **la**-yalar () (87a-8), irende + **le**-nmiş () (61b-1),
dörpü + **le**-yeler () (123a-9), iriñ + **le**-nse () (136b-8)

3.2.3. Birleşik Fiiller

Birleşik fiiller bir yardımcı fiille bir ismin veya fiil şeklinin meydana getirdiği kelime gurubudur (Ergin, 1993:364).

3.2.3.1. İsim+Yardımcı Fiil Kuruluşunda Olanlar

İsimle birleşik fiil yapan yardımcı fiiller *êt-*, *ol-*, *eyle-*, *bulun-* ve *yap-* fiilleridir.

Metnimizde bulunan örnekler şunlardır:

3.2.3.1.1. *êt-*

<i>zıkr</i> <i>êtdüğümüz</i> (8a-1)	<i>hareket</i> <i>êtdüre</i> (13b-5)
<i>ifrâṭ</i> <i>êtse</i> (24a-1)	<i>men</i> ^c <i>êtmışler</i> (25b-9)
<i>mażmaża</i> <i>êtseler</i> (44a-3)	<i>tılâ</i> <i>êtseler</i> (83a-2)
<i>tecirbe</i> <i>êtdüm</i> (87b-6)	<i>iḥâta</i> <i>êtmışlerdür</i> (142a-2)

3.2.3.1.2. *eyle-*

<i>iḥtiyâr</i> <i>eylemiş</i> (21a-1)	<i>terk</i> <i>eyledi</i> (38a-6)
<i>meyl</i> <i>eylese</i> (59b-3)	<i>pâk</i> <i>eyleyler</i> (127b-8)
<i>tecâvüz</i> <i>eyleyler</i> (134b-6)	<i>hareket</i> <i>eylemez</i> (167a-7)

3.2.3.1.3. *ol-*

<i>sâkin</i> <i>olur</i> (5b-9)	<i>nâfi</i> ^c <i>ola</i> (34b-1)
<i>ziyâde</i> <i>olursa</i> (51a-5)	<i>vâḳi</i> ^c <i>olsa</i> (85a-3)
<i>yumuşak</i> <i>olursa</i> (92b-5)	<i>ḥâdiş</i> <i>olur</i> (134b-5)

3.2.3.2. Fiil+Yardımcı Fiil Kuruluşunda Olanlar

Metnimizde bu türden birleşik fiiller yok denecek kadar azdır. Tespit edilen örnekler şunlardır:

3.2.3.2.1. Yeterlilik

Yeterlilik bil- ve u- yardımcı fiilleriyle yapılır. Metnimizde sadece u- fiiliyle kurulmuş yeterlilik fiilinin olumsuz şekilleri vardır:

hiçbir tılā anı sākin **édemez** (103b-7)

‘úzv hareket **édemez** (143b-6)

3.2.3.2.2. Süreklilik

Süreklilik -a/-e, -ı/-i, -(y)u/-(y)ü zarf-fiil eki ve dur-/tur-, koy- yardımcı fiilleriyle yapılmaktadır.

aşakoyalar (116a-7),

aşakoya (154a-7)

3.2.4. Ek-Fiil

Türkçede er- fiilinin ekleşmiş biçimi olan i- cevher fiilinin dildeki görevi, ad soylu kelimeleri fiil durumuna getirmek ve basit zamanlı kiplerden birleşik zamanlı kipler oluşturmaktır (Korkmaz, 2003:702). Metnimizde kullanılan bazı cevher fiil örnekleri şunlardır:

budur () (40a-4),

küçücekdür () (160b-5),

‘ādeti degülidi () (38a-4),

varısa () (97b-9),

mıqdārsa () (163a-6),

kalursa () (17a-3)

3.2.4.1. Birleşik Çekimler

3.2.4.1.1. Şart

3.2.4.1.1.1. Geniş Zamanın Şartı

açar-**sa** () (21b-6), şızar-**sa** () (116b-9),
eyler-**se** () (114b-9), girmez-**se** () (58b-7),
acılmaz-**sa** () (51a-2), uzadur-**sa** () (163a-6)

3.2.4.1.1.2. Görülen Geçmiş Zamanın Şartı

étدی-yise () (139b-3), oldı-yısa () (147b-5),
kaldı-yısa () (150a-9), aldılar-**sa** () (150a-9)

3.2.4.1.1.3. Öğrenilen Geçmiş Zamanın Şartı

kalmış-**sa** () (149a-7)

3.2.4.1.2. Rivayet

3.2.4.1.2.1. Geniş Zamanın Rivayeti

olur-**mış** () (38b-1)

3.3. Fiilimsiler

3.3.1. İsim-Fiiller

İsim-fiiller, fiillerin gösterdikleri hareketi karşılayan isimlerdir. Metnimizde bulunan isim-fiiller şunlardır:

3.3.1.1. -mak, -mek

ıtut-**mak** + dur () (38b-5), yu-**mak** () (66b-3),
giciş-**mek** () (90b-5), çek-**mek** () (153b-8)

3.3.1.2. -ma, -me

genşel-**me** + yile () (64a-1), gider-**me** + sin () (72a-8),
ufan-**ma** + sını () (154b-3), yapış-**ma** + yıla () (170b-4)

3.3.2. Sıfat-Fiiller

Fiillerin zamana bağılı sıfat ve isim şekilleridir, isimler gibi çokluk, iyelik ve hâl ekleri alabilirler (Gülsevin, 2007:123).

3.3.2.1. Geniş zaman Sıfat-Fiilleri

3.3.2.1.1. -(y)an, -(y)en

çık-**an** () (veremler) (15a-7),

konul-**an** () (göki) (72a-6),

éd-**en** () (kişi) (168b-2)

3.3.2.1.2. -(u)r, -(ü)r

göriñ-**ür** () (yérde) (47a-5)

3.3.2.1.3. -maz, -mez

Olumsuz geniş zaman sıfat-fiilidir.

yara-**maz** () (ruṭūbet) (92b-9),

yara-**maz** () (et) (121a-1),

bil-**mez** () (kişi) (170a-3)

3.3.2.2. Gelecek Zaman Sıfat-Fiili

3.3.2.2.1. -(y)acaḡ, -(y)ecek

ṭut-**acaḡ** () (āletile) (48b-3),

éri-**yecek** () (devāları) (132a-6),

yar-**acaḡ** () (ālet) (154b-2)

3.3.2.3. Öğrenilen Geçmiş Zaman Sıfat-Fiilleri

3.3.2.3.1. -mıṣ, -miṣ

tır-**mış** () (kişilere) (6b-5),

dögül-**miş** () (keci yağı) (9a-7),

bat-**mış** () (fetil) (65a-5),

söyün-**miş** () (kirec) (125b-1)

3.3.2.3.2. -maduq, -medük

Sadece olumsuz fiil tabanları üzerinde -duq/-dük sıfat-fiil eki, -miş/-miş anlamı verir.

(kirec) söyün-**medük** () (29a-3)

3.3.2.4. Görülen Geçmiş Zaman Sıfat-Fiili

3.3.2.4.1. -duq, -dük

dè-**dük** + lerümüz () (17a-8),

yetiş-**düg** + i yèri yèr () (28b-8),

yağla-**duq** + dan şonra () (77b-7),

doğun-**duq** + ı yèri kabardursa () (121b-6)

3.3.3. Zarf-Fiiller

Fiilleri başka fiillere bağlamak üzere zarflaştırırlar.

3.3.3.1. -a, -e

aş-**a**-koyalar () (160b-1)

3.3.3.2. -(y)u, -(y)ü, -(y)ı, -(y)i

dè-**yü** () (119b-7),

şıçray-ı şıçray-ı () (açar) (133b-9)

3.3.3.3. -ınca, -ince

kal-**ınca** () (37b-3),

biş-**ince** () (87b-1)

3.3.3.4. -ıcağ, -icek

baş-ıcağ () (34b-3),

bul-ıcağ () (95b-8)

3.3.3.5. -ken

yarar-ken () (106a-3),

durur-ken () (147a-6)

3.3.3.6. -(y)up, -(y)üp

Metinde bu ekin ünsüzünün ötümlüsü olan “b” harfi tercih edilmiştir:

batur-ub () (8b-3),

ışlad-ub () (115a-1)

3.3.3.7. -madan, -meden, -madın, -medin

çek-meden () (16b-9),

ol-madan () (92b-7),

bit-medin () (12b-5),

ol-madın () (112b-1)

3.3.3.8. -mazdan öndin, -mezden öndin, -mazdan evvel, -mezden evvel

-madın, -medin ekinin fonksiyonunda kullanılır.

ol-mazdan öndin () (59a-3), kıo-mazdan evvel () (127a-4)

3.4. SIFATLAR

3.4.1. Niteleme Sıfatları

tatlı () (şulu) (4a-5),

dögülmüş () (keci yağı) (9a-7),

buzlu () (şu) (25a-4),

ķuru () (encir) (37a-9),

şaru () (şu) (58b-1),

şovuķ () (yerde) (80b-9),

ķızıl () (şandal) (95b-3),

eski () (bezi) (131a-1),

seyeklenmiş () (‘uzvı) (176b-9),

ķara () (merhem) (185a-3)

3.4.2. Belirtme Sıfatları

Bu sıfatlar işaret, sayı, belirsizlik ve soru sıfatlarıdır. Metnimizde görülen bazı belirtme sıfatları şunlardır:

3.4.2.1. İşaret Sıfatları

Metnimizde kullanılan işaret sıfatları “bu, ol ve şol”dur ve bazı örnekleri şunlardır:

bu () (edviyeleri) (62a-1), bu () (verem) (95a-2),
şol () (zamād) (102b-6), şol () (şınık) (145b-3),
ol () (kişi) (38a-4), ol () (oņurğa) (172a-4)

3.4.2.2. Sayı Sıfatları

İsimleri sayı yoluyla belirten sıfatlardır. Metnimizdeki bazı örnekleri şunlardır:

3.4.2.2.1. Asıl Sayı Sıfatları

bêş () (dirhem) (45a-8), elli () (gün) (142a-6),
altı () (cüz) (177b-2), iki () (deng) (183b-2)

3.4.2.2.2. Sıra Sayı Sıfatları

toķuzuncı () (faşl) (15a-6), yigirminci () (faşl) (31b-1),
altmışıncı () (faşıl) (73a-4), yêdinci () (günden) (148b-2)

3.4.2.2.3. Üleştirme Sayı Sıfatları

ikişer () (dirhem) (183a-1), üçer () (dirhem) (188a-4)

3.4.2.3. Belirsizlik Sıfatları

her () (zamānda) (49a-2), bir () (ķaba koyalar) (54b-4),
baʿzı () (uyuz) (75b-4), bir nice () (gün) (76b-1),
bir kaç () (gün) (85a-4), coķ () (zamān) (138a-3)

3.4.2.4. Soru Sıfatları

nice () (sā'at) (40b-1),

ne () (mevzi'dedür) (123a-7),

ne kadar () (fāsīdād) (97b-8),

nice () (dürlü) (141b-1)

3.5. ZAMİRLER

3.5.1. Şahıs Zamirleri

ben () (38a-6),

ol () (170b-4),

biz () (126b-5),

sen () (97b-6),

(ol, a) aña () (188b-3),

(onlar) anlarıñ () (39b-5)

3.5.2. İşaret Zamirleri

bunuñ () (23b-3),

andan () (111a-6),

şunlardandır () (15b-6)

şunuñla () (43a-9),

bunlar () (71a-9),

3.5.3. Dönüştürme Zamiri

kendüde () (92a-2),

kendü () (129b-8)

3.5.4. Belirsizlik Zamirleri

cümlesini () (9a-2),

birisini () (50a-4),

kimesneye () (82b-1),

her kaçkısı () (14b-2),

her birinden () (55a-9),

her kimsenüñ () (142b-5)

3.5.5. Soru Zamirleri

kime gerekse zāhirdür () (166b-5)

buña beñzer **ne** varsa () (12b-9)

az iceler () (26a-7)

katı ovalar () (82b-4)

birez ihtiyārsuz çıkaralar () (59b-6)

3.6.5. Soru Zarfları

neyile mümkün olursa () (119b-2)

3.7. Edatlar

Edatlar, tek başlarına mânâları olmayan, hiçbir nesne veya hareketi karşılamayan, cümle içerisinde anlamlı kelimelerle birlikte kullanılarak onları destekleyen kelimelerdir (Ergin, 1999:348). Metinde kullanılan bazı edatlar şunlardır:

3.7.1. Çekim Edatları

İsimlerden sonra gelerek bağlı buldukları isimlerle cümlenin diğer unsurları arasında zaman, mekân, cihet, tarz, benzerlik, başkalık vb. bakımlardan ilgiler kuran edatlardır (Hacıeminoğlu, 1992:IX).

ol iki edviye **birle** tılā edeler () (67b-5)

ola **düyü** korqsalar () (87a-5)

od yalnız **gibi** yanar () (96b-8)

bevāsīr **icün** ve erbeyānicün ihtiyār eylemiş () (21a-1)

sögüt yağı **ile** ğark edeler () (4a-4),

tīz **devāyla** üzerine ekeler () (55b-9)

taru dānesi **kağar** olur () (112a-3)

yēdi güne **dek** cezmeyeler () (169b-3)

yigirmi güne **degin** bākī kalur () (87b-5)

aña **göre** getüreler () (152b-6)

güneşe **karşu** saħk edeler () (77b-3)
aħdan **ğayrısı** muzırrdur () (112a-2)
redd etmezden **öñdin** verem hādīs olsa () (170a-2)
veremden **şonra** şalābet hādīs olur () (170a-4)
‘ilācı **evvel** faşd edeler () (94a-7)

3.7.2. Sıralama Edatları

Arka arkaya gelen gelen unsurları ‘ve’ anlamıyla birbirine bağlayan edatlardır.

elemi sakın kıılır **dahı** kara olanı düşürür () (57a-9)
tamar **ve** siñir kesilmeden hāzer edeler () (107a-4)
zeytile fulful nāfi‘dür () (8a-2)

3.7.3. Denkleştirme Edatları

Birbirinin yerine tutabilecek iki unsuru birbirine bağlayan edatlardır.

şābūn şuyıyıla **yā** deniz şuyı ve kaṭrānıla yusalar () (127a-5)
faşd edeler **veyāhūd** ishāl edeler () (131a-3)
kesmek **veyā** tiz edviyeler () (83b-4)

3.7.4. Cümle Başı Edatları

böyle edeler **eger** tekrār etseler () (58b-9)
kandan hāşıl olur **nitekim** ğayrı veremler eyle olur () (15b-6)
demürle ‘ilāc etmeyeler **belki** devāyıla edeler () (59b-4)
‘ilācı **ger** yakın olursa güneşe karşı oturalar () (48b-1)
onurğa kemükleri ufanmaz **lakin** dişleri ufanur () (157b-1)
tobuğ şınmaz **lakin** çıkar () (164a-1)
ol tarafa cıkār **ammā** yoķaru tarafta cıkmaz () (168a-6)
illā bir nice kerre üzerine şarĝu şaralar () (141b-3)

illā meger ki üzerine nice zamān gecmiş ola () (159a-5)

güneşde koyalar **kāh kāh** sidükden koyalar () (54b-5)

imdi şekk yokdur ki () (38a-9)

3.7.5. Sona Gelen Edatlar

vaqt olur naṭrūn **daḥi** ḳatalar () (4a-1)

vaqt olur taḡ **da** kifāyet eder () (133a-7)

kesmek mümkin **yérdeyise** keseler () (104a-1)

bu ecilden ötridür **ki** buḳrāṭ emr eder () (60b-3)

ayrılmış **kim** encīri çoḡ yemek bet eyler () (91b-6)

Tablo 1: Kullanılan çeviri yazı (transkripsiyon) işaretleri

	a, e		ṭ
	b		ṣ
	p		ḥ
	t		ḡ
	s		f
	c		ḳ
	ç		k-g-ḡ
	ḥ		ḡ
	ḥ		l
	d		m
	z		n
	r		v
	z	-	h-e
	j		y
	s		ḡ
	ş		
	ş		
	ž		

BÖLÜM 4: METİN

(1-b)

(1) hazā kitāb-ı esbābü'l-‘alāmāt (2) bismillāhi’r-raḥmāni’r-raḥīm (3) elḥamdüli’l-lāhi rabbi’l-‘ālemīn ve’ş-şelātü ve’ş-şelāmü (4) ‘alā muḥammedin ve ‘alā ālihi ve eşḥābiḥi ecma‘īn (5) ammā ba‘du bu risāleyi yüz otuz iki faşl (6) üzerine tertīb étdüm müteḳaddimīn (7) ve müte’ahḫirīn kelāmından ba‘zısın ḳudret (8) yétdükce beyān étdüm ümīz vardur ki (9) emr-i cerāhatda bu risāleyile intifā‘ édeler

(2-a)

(1) faşl-u evvel ḳulaḳ işitmemesinüñ ‘ilācın (2) beyān éder eger anasından bile toḡmış ola (3) aña ‘ilāc yoḳdur yine ancılayın pīr olduḡı (4) vaḳt ve zārb doḳundukdan sonra ve eger sebebi (5) ḫarāret olursa ‘ilācı faşd u ishāldür (6) ve ḳulaḡa mārūl şuyı ve ‘inebü’s-sa‘leb (7) şuyı ṭamzuralar yā ekşi enārı ḳabuḡıyıla (8) şıḳalar bir pāre süciden olmış sirke (9) ve gül yaḡı ve kündür cem‘ édüb ṭamzuralar ve eger

(2-b)

(1) sebebi burüdet olursa ḳulaḡa issi (2) yaḡlar ṭamzuralar zanbaḳ yaḡı daḡı ḳuş yaḡı (3) daḡı bābūnec yaḡı ki icinde cünd-i bīdester (4) ezilmiş ola yāḫūd şīrgan yaḡı ki icinde (5) ḫaṅtal köki yāḫūd şaḫmı bişmiş ola yāḫūd (6) ḳıssā’ü’l-ḫimār ‘uşāresi bişmiş ola eger (7) burüdet ziyāde olursa zanbaḳ yaḡı ki icinde (8) az ferfeyün ezilmiş ola ve eger şaḡırlıḳ (9) ḳavī olub ḫılt-ı balḡamī ḡālib olursa

(3-a)

(1) ḫabb-ı ḳūḳūyāyıla ve ayāric-i fayḳarāyıla tekrār ishāl (2) édeler daḡı ḫuḳne-i ḫāddeyile ḫuḳne édeler ve ḫareketi (3) çok édeler ve ayakları ovalar ve ḳulaḡa müfettiḫ ve (4) muḫallil nesnelere ṭamzuralar meselā ḳıssā’ü’l-ḫimār (5) ‘aşāresi ve şıḡır ödi ve sidüḡi ki (6) icinde mürr ezilmiş ola bir daḡı turb yaḡı (7) bir daḡı merzincüş otı bir daḡı ‘aşāre-i (8) afsentīn bir daḡı ḫarbaḳ-ı esved bir daḡı édeler (9) bir daḡı ‘aşşāre-i sezāb balıla bir daḡı

(3-b)

(1) şırlıḡan icinde bişmiş ebhel ve şol edviyeleri (2) ṭamzurmak nāfi‘dür cünd-i bīdester üç bucuḳ dirhem (3) naṭrūn bir bucuḳ dirhem ḫarbaḳ bir bucuḳ dirhem (4) cem‘ édüb ḳurş düzeler ba‘zı yaḡlarıyla ezüb (5) ṭamzuralar ve şıbit yaḡı ḡāyet nāfi‘dür

ve defne (6) yağı ve süsen yağı ve turb yağı ve defne yabrağı (7) ‘aşāresi bunlar gāyet nāfi‘dür dağı şol (8) şāf nāfi‘dür ħardal kuru encirile döğüb (9) ma‘cün édüb şāf édeler kulağa şoğalar

(4-a)

(1) vaqt olur naṭrūn dağı katalar ve yubūsetden (2) olanuĝ ‘ilācı müreṭṭeb gıdālar ve şarāblardur (3) ve dağı başı benefsec yağıyla ve nīlūfer yağı (4) ve söğüt yağı ile ĝarğ édeler ve kabağ çekirdegi (5) yağıyla ĝarğ édeler dağı tatlu şulu ħammāma (6) gireler ve başa naṭūl édeler ve bu müreṭṭib yağları (7) istinşāk édeler kuzı ve oğlağ pāçesi yēyeler (8) ve yükden ve issi güne yörimekten ve cimā‘dan ihtirāz (9) édeler eger bu ‘illet verem sebebiyle olursa vereme

(4-b)

(1) ‘ilāc édeler ve eger südde sebebiyle olursa (2) süddeye ‘ilāc édeler dağı şol devālarıla ħabb-ı (3) şibyār düzeler türbüt yigirmi dirhem helīlec-i (4) esved on dirhem şaĥm-ı ħanṭal on dirhem kişnic (5) yēdi dirhem anzurūt iki bucuğ dirhem şerbeti (6) bir dirhemden bir mışkāla degindür eger bu ‘illet (7) def‘aten vāki‘ olursa ishāl édeler dağı (8) afsentīn bişmiş şu ki şıgır ödiyile ħarışmış (9) ola kulağa ŧamzuralar bir dağı sirke ki anuĝ

(5-a)

(1) icinde yılan kavī bişmiş ola bir dağı şıgır (2) ödi bir dağı ħarbağ eger sebebi şudā‘ olursa (3) turb şuyı ve gül yağı ve eger sersām ‘ağabince (4) olursa ayāricile ishāl ve kulağa acı bādām (5) yağı yāĥūd turb şuyı ve gül yağı ve kuşŧ yağı (6) ħāşıl-ı kelām eger sebebi burūdet ve riyāĥ-ı (7) ĝalīza olursa bedeni tenkıye étdükden şonra (8) zıkr olan nesnelere ŧamzurmak nāfi‘dür ferfeyūn (9) ve cünd-i bīdester ve duhnü‘l-belesān ve neft

(5-b)

(1) ve ħanṭal yaprağınuĝ şuyı ve hezār-cişān ve yılan (2) yaşıduğı ‘uşāresi heb bunlar nāfi‘dür ve kaṭrān (3) nāfi‘dür dağı tafşīle vākıf olmağ isteyen (4) müfredeye müṭāla‘a édesin faşl-ı ikinci (5) kulak güvüldüsini ve çıvıldusını beyān éder sebebi (6) yā riyāĥ-ı ĝalīzdür ki ruṭūbetden ħāşıl olmuş (7) ola yā ĥılṭdur ki kulağa dökülmüşdür riyāĥi‘l-mennüĝ (8) ‘alāmeti temeddüddür şıklet olmaz ba‘zı (9) vağtıda heyecān éder ve ba‘zı vağtıda sākın olur

(6-a)

(1) ve hılt dökülmenün ‘alāmeti başda sıklet ve kulağda (2) ve temeddüddür ve güvüldi dāyim olmağdur ve esbāb-ı (3) müteḳaddime daḫı ḫāline delālet eyler ‘ilācı eger (4) bu ‘illet hılt imtilāsından olursa tenḳıye-i (5) dimāğdur andan mūlaṭṭıf şularuñ buḫārına kulağ (6) dutalar ve kulağa issi ṭabī‘ātlu yağlar ṭamzuralar ve ḫammāma (7) mülāzemet edeler vaḳt olur bu ‘illet yubūset (8) ve acılığ sebebiyle olur ‘alāmeti acılığ vaḳtda ḳatı (9) olur ‘ilācı gül yağı ki sirkeyile müdebber

(6-b)

(1) ola ṭamzuralar meşelā şāf-ı māmīšā az efyün (2) kız südi icinde ezeler ṭamzuralar vaḳt olur bu ‘illet (3) ḳuvvet-i sāmi‘ada za‘f olduğından olur ednā (4) sebebden zāhir olur meşelā ğidā ḫareketinden niteḳīm (5) ḫastalığdan ṭurmuş kişilere ‘arız olur (6) ‘ilācı başı ve kulağı taḳviyet etmekdür (7) faşlü’s-sālis kulağ ağırsını beyān (8) eder kulağ ağırsı ḳatı olursa şāf-ı māmīšā (9) bir pāre efyün kız südi ḳarışdurub ṭamzuralar

(7-a)

(1) ḫuşūšā sebep ḫarāret ola yā hılt-ı ḫār (2) südüñ ḫayırlusı kulağa memeden şıkmağdur ve yumurda (3) ağı tenḫā nāfi‘dür ve ‘inebü’s-sa‘leb şuyı (4) ve mārül şıkındusı ve yaş ḳişnic şuyı (5) ba‘zılar leblāb şuyı nāfi‘ dēmişler ve esrār (6) yabrağı ‘aşāresi nāfi‘dür bir daḫı ḫelezūn ki (7) şadefden bir nev‘dür gül yağında bişmiş ola bir daḫı (8) şoğulcan ki gül yağında bişmiş ola ṭaşradan (9) müberrid zamādlar nāfi‘dür ḳacan ağırsında isti‘māl

(7-b)

(1) olınan şāf-ı ebyaz südile ḫall olunub kulağa (2) ṭamlatsa nāfi‘ olur ḳacan ḳatı olsa ve marīzden (3) ḳorḳsalar bir pāre fulūniyā yēyeler ve kulağa efyün (4) ve za‘ferān ve cünd-i bīdester ṭamzuralar ve eski (5) şarāb icmek üzerine üyimek nāfi‘dür ve kulağı (6) issi şu buḫārına ṭutmağ nāfi‘dür ve şığır yağı (7) ki eski ola issi edüb ṭamzuralar ve eger (8) bu ‘illetüñ sebebi burūdet olursa kulağ (9) içersinde mütemekkin olmuş ola kulağ şağır olduğı

(8-a)

(1) vaḳt zıkr etdüğümüz yağlarla ṭamzuracağlarla ‘ilāc (2) edeler zeytile fulful nāfi‘dür şarumşak bişmiş zeyt (3) nāfi‘dür duhnü’l-bān ve duhnü’l-ḫīzī ki içlerinde (4) cünd-i bīdester yāḫūd ferfiyün ezilmiş ola nāfi‘dür (5) eger sebebi renc-i bārid olursa kulağ güvüldisinde (6) zıkr etdüğümüz devālar nāfi‘dür ve eger sebebi verem-i (7) ḫār

olursa kulağ gül yağıyla süciden olmuş (8) sirke tımaralar evvel günde ve ikinci günde kız (9) südi şağıldığı sā'at tımaralar bir nice kerre

(8-b)

(1) andan sonra kulağa hılbe lu'ābı ve ketān lu'ābı (2) südile ve leblāb şuyıyla nāfi'dür bu hâlde dağı (3) kulağa fetīl édüb issi zeyte baturub nice def'a (4) şokalar dağı şol munzıcı isti'māl édeler meyfuhtec (5) ve zūfā-yı rıtb ve 'asel ve keci yağı şızmış hıl (6) édüb kulağa tımaralar eger verem-i bārid olursa (7) bedeni ve dimāğı müshil devālarla tenkıye édeler (8) ve kulağa turb yağı tımladalar yā şibit yağı dağı (9) şunlarıñıla zamād édeler bābūnec ve eklīl-i melik

(9-a)

(1) ve merzencüş ve tamām ve varakū'l-gār ve şibit ve kerneb (2) ve hılbe ve bezri ketān cümlesini döğüb merzencüş (3) şuyıyla yā sūsen yağıyla yā nercis yağıyla ma'cūn (4) édüb zamād édeler dağı bu edviyeleri bişüreler (5) buhārına kulağı dutalar kaçan bu verem şulb olsa (6) tavuğ yağı dağı kaz yağı erideler bu ikisine (7) bir pāre döğülmiş keci yağı katalar taşradan (8) kulağa zamād édeler eger verem kulağın taşrasında (9) olursa bākıla unı ve arpa unı ve benefsec

(9-b)

(1) ve bābūnec ve eklīl-i melik ve hıtmī ılıcağ şuyıla (2) ma'cūn édüb zamād édeler kulağ ağrısına nāfi' (3) olan devālardandır huşūşā ki burüdetden ola (4) duhn-ı 'akreb ve balığ ödi zeytile bir dağı şıgır (5) ödi hınzır yağında bişmiş ola bir dağı zeyt (6) icinde bişmiş tonuzlan böcegi yā şogulincan (7) muhammed bin zekeriyyā eydür kündürü tatlu şarāba katub kulağa (8) tımladalar ağrısı sakin ola **dördünci faşıl** (9) kulağdan iriñ akmasıñın ilācın beyān eder eger yağıñ

(10-a)

(1) zamānda olmuş olursa kulağa şāf-ı māmīşā (2) ve şabr ve mürr balıla yāhūd şarābıla tımaralar bir dağı anzarūt (3) ve şāf-ı māmīşā ikisin bile sahq édeler 'aselile ma'cūn (4) édeler dağı fetīl édeler kulağa şokalar şol devā dağı (5) nāfi'dür anzarūt ve mürr ve būrak ve kündür ve zebedü'l-cer (6) ve şāf-ı māmīşā berāber sahq édeler bir fetīl 'asele (7) baturduğdan sonra bu devālara bulayalar dağı kulağa şokalar (8) bir dağı şebi sahq édeler 'aselile hıl édeler (9) kulağa koyalar ve eger üzerine zamān gecmiş olsa

(10-b)

(1) şabr ve ‘anzarūt ve demü’l-aḥaveyn ve küdür ve zencār (2) ve ḥubsü’l-ḥadīd berāber saḥḳ édeler bir fetīli ‘asele (3) baturalar daḥı bu devālara bulayalar ḳulaḡa şoḡalar (4) **bēşinci faşıl** ḳulaḡdan ḳan aḳmanuḡ ‘ilācın (5) beyān éder eger bu ‘illet zarbdan olursa evvel ol (6) taraıdan faşd édeler ḳīfāldan andan ḳulaḡa sumāḳ (7) ‘aşāresi semüz otı şuyıyıla ṭamzuralar yāḥūd ‘aşāe’r-rā‘ī (8) şuyıyıla yāḥūd lisānü’l-ḥamel şuyıyıla yāḥūd (9) şāf-ı māmīşā veyāḥūd ‘aşşāre-i kerrāş sirkeyile

(11-a)

(1) ve daḥı ṭavşan māyası sirkeyile ḳan kesmede ‘acebdür (2) ḳaçan māzūyı yumuşaḳ saḥḳ étsele ‘aşāe’r-rā‘ī (3) şuyına ve lisānü’l-ḥamel şuyına yāḥūd semiz (4) otı şuyına ḳatsalar isti‘māl étsele fāyide bulalar (5) mücerrebātandur bir şıḡıruḡ iki bögregini yaḡıyıla alalar (6) ṭuzlayalar ve yarım kebāb bişürele ve şuların (7) şıḳalar ḳulaḡa ṭamladalar bir daḥı şabr ve küdür (8) berāber saḥḳ édeler gendene şuyında ezeler ḳulaḡa (9) ṭamladalar eger ḳulaḡdan aḳan ḳan buḫrān ṭarıḳasıyıla

(11-b)

(1) olursa gerekdür ki kesmegile müte‘arız olmayalar (2) illā meger ki ifrātıla ola za‘f vére ve ḡışā (3) mertebesine ilete **altıncı faşıl** ḳulaḡda olan (4) süddeyi daḥı ḳulaḡa ḥāricden vāḳi‘ olanuḡ (5) ‘ilācın beyān éder eger südde çirg cem‘ olmadan (6) olursa būraḡdan bir cüz alalar süciden (7) olmuş sirkeyile ḥall édeler ḳulaḡa ṭamzuralar (8) bir gün ḳoyalar andan güneşe ḳarşu ṭutalar ḳulaḡ (9) arıdacaḳ āletile arıdalar bu marāza nāfi‘ olan

(12-a)

(1) devālardandur ki ḳulaḡı mā’-i ‘aselile tekrār yuyalar andan (2) anzarūt ve şabr ve küdür ve demü’l-aḥaveyn ve ḥubsü’l-ḥadīd (3) ve zencār berāber saḥḳ édeler andan sirkede (4) ezeler andan ḳulaḡa ṭamladalar yāḥūd bir fetīl édeler (5) balıla ışladalar döneler bu edviyelere bulayalar daḥı (6) ḳulaḡa şoḡalar andan şonra yuyalar nāfi‘ ola ḡāyet (7) nāfi‘ olan devālardandur ḳulaḡa ḳurş-ı ḥarbıḳ (8) ṭamzurmaḳ nüşhası budur ḥarbıḳ iki cüz naṭrūn (9) on altı cüz ve za‘ferān üç cüz cem‘ édüb

(12-b)

(1) sirkeyile saḥḳ édeler andan ḳurş édeler ḳaçan isti‘māl (2) étmek dileseler sirkeyile ezüb ḳulaḡa ṭamzuralar (3) eger südde veremden olsa ḳulaḡ saḡır olmaḳ (4) veremden olduḡı vaḳt zıkr étdüğümüz ‘ilācı (5) édeler eger südde zāyidātı bitmedin olsa yā sikik

(6) bitmedin olsa ol yetişürse keseler (7) andan ‘ilāc édeler eger yetişmezse kulağa tiz (8) devālar aqıdalar merhem-i zencār gibi dağı buña beñzer (9) ne varsa dağı devā-yı cālīnūs nāfi‘dür

(13-a)

(1) ħarbağ-ı esved ħurmā cekirdegi kadar yumuşak dögeler (2) ‘aselile ma‘cūn édeler kulağa koyalar ki südde éden nesneyi (3) kulağda yéye gidere eger südde kulağa taşradan (4) nesne olsa meřelā cekürdek yā tař gerekdür (5) bir ince mīl alalar ‘ilk-i buțuma yāĥūd ökseye (6) bulayalar dağı kulağa şokalar tā ki yapışa andan (7) çekeler bir nice def‘a bu vechile édeler dağı burnına (8) aqşurducı devālar koyalar kündüs gibi ve burnın tütalar (9) ve kulağa panpuğ dıkalar ki yél kuvvetile cıķa

(13-b)

(1) süddeyi def‘ éde eger bu ‘ilācıla cıķmasa ‘ilāca (2) yol yoğdur illā yarmağ vardur andan zürūr-ı aşferile (3) ‘ilāc édeler eger südde kulağa řu girmedin (4) olsa gerekdür ki marīz řu giren kulağ tarafınuğ (5) üzerine kalka elile kulağın ĥareket étdüre bir dağı (6) bezden bir toğ édeler řu giren kulağı üstine koyub (7) yatalar bir nice kerre başı kaldurub üzerine koyalar (8) řu gelür bir dağı řu giren kulağa elile dağı řu koyalar (9) ki karışa cıķa eger bunlar kifāyet étmezse

(14-a)

(1) kulağa kāmıř şokub şoralar andan bezdī kāmıřdan (2) bir pāre kāmıř alalar uzını bir karış ola bir tarafına (3) panbuğ şaralar bir tarafını kulağa şokalar panbuğ olan (4) tarafı yağalar ĥattā ĥarāreti kulağa ériře kudret (5) yétdügince řabr édeler tā ki ol şuyı taşra cezb (6) éde andan kulağa ĥayvān girse yā icinde dursa (7) kulağa fūdenc-i nehrī şuyı yā řiĥ şuyı yā řeftālū (8) yabrağı şuyın yā kebre yabrağı şuyın yā afsentīn (9) şuyın tamladalar yāĥūd katrān tamladalar yāĥūd sirke

(14-b)

(1) ki icinde şığır ödi ezilmiş ola yāĥūd (2) kıřřā‘-i ĥimār ‘ařāresi her kankısı ola nāfi‘dür (3) řol devā mücerrebātdandur kurd olduğı tağdīrce řarāb (4) on dirhem ‘asel on beř dirhem gül yağı beř (5) dirhem ve beř yumurda ağı cem‘ édüb ılıcağ édeler (6) andan bir pāre yünı bu devālara bulayub kulağa tamladalar (7) bir sā‘atdan şonra cıķaralar coğ kurdıla cıķa (8) yédinci fařl kulağ gicisi ‘ilācın beyān éder (9) afsentīn ba‘zı yağlarıyla ĥīrī yağı yā zanbağ yā nercis

(15-a)

(1) yağı bişüreler kulağa tamladalar bir dahı afsentîn (2) sirkeyile bişüreler kulağa tamladalar **sekizinci (3) faşl** kulağ zarbıla yaşılaması ‘ilâcın (4) beyân eder etmek icini ‘aselile tılâ edeler bir dahı (5) mürr ve kündür ve şabr ve kākıyā saḥḳ edeler sirkeyile (6) ve yumurda ağıyıla ezeler kulağa dürteler **tokuzuncı (7) faşl** kulağ ardında çıkan veremler ‘ilâcın (8) beyân eder bu veremlerüñ vaca‘ı katı olur niteki (9) kulağ icinde olanuñ vaca‘ı katı olduğı gibi

(15-b)

(1) vaqt olur vaca‘ı ziyāde olduğı ecilden öldürür (2) huşūşā ki yigitlerde vaqt olur buhrān vaqtında çıkar (3) ol eyüdüñ vaqt olur mādde nuzc bulmazdan öñirdi (4) çıkar yā buhrāndan öñirdi çıkar bunlar yaramazdur bu verem (5) safrādan ve sevdādan ve balğamdan ve kandan ḥāşıl olur (6) nitekim ğayrı veremler eyle olur bu veremler şunlardandır (7) ki bārid devālar kōmak cāyız degüldür belki faşd (8) édüb ishāl étdükden şonra cezb édici (9) devālar kōyalar vaqt ola şīşe dahı çekeler

(16-a)

(1) eger bu veremlerüñ vaca‘ı ziyāde olursa yumuşağ édici (2) nesnelər kōyalar issi suyuyla nuṭül etmek nāfi‘dür (3) eger vaca‘ ḥafīf olursa güllile tuz kōyalar (4) ve dāḥilyün kōyalar eger bu veremüñ başı zāhir (5) olsa ve iriñ cem‘ olsa buğday unı ve bezr-i ketān (6) unı ve ḥulbe unı ve bābūnec ve ḥatmī unı cem‘ (7) édüb vuralar mücerrebātdandır keci boğı ördek (8) yağıyıla bir dahı deniz suyuyla bişmiş encir eger verem (9) tāḥir étse deşilmese şadef küli ve veda‘ küli balıla

(16-b)

(1) ve uşaq ve muḳl ve mī‘a-i sā‘ile ve demürce körügi (2) cirgi ve benefşe ve gül yağı cem‘ édüb isti‘māl edeler (3) eger bu verem bārid olursa süsen yağı ve bābūnec ve (4) ḥirva‘ ve şibit yağı isti‘māl edeler bir dahı zeft (5) ve mevīzec ve fulful ve aşlü‘l-lūf ve ‘ilk-i buṭum (6) cem‘ édüb tılâ edeler bir dahı keci yağı ve yabān kecisi (7) yağı ve şıgır iligi ve tavuğ beynisin zamād edeler gāh (8) tılâ edeler **onuncı faşl** kulağ cıkması (9) ‘ilâcın beyân eder kulağ katı çekmeden çıkar yā verem

(17-a)

(1) yāḥūd ğayrı sebebden çıkar ‘ilâcı evvel faşd edeler (2) ve ishāl edeler ve yumuşaklığıyla yérine redd edeler üç gün (3) şabr edeler eger vaca‘ bākī kalursa kaz yağından (4) ve ḥatmī yaprağı şuyından ve bezr-i kaṭūnā lu‘ābından (5) ve kabağ

irendelenmişinden olmuş kırūṭī isti'māl edeler (6) on birinci faşıl kulak yarılma ve kulakda (7) çirg ve şaru şu olma ki ekser oğlancuklarda (8) olur 'ilâcın beyân eder ammâ dedüklerimiz (9) kulağın taşrasında olur anuñ sebebi tiz hılt

(17-b)

(1) dökülmedür 'ilâcı hacâmat edeler andan tâze südile (2) yuyalar ve üzerine mürtek ve kanbîl saḥḥ edüb ekeler (3) on ikinci faşıl burında harâret ve qarḥalar (4) 'ilâcın beyân eder kaçan burın kızsı ve kızsarsı (5) ve cem'ı şışse evvel faşd edeler andan bârid devâlarla (6) tılâ edeler ve daḥı gül yağıyla ḥayyü'l-'âlem şuyını (7) istinşâk edeler yâ nîlûfer yağı gül şuyıyla daḥı burın (8) üzerine gül şuyına ve şandala ve ḥayyü'l-'âlem şuyına (9) banmış eskiyi koyalar eger yüz daḥı bile kızsı dimâğda

(18-a)

(1) daḥı vaca' olsa alını ve burnı şâf-ı māmîsâ (2) ve şandaleyn ve ḥuzuz ve gül şuyı ve baḥlatü'l-ḥamkā (3) yağı semiz otı şuyı ve ḥayyü'l-'âlem şuyı cem' (4) edüb zamâd edeler eger imtilâ olsa tabî'atı (5) ishâl eder maṭbūḥ fâkiheyle eger burında qarḥa (6) zâhir olsa faşddan sonra hacâmat edeler andan (7) ishâl edeler eger qarḥa yâbis olsa burına (8) mûm ve benefşe yağı ve acı bādâm yağı ve şıgır (9) iligi ayva çekirdegi lu'âbiyla qarışmış ola cem'

(18-b)

(1) edüb tılâ edeler bir daḥı keşîrâ ki benefşe yağıyla (2) mürebbâ olmuş ola bir daḥı zūfâ ve kaz yağı ve şaru (3) mûm fetîl edüb isti'mâl edeler eger qarḥa (4) raṭb olsa isfîdâcü'r-raşşâş ve mürdâsenc (5) ve iḥrâk olmuş mersin ve ḥubsü'l-fızza saḥḥ (6) edüb gül yağıyla mürebbâ edeler cem' edüb fetîl (7) edeler eger qarḥa müte'affin olsa burnı süciden (8) olmuş sirkeyile yuyalar andan saḥḥ edüb icerüsine (9) üfüreler bir daḥı ḥarbaḥ-ı ebyaz ḥurfıla saḥḥ edeler burına

(19-a)

(1) üfüreler bir daḥı devâ-yı rûfes (2) nâfi'dür mâzû ve mürr ve za'ferân ve şeb ve su'd (3) ve zernîḥ yumuşak saḥḥ edüb burına üfüreler yâḥūd (4) bir fetîli eski şayağına baturalar bu devâlara bulayalar (5) şokalar qarḥa burınun zâhir yerinde olsa (6) isfîdâc ve mürdâsenc ve ḥubsü'r-raşşâş muḥriḥ (7) gül yağıyla merhem edüb tılâ edeler pazu 'aşâresi (8) tenhâ nâfi'dür bu qarḥalarda eger qarḥa büsürdan (9) ve mühresi olursa mürdâsenc ve gül yağı ve mersin

(19-b)

(1) yağı ve gül şuyı ve az sirke cem^c édüb tılā (2) édeler burında olan beşrelerün ibtidāsında bir fetīli (3) tuzıla sirkeye baturub dağı burına şoqmaq nāfi^cdür (4) on **üçünci faşl** burında olan bevāsīr (5) ‘ilācın beyān éder bevāsīr lahm-ı zāyiddür yumuşağdur (6) bir nevⁱ ağıdur vaqt olur vaca^cı olmaz ve bir nevⁱ (7) kıızıldur vaca^c olur ve bir nevⁱ qaraya māyıldür vaca^c katıdur (8) ol yaramazdur huşūşā ki bu rāyihlü şu aqa (9) bevāsīr vaqt olur uzun olur burından aşğa

(20-a)

(1) şalınur yā geñizden ağız icine şalınur bir maraz dağı (2) vardur aña erbeyān dەرler bā^czılar zübeyān dەرler (3) lahm-ı zāyiddür yumuşağdur burunu dutar anuğ hükmi (4) ‘ilācda bevāsīr hükmi gibidür ‘alāmeti kaçan (5) marīz güneşe qarşu başın kaldursa burın icinde (6) bu marazlar görünür kaçan birine yapışsağı biri (7) çukur olur ve yumşaq olur şol ki katı olur aña sereṭān (8) dەرler ‘ilācı ayāricile ishāl édeler gıdāda (9) laṭīf gıdālar yeyeler ve bir fetīl édüb merhem-i

(20-b)

(1) zencārıla yerine şoqalar bir dağı uşnān bir cüz mürr (2) bir cüz sahq édeler bir pāre eski ketān bezini (3) süciden olmış sirkeye ısladalar bu devālara (4) bulayalar burına şoqalar bir dağı kalay ve kalğandīs (5) ve kuşūru’n-nuḥās her birinden bir dirhem zencār nışf (6) dirhem zernīḡ-i aḡmer nışf dirhem ḡarbağ-ı esved (7) rub^c dirhem sahq édüb bir pāre eski ketān (8) şarāba baturalar bu devāya bulayalar burına şoqalar (9) şol devālar ki cālīnūs burında olan bevāsīr

(21-a)

(1) icün ve erbeyānicün ihtiyār eylemiş bunlardur ki (2) ekşi nārıla tatlu nārı etiyile dögeler şuyımı (3) kurşundan çanağa koyalar bir zamān tura şiflini (4) alalar yumuşaq dögeler ḡamīr gibi ola canağdağı (5) şudan katalar yumuşaya ma^ccün ola andan şāflar (6) édeler burına tütalar gāh gāh şāfi çıkarub (7) bu ‘aşāreyile burına tılā édeler nice def^a bu vechile (8) édeler cālīnūsdan şonra bir kavm bu devānuğ (9) üzerine kalğatār ve zencār ve nūşadır ziyāde édeler

(21-b)

(1) ve bunlar fāyide étmezise ḡadd devālārıla ‘ilāc édeler (2) meşelā feldefyün ve dik ber dik bunlar dağı fāyide (3) étmezise demürle ‘ilāc édeler pāk olmazısa tekrār keseler (4) andan süciden olmış sirkeyle yuyalar eger nefes (5) gelmezse lahm-ı zāyiddin dağı

bākī vardır ʿalāmeti (6) budur ki marīzūn başın kaldurasın eger nesne aķarsa (7) laħm-ı zāyid yokdur eger aķmazsa nefes daħı ıar olur (8) laħm-ı zāyid vardır baʿzılar dēmiřler kemūn burında olur (9) ķarķalara nāfiʿdür erbeyān adlu marāza řol devā

(22-a)

(1) mücerredür yař ħarnūb-ı nebī dōgeler yūne bulayalar (2) burnı anuñıla ıolduralar yiriñdedür nitelim sigile (3) fāyide ēder bir daħı servi ķozakı ve zāc-ı aħzarı (4) yumuşak dōgeler burına řabāħda aħřamda üfürseler (5) fāyide ēder kaçan erbeyānı keseler kanı diñmese (6) ııyn-ı ermenī şovuk şuyıla ezüb burına ıılā ēdeler (7) fāyide ēde **on dōrdüncü faşıl** burunda yubūset (8) olmaķ beyānındadır sebebi ħarāretdür yāħūd (9) yubūsetdür yā yelmeşük ħılıtdur burında ķurımıřdur

(22-b)

(1) ʿilācı müberrid ve müreııtib istiʿmāl ēdeler ve yelmeşik (2) ħılııı telyīn ēder nesne istiʿmāl ēdeler (3) **on beşinci faşıl** burında olan sereııānı (4) ʿilācın beyān ēder sereııān bir ķatı veremdür evvel (5) kücicek olur řoñra böyük olur ve ķalıñ olur burnı (6) ve geñezi ııtar vacaʿ daħı ķatı olur levni daħı ķaraya (7) māyil olur yābis olur kaçan burına yabışsalar şulb (8) bulurlar burında olur bevāsīrile burında olur sereııān arasında (9) fark bevāsīr başda olur marāzıardan řoñra ʿarız olur

(23-a)

(1) ve nevāzilden řoñra ʿarız olur sereııān evvel ibtidādur (2) ve neħūd dānesi ķadar olur andan böyür řulb olur ve bevāsīr (3) yumuşak olur ve řaru řu aķar vaķıt olur uzun olur (4) ve sereııān geñizden ařaēa řarķar bevāsīr eyle degüldür (5) sereııān burında olduēı vaķıt ʿilācına müteʿarız (6) olmayalar zīrā ʿilācıla şerri artuķ olur ħuřuřā ki (7) müteķarriħ ola belki evvel bedeni ħılııı sevdāviden (8) tenķıye ēdeler ve bedene ħılııı řāliħ ħāřıl olur ħıdālar (9) yēyeler řol devā ki bu marāza ħāřdur māzūyı

(23-b)

(1) yumuşak dōgeler üzerine ıatlı enār şuyın ķoyalar (2) yatacak ķadar andan bişüreler ħattā ol řu ħidine ķurudalar (3) bunuñ nişfinca kündürden ve anzarütdan ķatalar andan (4) tekrār māzū bişmiş nār süyüyle maʿcūn ēdeler andan bir nice (5) ħün süķüı ēdeler **on altıncı faşıl** ruʿāf (6) ʿilācındadır ʿilāc eger ruʿāf buħrānıla olursa (7) kesmeyeler ħattā ifraıı olub ķuvvet sākııı olmayınca (8) eger buħrānıla olmazsa sebebi ķanda řafrā olmaķ olursa (9) řafrāyı ishāl ēdeler ve ekři ħıdālar yēmekile ķatı taʿdıl

(24-a)

(1) édeler kaçan ru‘áf ifrāt étse lisānū’l-ḥamel şuyı (2) ve aḳākıyā ve verd ve cülnār ve böğirtlen yaprağı (3) ve ‘aşāe’r-rā’ı şuyı cem‘ édüb su‘ūt édeler (4) eger mizāc ziyāde ḥār olursa ve şafrā ġālib olursa (5) kāfūr ve efyūn ve bezrū’l-benc nüşük édeler ve su‘ūt édeler (6) eger ḥām alcıyı saḥḳ édeler sirkeyle ve mersin şuyıyıla (7) yoğursalar alına zamād étseler ziyāde fāyide éde yaş (8) eşek boķını şıkub şuyın burına tamzurmak (9) be-ġāyet nāfi‘dür bir daḥı mā’-i bādurūcı kāfūrıla bir daḥı

(24-b)

(1) mücerrebātdandur ḥūzāz-ı hindī muḥraḳ mā’-i bāderūcıla (2) ve ḥām ḥurmā şuyıyıla ve kerrās ‘aşāresiyile cem‘ édüb (3) su‘ūt édeler bir daḥı şebi yumuşaḳ saḥḳ édeler (4) kendü ḳadar nişāsta ḳatub burına üfüreler ve şol bir devādur ki (5) kaçan ru‘āfi ifrātıla olsa nāfi‘ ola cünd-i bīdester (6) ve zāc ve kirec ve demū’l-aḥaveyn ve māzū ve kāġıd küli (7) saḥḳ édeler zeyte ḳatub su‘ūt édeler daḥı bir fetīli (8) zeytile yaş édüb bu devālara bulayalar burına şoḳalar (9) bir daḥı mücerrebdür iḥrāḳ olmuş māzū sirkeyle

(25-a)

(1) söyünmiş ola ve zāc-ı başrı ve ḳalkāḫār-ı muḥriḳ (2) ve kündür berāber saḥḳ édüb burına üfüreler ve bir fetīli (3) benc şuyıyıla yaş édüb bu devālara bulayalar burına (4) şoḳalar bir daḥı alınına buzlu şu dökeler bir daḥı ḳuru (5) gül ve ḳışr-ı rummān her birinden bir cüz ve ḳabuğı çıḳmış (6) mercimek iki cüz ḥām alcı cemī‘ edviye mıḳdārı (7) yumuşaḳ saḥḳ édeler mersin şuyı ve gül şuyıyıla (8) cem‘ édüb alınına ve depeye zamād édeler bir daḥı (9) mücerrebdür cülnār ve verd ve mercimek ve tıyn-ı ermenī

(25-b)

(1) ve ḳākıyā ve ‘aşşāre-i laḫiyetü’t-teys her birinden bir cüz (2) ve kāfūr ve efyūn her birinden rub‘ cüz bir daḥı eger (3) ifrātıla olsa ḳarıcaları ve uyluḳları muḥkem (4) bağlayalar bir daḥı ḥāyaları muḥkem çekeler bir daḥı ḳulaḳlar (5) muḥkem çekeler ‘avrat olursa memelerin çekeler (6) ammā bu zaḫmetlü ḳişinüñ ġıdāsı sumāḳıla yā sirkeyle (7) bişmiş mercimek ve yumurda ve yaş penīr memdūḫ ġıdālardır (8) ve her ḥāmız-ı ḳābiz sumāḳ ve enberübāris ve ḥabbū’r-rummān (9) ammā ba‘zı eḫıbbā eḳşiyi men‘ étmişler eger ru‘āfuñ

(26-a)

(1) sebebi kanı rakîk olmak olursa galîz gıdalar yeyeler (2) meşelâ herîse ve şığır pâcesi ve kaṭâyıf ve tavuḡ (3) beynisin zarbdan ve saḡadan olan ru‘āfa daḡı bu devālar (4) münāsibdür ammā gerekdür ki ru‘āf olan kişiyeye (5) kan ma‘deye dökülmedin ḡazer edeler eger ma‘deye (6) dökülmesin ḡiss olınsa ḡay’ edeler şarāb rı‘āflu kişiyeye (7) muzırrdur illā kuvvet sākıt olduḡı vaḡt az iceler (8) ammā ba‘zı kâbız şarābıla içeler **on yédinci faşıl** (9) burın yaşşılanmasını beyān eder içerden yumuşaḡ nesneyile

(26-b)

(1) tolduralar ve taşradan şıḡayalar daḡı şabrıla ve mâşıla (2) ve tıyn-ı ermenîyile ve ḡatmîyile ve mercimeḡile ve rāmekle (3) ki yılḡın yapraḡı şuyıyıla ḡarışmış ola zamād edeler (4) ve şınuḡ kemük şarmakda zıkr olınan devālarıla ‘ilāc (5) edeler **on sekizinci faşıl** aḡızda olan besre (6) ‘ilācın ve ḡulā’ ‘ilācın beyān eder ‘ilāc gerekdür ki (7) bu marāz ibtidā eyledüḡi vaḡt faşd edeler ve eḡse (8) çuḡurında ḡacāmat edeler daḡı münāsib gıdalar yeyeler (9) meşelâ ḡoruk şuyı ve ekşi enār şuyı sumākıla

(27-a)

(1) müzevver bişürüb yeyeler eger marîz oḡlan olursa (2) faşd ve ḡacāmat kâdir olmasa emzüren kişiden (3) faşd ve ḡacāmat edeler gıda ḡoruk şuyıyıla yāḡūd (4) ekşi enār şuyıyıla pilic yeyeler tıla kâfūrı mūmıla (5) kîrūṡı edeler icinde ḡül ve cūlnār ve kezîr ve sumāk (6) ve teḡāşîr saḡḡ edüb aḡıza ve dile tıla edeler (7) bir daḡı mürdāsenc ve isfîdācū’r-raşşāş ḡül yaḡıyıla (8) mürebbā olmış ve mūm kâfūrıla tıla edeler eger (9) büşür ḡavî olsa marîz ishāl olmaḡa kâdir olursa

(27-b)

(1) matbūḡ fākiheyle ishāl edeler yā matbūḡ fākihe (2) enārın şuyıyıla ve leblāb şuyıyıla ishāl edeler eger büşür (3) ḡulā’a tebdîl olınsa ‘alāmeti budur ki aḡız ve dile yörür (4) münteşîr olur eger şafrāvî olsa ‘alāmeti şaru olmaḡdur (5) ve balḡamî olursa ‘alāmeti aḡ olmaḡdur ve balḡam-ı mālîḡden (6) ve demevî olursa ‘alāmeti kızıl olmaḡdur ve sevdāvî (7) olursa ‘alāmeti ḡara olmaḡdur ḡāyet yaramazı sevdādan (8) olmaḡdur mādām ki zāhirde ola aḡa ḡulā’ dērler (9) ḡaçan icerü deriḡde olsa ḡurūḡ-ı ḡabîse dērler

(28-a)

(1) bu ḡurūḡ-ı ḡabîse ekşer oḡlancuḡlarda ‘arîz olur yā analarınuḡ (2) südi yaramazlıḡından yāḡūd ma‘dede hazımları (3) yaramazlıḡından gerekdür bu marāzda

hılt-ı gālib neyise (4) anı faşd édeler kuvvet-i itibārıla aña göre devālarıla (5) ‘ilāc édeler oğlancuqlarda olursa analarınun südi (6) işlāh édeler kavī devālarla ‘ilāc etmeyeler büyük (7) kişilerde olursa kavī devālarla ‘ilāc édeler (8) bu marāzun ibtidāsında bögirtlen yaprağı şuyı ‘aşāreye (9) lisānü’l-ḥamel cem‘ édüb mażmaza édeler bir daḥı

(28-b)

(1) mercimek ki sirkeyile bişmiş ola ki icinde bāğ (2) cubuğı ve ḥubbāzī ve arpa unı k̄abız alma bile (3) bişmiş ola ki mażmaza édeler bir daḥı germāzū ve (4) cūlnār ve kişnic ve enār kabığı ve māzū bişmiş şuyıla (5) mażmaza édeler on tokuzuncı faşl ağızda olan (6) ākileyi beyān bu ‘illet qarḥa şüretince olur ve az (7) zamānda etrāfına sirāyet eyler ve rāyiḥası gèriye olur (8) sebebi müte‘affin hıltıdır ki yetişdügi yeri yer ‘ilāc (9) evvel faşd ve maṭbūḥ eftīmūnıla ishāl ve sumākıla

(29-a)

(1) mażmaza vèrüb hışrumıla mażmaza ḥattā sirāyet (2) etmesi kesilince andan sonra feltefyūnıla ve sūrincānıla (3) ‘ilāc édeler terkīb-i feltefyūn budur kirec söyünmedük (4) bir cüz ve zernīḥ-i aḥmer ve aşfer ve ḳalay ve ḳākıyā her birinden (5) nişf cüz sirkeyile ḳurş édüb isti‘māl édeler (6) sūrincān terkībi budur ekşi ve tatlu enār kabığı (7) her birinden otuz dirhem māzū ve cūlnār ve şeb kırtās-ı (8) mışrī muḥraq ‘ākırḳarḥā her birinden on dirhem sumāk (9) on beş dirhem milḥ-i hindī ve nūşādır her birinden

(29-b)

(1) beş dirhem ḥabbū’l-āsı sirkeyile ḳurş édüb (2) isti‘māl édeler bir daḥı nāfi‘dür verd ve sumāk ve küzbüre (3) ve ṭebāşīr ve ḳūfal ve mercimek ve cūlnār her birinden (4) bir cüz ve kāfūr rub‘ cüz bir daḥı semiz otı toḥmı ve ṭebāşīr (5) ve muḳaşşer mercimek ve nişāsta ve verd her birinden (6) bir cüz ve sükker-i ṭabarzad iki cüz ve ḳākıle ve za‘ferān (7) ve kāfūr her birinden rub‘ cüz bir daḥı semiz otı toḥmı (8) ve şāf-ı māmīşā ve şandal ve ṭıyn-ı ḳīmūliyā ve hażāz (9) her birinden bir cüz ve za‘ferān rub‘ cüz ve kāfūr rub‘ cüz

(30-a)

(1) ve ḳacan bu marāz nehāyetine eřişse ‘inebü’s-sa‘leb (2) şuyıyıla ve kişnic şuyıyıla ki icinde cūlnār bişmiş (3) ola mażmaza édeler ḳacan nażc bulsa merhem-i isfīdāc (4) ṭilā édeler ammā bu ‘illetün āḥirinde sūsen köki ve ḳākule (5) ve ‘ākırḳarḥā ve encīr ve

bābūnec ve bezr-i ketān lu‘ābı (6) bişmiş şuyıla mazmaza édeler eger kulā‘uñ (7) sebebi balgam-ı galīz olursa sükker-i tabarzadıla ovalar (8) birincāsef ve zeytūn yaprağı bişmiş şuyıla ġargara (9) édeler bir dağı edviye k̄abıza bile māmīrān ġāyet

(30-b)

(1) nāfi‘dür bir dağı şebile māzūyı yumuşak saḡk édüb (2) ağıza sürmek cemī‘ envā‘ına nāfi‘dür bir dağı māzeryūn (3) külünü ağıza sürmek ġāyet yaramazına nāfi‘dür eger (4) kulā‘ sevdāvī olsa şol devā nāfi‘dür çekürdegi (5) çıkmış üzüm ve anīsōn her birinden berāber yumuşak saḡk (6) édeler ‘aselile ma‘cūn édeler kulā‘a tılā édeler nāfi‘ ola (7) bir dağı böğirtlen yaprağı ve varağı’z-zeytūn ve aḡākıyā (8) her birinden bir cüz k̄alkaḡār ve sa‘ter ve şeb ve zāc her (9) birinden bir cüz beş baḡşda bir baḡşı sūsen k̄ülü üc

(31-a)

(1) baḡşda bir baḡşı za‘ferān rub‘ cüz ve cem‘ édüb saḡk (2) édeler kulā‘a süreler bir dağı zerniḡ-i aḡmer ve aşfer ve ‘āḡırḡarḡā (3) her birinden bir cüz ve saḡk édeler kaḡrānıla ma‘cūn édüb iḡrāk (4) édeler andan yine saḡk édeler eleyeler isti‘māl édeler bir dağı (5) diş etinüñ ekelinde isti‘māl olınan ḡurş-ı zerniḡ kulā‘-ı (6) ḡabīşede dağı nāfi‘dür zāc sirkeyle nāfi‘dür feltefyūn (7) nāfi‘dür eger büşür tuḡaḡda olursa faşd édeler maḡbūḡ (8) helīlecile ishāl édeler büşürü merhem-i isfīdācıla tılā édeler (9) bir dağı māzū ve mürdāsenc saḡk édüb k̄irūḡiyle tılā édeler

(31-b)

(1) **yigirminci faşıl** tuḡaḡ yarıḡına ve bevāsīrine (2) ve ḡarḡalarına olan ‘ilācı beyān eder ammā tuḡaḡ yarılmak (3) verdile keşīrā saḡk édüb tılā édeler üzerine ḡamış (4) icinde olan şarı ḡoyalar eger derüñ yarılsa ḡaz (5) yağıyla olmuş k̄irūḡi ḡoyalar bir dağı ördek yağı (6) ve ilik ve ḡaymak lu‘āb-ı bezr-i ḡaḡūnā bir dağı isfīdāc (7) ve keşīrā ve nişāsta ve māzū berāber saḡk édeler tavuḡ (8) yağıyla olmuş k̄irūḡiye ḡatub tılā édeler bir dağı mücerredür (9) tuḡaḡı müreḡtib yaḡlarıyla yaḡlamak meşelā benefşe ve bādam

(32-a)

(1) yağıyla yaḡlayalar bir dağı göbegi ḡaymağıla yā bādam yağıyla (2) yaḡlayalar ġıdā pāçe yēyeler ve rufūdan yumurda şarusın (3) yēyeler ve deve südin içeler ammā tuḡaḡda olan bevāsīre (4) isfīdāc ve mürdāsenc ve ḡubşü’l-ḡadīd ve za‘ferān ve şeb (5) berāber saḡk édüb bādam yağıyla yā hindūsitān (6) ḡōzı yağıyla k̄irūḡi olmuş mūmıla

merhem  d b (7) tıla  tmek nafi'd r y h d bev siri keseler verd (8) ve za'fer n ve anzar t sa k  d b  zerine ekeler (9) eger tuta da  ar a v ki' olsa zerd l   ekirdegi

(32-b)

(1) yağıyla yağladu dan sonra g l tohumunu ve huza  ve  ervi  ozağı (2) ve za'fer n k ki sa k  d b ekeler  ifa ola in a'l-l h  (3) te' l  **yigirmi birinci fa l** tuta   i mek  il cın (4) bey n  der  il ci g lib olan hıltı fa dila ish lile (5) ihr c  tmekd r andan sonra  abzıla ta lil olur dev larıyla (6) zam d  tmekd r me el  huza  ve b b nec ve arpa unı ve g l (7)  uyı ve  ineb 's-sa'leb  u aresi **yigirmi ikinci (8) fa l** tuta da be re ve  ar a  il cın bey n  der (9)  il ci fa d k f ldan ve matb h helilecile ish l  deler

(33-a)

(1) ve merhem-i isfid c y h d m rd senc ve m z  ikisin sa k  deler (2) m m ve zerd l   ekirdeginden olmu  yağıla  ir tiyiyle isti'm l (3)  deler **yigirmi  c nci fa l** di  eti  i men n ve di de (4) olan  ar halaru   il cın bey n  der eger m ddesi h r (5) olsa evvel fa d  deler andan ish l  deler cih r-rek (6) tamarından fa d  tmek nafi'd r di  eti veremlerinde ve (7)  ar halarında gerekd r ki ibtid da lis n 'l-hamel  uyıyla (8) ve mersin  uyıyla ve g l  uyıyla ve b g rtlen yaprağı  uyıyla (9) ve tohumk n  uyıyla ma maza  deler bir dağı  a ae'r-r ci

(33-b)

(1) ve  ineb 's-sa'leb  uyı ki sirkeyle  ar mı  ola ma maza (2)  tmek nafi'd r gıda bilic  oru   uyıyla y  sum kıla bi mi  (3) eger har ret g lib olursa gıda cev v y h d (4)  oru   ar bı ve  ar  uyı andan ek i n r  abığı ve  eb (5) ve sum k ve  uzat ve tar  i  ve tıyn-ı k m liy  (6) sa k  d b di  etine s reler dağı bi  reler  uyıyla (7) ma maza  deler  acan bu dev larla verem eksilmese zeyt (8) inf kıla ve ma tak  aɡacı yağıyla ve mersin yağıyla cem'  d b (9) ma maza  deler bir dağı g l yağı ki icinde s nb l

(34-a)

(1) ve ma tak  bi mi  ola bir dağı irs   a aresi (2)  atı a ıdur vaca'ı teskin  der eger verem h r olsa (3) ve derinde olsa ta lil olmasa yaralar m ddesini  ıkaralar (4) andan sirkeyile ve g l yağıyla ma maza  deler y  rindesi (5) m '-i  aselile ma maza  deler andan iklil 'l-melik ve c ln r (6) y  sum kıla sa k  d b  zerine ekeler  acan irinlese (7) s di mu rik m z yıyla y   u  r-u nu asıla sirkeyle (8) sa k  d b  il c  deler eger di  eti  i meden (9) h li olmasa mile y n t layalar  aynar zeyt

(34-b)

(1) yağına baturalar issiyile diş etine süreler nāfi^c ola eger (2) dişi eti yense şaru şular aksa huşūşā (3) barmağıla başıcağ rāyihası dağı bed olsa māzū bir cüz (4) ve mürr nişf cüz gül yağıyla cem^c édüb isti^cmāl édeler (5) ‘unşıl sirkeyle mazmaza nāfi^cdür bir dağı irsā (6) ve ‘ākırqarhā her birinden bir cüz ve cülnār ve şeb ve delüksüz (7) māzū ve her birinden iki cüz ve saħğ édüb isti^cmāl édeler (8) bu ‘illette şol devādan nāfi^c yoğdur eger qanamaqda bile (9) olursa şeb-i muħriğ ki sirkeyile söyünmiş ola iki kendü qadar

(35-a)

(1) tuz ve cemī^c qadar zerüvend ba^czılar zāc-ı aħmer dağı qatalar (2) bir dağı zernih-i aħmer ve zernih-i aşfer ve kirec ve şeb (3) ve māzū berāber sirkeyle saħğ édüb qurş édeler (4) hācet vaktında bir deng ezeler dişe süreler bir sā^cat (5) qoyalar andan ağızda gül yağın dutalar bu ‘illete ve ākileye (6) nāfi^cdür **yigirmi dördüncü faşl** dişüñ eti yénmesin (7) beyān éder ‘ilācı üzerine zāc-ı aħzar qoyalar ki laħm-ı (8) zāyidi yeye tecfif eyleye ve mürr dağı eyle éder (9) **yigirmi beşinci faşl** diş eti yénmesinüñ ‘ilācın

(35-b)

(1) beyān éder burcağ on dirhem saħğ édeler balıla ma^ccūn (2) édeler bir kiremīd üzerine qoyalar fūruna qoyalar yanmağa yaqın (3) olınca dura andan kündür ve demü’l-aħaveyn her birinden beş (4) dirhem irsā ve zirāvend-i müdahrec her birinden iki dirhem (5) cem^c édüb saħğ édeler dişi berk eyler ve semirdür (6) **yigirmi altıncı faşl** diş eti gevşelmenüñ (7) ‘ilācın beyān éder sirkeyle bişmiş şebile mazmaza yāhūd (8) yaralar hattā qanı aqa andan şeb ve gül düğmesiyle ve mersin (9) ve yilgın yemiş ve ħinnā yaprağı ve sumāğ ve adħır bu cümleyi

(36-a)

(1) bişürüb şuyıyla mazmaza édeler andan mersin yemiş ve bellūtuñ (2) ic qabuğı ve enār qabuğı ve sirkeyle bişmiş māzū ve sumāğ (3) ve sünbül saħğ édüb dürteler ‘unşılı sirkeyle mazmaza (4) étmek nāfi^cdür ve ħançal bişmiş sirkeyle mazmaza (5) édeler **yigirmi yedinci faşl** dil şişmenüñ ‘ilācın (6) beyān éder verem-i ħār olursa gerekdür ki faşd édeler (7) ibtidāsında ‘inebü’s-şaleb şuyı ve hindebā şuyı ve mārül (8) ‘aşāresi ‘aşāe’r-rā^cı ve ‘uşāresi ve semiz otı şuyı (9) ve şandal ve gül şuyıyla ġargara édeler ve yaş şeftālūyı

(36-b)

(1) dile süreler ibtidā-yı marāzda ġāyet nāfi^c ola (2) kaçan verem cem^c olsa gerekdür ki munzic nesnelere koyalar (3) marīz kīrūtī ki pazu bişmiş ve encir bişmiş şuyıla (4) ve hulbe şuyuyıla ġargara edeler bir dağı benefşe ve lu^cāb-ı (5) bezr-i ketān ve bezr-i mürr bişmiş şu ġargara edeler kaçan verem (6) deşilse māddeci cıkça kabızlarla ġargara edeler meşelā (7) verd ve mersin ve sumāk ve mercimek bişmiş şuyıla (8) dağı üzerine gül yağı süreler ve andan üzerine merhem-i (9) isfidācıla panbuğ koyalar ba^czılar demişler ki

(37-a)

(1) rāzyānenün kökünü yaqsalar saħk edüb dilde olan (2) verem üzerine vursalar nāfi^c ola eger verem-i ġār olub (3) yā riħū olursa ve eger verem-i şulb olsa gerekdür ki (4) marīz ishāl olına ve ġidāsını laṭif edeler dağı (5) hulbe ve encir bişmiş şuyıla ġargara edeler ‘avrat südi (6) yāħūd eşek südi yāħūd kaymak tatalar dağı (7) ma’ü’l-‘asel tatalar yāħūd kaymak rubb-ı ‘anebile tatalar dağı (8) şol mażmaza nāfi^cdür şulbdan benefşe ve hulbe (9) ve bezr-i ketān ve bezr-i mürr ve kuru encir ve aşı-ı süsen

(37-b)

(1) her birinden beş dirhem tavuğ yağı ve kaz yağı her birinden (2) on dirhem ġıyārşenber içi yigirmi dirhem bu cümleyi üç (3) rıtl şu icinde bişüreler nışfi kalınca bir nice kez (4) ağızda tatalar ammā kaçan dilün cemī^csi şişe (5) sebebi kandur yā balğamdur eger kan olursa faşd edeler (6) ve ishāl edeler ve dile ekşiler süreler ekşi yoğurd ve ağac (7) kavunu ekşisi ve nār ekşisi süreler hattā ki ruṭubet (8) ağa dağı ağızda koruğ şuyı tatalar ve eger sebebi (9) balğam olursa dile tuz ve nüşadır sirkeyile yoğurdile

(38-a)

(1) eger mizācı bārid olub mādde ġām olursa ishāl edeler (2) andan dile zencebīl ve fulful ve tuz saħk edüb (3) süreler cālīnūs ġikāyet eder ki bir kişinün dili şişdi (4) ol kişi altmış yaşındaydı faşd ‘ādeti degülidi (5) ġabb-ı kükā vërdüm emr ëtdüm ki diline bārid zamād eyle bir ṭabīb (6) baña muġālefet eyledi ben emr ëtdüğümü terk eyledi ol (7) dili şişen kişi düşünde gördi ki bir kişi buña eydür (8) ağızda mārül ‘aşāresi dut ağızında mārül ‘aşāresin (9) dutdı tamām berī oldı der imdi şekk yokdur ki

(38-b)

(1) bu 'illet ekser hârdan olurmuş **yigirmi sekizinci** (2) **faşl** dilde ihtirāk olanuñ 'ilâcın beyân eder (3) sebebi fem-i ma'dede harâret olmağdur yâhūd dimâğda tîz (4) gıdâlar yemekdendir yâ tîz hılt dökülmekdendir 'ilâcı ağızda (5) ekşi ve bârid devâlar tutmağdur ve lu'âblar ve hıyâr çekirdegi (6) **yigirmi tokuzuncu faşl** dil ve ağız ve tamak soyulmağ (7) 'ilâcın beyân eder 'ilâc faşd ve maṭbūh helîlecile (8) ishâl edeler ve mersin ve cülnâr ve verd bişmiş sirkeyile (9) mażmaza edeler **otuzuncu faşl** dil gicimesinüñ

(39-a)

(1) 'ilâcın beyân eder sebebi tîz hılt dökülmekdür yâhūd (2) ma'deden cıkmağdur 'ilâc bedeni tenkıye etmekdür (3) issi şuyıla mażmaza edeler şonra südile ve sükkerile (4) mażmaza edeler dağı şonra sirkeyle gül yağıyla (5) dile helîlec-i aşfer süreler ve ceyneyeler **otuz birinci** (6) **faşl** dil yarılmasınuñ 'ilâcın beyân eder gerekdür ki (7) dili yarılan kişi bezr-i kaṭūnâ lu'âbı ve ḥabb-ı sefercel lu'âbı (8) ba'zını ice ve ba'zını ağızda tuta bir dağı bādâm (9) yağıyla olmış kîrūṭî dile sürmek nâfi'dür bir dağı

(39-b)

(1) mücerredür bir hıyârı iki pâre edeler birbirine süreler (2) çıkan köpügünü dile süreler fâyide ede bir dağı yaş (3) sibistânı yaralar birbirine süreler köpügünü dile süreler (4) nâfi' ola **otuz ikinci faşl** dil altında böz gibi nesnelere (5) biter ki aña zıfâd' derler anlarıñ 'ilâcın beyân eder (6) sebebi balğam-ı galîz lezicdür müctemi' olur ve mün'aqıd olur (7) 'ilâcı her gâh nüşâdır ve mâzû ve saḥk' edüb ovalar bir dağı (8) zâc-ı muḥriğ bir cüz ve sūrcân bir cüz ve saḥk' edeler yumurda (9) ağıyla ma'cün edeler dil altına koyalar bu marağ oğlançuklarda

(40-a)

(1) vâқи' olsa nâr kabı ve milḥ ve sa'ter saḥk' edüb (2) isti'mâl edeler eger üzerinden zamân gecmiş olsa (3) diş kanı 'ilâcın edeler fâyide olmazsa demürle 'ilâc (4) edeler tarîқи budur ki şunnâreyile çekeler ve keseler (5) andan sirkeyle ve gül yağıyla mażmaza edeler yerine (6) qarḥa 'ilâcın edeler **otuz üçüncü faşl** (7) diş ağrısında kelbetenile çekmege kâbil olmasa (8) pârelense 'ilâc encîr südi ve ḥaltit-i müntin tîlâ (9) edeler bir dağı un ve südliğen südi ma'cün edüb

(40-b)

(1) nice sâ'at diş üzerinde tütalar bir dağı yeşil ağac (2) kurbagası yağın alub süreler **otuz dördüncü faşl** (3) diş delinmek ve yénmek ve pârelanmağ 'ilâcın beyân eder (4) bu 'illetler müte'affin ruṭûbet cem' olub dişi müte'affin (5) étmeden hâşıl olur ekşer ma'deden buḥâr-ı (6) fâsid çıkmadan olur 'ilâc evvel ol māddeyi ma'deden (7) ishâl edeler ve helîlec-i mürebbâyıla ma'deyi taḳviyet (8) edeler gızâ ḳalaylar ki sünbül ve dârcîñî ekilmiş ola (9) yeyeler dağı dişe müceffif devâlar ḳoyalar şol devâ diş

(41-a)

(1) delinmesine nâfi'dür ve süker ve su'd ve nârdîn saḫḳ édüb (2) mî'a-i sâ'ileyile cem' édüb diş delügin talduralar (3) bir dağı sükker ve misk bir dağı saḫḳ olmuş zencebîli (4) sirkeyle ve 'aselile bişürüb dişe tılâ edeler bir dağı (5) gâyet mücerredür su'd ve suk ve fulful ve ḥuzaż ve mâzû (6) ve nârdîn ve maştaḳî ve fûdenec ve şevnîz ve 'âḳırḳarḫa (7) her birinden bir cüz ve ḥaltît ve kebrît ve nûşadır ve mevîzec (8) ve bezrû'l-benc her birinden nişf cüz saḫḳ édüb ḳatrânıla (9) ve mî'a-i sâ'ileyile cem' édüb hâvanda sirke

(41-b)

(1) ve balıla muḫkem ḥılt édüb dişe tılâ edeler bir dağı (2) kâfûrı tenhâ müte'âkil dişe ḳosalar vaca'ın (3) sâkin eyleye ve âkilesine fâyide eder dağı diş (4) âkilesine gül yağı ve bādâm yağı meriyyet fâyide eder (5) ammâ diş ufanmasına dağı pârelenmesine ḫarbaḳ-ı esved balıla (6) ma'cûn édüb tılâ edeler eger yubüsetden olursa diş (7) küçük olur 'ilâc-ı müreṭṭibât isti'mâl edeler yağlar (8) ile ḳîrûṭî ile mażmaza edeler nâfi' ola **otuz beşinci (9) faşıl** dişüñ levni müteğayyir olmasınuğ 'ilâcın beyân eder

(42-a)

(1) eger sebebi çirg cem' olma olursa çîñî çanaḳ pâre ve zebedü'l-cer (2) ve milḫ ve geyik boynuzı küli ve göyünmiş arpa ve 'üd (3) kömüri ve göyünmiş şûf ve şâdenec-i hindî ve ḳamış kökinüñ (4) küli ve saḫḳ olmuş sırça ve zirâvend-i müdahrec cem' édüb dişe (5) süreler ḳacan üzerine zamân gecmiş ola demürile pâk (6) edeler eger levni müteğayyir olmağ mādde sebebiyle (7) olursa ma'deye tenḳıye edeler dişe muḫallil devâlar ḳoyalar meşelâ fulful (8) ve zirâvend ve ḳuşṭ ve fûtenec ve geyik boynuzı göyünmiş (9) ve su'd ve verd ve fuḳâ'-i adḫır bir dağı milḫ-i

(42-b)

(1) enderānī ve şa'īr berāber balıla ma'cūn édüb iḥrāk édeler (2) isti'māl édeler bir daḥı göyünmiş kāmıř köki ve zirāvend (3) ve deve kuřı yumurdası kabı ve ğařřār ve būraḳ ve ḥacerü'l-ḳaysūr (4) ve zebedü'l-cer her birinden bir cüz seretān-ı baḥrī (5) nıřf cüz sādec rub' cüz **otuz altıncı fařıl** (6) diř ğicimesinüñ 'ilācın beyān eder 'ilācı bedeni (7) ve dimāğı tenḳıye étmekdür ve tīz ve acı ve tuzlu ğıdālardan (8) perhīz étmekdür ve sikencübīn 'unřul maźmaza (9) étmekdür yāḥūd sirkeyle ki icinde ḥummāz köki

(43-a)

(1) biřmiř ola **otuz yedinci fařıl** diř aĝrınmasınuñ (2) 'ilācın beyān eder eger diř ḥareket étmek düşmeden (3) olursa yāḥūd zārbdan olursa 'ilācı řeb ve mařtaķī (4) ve ḳāḳıyā ve ḥazaż ve servi ḳozağı cem' édüb isti'māl (5) édeler ve ḥareket étdürmekden ictināb édeler ve eger sebebi (6) diř kökleri incelmeden olursa 'ūd kömüri ve řeb (7) ve cülnār ve aḳāḳıyā ve sumāḳ saḥḳ édüb isti'māl édeler (8) ve eger sebebi ruḫūbet ğalebesi olursa ḳābız ve munḥis (9) devālarıyla 'ilāc édeler řunuñla maźmaza nāfi'dür sünbül

(43-b)

(1) ve verd ve servi ḳozağı ve su'd ve yılĝın yemişi berāber (2) bişüreler maźmaza édeler bir daḥı řeb ve su'd ve mařtaķī (3) ve yılĝın yemişi küli ve geyik boynuzı küli her birinden bir cüz (4) ve milḥ balıla ma'cūn édüb iḥrāk édeler ve mürr ve za'ferān (5) her birinden nışf cüz ve sünbül ve sezāb-ı yābis ve sumāḳ (6) her birinden nışf cüz cem' édüb saḥḳ édeler ḥareket (7) eyleyen diř diblerine süreler **otuz sekizinci** (8) **faşıl** diř ḳurdınuñ 'ilācın beyān eder 'ilāc (9) bezr-i kürās ve bezrü'l-benc her birinden bir cüz ve bezrü'l-başal

(44-a)

(1) nıřf cüz ve saḥḳ édüb keci yaĝıyıla ma'cūn édüb (2) ḥablar édeler bařını büriyüb bir nesne deliginden buḥūr (3) édeler ḳaçan řeftālū yapraĝın řuyıyıla maźmaza étseler (4) ḥuřuřā ki zirāvendile nāfi' ola eger bir pāre panbuķı (5) ḳaḫrāna baturub diře ḳosalar fāyide éde **otuz** (6) **toḳuzuncı fařıl** diř ḳamařmanuñ 'ilācın (7) beyān eder baḳlatü'l-ḥamķā ceynemek nāfi'dür yā toḫmın (8) ceynemek nāfi'dür yāḥūd zeytile yā ḳaymaĝıla meřḫ étmek (9) nāfi'dür bir daḥı 'avrat südiyile maźmaza yā eřek

(44-b)

(1) südiyile yā mūmıla yāhūd tuzıla ovalar **kırkıncı faşıl** (2) bārid nesnelere dış müte'ālim olmak 'ilācın beyān eder (3) eger bārid nesnelere dış incinse duhn-ı belesān (4) yāhūd duhnü'l-bānıla yāhūd duhn-ı süsenile yāhūd (5) issi kaṭrānıla tekrār mesh edeler bir daḥı issi yumurda şarusın (6) nice kerre ışıralar yāhūd issi etmek ışıralar kaçan (7) zirāvend-i ṭavīli ve habbū'l-gār ve şebeti saḥḥ edüb (8) ba'zı edhān-ı mezkūrıla ḥall edüb dişe ṭilā etmek (9) nāfi'dür **kırk birinci faşıl** dişe za'finuḥ

(45-a)

(1) 'ilācın beyān eder şol devā dişi kavī kıllur helīlec-i (2) aşfer zurinebād germāzū ve cūlnār dārcinī sūkker (3) māzū muḥrik sirkeyle söyünmüş ola sumāk ve mersin (4) her birinden bir cüz ve 'ākırkarḥā ve kākule ve dār-ı fulful (5) ve nūşadır ve za'ferān ve milḥ her birinden rub' cüz ve cem' (6) edüb saḥḥ edeler dişe süreler bir daḥı iḥrāk (7) olmuş arpa on dirhem su'd ve şemerü't-ṭarfā (8) ve cūlnār ve habbū'l-ās her birinden beş dirhem (9) kākule ve zencebīl her birinden bir dirhem **kırk ikinci faşıl**

(45-b)

(1) dişe uzansa ne vechile 'ilāc olunur anı beyān eder gerekdür ki (2) keseler yā dörpileyeler andan zirāvend ve habbū'l-gār ve şeb (3) saḥḥ edüb dişe süreler **kırk üçüncü faşıl** (4) ağızdan kan akmanuḥ 'ilācın beyān eder eger kan ağızdan (5) olursa 'alāmeti şormayıla gelür verd ve cūlnār ve sumāk (6) ve germāzū ve habbū'l-ās cem' edüb şuda bişüreler (7) ağızda çok zamān dutalar bir daḥı bu zıkr olınan devāları (8) ṭebāşir ve sūkker-i ṭabarzadıla saḥḥ edüb ağızda (9) ṭutalar bāg cubuḡı elinüḡ şuyıyıla mażmaza etmek gāyet

(46-a)

(1) nāfi'dür **kırk dördüncü faşıl** ağız kokuşu 'ilācın (2) beyān eder eger sebep dişe müte'affin olmaḡıla olursa (3) yoḡarda zıkr olınan devālar fāyide eder eger gāyet (4) mühmel kokuşarsa zıkr etdügümüz kuruşıla 'ilāc edeler (5) terkibi budur zernih-i aḡmer ve zernih-i aşfer ve māzū ve (6) şeb ve kirec ve sirke cem' edüb isti'māl edeler kalya (7) daşı tenhā fāyide eder saḥḥ edüb 'ufūnet olan yere (8) vuralar eger 'ufūnet dişüḡ kendüsünde olursa çıkaralar (9) yāhūd dörpileyeler bir daḥı su'd ve zernebād ceynemek

(46-b)

(1) bu maraža nāfi'dür bir daḥı 'unşul sirkesini mażmaža (2) etmek nāfi'dür bir daḥı 'unşul sirkesini kalya daşyıyla (3) saḥḳ dişe sürmek nāfi'dür bir daḥı böğürtlen yaprağın (4) çeynemek nāfi'dür bir daḥı sezāb ceynemek nāfi'dür (5) eger dimağda yā ma'dede ḥılt galebesinden olursa (6) tenḳıye edeler ağızda ḥabbü'l-misk isti'māl cemī' (7) envā'ına nāfi'dür terkibi budur fulful ve қaranful (8) ve ḥūlincān ve 'āḳırḳarḥa her birinden iki dirhem (9) verd ve şandal ve helīlec-i esved her birinden iki dirhem

(47-a)

(1) ṭebāşīr bucuḳ dirhem misk ve kāfur her birinden bir dāng (2) ayva şuyıyla ve gül şuyıyla ma'cūn edüb ḥablar edüb (3) ağızda ṭutalar kırk bēşinci faşıl boğaza diken (4) yā kemük yā loḳma yapışsa ne vechile çıkarmak gerek (5) 'ilācın beyān eder eger görünür yerde olursa (6) kelbetenile alalar eger iraqdayısa büyük loḳma yutmağıla (7) aşığa gitmek mümkün olurısa ve şu icmegile ḥōş (8) eger def' olmazısa ḥazārān cubuğuyıla def' edeler (9) eger boğazda olan büyük loḳma olursa boğazı

(47-b)

(1) bir nice vurmaḳ nāfi'dür eger kemük yā diken olursa (2) vurmaḳ cāyiz degüldür belki bir pāre eti alalar iblige (3) bağlayalar bir pāre ceyneyeler andan yudalar yā diken olan (4) yerden aşığa gide andan çekeler nāfi' ola yāḥūd bu 'ilācı (5) kuru encīrile edeler vāfir gıdā yēdükden sonra kuşmak (6) daḥı çıkarur şol devā mücerrebātdandır ḥurfi saḥḳ (7) edeler issi şuyıla iceler kuşalar bir nice gün böyle edeler (8) nāfi' ola kırk altıncı faşıl şuya ğarḳ olanuḳ (9) ve ipile boğulanuḳ 'ilācın beyān eder bir kimesne

(48-a)

(1) şuya ğarḳ olsa başı aşığa aşalar ḥattā ki şu tamām (2) cıḳa andan sikencübīn iceler ki icinde fulful (3) bişmiş ola bir nice gün buğday unından olmuş (4) bulamac iceler yāḥūd unından südile ola ammā ipile (5) boğulanuḳ 'ilācı budur ki eger ağızda köpük görünürse (6) ḥayātı umulmaya eger köpük görünmese faşd u (7) ḥuḳne edeler benefşe yağı ve issi şuyıla ğarğara (8) edeler kırk yēdinci faşıl boğazda sülük yapışmanuḳ (9) 'ilācın beyān eder 'alāmet budur ki kişi şağ

(48-b)

(1) olur ammā gāh gāh raḳīḳ ḳan gelür 'ilācı ger yakın (2) olursa güneşe karşı oturalar dilini mīlile başalar (3) bevāsīr ṭutacaḳ āletile ağızına yakın yerden çekeler (4) çıkaralar

yāhūd kelbetenile tūtalar ammā kaçan ırakda olsa (5) marīz sirke ice baklada olan siñegi yēye (6) ve şarumşak yēye ve sirkeyle ve hardalıla ġargara eyleye (7) nice kerre yāhūd şoğan şuyıyıla ġargara eylemek ġāyet (8) nāfi'dür bir dađı şūniz yumuşak dögeler hardalıla boğaza (9) üfüreler vaqt olur şol hīleyi edeler marīz şarmuşak

(49-a)

(1) yēye ve hammāma gire ağzına şovuk şu yāhūd qar kıoya (2) dağı her zamānda kıuşa dağı yeni qar kıoya ve hem hammāma (3) ıssisine şabr ede münhezim olub sülük qar şovugına (4) cıka qarşu gelür tūtalar çıkaralar eger sülük ma'idede (5) yapışmış olursa şoğulcan çıkarur devālar içüreler (6) meşelā şīh ve afsentīn ve türmüs ve ġurf ve bereng-i kābilī (7) ve serhes mecmū'alar sirkeyle iceler tizler yēyeler (8) meşelā kernib hardalıla ve şarmuşağıla ve şoğanıla (9) ve tuzıla bir nice kerre kıusalar eger sülügi çıkardukdan şonra

(49-b)

(1) kan akmak diñmese nār kabı ve cülnār ve sumāk bu (2) cümleyi bişürüb şuyıla ġargara edeler bir dağı kündür (3) ve cülnār ve demü'l-aġaveyn ve nisāste saġk edüb (4) boğaza üfüreler eger sülük burına yapışsa kıssā'ü'l-ġimār (5) 'uşāresiyile ve ġarbak-ı esvedile su'ut edeler yāhūd (6) sirke ve şevnizile su'ut edeler kırk sekizinci faşıl (7) bevāsīr 'ilācın beyān eder şol bevāsīr ki andan (8) kan akar kanı tıtmamak gerekdür ifrātıla dağı akıtmamak (9) gerekdür dağı şāfin tamarından ve māyizü'r-rükbe tamarından

(50-a)

(1) faşd gerekdür ki ve sevdā çıkarur nesnelere ishāl gerekdür (2) her-bār ki bevāsīr sālīm olsa kesmeyeler sālīm olmasa (3) devāyıla yāhūd demürle kaţ' edeler ammā cemī' dānelerin (4) kaţ' etmeyeler birisini kıoyalar ki kan nevbeti (5) vaqtında andan kan aқа ziyāde dibinden kesmeyeler ki nāşür (6) olmaya ve şikāk olmaya eger kan ifrātıla gelse (7) kaţ' olmasa kıābiz ve kan keser şerbetler içeler (8) kıurş-ı kehrübā ve şarāb-ı sefercel ve sumāklu aş yēyeler (9) ve sefercel yēyeler ve arpa kıavudundan tebaşīrile yēyeler

(50-b)

(1) ve kebide şandal ve verd ve sünbül ve adġır ve 'aşāre-i kıuraş (2) zamād edeler kan çok akub kıuvvet sākıt (3) olmağdan kıorkşalar mā'ü'l-laġm içeler ve nışf mışkāl (4) tiryāk yāhūd fulūniyā içeler ve münāsib ma'cünlar (5) ve şerbetler içeler eger

bevāsīrden kan akmasa (6) ve vaca^c ziyāde olsa gerekdir ki şāfinden (7) faşd édeler ve hammāma mülāzemet édeler ve bevāsīri (8) zerdālū çekirdegi yağı ve deve örgüci ve harva^c yağı (9) ve şıgır iligi yāhūd geyik iligi ve muqıl cem^c édüb

(51-a)

(1) tılā édeler andan şoğan ‘aşāresini yünile götüreler (2) bir gece bile yatarlar eger acılmazsa ‘arṭanīšādan fetīl (3) édüb bir gece götüreler tekrār édeler ve kuvvete acıcılardandır (4) ‘arṭanīšā şıgır ödiyile ve kına şahmü’l-ḥanṭal cem^c édüb (5) şāf édeler eger vaca^c ziyāde olursa çıkaralar mevzi’e (6) gül yağı süreler bir daḥı mevīzec ve gögercin boḳı (7) şıgır ödiyile ma^ccūn olmuş ola koyılardandır bir daḥı (8) feldefyūn ve dik ber dik ve eger bevāsīrile zamād édeler (9) aḳ şoğan mūherrā olunca bişüreler şıgır yağıyla

(51-b)

(1) dögeler ḥattā merhem gibi olunca ıřcaḳla maḳ^cada vuralar (2) bir daḥı bābūnec ve eklīlü’l-melik ve ḥaṭmī ve bezr-i ketān (3) mūherrā olunca bişüreler andan muql alalar mayınçınıḳ (4) içinde ḥall édeler bu mecmū’i bez üzerine yayalar üzerine tavuḳ (5) yāhūd kaz yağı ki şīrgan icinde ḥall olmuş ola süreler (6) maḳ^cadına vuralar eger mevzi’i issi olsa merhem-i isfīdāc (7) vuralar yāhūd merhem-i muql ki mūm ve kaz yağı ve şıgır iligi (8) ve deve örgüci ve bezr-i ketān lu^cābı icinde ḥall olmuş muql (9) cem^c édüb merhem édüb tılā édeler bir daḥı zamād édeler

(52-a)

(1) bābūnec ve eklīlü’l-melik her birinden bir avuc muḳaşşer mercimek (2) on dirhem ḥulbe ve bezr-i ketān her birinden dört dirhem (3) ḥaṭmī on dirhem bişüreler ḥattā cemī^csi mūherrā (4) olunca andan yumuşaḳ saḳḳ édeler iki yumurda şarusın (5) ve on dirhem duhn-ı benefsec hāvan icinde muḳkem (6) ḳarışduralar merhem olunca isti^cmāl édeler mürdāsenc üç (7) dirhem isfīdācū’r-raşşāş beş dirhem bezrū’l-benc-i (8) ebyaz iki dirhem maşṭakī bir dirhem saḳḳ édeler yumurda (9) şarusıyla ve benefşe yağıyla cem^c édüb tılā

(52-b)

(1) édeler bir daḥı nīlūfer ve ḥaṭmī bişüreler mūherrā olunca duhn-ı (2) verdile ḥalt édüb zamād édeler bir daḥı vaca^c teskīn (3) eder sereṭān-ı bahrī mūherrā olunca bişüreler andan (4) zūfā-yı raṭab ḥalt édeler ve keci yağıyla olmuş ḳīrūṭī (5) ḳatarlar cem^c édüb zamād édeler merhem-i dāḥilyūn (6) ma^crūfdur ḥuşūşā ki gül yağı ve

za'ferānıla ve efyūnıla (7) ve meyfuhtecile ħalt' edüb olmış ola cem' edüb (8) zamād edeler eger bevāsīrile ħarāret olmasa muķaşşer (9) şarumşak yumuşak dögeler bezr-i ķatūnāyıla bişüreler

(53-a)

(1) süzeler tılā edeler bir daĥı sekbīnec ve muķul her birinden (2) bir cüz ve mī'a nışf cüz ve efyūn ve cünd-i bīdester (3) her birinden rub' cüz şāķızları zerdālū cekirdegi yaĥıyıla (4) ışladalar cemī' ħalt' edüb tılā edeler ve ba'zı (5) devālar ki müteķaddimūn ve müte'āĥirūn bevāsīricün (6) zıkr' etmişlerdür ba'zı tılālar ve ba'zı süfūflar (7) ve ba'zı merhemler ve ba'zı buĥūrlar meşelā şevnīz (8) iĥrāk' edüb saĥķ' edüb ekeler ve servi ķozaĥı (9) küli şarābıla yunmuş ola şol devālar ķuruducudur mürdāsenc

(53-b)

(1) ve zerdecüb berāber saĥķ' edeler ħarīrden eleyeler (2) yatacak denlü gül yaĥıyıla bişüreler ba'zı şem' ķatalar (3) merhem ola bir daĥı merhem-i kündür üç dirhem (4) liĥyetü't-teys 'aşāresi iki dirhem ve mürr bir dirhem (5) merhem edeler yaş üzüm şuyıyıla bir daĥı anzarūt (6) şuyıyıla ezüb bevāsīre tılā edeler bir daĥı ķuşūru'n-nuĥās (7) ve rışās-ı muĥriķile bir daĥı ĥurmā çekirdegi küli ve tuzlu (8) balıķ gözinüĥ küli ve kuyruĥı küli ve acı türmis (9) saĥķ' edüb ve ħanķal köki ve yüzerlik köki ve süsen

(54-a)

(1) köki ve yılan yaşıduĥı köki ve kebere köki ve aĥı ağacı (2) köki ve kerefūs köki ve uşnān ve ķına ve 'urūķu'ş-şabbāĥīn (3) ve bezrū'l-kürrās ve ĥardal ve ķalay ve mürr ve būre ve zāc ve deve (4) boķı ve belādır ve nūşādır ve zerniĥ ve ħanķal ķabıyıla (5) ve türmis ikisini iĥrāk' etdükdēn sonra saĥķ' edüb (6) bevāsīre ekeler ziyāde fāyide ede bir daĥı gök yaş (7) keci boynuzı şuyı bir daĥı ķıssā'ü'l-ĥimār tenhā yāĥūd (8) yaĥılarıyla yaĥıardan ķaz yaĥı ve tavuķ yaĥı ve deve örgüci (9) yaĥı ve kecinüĥ bögreği yaĥı ve zerdālū cekirdegi yaĥı ve ĥınā

(54-b)

(1) yaĥı ve zeyt cökelegi ve bezir cökelegi ve süsen yaĥı ve zanbaķ (2) yaĥı nāfi'dür ve şulardan ħarnüb şuyı ve nār ķabı şuyı (3) ve şibit şuyı ve kebre ķavunı bişmiş şu ve yaş ħanķalı (4) dört şıķķ' edeler bir ķaba ķoyalar üzerine 'arab devesi (5) südügi ķoyalar yatacak ķadar nice güneşde ķoyalar gāĥ gāĥ (6) sidükdēn ķoyalar isti'māl' edeler buĥūr andan şol buĥūr bevāsīr (7) düşürür zerniĥ-i aĥmer şıbyan sidügiyile ma'cūn olmış (8)

ve kurumuş ola buhūr edeler ve mersīn yaprağıyla buhūr nāfi'dür (9) ve şuyına oturmak nāfi'dür kurudur ve bitürür bir dağı kara yılan

(55-a)

(1) derisiyile bir dağı belāduruyla bir dağı kibrīt ve belādur ve (2) ašlü's-sūs ve ašlü'l-kebre ve varaķü'l-ās zanbaķ (3) yağıyla cem' edüb buhūr edeler bir dağı zernih-i aħmer (4) ve ašfer ve kündür ve ŧevnīz ve ħurmel ve ašlü'l-kebre ve muķul (5) berāber kürrās şuyıyyla ħall edüb ħab edeler andan buhūr (6) edeler gerekdür ki buhur maķ'adına muķābil delük edüb (7) altına od edeler od dağı deve boķıyyla olmaķ evlādur (8) ŧol yağ dağı nāfi'dür gendene şuyı bir rıtl ašlü'l-kebre (9) ve bezrü'l-ħurmel her birinden avķıye yaş sezāb bir avuc ŧīrec

(55-b)

(1) nişf rıtl bişüreler ħattā şuyı gidince andan süzüb (2) on dirhem mī'a-i sā'ile icinde ħall edeler vaķt-ı ħācetde (3) bevāsīre tīlā edeler bir dağı ašlü'l-kebre ve bezrü'l-ħurmul (4) her birinden on dirhem nişf rıtl zerdālū çekirdegi (5) yağı ve nişf rıtl gendene şuyıyyla bişüreler ħattā (6) şuyı gidüb ŧāfi yağ kalınca andan süzüb icinde (7) üç dirhem mürr ve üç dirhem muķl ħall edüb (8) isti'māl edeler ammā ķanayıcı bevāsīre 'ilāc yokdur illā (9) tīz devāyıla üzerine ekeler ħattā ķuruda ve düşüre kerneb

(56-a)

(1) şayağıyla zamād edeler tekrār ħattā laħm-ı fāsīd ķanı (2) olınca andan tīz devālar ķoyalar kırķ tokuzuncı faşl (3) bevāsīri ķať etmek 'ilācını beyān eder bevāsīrūñ (4) alayı az olsa ve zıararı olmasa kesmege müte'arīz (5) olmayalar belki ķan aķıtmağa sa'y edeler vaca'ın sākin (6) edeler eger ķať'a ħācet olsa bevāsīr dağı ħāricde (7) olsa ķať edeler eger icerde olub kesmek (8) güc olsa ħīle budur ki maķ'adına maħceme ķoyalar (9) dağı ŧoralar ħattā taşra cıķa yāħūd odıla olan

(56-b)

(1) maħcemeyi vuralar bir zamān tıra andan maħcemeyi giderüb kesken (2) uştırıyıla keseler deriñ kesmeyeler ki nāşūr olmaya eger (3) bevāsīr kücücek olursa bir nevbetde keseler eger böyük (4) olursa nişfına varınca bir nevbetde keseler ve nişf (5) bir nevbetde keseler vaķt (6) ola miķrāşıla keseler andan ħācet miķdārı ķoyalar (7) ķan aķa andan üzerine tıyn-ı ermenī ve kehribā ve geyik (8) boynuzı muħriķ ve kāğıd muħriķ saħķ edüb ekeler bağlayalar (9) bir ķā'ide dağı bāsūrı ebrişīmden yāħūd ketāndan

(57-a)

(1) ipile kavî bağlayalar hattâ bevāsîr düşünce ammâ devâ-yı (2) hâddile ‘ilâc dileseler evvel faşd édeler ve ishâl (3) édeler ve tatlu şulu hamâma gireler ve mürettib yağlar (4) dürtüneler huşûsâ ki şâfî üzerine devâ ekeler yâ feltefyün (5) yâhūd dik ber dik ekeler elem ziyâde olub marîz (6) mütehammil olmazsa bir bâre bezi şayağına baturub şâf (7) édeler tâ ki elemi sâkin ola andan hâdd devâları yine koyalar (8) kaçan qararsa üzerine yahñî bişmiş kernebi koyalar ki elemi sâkin (9) kıılır dağı kara olanı düşürür bevāsîr ki bir kısmı

(57-b)

(1) aña tût dèrler üzerine zâclar ekeler bağlayub kesmek (2) gâyet de nâfi‘dür eger kan çok çıksa kesdükden (3) sonra marîze kavâbız vèreler dağı harnüb ve nâr kabı (4) ve şeb ve uşak bişmiş şu icine oturalar eger vaca‘ (5) katı olsa haţmî ve bezr-i ketân ve kerneb ve verd ve bişmiş (6) şu icine oturalar bir dağı gâyet nâfi‘dür nebîz-dādîde (7) saħk édüb oturalar bir dağı zamâd-ı sepidâcı ve arpa (8) unı ve yumurda şarusı ve za‘ferân cem‘ édüb zamâd (9) édeler ammâ ba‘zı efyün yâhūd bezr-i benc bile katalar ki

(58-a)

(1) elemi sâkin éde vakt olur bevāsîri kaţ‘ étmekden verem (2) ve vaca‘ hâdiş olur kaçan dibinden kaţ‘ étseler vaqt (3) olur verem büyük olur hattâ bevli dağı habs olur ve şifli (4) dağı habs olur imdi gerekdür ki verem vaqtında faşd (5) édeler haţmî ve kerneb varağı ve bezr-i ketân ve hubbâzî (6) bişmiş şu icinde oturalar şoğanıla ve yumurda şarusıyla (7) zamâd édeler gîdâ-yı cevâv yèyeler **ellinci faşıl** (8) maķ‘adda olan nevâşîr ‘ilâcın beyân éder eger nâşür (9) maķ‘aduñ kenârında vâki‘ olsa derinde dağı olmasa

(58-b)

(1) ziyâde zararı dağı olmasa ammâ gâh gâh şaru şu (2) aķsa ‘ilâcı sıkub sileler andan göz buğarı nâşür (3) olduğı vaqt ‘ilâc étdükleri şâfila buña dağı ‘ilâc (4) édeler meselâ mezkûr şâfi saħk édeler bir mîle banbuk (5) tolayalar dağı eski yağa baturalar döğülmüş şâfa bulayalar (6) dağı nâşûra şoğalar yâhūd mîli banbuksuz şâfa bulayalar (7) şoğalar eger nâşûra mîl girmezse şâfi saħk édeler şuyıla (8) ezeler uylukları kalduralar nâşûra şabâh ve aħşam tolduralar (9) hayli dura üç güne dek böyle édeler eger tekrâr étseler

(59-a)

(1) bite gide ammā eger nārşürdan şaru şu çok aḳsa (2) ve ḳoḳusu daḫı yaramaz olsa ākile olmaḳdan ḳorḳsalar (3) vācibdür ki tīz devāyıla ʿilāc ēdeler ākile olmazdan öñdin (4) eger devāyıla fāyide olmasa yaralar tā ki tīz bite yarmasınuḡ (5) şūreti budur ki mīli dibine varınca şoḳalar (6) eger derünḡde olsa ʿilācı ēden kişi barmaḡı marīzünḡ (7) dübrine şoḳa tā ki mīl nereye gelmişdür ḫiss ēde eger (8) mīl zāhir olsa barmaḡıyla mīli ve dübri taşra ceke (9) andan mīlünḡ aşaḡa tarafından yoḳaru başına varınca

(59-b)

(1) mīlünḡ taş yüzinde yere mevzi'e yumuşaḳ banbuḳ ḡoldura (2) iki gün dura andan sonra bāselīḳün merhemiyile ʿilāc (3) ēde eger nāşür ḳavuḳ tarafına meyl eylese yāḫūd uyluḡuḡ (4) ʿazlā tarafına meyl eylese demürle ʿilāc ētmeyeler belki (5) devāyıla ēdeler eger nāşür müstaḳīme meyl eylerse (6) daḫı demürle ʿilāc ētmeyeler ʿazl ve ribāḡ kesilür daḫı birez (7) ihtiyārsuz çıkaralar **elli birinci faşıl** maḳ'adda (8) verem ve şıḳāḳ eleminünḡ ʿilācın beyān ēder maḳ'adda (9) verem ve bevāsīr sebebiyle yāḫūd nevāsīr sebebiyle yā

(60-a)

(1) ʿilācları sebebiyle olur yāḫūd nā-gāh olur eger verem-i ḫār (2) olsa gerekdür ki evvel faşd ēdeler andan ḫaḡmī (3) yapraḡıyla ve ʿinebü's-sa'leb ve nīlūfer ve benefşe ve yumurda (4) şarusı ve gül yaḡıyla mevzi'e zamād ēdeler bir daḫı (5) etmek ici ve kākūnec ve yumurda şarusı ve yumurda aḳı ve gül (6) bir daḫı arpa unı ve yumurda şarusı eger vaca' (7) ḳatı olsa etmek ici ve yumurda şarusı benc şuyıyıla (8) ma'cūn ēdüb tılā ēdeler bir daḫı bezr-i ketān ve ḫaḡmī (9) ve ḫubbāzī bişmiş şuya oturalar ḫāşıl-ı kelām gerekdür ki

(60-b)

(1) vereme munzic ḳoyalar eger deşilmege meyl eylese tīz deşeler (2) eger meyl eylemese ihmāl eyleyüb yaralar tā ki irinḡ icerüye (3) ḡavr ētmeye nāşür olmaya bu ecilden ötridür ki (4) buḳrāḡ emr ēder ki maḳ'adda olan veremi nazc bulmazdan (5) öñürdi yaralar ḡayrısı eyle degül dāḫilyūna yumurda (6) şarusı ve gül yaḡı zamād nice kez tīz deşeler bir daḫı mūm (7) ve yaḡ ve pazu şuyı ve yumurda şarusı ve şıḡır iligi (8) cem' ēdüb ḳirūḡı düzmek tīz deşer ammā maḳ'ada (9) yarılmaḳ yubūsetden ve ḫarāretten olur ve vaca' bevāsīrden

(61-a)

(1) olur ve birez yābis olmadan olur ‘ilācı eger şikākıla harāret (2) ve yubūset olsa mizācı ta‘dīl édeler ve lu‘āb-ı bezr-i қаtūnā (3) ve lu‘āb-ı ḥabb-ı sefercel ve şarāb-ı benefşe ve şarāb-ı nīlūfer (4) ve cūlāb bādām yağıyla iceler ve bādām yağıyla isfanāc kavurması (5) yeyeler ve bādām südiyile müzevvere qar‘ yeyeler duhn-ı benefsec ve şıgır (6) iligi ve muql ve mūm cem‘ édüb maq‘adına tīlā édeler bir daḥı (7) benefsec ve nīlūfer ve varāq-ı ḥaṭmī ve ‘inebü’s-sa‘leb ve kākūnec (8) ve ḥubbāzī cem‘ édüb bişüreler gül yağı ve yumurda (9) şarusıyla qarışdurub zamād édeler bir daḥı

(61-b)

(1) benefşe ve nīlūfer ve kabaq irendelenmiş ve kısr-ı ḥaṣḥāş ve (2) muqaşşer mercimek ve nīm-kūft olmuş buğdayı cem‘ édüb (3) bişürüb şuyına oturalar bir daḥı isfīdāc merhemiyile (4) ve ‘inebü’s-sa‘leb şuyıyla ve kāfūrıla tīlā édeler bir daḥı (5) merhem-i isfīdāc ve şıgır iligi ve ‘inebü’s-sa‘leb şuyı (6) ve hindübā ve mūm ve yağ cem‘ édüb tīlā édeler ammā eger (7) şikākıla harāret ve yubūset olmasa merhem-i isfīdāc (8) ve merhem-i bāselīkūn ve kaz yağı ve tavuq yağı ve bir pāre (9) zeyt cem‘ édüb merhem édeler andan tīlā édeler eger

(62-a)

(1) şikāk bevāsīre ve nevāsīre tābi‘ olsa bu edviyeleri (2) nāşūr ve bevāsīr edviyelerle cem‘ édüb ‘ilāc édeler eger (3) şikākūḡ üzerine zamān gecmiş olsa gerekdür ki (4) demürle kazıyalar ḥattā ki çok qan aqa andan merhem-i (5) bāselīkūnıla ‘ilāc édeler eger tavuq yağını ve kaz (6) yağını keşirāyıla saḥq édüb tīlā édeler ‘azīm fāyide (7) göreler bir daḥı mürdāsenc ve zift şamḡu’l-baṭam merhem (8) édüb tīlā édeler eger maq‘adda yaruq yēr olsa (9) ve iriḡ ve şaru şu çok olsa gerekdür ki ḡızāyı az

(62-b)

(1) yeyeler ve aḥlāṭı ishāl édeler ve merhem-i şādinecle tīlā (2) édeler şol merhem daḥı nāfi‘dür ḥuşūşā ki vaca‘ ziyāde (3) ola mürr ve kākıyā ve demü’l-aḥaveyn ve şādinec-i maḡsūl ve şāf-ı (4) māmīşā ve kündür ve isfīdācü’r-raşşāş ve efyūn berāber (5) saḥq édüb gül yağı ve yumurda şarusı katub merhem (6) édeler tekrār isti‘māl édeler ‘azīm fāyide ola eger bu merhem (7) dūd-ı kırmuzıdan edviyenüḡ nişf kadar zamm étseler (8) ‘azīm fāyide ola eger şikākdan nesne aqsa gerekdür (9) ki marīz mā’-i kumkuma otura ve maq‘adına yumuşaq

(63-a)

(1) banbuḡ ki ŧeb ŧuyıyıla ıŧlanmıŧ ve ḡurumıŧ ola (2) ve degirmen tuzu ḡoyalar **elli ikinci faŧıl** dūbūr (3) taŧra cıḡmaḡ ve daḡı geŧŧemek ‘ilācın beyān ēder eger (4) sebebi verem olsa verem ‘ilācın ēdeler ve daḡı marīz (5) verd ve ās ve cūlnār ve ‘afŧ ve ŧeb ve ḡıŧr-ı rumān (6) ve tarāŧiŧ ve cevzū’s-servi biŧmiŧ ŧu icinde otura (7) bir daḡı yaŧ ḡarnūb-ı nebṯī biŧmiŧ ŧu ki aḡa mā’-i ŧebāk dērler (8) icine otura andan eskiyile sileler ḡül yaḡıyıla yaḡlayalar (9) ŧzerine mūlāyim sūfūflar ekeler ve eger vaca’ı ziyāde olmazsa

(63-b)

(1) vereme ‘ilāc ēdeler mūskin zamād ḡoyalar ŧol sūfūf (2) mūnāsıbdūr isfīdācū’r-raŧŧāŧ ve ‘afŧ ve cūlnār ve ŧeb (3) ve kuḡl yumuŧaḡ saḡḡ ēdeler maḡ’adına ŧacalar daḡı icerūsine (4) yiteler tekrār isti’māl ēdeler mā’-i ḡumḡumda oturmak ḡāyet (5) nāfi’dūr mā’-i ḡumḡum ŧol ŧudur ki anda ḡarnūb-ı (6) nebṯī ve cūlnār ve ḡurŧ ve tarāŧiŧ ve ‘afŧ ve ḡuŧūru’r-rummān (7) ve cevzū’s-servi biŧmiŧ ola ammā maḡ’ada geŧŧemek (8) sebebi yā fālic sebebidūr yāḡūd ḡayrı burūdetdūr maḡ’adınuḡ (9) ‘azlımı geŧŧedūr yāḡūd ruṯūbet cem’ olmasıdur ve

(64-a)

(1) vaḡt olur maḡ’ada geŧŧelmeyile ḡiss daḡı bile olur ol (2) nev’ eyūdūr vaḡt olur ḡiss olmaz ol nev’ yaramazdur (3) her-bārī ki maḡ’adda geŧŧele birez iḡtiyārsuz cıḡar (4) vaḡt olur maḡ’adınuḡ ‘azūli ḡārice mūtemeddid (5) olmayıla daḡı iḡtiyārsuz birez cıḡar nitekim ḡulunc zaḡmetinde (6) olur istirḡā ŧanurlar temeddūd ‘alāmeti budur ki (7) anda ŧelāmet olur maḡ’ada ziyāde cem’ olur istirḡā (8) ‘alāmeti budur ŧelāmet olmaz ve maḡ’ada daḡı cem’ olmaz (9) imdi gerekdūr ki istirḡānuḡ sebebi teḡayyūr mizāc

(64-b)

(1) ve ḡalebe-i ruṯūbet olursa mā’-i ḡumḡum icindeki sūnbūl (2) ve encere ve su’d ve ḡuŧ ve ebhel biŧmiŧ ola oturalar (3) ve mevzi’i duhn-ı ḡuŧ ve duhnū’l-nārdīnile yaḡlayalar (4) ve mersīn yaḡıyıla ki icinde ferfiyūn ve cūnd-i (5) bīdester ezilmıŧ ola yaḡlayalar eger beden ŧzerine ruṯūbet (6) ḡālib olsa ishāl ēdeler mizācın tebdīl ēdeler andan (7) ŧoḡra mevzi’e devā ēdeler eger ‘illet temeddūd olursa (8) mūleyyinātıla ve mūrḡıyyātıla ve edḡānıla ve ŧuḡūmıla (9) ‘ilāc ēdeler ŧifā ola **elli ŧcūnci faŧıl** maḡ’adda

(65-a)

(1) kūrūḥ ve ḥikke ve dūd ‘ilācın beyān eder ammā qarḥalar (2) olursa merhem-i zencārıla ve merhem-i esvedile ve yubūset (3) gālib devālarla ‘ilāc edeler ammā maḥ‘adda olan giciyūk (4) eger ufacuḳ qurdlardan olursa ‘ilācı gerekdür ki marīz (5) qarın qurdın kırıcı devālar ice zeyt infāka batmış (6) fetīl şāf edine ammā şol gicik ki sebebi şāfrā (7) yāḥūd balgam-ı mālih olsa gerekdür ki evvel bedeni (8) tenḳıye edeler andan mevzi‘e müreṭṭib yağlar süreler (9) meşelā benefşe yağı ve nīlūfer yağı ve tāze kaymaḳ ve ḥammāma

(65-b)

(1) mülāzemet edeler ve eger sebebi me‘āmī-i müstaḳimde balgamı (2) olmadan olursa müshil şāflar ve ḥuḳnelerle ishāl (3) edeler ve müreṭṭib gıdālar yeyeler ḥuşūşā ki giciyūk hılt-ı (4) sevdāviden ola **elli dördüncü faşl** oğlan (5) toğsa dübrinüñ delügi olmasa yāḥūd kız toğsa (6) fercine münfez olmasa anlaruñ ‘ilācın beyān eder (7) ‘ilācı eger eyle toğsalar ‘avratuñ raḥmin ve oğlanuñ (8) dübrin deleler üzerine ḳābız şarāba batmış yün koyalar ve (9) delüklerine iki gün ḳalaydan olmuş düdük şoḳalar

(66-a)

(1) sonra merhemle ‘ilāc edeler eger qarḥadan sonra eyle (2) olmuş olursa evvel ‘ilāc gibi ‘ilāc edeler (3) **elli beşinci faşl** ḥuzāzuñ ve ‘ilācınuñ beyānındadır (4) ḥuzāz ḳūla‘a dērler ki başda olur gāh gāh kepek (5) gibi dökilür vaḳt olur ki anuñıla qarḥa daḫı olur eger dimāgda (6) olan mādde ḥādd olursa bu ḥuzāzuñ sebebi dimāguñ (7) mizācı fāsīd olmaḳdur yāḥūd demi fāsīd olmaḳdur (8) ‘ilācı bedeni ve başı tenḳıye etmekdür müshil icmegile (9) ve mülāyim gıdālar yemekdür faşl-ı rabī‘de mā’ü’l-cübün ve

(66-b)

(1) ayāric-i fayḳarāyıla ishāl etmek nāfi‘dür ve tatlu şulu ḥamām (2) nāfi‘dür ve pazu şuyıyıla ve büreyle başı yuyalar ve noḥūd unıyıla (3) ovalar ve her zamānda tırāş edeler ve şol terkībile yumak nāfi‘dür (4) noḥūd unı döğülmüş simsim yaprağı ḳarışduralar pazu (5) şuyıyıla ve şarb sirkeyle tīlā edeler bir daḫı ayva çekirdegi lu‘ābı (6) ḥaṭmī lu‘ābı yaş söğüd yaprağı ‘aşāresiyile cem‘ edüb (7) yuyalar bir daḫı acı bādam ve noḥūd unı ve ḳīmūliyā ve türmüs (8) ve kavun çekirdegi ici her birinden dört dirhem ve būraḳ bir dirhem (9) pazu şuyıyıla cem‘ edeler tīlā edeler bir daḫı ḥaṭmī

(67-a)

(1) köki ve bazı ve azād-dıraht ve simsim yaprağı ve hülbe (2) ve türmüs ve bāklā ve keşirā bu cümleyi kaynadalar şuyıyla yuyalar (3) nāfi^c ola kaçan kündüri zeyt icinde hall etseler şarāb (4) kadsalar tekrār isti^cmāl etseler fāyide ola bu terkīb (5) ziyāde cilā vērür zāc ve şarāb cökelegi ve şāfesyā ve mevīzec (6) ve hardal ve kibrīt ve şıgır ödi bir dağı nohūd unı yüz (7) dirhem hülbe unı ve kepek ve būrağ ve ağ şırça hardal (8) her birinden on beş dirhem yumuşağ döğeler sirke (9) ve şuyıla hall edeler başı anuñla heftede bir kez yuyalar

(67-b)

(1) eger bununla gitmezise gül yağı ve süciden olmuş sirke (2) karışdurub her gece yuyalar bir dağı mücerrebātdandur lāden (3) nişf cüz ve şāfisyā rub^c cüz başı issi şuyıla ve (4) şābūnıla yuyalar ve sileler ve eski bezile ovalar hattā kızarıncā (5) ve ol iki edviye birle tılā edeler bir gün ve bir gece dura (6) andan şonra yuyalar nāfi^c ola **elli altıncı faşl** (7) sa^cfe ‘ilāc beyānındadır sa^cfe başda olan qarhalara (8) dërler sebebi dördür evvel dem-i fāsiddür ikinci şafrā-yı (9) haddür üçüncü sevdā-yı gālīzdür dördüncü balğam-ı

(68-a)

(1) mālīhdür sa^cfenüñ envā^cı beşdür birisine kurūh-ı (2) şehdiye dërler zīrā başuñ derisi delük delük olur (3) şol gömec balı gibi her bir delügüñ ici tolu iriñ (4) olur anuñ mādresi balğam-ı mālīhdür ve birisine tīniyye dërler (5) ol katı olur ve müdevver olur her bir dānenüñ üsti (6) kızıl olur ve icinde encīr cekirdegine şebīh dāneler (7) olur anuñ mādresi sevdādur ve birisine cerd dërler (8) ol başuñ üstine dübdüz yayılır anuñ deriñligi (9) şehdiye kadar olmaz ammā et şuyı gibi ruṭūbet

(68-b)

(1) ağar anuñ mādresi şafrādur ve birisi uşaq sivilcidür kızıldur (2) sivri olur şol meme ucına beñzer olur icinde (3) ruṭūbet olur et yunmuş şuya beñzer anuñ mādresi fāsīd (4) kındur ve bir nev^ci yābisdür levni ağıdur vağt olur kebek (5) gibi nesneler dağı dökilür aña sa^cfe-i yābise dërler anuñ (6) mādresi yā göyünmiş balğam yā sevdādur ‘ilāc oldur ki (7) eger sa^cfe oğlancuqlarda ve ruṭūbet gālīb kişilerde (8) olursa mürdāsenc ve ‘urūğ-ı şufr ve hīnnā ve gül yağı karışdurub (9) tılā edeler bir dağı evvel kazıyalar tuz ve sirke ve uşnān-ı

(69-a)

(1) aḥzarıla yuyalar bir daḥı iḥrāk olmış māzū kıyruḳ (2) yağıyla tılā édeler bir daḥı ‘urūḳ-ı şufr ve ḥınnā ve mürdāsenc (3) ve zirāvend ve ḳuşūr-ı rummān sirke ve gül yağıyla ḳarışdurub (4) tılā édeler ammā şol sa‘fe ki üzerine zamān (5) gecmiş ola ve ḳuvvetlü kişilerde ola evvel māddesin (6) iḥrāc édeler eger faşđ ḥācet olursa ḳifāldan (7) ve alından ve ḳulaḳ ardından faşđ édeler yāḥūd ḥacāmat (8) édeler ve eger müşhil ḥācet olursa mā’ü’l-cübn (9) ve şabr ve eftimün ve helīlec-i aşfer ve şāhterec

(69-b)

(1) ve sināmekī ve maḥmūde bunlarıñıla ishāl édeler ve daḥı (2) tuzlu ve tīz ve acı tatlu ğıdālardan ictināb édeler (3) müreṭṭib ğızālar yeyeler ve müreṭṭib yağlar dürtüneler ve tatlu (4) şulu ḥammāma coḳ gireler bir tılā daḥı milḥ ve zāc-ı muḥriḳ (5) alalar ve kibrīt ve turābü’z-zībaḳ ve ‘urūḳu’ş-şabbāġin (6) ve ‘afş ve zirāvend gül yağıyla ve sirkeyle tılā édeler (7) şol devā ki zıkr éderüz sa‘fe-i rataḅdan ve yābisden (8) nāfi‘dür şāf-ı māmīşā ve ‘afş her birinden üç mışḳāl (9) fīlezc bir mışḳāl ‘urūḳ-ı şufr ve būraḳ her birinden

(70-a)

(1) nışf mışḳāl edviyeleri saḥḳ édeler acı bādam yağı yigirmi (2) bēş dirhem ve ḥardal yağı yigirmi bēş dirhem sirke elli (3) dirhem cem‘ édüb tılā édeler eger sa‘fe yābis olub (4) ve aḳ olursa ḳabaḳ yağı ve benefşe yağı ve nīlūfer yağı ve (5) tatlu bādam yağı bunlarıñ her ḳanḳısıyla sūḳūṭ olunursa (6) nāfi‘dür ve daḥı sa‘feyi demürile ḳazıyalar ḥattā ḳanı cıḳınca (7) üzerine tīz devā ḳoyalar ki yeye andan şonra merhem-i aḥmerle (8) ‘ilāc édeler ki zift ve ‘urūḳ-ı şufr ve mürdāsenc ve sirkeyle (9) olmış ola ammā şol sa‘fe ki yüzde olur ḳifāldan

(70-b)

(1) ve alın ṭamarından faşđ ve sülük vurmaḳ nāfi‘dür ve maṭbūḥ (2) helīlece ishāl étmek nāfi‘dür ve ıṭrifīl-ı şaġir yemek (3) ve ḥammām nāfi‘dür ve issi şuyıla buḥār étmek nāfi‘dür (4) ve demürle ḳazıyub ḳanadub ṭuzıla sirke sürmek nāfi‘dür (5) ve yoḳaru zıkr étdüğümüz merhem-i aḥmerile tılā étmek nāfi‘dür (6) şābūn tılā édüb issi şuyıla yumaḳ nāfi‘dür (7) **elli yedinci faşđ** şac ve saḳal ucları (8) yarılsa ‘ilācın beyān éder nice kerre sevdāyı ve göyünmiş (9) şafrāyı ishāl édeler ve faşđ édeler ve şīrgan yağını

(71-a)

(1) şuyıla muhkem qarışduralar dürteler ve dağı bezr-i katünā (2) ve bezr-i ketān ve haṭmī köki ve hulbe lu‘āblarıyla yeyeler (3) ve benefşe yağı dürteler ve dağı simsim varakı ve kabak (4) varakı bişmiş şuyıla naṭül edeler ve mürettib gıdālar (5) isti‘māl edeler nāfi‘ ola **elli sekizinci faşıl (6)** kelef ve nemeş ve baras ‘ilāclarındadır türkce (7) yüzde olan cıgıda dērler levni kızıl olana nemeş (8) dērler lük renglü olana kelef dērler kara olana baras (9) dērler bunlar eger yaqın zamānda olsa müshil

(71-b)

(1) vėrdükden şonra ṭlā ėtmeğile gider ve eger üzerine zāman (2) gecmiş olursa ‘ilāc gücdür ‘ilāc mā’ü’l-cübn (3) ve helīlec ve eftimūn lisānū’s-şevr bu mecmū‘ıla ishāl (4) edeler andan şonra mevzi‘e kabığı çıkmış bādam ve būrak (5) ve turb tohmı hulbe lu‘ābıyıla ḥammāndan şonra ṭlā edeler (6) ve dağı yüze issi şu dōke dōke çok yuyalar ve ba‘zılar (7) demürlerle delerler icinde olan aqıdurlar üzerine (8) şābūnıla zamād edeler fāyide ede dağı ṭatlı bādam yağı (9) yāḥūd gül yağıyla ṭlā edeler bir dağı naṭrūn-ı meşvī ve

(72-a)

(1) gögercin boğı ve būrak berāber ‘aselile ṭlā edeler bir dağı (2) kündüs etmek iciyile ṭlā edeler bir dağı muqıl hulbe lu‘ābıyıla (3) bir dağı uşak sirkeyle ve bir dağı türmüs ve acı bādam ve bezr-i (4) kerneb encir şuyıyıla cem‘ edeler ṭlā edeler dağı bahaq-ı (5) esved zıkr olınacaq edviyeleri ṭlā edeler **elli tokuzuncı (6) faşıl** elde ve her ‘uzvda çividile qonulan göki yāḥūd (7) dōğülmeden şonra bir ‘uzvda gök qalsa anlaruḡ (8) gidermesin beyān eder ammā ol gök ki çividile (9) qonmuş olsa belādur balıyıla ṭlā edeler şonra qarḥasına

(72-b)

(1) ‘ilāc edeler bir dağı belādur balı bir cüz ve zift-i raṭb (2) bir cüz ve muhkem qarışduralar ṭlā edeler yarım gün ṭura (3) andan şonra qarḥasına ‘ilāc edeler bir dağı yedi gün ‘ilk-i (4) buṭam bağlayalar andan çözeler ṭuzıla ovalar yine ‘ilk-i (5) buṭam bağlayalar ammā şol göklik ki dōğülmeden şonra (6) ḥādiş ola nemeşde zıkr olınan edviye nāfi‘dür (7) zerniḡ-i aḡmer ve zerniḡ-i aşfer her birinden bir cüz ḡacer-i (8) fulful ve kündür her birinden rub‘ cüz yaş kişnic şuyıyıla cem‘ (9) edüb ṭlā edeler nāfi‘ ola qačan ağırsı qalmasa zerniḡ-i

(73-a)

(1) aşfer tenhā yāhūd uşakıla nāfi'dür bir dağı kirec ve kündür (2) ve naṣrūn bal mūmıyıla erideler bu edviyeleri cem' édüb (3) tekrār ṭilā édeler bu edviyeler evvelki kısma dağı nāfi'dür (4) **altmışıncı faşıl** cicek ve kızamuğ ve qarḥalar şoñında (5) eşer kıalsa anı gidermesin beyān éder vaqt olur bunlardan (6) şoñra kıalan eşer kara olur ve deriñ olmaz deriye berāber (7) olur 'ilāc baras ve nemeş 'ilācı gibidür vaqt olur ki deriñ (8) olur 'ilāc ḥammāma mülāzemet étmekdür dağı bedeni semiz (9) étmekdür dağı noḥūd unı ve birinc unı ve kabıķı cıķmış

(73-b)

(1) kıavun cekirdegi ve ḥabbü'l-bān ve kışt ve mürdāsenc mürebbā (2) ve kıamış köki ki kıurı ola ve cürümiş kemük berāber yumuşak (3) döğeler ḥulbe lu'ābiyla ve ketān lu'ābiyla ṭilā édeler eger (4) bezr-i cercir yāhūd bezr-i ficil kıatarlar dağı yigrek olur ammā (5) qarḥadan şoñra kıalan eşerüñ 'ilācı étmek acı ḥurmāyıla (6) yā encirile ve bezr-i ketān lu'ābiyla ma'cūn édüb bu cümleyi (7) ṭilā édeler yāhūd ḥamirile yā mürdāsencile ki gül yağıyıla (8) kıarışmış ola ṭilā édeler kıaz yağıyıla çok yağılayalar (9) dağı noḥūd unı ve bāklā unı ve bezr-i baṭiḥile yuyalar

(74-a)

(1) dağı fulful ve burağ şuyıla ḥall édeler ṭilā édeler nāfi' (2) ola **altmış birinci faşıl** temregiñüñ ve deriñüñ (3) kebek gibi şoyulmasıñüñ 'ilācın beyān éder bu 'illet (4) sa'fe-i yābiseye müşābihdür keenne-hu deride olur sa'fedür (5) ammā bunuñ mādresi zāhir cildedür anuñ mādresi (6) deriñdedür bu 'illetüñ sebebi sevdā-yı şırfdur (7) eger yābis olursa veyāhūd kıamıla kıarışık sevdādur (8) eger rıṭb olursa kıızıl olursa ammā deri şoyulmasıñüñ (9) sebebi balğam-ı mālihdür 'ilāc eger az olub tāze olursa

(74-b)

(1) ağac kıavını ekşisi yāhūd buğday yağıyıla ṭilā étmek (2) kifāyet éder dağı mī'a-i sā'ile ve sirke kifāyet éder (3) bir dağı sengsebūye sibistān icine dırler ve sirke aķākıyā (4) bir dağı uşak ve sirke bir dağı mağāş ve sirke ve eger çok (5) olsa sevdā cıkarur nesnelere ishāl étmek gerekdür (6) ve müreṭṭib yağlara ve ḥammāmlara mülāzemet étmek gerekdür (7) dağı sa'fede zıkr olınan edviyelerle 'ilāc édeler bir (8) dağı demürle kıazıyalar ḥattā kıanı cıķınca andan üzerine ṭiz (9) edviyeler kıoyalar ki cirgin yeye şağı kıala andan merhemlerle

(75-a)

(1) 'ilāc edeler bir daḥı būraq ve zāc-ı muḥriḳ ve sengsebūye ve ŧeb (2) ve kibrīt ve ḥabbū'l-bān ve acı bādām ŧaḳızı sirkeyle cem' (3) edüb tılā edeler bir daḥı ŧabr ve kündür ve mürr ve aḳāḳıyā (4) ve kündüs ve bezrü'l-cercir ve bezrü'l-ficil ve ḥabbū'l-bān ici (5) ve acı bādām ve mī'a ve dürrden olmuş dudḳal sirke ve zift (6) ve ḳatrānıla cem' edüb tılā edeler bir daḥı ŧāfsiyā (7) ve turb yaḒı ve mūm ve ŧamġ-ı buḳam ve kibrīt ve kündür ve uŧaḳ (8) sirkeyle tılā edeler ammā deri ŧoyılmaḳ 'ilāc irsāyı (9) balıla tılā edeler bir daḥı keci boḳı ve noḥūd ve kibrīt

(75-b)

(1) sirkeyle tılā edeler bir daḥı mürdāsenc gül yaḒıyıla tılā edeler (2) mürettib yaḒlara ve ḥammāma mülāzemet edeler **altmış ikinci (3) faşıl** uyuz ve giciyük sebeblerin ve 'ilācların beyān eder (4) ba'ızı uyuz yābis olur sebebi sevdādur yāḥūd (5) göyünmiş ŧafrādur tuzlu ve tatlü ġidālardan (6) ḥāşıl olur ve ḥammāma az girmekden ḥāşıl olur vaḳt (7) olur ziyāde yubūsetden olur kebek gibi nesnelar daḥı (8) dökilür ve ba'ızı uyuz raḳabdur sebebi balġam-ı māliḥdür (9) yāḥūd ḳanıla balġam-ı māliḥdür gicik daḥı sevdā ve ŧafrā

(76-a)

(1) balġamdan olur bunun māddesi az ve raḳıḳdür ammā pırlerde (2) olan ḥılḫları yābis ve balġam-ı māliḥ coḳ olduġındandır (3) 'ilāc uyuz yābis olursa ve az olursa ve ḥafif (4) olursa mürettib yaḒlar ki benefşe ve bādām ve ḳabaḳ yaḒı (5) kifāyet eder ve tāze ḳaymaḳ ve tatlü ŧulu ḥammām ve neḥuz (6) unıyıla ve kepegile ve būraqıla ovmaḳ kifāyet eder ve mürettib (7) ġidālar kifāyet eder daḥı cevāv bādām yaḒıyıla ve ḳoyun (8) südi ve mā'ü'l-cübñ her biri nāfi'dür ammā uyuz ḳuru (9) olsa issi ŧuyıla ġusl etdikden ŧonra bedeni ovalar

(76-b)

(1) gül yaḒıyıla bir nice ġün yaḒlayalar eger ziyāde ḳurı olsa (2) bu devālara fāyide edemezse ŧafrā daḥı ġālib olursa (3) faşd edeler maḫbūḫ helilecle ishāl edeler ve tāze ḳaymaḳıla (4) ḥammāmda yaḒlayalar ve neḥūd unıyıla ve issi ŧuyıla yuyalar (5) daḥı 'urūḳ-ı sufr ve burāḳ ve milḫ ve ḳuŧ ḫulv ve kündüs (6) her birinden bir dirhem mī'a-i sā'ile altı dirhem sirkeyle (7) ve gül yaḒıyıla cem' edüb ḥammāmda tılā edeler ve üç ġün (8) ŧabr edeler andan yuyalar andan gül yaḒı dürteler bir daḥı aġı aġacı (9) yapraġı ve ḥinnā her birinden beş dirhem kibrīt-i aŧfer ve zirāvend-i

(77-a)

(1) tavîl her birinden iki dirhem gül yağıyla ve sirkeyle güneşde yâhūd (2) hammânda tılâ edeler bir dağı zâc ve mürdâsenc ve sinâmekî her birinden (3) iki dirhem ‘urûk-ı sufr dört dirhem simsim ve acı bâdam (4) her birinden üç dirhem gül yağı ve sirkeyle tılâ edeler ve ammâ (5) uyuz raṭb olursa maṭbūḥ eṭīmūn bir mışkâl ayâric-i (6) faykarâya ḥabb-ı iştanḥîkūnıla ishâl edeler ve tılâlar (7) isti‘mâl edeler mürdâsenc ve iklîmiyâü’l-fızza ve zîbak-ı maḳtûl (8) ve ağı ağacı yaprağı gül yağıyla ve sirkeyle tılâ edeler ve bir (9) gece bile koyalar andan uşnân-ı aḥzar ve issi şuyıla yuyalar

(77-b)

(1) andan üzerine sovuḳ şu sepeler andan gül yağıyla yağlayalar (2) bir dağı mürdâsenc ve zâc-ı aşfer berâber yedi gün sirkeyle (3) güneşe karşı saḥḳ edeler andan tılâ edeler bir dağı akâkıyâ (4) sirkeyle bir dağı sıcan otı gül yağıyla üç gün isti‘mâl (5) edeler bir dağı şaḥm-ı ḥanṭal ve ‘ilk-i buṭam na‘na‘ şuyıyıla bir (6) dağı üzüm ağacı kabuğı yaḳalar külını uyuz ekeler ḳaymaḳla (7) yağladuḳdan sonra bir ‘urûk-ı sufr ve ḳanbîl ve ḥuḅsü’l-fızza (8) ve mürdâsenc bir dağı eger uyuz ḥarâret olursa duhn-ı benefşe (9) ve mûm ve kâfûrıla ḳirûṭî eylemek

(78-a)

(1) ve mûm ve yumurda ağı ḳirûṭî etmek nâfi‘dür bir dağı hindübâ (2) şuyı ve kâfûr ve ḳaymaḳ nâfi‘dür bir dağı ekşi nâr şuyı gül (3) yağıyla ve bûraḳ bir dağı mercimek unı ve sirke eger (4) bu zıkr olınan devâlarla fâyide olmazsa şabâḥda (5) ve aḥşamda buḡday ḳavudı ve sükker şuyıla cem‘ edüb (6) yuyalar ve bu ma‘cûn nâfi‘dür ishâlden sonra helîlec-i aşfer (7) otuz dirhem ve şâhterac yigirmi dirhem ve sinâmekî on (8) beş dirhem bezr-i hindübâ on dirhem maḥmûde iki dirhem (9) yumuşaḳ dögeler ḳışmış şuyıyıla ma‘cûn edüb mülâzemet

(78-b)

(1) edeler dağı tuzlu ve tîz ve tatlu gıdâlardan ihtirâz edeler (2) ve hammâma mülâzemet edeler ve bedene gül yağı ve benefşe yağı (3) dürteler ve zaḥmetden ve cimâ‘dan ihtirâz edeler dağı issi (4) deniz şuyıyıla iḡtisâl edeler dağı denizden hammâm şuyıyıla (5) çok yunalar ammâ giciyûk ḳacan pîrlerde olursa devâyıla (6) fâyide az olursa hammâma çok gireler ve ovalar ve şarâb (7) cökelegiyile ve şebile tılâ edeler ve ḳaymaḳ dürteler andan issi (8) şuyıla yuyalar andan bâḳlâ ve mercimek ve neḥūd unıyıla (9) ovalar ammâ şol giciyûk ki yigitlere ‘arîz olur eger

(79-a)

(1) az olursa faşđ édeler dağı hācet olursa ishāl (2) édeler dağı mürettib yağlarla yağlayalar ve mürettib ğıdālar yéyeler (3) huşuşā ki koyun südi sükerle kuru andan mercimekten (4) ve zeytünden ve eski penirden ve tuzludan ve tizden ihtirāz (5) édeler ve ekşi ayran ki şıgır yoğurdundan ola içeler (6) nāfi'dür gül yağı ve gül şuyı ve kerefüs şuyı ve sirkeyle (7) tılā édeler bir dağı döğülmüş haşhāş sirkeyle tılā édeler (8) ve her nesne ki kuru uyuza fāyide eder giciyüğe dağı nāfi'dür (9) gül yağı ve benefşe yağı ve kāfūr ve efyün bunlarıñıla

(79-b)

(1) kırūtī etmek giciyügi sākin eder kavrulmuş şeb (2) ve kaţrān tılā édeler ba'zılara eydür bu ikisiyle ferce (3) şāf édüb götürseler icerde olan giciyüğe nāfi' (4) olur **altmış üçüncü faşl** şerā ve haşaf (5) ve nebātü'l-leyyil sebeblerin ve 'alāmetlerin ve 'ilācların (6) beyān eder şerā kurdşenine dەرler kurdşeni az olur (7) kandan olur 'alāmeti yüz ğāyet kızıl olmağdur ve tamarlar (8) tolu olmağdur ve kurdşeni dağı kızıl olmağdur 'ilācı (9) faşđ édeler eger kifāyet olmazsa nice günden sonra

(80-a)

(1) yine faşđ édeler ve ekşi ve tatlu enārıla etiyile şıkılmış (2) ola süker katub içeler ğıdā kuruğlı şōrvālar yāhūd (3) sirkeyle mercimek yéyeler eger imtilā katı olursa (4) kuruğ aşı bādām şiresiyle yéyeler vaqt olur şafrādan (5) olur 'alāmeti ziyāde zahmetdür yüz ve dil şaru (6) olmağdur ve 'aşaşdur 'ilācı faşđ édeler ve maţbūh (7) helīlec ekşi enār ve tatlu enār ki etiyile şıkılmış ola (8) bile iceler ğızā tebaşīr kuruşı yéyeler ve ekşi ayran iceler (9) eger zahmet ziyāde katı olursa kuruş-ı tebaşīr kāfūrı

(80-b)

(1) etiyile şıkılmış ekşi ve tatlu enār şuyı ve terencübīnile (2) bile iceler dağı lāyık oldur ki kurdşeni olan her gün (3) üç kerre issi şuya gire eger kurdşeni balgamdan olursa (4) 'alāmeti gece cıkmağdur ve levni ağ olmağdur 'ilāc bu kısma (5) dağı faşdı cāyiz görmişlerdür ve dağı ishāl (6) helīlecāt ve senā ve gülbeşekerle édeler ğızā müzevvere-i zīrbāc (7) yéyeler az olur ki tekrār ishāle dağı ihtiyāc olunur (8) ammā haşaf şol büşürdür ki çok direlmeden (9) hāşıl olur şovuk yerde oturan ve şovuk şulara giren

(81-a)

(1) kimesnede olmaz ammā zāhir olduğdan sonra hammāma çok (2) girmek nāfi'dür ve issi şuyıla ğusl étdükden sonra şovuk (3) şuyıla ğusl étmek nāfi'dür dağı bedeni kavunıñ etiyile (4) ve mercimek unıyıla ovmağ nāfi'dür dağı 'aşfar ve 'urük-ı (5) şufr ve sirke ve gül yağı bu cümleyle tılā étmek nāfi'dür (6) dağı ayva şuyıyıla ve üzüm cubuğı şuyıyıla ve mersin şuyıyıla (7) tılā édeler eger bu tedbirlere fāyide étmese tekrār maţbūh (8) helīlece ve temürhindīyile ve erikle ve terencübīnile ishāl (9) édeler andan tılā édeler ve bedene kaymak dürteler üzerine

(81-b)

(1) mersin yaprağı küli dağı ğarüb kavak yaprağı küli ekeler (2) kaçan yeri cerāhat olursa merhem-i isfīdācıla tılā (3) édeler üzerine döğölmiş gül ve mersin ve māsū ve tıyn-ı ermenī (4) ekeler ve ammā nebātü'l-leyyin şol büşürdür ki gecelerde (5) zāhir olur anuđ 'ilacı hafīf 'ilāclardur illā ki (6) bedende mesāmları acmağa ziyāde ihtimām gerekdür sirke (7) cökelegi nāfi'dür hınnā ve burağ ve za'ferān nāfi'dür (8) **altmış dördüncü faşl** bādşünām beyānındadır bādşünām (9) yüzde ve ğayrı 'uzuvda olan kıızılığa derler ki cüdāma

(82-a)

(1) beñzer olur huşūşā ki kış güninde ola vađt olur (2) qarhada bile olur 'ilacı ishāl ve faşd ve hacāmat (3) ve sülük isti'māl édeler ve kazıyalar hattā kanı çıkınca andan (4) sonra tuzıla ovalar üzerine merhem-i ağmer sirkeyle tılā (5) édeler bir dağı şābūnıla tekrār tılā édüb issi şuyıla (6) yumağ nāfi'dür **altmış beşinci faşl** sālīl ve 'ağfededür (7) ki boynuz gibi olur sālīl sigile derler sigilüñ sebebi (8) yā sevdādur yāhūd ğayrı hıltı-ı ğalīzdür ki 'ađfe ki boynuz (9) gibi olur ğalīzdür mufaşşılarda tiz 'ilacı gerekdür ki

(82-b)

(1) şol kimesneye ki sigili çok ola bedeninde hıltı (2) ishāl étmek gerekdür dağı müreţtib nesnelere isti'māl (3) édeler dağı eger hafīf ve az olursa yaş kebre yaprağıyıla (4) tılā édeler yāhūd mersin yaprağıyıla katı ovalar yaş (5) ğarnüb-ı nebī ovalar ve hacere-i lāciverdile süreler dağı şemiz (6) otıyıla yā servi kozağıyıla yā yüzerlik yā hınāyıla ovalar (7) dağı sigili ve etrafını yaralar üzerine kavī devālar ekeler ki (8) zikr éderüz büre ve zernih ve kalay ve bellüt küli ve ölmüş jive (9) ve zerāric ve 'aseli belādur ve südligen südi ve dağı

(83-a)

(1) demişler ki cörek otı saḥḥ etseler balıla ma'cün edüb (2) tılā etseler nāfi' olur bir daḥı sigili kıparur cörek (3) otı ve şaḥm-ı ḥaṅtal ve nūşadır ve ḳalay ve zernīḥ-i aşfer (4) ve çoğan ve ğarb kökinüḡ küli şoğan şuyıyıla cem' edüb (5) tılā edeler bu zıkr olınan edviyeleri tılā edeler ḥattā sigil (6) ḳara olınca andan şayağı dürteler ḥattā düşünce andan gine (7) gāḥ devā ḳoyalar ve gāḥ devāyı giderüb yağ ḳoyalar ḥattā (8) bi'l-küllıye gidince vaḳt ola ki keskin demürle keseler (9) andan çoğanıla ve şābūnıla ve verdile ve mersīn yaprağıyıla

(83-b)

(1) ovalar ḥattā ḳan aḳınca andan üzerine yağ ḳoyalar ḥattā (2) düşüb dibiyile gidince münāsib merhemile 'ilāc (3) edeler ammā mufāşılđa boynuz gibi olana 'ilāc yok illā (4) kesmek veyā tiz edviyeler **altmış altıncı faşıl** (5) aḳ bahaḳ ve aḳ baraşuḡ sebeblerin ve 'alāmetlerin ve (6) 'ilācların beyān eder bu iki baraşuḡ sebebi beden üzerine (7) yāḥūd ol 'illet olan 'uzv üzerine burüdet (8) ve ruḡübet ğālib olmaḳdur bu marāzdan az olub ve ḥafif (9) olan bahaḳdur zirā bahaḳ māddesi az ve raḳıḳdür ve

(84-a)

(1) ve 'uzvuḡ kuvveti daḥı ḳavīdür ve eger çok olub (2) deriḡ olursa baraşdur buña degmede 'ilāc olmaz (3) ammā ziyāde olması men' olur bahaḳla baraş arasında (4) fark müşāhedeyle ma'lümdur baraş ziyāde aḳdur ve baraş (5) olan 'uzvuḡ derisi sağ yer derisinden alcaḳ olur (6) daḥı baraş üzerine biten ḳıl aḳ olur daḥı igneyle (7) delseler şu cıḳar bahaḳdan ḳan cıḳar daḥı baraşı (8) ovsalar kızarmaz bahaḳ kızarur daḥı bahaḳ ve baraş ḥacāmat (9) olınan 'uzvlarda çok olur ammā bahaḳ

(84-b)

(1) balġamı ishāl etmek gerek ḥabb-ı ayāric ve ayāric-i lügāziyā (2) ve ḥabbü'l-aşṭamḥiġün ve ḥabbü'l-menētīn ile andan (3) ıtrifil-i şaġir ve sonra ıtrifil-i kebire mülāzım olmaḳ (4) gerek ve ma'cün-ı kelkelānec ve meşrūḡitūs ve tiryāḳ-ı (5) kebīr isti'māl etmek nāfi'dür ve bārid raḡb ġidālardan (6) perḥiz edeler ḥarre-i yābis ġidālar isti'māl edeler (7) ve çok ḳuşmaḳ nāfi'dür daḥı türmüs ve ḥardal ve turb (8) toḥmı ve şayṭarac-ı hindī ve kündüs ve kebere köki (9) ve 'āḳırḳarḥā ve şevniz ve būraḳ ve başal-ı 'unşul ve aġı

(85-a)

(1) ağacı yaprağı cem^c édüb tılā édeler yāhūd yaluğuz tılā (2) édeler ammā be-her-hāl sirkeyle ve balıla ola ve ammā ‘ilāc-ı (3) baraş kaçan baraş evvelā vāki^c olsa cemī^c bedene sirāyet (4) étmeşe şarāb-ı uşūl ve gülengübīn bir kaç gün icüreler (5) andan ayāric-i faykarā ve ġārīkūn ve şahm-ı hançalıla (6) ishāl édeler ve müşhil vèrilmedügi gün ma^ccūn-ı (7) kelkelānec yāhūd ma^ccūn-ı meşrūdītūs ve tiryāk-ı (8) kebīr vèreler ve hār u yābis ġidālar isti^cmāl édeler ve (9) dèmişler şu yèrine şarāb isti^cmāl édeler ve şol devā

(85-b)

(1) nāfi^cdür zūferā otuz dirhem ışırğan dikenı tohmı (2) bèş dirhem şabr iki bucuğ dirhem şerbeti üç dirhem (3) bu ma^ccūna mülāzemet édeler ve yitāderītūs bu bābda (4) ġāyet eyü müşhildür andan şonra tılālar isti^cmāl édeler (5) eṭibbā bu bābda edviye-i müfrede ve edviye-i mürekkebe (6) zıkr étmişler ammā edviye-i müfrede şaytarac ve ḡardal (7) ve zerāric ve ḡarbağ ve mevīzec ve kebīkec ve ‘asel-i belādır (8) ve zernīḡ ve kündüs ve yüzerlik ve kışşā’ü’l-ḡimār köki (9) ve başal-ı belbūs ve fūvve ve başal-ı ‘unşul ve kibrit ve

(86-a)

(1) ve zencār ve nūşādır ve başal-ı nercis ve anduz ve uşurgār (2) ve neft ve kaṭrān ve ‘ākırkarḡā ve demür bürdesi (3) ve zāc ve rūsahṭec ve süsen köki ve gögercin boğı (4) ve şāfisyā ve ferfeyūn ve māzeryūn ve bezr-i cercir (5) ve ḡaltīt ve kışr-ı kebre ve aşl-ı lūf ve cıntıyānā (6) ve aşl-ı fāşrā ve aşl-ı’n-nīlūfer ve aşl-ı’l-ḡunşā ve zebedü’l-cer (7) ve ebhel ve kara yılan kanı ve karğa kanı ve yabān (8) bağası kanı ve sezāb şuyı ve kınā-yı berri şuyı ammā (9) edviye-i mürekkebe āfī yılan bişmiş daḡı merzencūs

(86-b)

(1) şuyı ve sirke bir daḡı zerdec şuyı ve ‘asel (2) bir daḡı şol tılā nāfi^cdür şaytarac ve kündüs ve kışr-ı (3) kebre ve ferfiyūn sirkeyle ve balıla tılā édeler bir daḡı (4) mevīzec ve şāfisyā ve aşl-ı’l-lūf ve zebedü’l-cer (5) kerefūs şuyı ve balıla tılā édeler bir daḡı aşl-ı’l-lūf (6) ve zirārīḡ ve ḡarbağ-ı esved ve kebre köki (7) kabı ve kündüs ve ‘ākırkarḡā ve başal-ı ‘unşul (8) balıla tılā édeler bir daḡı kavīdür zirārīḡ ve (9) şāfisyā ve balı ve kebīkec ve mevīzec ve şaytarac

(87-a)

(1) ve zernīḥ ve fūvve ve kibrīt kerefūs şuyı ve yaş ḥardal (2) ve verşān қanıyıla tılā édeler ammā şol baraş ki (3) ḥacāmat olınan yérde vāqı' ola baқam ve fūvve ve şaytarac (4) merzincūş şuyıla bişüreler nuṭūl édeler eger ḥacāmat (5) yéri aқ ola dēyü қorқsalar úzerine mürebbā mürdāsenc (6) қoyalar āf'ī yılanuḡ etin yemek ve daḡı қurş-ı āf'ī (7) yemek nāfi'dür ve daḡı démişler ki yaş şāhtere (8) yāḥūd қara āf'ī yılanı boғazlayalar icin pāk édeler (9) şāhtereyi icine ṭolduralar daḡı kebāb édeler

(87-b)

(1) ḥattā bişince şāhtereyi çıkarub zamād édeler (2) ve daḡı ba'zı tılālar var ki baraşa gövde rengi (3) gibi reng vērür birisi fūvve ve mağre ve şürec ve mürr (4) süci cökelegi ve şeb berāber saḡḡ édüb nice kerre (5) tılā édeler yigirmi güne degin bāqī қalur bir daḡı ebū 'alī (6) eydür tekrār tecribe étdüm қöz қabı ve ḥinnā ve қivid bir daḡı (7) māzū ve şeb-i esved ve zāc ve fūvve ve būraқ (8) ve kibrīt ve ḥinnā ve rūsāḡtec saḡḡ édeler enār қabı (9) şuyı ve şakāyıқu'n-nu'mān şuyıyıla cem' édüb

(88-a)

(1) tılā édeler bir daḡı zāc ve ḥinnā ve mürdāsenc ve fūvve ve zencār (2) enār қabı şuyı cem' édüb tılā édeler būraқıla ve ṭuzıla (3) ovduқdan şonra **altmış yédinci faşl** қara bahaқ ve қara baraş (4) sebeblerinüḡ ve 'alāmetlerinüḡ ve 'ilāclarınüḡ beyānındadır (5) қara bahaқuḡ ve қara baraşuḡ sebebi sevdādür (6) ammā қara baraş қübā-yı müteқaşşir derler bunüḡ sebebi (7) sevdā-yı gālīzdür derisinden kebek gibi nesnelер (8) dökilür ve giciyügi daḡı olur eskisi 'ilāca (9) қābil degüldür ve hem muқaddime-i cüdāmdur 'ilācı

(88-b)

(1) ammā bahaқ-ı esved lāyıқ budur ki sevdā çıkarur nesnelерile (2) ishāl édeler sevdā ziyāde éder nesnelерden perhīz (3) édeler ve müreṭṭib gıdālar yeyeler müreṭṭib yağlar sürineler (4) ve ṭatlu şulu ḥammāma gireler daḡı süd kesigin (5) iceler daḡı bunlaruḡıla tılā édeler күndüs ve ḥardal (6) ve turb toḡmı ve şaytarac sirkeyle ve balıla ḥāşıl-ı kelām (7) cüdām 'ilācın édeler gıdālarda ve müshillerde (8) **altmış sekizinci faşıl** yüzde ve dudақ (9) ve el ve ayaқ yarılmasın beyān éder ve barmāқlar

(89-a)

(1) қış güninde şişüb ve gicimesin beyān éder 'ilāc (2) gālīb olan ḡıltı ishāl étmek gerek ve müreṭṭib (3) yağlar isti'māl étmekdür ve ḥammāma coқ gireler daḡı (4) mūmı

gül yağında ve kız yağında erideler ve zūfā-yı (5) raṭab ve keṣīrā saḥḥ olmuş niṣāsta ve lu‘āb-ı (6) ḥabb-ı sefercel hāvanda muḥkem ḥall édeler andan (7) tılā édeler andan ḥammāma gireler ve issi ūyıla ve kavun (8) cekürdegi ici yumuŝak dögeler andan üzerine saḥḥ (9) olmuş keṣīrā ekeler qarıŝduralar andan tılā édeler andan

(89-b)

(1) ğusl édeler yüz ve ğayrı ‘uzv yarılmasına nāfi‘dür tatlu ū (2) yengeci biŝmiŝ ū ki ŝekkerle ola ol ‘uzvları yuyalar (3) ve cemī‘ yarılmışlara üzüm ŝīresi tāze ŝīrgan yağıyla (4) iceler nāfi‘ ola ve her sā‘atde yaŝ aḳ üzümle (5) ovmaḳ nāfi‘dür dudak yarılmasına ḥām māzūyı saḥḥ (6) édeler balıla tılā édeler bir daḥı zeyt cökelegi ve ‘ilk-ü (7) buṭam ve kız yağı ve bal bir daḥı maŝtakī ve zūfā-yı raṭb (8) ve ‘ilk-ü buṭam ve ‘asel daḥı yumurda ŝaruyı yāḥūd ŝarumŝak (9) ḳabı yāḥūd ŝoĝan ḳabını üzerine vuralar daḥı dēmiŝler ki

(90-a)

(1) bir kimsenün dudağı yarılrsa ūfresine yā göbeline müreṭṭib (2) yağlar sürse nāfi‘ ola ammā ayak yarılrsa pāce yağıyla (3) barmaḳları ṭolduralar yā yağlayalar daḥı saḥḥ olmuş keṣīrāyla (4) ṭoldurmaḳ nāfi‘dür daḥı mūm ve gül yağı ve ‘ilk-i baṭam (5) ve mī‘a-i sā‘ile ve ḳaṭrān ve ṭaḥīn-i simsim tılā édeler ihrāḳ (6) olmuş yengeci zeytile tılā édeler ammā barmaḳ araları (7) yarılmaḳ besfāyicile zamād édeler saḥḥdan ŝoĝra ammā ökce (8) yarılmaḳ ve ayaĝun ğayrı yeri yarılmaḳ arınmıŝ keçi yağı (9) ve saḥḥ olmuş māzū nāfi‘dür bir daḥı pāce yağı

(90-b)

(1) ve ḳına bişüreler tamām ikisi ḳıvām bula anı ṭamzuralar bir daḥı (2) mürdāsenc beş dirhem zeyt yigirmi dirhem bişüreler andan (3) üç dirhem ḳına ḳatalar yine bişüreler ḥattā ḳıvām bulınca (4) issi issi yarıĝa aḳıdalar ammā ḳıŝ ğüninde ve daḥı ğüz (5) ğüninde barmaḳlar şişüb ve ğiciŝmek ‘ilācı budur ki (6) ḥammāma çok ğirmek gerek daḥı issi yağlarıyla duhnü’l-bān (7) ve duhnü’l-ḥīzī gibi süreler eger ifrāt olsa (8) zeytile dögülmüş encīrile zamād édeler yā ŝarābıla (9) dögülmüş ŝoĝanıla ziyāde ŝızlasa ŝalĝam bişmiş

(91-a)

(1) ve ilāḥana biŝmiŝ ūya baturalar nāfi‘dür (2) **altmıŝ ṭokuzuncı faŝıl** bit ve sirke ‘ilācıdadur (3) eger bedende bunlardan çok olmaḳ ziyāde zaḥmet cekmeden (4) ve kirden ve ḥammāma ğirmemekden ve ğeyecegi deŝiŝmemekden olursa (5) ‘ilācı

geyecegi paḵ ve ḥammāma girmekdür kündüsile ve aḡı (6) aḡacı yapraḡıyla ve ḵuṣṭıla veyā azād-dıraḡtıla (7) buḡūr étmekdür yā jīveyi yaḡıla öldürüb dürtmekdür (8) eger muḵīm kiṣi ki ḥammāma coḡ girür ve geyecegin deḡşürür (9) biti coḡ olursa balḡamı ishāl

(91-b)

(1) éder ḥablarıla ishāl édeler ve ḥammāma coḡ gireler ve geyecegi (2) tīz deḡşüreler daḡı yaḡıla öldürmiş jīve dürteler daḡı (3) zernih-i aḡmer ve mevīzec ve kündüs ve būraḡ sirkeyle (4) dürteler bir sâat ḵoyalar andan issi şuyıla ve neḡūd (5) unıyla ve çoḡanıla yuyalar andan geyecegi ḵuṣṭıla buḡūr (6) édeler ve ayrılmış kim encīri coḡ yemek bet eyler (7) ve bir kimesne āfī yılan etin yese ifrātıla bet eyler (8) **yétmişinci faşıl** evrām ve beşūr ve cerāḡāt (9) ve ḵurūḡuḡ küllī ‘alāmetlerinüḡ ve sebeblerinüḡ beyānındadır

(92-a)

(1) verem a‘zāda olan şişe dērler ki (2) bir yerden mādde dökülmesi veyāḡūd kendüde ḡāşıl (3) olması sebebiyle olası bil ki mādde ki andan verem (4) ḡāşıl olur altıdur birisi ḵan ve birisi balḡam (5) ve birisi şafrā ve birisi sevdā ve birisi şu ve birisi yeldür (6) ḵandan olana felḡamūnī dērler şafrādan olana nemle daḡı (7) ḡumre dērler sevdādan olana saḡīrūs dērler (8) iki kısmdur birisine sereṡān dērler ve birisine şalābet (9) dērler balḡamdan olana özīmā dērler ol daḡı iki kısmdur

(92-b)

(1) ‘uzv icinde muḡteliṡ olursa verem-i riḡū dērler (2) ya‘nī yumuşaḡ verem demekdür ve eger muḡteliṡ olmayub mütemeyyiz (3) olursa sel‘aye-i līne dērler şudan olan cemī‘ bedene (4) ‘āmm olursa istiskā dērler ba‘zı yerlerde olursa (5) sū‘u’l-ḵıniyye dērler yelden olan eger yumuşaḡ olursa tehennüc (6) dērler ve eger ḵıvāmlu olursa nefḡa dērler az olur (7) ki verem bir nice ḡılt bir yerde cem‘ olmadan olur (8) **yétmiş birinci faşıl** büşūr-ı şıḡār beyānındadır (9) giciyüḡ beşrelerüḡ ḡudūşı bedende yaramaz ruṡūbet

(93-a)

(1) olmaḡdandır ki zāhir cilde def‘ olur eger ḡār olursa (2) başı sivüri olur eger bārid olursa başı yaşı olur (3) ‘ilāc bedeni tenḡıye étmekdür ḡabb-ı ayāricile yāḡūd (4) türbüdile muḡavvā olmuş maṡbūḡ ile bundan şonra (5) issi şuyıla naṡül édeler ki tamām cıḡa andan şonra (6) dıflī ve sezāb ve mürr sirkeyle cem‘ édüb tılā édeler (7) **yétmiş**

ikinci faşıl kandan olur veremler beyânındadır (8) felgamünî kandan hâşıl olur ki bir ‘uzva (9) dökilür dağı şişer issi verem hâşıl olur

(93-b)

(1) vaqt olur deriñ olur ve et icinde olur ol (2) vaqt elemi ziyâde olur vaqt olur deriye berâber olur (3) vaqt olur galîz kandan olur vaqt olur raķîķ (4) kanda olur az vâķi^c olur ki şırf kandan ola (5) illâ şafrâyıla bile olur ol ki şırf kandan olur (6) aña felgamünî-yi hâşıl dërler cālînūs eydür vaqt (7) olur deride harâret ve şancımaķ hâşıl olur mādresi (8) olmaz aña felgamünî dërler vaqt olur zarbdan ve (9) düşmekden hâşıl olur bu marazuñ ‘alâmeti şişmek ve levni

(94-a)

(1) kızıl olmaķ ba^czı vaķtda kara olmaķ ve vaca^c ziyâde olmaķ (2) dağı bedende hummâ olmaķdur vaqt olur taħlîl olur kaçan (3) mādde az olsa ve şāhibinüñ tedbiri eyü olsa (4) vaqt olur mādde cem^c olur cem^c olmaķ ‘alâmeti budur ki (5) ziyâde zaħmet vërür irüñ olmaķ ‘alâmeti budur ki (6) yumuşaķ olur ve kızıl olması eksük olur ve zaħmet (7) sâkin olur ‘ilâcı evvel faşd êdeler kuvvet getürdügi (8) mıķdâr kan aķıdalar dağı ol mevzi^ci sovuķ nesnelere (9) tılâ êdeler meşelâ şandal ve fūķal ve şāf-ı māmîşâ

(94-b)

(1) ve tıyn-ı ermenî ve sirke ve gül şuyı ve qar şuyına batmış (2) eski ve semiz otı şuyı sikencübînile icüreler ve (3) temürhindî şekerle dağı ekşi ve tatlu nâr şuyı andan (4) tatludan ve şarâbdan perhîz êdeler ve ekşili gıdâlar (5) yeyeler ve bir kaç günden sonra issi nesneyle şovuķ (6) karışdurub vuralar meşelâ arpa unı yağ ve mûm ve pazu (7) şuyı cem^c êdüb vuralar kaçan verem nihâyet (8) bulsa ketân toħmı ve bezr-i mürr ve şibit ve bābūnec ve haţmî (9) cem^c êdüb vuralar ve merhem-i dāhilyün nāfi^cdür

(95-a)

(1) yêtmiş üçünci faşıl humre beyânındadır humre bir veremdür ki (2) kan karışmış şafrâdan hâşıl olur ekşer bu verem yüzde (3) olur ve burın icinde başlar andan yüze yayılır ve vaca^cı (4) ziyâde olur ve burın harâreti ziyâde olur vaqt olur (5) hummâ dağı olur felgamünî-yi bunun farkı budur ki felgamünî (6) karaya mâyil kızıldur ve katıdur humre al kızıldur ve yumuşaķdur (7) başduķdan sonra yeri kan olur ‘ilâc evvel faşd (8) êdeler andan şafrâyı ishâl êdeler andan bārid tılâ êdeler (9) mā³-i hendebâ ve mā³-i hayyü’l-‘âlem ve yaş kişnic şuyı

(95-b)

(1) ve kākūnec şuyı ve bezr-i kaṭūnā hıyār şuyıyıla ve kabak (2) rendelemiş ve semüz otı şuyı ve bunlara qar katalar bir pāre (3) eski ısladub üzerine vuralar daḥı kızıl şandal ve kūfal (4) ve şāf-ı māmīṣā ve benc ḥaṭmī ziyāde édeler mādde-i (5) dimāğa teveccüh etmeye eger mādde tağılsa ḥuḥs-ı (6) raşāşıla ve ‘afş şarābıla tılā édeler verem kaçan şafrādan (7) olsa taḥlīl éder edviyeye ihtiyāc olur belki (8) nihāyet bulıcaḳ kendü taḥlīl olur **yétmiş dördünci faşıl** (9) nemle beyānındadır her verem-i ḥār ki zāhir cildde olur

(96-a)

(1) ve ulaşur aña nemle dērler ya‘nī qarınca gibi bir yerden bir yere (2) ḥareket éder bundan ba‘zı beşreler olur aña nemle-i (3) cāvürsiye dērler ya‘nī daru dānesine müşābih demek (4) olur bu nemle ‘illetinüñ sebebi şafrādur ‘ilācı eger bedende (5) ḥılt çok olursa faşd édeler andan şaru helīle (6) ve temürhindī ve maḥmüdeyile ishāl édeler daḥı semiz otı şuyı (7) sikencübīnile qarıla şovuk édüb iceler daḥı temürhindī (8) şuyı ve ekşi nār şuyı sükerle iceler daḥı (9) şovuk nesnelere tılā édeler hindibā şuyı ve it üzümü

(96-b)

(1) şuyı ve ḥayyü’l-‘ālem şuyı ve semiz otı şuyı ve kabak (2) rendenmiş ve şandal ve mā‘i verd ve kāfūr ve benc ve efyūn (3) eger ol mevzi‘de cerāḥat olursa merhem-i isfīdāc (4) ve kāfūrıla tılā édeler burüdet ve ruṭubet vērür nesnelere isti‘māl (5) édeler **yétmiş beşinci faşıl** cemre ve nār-ı fārsī (6) beyānındadır ba‘zılar eydür cemre ve nār-ı fārsī şafrā-yı raḳīḳden (7) ḥāşıl olur bunlar büşürlardan giciyük bile olur ve ḥarāret (8) bile olur ḥattā mevzi‘ od yalıñı gibi yanar ve her bir (9) dānenüñ ici tolu şu olur ve od yalıñı gibi kızıl olur

(97-a)

(1) vaḳt olur qaraya māyil olur ve taḡlanmış gibi olur (2) ‘ilāc evvel faşd édeler eger faşd olunmasa tamām büşür (3) kabarsa deleler şuyın aḳıdalar andan merhem-i isfīdācıla (4) tılā édeler yine şu cem‘ olmağa ḳomayalar ve her veremüñ (5) eṭrāfını ṭıyn-ı ermenī ve sirke ve gül şuyı cem‘ édüb (6) tılā édeler eger evvel faşd olursa yokarda zıkr (7) olınan bārid devālarıla tılā édeler bir daḥı ekşi nārı (8) iki yaralar sirkede bişüreler ḥattā yumuşak olunca andan (9) saḫḳ édeler eski beze süreler üzerine vuralar kaçan qarḥa

(97-b)

(1) olsa qarḥa ʿilāciyla ʿilāc edeler **yétmiş altıncı (2) faşl** ākile beyānındadır ākilenün sebebi rūḥ-ı hayvān (3) gelmemesinden ḥāşıl olur yāḥūd fāsīd ḥalt cemʿ (4) olmasından olur yāḥūd ziyāde burūdet olmasından (5) olur ki ḥarāret-i ġarīzeyi biʿl-küllīye söyünür (6) niteki qarḥa üşümeden ḥāşıl olur kaçan sen görseñ (7) bir beşre yā bir qarḥa qarā yāḥūd yeşil olsa (8) ve civārına sirāyet etse hemān tağ gerek ve ne kadar (9) fāsīdāt varısa yakmak gerek yāḥūd üzerine tiz

(98-a)

(1) ve yeyici devālar komak gerek daḥı etrāfını tıyn-ı ermenī ve (2) sirkeyle tılā etmek gerek kaçan qararsa daḥı ol qarā (3) olan yer yumuşasa üzerine şuyıla bişmiş şāmī ılahāna (4) koyalar ki şayağıyla maʿcūn olmuş ola tekrār edeler (5) tā ol qarā et düşünce ve ol fāsīdāt kānī olunca (6) andan şu ve sirkeyle yuyalar andan bitirici devālarla ʿilāc (7) edeler eger ākile sirāyet etse kesmesi mümkün olur yerde (8) olursa keseler eger ākile sünüğe yetişse kemügi keseler (9) yāḥūd dörpileyeler eger bir cüzde olursa

(98-b)

(1) **yétmiş yedinci faşl** şudan ve yelden ḥāşıl olur (2) kabarcuqlardur ki derisi yufka olur ici tolu şu olur (3) vaqt olur qanı daḥı olur ʿilāc faşd edeler ve şarāb-ı (4) enār iceler ve sirkeyle muqaşşer mercimek aşı (5) yeyeler ve ıgneyle deşeler icinde olanı aqıdalar eger qarḥa (6) olursa merhem-i isfīdācıla ʿilāc edeler yāḥūd (7) mürdāsenc ve gül yağıyla tılā edeler ve şol devā nāfiʿdür (8) muḥammed bin zekeriyyā rivāyet eder anzarūt ve şabr ve kündür (9) ve isfīdāc ve zencār her birinden beş dirhem

(99-a)

(1) ve tıyn-ı ermenī on dirhem kırş edeler andan sirkeyle (2) ve gül yağıyla ezüb tekrār tılā edeler **yétmiş sekizinci (3) faşl** demāmīldedür demāmīl cıbanlara dەرler (4) kaçan cıban zāhir olsa faşd ve ishāl edeler ve şarāb-ı (5) ʿunnāb iceler ve şarāb-ı enār iceler ve muqaşşer mercimek (6) sirkeyle yeyeler tā ki cemʿ olub verem ḥāşıl olmaya (7) kim aña ḥurrāc dەرler çıpanı yemek üzerine hareket eden (8) kişilere çok ʿarız olur ʿilācı faşd edeler yā (9) ġālib olan ḥıltı ishāl edeler daḥı ekşi gıdalar yeyeler

(99-b)

(1) sumāk ve kadın tuzlığı aşı yeyeler üzerine şirğan (2) yağı ve mūm ve pazu şuyı cemʿ edüb vuralar tā ki (3) nuzc bula ve dāḥilyūn vuralar yā dögülmiş encir vuralar (4)

yā dögülmüş üzüm vuralar yā yumurda şarusı ve arpa unı (5) yāhūd kırı encir ve hardal ve būraq süsen yağı katub (6) zamād edeler eger deşilmese demürle yaralar ve şıklar (7) eger etrafı issi olursa isfidac merhemi tılā (8) edeler dağı deşilmiş çıban üzerine anzurüt balıla (9) bişüreler kıvām bulınca üzerine koyalar cemīc irişi

(100-a)

(1) pāk eder **yétmiş tokuzuncı faşıl** tã'un beyânındadır (2) tã'un hâr veremdür ekser kulağ ardında ve koltuğda (3) ve budun ic yüzinde çıkar bir nevci kıızıldur ve biri (4) sarı ve biri kara ve biri bādincân renglü (5) olur ammā öldürücisi karası ve bādincân renglüsidür (6) ilacı evvel zâhir olduğı vaqt faşd edeler (7) ve şovuk nesnelere iceler ve kalbi müberrid nesnelere (8) takviyet edeler ağac kavunu ekşisi ve lîmün ve ekşi (9) alma şarābı ve enâr şuyı içeler ve koğusu eyü nesnelere

(100-b)

(1) yeyeler gül şuyı ve kâfūr ve sandal ve ekşisiyle bişmiş (2) mercimek şorvāsı yeyeler dağı ol veremleri yaralar (3) şışe cekeler ve sülük vuralar dağı süsen ve leblāb (4) ve haţmî köki balıla ve şarābıla ve bersiyā ve şābıla cemc (5) edüb zamād edeler ve ilk-i buţum hamirile zamād edeler (6) **sekseninci faşıl** kulağ dibinde ve koltuğ ve budda (7) olur veremler beyânındadır ki tã'un cinsinden olmaya (8) ilac bedeni tenkiye edtükdün sonra murzı devālarla (9) zamād edeler gıdayı az yeyeler ve laţif yeyeler

(101-a)

(1) **seksen birinci faşıl** verem-i riğüdadur ki yünānca (2) özīmā derler ya'nî yumuşak verem demek olur bu bir veremdür ki (3) kaçan barmağla başalar girer gider ve hararet olmaz (4) sebebi balğamdur ilacı tuhme olmağdan ihtirāz edeler (5) ve çok şu icmekden ihtirāz edeler eger kuvvetlü kişilerde (6) olursa balğamı isti'māl eder nesnelere iceler evvelinde (7) sirke ve gül yağı tılā edeler yāhūd mersin şuyı (8) ve gül şuyı bir eskiyi ısladub vuralar yumuşak bağlayalar (9) yāhūd üzüm ağacı küli yāhūd bellüt küli üzerine

(101-b)

(1) şu koyub bir gece koyalar andan şāfī edeler bir eski ısladub (2) tuzıla ve zeyt yağıyla ovduğdan sonra vuralar eger verem (3) ziyāde yumuşak olursa mersin yabrağı ve yilgın yabrağı (4) ve dulb yabrağı ve tıyn-ı ermenî sirkeyle zamād edeler (5) bir dağı ziyāde nāfi'dür süsen yabrağı şuyıla (6) bişüreler üzerine vuralar bir tılā dağı

nāfi'dür su'd (7) ve uşna ve mersin ve turaç otı ve sünbül ve mī'a (8) üzüm ağacının küli şuyıla cem' édüb tılā édeler (9) ve eger bu veremlerün içinde şu olub yāhūd yel

(102-a)

(1) olursa ziyāde edviyeler koyalar yāhūd māddesin (2) ağıdalar fāyide éde **seksen ikinci faşıl** verem-i şulb (3) beyānındadır ki aña yūnān dilince saķırūs derler (4) bunun sebebi sevdā-yı gālīzdür vaķt olur balgamdan daķı (5) olur sevdādan olanuķ 'alāmeti levni ķalay levni (6) gibi olur balgamdan olanuķ 'alāmeti levni deri levni gibi (7) olur bu bir veremdür ki evvel kücücek olur (8) andan ziyāde olur taķlīl olmaz 'ilāc evvel hıl-ı (9) sevdāyı ishāl édeler andan faşd édeler ve ğıdāyı

(102-b)

(1) az yeyeler andan müleyyin ve muķallil isti'māl édeler tavuķ (2) yaķı ve ördek yaķı ve şıķır iligi ve geyik iligi ve yırtıcı (3) kuşlar yaķı ve süsen yaķı ve zeyt cökelegi ve duhnü'l-bān (4) ve duhnü'ş-şibt ve bābūnec ve uşak ve muķl ve ķına (5) ve mī'a ve lu'āb-ı hūlbe ve bezr-i ketān ve lu'āb-ı bezri'l-mürr (6) ve lu'āb-ı bezri'l-ķaţmī isti'māl édeler şol zamād verem-i şulb (7) taķlīl éder muķl-ı leyyin ve bārzed ve uşak berāber alalar edviye (8) ĥall olıcaķ ķadar duhnü'l-bān yā duhnü's-süsen andan hāvanda (9) cem' édüb bezr-i ketān lu'ābıyıla ve hūlbe lu'ābıyıla

(103-a)

(1) andan ķuru encir ķatub edviyeyile bile döģeler verem-i şulb (2) üzerine yaķu édeler daķı şol nesne ki verem-i şulb yumuşadur (3) merhemi'd-dāķilyūn ve ĥammām daşına yapışır cırg ve ķaţmī ve (4) naţrūn **seksen üçüncü faşıl** verem-i rīķī beyānındadır (5) 'alāmeti urulmuş tulum gibi ĥafif olur barmāģıla (6) az başılır tiz yerine gelür eşeri bāķī ķalmaz 'ilācı münfiķātdan (7) perķiz ve tedbır laţif étmekdür arpa unıyıla (8) zamād étmekdür yāhūd üzüm cubuķı küli serv şuyı ve ķarfā (9) şuyı ve ebhel şuyı ma'cūn édüb zamād édeler

(103-b)

(1) **seksen dördüncü faşıl** seretān adlu veremün beyānındadır (2) bu bir verem-i şulbdur ya'nī ķatı veremdür ekşer (3) öldüricidür bedene muttaşıl köķleri vardur daķı (4) etrafına yeşil tamarlar gerilür ve büyük olur ve ğāyet (5) incidicidür vaķt olur noķūd dānesi mıķdārı başlar (6) andan kücücek ķavun mıķdārı olur vaķt olur ziyāde (7) elemile başlar ve ĥic bir tılā anı sākin édemez ve issi (8) daķı olur ve evvel beden rengi gibi olur andan gökcek (9) olur vaķt olur elemi ziyāde olmaz ol 'ilāca

(104-a)

(1) k̄ābıldür ‘ilācı eger kesmek mümkin olur yérdeyise (2) keseler ve tağlayalar ki vaqt ola fāyide ola ve evvel (3) ek̄hel tamarından faşd édeler andan nice def‘a sevdāyı (4) ishāl édeler sevdā ziyāde eder ğızādan perhīz édeler (5) ve issi ğıdālar yémeyeler kıuzı eti ve tavuğ eti ve raķīķ (6) řarāb isti‘māl édeler kaçan bu verem büyük olsa (7) müdārā édeler ki deşilmeye ve hār nesneyle zamād ve tılā (8) étmeyeler bārid nesnelere koyalar ve bezr-i kaťūnā lu‘ābı (9) ve kıurşından olmış isfīdāc ve sirke ve tıyn-ı ermenī

(104-b)

(1) bunlaruñıla tılā édeler ve dađı řol merhemile ki buña mađşūşdur (2) tılā édeler řıfatı kıurşından olmış isfīdāc ve tūtüyā-yı (3) mađsūl berāber ğül yađıyıla sađķ édüb semüz otı řuyuyıla (4) yāhūd ‘inebü’s-sa‘leb řuyuyıla yāhūd hıyar řuyuyıla (5) yāhūd kaķaķ řuyuyıla yāhūd bezr-i kaťūnā lu‘ābıyıla mürebbā (6) édüb tılā édeler bu merhem kařa olmış sereťāna ve kařa (7) olmamış sereťāna nāfi‘dür **seksen beşinci faşl** (8) hurrāc ve dübeyle beyānındadır her verem ki hār ola (9) ve büyük ola aña hurrāc derler ve her verem hār ola ve büyük

(105-a)

(1) ola ve deriñ olub icinde muhtelif hıltlar ola (2) aña dübeyle derler her-bārī ki iriñi tīz cem‘ éde yāhūd (3) deşile tīz halāş olur ve her-bārī ki ğec cem‘ ola (4) ve ğec deşile mādde ğalīz olmasına delālet éder bu (5) veremlerüñ ba‘zı sebebi tuħme ve yémek üzerine hareket (6) étmekdür ‘ilācı evvel üzerine bārid koyalar ve faşd u ishāl (7) édeler haşif ğızālar yéyeler kaçan iriñ cem‘ olsa üzerine (8) munzac ve müleyyin koyalar kaçan iriñ çok olsa nuzc (9) bulmasa ve havf étseler kıuvvet za‘f ola deýü

(105-b)

(1) nuzca kıoymayalar belki deşeler ammā evlā oldur ki eger (2) kıuvvet hařif olmazsa munzic nesnelere kıoyub nuzc (3) olinca řabr édeler bu zamād ğāyet munzıcdur haťmī (4) unı ve ketān toħmı unı ve arpa unı ve kıurı encīr dađı (5) řol kıırūťī nāfi‘dür mūm ve yađ ve pazu řuyı dađı řol (6) zamād bābūnec ve bezr-i ketān ve mī‘a ve kına ve mürr ve řayađı (7) bir dađı dāhilyūn merhemi bir dađı māseliķūn merhemi (8) ve kaçan verem nuzc bulsa ve deride řalābet olsa (9) elbette yarmaķ ğerek tā ki iriñ tamarları ve iplik gibi

(106-a)

(1) siñirleri fāsīd etmek için gerekür ki aşağıdan yaralar tā ki (2) mādde akması āsān ola ve cerrāha gerekür ki siñir ve veter (3) yā tamar kesilmeden yararken ihtirāz ede ve dahı gerekür ki (4) yarılmış veremün içine şu girmekden ihtirāz ede ve yağ (5) ve kıl kesmekden ihtirāz edeler kaçan yumağā ihtiyāc (6) olsa şuyıla ve balıla yuyalar yā şuyıla ve şarābıla yuyalar (7) yā sirkeyle yuyalar kaçan yarduğdan sonra verem hādīs olsa (8) ve ol mevzi'de cerāhat peydā olsa mercimek unıyla (9) zamād edeler kaçan pāk etmek murād etseler mīl

(106-b)

(1) başına eski şaralar pāk edeler ve dübeyle kaçan büyük olsa (2) marīz za'īf olsa māddeyi bir def'ada aqıtmayalar (3) belki nice def'ada aqıdalar ve marīze kuvvet vürür nesnelere (4) vürdükden sonra yaralar kaçan yeri karşı olsa karşı (5) 'ilācın edeler **seksen altıncı faşl** sel' beyānındadır (6) sel' veremlerdür ki aña türk dilince ur derler māddesi (7) zarf içinde müctemi' olur ekşer balğam-ı galīzden hāşıl (8) olur vakt olur balğam-ı raqīkden hāşıl olur vakt olur (9) etden olur gāyet yaramazı bal kıvāmı gibi olur 'alāmeti

(107-a)

(1) oldur ki kaçan elile tutsalar hareket edürseler zarfıla (2) bile hareket eder aña 'ilāc yarub çıkarmak gerek (3) ammā hāzer gerekür ki zarfı bile yarmayalar hac resminde (4) yaralar ve derisin şoyalar tamar ve siñir kesilmeden hāzer (5) edeler andan zarfıla bile çıkaralar kaçan zarfıla bile (6) çıkmasa elbette çıkaralar zīrā bākī kalsa sel' (7) gerü 'avdet eder ammā kaçan zarfıla çıkarsalar ve derisin (8) dikseler ve karşı 'ilācıyla 'ilāc etseler (9) şifā-yı küllī hāşıl olur **seksen yedinci faşl**

(107-b)

(1) 'uğd-ı gūdde beyānındadır el arkasında ve başda olur (2) ve ayakda kücük veremler olur vakt olur bēz gibi olur (3) ammā incitmez sebebi çok tuhme olmağdur yāhūd (4) yemek üzerine hareket etmekdür 'ilācı elile katı (5) dutalar hattā tağılınca yāhūd bir katı nesneyle dögeler (6) hattā tağıla andan bir pāre kurşunu zamād edeler (7) ve katı bağlayalar vakt olur derisi yararlar sel' (8) çıkarur gibi çıkalar fāyide bulur (9) **seksen sekizinci faşl** gūdedün bir nev'ī kulak ardında

(108-a)

(1) olana maḥşūşdur ʿilācı evvelki kısım gibi olur ammā (2) şol ʿilāc ki buña maḥşūşdur şadef küli tuzsız (3) ic yağı bir daḥı gelincik güli süsen yağıyla olmuş (4) k̄irūṭiyile vaḳt olur uşacuk ğudde gibi büşür olur (5) ʿilāc yarmak içindekini şıkmaq ve üzerine kurşun bağlamakdur (6) **seksen tokuzuncı faşl** ḥanāzīr beyānındadır ḥanāzīr (7) selʿe müşābihdür ammā selʿden kücücekdür vaḳt olur (8) böyük daḥı olur selʿ gibi bu daḥı zarf icinde olur (9) ekşer bēzli yerlerde olur ve boyunda çok olur

(108-b)

(1) vacaʿı olmaz vaḳt issi hılt döküldüğü vaḳt vacaʿı (2) daḥı olur buña ḥanāzīr dedüklerine sebep budur ki (3) bu maraz ḥinzīre çok ʿarız olurmuş ve baʿzılar (4) eydmişler birisi cıkşa bir nicesi daḥı çıkar nitekim (5) ḥinzīrün daḥı sürüsü çok olur bu marazun (6) sebebi ğalīz balġamdur vaḳt olur balġama sevdā daḥı (7) qarışur ekşer tuḡme olmadan ḥāşıl olur ve (8) dimāġda balġam çok olmadan ḥāşıl olur oġlancuqlara (9) olan eyisidür ve yigidlerde olan yaramazıdur

(109-a)

(1) ʿilāc balġamı istiʿmāl etmekdür ve ğızāyı az yemekdür ve laṭif (2) yemekdür ve çok kuşmaqdur ve merhemiʿd-dāḥīlyün süsen (3) köki ve şarābda ḥall olmuş mürr bu cümleyi maʿcün (4) édüb zamād édeler bir daḥı acı bādam bākla unıyla (5) zamād édeler bir daḥı kaçan iriñ cemʿ olsa muḳıl sirkeyle (6) yāḥūd ḥulbe luʿābıyıla tılā édeler bir daḥı keci (7) boḳı ve acı bādam ve süsen köki ve yaş zeyt ve (8) bākla unı ve kına berāber zifti ve kımayı zeyt yağıyla (9) erideler bākī edviyeyi anuñıla maʿcün édüb tılā

(109-b)

(1) édeler baʿzı eydür ki muġāşı zamād etmek be-ġāyet nāfiʿdür (2) bir daḥı kara yılan yağı zāyil éder kara yılanun yağın alması (3) tarīki budur ki yılanı qazana qoyalar şirġan (4) yağıyla yāḥūd zeyt yağıyla yatacak kadar bir gece (5) pişe tā müherrā olunca andan ol yağı alalar eski (6) banbuḳıla süreler tā ḥanāzīr fānī olunca ve devā-yı (7) cālīnūs nāfiʿdür terkībi budur ḥardal ve bezr-i encire (8) ve kerneb ve zebedüʿl-cer ve zirāvend ve muḳul ve uşak ve şemʿ (9) ve eski zeyt kaçan ḥanāzīrün ağı acılsa

(110-a)

(1) merhem-i rüsul be-ġāyet nāfiʿdür ammā kaçan ḥanāzīrden (2) kan akar olsa üzerine issi devālar qomayalar belki (3) faşd édeler andan helīlec-i aşferile ishāl édeler ve mizācın (4) tebrīd édeler ve cemīʿ ḥanāzīre buġday qavudı yaş (5) kişnicile maʿcün

édüb zamād etmek nāfi'dür kişnic (6) sirkeyle zamād etmek nāfi'dür bir daḥı bir cüz mürr ve iki cüz (7) ḥazaż kişnic şuyıyla zamād édeler kaçan demürle kesmek (8) dileseler sel' gibi çıkaralar tā ki gèrü 'avdet étmeye (9) ve siñir ve tamar kesilmeden ḥazer édeler çıkardukdan sonra

(110-b)

(1) üzerine münāsib devālar koyalar **toḫsanıncı faşl** (2) dāḥis beyānındadır dāḥis issi veremdür tırnağıla (3) et arasında olur aña türk dilince kurulğan dèrler vaca' (4) ziyāde olur sebebi kandur yā kanıla şafrādur 'ilāc ibtidāda (5) bezr-i kaṭūnā ve sirkeyle zamād édeler yāḥūd demür boḫı (6) sirkeyle zamād édeler vaḫt olur iriñ cem' étmeden (7) şirğan yağın kızdurub barmağın icine şoḫmak (8) fāyide éder bir daḥı ibtidāda şovuk şuya şoḫmak fāyide (9) éder eger vaca'ı sākin olmasa üzerine munzıc koyalar

(111-a)

(1) kaçan iriñ cem' olsa yaralar tā ki tırnağa zarar (2) gelmeye ve māddesini aḫıdalar andan et bitirici edviyelerle (3) 'ilāc édeler **toḫsan birinci faşl** büşür-ı lebeniyyededür (4) yüzde ve ğayrı 'uzıvda süd renglü aḫ ve kücücek (5) beşreler dèrler aña büşür-ı lebeniyye dèrler sebebi şaru şudur (6) deride cem' olur andan iriñ olur 'ilācı yubūseti (7) ğālib nesnelere tılā édeler mürdāsenc ve buraḫ ve gül yağı (8) cem' édüb tılā édeler bir daḥı cörek otı sirkeyle (9) tılā édeler bir daḥı encir burağıla tılā édeler bir daḥı

(111-b)

(1) yeşil coğan ve kavun cekirdegi tılā édeler bir daḥı irsā (2) yarım cüz ḥarbaḫ bir cüz gül yağıyla tılā édeler (3) **toḫsan ikinci faşl** cüderi ve ḥaşbe beyānındadır (4) cüderi cicege dèrler vaḫt olur (5) cem' bedende olur vaḫt olur ba'zı a'zāda olur (6) ve ba'zı a'zāda olmaz ekşer bu maraž oĝlan (7) yaşlu kişilerde olur evvel kızıl ve kiçirek olur andan (8) büyük olur bir nev'i aḫ olur sebebi eyü kandur bir daḥı (9) sevdā qarışıklı kandur anuñ rengi tonuḫ olur

(112-a)

(1) bir daḥı ḫalay renglü olur bir daḥı benefşe renglü (2) olur bir daḥı şaru olur aḫdan ğayrısı muzırrdur ḥaşbe (3) kızamuğa dèrler mıḫdārı taru dānesi kadar olur iriñi (4) olmaz bunuñ sebebi ḥayz kanından muḫtebes olmuş (5) bāḫi ḫalmış māddedür taḫi'atı taşraya def' éder 'alāmeti (6) bu beşreler olduğı vaḫt ḥummā ve şudā' ve başda şıḫlet

(7) ve yüz gicimek ve kızarmak olur ve burında dağdağa (8) olur ve boyun tamarları gerilir ve boğaz kurur (9) ve uyku arasında cıgürur ve bël ağrur ve bedende

(112-b)

(1) igne gibi dürter ʿilācı ziyāde olmadın faşd édeler ekşi (2) nār şuyı ve şeker ve kırş-ı kâfūrıla icüreler ğızā cevāv (3) yéyeler ve ziyāde ğızāya muhtāc olsa kabıgı çıkmış (4) mercimek bişüreler sirkeyle yéyeler dağı koruğ şarābı (5) ekşi alma şarābı iceler ammā kaçan evvelde faşd (6) olmasa cicek çıkşa sonra faşd édeler ve müberrid (7) komayalar ve ziyāde örteler tā ki tamām çıka eger çıkması (8) güc olsa ve gönül dönmek ve tarılğanmak ve baʿzı (9) evkātta hafakān olsa encīr maṭbūhı icüreler

(113-a)

(1) şıfatı budur ki encīr ve kızıl üzüm ve kabıgı çıkmış mercimek (2) ve bezr-i rāzyānec her birinden bir avuc şuyıla kaynadalar her (3) gün bir nice kerre icüreler kaçan tamām zāhir olsa (4) nār şuyın icüreler gül şuyı ve sirke bu ikisini cemʿ (5) édüb istinşāk édeler dağı ğargara édeler dağı (6) göze gül şuyı ki icinde sumāk ve şahm-ı rummān (7) ışlanmış ola tamladalar dağı isfahānī sürme ki (8) kişnic şuyıyla mürebbā olmuş ola göze iktihāl (9) édeler kaçan küllisi çıkşa ve irinlense söğüt yaprağı

(113-b)

(1) üzerinde uyuyalar yāhūd döşegine döğülmüş kızıl (2) gül ekeler dağı şandal ve gül ve mersin cemʿ édüb buhūr (3) édeler eger kış günü olsa eṭrāfına yılğın (4) döşeyeler cicek zāhir olduğdan sonra ṭabīʿatı (5) ishāl olmağdan ğāyet hazer édeler kaçan ishāl (6) olsa arpa kavudunı eski şarāblaruñ birisiyile yéyeler (7) ve dağı ayva rubbı ve ṭebāşīr ve şahm-ı ʿarabī ve tıyn-ı ermenī (8) cemʿ édüb istiʿmāl édeler ve ayvayı tenhā yemek dağı (9) nāfiʿdür kaçan cicek kurusa mühresi düşmese

(114-a)

(1) eski banbuğı issi yađa baturalar süreler dağı sākin (2) olub mühresi düşmeyince tavuğ yemeyeler **tołsan** (3) **üçünci faşl** cerāhat ve teferruğ-ı ittişāl (4) beyānındadır vađt olur cerāhat kişirek olur ağzın (5) kavuşdurub bağlamak kifāyet eder ammā hazer édeler (6) ki icine yađ ve kıl düşmeye ve ğıdā az yéyeler üç (7) güne varmaz biter baʿzı cerāhat büyük olur ağzı (8) yumulmaz gerekdür ki anlaruñ gibi dikeler huşuşā (9) ki cerāhat enine vākiʿ ola andan üzerine cerāhat

(114-b)

(1) bitirici yābis devālar koyalar eger cerāhatdan kan çok (2) akmadısa faşd edeler ve ğızā az yeyeler ve cerāhatuñ eṭrāfına (3) bārid devālar koyalar ki verem olmaya ve bārid devālar icüreler (4) eger cerāhat derinde olub ağzı ıar olursa (5) üzerine et bitürici devālar komayalar tā ki (6) ağzı bitüb icinde iriñ qalmaya ammā gerekdür ki (7) cerāhatuñ icine bitürücü devālar koyalar ve ağzına banbuḡ (8) koyalar ki dibi bite ağzı bitmeye eger ağız bitmege (9) meyl eylerse panbuğı şayağına yāhūd zeyt yağına

(115-a)

(1) ışladub koyalar kaçan cerāhatuñ ağzı giñ (2) olsa dağı deriñ olsa elbette diküb bağlamak gerek (3) dibinden yanını kıatı bağlayalar ve ağızından yanını yumuşak (4) bağlayalar dağı bir vaż' üzerine edeler ki cerāhatuñ (5) ağzı aşağa tarafa vāki' ola tā ki iriñ cıkmaḡ (6) āsān ola icinde muḡtebes olub qalmaya eger (7) cerāhatuñ ağzı yoḡaru tarafından olsa řıkduḡca (8) aşağadan yoḡaru iriñ cıkşa gerekdür ki aşağadan (9) yaralar tā ki ne varısa aḡa cıḡa gide

(115-b)

(1) cerāhat böyük olsa evlā budur ki iki başlı (2) řarġu ve üç bucaḡlı yařduḡıla şaralar cerāhatuñ (3) her bir tarafına yařduḡıla şaralar cerāhatuñ her bir tarafına (4) bir yařduḡ vāki' ola 'azelede ve siñirde ve şamarda (5) cerāhat olmaḡ ḡatardur kaçan siñirde cerāhat (6) vāki' ola teşennüc olmağa başlasa gerekdür ki (7) cekilmiş ve tiz enine keseler dağı arḡaya yağlar süreler (8) ve ovalar eger cerāhat siñirde vāki' ola (9) yāhūd siñire yağın yerde vāki' ola evvel emirden

(116-a)

(1) üzerine bitürücü devā komayalar belki zeyt yağıyla ġarḡ (2) edeler bir nice güne dek řabr edeler tā ki verem sākin ola (3) andan řonra bitürücü devālar koyalar kaçan cerāhat kıarında (4) vāki' ola bađarsaḡ yāhūd yađ řařra cıkřa (5) ve řiřse zamān dađı kıř günü olsa issi (6) olmiř řarābıla tılā edeler ḡattā řiř gide yāhūd (7) mecrūḡ ḡammāma koyalar ellerinden ve ayađlarından ařaḡoyalar (8) ḡattā ki bēli bükile bađırřıġuñ ve yađuñ icerü girmesi (9) āsān ola kaçan yađ yeřil ve kıara olmađa yüz řutsa

(116-b)

(1) yeşil ve kıara olanı keseler ve şamarların yağlayalar andan icerü (2) koyalar dikeler ve üzerine bitirici devālar ekeler dağı üzerine (3) řarġu şaralar ve mecrūḡı yumuşak

döşek üzerinde (4) arkası üzerine yaturalar ve laṭif ḡidālar yédürelər ve nefḡ (5) éder ḡidālardan perhīz édeler su‘ālden ve aḡsurmaḡdan (6) perhīz étdürelər ba‘zı lu‘ābıla ḡuḡne cāyiz ḡormiřler (7) eger cerāḡat baḡırřaḡlara yétiřse gerekdür ki (8) ḡara řarābıla ḡuḡne édeler issiyile eger cerāḡatdan (9) ḡan şızarsa üzerine şabr ve mürr ve kündür ve

(117-a)

(1) demü’l-aḡaveyn cem‘ édüb ekeler ve dimāḡı ḡoḡulu devālar (2) ki řāndal ve ḡül suyı gibi taḡviyet édeler ve ‘ařāe’r-rā’yıla (3) zamād édeler ve ḡamīri ḡurudalar dögeler üzerine ekeler daḡı arpa (4) unı ve ḡavud bāḡlayla zamād édeler tavuḡ beynisin (5) yédürelər ve ekşi enār şuyın icürelər ve řarāb-ı řāndal (6) icürelər **toḡsan dördüncü faşl** cerāḡat bitirici devālar (7) beyānındadır ba‘zısı mürekkebātdur ābī meḡan (8) zerürü gibi şabr ve kündür ve mürr ve demü’l-aḡaveyn daḡı merhem-i (9) ketān gibi ki şıfatı budur eski ketān bezi

(117-b)

(1) yumuřaḡ dögeler ḡubār gibi ola zeyt-i ḡābız yāḡūd (2) mersin yaḡı ḡına mezkūr yaḡların ḡāzır olanıyla ḡall (3) édeler andan dögülmüş ketān icine ḡoyub merhem édüb (4) isti‘māl édeler ki fāyidesi ḡatı ziyādedür bir daḡı isfīdāc (5) ve mürdāsenc her birinden bir cüz ḡalay ve mürr ve ‘ařř her (6) birinden yarım cüz ve bir daḡı isfīdācü’r-rařřāř ve řeb (7) ve cülnār ve bezrü’l-verd süfuf édüb isti‘māl édeler (8) ve ba‘zısı müfredātdur meřelā laḡıyyetü’t-teys ve belüt (9) yapraḡı ve lisānü’l-ḡamel yapraḡı ve řām aḡacı yapraḡı

(118-a)

(1) ve kerneb yapraḡı ve söḡüt yapraḡı ve neckeşb yapraḡı (2) ve ḡumāř yapraḡı ve zāclar ki göyünmiş ola ve göyünmiş (3) řarumřaḡ ve serv ḡozaḡı ve göyünmiş arpa ve degirmen (4) tuzu ki ḡül yaḡıyla daḡı isfīdācıla ḡīrūtī (5) düzölmüş ola ḡuřuřā ki pīrlere ola ve řāndal (6) ve nīlüfer ve řabr ḡuřuřā ki cerāḡat maḡ‘ada (7) yaḡın yerde ola yāḡūd cerāḡatda ḡarāret (8) ve verem ola ve kemük yemiş kelb boḡı yāḡūd (9) ḡurd boḡı daḡı keler boḡı ba‘zı ḡābız devālarla

(118-b)

(1) bile ve daḡı ekşimiş süd tāze cerāḡatları bitürür daḡı (2) cerāḡat bitirici müferrid edviye coḡdur edviye-i müfrede (3) kitābına müṡāla‘a étmek gerekdür ki ma‘lüm ola (4) **toḡsan beşinci faşıl** bedende oḡ ve kemük (5) pāresin cıḡarmaḡ beyān éder şol

cerāhatuñ (6) icinde oğ almadan hāşıl olsa ilācı oğı (7) cıarmakdur eger oğ bir başlı olursa oğı (8) kelbeteynile tıtub cekmek gerekdür eger kelbeteyn (9) yētişmese yaralar andan çekeler eger bir tarafdān

(119-a)

(1) oğ gecse bir tarafa yakın olsa yakın olan (2) tarafdān çekeler yāhūd gecdügi tarafdān çekeler (3) başı mücevvef āletile eger okuñ eṭrāfında zāyidler (4) olsa eger mümkün olursa kelbetenile dōrt yanından (5) anı bile tıtalar ki āsānlıgıla cıa eger mümkün (6) olmazsa yolın geñideler ve cekerken hāzer ēdeler ki (7) sinjire ve amara zarar gelmeye eger oğ āgulu olursa (8) cerāhatdan fāsīd eti arıdalar tā ki eṭrāfına sirāyet (9) ētmeye eger oğ amış olursa yāhūd bakır

(119-b)

(1) olsa yāhūd boynuz olsa yāhūd demür olsa (2) münāsible ve neyile mümkün olursa anuñıla cıaralar (3) eger oğ kemüğe yētişse eger mümkün olursa kelbetenile (4) eṭrāfına hareket ēdeler andan şonra kuvvetile çekeler (5) eger çekilmezse kemüğüñ eṭrāfını geñideler ki (6) oğ cımak āsāndur eger oğ amarlara ērse (7) oğ cekmedin orqsalar an tırmaya dēyü iki (8) cānibini berk bağlayalar oğı andan çekeler eger oğ (9) albe yāhūd dimāga yā riyeye yā kebede yā rahime

(120-a)

(1) yā meşāneye yā ma‘deye yā em‘āya ērse ‘alāmeti mevt (2) dağı olsa cıarmasına müte‘arız olmayalar az olur (3) ki cıarmasından hālāş bulur kimesne ölür dēmişler (4) ammā açan diken gibi pāresi alsa dağı aña beñzer ne (5) varısa cezb ēdici devālar oyalar ki edviye-i (6) müfrede kitābında mezkūrdur ba‘zı bir dağı zıkr (7) ēdelüm uşak ve amış köki huşūşā ki etmegile (8) ve bālıla ma‘cūn olmuş ola ve nergis şoganı (9) ve zirāvend-i avīl ve şoyulmuş urbağa ve yengec dōgölmiş

(120-b)

(1) olalar ve mışır benefşesinüñ cemī‘ envā‘ı ve encīr yabrağı (2) ve bezrū‘l-benc ve ara haşhāş yaprağı nāfi‘dür **oksan** (3) **altıncı faşl** arhalar ‘ilācın beyān ēder eger coğdan (4) olmuş cerāhatdan yā dēşilmiş veremden şonra olursa (5) ve iriñlenürse aña arha dērler açan arha avī ve şahīh (6) ‘uzvda olsa ve hıltı az olsa ve ‘alāmeti dağı (7) selīm olsa tiz oñılır ve eger bu dēdüklerümüzüñ (8) ‘aksi olsa gēc hālāş bulur arha gēc oñulmasınuñ (9) sebebi yā an az olmasıdur bedende yāhūd an yaramaz

(121-a)

(1) olmasıdır yāhūd cerāhatuñ ağızında yaramaz et bitmesidir (2) yā katı et bitmesidir ki eyü et bitmege māni^c olur (3) yāhūd çirg çok olmasındur yā müte^caffin ve müte[’]ākil (4) olub etrāfına sirāyet etmişdür yaḥūd icinde (5) kemük qalmışdur bevāšīr oñulması güc qarḥalardandır (6) yā nāšūruñ gāyet yaramazıdır oldır kim vaca^cı (7) hiss etmeye eger qarḥa oñulmaduđı qan az olduđdan (8) olursa ‘alāmeti beden arıq olmađdur ‘ilāc ğızāyı (9) ziyāde edeler dađı qarḥanuñ etrāfını ovalar ve her gün

(121-b)

(1) üzerine bir nice kerre issi Şu dökeler ḥattā kızara ve tekrār (2) ovalar andan qara merhemile ‘ilāc edeler ve eger sebebi (3) qān yaramaz olduğı olursa qanqı cihetden yaramaz (4) olduğı nazār olına eger qan ḥarāretinden olursa (5) ‘alāmeti qarḥada ḥarāret olmağdur ve Şaru (6) Şu gelürse ve raqıq gelür ve doğunduğı yeri (7) qabardursa faşd edeler mizācı tebrīd edeler ve Şekerle (8) ekşi nār Şuyın ve semiz otı Şuyın iceler (9) ve ekşi ğızālar yeyeler ve etrāfına Őıyn-ı ermenī ve sirke

(122-a)

(1) ve gül Őuyı ve Őandal cem^c edüb dürteler ve Őovuk (2) yerlerde oturalar ve eger qan Őovuk olduğından olursa (3) ve ruḥbeti çok olmasından olursa ‘alāmeti qarḥanuñ (4) eti yumuŐaq ve aq olmağdur ve çirg çok olmağdur (5) ‘ilācı mizācı kızdurmağdur ve balğamı ishāl etmektür (6) ve yubüset ğālib devālarla ‘ilāc etmektür Őol (7) merhem ki anuñ icinde māzū ve cülnār ola (8) ḥāşıl-ı kelām qarḥa oñulmamağa sebep her qanqı ḥılṫ (9) olursa ‘ilācı da anı faşd edeler eger qarḥanuñ

(122-b)

(1) ağızında katı et olsa demürle süreler ḥattā qanayınca (2) eger katı ve ğalīz et olsa keseler vaqt olur katı (3) et deriñde vāqi^c olur ve yābis olur gerekdür ki (4) mīli Őokub süreler vaqt olur cerāhatuñ ağızında (5) zāyid et biter ve yubüseti ğālib ve cilāsı qavī devālarla (6) ‘ilāc edeler merhem-i aḥmer nāfi^cdür ve qalay ve çoğan (7) yumuşaq döğüb qarḥaya ekeler nāfi^c ola zehretü’n-nuḥās (8) ve kündür nāfi^cdür eger qarḥa müte^caffin ve müte[’]ākil (9) olursa eti dağı yumuşaq olursa ḥādd

(123-a)

(1) devālar qoyalar ki laḥm-ı fāsidi quruda andan Őayağı (2) qoyalar ki küllīsin yeye yāhūd tağ edeler ḥattā laḥm-ı (3) fāsidi yanınca ve dağ Őağ ete yetiŐince andan Őayağını (4) qoyalar ḥatta mühresi düŐünce andan bitürici merhemle (5) ‘ilāc edeler ammā Őol

qarha ki anuñ icinde kemük (6) qalmışdur ‘alāmeti oldur ki oñılır gėrü büzilür ve řaru (7) řu çıkar ‘ilācı mīl şoqalar kemük ne mevzī‘dedür (8) anı bileler andan etini acalar hattā zāhir ola (9) andan şonra yā dörpüleyeler yāhūd keseler eger etini

(123-b)

(1) acmaq mümkin degülse üzerine hādd devālar qoyalar hattā (2) etini yeye kemük acıla andan şonra ‘ilācı neyise (3) edeler eger qarha derinlikde vāqī‘ olsa devāyı (4) icine tamām yetişdüreler dañı ‘uzvda olan irg (5) āsān řarīk neyise anı edeler eger devā yetişmek (6) mümkin degülse dibinden yaralar andan devā qoyalar (7) ba‘zılar dediler ki kuntuz yünı kaçan derünđe (8) olan qarhanuñ icine oldursalar tīz halāř (9) bulur dediler yine ancılayın süsen köki ve burcaq

(124-a)

(1) unı ve dañı edviyeyile ‘ilāc etmekden şonra eyü (2) baqlayalar qarha deriye mülāřık ola ammā řol (3) qarha ki andan řaru řu aqar ola lāyıq budur ki (4) aña cilāı kavī devālar qomayalar cilāı kavī olmaq (5) ‘alāmeti budur ki devā ziyāde elem vere eyle olsa (6) yubüseti gālib devālar qoyalar řol merhem gibi (7) ki anda řeb ve cülnār ve māzū ve enār (8) qabıkı ola ve mürdāsenc ve kündür ola ve řol merhem (9) mücerredür mürdāsenc altı dirhem bir zamān sirkeyle

(124-b)

(1) saħq edeler ve bir zamān zeytile saħq edeler hattā aqarınca (2) māzū ve cülnār ve demü’l-aqaveyn ve řeb ve iqlīmiyāü’l-fızza (3) ve kuhl ve rüstahtec ve ‘urūq-ı şufur qatalar (4) her birinden bir dirhem cem‘ edüb isti‘māl edeler qarha (5) gāh gāh deniz şuyıyıla yuyalar gāh řeb şuyıyıla yuyalar (6) gāh řol şuyıla ki anda su‘d yāhūd azād-đıraht (7) yapağı bişmiş ola ve eger qarhada irg ziyāde olsa (8) cilāı kavī devālarla ‘ilāc edeler merhem-i zencār (9) dañı aña beñzer ne varısa eger dañı ziyāde olursa

(125-a)

(1) zirāvend ve ‘asel ve burcaq unı cem‘ edüb (2) ‘ilāc edeler dañı řol devā ki irg giderür tuzlu (3) zeytūnıla zamād etmekdür řarābıla ve mā’-i ‘aselile (4) yumaqđur ve gül şuyıyıla yumaq hayli nāfi‘dür ve ammā (5) řol qarqalar ki oñulması güc ola ol řol qarhadur (6) ki gāyet fāsıd ola anuñ gibinün ‘ilācında (7) qā‘ide budur ki mizāc bedeni iřlāh edeler (8) ve qan mizācını ta‘dīl etmekdür ve üzerine lahm-ı fāsıd (9) giderür devālar qomaqđur řol merhem nāfi‘dür zencār

(125-b)

(1) bakır tūbālī ve söyünmiş kirec ve mürdāsenc her birinden berāber (2) şīrgan yağı ve mūm cem^c édüb merhem édeler bir dağı (3) mürdāsenc gāh sirkeyle saḥḳ édeler ve gāh mersīn yağıyla (4) saḥḳ édeler on dirhem burcaḳ unı ve zirāvend-i tavīl (5) ve irsā ve kündür her birinden iki dirhem zencār nıṣf (6) dirhem efyūn nıṣf dirhem bir dağı mürdāsenc bir cüz (7) ve tenūr pāresi ve veda^c küli ve göyünmiş ḳalay her (8) birinden bir dirhem mürdāsenc gāh sirkeyle ve gāh mersin (9) yağıyla saḥḳ édeler andan bāḳī edviyeye ḳātub merhem

(126-a)

(1) édeler bir dağı pazu şuyı ve hindübā ve mūm ve yağı ve tūbāl-i (2) nuḥās ve şeb bir dağı süfuf édüb ekeler (3) söyünmiş kirec ve zencār ve tūbāl-i nuḥās bir dağı zūfā (4) iki cüz naṣrūn bir cüz süfuf édüb ekeler (5) ammā nāşūr ḳacan eski olsa dağı küçük olsa (6) ve ‘uzv-ı şerīfe ḳarīb olsa dağı elemi olmasa (7) çirgi dağı aḳmasa ‘ilāc étmeyeler ammā tāze olsa (8) ve dağı el erişür yerlerde olsa gerekdür ki (9) ‘ilāc olana evvelā bunun üzerine edviye-i ḥādde

(126-b)

(1) isti‘māl édeler nūşādır ve zerniḳ ve zencār ve kibrīt (2) ve zībaḳ ve maḳtūl demür ignesiyle ḳarışmış olsa az (3) olur nāşūrıla yubūset olur devā fāyide étmez belki (4) dağı édeler ki yaḳa fānī éde ve nāşūra fāyide éde (5) devālar çoḳdur ammā biz muḥtār olanı zıkr ederüz (6) mürekkebātđan dik ber dik dağı şol şāf ki zerniḳ-i (7) aḳmer ve zāc ve zerārīḳ ve nūşādır ve şeb berāber saḥḳ (8) édeler ođlan bevliyile cem^c édüb ḳurıdalar ḥācet (9) vaḳtında döğüb ekeler bir dağı devā-yı iskenderānīn

(127-a)

(1) aşl-ı ḥıssı’l-ḥimār ve şeb ve zencār ve zāc-ı meşvī (2) ve ḳalkaṭār her birinden bir cüz ve zerārīḳ nıṣf cüz (3) döğüb ekeler yāḥūd merhem édüb isti‘māl édeler (4) eger nāşūrı devā ḳomazđan evvel gül şuyıyıla yāḥūd (5) şābūn şuyıyıla yā deñiz şuyı ve ḳaṭrānıla yusalar (6) andan devā ḳosalar devānuḳ eşeri ziyāde olur ba‘zılar (7) demişler ki nāşūrı ḥarbaḳıla ṭoldursalar üç gün (8) ḳosalar fāyide eder bir dağı ḳıssa-i ḥimār ‘aşāresi (9) ‘ilk-i buṭamla bir dağı burcaḳ unı ve irsā unı

(127-b)

(1) bir dağı uşāḳ ve zencār sirkeyle ve ba‘zılar demişler ki (2) ođlancuḳlarda bevlin ḳacan ḳalay ḥāvan icine (3) ḳoysalar saḥḳ étsele ḥattā ḡalīz olunca andan (4)

kurıdsalar isti'māl etseler fāyide eder vallāhü a'lem (5) **toğsan yédinci faşl** cerāhata ve kurūha ve nevāşire (6) fāyide eder devālar ve merhemler beyānındadır şol merhem (7) nevāşire fāyide eder huşūşā ki kulağda olan (8) nevāşir ola dağı her cirgli qarğı pāk eyler (9) dağı lahm-ı fāsidi yer zencār on dirhem on

(128-a)

(1) dirhem balıla sağık edeler andan anzarūt ve uşak (2) her birinden beş dirhem cem' edüb merhem edeler (3) vaqt-ı hācetde isti'māl edeler dağı şol süfuf (4) nāfi'dür şabr ve kündür ve demü'l-ağaveyn ve anzarūt (5) berāber yumuşak sağık edüb cerāhata ekeler ve şol (6) merhem gāyet bitüricidür şol cerāhātı ki (7) olmaya mürdāsenc on dirhem sağık edeler zeyt otuz (8) dirhem bişüreler hattā hall olunca anzarūt ve (9) demü'l-ağaveyn ve zift ve kına her birinden iki dirhem

(128-b)

(1) cem' edüb tekrār yine bişüreler hattā gāliz olunca (2) ve şol merhem harāreti olan cerāhata nāfi'dür (3) mürdāsenc on dirhem sirkeyle sağık edeler gāh gül yağıyla (4) sağık edeler andan isfidāc beş dirhem kāfür nişf (5) dirhem cem' edüb merhem edeler şol merhem ruṭubeti (6) gālīb qarğalara et bitürür sağık olmuş mürdāsenc (7) on iki dirhem ve sirke ve zeyt ve şu katalar hattā (8) şişe andan sonra kuḥul ve cülnār ve demü'l-ağaveyn (9) ve 'urük-ı şufur ve māzū ve rüstahtec ve kimīliyāü'l-fizza

(129-a)

(1) her birinden iki dirhem hāvanda qarışduralar (2) hattā merhem olunca şol süfuf nāfi'dür şabr ve cülnār (3) ve kimīliyā sağık olmuş ve rüstahtec mağsül meshük (4) berāber cem' edüb cerāhata ekeler bir dağı şabr ve mürr (5) ve huzağ ve 'urük ve cülnār berāber cem' edüb isti'māl (6) edeler dik ber dik şan'atı dēyelüm evvel menfa'atı (7) odıla tağ etmek yerine turur bevāsire ve nevāşire nāfi'dür (8) ve lahm-ı zāyidi yer ve henāzire nāfi'dür ve her nesne (9) ki fenāsı murād olana ağı nāfi'dür eczāsı zernih-i

(129-b)

(1) aşfer sağık olmuş kalay ve kirec ve zencār her birinden (2) nişf rıtl jive ve nüşadır her birinden rub' rıtl mā'-i (3) evvelile sağık edeler hattā jive ölince andan kurıdalar (4) gine sağık edeler ve bir zarfa koyalar altına od edeler (5) tā ki müteşā'id ola müteşā'id olanı alalar kārüreye (6) koyalar 'ilāc etmek dileseler cerāhat üzerine ba'zını (7) ekeler mā'-i evvelün şıfatı kirec şu degmemiş ola ve kalay (8) berāber kalayı sağık

édeler bu ikinüñ üzerine altı kendü mıkđār (9) şu katalar üç gün terk édeler her gün üç kerre

(130-a)

(1) yazalar hattā za‘ferān gibi ola andan güneşde koyalar hattā (2) gālīz olunca andan şāf édüb isti‘māl édeler (3) şıfat-ı feltefyūn bu bir devādur ki lahm-ı fāsidi (4) ve nevāşīre fāyide éder müte‘affin olmuş diş etine (5) ve ağız yarasına ve cemī‘ bedende olan cerāhata fāyide (6) éder kirec bir cüz ve zernīh-i aşfer ve kıalay ve aķākıyā (7) her birinden nışf cüz mā³-i evvelile saħķ édüb (8) isti‘māl édeler feltefyūn āher zernīh-i aħmer ve zernīh-i (9) aşfer her birinden iki dirhem mürr-i şāfī bir dirhem

(130-b)

(1) kıākıyā dört dirhem söyünmiş kirec beş dirhem zencār (2) nışf dirhem efyūn dānķ süciden olmuş sirkeyle (3) ma‘cūn édüb kıurş édeler **toķsan sekizinci** (4) faşl siñirde olan cerāhat ve teferruķ-ı ittişāl (5) ve siñirde olan veremler beyānındadır cerāhat kıacan (6) siñirde vāki‘ olsa üzerine ziyāde müberrid devālar (7) kıomayalar ve cerāhatuñ ağızın acıķ kıomāķ gerek (8) bitmeye zīrā cerāhatuñ ağızı tīz bitmek ve icinde cirg (9) kıalmaq ‘uzvı müte‘affin eyler ve verem éder belki ve şāhibi

(131-a)

(1) ölür belki her zamānda eski bezi issi zeyte baturalar (2) üzerine zamād édeler ki ağız bitmeye ve marīz kıuvvetlü (3) olsa faşd édeler veyāhūd ishāl édeler daħı cerāhatuñ (4) üzerine arpa kıavudı ve neħūd unı ve burcaķ ve bāķlā (5) issi sikencübīnile ma‘cūn édüb zamād édeler yubüset (6) ve cezbi gālīb devāları tekrār vurular siñirde (7) olan cerāhata ‘ilk-i buţam gāyet nāfi‘dür gine (8) ancılayın südlügen südi ve yine ancılayın (9) saķızlar ferfeiyūn ve ħaltīt ve cāveşīr ve sekbīnec

(131-b)

(1) ki gül yağıyla ve zeytile ve burcaķ unıyla yāhūd (2) bāķla unıyla kırūfī olmuş ola ve ħamīr gāyet (3) cezbdür kıacan cerāhatla verem olmaķdan kıorķsalar (4) arpa unı ve bāķla unı ve gül şuyı cem‘ édüb (5) zamād édeler daħı zeytile ve mūmıla ve rātinecile (6) ve ziftile kırūfī étmek nāfi‘dür daħı devā-yı (7) cālīnūs nāfi‘dür şıfatı şem‘ ve rātinec ve ferfiyūn (8) ve zift her birinden bir cüz zeyt iki cüz bir daħı deva-yı (9) cālīnūs cerāhat olmuş siñirde verem olsa

(132-a)

(1) kalkādīs bir dirhem daḥı rub^c cüz zāc toḡuz (2) bucuḡ dirhem daḥı rub^c tūbāl-i nuḡās yigirmi iki bucuḡ dirhem (3) kündür on bēş dirhem bārzed on dirhem şem^c (4) yētmiş dirhem zeyt toḡsan dirhem sirke iki rıtıl (5) daḥı rub^c yābis devāları sirkeyle on gün saḡḡ (6) édeler eriyecek devāları erideler ve şovudalar ve cemī^csin (7) ḡalt édüb tā ki merhem ola isti^cmāl édeler (8) ḡaşıl-ı kelām cerāḡat olan sıjiri şovukdan (9) şaḡınalar daḥı aḡız bitmesinden şaḡınalar yubūseti

(132-b)

(1) ḡālib devālar ḡoyalar her gün bir nice kerre üzerine (2) issi zeyt ḡoyalar ve verem ^calāmeti olursa bedeni ishāl (3) édeler **toḡsan toḡuzuncı faşl** hareket éder tamarlarda (4) vāḡi^c olan cerāḡatı beyān éder vaḡt olur (5) bāselīḡden faşd éderken altında şeryān tamarını (6) bile deleler andan ḡan reşḡ éder deri altında verem éder (7) vaḡt olur verem şeryānda daḥı olur yāḡūd faşd (8) édemezsüzün delinür ḡacan delinen şeryān ^cazīm (9) olsa gerekdür ki demürle ^cilāc olmaya belki

(133-a)

(1) edviyeyile ^cilāc édeler ve eger şeryān şaḡīr olsa (2) gerekdür ki etini yaralar etine şunnāre şoḡalar cekeler (3) iki cānibini ketān ibligile muḡkem bağlayalar ve yérine (4) ḡoyalar andan üzerine ḡābız şarābıla ışlanmış eski (5) bez ḡoyalar daḥı üzerine bitürici devālar ekeler (6) meşelā şabr ve kündür ve anzarūt ve demü'l-aḡaveyn (7) vaḡt olur taḡ da kifāyet éder gerekdür ki (8) demüri ḡatı kızduralar ammā ḡazer édeler ki sıjire (9) yėtişmeye vallāhü a^clem **yüzüncü faşl** cerāḡatdan

(133-b)

(1) yā ḡarḡadan ḡan şızmasın beyān éder ḡacan cerāḡatdan (2) ḡan şızsa ḡuvveti sākıt olmasından ḡavf édeler (3) ve ^cuzvuḡ şeklini bir vechile édeler ki cerāḡatı (4) yāḡūd ḡarḡanıḡ aḡzı yoḡaru taraḡa ola andan (5) tavşan yününü alalar yumurda aḡına baturalar döḡülmüş (6) şabr ve kündür ve demü'l-aḡaveyn bu cümleye bulayalar (7) cerāḡata yā ḡarḡaya vuralar örümcek aḡın cerāḡata (8) toldurmak daḥı nāfi^cdür ḡan şiryān tamarından olmak (9) ^calāmeti budur ki ḡanıḡ rengi al olur ve şıḡrayı

(134-a)

(1) şıḡrayı aḡar eger edviyeyile ^cilāc fāyide vérmezse (2) yarub tamarı bağlayalar yāḡūd key édeler şol devā ḡan (3) şızmasın keser ḡalkaḡār ve şabr ve demü'l-aḡaveyn ve kirec (4) ve cibsīn alḡıya dērler yumuşaḡ saḡḡ édeler andan tavşan (5) tüyi yāḡūd

geyik tüyi alalar yumurda ağına (6) baturalar andan bu döğülmiş devälara bulayalar dağı cerāhata (7) anı şoğalar üzerine ol devälardan ıolduralar (8) ve cālīnūsun şol devāsı dağı gāyet nāfi'dür cibsīn (9) yumuşak saħk edeler eleyeler yigirmi dirhem 'ilk-i buşum

(134-b)

(1) ve şabr ve fulful her birinden sekiz dirhem zernih dört dirhem (2) cemī'sin saħk edüb eleyeler dağı ıarışduralar cerāhata (3) fetīl şoğduğdan şonra üzerine ekeler **yüz birinci faşıl** (4) rīhü'ş-şevke ve fesād-ı 'azmuğ beyānındadır kemük fāsıd (5) olmak hılı yaramaz ıarhadan hādış olur vaşt olur (6) laħımda olur andan kemüğe tecāvüz eyles az az yer ve fenā (7) eder vaşt olur evvel emirden bu kemükde olur gāyet (8) yaramazdur kemügi yer eti dağı anuğıla fāsıd eder (9) 'alāmātı budur ki ıarhanuğ eti yumuşak olur

(135-a)

(1) ve ıaralığa māyil olur ve şaru şu akar ve kemük dağı (2) levni müteğayyir olur yāhūd ıara olur dağı mīl (3) şoğsalar āsānlığıla girür 'ilācı kemük üstinden laħm-ı (4) fāsıdı ifnā edeler tā ki kemük acıla eger bu 'illet (5) yakın zamānda olmuş olursa ve kemük ađ olursa (6) ıarhanuğ etini giderdükdən şonra 'ilāc edeler (7) ve eger kemük müte'ākil olmuş olursa etlerin (8) ayıralar dağı destereyile kemügi keseler eger kemük 'uzv-ı (9) şerīfün üzerinde olursa eyegi gibi meşelā gışā-i

(135-b)

(1) müstebtin arasına bir şafīha koyalar andan keseler (2) ki destere gışāya erişmeye eger bu 'illet mufaşılda (3) olursa mufaşıldan keseler eger bu 'illet fıkarāt-ı (4) zāhırda olursa yāhūd huğı-u verekte ki aña yan (5) başı dērler 'ilācı étmeyeler eger diken gibi kemük pāresi (6) yerinde ıalsa tabī'atıla anuğ ortasın terk edeler (7) ki tabī'at anı zamānıla def eder anı 'ilācıla (8) ııkarmak vařt olur nāşür eder yine ancılayın (9) kemük pāresi dağı gışāda ıalsa tabī'at ııkarur

(136-a)

(1) edviyeyile ııkarmak vařt olur teşennüc yāhūd (2) hümeyyāt-ı reddiye getirür eřıbbā bunlaruğ gibi (3) ııkarmagıcün devālar zıkr étmişlerdür biz dağı ba'zısını (4) zıkr edelüm anlardandır uşak ve muğul süsen yağıyla (5) halı edüb merhem edeler ve ol mevzi'e koyalar (6) bir dağı süsen yağı ve muğl ve zerāvend ve demürce körügi (7)

çirgi ve şem^c ve az ferfiyün **yüz ikinci (8) faşl** od ve şu bedeni yağsa ne vechile ‘ilāc (9) etmek gerekdür ‘ilācın beyān eder evvel emirden

(136-b)

(1) ağı ve gül yağı ve ‘inebü’s-sa‘leb şuyı ve şandal ve kâfūr (2) cem^c édüb tılā édeler bir dağı şuya bişmiş mercimek (3) gül yağıyla dağı gülile bir dağı ebegömece şuya (4) bişmiş gül yağıyla ve hindebā şuyıyla ve yaş kişnic (5) şuyıyla tılā édeler kaçan kabarsa merhem-i nūreyile tılā édeler (6) yāhūd gögercin boķını eski ketān bezi icine (7) koyub yaķalar hattā kül ola gül yağıyla cem^c édüb (8) tılā édeler kaçan iriñlense şuya bişmiş gendene (9) yāhūd semiz otı ve kavud dağı mersīn yaprağıyla cem^c

(137-a)

(1) édüb tılā édeler kaçan bu ‘ilāc fāyide étmezse (2) karħaya reddiye ‘ilācın édeler ammā issi şu yağsa (3) yanan ‘uzv evvel buzlı şuya şoķalar fāyide (4) bula eger kabarsa merhem-i nūre zeytūn şuyı ve (5) yanan ocaķ gül ağacı küli şuyı katılmış ola fāyide (6) éde **yüz üçüncü faşl** döğülmiş kimselerün (7) ‘ilācın beyān eder döğülmiş kişinün (8) kuvveti kavī olsa faşd édeler andan soñra rāvend-i çinī (9) ve tıyn-ı ermenī içeler yāhūd rāvend ve zencebīl ikisinden

(137-b)

(1) bir mişķāl iceler ammā zārb doķınan ‘uzva koyun derisi (2) şoyulduğı vaķt kim harāreti bile ola andan nāfi^c (3) ‘ilāc yoķdur eger üzerine yumuşaķ tuz eküb andan (4) vursalar dağı nāfi^c ola vaķt olur iki günde hōş (5) olur dağı gül yağı ve şem^c ve mürdāsenc ve isfīdāc (6) cem^c édüb kīrūfī édüb tılā etmek nāfi^cdür (7) ğızā şuya bişmiş ve kabı çıķmış nohūz yēyeler ve şu (8) yerine ışlanmış nohūz şuyın iceler ve kabı (9) çıķmış kıızıl bögrilce yēyeler **yüz dördüncü faşl**

(138-a)

(1) ata binmeden yā ayak kabından yāhūd na‘lından deri (2) şıyrılmasın beyān eder kaçan hareketden sākin (3) olsalar üzerine coķ zamān şovuk şu şaçalar (4) yāhūd eski ketān bezin buzlu şuya ışlayalar (5) üzerine vuralar kaçan hiddeti sākin olsa mürdāsenc (6) gül şuyıyla saħķ édüb tılā édeler eger vaca‘ı (7) ve yanması ziyāde olsa merhem-i isfīdāc vuralar (8) eger et kıpmış olursa yerine koyalar mümkün olmazsa (9) keseler ve eger ‘uzvuñ derisi şoyılsa

(138-b)

(1) düşse verem olmadan men^c édeler ve yubüseti ğālib (2) bitürici devālar koyalar eger tar cizme giymeden (3) kabarcuqlar olsa deşeler andan tıyn-ı ermenī ve hażaz (4) ve māzū ve cūlnār cem^c édüb tılā édeler yā sahq (5) édüb üzerine ekeler **yüz beşinci faşl** kemükde (6) ‘arız olan marazlar beyānındadır kemük şınmaq (7) ve tamām çıkmak ve yerinden ırılmak gibi bir kimsenüj kemügi (8) şınsa nazar olına eger kuvveti kavī olsa cihet-i (9) muhālifden faşd édeler tā ki bedenden kan eksük ola

(139-a)

(1) verem hāşıl olmaya dahı ishāl édeler tā ki bedende hılt (2) laţif kala evvel emirden ğızā ekşiler ola ve şovuk (3) tabī^catlu otlar isfīdāc gibi kaçan üzerine bir nice (4) gün gecse veremden dahı emīn olınsa kemük (5) dahı deşbed bitmege başlasa ğızā-yı ğalīz isti^cmāl (6) édeler ki kan ve kanuñ kuvveti ve berkligi ziyāde (7) ola herise ve baş ve pāçe ve koyun eti ve buzağu (8) eti ve şığır işkembesi ve berenc ve yumurda ve balık ammā (9) çıkmış ‘uzvı yerine qomakda yāhūd şınmış kemügi

(139-b)

(1) şarmak ğāyet yumuşak dutmak gerekdür ve ‘uzvı incinmemek (2) gerekdür zīrā ‘uzv incinmeden verem hāşıl olur belki (3) nazar olına kanķı cihet ‘uzv meyl etdiyise yine (4) mevzi^cine redd édeler kemük şınmaq dahı mahfī degüldür (5) huşuşā ki büyük ‘uzvda vāķi^c ola bir tarafı (6) taşra çıka ve bir tarafı içerü çukur ola kaçan (7) hareket etdürseler kemük çıkış çıkış étmesi (8) zāhir ola vaqt olur kemük şınmaq hafī olur ol (9) vaqt gerekdür ki ‘uzvı çekmeyeler belki üzerine

(140-a)

(1) yumuşak şığayalar vaca^c hāşıl olmaya andan zamād (2) édeler yumuşak bağlayalar şarğu gerekdür ki ‘uzvda olan (3) ‘illeti inince ola ve üç kerre yāhūd dört kerre (4) şınuq üzerine tolaşa andan yoķaru tarafa (5) ki şahīh tarafdur bir ucı aña vara ve sarğuyı (6) şınık üzerine katı şaralar andan eksük şaralar (7) tā ‘uzv-ı şahīhe varınca andan bir şarğu dahı alalar (8) yine şınuq üzerine üç dört kerre tolayalar andan (9) aşāğa tarafa ki şahīh ‘uzva varınca berklikde

(140-b)

(1) ve yumuşaklıkda evvelki şarğu neciyise anı dahı eyle (2) édeler andan şonra çukur tarafa ve taşraya yüksek (3) olan tarafa yaşduqlar koyub üzerini şaralar dahı (4) üzerine yine şarğu şaralar andan üzerine seyik koyalar (5) dahı üzerine şarğu şaralar ol

şarġu üzerine ipler (6) şaralar daġı gerekdür ki şarġu ʿuzva elem vèrmeye (7) eger ʿuzva elem vèrse ve şarġunun iki tarafı kızıl olsa (8) cezüb geñşek ètmek gerekdür eger şarġu altında (9) ziyāde giciyük olsa cezeler ve ʿuzv üstine issi

(141-a)

(1) Őu dökeler andan bir sâʿat şabr édeler andan sirke (2) ve gül yaġı ve gül Őuyı muġkem şarışdurub şarġuyı baturub (3) şaralar daġı evvelde şarġuyı her gün acmak gerekdür (4) ġuřuřā anuñıla verem daġı ola yāġūd vacaʿ ola (5) ʿuzv verem olmasa iki üç günde bir açalar illā (6) meger ki vacaʿ veyāġūd giciyük ġāřıl ola kaçan (7) bir nice gün gecse ʿuzva ġarāret ve kızılıık olmasa (8) seyegi gidermeyeler daġı şarġu evvel emirde yumuşak (9) ola ve ortasında şatı ola eger verem olmasa

(141-b)

(1) ve řınıġ daġı nice dürlü olur baʿzı şarması ġec olur kemük (2) müdevver şınub daġı bir tarafı meyl ètmek gibi bu nevʿe (3) seyik olmaz illā bir nice kerre üzerine şarġu şaralar bir (4) daġı kaçan řınıġ muşaşıla yakın yerde olsa seyik (5) ètseler ʿuzv ġareket ètmek ġüc olur kemük (6) şınsa ġārice meyl ètmek eslemdür dāġile meylden (7) ve terġuva ki aña köbricek dèrler şınub icerüye meyl (8) ètse ʿilāc ġücdür seyiklemege ġüc olur ʿuzv (9) şaraca kemügidür bir daġı eyegüdüdür bir daġı terġuva bir daġı

(142-a)

(1) kaşuk kemügidür aña şalça kemügi dèrler zīrā bunlar ʿuzv-ı (2) řerīfi iġāta ètmiřlerdür kemük üzerine seyik (3) şarması daġı muġtelifdür dèmiřler birin üzerinde on (4) gün řura eyegi üzerinde yigirmi gün řura şarıcada (5) kırık gün řura yāġūd elli gün řura bilekde otuz (6) yāġūd kırık gün řura uyluk kemüğünde elli gün dura (7) vaġt ola bir nice ay řura ʿuzvda seyik çok (8) şalmaq yā ʿuzvun ġeyʿeti eyü olmamaġdandır yā şarġu (9) yaramaz olmaġdandır yā ʿuzv çok ġareket ètmedendür

(142-b)

(1) yā sınduġdan şonra ʿilācda ġatā olmaġdandır yā muvāfık (2) ġızāyı az yèmekdendür ġāřıl olmaz sen bil ki řınıġ (3) oġlanlık ġālinde tīz biter yigitlerde andan ġec olur (4) pīrlerde ġüc olur zīrā anlarun şanlarinun mizācı (5) yābisdür yine ancılayın her kimsenün ki şanı yābis (6) ola yāġūd az ola yā raġīk ola řafrāvī kişiler (7) yāġūd ġastalıġdan şalkmış kişiler gibi ammā ʿuzv (8) yerinden cıġmaq sebebi ġüce uğramaġdur ki ʿuzvı (9) yerinden çeke cıġara yāġūd ruşubet ġalebesidür

(143-a)

(1) ki mafşal icine tola dağı yerinden süre çıkara (2) nitekim yan başına ʿarız olur ʿırķu'n-nisā zaħmetinde (3) yā siğirlerde ʿarız olur ķulinc zaħmetinüñ māddesi (4) def olunduğı vaķt ʿırķu'n-nisā zaħmetinde yan (5) başı çıkar ednā ʿilācıyla yerine varur tekrar yine olur (6) illā meger ki key edeler ʿuzvdan her ʿuzv ki ednā (7) sebebiyle cıķa ednā ʿilācıyla yine yerine varur (8) ve her ʿuzv ki ziyāde zaħmetle cıķa ʿilācı dağı (9) zaħmetle olur ednā sebebiyle cıķan diz mafşalı gibi

(143-b)

(1) omuz mafşalı gibi barmaķ mafşalları zaħmetle çıkar yan (2) başı mafşalı kaçan ʿırķu'n-nisāyla olmasa cıķmada dağı (3) ʿilācında dağı hāli vasatdur kaçan ökce cıķduğı (4) vaķt diken gibi kemücekler ķalsa ʿilāc gücdür cıķmaķ (5) ʿalāmeti budur ki mafşal uzun ola kaçan tamām (6) cıķsa ʿuzv hareket edemez kaçan ʿuzv cıķsa (7) verem olmazdan evvel yerine redd etmek gerekdür eger māniʿ (8) olub yerine redd olmazsa hattā verem hāşıl olunca (9) andan sonra redd etmeyeler zīrā kaçan cekseler ʿilāc etseler

(144-a)

(1) bu hālde teşennüc ʿarız olur **yüz altıncı faşıl** (2) şınıķ veremle olsa yā cerāhatıla olsa ve sınıķ (3) şarmada haķā olsa şınıķa şalābet ve teʿaķud (4) ʿarız olsa ʿilācın beyān eder kaçan şınıķdan verem (5) hādiş olsa faşd edeler ve tabīʿatı ishāl edeler (6) ve ğızāyı az yeyeler ve mizācı tebrīd edeler ve verem olan (7) ʿuzvı şandalıla ve gül şuyıyla ve hendebā (8) şuyıyla ve ʿnebü's-saʿleb şuyıyla tebrīd edeler eger (9) verem az olsa şarguyı gül şuyıyla ve şandala baturalar

(144-b)

(1) yumuşaķ bağlayalar eger verem ʿazīm olsa şargu bağlamayalar (2) belki vereme ʿilāc edeler hattā verem inhiķāt gelince (3) andan sonra kemük şınıģını şaralar eger kemük pārelense (4) ʿuzvı yaralar ķanın aķıdalar tā ki āħir olamaz ākile olmaya (5) eger kemük deri yarsa eger mümkün olursa cerāhatuñ (6) aģzın cemʿ edeler eger mümkün olmazsa dikeler ve seyik koyalar (7) üzerine iki cānibinden şargu şaralar ķatı bağlayalar her-bārī (8) ki şaħiħ cānibe vuralar şarguyı ķatı çekmeyeler ve (9) cerāhatuñ aģzın acuķ koyalar ve aģzına panbuķ koyalar

(145-a)

(1) hattā kaçan iriñ az kalsa ve verem emīn olsa ve harāret (2) sākīn olsa cerāhata bitürici devālar koyalar ammā kaçan (3) kemük şınsa ve ba‘zı cüzler koyosa hārice meyl (4) étse gerekdür ki mümkün olduğı kadar çıkaralar kaçan (5) kemük şınsa ve ba‘zı cüzler koyosa deri yarmasa (6) gerekdür ki elile şıgayalar hattā yerlü yerine berāber edeler (7) andan üzerine şarġu şaralar eger icinde incidür nesne (8) olursa gerekdür ki üzerini şarmayalar tā ki kemükde (9) ve etde verem ve ‘ufūnet hāşıl olmaya belki mevzi‘ni

(145-b)

(1) yaralar eger mümkün olursa çıkaralar ve eger mümkün olmazsa (2) yerlü yerine koyalar andan şonra veremle olan şınuğ (3) ‘ilācın edeler ammā şol şınuğ ki anuñ şarmasında (4) haṭā vāki‘ olmuş ola hattā ki ‘uzvuñ şeklinde (5) egrilik hāşıl olsa bitmesi dañı yakın olsa (6) gerekdür ki kaz yağıyla ve tavuğ yağıyla ve iligile ve şayağıyla (7) ve kuyruğıla döğülmüş ħurmāyla ve yaş kuyruğ ve tavuğ yağıyla (8) ‘uzvı telyīn edeler ve toġrı edeler ve bağlayalar ve üzerine (9) issi şu dökeler ve ammā kaçan ‘uzv egri olsa

(146-a)

(1) deşibed ‘āşī olsa ve katı batsa bu şan‘atuñ ehli (2) eytmışler ki aña devā yoğdur şakdan ġayrı ne‘üzü-bi‘l-lāhi (3) min-zalik ve ba‘zılar dēmişler ki mevzi‘i uşdurayıla yaralar (4) çıkaracaġın çıkaralar yine münāsib ‘ilāc edeler bu (5) ‘ilācdan egri olub kalmağ evlādur ammā şınuğda şalābet (6) te‘ağud olmağ mufāşıla yakın olsa ‘uzvı (7) gereġi gibi ġareket étmege māni‘ olur ve eger üzerine (8) coğ zamān gecmiş olmasa gerekdür ki üzerine ba‘zı (9) kábız devālar koyalar berk şarġuyıla muğkem bağlayalar

(146-b)

(1) ħuşūşā ki üzerine bir pāre qalay qonmuş ola nāfi‘ (2) olur eger ziyāde müteħaccir olmuş olursa ve katı olmuş olursa (3) üzerini yaralar anı keseler andan cerāhat ‘ilācıyla (4) ‘ilāc edeler **yüz yēdinci faşıl** baş kemükleri (5) şıncak ne vechile ‘ilāc edeler anı beyān eder vağt (6) olur baş yarılmağ mağfī olur vağt olur vāsi‘ olur (7) ġāh bir cüz kemükde olur ve ġāh bir nice kemüğe ‘āmm olur (8) vağt olur bir vechile yarılır kemik taşraya dañı (9) ve icerüye dañı girmez vağt olur baş yarılır ba‘zı

(147-a)

(1) kemük taşra çıkar ve gāh baş yarılır ba‘zı kemük (2) icerü girür vaqt olur baş vāsi‘ yarılır hattā dimāguñ (3) ba‘zı hicābı zāhir olur ve verem daħı olur vaqt (4) olur ol hālde kemük bir nice pāre olur ve ğışā-i (5) şulbe yētinşür vaqt olur kemük icerüsine (6) yoğrılır bütün dururken nitekim gümüş çanağ yā kıalay (7) canağa kıatı nesne doķunsa egilür vaqt olur (8) baş yarılır deri bile yarılmaz vaqt olur deri (9) bile yarılır kıacan baş yarılırsa ğışāya zarar

(147-b)

(1) gelmeşe yaramaz ‘alāmet degüldür ammā kıacan kemük (2) ğışāyı bařa yā cerāhat eylese verem hāřıl (3) olur vaqt olur sekte daħı olur kıacan kemüğü (4) yine yērine kıaldursalar fi’l-hāl hiss ‘avdet (5) eder eger sekte daħı oldıyısa hāřıl-ı kelām (6) kemüğüñ hālne nazar olına eger başı yarılıb deri (7) bile yarılırsa müřāhedeyle ma‘lūmdur kıacan yarık (8) icerüye nüfūz etse ammā hicāba yētiřmeře (9) cerāhatuñ veremi ve harāreti kıatı degildür ve ruşubeti

(148-a)

(1) az aķar ve iriñi bişmişdür eger hicāba yētiřse (2) verem ve ĥummā ve ziyāde vaca‘ daħı görse ve kemüğüñ (3) levni müteĝayyir olsa ve bişmemiş rakik iriñ aķsa (4) ol mevzi‘e ‘ilāc edeler ĥastaya iħtilāt (5) ve ĝařy ve teşennüc olub ve kıusmazdan öñürdi eger bu (6) dedüklerümüz ‘arız olsa ‘ilāc etmeyeler zirā ki (7) helāk olmağ müte‘ayyindür imdi gerekdür ki (8) baş yarıldığı vaqt ve daħı marizün kemük (9) kııkarmağa kıudreti variken on dördünci ĝün

(148-b)

(1) olmazsuzın ‘ilāc mübādere oluna eger zamān yay (2) ĝüni olsa yēdinci ĝünden evvel edeler eger yarıldığı (3) vaqt kemük kııkarsalar ve ‘ilāc etseler daħı (4) müfid ola baş kemüĝin kııkarmağa müteķaddimīn (5) şarik beyān etmişlerdür ba‘zısını bir daħı zıkr (6) edelüm evvel marize emr edeler arķası üzerine (7) yata ve kıulaķlarına banbuķ kııkaya andan şonra (8) iki kişiye emr edeler ki bařuñ derisini ĥāc (9) zaħmında cezüb bir şarafı yarığa muvāfik ola

(149-a)

(1) bir şarafı arķurısına ola dört cānibden deri (2) kıalduralar hattā kemük āřikāre ola eger kemük (3) rakik olursa keseler ve eger ĝaliz olursa (4) kemüğüñ etrafını deleler ammā ĥazer edeler delecek (5) āleti ğışāya yētiřmeye tamām deldükden şonra her (6)

delügün arasın kesecek âletile keseler kemügi (7) çıkaralar dağı eger kemük pārecuqları qalmışsa (8) minqāřıla yāhūd elile çıkaralar dağı gıřāyıla (9) kemük arasına řafīha qoyub andan keseler

(149-b)

(1) ki gıřāya zarar gelmeye qacan kemük tamām cışsa ketān (2) bezi eskisini gül yağıyla baturub üzerine vuralar andan (3) bir eski dağı düzeler řarābıla gül yağına baturalar ve (4) cerāhatuñ küllīsine vuralar ve cemī‘sin şaralar eřrāfinı (5) nesnelere tıla edeler ki verem hāřıl olmaya ve mādde (6) gelmeye ve ol şarılan eskide gül yağını eksük etmeyeler (7) ve her üç günde bir çözeler şıgayalar üzerine bitürici (8) devālar qoyalar hicāb taqvıyet edici ve (9) ruşubeti quruducu devālar qoyalar ve baş yarıkın

(150-a)

(1) şovukdan şaşınalar eger evvelinde ve eger āhirinde yay (2) güninde dağı vāki‘ olursa ve üzerine gül yağı aqıdalar (3) yāhūd gül yağı zeytile aqıdalar vaqt olur kemük çıkarduqdan (4) şonra hicābda verem hāřıl olur sebebi kemük (5) pāresi qalmaqdur hicāba yā şovuk aldurmaqdur yā qatı (6) şarmaqdur yā ta‘āmı çok yemekdür imdi gerekdür (7) ki eger marīzün qıvveti qavī olursa fařd (8) edeler ve ishāl edeler ve gıřāyı az yeyeler eger kemük (9) pāresi qaldıyısa çıkaralar eger şovuk aldılarsa

(150-b)

(1) gül yağıın ışıcaq edüb şamzuralar eger qatı baqlamak (2) olursa yumuşak baqlayalar ve şovuk řabī‘atlu nesnelere (3) tıla edeler eger sen bu ‘uzva demürle ‘ilāc (4) etseñ dağı ger süñügi dimāguñ gıřāřı qara olmuş (5) gerekdür ki marīzden ümīzünjı kesesin vallāhü a‘lem (6) **yüz sekizinci faşl** burın şınmaq ‘ilācın (7) beyān eder burına şınmaq ‘arız olmaz illā yoqarusına (8) ‘arız olur zīrā aşağası kemürdekdür egilür yine toğrılır (9) ve yaşşılanur ve bir şarafa meyl eder elile toğrudalar

(151-a)

(1) üzerine balıq qurşağıyla tıla edeler qarıncı qoyalar bir (2) şarafına bir řafīha baqlayalar hattā berāber ola ammā burında (3) kemük ufansa ‘ilāc olunmasa başmasıyla burın (4) delüklerin şutar havā girmez olur ve qoqu dağı şuyamaz (5) olur imdi gerekdür ki evvel emirden redd edeler (6) ve toğrudalar icine barmaq şoqmağıla eger şınuq (7) qatı yoqarda olsa ki barmaq yetişmez olsa bir fetīl (8) edeler üzerine ketān bezi eskisi tolayalar dağı (9) aqāqıyā ve şandal ve māř unı bu cümleden düzülmiş

(151-b)

(1) devāya baturalar daḥı burnı ʔolduralar ammā kaçan burun (2) ufanduḡdan ʂoḡra icinde kemük pāreleri ʔalsa burın (3) ʔoḡrıılmaz ḥattā yarub icinde kemük pārelerin cıkarmanınca (4) dikeler üzerine edviye ekeler ʔoḡrıldalar kaçan (5) burın kemügi ufanmada verem daḥı bile olsa merhem-i (6) deyhilyūn aḡa muvāfıḡdur veremini giderür ve ʂeklini (7) ḥıfz eder ve ʔoḡrıldur **yüz ʔokuzuncı faşl** çeḡe (8) ufanması ʕilācı beyānındadır kaçan çeḡe ufansa (9) ve dāḡile meyl eylese gerekdür ki orta barmaḡı

(152-a)

(1) ve ʂehādet barmaḡı ʂaḡ elden eger ʂınuḡ ʂaḡ (2) yanda olursa ve ʂol elden eger ʂınuḡ ʂol (3) yanda olursa kemügi ʔaşraya ref^c edeler ve bir elini ʔaş (4) yanına muḡābilisinden ʔutalar tā ki çeḡenün (5) ʂeklini ve dişleri berāber edeler eger ki çeḡenün (6) ortasında ufansa iki kişiyeye emr et ki iki (7) ʔarafdan çekeler sen iki elünjile zıkr etdügümüz (8) tarıḡ üzerine berāber eyle ve dişleri yerlü yerine getüreler (9) ḥacet olursa altunla yā gümüşle yā ketān

(152-b)

(1) ibligile dişleri birbirine bağlayalar ve cemī^cini berāber (2) edeler andan ʂoḡra bir eskinün üzerine bitürici devālar (3) ʔoyub vuralar eger kifāyet etmezse bir pāre (4) ʔına alasin ʂarḡu üzerine vurasın daḥı bağlayasın (5) gerekdür ki ʂarḡu uzun ola nişfini ʔafa cuḡurına (6) ʔoyalar bir ʔarafı ʔulaḡlar üzerinden aḡa göre getüreler (7) andan yine ʔafaya getüreler ve daḥı çeḡe altından (8) depeye getüreler muḡkem bağlayalar daḥı başı altından (9) ʔafaya bir ʂarḡuyıla ʂaralar ve marīzi söz söylemeden men^c

(153-a)

(1) edeler ve ceynemeden men^c edeler bulamac ve ʂörvālar yedüreler (2) ki icinde etmek olmuş ola bir vechile ki (3) ceynemeye **yüz onuncı faşl** köprücek ufanması (4) beyān eder kaçan köbricek nişfinda ufansa (5) ʕilāc āsāndur ammā kaçan ufansa daḥı zāhir (6) olmasa ʕilāc gücdür eger köprücegün omuzdan (7) ʔarafı ufansa ʔaraca kemüginün başı ekşer (8) aşāḡa māyil olur ve eger göḡsi ʔarafına olsa (9) aşāḡaya māyil olmaz gerekdür ki bu maraḡun

(153-b)

(1) ʕilācında bir kişiyeye emr edesin ʂol ʕuzv ki (2) ufanan köbrücege muttaşıldur anı yoḡaruya ve ʔaşraya (3) çeke ve bir kişiyeye daḥı emr edesin ki boynı ve ʂaḡıḡ (4)

tarafuñ omuzı hâcet mîqdârı ceke eger dañı ziyâde (5) cekmege ihtiyâc olursa bir pâre eskiyi (6) kaṭc edesin qoltuq altına qoyasin dañı köbrucegi (7) qaldurasın hattâ ki ol cānibe berāber ola eger köbrucek (8) ufanuğı derinde olduğı eçilden çekmek (9) müteqaddir olsa marīzi kafası üzerine uyudasın

(154-a)

(1) omuzları altına yumrı nesnelere qoyasin dañı omuzların (2) aşığa başasin hattâ ki köbrucek kemüginün tarafı (3) yoqaru qalka ve redd olına ve berāber olına andan (4) zamād olına üzerine şargu şaralar gele qoltuğa (5) dañı ufanuq köbrucege ve omuzaya yetişe eger (6) köbrucegün omuzdan yanı aşığaya meyl eylese (7) dirsegi bir enli bezile boynına aşığoya ki qarıca (8) yoqaru qalka eger köbrucegün tarafı yoqaruya meyl (9) eylese bu az vāqıc olur aşmayalar eger köbrucekden

(154-b)

(1) kemük pârecuqları ufansa yaralar çıkaralar (2) ammâ yaracak âlet hicāba ermesinden ihtirāz edeler (3) yüz on birinci faşl yağrın küregi ufanmasını (4) beyān eder yağrın küreginin enli tarafı ufanmaz belki (5) qalıñ tarafı ufanur vaqt olur iki şakq olur ‘alāmeti (6) budur ki ‘uzva huşūnet hāşıl olur vaqt (7) olur icine ufaturulmasıyla ma‘lūm olur ve mevzi‘i (8) çukur olmasıyla ve şāhib ziyāde vaca‘ tıyar (9) ve qarıcası uyışur kaçan teftiş olınsa kemük

(155-a)

(1) cığşadısı işidülür ‘ilācı mümkün olduqca berāber edeler (2) eger icinde kemük pâreleri qalsa ve incitse (3) gerekdür ki yaralar çıkaralar eger incitmezse taşradan (4) togruldalar qoyalar üzerine şaralar dañı marīze (5) emr edeler ki şāhīh cānibi üzerine uyuya ve ol (6) mevzi‘de māddeci teveccüh eyleye ve laṭif gıdālar (7) yeyeler ki verem olmadan emīn olalar (8) yüz on ikinci faşl göğüs kemükleri ve eyegi (9) kemükleri ufanmasının ‘ilācın beyān eder vaqt

(155-b)

(1) olur göğüs kemükleri egilür vaca‘ dañı ‘arız (2) olur kaçan elile yoqlasalar bir şavt hiss olur (3) vaqt olur göğüs kemükleri ufanur iceriye meyl (4) eyler yaramaz ‘alāmetler dañı hāşıl olur şıq (5) nefes ve su‘āl ve qan tükürmek gibi köbrucege (6) olan ‘ilāc gibi aña dañı ‘ilāc edeler vaqt olur (7) yerine getürmede muhtāc olurlar ki marīzi (8) arqası üzerine yaturalar altına yumrı nesne (9) qoyalar iki omuzına muhkem yapışalar tā ki

(156-a)

(1) gögis kemükleri taşraya meyl eyleye andan sonra (2) yünden olmuş şarguyıla şaralar ammā eyegi kemükleri (3) ufanması yoķaru tarafda vāķi^c olan eyeginüñ cemī^c (4) eczā^csına ufanma ^carız olur ammā aşığa tarafda (5) vāķi^c olan eyegiler ki aña azlā^c-i ħalf dēler (6) ufanmazlar illā arķaya muttasıl olan yerler ufanur (7) kaçan eyegiler ufansa egri olmasıyla bilinür (8) dağı cıkış cıkış étmesiyile bilinür eger ufanması (9) icerüye olsa katı güc ħaťarlıdur ħuşūšā ki

(156-b)

(1) şık nefes ve kan tükürmek bile olur yerine (2) kıoması ^casirdür lakin icinde kemük pāreleri kıalsa (3) incitse gerekdür ki yaralar çıkıralar tā ki ħicāba (4) yetişmeye eger bu ^cilletle verem-i ħār ^carız olsa (5) üzerine ısıcaķ gül yağıyla banmış eski kıoyalar dağı (6) veremi zāyil eder nesneyle ^cilāc edeler ammā eyegi (7) icerüsine şınduğı vaķt ne vechile yerine kıoyalar (8) ba^cızlar dēmişler ki şışe çekeler (9) ammā mādde bile cezb olmakdan ħazer edeler ve

(157-a)

(1) ba^cızlar dēmişler ki marīze yēl eyleyici coķ (2) ta^cām yēdüreler tā ki ma^cde ve bađarşuķlar tola (3) ve eyegiler taşraya meyl eyleye bu dağı ħaťarlıdur (4) vaķt olur kim verem getürür ve eger marīz za^cif (5) olsa ve coķ ta^cām yēmege kıudreti olmasa (6) gerekdür ki bir pāre yünı issi zeyt yağına (7) baturalar dağı eyegiler üstine kıoyalar üzerine şargu (8) şaralar ve dağı verem olmadan men^c edeler yüz on (9) üçünci faşl onurğa kemükleri ufanmasını ^cilācın

(157-b)

(1) beyān eder onurğa kemükleri ufanmaz lakin dişleri (2) ufanur eger onurğa iceriye meyl eylese ħattā ki (3) murdār iligi başsa öldürür eger deri yarub onurğayı (4) yerine kıomaķ mümkün olursa edeler ammā ħaťardur (5) vaķt olur marīz ħalāş bulur ve eger (6) mümkün olmazsa verem olan yere varınca tedbīr (7) edeler ammā kaçan dişleri ufansa onurğa (8) şaĥīĥ olsa deri yaralar kemük pārelerin çıkıralar (9) dağı deriyi dikeler bitürici devālarla ^cilāc edeler

(158-a)

(1) ammā aşığa taraf onurğasına yaşşılama ^carız (2) olsa şol elün barmaķlarını dübre şoķalar (3) kıalduralar ve şağ elile taşradan berāber edeler dağı (4) şaralar yüz on

dördüncü faşl arıca ufanmasını (5) beyān eder bunu şarma mūşkindür bir bundan (6) ötürü ki mücevvedür bunun ilācında gerekdür ki (7) marīz kürsī üzerine otura eger şını omuza (8) yakın olursa omuzunu yoaru çekeler ve dirsegi (9) aşıa cekerler eger şını dirsege yakın

(158-b)

(1) olursa dirsegi aşıa cekerler arıcaı yoaru cekerler (2) ammā mu'tedil çekeler andan toğrıldub yerlü yerine (3) oyalar eger bir nice pāre olursa cem' edüb elile (4) sıgayalar tā ki aşlı vaz'ına yakın ola ve ete (5) vaca' gelmeye andan sonra şınıa münāsib devālarla (6) ilāc edüb seyek şaralar ammā seyegün ucını (7) dirsek mafşalına yāhūd omuz mafşalına dounmaya (8) dağı eli bir enli bezile şaralar bağlayalar ammā atı (9) bağlamayalar ki vaca' hāşıl olmaya bir pāre bezi

(159-a)

(1) yumrı eyleyüb oltuğı altına oya dağı arıcasını (2) gögsine aşı eger şını dirsege yakın olsa (3) dirsegi bile şaralar eger omuza yakın olsa (4) omuzı bile şaralar ammā şarđu ketān bezinden gerekdür (5) sirkeyle gül şuyına banmış ola illā meger ki (6) üzerine nice zamān gecmiş ola ol vaqt şarđuyı (7) abādan edeler gül yağına baturalar acan (8) sen bunu şarsağ ilācuđda ānūn üzerine (9) olasın gāh faşd edesin ve gāh ishāl edesin

(159-b)

(1) hācet neyi iqtizā ederse dağı veremün māddesin (2) men' edesin dağı her üç günde bir kerre (3) şarđuyı cezesin tā yedi güne varınca yedi günden (4) gecse cezmeyesin illā yedi günde bir kerre (5) illā meger ki verem ola yā giciyük ola eger mevzi'de (6) verem olsa seyik bağlamayalar belki (7) hemān şarđu şaralar acan kırđ gün gecse mevzi'e (8) ılıcağ şuyıla nuťül edeler ve hammāma oyalar (9) yüz on bēşinci faşl ol kemügi ve bilek ve el

(160-a)

(1) arağı ve barmaqlar şınmasınuğ beyānındadır vaqt olur (2) ol kemüklerinün ikisi bile ufanur vaqt olur bir el kemügi (3) ufanur ol kemügi dağı iki pāredür aşıağası şınmağ (4) atı yaramazdur ikisi bile ufansa atı cekmeyeler (5) eger birisi ufansa atı cekerler cekmesi ve ilācı (6) yoaru arıca ilācı gibidür illā bunu ziyāde atı (7) cekmeyeler atı cekmenün alāmeti barmaqlar şişmekdür (8) ve yumuşak dağı cekmeyeler (9) yumuşak cekmenün alāmeti şişmemekdür ve gerekdür ki

(160-b)

(1) şarduğdan sonra boyına enli bezile aşakoyalar ve kalduralar (2) ve bir bezile dağı bağlayalar bilekden baş barmağı (3) gele eger şınuğ yoğaru pārede olsa şarguya (4) ihtiyāc olmaz eger iki pārede bile olsa vaż'ı (5) hıfz olına ammā bilek az şınur zīrā kücüceğdür (6) ve katıdur mevzi'den az olur çıkar çıkmış 'ilāc (7) edeler üzerine zamād edeler ve şargu şaralar tīz (8) oñılur lakin mafşalda za'f bākī kalur zamānıla (9) zāyil olur ammā el tarağı kemügi ufanmaz

(161-a)

(1) lakin yaşşılanur 'ilācı bilek 'ilācı gibidür ammā barmağ (2) kemükleri az olur ki ufanur eger baş barmağ (3) ufansa el arşasını bile şaralar ve eger ğayrı barmağlar (4) ufansa ba'zın ba'zına bağlayalar ve (5) şınuğ 'ilācında kânün neyise aña göre 'ilāc (6) edeler yüz on altıncı faşl kaşık kemügi ufanmasını (7) beyān eder ki aña türkce kalca derler bu bir (8) şerif kemükdür ve böyükdür buña āfet yetişmez illā 'azül (9) ve şıñirile mākūf olur vağt olur şakğ olur ol

(161-b)

(1) vağt hāl āsān olur vağt olur bir cüz iceriye (2) meyl eder ol vağt ziyāde vaca' 'arız olur ve (3) uyluğlarda ve inciklerde uyuşmağ olur kaçan kıyruğ (4) tarağı ufansa 'ilācı güc olur dağı uyluğ kemüğine (5) noğşān 'arız olur kaçan öñ tarağı ufansa (6) meşāneyi başar ve rahmi başar vağt olur ihtibās-ı (7) bevl vāki' olur öldürür hāşıl-ı kelām her kankı cüz (8) ufanursa yerine getürmek gücdür be-her-hāl (9) elile sığayalar ve ayakları çekeler ve omuza 'ilāc gibi

(162-a)

(1) buña dağı 'ilāc edeler yüz on yedinci faşl (2) uyluğ kemügi ufanması beyān eder bu beden kemüklerinin (3) böyügidür dağı şarmağı gücregidür vağt olur (4) ufandığı vağt verem-i 'azim hāşıl olur hem 'uzv (5) dağı müte'affin olur imdi gereğdür ki şındığı (6) vağt ğāyet ihtirāz edeler ki verem olmaya (7) ammā cekmesi ve berāber etmesi karıca kemüğinde ne vechile (8) olursa bunda dağı eyle edeler lakin cekmek (9) ve berāberleşdürmek bunda ziyāde gereğdür eger kemük

(162-b)

(1) pāre pāre olsa incitse yoğaralarda zıkr etduğümüz (2) üzerine yarub çıkaralar vağt olur elile cekmek (3) kifāyet etmez toğrultmağ vağtda şarmağı ihtiyāc (4) olunur ki

şınıgūn ūsti yanın ve altı yanın şaralar (5) dağı aşağaya yoğaruya çekeler eger şınık yan (6) başı mafşalina yakın olursa bile şaralar ve kaşık (7) kemügin bile şaralar tā ki cekmege kudret ola ve eger (8) şınık diz mafşalina yakın olursa baldurı bile (9) şaralar tā ki cezbi kavī ola ve toğrudmağa

(163-a)

(1) muāvin ola ve ūzvı ŝekil ūzerine hıfz edeler (2) ve hareketden men' edeler illā meger ki hareket etmemeden (3) marīz gāyet incine kaçan şınıgla verem dađı olsa (4) şarmayalar seyek şarmanūn tarīki marīz (5) yūzi ūzerine ūyūrken uyluđa seyek şaralar ve oturub (6) ayađın uzadursa dađı cāyizdūr ve şınık ne mıđdārsa (7) vaz'ı dađı eyle ola ve incinmeye yūz on (8) sekizinci faşl baldır kemügi ve diz gözi kemügi ve tođuk (9) ve ökce ve ayađūn bākī eczā'sı şınmasını beyān eder

(163-b)

(1) incigūn ūlacı kol ūlacı gibidūr ve incigūn kücūcek (2) kemügi şınmak āsāndur böyük kemük şınmadınsa (3) ve böyük şınmak āsāndur ikisindense (4) kaçan kücūcek şınsa meyli hārice olur ve öñe olur (5) ve yörimek dađı mümkün olur ve kaçan böyük kemük şınsa (6) meyli hārice olur ve arda olur ve yörimek mümkün (7) olmaz ammā diz kemügi bir müdevver kemükdūr ki diz (8) mafşalında olur yaşşılanur az vāki' olur ki (9) şına ūlac gerekdūr ki cem' edeler mevzi'

(164-a)

(1) ūzerine koyalar bağlayalar ammā toğuk şınmaz līkin (2) çıkar aşağa cıkmağ tarīkin ne vechile zıkr (3) edersūz ol vechile yērine redd edeler ammā (4) ökceye şınmak ārız olur ammā yērine koması (5) gücdūr bunun şınması insān bir yüksek yērden (6) ayağı ūzerine dūşdügi vađt olur vađt olur yaşşılanur (7) ve kan şızmağ dağı ārız olur ve yaramaz alāmetler (8) dağı ārız olur vađt olur müte'affin dağı olur (9) seyik şarsalar fāyidesi az olur ve seyik şarmasalar

(164-b)

(1) fāyide olmaz ammā bākī eczā'sı eldeki kıyās (2) ūzerine şarılır yūz on tođuzuncı faşl cıkuk (3) mufaşıl uzun olmađ ūlacını beyān eder bukrāt (4) cıkukda vaşıyyet eder ki ūc güne dek cekmeyeler (5) ve redd etmeyeler ŝekk yokdur ki ekser cıkukda veremile (6) olur bukrātūn murādı verem sākin olmađdur evvelā (7) andan cekmekdūr ammā kaçan verem olmasa cıkduđu (8) vađt cekmek evlādur ammā kaçan cıkukda verem (9) olsa yā cerāhat olsa cekmek cāyiz

(165-a)

(1) degüldür illā veremi yāhūd cerāhata ‘ilāc étmeyince (2) huşūşā ki cıkuḳ ‘uzv-ı şerīfe yakın yerde (3) olsa yāhūd büyük ‘uzvda vāḳi‘ olsa (4) ‘uzvda verem olduḡı vaḳt katı cekmegile marīz (5) ziyāde olmadan olur kaçan cıkuḳ şınıḡıla bile olsa (6) müşterek ‘ilāc édeler kaçan cıkuḳı cekmeden māni‘ men‘ (7) étmese gerekdür ki kemüḡün başını cıkuḡı yerün (8) karşıısına cekeler daḡı yerine koyalar yerine (9) varmasınınuḡ ‘alāmeti kemüḡün zāyidlerini birbirine

(165-b)

(1) toḡışmaḡdur andan şonra şaralar vaḳt olur şarmaḡ veremi (2) men‘ étmege sebep olur vaḳt olur verem getürür (3) şol eski ki mevzi‘e vururlar şovumuş ḳirūḡiye (4) batmış gerekdür ve ḳābız şarāba batmış gerekdür (5) ammā mufāşıl uzun olmaḡda gerekdür ki müsterḡi olan (6) kemigi yerine koyalar andan şonra ḳabzi ve hem ḡarāreti (7) ve taḳviyeti olur devālarla zamād édeler meşelā aḳāḳiyā (8) ve cūlnār ve māzū bu cümleye uşna ḳatalar (9) yāhūd bir devā koyalar hem taḳviyeti ola ve hem ḡarāreti

(166-a)

(1) ola serv ḳozaḡı gibi ve ebhel gibi ve maştaḳi aḳāḳiyā (2) bile ve māş unı ḡāyet eyüdüdür bu bābda **yüz yigirminci** (3) faşl çeḡe cıḳması beyān éder çeḡe (4) cıḳmasınınuḡ ‘alāmeti ileriye yāhūd arda sivrilmedür (5) ve yoḡaru tarafını şişmiş görmeḡdür ve kaçan (6) sen anı ḡareket édersen ḡeşviş çeker (7) ve ḡareketi güc olur ammā yerine ḳomaḡ ‘ilācı budur ki (8) bir ḳişi başı muḡkem ḡuta ve bir ḳişi daḡı cıḳmış (9) çeḡeyi barmaḡlarıyla icinden ḡaşından ḡuta

(166-b)

(1) ve daḡı marīz ḳudreti yétdüḡince aḡzın aca (2) ve geşşek ḡuta ve çeḡesin dutan ḳişi şaḡına şolına (3) ḡareket éde vura daḡı mevzi‘ine redd éde (4) yerine gelmek ‘alāmeti budur dişler birbirine beraber ola (5) çeḡe berāber olmaḡ maḡfī emr degüldür kime gerekse (6) zāhirdür andan şonra üzerine mūm-rūḡan dürteler (7) daḡı üzerine issi mūm-rūḡan banmış eski koyalar (8) andan geşşek baḡlayalar bu ‘uzvun cıḳmasında (9) gerekdür ki ‘ilācın tāḡir étmeyeler eger

(167-a)

(1) tāḡir olinsa şāḡibine ḡummā-yı dāyime ‘arız olur (2) ve şudā‘-i dāyim ‘arız olur zīrā ki ‘uzvlar cekişür (3) vaḳt olur göḡis ‘azlı bile cekişür daḡı şāḡibi (4) şāfra ḳuşar ḡāli

mukedder olur vaqt olur on güne (5) varınca olur **yüz yigirmi birinci faşl** köbrücek çıkmak (6) ve omuz başı çıkmak beyānındadır köbrücegün bir başı (7) şadre muttaşıldur hareket eylemez bir başı omuza muttaşıldur (8) az hareket eyler bu hareket eyleyen başı çıkar ol bir (9) başı çıkmaz eger çıkşa şınuk ʿilācın édeler

(167-b)

(1) kaçan omuz muttaşıl olan taraf çıkşa yine mevzi'ine (2) redd édeler üzerine dürgüsü çok yaşduķ koyalar (3) andan cemīʿ omuz ve köbrücege ve qarıcaya yétecek şarguyıla (4) şaralar kaçan omuz yerinden zāyil olsa dağı yağrın (5) küregi başı ki kemürdeklüdür aña minķārü'l-gurāb dérler (6) ki köbrücegi omuzıla cemʿ édér vaqt olur bu şanʿatda (7) kemāli olmayanlar qaraca başı çıkmış şanur zīrā (8) bu hālide sivrilmiş nesne görür ve mevzi'ni cuķur (9) görür ʿilāc cemʿ édüb şarub bağlamaķdur

(168-a)

(1) **yüz yigirmi ikinci faşl** qarıca çıkmasın beyān édér kaçan (2) arıķ kişiler qarıcası çıkşa yerine kıoması āsāndur (3) semiz kişilerde gücdür qarıca çıkşa şāhibi (4) hareket édemez omuz başı cuķur olur qaracanuğ (5) başı kıoltuķ altından zāhir olur zīrā ekşer (6) ol tarafa çıkār ammā yoķaru tarafa çıkmaz öñine (7) ve ardına dağı az çıkār kaçan toğduğı vaqt çıkşa (8) dağı cekilmese inceliği üzerine bāķī kıalur (9) ve kıol kemüği dağı ince olur kaçan qaraca

(168-b)

(1) çıkmak ođlancuķlarda olsa asānlıđıla cekeler tarīķi (2) budur ki ʿilāc éden kişi bir elini kıoltuğa kıoyalar ol (3) qarıca başı ki zāhir olmışdur tutalar bileği aşığıya (4) çekeler ve çıkmışı yerine kıoyalar amma böyüķ kişilerde ʿilāc (5) budur ki marīz arķası üstine uyıya bu ʿilmden (6) haberdār olur bir kişi çıkmış eline yabışı ve tobuķın (7) kıoltuğına ol kemük başı üzerine kıoya yāhūd bir pāre (8) bezi düre yumrı eyleye kıoltuğına kıoya dağı üzerine (9) ökcesiyile başa dağı elini kıuvvetile ceke görenler kıolını

(169-a)

(1) çıkārur şanalar ammā ic yüze çeke tā ki qarıca başı (2) yerine vara eger çıkuk üzerine bir nice gün gecse (3) cekmege kıudret dağı olsa destecile ʿilāc édeler (4) destec bir ağacdur bir başı müdevver bir tarafı yaşşıdır (5) ol müdevver tarafını kıoltuķ altına kıoyalar ol yaşşı (6) tarafı yere kıoyalar dağı bir kişi çıkmış eli aşığa (7) tarafa ceke ki

mafşal yérine vara kaçan cıkuğı yérine (8) ҡosalar ҡoltuğa bir pāre eski bezden yāhūd yūnden (9) olmış tob ҡoyalar hattā ‘uzvuņ şeklini hıfz

(169-b)

(1) eyleye omuzı ve ҡarıca başını ve ҡoltuğı şarub berk (2) baғlayalar dirsegi ve el tarafını ҡarıcayla yoқaruya māyil (3) boynına baғlayalar ve gerekdūr ki yēdi güne dek cezmeyeler (4) **yüz yigirmi üçünci faşl** dirsek cıkmasın beyān ēder (5) vaқt olur üstindeki pāre ıkar reddi āsāndur vaқt (6) olur altındağı pāre ıkar reddi güc olur vaқt olur (7) ikisi bile ıkar altındağı cıkmadan ikisi bile cıkmāğ gücdür (8) öñe cıkmāğ āsāndur arda cıkmāğdan cıkması hōd (9) müşāhedeyle ma‘lūmdur degmede cıkmaz zīrā ki bendleri

(170-a)

(1) coқdur eger cıksa reddi güc olur huşūşā ki (2) arda cıqa eger redd ētmezden öñdin verem hādīs (3) olsa redd ētmek mümkün olmaz vaқt olur bilmez kişi (4) marīzi helāk ēder vaқt olur veremden şonra (5) şalābet hādīs olur reddi mümkün olmaz hāli (6) üzerine bāķī alur bir kişinüñ dirsegi iceriye (7) cıksa el ayasıyla omzı utalar bir elile ıkanı redd ēdeler (8) ammā kaçan cıkması tış yüze olsa reddi gücdür (9) ihtiyāc olunur ki aracayı ve olı avī kişiler

(170-b)

(1) utalar cerrāh yağ süre dağı dirsegi ova ve gücile (2) yérine redd eyleye **yüz yigirmi dördünci faşl** bilek cıkmasını ve eliñ (3) bāķī kemüklerinüñ cıkmasın beyān ēder bilek mafşalını (4) redd ētmek her kemüğe yapışmayıla olur ol hōd gücdür (5) zīrā ki kücücekdür imdi gerekdūr ki bir kişi ola yapışā (6) ve bilegi şıgaya ve her barmağı bir bir ceke hattā küllüsini (7) ceke berk şarub baғlaya ammā oluñ bilege muttaşıl (8) olan yeri cıksa reddi āsāndur kaçan cekilse (9) tīz yérine varur ammā verem olmadan ihtirāz ēdeler

(171-a)

(1) ‘ilācı hemān bilek ‘ilācı gibidür ammā barmaqlar (2) cıkmāğ cekmek gerek şöyle ki görenler oparur şanalar (3) ve mafşalların yérine ҡoyalar **yüz yigirmi beşinci (4) faşl** onurğalar cıkması beyānındadır kaçan (5) daşraya cıksa murdār iligi şıkılmāğ ‘arız olmaz (6) ve siñirler incinmez bunun ‘ilācı göz ‘ilācı gibidür (7) nitekim bukrāt eyle dēr vaқt olur marīz tahtaya (8) şararlar bedeni yoқaru tarafdān ve aşāğa tarafdān (9) çekeler ve bir tahta arқası üzerine ҡorlar dağı

(171-b)

(1) başarlar tā ki yérine gele şāhib-i muhtār eydür bu (2) vechile ‘ilāc éder kimseyi biz görmedük ammā kaçan boyun (3) oñurgalarından ya dañı aşığadan birisi cıkısa kişi ölür (4) zīrā ki kışılmayla nefes tıtılır yine ancılayın arқа (5) oñurgaları cıkısa yā murdār ilik ħarāb olsa yāñūd (6) şıkılsa be-her-ñāl ħiss ve ħareket sākıt olur zīrā (7) sıñırlar anda biter andan marīz helāk olur eger aşığa (8) taraf oñurgaları cıkırsa yoķarulardan āsāndur ammā (9) elbetde elbetde sıñır zarar éder bevl yolınıñ aħvālını

(172-a)

(1) tağyīr éder necis yolını tağyīr éder vaķt olur iki (2) yol bile tıtılır şāhibini ħayra yetişdürmez **yüz yigirmi (3) altıncı faşl** kıyruķ üzerinde olan oñurgalar (4) cıkımasını beyān éder kaçan ol oñurğa cıkısa (5) müşāhedeyle ve elile ma‘lūm olur ve marīz dizin (6) bükmede zaħmet ceker ‘ilācı gerekdür ki cerrāñ orta (7) barmāğın marīzünñ dübrine şoķa ħattā ol mevzi‘e (8) berāber vara andan kuvvetile taşraya başa ve bir elile taşradan (9) şığaya ħattā berāberleřdüre andan zamād édüb bağlaya

(172-b)

(1) ve marīz ğızāyı az yeye ħattā ki her vaķtda kaçā-yı (2) ħācet lāzım olmaya kaçan mevzi‘ine šalābet (3) ‘arız olsa yağlarıyla yumuşadalar ve üzerine (4) nuñullar édeler **yüz yigirmi yedinci faşl** uyлуķ cıkımasını (5) beyān éder uyлуķ cıkımasını bilmek gücdür zīrā (6) derindegüdür ve her tarafa cıķar ekser ic yüze cıķar (7) ve taş yüze dañı cıķar ve öñine dañı ve ardına dañı (8) cıķar az vāķi‘ olur ic yüz cıķmaķ ‘alāmeti budur (9) ki bēz tarafına ki zekerünñ iki tarafıdır bir sivri

(173-a)

(1) bir süvri zāñır olur ve cıķmış taraf ayağı şāñiñ tarafından (2) uzun olur ve dizi ilerüsine sivrerür ve marīz dizin (3) ic yüze bükmege kādır olmaz ve taşraya cıķmaķ ‘alāmeti budur (4) ki taşra taraf sivri olur ve ic taraf cuķur olur ve (5) cıķmış ayak şāñiñ tarafından kışa olur ve diz gözi (6) iceriye māyil olur ve marīz dizin bükmege kādır olmaz (7) ve ilerü tarafa cıķsa ayağın tamām yazmağa kādır olur (8) kaçan dizin bükse vaca‘ zāñır olur vaķt olur bevl (9) dañı ħabs olur ve bēzi dañı şışer kaçan yörise ökcesi

(173-b)

(1) üzerine başar ardına çıkmak nâdir vâki^c olduğu ecilden (2) ‘ilâcın zikr etmemişler biz dağı terk étdük redd étmenüñ (3) tarîki budur ki bir kişi yâhûd iki kişi omuzına yabışa (4) ve bir kişi uyluğuna yabışa şağına şolına hareket étdüre (5) ve kendü tarafına ceke andan yerine kıoya huşuşa ki (6) çığuğı vağt ola kıacan üzerine bir nice zamân gecmiş (7) ola kıatı cekmege ihtiyâc olunur tarîki budur (8) uyluğ başı meyl étdüđi cihetden yerine meyl étdüreler (9) diz tarafına nesne bağlayalar dağı muğkem cekeler bukrât

(174-a)

(1) emr éder ki marîzüñ ellerin yumuşak şaralar ve ayakların (2) kıatı şaralar tobuğ üzerin ve diz üzerin şaralar ve iki (3) ayađuñ birbirinden iraklığı dört barmağ ola ve çıkuğ (4) ayağı şahîh ayakdan ziyâde cekeler iki barmağ ve marîzi (5) başı üstine aşakoyalar yerile marîzüñ başı arası (6) iki zirâ^c ola andan şonra bir kıuvvetlü yigit ki bu ‘ilmi (7) bilür ola eger kıarıcası çıkuğ uyluđuñ dibine kıoya (8) dağı bir sâ^cat marîze şalına tamâm yerine gelür démiřler (9) vağt ola yoğarudan aşağadan bile çekeler hâşıl-ı kelâm

(174-b)

(1) budur ki uyluğ çıksa dağı üzerine zamân gecse (2) yerine getürmesi gücdür vağt olur ařlâ yerine gelmez (3) yüz yigirmi sekizinci faşl dizüñ ve diz gözinüñ çıkmazın (4) beyân éder diz gözi az sebebile çıkar ve reddi dağı âsân (5) olur diz her tarafa çıkar illâ öñe çıkmaz redd étmenüñ (6) tarîki budur ki marîz bir kürsî üzerine otura (7) bir kıuvvetlü kişi iki eline yabışa ve bir kişi dağı baldurına (8) yapışa dağı cerrâh olan kişi yerine redd éde ve üzerin (9) şığaya ve řara ammâ diz çıksa yerine kıoyalar

(175-a)

(1) ve ic yüzine yaşduğ kıoyalar üzerine seyek kıoyalar ki (2) çığuğı cihete meyl étmeye andan şaralar bağlayalar (3) ve hareket étmede ta^ccîl étmeyeler ve dizi bükme yeler (4) tâ oñulmayınca yüz yigirmi toğuzuncı faşl tobuğda ve ökcede (5) ve ayak kemüklerinde çıkmak vâki^c olanuñ beyânındadır eger (6) tobuğ çıksa kıatı cekeler ve kıatı yerine redd édeler (7) tarîki budur ki marîz arķası üzerine yata iki uyluğ (8) arasına bir kıazuk kıakalar marîzi cekinmekden men^c eyleye (9) ve üzerine bezler şaralar cekeler ki incinmeye vağt

(175-b)

(1) bununıçün tahta düzeler marîzi üzerine yaturalar ve ol (2) tahtaya muttaşıl bir kazuk olur budı arasından yoķaru (3) evvelleyin andan bir kuvvetlü kişi ayağın ceke ve bir kişi (4) muķabilise uyluğını ceke ve cerrāh berāberleřdüre andan (5) mafşalı şaralar ökceyi ve tobuķı ve ayak şarağın bağlayalar (6) ve ökce üstinde olan siğirden hazer edeler ve marîzi (7) kırık güne dek yörimege ķomayalar ve ayağuğ ğayrı kemükleri (8) cıkısa bu vechile ‘ilāc edeler yüz otuzuncı (9) faşl şınıķda ve cıkıķda isti‘māl olunur devālarda

(176-a)

(1) ve tılālarda ve yağlardadır ammā şol edviyeler ki (2) şınığı şağaldur ve cıkıķı tıtar muķavvī ve ķābız devālardur (3) veremden men‘ eder devālardur meselā şandal ve fulful ve aķāķıyā (4) ve tıyn-ı ermenī ve māş unı ve mercimek unı ve temirhindī (5) çekirdegi ve māzū ve mersin ve şeb ve serv ve cülnār (6) ve verd ve ķuř ve uşna ve ebhel ve sünbül ve mařtakī (7) ve kündür ve daķıķ haţmī ve şa‘ir ve ğünşā köki ve bađ (8) cubuğı küli mūmyā icmek ‘aceb müfıddür ve nār (9) zeyt ve şirđan ve gül yağı ve şarāb-ı ķābız issi ve ılıcaķ

(176-b)

(1) şuyıla nuţül etmek ‘uzv seyeklemezdē öñirdi (2) bitmege biraķalar ve seyikledükden şonra şarđu ğabs étüđün (3) taĥlīl eder ve siğiri yumuşadur ğuşuşā ki ılıcaķ yağı (4) nuţül étüdüden şonra ikisi bile dağı ğaĥ etmek memdüĥdur (5) ammā şardukları vaķt yađ ve ılıcaķ şuya iĥtiyāc (6) olunmaz zīrā ‘uzvı geñşedür bitmesinden māni‘ olur (7) şınuķ bitürici ğidālar yeyeler şevherse gibi ki simīd (8) etmek ici ve birinc unı şığıruğ ic yağı cem‘ edüb (9) herīse bişüreler ķırūtīler siğirleri seyeklenmiş ‘uzvı

(177-a)

(1) yumuşadur şol nesne kim taĥlīl ve taķvıyet eder zeyt (2) ve mařtakī ve mersin şol nesne cerāĥatuđ ğicigini (3) giderür cünd-i bīdester ve ķuř ve göğercin boķı ve ğardal (4) zamād edeler şol nesne ki müsterĥī olmışlar (5) taķvıyet eder serv ve ebhel ve az za‘ferān ve dārcinī ve mürr (6) ve anduz ğāyet eyüdüş şol vaķt ki anuğla egir bile (7) bişmiş ola ve üzüm cubuğı küli eski ic yağıyıla (8) kışır řal‘ kıtı bitmiş nesneyi yumuşadur mufāşılđa müteĥaccir (9) olmuş nesneyi şol devā yumuşadur şaru mūm bir cüz

(177-b)

(1) ve şızmış kaz yağı bir cüz ve şığır iligi iki cüz ve süsen (2) yağı altı cüz bir dağı evvelkiden kavī süsen yağı cökelegi (3) ve muqul her birinden bir cüz ayu yağı yāhūd kaz yağı dağı tavuq (4) yağı her birinden iki cüz mī'a ve bāzred ve sekbīnec ve uşaq (5) her birinden nişf cüz şaqızları üzüm şuyında ışladalar (6) andan hāvana koyub cemī'ini muhkem halı edeler tā ki (7) halı ola ziyāde raqīk etmeyeler bir dağı bān yağı altı avkıye (8) bir avkıye şaru mūm kara maştakī ve mī'a her birinden (9) nişf avkıye cem' edüb halı edeler isti'māl

(178-a)

(1) edeler müleyyinātdandur hūrmā ve kıuyruk şınmış (2) ve mutaşallib olmuş 'uzv üzerine tekrār vurular (3) yüz otuz birinci faşl tırnaq maražların beyān eder (4) bir nev'ine talkıya dەرler aq olub alçıya beşzedigicün (5) ednā sebebiyle ufanur 'ilāc şarāb-ı uşul gülbeşekerle (6) ve sikencübīnile ve tatlu bādām yağıyla andan şonra maşbūh (7) efmūnıla ishāl edeler ve gızāyı tertīb edeler dağı (8) zūfā-yı raşab ve habbū'l-maşleb ve tatlu bādām ve keçinūn (9) ic yağı zamād edeler ve bu maražun bir nev'ine baraş-ı

(178-b)

(1) azfār dەرler tırnaq üzerinde aq nesne olub (2) baraşa müşābih olduğıyicün 'ilācı bedeni tenkıye etmekdür (3) andan şonra zift-i raşabıla ve 'ilk-i buşamıla ve keci dırnağı (4) küliyile ve kıamış köki küliyile zamād edeler bir dağı zernih (5) ve şāfisyā ve zerārīh ve dıbq sirkeyle zamād edeler (6) bir dağı cevz serv türmüs ve sirke bir dağı ihrāq (7) olmuş sirke cökelegi ve zernih ve rātinec ve bu maražun (8) bir nev'ine cüdāmi'l-azfār dەرler tırnaq kalın olur (9) ve cürük kemük gibi ufanur sebebi hılt-ı sevdāvīdür

(179-a)

(1) 'ilāc sevdāyı faşdıla ve ishālile ihrāc edeler müleyyin (2) yağlarla zamād edeler ve iliklerile ve kırūṭiyile ve dāhilyūnıla (3) zamād edeler çok olur ki tırnaq ufanur nitteki galiz (4) olur ve yaramaz hey'et üzerine biter bākī kalur 'ilācı ic yağlarla (5) zamād edeler yumuşaya andan şonra bıcağıla düz edeler (6) ve bu maražun bir nev'i dağı tırnaq yarılmaqdur eger üzerine (7) yarılssa 'ilāc-ı mürettibāt isti'māl edeler ve mā'ü'l-cibīnile (8) bedeni tenkıye edeler andan şonra ic yağlarla (9) ve lu'āblarla zamād edeler bir dağı eşrās-ı sirke bir dağı

(179-b)

(1) eşrās-ı tuz ve şarāb cökelegi bir daḥı şīrgān yağı ve (2) ‘unşul ve bir nev‘ine tekalla‘ü’l-azfār ya‘nī tırnaḥ (3) çıkmak demek olur ‘ilāc eger ruṭūbet galebesinden (4) olursa bedeni balgāmdan tenkıye etmekdür ve ‘ilāca (5) mülāzemetdür ve eger kan galebesinden olursa şāfinden (6) faşd edeler vasākı ḥacāmat edeler ve şarāb-ı ‘unnāb (7) iceler ve bir nev‘ tırnaḥ altında kan muḥtebis olub (8) ḳalmaḳdur sebebi tırnaḥ altında zarbdan yā ḡayrıdan ṭamar yarılmaḳdur (9) ‘ilāc unıla ve ziftile ṭilā edeler bir daḥı sereṭān-ı

(180-a)

(1) bahrī zerniḥ-i aḥmerile bişüreler bir daḥı ḳatrāsāliyūn (2) ve meyfuḥtec ve def‘aātıla ağızla şormak zāyil eder ve bir nev‘i (3) tırnaḥ şaru olmaḳdur ‘ilāc bezr-i cercīrile sirkeyle (4) zamād edeler ve bir nev‘i yaşşılamayla yaşşılanmadur ‘ilāc mersin (5) yaprağıyla enār yaprağıyla zamād edeler bir daḥı buḡday (6) unıyıla ve zeytile bir daḥı keci yağıyla kernebile bir daḥı (7) eski bez bağladuḳdan sonra nice gün yaş edeler eger tırnaḥ (8) fāsıd olub çıkmak murād olunursa dāḥilyūnıla (9) zamād edeler ḥattā yumuşayınca andan zerniḥ-i aḥmer

(180-b)

(1) ve zerniḥ-i aşfer ve cāvşīr ve acı bādām yağıyla ṭilā (2) edeler yāḥūd ziftile ve kernebile ve zerniḥile ṭilā edeler ḥattā (3) bi’l-küllıye çıkub gide **yüz otuz ikinci faşl** (4) barmaḳlar şişmenūḡ ve gicimenūḡ beyānındadır barmaḳlarda (5) güz güninde ve kış güninde şabāḥda ve aḥşamda (6) şişmek ‘arız olur zīrā ki fużül muḥtebis olur (7) taḥlīl olmaz ‘ilācı deñiz şuyıyıla ve kebek şuyıyıla (8) yumaḳdur ve pazu şuyıyıla bir daḥı encīr ve kerneb ve muḳaşşer (9) mercimek ve burcaḳ ve türmis bişmiş şuyıla yāḥūd selcem

(181-a)

(1) bişmiş şuyıla bir daḥı şarābda bişmiş encīrile zamād (2) edeler bunlar fāyide etmezse benc şuyıyıla nuṭül edeler (3) **yüz otuz üçüncü faşl** ḳuduz ṭalamak ‘ilācın beyān (4) eder demişler ki ḳuduz her cānavardan olur bir kimseyi ḳuduz (5) ṭalasa ḳuduz olduḡı müte‘ayyin olmasa bir pāre etmegi (6) cerāḥatuḡ ḳanına bulayalar bir ite vēreler eger yemezse (7) ḳuduzdur eger yēse ölse daḥı ḳuduzdur ṭaladuḡı kişi (8) şudan ḳacmazdan evvel ‘ilācına mübāşeret etmek gerekdür (9) şudan ḳacmak yēdi günden sonra yā on beş

(181-b)

(1) günden sonra yā kırk günden sonra yā dört aydan sonra (2) yā altı aydan sonra yā bir yıldan sonra olur eger (3) mizācda ruṭubet ḡālib olsa şudan kaçmak (4) geç olur eger yubūset ḡālib olursa tīz olur ḡāşıl-ı (5) kelām şudan kaçduktan sonra ‘ilāca kābil degüldür (6) ‘ilāc evvel emirden cerāḡatı bitmege komayalar belki (7) taladuğı vaḡt üzerine yarub ḡacāmat édüb (8) çok kan aḡıdalar üzerine şoğan ve cercīr ve pazu (9) ve şayağıyıla zamād édeler ḡāşılı üzerine bitmesini

(182-a)

(1) māni^c olur devālar koyalar eger evvel emirden key étsele (2) ziyāde nāfi^c ola eger üzerine üç gün gece bu (3) vechile ḡızāya müte‘arız olmayalar zīrā ki zehri (4) bedene sirāyet étmişdür fāyide étmez cerāḡat üzerine (5) cāveşīr komak nāfi^cdür ve dağı ḡaltīt nāfi^cdür (6) demişler ki üzerine zamān gecmiş adam bevli (7) naṡrūnıla ağusını kuvvetle çeker bir dağı üzüm (8) cubuğı küli tenhā yāḡūd sirkeyle nāfi^cdür (9) dağı cerāḡata tekrār balık kurşağın tılā étmek

(182-b)

(1) nāfi^cdür bir dağı cercīrile şayağını zamād étmek (2) nāfi^cdür ve gerekdür ki māliḡūlyā ‘ilāc gibi ‘ilāc édeler (3) cimā^cdan bi’l-külliyeye men^c édeler sirkeden ve cemī^c ekşi nesnelere yemekden (4) ictināb édeler ve devā-yı cālīnūsdan isti‘māl édeler (5) cālīnūs eydür bir ḡuduz ṡalamış ḡişi bu terkībden (6) yēse şudan ḡorkmaya şudan ḡorkmasa ‘ilāc āsāndur (7) terkīb budur ki ṡatlu şuda olur (8) yengeci bir pāre yağalar külinden on dirhem alalar cıṡıyānā-yı (9) rümīden beş dirhem kündürden bir dirhem yumuşak

(183-a)

(1) saḡḡ édüb şabāḡda ve aḡşamda ikişer dirhem isti‘māl (2) édeler ishāl étmedüđi günde mizācını tertīb édeler (3) mā³-i şa‘īrile ve duhn-ı verdile ve baḡlatü’l-ḡamḡā şuyıyıla (4) ve bezr-i ḡaṡūnā lu‘ābyıla ḡuḡne édeler bir dağı devā-yı (5) zerārīḡ isti‘māl édeler bu devāyı isti‘māl étmedükleri vaḡt (6) uyuşmuş kan pāreleri bevli bile gelse gerekdür vaḡt (7) olur it enigine müşābih olur terkībı budur ki zıkr (8) éderüz ḡanaṡı ve başı ve ayağı ḡoparılmış zerārīḡden bir cüz (9) ve muḡaşşer mercimek bir cüz ve ḡaranful ve fulful ve dārcīnī

(183-b)

(1) ve sünbül ve za'ferân her birinden südüs cüz saḥḥ édüb (2) şuyıla qurş édeler her bir qurşu iki deng ola her gün (3) issi şuyıla bir qurşu vèreler daḥı ābzuna qoyalar ğidā semiz (4) tavuḡ isfīdāc bişürüb vèreler ve şovukdan (5) ihtirāz édeler ve devā-yı zerārīḥi bu vechile daḥı édeler (6) bir gün bir gece ayran icinde işladurlar üç def'a (7) ayruḡ ayran qorlar andan sonra qurıdalar kendü kadar muḡaşşer (8) mercimegile saḥḥ édüb qurş édeler iki deng isti'māl (9) édeler andan sonra ābzuna gireler ve ābzın icine işemek

(184-a)

(1) cehdin édeler ve bārid havādan perhīz édeler daḥı nice müfred (2) mürekkeb devālar vardur ki buña nāfi'dür meşelā şevnīz (3) anuḡ tiryāḡıdur dēmişler ve cıntıyānā ve kemāfītūs (4) ve ḡaltīt ve afsentīn ve sengsebūye ğāyet nāfi'dür (5) ve ḡalayan ḡuduz itinḡ yaḡrını yemek nāfi'dür cerāḡata (6) baḡlamak daḥı nāfi'dür kaçan şudan ḡ orḡ sa gerekdür ki (7) ş u icirmesine ḡ ile édeler sırtlanḡ derisinden ş u (8) icirseler icer dēmişler bir daḥı aḡzına düdük şokalar (9) ş u aḡıdalar ol şuyı görmeye bir daḥı mūmdan yāḡūd

(184-b)

(1) baldan fınduḡlar düzeler ici ḡolu ş u ola yēdüreler ibn-ü (2) hubal eydür 'aceb-i 'acāyibdendür bārīş ḡaḡında (3) bir kenīse vardur bir kimesne aḡa girse ḡuduz ışırmış (4) bir kişi ol kenīseye girenüḡ budı arasında gecse ol ḡuduz (5) ışırmış şudan ḡorḡmaya ve ol kişiye dā'u'l-kelb (6) marazı olmaya **yüz otuz dördünci faşl** ḡuduz olmayan (7) cānavarlar ışırmasuḡ beyānındadır ḡuşūşā ki ac (8) olalar meşelā kelb ve yırtıcı ḡuşlar ve ḡablan ve sırtlan (9) ve arslan ve timsāḡ ve 'aḡreb ve böy ve ḡayrılar

(185-a)

(1) 'ilācuḡ enfa'ı evvel emirden şoḡan ve ḡuz cem' édüb (2) bir gün bir gece vuralar andan sonra üzerine ic (3) yaḡından ve mūmdan ve zeytden ve ḡınnadan olmuş ḡara merhem (4) édüb ḡılā édeler bu merhem insān ışırmadan evvel emirden (5) fāyide eder ammā kaçan arslan yā ḡablan yā böy ışırsa (6) gerekdür ki üzerine evvel emirden cezāb qoyalar meşelā ḡül (7) sirkeyle yēyeler andan üzerine mezkūr merhemden ḡılā (8) édeler insān ışırmasına şol devā maḡşūşdur saḥḡ (9) olmuş kündür ve zeyt ve şarābıla bir daḥı şibt-i muḡrik

(185-b)

(1) saḥḳ olmiř ola cerāḥatuḡ icin ıtduralar bir daḡı (2) bāklā unı sirke ve řuyıla ma‘cūn olmiř ola ve it (3) ıřırmasına řol devā maḥşūřdur ūzerine bāklā yarub (4) yabıřduralar ġāyet cezzābdur timsāḥ ıřırmasına řol devā (5) maḥşūřdur evvel emirden ūzerine naṣrūnıla ‘asel koyalar (6) kaćan tenķıye bulsa cerāḥatuḡ icini řayaġıyıla ve geyik (7) ic yaġıyıla ve ōrdegūn ic yaġıyıla ve ‘aselile ba‘zılar (8) dēmiřler ki timsāḥuḡ ic yaġını ıřırduġı cerāḥata (9) ıtdursalar fāyide ola kaćan bu cānavarlar ıřırduġı

(186-a)

(1) yerlerde verem olsa mūrdāsencile ıtlā ēdeler ibn-i ‘ars (2) ıřırmasına tūrkece gelincek dērler ıřırmasından vaca‘-ı (3) ředīd ḥāřıl olur ve kaćarcuķlar icinden ruṡbāt-ı (4) demeviyye cıkar vaķt olur ıřırduġı kimesnede gōbek burısı (5) ḥāřıl olur ve ‘usr-ı bevl olur ve a‘rāz-ı semm olur ‘ilāc (6) eger kendūyi dutub iki yarsalar ūzerine zāmād ētseler (7) nāfi‘ ola bir daḡı kınayı sirkeyle bir daḡı dōgūlmiř řarumřak (8) bir daḡı ‘āķırķarḥā ve bezr-i cercīr ve ķartum bir daḡı (9) ařlı‘l-‘arṡaniřā bir daḡı ‘ařāre varaķū‘l-ġārū‘r-raṡb

(186-b)

(1) řarābıla eger ıřırmasıyıla verem olsa ıatlu nār kaćnadub (2) vuralar eger ‘aķreb ıřırsa tiryāķ-ı erba‘a ićeler yaḡūd (3) deva-yı ḥaltīt ve tiryāķ-ı kebīr ve meřrūdītūs ve anķardiyā (4) iceler ve řol tiryāķ nāfi‘dūr cıntıyānā ve ḥabbū‘l-ġār (5) ve fūdenec ve ‘āķırķarḥā ve ḥaltīt ve varaķū‘s-sezāb (6) yābis ve zirāvend ve kařūr ařlı‘l-kebre berāber saḥḳ ēdeler (7) kać yaġıyıla ovalar ‘aselile ma‘cūn ēdeler miķdār-ı řerbet bir (8) miřķāldan iki dirheme dek ve řarumřak yēmek ġāyet (9) nāfi‘dūr ve zāmādı hem nāfi‘dūr ve eski řarāb icmek

(187-a)

(1) nāfi‘dūr ve řol devā ġāyet nāfi‘dūr cıntıyānā ve zerāvend (2) ve mūrr ve ḥabbū‘l-ġār ve ķuř ve cūnd-i bīdester ve sezāb (3) ve fūtenc-i yābis ve ‘āķırķarḥā ve zencebīl ve fulful ve řūniz (4) ve ḥaltīt vaķtında cevūz miķdārı isti‘māl ēdeler edviye-i (5) mūfrededen nāfi‘ olan ve ḥarārete ve ‘āķırķarḥā (6) ve ķurṡam-ı berrī ve varaķū‘s-sezāb ve lu‘be-i berberıye (7) ve eřķīl ve bezri‘l-cendeķūķī ve cūnd-i bīdester ve fāřrā (8) ve ařlı‘l-ḥaṡṡal ve ġārīķūn ve bezrū‘l-ḥurmul ve cercīr (9) ve bezri‘l-cercīr ve cāveřīr ve daḡı ‘asel-i belādır

(187-b)

(1) kōz yağıyla tılā etmek nāfi'dür bir dağı daqq olmuş bādrūc (2) ve kernebi rātinecle cem' édüb tılā édeler hendekūkī (3) maṭbūhı zamād etmek vaca'ı sākin eder bir dağı bezr-i ketān (4) ve bezr-i ḥaṭmī tuzıla tılā édeler bir dağı ḥām encir südi (5) ammā böy yāḥūd örümcek şoqmaq 'ilācı mevzi'i yaralar (6) maḥcemeyile şoralalar ve tiryāq-ı mezkürdan isti'māl édeler (7) ābzunda tekrār oturalar edviyeden bezr-i hendekūkī ve kimūn-ı ḥabeşī (8) ve bezri's-şis ve ḥass-ı berrinūğ südi ve şemerü't-tarfā (9) ve varaq-ı şecerü'd-dulb ve ḥabbü's-şanavber ve buḥūri's-serv

(188-a)

(1) dārcīnile ve zirāvend ve kemūn berāber üç dirhem issi (2) şuyıla isti'māl édeler ve helyūn maṭbūhı şarābıla bu (3) cānavaruğ tiryāqıdur şevnīz on dirhem dūķū ve kemūn (4) her birinden beş dirhem ebhel ve cevzü's-serv üçer dirhem sünbül (5) ve ḥabbü'l-ğar ve ḥabbü'l-belesān ve zirāvend-i müdahrec (6) ve dārcīnī ve cıntıyānā ve bezri'l-hendekūkī ve bezri'l-kerefus (7) her birinden ikişer dirhem 'aselile ma'cūn édüb cevz mıkdārı (8) eski şarābıla isti'māl édeler ve tiryāq-ı erba'a nāfi'dür (9) ve devā-yı ḥaltīt ve cemī' tiryāqlardan nāfi'dür encir

(188-b)

(1) küli şarābıla ve milhile ve zirāvendile ve arpa unıyla sirkeyle (2) ma'cūn édüb tılā etmek nāfi'dür ammā örümcek ki böyük (3) ola ve yer örümcegi dağı ki aña çünce böcegi derler ayakları (4) uzun olur ışırmasında ma'dede vaca' ḥāşıl olur 'usr-ı bevl (5) ḥāşıl olur ve 'usr-ı bevl ve qarında yeller ḥāşıl olur 'ilāc (6) ve elde ve ayakda burūdet ḥāşıl olur 'ilāc böy 'ilāc (7) gibidür ve buña maḥşüş edviyelerdendir şevnīz (8) ve sezāb-ı yābis ve issi şuda oturmak nāfi'dür (9) ve ḥammāmda terlemek nāfi'dür ve şarāb tekrār icmek (10) nāfi'dür (11) vallāhü a'lem (12) bi's-sevāb

BÖLÜM 5: DİZİNLER

5.1 GENEL DİZİN

A

a : O.

a. + nda 63b/5, 64a/07, 124a/07,
124b/06, 171b/07 [5]

a. + ndan 6a/05, 8b/01, 10b/06, 11b/08,
12a/01, 12a/03, 12a/04, 12a/06, 12b/01, 12b/07,
13a/06, 13b/02, 14a/01, 14a/06, 14b/06, 17b/01,
17b/05, 18a/06, 18b/08, 21a/05, 21b/04, 23a/02,
23b/02, 23b/03, 23b/04, 29a/02, 31a/04,
32b/05, 33a/05, 33b/04, 34a/04, 34a/05, 35a/05,
35b/03, 35b/08, 36a/01, 36b/08, 38a/02, 40a/05,
45b/02, 47b/03, 47b/04, 48a/02, 49b/07,
50a/05, 51a/01, 51b/03, 52a/04, 52b/03, 54b/06,
55a/05, 55b/01, 55b/06, 56a/02, 56b/01,
56b/06, 56b/07, 57a/07, 58b/02, 59a/09,
59b/02, 60a/02, 61b/09, 62a/04, 63a/08, 64b/06,
65a/08, 67b/06, 70a/07, 71b/04, 72b/03,
72b/04, 74b/08, 74b/09, 76b/08, 76b/08,
77a/09, 77b/01, 77b/01, 77b/03, 78b/07,
78b/08, 79a/03, 81a/9, 82a/03, 83a/06, 83a/06,
83a/09, 83b/01, 84b/02, 85a/05, 85b/04, 89a/06,
89a/07, 89a/08, 89a/09, 89a/09, 90b/02, 91b/04,
91b/05, 92a/03, 93a/05, 94b/03, 95a/03, 95a/08,
95a/08, 96a/05, 97a/03, 97a/08, 98a/06, 98a/06,
99a/01, 101b/01, 102a/08, 102a/09, 102b/01,
102b/08, 103a/01, 103b/06, 103b/08, 104a/03,
107a/05, 107b/06, 109b/05, 110a/03, 111a/02,
111a/06, 111b/07, 114a/09, 116a/03, 116b/01,
117b/03, 118b/09, 119b/04, 119b/08, 121b/02,

123a/01, 123a/03, 123a/04, 123a/08, 123a/09,
123b/02, 123b/06, 124a/03, 125b/09, 127a/06,
127b/03, 128a/01, 128b/04, 128b/08, 129b/03,
130a/01, 130a/02, 132b/06, 133a/04, 133b/04,
134a/04, 134a/06, 134b/06, 135b/01, 137a/08,
137b/02, 137b/03, 138b/03, 140a/01, 140a/04,
140a/06, 140a/07, 140a/08, 140b/02, 140b/04,
141a/01, 141a/01, 142b/03, 143b/09, 144b/03,
145a/07, 145b/02, 146b/03, 148b/07, 149a/09,
149b/02, 152b/02, 152b/07, 154a/03, 156a/01,
158b/02, 158b/05, 164b/07, 165b/01, 165b/06,
166b/06, 166b/08, 167b/03, 171b/07, 172a/08,
172a/09, 173b/05, 174a/06, 175a/02, 175b/03,
175b/04, 177b/06, 178a/06, 178b/03, 179a/05,
179a/08, 180a/09, 183b/07, 183b/09, 185a/02,
185a/07 [212]

a. + ndan sonra 8b/01, 12a/06,
29a/02, 32b/05, 59b/02, 67b/06, 70a/07,
71b/04, 72b/03, 85b/04, 93a/05, 116a/03,
119b/04, 123a/09, 123b/02, 128b/08, 140b/02,
143b/09, 144b/03, 145b/02, 148b/07, 152b/02,
156a/01, 158b/05, 165b/01, 165b/06, 166b/06,
174a/06, 178a/06, 178b/03, 179a/05, 179a/08,
183b/09, 185a/02 [34]

a. + nı 28a/04, 45b/01, 73a/05, 90b/01,
103b/07, 119a/05, 122a/09, 123a/08, 123b/05,
134a/07, 135b/07, 135b/07, 140b/01, 146b/03,
146b/05, 153b/02, 166a/06 [17]

a. + nlardandır 136a/04 [1]

a. + nların 39b/05, 65b/06, 72a/07,
114a/08, 142b/04 [5]

a. + nların gidermesin 72a/07

a. + nların gibi 114a/08

a. + nların ilacın 39b/05, 65b/06

[2]

a. + nlaruñ anlarinuñ mizacı
142b/04

a. + nuñ 4b/09, 17a/09, 20a/03, 68a/04,
68a/07, 68a/08, 68b/01, 68b/03, 68b/05, 74a/05,
81b/05, 111b/09, 122a/07, 123a/05, 125a/06,
135b/06, 145b/03, 184a/03 [18]

a. + nuñ deriñligi 68a/08

a. + nuñ gibuñuñ ‘ilacında 125a/06

a. + nuñ h kmi 20a/03

a. + nuñ icinde 4b/09, 122a/07,
123a/05 [3]

a. + nuñ ‘ilacı 81b/05

a. + nuñ m ddesi 68a/04, 68a/07,
68b/01, 68b/03, 68b/05, 74a/05 [6]

a. + nuñ ortasın 135b/06

a. + nuñ Şarmasında 145b/03

a. + nuñ rengi 111b/09

a. + nuñ sebebi 17a/09

a. + nuñ tiry k dur 184a/03

a. + nuñıla 22a/02, 66a/05, 109a/09,
119b/02, 134b/08, 141a/04 [6]

a. + nuñla 177a/06, 67a/09 [2]

a. + a 20a/02, 20a/07, 27b/08, 28a/04,
2a/03, 39b/05, 57b/01, 63a/07, 68b/05, 93b/06,
93b/08, 96a/01, 96a/02, 99a/07, 102a/03,
104b/09, 105a/02, 106b/06, 107a/02, 110b/03,
111a/05, 120a/04, 120b/05, 124a/04, 124b/09,
129a/09, 135b/04, 140a/05, 141b/07, 142a/01,
146a/02, 151b/06, 152b/06, 155b/06, 156a/05,
161a/05, 161a/07, 167b/05, 184b/03, 188b/03
[40]

[= 307]

‘ab  : <Far. Y nden yapılmış kaba kumaŐ, aba.

a. + dan 159a/07

[= 1]

 b  : <Far. Ayva; (*Cydonia oblonga*). Krş.
ayva, sefercel

a. 117a/07

[= 1]

 bzın : <Far. “ bzen” eŐitli hastalıkların
tedavisinde, iine t rl  bitkilerin konulmasıyla
hazırlanan bir t r banyo.

a. 183b/09

[= 1]

 bzun : Bkz.  bzın.

a. + a 183b/03, 183b/09 [2]

a. + da 187b/07

[= 3]

ac : AcıkmıŐ olma.

a. 184b/07

a. olalar 184b/07

[= 1]

ac- : Bkz. a-.

a.-a 166b/01

a.-alar 123a/08

a.-maa 81b/06

a.-ma 123b/01, 141a/03 [2]

[= 5]

‘ac yib : <Ar. “ac ’ib” ok tuhaf Şey,
anlaŐılmaz.

a. + dend r 184b/02

‘aceb-i a. + dend r 184b/02

[= 1]

‘aceb : <Ar. Acaba, hayret, gariplik, ŐaŐılacak
Şey.

a. 176a/08

a. + d r 11a/01

a. + i + (3) 184b/02

a. + i + (3) ‘ac yibdend r

[= 3]

acı : Acı.

a. 5a/04, 18a/08, 42b/07, 53b/08, 66b/07, 69b/02, 70a/01, 72a/03, 73b/05, 75a/02, 75a/05, 77a/03, 109a/04, 109a/07, 180b/01 [15]

a. bādām 66b/07, 72a/03, 75a/05, 77a/03, 109a/04, 109a/07 [6]

a. bādām yağı 70a/01, 5a/04 [2]

a. bādām yağı 18a/08

a. bādām yağıyla 180b/01

a. bādām şakızı 75a/02

a. hürmāyıla 73b/05

a. şatlu ğidālardan 69b/02

a. tūrmis 53b/08

[= 15]

acıcı : Açıcı, sökücü, çıkarıcı.

a. + lardandır 51a/03

[= 1]

acıķ : Bkz. acuk.

a. 130b/07

[= 1]

acıł- : Açılmak.

a.-a 123b/02, 135a/04 [2]

a.-mazsa 51a/02

a.-sa 109b/09

[= 4]

acılık : Açlık.

a. 6a/08, 6a/08 [2]

a. sebedidür 6a/08

a. vaktde 6a/08

[= 2]

acıuk : Açık.

a. 144b/09

[= 1]

aç- : Açmak, sökmek, çözmek.

a.-alar 141a/05

[= 1]

adam : < Ar. Adam, insan.

a. 182a/06

a. bevli 182a/06

[= 1]

‘adet : < Ar. Görenek, usul, alışkanlık.

a. + i + (1) 38a/04

faşd a. degül idi 38a/04

[= 1]

adlır : < Ar. Ayırık otu, Mekke ayrığı; (*Cydonon dactylon*).

a. 35b/09, 42a/09, 50b/01 [2]

[= 3]

fukā‘-i a. “ayırık otunun çiçeği”

42a/09

adlu : Adını taşıyan, isimli.

a. 21b/09, 103b/01

erbeyān a. marāza 21b/09

sereṭān a. veremün beyānındadır

103b/01

[= 2]

āfet : < Ar. Büyük felaket, bela.

ā. 161a/08

ā. yētişmez 161a/08

[= 1]

āfī : < Ar. Engerek yılanı.

‘ā. 86a/09, 87a/06, 87a/06, 87a/08,

91b/07

‘ā. yılan 86a/09, 91b/07 [2]

‘ā. yılanın etin 87a/06

ķara ‘ā. yılanı 87a/08

[= 5]

‘afş : < Ar. Mazı denilen tane; (*Uercus infectoria*). Krş. māzū.

‘ā. 63a/05, 63b/02, 63b/06, 69b/06,
69b/08, 95b/06, 117b/05 [7]

[= 7]

afsentīn : <Gr. Pelin otu, yavşan otu.
Anadolu’da yirmi kadar türü bilinen ve
veronika olarak da adlandırılan bir bitki;
(*Artemisia absinthum*). Krş. bellūt, şīh.

a. 3a/08, 4b/08, 14a/08, 14b/09,
15a/01, 49a/06, 184a/04 [7]

a. bişmiş şü 4b/08

a. şuyın 14a/08

[= 7]

aġ : Örümcek vb. hayvanların salgılarıyla
oluşturdukları örgü.

a. + in + (ag.in) 133b/07

örümcek a. 133b/07

[= 1]

aġac : Aġaç.

a. 37b/06, 40b/01, 100a/08 [3]

a. kavunu ekşisi “Helile otu, aġaç
kavunu; (*Teminalia*).” 37b/06, 74b/01, 100a/08
[2]

yeşil a. kurbagası yağın 40b/01

a. + dur 169a/04

a. + ı + (1) 33b/08, 54a/01, 76b/08,
77a/08, 77b/06, 85a/01, 91a/06, 101a/09,
117b/09, 137a/05 [10]

aġı a. köki 54a/01

aġı a. yaprağı 76b/08, 77a/08,

85a/01 [3]

aġı a. yaprağıyla 91a/06

gül a. küli şuyı 137a/05

maştakī a. yağıyla 33b/08

şām a. yaprağı 117b/09

üzüm a. kabuğı 77b/06

üzüm a. küli 101a/09

a. + inuġ 101b/08

üzüm a. küli 101b/08

[= 16]

aġar- : Aġarmak, beyazlaşmak.

a.-inca 124b/01

[= 1]

aġı : Zakkum aġacı; (*Nerium oleander*). Krş.
dıflī.

a. 54a/01, 76b/08, 77a/08, 84b/09,
91a/05, 136b/01 [6]

a. aġacı köki 54a/01

a. aġacı yaprağı 76b/08, 77a/08,

84b/09 [3]

a. aġacı yaprağıyla 91a/05

[= 6]

aġız : 1. Aġız. 2. Uç, kenar, başlangıç. Krş.
fem.

a. 20a/01, 27b/03, 38b/06, 46a/01,
114b/08, 130a/05, 132a/09 [7]

a. bitmege 114b/08

a. bitmesinden 132a/09

a. icine 20a/01

a. kokuşu ‘ilācın 46a/01

a. yarasına 130a/05

a. + a 27a/06, 30b/02, 30b/03 [3]

a. + da 26b/05, 28b/05, 35a/05, 37b/04,
37b/08, 38b/04, 39a/08, 45b/07, 45b/08,
46b/06, 47a/03, 48a/05 [12]

a. olan ākileyi 28b/05

a. olan beşre ‘ilācın 26b/05

a. + dan 45b/04, 45b/04 [2]

a. kan aġmanuġ ‘ilācın 45b/04

a. + la 180a/02

[= 25]

- ağrı** : Ağrı, hastalık. Krş. elem, vaca^f.
a. + sı 6b/08, 9b/08, 72b/09 [3]
kulağ a. 6b/08
a. + sına 9b/02
kulağ a. 9b/02
a. + sında 40a/07, 7a/09 [2]
diş a. 40a/07
a. + sını 6b/07
kulağ a. 6b/07
[= 7]
- ağrın-** : Vücudun bir yeri ağırlı durumda olmak.
a.-masınuğ 43a/01
diş a. 43a/01
[= 1]
- ağru-** : Vücudun bir yeri ağırlı durumda olmak.
a.-r 112a/09
[= 1]
- ağsur-** : Aksırmak, hapşirmek.
a.-makdan 116b/05
[= 1]
- ağu** : Zehir, ağı. Krş. zehr, semm.
a. + sını 182a/07
[= 1]
- ağulu** : Zehirli.
a. 119a/07
[= 1]
- ağ(ı)z** : Bkz. ağız.
a. + ı + (1) 109b/09, 114a/07, 114b/04,
114b/06, 114b/08, 115a/01, 115a/05, 115a/07,
130b/08, 131a/02, 133b/04 [11]
a. + ın 114a/04, 130b/07, 144b/06,
144b/09, 166b/01 [5]
cerāhatuğ a. 130b/07, 144b/06,
144b/09 [3]
- a. + ına 48b/03, 49a/01, 114b/07,
144b/09, 184a/08 [5]
a. + ında 38a/08, 121a/01, 122b/01,
122b/04 [4]
a. + ından 115a/03
a. + unda 38a/08
[= 27]
- āher** : < Ar. Başka, diğer, gayrı.
a. 130a/08
[= 1]
- āhir** : < Ar. Nihayet, son olarak.
ā. 144b/04
ā. olamaz 144b/04
ā. + inde 30a/04, 150a/01 [2]
bu ʿilletüñ ā. 30a/04
[= 3]
- aḥlāt** : < Ar. Karışım.
a. + ı + (2) 62b/01
[= 1]
- aḥmer** : < Ar. Kırmızı, kızıl. Krş. kırmızı, al,
kızıl, lük.
a. 20b/06, 29a/04, 31a/02, 35a/01,
35a/02, 46a/05, 54b/07, 55a/03, 72b/07, 82a/04,
91b/03, 122b/06, 126b/07, 130a/08, 180a/09
[15]
merhem-i a. 82a/04, 122b/06 [2]
zāc-ı a. 35a/01
zerniḥ-i a. 20b/06, 29a/04,
122b/06 [3]
zerniḥ-i a. 46a/05, 55a/03, 130a/08,
72b/07, 91b/03 [5]
zerniḥ-i a. 54b/07
zerniḥ-i a. 31a/02, 35a/02, 180a/09
[3]
a. + ile 70b/05, 180a/01 [2]

- zıkr êtdüğümüz merhem-i a.
70b/05
- zernih-i a. 180a/01
- a. + le 70a/07
- merhem-i a. 70a/07
- [= 18]
- aḥşam** : Akşam.
- a. 58b/08
- a. + da 22a/04, 78a/05, 180b/05,
183a/01 [4]
- [= 5]
- aḥvāl** : < Ar. Oluşlar, bulunuşlar, durumlar.
- a. + ini 171b/09
- [= 1]
- aḥzār** : < Ar. Yeşil. Krş. yeşil.
- a. 77a/09
- uṣṣnān-ı a. 77a/09
- [= 1]
- aḥzār** : Bkz. aḥzār.
- a. 35a/07
- zāc-ı a. 35a/07
- a. + ı + (2) 22a/03
- zāc-ı a. 22a/03
- a. + ıla 69a/01
- uṣṣnān-ı a. 69a/01
- [= 3]
- aḳ** : Ak, beyaz.
- a. 27b/05, 51a/09, 67a/07, 70a/04,
80b/04, 83b/05, 83b/05, 84a/06, 87a/05,
89b/04, 111a/04, 111b/08, 122a/04, 135a/05,
178a/04, 178b/01 [16]
- a. bahaḳ 83b/05
- a. baraşuḣ sebeblerin 83b/05
- a. nesne 178b/01
- a. ola 87a/05
- a. olmaḳdur 27b/05, 80b/04,
122a/04 [3]
- a. olub 178a/04
- a. olur 84a/06, 111b/08 [2]
- a. olursa 70a/04, 135a/05 [2]
- a. şırça 67a/07
- a. şoḡan 51a/09
- yaş a. üzümle 89b/04
- a. + dan 112a/02
- a. + dur 19b/06, 68b/04, 84a/04 [3]
- a. + ı + (1) 60a/05
- yumurda a. 60a/05
- a. + ı + (aḡ.ı) + (1) 7a/03, 14b/05,
78a/01 [3]
- yumurda a. 7a/03, 14b/05, 78a/01
[3]
- a. + ina + (aḡ.ına) 133b/05, 134a/05 [2]
- yumurda a. 133b/05, 134a/05 [2]
- a. + ıyıla + (aḡ.ıyıla) 15a/06, 39b/09 [2]
- yumurda a. 15a/06, 39b/09 [2]
- [= 28]
- aḳ-** : Akmak.
- a.-a 19b/08, 35b/08, 37b/08, 50a/05,
56b/07, 62a/04, 115a/09 [7]
- ḳan a. 50a/05, 56b/07, 62a/04 [3]
- ruṭübet a. 37b/08
- a.-an 11a/09
- ḳulaḳdan a. ḳan 11a/09
- a.-ar 23a/03, 49b/08, 68b/01, 110a/02,
124a/03, 134a/01, 135a/01, 148a/01 [8]
- ḳan a. 49b/08, 110a/02 [2]
- a.-arsa 21b/06
- nesne a. 21b/06
- a.-ınca 83b/01
- ḳan a. 83b/01

a.-madısa 114b/02
a.-mağ 49b/01
 ğan a. 49b/01
a.-manuñ 10b/04, 45b/04 [2]
 kulağdan ğan a. ‘ilācın 10b/04
 ağızdan ğan a. ‘ilācın 45b/04
a.-masa 50b/05, 126a/07 [2]
 ğan a. 50b/05
a.-ması 106a/02
 mādde a. 106a/02
a.-masınuñ 9b/09
 kulağdan iriñ a. ‘ilācın 9b/09
a.-mazsa 21b/07
a.-sa 34b/02, 58b/02, 59a/01, 62b/08,
148a/03 [5]
 iriñ a. 148a/03
 nesne a. 62b/08
a.-ub 50b/02
 [= 33]

‘ağab : <Ar. Art, arka.

a. + ince 5a/03

[= 1]

‘ağalyā : <Gr. Mısır’da yetişen kust ağacının meyvesinden çıkarılan usare; (*Succus acaciae*).

a. 24a/02, 30b/07, 43a/07, 74b/03,
75a/03, 77b/03, 130a/06, 151a/09, 165b/07,
166a/01, 176a/03 [11]

[= 11]

‘ağfe : <Ar. Eklemlerde olan boynuz, gibi siğil. Krş. sigil, şālīl.

a. 82a/08

a. + dedür 82a/06

[= 2]

‘ağırğarhā : <Ar. Pire otu, nezle otu; (*Anacyctus pyrethrum*).

a. 29a/08, 30a/05, 31a/02, 34b/06,
41a/06, 45a/04, 46b/08, 84b/09, 86a/02, 86b/07,
186a/08, 186b/05, 187a/03, 187a/05

[= 14]

‘ağıt- : Akıtmak.

a.-alar + (akıd-alar) 12b/08, 90b/04,
94a/08, 97a/03, 98b/05, 102a/02, 106b/03,
111a/02, 12b/08, 144b/04, 150a/02, 150a/03,
181b/08, 184a/09 [14]

ğan a. 94a/08, 181b/08 [2]

devālar a. 12b/08

a.-mağā 56a/05

ğan a. 56a/05

a.-mamak 49b/08

a.-mayalar 106b/02

a.-ur + (ağıd-ur) 34a/02

a.-urlar + (ağıd-urlar) 71b/07

[= 19]

‘ağile : <Ar. Yenirce denilen yara.

ā. 59a/02, 59a/03, 97b/02, 98a/07,
98a/08, 144b/04 [6]

ā. olmaya 144b/04

ā. olmazdan öñdin 59a/03

ā. + nüñ 97b/02

ā. + sine 41b/03, 41b/04

ā. + ye 35a/05

ā. + yi + (2) 28b/06

ağızda olan ā. 28b/06

[= 11]

‘ağreb : <Ar. Akreb.

9b/04, 184b/09, 186b/02 [3]

duhn-ı a. 9b/04

[= 3]

‘ağsi : <Ar. Ters, zıt.

a. 120b/08

[= 1]

akşurducı : Aksırdıcı.

a. 13a/08

a. devālar 13a/08

[= 1]

al : Kırmızı, kızıl. Krş. aḥmer, kızıl, kırmızı, lük.

a. 95a/06, 133b/09 [2]

a. kızıldur 95a/06

a. olur 133b/09

[= 2]

al- : Almak.

a.-alar 11a/05, 11b/06, 13a/05, 14a/02, 21a/04, 47a/06, 47b/02, 51b/03, 69b/05, 102b/07, 109b/05, 129b/05, 133b/05, 134a/05, 140a/07, 182b/08 [16]

a.-asım 152b/04

a.-dılarsa 150a/09

şovuḡ a. 150a/09

a.-ması 109b/02

ḡara yılanuḡ yaḡm a. 109b/02

a.-ub 40b/02

[= 20]

‘alā : < Ar. Üst, üzere.

‘a. 1b/04, 1b/04 [2]

[= 2]

‘alāmāt : < Ar. İzler, nişanlar.

‘a. + i + (1) 134b/09

[= 1]

‘alāmet : < Ar. Belirti, işaret, iz, nişan.

‘a. 48a/09, 147b/01 [2]

yaramaz ‘a. degüldür 147b/01

‘a. + i + (1) 5b/08, 6a/01, 6a/08, 20a/04, 21b/05, 27b/03, 27b/04, 27b/05, 27b/06, 27b/07, 45b/05, 64a/06, 64a/08, 79b/07, 80a/05,

80b/04, 93b/09, 94a/04, 94a/05, 102a/05, 102a/06, 103a/05, 106b/09, 112a/05, 120a/01, 120b/06, 121a/08, 121b/05, 122a/03, 123a/06, 124a/05, 132b/02, 133b/09, 143b/05, 154b/05, 160a/07, 160a/09, 165a/09, 166a/04, 166b/04, 172b/08, 173a/03 [38]

balğamdan olanuḡ ‘a. 102a/06

cem‘ olmak ‘a. 94a/04

cıkmaḡ ‘a. 143b/05

çeḡe cıkmasınuḡ ‘a. 166a/04

hılıḡ dökülmenüḡ ‘a. 6a/01

ic yüz cıkmaḡ ‘a. 172b/08

irüḡ olmak ‘a. 94a/05

istirḡā ‘a. 64a/08

ḡatı cekmenüḡ ‘a. 160a/07

ḡavī olmak ‘a. 124a/05

marazuḡ ‘a. 93b/09

riyāḡi’l-mennüḡ ‘a. 5b/08

sevdādan olanuḡ ‘a. 102a/05

temeddüd ‘a. 64a/06

verem ‘a. 132b/02

yérine varmasınuḡ ‘a. 165a/09

yumuşak cekmenüḡ ‘a. 160a/09

‘a. + ler 155b/04, 164a/07 [2]

yaramaz ‘a. 155b/04, 164a/07 [2]

‘a. + lerin 79b/05, 83b/05 [2]

‘a. + lerinüḡ 88a/04, 91b/09 [2]

[= 50]

alay : Bütün, hep.

a. + i + (1) 56a/04

bevāsīrūḡ ā. 56a/04

[= 1]

alcak : Alçak, aşağı olan.

a. 84a/05

a. olur 84a/05

- [= 1]
- alcı** : Bkz. alçı.
- a. 25a/06
- a. + y₁ + (2) 24a/06
- [= 2]
- alçı** : Alçı. Krş. cibs̄in.
- a. + ya 134a/04, 178a/04 [2]
- [= 2]
- aldur-** : 1. Aldırmak. 2. Zararlı, tehlikeli bir şeye uğramak.
- a.-maktur 150a/05
- şovuk a. 150a/05
- [= 1]
- ālet** : <Ar. Bir el işini veya mekanik bir işi gerçekleştirmek için özel olarak yapılmış nesne.
- a. 154b/02
- yaracak ā. 154b/02
- a. + i + (2) 149a/05
- delecek ā. 149a/05
- a. + ile 11b/09, 48b/03, 119a/03, 149a/06 [4]
- arıdacak ā. 11b/09
- başı mücevvef ā. 119a/03
- kesecek ā. 149a/06
- tutacak ā. 48b/03
- [= 6]
- alın** : Alın.
- a. 70b/01
- a. + a 24a/07
- a. + dan 69a/07
- a. + i + (2) 18a/01
- [= 4]
- ālihi** : Tanrı.
- a. 1b/04
- [= 1]
- alma** : Elma.
- a. 28b/02, 100a/09, 112b/05 [3]
- ekşi a. şarābı 100a/09, 112b/05 [2]
- ķābız a. 28b/02
- [= 3]
- al(ı)n** : Bkz. alın.
- a. + ina 25a/04, 25a/08
- [= 2]
- alt** : Alt, aşağı.
- a. + i + (1) 162b/04
- a. yanın 162b/04
- a. + ina 39b/09, 55a/07, 129b/04, 153b/06, 154a/01, 155b/08, 159a/01, 169a/05 [8]
- dil a. 39b/09
- ķoltuk a. 153b/06, 169a/05 [2]
- ķoltuđı a. 159a/01
- omuzları a. 154a/01
- a. + ında 39b/04, 132b/05, 132b/06, 140b/08, 179b/07, 179b/08 [6]
- deri a. 132b/05
- dil a. 39b/04
- şargu a. 140b/08
- tırnak a. 179b/07, 179b/08 [2]
- a. + ındağı 169b/06, 169b/07 [2]
- a. + ından 152b/07, 152b/08, 168a/05 [3]
- başı a. 152b/08
- ceņe a. 152b/07
- ķoltuk a. 168a/05
- [= 20]
- altı** : Altı.
- a. 12a/09, 76b/06, 124a/09, 129b/08, 177b/02, 177b/07, 181b/02 [6]

a. avkıye 177b/02
a. cüz 177b/02
a. dirhem 76b/06, 124a/09 [2]
on a. cüz 12a/09
a. + dur 92a/04
[= 8]

altıncı : Altıncı.

a. 11b/03, 23b/05, 35b/06, 42b/05,
47b/08, 67b/06, 83b/04, 97b/01, 106b/05,
120b/03, 144a/01, 161a/06, 172a/03 [13]

altmış a. faşıl 83b/04

elli a. faşıl 67b/06

kırk a. faşıl 47b/08

on a. faşıl 23b/05

otuz a. faşıl 42b/05

seksen a. faşıl 106b/05

toğsan a. faşıl 120b/03

yétmiş a. faşıl 97b/01

yigirmi a. faşıl 35b/06

yüz a. faşıl 144a/01

yüz on a. 161a/06

yüz yigirmi a. 172a/03

[= 13]

altmış : Altmış.

a. 38a/04, 74a/02, 75b/02, 79b/04,
81b/08, 82a/06, 83b/04, 88a/03, 88b/08, 91a/02
[10]

a. altıncı faşıl 83b/04

a. beşinci faşıl 82a/06

a. birinci faşıl 74a/02

a. dördüncü faşıl 81b/08

a. ikinci faşıl 75b/02

a. sekizinci faşıl 88b/08

a. toğuzuncu faşıl 91a/02

a. üçüncü faşıl 79b/04

a. yedinci faşıl 88a/03

[= 10]

altmışıncı : Altmışıncı.

a. 73a/04

a. faşıl 73a/04

[= 1]

altun : Altın.

a. + la 152a/09

[= 1]

‘āmm : < Ar. Umumi, genel.

‘a. 92b/04, 146b/07 [2]

‘ā. olur 146b/07

‘ā. olursa 92b/04

[= 2]

amma : < Ar. Ama.

a. 1b/05, 25b/06, 25b/09, 26a/04,
26a/08, 30a/04, 31b/02, 32a/03, 37b/04, 41b/05,
48a/04, 48b/01, 48b/04, 50a/03, 55b/08, 57a/01,
57b/09, 58b/01, 59a/01, 60b/08, 61b/06,
63b/07, 65a/01, 65a/03, 65a/06, 68a/09, 69a/04,
70a/09, 72a/08, 72b/05, 73b/04, 74a/05, 74a/08,
75a/08, 76a/01, 76a/08, 77a/04, 78b/05, 78b/09,
80b/08, 81a/01, 81b/04, 83b/03, 84a/03, 84a/09,
85a/02, 85a/02, 85b/06, 86a/08, 87a/02, 88a/06,
88b/01, 90a/02, 90a/06, 90a/07, 90b/04,
100a/05, 105b/01, 107a/03, 107a/07, 107b/03,
108a/01, 108a/07, 110a/01, 112b/05, 114a/05,
114b/06, 120a/04, 123a/05, 124a/02, 125a/04,
126a/05, 126a/07, 126b/05, 133a/08, 137a/02,
137b/01, 139a/08, 142b/07, 145a/02, 145b/03,
145b/09, 146a/05, 147b/01, 147b/08, 149a/04,
151a/02, 151b/01, 153a/05, 154b/02, 156a/02,
156a/04, 156b/06, 156b/09, 157b/04, 157b/07,
158a/01, 158b/02, 158b/06, 158b/08, 159a/04,
160b/05, 160b/09, 161a/01, 162a/07, 163b/07,

164a/01, 164a/03, 164a/04, 164b/01, 164b/07,
164b/08, 165b/05, 166a/07, 168a/06, 168b/04,
169a/01, 170a/08, 170b/07, 170b/09, 171a/01,
171b/02, 171b/08, 174b/09, 176a/01, 176b/05,
17a/08, 185a/05, 187b/05, 188b/02 [130]
[= 130]

ana : Anne.

a. + larınıñ 28a/01, 28a/05 [2]

a. südi 28a/01, 28a/05 [2]

a. + sından 2a/02

[= 3]

ancılayın : O şekilde.

a. 2a/03, 123b/09, 131a/08, 131a/08,
135b/08, 142b/05, 171b/04 [7]

[= 7]

anduz : Andız, yaprakları dikenli olan bir çeşit
ardıç, kırlarda yetişen zararlı bir ot; (*Inula*
helenium).

a. 86a/01, 177a/06 [2]

[= 2]

‘aneb : < Ar. “‘ineb” Üzüm; (*Vitis vinifera*).

‘a. + ile 37a/07

rubb-ı a. “Pekmez.” 37a/07

[= 1]

anīsōn : < Gr. Anason; (*Pimpinella anisum*).

a. 30b/05

[= 1]

anķardiyā : < Gr. Beladır balı. Krş. ‘asel-i
belādır, belādur balı.

a. 186b/03

[= 1]

anzarūt : Bkz. anzurūt.

a. 10a/02, 10a/05, 12a/02, 32a/08,
53b/05, 98b/08, 128a/01, 128a/04, 128a/08,
133a/06 [10]

a. şuyıyıla 53b/05

a. + dan 23b/03

[= 11]

‘anzarūt : Bkz. anzurūt.

‘a. 10b/01

[= 1]

anzurūt : < Far. Göz otu; (*Astragalus*
sarcocolla).

a. 4b/05, 99b/08 [2]

[= 2]

ara : Ara, mesafe.

a. + ları + (1) 90a/06

barmaķ a. 90a/06

a. + sı 174a/05

marīzūñ başı a. 174a/05

a. + sın 149a/06

delügün a. 149a/06

a. + sına 135b/01, 149a/09, 175a/08 [3]

uyluğ a. 175a/08

kemük a. 149a/09

ğışā-i müstebtin a. 135b/01

a. + sında 22b/08, 84a/03, 110b/03,
112a/09, 184b/04 [5]

kenīseye girenün budı a. 184b/04

a. + sından 175b/02

budı a. 175b/02

[= 12]

‘arab : < Ar. Arap.

‘a. 54b/04

‘a. devesi südügi 54b/04

[= 1]

‘arabī : < Ar. Araplarla ilgili, Araplara özgü
olan.

‘a. 113b/07

şahm-ı ‘a. 113b/07

- [= 1]
- a'rāz** : <Ar. Hastalık alametleri.
- a. + ı + (3) 186a/05
- a. semm 186a/05
- [= 1]
- ard** : Art, arka.
- a. + a 163b/06, 166a/04, 169b/08, 170a/02 [4]
- a. + ina 168a/07, 172b/07, 173b/01 [3]
- a. + ında 15a/07, 100a/02, 107b/09 [3]
- kulak a. çıkan veremler 'i. 15a/07
- kulak a. 100a/02, 107b/09 [2]
- a. + ından 69a/07
- kulak a. 69a/07
- [= 11]
- arık (I)** : 1. Temiz, münezzeh. 2. Yabancı şeylerden arınmış, katışıksız, saf, halis.
- a. 121a/08
- a. olmakdur 121a/08
- [= 1]
- arık (II)** : Zayıf, cılız, sıska.
- a. 168a/02
- a. kişiler karıcası 168a/02
- arın-** : Katışıksız, arı duruma gelmek.
- a. -miş + (2) 90a/08
- a. keci yağı 90a/08
- [= 1]
- arıt-** : Arıtmak, temizlemek.
- a. -acak + (arıt-acak) + (1) 11b/09
- kulak a. âletile 11b/09
- a. -alar + (arıt-alar) 11b/09, 119a/08 [2]
- [= 3]
- arız** : <Ar. Vaka, vaki olan şey.
- a. 6b/05, 22b/09, 23a/01, 28a/01, 78b/09, 99a/08, 108b/03, 138b/06, 143a/02, 143a/03, 144a/01, 144a/04, 148a/06, 150b/07, 150b/08, 155b/01, 156a/04, 156b/04, 158a/01, 161b/02, 161b/05, 164a/04, 164a/07, 164a/08, 167a/01, 167a/02, 171a/05, 172b/03, 180b/06 [29]
- 'ā. olmaz 150b/07, 171a/05 [2]
- 'ā. olsa 144a/04, 148a/06, 156b/04, 158a/01, 172b/03 [5]
- 'ā. olur 6b/05, 22b/09, 23a/01, 28a/01, 78b/09, 99a/08, 143a/02, 143a/03, 144a/01, 150b/08, 155b/01, 156a/04, 161b/02, 161b/05, 164a/04, 164a/07, 164a/08, 167a/01, 167a/02, 180b/06 [20]
- 'ā. olurmış 108b/03
- kemükde 'ā. olan marazlar 138b/06
- [= 29]
- arka** : Arka.
- a. 171b/04
- a. omurgaları 171b/04
- a. + sı 116b/04, 148b/06, 155b/08, 168b/05, 171a/09, 175a/07 [6]
- a. üzerine 116b/04, 148b/06, 155b/08, 175a/07 [4]
- tahta a. üzerine 171a/09
- a. + sında 107b/01
- el a. 107b/01
- a. + sını 161a/03
- el a. 161a/03
- a. + ya 115b/07, 156a/06 [2]
- [= 11]
- arkurı** : Birbirinin tersine, çaprazlama, aykırı.
- a. + sına 149a/01
- [= 1]
- arpa** : <Arpa; (*Hordeum vulgare*). Krş. şa'ir.

a. 9a/09, 28b/02, 32b/06, 42a/02, 45a/07, 50a/09, 57b/07, 60a/06, 94b/06, 99b/04, 103a/07, 105b/04, 113b/06, 117a/03, 118a/03, 131a/04, 131b/04, 188b/01 [18]

a. kavudı 131a/04

a. kavudundan 50a/09

a. kavudunu 113b/06

a. unı 9a/09, 28b/02, 32b/06, 57b/07, 60a/06, 94b/06, 99b/04, 105b/04, 117a/03, 131b/04 [10]

a. unıyla 103a/07, 188b/01 [2]

göyünmiş a. 42a/02, 118a/03 [2]

ihrāk olmuş a. 45a/07

[= 18]

arşlan : Arşlan.

a. 184b/09, 185a/05 [2]

[= 2]

arşanışā : < Ar. Domuz ağırşığı denilen, diş ağrılarına iyi gelen bir kök. Krş. çoğan, kündüs.

a. 51a/04

a. + dan 51a/02

[= 2]

artuğ : Fazla.

a. 23a/06

a. olur 23a/06

[= 1]

ās : < Ar. Mersin ağacı ve yemişi. Krş. mersin yemişi.

a. 63a/05

[= 1]

aş- : Asmak.

a.-a 159a/02

a.-alar 48a/01

a.-mayalar 154a/09

[= 3]

‘aşāe’r-rā’ : Bkz. ‘aşāe’r-rā’ī.

a. + yıla 117a/02

[= 1]

‘aşāe’r-rā’ī : < Ar. Sığır kuyruğu otu, dana kuyruğu, kurt kulağı, çübān dikenini de denilen, dişisi ve erkeği bulunan bir ot; (*Vesbascum sinicatum*).

a. 10b/07, 11a/02, 24a/03, 33a/09, 36a/08 [5]

a. şuyı 24a/03

a. şuyına 11a/02

a. şuyıyla 10b/07

[= 5]

asakoy- : Asmak.

a.-a 154a/07

a.-alar 116a/07, 160b/01, 174a/05 [3]

[= 4]

āsān : < Far. Kolay.

a. 106a/02, 115a/06, 116a/09, 123b/05, 161b/01, 174b/04 [6]

a. ola 106a/02, 115a/06, 116a/09 [3]

a. olur 161b/01, 174b/04 [2]

a. + dur 119b/06, 153a/05, 163b/02, 163b/03, 168a/02, 169b/05, 169b/08, 170b/08, 171b/08, 182b/06 [10]

[= 16]

āsānlık : < Far.-T. Kolaylık.

a. + ıla + (asanlıg.ıla) 119a/05, 135a/03, 168b/01

[= 3]

‘aşāre : Bkz. ‘uşāre.

‘a. 186a/09

‘a. + i + (3) 3a/07, 50b/01 [2]

afsentin ‘a. 3a/07

ķuraz ʿa. 50b/01
ʿa. + si 3a/05, 3b/07, 7a/06, 10b/07,
14b/02, 19a/07, 34a/01, 36a/08, 38a/08, 53b/04,
127a/08 [11]

defne yabrağı ʿa. 3b/07

esrār yabrağı ʿa. 7a/06

irsā ʿa. 34a/01

ķıssaʿ-i ħimār ʿa. 14b/02, 127a/08

[2]

ķıssaʿü'l-ħimār ʿa. 3a/05

liħyetü't-teys ʿa. 53b/04

mārül ʿa. 36a/08, 38a/08 [2]

pazu ʿa. 19a/07

sumāk ʿa. 10b/07

ʿa. + sin 38a/08

mārül ʿa. 38a/08

ʿa. + sini 51a/01

šođan ʿa. 51a/01

ʿa. + siyile 24b/02, 66b/06 [2]

kerrās ʿa. 24b/02

yaş söğüt yaprağı ʿa. 24b/02

ʿa. + ye 28a/08

ʿa. + yile 21a/07

[= 20]

ʿasel : < Ar. Bal. Krş. bal.

ʿa. 8b/05, 14b/04, 86b/01, 89b/08,
125a/01, 185b/05 [6]

ʿa. + e 10a/06, 10b/02

ʿa. + i + (3) 82b/09, 85b/07, 187a/09 [3]

ʿa. belādır 85b/07, 187a/09 [2]

ʿa. belādur 82b/09

a. + ile 10a/03, 10a/08, 12a/01, 13a/02,
15a/04, 30b/06, 34a/05, 41a/04, 72a/01,
125a/03, 185b/07, 186b/07, 188a/07 [13]

mā²-i ʿa. 12a/01, 34a/05, 125a/03

[3]

[= 24]

ʿaşfar : < Ar. Yalancı safran, uspur. Krş.
ķurtam, ķartum, zaʿferān.

ʿa. 81a/04

[= 1]

aşfer : < Ar. Sarı. Krş. şaru, şarı.

a. 29a/04, 31a/02, 35a/02, 39a/05,
45a/02, 46a/05, 55a/04, 69a/09, 72b/07, 72b/09,
76b/09, 77b/02, 78a/06, 83a/03, 129b/01,
130a/06, 130a/09, 180b/01 [18]

helīlec-i a. 39a/05, 45a/02, 69a/09,
78a/06 [4]

kibrīt-i a. 76b/09

zāc-ı a. 77b/02

zernīħ-i a. 46a/05, 129b/01,
130a/06 [3]

zernīħ-i a. 72b/07, 180b/01 [2]

zernīħ-i a. 72b/09, 83a/03 [2]

zernīħ-i a. 35a/02, 130a/09 [2]

a. + ile 13b/02, 110a/03 [2]

helīlec-i a. 110a/03

zürür-ı a. 13b/02

[= 20]

aşhābihī : < Ar. Peygamberin yanındakiler.

e. 1b/04

[= 1]

ʿaşı : < Ar. Karşı gelen.

ʿa. 146a/01

ʿa. olsa 146a/01

[= 1]

ʿasir : Ar. Zor, güç, zahmetli.

ʿa. + dür 156b/02

[= 1]

aşl (I) : < Ar. Bir şeyin kendisi, gerçeği.

a. + ı + (1) 158b/04

[= 1]

aşl (II) : < Ar. Kök, asıl, menşe. Krş. kök, dib.

a. + ı + (3) 37a/09, 86a/05, 86a/06,
127a/01 [4]

a. fāşrā 86a/06

a. ḥıssı'l-ḥimār 127a/01

a. lūf 86a/05

a. süsen 37a/09

[= 4]

aşla : < Ar. Hiçbir zaman, hiçbir biçimde.

a. 174b/02

[= 1]

aşlı'n-nilüfer : < Ar. Nilüfer kökü.

a. 86a/06

[= 1]

aşlı'l-ḥantaḥ : < Ar. Ebucehil karpuzu kökü.

a. 187a/08

[= 1]

aşlü'l-ḥarṭanişā : < Ar. Çöven kökü.

a. 186a/09

[= 1]

aşlü'l-ḥunşā : < Ar. Çiriş otu kökü.

a. 86a/06

[= 1]

aşlü'l-kebre : < Ar. Gebre otu kökü. Krş.
kebere köki.

a. 55a/02, 55a/04, 55a/08, 55b/03,
186b/06 [5]

[= 5]

aşlü'l-lūf : Yıllanyastığı kökü. Krş. yılan
yaşduğı köki.

a. 16b/05, 86b/04, 86b/05 [3]

[= 3]

aşlü's-sūs : < Ar. Meyan kökü.

a. 55a/02

[= 1]

ḥaşşāre : Bkz. ḥuşāre.

ḥa. + i + (3) 3a/09, 10b/09, 25b/01 [3]

ḥa. kerrāt 10b/09

ḥa. laḥiyetü't-teys 25b/01

ḥa. sezāb 3a/09

[= 3]

aş : Aş, yemek.

a. 50a/08

sumāklu a. 50a/08

a. + ı + (1) 80a/04, 98b/04, 99b/01 [3]

ḳadın ṭuzlğı a. 99b/01

ḳoruḳ a. 80a/04

muḳaşşer mercimek a. 98b/04

[= 4]

aşāga : Aşağı, alt.

a. 19b/09, 23a/04, 47a/07, 47b/04,
48a/01, 59a/09, 115a/05, 140a/09, 153a/08,
154a/02, 156a/04, 158a/01, 158a/09, 158b/01,
164a/02, 169a/06, 171a/08, 171b/07 [18]

a. ṭaraf oñurğaları 171a/08

a. ṭaraf oñurğasına 158a/01

a. ṭarafa 115a/05, 140a/09, 169a/06

[3]

a. ṭarafda 156a/04

a. ṭarafdan 171a/08

mīlün a. ṭarafından 59a/09

a. + dan 106a/01, 115a/08, 115a/08,
171b/03, 174a/09 [5]

a. + sı 150b/08, 160a/03 [2]

a. + ya 153a/09, 154a/06, 162b/05 [3]

[= 28]

aşāğı : Bkz. aşāga.

- a. + ya 168b/03
[= 1]
- āşikāre** : < Ar. Belli, açık, meydanda.
a. 149a/02
a. ola 149a/02
[= 1]
- at** : At.
a. + a 138a/01
a. binmeden 138a/01
[= 1]
- ‘aṭaṣ** : < Ar. Susama, susuzluk, hararet.
‘a. + dur 80a/06
[= 1]
- ‘avdet** : < Ar. Geri gelme, dönüş, dönme.
‘a. 107a/07, 110a/08, 147b/04 [3]
‘a.  der 107a/07, 147b/04 [2]
‘a.  tmeye 110a/08
[= 3]
- avkıye** : < Ar. “vakıyye” Okka, d rt y z dirhemlik tartı.
a. 55a/09, 177b/07, 177b/08, 177b/09
[4]
[= 4]
- ‘avrat** : < Ar. Kadın. Krş. kadın.
‘a. 25b/05, 37a/05, 44a/09 [3]
‘a. s di 37a/05
‘a. s diyile 44a/09
‘a. + uŋ 65b/07
‘a. raŋmin 65b/07
[= 4]
- avuc** : Avu.
a. 52a/01, 55a/09, 113a/02 [3]
[= 3]
- ay** : Ay.
a. 142a/07
- a. + dan 181b/01, 181b/02 [2]
[= 3]
- aya** : Avu ii.
a. + sıyıla 170a/07
[= 1]
- ayak** : Ayak.
a. 88b/09, 90a/02, 173a/05, 175a/05, 175b/05 [5]
a. kem klerinde 175a/05
a.  arağın 175b/05
a. yarılmamın 88b/09
cıkımiş a. 173a/05
a. + da 107b/02, 188b/06 [2]
a. + dan 174a/04
a. + ı + (ayağ.ı) + (1) 164a/06, 173a/01, 174a/04, 183a/08 [4]
a. k parılmış z r riħden 183a/08
a.  zerine 164a/06
cıkımiş  araf a. 173a/01
cıkıkuğ a. 174a/04
a. + ın + (ayağ.ın) 163a/06, 173a/07, 175b/03 [3]
a. + ları + (1) 188b/03
a. + ları + (2) 3a/03, 161b/09 [2]
a. + ların 174a/01
a. + larından 116a/07
a. + uŋ + (ayağ.uŋ) 90a/08, 163a/09, 174a/03, 175b/07 [4]
a. b k  ecz sı 163a/09
a. birbirinden ıraklığı 174a/03
a.  ayrı kem kleri 175b/07
a.  ayrı y ri 90a/08
[= 24]
- ayak kabı** : Ayakkabı. Krş. na‘lın.
a. + ndan 138a/01

[= 1]
ayāric : <Gr. İlaç olarak kullanılan bir grup macuna verilen genel ad.

a. 84b/01
ḥabb-ı a. 84b/01
a. + i + (3) 3a/01, 66b/01, 77a/05,
84b/01, 85a/05 [5]

a. fayḳarā 85a/05
a. fayḳarāya 77a/05
a. fayḳarāyla 3a/01, 66b/01 [2]
a. lūḡāziyā 84b/01
a. + ile 5a/04, 20a/08, 93a/03 [3]
ḥabb-ı a. 93a/03

[= 9]

ayır- : Ayırmak.

a.-alar 135a/08

[= 1]

ayran : Ayran, yoğurdun sulandırılıp çalkalanmasıyla yapılan içecek.

a. 79a/05, 80a/08, 183b/06, 183b/07
[4]

ekşi a. 79a/05, 80a/08 [2]

[= 4]

ayrıl- : Ayrılmak.

a.-miş + (2) 91b/06

[= 1]

ayruk : Başka, ayrıca.

a. 183b/07

[= 1]

ayu : Ayı.

a. 177b/03

a. yağı 177b/03

[= 1]

ayva : Ayva. kırş. ābī, sefercel.

a. 18a/09, 47a/02, 66b/05, 81a/06,
113b/07 [5]

a. çekirdegi lu'ābı 66b/05

a. çekirdegi lu'ābıyla 18a/09

a. şuyıyla 47a/02, 81a/06 [2]

a. rubbı 113b/07

a. + yı + (2) 113b/08

[= 6]

az : Az, yetersiz.

a. 2b/08, 19b/01, 26a/07, 28b/06,
56a/04, 62a/09, 6b/01, 74a/09, 75b/06, 76a/01,
76a/03, 78b/06, 79a/01, 79b/06, 80b/07,
82b/03, 83b/08, 83b/09, 92b/06, 93b/04,
94a/03, 100b/09, 102b/01, 103a/06, 109a/01,
114a/06, 114b/02, 120a/02, 120b/06, 120b/09,
121a/07, 126b/02, 134b/06, 134b/06, 136a/07,
142b/02, 142b/06, 144a/06, 144a/09, 145a/01,
148a/01, 150a/08, 154a/09, 160b/05, 160b/06,
161a/02, 163b/08, 164a/09, 167a/08, 168a/07,
172b/01, 172b/08, 174b/04, 177a/05 [54]

a. olmasıdır 120b/09

a. olsa 56a/04, 94a/03, 120b/06,
144a/09 [4]

a. olub 74a/09, 83b/08 [2]

a. olur 79b/06, 80b/07, 92b/06,
126b/02, 160b/06, 161a/02, 164a/09 [7]

a. olursa 76a/03, 78b/06, 79a/01,
82b/03 [4]

[= 54]

a'zā : <Ar. Organlar, uzuv.

a. + da 92a/01, 111b/05, 111b/06 [3]

a. olan şişe 92a/01

[= 3]

azād-dıraḥt : <Far. Tespih ağacının yemişi.

a. 67a/01, 124b/06 [2]

- a. yaprağı 124b/06
a. + ıla 91a/06
[= 3]
- ‘**āzele** : < Ar. Adele, kas.
a. + de 115b/04
[= 1]
- ‘**āzim** : < Ar. Büyük, çok.
‘a. 62a/06, 62b/06, 62b/08, 132b/08,
144b/01, 162a/04 [6]
‘a. olsa 132b/08, 144b/01 [2]
verem-i ‘a. 162a/04
[= 6]
- ‘**āzil** : Bkz. ‘āzele.
‘a. 59b/06
‘a. + ını 63b/09
mağ‘aduñ ‘a. 63b/09
‘a. + i + (1) 167a/03
gögis ‘a. 167a/03
[= 3]
- ‘**āzilā** : Bkz. ‘āzele.
‘a. 59b/04
uyluğun ‘a. tarafına 59b/04
[= 1]
- āzilā** : < Ar. Kaburgalar.
a. + i + (3) 156a/05
a. ħalf 156a/05
[= 1]
- ‘**āzül** : Bkz. ‘āzele.
a. 161a/08
a. + i + (1) 64a/04
[= 2]
- bāb** : < Ar. Bölüm, kısım.
b. + da 85b/03, 85b/05, 166a/02 [3]
[= 3]
- bābūnec** : < Far. Papatya; (*Marticaria chamomilla*).
b. 2b/03, 8b/09, 9b/01, 16a/06, 16b/03,
30a/05, 32b/06, 51b/02, 52a/01, 94b/08,
102b/04, 105b/06 [12]
b. yağı 2b/03
[= 12]
- bādām** : Far. Badem; (*Amygladus communis*).
b. 5a/04, 18a/08, 39a/08, 41b/04,
61a/04, 76a/04, 80a/04, 178a/06 [8]
acı b. şiresiyle 80a/04
acı b. yağı 5a/04, 18a/08 [2]
b. yağı 41b/04
b. yağıyla 61a/04
b. yağıyla olmuş kīrūṭī 39a/08
tatlu b. yağıyla 178a/06
[= 8]
- bādām** : Bkz. bādām.
b. 31b/09, 32a/01, 32a/05, 61a/04,
61a/05, 66b/07, 70a/01, 70a/05, 71b/04, 71b/08,
72a/03, 75a/02, 75a/05, 76a/07, 77a/03,
109a/04, 109a/07, 178a/08, 180b/01 [19]
acı b. 66b/07, 72a/03, 75a/05,
77a/03, 109a/04, 109a/07 [6]
acı b. yağı 70a/01
acı b. yağıyla 180b/01
acı b. şakızı 75a/02
b. südiyle 61a/05
b. yağıyla 31b/09, 32a/01, 32a/05,
61a/04, 76a/07 [5]
kabığı çıkmış b. 71b/04
tatlu b. 178a/08

B

- tatlu b. yağı 70a/05, 71b/08 [2]
[= 19]
- bāderūc** : Bkz. bādrūc.
b. + ıla 24b/01
mā³-i b. 24b/01
[= 1]
- bādīncān** : <Far. Patlıcan; (*Solanum melongena*).
b. 100a/04, 100a/05
b. renglü 100a/04
b. renglüsidür 100a/05
[= 2]
- bādrūc** : <Far. Yabani reyhan; (*Ocimum*).
b. 187b/01
dağ olmış b. 187b/01
[= 1]
- bādşünām** : <? Yüzde ve başka uzuvlarda olan, cüzzama benzeyen kızılığa denir.
b. 81b/08, 81b/08
[= 2]
- ba³du** : <Ar. Hayli zaman sonra, neden sonra.
b. 1b/05
[= 1]
- bādurūc** : Bkz. bādrūc.
b. + ı + (2) 24a/09
mā³-i b. 24a/09
[= 1]
- bāğ** : <Far. Bağ, üzüm bağı.
b. 28b/01, 45b/09, 176a/07 [3]
b. cubuğı 28b/01
b. cubuğı elinüñ şuyıyıla 45b/09
b. cubuğı küli 176a/07
[= 3]
- bağa** : Kaplumbağa.
b. + sı 86a/08
- yabān b. kanı 86a/08
[= 1]
- bağarsak** : Bkz. bağarşuğ.
b. 116a/04
[= 1]
- bağarşuğ** : Bağırsak.
b. + lar 157a/02
[= 1]
- bağırsak** : Bkz. bağarşuğ.
b. + lara 116b/07
[= 1]
- bağırşık** : Bkz. bağarşuğ.
b. + uñ + (bağırşığı.uñ) 116a/08
[= 1]
- bağla-** : Bağla.
b.-duğdan 180a/07
b.-mağ 114a/05, 115a/02, 150b/01, 184a/06 [4]
katı b. 150b/01
b.-mağdur 108a/05, 167b/09 [2]
b.-mayalar 144b/01, 158b/09, 159b/06 [3]
katı b. 158b/09
b.-ya 170b/07, 172a/09 [2]
b.-yalar 25b/04, 47b/03, 56b/08, 57a/01, 72b/04, 72b/05, 101a/08, 107b/07, 115a/03, 115a/04, 119b/08, 124a/02, 133a/03, 134a/02, 140a/02, 144b/01, 144b/07, 145b/08, 146a/09, 150b/02, 151a/02, 152b/01, 152b/08, 158b/08, 160b/02, 161a/04, 164a/01, 166b/08, 169b/02, 169b/03, 173b/09, 175a/02, 175b/05 [33]
katı b. 107b/07, 115a/03, 144b/07 [3]

muhkem b. 25b/04, 133a/03,
146a/09, 152b/08 [4]

b.-yasın 152b/04

b.-yub 57b/01

[=47]

bahak : <Ar. Abraşlık hastalığı, kara ve ak
olmak üzere iki türü bilinir.

b. 83b/05, 83b/09, 84a/08, 84a/08,
84a/09, 88a/03 [6]

ağ b. 83b/05

ğara b. 88a/03

b. + dan 84a/07

b. + dur 83b/09

ğafif olan b. 83b/09

b. + ı + (3) 72a/04, 88b/01 [2]

b. esved 72a/04, 88b/01 [2]

b. + la 84a/03

b. + uñ 88a/05

[=12]

bahrī : <Ar. Denize ait, denizle ilgili.

b. 42b/04

sereṭān-ı b. 42b/04

[=1]

bahrī : Bkz. bahrī.

b. 52b/03, 180a/01 [2]

sereṭān-ı b. 52b/03, 180a/01 [2]

[=2]

baḥş : <Ar. “baḥş” Bölüm, kısım.

b. + da 30b/09, 31a/01

b. + ı + (1) 30b/09, 31a/01

[=4]

baḳam : <Ar. Baḳam ağacı; (*Hematoxylon
compechianum*).

b. 87a/03

[=1]

baḳır : Bakır. Krş. nuḥās.

b. 119a/09, 125b/01

b. tūbāli 125b/01

[=2]

bāḳī : <Ar. Kalan, arta kalan.

b. 17a/03, 21b/05, 87b/05, 103a/06,
107a/06, 109a/09, 112a/05, 125b/09, 160b/08,
163a/09, 164b/01, 168a/08, 170a/06, 170b/03,
179a/04 [15]

ayağun b. eczāsı 163a/09

b. ḳalmaz 103a/06

b. ḳalmış māddeür 112a/05

b. ḳalsa 107a/06

b. ḳalur 87b/05, 160b/08, 168a/08,
170a/06, 179a/04 [5]

b. ḳalursa 17a/03

eliñ b. kemükleriniñ cıḳmasın

170b/03

[=15]

baḳla : <Ar. Baḳla; (*Vicia faba*).

b. + da 48b/05

b. olan siñegi 48b/05

[=1]

bāḳlā : Bkz. baḳla.

b. 67a/02, 73b/09, 78b/08, 131a/04,
185b/02, 185b/03 [6]

b. unı 73b/09, 185b/02 [2]

[=6]

baḳla : Bkz. baḳla.

b. 9a/09, 109a/04, 109a/08, 131b/02,
131b/04 [5]

b. unı 9a/09, 109a/08, 131b/04 [3]

b. unıyla 109a/04, 131b/02 [2]

b. + yla 117a/04

[=6]

baqlatü'l-hamkâ : <Ar. Semiz otu; (*Portulaca oleracea*). Krş. semiz otı, semüz otı.

b. 18a/02, 44a/07, 183a/03 [3]

b. şuyıyla 183a/03

b. yağı 18a/02

[= 3]

bal : Bal. Krş. 'asel.

b. 73a/02, 89b/07, 106b/09 [3]

b. mumıyla 73a/02

b. + dan 184b/01

b. + ı + (1) 68a/03, 72b/01, 86b/09

b. + ıla 3a/09, 10a/02, 12a/05, 16a/09, 35b/01, 41b/01, 41b/05, 42b/01, 43b/04, 75a/09, 83a/01, 85a/02, 86b/03, 86b/05, 86b/08, 88b/06, 89b/06, 99b/08, 100b/04, 106a/06, 120a/08, 128a/01

b. + ıyla 72a/09

[= 30]

baldır : Baldır.

b. 163a/08

[= 1]

baldur : Bkz. baldır.

b. + ı + (2) 162b/08

b. + ına 174b/07

[= 2]

balgam : <Gr. Balgam, solunum organlarının salgıladığı, ağızdan dışarı atulan sümüklü madde.

b. 37b/09, 68b/06, 92a/04, 108b/08 [3]

göyünmiş b. 68b/06

b. + a 108b/06

b. + dan 15b/05, 76a/01, 80b/03, 92a/09, 102a/04, 102a/06, 179b/04 [7]

b. olanuñ 'alâmeti 102a/06

b. + dur 37b/05, 101a/04, 108b/06 [3]

ğalîz b. 108b/06

b. + ı + (1) 65b/01

b. + ı + (2) 84b/01, 91a/09, 101a/06, 109a/01, 122a/05 [5]

b. isti'mâl eden nesnelere 101a/06

b. + ı + (3) 27b/05, 30a/07, 39b/06, 65a/07, 67b/09, 68a/04, 74a/09, 75b/08, 75b/09, 76a/02, 106b/07, 106b/08 [12]

b. ğalîz 30a/07

b. ğalîzden 106b/07

b. ğalîz lezicdür 39b/06

b. mâlih 65a/07, 76a/02 [2]

b. mâlihdür 27b/05

b. mâlihdür 67b/09, 68a/04, 74a/09, 75b/08, 75b/09 [5]

[= 33]

balgamî : <Gr.-Ar. Balgama ait, balgamla ilgili.

b. 2b/09, 27b/05 [2]

hılî-ı b. 2b/09

[= 2]

balık : Balık.

b. 9b/04, 53b/08, 139a/08, 151a/01, 182a/09 [5]

b. kuruşuğın 182a/09

b. kuruşuğıyla 151a/01

b. ödi 9b/04

tuşlu b. gözinüñ küli 53b/08

[= 5]

bân : <Ar. Sorgun ağacı, kokar sorgun, sultani söğüt; (*Salix caprea*).

b. 177b/07

b. yağı 177b/07

[= 1]

ban- : Banmak.

- b.-mış + (1) 159a/05
 b.-mış + (2) 17b/09, 156b/05, 166b/07
 [3]
- b. eski 156b/05, 166b/07 [2]
 b. eskiyi 17b/09
 [= 4]
- banbuķ** : Bkz. panbuķ.
 b. 58b/04, 59b/01, 63a/01, 114b/07,
 148b/07 [5]
 yumuşak b. 59b/01, 63a/01 [2]
 b. + ı + (banbuğ.ı) + (2) 114a/01
 eski b. 114a/01
 b. + ıla 109b/06
 eski b. 109b/06
 [= 7]
- banbuķsuz** : < Far.-T. Pamuksuz.
 b. 58b/06
 [= 1]
- baraş** : < Ar. Vücutta yer yer beyaz ve alaca lekeler meydana getiren bir hastalık, abraşlık hastalığı.
 b. 84a/03, 84a/04, 84a/04, 84a/06,
 84a/08, 85a/03, 85a/03, 87a/02, 88a/03, 88a/06
 [10]
 b. olan ‘uzvuğ derisi 84a/04
 b. üzerine 84a/06
 ‘ilāc-ı b. 85a/03
 ķara b. 88a/03, 88a/06 “ķübā-yı müteķařsir” [2]
 b. + a 87b/02, 178b/02
 b. + dur 84a/02
 b. + ı + (2) 84a/07
 b. + uğ 83b/05, 83b/06, 88a/05 [3]
 aķ b. sebeblerin 83b/05
 b. sebebi 83b/06
- ķara b. sebebi 88a/05
 [= 20]
- baras** : Bkz. baraş
 b. 71a/06, 71a/08, 73a/07
 [= 3]
- baraş-ı azķār** : < Ar. Barasa benzeyen bir tırnak hastalığı. Tırnak üzerinde beyaz nesnelere olur.
 b. 178a/09
 [= 1]
- bāre** : Bkz. pāre.
 b. 57a/06
 [= 1]
- bārid** : < Ar. Soğuk. Krş. şovuk.
 b. 8a/05, 8b/06, 15b/07, 16b/03,
 17b/05, 38a/01, 38a/05, 38b/05, 44b/02,
 44b/03, 84b/05, 93a/02, 95a/08, 97a/07,
 104a/08, 105a/06, 114b/03, 114b/03, 184a/01
 [19]
 b. devālar 15b/07, 38b/05, 114b/03,
 114b/03 [4]
 b. devālarla 17b/05
 b. havādan 184a/01
 b. nesnelere 104a/08
 b. nesnelere 44b/02, 44b/03 [2]
 b. olub 38a/01
 b. olursa 16b/03, 93a/02 [2]
 b. raķb ğıdālardan 84b/05
 b. zāmād 38a/05
 renc-i b. 8a/05
 verem-i b. 8b/06
 zıkr olunan b. devālarla 97a/07
 [= 19]
- baris tağı** : < ? Baris dağı.
 b. + nda 184b/02
 [= 1]

barmaq : Bkz. parmaq.

b. 90a/06, 143b/01, 151a/06, 151a/07,
161a/01, 161a/02, 174a/03, 174a/04 [8]

b. araları 90a/06

b. kemükleri 161a/01

b. mafşalları 143b/01

b. + a + (barmaq.a) 160b/02

baş b. 160b/02

b. + ı + (barmaq.ı) + (1) 151b/09,
152a/01 [2]

orta b. 151b/09

şehadet b. 152a/01

b. + ı + (barmaq.ı) + (2) 59a/06,
170b/06 [2]

b. + ıla + (barmaq.ıla) 34b/03, 103a/05
[2]

b. + ın + (barmaq.ın) 110b/07, 172a/07
[2]

b. + ıyla + (barmaq.ıyla) 59a/08

b. + la 101a/03

b. + lar 88b/09, 90b/05, 160a/01,
160a/07, 161a/03, 171a/01, 180b/04 [7]

b. şişmenüj 180b/04

b. + larda 180b/04

b. + ları + (2) 90a/03

b. + larıla 166a/09

b. + larını 158a/02

şol elüj b. 158a/02

[= 30]

bärzed : <Far. Kadı ağacı, şeytan boku ve
bundan elde edilen zamk.

b. 102b/07, 132a/03, 177b/04 [3]

[= 3]

baş- : Basmak.

b.-a 147b/02, 168b/09, 172a/08 [3]

b.-alar 48b/02, 101a/03 [2]

b.-ar 161b/06, 161b/06, 173b/01 [3]

b.-arlar 171b/01

b.-asın 154a/02

b.-dukdan 95a/07

b.-ıcağ 34b/03

b.-masıyla 151a/03

b.-sa 157b/03

[= 14]

başal : <Ar. Soğan; (*Allium*). Krş. soğan.

b. + ı + (3) 84b/09, 85b/09, 85b/09,
86a/01, 86b/07 [5]

b. belbüs 85b/09

b. nercis 86a/01

b. 'unşul 84b/09, 85b/09, 86b/07

[3]

[= 5]

bäselik : <Gr. Şahdamar.

b. + den 132b/05

[= 1]

bäselikün : < Gr. Fesleğen, reyhan; (*Ocimum
basilicum*).

b. 59b/02, 61b/08 [2]

b. merhemiyile 59b/02

merhem-i b. 61b/08

b. + ıla 62a/04

merhem-i b. 62a/04

[= 3]

başıl- : Basılmak.

b.-ur 103a/06

[= 1]

başri : <Ar. Basra ile ilgili, Basra'ya ait.

b. 25a/01

zāc-ı b. 25a/01

[= 1]

bāsūr : <Ar. Kalın bağırsakta ve makadın etrafındaki siyah kan damarlarının şişmesinden ve iltihaplanmasından dolayımakadın içinde ve dışında oluşan memeler yüzünden makattan kan veya cerahat gelme, mayasıl. Krş. bevāsīr, nārsūr, nāşūr, nevāşīr.

b. +ı+(2) 56b/09

[= 1]

baş (I) : 1. İnsan ve hayvanlarda beyin, göz, kulak, burun, ağız vb. organları kapsayan, vücudun üst veya önünde bulunan bölüm, kafa, ser. Krş. kafa. 2. Bir şeyin genellikle toparlakça ucu.

b. 139a/07, 146b/04, 146b/06, 146b/09, 147a/01, 147a/02, 147a/08, 147a/09, 148a/08, 148b/04, 149b/09, 160b/02, 161a/02 [13]

b. barmağa 160b/02

b. barmağ 161a/02

b. kemügin 148b/04

b. kemükleri 146b/04

b. yarığın 149b/09

b. yarıldığı vakt 148a/08

b. yarılmak 146b/06

b. +a 4a/06

b. +da 6a/01, 22b/09, 66a/04, 67b/07, 107b/01, 112a/06 [4]

b. olan qarhalara 67b/07

b. olur marazlardan 22b/09

b. +ı+(1) 119a/03, 135b/04, 143a/04, 143b/01, 152b/08, 153a/07, 162b/05, 167a/06, 167a/07, 167a/08, 167a/09, 167b/05, 167b/07, 168a/04, 168a/05, 168b/03, 168b/07, 169a/01, 169a/04, 173b/08, 174a/05, 174a/05 [23]

b. altından 152b/08

b. mücevvef âletile 119a/03

b. üstine 174a/05

hareket eyleyen b. 167a/08

qaraca b. 167b/07

qaraca kemüginü b. 153a/07

qaracanın b. 168a/05

qarıca b. 168b/03, 169a/01 [2]

kemük b. üzerine 168b/07

marizü b. 174a/05

omuz b. 167a/06, 168a/04 [2]

uyluğ b. 173b/08

yağrın küregi b. 167b/05

yan b. 135b/04, 143a/04, 143b/01, 162b/05 [4]

b. +ı+(2) 4a/03, 6b/06, 13b/07, 48a/01, 66a/08, 66b/02, 67a/09, 67b/03, 147b/06, 166a/08, 183a/08 [11]

b. +ın 20a/05, 21b/06 [2]

marizü b. 21b/06

b. +ına 59a/09, 106b/01, 143a/2 [3]

mıl b. 106b/01

yan b. 143a/2

yokaru b. 59a/09

b. +ını 44a/02, 165a/07, 169b/01 [3]

qarıca b. 169b/01

kemügün b. 165a/07

b. +uğ 68a/02, 68a/08, 148b/08 [3]

b. derisi 68a/02

b. derisini 148b/08

b. üstine 68a/08

[= 63]

baş (II) : Çıiban, yara.

b. +ı+(1) 16a/04, 93a/02, 93a/02 [3]

veremün b. 16a/04

başla- : Başlamak.

b.-r 95a/03, 103b/05, 103b/07 [3]

b.-sa 115b/06, 139a/05 [2]

[= 5]

başlı : Başlı, başı olan.

b. 115b/01, 118b/07 [2]

iki b. şargū 115b/01

[= 2]

bat- : Batmak.

b.-mış + (1) 165b/04, 165b/04 [2]

b.-mış + (2) 65a/05, 65b/08, 94b/01 [3]

infāka b. fetīl 65a/05

ķābız ŝarāba b. yūŋ 65b/08

ķar şuyına b. eski 94b/01

b.-sa 146a/01

ķatı b. 146a/01

[= 6]

bañih : < Ar. “bañih” Karpuz; (*Citrullus vulgaris*).

b. + ile 73b/09

bezr-i b. 73b/09

[= 1]

bañam : Bkz. buñum.

b. 90a/04

ñilk-i b. 90a/04

batır- : Batırmak.

b.-alar 10b/03, 19a/04, 20b/08, 34b/01, 58b/05, 91a/01, 114a/01, 131a/01, 133b/05, 134a/06, 144a/09, 149b/03, 151b/01, 157a/07, 159a/07 [15]

b.-duķdan 10a/07

b.-ub 8b/03, 19b/03, 44a/05, 57a/06, 141a/02, 149b/02 [6]

[= 22]

bañı : < Ar. Bazi.

b. 3b/04, 5b/08, 5b/09, 14b/09,

25b/09, 26a/08, 44b/08, 53a/04, 53a/06, 53a/06,

53a/07, 53a/07, 53b/02, 57b/09, 75b/04,

75b/08, 87b/02, 92b/04, 94a/01, 96a/02,

105a/05, 109b/01, 111b/05, 111b/06, 112b/08,

114a/07, 116b/06, 118a/09, 120a/06, 141b/01,

145a/03, 145a/05, 146a/08, 146b/09, 147a/01,

147a/03 [36]

b. añzāda 111b/05, 111b/06 [2]

b. beşreler 96a/02

b. buñurlar 53a/07

b. cerāhat 114a/07

b. cüzler 145a/03, 145a/05 [2]

b. devālar 53a/04

b. edhān-ı mezkūrıla 44b/08

b. efyūn 57b/09

b. etibbā 25b/09

b. evķātda 112b/08

b. ķābız devālar 146a/08

b. ķābız devālarla 118a/09

b. ķābız ŝarābıla 26a/08

b. kemük 147a/01

b. luñābıla 116b/06

b. merhemler 53a/07

b. süfüflar 53a/06

b. ŝemñ 53b/02

b. tılālar 53a/06, 87b/02 [2]

b. uyuz 75b/04, 75b/08 [2]

b. vaķtda 5b/08, 5b/09, 94a/01 [3]

b. yağlarla 3b/04, 14b/09 [2]

b. yerlerde 92b/04

dimağun b. ĥicābı 147a/03

veremlerun b. sebebi 105a/05

b. + lar 7a/05, 20a/02, 21b/08, 35a/01,

36b/09, 71b/06, 96b/06, 108b/03, 123b/07,

127a/06, 127b/01, 146a/03, 156b/08, 157a/01,
185b/07 [15]

b. +lara 79b/02

b. +n 161a/04

b. +na 161a/04

b. +nı 39a/08, 39a/08, 129b/06 [3]

b. +sı 117a/07, 117b/08 [2]

b. +sın 1b/07

müte'ahhîrîn kelâmından b. 1b/07

b. +sını 136a/03, 148b/05 [2]

[= 62]

bazu : Bkz. pazu.

b. 67a/01

[= 1]

bed : <Far. Fena, yaramaz, çirkin.

b. 34b/03

b. olsa 34b/03

[= 1]

beden : <Ar. 1. Canlı varlıkların maddi varlıkları, vücut. 2. vücudun, baş, kol ve bacak dışında kalan bölümü, gövde.

b. 64b/05, 83b/06, 103b/08, 121a/08,
162a/02 [5]

b. kemüklerinin büyüdür

162a/02

b. rengi 103b/08

b. üzerine 64b/05, 83b/06 [2]

b. +de 81b/06, 91a/03, 92b/09, 94a/02,
96a/04 111b/05, 112a/09, 118b/04, 120b/09,
130a/05, 139a/01 [11]

b. olan cerāhata 130a/05

b. +den 138b/09

b. +e 23a/08, 78b/02, 81a/09, 85a/03,
92b/03, 103b/03, 182a/04 [7]

b. +i+(2) 5a/07, 8b/07, 23a/07,
39a/02, 42b/06, 65a/07, 66a/08, 73a/08, 76a/09,
81a/03, 93a/03, 100b/08, 125a/07, 132b/02,
136a/08, 171a/08, 178b/02, 179a/08, 179b/04

[19]

b. +inde 82b/01

[= 44]

be-gāyet : <Ar. Pek çok, aşırı, pek ziyade.

b. 24a/09, 109b/01, 110a/01 [3]

[= 3]

be-her-hāl : <Far.-Ar. Her halde, mutlaka.

b. 85a/02, 161b/08, 171b/06

[= 3]

belādır : Bkz. belādur.

b. 54a/04, 85b/07, 187a/09 [3]

‘asel-i b. 85b/07, 187a/09 [2]

[= 3]

belādur : <Far. Beladır ağacı, Hint semeri;
(*Semecarpus anacardium*).

b. 55a/01, 72a/09, 72b/01, 82b/09,
86b/09 [5]

b. balı 72b/01

b. balıyla 72a/09

b. +ıla 55a/01

[= 6]

belbūs : <Far. Yabani soğan, dağ soğanı,
sarımsak.

b. 85b/09

başal-ı b. 85b/09

[= 1]

belesān : <Ar. Pelesenk ağacı ve bundan elde edilen yağ; (*Commophora opobalsamum*). Krş.
ḥabbü'l-belesān.

b. 44b/03

duhn-ı b. 44b/03

[= 1]

belki : <Ar.-Far. Belki.

b. 23a/07, 47b/02, 56a/05, 59b/04,
95b/07, 105b/01, 106b/03, 110a/02, 116a/01,
126b/03, 130b/09, 131a/01, 132b/09, 139b/02,
139b/09, 144b/02, 145a/09, 154b/04, 159b/06,
15b/07, 181b/06 [21]

[= 21]

bellüt : <Ar. Meşe ağacı, pelit; (*Quercus*). Krş.
afsentīn, šīh.

b. 82b/08, 101a/09 [2]

b. küli 82b/08

b. küli üzerine 101a/09

b. + uş 36a/01

b. ic kabuğı 36a/01

[= 3]

belüt : Bkz. bellüt.

b. 117b/08

b. yaprağı 117b/08

[= 1]

ben : Teklik birinci kişiyi gösteren söz.

b. 38a/06

b. + e + (bañ + a) 38a/6

[= 2]

benc : <Ar. Bengilik otu, kırmızı tatula;
(*Datura fastuosa*).

b. 25a/03, 57b/09, 60a/07, 95b/04,
96b/02, 181a/02 [6]

b. şuyıyla 25a/03, 60a/07, 181a/02

[3]

bezr-i b. 57b/09

[= 6]

bend : <Far. Bağ, rabita.

b. + leri + (1) 169b/09

[= 1]

benefsec : Bkz. benefşe

b. 4a/03, 9a/09, 52a/05, 61a/05, 61a/07

[5]

b. yağıyla 4a/03

duhn-ı b. 52a/05, 61a/05 [2]

[= 5]

benefşe : <Far. Menekşe; (*Viola tricolor*).

b. 16b/02, 18a/08, 18b/01, 31b/09,
36b/04, 37a/08, 48a/07, 52a/09, 60a/03, 61a/03,
61b/01, 65a/09, 70a/04, 71a/03, 76a/04, 77b/08,
78b/02, 79a/09, 112a/01 [19]

b. rengli 112a/01

b. yağı 18a/08, 48a/07, 65a/09,
70a/04, 71a/03, 78b/02, 79a/09 [7]

b. yağıyla 18b/01, 52a/09 [2]

şarāb-ı b. 61a/03

b. + sinün 120b/01

mışır b. cemī^c envā^cı 120b/01

[= 20]

benze- : Benzemek.

b.-digicün 178a/04

b.-r 12b/08, 68b/02, 68b/03, 82a/01,
120a/04, 124b/09 [6]

[= 7]

berāber : <Far. Birlikte, bir arada, farksız.

b. 10a/06, 10b/02, 11a/08, 12a/03,
25a/02, 30b/05, 31b/07, 32a/05, 35a/03, 42b/01,
43b/01, 53b/01, 55a/05, 62b/04, 72a/01, 73a/06,
73b/02, 77b/02, 87b/04, 93b/02, 102b/07,
104b/03, 109a/08, 125b/01, 126b/07, 128a/05,
129a/04, 129a/05, 129b/08, 145a/06, 151a/02,
152a/05, 152a/08, 152b/01, 153b/07, 154a/03,
155a/01, 158a/03, 162a/07, 166b/04, 166b/05,
172a/08, 186b/06, 188a/01 [44]

b. edeler 145a/06

- b. eyle 152a/08 [= 2]
- b. étmesi 162a/07
- b. ola 153b/07, 166b/04 [2]
- b. olına 154a/03
- b. olmak 166b/05
- b. olur 73a/06, 93b/02 [2]
- [= 44]
- beraberleşdür-** : <Far.-T. Birleştirmek, bir araya getirmek.
- b.-e 172a/09, 175b/04 [2]
- b.-mek 162a/09
- [= 3]
- berenc** : <Far. “birinc” Pirinç; (*Oryza sativa*).
- b. 139a/08
- [= 1]
- bereng** : <Far. “biring” Helile otu türlerinden biri; (*Terminalia*).
- b. + i + (3) 49a/06
- b. kâbilî 49a/06
- [= 1]
- berî** : <Ar. Kurtulmuş, salim.
- b. 38a/09
- b. oldı 38a/09
- [= 1]
- berk** : 1. Sert, katı. 2. Sağlam.
- b. 35b/05, 119b/08, 146a/09, 169b/01, 170b/07 [5]
- b. bağlayalar 119b/08, 169b/01 [2]
- b. eyler 35b/05
- b. şarguyıla 146a/09
- b. şarub 170b/07
- [= 5]
- berklik** : 1. Sağlamlık. 2. Sertlik, katılık.
- b. + de 140a/09
- b. + i + (berklig.i) + (1) 139a/06
- berri** : <Ar. Yabani.
- b. 86a/08, 187a/06 [2]
- kınā-yı b. şuyı 86a/08, 187a/06 [2]
- kırtam-ı b. 187a/06
- b. + nün 187b/08
- hass-ı b. südi 187b/08
- [= 3]
- bersiyā** : <Far. “bersiyānyūn” Akça otu, sultan otu.
- b. 100b/04
- [= 1]
- besfāyic** : <Ar. Bespaye, kaya eğreltisi.
- b. + ile 90a/07
- [= 1]
- beşre** : <Ar. Vücutta çıkan sivilce, ufak çıban. Krş. sivilci.
- b. 26b/05, 32b/08, 97b/07 [3]
- ağızda olan b. ‘ilācın 26b/05
- b. + ler 96a/02, 111a/05, 112a/06 [3]
- b. olduğu vaqt 112a/06
- kücücek b. 111a/05
- b. + lerün 19b/02, 92b/09 [2]
- b. husüşı 92b/09
- burında olan b. ibtidāsında 19b/02
- [= 8]
- beşür** : <Ar. Sivilceler, küçük çıbanlar. Krş. büşür.
- b. 91b/08
- [= 1]
- bet** : Çok, pek.
- b. 91b/06, 91b/07 [2]
- b. eyler 91b/06, 91b/07 [2]
- [= 2]

bevāsīr : <Ar. 1. Mayasıl, basur. 2. Vücutta çıkan sivilceler, ufak çıbanlar. Krş. nāşūr, nārşūr, bāsūr, nevāşīr.

b. 19b/04, 19b/05, 19b/09, 20a/04, 20b/09, 22b/09, 23a/02, 23a/04, 48b/03, 49b/07, 49b/07, 50a/02, 54b/06, 56a/06, 56b/03, 57a/01, 57a/09, 59b/09, 62a/02, 121a/05 [20]

b. ʿilācın 49b/07

b. hüķmi 20a/04

b. sebebiyle 59b/09

burında o. bevāsīr 20b/09

burında olan b. ʿilācın 19b/04

b. + den 50b/05, 60b/09 [2]

b. + e 32a/03, 53b/06, 54a/06, 55b/03, 55b/08, 62a/01, 129a/07 [7]

tutaķda olan b. 32a/03

b. + i + (2) 32a/07, 50b/07, 56a/03, 58a/01 [4]

b. kaţʿ etmek ʿilācın 56a/03

b. + icün 53a/05

müteʿahırün b. 53a/05

b. + ile 22b/08, 51a/08, 52b/08 [3]

burında olur b. 22b/08

b. + ine 31b/01

b. + üñ 56a/03

b. alayı 56a/03

[= 39]

bevl : <Ar. Sidik, idrar. Krş. sidük, südük.

b. 161b/07, 171b/09, 186a/05, 188b/04, 188b/05 [5]

b. yolnuñ aḥvālını 171b/09

iḥtibās-ı b. 161b/07

ʿuṣr-ı b. 186a/05, 188b/04, 188b/05

[3]

b. + i + (1) 58a/03, 173a/08, 182a/06

[3]

adam b. 182a/06

b. + ile 183a/06

b. + in 127b/02

b. + iyile 126b/08

oğlan b. 126b/08

[= 8]

beyān : <Ar. Açıklama, izah.

b. 1b/08, 2a/02, 5b/05, 6b/07, 9b/09, 10b/05, 11b/05, 14b/08, 15a/04, 15a/08, 16b/09, 17a/08, 17b/04, 19b/05, 22b/04, 26a/09, 26b/06, 28b/06, 31b/02, 32b/04, 32b/08, 33a/04, 35a/07, 35b/01, 35b/07, 36a/06, 38b/02, 38b/07, 39a/01, 39a/06, 39b/05, 40b/03, 41b/09, 42b/06, 43a/02, 43b/08, 44a/07, 44b/02, 45a/01, 45b/01, 45b/04, 46a/02, 47a/05, 47b/09, 48a/09, 49b/07, 56a/03, 58a/08, 59b/08, 63a/03, 65a/01, 65b/06, 70b/08, 72a/08, 73a/05, 74a/03, 75b/03, 79b/06, 83b/06, 88b/09, 89a/01, 118b/05, 120b/03, 132b/04, 133b/01, 136a/09, 137a/07, 138a/02, 144a/04, 146b/05, 148b/05, 150b/07, 153a/04, 154b/04, 155a/09, 157b/01, 158a/05, 161a/07, 162a/02, 163a/09, 164b/03, 166a/03, 168a/01, 169b/04, 170b/03, 172a/04, 172b/05, 174b/04, 178a/03, 181a/03 [90]

b. étdüm 1b/08

b. éder 2a/02, 5b/05, 6b/07, 9b/09, 10b/05, 11b/05, 14b/08, 15a/04, 15a/08, 16b/09, 17a/08, 17b/04, 19b/05, 22b/04, 26a/09, 26b/06, 31b/02, 32b/04, 32b/08, 33a/04, 35a/07, 35b/01, 35b/07, 36a/06, 38b/02, 38b/07, 39a/01, 39a/06, 39b/05, 40b/03, 41b/09, 42b/06, 43a/02, 43b/08, 44a/07,

44b/02, 45a/01, 45b/01, 45b/04, 46a/02, 47a/05,
47b/09, 48a/09, 49b/07, 56a/03, 58a/08, 59b/08,
63a/03, 65a/01, 65b/06, 70b/08, 72a/08, 73a/05,
74a/03, 75b/03, 79b/06, 83b/06, 88b/09,
89a/01, 118b/05, 120b/03, 132b/04, 133b/01,
136a/09, 137a/07, 138a/02, 144a/04, 146b/05,
150b/07, 153a/04, 154b/04, 155a/09, 157b/01,
158a/05, 161a/07, 162a/02, 163a/09, 164b/03,
166a/03, 168a/01, 169b/04, 170b/03, 172a/04,
172b/05, 174b/04, 178a/03, 181a/03 [87]

b.  tmiŐlerd r 148b/05

b. + ındadur 22a/08, 66a/03, 67b/07,
81b/08, 88a/04, 91b/09, 92b/08, 93a/07, 95a/01,
95b/09, 96b/06, 97b/02, 100a/01, 100b/07,
102a/03, 103a/04, 103b/01, 104b/08, 106b/05,
107b/01, 108a/06, 110b/02, 111b/03, 114a/04,
117a/07, 127b/06, 130b/05, 134b/04, 138b/06,
151b/08, 160a/01, 167a/06, 171a/04, 175a/05,
180b/04, 184b/07 [36]

fes d-ı  azmuŐ b. 134b/04

gicimen  b. 180b/04

ıŐırmasınuŐ b. 184b/07

 il cınuŐ b. 66a/03

 il clarınuŐ b. 88a/04

ķuduz olmayan c navarlar

ıŐırmasınuŐ b. 184b/07

sebeblerin  b. 91b/09

seref n adlu verem  b. 103b/01

ŐınmasınuŐ b. 160a/01

v ķ c olanuÇ b. 175a/05

[= 126]

beyni : Beyin.

b + sin 117a/04, 16b/07, 26a/02 [3]

tavuŐ b. 117a/04, 16b/07, 26a/02

[3]

[= 3]

bez : Bez.

b. 51b/04, 133a/05, 180a/07 [3]

b.  zerine 51b/04

eski b. 180a/07

ışlanmış eski b. 133a/05

b. + den 13b/06, 169a/08 [2]

eski b. 169a/08

b. + e 97a/09

eski b. 97a/09

b. + i + (1) 117a/09, 136b/06, 149b/02,

151a/08 [4]

eski ket n b. icine 136b/06

ket n b. eskisi 151a/08

ket n b. eskisini 149b/02

b. + i + (2) 57a/06, 131a/01, 158b/09,

168b/08 [4]

eski b. 131a/01

b. + ile 67b/04, 154a/07, 158b/08,

160b/01, 160b/02 [5]

enli b. 154a/07, 158b/08, 160b/01

[3]

eski b. 67b/04

b. + in 138a/04

ket n b. 138a/04

b. + inden 159a/04

ket n b. 159a/04

b. + ini 20b/02

eski ket n b. 20b/02

b. + ler 175a/09

[= 23]

bezdiyy : < Ar. "berdiyy" Vaktiyle Kahire'de
dış kabuŐundan hasır,içindeki  z nden kaŐıt
yapılan bir bitki, hasır otu.

b. 14a/01

b. kāmıŝdan 14a/01

[= 1]

bezir : <Ar. Kandilde yakılan, mandalara sürülen, bazı yemeklerde kullanılan yağ, keten tohumu, bezir yağı. Krş. ketān tohmı, bezr-i ketān.

b. 54b/01

b. cökelegi 54b/01

[= 1]

bezr : <Ar. Tohum. Krş. tohm.

b. + i + (3) 9a/02, 16a/05, 17a/04, 30a/05, 31b/06, 36b/05, 36b/05, 37a/09, 37a/09, 39a/07, 43b/09, 51b/02, 51b/08, 52a/02, 52b/09, 57b/05, 57b/09, 58a/05, 60a/08, 61a/02, 71a/01, 71a/02, 72a/03, 73b/04, 73b/04, 73b/06, 73b/09, 78a/08, 86a/04, 94b/08, 95b/01, 102b/05, 102b/09, 104a/08, 104b/05, 105b/06, 109b/07, 110b/05, 113a/02, 180a/03, 183a/04, 186a/08, 187b/03, 187b/04, 187b/07 [44]

b. baṭḥile 73b/09

b. benc 57b/09

b. cercir 86a/04

b. cercir 73b/04, 186a/08 [2]

b. cercirile 180a/03

b. encire 109b/07

b. ficil 73b/04

b. ḥandekūkī 187b/07

b. ḥaṭmī 187b/04

b. hindübā 78a/08

b. ḥaṭūnā 71a/01, 95b/01, 110b/05

[3]

b. ḥaṭūnāyıla 52b/09

b. ḥaṭūnā lu‘ābı 39a/07, 104a/08 [2]

b. ḥaṭūnā lu‘ābından 17a/04

b. ḥaṭūnā lu‘ābıyıla 104b/05

b. kerneb 72a/03

b. ketān 9a/02, 36b/05, 37a/09, 51b/02, 52a/02, 57b/05, 58a/05, 60a/08, 71a/02, 102b/05, 105b/06, 187b/03 [12]

b. ketān lu‘ābı 51b/08

b. ketān lu‘ābı bişmiş şuyıla 30a/05

b. ketān lu‘ābıyıla 73b/06, 102b/09, 183a/04 [3]

b. ketān unı 16a/05

b. mürr 37a/09, 94b/08 [2]

b. mürr bişmiş ş. 36b/05

b. rāzyānec 113a/02

b. lu‘āb-ı b. ḥaṭūnā 31b/06, 61a/02 [2]

[= 45]

bezri’l-cendekūkī : Bkz. bezri’l-ḥandekūkī.

b. 187a/07

[= 1]

bezri’l-cercir : <Ar.-Far. “bezri’l-circir” Su teresi tohumu; (*Semen chamaelina silvestris*).

b. 187a/09

[= 1]

bezri’l-ḥendekūkī : <Ar.Far. “bezri’l-ḥendekūkā” Sarı çiçekli yabani yonca tohumu, yem bitkisi; (*Semen medicago falcata*).

b. 188a/06

[= 1]

bezri’l-ḥaṭmī : <Ar. Hatmi çiçeği tohumu; (*Semen athaea officinalis*).

b. 102b/06

lu‘āb-ı b. 102b/06

[= 1]

bezri’l-kerefüs : <Ar. Kereviz tohumu; (*Semen apium graveolens*).

b. 188a/06

- [= 1]
bezri'l-mürr : < Ar. Arabistan'da yetişen, mirra adı verilen ağacın tohumu; (*Semen comiphora myrrha*).
 b. 102b/05
 lu'āb-ı b. 102b/05
 [= 1]
bezri'ş-şis : < Ar. Dorak otu, dereotu tohumu; (*Semen anethum graveolens*).
 b. 187b/08
 [= 1]
bezrü'l başal : < Ar. Soğan tohumu; (*Semen allium*).
 b. 43b/09
 [= 1]
bezrü'l-benc : < Ar. Bengilik otu, kırmızı tatula tohumu; (*Semen datura fastuosa*).
 b. 24a/05, 41a/08, 43b/09, 120b/02
 b. + i + (3) 52a/07
 b. ebyaz 52a/07
 [= 5]
bezrü'l-cercir : < Ar.-Far. "bezrü'l-circir". Su teresi tohumu; (*Semen chamaelina silvestris*).
 b. 75a/04
 [= 1]
bezrü'l-ficil : < Ar. "bezrü'l-fücl" Yaban turpu tohumu; (*Semen raphanus raphanistrum*).
 b. 75a/04
 [= 1]
bezrü'l-ħarmel : < Ar. "bezrü'l-ħarmal" Üzerlik otu, mahmur çiçeği tohumu; (*Semen peganum harmala*).
 b. 55a/09
 [= 1]
bezrü'l-ħarmul : Bkz. bezrü'l-ħarmel.
- b. 55b/03, 187a/08
 [= 2]
bezrü'l-kürrās : < Ar. "bezrü'l-kürrās" Pırasa tohumu; (*Semen allii porrim, Liliaceae*).
 b. 54a/03
 [= 1]
bezrü'l-verd : < Ar. Gül tohumu; (*Semen rosae, rosaceae*).
 b. 117b/07
 [= 1]
bēl : İnsan bedeninde göğüs ve karın, sırtla kalçalar arasında daralmış bölüm.
 b. 112a/09
 b. + i + (1) 116a/08
 [= 2]
bēş : Beş sayısı.
 b. 14b/04, 14b/04, 14b/05, 29a/09, 29b/01, 30b/09, 35b/03, 37b/01, 45a/08, 52a/07, 67a/08, 70a/02, 70a/02, 76b/09, 78a/08, 85b/02, 90b/02, 98b/09, 128a/02, 128b/04, 130b/01, 132a/03, 181a/09, 182b/09, 188a/04 [25]
 b. dirhem 14b/04, 29b/01, 35b/03, 37b/01, 45a/08, 52a/07, 76b/09, 85b/02, 90b/02, 98b/09, 128a/02, 128b/04, 130b/01, 182b/09, 188a/04 [15]
 on b. dirhem 14b/04, 29a/09, 67a/08, 78a/08, 132a/03 [5]
 yigirmi b. dirhem 70a/02, 70a/02 [2]
 b. + dür 68a/01
 [= 26]
bēşinci : Beşinci.

b. 10b/04, 22b/03, 35a/09, 41b/08, 47a/03, 66a/03, 82a/06, 96b/05, 104b/07, 118b/04, 138b/05, 159b/09, 171a/03 [13]

altmış b. faşıl 82a/06

b. faşıl 10b/04

elli b. faşıl 66a/03

kırk b. faşıl 47a/03

on b. faşıl 22b/03

otuz b. faşıl 41b/08

seksen b. faşıl 104b/07

toğsan b. faşıl 118b/04

yétmiş b. faşıl 96b/05

yigirmi b. faşıl 35a/09

yüz b. faşıl 138b/05

yüz on b. faşıl 159b/09

yüz yigirmi b. faşıl 171a/03

[= 13]

béz : Beze, şişlik, gудde. Krş. gудde.

b. 39b/04, 107b/02, 172b/09 [3]

b. gibi nesnelere 39b/04

b. tarafına 172b/09

b. + i + (1) 173a/09

[= 4]

bézli : Bezli

b. 108a/09

b. yerlerde 108a/09

[= 1]

bıcağ : Bıçak.

b. + ıla + (bıcağ.ıla) 179a/05

[= 1]

bırağ- : Bırakmak.

b.-alar 176b/02

[= 1]

bīdester : <Far. Kunduz. “cünd-i bīdester”
Cavşir otu, kuduz taşığı, oğlan aşu otu ve kökü;
(*Ferula alaeochytris*). Krş. cāvşīr, cāveşīr.

b. 2b/03, 3b/02, 5a/09, 7b/04, 8a/04, 24b/05, 53a/02, 64b/04, 177a/03, 187a/02, 187a/07 [11]

cünd-i b. 2b/03, 3b/02, 5a/09, 7b/04, 8a/04, 24b/05, 53a/02, 64b/04, 177a/03, 187a/02, 187a/07 [11]

[11]

bil- : Bilmek.

b. 92a/03, 142b/02 [2]

b.-eler 123a/08

b.-mek 172b/05

b.-mez + (1) 170a/03

b. kişi 170a/03

b.-ür 174a/07

[= 6]

bile : Birlikte, beraber, ile.

b. 2a/02, 10a/03, 17b/09, 28b/02, 30a/09, 34b/08, 51a/02, 57b/09, 64a/01, 77a/09, 80a/08, 80b/02, 82a/02, 93b/05, 96b/07, 96b/08, 103a/01, 107a/02, 107a/03, 107a/05, 107a/05, 118b/01, 119a/05, 132b/06, 137b/02, 147a/08, 147a/09, 147b/07, 151b/05, 156b/01, 156b/09, 159a/03, 159a/04, 160a/02, 160a/04, 160b/04, 161a/03, 162b/06, 162b/07, 162b/08, 165a/05, 166a/02, 167a/03, 169b/07, 169b/07, 172a/02, 174a/09, 176b/04, 177a/06, 183a/06 [50]

[= 50]

bilek : Bilek. Elle kolun, ayakla bacağın birleştiği bölüm.

b. 159b/09, 160b/05, 161a/01, 170b/02, 170b/03, 171a/01 [6]

b. çıkmasını 170b/02	20b/02, 20b/04, 20b/05, 20b/07, 21a/03,
b. ʕilācı 161a/01, 171a/01 [2]	21a/08, 22a/03, 22b/04, 23b/04, 24a/09, 24a/09,
b. mafşalını 170b/03	24b/03, 24b/04, 24b/07, 24b/09, 25a/02,
b. + de 142a/05	25a/04, 25a/04, 25a/05, 25a/08, 25b/01, 25b/02,
b. + den 160b/02	25b/04, 25b/04, 27a/07, 28a/09, 28b/03, 29a/04,
b. + e + (bileg.e) 170b/07	29b/02, 29b/04, 29b/04, 29b/06, 29b/07,
b. + i + (bileg.i) + (2) 168b/03, 170b/06	29b/09, 30a/09, 30b/01, 30b/02, 30b/07,
[2]	30b/08, 30b/09, 30b/09, 31a/01, 31a/02, 31a/03,
[= 11]	31a/04, 31a/09, 31b/05, 31b/06, 31b/08, 32a/01,
bilic : Bkz. pilic.	33a/09, 33b/09, 34a/01, 34b/03, 34b/05,
b. 33b/02	34b/06, 35a/02, 35a/04, 35a/04, 35b/02, 36b/04,
[= 1]	37b/03, 38a/03, 38a/05, 38a/07, 39a/08, 39a/09,
bilin- : Bilinmek.	39b/01, 39b/02, 39b/07, 39b/08, 39b/08,
b.-ür 156a/07, 156a/08 [2]	40a/09, 40b/01, 41a/03, 41a/03, 41a/04, 41a/07,
[= 2]	41b/01, 42a/09, 42b/02, 42b/04, 43b/02,
bi'l-külliyе : < Ar. Büsbütün, bütün bütün.	43b/03, 43b/09, 44a/02, 44a/04, 44a/09, 44b/05,
b. 83a/08, 97b/05, 180b/03, 182b/03	45a/04, 45a/06, 45a/09, 45b/07, 46a/09, 46b/01,
[4]	46b/02, 46b/03, 46b/04, 47a/01, 47b/01,
[= 4]	47b/02, 47b/03, 47b/07, 47b/09, 48a/03,
bin- : Binmek.	48b/08, 49a/09, 49b/02, 51a/02, 51a/03, 51a/06,
b.-meden + (1) 138a/01	51a/07, 51b/02, 51b/09, 52a/01, 52a/08, 52b/01,
ata b. 138a/01	52b/02, 53a/01, 53a/02, 53b/03, 53b/04,
[= 1]	53b/05, 53b/06, 53b/07, 54a/06, 54a/07,
bir : Bir, herhangi bir.	54b/04, 54b/09, 55a/01, 55a/01, 55a/03, 55a/08,
b. 2a/08, 3a/06, 3a/07, 3a/07, 3a/08,	55a/09, 55b/03, 56b/01, 56b/03, 56b/04,
3a/08, 3a/09, 3a/09, 3b/03, 3b/03, 4b/06, 4b/06,	56b/05, 56b/09, 57a/06, 57a/09, 57b/06,
4b/09, 5a/01, 5a/02, 6b/09, 7a/06, 7a/07, 7a/07,	57b/07, 58b/04, 60a/04, 60a/06, 60a/08, 60b/06,
7b/03, 8a/09, 9a/07, 9b/04, 9b/05, 10a/02,	61a/06, 61a/09, 61b/03, 61b/04, 61b/08, 62a/07,
10a/06, 10a/08, 10b/02, 11a/05, 11a/07, 11b/06,	63a/07, 66b/05, 66b/07, 66b/08, 66b/09,
12a/04, 11b/08, 13a/05, 13a/07, 13b/05, 13b/06,	67a/06, 67a/09, 67b/02, 67b/05, 67b/05, 68a/03,
13b/07, 13b/08, 14a/02, 14a/02, 14a/02, 14a/03,	68a/05, 68b/04, 68b/09, 69a/01, 69a/02, 69b/04,
14b/06, 14b/07, 15a/01, 15a/04, 16a/08, 16b/04,	69b/09, 71b/09, 72a/01, 72a/02, 72a/03, 72a/03,
16b/06, 18b/01, 18b/02, 18b/09, 19a/01,	72a/07, 72b/01, 72b/01, 72b/02, 72b/03,
19a/04, 19b/02, 19b/06, 19b/06, 19b/07,	72b/07, 73a/01, 74b/03, 74b/04, 74b/04,
20a/01, 20a/09, 20b/01, 20b/01, 20b/02,	74b/07, 75a/01, 75a/03, 75a/06, 75a/09, 75b/01,

76b/01, 76b/06, 76b/08, 77a/02, 77a/05, 77a/08,
77b/02, 77b/03, 77b/04, 77b/05, 77b/05,
77b/07, 77b/08, 78a/01, 78a/02, 78a/03, 79a/07,
82a/05, 83a/02, 85a/04, 86b/01, 86b/02, 86b/03,
86b/05, 86b/08, 87b/05, 87b/06, 88a/01,
89b/06, 89b/07, 90a/01, 90a/09, 90b/01,
91b/04, 91b/07, 92a/02, 92b/07, 92b/07,
93a/08, 94b/05, 95a/01, 95b/02, 96a/01, 96a/01,
96b/08, 97a/07, 97b/07, 97b/07, 98a/09,
100a/03, 101a/02, 101a/08, 101b/01, 101b/01,
101b/05, 101b/06, 102a/07, 103b/02, 103b/07,
105b/07, 105b/07, 106b/02, 107b/05, 107b/06,
107b/09, 108a/03, 108b/04, 109a/04, 109a/05,
109a/06, 109b/02, 109b/04, 110a/06, 110a/06,
110b/08, 111a/08, 111a/09, 111a/09, 111b/01,
111b/02, 111b/08, 111b/08, 112a/01, 112a/01,
112a/02, 113a/02, 113a/03, 115a/04, 115b/03,
115b/03, 115b/04, 116a/02, 117b/04, 117b/05,
117b/06, 118b/07, 118b/09, 119a/01, 120a/06,
121b/01, 124a/09, 124b/01, 124b/04, 125b/02,
125b/06, 125b/06, 125b/08, 126a/01, 126a/02,
126a/03, 126a/04, 126b/09, 127a/02, 127a/08,
127a/09, 127b/01, 129a/04, 129b/04, 130a/03,
130a/06, 130a/09, 131b/08, 131b/08, 132a/01,
132b/01, 133b/03, 135b/01, 136a/06, 136b/02,
136b/03, 137b/01, 138b/07, 139a/03, 139b/05,
139b/06, 140a/05, 140a/07, 141a/01, 141a/05,
141a/07, 141b/02, 141b/03, 141b/03, 141b/09,
141b/09, 141b/09, 142a/07, 146b/01, 146b/07,
146b/07, 146b/08, 147a/04, 148b/05, 148b/09,
149a/01, 149b/03, 149b/07, 150b/09, 151a/01,
151a/02, 151a/07, 152a/03, 152b/02, 152b/03,
152b/06, 152b/09, 153a/02, 153b/01, 153b/03,
153b/05, 154a/07, 155b/02, 157a/06, 158a/05,
158b/03, 158b/08, 158b/09, 159b/02, 159b/04,

160a/02, 160b/02, 161a/07, 161b/01, 163b/07,
164a/05, 165b/09, 166a/08, 166a/08, 167a/06,
167a/07, 167a/08, 168b/02, 168b/06, 168b/07,
169a/02, 169a/04, 169a/04, 169a/04, 169a/06,
169a/08, 170a/06, 170a/07, 170b/05, 170b/06,
170b/06, 171a/09, 172a/08, 172b/09, 173a/01,
173b/03, 173b/04, 173b/06, 174a/06, 174a/08,
174b/06, 174b/07, 174b/07, 175a/08, 175b/02,
175b/03, 175b/03, 177a/09, 177b/01, 177b/02,
177b/03, 177b/07, 177b/08, 178a/04, 178a/09,
178b/04, 178b/06, 178b/06, 178b/08, 179a/06,
179a/09, 179a/09, 179b/01, 179b/02, 179b/07,
179b/09, 180a/01, 180a/02, 180a/04, 180a/05,
180a/06, 180a/06, 180b/08, 181a/01, 181a/04,
181a/05, 181a/06, 181b/02, 182a/07, 182b/01,
182b/05, 182b/08, 182b/09, 183a/04, 183a/08,
183a/09, 183b/02, 183b/03, 183b/06, 183b/06,
184a/08, 184a/09, 184b/03, 184b/03, 184b/04,
185a/02, 185a/02, 185a/09, 185b/01, 186a/07,
186a/07, 186a/08, 186a/08, 186a/09, 186b/07,
187b/01, 187b/03, 187b/04 [540]

b. avkıye 178b/08

b. avuc 52a/01, 55a/09, 113a/02 [3]

b. bucuğ dirhem 3b/03, 3b/03 [2]

b. cüz 11b/06, 20b/01, 20b/02,
25a/05, 25b/01, 29a/04, 29b/04, 29b/06,
29b/09, 30b/08, 30b/09, 31a/03, 34b/03,
34b/06, 39b/08, 39b/08, 41a/07, 42b/04,
43b/03, 43b/09, 45a/04, 45a/09, 53a/02, 72b/01,
72b/02, 72b/07, 110a/06, 111b/02, 117b/05,
125b/06, 126a/04, 127a/02, 130a/06, 131b/08,
146b/07, 161b/01, 177a/09, 177b/01, 177b/03,
183a/08, 183a/09 [41]

b. dāng 47a/01

b. deng 35a/04

b. dirhem 20b/05, 45a/09, 52a/08, 53b/04, 66b/08, 76b/06, 124b/04, 125b/08, 130a/09, 132a/01, 182b/09 [11]

b. dirhemden 4b/06

b. gece 51a/02, 51a/03, 67b/05, 77a/08, 101b/01, 109b/04, 183b/06, 185a/02 [8]

b. gün 11b/08, 67b/05, 183b/06, 185a/02 [4]

b. kaç gün 85a/04

b. karış 14a/02

b. mişkāl 69b/09, 77a/05, 137b/01 [3]

b. mişkāla 4b/06

b. mişkāldan 180b/08

b. pāre 2a/08, 6b/09, 7b/03, 9a/07, 14a/02, 14b/06, 20b/02, 20b/07, 44a/04, 47b/02, 47b/03, 61b/08, 95b/02, 107b/06, 146b/01, 152b/03, 153b/05, 157a/06, 158b/09, 168b/07, 169a/08, 181a/05, 182b/08 [23]

b. rıtl 55a/08

b. yıldan 181b/02

ğudedün b. nev'i 107b/09

b. + i + (1) 20a/06, 76a/08, 100a/03, 100a/04, 100a/04 [5]

b. + in 142a/03

b. + inden 20b/05, 25a/05, 25b/01, 25b/02, 29a/04, 29a/07, 29a/08, 29a/09, 29b/03, 29b/05, 29b/07, 29b/09, 30b/05, 30b/08, 30b/09, 31a/03, 34b/06, 34b/07, 35b/03, 35b/04, 37b/01, 37b/01, 41a/07, 41a/08, 42b/04, 43b/03, 43b/05, 43b/06, 43b/09, 45a/04, 45a/05, 45a/08, 45a/09, 46b/08, 46b/09, 47a/01, 52a/01, 52a/02, 53a/01, 53a/03, 55a/09, 55b/04, 66b/08, 67a/08, 69b/08, 69b/09, 72b/07, 72b/08, 76b/06, 76b/09, 77a/01,

77a/02, 77a/04, 98b/09, 113a/02, 117b/05, 117b/06, 124b/04, 125b/01, 125b/05, 125b/08, 127a/02, 128a/02, 128a/09, 129a/01, 129b/01, 129b/02, 130a/07, 130a/09, 131b/08, 134b/01, 177b/03, 177b/04, 177b/05, 177b/08, 183b/01, 188a/04, 188a/07 [78]

b. + ine 20a/06

b. + isi 68b/01, 87b/03, 92a/04, 92a/04, 92a/05, 92a/05, 92a/05, 92a/05, 108b/04, 160a/05, 171b/03 [11]

b. + isine 68a/01, 68a/04, 68a/07, 92a/08, 92a/08 [5]

b. + isini 50a/04

b. + isiyile 113b/06

eski şarābların b. 113b/06

[= 643]

birbiri : Birbiri.

b. + nden 174a/03

ayağın b. ıraklığı 174a/03

b. + ne 39b/01, 39b/03, 152b/01, 165a/09, 166b/04 [5]

[= 6]

birez : Biraz.

b. 59b/06, 61a/01, 64a/03, 64a/05,

[4]

[= 5]

birinc : <Far. "pirinç" Pirinç; (*Oryza sativa*).

b. 176b/08, 73a/09

[= 2]

birincāsef : <Far. Beyaz zift.

b. 30a/08

[= 1]

birinci : Birinci.

b. 17a/06, 32b/03, 39a/05, 44b/09,
59b/07, 74a/02, 92b/08, 101a/01, 111a/03,
134b/03, 154b/03, 167a/05, 178a/03 [13]

altmış b. faşıl 74a/02

elli b. faşıl 59b/07

kırk b. faşıl 44b/09

on b. faşıl 17a/06

otuz b. faşıl 39a/05

seksen b. faşıl 101a/01

toğksan b. faşıl 111a/03

yètmış b. faşıl 92b/08

yigirmi b. faşıl 32b/03

yüz b. faşıl 134b/03

yüz on b. faşıl 154b/03

yüz otuz b. faşıl 178a/03

yüz yigirmi b. faşıl 167a/05

[= 13]

birle : İle, vasıtasıyla, birlikte. Krş. ile.

b. 67b/05

[= 1]

bismillāhi'r-rahmāni'r-rahīm : < Ar. Esirgeyen
ve bağışlayan Tanrının adıyla.

b. 1b/02

[= 1]

bi's-sevāb : < Ar. Sevap ile.

b. 188b/12

[= 1]

biş- : Bkz. piş-.

b.-ince 87b/01

b.-memiş 148a/03

b. raķīķ irin 148a/03

b.-miş + (1) 2b/05, 2b/06, 5a/01,
7a/07, 7a/08, 9b/05, 28b/01, 28b/03, 30a/02,
33b/02, 34a/01, 43a/01, 48a/03, 54b/03, 63b/07,
64b/02, 86a/09, 124b/07, 177a/07 [19]

ķavī b. 5a/01

b.-miş + (2) 3b/01, 4b/08, 8a/02, 9b/06,
16a/08, 23b/04, 25b/07, 28b/04, 30a/06, 30a/08,
35b/07, 36a/02, 36a/04, 36b/03, 36b/03,
36b/05, 36b/07, 37a/05, 38b/08, 57a/08,
57b/04, 57b/05, 58a/06, 60a/09, 63a/06, 63a/07,
71a/04, 89b/02, 90b/09, 91a/01, 98a/03,
100b/01, 136b/02, 136b/04, 136b/08, 137b/07,
180b/09, 181a/01, 181a/01 [39]

afsenīn b. Şu 4b/08

b. ebhel 3b/01

b. encīr 16a/08

b. encīrile 181a/01

b. gendene 136b/08

b. gūl yağıyıla 136b/04

b. mercimek Őorvāsı 100b/01

b. sirkeyle 36a/04

b. Şu 57b/05

b. Őāmī ilāhāna 98a/03

b. toņuzlan bōcegi 9b/06

b. zeyt 8a/02

bezr-i ketān lu'ābı b. Şuyıla 30a/08

bezr-i mūr b. Őu 36b/05

cevzū's-servi b. Őu icinde 63a/06

encīr b. Şuyıla 36b/03, 37a/05 [2]

hubbāzī b. Şu icinde 58a/06

hubbāzī b. Şuya 60a/09

ilāhāna b. Şuya 91a/01

ķabak varakı b. Şuyıla 71a/04

kebre ķavunı b. Şu 54b/03

māzū b. nār Őuyıyıla 23b/04

māzū b. Őuyıla 28b/04

mercimek b. Şuyıla 36b/07

selcem b. Şuyıla 181a/01

sirkeyle b. māzū 36a/02

sirkeyle b. mercimek 25b/07
sirkeyle b. şebile 35b/07
şuya b. mercimek 136b/02
tatlu şu yengeci b. şu 89b/02
türmiş b. şuyıla 180b/09
uşak b. şu icine 57b/04
verd b. sirkeyile 38b/08
yaḥnī b. kernebi 57a/08
yaş ḥarnūb-ı nebī b. şu 63a/07
zeytūn yaprağı b. şuyıla 30a/08
b.-mişdür 148a/01
[= 61]

bişür- : “pişür-” Pişirmek.

b.-eler 9a/04, 11a/06, 15a/02, 23b/02,
33b/06, 37b/03, 43b/02, 45b/06, 51a/09,
51b/03, 52a/03, 52b/01, 52b/03, 52b/09,
53b/02, 55b/01, 55b/05, 61a/08, 87a/04,
90b/01, 90b/02, 90b/03, 97a/08, 99b/09,
101b/06, 112b/04, 128a/08, 128b/01, 15a/01,
176b/09, 180a/01 [31]
b.-üb 183b/04, 27a/01, 36a/01, 41a/04,
49b/02, 61b/03 [6]
[= 37]

bit : Yarım kanatlılar alt takımına giren, insan ve memeli hayvanların vücudunda asalak olarak yaşayan böcek, kehle.

b. 91a/02
b. + i + (1) 91a/09
[= 2]

bit- : 1. Oluşmak, gövermek, meydana gelmek.
2. Tükenmek.

b.-e 59a/01, 59a/04, 114b/08 [3]
tīz b. 59a/04
b.-en 84a/06

b.-er 39b/05, 114a/07, 122b/05,
142b/03, 171b/07, 179a/04 [6]
et b. 122b/05
tīz b. 142b/03
b.-medin 12b/05, 12b/06 [2]
b.-mege 114b/08, 121a/02, 139a/05,
176b/02, 181b/06 [5]
ağız b. 114b/08
eyü et b. 121a/02
deş-bed b. 139a/05
b.-mek 130b/08
tīz b. 130b/08
b.-mesi 145b/05
b.-mesidür 121a/01, 121a/02 [2]
katı et b. 121a/02
yaramaz et b. 121a/01
b.-mesinden 132a/09, 176b/06 [2]
ağız b. 132a/09
b.-mesini 181b/09
b.-meye 114b/08, 130b/08, 131a/02
b.-miş + (2) 177a/08
katı b. nesneyi 177a/08
b.-üb 114b/06
[= 29]

bitirici : Bkz. bitürücü.

b. 98a/06, 111a/02, 114b/01, 116b/02,
117a/06, 118b/02 [6]
et b. edviyelerle 111a/02
b. devālar 114b/01,
b. devālarla 98a/06
cerāḥat b. yābis devālar 114b/01
cerāḥat b. devālar 117a/06
cerāḥat b. müferrid edviye 118b/02
[= 6]

bitür- : Oluşmak, gövertmek.

b.-ür 54b/09, 118b/01, 128b/06 [3]
et b. 128b/06

[=3]

bitürücü : Bkz. bitürücü.

b. 114b/05, 116a/03, 123a/04, 133a/05,
145a/02, 149b/07, 152b/02, 157b/09, 176b/07
[9]

b. devālar 116a/03, 133a/05,
138b/02, 145a/02, 149b/07, 152b/02 [6]

b. devālarla 157b/09

b. merhemle 123a/04

et b. devālar 114b/05

şınık b. gıdālar 176b/07

yübüseti gālib b. devālar 138b/02

b. +dür 128a/06

[=11]

bitürücü : Bitirici. Bitmesini sağlayıcı, sona
erdirici.

b. 114b/07, 116a/01 [2]

b. devā 116a/01

b. devālar 114b/07

[=2]

biz : Biz.

b. 126b/05, 136a/03, 171b/02, 173b/02
[4]

[=4]

boğaz : Boğaz. Boynun ön bölümü ve bu
bölümü oluşturan organlar. Krş. kırşak.

b. 112a/08

b. + a 47a/03, 48b/08, 49b/04 [3]

b. + da 47a/09, 48a/08 [2]

b. sülük yapışmanuñ ilācın 48a/08

b. + ı + (2) 47a/09

[=7]

boğazla- : Boğazlamak. Hayvanı boğazından
keserek öldürmek.

b.-yalar 87a/08

[=1]

boğul- : Boğulmak.

b.-anuñ 47b/09, 48a/05

ipile b. ilācı 48a/05

ipile b. ilācın 47b/09

[=2]

boğ : Bok, dışkı, curuf. Krş. bürde, necis.

b. + ı + (1) 16a/07, 51a/06, 54a/04,
72a/01, 75a/09, 86a/03, 109a/07, 110b/05,
118a/08, 118a/09, 118a/09, 177a/03 [12]

demür b. 110b/05

deve b. 54a/04

gögercin b. 51a/06, 72a/01, 86a/03,

177a/03 [4]

keci b. 16a/07, 75a/09, 109a/07 [3]

keler b. 118a/09

kemük yemiş kelb b. 118a/08

kırd b. 118a/09

b. + ını 24a/08, 136b/06 [2]

gögercin b. 136b/06

yaş eşek b. 24a/08

b. + ıyıla 55a/07

deve b. 55a/07

[=15]

boyn : Bkz. boyun.

b. + a 160b/01

[=1]

boy(u)n : Bkz. boyun.

b. + ı + (2) 153b/03

b. + ına 154a/07, 169b/03 [2]

[=3]

boynuz : Bkz. boynuz.

- b. 82a/08
[= 1]
- boynuz** : Boynuz. Bazı hayvanların başında bulunan, tırnağı bir maddeden oluşan, uzun, kıvrık veya çatallı koruma organı.
b. 82a/07, 83b/03, 119b/01 [3]
b. +ı+(1) 42a/02, 42a/08, 43b/03, 54a/07, 56b/08 [5]
geyik b. 42a/08
geyik b. küli 42a/02, 43b/03 [2]
geyik b. muhriş 56b/08
gök yaş keci b. şuyı 54a/07
[= 8]
- boyun** : Boyun. Gövdenin başla omuz arasında kalan bölgesi.
b. 112a/08, 171b/02 [2]
b. omurgalarından 171b/02
b. tamarları 112a/08
b. + da 108a/09
[= 3]
- böcek** : Böcek.
b. + i + (böceg.i) + (1) 9b/06, 188b/03 [2]
bişmiş toğuzlan b. 9b/06
çünce b. 188b/03
[= 2]
- bögirtlen** : Bkz. böğürtlen.
b. 24a/02, 28a/08, 30b/07 [3]
b. yaprağı 24a/02, 30b/07 [2]
b. yaprağı şuyı 28a/08
[= 3]
- bögrek** : Böbrek. Krş. kalye.
b. + i + (bögreg.i) + (1) 54a/09
kecinüñ b. yağı 54a/09
b. + ini + (bögreg.ini) 11a/05
- şığırın iki b. 11a/05
[= 2]
- bögrilce** : “böğrölce” Börölce, fasülyeye benzer bir bitki; (*Vigna sinensis*).
b. 137b/09
kayı çıkmış kızıl b. 137b/09
[= 1]
- bögürtlen** : Böğürtlen; (*Rubus*).
b. 33a/08, 46b/03 [2]
b. yaprağı şuyıyla 33a/08
b. yaprağın 46b/03
[= 2]
- böy** : “bö” Bir tür zehirli ve iri ayaklı örümcek.
b. 184b/09, 185a/05, 187b/05, 188b/06 [4]
[= 4]
- böyle** : Böyle, bu şekilde.
b. 47b/07, 58b/09
[= 2]
- böyü-** : Büyümek.
b.-r 23a/02
[= 1]
- böyük** : Büyük.
b. 22b/05, 28a/06, 47a/06, 47a/09, 56b/03, 58a/03, 103b/04, 104a/06, 104b/09, 104b/09, 106b/01, 108a/08, 111b/08, 114a/07, 115b/01, 139b/05, 163b/02, 163b/03, 163b/05, 165a/03, 168b/04, 188b/02 [22]
b. kişilerde 28a/06, 168b/04 [2]
b. kemük şınmadınsa 163b/02
b. kemük şınsa 163b/05
b. loğma 47a/06, 47a/09 [2]
b. ola 104b/09, 104b/09, 188b/02 [3]

b. olur 22b/05, 58a/03, 103b/04,
111b/08, 114a/07 [5]

b. olursa 56b/03

b. olsa 104a/06, 106b/01, 115b/01
[3]

b. ŗızv 139b/05

b. ŗızvda 139b/05, 165a/03 [2]

b. + dŗr 161a/08

b. + idŗr + (bŗyŗg.idŗr) 162a/03

beden kemŗkleriniŗ b. 162a/03

[= 24]

bu : Bu.

b. 1b/05, 1b/09, 4a/06, 4a/09, 4b/06,
6a/04, 6a/07, 6b/02, 7b/08, 8b/02, 9a/04, 9a/05,
9a/06, 10a/07, 10b/03, 10b/05, 11b/09, 12a/05,
13a/07, 13b/01, 14b/06, 15a/08, 15b/04,
15b/06, 16a/01, 16a/04, 16b/03, 19a/04, 19a/08,
19b/08, 20a/06, 20b/03, 20b/08, 21a/07, 21a/07,
21a/08, 23a/09, 24b/08, 25a/03, 25b/06, 26a/03,
26b/07, 28a/01, 28a/03, 28a/08, 28b/06, 30a/01,
30a/04, 33b/07, 34b/08, 35a/05, 35b/09,
37b/02, 38b/01, 39b/09, 40b/04, 45b/07,
46b/01, 47b/04, 49b/01, 51b/04, 60b/03,
62a/01, 62b/06, 66a/06, 67a/02, 67a/04, 71b/03,
73a/02, 73a/03, 73b/06, 74a/03, 74a/06, 76b/02,
78a/04, 78a/06, 79b/02, 80b/04, 81a/05, 81a/07,
83a/05, 83b/06, 83b/08, 85b/03, 85b/03,
85b/05, 93b/09, 95a/02, 96a/04, 101a/02,
101b/09, 102a/07, 103b/02, 104a/06, 104b/06,
105a/04, 105b/03, 108a/08, 108b/03, 108b/05,
109a/03, 111b/06, 112a/06, 113a/04, 120b/07,
129b/08, 130a/03, 133b/06, 134a/06, 134b/07,
135a/04, 135b/02, 135b/03, 137a/01, 141b/02,
144a/01, 146a/01, 146a/04, 148a/05, 150b/03,
151a/09, 153a/09, 154a/09, 156b/04, 157a/03,

161a/07, 162a/02, 165b/08, 166a/02, 166b/08,
167a/08, 167b/06, 167b/08, 168b/05, 171b/01,
174a/06, 175b/08, 178a/09, 178b/07, 179a/06,
182a/02, 182b/05, 183a/05, 183b/05, 185a/04,
185b/09, 188a/02 [151]

b. + dur 12a/08, 21b/06, 27b/03,
29a/03, 29a/06, 40a/04, 46a/05, 46b/07, 48a/05,
48a/09, 56a/08, 59a/05, 64a/06, 64a/08, 88b/01,
90b/05, 94a/04, 94a/05, 95a/05, 108b/02,
109b/03, 109b/07, 113a/01, 115b/01, 117a/09,
124a/03, 124a/05, 125a/07, 133b/09, 134b/09,
143b/05, 154b/06, 166a/07, 166b/04, 168b/02,
168b/05, 172b/08, 173a/03, 173b/03, 173b/07,
174b/01, 174b/06, 175a/07, 182b/07, 183a/07
[45]

b. + nda 162a/08, 162a/09 [2]

b. + ndan 93a/04, 96a/02, 158a/05 [3]

b. + nı 158a/05, 159a/08, 160a/06 [3]

b. + nlar 3b/07, 5b/02, 13b/09, 15b/04,
21b/01, 21b/02, 71a/09, 96b/07, 142a/01,
181a/02 [10]

b. + nlara 95b/02

b. + nlardan 73a/05, 91a/03 [2]

b. + nlardur 21a/01

b. + nlaruŗ 70a/05, 136a/02 [2]

b. + nlaruŗıla 69b/01, 79a/09, 88b/05,
104b/01 [4]

b. + nuŗ 23b/03, 74a/05, 76a/01,
88a/06, 95a/05, 102a/04, 112a/04, 126a/09,
158a/06, 164a/05, 171a/06 [11]

b. farkı 95a/05

b. ŗilācı 171a/06

b. ŗilācında 158a/06

b. māddesi 74a/05, 76a/01 [2]

b. mıŗfınca 23b/03

b. sebebi 88a/06, 102a/04, 112a/04
[3]

b. şınması 164a/05

b. üzerine 126a/09

b. + nuñicün 175b/01

b. + nuñla 67b/01

b. + ŋa 12b/08, 38a/07, 58b/03, 84a/02,
104b/01, 108a/02, 108b/02, 161a/08, 162a/01,
184a/02, 188b/07 [11]

[= 244]

bucaklı : Bucağı olan, köşeli.

b. 115b/02

üc b. yaşduķıla 115b/02

[= 1]

bucuk : Buçuk, yarım.

b. 3b/02, 3b/03, 3b/03, 4b/05, 47a/01,
85b/02, 132a/02, 132a/02 [8]

b. dirhem 47a/01

bir b. dirhem 3b/03, 3b/03 [2]

iki b. dirhem 4b/05, 85b/02,
132a/02 [3]

toķuz b. dirhem 132a/02

üc b. dirhem 3b/02

yigirmi iki b. dirhem 132a/02

[= 8]

bud : But.

b. + da 100b/06

b. olur veremler 100b/06

b. + ı + (1) 175b/02, 184b/04 [2]

b. arasından 175b/02

kenīseye girenüñ b. arasında
184b/04

b. + uñ 100a/03

b. ic yüzinde 100a/03

[= 4]

buğday : Buğday; (*Triticum aestivum*).

b. 16a/05, 48a/03, 74b/01, 78a/05,
110a/04, 180a/05 [6]

b. kavudı 78a/05, 110a/04 [2]

b. unı 16a/05

b. unından olmuş bulamac 48a/03

b. unıyla 180a/05

b. yağıyla 74b/01

b. + ı + (2) 61b/02

nīm-kūft olmuş b. 61b/02

[= 7]

buğār : < Ar. Buhar.

b. 70b/03

b. etmek 70b/03

b. + ına 6a/05, 7b/06, 9a/05 [2]

issi şu b. 7b/06

mūlaṭṭıf şularuñ b. 6a/05

[= 4]

buğār : Bkz. buğār.

b. + ı + (3) 40b/05

b. fāsıd 40b/05

[= 1]

buğrān : < Ar. Hastalığın en ağır zamanı,
nöbet, kriz.

b. 11a/09, 15b/02 [2]

b. tarīķasıyla 11a/09

b. vaķtında 15b/02

b. + dan 15b/04

b. öñirdi 15b/04

[= 3]

buğrān : Bkz. buğrān.

b. + ıla 23b/06, 23b/08 [2]

[= 2]

buğūr : < Ar. Buhur, tütsü.

b. 44a/02, 54b/06, 54b/06, 54b/08,
54b/08, 55a/03, 55a/05, 55a/06, 91a/07, 91b/05,
113b/02 [11]

b. edeler 44a/02, 54b/08, 55a/05,
91b/05, 113b/02 [5]

b. etmekdür 91a/07

[= 11]

buḥūr : Bkz. buḥūr.

b. + lar 53a/07

[= 1]

buḥūrî's-serv : < Ar.-Far. Servi buhuru.

b. 187b/09

[= 1]

buḫrāt : Hekim adı. Hipokrat, Hippokrates.

b. 60b/04, 164b/03, 171a/07, 173b/09
[4]

b. + uḡ 164b/06

b. murādı 164b/06

[= 5]

bul- : Bulmak.

b.-a 90b/01, 99b/03, 137a/04 [3]

fāyide b. 137a/04

ḫivām b. 90b/01

nuḫc b. 99b/03

b.-alar 11a/04

fāyide b. 11a/04

b.-ıca 95b/08

nihāyet b. 95b/08

b.-ınca 90b/03, 99b/09 [2]

ḫivām b. 90b/03, 99b/09 [2]

b.-masa 105a/09

nuḫc b. 105a/09

b.-mazdan 15b/03, 60b/04 [2]

naḫc b. öñürdi 60b/04

nuḫc b. öñirdi 15b/03

b.-sa 30a/03, 94b/08, 105b/08, 185b/06

[4]

naḫc b. 30a/03

nihāyet b. 94b/08

nuḫc b. 105b/08

tenḫıye b. 185b/06

b.-ur 107b/08, 120a/03, 120b/08,
123b/09, 157b/05 [5]

fāyide b. 107b/08

ḫalāş b. 120a/03, 120b/08, 123b/09,
157b/05 [4]

b.-urlar 22b/08

şulb b. 22b/08

[= 20]

bula- : Bulamak

b.-yalar 10a/07, 10b/03, 12a/05,
13a/06, 19a/04, 20b/04, 20b/08, 22a/01, 24b/08,
25a/03, 58b/05, 58b/06 133b/06, 134a/06,
181a/06 [15]

b.-yub 14b/06

[= 16]

bulamac : “bulamaç” Bulamaç, koyu un
çorbası.

b. 48a/04, 153a/01 [2]

buğday unından olmuş b. 48a/04

[= 2]

buḡar : Pınar, çeşme.

b. + ı + (1) 58b/02

göz b. 58b/02

[= 1]

būraḫ : Bkz. büre.

b. 10a/05, 42b/03, 66b/08, 67a/07,
69b/09, 71b/04, 72a/01, 74a/01, 75a/01, 76b/05,
78a/03, 81b/07, 84b/09, 87b/07, 91b/03,
99b/05, 111a/07 [17]

- b. + dan 11b/06
b. + ıla 88a/02, 111a/09 [2]
b. + la 76a/06
[= 21]
- burcağ** : “burçağ” Burçağ; (*Vicia ervilia*).
b. 35b/01, 123b/09, 125a/01, 125b/04,
127a/09, 131a/04, 131b/01, 180b/09 [8]
b. unı 123b/09, 125a/01, 125b/04,
127a/09 [4]
b. unıyla 131b/01
[= 8]
- büre** : <Far. Genellikle kuyumcuların
kullandığı tuza benzer bir madde, sodyum
bikarbonat, boraks. Bkz. naṭrūn.
b. 54a/03, 82b/08 [2]
b. + yle 66b/02
[= 3]
- burı** : “buru” Sancı.
b. + sı 186a/04
göbek b. 186a/04
[= 1]
- burın** : Bkz. burun.
b. 17b/04, 17b/07, 20a/05, 26a/09,
95a/03, 95a/04, 150b/06, 151a/03, 151b/02,
151b/05 [10]
b. delüklerin 151a/03
b. kemügi ufanmada 151b/05
b. üzerine 17b/07
b. yaşşılanmasını 26a/09
b. + a 18a/07, 18b/09, 19a/03, 19b/03,
20b/04, 20b/08, 21a/06, 21a/07, 22a/04, 22a/06,
22b/07, 24a/08, 24b/04, 24b/08, 25a/02, 25a/03,
49b/04, 150b/07 [18]
- b. + da 17b/03, 18a/05, 19b/02, 19b/04,
20b/09, 21b/08, 22a/09, 22b/03, 22b/08,
22b/08, 23a/05, 112a/07, 151a/02 [13]
b. olan beşrelerüñ ibtidāsında
19b/02
b. olan bevāsīr 20b/09
b. olan bevāsīr ‘ilācın 19b/04
b. olan seretānī ‘ilācın 22b/03
b. olur bevāsīrile 22b/08
b. olur qarḫalara 21b/08
b. olur seretān 22b/08
b. + dan 19b/09
b. + uñ 19a/05
b. zāhir yerinde 19a/05
[= 43]
- bur(u)n** : Bkz. “burun”.
b. + ı + (2) 18a/01, 18b/07, 22a/02,
22b/05, 151b/01 [5]
b. + ın 13a/08
b. + ına 13a/07
[= 7]
- burūdet** : <Ar. Soğukluk, soğuk niteliğe sahip.
Krş. şovuk.
b. 2b/01, 2b/07, 5a/06, 7b/08, 83b/07,
96b/04, 97b/04, 188b/06 [8]
b. olmasından 97b/04
b. + den 9b/03
b. + dūr 63b/08
[= 10]
- burun** : Alınla üst dudak arasında bulunan,
çıkıntılı, iki delikli koklamave solunum organı.
b. 151b/01
b. + da 22a/07
b. + ı + (2) 20a/03
[= 3]

buşam : Bkz. buşum.

b. 72b/03, 72b/04, 75a/07, 77b/05,
89b/06, 89b/08, 131a/07 [7]

şilk-i b. 72b/03, 72b/04, 77b/05,
89b/06, 89b/08, 131a/07 [6]

şamğ-ı b. 75a/07

b. + ıla 178b/03

şilk-i 178b/03

b. + la 127a/09

şilk-i b. 127a/09

[=9]

buşum : <Ar. Menengiç ağacı ve meyvesi;
(*Piscata terebinthus*).

b. 16b/05, 100b/05, 134a/09 [3]

şilk-i b. 16b/05, 100b/05, 134a/09
[3]

b. + a 13a/05

şilk-i b. 13a/05

buzluğu : “buzluğu” Yeni doğmuş, ana sütüyle
beslenen sığır yavrusu.

b. 139a/07

b. eti 139a/07

[=1]

buzlu : Bkz. buzlu.

b. 137a/03

b. şuya 137a/03

[=1]

buzlu : Buzlu. Buz tutmuş, buz bağlamış olan.

b. 25a/04 , 138a/04 [2]

b. şu 25a/04

b. şuya 138a/04

[=2]

bük- : Bükmek.

b.-mede 172a/06

b.-mege 173a/03, 173a/06 [2]

b.-meyeler 175a/03

b.-se 173a/08

[=5]

bükil- : “bükül-” Bükülmek.

b.-e 116a/08

[=1]

bürde : <? Cüruf. Krş. bok.

b. + si 86a/02

demür b. 86a/02

[=1]

bürü- : “bürü-” Sarmak, kaplamak, örtmek.

b.-yüb 44a/02

[=1]

büşür : <Ar. Vücutta çıkan sivilceler, ufak
çıbanlar.

b. 27a/09, 27b/02, 31a/07, 97a/02,
108a/04 [5]

ğudde gibi b. 108a/04

b. + dur 80b/08, 81b/04 [2]

b. + ı+ (2) 31a/08

b. + ı+ (3) 92b/08

b. şığār 92b/08

b. + lardan 96b/07

[=10]

büşür : Bkz. büşür.

b. + dan 19a/08

[=1]

büşür-ı lebeniyye : <Ar. Yüzde ve diğer
uzuvlarda çıkan, süt renkli ve küçük sivilceler.

b. 111a/05

b. + dedür 111a/03

[=2]

bütün : Bütün, parçalanmamış, tam.

b. 147a/06

[=1]

büzil- : “büzül-” Büzülmek, bir kenara toplanmak.

b.-ür 123a/06

[= 1]

C

cālīnūs : 131-210 yılları arasında yaşamış ünlü hekim, Galen.

c. 12b/09, 20b/09, 38a/03, 93b/06, 109b/07, 131b/07, 131b/09, 182b/05 [8]

devā-yı c. 12b/09, 109b/07, 131b/07, 131b/09 [4]

c. + dan 21a/08, 182b/04 [2]

devā-yı c. 182b/04

c. + uñ 134a/08

[= 11]

canak : Bkz. çanak.

c. + a + (canag.a) 147a/07

c. + dağı 21a/04

[= 2]

cānavar : <Far. 1. Canlı, hayvan. 2. Canavar, vahşi hayvan.

c. + dan 181a/04

c. + lar 184b/07, 185b/09 [2]

ķuduz olmayan c. ışırmasınñ beyānındadır 184b/07

c. + uñ 188a/03

c. tiryāķıdır 188a/03

[= 4]

cānīb : <Ar. Taraf, cihet, yan. Krş. taraf, cihet, yan.

c. + den 149a/01

dört c. 149a/01

c. + e 144b/08, 153b/07 [2]

şahīñ c. 144b/08

c. + i + (2) 155a/05

şahīñ c. üzerine 155a/05

c. + inden 144b/07

c. + ini 119b/08, 133a/03 [2]

[= 7]

cāveşīr : Bkz. cāvşīr.

c. 131a/09, 182a/05, 187a/09 [3]

[= 3]

cāvşīr : <Ar. Cavşir otu ve bundan elde edilen tıbbi zamk; (*Ferula alaeochytris*). Krş. cünd-i bīdester.

c. 180b/01

[= 1]

cāyız : <Ar. “cā’iz” Uygun, doğru, yapılabilir.

c. 15b/07, 47b/02, 80b/05, 116b/06, 164b/09 [5]

c. degüldür 15b/07, 47b/02, 164b/09 [3]

c. görmişler 80b/05

c. görmişlerdür 116b/06

c. + dür 163a/06

[= 6]

cehd : <Ar. Çalışma, çabamala.

c. + in 184a/01

işemek c. 184a/01

[= 1]

cek- : Bkz. çek-.

c.-e 59a/08, 153b/04, 168b/09, 169a/07, 170b/06, 170b/07, 173b/05, 175b/03, 175b/04 [9]

c.-eler 100b/03, 119a/02, 119b/08, 133a/02, 158a/09, 158b/01, 158b/01, 160a/05,

165a/08, 168b/01, 173b/09, 174a/04, 175a/06,
175a/09 [13]

katı c. 160a/05, 175a/06 [2]

muhkem c. 173b/09

şīşe c. 100b/03

ziyāde c. 174a/04

c.-er 172a/06

zaḥmet c. 172a/06

c.-erken 119a/06

c.-meden + (1) 91a/03, 165a/06 [2]

zaḥmet c. 91a/03

c.-medin 119b/07

c.-mege 153b/05, 162b/07, 169a/03,

173b/07 [4]

katı c. 173b/07

ziyāde c. 153b/05

c.-megile 165a/04

katı c. 165a/04

c.-mek 118b/08, 162a/08, 162b/02,

164b/08, 164b/09, 171a/02 [6]

c.-mekdür 164b/07

c.-menünj 160a/07, 160a/09 [2]

katı c. ‘alāmeti 160a/09

yumuşak c. ‘alāmeti 160a/07

c.-mesi 160a/05, 162a/07 [2]

c.-meyeler 160a/04, 160a/07, 160a/08,

164b/04 [4]

katı c. 160a/04, 160a/07 [2]

c.-seler 143b/09

[= 49]

çekil- : “çekil-” Çekilmek.

c.-mese 168a/08

c.-mezse 119b/05

c.-miş + (1) 115b/07

c.-se 170b/08

[= 4]

çekin- : “çekin-” Çekinmek.

c.-mekden 175a/08

[= 1]

çekirdek : Bkz. çekirdek.

c. + i + (cekirdeg.i) + (1) 13a/01,

53a/03, 54a/09, 73b/01, 111b/01 [5]

ḥurma c. 13a/01

ḳabıḳı cıḳmıḳ ḳavun c. 73b/01

ḳavun c. 111b/01

zerdālū c. yaḡı 53a/03, 54a/09 [2]

c. + ine + (cekirdeg.ine) 68a/06

encīr c. ḣebīh dāneler 68a/06

[= 6]

çekiş- : “çekiş-” Çekişmek.

c.-ür 167a/02, 167a/03 [2]

[= 2]

çekürdek : Bkz. çekirdek.

c. 13a/04

c. + i + (cekürdeg.i) + (1) 89a/08

ḳavun c. ici 89a/08

[= 2]

cem^c : < Ar. Toplama, bir araya getirme.

c. 2a/09, 3b/04, 11b/05, 12a/09,

14b/05, 16a/05, 16a/06, 16b/02, 16b/06, 18a/03,

18a/09, 18b/06, 19b/01, 24a/03, 24b/02, 25a/08,

28a/09, 31a/01, 33b/08, 34b/04, 35b/05,

36b/02, 40b/04, 41a/02, 41a/09, 42a/01, 42a/04,

43a/04, 43b/06, 45a/05, 45b/06, 46a/06, 50b/09,

51a/04, 51b/09, 52a/09, 52b/05, 52b/07, 55a/03,

57b/08, 60b/08, 61a/06, 61a/08, 61b/02,

61b/06, 61b/09, 62a/02, 63b/09, 64a/07, 64a/08,

66b/06, 66b/09, 70a/03, 72a/04, 72b/08, 73a/02,

75a/02, 75a/06, 76b/07, 78a/05, 83a/04, 85a/01,

87b/09, 88a/02, 92b/07, 93a/06, 94a/04, 94a/04,

94b/07, 94b/09, 97a/04, 97a/05, 97b/03, 99a/06, 99b/02, 100b/04, 101b/08, 102b/09, 105a/02, 105a/03, 105a/07, 109a/05, 110b/06, 111a/01, 111a/06, 111a/08, 113a/04, 113b/02, 113b/08, 117a/01, 122a/01, 124b/04, 125a/01, 125b/02, 126b/08, 128a/02, 128b/01, 128b/05, 129a/04, 129a/05, 131b/04, 136b/02, 136b/07, 136b/09, 137b/06, 138b/04, 144b/06, 158b/03, 163b/09, 167b/06, 167b/09, 176b/08, 177b/09, 185a/01, 187b/02 [115]

c. éde 105a/02

c. édeler 66b/09, 72a/04, 144b/06, 163b/09 [4]

c. éder 167b/06

c. étmeden 110b/06

c. édüb 2a/09, 3b/04, 12a/09, 14b/05, 16a/06, 16b/02, 16b/06, 18a/03, 18b/06, 19b/01, 24a/03, 24b/02, 25a/08, 28a/09, 31a/01, 33b/08, 34b/04, 35b/05, 41a/02, 41a/09, 42a/04, 43a/04, 43b/06, 45a/05, 46a/06, 50b/09, 51a/04, 51b/09, 52a/09, 52b/05, 52b/07, 55a/03, 57b/08, 60b/08, 61a/06, 61a/08, 61b/02, 61b/06, 61b/09, 62a/02, 66b/06, 70a/03, 72b/08, 73a/02, 75a/02, 75a/06, 76b/07, 78a/05, 83a/04, 85a/01, 87b/09, 88a/02, 93a/06, 94b/07, 97a/05, 99b/02, 100b/04, 101b/08, 102b/09, 111a/08, 113a/04, 113b/02, 113b/08, 117a/01, 122a/01, 124b/04, 125a/01, 125b/02, 126b/08, 128a/02, 128b/01, 128b/05, 129a/04, 129a/05, 131b/04, 136b/02, 136b/07, 137b/06, 138b/04, 158b/03, 167b/09, 176b/08, 177b/09, 185a/01, 187b/02 [89]

c. ola 105a/03

c. olma 42a/01

c. olmadan 11b/05, 92b/07 [2]

c. olmağa 97a/04

c. olmağ 'alāmeti 94a/04

c. olmasıdır 63b/09

c. olmaz 64a/08

c. olsa 16a/05, 36b/02, 105a/07, 109a/05, 111a/01 [5]

c. olub 40b/04, 99a/06 [2]

c. olur 64a/07, 94a/04, 111a/06 [3]

[= 115]

cemī' : < Ar. Bütün.

c. 25a/06, 30b/02, 35a/01, 46b/06, 50a/03, 53a/04, 85a/03, 89b/03, 92b/03, 99b/09, 110a/04, 111b/05, 120b/01, 130a/05, 156a/03, 167b/03, 182b/03, 188a/09 [18]

c. bedene 85a/03, 92b/03 [2]

c. bedende 111b/05, 130a/05 [2]

c. dānelerin 50a/03

c. edviye mıkḍarı 25a/06

c. envā'ına 30b/02, 46b/06 [2]

c. ḥanāzīre 110a/04

c. iriṅi 99b/09

c. tiryāqlardan 188a/09

c. yarılmışlara 89b/03

mışır benefşesiniñ c. envā'ı 120b/01

vāki' olan eyeginiñ c. eczāsına 156a/03

c. + ini 152b/01, 177b/06 [2]

c. + si 17b/05, 37b/04, 52a/03 [3]

dilüñ c. 37b/04

c. + sin 132a/06, 134b/02, 149b/04 [3]

[= 26]

cemre : < Ar. 1. Ateş halinde kömür. 2. Karakabarcık, ateş göynüğü, yanıkara. Krş. nār-ı fārsī.

c. 96b/05, 96b/06 [2]
 [= 2]
çeçe : Bkz. çeçe.
 c. 152b/07, 166b/05 [2]
 c. altından 152b/07
 c. + sin 166b/02
 c. + yi + (2) 166a/09
 çıkmış c. 166a/09
 [= 4]
cerāḥat : < Ar. 1. İrin. Krş irin. 2. Yara. Krş.
 yara.
 c. 81b/02, 96b/03, 106a/08, 114a/03,
 114a/04, 114a/07, 114a/09, 114a/09, 114b/04,
 115b/01, 115b/05, 115b/05, 115b/08, 116a/03,
 116b/07, 117a/06, 118a/06, 118b/02, 129b/06,
 130b/04, 130b/05, 131b/09, 132a/08, 146b/03,
 147b/02, 164b/09, 182a/04 [27]
 c. bitirici devālar 117a/06
 c. bitirici müferrid edviye 118b/02
 c. bitirici yābis devālar 114a/09
 c. ʿilāciyla 146b/03
 c. olan sijiri 132a/08
 c. olmuş sijirde 131b/09
 c. olsa 164b/09
 c. olursa 81b/02, 96b/03 [2]
 c. üzerine 129b/06, 182a/04 [2]
 sijirde olan c. 130b/04
 c. + a 127b/05, 128a/05, 128b/02,
 129a/04, 130a/05, 131a/07, 133b/07, 133b/07,
 134a/06, 134b/02, 145a/02, 165a/01, 182a/09,
 184a/05, 185b/08 [15]
 bedende olan c. 130a/05
 ḥarāreti olan c. 128b/02
 sijirde olan c. 131a/07
 c. + da 1b/09, 118a/07 [2]

emr-i c. 1b/09
 c. + dan 114b/01, 116b/08, 119a/08,
 120b/04, 133a/09, 133b/01 [6]
 çokdan olmuş c. 120b/04
 c. + ı + (2) 132b/04, 181b/06 [2]
 vāki^c olan c. 132b/04
 c. + ıla 144a/02
 c. + la 131b/03
 c. + ları + (2) 118b/01
 tāze c. 118b/01
 c. + uḥ 114b/02, 114b/07, 115a/01,
 115a/04, 115a/07, 115b/02, 115b/03, 118b/05,
 121a/01, 122b/04, 130b/07, 130b/08, 131a/03,
 133b/03, 144b/05, 144b/09, 147b/09, 149b/04,
 177a/02, 181a/06, 185b/01, 185b/06 [22]
 c. ağzı 115a/01, 115a/04, 115a/07,
 130b/08 [4]
 c. ağzın 130b/07, 144b/05, 144b/09
 [3]
 c. ağzında 121a/01, 122b/04 [2]
 c. eṭrāfına 114b/02
 c. gicigini 177a/02
 c. için 185b/01
 c. icine 114b/07
 c. icinde 118b/05
 c. icini 185b/06
 c. küllisine 149b/04
 c. üzerine 131a/03
 c. veremi 147b/09
 [= 77]
cerāḥāt : < Ar. “cirāḥāt” Cerahatlar, irinler,
 yaralar.
 c. 91b/08
 c. + ı + (2) 128a/06
 [= 2]

- cercir̄** : <Ar. Su teresi; (*Naturium officinale*).
c. 73b/04, 181b/08, 186a/08, 187a/08
[4]
bezr-i c. 73b/04, 186a/08 [2]
c. + ile 180a/03, 182b/01
bezr-i c. 180a/03
[= 6]
- cercir** : Bkz. cercir̄.
c. 86a/04
bezr-i c. 86a/04
- cerd** : <Far. “cered” 1. Yaralı, cerahatlı. 2. Sa’fe çeşitlerinden biri. Et suyu gibi irin akar ve bütün başa yayılır.
c. 68a/07
[= 1]
- cerrāh** : <Ar. Ameliyat yapan hekim, operatör.
c. 170b/01, 172a/06, 174b/08, 175b/04
[4]
c. olan kişi 174b/08
c. + a 106a/02
[= 5]
- cevāv** : <Ar. Arpa ile yapılan bir tür yiyecek.
c. 33b/03, 58a/07, 76a/07, 112b/02 [4]
ğidā-yı c. 58a/07
[= 4]
- cevüz** : Bkz. cevz.
c. 187a/04
c. mıkḍārı 187a/04
[= 1]
- cevz** : <Ar. Ceviz; (*Juglans regia*). Krş. kōz.
c. 178b/06, 188a/07 [2]
c. mıkḍārı 188a/07
[= 2]
- cevzü’s-servi** : Bkz. cevzü’s-serv.
c. 63a/06, 63b/07 [2]
- c. bişmiş şu icinde 63a/06
[= 2]
- cevzü’s-serv** : <Ar. Servi kozalağı; (*Fructus cupres saceae*). Krş. serv қоzağı, servi қоzağı.
c. 188a/04
[= 1]
- ceyne-** : Bkz. çeyne-.
c.-meden + (1) 153a/01
c.-mek 44a/07, 44a/08, 46a/09, 46b/04
[4]
c.-meye 153a/03
c.-yeler 39a/05, 47b/03 [2]
[= 8]
- cez- (I)** : “çez-” Çözmek. Bkz. çöz-.
c.-eler 140b/09
c.-esin 159b/03
c.-meyeler 169b/03
c.-meyesin 159b/04
c.-üb 140b/08, 148b/09
[= 5]
- cez- (II)** : “çez-” Çizmek.
c.-üb 148b/09
[= 1]
- cezāb** : Bkz. sezāb.
c. 185a/06
[= 1]
- cezb** : <Ar. Çekim, çekme gücü.
c. 14a/05, 15b/08, 120a/05, 156b/09
[4]
c. êde 14a/05
c. êdici devālar 15b/08, 120a/05 [2]
c. olmaḳdan 156b/09
c. + dūr 131b/03
c. + i + (1) 131a/06, 162b/09
c. ḡālib devāları 131a/06

[= 7]	c.-ınca 70a/06, 74b/08, 82a/03 [3]
cezzāb : < Ar. Çok cezbeden, çeken.	c.-mada 143b/02
c. + dur 185b/04	c.-madan 169b/07
[= 1]	c.-mağ 63a/03, 115a/05, 119b/06,
cıban : Bkz. çıban.	138b/07, 142b/08, 143b/04, 164a/02, 165a/05,
c. + lara 99a/03	167a/05, 167a/06, 168b/01, 169b/07, 169b/08,
[= 1]	171a/02, 172b/08, 173a/03, 173b/01, 175a/05,
cıgıd : Bazı kimselerin yüzünde bulunan nokta	179b/03, 180a/08 [20]
nokta esmer lekeler, çil.	c.-mağdan 169b/08
c. + a 71a/07	c.-mağdur 39a/02, 80b/04 [2]
yüzde olan c. 71a/07	c.-masa 107a/06
[= 1]	c.-ması 16b/08, 112b/07, 166a/03,
cığşadı : Gürültü, hafif gürültü.	169b/08, 170a/08, 171a/04 [6]
c. + sı 155a/01	çençe c. 166a/03
kemük c. 155a/01	kulak c. 'ilâcın 16b/08
[= 1]	oñurgalar c. 171a/04
cığur- : Bağırmak, haykırmak.	c.-masın 168a/01, 169b/04, 170b/03,
c.-ur 112a/09	172b/05, 174b/03 [5]
[= 1]	dirsek c. 169b/04
cık- : Bkz. çık-.	diz gözinün c. 174b/03
c.-a 13a/09, 13b/09, 48a/02, 49a/04,	eliñ bākī kemüklerinin c. 170b/03
56a/09, 93a/05, 115a/09, 119a/05, 143a/07,	karıca c. 168a/01
143a/08, 170a/02 [11]	uyluğ c. 172b/05
c.-an 143a/09	c.-masında 166b/08
c.-ar 84a/07, 84a/07, 108b/04, 143a/05,	‘üzvuñ c. 166b/08
143b/01, 147a/01, 167a/08, 168a/06, 168a/07,	c.-masını 170b/02, 172a/04, 172b/04
172b/06, 172b/06, 172b/08, 174b/04, 174b/05,	[3]
186a/04 [15]	bilek c. 170b/02
c.-arsa 171b/08	kuyruk üzerinde olan oñurgalar c.
c.-duğı 143b/03, 164b/07, 165a/07,	172a/04
173b/06, 175a/02 [5]	uyluğ c. 172b/04
c. cihete 175a/02	c.-masınıñ 166a/04
c. vaqt 164b/07, 173b/06 [2]	çençe c. ‘alâmeti 166a/04
c. yerün karşısına 165a/07	c.-maz 167a/09, 168a/06, 169b/09,
ökce c. vaqt 143b/03	174b/05 [4]

c.-miş + (1) 167b/07
c.-miş + (2) 25a/05, 30b/05, 71b/04,
73a/09, 112b/03, 113a/01, 137b/07, 137b/09,
139a/09, 160b/06, 166a/08, 168b/06, 169a/06,
173a/01, 173a/05 [15]
c. ayak 173a/05
c. ceşeyi 166a/08
c. eli 169a/06
c. eline 168b/06
c. taraf ayığı 173a/01
c. ‘üzvü 139a/09
çekürdegi c. üzüm 30b/05
kabı c. kızıl bögrilce 137b/09
kabı c. nohūz 137b/07
kabığı c. bādām 71b/04
kabığı c. kavın cekirdegi 73a/09
kabığı c. mercimek 112b/03,
113a/01 [2]
kabuğı c. mercimek 25a/05
c.-miş 168b/04
c.-sa 36b/06, 108b/04, 112b/06,
113a/09, 115a/08, 116a/04, 143b/06, 143b/06,
149b/01, 167a/09, 167b/01, 168a/02, 168a/03,
168a/07, 170a/01, 170a/07, 170b/08, 171a/05,
171b/03, 171b/05, 172a/04, 173a/07, 174b/01,
174b/09, 175a/06, 175b/08 [26]
c.-ub 180b/03
[= 126]
cıkar- : Bkz. çıkar-.
c.-a 142b/09, 143a/01 [2]
c.-alar 48b/04, 59b/07, 162b/02 [3]
c.-dukdan 110a/09
c.-mağa 148b/04
c.-mak 118b/05
c.-mağdur 118b/07

c.-masından 120a/03
c.-mayınca 151b/03
c.-ub 21a/06
c.-ur 47b/06, 169a/01 [2]
c.-ur + (1) 74b/05, 88b/01 [2]
sevdā c. nesnelere 74b/05
sevdā c. nesnelere 88b/01
[= 16]
cıkık : Bkz. çıkık.
c. +ı + (2) 176a/02
[= 1]
cıkış : “çıkış” Kemik kırıldığında çıkan ses.
c. 139b/07, 139b/07, 156a/08, 156a/08
[4]
c. çıkış etmesi 139b/07
cıkış c. etmesi 139b/07
c. çıkış etmesiyle 156a/08
cıkış c. etmesiyle 156a/08
[= 4]
cıkuk : Bkz. çıkuk.
c. 165a/02, 169a/02, 174a/07 [3]
c. uyluğun dibine 174a/07
c. üzerine 169a/02
c. + da 164b/04, 164b/05, 164b/08 [3]
c. +ı + (2) 165a/06, 169a/07 [2]
[= 8]
cıntyānā : <Lat. “çintiyāne” Çentiyana otu;
(*Gentiana lutea*).
c. 86a/05, 184a/03, 186b/04, 187a/01,
188a/06 [5]
c. +yı + (3) 182b/08
c. rümīden 182b/08
[= 6]
cibsīn : <Ar. “cibs” Kireç, alçı.
c. 134a/04, 134a/08 [2]

- [=2]
cicek : “çiçek” Çiçek hastalığı; (*variroleux euse*). Krş. cüderī.
 c. 73a/04, 112b/06, 113b/04, 113b/09
 [4]
 c. + e + (ciceg.e) 111b/04
 [=5]
cihār-rek : <Far. “çiğār-rek” Dudakların çevresindeki dört siyah damar; (*vena labiales*).
 c. 33a/05
 c. tamarından 33a/05
 [=1]
cihet : <Ar. Yan, taraf, yön. Krş. cānib, tafaf, yön.
 c. 139b/03
 c. + den 121b/03, 173b/08 [2]
 meyl êtdügi c. 173b/08
 c. + e 175a/02
 çıktuğı c. 175a/02
 c. + i + (3) 138b/08
 [=5]
cilā : <Ar. Parlatma, parlaklık.
 c. 67a/05
 c. vērür 67a/05
 c. + sı 122b/05, 124a/04, 124a/04,
 124b/08 [4]
 c. kavī devālar 124a/04
 c. kavī devālarla 122b/05, 124b/08
 [2]
 c. kavī olmak 124a/04
 [=5]
cild : <Ar. Ten, deri. Krş. deri.
 c. + de 95b/09
 c. + e 93a/01
 c. + edür 74a/05
- [=3]
cimā' : <Ar. Cinsel birleşme.
 c. + dan 4a/08, 78b/03, 182b/03 [3]
 [=3]
cins : <Ar. Tür, çeşit.
 c. + inden 100b/07
 tã'un c. 100b/07
 [=1]
cirg : Bkz. çirg.
 c. 103a/03, 124b/07, 130b/08 [3]
 c. + i + (1) 16b/02
 demürce körügi c. 16b/02
 c. + in 74b/09
 [=5]
cirgli : <Far.-T. “çirgli” Kirli, pis.
 c. 127b/08
 c. qarhı 127b/08
 [=1]
civār : <Ar. Çevre, yöre.
 c. + ina 97b/08
 [=1]
cizme : “çizme” Koncu diz kapaklarına kadar çıkan bir çeşit ayakkabı.
 c. 138b/02
 tar c. 138b/02
 [=1]
çoğan : Bkz. çoğan.
 c. 111b/01
 yeşil c. 111b/01
 c. + ıla 83a/09
 [=2]
çok : Bkz. çok.
 c. 45b/07, 50b/02, 59a/01, 62a/04,
 62a/09, 69b/04, 71b/06, 73b/08, 74b/04,
 76a/02, 78b/05, 78b/06, 80b/08, 81a/01,

82b/01, 84a/01, 84a/09, 84b/07, 89a/03, 90b/06, 91a/08, 91a/09, 91b/01, 91b/06, 96a/05, 101a/05, 105a/08, 107b/03, 108a/09, 108b/03, 108b/05, 108b/08, 109a/02, 114b/01, 121a/03, 122a/03, 138a/03, 142a/07, 142a/09, 146a/08, 14b/07, 150a/06, 157a/01, 157a/05, 167b/02, 179a/03, 181b/08 [47]

c. ola 82b/01

c. olduğındandır 76a/02

c. olmadan 108b/08

c. olmasındır 121a/03

c. olmasından 122a/03

c. olsa 62a/09, 74b/04, 105a/08 [3]

c. olub 84a/01

c. olur 84a/09, 108a/09, 108b/05,

179a/03 [4]

c. olursa 91a/09, 96a/05 [2]

c. + dan 120b/03

c. olmuş cerāhatdan 120b/03

c. + dur 118b/02, 126b/05, 170a/01 [3]

[= 51]

cökelek : “çökelek” Tortu, çöküntü.

c. + i + (cökeleg.i) + (1) 54b/01,

54b/01, 67a/05, 81b/07, 87b/04, 89b/06,

102b/03, 177b/02, 178b/07, 179b/01 [10]

bezir c. 54b/01

iḥrāk olmuş sirke c. 178b/07

sirke c. 81b/07

sūsen yağı c. 177b/02

süci c. 87b/04

şarāb c. 67a/05, 179b/01 [2]

zeyt c. 54b/01, 89b/06, 102b/03 [3]

c. + iyile + (cökeleg.iyile) 78b/07

şarāb c. 78b/07

[= 11]

cörek : Bkz. çörek.

c. 83a/01, 111a/08 [2]

c. otı 83a/01, 111a/08 [2]

[= 2]

cubuk : “çubuk” Çubuk, körpe dal.

c. + i + (cubuğ.i) + (1) 28b/02, 45b/09,

81a/06, 103a/08, 176a/08, 177a/07, 182a/08 [7]

bāğ c. 28b/02

bāğ c. elinüñ şuyıyıla 45b/09

bāğ c. küli 176a/08

üzüm c. küli 103a/08, 177a/07,

182a/08 [3]

üzüm c. şuyıyıla 81a/06

c. + uyıla + (cubuğ.uyıla) 47a/08

ḥazārān c. 47a/08

[= 8]

çuğur : Bkz. çuğur.

c. 140b/02, 167b/08, 168a/04, 173a/04

[4]

c. olur 168a/04, 173a/04 [2]

c. ṭarafā 140b/02

c. + ina 152b/05

ḳafa c. 152b/05

[= 5]

cüdām : < Ar. “cüzām” İnsan vücudunda onulmayan çıbanlar ve yaralar meydana getiren miskin hastalığı.

c. 88b/07

c. ‘ilācın 88b/07

c. + a 81b/09

c. + dur 88a/09

muḳaddime-i c. 88a/09

[= 3]

cüdümi'l-azfār : <Ar. “cüzāmi'l-azfār”
Tırnağın kalınlaşp çürük kemik gibi ufandığı
bir tırnak hastalığı.

c. 178b/08

[= 1]

cüderī : <Ar. Çiçek hastalığı; (*varioleux, euse*).
Krş. cicek.

c. 111b/03, 111b/04 [2]

[= 2]

cülāb : <Far. “gülāb” Gül suyu, gül şerbeti.
Krş. gül şuyı.

c. 61a/04

[= 1]

cülnār : <Far. “gülnār” Nar çiçeğı.

c. 24a/02, 25a/09, 27a/05, 28b/04,
29a/07, 29b/03, 30a/02, 34a/05, 34b/06, 38b/08,
43a/07, 45a/02, 45a/08, 45b/05, 49b/01, 49b/03,
63a/05, 63b/02, 63b/06, 117b/07, 122a/07,
124a/07, 124b/02, 128b/08, 129a/02, 129a/05,
138b/04, 165b/08, 176a/05 [29]

[= 29]

cümle : <Ar. Bütün, hep. Krş. küll.

c. + den 151a/09

c. + sini 9a/02

c. + ye 133b/06, 165b/08 [2]

c. + yi + (2) 35b/09, 37b/02, 49b/02,
67a/02, 73b/06, 109a/03 [6]

c. + yle 81a/05

[= 11]

cünd : <Far. Gund, haya, taşak. “cünd-i
bīdester” Cavşir oyu, kuduz taşığı, oğlan aş
otu ve kökü; (*Ferula alaeochytris*). Krş. cāvşīr,
cāveşīr.

c. + i + (3) 177a/03, 187a/02, 187a/07,
24b/05, 2b/03, 3b/02, 53a/02, 5a/09, 64b/04,
7b/04, 8a/04 [11]

c. bīdester 177a/03, 187a/02,
187a/07, 24b/05, 2b/03, 3b/02, 53a/02, 5a/09,
64b/04, 7b/04, 8a/04 [11]

[= 11]

cürü- : “çürü-” Çürümek.

c.-miş + (2) 73b/02

c. kemük 73b/02

[= 1]

cürük : “çürük” Çürük. Çürümüş olan.

c. 178b/09

c. kemük 178b/09

[= 1]

cüz : <Ar. “cüz” Cüz, az miktar, biraz.

c. 11b/06, 12a/08, 12a/09, 12a/09,
20b/01, 20b/02, 25a/05, 25a/06, 25b/01,
25b/02, 29a/04, 29a/05, 29b/04, 29b/04,
29b/06, 29b/06, 29b/07, 29b/09, 29b/09,
29b/09, 30b/08, 30b/09, 31a/01, 31a/03,
34b/03, 34b/04, 34b/06, 34b/07, 39b/08,
39b/08, 41a/07, 41a/08, 42b/04, 42b/05,
42b/05, 43b/03, 43b/05, 43b/06, 43b/09,
44a/01, 45a/04, 45a/05, 53a/02, 53a/02, 53a/03,
67b/03, 67b/03, 72b/01, 72b/02, 72b/07,
72b/08, 110a/06, 110a/06, 111b/02, 111b/02,
117b/05, 117b/06, 125b/06, 126a/04, 126a/04,
127a/02, 127a/02, 130a/06, 130a/07, 131b/08,
131b/08, 132a/01, 146b/07, 161b/01, 161b/07,
177a/09, 177b/01, 177b/01, 177b/02, 177b/03,
177b/04, 177b/05, 183a/08, 183a/09, 183b/01
[80]

altı c. 177b/02

bir c. 11b/06, 20b/01, 20b/02,
25a/05, 25b/01, 29a/04, 29b/04, 29b/06,
29b/09, 30b/08, 30b/09, 31a/03, 34b/03,
34b/06, 39b/08, 39b/08, 41a/07, 42b/04,
43b/03, 43b/09, 45a/04, 53a/02, 72b/01,

72b/02, 72b/07, 110a/06, 111b/02, 117b/05,
125b/06, 126a/04, 127a/02, 130a/06, 131b/08,
146b/07, 161b/01, 177b/01, 177b/03, 183a/08,
183a/09 [39]

iki c. 12a/08, 25a/06, 29b/06,
34b/07, 110a/06, 126a/04, 131b/08, 177b/01,
177b/04 [9]

nısf c. 29a/05, 34b/04, 41a/08,
42b/05, 43b/05, 44a/01, 53a/02, 67b/03,
127a/02, 130a/07, 177b/05 [11]

on altı c. 12a/09

rub^c c. 25b/02, 29b/04, 29b/07,
29b/09, 31a/01, 42b/05, 45a/05, 53a/03, 67b/03,
72b/08, 132a/01 [11]

südüc c. 183b/01

üc c. 12a/09

yarım c. 111b/02, 117b/06 [2]

c. + de 98a/09

bir c. 98a/09

c. + ler 145a/03, 145a/05 [2]

[= 83]

Ç

çanak : Toprak, metal vb. bir maddeden
yapılmış yayvan, çukurca kap.

ç. 42a/01, 147a/06 [2]

çinî ç. 42a/01

gümiş ç. 147a/06

ç. + a + (canag.a) 21a/03

kurşından ç. 21a/03

[= 3]

çek- : Çekmek, ilaç sürmek, herhangi bir
nesneyi tedavi amacıyla bir organa çekmek.

ç.-e 142b/09, 153b/03, 169a/01 [3]

ç.-eler 13a/07, 15b/09, 25b/04, 25b/05,
25b/05, 40a/04, 47b/04, 48b/03, 118b/09,
119a/02, 119b/04, 152a/07, 156b/08, 158a/08,
158b/02, 161b/09, 162b/05, 168b/04, 171a/09,
174a/09 [20]

muhkem ç. 25b/04, 25b/05 [2]

mu^ttedil ç. 158b/02

şışe ç. 158b/02

ç.-er 166a/06, 182a/07 [2]

teşvîş ç. 166a/06

ç.-meden + (1) 16b/09

katı ç. 16b/09

ç.-mege 40a/07

ç.-mek 153b/08

ç.-meyeler 139b/09, 144b/08 [2]

katı ç. 144b/08

[= 30]

çekirdek : Çekirdek.

ç. + i + (çekirdeg.i) + (1) 4a/04, 18a/09,
32a/09, 38b/05, 50b/08, 53b/07, 55b/04,
66b/05, 66b/08, 176a/05 [10]

ayva ç. lu^câbı 66b/05

ayva ç. lu^câbıyla 18a/09

hıyâr ç. 38b/05

hürmâ ç. küli 53b/07

ķabak ç. yağıyla 4a/04

ķavun ç. ici 66b/08

temirhindî ç. 176a/05

zerdâlû ç. yağı 50b/08, 55b/04 [2]

- zerdālū ç. yağıyla 32a/09
ç. + inden + (çekirdeg.inden) 33a/02
zerdālū ç. olmuş yağla 33a/02
[= 11]
- çekürdek** : Bkz. çekirdek.
ç. + i + (çekürdeg.i) + (1) 30b/04
ç. çıkmış üzüm 30b/04
[= 1]
- çeçe** : Çene. Canlılarda baş bölümünde yer alan, kemik veya kıkırdak ile desteklenen, altlı üstlü dişleri taşıyan ve ağzın kapanıp açılmasını sağlayan kasları üzerinde barındıran iki parçaya verilen ad.
ç. 151b/07, 151b/08, 166a/03, 166a/03
[4]
ç. çıkması 166a/03
ç. çıkmasının ʿalāmeti 166a/03
ç. ufanması ʿilācı 151b/07
ç. + nün 152a/04, 152a/05 [2]
ç. ortasında 152a/05
ç. şeklini 152a/04
[= 6]
- çeyne-** : Çiğnemek.
ç.-mek 46b/04
[= 1]
- çıban** : Çıban, vücudun herhangi bir yerinde oluşan ve çoğu deride veya deri altında şişkinlik, kızartı, ağrı ve ateş ile kendini gösteren irin birikimi.
ç. 99a/04, 99b/08 [2]
deşilmiş ç. üzerine 99b/08
[= 2]
- çık-** : Çıkmak, belirlemek.
ç.-a 14b/07, 112b/07, 139b/06 [3]
ç.-alar 107b/08
- ç.-an 15a/07, 39b/02 [2]
ç. köpüğünü 39b/02
kulak ardında ç. veremler ʿilācın
15a/07
ç.-anı 170a/07
ç.-ar 15b/02, 15b/04, 15b/04, 16b/09,
17a/01, 64a/03, 64a/05, 100a/03, 123a/07,
160b/06, 164a/02, 169b/05, 169b/06, 169b/07,
172b/07 [15]
ç.-madan 40b/06
ç.-masa 13b/01
ç.-sa 57b/02
[= 25]
- çıkār-** : Çıkarmak.
ç.-acağın 146a/04
ç.-alar 34a/03, 46a/08, 49a/04, 51a/05,
107a/05, 107a/06, 110a/08, 119b/02, 145a/04,
145b/01, 146a/04, 149a/07, 149a/08, 14b/07,
150a/09, 154b/01, 155a/03, 156b/03, 157b/08
[19]
ç.-dukdan 49a/09, 150a/03 [2]
ç.-mağa 148a/09
ç.-mağicün 136a/03
ç.-mağ 47a/04, 107a/02, 135b/08,
136a/01 [4]
ç.-masına 120a/02
ç.-salar 107a/07, 148b/03 [2]
ç.-ub 87b/01
ç.-ur 107b/08
ç.-ur + (1) 49a/05, 50a/01, 135b/09 [2]
sevdā ç. nesnelere 50a/01
şoğulcan ç. devālar 49a/05
tabīʿat ç. edviyeyile 135b/09
[= 36]
- çıkık** : Bkz. çıkık.

- ç. + da 175b/09
[= 1]
- çıkık** : Çıkık. Bir kemik veya organın yerinden çıkmış olması.
ç. 164b/02, 174a/03 [2]
ç. ayağı 174a/03
ç. mufâşıl uzun olmak ‘ilâcını
164b/02
[= 2]
- çıpan** : Bkz. çıban.
ç. + ı + (1) 99a/07
[= 1]
- çinî (I)** : < Far. Porselen.
ç. 42a/01
ç. çanak 42a/01
[= 1]
- çinî (II)** : Çin ile ilgili, Çin’e ait olan.
ç. 137a/08
pāvend-i ç. 137a/08
[= 1]
- çirg** : < Far. Kir, pislik. Krş. cirg.
ç. 11b/05, 17a/07, 42a/01, 121a/03,
122a/04, 123b/04, 125a/02 [7]
ç. giderür 125a/02
‘užvda olan ç. 123b/04
ç. + i + (1) 126a/07, 136a/07 [2]
demürce körüğü ç. 136a/07
[= 9]
- çivid** : “çivit” 1. Çivit. Eskiden çivit otundan, bugün yapay yollarla elde edilen, mavi renkli, sarılığını gidermek için çamaşırın son suyuna karıştırılan toz boya. 2. Çivit otu, turpgillerden, yapraklarından mavi boya çıkarılan bitki; (*İsalis tinctoria*).
ç. 87b/06
- ç. + ile 72a/06, 72a/08 [2]
ç. konulan göki 72a/06
[= 3]
- çivıldı** : “civıldı” Fısıltı.
ç. + sını 5b/05
[= 1]
- çoğan** : Çöven otu, kökü ve dalları, suyu sabun katılmış gibi köpürten, kir temizleyici bir bitki; (*Gypsophila struthium*). Krş. kündüs, ‘arṭanīšā.
ç. 83a/04, 122b/06 [2]
ç. + ıla 91b/05
[= 3]
- çok** : Sayı, nicelik, değer, güç, derece vb. bakımından büyük ve aşırı olan, az karşıtı.
ç. 3a/03, 57b/02, 91a/03, 99a/08,
122a/04 [5]
ç. olmak 91a/03
ç. olmağdur 122a/04
[= 5]
- çörek** : Çörek otu, düğün çiçeğigillerden, çiçekleri sapının ucunda bulunan otsu bir bitki, karacaot; (*Nigella sativa*). Krş. şüniz, şevniz, şüniz.
ç. 83a/02
ç. otu 83a/02
[= 1]
- çöz-** : Çözmek. Bkz. çöz-.
ç.-eler 72b/04, 149b/07 [2]
[= 2]
- çukur** : Çukur. Çevresine göre aşağı çökmüş olan yer.
ç. 20a/07, 139b/06, 154b/08 [3]
ç. olmasıyla 154b/08
ç. olur 20a/07
ç. + ında 26b/07

eşse ç. 26b/07

[= 4]

çünce : Yer örümceği, ayakları uzun olan bir örümcek. Krş. yer örümcegi.

ç. 188b/03

ç. böcegi 188b/03

[= 1]

D

da : Dahi, da, de. Krş. dağı

d. 122a/09, 133a/07 [2]

[= 2]

dağ : <Far. İyileşmek için vücudun hastalıklı bölümüne kızgın bir araçla yapılan yanık.

d. 123a/03, 126b/04 [2]

d. edeler 126b/04

[= 2]

dağdağa : <Ar. Gürültü, patırtı.

d. 112a/07

[= 1]

dağı : Dahi, da, de, daha, hem, ve, yine. Krş. da, de.

d. 2b/02, 2b/03, 3a/02, 3a/06, 3a/07, 3a/07, 3a/08, 3a/08, 3a/09, 3a/09, 3b/07, 4a/01, 4a/03, 4a/05, 4b/02, 4b/07, 4b/09, 5a/01, 5a/02, 5b/03, 6a/03, 7a/06, 7a/07, 8b/02, 8b/04, 8b/08, 9a/04, 9a/06, 9b/04, 9b/05, 10a/02, 10a/04, 10a/04, 10a/07, 10a/08, 10b/03, 11a/01, 11a/07, 11b/04, 12a/05, 12b/08, 12b/09, 13a/06, 13a/07, 13b/05, 13b/08, 13b/08, 15a/01, 15a/04, 15b/09, 16a/08, 16b/04, 16b/06, 17b/06, 17b/07, 17b/09, 18a/01, 18b/01, 18b/02, 18b/09, 19a/01, 19b/03, 20a/01, 20b/01,

20b/04, 21b/02, 21b/05, 21b/07, 22a/03, 22b/06, 22b/06, 24a/09, 24a/09, 24b/03, 24b/07, 24b/09, 25a/04, 25a/04, 25a/08, 25b/02, 25b/04, 25b/04, 26a/03, 26b/01, 26b/08, 27a/07, 28a/09, 28b/03, 29b/02, 29b/04, 29b/07, 30a/09, 30b/01, 30b/02, 30b/07, 31a/02, 31a/04, 31a/06, 31a/09, 31b/05, 31b/06, 31b/08, 32a/01, 33a/09, 33b/06, 33b/09, 34a/01, 34b/03, 34b/05, 35a/01, 35a/02, 35a/08, 36b/04, 36b/08, 37a/04, 37a/06, 37a/07, 37b/08, 39a/04, 39a/08, 39a/09, 39b/02, 39b/07, 40a/09, 40b/01, 40b/09, 41a/03, 41a/03, 41a/04, 41b/01, 41b/03, 41b/05, 42a/09, 42b/02, 43b/02, 44a/09, 44b/05, 45a/06, 45b/07, 46a/09, 46b/01, 46b/02, 46b/03, 46b/04, 47b/06, 48b/08, 49a/02, 49a/02, 49b/02, 49b/08, 49b/09, 51a/06, 51a/07, 51b/02, 51b/09, 52b/01, 52b/02, 53a/01, 53b/03, 53b/05, 53b/06, 53b/07, 54a/06, 54a/07, 54b/09, 55a/01, 55a/01, 55a/03, 55a/07, 55a/08, 55b/03, 56a/06, 56a/09, 56b/09, 57a/09, 57b/03, 57b/06, 57b/07, 58a/03, 58a/04, 58a/09, 58b/01, 58b/03, 58b/05, 58b/06, 59a/02, 59b/06, 59b/06, 60a/04, 60a/06, 60a/08, 60b/06, 61a/06, 61a/09, 61b/03, 61b/04, 62a/07, 62b/02, 63a/03, 63a/04, 63a/07, 63b/03, 64a/01, 64a/05, 64a/08, 66a/05, 66b/05, 66b/07, 66b/09, 67a/06, 67b/02, 68b/05, 68b/09, 69a/01, 69a/02, 69b/01, 69b/04, 70a/06, 71a/01, 71a/03, 71b/06, 71b/08, 71b/09, 72a/01, 72a/02, 72a/03, 72a/03, 72a/04, 72b/01, 72b/03, 73a/01, 73a/03, 73a/08, 73a/09, 73b/04, 73b/09, 74a/01, 74b/02, 74b/03, 74b/04, 74b/04, 74b/07, 74b/08, 75a/01, 75a/03, 75a/06, 75a/09, 75b/01, 75b/07, 75b/09, 76a/07, 76b/02, 76b/05, 76b/08, 77a/02, 77b/02, 77b/03, 77b/04, 77b/05,

77b/06, 77b/08, 78a/01, 78a/02, 78a/03, 78b/01,
78b/03, 78b/04, 79a/01, 79a/02, 79a/07, 79a/08,
79b/08, 80b/02, 80b/05, 80b/05, 80b/07,
81a/03, 81a/04, 81a/06, 81b/01, 82a/05, 82b/02,
82b/03, 82b/05, 82b/07, 82b/09, 83a/02,
84a/01, 84a/06, 84a/06, 84a/07, 84a/08, 84b/07,
86a/09, 86b/01, 86b/02, 86b/03, 86b/05,
86b/08, 87a/06, 87a/07, 87a/09, 87b/02, 87b/05,
87b/06, 88a/01, 88a/08, 88b/04, 88b/05, 89a/03,
89b/06, 89b/07, 89b/08, 89b/09, 90a/03,
90a/04, 90a/09, 90b/01, 90b/04, 90b/06,
91b/02, 91b/02, 92a/06, 92a/09, 93a/09, 94a/02,
94a/08, 94b/03, 95a/05, 95b/03, 96a/06, 96a/07,
96a/08, 97a/07, 98a/01, 98a/02, 98b/03, 99a/09,
99b/08, 100b/02, 100b/03, 101b/05, 101b/06,
102a/04, 103a/02, 103b/03, 103b/08, 104b/01,
105b/04, 105b/05, 105b/07, 105b/07, 106a/03,
108a/03, 108a/08, 108a/08, 108b/02, 108b/04,
108b/05, 108b/06, 109a/04, 109a/05, 109a/06,
109b/02, 110a/06, 110b/08, 111a/08, 111a/09,
111a/09, 111b/01, 111b/08, 112a/01, 112a/01,
112a/02, 112b/04, 113a/05, 113a/05, 113a/07,
113b/02, 113b/07, 113b/08, 114a/01, 115a/02,
115a/04, 115b/07, 116a/05, 116b/02, 117a/03,
117a/08, 117b/04, 117b/06, 118a/04, 118a/09,
118b/01, 118b/01, 120a/02, 120a/04, 120a/06,
120b/06, 121a/09, 122b/09, 123b/04, 124a/01,
124b/09, 124b/09, 125a/02, 125b/02, 125b/06,
126a/01, 126a/02, 126a/03, 126a/05, 126a/06,
126a/07, 126a/08, 126b/06, 126b/09, 127a/08,
127a/09, 127b/01, 127b/08, 127b/09, 128a/03,
129a/04, 131a/03, 131b/05, 131b/06, 131b/08,
132a/01, 132a/02, 132a/05, 132a/09, 132b/07,
133a/05, 133b/08, 134a/06, 134a/08, 134b/02,
134b/08, 135a/01, 135a/02, 135a/08, 135b/09,

136a/03, 136a/06, 136b/02, 136b/03, 136b/03,
136b/09, 137b/04, 137b/05, 139a/01, 139a/04,
139a/05, 139b/04, 140a/07, 140b/01, 140b/03,
140b/05, 140b/06, 141a/03, 141a/04, 141a/08,
141b/01, 141b/02, 141b/04, 141b/09, 141b/09,
141b/09, 142a/03, 143a/01, 143a/08, 143b/02,
143b/03, 145b/05, 146b/08, 146b/09, 147a/03,
147b/03, 147b/05, 148a/02, 148a/08, 148b/03,
148b/05, 149a/07, 149a/08, 149b/03, 150a/02,
150b/04, 151a/04, 151a/08, 151b/01, 151b/05,
152b/04, 152b/07, 152b/08, 153a/05, 153b/03,
153b/04, 153b/06, 154a/01, 154a/05, 155a/04,
155b/01, 155b/04, 155b/06, 156a/08, 156b/05,
157a/03, 157a/07, 157a/08, 157b/09, 158a/03,
158b/08, 159a/01, 159b/01, 159b/02, 160a/03,
160a/08, 160b/02, 161b/04, 162a/01, 162a/03,
162a/05, 162a/08, 162b/05, 163a/03, 163a/06,
163a/07, 163b/05, 164a/07, 164a/08, 164a/08,
165a/08, 166a/08, 166b/01, 166b/03, 166b/07,
167a/03, 167b/04, 168a/07, 168a/08, 168a/09,
168b/08, 168b/09, 169a/03, 169a/06, 170b/01,
171a/09, 171b/03, 172b/07, 172b/07, 172b/07,
173a/09, 173a/09, 173b/02, 173b/09, 174a/08,
174b/01, 174b/04, 174b/07, 174b/08, 176b/04,
177b/02, 177b/03, 177b/07, 178a/07, 178b/04,
178b/06, 178b/06, 179a/06, 179a/09, 179a/09,
179b/01, 179b/09, 180a/01, 180a/05, 180a/06,
180a/06, 180b/08, 181a/01, 181a/07, 182a/05,
182a/07, 182a/09, 182b/01, 183a/04, 183b/03,
183b/05, 184a/01, 184a/06, 184a/08, 184a/09,
185a/09, 185b/01, 186a/07, 186a/07, 186a/08,
186a/08, 186a/09, 187a/09, 187b/01, 187b/03,
187b/04, 188b/03

[= 605]

dâhil : < Ar. İç, içeri.

- d. + e 141b/06, 151b/09 [2]
[= 2]
- dāhilyūn** : < Ar. “dāhilyūn” Bir tür merhem.
d. 16a/04, 52b/05, 94b/09, 99b/03,
105b/07 [5]
d. merhemi 105b/07
merhem-i d. 52b/05, 94b/09 [2]
d. + a 60b/05
d. + ıla 179a/02, 180a/08 [2]
[= 8]
- dāhis** : < Ar. Parmakta çıkan bir çeşit çıiban,
dolama hastalığı. Krş. kurulğan.
d. 110b/02, 110b/02 [2]
[= 2]
- daķık** : < Ar. İnce, ufak, toz haline getirilmiş.
d. 176a/07
d. ḥaṭmī 176a/07
[= 1]
- daķķ** : < Ar. Çalma, vurma, vurulma.
d. 187b/01
d. olmuş bādrūc187b/01
[= 1]
- dāne** : < Far. Tane, tohum.
d. + ler 68a/06
encīr cekirdegine şebīh d. 68a/06
d. + lerin 50a/03
cemī^c d. 50a/03
d. + nūḡ 68a/05, 96b/09 [2]
d. ici 96b/09
d. üsti 68a/05
d. + si 23a/02, 103b/05, 112a/03 [3]
neḥūd d. 23a/02
noḥūd d. mīķdārı 103b/05
ṭaru d. 112a/03
d. + sine 96a/03
- daru d. müşābih 96a/03
[= 8]
- dāng** : < Far. Bir dirhem altıda biri.
d. 47a/01
bir d. 47a/01
[= 1]
- dānķ** : Bkz. dāng.
d. 130b/02
[= 1]
- dārcīn** : Bkz. dārcīnī.
d. + ile 188a/01
[= 1]
- dārcīnī** : < Far. “dārcīnī” Tarçın.
d. 40b/08, 45a/02, 177a/05, 183a/09,
188a/06
[= 5]
- dār-ı fulful** : < Far. Baş biberi, uzun biber, uzun
taneli baharat; (*piper longum*).
d. 45a/04
[= 1]
- daru** : Bkz. ṭaru.
d. 96a/03
d. dānesine müşābih 96a/03
[= 1]
- daş** : Bkz. taş.
d. + ı + (1) 46a/06
ḡalye d. 46a/06
d. + ina 103a/03
ḡammām d. 103a/03
d. + ıyla 46b/02
ḡalye d. 46b/02
[= 3]
- daşra** : Bkz. taşra.
d. + ya 171a/05
[= 1]

dā'ü'l-keleb : <Ar. Kuduz; (*Rage, rabies*). Krş.
kuduz.

d. 184b/05

d. marazı 184b/05

[= 1]

dāyim : <Ar. “dā'im” Devamlı, sürekli. Krş.
dāyime.

d. 6a/02, 167a/02 [2]

d. olmakdur 6a/02

şudā^c-i d. 167a/02

[= 2]

dāyime : <Ar. “dā'ime” Devamlı, sürekli. Krş.
dāyim.

d. 167a/01

ħummā-yı d. 167a/01

[= 1]

de : Dahi, da, de. Krş. daħı.

d. 57b/02

[= 1]

def : <Ar. Savma.

d. 13b/01, 47a/08, 47a/08, 93a/01,
112a/05, 135b/07, 143a/04 [7]

d. éde 13b/01

d. édeler 47a/08

d. éder 112a/05, 135b/07 [2]

d. olmazısa 47a/08

d. olunduğı vaķt 143a/04

d. olur 93a/01

[= 7]

defa : <Ar. Defa, kez. Krş. kez.

d. 8b/03, 13a/07, 21a/07, 104a/03,
183b/06 [5]

d. + da 106b/02, 106b/03 [5]

[= 7]

defaāt : <Ar. Kereler, kezler.

d. + ıla 180a/02

[= 1]

defaten : <Ar. Bir defada, birden.

d. 4b/07

[= 1]

defne : <Gr. Yaprakları güzel kokulu ve yaz
kış güzel kokulu olan bir ağaç, develik; (*Laurus
nobilis*).

d. 3b/05, 3b/06 [2]

d. yabrağı 'aşāresi 3b/06

d. yağı 3b/05

[= 2]

deg- : Değmek. Ulaşmak, erişmek, dokunmak.

d.-memiş 129b/07

[= 1]

degil : Bkz. degül.

d. + dür 147b/09

ķatı d. 147b/09

[= 1]

degin : Değin, kadar. Krş. dek, deñlü, ķadar.

d. 87b/05

d. + dür 4b/06

[= 2]

degirmen : Değirmen.

d. 63a/02, 118a/03 [2]

d. tuzı 63a/02, 118a/03 [2]

[= 2]

degme : Değme, herhangi bir, sıradan.

d. + de 84a/02, 169b/09 [2]

[= 2]

degül : Değil.

d. 60b/05

eyle d. 60b/05

d. + dür 15b/07, 23a/04, 47b/02,
88a/09, 139b/04, 147b/01, 165a/01, 166b/05,
181b/05 [9]

cāyız d. 15b/07, 47b/02, 165a/01

[3]

eyle d. 23a/04

ķābil d. 88a/09, 181b/05 [2]

maḥfī d. 139b/04

maḥfī emr d. 166b/05

yaramaz ʿalāmet d. 147b/01

d. + idi 38a/04

d. + se 123b/01, 123b/06 [2]

mümkin d. 123b/01, 123b/06 [2]

[= 24]

dek : Değın, kadar. Krş. degin, deñlü, ķadar.

d. 58b/09, 116a/02, 164b/04, 169b/03,
175b/07, 186b/08 [6]

[= 6]

del- : Delmek.

d.-dükden 149a/05

d.-ecek 149a/04

d. āleti 149a/04

d.-eler 65b/08, 97a/03, 132b/06,
149a/04 [4]

d.-erler 71b/07

d.-seler 84a/07

[= 8]

delālet : < Ar. İz, işaret.

d. 6a/03, 105a/04 [2]

d. ēder 105a/04

d. eyler 6a/03

[= 2]

delik : Bkz. delük.

d. + inden + (delig.inden) 44a/02

nesne d. 44a/02

[= 1]

delin- : Delinmek.

d.-en 132b/08

d. şeryān 132b/08

d.-mek 40b/03

diş d. 40b/03

d.-mesine 41a/01

diş d. 41a/01

d.-ür 132b/08

[= 4]

delük : Delik.

d. 55a/06, 68a/02, 68a/02 [3]

d. + i + (delüg.i) + (1) 65b/05

dübrinüñ d. 65b/05

d. + in + (delüg.in) 41a/02

diş d. 41a/02

d. + lerin 151a/04

burın d. 151a/04

d. + lerine 65b/09

d. + üñ + (delüg.üñ) 68a/03, 149a/06

[2]

d. arasın 149a/06

d. ici 68a/03

[= 9]

delüksüz : Deliksiz.

d. 34b/06

d. mǎzū 34b/06

[= 1]

dem : < Ar. Kan. Krş. ķan.

d. + i + (1) 66a/07

d. faşid 66a/07

d. + i + (3) 67b/08

d. fāsiddür 67b/08

[= 2]

demāmīl : < ? Çıban. Krş. çıban.

- d. 99a/03
d. + dedür 99a/03
[= 2]
- demevî** : <Ar. Bünyesinde dört unsurdan biri olan kan maddesinin baskın olması, kanlı mizaç. Krş. demeviyye.
d. 27b/06
[= 1]
- demeviyye** : <Ar. Bünyesinde dört unsurdan biri olan kan maddesinin baskın olması, kanlı mizaç. Krş. demevî.
d. 186a/04
ruṭübāt-ı d. 186a/04
[= 1]
- demü'l-aḥaveyn** : <Ar. İki kardeş kanı ağacı; (*Calamus draco*).
d. 10b/01, 12a/02, 24b/06, 35b/03, 49b/03, 62b/03, 117a/01, 117a/08, 124b/02, 128a/04, 128a/09, 128b/08, 133a/06, 133b/06, 134a/03 [15]
[= 15]
- demür** : Demir.
d. 86a/02, 110b/05, 119b/01, 126b/02
[4]
d. boķı 110b/05
d. bürdesi 86a/02
maḳtül d. ignesiyile 126b/02
d. + i + (2) 133a/08
d. + ile 42a/05, 70a/06 [2]
d. + le 21b/03, 40a/03, 50a/03, 59b/04, 59b/06, 62a/04, 70b/04, 74b/08, 83a/08, 99b/06, 110a/07, 122b/01, 132b/09, 150b/03
[14]
keskin d. 83a/08
d. + lerle 71b/07
- [= 22]
- demürçi** : Demirci.
d. 16b/01, 136a/06 [2]
d. körügi 16b/01, 136a/06 [2]
[= 2]
- deng** : Bkz. dāng.
d. 35a/04, 183b/02, 183b/08 [3]
bir d. 35a/04
iki d. 183b/02, 183b/08 [2]
[= 3]
- deñiş-** : Değişmek.
d.-memekden 91a/04
[= 1]
- deñiz** : Deniz.
d. 16a/08, 78b/04, 124b/05, 127a/05, 180b/07 [5]
d. şuyı 127a/05
d. şuyıyıla 16a/08, 124b/05, 180b/07 [3]
issi d. şuyıyıla 78b/04
d. + den 78b/04
[= 6]
- deñlü** : Kadar. Krş. kadar, degin, dek.
d. 53b/02
[= 1]
- deñşür-** : Değiştirmek.
d.-eler 91b/02
d.-ür 91a/08
[= 2]
- depe** : Tepe.
d. + ye 25a/08, 152b/08 [2]
[= 2]
- deri** : Deri. Krş. ğışā.

d. 74a/08, 75a/08, 102a/06, 132b/06,
138a/01, 144b/05, 145a/05, 147a/08, 147a/08,
147b/06, 149a/01, 157b/03, 157b/08 [13]

d. altında 132b/06

d. levni 102a/06

d. şıyırılmasın 138a/01

d. şoyılmağ 75a/08

d. şoyulmasınun sebebi 74a/08

d. + de 74a/04, 93b/07, 105b/08,
111a/06 [4]

d. + nün 74a/02

d. kebek gibi şoyulmasınun 'ilâcın
74a/02

d. + si 68a/02, 84a/05, 98b/02,
107b/07, 137b/01, 138a/09 [6]

baraş olan 'uzvun d. 84a/05

başun d. 68a/02

kıyun d. 137b/01

'uzvun d. 138a/09 [2]

d. + sin 107a/04, 107a/07

d. + sinden 84a/05, 88a/07, 184a/07 [3]

şag yer d. 84a/05

sırtlağ d. 184a/07

d. + sini 148b/08

d. + siyile 55a/01

kıra yılan d. 55a/01

d. + ye 73a/06, 93b/02, 124a/02 [3]

d. + yi + (2) 157b/09

[= 35]

derin : Derin.

d. 56b/02, 73a/06, 73a/07, 84a/02,
93b/01, 105a/01, 115a/02 [7]

d. olmaz 73a/06

d. olsa 115a/02

d. olub 105a/01

d. olur 73a/07, 93b/01 [2]

d. olursa 84a/02

d. + de 27b/09, 34a/03, 58a/09,
114b/04, 122b/03, 153b/08 [6]

d. + dedür 172b/06

[= 14]

derinlik : Derinlik.

d. + de 123b/03

d. + i + (derinlig.i) + (1) 68a/08

anun d. 68a/08

[= 2]

derün : Bkz. derin.

d. 31b/04

d. + de 59a/06 , 123b/07 [2]

d. olan kırhanun icine 123b/07

d. + dedür 74a/06

[= 4]

destec : <Far. Bir başı yassı, diğerk başı
yuvarlak olan, çıkık tedavisinde kullanılan bir
ağaç.

d. 169a/04

d. + ile 169a/03

[= 2]

destere : <Far. Ağaç, demir vb. şeyleri
kesmeye yarayan, genellikle üçgen biçiminde
dişleri olan, dar ve uzunca çelik araç.

d. 135b/02

d. + yile 135a/08

[= 2]

deşbed : ? "kemük dağıdeşbed bitmege
başlasa"

d. 139a/05

[= 1]

deşibed : ? "üzv egri olsadeşibed 'aşī olsa ve
katı batsa"

- d. 146a/01
[= 1]
- devā** : < Ar. İlaç.
- d. 10a/04, 14b/03, 21b/09, 23a/09, 30b/04, 40b/09, 45a/01, 47b/06, 57a/04, 64b/07, 69b/07, 70a/07, 83a/07, 85a/09, 98b/07, 116a/01, 123b/05, 123b/06, 124a/05, 125a/02, 126b/03, 127a/04, 127a/06, 134a/02, 146a/02, 165b/09, 177a/09, 185a/08, 185b/03, 185b/04, 187a/01 [31]
- bitürüci d. 116a/01
- d. edeler 64b/07
- d. yetiştürmek 123b/05
- d. + dan 34b/08
- d. + dur 24b/04, 130a/03 [2]
- d. + lar 8a/06, 13a/08, 15b/07, 15b/09, 20b/09, 26a/03, 38b/05, 40b/09, 42a/07, 46a/03, 49a/05, 53a/05, 53a/09, 56a/02, 65a/05, 82b/07, 98a/01, 110a/02, 110b/01, 114b/01, 114b/03, 114b/03, 114b/05, 114b/07, 116a/03, 116b/02, 117a/01, 117a/06, 120a/05, 123a/01, 123b/01, 124a/04, 124a/06, 125a/09, 126b/05, 127b/06, 12b/08, 130b/06, 132b/01, 133a/05, 136a/03, 138b/02, 145a/02, 146a/09, 149b/08, 149b/09, 152b/02, 182a/01, 184a/02 [49]
- aşşurducı d. 13a/08
- bārid d. 15b/07, 38b/05, 114b/03, 114b/03 [4]
- bitirici d. 116b/02
- bitürüci d. 116a/03, 133a/05, 145a/02, 149b/08, 152b/02 [5]
- bitürüci d. 114b/07
- cerāhat bitirici d. 117a/06 [3]
- cerāhat bitirici yābis d. 114b/01
- cezbe edici d. 15b/09, 120a/05 [2]
- et bitürüci d. 114b/05
- hādd d. 123a/01, 123b/01 [2]
- issi d. 110a/02
- ķābız d. 146a/09
- ķarın ķurdın ķırıcı d. 65a/05
- ķavī d. 82b/07, 124a/04 [2]
- ķoķulu d. 117a/01
- laħm-ı fāsıd giderür d. 125a/09
- muħallil d. 42a/07
- müberrid d. 130b/06
- müceffif d. 40b/09
- münāsib d. 110b/01
- mürekkeb d. 184a/02
- ruķūbeti ķuruducı d. 149b/09
- şoğulcan ķıķarur d. 49a/05
- tīz d. 12b/08, 56a/02 [2]
- yeyici d. 98a/01
- yübüseti ğālib d. 124a/06, 132b/01 [2]
- yübüseti ğālib bitürüci d. 138b/02
- zıķr etdüğümüz d. 8a/06
- zıķr olınan d. 46a/03
- d. + lara 10a/07, 10b/03, 14b/06, 19a/04, 20b/03, 24b/08, 25a/03, 76b/02, 134a/06 [9]
- döğülmüş d. 134a/06
- d. + larda 175b/09
- isti‘māl olunur d. 175b/09
- d. + lardan 134a/07
- d. + lardandur 9b/03, 12a/01, 12a/07 [3]
- nāfi‘ olan d. 9b/03, 12a/01, 12a/07
- d. + lardur 176a/02, 176a/03 [2]
- ķavī d. 176a/02

veremden men^c eder d. 176a/03
d. + ları + (2) 45b/07, 57a/07, 131a/06,
132a/05, 132a/06 [5]
cezbi g̃ālib d. 131a/06
eriyecek d. 132a/06
h̃ādd d. 57a/07
yābis d. 132a/05
zıkr olınan d. 45b/07
d. + larıla 4b/02, 21b/01, 26b/04,
28a/04, 32b/05, 43a/09, 97a/07 [7]
h̃ādd d. 21b/01
taḥlīl olur d. 32b/05
munḥis d. 43a/09
zıkr olınan bārid d. 97a/07
zıkr olınan d. 26b/04
d. + larla 8b/07, 17b/05, 28a/06,
28a/07, 33b/07, 65a/03, 78a/04, 98a/06,
100b/08, 118a/09, 122a/06, 122b/05, 124b/08,
157b/09, 158b/05, 165b/07 [16]
bārid d. 17b/05
bitirici d. 98a/06
bitürici d. 157b/09
cilāsi kavī d. 122b/05, 124b/08 [2]
kavī d. 28a/06, 28a/07 [2]
murzı d. 100b/08
münāsib d. 158b/05
müshil d. 8b/07
yübüseti g̃ālib d. 65a/03, 122a/06
[2]
zıkr olınan d. 78a/04
d. + nuḡ 21a/08, 127a/06 [2]
d. eṣeri 127a/06
d. üzerine 21a/08
d. + sı 134a/08
d. + ya 20b/08, 151b/01 [2]

d. + yı + (2) 83a/07, 123b/03, 183a/05
[3]
d. + yı + (3) 12b/09, 19a/01, 57a/01,
109b/06, 126b/09, 131b/06, 131b/08, 182b/04,
183a/05, 183b/05, 186b/03, 188a/09 [12]
d. cālīnūs 12b/09, 109b/06,
131b/06 [3]
d. cālīnūsdan 182b/04
d. h̃āddile 57a/01
d. ḥaltīt 188a/09
d. iskenderānīn 126b/09
d. rüfes 19a/01
d. zerārīḥ 183a/05
d. zerārīḥi 183b/05
d. + yıla 50a/03, 55b/09, 59a/03,
59a/04, 59b/05, 78b/05 [6]
tīz d. 55b/09, 59a/03 [2]
[= 153]
deve : Deve.
d. 32a/03, 42b/03, 50b/08, 51b/08,
54a/03, 54a/08, 55a/07 [7]
d. boḡı 54a/03
d. boḡıyla 55a/07
d. ḡuṣı yumurdası ḡabı 42b/03
d. örgüci 50b/08, 51b/08, 54a/08
[3]
d. südin 32a/03
d. + si 54b/04
^carab d. südügi 54b/04
[= 8]
deyāḥilyün : Bkz. dāḥilyün.
d. 151b/06
merhem-i d. 151b/06
[= 1]
dê- : Demek, söylemek.

d.-diler 123b/07, 123b/09 [2]
d.-düklerine 108b/02
d.-düklerimiz 17a/08, 148a/06 [2]
d.-düklerimizün 120b/07
d.-mek 96a/03, 101a/02, 179b/03 [3]
d.-mekdür 92b/02
d.-mişler 7a/05, 21b/08, 36b/09,
83a/01, 85a/09, 87a/07, 89b/09, 120a/03,
127a/07, 127b/01, 142a/03, 146a/03, 156b/08,
157a/01, 174a/08, 181a/04, 182a/06, 184a/03,
184a/08, 185b/08 [20]
d.-r 38a/09, 171a/07 [2]
d.-rler 20a/02, 20a/02, 20a/08, 27b/08,
27b/09, 39b/05, 57b/01, 63a/07, 66a/04,
67b/08, 68a/02, 68a/04, 68a/07, 68b/05, 71a/07,
71a/08, 71a/08, 71a/09, 74b/03, 79b/06, 81b/09,
82a/07, 88a/6, 92a/01, 92a/06, 92a/07, 92a/07,
92a/08, 92a/09, 92a/09, 92b/01, 92b/03, 92b/04,
92b/05, 92b/06, 92b/06, 93b/06, 93b/08,
96a/01, 96a/03, 99a/03, 99a/07, 101a/02,
102a/03, 104b/09, 105a/02, 106b/06, 110b/03,
111a/05, 111a/05, 111b/04, 112a/03, 120b/05,
134a/04, 135b/05, 141b/07, 142a/01, 156a/05,
161a/07, 167b/05, 178a/04, 178b/01, 178b/08,
186a/02, 188b/03 [65]
d.-yelüm 129a/06
d.-yü 87a/05, 105a/09, 119b/07 [3]
[= 101]
düş- : Deşmek. Yarmak, yarıp açmak.
d.-eler 60b/01, 60b/06, 98b/05,
105b/01, 138b/03 [5]
d.-er 60b/08
[= 6]
deşil- : Deşilmek.
d.-e 105a/03, 105a/04 [2]

d.-mege 60b/01
d.-mese 16a/09, 99b/06 [2]
d.-meye 104a/07
d.-miş + (2) 99b/08, 120b/04 [2]
d. çıban üzerine 99b/08
d. veremden 120b/04
d.-se 36b/06
[= 9]

dıbk : < Ar. İdrar söktürücü, kan basıncını düşürücü, sinir sistemini teskin edici olarak kullanılan ökse otugiller ailesinden bir bitki; (*Viscum album*). Krş. ökse.

d. 178b/05
[= 1]

dıflı : < Ar. Zakkum ağacı; (*Nerium oleander*). Krş. ağı ağacı.

d. 93a/06
[= 1]

dık- : Tıkmak, doldurmak.

d.-alar 13a/09
[= 1]

dıka- : Tıkamak.

d.-ya 148b/07
[= 1]

dırnağ : Bkz. tırnağ.

d. + ı + (dırnağ.ı) + (1) 178b/03
keci d. küliyle 178b/03
[= 1]

dib : Dip, kök. Krş. kök, aşı.

d. + i + (1) 114b/08
d. + inde 100b/06
kulağ d. 100b/06
d. + inden 50a/05, 58a/02, 115a/03,
123b/06 [4]
d. + ine 59a/05, 174a/07 [2]

- uyluğun d. 174a/07
- d. + iyile 83b/02
- d. + lerine 43b/07
- diş d. 43b/07
- [= 10]
- dik-** : Dikmek, deri yara vb. dikmek.
- d.-eler 114a/08, 116b/02, 144b/06, 151b/04, 157b/09 [5]
- d.-seler 107a/08
- d.-üb 115a/02
- [= 7]
- dik ber dik** : <Far. Sıçanotu, farekulağı; (*Anagallis arvensis*).
- d. 21b/02, 51a/08, 57a/05, 126b/06, 129a/06 [5]
- [= 5]
- diken** : Diken.
- d. 47a/03, 47b/01, 47b/03, 120a/04, 135b/05, 143b/04 [6]
- d. gibi kemük pāresi 135b/05
- d. gibi pāresi 120a/04
- d. olan yerden 47b/03
- d. + i + (1) 85b/01
- ısrırgan d. tohmı 85b/01
- [= 7]
- dil (I)** : Dil, tat alma organı.
- d. 36a/05, 38b/06, 38b/09, 39a/06, 39b/04, 39b/09, 80a/05 [7]
- d. altına 39b/09
- d. altında 39b/04
- d. gicimesinüñ 'ilācın 38b/09
- d. şişmenüñ 'ilācın 36a/05
- d. yarılmasınüñ 'ilācın 39a/06
- d. + de 37a/01, 38b/02 [2]
- d. ihtirāk olanüñ 'ilācın 38b/02
- d. olan verem üzerine 37a/01
- d. + e 27a/06, 27b/03, 36b/01, 37b/06, 37b/09, 38a/02, 39a/05, 39a/09, 39b/02, 39b/03 [10]
- d. + i + (1) 38a/03
- kişinüñ d. 38a/03
- d. + i + (2) 38a/07, 39a/07 [2]
- d. şişen kişi 38a/07
- d. yarılan kişi 39a/07
- d. + ine 38a/05
- d. + ini 48b/02
- d. + ün 37b/04
- d. cemī'si 37b/04
- [= 25]
- dil (II)** : Konuşma sistemi, lisan.
- d. + ince 102a/03, 106b/06, 110b/03 [3]
- türk d. 106b/06, 110b/03 [2]
- yūnān d. 102a/03
- [= 25]
- dile-** : Dilemek.
- d.-seler 12b/02, 57a/02, 110a/08, 129b/06 [4]
- [= 4]
- dimāg** : <Ar. Beyin. Krş. bey(i)n.
- d. + a 95b/05, 119b/09 [2]
- mādde-i d. 95b/05
- d. + da 17b/09, 38b/03, 46b/05, 66a/05, 108b/08 [5]
- d. olan mādde 66a/05
- d. + dur 6a/05
- tenkıye-i d. 6a/05
- d. + ı + (2) 8b/07, 42b/07, 117a/01 [3]
- d. + uñ 66a/06, 147a/02, 150b/04 [3]
- d. ba'zı hicābı 147a/02

d. ğışāsı 150b/04	bêş d. 14b/05, 29b/01, 35b/04,
d. mizācı 66a/06	37b/01, 45a/08, 52a/07, 76b/09, 85b/02,
[= 14]	90b/02, 98b/09, 128a/02, 128b/04, 130b/01,
diğ- : Dinmek. Durmak.	182b/09, 188a/04 [15]
d.-mese 22a/05, 49b/01 [2]	bir bucuğ d. 3b/03, 3b/03 [2]
[= 2]	bir d. 20b/05, 45a/09, 52a/08,
direl- : Direlmek. Üşümek.	53b/04, 66b/08, 76b/06, 124b/04, 125b/08,
d.-meden + (1) 80b/08	130a/09, 132a/01, 182b/09 [11]
[= 1]	bucuğ d. 47a/01
dirhem : <Ar. Okkanın dört yüzde birine eşit olan, 3,207 gramlık eski bir ağırlık ölçüsü.	dört d. 52a/02, 66b/08, 77a/03,
d. 3b/02, 3b/03, 3b/03, 4b/03, 4b/04,	130b/01, 143b/01 [5]
4b/04, 4b/05, 4b/05, 14b/04, 14b/04, 14b/05,	elli d. 70a/03
20b/05, 20b/06, 20b/06, 20b/07, 29a/07,	iki bucuğ d. 4b/05, 85b/02, 132a/02
29a/08, 29a/09, 29b/01, 35b/01, 35b/04,	[3]
35b/04, 37b/01, 37b/02, 37b/02, 45a/07,	iki d. 35b/04, 46b/08, 52a/08,
45a/08, 45a/09, 46b/08, 46b/09, 47a/01, 52a/02,	53b/04, 77a/01, 77a/03, 78a/08, 125b/05,
52a/02, 52a/03, 52a/05, 52a/07, 52a/07, 52a/08,	129a/01, 130a/09 [10]
52a/08, 53b/03, 53b/04, 53b/04, 55b/02,	ikişer d. 183a/01, 188a/07 [2]
55b/04, 55b/07, 55b/07, 66b/08, 66b/08,	nısf d. 20b/06, 20b/06, 125b/06,
67a/07, 67a/08, 70a/02, 70a/02, 70a/03, 76b/06,	125b/06, 128b/05, 130b/02 [6]
76b/06, 76b/09, 77a/01, 77a/03, 77a/03, 77a/04,	on bêş d. 14b/04, 29a/09, 67a/08,
78a/07, 78a/07, 78a/08, 78a/08, 78a/08, 85b/01,	78a/08, 132a/03 [5]
85b/02, 85b/02, 85b/02, 90b/02, 90b/02,	on d. 4b/04, 4b/04, 14b/04, 29a/08,
90b/03, 98b/09, 99a/01, 124a/09, 124b/04,	35b/01, 37b/02, 45a/07, 52a/02, 52a/03, 52a/05,
125b/04, 125b/05, 125b/06, 125b/06, 125b/08,	55b/02, 55b/04, 78a/08, 99a/01, 125b/04,
127b/09, 128a/01, 128a/02, 128a/07, 128a/08,	127b/09, 128a/01, 128a/07, 128b/03, 132a/03,
128a/09, 128b/03, 128b/04, 128b/05, 128b/07,	182b/08, 188a/03 [22]
129a/01, 130a/09, 130a/09, 130b/01, 130b/01,	on iki d. 128b/07
130b/02, 132a/01, 132a/02, 132a/02, 132a/03,	otuz d. 29a/07, 78a/07, 85b/01,
132a/03, 132a/04, 132a/04, 134a/09, 134b/01,	128a/08 [4]
134b/01, 182b/08, 182b/09, 182b/09, 183a/01,	rub ^c d. 20b/07
188a/01, 188a/03, 188a/04, 188a/04, 188a/07	sekiz d. 134b/01
[116]	toğsan d. 132a/04
altı d. 76b/06, 124a/09 [2]	toğuz bucuğ d. 132a/02
	üç bucuğ d. 3b/02

üc d. 52a/07, 53b/03, 55b/07,
55b/07, 77a/04, 85b/02, 90b/03, 188a/01 [8]

ücer d. 188a/04

yétmiş d. 132a/04

yigirmi bês d. 70a/02, 70a/02 [2]

yigirmi d. 4b/03, 37b/02, 78a/07,
90b/02, 134a/09 [5]

yigirmi iki bucuğ d. 132a/02

yüz d. 67a/07

d. + den 4b/06

bir d. 4b/06

d. + e 186b/08

iki d. 186b/08

[= 118]

dirsek : Dirsek. Kol ile ön kol arasındaki
eklemin arka yanı.

d. 158b/07, 169b/04 [2]

d. çıkmasın 169b/04

d. mafşalina 158b/07

d. + e + (dirseg.e) 158a/09, 159a/02 [2]

d. + i + (dirseg.i) + (1) 170a/06

kişinüñ d. 170a/06

d. + i + (dirseg.i) + (2) 154a/07,

158a/08, 158b/01, 159a/03, 169b/02, 170b/01
[6]

[= 11]

diş : Diş.

d. 31a/05, 33a/03, 33a/06, 33b/06,
34a/08, 34b/01, 35a/09, 35b/06, 40a/03, 40a/07,
40b/01, 40b/03, 40b/09, 41a/02, 41b/03,
41b/05, 41b/06, 42b/06, 43a/01, 43a/02, 43a/06,
43b/07, 43b/08, 44a/06, 44b/02, 44b/03,
44b/09, 45b/01, 46a/02, 130a/04 [30]

d. ağrınmasınüñ 'ilâcın 43a/01

d. ağrısında 40a/07

d. âkilesine 41b/03

d. delinmek 40b/03

d. delügin 41a/02

d. diblerine 43b/07

d. eti gevşelmenüñ 'ilâcın 35b/06

d. eti şişmeden 34a/08

d. eti şişmenüñ 33a/03

d. eti veremlerinde 33a/06

d. eti yënmesinüñ 'ilâcın 35a/09

d. etine 33b/06, 34b/01 [2]

d. etinüñ ekeline 31a/05

d. gicimesinüñ 'ilâcın 42b/06

d. kamaşmanuñ 'ilâcın 44a/06

d. kanı 'ilâcın 40a/03

d. kökleri 43a/06

d. kurdinuñ 'ilâcın 43b/08

d. müte'âlim olmak 'ilâcın 44b/02

d. ufanmasına 41b/05

d. üzerinde 40b/01

d. za'finuñ 'ilâcın 44b/09

müte'affin olmuş d. etine 130a/04

d. + de 33a/03

d. olan qarhalar 'ilâcın 33a/03

d. + e 35a/04, 40b/09, 41a/04, 41b/01,
41b/02, 42a/04, 42a/07, 44a/05, 44b/08, 45a/06,
45b/03, 46b/03 [12]

d. + i + (1) 34b/02

e. eti yënse 34b/02

d. + i + (2) 35b/05, 40b/04, 45a/01 [3]

d. + ler 166b/04

d. + leri + (1) 157b/01, 157b/07 [2]

d. + leri + (2) 152a/05, 152a/08,
152b/01 [3]

d. + üñ 35a/06, 41b/09, 46a/08 [3]

d. eti yënmesin 35a/06

d. kendüsünde 46a/08

d. levni 41b/09

[= 56]

diz : Diz. Kaval, baldır ve uyluk kemiğinin birleştiği yer.

d. 143a/09, 162b/08, 163b/07, 163b/07, 173b/09, 174a/02, 174b/05, 174b/09 [8]

d. cıkısa 174b/09

d. kemügi 163b/07

d. mafşalı 143a/09

d. mafşalına 162b/08

d. mafşalında 163b/07

d. tarafına 173b/09

d. üzerin 174a/02

d. + i + (1) 173a/02

d. + i + (2) 175a/03

d. + in 172a/05, 173a/02, 173a/06, 173a/08 [4]

d. + üñ 174b/03

[= 15]

diz gözi : Diz kapağının iki yanındaki çukurlardan her biri.

d. 163a/08, 173a/05, 174b/04 [3]

d. kemügi 163a/08

d. + nüñ 174b/03

d. cıkımasın 174b/03

[= 4]

doğun- : Bkz. doğun-.

d.-an 137b/01

zarb d. 'uzva 137b/01

[= 1]

doğun- : Dokunmak, temas etmek.

d.-duğı 121b/06

d. yeri 121b/06

d.-dukdan 2a/04

d.-maya 158b/07

d.-sa 147a/07

[= 4]

dög- : Dövmek, ezmek.

d.-eler 13a/01, 21a/02, 21a/04, 22a/01, 22a/04, 23b/01, 48b/08, 51b/01, 52b/09, 67a/08, 73b/03, 78a/09, 89a/08, 103a/01, 107b/05, 117a/03, 117b/01 [18]

d.-üb 3b/08, 9a/02, 122b/07, 126b/09, 127a/03 [5]

[= 22]

dögül- : Dövülmek, ezilmek.

d.-meden + (1) 72a/07, 72b/05 [2]

d.-miş + (2) 9a/07, 58b/05, 66b/04, 79a/07, 81b/03, 90b/08, 90b/09, 99b/03, 99b/04, 113b/01, 117b/03, 120a/09, 133b/05, 134a/06, 137a/06, 137a/07, 145b/07, 186a/07 [18]

d. devälara 134a/06

d. encir 99b/03

d. encirile 90b/08

d. gül 81b/03

d. haşhaş 79a/07

d. hürmayıla 145b/07

d. keci yağı 9a/07

d. ketân icinde 117b/03

d. kızıl gül 113b/01

d. kimselerün ilâcın 137a/06

d. kişinün kuvveti 137a/07

d. şabr 133b/05

d. şarumşak 186a/07

d. simsim yaprağı 66b/04

d. şoğanıla 90b/09

d. üzüm 99b/04

- [= 20]
- dök-** : Dökmek.
- d.-e 71b/06, 71b/06 [2]
- d.-eler 25a/04, 121b/01, 141a/01, 145b/09 [4]
- [= 6]
- dökil-** : Bkz. dökül-.
- d.-ür 66a/05, 68b/05, 75b/08, 88a/08, 93a/09 [5]
- [= 5]
- dökül-** : Dökülmek.
- d.-dügü 108b/01
- hılđ d. vağt 108b/01
- d.-medin 26a/05
- d.-medür 17b/01
- d.-mekdendür 38b/04
- d.-mekdür 39a/01
- d.-menüj 6a/01
- d. ‘alāmeti 6a/01
- d.-mesi 92a/02
- mādde d. 92a/02
- d.-mesin 26a/06
- d.-mişdür 5b/07
- [= 9]
- dön-** : Dönmek. Geri gelmek.
- d.-eler 12a/05
- [= 1]
- dördünci** : Dördüncü.
- d. 9b/08, 22a/07, 35a/06, 40b/02, 46a/01, 65b/04, 67b/09, 81b/08, 95b/08, 103b/01, 117a/06, 137b/09, 148a/09, 158a/04, 170b/02, 184b/06 [16]
- altmış d. faşl 81b/08
- d. faşl 9b/08
- elli d. faşl 65b/04
- kırđ d. faşl 46a/01
- on d. güin 148a/09
- on d. faşl 22a/07
- otuz d. faşl 40b/02
- seksen d. faşl 103b/01
- toğsan d. faşl 117a/06
- yétmiş d. faşl 95b/08
- yigirmi d. faşl 35a/06
- yüz d. faşl 137b/09
- yüz on d. faşl 158a/04
- yüz otuz d. faşl 184b/06
- yüz yigirmi d. faşl 170b/02
- [= 16]
- dörpile-** : Bkz. dörpüle-.
- d.-yeler 45b/02, 98a/09 [2]
- [= 2]
- dörpüle-** : Törpülemek. Törpü ile düzeltmek.
- d.-yeler 46a/09, 123a/09 [2]
- [= 2]
- dört** : Dört sayısı.
- d. 52a/02, 54b/04, 66b/08, 77a/03, 119a/04, 130b/01, 134b/01, 140a/03, 140a/08, 149a/01, 174a/03, 181b/01 [12]
- d. cānibden 149a/01
- d. dirhem 52a/02, 66b/08, 77a/03, 130b/01, 134b/01 [5]
- d. yanından 119a/04
- d. + dür 67b/08
- [= 13]
- döşe-** : Döşemek.
- d.-yeler 113b/04
- [= 1]
- döşek** : Döşek, yatak.
- d. 116b/03
- yumuşak d. üzerinde 116b/03

- d. + ine + (döşeg.ine) 113b/01
[= 2]
- dūd** : < Ar. Kurt, böcek.
d. 65a/01
d. ʿilācın 65a/01
d. + ı + (3) 62b/07
d. kırmızıdan 62b/07
[= 2]
- dudak** : Dudak. Ağzın dişleri örten ve dışarıya doğru az veya çok kıvrılan alt ve üst kenarların her biri.
d. 88b/08, 89b/05 [2]
d. yarılmasına 89b/05
d. + ı + (dudağ.ı) + (1) 90a/01
kimsenüj d. 90a/01
[= 3]
- dudkal** : Tutkal. Deri, kıkırdak vb. hayvansal maddelerden elde edilen, katılaşmış sertleşme özelliğiyle tahta, kağıt vb. yapıştırılmaya yarayan madde.
d. 75a/05
dürrden olmuş d. 75a/05
[= 1]
- duhn** : < Far. Yağ. Krş. yağ.
d. + ı + (3) 9b/04, 44b/03, 44b/04, 52a/05, 52b/01, 61a/05, 64b/03, 77b/08, 183a/03 [9]
d. ʿakreb 9b/04
d. belesān 44b/03
d. benefsec 52a/05, 61a/05
d. benefşe 77b/08
d. kuşt 64b/03
d. süsenile 44b/04
d. verdile 52b/01, 183a/03 [2]
[= 9]
- duhnü'l-bān** : < Far.-Ar. Sorgun ağacı yağı; (*Oleum hyosciamus niger*).
d. 8a/03, 90b/06, 102b/03, 102b/08 [4]
d. + ıla 44b/04
[= 5]
- duhnü'l-belesān** : < Far.-Ar. Pelesenk ağacı yağı; (*Oleum comiphora opobalsamum*).
d. 5a/09
[= 1]
- duhnü'l-hīzī** : < Far. “duhnü'l-hīrī” şebboy yağı; (*Oleum cheirantus cheiri*).
d. 8a/03, 90b/07 [2]
[= 2]
- duhnü'l-nārdīn** : < Far. Rum sümbülü yağı; (*Oleum nardus stricta*).
d. + ile 64b/03
[= 1]
- duhnü's-sūsen** : < Far.-Ar. Susam yağı; (*Oleum sesamum indium*).
d. 102b/08
[= 1]
- duhnü's-şibt** : < Far. Dereotu yağı; (*Oleum peucedalum graveolens*).
d. 102b/04
[= 1]
- dūkū** : < Far. Yaban havucu tohumu; (*Pastinaca sativa*).
d. 188a/03
[= 1]
- dulb** : < Far. Çınar ağacı.
d. 101b/04
d. yaprağı 101b/04
[= 1]
- dur-** : Krş. tur-.

d.-a 35b/03, 58b/09, 59b/02, 67b/05,
142a/06 [5]

d.-sa 14a/06

d.-urken 147a/06

[= 7]

dut- : Bkz. tut-.

d. 38a/08

d.-alar 6a/06, 9a/05, 35a/05, 45b/07,

107b/05 [5]

katı d. 107b/05

d.-an 166b/02

d.-ar 20a/03

d.-dı 38a/09

d.-mağ 139b/01

d.-ub 186a/06

[= 11]

dübdüz : Baştan başa, tamamıyla, dümdüz.

d. 68a/08

[= 1]

dübeyle : İrinli küçük bir tümör. Et ile damar
arasında çıkan ve bedeni gezen yumru.

d. 104b/08, 105a/02, 106b/01 [3]

[= 3]

dübr : < Ar. Kıç, makat. Krş. dübür, mağ'ad.

d. + e 158a/02

d. + i + (2) 59a/08

d. + in 65b/08

d. + ine 59a/07, 172a/07 [2]

marizün d. 59a/07, 172a/07 [2]

d. + inün 65b/05

d. delügi 65b/05

[= 6]

dübür : < Ar. Kıç, makat. Krş. dübr, mağ'ad.

d. 63a/02

[= 1]

düdük : Düdük. Boru.

d. 65b/09, 184a/08 [2]

d. şoğalar 184a/08

kalaydan olmuş d. şoğalar 65b/09

[= 2]

dügme : Dügme. Tomurcuk.

d. + siyile 35b/08

gül d. 35b/08

[= 1]

dür- : Dürmek.

d.-e 168b/08

[= 1]

dürgü : Elbise veya kumaşın büklüm yeri.

d. + si 167b/02

[= 1]

dürlü : Türlü, çeşitli.

d. 141b/01

[= 1]

dürr : < Ar. İnci.

d. + den 75a/05

d. olmuş dudkal.

[= 1]

dürt- : İlaç, merhem ve benzeri şeyleri sürmek.

d.-eler 36a/03, 71a/01, 71a/03, 76b/08,
78b/03, 78b/07, 81a/09, 83a/06, 91b/02,
91b/04, 122a/01, 15a/06, 166b/06 [13]

d.-er 112b/01

d.-mekdür 91a/07

[= 15]

dürtün- : İlaç, merhem ve benzeri şeyleri
sürünmek.

d.-eler 57a/04, 69b/03 [2]

[= 2]

düş : Düş, rüya.

d. + inde 38a/07

[= 1]

E

düş- : Düşmek.

d.-dügi 164a/06

d. vakt 164a/06

d.-ince 83a/06, 98a/05 [2]

d.-meden + (1) 43a/02

d.-mekden 93b/09

d.-mese 113b/09

d.-meye 114a/06

d.-meyince 114a/02

d.-se 138b/01

d.-üb 83b/02

d.-ünce 123a/04, 57a/01 [2]

[= 12]

düşür- : Düşürmek.

d.-e 55b/09

d.-ür 54b/07, 57a/09 [2]

[= 3]

düz : Düz, eğri olmayan.

d. 179a/05

d. edeler 179a/05

[= 1]

düz- : Yapmak, tertip etmek.

d.-eler 3b/04, 4b/03, 149b/03, 175b/01,

184b/01 [5]

kurs d. 3b/04

d.-mek 60b/08

[= 6]

düzül- : Düzülmek, tertip edilmek.

d.-miş + (1) 118a/05

d.-miş + (2) 151a/09

d. devāya 151a/09

[= 2]

ebegömece : Ebegümece. Ebegümecegillerde, mor renkli çiçekleri ilaç, yaprakları sebze olarak kullanılan, kendiliğinden yetişen çok yıllık bir bitki; (*Malva sylvestris*). Krş. hubbāzī.

e. 136b/03

[= 1]

ebhel : <Far. “ubhul” Kara ardıç, saç ağacı; (*Juniperus sabina*).

e. 3b/01, 64b/02, 86a/07, 103a/09, 166a/01, 176a/06, 177a/05, 188a/04 [8]

bişmiş e. 3b/01

e. şuyı 103a/09

[= 8]

ebrişim : <Far. “ebrişim” İpek iplik, ibrişim.

e. + den 56b/09

[= 1]

ebū ‘alī : Hekim adı. İbn-i Sina.

e. 87b/05

[= 1]

ebyaz : <Ar. Beyaz.

e. 7b/01, 18b/09, 52a/08 [3]

bezrü’l-benc-i e. 52a/08

harbağ-ı e. 18b/09

isti‘māl olınan şāf-ı e. 7b/01

[= 3]

ecil : <Ar. “ecl” Sebep, illet.

e. + den 15b/01, 60b/03, 173b/01 [3]

[= 3]

ecma‘in : <Ar. Hepsi, cümlesi, topu.

e. 1b/04

[= 1]

eczā : <Ar. Ecza, ilaç ham maddesi.

e. + sı 129a/09

- [= 1]
- eczā'** : < Ar. Parçalar, kısımlar.
e. + sı 163a/09, 164b/01
ayağuş bākī e. 163a/09
bākī e. 164b/01
e. + sına 156a/04
vākī^c olan eyeginüñ cemī e.
156a/04
- [= 2]
- eçil** : Bkz. ecil.
e. + den 153b/08
- [= 1]
- edhān** : < Ar. Yağlar.
e. + ı + (3) 44b/08
e. + ıla 64b/08
- [= 2]
- ednā** : < Ar. Basit.
e. 6b/03, 143a/05, 143a/06, 143a/07,
143a/09, 178a/05 [6]
e. 'ilācıyla 143a/05, 143a/07 [2]
e. sebebden 6b/03
e. sebebiyle 143a/06, 143a/09,
178a/05 [3]
[= 6]
- edviye** : < Ar. İlaç, ilaçlar.
e. 25a/06, 30a/09, 67b/05, 72b/06,
102b/07, 118b/02, 151b/04 [7]
cemī^c e. mīqdārı 25a/06
cerāhat bitirici müferrid e. 118b/02
zıkr olınan e. 72b/06
e. + den 187b/07
e. + i + (3) 126a/09
e. hādde 126a/09
e. + ler 73a/03, 74b/09, 83b/04,
102a/01, 176a/01 [5]
- tīz e. 74b/09, 83b/04 [2]
e. + lerdendür 188b/07
maḥşūş e. 188b/07
e. + lere 12a/05
e. + leri + (2) 3b/01, 9a/04, 62a/01,
70a/01, 72a/05, 73a/02, 83a/05
zıkr olınacak e. 72a/05
zıkr olınan e. 83a/05
e. + lerle 62a/02, 74b/07, 111a/02 [3]
et bitirici e. 111a/02
zıkr olınan e. 74b/07
e. + nün 62b/07
e. + ye 95b/07, 125b/09 [2]
e. + yi + (2) 109a/09
e. + yile 103a/01, 124a/01, 133a/01,
134a/01, 136a/01 [5]
ṭabī^cat çıkarur e. 136a/01
[= 35]
- edviye-i müfrede** : < Ar. Tekil ilaçlar. Metin
içersinde bir kitap adı olarak kullanılmaktadır.
e. 85b/05, 85b/06, 118b/02, 120a/05
[4]
e. kitābına 118b/02
e. kitābında 120a/05
e. + den 187a/04
[= 5]
- edviye-i mürekkebe** : < Ar. Birleştirilmiş
ilaçlar.
e. 85b/05, 86a/09 [2]
[= 2]
- efīmūn** : < Gr. Bağbozan, serent; (*Cuscuta
epytimum*).
e. 71b/03, 77a/05 [2]
maṭbūh e. 77a/05
e. + ıla 28b/09, 178a/07 [2]

maḥbūh e. 28b/09, 178a/07 [2]

[= 5]

eftimūn : Bkz. eḥfīmūn.

e. 69a/01

[= 1]

efyūn : <Gr. Afyon. Haşhaş bitkisinden elde edilen uyuşturucu bir madde.

e. 6b/01, 6b/09, 7b/03, 24a/05, 25b/02, 53a/02, 57b/09, 62b/04, 79a/09, 96b/02, 125b/06, 130b/02 [12]

e. + ıla 52b/06

[= 13]

eger : <Far. Eğer.

e. 2a/02, 2a/04, 2a/09, 2b/06, 2b/08, 4a/09, 4b/01, 4b/06, 5a/02, 5a/03, 5a/06, 6a/03, 7b/07, 8a/05, 8a/06, 8b/06, 9a/08, 9b/09, 10a/09, 10b/05, 11a/09, 11b/05, 12b/03, 12b/05, 12b/07, 13a/03, 13b/01, 13b/03, 13b/09, 16a/01, 16a/03, 16a/04, 16a/08, 16b/03, 17a/03, 17b/09, 18a/04, 18a/05, 18a/07, 18b/03, 18b/07, 19a/08, 21b/04, 21b/06, 21b/07, 23b/06, 23b/08, 24a/04, 24a/06, 25b/02, 25b/09, 26a/05, 27a/01, 27a/08, 27b/02, 27b/04, 30a/06, 30b/03, 31a/07, 31b/04, 32a/09, 33a/04, 33b/03, 34a/02, 34a/08, 34b/01, 34b/08, 37a/02, 37a/03, 37b/05, 37b/08, 38a/01, 40a/02, 41b/06, 42a/01, 42a/06, 43a/02, 43a/05, 43a/08, 44a/04, 44b/03, 45b/04, 46a/02, 46a/03, 46a/08, 46b/05, 47a/05, 47a/06, 47a/08, 47a/09, 47b/01, 48a/05, 48a/06, 49a/04, 49a/09, 49b/04, 50a/06, 50b/05, 51a/02, 51a/05, 51a/08, 51b/06, 52b/08, 56a/06, 56a/07, 56b/02, 56b/03, 57b/02, 57b/04, 58a/08, 58b/07, 58b/09, 59a/01, 59a/04, 59a/06, 59a/07, 59b/03, 59b/05, 60a/01, 60a/06, 60b/01, 60b/02, 61a/01, 61b/06, 61b/09, 62a/02, 62a/05,

62a/08, 62b/06, 62b/08, 63a/03, 63a/09, 64b/05, 64b/07, 65a/04, 65b/01, 65b/07, 66a/01, 66a/05, 67b/01, 68b/07, 69a/06, 69a/08, 70a/03, 71a/09, 71b/01, 73b/03, 74a/07, 74a/08, 74a/09, 74b/04, 76b/01, 77b/08, 78a/03, 78b/09, 79b/09, 80a/03, 80a/09, 80b/03, 81a/07, 82b/03, 84a/01, 87a/04, 90b/07, 91a/03, 91a/08, 92b/02, 92b/05, 92b/06, 93a/01, 93a/02, 95b/05, 96a/04, 96b/03, 97a/02, 97a/06, 98a/07, 98a/08, 98a/09, 98b/05, 99b/06, 99b/07, 101a/05, 101b/02, 101b/09, 104a/01, 105b/01, 110b/09, 112b/07, 113b/03, 114b/01, 114b/04, 114b/08, 115a/06, 115b/08, 116b/07, 116b/08, 118b/07, 118b/08, 118b/09, 119a/03, 119a/04, 119a/05, 119a/07, 119a/09, 119b/03, 119b/03, 119b/05, 119b/06, 119b/08, 120b/03, 120b/07, 121a/07, 121b/02, 121b/04, 122a/02, 122a/09, 122b/02, 122b/08, 123a/09, 123b/03, 123b/05, 124b/07, 124b/09, 127a/04, 133a/01, 134a/01, 135a/04, 135a/07, 135a/08, 135b/02, 135b/03, 135b/05, 137a/04, 137b/03, 138a/06, 138a/08, 138a/09, 138b/02, 138b/08, 140b/07, 140b/08, 141a/09, 143b/07, 144a/08, 144b/01, 144b/03, 144b/05, 144b/05, 144b/06, 145a/07, 145b/01, 145b/01, 146a/07, 146b/02, 147b/05, 147b/06, 148a/01, 148a/05, 148b/01, 148b/02, 149a/02, 149a/03, 149a/07, 150a/01, 150a/01, 150a/07, 150a/08, 150a/09, 150b/01, 150b/03, 151a/06, 152a/01, 152a/02, 152a/05, 152b/03, 153a/06, 153a/08, 153b/04, 153b/07, 154a/05, 154a/08, 154a/09, 155a/02, 155a/03, 156a/08, 156b/04, 157a/04, 157b/02, 157b/03, 157b/05, 158a/07, 158a/09, 158b/03, 159a/02, 159a/03, 159b/05, 160a/05, 160b/03, 160b/04, 161a/02, 161a/03, 162a/09, 162b/05, 162b/07, 166b/09, 167a/09, 169a/02, 170a/01, 170a/02,

171b/07, 174a/07, 175a/05, 179a/06, 179b/03,
179b/05, 180a/07, 181a/06, 181a/07, 181b/02,
181b/04, 182a/01, 182a/02, 186a/06, 186b/01,
186b/02 [326]

[= 326]

egil- : Eğilmek.

e.-ür 147a/07, 150b/08, 155b/01 [3]

[= 3]

egir : <Gr. Kasıkotu, azakeğeri, hazambel;
(*Acarus calamus*).

e. 177a/06

[= 1]

egri : Eğri.

e. 145b/09, 146a/05, 156a/07 [3]

e. olmasıyla 156a/07

e. olsa 145b/09

e. olub 146a/05

[= 3]

egrilik : Eğrilik.

e. 145b/05

[= 1]

ehl : <Ar. Sahip, malik, bir işte maharetli.

e. + i + (1) 146a/01

şan'atun e. 146a/01

[= 1]

ek- : Dökmek, serpmek.

e.-eler 17b/02, 32a/08, 32b/02, 34a/06,
53a/08, 54a/06, 55b/09, 56b/08, 57a/04, 57a/05,
57b/01, 63a/09, 77b/06, 81b/01, 81b/04,
82b/07, 89a/09, 113b/02, 116b/02, 117a/01,
117a/03, 122b/07, 126a/02, 126a/04, 126b/09,
127a/03, 128a/05, 129a/04, 129b/07, 133a/05,
134b/03, 138b/05, 151b/04 [33]

e.-üb 137b/03

[= 34]

ekel : Bkz. ākile.

e. + inde 31a/05

diş etiniñ e. 31a/05

[= 1]

ekhel : <Ar. Orta damar, kolun içindeki ana damar.

e. 104a/03

e. tamarından 104a/03

[= 1]

ekil- : Ekilmek.

e.-miş + (1) 40b/08

[= 1]

eklîl : Bkz. iklîl.

e. 9b/01

e. melik 9b/01

[= 1]

eklîlü'l melik : Bkz. iklîlü'l-melik.

e. 51b/02, 52a/01 [2]

[= 2]

ekser : <Ar. Genellikle, çoğunlukla.

e. 17a/07, 28a/01, 38b/01, 40b/05,
95a/02, 100a/02, 103b/02, 106b/07, 108a/09,
108b/07, 111b/06, 153a/07, 164b/05, 168a/05,
172b/06 [15]

[= 15]

eksil- : Eksilmek, azalmak.

e.-mese 33b/07

[= 1]

eksük : Eksik, az.

e. 94a/06, 138b/09, 140a/06, 149b/06
[4]

e. etmeyeler 149b/06

e. olur 94a/06

[= 4]

ekşi : Ekşi.

e. 2a/07, 21a/02, 23b/09, 26b/09,
27a/04, 29a/06, 33b/04, 37b/06, 38b/05, 78a/02,
79a/05, 80a/01, 80a/07, 80a/08, 80b/01, 94b/03,
96a/08, 97a/07, 99a/09, 100a/08, 112b/01,
112b/05, 117a/05, 121b/08, 121b/09, 182b/03
[26]

e. alma şarābı 100a/08, 112b/05 [2]
e. ayran 79a/05, 80a/08 [2]
e. enār 80a/07
e. enāri 2a/07
e. enār şuyı 26b/09
e. enār şuyın 117a/05
e. enār şuyıyıla 27a/04
e. ğıdālar 23b/09, 99a/09 [2]
e. e. ğızālar 121b/09
e. nār kabı 33b/04
e. nār şuyı 78a/02, 96a/08, 112b/01

[3]

e. nār şuyın 121b/08
e. nāri 97a/07
e. nārıla 21a/02
e. nesnelər 182b/03
e. yoğurd 37b/06
e. + ler 139a/02, 37b/06 [2]
e. + si 37b/07, 37b/07, 74b/01, 100a/08

[4]

ağac kavunı e. 37b/07, 74b/01,
100a/08 [3]

nār e. 37b/07
e. + siyile 100b/01
e. + yi + (2) 25b/09
[= 34]

ekşi- : Ekşimek, bozulmak.

e.-miş + (2) 118b/01
e. süd 118b/01

[= 1]

ekşili : Ekşili. İçinde ekşisi bulunan.

e. 94b/04
e. ğıdālar 94b/04

[= 1]

el : El. Kolun bilekten parmak uçlarına kadar olan, tutmaya ve iş yapmaya yarayan bölümü.

e. 88b/09, 107b/01, 126a/08, 159b/09,
160a/02, 160b/09, 161a/03, 169b/02, 170a/07
[9]

e. arkasında 107b/01

e. arkasını 161a/03

e. ayasıyıla 170a/07

e. kemügi 160a/02

e. tarafımı 169b/02

e. tarağı 159b/09

e. tarağı kemügi 160b/09

e. + de 188b/06, 72a/06 [2]

e. + deki 164b/01

e. kıyās üzerine 164b/01

e. + den 152a/01, 152a/02 [2]

şāğ e. 152a/01

şol e. 152a/02

e. + i 158b/08

e. + i + (2) 169a/06

cıkılmış e. 169a/06

e. + ile 13b/05, 13b/08, 107a/01,
107b/04, 145a/06, 149a/08, 150b/09, 155b/02,
158a/03, 158b/03, 161b/09, 162b/02, 170a/07,
172a/05, 172a/08 [15]

şāğ e. 158a/03

e. + ine 168b/06, 174b/07 [2]

cıkılmış e. 168b/06

e. + ini 152a/03, 168b/02, 168b/09 [3]

e. + inüñ 45b/09

bāğ cubuğı e. şuyıyla 45b/09
e. + iñ 170b/02
e. bākī kemüklerinüñ çıķmasın
170b/02
e. + lerin 174a/01
marīzün e. 174a/01
e. + lerinden 116a/07
e. + ün 158a/02
şol e. barmaķlarını 158a/02
e. + ünile 152a/07
[= 42]
elbetde : Bkz. elbette.
e. 171b/09, 171b/09 [2]
[= 2]
elbette : < Ar. Elbette.
e. 105b/09, 107a/06, 115a/02 [3]
[= 3]
ele- : Elemek.
e.-yeler 31a/04, 53b/01, 134a/09,
134b/02 [4]
[= 4]
elem : < Ar. Ağrı, acı, sızı, sancı. Krş. ağrı.
e. 57a/05, 124a/05, 140b/06, 140b/07
[4]
e. + i + (1) 57a/07, 93b/02, 103b/09,
126a/06 [4]
e. + i + (2) 57a/08, 58a/01 [2]
e. + ile 103b/07
e. + inün 59b/08
şikāk e. ‘ilācın 59b/08
[= 12]
elḥamdüli'l-lāhi : < Ar. “Allah’a şükürler
olsun” anlamında bir dua sözü.
e. 1b/03
[= 1]

elli : Elli sayısı.
e. 59b/07, 63a/02, 64b/09, 65b/04,
66a/03, 67b/06, 70a/02, 70b/07, 71a/05, 72a/05,
142a/05, 142a/06 [12]
e. altıncı faşl 67b/06
e. beşinci faşl 66a/03
e. birinci faşl 59b/07
e. dirhem 70a/02
e. dördüncü faşl 65b/04
e. gün 142a/05, 142a/06 [2]
e. ikinci faşl 63a/02
e. sekizinci faşl 71a/05
e. toķuzuncu faşl 72a/05
e. üçüncü faşl 64b/09
e. yedinci faşl 70b/07
[= 12]
ellinci : Ellinci.
e. 58a/07
e. faşl 58a/07
[= 1]
em‘ā : < Ar. Bağırsaklar.
e. + ya 120a/01
[= 1]
emīn : < Ar. Emniyet sahibi, emniyetli,
güvenilir.
e. 139a/04, 145a/01, 155a/07 [3]
e. olalar 155a/07
e. olınsa 139a/04
e. olsa 145a/01
[= 3]
emir : Bkz. emr.
e. + de 141a/08
evvel e. 141a/08

e. + den 115b/09, 134b/07, 136a/09, 139a/02, 151a/05, 181b/06, 182a/01, 185a/01, 185a/04, 185a/06, 185b/05 [11]

evvel e. 115b/09, 134b/07, 136a/09, 139a/02, 151a/05, 181b/06, 182a/01, 185a/01, 185a/04, 185a/06, 185b/05 [11]

[= 12]

emr : < Ar. Emir, buyruk.

e. 38a/05, 38a/06, 60b/04, 148b/06, 148b/08, 152a/06, 153b/01, 153b/03, 155a/05, 166b/05, 174a/01 [11]

e. édeler 148b/06, 148b/08, 155a/05 [3]

e. éder 60b/04, 174a/01 [2]

e. édesin 153b/01, 153b/03 [2]

e. étdügümi 38a/06

e. étdüm 38a/05

e. ét 152a/06

maḥfī e. 166b/05

e. + i + (3) 1b/09

e. cerāḥatda 1b/09

[= 12]

emzür- : Emzirmek.

e.-en 27a/02

e. kişiden 27a/02

[= 1]

en : En. Bir yüzde boy sayılan iki kenar arasındaki uzaklık, genişlik, boy, uzunluk karşıtı.

e. + ine 114a/09, 115b/07 [2]

[= 2]

enār : < Far. Nar; (*Punica granatum*). Krş. nār, rummān.

e. 23b/01, 26b/09, 27a/04, 28b/04, 29a/06, 36a/02, 80a/07, 80a/07, 80b/01, 87b/08,

88a/02, 98b/04, 99a/05, 100a/09, 117a/05, 124a/07, 180a/05 [17]

ekşi e. 80a/07

ekşi e. şuyı 26b/09

ekşi e. şuyın 117a/05

ekşi e. şuyıyıla 27a/04

e. kabı şuyı 87b/08, 88a/02 [2]

e. kabığı 28b/04, 36a/02 [2]

e. kabıķı 124a/07

e. şuyı 100a/09

e. yaprağıyıla 180a/05

şarāb-ı e. 98b/04, 99a/05 [2]

tatlu e. 80a/07

tatlu e. kabığı 29a/06

tatlu e. şuyı 80b/01

tatlu e. şuyın 23b/01

e. + ı + (2) 2a/07

ekşi e. 2a/07

e. + ıla 80a/01

tatlu e. 80a/01

e. + ın 27b/02

e. şuyıyıla 27b/02

[= 20]

enberübāris : < Gr. “emberbāris” Kadın tuzluğu, diken üzümü; (*Berberis vulgaris*). Krş. kadın tuzlığı, zerārīc.

e. 25b/08

[= 1]

encere : < Far. Isırgan otu; (*Utricaeae*). Krş. ısırgan, kıraş.

e. 64b/02

[= 1]

encīr : < Far. İncir ağacı ve meyvesi; (*Ficus carica*).

e. 16a/08, 30a/05, 36b/03, 37a/05, 37a/09, 40a/08, 68a/06, 72a/04, 99b/03, 99b/05, 103a/01, 105b/04, 111a/09, 112b/09, 113a/01, 120b/01, 180b/08, 187b/04, 188a/09 [19]

bişmiş e. 16a/08

dögülmüş e. 99b/03

e. bişmiş şuyıla 36b/03, 37a/05 [2]

e. cekirdegine şebih dāneler 68a/06

e. maṭbūhı 112b/09

e. şuyıyla 72a/04

e. südi 40a/08

e. yabrağı 120b/01

ķuru e. 99b/05, 105b/04 [2]

ķuru e. 37a/09, 103a/01 [2]

e. + i + (2) 91b/06

e. + ile 3b/08, 47b/05, 73b/06, 90b/08,

181a/01 [5]

bişmiş e. 181a/01

dögülmüş e. 90b/08

ķuru e. 3b/08, 47b/05 [2]

[= 25]

encire : Bkz. encere.

e. 109b/07

bezr-i e. 109b/07

[= 1]

enderānī : Hacı Bektaş tuzu olarak bilinen, dişleri beyazlatmak için kullanılan bir çeşit tuz.

e. 42b/01

milḥ-i e. 42b/01

[= 1]

enfa : < Ar. En nafi, pek çok faydalı.

e. + i + (1) 185a/01

‘ilācuḥ e. 185a/01

[= 1]

enik : Enik. Kedi, köpek vb. çok memeli hayvanların yavrusu.

e. + ine + (enig.ine) 183a/07

[= 1]

enli : Enli. Geniş.

e. 154a/07, 154b/04, 158b/08, 160b/01

[4]

e. bezile 154a/07, 158b/08,

160b/01 [3]

yağrın küreginiḡ e. tarafı 154b/04

[= 4]

envā : < Ar. Çeşitler, türler.

e. + i + (1) 68a/01, 120b/01 [2]

mıṣır benefşesiniḡ cemī^c e.

120b/01

sa^cfenüḡ e. 68a/01

e. + ina 30b/02, 46b/07 [2]

cemī^c e. 30b/02, 46b/07 [2]

[= 4]

eṅse : Ense.

e. 26b/07

e. cuķurında 26b/07

[= 1]

erba : < Ar. Dört sayısı.

e. 186b/02, 188a/08 [2]

tiryāk-ı e. 186b/02, 188a/08

[= 2]

erbeyān : < ? Burnu tutan yumuşak et. Krş. zübeyān.

e. 20a/02, 21b/09 [2]

e. adlu marāza 21b/09

e. + i + (2) 22a/05

e. + icün 21a/01

[= 4]

eri- : Erimek.

- e.-yecek 132a/06
e. devāları 132a/06
[= 1]
- erik** : Erik; (*Prunus domescita*).
e. + le 81a/08
[= 1]
- erit-** : Eritmek.
e.-eler + (erid-eler) 9a/06, 73a/02,
89a/04, 109a/09, 132a/06 [5]
[= 5]
- ermenī** : <Ar. Eskiden batı Asya'nın kuzey kısmında ve Avrupa'nın Asya'ya komşu olan bazı yerlerinde dağınık şekilde yaşayan bir millet.
e. 22a/06, 25a/09, 56b/07, 81b/03,
94b/01, 97a/05, 98a/01, 99a/01, 101b/04,
104a/09, 113b/07, 121b/09, 137a/09, 138b/03,
176a/04 [15]
t̄ıyn-ı e. 22a/06, 25a/09, 56b/07,
81b/03, 94b/01, 97a/05, 98a/01, 99a/01,
101b/04, 104a/09, 113b/07, 121b/09, 137a/09,
138b/03, 176a/04 [15]
e + yile 26b/02
t̄ıyn-ı e. 26b/02
[= 16]
- esbāb** : <Ar. Sebepler.
e. + ı + (3) 6a/02
e. mütekaddime 6a/02
[= 1]
- esbābü'l-'alāmāt** : <Ar. Alametlerin sebepleri.
e. 1b/01
kitāb-ı e.
[= 1]
- eşer** : <Ar. Nişan, iz, alamet.
e. 73a/05, 73a/06 [2]
- e. + i + (1) 103a/06, 127a/06 [2]
devānuş e. 127a/06
e. + üñ 73b/05
qalan e. 'ilācı 73b/05
[= 5]
- eski** : 1. Eski, yeni karşıtı. 2. Eski bez. e.
7b/04, 7b/07, 19a/04, 20b/02, 20b/07, 58b/05,
67b/04, 79a/04, 94b/02, 95b/03, 97a/09,
101b/01, 106b/01, 109b/05, 109b/09, 113b/06,
114a/01, 117a/09, 126a/05, 131a/01, 133a/04,
136b/06, 138a/04, 149b/03, 156b/05, 165b/03,
166b/07, 169a/08, 177a/07, 180a/07, 186b/09,
188a/08 [32]
banmış e. 156b/05, 166b/07 [2]
e. banbuğı 114a/01
e. banbuğıla 109b/05
e. bez 180a/07
e. bezden 169a/08
e. beze 97a/09
e. bezi 131a/01
e. bezile 67b/04
e. ic yağıyla 177a/07
e. ketān 20b/07
e. ketān bezi 117a/09
e. ketān bezi icine 136b/06
e. ketān bezin 138a/04
e. ketān bezini 20b/02
e. olsa 126a/05
e. penirden 79a/04
e. şā yağına 19a/04
e. şarāb 7b/04, 186b/09 [2]
e. şarābıla 188a/08
e. şarāblaruñ birisiyile 113b/06
e. yağa 58b/05
e. zeyt 109b/09

ışlanmış e. bez 133a/04
 kar şuyına batmış e. 94b/02
 e. + de 149b/06
 şarılan e. 149b/06
 e. + nün 152b/02
 e. üzerine 152b/02
 e. + si 88a/08, 151a/08 [2]
 ketān bezi e. 151a/08
 e. + sini 149b/02
 ketān bezi e. 149b/02
 e. + yi + (2) 17b/09, 101a/08, 153b/05
 [3]
 banmış e. 17b/09
 e. + yile 63a/08
 [= 41]
eskil : <Gr. Adasoğanı; (*Scilla maritima*).
 e. 187a/07
 [= 1]
eslem : <Ar. En selametli, en sağlam, en
 doğru.
 e. + dür 141b/06
 [= 1]
esrār : <Ar. Esrar. Hint kenevirinden çıkarılan,
 uyuşturucu ve sarhoş edili tesirleri olan bir
 zehir.
 e. 7a/05
 e. yabrağı aşāresi 7a/05
 [= 1]
esved : <Ar. Siyah, kara. Krş. kara.
 e. 3a/08, 4b/09, 13a/01, 20b/06,
 41b/05, 46b/09, 72a/04, 86b/06, 87b/07, 88b/01
 [10]
 bahak-ı e. 72a/04, 88b/01 [2]
 ħarbak-ı e. 3a/08, 13a/01, 86b/06
 [3]

ħarbak-ı e. 20b/06, 41b/05 [2]
 helīlec-i e. 4b/09, 46b/09 [2]
 ūeb-i e. 87b/07
 e. + ile 49b/06, 65a/02 [2]
 ħarbak-ı e. 49b/06
 merhem-i e. 65a/02
 [= 12]
eşek : Eşek.
 e. 24a/08, 37a/06, 44a/09 [3]
 e. südi 37a/06
 e. südiyile 44a/09
 yaş e. boķını 24a/08
 [= 3]
eşrās : <Ar. Çirişlik kökü; (*Asphodelus
 ramosus*). Krş. ħünşā.
 e. + ı + (3) 179a/09, 179b/01 [2]
 e. sirke 179a/09
 e. tuz 179b/01
 [= 2]
et : 1. İnsanlarda, hayvanlarda deri ile kemik
 arasındaki kas ve yağdan oluşan tabaka. 2.
 Kasaplık hayvanlardan sağlanan kaslardan
 oluşmuş besin maddesi. 3. Ten. 4. Meyvelerde
 çekirdek ile deri arasındaki bölüm. Krş. lahm.
 e. 68a/09, 68b/03, 93b/01, 98a/05,
 110b/03, 111a/02, 114b/05, 121a/01, 121a/02,
 121a/02, 122b/01, 122b/02, 122b/03, 122b/05,
 128b/06, 138a/08 [16]
 e. bitirici edviyelerle 111a/02
 e. bitirici devālar 114b/05
 e. bitürür 128b/06
 e. icinde 93b/01
 e. şuyı 68a/09
 e. yunmuş şuya 68b/03
 eyü e. bitmege 121a/02

ğalīz e. 122b/02
 katı e. 122b/01, 122b/03 [2]
 katı e. bitmesidür 121a/02
 yaramaz e. bitmesidür 121a/01
 zāyid e. 122b/05
 e. + de 145a/09
 e. + den 106b/09
 e. + e 123a/03, 158b/04 [2]
 e. + i + (1) 33a/03, 33a/06, 34a/08,
 34b/02, 35a/06, 35a/09, 35b/06, 47b/02,
 104a/05, 104a/05, 122a/04, 122b/09, 134b/09,
 139a/07, 139a/08 [15]
 buzağu e. 139a/08
 diş e. gevřelmenüñ ‘ilācın 35b/06
 diş e. şişmeden 34a/08
 diş e. řiřmenüñ 33a/03
 diş e. veremlerinde 33a/06
 diş e. yēnmesinüñ ‘ilācın 35a/09
 dişi e. yēnse 34b/02
 diřüñ e. yēnmesin 35a/06
 qarhanuñ e. 122a/04, 134b/09 [2]
 koyun e. 139a/07
 kuzı e. 104a/05
 tavuğ e. 104a/05
 e. + i + (2) 119a/08, 134b/08 [2]
 fāsıd e. 119a/08
 e. + in 87a/06, 91b/07 [2]
 āfī yılan e. 91b/07
 yılanuñ e. 87a/06
 e. + ine 33b/06, 34b/01, 130a/04,
 133a/02 [4]
 diş e. 33b/06, 34b/01 [2]
 müte‘affin olmuş diş e. 130a/04
 e. + ini 123a/08, 123a/09, 123b/02,
 133a/02, 135a/06 [5]

qarhanuñ e. 135a/06
 e. + inüñ 31a/05
 diş e. ekelinde 31a/05
 e. + iyile 21a/02, 80a/01, 80a/07,
 80b/01, 81a/03 [5]
 kavunuñ e. 81a/03
 e. + lerin 135a/07
 [= 55]
eṭṭibā : < Ar. Tabipler.
 e. 25b/09, 85b/05, 136a/02 [3]
 [= 3]
etmek : Ekmek.
 e. 15a/04, 44b/06, 60a/05, 60a/07,
 72a/02, 153a/02, 176b/08 [7]
 e. ici 60a/05, 60a/07, 176b/08 [3]
 e. icini 15a/04
 e. iciyile 72a/02
 issi e. 44b/06
 e. + i + (etmeg.i) + (2) 181a/05
 e. + ile + (etmeg.ile) 120a/07
 [= 9]
eṭṭrāf : < Ar. Taraflar, yanlar.
 e. + ı + (2) 99b/07
 e. + ına 28b/07, 103b/04, 113b/03,
 114b/02, 119a/08, 119b/04, 121a/04, 121b/09
 [8]
 cerāḥatuñ e. 114b/02
 e. + ında 119a/03
 ođuñ e. 119a/03
 e. + ını 82b/07, 97a/05, 98a/01,
 119b/05, 121a/09, 149a/04, 149b/04 [7]
 qarhanuñ e. 121a/09
 kemügüñ e. 119b/05, 149a/04 [2]
 veremüñ e. 97a/05
 [= 17]

evkāt : <Ar. Vakitler, zamanlar.

e. + da 112b/09

[= 1]

evlā : <Ar. Daha uygun, daha layık, daha iyi.

e. 105b/01, 115b/01 [2]

e. + dur 55a/07, 146a/05, 164b/08 [3]

[= 5]

evrām : <Ar. Veremler. Vücutta peyda olan şişler, yumrular.

e. 91b/08

[= 1]

evvel : <Ar. İlk, birinci, ilkin.

e. 2a/01, 8a/08, 10b/05, 17a/01, 17b/05, 22b/04, 23a/01, 23a/07, 28b/09, 33a/05, 40b/06, 57a/02, 60a/02, 65a/07, 66a/02, 67b/08, 68b/09, 69a/05, 94a/07, 95a/07, 97a/02, 97a/06, 100a/06, 102a/07, 102a/08, 103b/08, 104a/02, 105a/06, 111b/07, 115b/09, 127a/04, 129a/06, 134b/07, 136a/09, 137a/03, 139a/02, 141a/08, 143b/07, 148b/02, 148b/06, 151a/05, 181a/08, 181b/06, 182a/01, 185a/01, 185a/04, 185a/06, 185b/05 [48]

ākile olmazdan e. 143b/07

e. emirde 141a/08

e. emirden 115b/09, 134b/07,

136a/09, 139a/02, 151a/05, 181b/06, 182a/01, 185a/01, 185a/04, 185a/06, 185b/05 [11]

e. günde 8a/08

faşl-u e. 2a/01

ķomazdan e. 127a/04

ķacmazdan e. 181a/08

e. + de 112b/05, 141a/03 [2]

e. + ile 129b/03, 130a/07 [2]

mā³-i e. 129b/03, 130a/07 [2]

e. + inde 101a/06, 150a/01 [2]

e. + ki 73a/03, 108a/01, 140b/01 [3]

e. kısım 108a/01

e. kısma 73a/03

e. şargū 140b/01

e. + kiden 177b/02

e. + leyin 175b/03

e. + üñ 129b/07

mā³-i e. 129b/07

[= 60]

evvela : <Ar. Birinci olarak, her şeyden önce, ilk.

e. 85a/03, 126a/09, 164b/06 [3]

[= 3]

eyegi : Bkz. eyegü.

e. 135a/09, 142a/04, 155a/08, 156a/02, 156b/06 [5]

e. icerüsine 156b/06

e. kemükleri ufanması 156a/02

e. kemükleri ufanmasının ʿilācım 155a/08

e. üzerinde 142a/04

e. + ler 156a/05, 156a/07, 157a/03, 157a/07 [4]

vāķi^c olan e. 156a/05

e. + nūñ 156a/03

vāķi^c olan e. cemī^c eczā^csına 156a/03

[= 10]

eyegü : Kaburga.

e. + dūr 141b/09

[= 1]

eyi : Bkz. eyü.

e. + sidūr 108b/09

[= 1]

eyile : Öyle, o şekilde.

e. 23a/04, 35a/08, 60b/05, 65b/07,
66a/01, 124a/05, 140b/01, 15b/06, 162a/08,
163a/07, 171a/07 [11]

[= 11]

eyle- : Yapmak, etmek.

e. 38a/05, 152a/08 [2]

berāber e. 152a/08

e.-di 38a/06, 38a/06 [2]

muḥālefet e. 38a/06

terk e. 38a/06

e.-dügi 26b/07

ibtidā e. vaḳt 26b/07

e.-mek 48b/07, 77b/09 [2]

ğarğara e. 48b/07

ķīrūķī e. 77b/09

e.-mese 60b/02

meyl e. 60b/02

e.-mez 167a/07

ḫareket e. 167a/07

e.-miş + (1) 21a/01

iḫtiyār e. 21a/01

e.-r 6a/03, 28b/07, 35b/05, 91b/06,
91b/07, 127b/08, 130b/09, 134b/06, 155b/04,
167a/08 [10]

berk e. 35b/05

bet e. 91b/06, 91b/07 [2]

delālet e. 6a/03

ḫareket e. 167a/08

meyl e. 155b/04

müteʿaffin e. 130b/09

pāk e. 127b/08

sirāyet e. 28b/07

tecāvüz e. 134b/06

e.-rse 59b/05, 114b/09 [2]

meyl e. 59b/05, 114b/09 [2]

e.-se 59b/03, 59b/04, 60b/01, 147b/02,
151b/09, 154a/06, 154a/09, 157b/02 [8]

cerāḫat e. 147b/02

meyl e. 59b/03, 59b/04, 60b/01,
151b/09, 154a/06, 154a/09, 157b/02 [7]

e.-ye 35a/08, 41b/03, 48b/06, 155a/06,
156a/01, 157a/03, 168b/08, 169b/01, 170b/02,
175a/08 [9]

ğarğara e. 48b/06

ḫıfz e. 169b/01

men^c e. 175a/08

meyl e. 156a/01, 157a/03 [2]

redd e. 170b/02

sākin e. 41b/03

tecfif e. 35a/08

teveccüh e. 155a/06

yumrı e. 168b/08

e.-yen 43b/07, 167a/08 [2]

ḫareket e. 43b/07, 167a/08 [2]

e.-yüb 60b/02, 159a/01 [2]

iḫmāl e. 60b/02

yumrı e. 159a/01

[= 44]

eyleyici : Eyleyici.

e. 157a/01

yəl e. 157a/01

[= 1]

ey(i)t- : Söylemek, demek.

e.-mişler 146a/02

e.-mişler + (eyd-mişler) 108b/04

e.-ür + (eyd-ür) 9b/07, 38a/07, 79b/02,
87b/06, 93b/06, 96b/06, 109b/01, 171b/01,
182b/05, 184b/02 [10]

[= 12]

eyü : İyi.

e. 85b/04, 94a/03, 100a/09, 111b/08,
121a/02, 124a/01, 142a/08 [7]

e. et bitmege 121a/02

e. kıandır 111b/08

e. müşildür 85b/04

e. olmamağıdandır 142a/08

e. olsa 94a/03

kıoğısı e. nesnelere 100a/09

e. +dür 15b/03, 64a/02, 166a/02,
177a/06 [4]

[= 11]

ez- : Ezmek.

e.-eler 6b/02, 11a/08, 12a/04, 15a/06,
35a/04, 58b/08 [6]

e.-üb 3b/04, 12b/02, 22a/06, 53b/06,
99a/02 [5]

[= 11]

ezil- : Ezilmek.

e.-miş + (1) 2b/04, 2b/08, 3a/06, 8a/04,
14b/01, 64b/05 [6]

[= 6]

É

édici : Edici.

é. 15b/08, 16a/01, 120a/05, 149b/08
[4]

cezb é. devālar 15b/08, 120a/05 [2]

taqvıyet é. 149b/08

yumuşak é. nesnelere 16a/01

[= 4]

édin- : Edinmek.

é.-e 65a/06

şāf é. 65a/06

[= 1]

ér- : Ermek, ulaşmak.

é.-mesinden 154b/02

é.-se 119b/06, 120a/01 [2]

[= 3]

ériş- : Erişmek, ulaşmak.

é.-e 14a/04

é.-meye 135b/02

é.-se 30a/01

é.-ür + (1) 126a/08

[= 4]

ét- : Etmek, yapmak.

é. 152a/06

emr é. 152a/06

é.-diyise 139b/03

meyl é. 139b/03

é.-dügi 173b/08

meyl é. cihetden 173b/08

é.-dügin 176b/02

ħabs é. 176b/02

é.-dügümi 38a/06

emr é. 38a/06

é.-dügümüz 8a/01, 8a/06, 12b/04,
46a/04, 70b/05, 152a/07, 162b/01 [7]

zıkr é. 162b/01

zıkr é. devālar 8a/06

zıkr é. 'ilācı 12b/04

zıkr é. kıurşıla 46a/04

zıkr é. merhem-i aħmerile 70b/05

zıkr é. tariķ üzerine 152a/07

zıkr é. üzerine 162b/01

zıkr é. yağlarla 8a/01

é.-dük 173b/02

terk é. 173b/02

è.-dükden 5a/07, 15b/08, 54a/05,
76a/09, 81a/02, 100b/08, 176b/04 [7]
ğusl è. 76a/09, 81a/02 [2]
ihrāk è. 54a/05
ishāl è. 15b/08
nuṭūl è. 176b/04
tenkıye è. 5a/07, 100b/08 [2]
è.-dükleri 58b/03
şilāc è. şāfila 58b/03
è.-düm 1b/06, 1b/08, 38a/05, 87b/06
[4]
beyān è. 1b/08
emr è. 38a/05
tecribe è. 87b/06
tertīb è. 1b/06
è.-e + (éd-e) 13b/01, 14a/06, 22a/07,
24a/07, 39b/02, 44a/05, 49a/03, 54a/06, 58a/01,
59a/07, 59b/03, 71b/08, 102a/02, 105a/02,
106a/03, 106a/04, 126b/04, 126b/04, 137a/06,
166b/03, 166b/03, 174b/08 [23]
cem^c è. 105a/02
cezb è. 14a/06
def^c è. 13b/01
fānī è. 126b/04
fāyide è. 22a/07, 24a/07, 39b/02,
44a/05, 54a/06, 71b/08, 102a/02, 126b/04,
137a/06 [9]
hareket è. 166b/03
hiss è. 59a/07
şilāc è. 59b/03
ihtirāz è. 106a/03, 106a/04 [2]
redd è. 166b/03, 174b/08 [2]
şabr è. 49a/03
sākin è. 58a/01

è.-eler + (éd-eler) 1b/09, 3a/02, 3a/02,
3a/03, 3a/08, 3b/09, 4a/04, 4a/05, 4a/06, 4a/07,
4a/09, 4b/01, 4b/02, 4b/07, 6a/07, 8a/02, 8b/04,
8b/07, 8b/09, 9a/04, 9a/08, 9b/02, 10a/03,
10a/04, 10a/04, 10a/06, 10a/08, 10a/08, 10b/02,
10b/06, 11a/08, 11b/07, 12a/03, 12a/04, 12b/01,
12b/01, 12b/05, 12b/07, 13a/02, 13a/07,
13b/03, 13b/06, 14a/05, 14b/05, 15a/04, 15a/05,
16b/02, 16b/04, 16b/06, 16b/07, 16b/08,
17a/01, 17a/02, 17a/02, 17a/03, 17a/05, 17b/01,
17b/05, 17b/06, 17b/07, 18a/04, 18a/06, 18a/07,
18b/01, 18b/03, 18b/06, 18b/07, 18b/09,
19a/07, 19b/02, 20a/08, 20b/02, 21a/06, 21a/07,
21a/08, 21a/09, 21b/01, 21b/03, 22a/06, 22b/01,
22b/02, 23a/08, 23b/04, 23b/05, 23b/09,
23b/09, 24a/03, 24a/05, 24a/05, 24a/06, 24b/03,
24b/03, 24b/07, 24b/07, 25a/07, 25a/08, 26a/05,
26a/06, 26b/03, 26b/04, 26b/07, 26b/08,
27a/03, 27a/05, 27a/06, 27a/08, 27b/01, 27b/02,
28a/04, 28a/05, 28a/06, 28a/07, 28a/09, 28b/03,
28b/05, 29a/03, 29a/05, 29b/02, 30a/03, 30a/04,
30a/06, 30a/09, 30b/05, 30b/06, 30b/06, 31a/01,
31a/03, 31a/03, 31a/04, 31a/04, 31a/07, 31a/08,
31a/08, 31a/09, 31b/03, 31b/07, 31b/08,
32b/09, 33a/01, 33a/02, 33a/05, 33a/05, 33a/09,
33b/07, 33b/09, 34a/04, 34a/05, 34a/08, 34b/04,
34b/07, 35a/03, 35b/01, 35b/02, 35b/05,
36a/01, 36a/05, 36a/06, 36a/09, 36b/04, 36b/05,
36b/06, 37a/04, 37a/05, 37b/05, 37b/06, 38a/01,
38b/08, 38b/09, 39a/03, 39a/04, 39b/01,
39b/08, 39b/09, 40a/02, 40a/03, 40a/04, 40a/05,
40a/06, 40a/08, 40b/07, 40b/08, 41a/04, 41b/01,
41b/06, 41b/07, 41b/08, 42a/06, 42a/07,
42b/01, 42b/02, 43a/05, 43a/05, 43a/07, 43a/09,
43b/02, 43b/04, 43b/06, 44a/02, 44a/03,

44b/05, 45a/06, 46a/04, 46a/06, 46b/06, 47a/08,
47b/05, 47b/07, 47b/07, 48a/07, 48a/08,
48b/09, 49b/02, 49b/05, 49b/07, 50a/03,
50b/02, 50b/07, 50b/07, 51a/01, 51a/03, 51a/05,
51a/08, 51b/04, 51b/09, 51b/09, 52a/04, 52a/06,
52a/08, 52b/01, 52b/02, 52b/04, 52b/05,
52b/08, 53a/01, 53a/04, 53b/01, 53b/05,
53b/06, 54b/04, 54b/06, 54b/08, 55a/03,
55a/05, 55a/06, 55a/07, 55b/02, 55b/03, 55b/08,
56a/01, 56a/05, 56a/06, 56a/07, 57a/02, 57a/03,
57a/07, 57b/09, 58a/05, 58a/07, 58b/04, 58b/04,
58b/07, 58b/09, 59a/03, 59b/05, 60a/02, 60a/04,
60a/08, 61a/02, 61a/06, 61a/09, 61b/04, 61b/06,
61b/09, 61b/09, 62a/02, 62a/05, 62a/06, 62a/08,
62b/01, 62b/02, 62b/06, 62b/06, 63a/04,
63b/01, 63b/03, 63b/04, 64b/06, 64b/06,
64b/07, 64b/09, 65a/03, 65a/08, 65b/01,
65b/03, 66a/01, 66a/02, 66b/03, 66b/05,
66b/09, 66b/09, 67a/09, 67b/05, 68b/09,
69a/02, 69a/04, 69a/06, 69a/07, 69a/09, 69b/01,
69b/02, 69b/06, 70a/01, 70a/03, 70a/08, 70b/09,
70b/09, 71a/04, 71a/05, 71b/04, 71b/05,
71b/08, 71b/09, 72a/01, 72a/02, 72a/04, 72a/04,
72a/05, 72a/09, 72b/01, 72b/02, 72b/03,
72b/09, 73a/03, 73b/03, 73b/07, 73b/08,
74a/01, 74a/01, 74b/07, 75a/01, 75a/03, 75a/06,
75a/08, 75a/09, 75b/01, 75b/01, 75b/02,
76b/03, 76b/03, 76b/07, 76b/08, 77a/02,
77a/04, 77a/06, 77a/07, 77a/08, 77b/03, 77b/03,
77b/05, 78b/01, 78b/01, 78b/02, 78b/03,
78b/04, 78b/07, 79a/01, 79a/02, 79a/05, 79a/07,
79a/07, 79b/02, 79b/09, 80a/01, 80a/06, 80b/06,
81a/07, 81a/09, 81a/09, 81b/03, 82a/03, 82a/05,
82b/03, 82b/04, 83a/05, 83a/05, 83b/03,
84b/06, 84b/06, 85a/01, 85a/02, 85a/06, 85a/08,
85a/09, 85b/03, 85b/04, 86b/03, 86b/05,
86b/08, 87a/02, 87a/04, 87a/08, 87a/09, 87b/01,
87b/05, 87b/08, 88a/01, 88a/02, 88b/02,
88b/03, 88b/05, 88b/07, 89a/06, 89a/07, 89a/09,
89b/01, 89b/06, 89b/06, 90a/05, 90a/06, 90a/07,
90b/08, 91b/01, 91b/06, 93a/05, 93a/06, 94a/07,
94a/09, 94b/04, 95a/08, 95a/08, 95a/08, 95b/04,
95b/06, 96a/05, 96a/06, 96a/09, 96b/04, 96b/05,
97a/02, 97a/04, 97a/06, 97a/07, 97a/09, 97b/01,
98a/04, 98a/07, 98b/03, 98b/06, 98b/07, 99a/01,
99a/02, 99a/04, 99a/08, 99a/09, 99b/06, 99b/08,
100a/06, 100a/08, 100b/05, 100b/05, 100b/09,
101a/04, 101a/05, 101a/07, 101b/01, 101b/04,
101b/08, 102a/09, 102a/09, 102b/01, 102b/06,
103a/02, 103a/09, 104a/03, 104a/04, 104a/04,
104a/06, 104a/07, 104b/01, 104b/02, 104b/06,
105a/07, 105b/03, 106a/05, 106a/09, 106b/01,
106b/05, 107a/05, 107b/06, 109a/04, 109a/05,
109a/06, 109b/01, 110a/03, 110a/03, 110a/04,
110a/07, 110a/09, 110b/05, 110b/06, 111a/03,
111a/07, 111a/08, 111a/09, 111a/09, 111b/01,
111b/02, 112b/01, 112b/06, 113a/05, 113a/05,
113a/09, 113b/03, 113b/05, 113b/08, 114a/05,
114b/02, 115a/04, 116a/02, 116a/02, 116a/06,
116b/05, 116b/08, 117a/02, 117a/03, 117a/04,
117b/03, 117b/04, 117b/07, 119a/06, 119b/04,
121a/09, 121b/02, 121b/07, 121b/07, 122a/09,
122b/06, 123a/02, 123a/05, 123b/03, 123b/05,
124b/01, 124b/01, 124b/04, 124b/08, 125a/02,
125a/07, 125b/02, 125b/03, 125b/04, 125b/09,
126a/01, 126b/01, 126b/04, 126b/08, 127a/03,
128a/01, 128a/02, 128a/03, 128a/07, 128b/03,
128b/04, 128b/05, 129a/06, 129b/03, 129b/04,
129b/04, 129b/08, 129b/09, 130a/02, 130a/08,
130b/03, 131a/02, 131a/03, 131a/03, 131a/05,

131b/05, 132a/06, 132a/07, 132b/03, 133a/01,
133a/08, 133b/02, 133b/03, 134a/02, 134a/04,
134a/09, 135a/04, 135a/06, 135b/06, 136a/05,
136b/02, 136b/05, 136b/05, 136b/08, 137a/01,
137a/02, 137a/08, 138a/06, 138b/01, 138b/04,
138b/09, 139a/01, 139a/06, 139b/04, 140a/02,
140b/02, 141a/01, 143a/06, 144a/05, 144a/05,
144a/06, 144a/08, 144b/02, 144b/06, 145a/06,
145b/03, 145b/08, 145b/08, 146a/04, 146b/04,
146b/05, 148a/04, 148b/02, 148b/06, 148b/08,
149a/04, 149b/05, 150a/08, 150a/08, 150b/03,
151a/01, 151a/05, 151a/08, 152a/03, 152a/05,
152b/02, 153a/01, 153a/01, 154b/02, 155a/01,
155a/05, 155b/06, 156b/06, 156b/09, 157a/08,
157b/04, 157b/07, 157b/09, 158a/03, 159a/07,
159b/08, 160b/07, 160b/07, 161a/06, 162a/01,
162a/06, 162a/08, 163a/01, 163a/02, 163b/09,
164a/03, 165a/06, 165b/07, 167a/09, 167b/02,
169a/03, 170a/07, 170b/09, 172b/04, 175a/06,
175b/06, 175b/08, 177a/04, 177b/06, 177b/09,
178a/01, 178a/07, 178a/07, 178a/09, 178b/04,
178b/05, 179a/01, 179a/02, 179a/03, 179a/05,
179a/05, 179a/07, 179a/08, 179a/09, 179b/06,
179b/06, 179b/09, 180a/04, 180a/05, 180a/07,
180a/09, 180b/02, 180b/02, 181a/02, 181a/02,
181b/09, 182b/02, 182b/03, 182b/04, 182b/04,
183a/02, 183a/02, 183a/04, 183a/05, 183b/02,
183b/05, 183b/05, 183b/08, 183b/09, 184a/01,
184a/01, 184a/07, 185a/04, 185a/08, 186a/01,
186b/06, 186b/07, 187a/04, 187b/02, 187b/04,
187b/06, 188a/02, 188a/08 [732]

berāber è. 145a/06, 152a/05,
152b/02, 155a/01, 158a/03 [5]

buḥūr è. 44a/03, 54b/08, 55a/04,
55a/06, 91b/06, 113b/03 [6]

cem^c è. 64b/09, 72a/04, 144b/06,
163b/09 [4]

dağ è. 126b/04

def^c è. 47a/08

devā è. 64b/07

düz è. 179a/05

emr è. 148b/06, 148b/08, 155a/05
[3]

faşd è. 10b/06, 17a/01, 26b/07,
28a/04, 31a/07, 33a/05, 36a/06, 37b/05, 50b/07,
57a/02, 58a/05, 60a/02, 69a/07, 70b/09, 76b/03,
79a/07, 79b/09, 80a/01, 80a/06, 94a/07, 95a/08,
96a/05, 97a/02, 98b/03, 99a/08, 100a/06,
102a/09, 104a/03, 110a/03, 112b/01, 112b/06,
114b/02, 121b/07, 122a/09, 131a/03, 137a/08,
138b/09, 144a/05, 150a/08, 179b/06 [40]

fetīl è. 10a/04, 12a/04, 18b/07,
151a/08 [4]

ğarğara è. 30a/09, 36a/09, 36b/04,
36b/05, 36b/06, 37a/05, 49b/07, 113a/05 [8]

ğarḳ è. 4a/04, 4a/05, 116a/02 [3]

ğusl è. 89b/01

ḥab è. 55a/05

ḥacāmat è. 17b/01, 18a/06, 26b/08,
27a/03, 69a/08, 179b/06 [6]

ḥall è. 11b/07, 51b/04, 55b/02,
69a/09, 74a/01, 89a/06, 117b/03 [7]

ḥalt è. 10a/08, 52b/04, 177b/06,
177b/09 [4]

ḥareket è. 119b/04

ḥavf è. 133b/02

ḥazer è. 26a/05, 107a/05, 110a/09,
113b/05, 114a/05, 119a/06, 133a/08, 149a/04,
156b/09, 175b/06 [10]

ḥıfz è. 163a/01

h̄ile è. 184a/07
 huḳne è. 3a/02, 48a/07, 116b/08,
 183a/04 [4]
 ılıcaḳ è. 14b/05
 islāh è. 28a/06, 125a/07 [2]
 ictināb è. 43a/05, 69b/02, 182b/04
 [3]
 ifnā è. 135a/04
 iḡtisāl è. 78b/04
 iḡrāc è. 69a/06, 179a/01 [2]
 iḡrāḳ è. 31a/04
 iḡrāḳ è. 42b/01, 43b/04 [2]
 iḡtirāz è. 4a/09, 78b/01, 78b/03,
 79a/05, 101a/04, 101a/05, 106a/05, 154b/02,
 162a/06, 170b/09 [10]
 iḡtirāz è. 183b/05
 iktiḡhāl è. 113a/09
 ʿilāc è. 4b/01, 4b/02, 8a/02, 12b/07,
 13b/03, 21b/01, 26b/05, 28a/05, 28a/07, 29a/03,
 34a/08, 40a/04, 43a/09, 46a/04, 58b/04, 59a/03,
 62a/02, 62a/05, 63b/01, 64b/09, 65a/03, 66a/01,
 66a/01, 70a/08, 72b/01, 72b/03, 74b/07, 75a/01,
 83b/03, 97b/01, 98a/07, 98b/06, 111a/03,
 121b/02, 122b/06, 123a/05, 124b/08, 125a/02,
 133a/01, 135a/06, 144b/02, 146a/04, 146b/04,
 146b/05, 148a/04, 155b/06, 156b/06, 157b/09,
 160b/07, 161a/06, 162a/01, 165a/06, 169a/03,
 175b/08, 182b/02 [56]
 intifāc è. 1b/09
 ishāl è. 3a/02, 4b/07, 17a/02,
 18a/07, 20a/08, 23b/09, 27b/01, 27b/02, 31a/08,
 32b/09, 33a/05, 37b/06, 38a/01, 38b/08,
 40b/07, 57a/03, 62b/01, 64b/06, 65b/03,
 69b/01, 70b/09, 71b/04, 76b/03, 77a/06,
 79a/02, 81a/09, 85a/06, 88b/02, 89b/06, 91b/01,

95a/08, 96a/06, 99a/04, 102a/09, 104a/04,
 105a/07, 131a/03, 132b/03, 139a/01, 144a/05,
 150a/08, 178a/07 [42]
 istiʿmāl è. 8b/04, 16b/02, 16b/04,
 17a/05, 18b/03, 22b/01, 22b/02, 29a/05,
 29b/02, 31a/04, 33a/03, 34b/04, 34b/07, 40a/02,
 41b/07, 42b/02, 43a/05, 43a/07, 46a/06, 52a/06,
 54b/06, 55b/08, 62b/06, 63b/04, 71a/05,
 77a/07, 77b/05, 82a/03, 82b/03, 84b/06, 85a/08,
 85a/09, 85b/04, 96b/05, 102b/01, 102b/06,
 104a/06, 117b/04, 117b/07, 124b/04, 126b/01,
 127a/03, 128a/03, 129a/06, 130a/02, 130a/07,
 132a/07, 139a/06, 178a/01, 179a/07, 182b/04,
 183a/02, 183a/05, 183b/09, 187a/04, 187b/06,
 188a/02, 188a/08 [58]
 istinṡāḳ è. 4a/07, 17b/07, 113a/05
 [3]
 ḳaṡ è. 50a/03, 56a/07 [2]
 ḳayʿ è. 26a/06
 kebāb è. 87a/09
 key è. 134a/02, 143a/06 [2]
 ḳīrūṡī è. 27a/05
 ḳurṡ è. 12b/01, 35a/03, 99a/01,
 130b/03, 183b/02, 183b/08 [6]
 laṡīf è. 37a/04
 maʿcūn è. 10a/04, 13a/02, 23b/04,
 30b/06, 35b/02, 39b/09, 186b/07 [7]
 maḳmaḳa è. 28a/09, 28b/03,
 28b/05, 30a/03, 30a/06, 33a/09, 33b/07, 33b/09,
 34b/04, 34b/05, 36a/01, 36a/05, 38b/09, 39a/03,
 39a/04, 40a/05, 41b/08, 43b/02, 48a/08 [19]
 menʿ è. 138b/01, 153a/01, 153a/01,
 157a/08, 163a/02, 170a/07 [6]

merhem è. 53b/05, 61b/09, 62b/06,
125b/02, 126a/01, 128a/02, 128b/05, 136a/05
[8]

mesh è. 44b/05

müdārā è. 104a/07

mülāzemet è. 6a/07, 50b/07,
65b/01, 75b/02, 78b/01, 78b/02, 85b/03 [7]

mürebba è. 18b/06

naṭūl è. 4a/06, 71a/04, 93a/05 [3]

nuṭūl è. 87a/04, 159b/08, 181a/02
[3]

nüşūḳ è. 24a/05,

od è. 55a/07, 129b/04 [2]

pāk è. 42a/06, 87a/08, 106b/01 [3]

perhīz è. 84b/06, 88b/03, 94b/04,
104a/04, 116b/05, 184a/01 [6]

redd è. 17a/02, 139b/04, 151a/05,
164a/03, 167b/02, 170a/07, 175a/06 [7]

ref è. 152a/03

ṣabr è. 14a/05, 17a/03, 17b/05,
76b/08, 105b/03, 116a/02, 141a/01 [7]

ṣāfī è. 101b/01

saḥḳ è. 10a/03, 10a/06, 10a/08,
10b/02, 11a/08, 12a/03, 12b/01, 15a/05, 18b/09,
20b/02, 24a/06, 24b/03, 24b/07, 25a/07,
30b/06, 31a/02, 31a/03, 31a/04, 31b/07, 33a/01,
35b/01, 35b/05, 39b/08, 43b/06, 45a/06,
47b/07, 52a/04, 52a/08, 53b/01, 58b/04,
58b/07, 63b/03, 70a/01, 77b/03, 87b/08,
89b/06, 97a/09, 124b/01, 124b/01, 125b/03,
125b/04, 125b/09, 126b/08, 128a/01, 128a/07,
128b/03, 128b/04, 129b/03, 129b/04, 129b/08,
132a/06, 134a/04, 134a/09, 186b/06 [51]

sākin è. 56a/06

saʿy è. 56a/05

suʿūt è. 24a/03, 24a/05, 24b/03,
24b/07, 49b/05, 49b/06 [6]

sūkūt è. 23b/05

ṣāf è. 3b/09, 51a/05, 57a/07 [3]

taʿdīl è. 24a/01, 61a/02 [2]

ṭaḡ è. 123a/02

taḳvīyet è. 40b/08, 100a/08,
117a/02 [3]

tebdīl è. 64b/06

tebrīd è. 110a/04, 121b/07,
144a/06, 144a/08, 157b/07 [5]

tekrār è. 51a/03, 98a/04 [2]

telyīn è. 145b/08

tenḳīye è. 8b/07, 23a/08, 42a/07,
46b/06, 65a/08, 179a/08 [6]

terk è. 129b/09

terṭīb è. 178a/07, 183a/02 [2]

ṭlā è. 15a/04, 16b/06, 16b/08,
17b/06, 18b/01, 19a/07, 19b/02, 21a/07, 22a/06,
27a/06, 27a/08, 30a/04, 30b/06, 31a/08, 31a/09,
31b/03, 31b/08, 40a/08, 41a/04, 41b/01,
41b/06, 51a/01, 51b/09, 52b/01, 53a/01, 53a/04,
53b/06, 55b/03, 60a/08, 61a/06, 61b/04,
61b/06, 61b/09, 62a/06, 62a/08, 62b/02,
66b/05, 66b/09, 67b/05, 68b/09, 69a/02,
69a/04, 69b/06, 70a/03, 71b/05, 71b/09, 72a/01,
72a/02, 72a/04, 72a/05, 72a/09, 72b/02, 72b/09,
73a/03, 73b/03, 73b/07, 73b/08, 74a/01, 75a/03,
75a/06, 75a/08, 75a/09, 75b/01, 75b/01, 76b/07,
77a/02, 77a/04, 77a/08, 77b/03, 78b/07, 79a/07,
79a/07, 79b/02, 81a/07, 81a/09, 81b/03, 82a/05,
82b/04, 83a/05, 83a/05, 85a/01, 85a/02, 86b/05,
86b/08, 87a/02, 87b/05, 88a/01, 88a/02, 88b/05,
89a/07, 89a/09, 89b/06, 90a/05, 90a/06, 93a/06,
94a/09, 95a/08, 95b/06, 96a/09, 96b/04, 97a/04,

97a/06, 97a/07, 98b/07, 99a/02, 99b/08,
101a/07, 101b/08, 104b/01, 104b/02, 104b/06,
109a/06, 109b/01, 111a/07, 111a/08, 111a/09,
111a/09, 111b/01, 111b/02, 116a/06, 136b/02,
136b/05, 136b/05, 136b/08, 137a/01, 138a/06,
138b/04, 149b/05, 150b/03, 151a/01, 179b/09,
180b/02, 180b/02, 185a/04, 185a/08, 186a/01,
187b/02, 187b/04 [139]

tırāş è. 66b/03
tıb è. 13b/06
tığrı è. 145b/08
yaķu è. 103a/02
yaş è. 180a/07
zamād è. 8b/09, 9a/04, 9a/08,
9b/02, 16b/07, 18a/04, 25a/08, 26b/03, 50b/02,
51a/08, 51b/09, 52b/02, 52b/05, 52b/08,
56a/01, 57b/09, 58a/07, 60a/04, 61a/09, 71b/08,
87b/01, 90a/07, 90b/08, 99b/06, 100b/05,
100b/05, 100b/09, 101b/04, 103a/09, 106a/09,
107b/06, 109a/04, 109a/05, 110a/07, 110b/05,
110b/06, 113b/08, 117a/03, 117a/04, 131a/02,
131a/05, 131b/05, 140a/02, 160b/07, 165b/07,
177a/04, 178a/09, 178b/04, 178b/05, 179a/02,
179a/03, 179a/05, 179a/09, 180a/04, 180a/05,
180a/09, 181a/02, 181b/09 [58]

ziyāde è. 21a/09, 95b/04, 121a/09
[3]

è.-elüm + (èd-elüm) 120a/07, 136a/04,
148b/06 [3]

zıkr è. 120a/07, 136a/04, 148b/06
[3]

è.-emez + (èd-emez) 103b/07, 143b/06,
168a/04 [3]

hareket è. 143b/06, 168a/04 [2]
sākin è. 103b/07

è.-emezse + (èd-emezse) 76b/02
fāyide è. 76b/02
è.-emezsüzün + (èd-emezsüzün)
132b/08
faşd è. 132b/08
è.-en + (èd-en) 13a/02, 59a/06, 99a/07,
168b/02 [4]

‘ilācı è. kişi 59a/06
hareket è. kişilere 99a/07
‘ilāc è. kişi 168b/02
südde è. nesneyi 13a/02
è.-er + (èd-er) 2a/02, 5b/05, 5b/09,
6b/08, 9b/09, 10b/05, 11b/05, 14b/08, 15a/04,
15a/08, 16b/09, 17a/08, 17b/04, 19b/05, 22a/03,
22a/05, 22b/04, 26a/09, 26b/06, 31b/02,
32b/04, 32b/08, 33a/04, 34a/02, 35a/07, 35a/08,
35b/01, 35b/07, 36a/06, 38a/03, 38b/02,
38b/07, 39a/01, 39a/06, 39b/05, 40b/03,
41b/03, 41b/04, 41b/09, 42b/06, 43a/02,
43b/08, 44a/07, 44b/02, 45a/01, 45b/01,
45b/04, 46a/02, 46a/03, 46a/07, 47a/05, 47b/09,
48a/09, 49b/07, 52b/03, 56a/03, 58a/08, 59b/08,
60b/04, 63a/03, 65a/01, 65b/06, 70b/08, 72a/08,
73a/05, 74a/03, 74b/02, 74b/02, 75b/03, 76a/05,
76a/06, 76a/07, 79a/08, 79b/01, 79b/06, 83b/06,
88b/09, 89a/01, 96a/02, 98b/08, 100a/01,
102b/07, 105a/04, 107a/02, 107a/07, 109b/02,
110b/08, 110b/09, 112a/05, 114a/05, 118b/05,
120b/03, 127a/08, 127b/04, 127b/06, 127b/07,
130a/04, 130a/06, 130b/09, 132b/04, 132b/06,
132b/06, 133a/07, 133b/01, 134b/07, 134b/08,
135b/07, 135b/08, 136a/09, 137a/07, 138a/02,
144a/04, 146b/05, 147b/05, 150b/07, 150b/09,
151b/07, 153a/04, 154b/04, 155a/09, 157b/01,
158a/05, 161a/07, 161b/02, 162a/02, 163a/09,

164b/03, 164b/04, 166a/03, 167b/06, 168a/01,
169b/04, 170a/04, 170b/03, 171b/09, 172a/01,
172a/01, 172a/04, 172b/05, 174a/01, 174b/04,
176b/03, 177a/01, 177a/05, 178a/03, 180a/02,
181a/04, 185a/05, 187b/03 [149]

‘avdet è. 107a/07, 147b/05 [2]

beyān è. 2a/02, 5b/05, 6b/08,
9b/09, 10b/05, 11b/05, 14b/08, 15a/04, 15a/08,
16b/09, 17a/08, 17b/04, 19b/05, 22b/04,
26a/09, 26b/06, 31b/02, 32b/04, 32b/08,
33a/04, 35a/07, 35a/08, 35b/01, 35b/07, 36a/06,
38b/02, 38b/07, 39a/01, 39a/06, 39b/05,
40b/03, 42b/06, 43a/02, 43b/08, 44a/07,
44b/02, 45a/01, 45b/01, 45b/04, 46a/02, 47a/05,
47b/09, 48a/09, 49b/07, 56a/03, 58a/08, 59b/08,
63a/03, 65a/01, 65b/06, 70b/08, 72a/08, 73a/05,
74a/03, 75b/03, 79b/06, 83b/06, 88b/09,
89a/01, 118b/05, 120b/03, 132b/04, 133b/01,
136a/09, 137a/07, 138a/02, 144a/04, 146b/05,
150b/07, 153a/04, 154b/04, 155a/09, 157b/01,
158a/05, 161a/07, 162a/02, 164b/03, 166a/03,
168a/01, 169b/04, 170b/03, 172a/04, 172b/05,
174b/04, 178a/03, 181a/04 [85]

cem^c è. 167b/06

def^c è. 112a/05, 135b/07 [2]

delālet è. 105a/04

emr è. 60b/04, 174a/01 [2]

fāyide è. 22a/03, 22a/05, 41b/03,
41b/04, 46a/03, 46a/07, 79a/08, 110b/08,
110b/09, 127a/08, 127b/04, 127b/06, 127b/07,
130a/04, 130a/06, 185a/05 [16]

fāsīd è. 134b/08

fenā è. 134b/07

hareket è. 96a/02, 107a/02 [2]

helāk è. 170a/04

heyecān è. 5b/09

hıfz è. 151b/07

hikāyet è. 38a/03

kifāyet è. 74b/02, 74b/02, 76a/05,
76a/06, 76a/07, 114a/05, 133a/07 [7]

meyl è. 150b/09, 161b/02 [2]

nāşūr è. 135b/08

pāk è. 100a/01

reşh è. 132b/06

rivāyet è. 98b/08

sākin è. 79b/01, 187b/03 [2]

tağyir è. 172a/01, 172a/01 [2]

tahlīl è. 102b/07, 176b/03 [2]

taqvīyet è. 177a/01, 177a/05 [2]

teskīn è. 34a/02, 52b/03 [2]

vaşīyyet è. 164b/04

verem è. 130b/09, 132b/06 [2]

zarar è. 171b/09

zāyil è. 109b/02, 180a/02 [2]

è.-er + (éd-er) + (1) 18a/05, 22b/02,
88b/02, 91b/01, 95b/07, 101a/06, 104a/04,
116b/05, 132b/03, 156b/06, 171b/02, 176a/03
[12]

balğamı isti‘māl è. nesneler

101a/06

hareket è tamarlarda 132b/03

‘ilāc è. kimseyi 171b/02

ishāl è. hablarla 91b/01

ishāl è. maţbūh fākiheyle 18a/05

isti‘māl è. nesneler 101a/06

nefĥ è. ġızālardan 116b/05

tahlīl è. edviyeye 95b/07

telyīn è. nesne 22b/02

veremden men^c è. devālardur

176a/03

veremi zāyil è. nesneyle 156b/06	è.-mege 146a/07, 165b/02 [2]
ziyāde è. ğızādan 104a/04	hareket è. 146a/07
sevdā ziyāde è nesnelerden 88b/02	men ^c è. 165b/02
è.-erken + (èd-erken) 132b/05	è.-megile 71b/01
faşd è. 132b/05	tılā è. 71b/01
è.-erse + (èd-erse) 159b/01	è.-mek 12b/02, 16a/02, 32a/07, 33a/06,
iķtizā è. 159b/01	33b/02, 36a/04, 43a/02, 44a/08, 44b/08, 45b/09,
è.-ersen + (èd-ersen) 166a/06	46b/02, 56a/03, 66b/01, 70b/02, 70b/03,
hareket è. 166a/06	70b/05, 73b/05, 74b/01, 74b/05, 74b/06,
è.-ersüz + (èd-ersüz) 164a/03	78a/01, 79b/01, 81a/03, 81a/05, 82b/02, 84b/01,
zıkr è. 164a/03	84b/05, 89a/02, 98a/02, 106a/09, 109b/01,
è.-erüz + (èd-erüz) 69b/07, 82b/08,	110a/05, 110a/06, 118b/03, 129a/07, 129b/06,
126b/05, 183a/08 [4]	131b/06, 136a/09, 137b/06, 140b/08, 141b/02,
zıkr è. 69b/07, 82b/08, 126b/05,	141b/05, 141b/06, 143b/07, 170a/03, 170b/04,
183a/08 [4]	176b/01, 176b/04, 181a/08, 182a/09, 182b/01,
è.-esin + (èd-esin) 5b/04, 153b/01,	187b/01, 187b/03, 188b/02 [54]
153b/03, 153b/06, 159a/09, 159a/09, 159b/02	buĥār è. 70b/03
[7]	faşd è. 33a/06
emr è. 153b/01, 153b/03 [2]	geņşek è. 140b/08
faşd è. 159a/09	ġusl è. 81a/03
ishāl è. 159a/09	ĥalt è. 176b/04
ķat ^c è. 153b/06	hareket è. 43a/02, 141b/05 [2]
men ^c è. 159b/02	‘ilāc è. 129b/06, 136a/09 [2]
mütāla ^a è. 5b/04	ishāl è. 66b/01, 70b/02, 74b/05,
è.-mede 175a/03	82b/02, 84b/01, 89a/02 [6]
hareket è. 175a/03	isti‘māl è. 12b/02, 84b/05 [2]
è.-meden 40b/05, 110b/06 [2]	ķat ^c è. ‘ilācını 56a/03
cem ^c è. 110b/06	ķirūṭi è. 78a/01, 79b/01, 131b/06
müte‘affin è. 40b/05	[3]
è.-medendür 142a/09	mażmaża è. 33b/02, 36a/04,
hareket è. 142a/09	45b/09, 46b/02 [4]
è.-medügi 183a/02	meşĥ è. 44a/08
ishāl è. günde 183a/02	meyl è. 141b/02, 141b/06 [2]
è.-medükleri 183a/05	mübāşeret è. 181a/08
isti‘māl è. vaķt 183a/05	mülāzemet è. 74b/06

<p>müṭālaʿa è. 118b/03</p> <p>nuṭūl è. 16a/02, 84b/05 [2]</p> <p>pāk è. 106a/09</p> <p>redd è. 143b/07, 170a/03, 170b/04</p> <p>[3]</p> <p>ṭağ è. 129a/07</p> <p>ṭilā è. 32a/07, 44b/08, 70b/05, 74b/01, 81a/05, 98a/02, 137b/06, 187b/01, 188b/02 [9]</p> <p>zamād è. 109b/01, 110a/05, 110a/06, 187b/03 [4]</p> <p>è.-mekden 58a/01, 124a/01 [2]</p> <p>ʿilāc è. 124a/01</p> <p>kaṭʿ è. 58a/01</p> <p>è.-mekdür 6b/06, 32b/05, 32b/06, 39a/02, 42b/07, 42b/08, 42b/09, 66a/08, 73a/08, 73a/09, 89a/03, 91a/07, 93a/03, 103a/07, 103a/08, 105a/06, 107b/04, 109a/01, 122a/05, 122a/06, 125a/03, 125a/08, 178b/02, 179b/04 [24]</p> <p>buḥūr è. 91a/07</p> <p>ḥareket è. 105a/06, 107b/04 [2]</p> <p>ʿilāc è. 122a/06</p> <p>iḥrāc è. 32b/05</p> <p>ishāl è. 122a/05</p> <p>istiʿmāl è. 89a/03, 109a/01 [2]</p> <p>laṭīf è. 103a/07</p> <p>maẓmaẓa è. 42b/09</p> <p>mülāzemet è. 73a/08</p> <p>perhīz è. 42b/08</p> <p>semiz è. 73a/09</p> <p>taʿdīl è. 125a/08</p> <p>taḳviyet è. 6b/06</p> <p>tenḳiye è. 39a/02, 42b/07, 66a/08, 93a/03, 178b/02, 179b/04 [6]</p>	<p>[3]</p> <p>zamād è. 32b/06, 103a/08, 125a/03</p> <p>è.-memeden 163a/02</p> <p>ḥareket è. 163a/02</p> <p>è.-memişler 173b/02</p> <p>zıkr è. 173b/02</p> <p>è.-menüñ 173b/02, 174b/05 [2]</p> <p>redd è. 173b/02, 174b/05 [2]</p> <p>è.-mese 85a/04, 165a/07 [2]</p> <p>māniʿ menʿ è. 165a/07</p> <p>sirāyet è. 85a/04</p> <p>è.-mesi 29a/01, 139b/07, 162a/07 [3]</p> <p>berāber è. 162a/07</p> <p>cıkış cıkış è. 139b/07</p> <p>sirāyet è. 29a/01</p> <p>è.-mesiyile 156a/08</p> <p>cıkış cıkış è. 156a/08</p> <p>è.-meye 60b/03, 95b/05, 106a/01, 110a/08, 119a/09, 121a/07, 175a/02 [7]</p> <p>ʿavdet è. 110a/08</p> <p>fāsıd è. 106a/01</p> <p>ğavr è. 60b/03</p> <p>ḥiss è. 121a/07</p> <p>meyl è. 175a/02</p> <p>sirāyet è. 119a/09</p> <p>teveccüh è. 95b/05</p> <p>è.-meyeler 28a/06, 50a/04, 59b/04, 59b/06, 104a/08, 126a/07, 135b/05, 143b/09, 148a/06, 149b/06, 164b/05, 166b/09, 175a/03, 177b/07 [13]</p> <p>eksük è. 149b/06</p> <p>ʿilāc è. 28a/06, 59b/04, 59b/06, 126a/07, 148a/06 [5]</p> <p>kaṭʿ è. 50a/04</p> <p>raḳīḳ è. 177b/07</p>
---	--

redd è. 143b/09, 164b/05 [2]
ta'cīl è. 175a/03
taḥīr è. 166b/09
ṭilā è. 104a/08
è.-meyince 165a/01
'īlāc è. 165a/01
è.-mez 126b/03, 162b/03, 182a/04 [3]
fāyide è. 126b/03, 182a/04 [2]
kifāyet è. 162b/03
è.-mezden 170a/02
redd è. öndin 170a/02
è.-mezise 21b/01, 21b/03 [2]
fāyide è. 21b/01, 21b/03 [2]
è.-mezse 13b/09, 81a/07, 137a/01,
152b/03, 181a/02 [5]
è.-mişdür 121a/04, 182a/04 [2]
sirāyet è. 121a/04, 182a/04 [2]
è.-mişler 25b/09, 85b/06 [2]
men^c è. 25b/09
zıkr è. 85b/06
è.-mişlerdür 53a/06, 136a/03, 142a/02,
148b/05 [4]
beyān è. 148b/05
ihāta è. 142a/02
zıkr è. 53a/06, 136a/03
è.-se 16a/09, 24a/01, 97b/08, 98a/07,
141b/08, 145a/04, 147b/08 [7]
ifrāt è. 24a/01
meyl è. 141b/08, 145a/04 [2]
nüfūz è. 147b/08
sirāyet è. 97b/08, 98a/07
taḥīr è. 16a/09
è.-seler 11a/02, 11a/04, 24a/07,
44a/03, 58a/02, 58b/09, 62b/07, 67a/03, 67a/04,
83a/01, 83a/02, 105a/09, 106a/09, 107a/08,
127b/03, 127b/04, 141b/05, 143b/09, 148b/03,
182a/01, 186a/06 [21]
ḥall è. 67a/03
ḥavf è. 105a/09
'īlāc è. 107a/08, 148b/03 [2]
isti'māl è. 11a/04, 67a/04, 127b/04
[3]
kaṭ^c è. 58a/02
key è. 182a/01
mażmaza è. 44a/03
murād è. 106a/09
saḥḥ è. 11a/02, 83a/01, 127b/03 [3]
seyik è. 141b/05
tekrār è. 58b/09
ṭilā è. 83a/02
zamād è. 24a/07, 186a/06 [2]
zamm è. 62b/07
è.-seḥ 150b/04
'īlāc è. 150b/04
è.-üb + (éd-üb) 2a/09, 3b/04, 3b/09,
7b/07, 8b/03, 8b/06, 9a/04, 9b/02, 12a/09,
14b/05, 15b/08, 16a/07, 16b/02, 16b/06,
17b/02, 18a/04, 18b/01, 18b/03, 18b/06,
18b/06, 18b/08, 19a/03, 19a/07, 19b/01, 20a/09,
20b/07, 24a/03, 24b/02, 24b/08, 25a/02, 25a/03,
25a/08, 27a/06, 28a/09, 29a/05, 29b/01, 30b/01,
31a/01, 31a/03, 31a/09, 31b/03, 32a/05, 32a/06,
32a/08, 32b/02, 33b/06, 33b/08, 34a/06, 34a/08,
34b/04, 34b/07, 35a/03, 35b/05, 36a/03, 37a/01,
38a/02, 39b/07, 40a/01, 40a/09, 41a/01, 41a/08,
41b/01, 41b/06, 42a/04, 42b/01, 43a/04, 43a/07,
43b/04, 43b/06, 44a/01, 44a/01, 44b/07,
44b/08, 45a/06, 45b/03, 45b/06, 45b/08,
46a/06, 46a/07, 47a/02, 47a/02, 49b/03, 50b/09,
51a/03, 51a/04, 51b/09, 51b/09, 52a/09, 52b/02,

52b/05, 52b/07, 52b/07, 53a/04, 53a/08, 53a/08,
53b/09, 54a/05, 55a/03, 55a/05, 55a/06, 55b/07,
56b/08, 57b/07, 57b/08, 60a/08, 60b/08,
61a/06, 61a/08, 61b/02, 61b/06, 61b/09, 62a/02,
62a/06, 62a/08, 62b/05, 66b/06, 70a/03, 70b/06,
72b/09, 73a/02, 73b/06, 75a/03, 75a/06, 76b/07,
78a/05, 78a/09, 79b/03, 82a/05, 83a/01, 83a/04,
85a/01, 87b/04, 87b/09, 88a/02, 93a/06, 94b/07,
94b/09, 96a/07, 97a/05, 99b/02, 100b/05,
101b/08, 102b/09, 103a/09, 104b/03, 104b/06,
109a/04, 109a/09, 110a/05, 111a/08, 113a/05,
113b/02, 113b/08, 117a/01, 117b/03, 117b/07,
122a/01, 124b/04, 125a/01, 125b/02, 126a/02,
126a/04, 126b/08, 127a/03, 128a/02, 128a/05,
128b/01, 128b/05, 129a/04, 129a/05, 130a/02,
130a/07, 130b/03, 131a/05, 131b/04, 132a/07,
134b/02, 136a/05, 136b/02, 136b/07, 137a/01,
137b/06, 137b/06, 138a/06, 138b/04, 138b/05,
150b/01, 158b/03, 158b/06, 167b/09, 172a/09,
176b/08, 177b/09, 181b/07, 183a/01, 183b/01,
183b/08, 185a/01, 185a/04, 187b/02, 188a/08,
188b/02 [205]

cem^c è. 2a/09, 3b/04, 14b/05,
16a/07, 16b/02, 16b/06, 18a/04, 18b/01,
18b/06, 19b/01, 24a/03, 24b/02, 25a/08, 28a/09,
31a/01, 33b/08, 34b/04, 35b/05, 41a/02, 41a/09,
42a/04, 43a/04, 43b/06, 45a/06, 45b/06, 46a/06,
51a/04, 51b/09, 52a/09, 52b/05, 52b/07, 55a/03,
57b/08, 60b/08, 61a/06, 61a/08, 61b/02,
61b/06, 61b/09, 62a/02, 66b/06, 70a/03,
72b/09, 73a/02, 75a/03, 75a/06, 76b/07, 78a/05,
83a/04, 85a/01, 88a/02, 93a/06, 94b/07, 94b/09,
97a/05, 99b/02, 100b/05, 101b/08, 102b/09,
111a/08, 113a/05, 113b/02, 113b/08, 117a/01,
122a/01, 124b/04, 125a/01, 125b/02, 126b/08,

128a/02, 128b/01, 128b/05, 129a/04, 129a/05,
131b/04, 136b/02, 136b/07, 137a/01, 137b/06,
138b/04, 158b/03, 167b/09, 176b/08, 177b/09,
185a/01, 187b/02 [86]

delük è. 55a/06

faşd è. 15b/08

fetîl è. 8b/03, 18b/03, 20a/09,
51a/03 [4]

ḥacāmat è. 181b/07

ḥall è. 44b/08, 55a/05, 55b/07,
136a/05 [4]

ḥalt è. 8b/06, 52b/02, 52b/07,
53a/04, 132a/07 [5]

ḥilt è. 41b/01

ışıcağ è. 150b/01

iḥrāk è. 53a/08

‘ilāc è. 158b/06

issi è. 7b/07

ḳara merhem è. 185a/04

ḳirūṭī è. 137b/06

ḳurş è. 29a/05, 29b/01 [2]

ma^ccūn è. 131a/05, 188a/08,
188b/02 [3]

mürebba è. 104b/06

şāf è. 130a/02

saḥḳ è. 17b/02, 18b/06, 18b/08,
19a/03, 20b/07, 25a/02, 27a/06, 30b/01, 31a/09,
31b/03, 32a/05, 32a/08, 32b/02, 33b/06, 34a/06,
34a/08, 34b/07, 35a/03, 36a/03, 37a/01, 38a/02,
39b/07, 40a/01, 41a/01, 41a/08, 43a/07, 44a/01,
44b/07, 45b/03, 45b/08, 46a/07, 49b/03,
53a/08, 53b/09, 54a/05, 56b/08, 57b/07, 62a/06,
62b/05, 87b/04, 104b/03, 128a/05, 130a/07,
134b/02, 138a/06, 138b/05, 183a/01, 183b/01,
183b/08 [49]

[3]
şovuk è. 96a/07
süfuf è. 117b/07, 126a/02, 126a/04
şâf è. 79b/03
tılâ è. 70b/06, 82a/05 [2]
yaş è. 24b/08, 25a/03 [2]
zamād è. 172a/09
[= 1338]

étdür- : Ettirmek, yaptırmak.

è.-e 13b/05, 173b/04 [2]
hareket è. 13b/05, 173b/04 [2]
è.-eler 116b/06, 173b/08 [2]
meyl è. 173b/08
perhîz è. 116b/06
è.-mekden 43a/05
hareket è. 43a/05
è.-seler 107a/01, 139b/07 [2]
hareket è. 107a/01, 139b/07 [2]
[= 7]

F

fâkihe : <Ar. Yemiş, meyve. Krş. yemiş.

f. 27b/01
maṭbūḥ f. 27b/01
f. + yle 18a/05, 27b/01 [2]
maṭbūḥ f. 18a/05, 27b/01 [2]
[= 3]

fâlic : <Ar. Vücutun yarısına inen inme, yarım inme.

f. 63b/08
f. sebebîdür 63b/08
[= 1]

fânî : <Ar. Ölümlü, geçici.

f. 109b/06, 126b/04 [2]
f. éde. 126b/04
f. olunca 109b/06
[= 2]

farḳ : <Ar. Fark. Bir kimse veya nesnenin bir başkasıyla karıştırılmamasını sağlayan ayrılık, benzer şeyleri birbirinden ayıran özellik, başkalık, ayırım, nüans.

f. 22b/09, 84a/04 [2]
f. + ı + (1) 95a/05
bununç f. 95a/05
[= 3]

faşd : <Ar. Damarı kesme yoluyla kan alma.

f. 2a/05, 10b/06, 15b/07, 17a/01, 17b/05, 26b/07, 27a/02, 27a/03, 28a/04, 28b/09, 31a/07, 32b/09, 33a/05, 33a/06, 36a/06, 37b/05, 38a/04, 38b/07, 48a/06, 50a/01, 50b/07, 57a/02, 58a/04, 60a/02, 69a/06, 69a/07, 70b/01, 70b/09, 76b/03, 79a/01, 79b/09, 80a/01, 80a/06, 82a/02, 94a/07, 95a/07, 96a/05, 97a/02, 97a/02, 97a/06, 98b/03, 99a/04, 99a/08, 100a/06, 102a/09, 104a/03, 105a/06, 110a/03, 112b/01, 112b/05, 112b/06, 114b/02, 121b/07, 122a/09, 131a/03, 132b/05, 132b/07, 137a/08, 138b/09, 144a/05, 150a/07, 159a/09, 179b/06 [63]
faşd è. 10b/06, 17a/01, 17b/05, 26b/07, 28a/04, 31a/07, 33a/05, 36a/06, 37b/05, 50b/07, 57a/02, 58a/04, 60a/02, 69a/06, 70b/09, 76b/03, 79a/01, 79b/09, 80a/01, 80a/06, 94a/07, 95a/07, 96a/05, 97a/02, 98b/03, 99a/08, 100a/06, 102a/09, 104a/03, 110a/03, 112b/01, 112b/06, 114b/02, 121b/07, 122a/09, 131a/03, 137a/08, 138b/09, 144a/05, 150a/07, 179b/06 [41]

f. edemezsiniz 132b/07
f. ederken 132b/05
f. edesin 159a/09
f. edüb 15b/07
f. etmek 33a/06
f. olunmasa 97a/02
f. olmasa 112b/05
f. olursa 97a/06
f. + dan 18a/06
f. + ı + (2) 80b/05
f. + ıla 179a/01, 32b/04 [2]
[= 67]

faşıl : Bkz. faşıl

f. 9b/08, 10b/04, 17a/06, 22b/03,
23b/05, 26a/08, 26b/05, 31b/01, 32b/03,
35b/06, 38b/09, 39a/06, 40a/06, 41b/09,
42b/05, 43a/01, 43b/08, 44a/06, 44b/01,
44b/09, 45b/03, 46a/01, 47a/03, 47b/08, 48a/08,
49b/06, 58a/07, 59b/07, 63a/02, 71a/05, 72a/06,
73a/04, 74a/02, 75b/03, 82a/06, 83b/04, 88b/08,
91a/02, 91b/08, 92b/08, 93a/07, 95b/08,
98b/01, 100b/06, 101a/01, 102a/02, 103a/04,
103b/01, 111a/03, 111b/03, 118b/04, 134b/03,
137b/09, 144a/01, 146b/04 [55]

altmış altıncı f. 83b/04
altmış beşinci f. 82a/06
altmış birinci f. 74a/02
altmış ikinci f. 75b/03
altmış sekizinci f. 88b/08
altmış toktuzuncı f. 91a/02
altmışıncı f. 73a/04
beşinci f. 10b/04
dördüncü f. 9b/08
elli birinci f. 59b/07
elli ikinci f. 63a/02

elli sekizinci f. 71a/05
elli toktuzuncı f. 72a/06
ellinci f. 58a/07
kırtık altıncı f. 47b/08
kırtık beşinci f. 47a/03
kırtık birinci f. 44b/09
kırtık dördüncü f. 46a/01
kırtık sekizinci f. 49b/06
kırtık üçüncü f. 45b/03
kırtık yedinci f. 48a/08
kırtıkıncı f. 44b/01
on altıncı f. 23b/05
on beşinci f. 22b/03
on birinci f. 17a/06
on sekizinci f. 26b/05
on yedinci f. 26a/08
otuz altıncı f. 42b/05
otuz beşinci f. 41b/09
otuz birinci f. 39a/06
otuz sekizinci f. 43b/08
otuz toktuzuncı f. 44a/06
otuz üçüncü f. 40a/06
otuz yedinci f. 43a/01
otuzıncı f. 38b/09
seksen birinci f. 101a/01
seksen dördüncü f. 103b/01
seksen ikinci f. 102a/02
seksen üçüncü f. 103a/04
sekseninci f. 100b/06
toktısan beşinci f. 118b/04
toktısan birinci f. 111a/03
toktısan ikinci f. 111b/03
yettmiş birinci f. 92b/08
yettmiş dördüncü f. 95b/08
yettmiş ikinci f. 93a/07

y tmiŐ y dinci f. 98b/01

y tmiŐinci f. 91b/08

yigirmi altıncı f. 35b/06

yigirmi birinci f. 32b/03

yigirminci f. 32b/03

y z altıncı f. 144a/01

y z birinci f. 134b/03

y z d rd nci f. 137b/09

y z y dinci f. 146b/04

[= 55]

f s d : < Ar. Bozan, bozucu.

f. 40b/06, 56a/01, 66a/07, 66a/07,
68b/03, 97b/03, 106a/01, 119a/08, 123a/03,
125a/06, 125a/08, 134b/04, 134b/08, 180a/08

[14]

buĥ r-ı f. 40b/06

f.  der 134b/08

f. eti 119a/08

f.  tmeye 106a/01

f. ĥalt 97b/03

f. ĥandur 68b/03

laĥm-ı f. 123a/03

laĥm-ı f. gider r dev lar 125a/08

laĥm-ı f. ĥanı 56a/01

f. ola 125a/06

f. olmak 134b/04

f. olmakdur 66a/07, 66a/07 [2]

f. olub 180a/08

f. + d r 67b/08

dem-i f. 67b/08

f. + i + (2) 123a/01, 127b/09, 130a/03,

135a/04 [4]

laĥm-ı f. 123a/01, 127b/09,

130a/03, 135a/04 [4]

[= 19]

f s d t : < Ar. Bozucu Şeyler.

f. 97b/09, 98a/05 [2]

[= 2]

faşl : < Ar. Kısım, b l m.

f. 1b/05, 11b/03, 14b/08, 15a/03,
15a/07, 16b/08, 17b/03, 19b/04, 22a/07,
28b/05, 32b/08, 33a/03, 35a/06, 35a/09, 36a/05,
38b/02, 38b/06, 39b/04, 40b/02, 45a/09,
56a/02, 64b/09, 65b/04, 66a/03, 67b/06,
70b/07, 79b/04, 81b/08, 88a/03, 95a/01,
96b/05, 97b/02, 99a/03, 100a/01, 104b/07,
106b/05, 107a/09, 107b/09, 108a/06, 110b/01,
114a/03, 117a/06, 120b/03, 127b/05, 130b/04,
132b/03, 133a/09, 136a/08, 137a/06, 138b/05,
150b/06, 151b/07, 153a/03, 154b/03, 155a/08,
157a/09, 158a/04, 159b/09, 161a/06, 162a/01,
163a/08, 164b/02, 166a/03, 167a/05, 168a/01,
169b/04, 170b/02, 171a/04, 172a/03, 172b/04,
174b/03, 175a/04, 175b/09, 178a/03, 180b/03,
181a/03, 184b/06 [67]

altıncı f. 11b/03

altmış d rd nci f. 81b/08

altmış  c nci f. 79b/04

altmış y dinci f. 88a/03

elli altıncı f. 67b/06

elli b Őinci f. 66a/03

elli d rd nci f. 65b/04

elli  c nci f. 64b/09

elli y dinci f. 70b/9

ĥırĥ ikinci f. 45a/09

ĥırĥ t kuzuncı f. 56a/02

on d rd nci f. 22a/07

on ikinci f. 17b/03

on t kuzuncı f. 28b/05

on  c nci f. 19b/04

onuncu f. 16b/08
otuz dördüncü f. 40b/02
otuz ikinci f. 39b/04
sekizinci f. 15a/03
seksen altıncı f. 106b/05
seksen beşinci f. 104b/07
seksen sekizinci f. 107b/09
seksen toktuzuncu f. 108a/06
seksen yedinci f. 107a/09
toktosan altıncı f. 120b/03
toktosan dördüncü f. 117a/06
toktosan sekizinci f. 130b/04
toktosan toktuzuncu f. 132b/03
toktosan üçüncü f. 114a/03
toktosan yedinci f. 127b/05
toktosanıncı f. 110b/01
toktuzuncu f. 15a/07
yedinci f. 14b/08
yettmiş altıncı f. 97b/02
yettmiş beşinci f. 96b/05
yettmiş sekizinci f. 99a/03
yettmiş toktuzuncu f. 100a/01
yettmiş üçüncü f. 95a/01
yigirmi beşinci f. 35a/09
yigirmi dördüncü f. 35a/06
yigirmi ikinci f. 32b/08
yigirmi sekizinci f. 38b/07
yigirmi toktuzuncu f. 38b/06
yigirmi üçüncü f. 33a/03
yigirmi yedinci f. 36a/05
yüz beşinci f. 138b/05
yüz ikinci f. 136a/08
yüz on altıncı f. 161a/06
yüz on beşinci f. 159b/09
yüz on birinci f. 154b/03

yüz on dördüncü f. 158a/04
yüz on ikinci f. 155a/08
yüz on sekizinci f. 163a/08
yüz on toktuzuncu f. 164b/02
yüz on üçüncü f. 157a/09
yüz on yedinci f. 162a/01
yüz onuncu f. 153a/03
yüz otuz birinci f. 178a/03
yüz otuz dördüncü f. 184b/06
yüz otuz iki f. 1b/05
yüz otuz ikinci f. 180b/03
yüz otuz üçüncü f. 181a/03
yüz otuzuncu f. 175b/09
yüz sekizinci f. 150b/06
yüz toktuzuncu f. 151b/07
yüz üçüncü f. 137a/06
yüz yigirmi altıncı f. 172a/03
yüz yigirmi beşinci f. 171a/04
yüz yigirmi birinci f. 167a/05
yüz yigirmi dördüncü f. 170b/02
yüz yigirmi ikinci f. 168a/01
yüz yigirmi sekizinci f. 174b/03
yüz yigirmi toktuzuncu f. 175a/04
yüz yigirmi üçüncü f. 169b/04
yüz yigirmi yedinci f. 172b/04
yüz yigirminci f. 166a/03
yüzüncü f. 133a/09
f. + 1 + (3) 5b/04, 66a/09 [2]
f. ikinci 5b/04
f. rabî'cde 66a/09
f. + u + (3) 2a/01
f. evvel 2a/01
[= 80]
faşlü's-sâliş : < Ar. Üçüncü bölüm.
f. 6b/07

[= 1]

fāṣrā : <Gr. Sarmaşık gibi etrafında olan ağaçlara ve bitkilere sarılan, salkımlarında onar tane yemişi bulunan bir bitki, ören gülü, yılan üzümü, ak asma, ak sarmaşık.

f. 86a/06, 187a/07 [2]

[= 2]

fāyide : <Ar. “fā’ide” Fayda, yarar.

f. 11a/04, 21b/01, 21b/02, 22a/03, 22a/05, 22a/07, 24a/07, 39b/02, 40a/03, 41b/03, 41b/04, 44a/05, 46a/03, 46a/07, 54a/06, 59a/04, 62a/06, 62b/06, 62b/08, 67a/04, 71b/08, 76b/02, 78a/04, 78b/06, 79a/08, 81a/07, 102a/02, 104a/02, 107b/08, 110b/08, 110b/08, 126b/03, 126b/04, 127a/08, 127b/04, 127b/06, 127b/07, 130a/04, 130a/05, 134a/01, 137a/01, 137a/03, 137a/05, 164b/01, 181a/02, 182a/04, 185a/05, 185b/09 [48]

f. bula 137a/03

f. bulalar 11a/04

f. bulur 107b/08

f. éde 22a/07, 24a/07, 39b/02, 44a/05, 54a/06, 71b/08, 102a/02, 126b/04, 137a/05 [9]

f. édemezse 134a/01

f. éder 22a/03, 22a/05, 41b/03, 41b/04, 46a/03, 46a/07, 79a/08, 110b/08, 110b/08, 127a/08, 127b/04, 127b/06, 127b/07, 130a/04, 130a/05, 185a/05 [16]

f. étmez 126b/03, 182a/04 [2]

f. étmezise 21b/01, 21b/02, 81a/07

[3]

f. étmezse 137a/01, 181a/02 [2]

f. göreler 62a/06

f. ola 62b/06, 62b/08, 104a/02,

185b/09 [4]

f. olmasa 59a/04

f. olmaz 164b/01

f. olmazsa 40a/03, 78a/04 [2]

f. vèrmezse 134a/01

f. + si 117b/04, 164a/09 [2]

[= 50]

faykarā : <Gr. Acı.

f. 85a/05

ayāric-i f. 85a/05

f. + ya 77a/05

ayāric-i f. 77a/05

f. + yıla 3a/01, 66b/01 [2]

ayāric-i f. 3a/01, 66b/01 [2]

[= 4]

feldefyūn : Bkz. feltefyūn.

f. 21b/02, 51a/08 [2]

[= 2]

felgamūnī : <Gr. Kandan oluşan ve uzuvlarda çıkan bir verem.

f. 92a/06, 93a/08, 93b/08, 95a/05 [5]

f. + yi + (3) 93b/06

f. hāşıl 93b/06

f. + yile 95a/05

[= 6]

feltefyūn : <? Bir ilaç terkididir.

f. 29a/03, 31a/06, 57a/04, 130a/03, 130a/08 [5]

şifāt-ı f. 130a/03

f. + ıla 29a/02

[= 6]

fem : <Ar. Ağız. Krş. ağız.

f. + i + (3) 38b/03

f. ma’dede 38b/03

- [= 1]
- fenā** : < Ar. 1. Yokluk, yok olma. 2. Kötü.
f. 134b/06
f. éder 79b/02
f. + sı 129a/09
[= 2]
- ferc** : < Ar. Kadın cinsel organı.
f. + e 79b/02
f. + ine 65b/06
[= 2]
- ferfeyūn** : Bkz. ferfiyūn.
f. 2b/08, 5a/08, 86a/04, 131a/09 [4]
[= 4]
- ferfiyūn** : < Ar. Sütlegen otu ve bundan elde edilen tıbbi bir zamk; (*Euphorbia officinarum*). Krş. südlügen, südligen.
f. 8a/04, 64b/04, 86b/03, 131b/07, 136a/07 [5]
[= 5]
- fesād-ı ‘azm** : < Ar. Büyük bozukluk. Yaradaki veya etteki bozukluğun kemiğe sıçraması yoluyla oluşan kemik hastalığı.
f. + uñ 134b/04
f. beyānındadır 134b/04
[= 1]
- fetīl** : < Ar. Fital. Yaralara konulan tiftik.
f. 8b/03, 10a/04, 10a/06, 12a/04, 18b/03, 18b/06, 20a/09, 51a/02, 65a/06, 134b/03, 151a/07 [11]
f. édeler 10a/04, 12a/04, 18b/06 [3]
f. édüb 8b/03, 18b/03, 20a/09, 51a/02 [4]
infāka batmış f. 65a/06
f. + i + (2) 10b/02, 19a/04, 19b/02, 24b/07, 25a/02 [5]
- [= 16]
- fıķarāt-ı zāhur** : < Ar. “fıķarāt-ı zāhur” Arka bölümler. Kaburgaların arkada, sırt omuruna bağlandığı yer.
f. + da 135b/03
[= 1]
- finduk** : < Far. Fındık; (*Corylus avellana*).
f. + lar 184b/01
[= 1]
- ficil** :
f. 73b/04
bezr-i f. 73b/04
[= 1]
- fīlezec** : < Ar. “fīlezhirec” Topalak, kırkboğum bitkisi ve bundan elde edilen bir tür ilac; (*Cyperus rotundus*). Krş. su‘d, hūzaż, hūzuż, hāzaż.
f. 69b/09
[= 1]
- fi‘l-ḥāl** : < Ar. Bu anda, hemen, şimdi.
f. 147b/04
[= 1]
- fūdenc** : Bkz. fūtenc.
f. + i + (3) 14a/07
f. nehrī şuyı “Su nanesi; (*Mentha auatica*).” 14a/07
[= 1]
- fūdenec** : Bkz. fūtenc.
f. 186b/05, 41a/06 [2]
[= 2]
- fukā‘** : < Ar. “fukāh” Çiçek. Krş. cicek.
f. + i + (3) 42a/09
f. adḥır “ayrık otunun çiçeği” 42a/09
[= 1]

fūḳal : <Ar. “füfel” Fufal ağacı, arek hurma ağacı; (*Area catechu*).

f. 94a/09

[= 1]

fulful : <Ar. Kara biber; (*Piper nigrum*).

f. 8a/02, 38a/02, 41a/05, 42a/07, 46b/07, 48a/02, 72b/07, 74a/01, 134b/01, 16b/05, 176a/03, 183a/09, 187a/03 [13]

ḥacer-i f. 72b/07

[= 13]

fulūniyā : <Gr. Terkip adı.

f. 7b/03, 50b/04 [2]

[= 2]

fūrun : <Gr. Fırın.

f. + a 35b/02

[= 1]

fütenc : <Ar. Yarpuz; (*Mentha pulegium*).

f. + i + (3) 187a/03

f. yābis 187a/03

[= 1]

fūtenec : Bkz. fütenc.

f. 42a/08

[= 1]

fuzül : <Ar. Fazlalıklar, artık maddeler.

f. 180b/06

[= 1]

fūvve : <Ar. Kızıl boya, gövdesi sert dikenli, kök sapları boyacılıkta kullanılan çok yıllık bitki, kızılkök, kökboyası; (*Flubia tinctorum*).

f. 85b/09, 87a/01, 87a/03, 87b/03, 87b/07, 88a/01 [6]

[= 6]

gāh : <Far. Zaman, an.

g. 16b/07, 21a/06, 21a/06, 39b/07, 48b/01, 48b/01, 54b/05, 54b/05, 58b/01, 58b/01, 66a/04, 66a/04, 83a/07, 83a/07, 124b/05, 124b/05, 124b/05, 124b/06, 125b/03, 125b/03, 125b/08, 125b/08, 128b/03, 146b/07, 146b/07, 147a/01, 159a/09, 159a/09 [28]

[= 28]

galebe : <Ar. Galip gelme, yenme, üstünlük.

ğ. + i + (3) 64b/01

ğ. ruḫūbet 64b/01

ğ. + si 43a/08

ruḫūbet ğ. 43a/08

ğ. + sidür 142b/09

ruḫūbet ğ. 142b/09

ğ. + sinden 46b/05, 179b/03, 179b/05

[3]

ḫılṭ ğ. 46b/05

ḫan ğ. 179b/05

ruḫūbet ğ. 179b/03

[= 6]

gālib : <Ar. Fazla, üstün, çok.

g. 2b/09, 24a/04, 28a/03, 32b/04, 33b/03, 64b/06, 65a/03, 68b/07, 76b/02, 83b/08, 89a/02, 99a/09, 111a/07, 122a/06, 122b/05, 124a/06, 128b/06, 131a/06, 132b/01, 138b/01, 181b/03, 181b/04 [22]

cezbi ğ. devāları 131a/06

ğ. olan ḫılṭı 32b/04, 89a/02, 99a/09

[3]

ğ. olmaḫdur 83b/08

ğ. olsa 64b/06, 181b/03 [2]

ğ. olursa 2b/09, 24a/04, 33b/03,

76b/02, 181b/04 [5]

ḫılṭ-ı ğ. 28a/03

G

ruṭūbet ğ. kişilerde 68b/07
 ruṭūbeti ğ. qarḥalara 128b/06
 yubūset ğ. devālarla 65a/03,
 122a/06 [2]
 yubūseti ğ. 122b/05
 yubūseti ğ. bitürici devālar 138b/01
 yubūseti ğ. devālar 124a/06,
 132b/01 [2]
 yubūseti ğ. nesnelere 111a/07
 [= 22]
ġalīz : < Ar. Yoğun, kesif, yapışkan.
 ğ. 26a/01, 30a/07, 39b/06, 93b/03,
 105a/04, 108b/06, 122b/02, 127b/03, 128b/01,
 130a/02, 139a/05, 149a/03, 179a/03 [13]
 balġam-ı ğ. 30a/07, 39b/06
 ğ balġamdur 108b/06
 ğ. et 122b/02
 ğ. ğidālar 26a/01
 ğ kandan 93b/03
 ğ olinca 130a/02
 ğ. olmasına 105a/04
 ğ. olur 179a/03
 ğ. olursa 149a/03
 ğızā-yı ğ. 139a/05
 ğ. + den 106b/07
 balġam-ı ğ. 106b/07
 ğ. + dür 5b/06, 67b/09, 82a/08, 82a/09,
 88a/07, 102a/04 [6]
 riyāḥ-ı ğ. 5b/06
 sevdā-yı ğ. 67b/09, 88a/07,
 102a/04 [3]
 [= 20]
ġalīza : < Ar. Yoğun, kesif, yapışkan.
 ğ. 5a/07
 riyāḥ-ı ğ. 5a/07

[= 1]
ġarb : < Ar. 1. Kavak ağacı; (*Populus*). 2.
 Söğüt ağacı; (*Salix*). Krş. kavak, söğüt, ġarūb.
 ğ. 83a/04
 ğ. kökinün küli 83a/04
 [= 1]
ġargāra : Gargara, ilacı ağızda çalkalama.
 ğ. 30a/08, 36a/09, 36b/04, 36b/05,
 36b/06, 37a/05, 48a/07, 48b/06, 48b/07,
 49b/02, 113a/05 [11]
 ğ. edeler 30a/08, 36a/09, 36b/04,
 36b/05, 36b/06, 37a/05, 48a/07, 113a/05 [9]
 ğ. eyleye 48b/06
 ğ. eylemek 48b/07
 [= 11]
ġarīḫūn : < Ar. Katran köpüğü.
 ğ. 85a/05, 187a/08 [2]
 [= 2]
ġarīze : < Ar. “ġarīz” İç, vücudun iç kısımları.
 ğ. + yi + (2) 97b/05
 ḥarāret-i ğ. 97b/05
 [= 1]
ġarḳ : < Ar. 1. Suya batma, batma, batırılma. 2.
 Boğulma, boğma.
 ğ. 4a/04, 4a/05, 47b/08, 48a/01,
 116a/01 [5]
 ğ edeler 4a/04, 4a/05, 116a/01 [3]
 ğ. olanuġ 47b/08
 ğ olsa 48a/01
 [= 5]
ġarūb : Bkz. ġarb.
 ğ. 81b/01
 [= 1]
ġaṣṣār : ?
 ğ. 42b/03

[= 1]

ğaşy : < Ar. Kendinden geçme, bayılma. Krş.
sağa.

ğ. 148a/05

[= 1]

ğavr : < Ar. Dip.

ğ. 60b/03

ğ.  tmeye 60b/03

[= 1]

ğ yet : < Ar. Gayet, olduka.

ğ. 3b/05, 3b/07, 12a/06, 27b/07,
30a/09, 30b/03, 36b/01, 41a/05, 45b/09, 46a/03,
48b/07, 57b/02, 57b/06, 63b/04, 79b/07,
85b/04, 103b/04, 105b/03, 106b/09, 113b/05,
121a/06, 125a/06, 128a/06, 131a/07, 131b/02,
134a/08, 134b/07, 139b/01, 162a/06, 163a/03,
166a/02, 177a/06, 184a/04, 185b/04, 186b/08,
187a/01 [36]

[= 36]

ğayrı : < Ar. Başka, diğer.

ğ. 15b/06, 17a/01, 63b/08, 81b/09,
82a/08, 89b/01, 90a/08, 111a/04, 146a/02,
161a/03, 175b/07 [11]

ayağuğ ğ. kem kleri 175b/07

ayağuğ ğ. yeri 90a/08

ğ. barmağlar 161a/03

ğ. sebebden 17a/01

ğ.  zıvda 111a/04

ğ.  zuvda olan kıızılığa 81b/09

ğ.  z v 89b/01

g. veremler 15b/06

ğ. + dan 179b/08

ğ. + lar 184b/09

ğ. + sı 60b/05, 112a/02 [2]

[= 15]

gec- : Gemek.

g.-d gi 119a/02

g. tarafından 119a/02

g.-miş + (1) 10a/09, 40a/02, 42a/05,
62a/03, 69a/05, 71b/02, 146a/08, 159a/06,
173b/06, 182a/06 [10]

g.-se 119a/01, 139a/04, 141a/07,
159b/04, 159b/07, 169a/02, 174b/01, 182a/02,
184b/04 [9]

[= 20]

gel- : Gelmek.

g.-e 154a/04, 160b/03, 171b/01 [3]

g.-ince 144b/02

inhiťat g. 171b/01

g.-mek 166b/04

yeri g.  l meti 166b/04

g.-memesinden 97b/03

g.-mese 147b/01

zarar g. 147b/01

g.-meye 111a/02, 119a/07, 149b/01,
149b/06, 158b/05 [5]

m dde g. 149b/06

vaca[ ] g. 158b/05

zarar g. 111a/02, 119a/07, 149b/01

[3]

g.-mez 174b/02

g.-mezse 21b/05

nefes g. 21b/05

g.-mişd r 59a/07

g.-se 50a/06, 183a/06 [2]

g.- r 13b/08, 45b/05, 48b/01, 49a/04,
103a/06, 121b/06, 174a/08 [6]

şu g. 13b/08

g.- rse 121b/06

[= 25]

- gelincek** : Ars denilen hayvan. Krş. ibn-i 'ars.
g. 186a/02
[= 1]
- gelincik** : Yazın kırlarda, özellikle ekin tarlalarında yetişen, kırmızı ve otsu bitki, gün gülü; (*Papaveraceae*).
g. 108a/03
g. güli 108a/03
[= 1]
- gendene** : <Far. Yabani pırasa, dağ pırasası, sarı çiriş; (*Allium porrum poireaci*).
g. 11a/08, 55a/08, 55b/05, 136b/08 [4]
g. şuyı 55a/08
g. şuyında 11a/08
g. şuyıyla 55b/05
[= 4]
- geñez** : Bkz. geñiz.
g. + i + (2) 22b/06
[= 1]
- geñit-** : Genişletmek.
g.-eler + (geñid-eler) 119a/06, 119b/05
[2]
[= 2]
- geñiz** : “geñz” Ağız ve burun boşluğunun arka bölümü.
g. + den 20a/01, 23a/04 [2]
[= 2]
- geñşe-** : Genişlemek, gevşemek.
g.-mek 63a/03, 63b/07 [2]
g. 'ilācın 63a/03
mağ'ada g. sebebi 63b/07
[= 2]
- geñşek** : Gevşek.
g. 140b/08, 166b/02, 166b/08 [3]
g. etmek 140b/08
- g. tuta 166b/02
[= 3]
- geñşel-** : Gevşelmek.
g.-e 64a/03
g.-meyile 64a/01
[= 2]
- geñşet-** : Gevşetmek.
g.-ür + (geñşed-ür) 63b/09, 176b/06 [2]
[= 2]
- ger** : <Far. Eğer.
g. 48b/01, 150b/04 [2]
[= 2]
- germāzū** : <Far. “gezmāzū” İlgin ağacı; (*Tamarix tetrandā*). Krş. yılğın, tarfā.
g. 28b/03, 45a/02, 45b/06 [3]
[= 3]
- gerek** : Gerek, ihtiyaç.
g. 47a/04, 84b/01, 84b/04, 89a/02, 90b/06, 97b/08, 97b/09, 98a/01, 98a/02, 105b/09, 107a/02, 115a/02, 130b/07, 171a/02
[14]
g. + dür 11b/01, 13a/04, 13b/04, 26a/04, 26b/06, 28a/03, 33a/07, 36a/06, 36b/02, 37a/03, 39a/06, 45b/01, 49b/08, 49b/09, 50a/01, 50a/01, 50b/06, 55a/06, 58a/04, 60a/02, 60a/09, 62a/03, 62a/09, 62b/08, 64a/09, 65a/04, 65a/07, 74b/05, 74b/06, 81b/06, 82a/09, 82b/02, 106a/01, 106a/02, 106a/03, 107a/03, 114a/08, 114b/06, 115a/08, 115b/06, 116b/07, 118b/03, 118b/08, 122b/03, 126a/08, 132b/09, 133a/02, 133a/07, 136a/09, 139b/01, 139b/02, 139b/09, 140a/02, 140b/06, 140b/08, 141a/03, 143b/07, 145a/04, 145a/06, 145a/08, 145b/06, 146a/08, 148a/07, 150a/06, 150b/05, 151a/05, 151b/09, 152b/05, 153a/09, 155a/03, 156b/03, 157a/06,

158a/06, 159a/04, 160a/09, 162a/05, 162a/09,
163b/09, 165a/07, 165b/04, 165b/04, 165b/05,
166b/09, 169b/03, 170b/05, 172a/06, 181a/08,
182b/02, 183a/06, 184a/06, 185a/06 [91]

g. + i + (gereg.i) + (1) 146a/07

g. + se 166b/05

[= 107]

gèri : Bkz. gèrü.

g. + ye 28b/07

[= 1]

geril- : Gerilmek, gerginleşmek.

g.-ür 103b/04, 112a/08 [2]

şamarlar g. 103b/04

[= 2]

getür- : Getirmek.

g.-dügi 94a/07

şuvvet g. mıkđār 94a/07

g.-eler 152a/08, 152b/06, 152b/07,

152b/08 [4]

g.-mede 155b/07

g.-mek 161b/08

g.-mesi 174b/02

g.-ür 136a/02, 157a/04, 165b/02 [3]

verem g. 157a/04, 165b/02 [2]

[= 11]

geşşel- : Bkz. geşşel-.

g.-menüj 35b/06

diş eti g. 'ilâcın 35b/06

[= 1]

geyecek : Giyecek, giysi.

g. + i + (geyeceg.i) + (2) 91a/04,

91a/05, 91b/01, 91b/05 [4]

g. + in + (geyeceg.in) 91a/08

[= 5]

geyik : Geyik.

g. 42a/02, 42a/08, 43b/03, 50b/09,
56b/07, 102b/02, 134a/05, 185b/06 [8]

g. boynuzı 42a/08

g. boynuzı küli 42a/02, 43b/03 [2]

g. boynuzı muşriş 56b/07

g. ic yağıyla 185b/06

g. iligi 50b/09, 102b/02 [2]

g. tüyi 134a/05

[= 8]

géc : Geç, belirli zamandan sonra olan.

g. 105a/03, 105a/04, 120b/08, 120b/08,

141b/01, 142b/03, 181b/04 [7]

g. olur 141b/01, 142b/03, 181b/04

[3]

[= 7]

gèce : Gece.

g. 51a/02, 51a/03, 67b/02, 67b/05,

77a/09, 80b/04, 101b/01, 109b/04, 183b/06,

185a/02 [10]

g. + lerde 81b/04

[= 11]

gèrü : Geri, arka.

g. 107a/07, 110a/08, 123a/06 [3]

[= 3]

ğıda : < Ar. Besin, gıda. Krş. ğızā.

ğ. 6b/04, 27a/03, 32a/02, 33b/02,

33b/03, 47b/05, 80a/02, 114a/06, 183b/03 [9]

ğ. hareketi 6b/04

vāfir ğ. 47b/05

ğ. + da 20a/08

ğ. + lar 4a/02, 20a/09, 23a/08, 23b/09,

26a/01, 26b/08, 38b/04, 65b/03, 66a/09, 71a/04,

76a/07, 79a/02, 84b/06, 85a/08, 88b/03, 94b/04,

99a/09, 104a/05, 116b/04, 155a/06, 176b/07

[22]

ekşi ğ. 23b/09, 99a/09 [2]	ğ. şulbe 147a/04
ekşili ğ. 94b/04	ğ. müstebtın arasına 135a/09
ğalīz ğ. 26a/01	ğ. + sı 150b/04
hārre-i yābis ğ. 84b/06	dimāğun ğ. 150b/04
hılt-ı şālih hāşıl olur ğ. 23a/08	ğ. + ya 135b/02, 147a/09, 149a/05,
issi ğ. 104a/05	149b/01 [4]
laţif ğ. 20a/09, 116b/04, 155a/06	ğ. + y1 + (2) 147b/02
[3]	ğ. + yıla 149a/08
mülāyim ğ. 66a/09	[= 11]
münāsib ğ. 26b/08	ğızā : < Ar. İnsanı besleyen maddeler. Krş.
müreţteb ğ. 4a/02	ğıdā.
müreţtib ğ. 71a/04, 76a/07, 79a/02,	ğ. 40b/08, 80a/08, 80b/06, 112b/02,
88b/03 [4]	114b/02, 137b/07, 139a/02 [7]
şınuk bitürici ğ. 176b/07	ğ. + dan 104a/04
tīz ğ. 38b/04	ğ. + lar 69b/03, 105a/07, 121b/09 [3]
yābis ğ. 85a/08	ekşi ğ. 121b/09
ğ. + larda 88b/07	hāfif ğ. 105a/07
ğ. + lardan 42b/07, 69b/02, 75b/05,	müreţtib ğ. 69b/03
78b/01, 84b/05, 116b/05 [6]	ğ. + ya 112b/03, 182a/03 [2]
bārid raţb ğ. 84b/05	ğ. + y1 + (2) 62a/09, 109a/01, 121a/08,
taşlı ğ. 69b/02, 75b/05, 78b/01 [3]	142b/02, 144a/06, 150a/08, 172b/01, 178a/07
taşlı ğ. 42b/07	[8]
ğ. + lardur 25b/07	muvāfık ğ. 142b/02
memdūh ğ. 25b/07	ğ.-y1 139a/05
ğ. + sı 25b/06	ğ. ğalīz 139a/05
zaħmetlü kişinün ğ. 25b/06	[= 22]
ğ. + sını 37a/04	ğibi : Gibi.
ğ. + y1 + (2) 100b/09, 102a/09 [2]	g. 12b/08, 13a/08, 15a/09, 21a/04,
ğ.-y1 58a/07	39b/04, 51b/01, 66a/02, 66a/05, 68a/03, 68a/09,
ğ. cevāv 58a/07	68b/05, 74a/03, 75b/07, 82a/07, 82a/09, 83b/03,
[= 44]	87b/03, 88a/07, 90b/07, 96a/01, 96b/08,
ğışā : < Ar. Örtü, perde, zar, deri. Krş. deri.	96b/09, 97a/01, 102a/06, 102a/06, 103a/05,
ğ. 11b/02	103b/08, 105b/09, 106b/09, 107b/02, 107b/08,
ğ. + da 135b/09	108a/01, 108a/04, 108a/08, 110a/08, 112b/01,
ğ.-i 135a/09, 147a/04 [2]	114a/08, 117a/02, 117a/08, 117a/09, 117b/01,

120a/04, 124a/06, 130a/01, 135a/09, 135b/05,
136a/02, 138b/07, 139a/03, 141b/02, 142b/07,
143a/09, 143b/01, 143b/04, 146a/07, 155b/05,
155b/06, 161b/09, 166a/01, 166a/01, 176b/07,
178b/09, 182b/02 [63]

böz g. nesnelere 39b/04

derinüñ kebek g. şoyulmasınun

‘ilācın 74a/03

diken g. kemük pāresi 135b/05

diken g. pāresi 120a/04

ğudde g. büsür 108a/04

iplik g. siñirleri 105b/09

kebek g. nesnelere 68b/05, 75b/07,

88a/07 [3]

g. + dür 20a/04, 73a/07, 160a/06,

161a/01, 163b/01, 171a/01, 171a/06, 188b/07

[8]

g. + nün 125a/06

anun g. ‘ilācında 125a/06

[= 72]

gici : Kaşıntı. Krş. gicik, giciyük.

g. + si 14b/08

kulak g. ‘ilācın 14b/08

[= 1]

gici- : Kaşınmak. Krş. gicişmek.

g.-mek 112a/07

yüz g. 112a/07

g.-menün 180b/04

g. beyānındadır 180b/04

g.-mesin 89a/01

g.-mesinün 38b/09, 42b/06 [2]

dil g. ‘ilācın 38b/09

diş g. ‘ilācın 42b/06

[= 5]

gicik : Kaşıntı. Krş. gici, giciyük.

g. 65a/06, 75b/09 [2]

g. + ini + (gicig.ini) 177a/02

cerāhatun g. 177a/02

[= 3]

giciş- : Kaşınmak. Krş. gicimek.

g.-mek 90b/05

[= 1]

giciyük : 1. Kaşıntı. 2. Uyuz hastalığı. Krş. gici,
gicik, uyuz.

g. 65a/03, 65b/03, 75b/03, 78b/05,
78b/09, 92b/09, 96b/07, 140b/09, 141a/06,
159b/05 [10]

mağadda olan g. 65a/03

g. sebeblerin 75b/03

g. + e + (giciyüg.e) 79a/08, 79b/03 [2]

icerde olan g. 79b/03

g. + i + (giciyüg.i) + (1) 88a/08

g. + i + (giciyüg.i) + (2) 79b/01

[= 14]

gider- : Gidermek, ortadan kaldırmak.

g.-dükden 135a/06

g.-e 13a/03

g.-mesin 72a/08, 73a/05 [2]

anların g. 72a/08

g.-meyeler 141a/08

g.-üb 56b/01, 83a/07

g.-ür 125a/02, 151b/06, 177a/03 [3]

çirg g. 125a/02

g.-ür + (1) 125a/09

lahm-ı fāsıd g. devālar 125a/09

[= 11]

gine : Yine

g. 83a/06, 129b/04, 131a/07 [3]

[= 3]

gün : Geniş.

g. 115a/01
 g. olsa 115a/01
 [= 1]

gir- : Girmek.
 g.-e 49a/01, 80b/03
 g.-eler 4a/06, 57a/03, 69b/04, 78b/06,
 88b/04, 89a/03, 89a/07, 91b/01, 183b/09 [9]
 g.-en 13b/04, 13b/06, 13b/08, 80b/09
 [4]
 g.-enün 184b/04
 kenîseye g. budı arasında 184b/04
 g.-er 101a/03
 g.-medin 13b/03
 g.-mek 81a/02, 90b/06 [2]
 g.-mekden 75b/06, 106a/04 [2]
 g.-mekdür 91a/05
 g.-memekden 91a/04
 g.-mesi 116a/08
 yağuş icerü g. 116a/08
 g.-mez 146b/09, 151a/04 [2]
 g.-mezse 58b/07
 g.-se 14a/06, 184b/03 [2]
 g.-ür 91a/08, 135a/03, 147a/02 [3]
 [= 33]

git- : Gitmek, geçmek, yok olmak.
 g.-e + (gid-e) 47b/04, 59a/01, 115a/09,
 116a/06, 180b/03 [5]
 g.-er + (gid-er) 71b/01, 101a/03 [2]
 g.-ince + (gid-ince) 23b/02, 55b/01,
 83a/08, 83b/02 [4]
 g.-mek 47a/07
 g.-mezise 67b/01
 g.-üb + (gid-üb) 55b/06
 [= 14]

giy- : Giymek.

g.-meden + (1) 138b/02
 [= 1]

göbek : Göbek.
 g. 186a/04
 g. burısı 186a/04
 g. + i + (göbeg.i) + (2) 32a/01
 g. + ine + (göbeg.ine) 90a/01
 [= 3]

gögercin : Güvercin.
 g. 51a/06, 72a/01, 86a/03, 136b/06,
 177a/03 [5]
 g. boķı 51a/06, 72a/01, 86a/03,
 177a/03 [4]
 g. boķımı 136b/06
 [= 5]

gögis : Bkz. gögüs.
 g. 156a/01, 167a/03 [2]
 g. ʻazlı 167a/03
 g. kemükleri 156a/01
 [= 2]

gög(ü)s : Bkz. gögüs.
 g. + i + (1) 153a/08
 g. ʻarafına 153a/08
 g. + ine 159a/02
 [= 2]

gögüs : Göğüs. Vücutun boyunla karın
 arasında bulunan ve kalp, akciğer vb. organları
 içine alan bölümü, sine. Krş. şadr.
 g. 155a/08, 155b/01, 155b/03 [3]
 g. kemükleri 155a/08, 155b/01,
 155b/03 [3]
 [= 3]

gök : Yeşil, mavi.
 g. 54a/06, 72a/07, 72a/08 [3]
 g. yaş keci boynuzı şuyı 54a/06

- g. + i + (1) 72a/06
çividile konulan g. 72a/06
[= 4]
- gökcek** : Mavimsi, yeşilimsi, gök rengine çalan.
g. 103b/08
g. olur 103b/08
[= 1]
- göklük** : Göklük.
g. 72b/05
[= 1]
- gömec** : Bal peteği, gümeç balı. Krş. şehdiye.
g. 68a/03
g. balı 68a/03
[= 1]
- gönül dön-** : Mide bulanmak, kusmak.
g.-mek 112b/08
[= 1]
- gör-** : Görmek.
g.-di 38a/07
g.-eler 62a/07
fâyide g. 62a/07
g.-enler 168b/09, 171a/02 [2]
g.-medük 171b/02
g.-mekdür 166a/05
g.-meye 184a/09
g.-mişler 116b/06
câyiz g. 116b/06
g.-mişlerdür 80b/05
câyiz g. 80b/05
g.-se 148a/02
g.-señ 97b/06
g.-ür 167b/08, 167b/09 [2]
[= 13]
- göre** : Göre, nazaran.
g. 28a/04, 152b/06, 161a/05 [3]
- [= 3]
- görin-** : Görünmek.
g.-mese 48a/06
g.-ür 20a/06
g.-ür + (1) 47a/05
g. yerde 47a/05
g.-ürse 48a/05
[= 4]
- götür-** : Götürmek, koymak.
g.-eler 51a/01, 51a/03 [2]
g.-seler 79b/03
[= 3]
- gövde** : Gövde. İnsan bedeninde baş, kol ve bacaklar dışında kalan bölüm.
g. 87b/02
g. rengi 87b/02
[= 1]
- göyün-** : Yanmak; olgunlaşmak; kızarmak.
g.-miş + (1) 118a/02
g.-miş + (2) 42a/02, 42a/03, 42a/08, 42b/02, 68b/06, 70b/08, 75b/05, 118a/02, 118a/03, 125b/07 [10]
g. arpa 42a/02, 118a/03 [2]
g. balgam 68b/06
g. kalay 125b/07
g. kâmiş köki 42b/02
g. safrâdur 75b/05
g. safrâyı 70b/08
g. şarumşak 118a/02
g. şüf 42a/03
[= 11]
- göz** : Göz.
g. 58b/02, 171a/06 [2]
g. buğarı 58b/02
g. 'ilâcı 171a/06

- g. + e 113a/06, 113a/08 [2]
g. + inün 53b/08, 174b/03 [2]
diz g. çıkmasın 174b/03
tuzlu balık g. küli 53b/08
[=6]
- ğubār** : <Ar. Toz.
ğ. 117b/01
[=1]
- ğudde** : <Ar. Vücutta deri ile et arasında ve en çok boyunda, kasıkta çıkan şiş, bez. Krş. béz.
ğ. 107b/01, 108a/04 [2]
‘uqd-ı ğ. 107b/01
uşacuk ğ. 108a/04
[=2]
- ğuded** : Şişler, bezler, guddenin çoğulu.
ğ. + ün 107b/09
ğ. bir nev’i 107b/09
[=1]
- ğuşl** : <Ar. Cünüplük, hayız ve nifas hallerinden sonra d,n gereğince yıkanma, arınma.
ğ. 76a/09, 81a/02, 81a/03, 89b/01 [4]
ğ. edeler 89b/01
ğ. étdükden 76a/09, 81a/02 [2]
ğ. étmek 81a/03
[=4]
- güc** : Ağır ve yorucu emekle yapılan, çetin, müşkül, kolay karşıtı.
g. 56a/08, 112b/08, 121a/05, 125a/05, 141b/05, 141b/08, 142b/04, 156a/09, 161b/04, 166a/07, 169b/06, 170a/01 [12]
g. ola 125a/05
g. olsa 56a/08, 112b/08 [2]
g. olur 141b/05, 141b/08, 142b/04, 161b/04, 166a/07, 169b/06, 170a/01 [7]
- g. + dür 71b/02, 141b/08, 143b/04, 153a/06, 161b/08, 164a/05, 168a/03, 169b/07, 170a/08, 170b/04, 172b/05, 174b/02 [12]
g. + e 142b/08
g. + ile 170b/01
[=26]
- gücrek** : Daha güç.
g. + idür + (gücreg.idür) 162a/03
[=1]
- gül** : <Far. Gülgillerin örnek bitkisi. 2. Bu bitkinin katmerli, genellikle kokulu olan çiçeği. Krş. verd.
g. 2a/09, 5a/03, 5a/05, 6a/09, 7a/07, 7a/08, 8a/07, 14b/04, 16b/02, 17b/06, 17b/07, 17b/08, 18a/02, 18b/06, 19a/07, 19a/09, 19b/01, 25a/05, 25a/07, 27a/05, 27a/07, 32b/01, 32b/06, 33a/08, 33b/09, 34a/04, 34b/04, 35a/05, 35b/08, 36a/09, 36b/08, 39a/04, 40a/05, 41b/04, 47a/02, 51a/06, 52b/06, 53b/02, 60a/04, 60a/05, 60b/06, 61a/08, 62b/05, 63a/08, 67b/01, 68b/08, 69a/03, 69b/06, 71b/09, 73b/07, 75b/01, 76b/01, 76b/07, 76b/08, 77a/01, 77a/04, 77a/08, 77b/01, 77b/04, 78a/02, 78b/02, 79a/06, 79a/06, 79a/09, 81a/05, 81b/03, 89a/04, 90a/04, 94b/01, 97a/05, 98b/07, 99a/02, 100b/01, 101a/07, 101a/08, 104b/03, 111a/07, 111b/02, 113a/04, 113a/06, 113b/02, 113b/02, 117a/02, 118a/04, 122a/01, 125a/04, 127a/04, 128b/03, 131b/01, 131b/04, 136b/01, 136b/03, 136b/04, 136b/07, 137a/05, 137b/05, 138a/06, 141a/02, 141a/02, 144a/07, 144a/09, 149b/02, 149b/03, 149b/06, 150a/02, 150a/03, 150b/01, 156b/05, 159a/05, 159a/07, 176a/09, 185a/06 [112]
dögülmiş g. 81b/03
dögülmiş kızıl g. 113b/02

g. ağacı küli şuyı 137a/05
g. düğmesiyle 35b/08
g. şuyı 18a/02, 19b/01, 32b/06,
79a/06, 94b/01, 97a/05, 100b/01, 101a/08,
113a/04, 113a/06, 117a/02, 122a/01, 131b/04,
141a/02 [14]
g. şuyına 17b/08, 159a/05 [2]
g. şuyıyla 17b/07, 25a/07, 33a/08,
36a/09, 47a/02, 125a/04, 127a/04, 138a/06,
144a/07, 144a/09 [10]
g. tohumı 32b/01
g. yağı 2a/09, 5a/03, 5a/05, 6a/09,
14b/04, 16b/02, 19a/09, 33b/09, 36b/08,
41b/04, 51a/06, 52b/06, 60b/06, 61a/08,
62b/05, 67b/01, 68b/08, 76b/08, 77a/04,
78b/02, 79a/06, 79a/09, 81a/05, 90a/04,
101a/07, 111a/07, 136b/01, 137b/05, 141a/02,
150a/02, 150a/03, 176a/09 [32]
g. yağın 35a/05, 150b/01 [2]
g. yağına 149b/03, 159a/07 [2]
g. yağında 7a/07, 7a/08, 89a/04 [3]
g. yağını 149b/06
g. yağıyla 8a/07, 17b/06, 18b/06,
19a/07, 27a/07, 34a/04, 34b/04, 39a/04, 40a/05,
53b/02, 60a/04, 63a/08, 69a/03, 69b/06, 71b/09,
73b/07, 75b/01, 76b/01, 76b/07, 77a/01,
77a/08, 77b/01, 77b/04, 78a/02, 98b/07, 99a/02,
104b/03, 111b/02, 118a/04, 128b/03, 131b/01,
136b/03, 136b/04, 136b/07, 149b/02 [35]
ısıcağ g. yağıyla 156b/05
kuru g. 25a/05
g. + i + (1) 108a/03
gelincik g. 108a/03
g. + ile 16a/03, 136b/03 [2]
[= 115]

gülbeşeker : <Far. Gül kullanılarak yapılan bir tür macun.

g. + le 80b/06, 178a/05 [2]

[= 2]

gülengübîn : <Far. Bal ile yapılan gül murabbası.

g. 85a/04

[= 1]

gümüş : Gümüş. Atom numarası 47, atom ağırlığı 107.88, yoğunluğu 10.5 olan, 960 °C'ye doğru sıvı durumuna geçen, parlak beyaz renkte, kolay işlenir ve tel durumuna gelebilen element.

g. 147a/06

g. çanak 147a/06

g. + le 152a/09

[= 2]

gün : Gün. 1. Güneşin öğleden art arda iki geçişi arasındaki zaman süresi. 2. Ortalığın aydınlık olduğu zaman aralığı.

g. 11b/08, 17a/02, 23b/05, 47b/07,
48a/03, 59b/02, 65b/09, 67b/05, 72b/02,
72b/03, 76b/01, 76b/07, 77b/02, 77b/04,
80b/02, 85a/04, 85a/06, 113a/03, 121a/09,
127a/07, 129b/09, 129b/09, 132a/05, 132b/01,
139a/04, 141a/03, 141a/07, 142a/04, 142a/04,
142a/05, 142a/05, 142a/06, 142a/06, 148a/09,
159b/07, 169a/02, 180a/07, 182a/02, 183b/02,
183b/06, 185a/02 [41]

bir g. 11b/08, 67b/05, 183b/06,
185a/02 [4]

bir kaç g. 85a/04

elli g. 142a/05, 142a/06, 159b/07

[3]

iki g. 59b/02, 65b/09 [2]

kırk g. 142a/05, 142a/06, 159b/07
 [3]
 on dördüncü g. 148a/09
 on g. 132a/05, 142a/04 [2]
 üç g. 17a/02, 76b/07, 77b/04,
 127a/07, 129b/09, 182a/02 [6]
 yarım g. 72b/02
 yedi g. 72b/03, 77b/02 [2]
 yigirmi g. 142a/04
 g. + de 8a/08, 8a/08, 137b/04, 141a/05,
 149b/07, 159b/02, 159b/04, 183a/02 [8]
 evvel g. 8a/08
 iki g. 137b/04
 ikinci g. 8a/08
 ishāl etmediği g. 183a/02
 üç g. 141a/05, 149b/07, 159b/02
 [3]
 yedi g. 159b/04
 g. + den 79b/09, 94b/05, 148b/02,
 159b/03, 181a/09, 181b/01, 181b/01 [7]
 g. + e 4a/08, 58b/09, 87b/05, 114a/07,
 116a/02, 159b/03, 164b/04, 167a/04, 169b/03,
 175b/07 [10]
 issi g. 4a/08
 g. + i + (1) 113b/03, 116a/05, 148b/02
 [3]
 kırk g. 113b/03, 116a/05 [2]
 yay g. 148b/02
 g. + inde 82a/01, 89a/01, 90b/04,
 90b/05, 150a/02, 180b/05, 180b/05 [7]
 güz g. 90b/05, 180b/05 [2]
 kırk g. 82a/01, 89a/01, 90b/04,
 180b/05 [4]
 yay g. 150a/02
 [= 76]

güneş : Güneş.
 g. + de 54b/05, 77a/01, 130a/01 [3]
 g. + e 11b/08, 20a/05, 48b/02, 77b/03
 [4]
 [= 7]
güvüldi : Bkz. güvüldü.
 g. 6a/02
 g. + sinde 8a/05
 [= 2]
güvüldü : Uğultu, hışırtı, gürültü.
 g. + sini 5b/05
 [= 1]
güz : Güz, sonbahar.
 g. 90b/04, 180b/05 [2]
 g. güninde 90b/04, 180b/05 [2]
 [= 2]

H

hab : < Ar. Hap, hap şeklindeki ilaç.
 h. 55a/05
 h. edeler 55a/05
 h. + lar 44a/02, 47a/02 [2]
 h. + larla 91b/01
 [= 4]
habb : 1. Bkz. hab. 2. < Ar. Tohum, çekirdek,
 tane.
 h. + ı + (3) 3a/01, 4b/02, 38a/05,
 39a/07, 61a/03, 77a/06, 84b/01, 89a/06, 93a/03
 [9]
 h. ayâric 84b/01
 h. ayâricile 93a/03
 h. iştanhîkûnıla 77a/06
 h. kûkâ 38a/05

- h. kûkûyâyıla 3a/01
 h. sefercel 89a/06
 h. sefercel lu'âbı 39a/07
 h. şibyâr 4b/02
 lu'âb-ı h. sefercel 61a/03
 [= 9]
- ḥabbü'l-âs** : <Ar. Mersin ağacı meyvesi;
(Fructus myrti, myrtaceae).
 h. 45a/08, 45b/06 [2]
 h. + ı + (2) 29b/01
 [= 3]
- ḥabbü'l-aştamhîgün** : <Ar. + Gr. Bir grup ilaç
 adı.
 h. 84b/02
 [= 1]
- ḥabbü'l-bân** : <Ar. Sorgun ağacı yemişi;
(Fructus moringae, moringaceae).
 h. 73b/01, 75a/02, 75a/04 [3]
 [= 3]
- ḥabbü'l-belesân** : <Ar. Pelesenk ağacı;
(Commiphora opobalsamum).
 h. 188a/05
 [= 1]
- ḥabbü'l-ğâr** : <Ar. Defne yemişi; *(Fructus lauri, lauraceae)*.
 h. 44b/07, 45b/02, 186b/04, 187a/02,
 188a/05 [5]
 [= 5]
- ḥabbü'l-mahleb** : <Ar. İdris ağacı meyvesi,
 mahleb tanesi; *(Fructus pruni mahaleb, rosaceae)*.
 h. 178a/08
 [= 1]
- ḥabbü'l-menetin** : <Ar. Terkip adı.
 h. 84b/02
- [= 1]
- ḥabbü'l-misk** : <Ar. Misk tableti.
 h. 46b/06
 [= 1]
- ḥabbü'r-ruḡmân** : <Ar. Nar tohumu; *(Semen punica granatum)*.
 h. 25b/08
 [= 1]
- ḥabbü's-şanavber** : <Ar. Fıstık çamı tohumu;
(Semen ajuga chamaepitys).
 h. 187b/09
 [= 1]
- ḥaberdâr** : <Ar. Haberli.
 h. 168b/06
 [= 1]
- ḥabeşî** : <Ar. Habeş ile ilgili, Habeş'e ait olan.
 h. 187b/07
 kimûn-ı h. 187b/07
 [= 1]
- ḥabîse** : <Ar. Fena hal, çirkin şey.
 h. 27b/09, 28a/01 [2]
 ḡurûḡ-ı h. 27b/09, 28a/01 [2]
 h. + de 31a/05
 kulâc-ı h. 31a/05
 [= 1]
- ḥabs** : <Ar. Hapis, bir yere kapatıp
 salıvermeme, tutulma.
 h. 58a/03, 58a/04 [2]
 h. olur 58a/03, 58a/04 [2]
 [= 2]
- ḥabs** : Bkz. ḥabs.
 h. 173a/09, 176b/02 [2]
 h. êtdüğün 176b/02
 h. olur 173a/09
 [= 2]

ḥac : Bkz. ḥāc.

ḥ. 107a/03

ḥ. resminde 107a/03

[= 1]

ḥāc : <Far. “ḥāc” Haç, Hristiyanlığın sembolü sayılan ve birbirini dikey olarak kesen iki çizgiden oluşan biçim.

ḥ. 148b/08

ḥ. zahmında

[= 1]

ḥacāmat : <Ar. Vücudun herhangi bir bölgesinden, şişe ya da boynuzla toplanmış kanı alma.

ḥ. 17b/01, 18a/06, 26b/08, 27a/02, 27a/03, 69a/07, 82a/02, 84a/08, 87a/03, 87a/04, 179b/06, 181b/07 [12]

ḥ. edeler 17b/01, 18a/06, 26b/08, 27a/03, 69a/07, 179b/06 [6]

ḥ. edüb 181b/07

ḥ. olınan ‘uzvlarda 84a/08

ḥ. olınan yerde 87a/03

ḥ. yeri 87a/04

[= 12]

ḥacer : <Ar. Taş.

ḥ. 72b/07, 82b/05 [2]

ḥ. fulful 72b/07 “Ḥacerü’l Habeşî denen bir taş.”

ḥ. lāciverdile 82b/05 “İran’da Bedahşan şehrinde bir madenden çıkarılan bir taş, lacivert taşı, lapis-lazuli, lezinard.”

[= 1]

ḥacerü’l-kaysūr : <Ar. “ḥacerü’l-kaysūr” Deniz köpüğünün içinden çıkan bir taş.

ḥ. 42b/03

[= 1]

ḥācet : <Ar. İhtiyaç.

ḥ. 35a/04, 56a/06, 56b/06, 69a/06, 69a/08, 79a/01, 126b/08, 152a/09, 153b/04, 159b/01, 172b/02 [11]

ḥ. mıkḍarı 56b/06, 153b/04 [2]

ḥ. olsa 56a/06

ḥ. olusa 69a/06, 69a/08, 79a/01, 152a/09 [4]

ḥ. vaktında 35a/04, 126b/08 [2]

ḳazā-yı ḥ. 172b/02

ḥ. + de 128a/03, 55b/02 [2]

vakt-ı ḥ. 128a/03, 55b/02 [2]

[= 13]

ḥad : <Ar. “ḥadd” Nihayet, son, nokta, derece.

h. + dür 67b/09

ṣafrā-yı ḥ. 67b/09

[= 1]

ḥādd : <Ar. 1. Keskin, sert, tesirli.

ḥ. 21b/01, 57a/07, 66a/06, 122b/09, 123b/01 [4]

ḥ. devālar 122b/09, 123b/01 [2]

ḥ. devāları 57a/07

ḥ. devālarıla 21b/01

ḥ. olursa 66a/06

ḥ. + ile 57a/02

devā-yı ḥ. 57a/02

[= 6]

ḥādde : <Ar. 1. Keskin, sert, tesirli.

ḥ. 126a/09

edviye-i ḥ. 126a/09

ḥ. + yile 3a/02

ḥuḳne-i ḥ. 3a/02

[= 2]

ḥādīs : <Ar. Çıkan, meydana gelen.

h. 58a/02, 72b/06, 106a/07, 134b/05,
144a/05, 170a/02, 170a/05 [7]

h. ola 72b/06,

h. olsa 106a/07, 144a/05, 170a/02

[3]

h. olur 58a/02, 134b/05, 170a/05

[3]

[= 7]

hafaķān : < Ar. İstırap, sıkıntı., kalp sıkışması.

h. 112b/09

h. olsa 112b/09

[= 1]

hafi : < Ar. Gizli, saklı.

h. 139b/08

h. olur 139b/08

[= 1]

hafif : < Ar. Hafif. Miktarı az, sindirimi kolay
(yiyecek, ilaç).

h. 16a/03, 76a/03, 81b/05, 82b/03,
83b/08, 103a/05, 105a/07, 105b/02 [8]

h. ğilāclardur 81b/05

h. ğızālar 105a/07

h. olan bahaķdur 83b/08

h. olmazsa 105b/02

h. olur 103a/05

h. olursa 16a/03, 76a/03 [2]

[= 8]

hāl : < Ar. Oluş, bulunuş, durum.

h. 161b/01

h. + de 8b/02, 144a/01, 147a/04,

167b/08 [4]

h. + i + (1) 143b/03, 170a/05 [2]

h. + inde 142b/03

oğlanlık h. 142b/03

h. + ine 6a/03, 147b/06 [2]

kemügün h. 147b/06

[= 10]

hāl : Bkz. hāl.

h. + i + (1) 34a/09, 167a/04 [2]

[= 2]

halās : < Ar. Kurtuluş, hastalıktan kurtulma.

h. 105a/03, 120a/03, 120b/08, 123b/08,
157b/05 [5]

h. bulur 120a/03, 120b/08,
123b/08, 157b/05 [4]

h. olur 105a/03

[= 5]

hālf : < Ar. Art, arka.

h. 156a/05

ażlā^c-i h. 156a/05

[= 1]

hāl : < Ar. Ezilme, erime, yumuşama.

h. 7b/01, 11b/07, 44b/08, 51b/04,
51b/05, 51b/08, 55a/05, 55b/02, 55b/07,
67a/03, 67a/09, 74a/01, 89a/06, 102b/08,
109a/03, 117b/02, 128a/08, 136a/05, 177b/07
[19]

h. edeler 11b/07, 51b/04, 55b/02,
67a/09, 74a/01, 89a/06, 117b/02 [7]

h. edüb 44b/08, 55a/05, 55b/07,
136a/05 [4]

h. etseler 67a/03

h. ola 177b/07

h. olıcaķ 102b/08

h. olınca 128a/08

h. olınub 7b/01

h. olmuş 51b/05

h. olmuş muķl 51b/08

h. olmuş mürr 109a/03

[= 19]

ḥalt : < Ar. Karıştırma.

ḥ. 8b/05, 10a/08, 52b/02, 52b/04,
52b/07, 53a/04, 132a/07, 176b/04, 177b/06,
177b/09 [10]

ḥ. edeler 10a/08, 52b/04, 177b/06,
177b/09 [4]

ḥ. edüb 8b/05, 52b/02, 52b/07,
53a/04, 132a/07 [5]

ḥ. etmek 176b/04

[= 10]

ḥalt : Bkz. ḥılt.

ḥ. 97b/03

fāsīd ḥ. 97b/03

[= 1]

ḥaltīt : Bkz. ḥıltīt.

ḥ. 131a/09, 182a/05, 184a/04, 186b/03,
186b/05, 187a/04, 188a/09

[= 7]

ḥaltīt : Bkz. ḥıltīt.

ḥ. 41a/07, 86a/05 [2]

[= 2]

ḥaltit : Bkz. ḥıltīt.

ḥ. + ı + (3) 40a/08

ḥ. müntin 40a/08

[= 1]

ḥām : < Ar. Ham, olgunlaşmamış, işlenmemiş,
pişmemiş.

ḥ. 24a/06, 24b/02, 25a/06, 38a/01,
89b/05, 187b/04 [6]

ḥ. alcıyı 24a/06, 25a/06 [2]

ḥ. encīr südi 187b/04

ḥ. ḥurmā şuyıyıla 24b/02

ḥ. māsūyī 89b/05

ḥ. olursa 38a/01

[= 6]

ḥammām : Bkz. ḥammām.

ḥ. 66b/01

ḥ. tatlu şulu ḥ. 66b/01

ḥ. + a 57a/03

ḥ. tatlu şulu ḥ. 57a/03

[= 2]

ḥāmūz : < Ar. Ekşi, kekre

ḥ. + ı + (3) 25b/08

ḥ. ḳābız 25b/08

[= 1]

ḥamīr : < Ar. Hamur.

ḥ. 21a/04, 131b/02 [2]

ḥ. + i + (2) 117a/03

ḥ. + ile 73b/07, 100b/05 [2]

[= 5]

ḥammām : < Ar. Hamam.

ḥ. 70b/03, 76a/05, 78b/04, 103a/03 [4]

ḥ. daşına 103a/03

ḥ. şuyıyıla 78b/04

ḥ. tatlu şulu ḥ. 76a/05

ḥ. + a 4a/05, 6a/06, 49a/01, 49a/02,
50b/07, 65a/09, 69b/04, 73a/08, 75b/02,
75b/06, 78b/02, 78b/06, 81a/01, 88b/04,
89a/03, 89a/07, 90b/06, 91a/04, 91a/05, 91a/08,
91b/01, 116a/07, 159b/08 [23]

ḥ. tatlu şulu ḥ. 4a/05, 69b/04, 88b/04

[3]

ḥ. + da 76b/04, 76b/07, 77a/02,

188b/09 [4]

ḥ. + dan 71b/05

ḥ. + lara 74b/06

[= 33]

ḥanāzīr : < Ar. Sıracı adı da verilen bir tür
çıban.

ḥ. 108b/02, 109b/06 [2]

- h. + e 110a/04
[= 3]
- hanāzīr** : Bkz. hanāzīr.
h. 108a/06, 108a/06 [2]
h. + den 110a/01
h. + e 129a/08
h. + üñ 109b/09
h. ağzı 109b/09
[= 5]
- hendekükī** : <Far. Sarı yonca, kokulu yonca, yem bitkisi; (*Medicago falcata*).
h. 187b/02, 187b/07 [2]
bezr-i h. 187b/07
h. maṭbūhı 187b/02
[= 2]
- hanṭal** : <Ar. “hanṭal” Ebucehil karpuzu, acı elma, acı hıyar; (*Citrullus colocynthis*).
h. 2b/05, 4b/04, 5b/01, 36a/04, 53b/09, 54a/04, 77b/05, 83a/03 [8]
h. kabıyıla 54a/04
h. köki 2b/05, 53b/09 [2]
h. yaprağının şuyı 5b/01
şahm-ı h. 4b/04, 77b/05, 83a/03 [3]
h. + ı + (2) 54b/03
yaş h. 54b/03
h. + ıla 85a/05
şahm-ı h. 85a/05
[= 10]
- hār** : <Ar. Sıcak, kızgın, yakıcı, ateşli.
h. 7a/01, 8a/07, 24a/04, 33a/04, 34a/02, 36a/06, 37a/02, 60a/01, 85a/08, 93a/01, 95b/09, 100a/02, 104a/07, 104b/08, 104b/09, 156b/04 [16]
h. nesneyle 104a/07
h. veremdür 100a/02
- h. ola 104b/08, 104b/09 [2]
h. olsa 33a/04, 34a/02 [2]
h. olursa 24a/04, 93a/01 [2]
hılt-ı h. 7a/01, 36a/06 [2]
verem-i h. 8a/07, 37a/02, 60a/01, 95b/09, 156b/04 [5]
h. + dan 38b/01
[= 17]
- harāb** : <Ar. Harap, bozulmuş.
h. 171b/05
h. olsa 171b/05
[= 1]
- harāret** : <Ar. Hararet, sıcaklık.
h. 2a/05, 7a/01, 17b/03, 33b/03, 38b/03, 52b/08, 61a/01, 61b/07, 77b/08, 93b/07, 96b/07, 101a/03, 118a/07, 121b/05, 141a/07, 145a/01 [16]
h. olmaḡdur 38b/03
h. olmasa 52b/08
h. + den 60b/09
h. + dūr 22a/08
h. + e 187a/05
h. + i + (1) 14a/04, 95a/04, 137b/02, 147b/09, 165b/06, 165b/09 [6]
h. + i + (2) 128b/02
h. olan cerāḡata 128b/02
h. + i + (3) 97b/05
h. garīzeyi 97b/05
h. + inden 121b/04
ḡan h. 121b/04
[= 28]
- harbak** : <Ar. Çöplene otu, ak çöplene (*Helleborus album*) ve kara çöplene (*Helleborus orientalis*) olmak üzere başlıca iki türü vardır.

- h. 85b/07, 111b/02 [2]
h. + ı + (3) 3a/08, 13a/01, 18b/09,
49b/05, 86b/06 [5]
h. ebyaz 18b/09
h. esved 3a/08, 13a/01, 86b/06 [3]
h. esvedile 49b/05 [3]
h. + ıla 127a/07
[= 8]
- h̄arbaq̄** : Bkz. h̄arbaq̄.
h. 3b/03, 5a/02 [2]
h. + ı + (3) 20b/06, 41b/05 [2]
h. esved 20b/06, 41b/05 [2]
[= 4]
- h̄arbık** : Bkz. h̄arbaq̄.
h. 12a/07, 12a/08
kırş-ı h. 12a/07
[= 2]
- h̄ardal** : < Ar. Hardal otu, turpgillerden, sarı
çiçekli, deriyi yakıcı nitelikte olan ve tohumu
hekimlikte kullanılan, tadı acı, yıllık bir bitki;
(*Brassica nigra*).
h. 3b/08, 54a/03, 67a/06, 67a/07,
70a/02, 84b/07, 85b/06, 87a/01, 88b/05,
99b/05, 109b/07, 177a/03 [12]
h. yağı 70a/02
yaş h. 87a/01
h. + ıla 48b/06, 48b/08, 49a/08 [3]
[= 15]
- h̄areket** : < Ar. Hareket.
h. 13b/05, 43a/02, 43a/05, 43b/06,
96a/02, 99a/07, 105a/05, 107a/01, 107a/02,
107b/04, 119b/04, 132b/03, 139b/07, 141b/05,
142a/09, 143b/06, 146a/07, 163a/02, 166a/06,
166b/03, 167a/07, 167a/08, 167a/08, 168a/04,
171b/06, 173b/04, 175a/03 [27]
- h. éde 166b/03
h. édeler 119b/04
h. edemez 143b/06, 168a/04 [2]
h. eden 99a/07
h. éder 96a/02, 107a/02, 132b/03
[3]
h. éderseñ 166a/06
h. étdüre 13b/05, 173b/04 [2]
h. étdürmekden 43a/05
h. étdürseler 107a/01, 139b/07 [2]
h. étmede 175a/03
h. étmedendür 142a/09
h. étmege 146a/07
h. étmekdür 105a/05, 107b/04 [2]
h. étmemeden 163a/02
h. eylemez 167a/07
h. eyler 167a/08
h. eyleyen 43b/06, 167a/08 [2]
h. + den 138a/02, 163a/02 [2]
h. + i + (1) 166a/07
h. + i + (2) 3a/02
h. + inden 6b/04
ğidā h. 6b/04
[= 32]
- h̄aric** : < Ar. Hariç, dışarı çıkan, dışarda, dışta.
h. + de 56a/06
h. + den 11b/04
h. + e 64a/04, 141b/06, 145a/03,
163b/04, 163b/06 [5]
[= 7]
- h̄arir** : Ar. İpek
h. + den 53b/01
[= 1]
- h̄arnüb** : < Far. Keçi boynuzu ağacı; (*Ceratonia
siliqua*).

- h. 54b/02, 57b/03 [2]
h. şuyı 54b/02
h. + i + (3) 22a/01, 63a/07, 63b/05, 82b/05 [4]
h. nebî “Kara keçiboynuzu ağacı; (*Acacia decurrens*).” 63a/07
yaş. h. nebî 22a/01, 82b/05 [2]
yaş h. nebî bişmiş şu 63a/07
[= 6]
- hârre** : < Ar. Hareretli, kızgın, sıcak, yakıcı.
h. + i + (3) 84b/06
h. yâbis gıdâlar 84b/06
[= 1]
- hârva** : < Ar. Gene otu, gene gerçek, beydencir, hintyağı ağacı; (*Ricinus communis*).
h. 50b/08
h. yağı 50b/08
[= 1]
- hâş** : < Ar. “hâşş” Mahsus, özel.
h. + dur 23a/09
[= 1]
- hâşaf** : < ? Kandan hasil olan, kızıl kurdeşen. Krş. kurdeşeni, şerâ, nebâtü'l-leyyin.
h. 79b/04, 80b/08 [2]
[= 2]
- hâşbe** : < Ar. Kızamık hastalığı. Krş. kızamuğ.
h. 111b/03, 112a/02 [2]
[= 2]
- hâşıl** : < Ar. Meydana gelen şey.
h. 5b/06, 15b/05, 23a/08, 40b/05, 75b/06, 75b/06, 80b/09, 92a/02, 92a/04, 93a/08, 93a/09, 93b/06, 93b/07, 93b/09, 95a/02, 96b/07, 97b/03, 97b/06, 98b/01, 99a/06, 106b/07, 106b/08, 107a/09, 108b/07, 108b/08, 118b/06, 139a/01, 139b/02, 140a/01, 141a/06, 142b/02, 143b/08, 145a/09, 145b/05, 147b/02, 149b/05, 150a/04, 154b/06, 155b/04, 158b/09, 162a/04, 186a/03, 186a/05, 188b/04, 188b/05, 188b/05, 188b/06 [47]
felgamünî-yi h. 93b/06
h. ola 141a/06
h. olınca 143b/08
h. olması 92a/02
h. olmaya 99a/06, 139a/01, 140a/01, 145a/09, 149b/05, 158b/09 [6]
h. olmaz 142b/02
h. olmuş 5b/06
h. olsa 118b/06, 145b/05 [2]
h. olur 15b/05, 75b/06, 75b/06, 80b/09, 92a/04, 93a/08, 93a/09, 93b/07, 93b/09, 95a/02, 96b/07, 97b/03, 97b/06, 98b/01, 106b/07, 106b/08, 107a/09, 108b/07, 108b/08, 139b/02, 147b/02, 150a/04, 154b/06, 155b/04, 162a/04, 186a/03, 186a/05, 188b/04 [28]
hılt-ı şâlih h. olur gıdâlar 23a/08
h. + i + (1) 181b/09
h. + i + (3) 5a/06, 60a/09, 88b/06, 122a/08, 132a/08, 147b/05, 161b/07, 174a/09, 181b/04 [9]
h. kelâm 5a/06, 60a/09, 88b/06, 122a/08, 132a/08, 147b/05, 161b/07, 174a/09, 181b/04 [9]
[= 57]
- hass** : < Ar. Marul; (*Lactuca sativa*). Krş. mârül.
h. + i + (3) 187b/08
h. berrinüñ südi “Yaban marulu, zehirli marul; (*Lactuca virosa*).” 187b/08
[= 1]
- hasta** : < Far. Hasta. Krş. marîz.

- h. + ya 148a/04
[= 1]
- hastalık** : < Far.-T. Hastalık. Krş. maraz, ‘illet, renc.
h. + dan 6b/05, 142b/07 [2]
h. ʔurmuş kişiler 6b/05
h. ʔalkmış kişiler 142b/07
[= 2]
- haşhâş** : < Ar. Haşhaş; (*Papaver somniferum*).
h. 79a/07, 120b/02 [2]
dögülmüş h. 79a/07
kara h. yaprağı 120b/02
[= 2]
- haşhâş** : Bkz. haşhâş.
h. 61b/01
kışr-ı h. 61b/01
[= 1]
- hata** : < Ar. Hata, yanlış.
h. 142b/01, 144a/03, 145b/04 [3]
h. olmakdandır 142b/01
h. olsa 144a/03
[= 3]
- hatar** : < Ar. Tehlike.
h. + dur 115b/05, 157b/04
[= 2]
- hatarlu** : < Ar.-T. Tehlikeli.
h. + dur 157a/03, 156a/09 [2]
[= 2]
- hatmî** : < Ar. Hatmi çiçeğı.
Ebegömeçigillerden, bazı cinslerinin kök ve çiçekleri hekimlikte kullanılan, çok yıllık otsu bir süs bitkisi, ağaçküpesi; (*Athaea officinalis*).
h. 9b/01, 16a/06, 17a/04, 51b/02, 52a/03, 52b/01, 58a/05, 60a/02, 60a/08, 61a/07, 66b/06, 66b/09, 71a/02, 94b/08, 95b/04, 100b/04, 103a/03, 105b/03, 176a/07, 187b/04 [21]
bezr-i h. 187b/04
daķık h. 176a/07
h. köki 66b/09, 71a/02, 100b/04 [3]
h. lu‘abı 66b/06
h. unı 16a/06, 105b/03 [2]
h. yaprağı şuyından 17a/04
h. yaprağıyla 60a/02
varaķ-ı h. 61a/07
[= 22]
- hatmî** : Bkz. hatmî.
h. 57b/05
h. + yile 26b/02
[= 2]
- hattâ** : < Ar. Hatta, bundan başka.
h. 14a/04, 23b/02, 23b/07, 29a/01, 35b/08, 37b/07, 48a/01, 51b/01, 52a/03, 55b/01, 55b/05, 55b/09, 56a/01, 56a/09, 57a/01, 58a/03, 62a/04, 67b/04, 70a/06, 74b/08, 82a/03, 83a/05, 83a/06, 83a/07, 83b/01, 83b/01, 87b/01, 90b/03, 96b/08, 97a/08, 107b/05, 107b/06, 116a/06, 116a/08, 121b/01, 122b/01, 123a/02, 123a/04, 123a/08, 123b/01, 124b/01, 127b/03, 128a/08, 128b/01, 128b/07, 129a/02, 129b/03, 130a/01, 130a/01, 136b/07, 143b/08, 144b/02, 145a/01, 145a/06, 145b/04, 147a/02, 149a/02, 151a/02, 151b/03, 153b/07, 154a/02, 157b/02, 169a/09, 170b/06, 172a/07, 172a/09, 172b/01, 180a/09, 180b/02 [69]
[= 69]
- havâ** : < Ar. Hava.
h. 151a/04
h. + dan 184a/01
barîd h. 184a/01

- [= 2]
- hāvan** : <Far. “havān” Havan.
h. 52a/05, 127b/02 [2]
h. icinde 52a/05
h. icine 127b/02
h. + a 177b/06
h. + da 41a/09, 89a/06, 102b/08,
129a/01 [4]
[= 7]
- ḥavf** : <Ar. Korku, korkma.
ḥ. 105a/09, 133b/02 [2]
ḥ. édeler 133b/02
ḥ. étseler 105a/09
[= 2]
- ḥāya** : <Far. Taşak, testis.
ḥ. + ları + (2) 25b/04
[= 1]
- ḥayāt** : <Ar. Hayat, canlılık.
ḥ. + ı + (1) 48a/06
[= 1]
- ḥayırlı** : <Ar.-T. İyisi, faydalısı.
ḥ. + sı 7a/02
südüḡ ḥ. 7a/02
[= 1]
- ḥayli** : <Far. Oldukça.
ḥ. 58b/09, 125a/04 [2]
[= 2]
- ḥayr** : <Ar. İyilik, iyi, fayda.
ḥ. + a 172a/02
ḥ. yétişdürmez 172a/02
[= 1]
- ḥayvān** : <Ar. 1.Hayvan. 2. Canlılık, dirilik.
ḥ. 14a/06, 97b/02
rūḥ-ı ḥ. 97b/02
[= 2]
- ḥayyü'l-‘ālem** : <Ar. Kaya koruḡu; (*Rhodiola rosea*).
ḥ. 17b/06, 17b/08, 18a/03, 95a/09,
96b/01 [5]
ḥ. şuyı 18a/03, 96b/01 [2]
ḥ. suyına 17b/08
ḥ. suyını 17b/06
mā³-i ḥ. 95a/09
[= 5]
- ḥayz** : <Ar. Adet olma, regl olma.
ḥ. 112a/04
ḥ. ḡanından 112a/04
[= 1]
- ḥazā** : <Ar. Bu, o, şü.
h. 1b/01
[= 1]
- ḥazarān** : <Ar. “ḥazarān” Hint kamışı;
(*Bambusa arundinacea*).
ḥ. 47a/08
ḥ. cubuḡuyıla 47a/08
[= 1]
- ḥazaż** : Bkz. ḥuzaż.
ḥ. 110a/07, 138b/03 [2]
[= 2]
- ḥazaż** : Bkz. ḥuzaż.
ḥ. 43a/04
[= 1]
- ḥazaż** : Bkz. ḥuzaż.
h. 29b/08
[= 1]
- ḥazer** : <Ar. Sakınma, kaçınma, korunma. Krş.
ictināb, iḥtirāk.
ḥ. 26a/05, 107a/03, 107a/04, 110a/09,
113b/05, 114a/05, 119a/06, 133a/08, 149a/04,
156b/09, 175b/06 [11]

h.  deler 26a/05, 107a/04, 110a/09,
113b/05, 114a/05, 119a/06, 133a/08, 149a/04,
156b/09, 175b/06 [10]

[= 11]

hazım : < Ar. Sindirim.

h. + ları + (1) 28a/02

[= 1]

h zır : < Ar. Hazır.

h. 117b/02

mezk r yağlaruğ h. olanıyla
117b/02

[= 1]

heb : Bkz. hep.

h. 5b/02

[= 1]

hefte : < Far. Hafta.

h. + de 67a/09

[= 1]

hel k : < Ar. Mahvolma,  lme.

h. 148a/07, 170a/04, 171b/07 [3]

h.  der 170a/04

h. olmak 148a/07

h. olur 171b/07

[= 3]

helez n : < Ar. Kabuklu s m kl  b cek.

h. 7a/06

[= 1]

hel le : < Far. Helile otu, tohumları tıpta m shil
olarak kullanılan bir bitki; (*Terminalia*). Krş.
k bil .

h. 96a/05

şaru h. 96a/05

[= 1]

hel lec : Bkz. hel le.

h. 71b/03, 80a/07 [2]

mağb h h. 80a/07

h. + i + (3) 4b/03, 39a/05, 40b/07,
45a/01, 46b/09, 69a/09, 78a/06, 110a/03 [8]

h. aşfer 39a/05, 45a/01, 69a/09,
78a/06 [4]

h. aşferile 110a/03

h. esved 4b/03, 46b/09 [2]

h. m rebb yıla 40b/07

h. + ile 31a/07, 32b/09, 38b/07 [3]

h. + le 70b/02, 76b/03, 81a/08 [3]

[= 16]

hel lec t : < Ar. Helilecin  oğulu.

h. 80b/06

[= 1]

hely n : < Far. Kuşkonmaz; (*Asparagus
officinalis*). Krş. isf d c

h. 188a/02

h. mağb h  188a/02

[= 1]

hem : < Far. Hem, ve daha.

h. 49a/02, 88a/09, 162a/04, 165b/06,
165b/09, 165b/09, 186b/09 [7]

[= 7]

hem n : < Far. Heman, derhal.

h. 97b/08, 159b/07, 171a/01 [3]

[= 3]

hendeb  : Bkz. hind b .

h. 95a/09, 144a/07 [2]

h. şuyıyla 144a/07

m ³-i h. 95a/09

[= 2]

her : < Far. Her.

h. 14b/02, 20b/05, 25a/05, 25b/01,
25b/02, 25b/08, 29a/04, 29a/07, 29a/08, 29a/09,
29b/03, 29b/05, 29b/07, 29b/09, 30b/05,

30b/08, 30b/08, 31a/03, 34b/06, 34b/07,
35b/03, 35b/04, 37b/01, 37b/01, 39b/07,
41a/07, 41a/08, 42b/04, 43b/03, 43b/05,
43b/06, 43b/09, 45a/04, 45a/05, 45a/08, 45a/09,
46b/08, 46b/09, 47a/01, 49a/02, 52a/01, 52a/02,
53a/01, 53a/03, 55a/09, 55b/04, 66b/03, 66b/08,
67a/08, 67b/02, 68a/03, 68a/05, 69b/08, 69b/09,
70a/05, 72a/06, 72b/07, 72b/08, 76a/08, 76b/06,
76b/09, 77a/01, 77a/02, 77a/04, 79a/08, 80b/02,
89b/04, 95b/09, 96b/08, 97a/04, 98b/09,
104b/08, 104b/09, 113a/02, 113a/02, 115b/03,
115b/03, 117b/05, 117b/05, 121a/09, 122a/08,
124b/04, 125b/01, 125b/05, 125b/07, 127a/02,
127b/08, 128a/02, 128a/09, 129a/01, 129a/08,
129b/01, 129b/02, 129b/09, 130a/07, 130a/09,
131a/01, 131b/08, 132b/01, 134b/01, 141a/03,
142b/05, 143a/06, 143a/08, 149a/05, 149b/07,
159b/02, 161b/07, 170b/04, 170b/06, 172b/01,
172b/06, 174b/05, 177b/03, 177b/04, 177b/05,
177b/08, 181a/04, 183b/01, 183b/02, 183b/02,
188a/04, 188a/07 [123]

[= 123]

her-bār : <Far. Her defa, daima.

h. 50a/02

[= 1]

her-bārī : Bkz. her-bār.

h. 64a/03, 105a/02, 105a/03, 144b/07

[4]

[= 4]

herīse : <Ar. Keşkek yemeği.

h. 139a/07, 176b/09, 26a/02 [3]

[= 3]

heyecān : <Ar. Heyecan, coşma, coşkunluk.

h. 5b/09

h. éder 5b/09

[= 1]

hey'et : <Ar. 1. Şekil, suret. 2. Görünüş. 3.

Hal, durum.

h. 179a/04

yaramaz h. üzerine 179a/04

h. + i + (1) 142a/09

‘uzvuñ h. 142a/08

[= 2]

hezār-cişān : <Far. Ören gülü, ak asma, ak sarmaşık, bin kulaç; (*Vibirnum gallarum- vitis nigra*).

h. 5b/01

[= 1]

hıfz : <Ar. Metinde, saklama, şeklini koruma.

h. 163a/01

h. édeler 163a/01

[= 1]

hıfz : Bkz. hıfz.

h. 151b/07, 160b/05, 169a/09 [3]

h. éder 151b/07

h. eyleye 169a/09

h. olma 160b/05

[= 3]

hılt : <Ar. Karışım, besinlerin midede sindirildikten sonra dönüştükleri kan, balgam, safra ve sevda (kara safra) maddelerinden her biri.

h. 6a/01, 6a/04, 17a/09, 38b/04, 39a/01, 46b/05, 92b/07, 96a/05, 108b/01, 122a/08, 139a/01 [11]

h. döküldüğü vañt 108b/01

h. dökülmenün ‘alāmeti 6a/01

h. ğalabesinden 46b/05

tīz h. dökülmekdendir 38b/04

tīz h. dökülmekdür 39a/01

- h. + dur 5b/07, 22a/09, 28b/08 [3]
 yelmeşük h. 22a/09
- h. + ı + (1) 120b/06
 h. + ı + (2) 22b/02, 32b/04, 82b/01,
 89a/02, 99a/09, 134b/05 [6]
 yelmeşik h. 22b/02
 h. + ı + (3) 2b/09, 7a/01, 23a/07,
 23a/08, 28a/03, 65b/03, 82a/08, 102a/08,
 178b/09 [9]
 h. balgamī 2b/09
 h. ğālib 28a/03
 h. ğālīzdür 82a/08
 h. hār 7a/01
 h. şālih hāşıl olur ğıdālar 23a/08
 h. sevdāvīden 23a/07, 65b/03 [2]
 h. sevdāvīdür 178b/09
 h. sevdāyı 102a/08
 h. + lar 105a/01
 muhtelif h. 105a/01
 h. + ları + (2) 76a/02
 [= 32]
- hult** : Krş. halt.
 h. 41b/01
 h. édüb 41b/01
 [= 1]
- hinnā** : Bkz. hinnā.
 h. 54a/09
 h. yağı 54a/09
 h. + yıla 82b/06
 [= 2]
- hinnā** : <Ar. Kına ağacı; (*Lawsonia inermis*).
 Krş. kına.
 h. 35b/09, 68b/08, 69a/02, 76b/09,
 81b/07, 87b/06, 87b/08, 88a/01 [8]
 h. yaprağı 35b/09
- [= 8]
- hinzir** : <Ar. Domuz.
 h. 9b/05
 h. yağında 9b/05
 h. + e 108b/03
 h. + üñ 108b/05
 [= 3]
- hışrum** : <Ar. “hışrım” koruk, üzüm kuruğu.
 h. + ıla 29a/01
 [= 1]
- hıssi'l-himār** : <Ar. “hassü'l-himār” Eşek
 marulu; (*Sonchus oleraceus*).
 h. 127a/01
 aşı-ı h. 127a/01
 [= 1]
- hıyar** : <Ar. Hıyar, salatalık; (*Cucumis
 sativus*). Krş. kıssā.
 h. 38b/05, 95b/01, 104b/04 [3]
 h. çekirdegi 38b/05
 h. şuyıyıla 95b/01, 104b/04 [2]
 h. + ı + (2) 39b/01
 [= 4]
- hıyar-şenber** : <Ar. Hıyarçember, acur; (*Cassia
 fistula*).
 h. 37b/02
 h. ici 37b/02
 [= 1]
- hiç** : <Far. Hiç.
 h. 103b/07
 [= 1]
- hicāb** : <Ar. 1. Perde, zar. 2. Bölme,
 bölünmüş, küçük kemik kırılması.
 h. 149b/08
 h. + a 147b/08, 148a/01, 150a/05,
 154b/02, 156b/03 [5]

- h. + da 150a/04
[= 4]
- h. + ı + (1) 147a/03
[= 8]
- hiddet** : < Ar. Öfke, keskinlik.
h. + i + (1) 138a/05
[= 1]
- hikāyet** : < Ar. Hikaye, anlatma.
h. 38a/03
h. êder 38a/03
[= 1]
- hikke** : < Ar. Kaşıntı.
h. 65a/01
[= 1]
- hîle** : < Ar. Oyun, aldatma.
h. 56a/08, 184a/07 [2]
h. êdeler 184a/07
h. + yi + (2) 48b/09
[= 3]
- himār** : < Ar. Eşek. Bkz. eşek.
h. 14b/02, 127a/08 [2]
ḵıṣṣā³-i h. “Bkz. ḵıṣṣā³ü’l-himār.”
14b/02
ḵıṣṣā³-i h. ‘aşāresi 127a/08
[= 2]
- hindebā** : Bkz. hindübā.
h. 36a/07, 136b/04 [2]
h. şuyı 36a/07
h. şuyıyıla 136b/04
[= 2]
- hindī** : < Ar. Hindistan ile ilgili.
h. 24b/01, 29a/09, 42a/03, 84b/08 [4]
huzaż-ı h. 24b/01
milh-i h. 29a/09
şādenec-i h. 42a/03
şaytarac-ı h. 84b/08
- hindibā** : Bkz. hindübā.
h. 96a/09
h. şuyı 96a/09
[= 1]
- hindūsitān** : Hindistan.
h. 32a/05
h. kozi yağıyla “Hindistan cevizi;
(*Cocos nucifera*).” 32a/05
[= 1]
- hindübā** : < Ar. Acıkıcı, acıkulak; (*Cichorium
endiva*).
h. 61b/06, 78a/01, 78a/08, 126a/01 [4]
bezr-i h. 78a/01
h. şuyı 78a/01
[= 4]
- hīrī** : < Ar. Şebboy; (*Flos chirenti cheiri*).
h. 14b/09
h. yağı 14b/09
[= 1]
- hiss** : < Ar. Duyu, his.
h. 26a/06, 59a/07, 64a/01, 64a/02,
121a/07, 147b/04, 155b/02, 171b/06 [8]
h. êde 59a/07
h. êtmeye 121a/07
h. olınsa 26a/06
h. olmaz 64a/02
h. olur 155b/02
[= 8]
- hırva^c** : Bkz. harva^c.
h. 16b/04
[= 1]
- hōd** : < Far. Kendi.
h. 169b/08, 170b/04 [2]
[= 2]

hōş : <Far. Hoş, iyi, iyileşmiş.

h. 47a/07, 137b/04 [2]

h. olur 137b/04

[= 2]

hubbāzī : <Ar. Ebegümece; (*Malva sylvestris*).

Krş. emegömece.

h. 58a/05, 61a/08 [2]

h. bişmiş şü icinde 58a/05

[= 2]

hubbāzī : Bkz. hubbāzī.

h. 28b/02, 60a/09 [2]

h. bişmiş şuya 60a/09

[= 2]

hubs : <Ar. Murdarlık, pislik. Krş. sıfl.

h. + ı + (3) 95b/05

h. raşasıla “Kalay pası.” 95b/05

[= 1]

hubsü'l-fızza : <Ar. Gümüş pası, gümüş köpüğü, gümüş pisliği.

h. 18b/05, 77b/07 [2]

[= 2]

hubsü'l-hadīd : <Ar. Demir boku. Krş. demür bokı.

h. 10b/02, 12a/02, 32a/04

[= 3]

hubsü'r-raşşas : <Ar. Kalay pası.

h. 19a/06

[= 1]

hudūs : <Ar. Sonradan ortaya çıkma.

h. + ı + (2) 92b/09

beşrelerüñ h. 92b/09

[= 1]

hukq : Ar. Boşluk, oyuk.

h. 135b/04

h. verekte 135b/04

[= 1]

hukne : <Ar. Makattan ilaç şırınga etme, lavman.

h. 3a/02, 48a/07, 116b/06, 116b/08,

183a/04 [5]

h. edeler 3a/02, 48a/07, 116b/08,

183a/04 [4]

h. + ı + (3) 3a/02

h. hāddeyle 3a/02

h. + lerle 65b/02

[= 7]

hulbe : <Ar. Çemen otu, boy tohumu; (*Foenum-graecum*).

h. 8b/01, 9a/02, 16a/06, 36b/04,

37a/08, 52a/02, 67a/01, 67a/07, 71a/02, 72a/02,

73b/03, 102b/05, 102b/09, 109a/06 [14]

h. lu‘ābı 8b/01

h. lu‘āblarıyla 71a/02

h. lu‘ābıyla 102b/09, 109a/06 [2]

h. lu‘ābıyla 73b/03

h. şuyıyla 36b/04

h. unı 16a/06, 67a/07 [2]

lu‘āb-ı h. 102b/05

[= 14]

hulbe : Bkz. hulbe.

h. 37a/05, 71b/05 [2]

h. lu‘ābıyla 71b/05

[= 2]

hūlincān : <Far. “havlincān” Havlıcan, zencefilgillerden aynı adla adlandırılan kök sapları baharat olarak kullanılan güzel kokulu bir bitki; (*Galanga officinalis*).

h. 46b/08

[= 1]

hulv : <Ar. Tatlı.

- h. 76b/05
[= 1]
- ḥumās** : Bkz. “ḥummāz”.
- h. 118a/02
h. yaprağı 118a/02
[= 1]
- ḥummā** : <Ar. Başta sıtma olmak üzere ateşli hastalıklara verilen genel ad.
h. 94a/02, 95a/05, 112a/06, 148a/02 [4]
h. olmakdur 94a/02
h. + i + (3) 167a/01
h. dāyime 167a/01
[= 5]
- ḥummāz** : <Ar. Kuzukulağı otu; (*Rumex acetosella*).
h. 42b/09
h. köki 42b/09
[= 1]
- ḥumre** : <Ar. Yılcık, alazlama.
h. 92a/07, 95a/01, 95a/01, 95a/06 [4]
[= 4]
- ḥurf** : <Far. Su teresi tohumu, acı tere tohumu; (*Nasturtium officinale*). Krş. cercir, cercir.
h. 49a/06
h. + ı + (2) 47b/06
h. + ıla 18b/09
[= 3]
- ḥurmā** : <Ar. Hurma; (*Phoenix dactylifera*).
h. 13a/01, 24b/02, 53b/07, 178a/01 [4]
ḥām h. şuyıyla 24b/02
h. çekirdegi 13a/01
h. çekirdegi küli 53b/07
h. + yıla 73b/05, 145b/07 [2]
acı h. 73b/05
dögülmüş h. 145b/07
- [= 6]
- ḥurmel** : <Ar. “ḥarmal” Üzerlik otu, mahmur çiçeği; (*Peganum harmala*). Krş. yüzerlik.
h. 55a/04
[= 1]
- ḥurrāc** : <Ar. Çıban. Har ve büyük olan çıban, yemek üzerine hareket eden kişilerde oluşur.
h. 99a/07, 104b/08, 104b/09 [3]
[= 3]
- ḥuşūşā** : <Ar. Başkaca, ayrıca.
h. 9b/03, 15b/02, 23a/06, 34b/02, 44a/04, 52b/06, 57a/04, 62b/02, 65b/03, 79a/03, 82a/01, 118a/05, 118a/06, 120a/07, 127b/07, 139b/05, 141a/04, 156a/09, 165a/02, 170a/01, 173b/05, 176b/03, 184b/07 [23]
[= 23]
- ḥuşūşā** : Bkz. ḥuşūşā.
h. 7a/01, 19b/08, 114a/08, 146b/01 [4]
[= 4]
- ḥuşūnet** : Ar. Sertlik, katılık.
h. 154b/06
[= 1]
- ḥuzāz** : <Ar. Konak, başta olan kepek. Krş. kūla.
h. 66a/04
h. + uḥ 66a/03, 66a/06 [2]
h. sebebi 66a/06
[= 3]
- ḥużāz** : <Ar. Topalak, kırkboğum bitkisi ve bundan elde edilen bir tür ilaç; (*Cyperus rotundus*). Krş. fīlezec, su‘d, ḥaḥāz, ḥużuż.
h. 32b/01, 32b/06, 41a/05, 129a/05 [3]
h. + ı + (3) 24b/01
h. hindī 24b/01
[= 4]

ḥuzūz : Bkz. ḥuzaẓ.

ḥ. 18a/02

[= 1]

ḥüküm : < Ar. Hüküm, emir.

ḥ. + i + (1) 20a/03, 20a/04 [2]

anuḡ ḥ. 20a/03

[= 2]

ḥümeyyāt : < Ar. Sıtmalar, hastalıktan dolayı vücutta hasıl olan şiddetli hararetler, ateşler.

ḥ. + ı + (3) 136a/02

ḥ. reddiye 136a/02

[= 1]

ḥünsā : < Ar. Çirişlik otu; (*Asphodelus ramosus*). Krş eşrās.

ḥ. 176a/07

ḥ. köki 176a/07

[= 1]

I

ılāḥana : < Gr. “laḥana” Lahana; (*Brassica oleracea*).

ı. 91a/01

ı. bişmiş şü 91a/01

[= 1]

ılāḥāna : Bkz. ılāḥana.

ı. 98a/03

şāmī ı. 98a/03

[= 1]

ılıcaḡ : Ilık.

ı. 9b/01, 14b/05, 159b/08, 176a/09,

176b/03, 176b/05 [6]

ı. şuya 176b/05

ı. şuyıla 9b/01, 159b/08, 176a/09

[3]

ı. yağı 176b/03

[= 6]

‘mebü’s-ḡaleb : < Ar. Tilki üzümü, it üzümü; (*Solanum nigrum*). Krş. it üzümü.

‘ı. 2a/06, 7a/03, 30a/01, 32b/07,

33b/01, 36a/07, 60a/03, 61a/07, 61b/04, 61b/05, 104b/04, 136b/01, 144a/08 [13]

‘ı. şuyı 2a/06, 7a/03, 33b/01,

36a/07, 61b/05, 136b/01 [6]

‘ı. şuyıyla 30a/01, 61b/04,

104b/04, 144a/08 [4]

‘ı. ‘uşāresi 32b/07

[= 13]

ırak : Uzak.

ı. + da 48b/04

ı. + dayısa 47a/06

[= 2]

ıraklık : Uzaklık.

ı. + ı + (ıraklık.ı) + (1) 174a/03

[= 1]

ırıl- : Kırılmak. Krş. şın-.

ı.-mak 138b/07

[= 1]

‘ırku’n-nisā : < Ar. Siyatik.

‘ı. 143a/02, 143a/04 [2]

‘ı. zahmetinde 143a/02, 143a/04 [2]

‘ı. + yıla 143b/02

[= 3]

ışıcak : Sıcak.

ı. 150b/01

ı. édüb 150b/01

ı. + la 51b/01

[= 2]

ısıcak : Sıcak.

1. 156b/05
 1. gül yağıyla 156b/05
- [= 1]

ısır- : Isırmak.

- 1.-alar 44b/06, 44b/06 [2]
 - 1.-duğı 185b/08, 185b/09, 186a/04 [3]
 1. cerāḥata 185b/08
 1. kimesnede 186a/04
 1. yerlerde 185b/09
 - 1.-madan 185a/04
 - 1.-masına 185a/08, 185b/03, 185b/04, 186a/02 [4]
 - 1.-masında 188b/04
 - 1.-masından 186a/02
 - 1.-masınur 184b/07
 - cānavarlar 1. beyānındadır 184b/07
 - 1.-masıyla 186b/01
 - 1.-mıṣ + (2) 184b/03, 184b/05 [2]
 - 1.-sa 185a/05, 186b/02 [2]
- [= 18]

ısrıgan : Isırgan otu; (*Urtica*). Krş. encere, kuraş.

1. 85b/01
 1. diken tohumu 85b/01
- [= 1]

ısla- : Islatmak.

- 1.-yalar 138a/04
- [= 1]

ıslāh : < Ar. Düzeltme, iyileştirme.

1. 28a/06, 125a/07 [2]
 1. edeler 28a/06, 125a/07 [2]
- [= 2]

ıslan- : Islanmak.

- 1.-mıṣ 113a/07

- 1.-mıṣ + (1) 63a/01
 - 1.-mıṣ + (2) 133a/04, 137b/08 [2]
 1. eski bez 133a/04
 1. noḥūz şuyın 137b/08
- [= 4]

ıslat- : Islatmak.

- 1.-alar + (ıslad-alar) 12a/05, 20b/03, 53a/04, 177b/05 [4]
 - 1.-ub + (ıslad-ub) 95b/03, 101a/08, 101b/01, 115a/01 [4]
 - 1.-urlar + (ıslad-urlar) 183b/06
- [= 9]

ıtrifil : < Ar. Bir tür macun. Krş. ma'cūn.

1. + i + (3) 70b/02, 84b/03, 84b/03 [3]
 1. kebīre 84b/03
 1. şağīr 70b/02, 84b/03 [2]
- [= 3]

İ

iblik : Bkz. iplik.

- i. + e + (iblig.e) 47b/02
 - i. + ile + (iblig.ile) 133a/03, 152b/01
- [2]

ketān i. 133a/03, 152b/01 [2]

[= 3]

ibn-i 'ars : < Ar.-T. Gelincik denen hayvan.

- i. 186a/01
- [= 1]

ibn-ü hubal : (1117-1213) Bağdatlı diye bilinen, Anadolu'da yaşamış bir hekim.

- i. 184b/01

[= 1]

ibtidā : < Ar. Başlama, başlangıç.

- i. 26b/07
- i. + da 33a/07, 110b/04, 110b/08 [3]
- i. + dur 23a/01
- i. + sında 19b/02, 28a/08, 36a/07 [3]
- burında olan beşrelerüñ i. 19b/02
- marazüñ i. 28a/08
- i. + y1 + (3) 36b/01
- i. marazda 36b/01
- [= 9]
- ic** : Bkz. iç.
- i. 36a/02, 100a/03, 108a/03, 169a/01, 172b/06, 172b/08, 173a/03, 173a/04, 175a/01, 176b/08, 177a/07, 178a/09, 179a/04, 179a/08, 185a/02, 185b/07, 185b/07, 185b/08 [18]
- bellütuñ i. kabuğı 36a/02
- budun i. yüzinde 100a/03
- eski i. yağıyla 177a/07
- geyik i. yağıyla 185b/07
- i. taraf 173a/04
- i. yağından 185a/02
- i. yağları 179a/04, 179a/08 [2]
- i. yağlarıyla 179a/04, 179a/08 [2]
- i. yüz çıkmak ‘alāmeti 172b/08
- i. yüze 169a/01, 172b/06, 173a/03
- [3]
- i. yüzine 175a/01
- keçinüñ i. yağı 178a/09
- ördegüñ i. yağıyla 185b/07
- şığırıñ i. yağı 176b/08
- timsāhuñ i. yağını 185b/08
- tuzsız i. yağı 108a/03
- i. + i + (1) 37b/02, 60a/05, 60a/07, 66b/08, 68a/03, 75a/04, 89a/08, 96b/09, 98b/02, 176b/08 [10]
- dānenüñ i. 96b/09
- delügüñ i. 68a/03
- etmek i. 60a/05, 60a/07, 176b/08
- [3]
- ḥabbü’l-bān i. 75a/04
- ḥıyārşenber i. 37b/02
- ķavun çekürdegi i. 89a/08
- ķavun çekirdegi i. 66b/08
- i. + i + (2) 184b/01
- i. + in 87a/08, 185b/01 [2]
- cerāḥatuñ i. 185b/01
- i. + inde 2b/03, 2b/04, 2b/07, 3a/06, 3b/01, 5a/01, 6b/02, 9b/06, 14a/06, 14b/01, 15a/09, 20a/05, 27a/05, 28b/01, 30a/02, 31b/04, 33b/09, 37b/03, 42b/09, 48a/02, 51b/05, 51b/08, 52a/05, 55b/02, 55b/06, 58a/06, 63a/06, 64b/04, 67a/03, 68a/06, 68b/02, 71b/07, 92b/01, 93b/01, 95a/03, 98b/05, 101b/09, 105a/01, 106b/07, 108a/08, 113a/06, 114b/06, 115a/06, 118b/06, 121a/04, 122a/07, 123a/05, 130b/08, 145a/07, 151b/02, 151b/03, 153a/02, 155a/02, 156b/02, 183b/06 [55]
- anuç i. 5a/01, 122a/07, 123a/05 [3]
- ayran i. 183b/06
- bezr-i ketān lu‘ābı i. 51b/08
- burın i. 20a/05, 95a/03 [2]
- cerāḥatuñ i. 118b/06
- cevzü’s-servi bişmiş şu i. 63a/06
- et i. 93b/01
- havān i. 52a/05
- ḥubbāzı bişmiş şu i. 58a/06
- ķamış i. olan şarı 31b/04
- ķız südi i. 6b/02
- ķulaķ i. olanuç vaca‘ı 15a/09
- mī‘a-i sā‘īle i. 55b/02
- şu i. 37b/03

şīrġan i. 51b/05	89b/04, 96a/07, 96a/08, 98b/04, 99a/05, 99a/05,
şirlġan i. 3b/01	100a/07, 101a/06, 112b/05, 121b/08, 137b/01,
ʿużv i. 92b/01	137b/08, 179b/07, 186b/04 [24]
veremlerüñ i. 101b/09	i.-er 184a/08
zarf i. 106b/07, 108a/08 [2]	i.-megile 47a/07, 66a/08 [2]
zeyt i. 9b/06	müşhil i. 66a/08
i. + indeki 64b/01	şu i. 47a/07
mā ³ -i kumkum i. sünbül 64b/01	i.-mek 7b/05, 176a/08, 186b/09,
i. + inden 166a/09, 186a/03 [2]	188b/09 [4]
ķabarcuķlar i. 186a/03	eski şarāb i. 7b/05, 186b/09 [2]
i. + ine 20a/01, 57b/04, 57b/06, 63a/08,	mümyā i. 176a/08
74b/03, 87a/09, 110b/07, 114a/06, 114b/07,	i.-mekden 101a/05
117b/03, 123b/04, 123b/08, 127b/02, 136b/06,	şu i. 101a/05
143a/01, 151a/06, 154b/07, 183b/09 [18]	[= 35]
ābzın i. 183b/09	icer : Bkz. içerü.
aġız i. 20a/01	i. + de 56a/07, 79b/03 [2]
barmaġın i. 110b/07	i. olan giciyüġe 79b/03
cerāhatuñ i. 114b/07	[= 2]
derüñde olan ķarķanuñ i. 123b/08	iceri : Bkz. içerü.
dögülmüş ketān i. 117b/03	i. + ye 155b/03, 157b/02, 161b/01,
eski ketān bezi i. 136b/06	170a/06, 173a/06 [5]
havān i. 127b/02	[= 5]
mafşal i. 143a/01	icerü : Bkz. içerü.
sibistān i. 74b/03	i. 27b/09, 116a/08, 116b/01, 147a/02
uşak bişmiş şu i. 57b/04	[4]
i. + ini 15a/04, 185b/06 [2]	yaġuñ i. girmesi 116a/08
cerāhatuñ i. 15a/04	i. + sine 18b/08, 63b/03, 147a/05,
etmek i. 185b/06	156b/07 [4]
i. + iyile 72a/02	kemük i. 147a/05
etmek i. 72a/02	i. + ye 60b/02, 141b/07, 146b/09,
[= 110]	147b/08, 156a/09 [5]
ic- : Bkz. iç-.	[= 13]
i.-e 39a/08, 48b/05, 65a/05 [3]	icir- : Bkz. içir-.
i.-eler 26a/07, 47b/07, 48a/02, 48a/04,	i.-mesine 184a/07
49a/07, 61a/04, 80a/08, 80a/08, 80b/02, 88b/05,	i.-seler 184a/08

[= 2]
ictināb : < Ar. Sakınma, çekinme, uzaklaşma.
Krş. hāzer, ihtirāz.
i. 43a/05, 69b/02, 182b/04 [3]
i. edeler 43a/05, 69b/02, 182b/04
[3]
[= 3]
icün : “içün” İçin.
i. 21a/01
[= 1]
icür- : Bkz. içür-.
i.-eler 85a/04, 94b/02, 112b/02,
113a/04, 114b/03, 117a/05, 117a/06 [7]
[= 7]
iç : İç, insanın ya da herhangi bir şeyin içi.
i. + inde 51b/04
mayınçınıh i. 51b/04
i. + indikini 108a/05
i. + ine 106a/04
yarılmış veremün i. 106a/04
i. + lerinde 8a/03
[= 4]
iç- : İçmek.
i.-eler 26a/08, 32a/03, 50a/07, 50b/03,
50b/04, 50b/05, 79a/05, 80a/02, 100a/09,
137a/09, 186b/02 [11]
[= 11]
içer : Bk. içerü.
i. + den 26a/09
i. + sinde 7b/09
kulağuş i. 7b/09
[= 2]
içerü : İçeri.
i. 139b/06
[= 1]

içür- : İçirmek.
i.-eler 49a/05, 112b/09, 113a/03 [3]
[= 3]
ifnā : < Ar. Yok etme, tüketme.
i. 135a/04
i. edeler 135a/04
[= 1]
ifrāt : < Ar. Aşırılık.
i. 23b/07, 24a/01, 90b/07 [3]
i. étse 24a/01
i. olsa 90b/07
i. olub 23b/07
i. + ıla 11b/02, 24b/05, 25b/03, 49b/08,
50a/06, 91b/07 [6]
[= 9]
igne : İğne.
i. 112b/01
i. + siyile 126b/02
maqtül demür i. 126b/02
i. + yle 84a/06, 98b/05 [4]
[= 4]
iğtisāl : < Ar. Gusletme, yıkanma.
i. 78b/04
i. edeler 78b/04
[= 1]
iḥāta : < Ar. Bir şeyin etrafını çevirme, sarma,
kuşatma.
i. 142a/02
i. etmişlerdür 142a/02
[= 1]
iḥmāl : < Ar. Ehemmiyet vermeme, boşlama,
savsaklama.
i. 60b/02
i. eyleyüb 60b/02
[= 1]

ih̄rāc : <Ar. Dışarı atma, çıkarma.

i. 32b/05, 69a/06, 179a/01

i. edeler 69a/06, 179a/01 [2]

i. etmekdür 32b/05

[= 3]

ih̄rāk : <Ar. Yakma, yakılma.

i. 24b/09, 31a/03, 54a/05, 69a/01,
90a/05 [5]

i. edeler 31a/03

i. etdükdən 54a/05

i. olmuş mǎzū 24b/09, 69a/01 [2]

i. olmuş yengeci 90a/05

[= 5]

ih̄rāk : Bkz. ih̄rāk.

i. 18b/05, 42b/01, 43b/04, 45a/06,
53a/08, 178b/06 [6]

i. edeler 42b/01, 43b/04 [2]

i. edüb 53a/08

i. olmuş arpa 45a/06

i. olmuş mersin 18b/05

i. olmuş sirke cökelegi 178b/06

[= 6]

ih̄tibās : <Ar. Tutulma, tutukluk.

i. +ı+(3) 161b/06

i. bevl “İdrar zorluğu.” 161b/06

[= 1]

ih̄tilāṭ : <Ar. Karışma, katışma.

i. 148a/04

[= 1]

ih̄timām : <Ar. Dikkatle, gayretle çalışma,
özenle iş görme.

i. 81b/06

[= 1]

ih̄tirāk : <Ar. “ih̄tirāk” Tutuşup yanma.

i. 38b/02

dilde i. olanuñ ‘ilâcın 38b/02

[= 1]

ih̄tirāz : <Ar. Sakınma, çekinme. Krş. h̄azer,
ictināb.

i. 4a/08, 78b/01, 78b/03, 79a/04,

101a/04, 101a/05, 106a/03, 106a/04, 106a/05,
154b/02, 162a/06, 170b/09, 183b/05 [13]

i. ede 106a/03, 106a/04 [2]

i. edeler 4a/08, 78b/01, 78b/03,
79a/04, 101a/04, 101a/05, 106a/05, 154b/02,
162a/06, 170b/09, 183b/05 [11]

[= 13]

ih̄tiyāc : <Ar. Gereklilik, muhtaçlık.

i. 95b/07, 106a/05, 160b/04, 162b/03,
170a/09, 173b/07, 176b/05 [7]

i. olunmaz 176b/05

i. olunur 162b/03, 170a/09, 173b/07

[3]

i. olmaz 160b/04

i. olsa 106a/05

i. olur 95b/07

[= 7]

ih̄tiyāc : Bkz. ih̄tiyāc

i. 80b/07, 153b/05 [2]

i. olunur 80b/07

i. olursa 153b/05

[= 2]

ih̄tiyār : <Ar. Seçme, seçilme.

i. 21a/01

i. eylemiş 21a/01

[= 1]

ih̄tiyārsuz : <Ar.-T. İhtiyarsız.

i. 59b/07

[= 1]

ih̄tiyārsuz : Bkz. ih̄tiyārsuz.

i. 64a/03, 64a/05 [2]

[= 2]

iki : İki sayısı.

i. 1b/05, 4b/05, 11a/05, 12a/08,
25a/06, 29b/06, 34b/07, 34b/09, 35b/04,
39b/01, 46b/08, 46b/09, 52a/04, 52a/08,
53b/04, 59b/02, 65b/09, 67b/05, 77a/01,
77a/03, 78a/08, 83b/06, 85b/02, 92a/08, 92a/09,
97a/08, 110a/06, 66b/05, 119b/07, 125b/05,
126a/04, 128a/09, 128b/07, 129a/01, 130a/09,
131b/08, 132a/02, 132a/04, 133a/03, 137b/04,
140b/07, 141a/05, 144b/07, 148b/08, 152a/06,
152a/06, 152a/07, 154b/05, 155b/09, 160a/03,
160b/04, 172a/01, 172b/09, 173b/03, 174a/02,
174a/04, 174a/06, 174b/07, 175a/07, 177b/01,
177b/04, 183b/02, 183b/08, 186a/06, 186b/08
[65]

i. başlu şargu 66b/05

i. bucuğ dirhem 4b/05, 85b/02,
132a/02 [3]

i. cüz 12a/08, 25a/06, 29b/06,
34b/07, 110a/06, 126a/04, 131b/08, 177b/01,
177b/04 [9]

i. deng 183b/02, 183b/08 [2]

i. dirhem 35b/04, 46b/08, 46b/09,
52a/08, 53b/04, 77a/01, 77a/03, 78a/08,
125b/05, 128a/09, 129a/01, 130a/09 [12]

i. dirheme 186b/08

i. gün 59b/02, 65b/09 [2]

i. günde 137b/04

i. päre 39b/01

i. pärede 160b/04

i. päredür 160a/03

i. rıtlı 132a/04

on i. dirhem 128b/07

şargunun i. tarafı 140b/07

şığırın i. bögregini 11a/05

yigirmi i. bucuğ dirhem 132a/02

yüz otuz i. faşl 1b/05

zekerün i. tarafı 172b/09

i. + nün 129b/08

i. üzerine 129b/08

i. + si 90b/01, 160a/02, 160a/04,
169b/07, 169b/07, 176b/04 [6]

kol kemüklerinün i. 160a/02

i. + sin 10a/03, 33a/01 [2]

i. + sinden 137a/09

i. + sindense 163b/03

i. + sine 9a/06

i. + sini 113a/04, 54a/05 [2]

i. + siyile 79b/02

[= 80]

ikinci : İkinci.

i. 5b/04, 8a/08, 17b/03, 32b/07,
39b/04, 45a/09, 63a/02, 67b/08, 75b/02, 93a/07,
102a/02, 111b/03, 136a/07, 155a/08, 168a/01,
180b/03 [16]

altmış i. faşıl 75b/02

elli i. faşıl 63a/02

faşl-ı i. 5b/04

i. günde 8a/08

kırk i. faşıl 45a/09

on i. faşıl 17b/03

otuz i. faşıl 39b/04

seksen i. faşıl 102a/02

toğsan i. faşıl 111b/03

yétmiş i. faşıl 93a/07

yigirmi i. faşıl 32b/07

yüz i. faşıl 136a/07

yüz on i. faşıl 155a/08

- yüz otuz i. faşl 180b/03
yüz yigirmi i. faşl 168a/01
[= 16]
- ikişer** : İkişer.
i. 183a/01, 188a/07 [2]
i. dirhem 183a/01, 188a/07
[= 2]
- iklîl** : <Ar. Boya çıkartılan bitki kökleri, yaprakları.
i. + i + (3) 8b/09
i. melik “Bkz. iklîlü’l-melik” 8b/09
[= 1]
- iklîlü’l-melik** : <Ar. Oğulotu, melisa, tatramba, koçboynuzu; (*Melissa officinalis*).
i. 34a/05
[= 1]
- iklîmiyâü’l-fızza** : <Gr.-Ar. Gümüşün eritilmesi sırasında meydana gelen köpük, çökek ve posalar.
i. 77a/07, 124b/02 [2]
[= 2]
- iktihâl** : <Ar. Sürme çekme.
i. 113a/08
i. édeler 113a/08
[= 1]
- iktizâ** : <Ar. 1.Lazım, lazım gelme. 2. İhtiyaç, gereklilik.
i. 159b/01
i. éderse 159b/01
[= 1]
- ‘ilâc** : <Ar. İlaç. Bir hastalığı iyi etmek veya önlemek için kullanılan madda, em, deva.
‘i. 2a/03, 4b/01, 4b/02, 8a/01, 12b/07, 13b/03, 21b/01, 21b/03, 23b/06, 26b/04, 26b/06, 28a/05, 28a/06, 28a/07, 28b/08, 29a/03, 34a/08, 38b/07, 39a/02, 40a/03, 40a/08, 40b/06, 43a/09, 43b/08, 45b/01, 46a/04, 55b/08, 57a/02, 58b/03, 58b/03, 59a/03, 59b/02, 59b/04, 59b/06, 62a/02, 62a/05, 63b/01, 64b/09, 65a/03, 66a/01, 66a/02, 66a/02, 67b/07, 68b/06, 70a/08, 71b/02, 71b/02, 72b/01, 72b/03, 73a/07, 73a/08, 74a/09, 74b/07, 75a/01, 75a/08, 76a/03, 80b/04, 83b/02, 83b/03, 84a/02, 89a/01, 93a/03, 95a/07, 97a/02, 97b/01, 98a/06, 98b/03, 98b/06, 100b/08, 102a/08, 107a/02, 107a/08, 108a/02, 108a/05, 109a/01, 110b/04, 111a/03, 121a/08, 121b/02, 122a/06, 122b/06, 123a/05, 124a/01, 124b/08, 125a/02, 126a/07, 126a/09, 129b/06, 132b/09, 133a/01, 134a/01, 135a/06, 136a/08, 137a/01, 137b/03, 141b/08, 143b/04, 143b/09, 144b/02, 146a/04, 146b/04, 146b/05, 148a/04, 148a/06, 148b/01, 148b/03, 150b/03, 151a/03, 153a/05, 153a/06, 155b/06, 155b/06, 156b/06, 157b/09, 158b/06, 160b/06, 161a/05, 161b/09, 162a/01, 163b/09, 165a/01, 165a/06, 167b/09, 168b/02, 168b/04, 169a/03, 171b/02, 175b/08, 178a/05, 179a/01, 179b/03, 179b/09, 180a/03, 180a/04, 181b/06, 182b/02, 182b/02, 182b/06, 186a/05, 188b/05, 188b/06, 188b/06 [142]
‘i. éde 58b/08
‘i. édeler 4b/01, 4b/02, 8a/01, 12b/07, 13b/03, 21b/01, 26b/04, 28a/05, 28a/07, 29a/03, 34a/08, 40a/03, 43a/09, 46a/04, 58b/04, 59a/03, 62a/02, 62a/05, 63b/01, 64b/09, 65a/03, 66a/01, 70a/08, 72b/01, 72b/03, 74b/07, 75a/01, 83b/03, 97b/01, 98a/06, 98b/06, 111a/03, 121b/02, 122b/06, 123a/05, 124b/08, 125a/02, 133a/01, 135a/06, 144b/02, 146a/04, 146b/04, 146b/05, 148a/04, 155b/06, 156b/06,

157b/09, 160b/06, 161a/05, 162a/01, 165a/06,
169a/03, 175b/08, 182b/02 [56]

‘i. eden kişi 168b/02

‘i. edüb 158b/06

‘i. etdikleri řāfila 58b/03

‘i. etmek 129b/06, 136a/08 [2]

‘i. etmekden 124a/01

‘i. etmekdür 122a/06

‘i. etmeyeler 28a/06, 59b/04,
59b/06, 126a/07, 148a/06 [5]

‘i. etmeyince 165a/01

‘i. etseler 107a/08, 143b/09,
148b/03 [3]

‘i. etseş 150b/03

‘i olana 126a/09

‘i. olunur 45b/01

‘i. olmaya 132b/09

‘i. olmaz 84a/02

‘i. olunmasa 151a/03

körücege olan ‘i. 155b/06

‘i. + a 13b/01, 88a/08, 103b/09,
179b/04, 181b/05 [5]

‘i. + da 20a/04, 142b/01 [2]

‘i. + dan 146a/05

‘i. + ı + (1) 2a/05, 4a/02, 6a/03, 6a/09,
6b/06, 17a/01, 17b/01, 22b/01, 32b/04, 32b/09,
35a/07, 38b/04, 39b/07, 42b/06, 43a/03, 48a/05,
48b/01, 59a/06, 61a/01, 65a/04, 65b/07, 66a/08,
73a/07, 73b/05, 79b/08, 80a/06, 81b/05, 82a/02,
82a/09, 88a/09, 90b/05, 91a/05, 94a/07, 96a/04,
99a/08, 100a/06, 101a/04, 103a/06, 104a/01,
105a/06, 107b/04, 108a/01, 111a/06, 112b/01,
118b/06, 122a/05, 122a/09, 123a/07, 123b/02,
135a/03, 143a/08, 151b/08, 155a/01, 160a/05,
160a/06, 161a/01, 161a/01, 161b/04, 163b/01,

163b/01, 166a/07, 171a/01, 171a/01, 171a/06,
171a/06, 172a/06, 178b/02, 179a/04, 180b/07,
187b/05 [70]

anuç ‘i. 81b/05

bilek ‘i. 161a/01, 171a/01 [2]

bunun ‘i. 171a/06

çeçe ufanması ‘i. 151b/08

göz ‘i. 171a/06

‘i. eden kişi 59a/06

incigün ‘i. 163b/01

ipile boğulanuç ‘i. 48a/05

ķālan eşerün ‘i. 73b/05

ķarıca ‘i. 160a/06

ķol ‘i. 163b/01

nemeş ‘i. 73a/07

örümcek şokmak ‘i. 187b/05

yerine ķomak ‘i. 166a/07

yübüsetden olanuç ‘i. 4a/02

‘i. + ı + (2) 12b/04, 20a/08, 31b/02,
47b/04, 58b/02, 135b/05 [6]

ķarķalarına olan ‘i. 31b/02

‘i. + ı + (3) 41b/07, 85a/02, 179a/07 [3]

‘i. baras 85a/02

‘i. müreřtibāt 41b/07, 179a/07 [2]

i. + ıla 13b/01, 23a/06, 135b/07 [3]

i. + ın 2a/01, 9b/09, 10b/04, 11b/05,
14b/08, 15a/03, 15a/07, 16b/09, 17a/08, 17b/04,
19b/05, 22b/04, 26b/06, 26b/06, 32b/03,
32b/08, 33a/04, 35a/09, 35b/07, 36a/05, 38b/02,
38b/07, 39a/01, 39a/06, 39b/05, 40a/03, 40a/06,
40b/03, 41b/09, 42b/06, 43a/02, 43b/08,
44a/06, 44b/02, 45a/01, 45b/04, 46a/01, 47a/05,
47b/09, 48a/09, 49b/07, 58a/08, 59b/08, 63a/03,
63a/04, 65a/01, 65b/06, 70b/08, 74a/03, 88b/07,
106b/05, 120b/03, 136a/09, 137a/02, 137a/07,

144a/04, 145b/03, 150b/06, 155a/09, 157a/09, 166b/09, 167a/09, 173b/02, 181a/03 [64]		karha 'i. 40a/06, 106b/05 [2]
ağızdan kan akmanuñ 'i. 45b/04		karhalar 'i. 17b/04, 120b/03 [2]
ağız koçusu 'i. 46a/01		kuğuz talamak 'i. 181a/03
ağızda olan beşre 'i. 26b/06		kułā' 'i. 26b/06
anlaruñ 'i. 39b/05, 65b/06 [2]	15a/07	kułak ardında çıkan veremler 'i.
bevāsīr 'i. 49b/07		kułak çıkması 'i. 16b/09
burunda olan bevāsīr 'i. 19b/05		kułak gicisi 'i. 14b/08
burında olan seretānī 'i. 22b/04		kułak iřitmemesinüñ 'i. 2a/01
boğazda sülık yapıřmanuñ 'i.		kułak žarbıla yařılaması 'i. 15a/03
48a/09		kułakdan irin akmanuñ 'i. 9b/09
cüdām 'i. 88b/07		kułakdan kan akmanuñ 'i. 10b/04
derinüñ kebek gibi řoyulmasınuñ 'i.		mak'adda olan nevāsīr 'i. 58a/08
74a/03		pārelanmak 'i. 40b/03
dil gicimesinüñ 'i. 39a/01		reddiye 'i. 137a/02
dil řiřmenüñ 'i. 36a/05		şınmak 'i. 150b/06
dil yarılmasınuñ 'i. 39a/06		şınuğ 'i. 167a/09
dilde iřtirāk olanuñ 'i. 38b/02		řikāk eleminüñ 'i. 59b/08
diş ađrınmasınuñ 'i. 43a/02		şamak şoyulmak 'i. 38b/07
diş eti gevřelmenüñ 'i. 35b/07		tuşak şişmek 'i. 32b/03
diş gicimesinüñ 'i. 42b/06		vāki' olanuñ 'i. 11b/05
diş şanı 'i. 40a/03		verem 'i. 63a/04
diş řamařmanuñ 'i. 44a/06		veremle olan şınuğ 'i. 145b/03
diş řurdınuñ 'i. 43b/08		'i. + ina 23a/05, 181a/08 [2]
diş müte'ālim olmak 'i. 44b/02		'i. + ında 125a/06, 143b/03, 153b/01,
diř ža'finuñ 'i. 45a/01	158a/06, 161a/05 [5]	
dişte olan řarhalaruñ 'i. 33a/04		anuñ gubinüñ 'i. 125a/06
diřüñ levni müteğayyir olmasınuñ		marāžuñ 'i. 153b/01
'i. 41b/09		bunuñ 'i. 158a/06
dögülmüş kimselerüñ 'i. 137a/02		şınuğ 'i. 161a/05
düd 'i. 65a/01		'i. + ındadır 23b/06, 91a/02 [2]
eyegi kemükleri ufanmasınuñ 'i.		ru'āf 'i. 23b/06
155a/09		sirke 'i. 91a/02
geñřemek 'i. 63a/03		'i. + ını 56a/03, 164b/03 [2]
ipile bođulanuñ 'i. 47b/09		bevāsīr řať' etmek 'i. 56a/03

çıkuk mufâsıl uzun olmak ği.
 164b/03
 ği. + inuğ 66a/03
 beyânındadır 66a/03
 ği. + ıyıla 97b/01, 107a/08, 143a/05,
 143a/07, 146b/03 [5]
 cerâhat ği. 146b/03
 ednâ ği. 143a/05, 143a/07 [2]
 qarha ği. 97b/01, 107a/08 [2]
 ği. + lardur 81b/05
 hafif ği. 81b/05
 ği. + ları + (1) 60a/01
 ği. + ların 75b/03, 79b/05, 83b/06 [3]
 ği. + larındadır 71a/06
 baraa ği. 71a/06
 ği. + larınığ 88a/04
 ği. + uğ 185a/01
 ğ. enfa'ı 185a/01
 ği. + uğda 159a/08
 [= 322]
ile : İle. Krş. birle.
 i. 4a/04, 41b/08, 41b/08, 84b/02,
 93a/04 [5]
 [= 5]
ileri : Bkz. ilerü.
 i. + ye 166a/04
 [= 1]
ilerü : İleri.
 i. 173a/07
 i. tarafa 173a/07
 i. + sine 173a/02
 [= 2]
ilet- : İletmek, götürmek, ulaştırmak.
 i.-e 11b/03
 [= 1]

ilik : İlik, kemik iliği.
 i. 31b/06, 171b/05 [2]
 murdâr i. "omurilik" 171b/05
 i. + i + (ilig.i) + (1) 16b/07, 18a/09,
 50b/09, 50b/09, 51b/07, 60b/07, 61a/06,
 61b/05, 102b/02, 102b/02, 157b/03, 171a/05,
 177b/01 [13]
 geyik i. 50b/09, 102b/02 [2]
 murdâr i. 157b/03, 171a/05 [2]
 şığır i. 16b/07, 18a/09, 50b/09,
 51b/07, 60b/07, 61a/06, 61b/05, 102b/02,
 177b/01 [9]
 i. + ile + (ilig.i) 145b/06
 i. + lerile 179a/02
 [= 17]
ılık : <Ar. "ulık" Reçine. Krş. şakız, mastakî.
 ği. + i + (3) 13a/05, 16b/05, 72b/03,
 72b/04, 77b/05, 89b/06, 89b/08, 90a/04,
 100b/05, 127a/09, 131a/07, 134a/09, 178b/03
 [13]
 ği. buşam 90a/04
 ği. buşam 72b/03, 72b/04, 77b/05,
 89b/06, 89b/08, 131a/07 [6]
 ği. buşamıla 178b/03
 ği. buşamlı 127a/09
 ği. buşum 16b/05, 100b/05, 134a/09
 [3]
 ği. buşuma 13a/05
 [= 13]
illā : <Ar. İlla, ne olursa olsun, hangi şartta
 olursa olsun, illaki.
 i. 11b/02, 13b/02, 26a/07, 55b/08,
 81b/05, 83b/03, 93b/05, 141a/05, 141b/03,
 143a/06, 150b/07, 156a/06, 159a/05, 159b/04,

159b/05, 160a/06, 161a/08, 163a/02, 165a/01,
174b/05 [20]

[=20]

‘illet : <Ar. Hastalık. Krş. maraž, ħastalık,
renc.

‘i. 4a/09, 4b/06, 6a/04, 6a/07, 6b/02,
10b/05, 28b/06, 38b/01, 64b/07, 74a/03,
83b/07, 135a/04, 135b/02, 135b/03 [14]

‘i. olan ‘użv üzerine 83b/07

‘i. + de 34b/08

‘i. + e 35a/05

‘i. + i + (2) 140a/03

‘użvda olan ‘i. 140a/03

‘i. + inüñ 96a/04

nemle ‘i. sebebi 96a/04

‘i. + le 156b/04

‘i. + ler 40b/04

‘i. + üñ 7b/08, 30a/04, 74a/06 [3]

‘i. āħirinde 30a/04

‘i. sebebi 7b/08, 74a/06 [2]

[=23]

‘ilm : <Ar. Bilim.

‘i. + den 168b/05

‘i. + i + (2) 174a/06

[=2]

imdi : Şimdi.

i. 38a/09, 58a/04, 64a/09, 148a/07,
150a/06, 151a/05, 162a/05, 170b/05 [8]

[=8]

imtilā : <Ar. 1. Dolgunluk. 2. Kan toplanması,
kan durması.

i. 18a/04, 80a/03 [2]

i. olsa 18a/04

i. + sından 6a/04

ħıl̄t i. 6a/04

[=3]

in- : İnmek.

i.-ince 140a/03

[=1]

ince : İnce.

i. 13a/05, 168a/09 [2]

i. mīl. 13a/05

i. olur 168a/09

[=2]

incel- : İncelmek, zayıflamak.

i.-meden 43a/06

[=1]

incelik : İncelik, zayıflık.

i. + i + (incelig.i) + (1) 168a/08

[=1]

incidici : İncitici, can yakıcı.

i. + dūr 103b/05

[=1]

incik : İncik kemiği, diz kapağı ile ayak bileği
arasında kalan kemik.

i. + lerde 161b/03

i. + üñ + (incig.üñ) 163b/01, 163b/01

[2]

i. ‘ilācı 163b/01

i. kücücek kemügi 163b/01

[=3]

incin- : İncinmek. Çarpma, sıkışma, burkulma
vb. etkenlerle vücudun bir yeri ağrı verir
duruma gelmek.

i.-e 163a/03

i.-meden + (1) 139b/02

i.-memek 139b/01

i.-meye 163a/07, 175a/09 [2]

i.-mez 171a/06

i.-se 44b/03

[= 7]

incit- : İncitmek. İncinmesine yol açmak.

i.-mez 107b/03

i.-mezse 155a/03

i.-se 155a/02, 156b/03, 162b/01 [3]

i.-ür + (incid-ür) + (1) 145a/07

i. nesne 145a/07

[= 6]

infāk :

i. + a 65a/05

i. + ıla 33b/08

[= 2]

inhīṭāṭ : < Ar. Bir şişin inmesi.

i. 144b/02

i. gelince 144b/02

[= 1]

insān : < Ar. İnsan, adam.

i. 164a/05, 185a/04, 185a/08 [3]

i. ışırmasına 185a/08

[= 3]

inṣā'l-lāhū te'ālā : < Ar. İnşallahü teala.

i. 32b/02

[= 1]

intifāṣ : < Ar. Menfaatlenme, yararlanma.

i. 1b/09

i. edeler 1b/09

[= 1]

ip : İp.

i. + ile 47b/09, 48a/04, 57a/01 [3]

i. boğulanuñ 'ilācī 48a/04

i. boğulanuñ 'ilācın 47b/09

ketāndan i. 57a/01

i. + ler 140b/05

[= 4]

iplik : İplik.

i. 105b/09

[= 1]

irendelen- : Rendelenmek.

i.-miş + (2) 61b/01

ķabāk i. 61b/01

i.-mişinden 17a/05

ķabāk i. olmuř ķirūṭī 17a/05

[= 2]

iriñ : < Ar. İrin. Organizmanın herhangi bir yerinde iltihaplanma sonunda ölmüş hücre artıklarından ve bozulmuş akyuvarlardan oluşan, mikroplu veya mikropsuz genellikle sarımsak renkte, koyuca sıvı.

i. 9b/09, 16a/05, 60b/02, 62a/09, 68a/03, 105a/07, 105a/08, 105b/09, 109a/05, 110b/06, 111a/01, 111a/06, 114b/06, 115a/05, 115a/08, 145a/01, 148a/03 [17]

bişmemiş rakīķ i. 148a/03

i. olur 111a/06

ķulaķdan i. aķmasınınuñ 'ilācın 9b/09

i. + i + (1) 112a/03, 148a/01 [2]

i. + i + (2) 99b/09, 105a/02 [2]

cemī^c i. 99b/09

[= 21]

iriñlen- : İrinlenmek.

i.-se 34a/06, 113a/09, 136b/08 [3]

i.-ürse 120b/05

[= 4]

irsā : < Far. Mavi zambak kökü; (*Iris lurida*).

i. 34a/01, 34b/05, 35b/04, 111b/01, 125b/05, 127a/09 [6]

i. 'aşāresi 34a/01

i. unı 127a/09

i. + yı + (2) 75a/08

[= 7]

irūḡ : Bkz. iriḡ.

i. 94a/05

[= 1]

isfahānī : < Far. İsfahan şehrine ait.

i. 113a/07

i. sürme 113a/07

[= 1]

isfanāc : < Gr. “isfanāḡ” Ispanak; (*Spinacia oleracea*).

i. 61a/04

i. kavrması 61a/04

[= 1]

isfidāc : < Far. 1. Daha çok boyacılıkta kullanılan, zehirli bazik kurşun karbonat. 2. Helyun, kuşkonmaz bitkisi, tilki kuyruḡu; (*Asparagus officinalis*). Krş. helyūn.

i. 19a/06, 30a/03, 31b/06, 32a/04, 33a/01, 51b/06, 61b/03, 61b/05, 61b/07, 96b/03, 98b/09, 99b/07, 104a/09, 104b/02, 117b/04, 128b/04, 137b/05, 138a/07, 139a/03, 183b/04 [20]

i. merhemi 99b/07

i. merhemiyle 61b/03

krşından olmuş i. 104a/09, 104b/02 [2]

merhem-i i. 30a/03, 31b/06, 51b/06, 61b/05, 61b/07, 96b/03, 138a/07 [7]

i. + ıla 31a/08, 36b/08, 81b/02, 97a/03, 98b/06, 118a/04 [6]

merhem-i i. 31a/08, 36b/08, 81b/02, 97a/03, 98b/06 [5]

[= 26]

isfidācū’r-raşşāş : < Ar. Kurşun üstübeci.

i. 18b/04, 27a/07, 52a/07, 62b/04, 63b/02, 117b/06 [6]

[= 6]

ishāl : < Ar. Olaḡandan daha çok, daha sık ve sulu dışkı çıkarma, hafifleme, azalma, sehl olma.

i. 3a/01, 4b/07, 5a/04, 15b/08, 17a/02, 18a/05, 18a/07, 20a/08, 23b/09, 27a/09, 27b/01, 27b/02, 28b/09, 31a/08, 32b/09, 33a/05, 37a/04, 37b/06, 38a/01, 38b/08, 40b/07, 50a/01, 57a/02, 62b/01, 64b/06, 65b/02, 66b/01, 69b/01, 70b/02, 70b/09, 71b/03, 74b/05, 76b/03, 77a/06, 79a/01, 80b/05, 81a/08, 82a/02, 82b/02, 84b/01, 85a/06, 88b/02, 89a/02, 91a/09, 91b/01, 95a/08, 96a/06, 99a/04, 99a/09, 102a/09, 104a/04, 105a/06, 110a/03, 113b/05, 113b/05, 122a/05, 131a/03, 132b/02, 139a/01, 144a/05, 150a/08, 159a/09, 178a/07, 183a/02 [64]

i. edeler 3a/01, 4b/07, 17a/02, 18a/07, 20a/08, 23b/09, 27b/01, 27b/02, 31a/08, 32b/09, 33a/05, 37b/06, 38a/01, 38b/08, 40b/07, 57a/02, 62b/01, 64b/06, 65b/02, 69b/01, 70b/09, 71b/03, 76b/03, 77a/06, 79a/01, 81a/08, 85a/06, 88b/02, 91b/01, 95a/08, 96a/06, 99a/04, 99a/09, 102a/09, 104a/04, 105a/06, 110a/03, 131a/03, 132b/02, 139a/01, 144a/05, 150a/08, 178a/07 [42]

i. eder ḡablarla 91a/09

i. eder maḡbūḡ fākiheyle 18a/05

i. edesin 159a/09

i. étdukden 15b/08

i. étmedügi günde 183a/02

i. étmek 66b/01, 70b/02, 74b/05, 82b/02, 84b/01, 89a/02 [6]

i. étmekdür 122a/05

i. olma 37a/04

i. olmaḡa 27a/09

i. olmakdan 113b/05
i. olsa 113b/05
i. + den 78a/06
i. + dür 2a/05
i. + e 80b/07
i. + ile 32b/04, 179a/01 [2]
[= 69]

iskenderānīn : <? Bir tür merhem.

i. 126b/09
devā-yı i. 126b/09
[= 1]

issi : Sıcak.

i. 2b/01, 4a/08, 6a/06, 7b/06, 7b/07,
8b/03, 16a/02, 39a/03, 44b/05, 44b/05, 44b/06,
47b/07, 48a/07, 51b/06, 67b/03, 70b/03,
70b/06, 71b/06, 76a/09, 76b/04, 77a/09,
78b/03, 78b/07, 80b/03, 81a/02, 82a/05, 89a/07,
90b/04, 90b/04, 90b/06, 91b/04, 93a/05,
93a/09, 94b/05, 99b/07, 103b/07, 104a/05,
108b/01, 110a/02, 110b/02, 114a/01, 116a/05,
121b/01, 131a/01, 131a/05, 132b/02, 137a/02,
140b/09, 145b/09, 157a/06, 166b/07, 176a/09,
183b/03, 188a/01, 188b/08 [55]

i. deniz şuyıyla 78b/03
i. devālar 110a/02
i. edüb 7b/07
i. etmek 44b/06
i. ğidālar 104a/05
i. güne 4a/08
i. hıl̄t̄ 108b/01
i. kaṭrānıla 44b/05
i. mūm-rūġan 166b/07
i. nesneyile 94b/05
i. olmuş şarābıla 116a/05
i. olsa 51b/06

i. olursa 99b/07
i. sikencübīnile 131a/05
i. şu 71b/06, 121b/01, 137a/02,
140b/09, 145b/09 [5]
i. şu buḥārına 7b/06
i. şuda 188b/08
i. şuya 80b/03
i. şuyıla 16a/02, 39a/03, 47b/07,
48a/07, 67b/03, 70b/03, 70b/06, 76a/09,
76b/04, 77a/09, 78b/07, 81a/02, 82a/05, 89a/07,
91b/04, 93a/05, 183b/03, 188a/01 [18]

i. tabīʿatlu yağlar 6a/06

i. verem 93a/09

i. veremdür 110b/02

i. yaġa 114a/01

i. yağlar 2b/01

i. yağlarıyla 90b/06

i. yumurda şarusın 44b/05

i. zeyt 132b/02

i. zeyt yağına 157a/06

i. zeyte 8b/03, 131a/01 [2]

i. + sine 49a/03

i. + yile 116b/08, 34b/01 [2]

[= 58]

istanhikūn : <? Bir tür hap.

i. + ıla 77a/06

ḥabb-ı i. 77a/06

[= 1]

iste- : İstemeki arzu etmek.

i.-yen 5b/03

vākıf olmak i. 5b/03

[= 1]

istifmāl : < Ar. Kullanma.

i. 7a/09, 8b/04, 11a/04, 12b/01,
16b/02, 16b/04, 17a/05, 18b/03, 22b/01,

22b/02, 29a/05, 29b/02, 31a/04, 31a/05, 33a/02, 34b/04, 34b/07, 40a/02, 41b/07, 42b/02, 43a/04, 43a/07, 46a/06, 46b/06, 52a/06, 54b/06, 55b/08, 62b/06, 63b/04, 67a/04, 71a/05, 77a/07, 77b/04, 82a/03, 82b/02, 84b/05, 84b/06, 85a/08, 85a/09, 85b/04, 89a/03, 96b/04, 101a/06, 102b/01, 102b/06, 104a/06, 109a/01, 113b/08, 117b/04, 117b/07, 124b/04, 126b/01, 127a/03, 127b/04, 128a/03, 129a/05, 130a/02, 130a/08, 132a/07, 139a/05, 175b/09, 177b/09, 179a/07, 182b/04, 183a/01, 183a/05, 183a/05, 183b/08, 187a/04, 187b/06, 188a/02, 188a/08 [72]

balgāmı i. eder nesnelere 101a/06

i. edeler 8b/04, 16b/02, 16b/04, 17a/05, 18b/03, 22b/01, 22b/02, 29a/05, 29b/02, 31a/04, 33a/02, 34b/04, 34b/07, 40a/02, 41b/07, 42b/02, 43a/04, 43a/07, 46a/06, 52a/06, 54b/06, 55b/08, 62b/06, 63b/04, 71a/05, 77a/07, 77b/04, 82a/03, 82b/02, 84b/06, 85a/08, 85a/09, 85b/04, 96b/04, 102b/01, 102b/06, 104a/06, 113b/08, 117b/04, 117b/07, 124b/04, 126b/01, 127a/03, 128a/03, 129a/05, 130a/02, 130a/08, 132a/07, 139a/05, 177b/09, 179a/07, 182b/04, 183a/01, 183a/05, 183b/08, 187a/04, 187b/06, 188a/02, 188a/08 [59]

i. etmedükleri vakt 183a/05

i. etmek 12b/01, 84b/05 [2]

i. etmektür 89a/03, 109a/01 [2]

i. etseler 11a/04, 67a/04, 127b/04

[3]

i. olınan kurş-ı zernîh 31a/05

i. olınan şâf-ı ebyaz 7a/09

i. olunur devâlarla 175b/09

[= 72]

istinşâk : < Ar. Abdest alırken veya temizlik için buruna su çekme.

i. 4a/07, 17b/07, 113a/05 [3]

i. edeler 4a/07, 17b/07, 113a/05 [3]

[= 3]

istirhâ : < Ar. Rahavet gelme, gevşeme.

i. 64a/06, 64a/07 [2]

i. ‘alâmeti 64a/07

i. + nuş 64a/09

i. sebebi 64a/09

[= 3]

istiskâ : < Ar. Siroz hastalığı.

i. 92b/04

[= 1]

işe- : İşemek, idrarını yapmak.

i.-mek 183b/09

i. cehdin 183b/09

[= 1]

işit- : İşitmek, duymak.

i.-memesinüñ 2a/01

kulak i. ‘ilâcın 2a/01

i.-ülür + (işid-ülür) 155a/01

[= 2]

işkembe : < Far. “şikenbe” Geviş getirenlerin ilk ve en büyük mide bölümü.

i. + si 139a/08

şığır i. 139a/08

[= 1]

it : İt, köpek. Krş. kelb.

i. 96a/09, 183a/07, 185b/02 [3]

i. enigine 183a/07

i. üzümü şuyı “Köpek üzümü, tilki üzümü; (*Solanum nigrum*). Krş. ‘inebü’s-şa‘leb.”

i. + e 181a/06

i. + iñ 184a/05
talayan kuduz i. yağrın 184a/05
[= 5]

i'tibār : <Ar. Önem verme, dikkate alma.

i. + ıla 28a/04
kuvvet-i i. 28a/04
[= 1]

J

jīve : <Far. Cıva. Krş. zībāk.

j. 82b/08, 91b/02, 129b/02, 129b/03
[4]
ölmiş j. 82b/08
yağıla öldürmüş j. 91b/02
j. + yi + (2) 91a/07
[= 5]

K

ķab : Kabuk. Krş. ķışr, ķabuķ.

ķ. + a 54b/04
ķ. + ı + (1) 40a/01, 42b/03, 49b/01,
54b/02, 57b/03, 86b/07, 87b/06, 87b/08,
88a/02, 89b/09, 137b/07, 137b/08 [12]
deve ķuşı yumurdası ķ. 42b/03
enār ķ. 87b/08
enār ķ. şuyı 88a/02
ķ. cıķmıř kıızıl bögrilce 137b/08
ķ. cıķmıř noķūz 137b/07
kebre kōki ķ. 86b/07
ķoz ķ. 87b/06
nār ķ. 40a/01, 49b/01, 57b/03 [3]
nār ķ. şuyı 54b/02

şarumşak ķ. 89b/09

ķ. + ını 89b/09

şoğan ķ. 89b/09

ķ. + ıyıla 54a/04

ħańtal ķ. 54a/04

[= 15]

ķabak : Kabak; (*Cucurbita*). Krş. ķar^c.

ķ. 4a/04, 17a/05, 61b/01, 70a/04,
71a/03, 76a/04, 95b/01, 96b/01, 104b/05 [9]

ķ. çekirdegi 4a/04

ķ. irendelenmiş 61b/01

ķ. irendelenmişinden olmuş ķirūī

17a/05

ķ. rendelemiş 95b/01

ķ. rendenmiş 96b/01

ķ şuyıyıla 104b/05

ķ. varaķı bişmiş şuyıla 71a/03

ķ. yağı 70a/04, 76a/04 [2]

[= 9]

ķabar- : Kabarmak.

ķ.-sa 97a/03, 136b/05, 137a/04 [3]

[= 3]

ķabarcuķ : Kabarcık.

ķ. + lar 138b/03, 186a/03 [2]

ķ. + lardur 98b/02

[= 3]

ķabart- : Kabartmak.

ķ.-ursa + (kabard-ursa) 121b/07

[= 1]

ķabıķ : Bkz. ķabuķ.

ķ. + ı + (1) 73a/09, 124a/08 [2]

enār ķ. 124a/08

ķ. cıķmıř ķavun cekirdegi 73a/09

ķ. + ı + (kabıģ.ı) + (1) 28b/04, 29a/06,
33b/04, 36a/02, 71b/04, 112b/03, 113a/01 [7]

ekşi enār k. 33b/04
enār k. 28b/04, 29a/06, 36a/02 [3]
k. çıkmış bādam 71b/04
k. çıkmış mercimek 112b/03,
113a/01 [2]
[=9]

kābız : < Ar. Kabzeden, alan, tutan.
k. 25b/08, 26a/08, 28b/02, 43a/08,
50a/07, 65b/08, 117b/01, 118a/09, 133a/04,
146a/09, 165b/04, 176a/02, 176a/09 [13]

hāmız-ı k. 25b/08
k. alma 28b/02
k. devālar 146a/09
k. devālardur 176a/02
k. devālarla 118a/09
k. şarāba 165b/04
k. şarāba batmış yün 65b/08
k. şarābıla 26a/08, 133a/04 [2]
şarāb-ı k. 176a/09
zeyt-i k. 117b/01

k. + a 30a/09
k. + larıla 36b/06
[=15]

kābil : < Ar. Mümkün.
k. 40a/07, 88a/09, 181b/05 [3]
k. olmasa 40a/07
k. + dür 104a/01
[=4]

kābilī : < Ar. Helile türlerinden biri;
(*Terminalia*).
k. 49a/06
bereng-i k. 49a/06
[=1]

kāblan : Kaplan. Kedigillerden, enine siyah
çizgili, koyu sarı postu olan, Asya'da yaşayan
çevik ve yırtıcı hayvan.
k. 184b/08, 185a/05 [2]
[=2]

kabuğ : Kabuk. Krş. kışr, kab.
k. + ı + (kabuğ.ı) + (1) 25a/05, 36a/02,
77b/06 [3]
bellūtuğ ic k. 36a/02
k. çıkmış mercimek 25a/05
üzüm ağacı k. 77b/06
k. + ıyıla + (kabuğ.ıyıla) 2a/07
[=4]

kabz : < Ar. Tutma, kabız.
k. + ı + (1) 165b/06
k. + ıla 32b/05
[=2]

kac : Kaç. Herhangi bir şeyin niceliğini sormak
için kullanılan soru sıfatı.
k. 85a/04, 94b/05 [2]
bir k. gün 85a/04
[=2]

kac- : Kaçmak, bir yana doğru kaymak.
k.-duğdan 181b/05
k.-mak 181a/09, 181b/03 [2]
k.-mazdan 181a/08
k. evvel 181a/08
[=4]

kacan : Bkz. kaçan.
k. 7a/09, 7b/02, 9a/05, 12b/01, 17b/04,
20a/04, 20a/06, 22a/05, 22b/07, 24a/01, 24b/05,
30a/01, 30a/03, 33b/07, 34a/06, 36b/05, 37b/04,
42a/05, 44b/06, 48b/04, 58a/02, 72b/09,
78b/05, 85a/03, 94a/02, 94b/07, 95b/06, 97a/09,
97b/06, 98a/02, 101a/03, 104a/06, 105a/07,

105a/08, 105b/08, 106a/05, 106a/07, 106a/09,
106b/01, 106b/04, 107a/01, 107a/05, 107a/07,
109a/05, 109b/09, 110a/01, 110a/07, 111a/01,
112b/05, 113a/03, 113a/09, 113b/09, 115a/01,
115b/05, 116a/03, 116a/09, 120a/04, 120b/05,
123b/07, 126a/05, 127b/02, 130b/05, 131b/03,
132b/08, 133b/01, 136b/05, 136b/08, 137a/01,
138a/02, 138a/05, 139a/03, 141a/06, 141b/04,
143b/02, 143b/03, 143b/05, 143b/06, 143b/09,
144a/04, 145a/01, 145a/02, 145b/09, 147a/09,
147b/01, 147b/03, 147b/07, 149b/01, 151b/01,
151b/04, 153a/04, 153a/05, 154b/09, 155b/02,
156a/07, 157b/07, 159a/07, 159b/07, 161b/03,
161b/05, 163a/03, 163b/04, 163b/05, 164b/07,
164b/08, 165a/05, 165a/06, 166a/05, 167b/01,
167b/04, 168a/01, 168a/07, 168a/09, 169a/07,
170a/08, 170b/08, 171b/02, 172a/04, 172b/02,
173a/08, 173a/09, 173b/06, 184a/06, 185a/05,
185b/06, 185b/09 [125]

[= 125]

kaçan : Na zaman, ne zaman ki.

ķ. 11a/02, 27b/09, 36b/02, 44a/03,
57a/08, 67a/03, 81b/02, 99a/04, 113b/05,
139b/06, 145a/04, 151b/08, 171a/04 [13]

[= 13]

kadar : < Ar. Kadar. Krş. deġin, dek, deġli.

ķ. 13a/01, 23a/02, 23b/02, 24b/04,
34b/09, 35a/01, 54b/05, 62b/07, 68a/09,
97b/08, 102b/08, 109b/04, 112a/03, 145a/04,
183b/07 [15]

[= 15]

kadın : Kadın, hatun. Krş. ‘avrat.

ķ. 99b/01

ķ. tuzluġı “Kadıntuzluġu,
dikenüzümü, ekşimen, karamuk; (*Berberis
crataegine*). Krş. enberübāris, zerārīc.” 99b/01

[= 1]

kādir : < Ar. Güçlü, gücü yeter, erkli.

ķ. 27a/02, 27a/09, 173a/03, 173a/06,
173a/07 [5]

ķ. olmasa 27a/02

ķ. olmaz 173a/03, 173a/06 [2]

ķ. olur 173a/07

ķ. olursa 27a/09

[= 5]

kafa : İnsan başı, ser. Krş. baş.

ķ. 152b/05

ķ. cuķurına 152b/05

ķ. + sı 153b/09

ķ. üzerine 153b/09

ķ. + ya 152b/07, 152b/09 [2]

[= 4]

kāfur : < Ar. Kafur otu ve bundan elde edilen
koku; (*Camphorosma monspeliaca*).

k. 24a/05, 25b/02, 29b/04, 29b/09,
78a/02, 79a/09, 96b/02, 100b/01, 128b/04,
136b/01 [10]

k. + ı + (2) 27a/04, 41b/02, 80a/09 [3]

k. + ıla 24a/09, 27a/08, 61b/04, 77b/09,

96b/04, 112b/02 [6]

ķurş-ı k. 112b/02

[= 19]

kāfur : Bkz. kāfūr.

k. 29b/07, 47a/01 [2]

[= 2]

kāġıd : < Far. Kaġıt.

k. 24b/06, 56b/08 [2]

k. küli 24b/06

- k. muhriḳ 56b/08
[= 2]
- ḳā'ide** : < Ar. Usul, nizam, yol.
ḳ. 56b/09, 125a/07 [2]
[= 2]
- ḳaḳ-** : İtmek, vurmak, vurarak dar bir yere sokmak.
ḳ.-alar 175a/08
ḳazuḳ ḳ. 175a/08
[= 1]
- ḳāḳile** : Bkz. ḳāḳule.
ḳ. 29b/06
[= 1]
- ḳāḳiyā** : Bkz. aḳāḳiyā.
ḳ. 15a/05, 25b/01, 29a/04, 43a/04, 62b/03, 130b/01 [6]
[= 6]
- ḳāḳule** : < Ar. Kakula otu, hil otu; (*Elettaria cardomomum*).
ḳ. 30a/04, 45a/04, 45a/09 [3]
[= 3]
- ḳāḳü nec** : < Ar. Kanbil otu, güveyi feneri; (*Phisalis alkekengi*). Krş. ḳanbîl.
k. 60a/05, 61a/07, 95b/01 [3]
k. şuyı 95b/01
[= 3]
- ḳal-** : Kalmak.
ḳ.-a 74b/09, 139a/02 [2]
ḳ.-an 73a/06, 73b/05 [2]
ḳ.-dıyısı 150a/09
ḳ.-ınca 37b/03, 55b/06 [2]
ḳ.-madan + (1) 118b/06
ḳ.-maḳ 130b/09, 142a/08, 146a/05 [3]
ḳ.-maḳdur 150a/05, 179b/08 [2]
ḳ.-masa 72b/09
- ḳ.-maya 114b/06, 115a/06 [2]
ḳ.-maz 103a/06
ḳ.-mış + (2) 112a/05
bāḳî ḳ. māddeür 112a/05
ḳ.-mışdur 121a/05, 123a/06 [2]
ḳ.-mıssa 149a/07
ḳ.-sa 72a/07, 73a/05, 107a/06, 120a/04, 135b/06, 135b/09, 143b/04, 145a/01, 151b/02, 155a/02, 156b/02 [11]
ḳ.-ur 87b/05, 160b/08, 168a/08, 170a/06, 179a/04 [5]
ḳ.-ursa 17a/03
[= 38]
- ḳalay** : Kalay, kim. atom numarası 50, atom ağırlığı 118,7, yoğunluğu 7,29 olan 232 °C'de eriyen, gümüş beyazlığında, kolay işlenebilen, yumuşak bir element (*simgesi Sn*). Krş. raşāş.
ḳ. 20b/04, 29a/04, 54a/03, 82b/08, 83a/03, 102a/05, 112a/01, 117b/05, 122b/06, 125b/07, 127b/02, 129b/01, 129b/07, 130a/06, 146b/01, 147a/06 [16]
göyünmiş ḳ. 125b/07
ḳ. canağa 147a/06
ḳ. levni 102a/05
ḳ. renglü 112a/01
saḳ olmış ḳ. 129b/01
ḳ. + dan 65b/09
ḳ. olmuş düdük şoḳalar 65b/09
ḳ. + ı + (2) 129b/08
ḳ. + lar 40b/08
[= 19]
- ḳalb** : < Ar. Kalp, yürek.
ḳ. + e 119b/09
ḳ. + i + (2) 100a/07
[= 2]

kalca : Bkz. kalça

ķ. 161a/07

[= 1]

kalça : Kasık kemiği, vücudun karın ile uyluk arasındaki bölümü.

ķ. 142a/01

[= 1]

kaldur- : Kaldırmak.

ķ.-alar 58b/08, 149a/02, 158a/03,
160b/01 [4]

ķ.-asın 153b/07, 21b/06

ķ.-sa 20a/05

ķ.-salar 147b/04

ķ.-ub 13b/07

[= 9]

kalıı : Kalın.

ķ. 22b/05, 154b/05, 178b/08 [3]

ķ. olur 22b/05

ķ. tarafı 154b/05

[= 3]

kalk- : Kalkmak.

ķ.-a 13b/05, 154a/03, 154a/08 [3]

ķ.-mış + (2) 142b/07

[= 4]

kalkadīs : <? Sülfürik asit, zaç yağı, kara boya, siyah vitriol.

ķ. 132a/01

[= 1]

kalkandīs : Bkz. kalkadīs.

ķ. 20b/04

[= 1]

kalkatār : <? Sarı renkli bir tuz, demir sülfatın ısıtılmasıyla meydana gelen kırmızı, kahverengi demiri, sarı vitriol.

ķ. 21a/09, 30b/08, 127a/02, 134a/03

[4]

ķ. + ı + (3) 25a/01

ķ. muhriķ 25a/01

[= 5]

kalya : Kalya taşı, deniz otları ve çöven yakılarak elde edilen bir madde, sodyum oksit.

ķ. 46a/06, 46b/02 [2]

ķ. daşı 46a/06

ķ. daşıyıla 46b/02

[= 2]

kamaş- : Kamaşmak.

ķ.-manuı 44a/06

diş ķ. ğilācın 44a/06

[= 1]

kamış : Kamış, buğdaygillerden, sulak, nemli yerlerde yetişen, boğumlu, sert gövdesi olan bitkiler; (*Pharagmites australis*).

ķ. 14a/01, 14a/02, 31b/03, 42a/03,
42b/02, 73b/02, 119a/09, 120a/07, 178b/04 [9]

göyünmiş ķ. köki 42b/02

ķ. icinde olan şarı 31b/03

ķ. köki 73b/02, 120a/07, 178b/04

[3]

ķ. kökinüı 42a/03

ķ. şokub 14a/01

ķ. + dan 14a/01

bezdī ķ. 14a/01

[= 10]

kan : Kan. Krş. dem.

ķ. 10b/04, 11a/01, 11a/09, 26a/05,
37b/05, 45b/04, 45b/04, 48b/01, 49b/01,
49b/08, 50a/04, 50a/05, 50a/06, 50a/07, 50b/02,
50b/05, 56a/05, 56b/07, 57b/02, 62a/04,
83b/01, 84a/07, 92a/04, 94a/08, 95a/02, 95a/07,

110a/02, 114b/01, 116b/09, 119b/07, 120b/09,
120b/09, 121a/07, 121b/03, 121b/04, 122a/02,
125a/08, 132b/06, 133b/01, 133b/02, 133b/08,
134a/02, 138b/09, 139a/06, 155b/05, 156b/01,
164a/07, 179b/05, 179b/07, 181b/08, 183a/06
[51]

ağızdan k. akmanuñ 'ilācın 45b/04
k. aqa 50a/05, 56b/07, 62a/04 [3]
k. aqar 49b/08, 110a/02 [2]
k. aqıdalar 94a/08, 181b/08 [2]
k. aqınca 83b/01
k. aqıtmağa 56a/05
k. aqmaq 49b/01
k. aqmasa 50b/05
k. galebesinden 179b/05
k. harāretinden 121b/04
k. qarışmış safrādan 95a/02
k. keser şerbetler 50a/07
k. mizācını 125a/08
k. nevbeti vaqtında 50a/04
k. olur 95a/07
k. şızarsa 116b/09
k. şızmaq 164a/07
k. şızmasın 133b/01, 134a/02 [2]
k. şızsa 133b/02
k. tükürmek 155b/05, 156b/01 [2]
kulaqdan aqan k. 11a/09
kulaqdan k. akmanuñ 'ilācın 10b/04
raqıq k. 48b/01
uyuşmış k. pāreleri 183a/06
k. + da 23b/08, 93b/04 [2]
raqıq k. 93b/04
k. + dan 15b/05, 79b/07, 92a/06,
93a/07, 93a/08, 93b/03, 93b/04, 93b/05 [8]
galiz k. 93b/03

k. olur veremler 93a/07
k. + dur 37b/05, 68b/04, 110b/04,
111b/08, 111b/09 [5]
eyü k. 111b/08
fāsid k. 68b/04
sevdā qarışıklı k. 111b/09
k. + ı + (1) 22a/05, 35b/08, 40a/03,
56a/01, 74b/08, 82a/03, 86a/07, 86a/07, 86a/08,
98b/03, 142b/05 [11]
diş k. 'ilācın 40a/03
qara yılan k. 86a/07
qarga k. 86a/07
lahm-ı fāsid k. 56a/01
yabān bağası k. 86a/08
k. + ı + (2) 26a/01, 49b/08, 70a/06 [3]
k. + ıla 74a/07, 75b/09, 110b/04 [3]
k. + ın 144b/04
k. + ma 181a/06
k. + ından 112a/04
hayz k. 112a/04
k. + ıyıla 87a/02
verşān k. 87a/02
k. + larınıñ 142b/04
anlarıñ k. mizācı 142b/04
k. + uñ 133b/09, 139a/06 [2]
k. kuvveti 139a/06
k. rengi 133b/09
[= 90]
qana- : Kanamak.
k.-makda 34b/08
k.-yınca 122b/01
[= 2]
qanañ : Kanat.
k. + ı + (2) 183a/08
[= 1]

kanat- : Kanatmak.

k. -ub + (kanad-ub) 70b/04

[= 1]

kanayıcı : Kanayıcı.

k. 55b/08

k. bevāsire 55b/08

[= 1]

kanbīl : <Ar. Kanbil otu, güveyi feneri;
(*Physalis alkekengi*). Krş. kākūnec.

k. 17b/02, 77b/07 [2]

[= 2]

kānī : <Ar. “kānī” Yeterli bulan, kanmış.

k. 98a/05

k. olunca 98a/05

[= 1]

kanķı : Hangi.

k. 121b/03, 122a/08, 139b/03, 161b/07

[4]

k. + sı 14b/02

k. + sıyıla 70a/05

[= 6]

kānūn : <Ar. Geçerli olan kural.

k. 159a/08, 161a/05 [2]

k. üzerine 159a/08

[= 2]

kar : Kar, havada beyaz ve hafif billurlar
biçiminde donarak yağın su buharı.

k. 33b/04, 49a/01, 49a/02, 49a/03,
94b/01, 95b/02 [6]

k. şovuşına 49a/03

k. şuyı 33b/04

k. şuyına batmış eski 94b/01

k. + da 97b/06

k. + ıla 96a/07

[= 8]

kar' : <Ar. Kabak; (*Cucurbita*). Krş. kabak.

k. 61a/05

[= 1]

kara : Kara, siyah.

k. 27b/07, 54b/09, 57a/09, 71a/08,
73a/06, 83a/06, 86a/07, 87a/08, 88a/03, 88a/03,
88a/05, 88a/05, 88a/06, 94a/01, 97b/07, 98a/02,
98a/05, 100a/04, 109b/02, 109b/02, 116a/09,
116b/01, 116b/08, 120b/02, 121b/02, 135a/02,
150b/04, 177b/08, 185a/03 [29]

k. āfī yılanı 86a/07

k. bahaķ 88a/03

k. bahaķuņ 88a/05

k. baraş 88a/03

k. baraşuņ sebebi 88a/05

k. et 98a/05

k. haşhāş yaprağı 120b/02

k. maştakī 177b/08

k. merhemile 121b/02

k. olan yer 98a/02

k. olanı 54b/09, 116b/01 [2]

k. olmağa 116a/09

k. olmak 94a/01

k. olmaķdur 27b/07

k. olmuş 150b/04

k. olur 73a/06, 135a/02 [2]

k. şarābıla 116b/08

k. yılan derisiyle 54b/09

k. yılan kanı 86a/07

k. yılan yağı 109b/02

k. yılanuņ yağın alması 109b/02

ķinnadan olmuş k. merhem 185a/03

k. + sı 100a/05

k. + ya 19b/07, 22b/06, 95a/06, 97a/01

[4]

- [=34]
- karaca** : Üst kol, pazı kemiği.
 k. 141b/09, 153a/07, 167b/07, 168a/09
- [4]
- k. başı 167b/07
 k. kemügidür 141b/09
 k. kemüginün başı 153a/07
 k. + nuñ 168a/04
 k. başı 168a/04
 k. + yı + (2) 170a/09
- [=6]
- karalık** : Karalık, kara olma durumu.
 k. + a + (karalığ.a) 135a/01
- [= 1]
- karanful** : <Ar. Karanfil, yaprakları sürekli yeşil olan bir ağaç; (*Caryophyllus aromaticus*). Bu ağacın karanfil yağı elde edilen, baharat olarak kullanılan, ağız kokusunu gideren, acımsı, koyu renkli, küçük çivimindeki tomurcuğu.
 k. 46b/07, 183a/09 [2]
- [=2]
- karar-** : Kararmak.
 k.-sa 57a/08, 98a/02 [2]
- [=2]
- karğa** : Karga kuşu.
 k. 86a/07
 k. kanı 86a/07
- [= 1]
- karh** : <Ar. Vücutta çıkan çıban.
 k. + ı + (2) 127b/08
 cirgli k. 127b/08
- [= 1]
- karha** : <Ar. Yara. Krş. cerāhat, yara.
 k. 18a/05, 18a/07, 18b/03, 18b/07, 19a/05, 19a/08, 28b/06, 32a/09, 32b/08, 40a/06, 66a/05, 97a/09, 97b/01, 97b/07, 98b/05, 104b/06, 104b/06, 106b/04, 106b/04, 107a/08, 120b/05, 120b/05, 120b/08, 121a/07, 122a/08, 122b/08, 123a/05, 123b/03, 124a/02, 124a/03, 124b/04 [31]
- k. ʿilācın 32b/08, 40a/06, 106b/04
- [3]
- k. ʿilācıyla 97b/01, 107a/08 [2]
 k. olmamış sereṭāna 104b/06
 k. olmuş sereṭāna 104b/06
 k. olsa 97b/01, 106b/04 [2]
 k. olursa 98b/05
 k. şüretince 28b/06
 k. + da 82a/02, 121b/05, 124b/07 [3]
 k. + dan 66a/01, 73b/05, 133b/01, 134b/05 [4]
 k. + dur 125a/05
 k. + lar 17b/03, 65a/01, 73a/04, 120b/03, 125a/05 [5]
 k. ʿilācın 17b/03, 120b/03 [2]
 k. şonında 73a/04
 k. + lara 21b/09, 67b/07, 128b/06 [3]
 başda olan k. 67b/07
 burında olur k. 21b/09
 ruṭūbeti gālib k. 128b/06
 k. + larda 19a/08
 k. + lardandur 121a/05
 k. + larına 31b/02
 k. olan ʿilācı 31b/02
 k. + larında 33a/07
 k. + larun 33a/04
 dişde olan k. 33a/04

ķ. + nuŋ 121a/09, 122a/03, 122a/09,
123b/08, 133b/04, 134b/09, 135a/06 [7]

derünđe olan ķ. icine 123b/08

ķ. ağızı 133b/04

ķ. ağızında 122a/09

ķ. eţrafını 121a/09

ķ. eti 122a/03, 134b/09 [2]

ķ. etini 135a/06

ķ. + sına 72a/09, 72b/03 [2]

ķ. + ya 122b/07, 133b/07, 137a/02 [3]

[= 64]

ķarica : Bkz. ķaraca.

ķ. 154a/07, 158a/04, 160a/06, 162a/07,
168a/01, 168a/03, 168b/03, 169a/01, 169b/01
[9]

ķ. başı 168b/03, 169a/01 [2]

ķ. başını 169b/01

ķ. çıkmasını 168a/01

ķ.  il acı 160a/06

ķ. kemüğünde 162a/07

ķ. ufanmasını 158a/04

ķ. + da 142a/04

ķ. + ları + (2) 25b/03

ķ. + sı 154b/09, 168a/02, 174a/07 [3]

arıķ kişiler ķ. 168a/02

ķ. + sını 159a/01

ķ. + ya 167b/03

ķ. + yı + (2) 158b/01

ķ. + yla 169b/02

[= 18]

ķarın : Karın.

ķ. 65a/05

ķ. ķurdın kırıcı dev alar 65a/05

ķ. + da 116a/03, 188b/05 [2]

[= 3]

ķarınca : Karınca. Krş. nemle.

ķ. 151a/01, 96a/01 [2]

[= 2]

ķariř : Parmaklar birbirinden uzak duracak biçimde gergin duran elde, başparmak ile sere parmağın uları arasındaki uzaklık.

ķ. 14a/02

bir ķ. 14a/02

[= 1]

ķariř- : Karışmak.

ķ.-a 13b/09

ķ.-mış + (1) 4b/08, 18a/09, 26b/03,
33b/01, 73b/08, 126b/02 [6]

ķ.-mış + (2) 95a/02

ķ.-ur 108b/07

[= 9]

ķariřdur- : Karıştırmak.

ķ.-alar 52a/06, 66b/04, 71a/01, 72b/02,
89a/09, 129a/01, 134b/02 [7]

muhkem ķ. 52a/06, 71a/01, 72b/02

[3]

ķ.-ub 6b/09, 61a/09, 67b/02, 68b/08,
69a/03, 94b/06, 141a/02 [7]

muhkem k. 141a/02

[= 14]

ķariřık : Karışık.

ķ. 74a/07

ķanıla ķ. sevd dur 74a/07

[= 1]

ķariřıklu : Karışıklı, karışık.

ķ. 111b/09

sevd  ķ. kandur 111b/09

[= 1]

ķarib : <Ar. Yakın, uzak olmayan.

ķ. 126a/06

- ķ. olsa 126a/06
[= 1]
- ķarķu** : Karķı.
ķ. 11b/08, 20a/05, 48b/02, 49a/04,
77b/03 [5]
ķ. + sına 165a/08
cıķduđı yeriñ ķ. 165a/08
[= 6]
- ķarķum** : “ķurķum-ı hindi” Mavi su zambağı ve
tohumu; (*İndigofera tinctorium*). Krķ. ‘aķfar,
ķurķam, za‘ferān.
ķ. 186a/08
[= 1]
- ķārūre** : < Ar. Sırķadan yapılan kap.
k. + ye 129b/05
[= 1]
- ķaķık** : Bkz. ķasuk.
ķ. 161a/06, 162b/06 [2]
ķ. kemūgi ufanmasını 161a/06
ķ. kemūgini 162b/06
[= 2]
- ķaķuk** : Kasık.
ķ. 142a/01
ķ. kemūgidūr 142a/01
[= 1]
- ķaķūr** : < Ar. Kađıda sūrūlen bir taķ.
ķ. 186b/06
[= 1]
- ķaķ’** : < Ar. Kesmek.
ķ. 50a/03, 50a/04, 50a/07, 56a/03,
56a/07, 58a/01, 58a/02, 153b/06 [8]
bevāsīri ķ. ētmek ‘ilācın 56a/03
ķ. ēdeler 50a/03, 56a/07 [2]
ķ. ēdesin 153b/06
ķ. ētmekden 58a/01
- ķ. ētmeyeler 50a/04
ķ. olmasa 56a/07
ķ. + a 56a/06
[= 9]
- ķat-** : Katmak.
ķ.-alar 4a/01, 9a/07, 21a/05, 23b/03,
35a/01, 52b/05, 53b/02, 57b/09, 73b/04,
90b/03, 95b/02, 124b/03, 128b/07, 129b/09,
165b/08 [15]
ķ.-salar 11a/04
ķ.-salar + (kad-salar) 67a/04
ķ.-ub 9b/07, 24b/04, 24b/07, 31b/08,
62b/05, 80a/02, 99b/05, 103a/01, 125b/09 [9]
[= 26]
- ķaķāyıf** : < Ar. Kadayıf
ķ. 26a/02
[= 1]
- ķatı** : Sert; pek, ķok, oldukķa, ķiddetli.
ķ. 6a/08, 6b/08, 7b/02, 15a/08, 15a/09,
16b/09, 20a/07, 22b/04, 22b/06, 23b/09,
34a/02, 57b/05, 60a/07, 68a/05, 80a/03, 80a/09,
82b/04, 103b/02, 107b/04, 107b/05, 107b/07,
115a/03, 117b/04, 121a/02, 122b/01, 122b/02,
122b/02, 133a/08, 140a/06, 141a/09, 144b/07,
144b/08, 146a/01, 146b/02, 147a/07, 147b/09,
150a/05, 150b/01, 151a/07, 156a/09, 158b/08,
160a/04, 160a/04, 160a/05, 160a/06, 160a/07,
165a/04, 173b/07, 174a/02, 175a/06, 175a/06,
177a/08 [52]
ķ. bağlamak 150b/01
ķ. bağlamayalar 158b/08
ķ. bağlayalar 107b/07, 115a/03,
144b/07 [3]
ķ. batsa 146a/01
ķ. bitmiķ nesneyi 177a/08

. cekeler 160a/05, 175a/06 [2]
 . cekmege 173b/07
 . cekmegile 165a/04
 . cekmenüñ ‘alâmeti 160a/07
 . cekmeyeler 160a/04, 160a/07 [2]
 . çekmeden 16b/09
 . çekmeyeler 144b/08
 . degildir 147b/09
 . dutalar 107b/04
 . et 122b/01, 122b/02 [2]
  et bitmesidür 121a/02
 . nesne 147a/07
 . nesneyile 107b/05
 . ola 141a/09
 . olduğı 15a/09
 . olmuş 146b/02
 . olsa 7b/02, 57b/05, 60a/07 [3]
 . olur 6a/08, 15a/08, 20a/07,
 22b/06, 68a/05 [5]
 . olursa 6b/08, 80a/03, 80a/09 [3]
 . ovalar 82b/04
 . şaralar 140a/06, 174a/02 [2]
  şarmağdur 150a/05
 . veremdür 22b/04, 103b/02 [2]
 . yaramazdur 160a/04
 . + dur 19b/07, 95a/06, 160b/06 [3]
 [= 55]

atıl- : Katılmak.

.-miş +(1) 137a/05
 [= 1]

atrân : < Ar. Katran, organik maddelerden
 kuru damıtma yöntemiyle elde edilen, sıvı yağ
 kıvamında, kara renkte, ağır, is kokulu, suda
 erimeyen bir madde.

. 5b/02, 14a/09, 79b/02, 86a/02,
 90a/05 [5]
 . + a 44a/05
 . + ıla 31a/03, 41a/08, 44b/05, 75a/06,
 127a/05 [5]
 issi . 44b/05
 [= 11]

atrâsâliyün : < ? Taş kerevizinin tohumu.

. 180a/01
 [= 1]

atûnâ : < Ar. Pireotu, karnıyarık otu ve
 tohumu; (*Plantago psyllium*).

. 17a/04, 31b/06, 39a/07, 61a/02,
 71a/01, 95b/01, 104a/08, 104b/05, 110b/05,
 183a/04 [10]

bezr-i . 95b/01, 110b/05 [2]

bezr-i . lu‘âbı 39a/07, 104a/08 [2]

bezr-i . lu‘âbından 17a/04

bezr-i . lu‘âbıyla 104b/05,

183a/04 [2]

lu‘âb-ı bezr-i . 31b/06, 61a/02 [2]

. + yıla 52b/09

bezr-i . 52b/09

[= 11]

avâbız : < Ar. Astringent, kanamayı durduran,
 damarları büzen maddeler.

. 57b/03

[= 1]

avak : Kavak ağacı; (*Populus*). Krş. ğarb,
 ğarüb.

. 81b/01

. yaprağı küli 81b/01

[= 1]

avî : < Ar. Kuvvetli, güçlü, güvenilir, sağlam.

ķ. 2b/09, 5a/01, 27a/09, 28a/06,
28a/07, 45a/01, 57a/01, 82b/07, 120b/05,
122b/05, 124a/04, 124a/04, 124b/08, 137a/08,
138b/08, 150a/07, 162b/09, 170a/09, 177b/02
[19]

ķ. bişmiş 5a/01

ķ. devālar 82b/07, 124a/04 [2]

ķ. devālarla 28a/06, 28a/07,
122b/05, 124b/08 [4]

ķ. kıılur 45a/01

ķ. kişiler 170a/09

ķ. ola 162b/09

ķ. olmak ʿalāmeti 124a/04

ķ. olsa 27a/09, 137a/08, 138b/08

[3]

ķ. olub 2b/09

ķ. olursa 150a/07

ķ. + dūr 84a/01, 86b/08 [2]

[= 21]

ķavm : < Ar. İnsan topluluğu.

ķ. 21a/08

[= 1]

ķavrul- : Kavrulmak.

ķ.-miş + (2) 79b/01

ķ. şeb 79b/01

[= 1]

ķavud : Bkz. ķavut.

ķ. 117a/04, 136b/09 [2]

[= 2]

ķavuk : Mesane, idrar kesesi. Krş. meřāne.

ķ. 59b/03

ķ. şarafına 59b/03

[= 1]

ķavun : Kavun; (*Citrullus melo*).

ķ. 66b/08, 73b/01, 89a/07, 103b/06,
111b/01 [5]

ķabıkı cıkmiş ķ. cekirdeği 73b/01

ķ. cekirdeği 111b/01

ķ. ķekirdeęi ici 66b/08

ķ. cekūrdeęi ici 89a/07

kūcūcek ķ. mıkđarı 103b/06

ķ. + ı + (1) 37b/07, 54b/03, 100a/08 [3]

ağac ķ. ekşisi 37b/07, 100a/08 [2]

kebre ķ. bişmiş şu 54b/03

ķ. + ıı 81a/03

ķ. etiyile 81a/03

[= 9]

ķavurma : Kavurma, kızartma.

ķ. + sı 61a/04

isfanāc ķ. 61a/04

[= 1]

ķavuřdur- : Kavuşturmak, yetiştirmek,
ulaştırmak.

ķ.-ub 114a/05

[= 1]

ķavut : Kavrulmuş tahıl unu ve şekerden
yapılan bir yiyecek.

ķ. + ı + (kavud.ı) + (1) 78a/05, 110a/04,
131a/04 [5]

arpa ķ. 131a/04

buğday ķ. 78a/05, 110a/04 [2]

ķ. + undan + (kavud.undan) 50a/09

arpa ķ. 50a/09

ķ. + unı + (kavud.unı) 113b/06

arpa ķ. 113b/06

[= 5]

ķay' : < Ar. Kusma. Krş. ķuřmaķ.

ķ. 26a/06

ķ. ēdeler 26a/06

[= 1]
ķaymak : Kaymak, sütün yznde oluşan yağlı katman.
ķ. 31b/06, 37a/06, 37a/07, 65a/09, 76a/05, 78a/02, 78b/07, 81a/09 [8]
tze ķ. 65a/09, 76a/05 [2]
ķ. + ıla + (kaymağ.ıla) 32a/01, 44a/08 [2]
ķ. + la 76b/03, 77b/06 [2]
tze ķ. 76b/03
[= 12]
ķayna- : Kaynamak.
ķ.-r + (1) 34a/09
ķ. zeyt yağına 34a/09
[= 1]
ķaynat- : Kaynatmak.
ķ.-alar + (kaynad-alar) 67a/02, 113a/02 [2]
ķ.-ub + (kaynad-ub) 186b/01
[= 3]
ķaz : Kaz, perde ayaklılardan, uzun, byaz veya gri boyunlu, suda ve karada yaşayan, uğan, yabani veya evcil kuş.
ķ. 9a/06, 18b/02, 17a/03, 31b/04, 37b/01, 51b/05, 51b/07, 54a/08, 61b/08, 62a/05, 73b/08, 89a/04, 89b/07, 145b/06, 177b/01, 177b/03, 186b/07 [17]
ķ. yağı 9a/06, 18b/02, 37b/01, 51b/05, 51b/07, 54a/08, 61b/08, 89b/07, 177b/03 [9]
ķ. yağında 89a/04
ķ. yağından 17a/03
ķ. yağını 62a/05
ķ. yağıyla 73b/08, 145b/06, 186b/07 [3]

ķ. yağıyla olmuş ķirt 31b/04
şızmuş ķ. yağı 177b/01
[= 17]
ķaz : < Ar. Kaza, istemeden yapılan iş.
ķ. + y1 + (3) 172b/01
ķ. hcet “Abdest bozma.” 172b/01
[= 1]
ķazan : Kazan, ok miktarda yemek pişirmeye veya bir Şey kaynatmaya yarayan byk, derin kap.
ķ. + a 109b/03
[= 1]
ķazı- : Kazımak.
ķ.-yalar 62a/04, 68b/09, 70a/06, 74b/08, 82a/03 [5]
ķ.-yub 70b/04
[= 6]
ķazuk : Kazık, toprağa çakılmak için hazırlanmış, ucu sivri demir veya ağaç.
ķ. 175a/08, 175b/02 [2]
ķ. aalar 175a/08
[= 2]
ķebb : < Ar. Kebap. 1. Doğrudan doğruya ateşte veya akp içerisinde pişirilen et. 2. Ateşte alazlanarak veya kavrulularak pişirilen her türlü nesne.
k. 11a/06, 87a/09 [2]
k. edeler 87a/09
[= 2]
ķebed : < Ar. Karaciğer.
k. + e 119b/09
[= 1]
ķebek : Bkz. kepek.
k. 68b/04, 74a/03, 75b/07, 88a/07, 180b/07 [5]

derinüñ k. gibi şoyulmasınun
‘ilâcın 74a/03

ķ. şuyıyıla 180b/07

[= 5]

kebere : Bkz. kebre.

k. 54a/01, 84b/08 [2]

ķ. köki 54a/01, 84b/08 [2]

[= 2]

kebide : “kübide” Arpa, pirinç ve tereyağı ile fırında pişirilen bir yemek.

k. 50b/01

[= 1]

kebīkec : <Far. Yabani kereviz cinsinden bir bitki, yırtıcılar ayası, düñür çiçeği, masiva çiçeği, kurbağa otu; (*Ranunculus asiaticus*).

k. 85b/07, 86b/09 [2]

[= 2]

kebīr : <Ar. Büyük, ulu.

k. 84b/05, 85a/08, 186b/03 [3]

tiryāk-ı ķ. 84b/05, 85a/08, 186b/03

[3]

k. + e 84b/03

ıtrıfıl-i ķ. 84b/03

[= 4]

kebre : <Ar. Gebre otu, kedi tırnağı; (*Capparis spinosa*).

k. 14a/08, 54b/03, 82b/03, 86a/05,
86b/03, 86b/06 [6]

k. kavunı bişmiş şı 54b/03

k. köki “Krş. aşlü’l-kebre” 86b/06

k. yabrağı şuyın 14a/08

ķıır-ı k. 86a/05, 86b/03 [2]

yaş k. yaprağıyıla 82b/03

[= 6]

kebrıt : Bkz. kibrıt.

k. 41a/07

[= 1]

keci : Bkz. keçi.

k. 8b/05, 9a/07, 16a/07, 16b/06,
44a/01, 52b/04, 54a/07, 75a/09, 109a/06,
178b/03, 180a/06 [11]

gök yaş k. boynuzı şuyı 54a/07

k. boķı 16a/07, 75a/09, 109a/06 [3]

k. dırnağı küliyle 178b/03

k. yağı 9a/07, 16b/06 [2]

k. yağı şızmış 8b/05

k. yağıyıla 44a/01, 180a/06 [2]

k. yağıyıla olmuş ķırūđı 52b/04

k. + nüñ 54a/09

k. böğregi 54a/09

k. + si 16b/06

yaban k. yağı 16b/06

[= 13]

keçi : Keçi, geviş getirenlerden, eti, sütü, derisi ve kılı için yetiştirilen memeli, dişi hayvan.

k. 90a/08

arınmış k. yağı 90a/08

k. + nüñ 178a/08

k. ic yağı 178a/08

[= 2]

keenne-hu : <Ar. Sanki, güya, gibi; benzer.

k. 74a/04

[= 1]

kehrübā : Bkz. kehrübā.

k. 56b/07

[= 1]

kehrübā : <Far. Kehribar, açık sarıdan kıızıla kadar türlü renklerde, yarı saydam, kolay kırılır ve bir yere hızlıca sürtüldüğünde hafif cisimleri

kendine çeken, fosilleşmiş reçine, samankapan,
kalkoparan.

k. 50a/08

[= 1]

kelām : <Ar. Söz, ibare, söyleyiş, nutuk.

k. 5a/06, 60a/09, 88b/06, 122a/08,
132a/08, 147b/05, 161b/07, 174a/09, 181b/04
[9]

hāşıl-ı k. 5a/06, 60a/09, 88b/06,
122a/08, 132a/08, 147b/05, 161b/07, 174a/09,
181b/04 [9]

k. +ından 1b/07

müte'ahhīrīn k. ba'zısın 1b/07

[= 10]

kelb : <Ar. Köpek. Krş. it.

k. 118a/08, 184b/08 [2]

kemük yemiş k. boķı 118a/08

[= 2]

kelbeten : Bkz. kelbeteyn.

k. +ile 40a/07, 47a/06, 48b/04,
119a/04, 119b/03 [5]

[= 5]

kelbeteyn : <Ar. Kerpeten, çivi sökmeye veya
diş çekmeye yarayan, hareketli bir eksen
çevresinde çapraz iki parçadan oluşmuş, kısıkaç
biçimindeki araç.

k. 118b/08

k. +ile 118b/08

[= 2]

kelef : <Ar. Yüzde olan kızıl renkli çiller,
benekler.

k. 71a/06, 71a/08 [2]

[= 2]

keler : Keler, kertengelelerin genel adı.

k. 118a/09

k. boķı 118a/09

[= 1]

kelkelānec : <? Dizuri ve kolik için kullanılan
bal ile yoğurulan bir macun.

k. 84b/04, 85a/07 [2]

ma'cūn-ı k. 84b/04, 85a/07 [2]

[= 2]

kemāfiṭūs : <Gr. Yer çamı; (*Ajuga
chamaepitys*).

k. 184a/03

[= 1]

kemāl : <Ar. Olgunluk, yetkinlik.

k. +i+(2) 167b/07

[= 1]

kemik : Bkz. kemük.

k. 146b/08

k. +i+(kemig.i)+(2) 165b/06

müsterhī olan k. 165b/06

[= 2]

kemūn : <Ar. "kemmūn" Kimyon, güzel
kokulu ve otsu bir bitki ve bu bitkinin
tohumundan elde edilen, baharat olarak
kullanılan toz; (*Cuminum cyminum*).

k. 188a/01, 188a/03, 21b/08 [3]

[= 3]

kemücek : Kemikçik, küçük kemik.

k. +ler 143b/04

[= 1]

kemük : Kemik, insanın ve omurgalı
hayvanların çatisını oluşturan türlü biçimdeki
sert organların genel adı. Krş. süñük.

k. 26b/04, 47a/04, 47b/01, 73b/02,

118a/08, 118b/04, 121a/05, 123a/05, 123a/07,
123b/02, 134b/04, 135a/01, 135a/03, 135a/04,
135a/05, 135a/07, 135a/08, 135b/05, 135b/09,

- 138b/06, 139a/04, 139b/04, 139b/07, 139b/08,
141b/01, 141b/05, 142a/02, 144b/03, 144b/03,
144b/05, 145a/03, 145a/05, 147a/01, 147a/01,
147a/04, 147a/05, 147b/01, 148a/08, 148b/03,
149a/02, 149a/02, 149a/07, 149a/09, 149b/01,
150a/03, 150a/04, 150a/08, 151a/03, 151b/02,
151b/03, 154b/01, 154b/09, 155a/02, 156b/02,
157b/08, 162a/09, 163b/02, 163b/05, 168b/07,
178b/09 [60]
- böyük k. 163b/02, 163b/05
cürük k. 178b/09
cürümiş k. 73b/02
diken gibi k. pāresi 135b/05
k. arasına 149a/09
k. başı üzerine 168b/07
k. icerüsine 147a/05
k. pārecuqları 149a/07, 154b/01 [2]
k. pārelense 144b/03
k. pāreleri 151b/02, 155a/02,
156b/02 [3]
k. pārelerin 151b/03, 157b/08 [2]
k. pāresi 135b/09, 150a/04,
150a/08 [3]
k. pāresin 118b/04
k. şınığını 144b/03
k. üstinden 135a/03
k. üzerine 142a/02
k. yemiş kelb boķı 118a/08
şınıķ k. 26b/04
k. + de 134b/07, 138b/05, 145a/08,
146b/07 [4]
k. ʿārız olan maraźlar 138b/05
k. + dür 161a/08, 163b/07 [2]
müdevver k. 163b/07
şerif k. 161a/08
- k. + e + (kemüg.e) 119b/03, 134b/06,
146b/07, 170b/04 [4]
k. + i + (kemüg.i) + (1) 138b/07,
142a/01, 151b/05, 159b/09, 160a/02, 160a/03,
160b/09, 161a/06, 162a/02, 163a/08, 163a/08,
163b/02, 163b/07, 168a/09 [14]
baldır k. 163a/08
burın k. ufanmada 151b/05
diz gözi k. 163a/08
diz k. 163b/07
el k. 160a/02
el ʿarağı k. 160b/09
incigün kücücek k. 163b/02
ķalça k. 142a/01
ķaşıķ k. ufanmasını 161a/06
kimsenün k. 138b/07
ķol k. 159b/09, 160a/03, 168a/09
[3]
uyluķ k. ufanması 162a/02
k. + i + (kemüg.i) + (2) 98a/08,
134b/08, 135a/08, 139a/09, 147b/03, 149a/06,
152a/03 [7]
şınımış k. 139a/09
k. + idür + (kemüg.idür) 141b/09,
142a/01 [2]
ķaraca k. 141b/09
ķaşıķ k. 142a/01
k. + in + (kemüg.in) 148b/04
baş k. 148b/04
k. + inde + (kemüg.inde) 142a/06,
162a/07 [2]
ķarıca ķ. 162a/07
uyluķ k. 142a/06
k. + ine + (kemüg.ine) 161b/04
uyluķ k. 161b/04

k. + ini + (kemüg.ini) 162b/07
 kaşık k. 162b/07
 k. + inüj + (kemüg.inüj) 153a/07,
 154a/02 [2]
 qaraca k. 153a/07
 köbricek k. tarafı 154a/02
 k. + leri + (1) 146b/04, 155a/08,
 155a/09, 155b/01, 155b/03, 156a/01, 156a/02,
 157a/09, 157b/01, 161a/02, 175b/07 [11]
 ayağuş gayrı k. 175b/07
 barmaq k. 161a/02
 baş k. 146b/04
 eyegi k. ufanması 156a/02
 eyegi k. ufanmasının ilacın
 155a/09
 göğüs k. 155a/08, 155b/01,
 155b/03, 156a/01 [4]
 oñurğa k. 157b/01
 oñurğa k. ufanmasını 157a/09
 k. + lerinde 175a/05
 ayak k. 175a/05
 k. + lerinüj 160a/02, 162a/02, 170b/03
 [3]
 beden k. böyügidür 162a/02
 eliñ bākī k. çıkmasını 170b/03
 kol k. ikisi 160a/02
 k. + üj + (kemüg.üj) 119b/05, 147b/06,
 148a/02, 149a/04, 165a/07, 165a/09 [6]
 k. başını 165a/07
 k. eñrafını 119b/05, 149a/04 [2]
 k. hāline 147b/06
 k. levni 148a/02
 k. zāyidlerini 165a/09
 [= 121]

kemürdek : Kıkırdak.

k. + dür 150b/08
 [= 1]
kemürdeklü : Kıkırdaklı.
 k. + dür 167b/05
 [= 1]
kenar : <Far. 1. Kenar, kıyı. 2. Uc, köşe.
 k. + nda 58a/09
 maq'aduñ k. 58a/09
 [= 1]
kendü : Kendi.
 k. 24b/04, 34b/09, 95b/08, 129b/08,
 173b/05, 183b/07 [6]
 k. tarafına 173b/05
 k. + de 92a/02
 k. + sinde 46a/08
 k. + yi + (2) 186a/06
 [= 9]
kenise : <Ar. Kilise.
 k. 184b/03
 k. + ye 184b/04
 k. girenüj budı arasında 184b/04
 [= 2]
kepek : Kepek. 1. Un elendikten sonra elek
 üstünde kalan kabuk kırıntıları. 2. Deride
 oluşan küçük, beyaz pulcuklar.
 k. 66a/04, 67a/07 [2]
 k. + ile + (kepeg.ile) 76a/06
 [= 3]
kerefus : <Ar. Kereviz; (*Apium graveolens*).
 k. 54a/02, 79a/06, 86b/05, 87a/01 [4]
 k. köki 54a/02
 k. şuyı 79a/06, 86b/05, 87a/01 [3]
 [= 4]

kerneb : <Ar. Lahana, yop lahana, göbek
 lahana; (*Brassica oleracea*).

k. 9a/01, 55b/09, 57b/05, 58a/05,
72a/04, 109b/08, 118a/01, 180b/08 [8]

bezr-i k. 72a/04

k. varağı 58a/05

k. yaprağı 118a/01

k. + i + (2) 57a/08, 187b/02 [2]

yaħnī bişmiş k. 57a/08

k. + ile 180a/06, 180b/02 [2]

[= 12]

kernib : Bkz. kerneb.

k. 49a/08

[= 1]

kerrās : Bkz. kürrās.

k. 10b/09, 24b/02 [2]

‘aşşāre-i k. 10b/09

k. ‘aşşāresiyile 24b/02

[= 2]

kerre : < Ar. Kez, defa.

k. 8a/09, 13b/07, 44b/06, 48b/07,
49a/09, 70b/08, 80b/03, 87b/04, 113a/03,
121b/01, 129b/09, 132b/01, 140a/03, 140a/03,
140a/08, 141b/03, 159b/02, 159b/04 [18]

[= 18]

kes- : Kesmek; son vermek; etkisini önlemek;
etkisizleştirmek.

k.-dükden 57b/02

k.-ecek 149a/06

k. āletile 149a/06

k.-eler 21b/03, 22a/05, 32a/07, 40a/04,
45b/02, 56b/02, 56b/03, 56b/04, 56b/05,
56b/06, 83a/08, 98a/08, 98a/08, 104a/02,
115b/07, 116b/01, 122b/02, 123a/09, 12b/06,
135a/08, 135b/01, 135b/03, 138a/09, 146b/03,
149a/03, 149a/06, 149a/09 [27]

k.-er 134a/03

k.-er + (1) 50a/07

ķan k. şerbetler 50a/07

k.-esin 150b/05

k.-mede 11a/01

ķan k. 11a/01

k.-mege 56a/04

k.-megile 11b/01

k.-mek 56a/07, 57b/01, 83b/04,
104a/01, 110a/07 [5]

k.-mekden 106a/05

k.-mesi 98a/07

k.-meyeler 23b/07, 50a/02, 50a/05,
56b/02 [4]

[= 46]

kesik : Çiğ süttten yapılan yağsız peynir,
çökelek.

k. + in + (kesig.in) 88b/04

süt k. 88b/04

[= 1]

kesil- : Kesilmek.

k.-ince 29a/02

k.-meden + (1) 106a/03, 107a/04,
110a/09 [3]

k.-ür 59b/06

[= 5]

keşirā : < Ar. Geven dikeninden çıkarılan bir
tür zank.

k. 18b/01, 31b/03, 31b/07, 67a/02,
89a/05, 89a/09 [6]

saħķ olmış k. 89a/09

k. + yıla 62a/06, 90a/03 [2]

saħķ olmış k. 90a/03

[= 8]

kesken : Keskin.

k. 56b/01

k. uşırayıla 56b/01
 [= 1]
keskin : Keskin.
 k. 83a/08
 k. demürle 83a/08
 [= 1]
ketān : <Ar. “kettān” Keten bitkisi ve bundan elde edilen dokuma, bez; (*Linum usitissimum*).
 k. 8b/01, 9a/02, 16a/05, 20b/02, 20b/07, 30a/05, 36b/05, 37a/09, 51b/02, 51b/08, 52a/02, 57b/05, 58a/05, 60a/08, 71a/02, 73b/03, 73b/06, 94b/08, 102b/05, 102b/09, 105b/04, 105b/06, 117a/09, 117a/09, 117b/03, 133a/03, 136b/06, 138a/04, 149b/01, 151a/08, 152a/09, 159a/04, 187b/03 [33]
 bezr-i k. 9a/02, 37a/09, 51b/02, 52a/02, 57b/05, 58a/05, 60a/08, 71a/02, 102b/05, 105b/06, 187b/03 [11]
 bezr-i k. lu‘ābı 51b/08
 bezr-i k. lu‘ābı bişmiş şuyıla 30a/05
 bezr-i k. lu‘ābıyla 73b/06, 102b/09 [2]
 bezr-i k. unı 16a/05
 eski k. 20b/07
 eski k. bezini 20b/02
 döğülmiş k. icine 117b/03
 eski k. bezi 117a/09, 136b/06 [2]
 eski k. bezin 138a/04
 k. bezi eskisi 151a/08
 k. bezi eskisini 149b/01
 k. bezinden 159a/04
 k. ibligile 133a/03, 152a/09 [2]
 k. lu‘ābı 8b/01
 k. lu‘ābıyla 73b/03

k. toħmı 94b/08
 k. toħmı unı 105b/04
 lu‘āb-ı bezr-i k. 36b/05
 merhem-i k. 117a/09
 k. + dan 56b/09
 k. ipile 56b/09
 [= 34]
key : Dağlamak.
 k. 134a/02, 143a/06, 182a/01 [3]
 k. édeler 134a/02, 143a/06 [2]
 k. étseleler 182a/01
 [= 3]
kez : Kez, defa.
 k. 37b/03, 60b/06, 67a/09 [3]
 [= 3]
kezîr : Bkz. keşîrâ.
 k. 27a/05
 [= 1]
kıl : Kıl, tüy.
 k. 84a/06, 106a/05, 114a/06 [3]
 [= 3]
kıl- : Kılmak, yapmak, etmek.
 k.-ur 45a/01, 57a/09 [2]
 kavî k. 45a/01
 sâkin k. 57a/09
 [= 2]
kına : <Ar. Kına, kına ağacının kurutulmuş yapraklarından elde edilen, saç ve elleri boyamakta kullanılan toz. Krş. ħinnâ.
 k. 51a/04, 54a/02, 90b/01, 90b/03, 102b/04, 105b/06, 109a/08, 117b/02, 128a/09, 152b/04 [10]
 k. + y1 + (2) 109a/08, 186a/07 [2]
 [= 12]
kınâ : <Ar. Ayırık otu; (*Cynodon dactylon*).

ķ. + y1 + (3) 86a/08

ķ. berrī ŗuy1 86a/08

[= 1]

ķinnā : < Ar. “ķinnā” adırkuağı bitkisi ve bundan elde edilen zamk; (*Dorema ammoniacum*).

ķ. + dan 185a/03

ķ. olmuŗ kara merhem 185a/03

[= 1]

ķırcı : Kırıcı.

ķ. 65a/05

ķarın ķurdın ķ. devālar 65a/05

[= 1]

ķırķ : Kırk sayısı.

ķ. 44b/09, 45a/09, 45b/03, 46a/01, 47a/03, 47b/08, 48a/08, 49b/06, 56a/02, 142a/05, 142a/06, 159b/07, 175b/07, 181b/01

[14]

ķ. altıncı faŗıl 47b/08

ķ. beŗinci faŗıl 47a/03

ķ. birinci faŗıl 44b/09

ķ. dördüncü faŗıl 46a/01

ķ. gün 142a/05, 142a/06, 159b/07

[3]

ķ. ikinci faŗıl 45a/09

ķ. sekizinci faŗıl 49b/06

ķ. toķuzuncü faŗıl 56a/02

ķ. üçüncü faŗıl 45b/03

ķ. yédinci faŗıl 48a/08

[= 14]

ķırķıncı : Kırkıncı.

ķ. 44b/01

ķ. faŗıl 44b/01

[= 1]

ķırmuzı : < Ar. “ķırmūzı” Kırmızı, al, kızıl, renk. Krŗ. aķmer, al, kızıl, lük.

ķ. + dan 62b/07

dūd-1 ķ. 62b/07

[= 1]

ķırķās : < Ar. Hasır otundan yapılan ve ilaç yapımında kullanılan bir tür kağıt.

ķ. + ı + (3) 29a/07

ķ. mıŗrı 29a/07

[= 1]

ķıŗa : Kısa.

ķ. 173a/05

ķ. olur 173a/05

[= 1]

ķıŗıl- : Kısılmak.

ķ.-mayla 171b/04

[= 1]

ķısım : Bkz. ķısm.

ķ. 108a/01

evvelki ķ. 108a/01

[= 1]

ķısm : < Ar. Bölüm.

ķ. + a 73a/03, 80b/04 [2]

evvelki ķ. 73a/03

ķ. + dur 92a/08, 92a/09 [2]

ķ. + ı + (1) 57a/09

[= 5]

ķıŗŗā' : < Ar. Hıyar; (*Cucumis sativus*). Krŗ. hıyār.

ķ. 14b/02, 127a/08 [2]

ķ. hımār 14b/02

ķ. hımār ‘aŗāresi 127a/08

[= 2]

kıssā'ü'l-ḥimār : <Ar. <Ar. Cırtatan düvleği, ebucehil karpuzu, kargadüleği; (*Ecballium elaterium*). Krş. küzbüre.

ķ. 2b/06, 3a/04, 49b/04, 54a/07, 85b/08 [5]

ķ. köki 85b/08

ķ. 'aşāresi 3a/04

ķ. 'uşāresi 2b/06

ķ. 'uşāresiyile 49b/04

[= 5]

kıst : Bkz. kıst.

ķ. 73b/01

[= 1]

kış : Kış, kış mevsimi.

ķ. 82a/01, 89a/01, 90b/04, 113b/03, 116a/05, 180b/05 [6]

ķ. günü 113b/03, 116a/05 [2]

ķ. güninde 82a/01, 89a/01, 90b/04, 180b/05 [4]

[= 6]

kısr : <Ar. Kabuk. Krş. kab, kabuk.

ķ. 177a/08

ķ. +ı+(3) 25a/05, 61b/01, 63a/05, 86a/05, 86b/02 [5]

ķ. ḥaşḥāş 61b/01

ķ. kebre 86a/05, 86b/02 [2]

ķ. rumān 63a/05

ķ. rummān 25a/05

[= 6]

kıvām : <Ar. Kıvam, koyuluk derecesi.

ķ. 90b/01, 90b/03, 99b/09 [3]

ķ. bula 90b/01

ķ. bulınca 90b/03, 99b/09 [2]

ķ. +ı+(1) 106b/09

[= 4]

kıvāmlu : <Ar.-T. Kıvamlı.

ķ. 92b/06

[= 1]

kıyās : <Ar. Bir şeyi başka başka bir şeye benzeterek hüküm verme, bu yolda verilen hüküm, bir tutma.

ķ. 164b/01

eldeki ķ. üzerine 164b/01

[= 1]

kız : Kız.

ķ. 6b/02, 6b/09, 8a/08, 65b/05 [4]

ķ. südi "Kız çocuğu emziren bir kadının sütü." 6b/09, 8a/08 [2]

ķ. südi icinde 6b/02

[= 4]

kız- : Kızmak, ısınmak.

ķ.-sa 17b/04, 17b/09 [2]

[= 2]

kızamuk : Kızamık hastalığı. Krş. kaşbe.

ķ. 73a/04

ķ. + a + (kızamug.a) 112a/03

[= 2]

kızarmak : Kızarmak, kızıllaşmak.

ķ.-a 121b/01

ķ.-ınca 67b/04

ķ.-mak 112a/07

ķ.-maz 84a/08

ķ.-sa 17b/04

ķ.-ur 84a/08

[= 6]

kızdır- : Kızdırmak, aşırı ısıtmak.

ķ.-alar 133a/08

ķ.-makdur 122a/05

ķ.-ub 110b/07

[= 3]

kızıl : Kızıl, kırmızı. Krş. al, ahmer, kırmuzu.

ķ. 27b/06, 68a/06, 71a/07, 74a/08,
79b/07, 79b/08, 94a/01, 94a/06, 95b/03,
96b/09, 111b/07, 113a/01, 113b/01, 137b/09,
140b/07 [15]

dögülmiş ķ. gül 113b/01

ķabı cıkķmış ķ. bögrilce 137b/09

ķ. olmak 94a/01

ķ. olmakdur 27b/06, 79b/07,

79b/08 [3]

ķ. olması 94a/06

ķ. olsa 140b/07

ķ. olur 68a/06

ķ. olursa 74a/08

ķ. şandal “Krş. şandaleyn;

(*Pterocarpus santalinus*).” 95b/03

ķ. üzüm 113a/01

ķ. + dur 19b/07, 68b/01, 95a/06,

95a/06, 100a/03 [5]

[= 20]

kızılık : Kızılılık, kırmızılık.

ķ. 141a/07

ķ. olmasa 141a/07

ķ. + a + (kızılığ.a) 81b/09

ğayrı ‘uzuvda olan ķ. 81b/09

[= 2]

ki : <Far. Ki, ki ilgeci.

k. 1b/08, 2b/03, 2b/04, 2b/07, 3a/05,
4b/08, 4b/09, 5b/06, 5b/07, 6a/09, 7a/06, 7a/08,
7b/07, 8a/03, 9b/03, 11b/01, 11b/02, 12a/01,
13a/02, 13a/06, 13a/09, 13b/04, 13b/09, 14a/05,
14b/01, 15b/02, 15b/07, 17a/07, 18b/01,
19b/08, 20a/07, 20b/09, 21a/01, 21b/06, 23a/06,
23a/09, 24b/04, 26a/04, 26b/03, 26b/06,
27b/03, 27b/08, 28b/01, 28b/01, 28b/03,

28b/08, 30a/02, 33a/07, 33b/01, 33b/09,
34b/09, 35a/07, 36a/06, 36b/02, 36b/03,
36b/09, 37a/03, 37b/07, 38a/03, 38a/05, 38a/07,
38a/09, 39a/06, 39b/05, 40a/04, 40b/08, 42b/09,
44a/04, 45b/01, 48a/01, 48a/02, 48a/05, 48a/09,
49b/07, 50a/01, 50a/02, 50a/04, 50a/05, 50b/06,
51b/05, 51b/07, 52b/06, 53a/05, 55a/06, 56a/08,
56b/02, 57a/04, 57a/07, 57a/08, 57a/09, 57b/09,
58a/04, 59a/03, 59a/04, 59a/05, 59a/07, 60a/02,
60a/09, 60b/02, 60b/03, 60b/04, 62a/03, 62a/04,
62a/09, 62b/02, 62b/09, 63a/01, 63a/07, 63b/05,
64a/03, 64a/06, 64a/09, 64b/04, 65a/04, 65a/06,
65a/07, 65b/03, 66a/04, 66a/05, 68b/06, 69a/04,
69b/07, 70a/07, 70a/08, 70a/09, 72a/08, 72b/05,
73a/07, 73b/02, 73b/07, 74b/09, 76a/04,
78b/09, 79a/03, 79a/05, 79a/08, 80a/07, 80b/02,
80b/07, 80b/08, 81b/04, 81b/05, 81b/09,
82a/01, 82a/07, 82a/08, 82a/08, 82a/09, 82b/01,
82b/07, 83a/01, 83a/08, 87a/02, 87a/07, 87b/02,
88b/01, 89b/02, 89b/09, 90b/05, 91a/08,
92a/01, 92a/03, 92a/03, 92b/07, 93a/01, 93a/05,
93a/08, 93b/04, 93b/05, 94a/04, 94a/05, 95a/01,
95a/05, 95b/09, 97b/05, 98a/04, 98b/02, 99a/06,
99b/02, 100b/07, 101a/01, 101a/02, 102a/03,
102a/07, 103a/02, 104a/02, 104a/07, 104b/01,
104b/08, 105a/02, 105a/03, 105b/01, 105b/09,
106a/01, 106a/01, 106a/02, 106a/03, 106b/06,
107a/01, 107a/03, 108a/02, 108b/02, 109b/01,
109b/03, 110a/08, 111a/01, 112b/07, 113a/01,
113a/06, 113a/07, 114a/06, 114a/08, 114a/09,
114b/03, 114b/05, 114b/06, 114b/08, 115a/04,
115a/05, 115a/08, 115a/09, 115b/01, 115b/06,
116a/02, 116a/08, 116b/07, 117a/02, 117a/09,
117b/04, 118a/02, 118a/04, 118a/05, 118a/06,
118b/03, 119a/05, 119a/06, 119a/08, 119b/05,

120a/03, 120a/05, 120a/07, 121a/02, 122a/07,
122b/03, 123a/01, 123a/02, 123a/05, 123a/06,
123b/07, 124a/03, 124a/03, 124a/05, 124a/07,
124b/06, 125a/02, 125a/05, 125a/06, 125a/07,
126a/08, 126b/04, 126b/06, 127a/07, 127b/01,
127b/07, 128a/06, 129a/09, 129b/05, 130a/03,
131a/02, 131b/01, 132a/07, 132b/09, 133a/02,
133a/07, 133a/08, 133b/03, 133b/09, 134b/09,
135a/04, 135b/02, 135b/04, 135b/07, 138b/09,
139a/01, 139a/06, 139b/05, 139b/09, 140a/02,
140a/05, 140a/09, 140b/06, 141a/06, 141b/07,
142b/02, 142b/05, 142b/08, 143a/01, 143a/06,
143a/06, 143a/08, 143b/05, 144b/04, 144b/08,
145a/04, 145a/06, 145a/08, 145a/08, 145b/03,
145b/04, 145b/06, 146a/02, 146a/03, 146a/08,
146b/01, 148a/06, 148a/07, 148b/08, 149b/01,
149b/05, 150a/07, 150b/05, 151a/05, 151a/07,
151b/09, 152a/04, 152a/05, 152a/06, 152b/05,
153a/02, 153a/02, 153a/09, 153b/01, 153b/03,
153b/07, 154a/02, 154a/07, 154b/06, 155a/03,
155a/05, 155a/07, 155b/07, 155b/09, 156a/05,
156a/09, 156b/03, 156b/03, 156b/08, 157a/01,
157a/02, 157a/06, 157b/02, 158a/06, 158a/06,
158b/04, 158b/09, 159a/05, 159b/05, 160a/09,
161a/02, 161a/07, 162a/05, 162a/06, 162b/04,
162b/07, 162b/09, 163a/02, 163b/07, 163b/08,
163b/09, 164b/04, 164b/05, 165a/02, 165a/07,
165b/03, 165b/05, 166a/07, 166b/09, 167a/02,
167b/05, 167b/06, 168b/02, 168b/03, 168b/05,
169a/01, 169a/07, 169b/03, 169b/09, 170a/01,
170a/09, 170b/05, 170b/05, 171a/02, 171b/01,
171b/04, 172a/06, 172b/01, 172b/09, 172b/09,
173a/04, 173b/03, 173b/05, 174a/01, 174a/06,
174b/01, 174b/06, 175a/01, 175a/07, 175a/09,
176a/01, 176b/03, 176b/07, 177a/04, 177a/06,

177b/06, 179a/03, 180b/06, 181a/04, 182a/03,
182a/06, 182b/02, 182b/07, 183a/07, 184a/02,
184a/06, 184b/07, 185a/06, 185b/08, 188b/02,
188b/03 [429]

[= 429]

kibrīt : <Ar. Kenevir çöpü, kükürt.

k. 55a/01, 67a/06, 69b/05, 75a/02,
75a/07, 75a/09, 85b/09, 87a/01, 87b/08,
126b/01 [10]

k. + i + (3) 76b/09

k. aşfer 76b/09

[= 11]

kiçirek : Küçücük, küçükçe, ufacık.

k. 111b/07, 114a/04 [2]

ķ. olur 111b/07, 114a/04 [2]

[= 2]

ķifāl : Sağ kolda bulunan baş damarı.

k. + dan 10b/06, 32b/09, 69a/06,
70a/09 [4]

[= 4]

ķifāyet : <Ar. Yeterlik, yararlık.

k. 13b/09, 74b/02, 74b/02, 76a/05,
76a/06, 76a/07, 79b/09, 114a/05, 133a/07,
152b/03, 162b/03 [11]

ķ. eder 74b/02, 74b/02, 76a/05,
76a/06, 76a/07, 114a/05, 133a/07 [7]

k. étmez 162b/03

k. étmezse 13b/09, 152b/03 [2]

k. olmazsa 79b/09

[= 11]

ķim : Kim ilgeci. Krş. ki.

k. 91b/06, 99a/07, 121a/06, 137b/02,
157a/04, 177a/01 [6]

[= 6]

kim : Kim, “Hangi kişi?” anlamında cümlede özne, tümleç, nesne, yüklem görevinde kullanılan bir söz.

k. + e 166b/05

[= 1]

kimesne : Kimse, herhangi biri.

k. 47b/09, 91b/07, 120a/03, 184b/03

[4]

k. + de 81a/01, 186a/04 [2]

k. + ye 82b/01

[= 7]

kimse : Bkz. kimesne.

k. + lerünj 137a/06

dögülmüş k. ‘ilācın 137a/06

k. + nünj 90a/01, 138b/07, 142b/05 [3]

k. dudağı 90a/01

k. kemügi 138b/07

k. + yi + (2) 171b/02, 181a/04 [2]

[= 6]

ķimīliyā : <Gr. “iķlīmiyā” Bakır, gümüş ve altın gibi madenlerin eritilmesi sırasında meydana gelen köpük, çökeklere ve posalara verilen genel ad.

ķ. 129a/03

ķ. saħķ olmuş 129a/03

[= 1]

ķimīliyāü’l-fizza : Bkz. iķlīmiyāü’l-fizza.

ķ. 128b/09

[= 1]

ķimūliyā : Bkz. ķimīliyā.

ķ. 29b/08, 33b/05, 66b/07 [3]

tıyn-ı ķ. 29b/08, 33b/05

[= 3]

ķimūn : <Ar. “ķimnūn” Kimyon; (*Cuminum cyminum*).

k. + ı + (3) 187b/07

k. ħabeşī 187b/07

[= 1]

ķir : Kir, herhangi bir şeyin ya da vücudun üzerinde oluşan, biriken pislik.

k. + den 91a/04

[= 1]

ķirec : <Far. Kireç.

k. 24b/06, 29a/03, 35a/02, 46a/06, 73a/01, 125b/01, 126a/03, 129b/01, 129b/07, 130a/06, 130b/01, 134a/03 [12]

k. söyünmedük 29a/03

söyünmiş k. 125b/01, 126a/03, 130b/01 [3]

[= 12]

ķiremīd : <Gr. Kiremit.

k. 35b/02

k. üzerine 35b/02

[= 1]

ķirūfī : <Gr. Mumlu bez üzerine yapılan bir tür yakı.

ķ. 17a/05, 27a/05, 31b/05, 32a/06, 36b/03, 39a/09, 41b/08, 52b/04, 60b/08, 77b/09, 78a/01, 79b/01, 105b/05, 118a/04, 131b/02, 131b/06, 137b/06 [17]

bādām yağıyla olmuş ķ. 39a/09

ķaz yağıyla olmuş ķ. 31b/05

keci yağıyla olmuş ķ. 52b/04

ķ edüb 137b/06

ķ. etmek 78a/01, 79b/01, 131b/06

[3]

ķ. eylemek 77b/09

ķ. düzmek 60b/08

ķ. düzülmiş 118a/04

ķ. olmuş 131b/02

ķ. olmuş mmla 32a/06
ķ. + ler 176b/09
ķ. + ye 31b/08, 165b/03 [2]
şovumuş ķ. 165b/03
tavuķ yağıyıla olmuş. ķ. 31b/08
ķ. + yile 31a/09, 33a/02, 108a/04,
179a/02 [4]
ssen yağıyıla olmuş ķ. 108a/04
[= 24]
ķiři : Kişi, kimse, insan.
ķ. 38a/04, 38a/07, 38a/07, 39a/07,
48a/09, 59a/06, 91a/08, 166a/08, 166a/08,
166b/02, 168b/02, 168b/06, 169a/06, 170a/03,
170b/05, 171b/03, 173b/03, 173b/03, 173b/04,
174b/07, 174b/07, 174b/08, 175b/03, 175b/03,
181a/07, 182b/05, 184b/04 [27]
bilmez ķ. 170a/03
ceğesin dutan ķ. 166b/02
cerraē olan ķ. 174b/08, 175b/03 [2]
dili şişen ķ. 38a/07
dili yarılan ķ. 39a/07
ēilāc eden ķ. 168b/02
ēilācı eden ķ. 59a/06
ķuduz şalamış ķ. 182b/05
ķuvvetl ķ. 174b/07
muķīm ķ. 91a/08
şaladuğı ķ. 181a/07
ķ. + den 27a/02
emzren ķ. 27a/02
ķ. + ler 142b/06, 142b/07, 168a/02,
170a/09 [4]
arık ķ. ķarıcası 168a/02
ēastalıķdan ķalkmıř ķ. 142b/07
řafrāvı ķ. 142b/06

ķ. + lerde 28a/07, 68b/07, 69a/05,
101a/05, 111b/07, 168a/03, 168b/04 [7]
byk ķ. 28a/07, 168b/04 [2]
ķuvvetl ķ. 69a/05, 101a/05 [2]
ruşbet ēālib ķ. 68b/07
semiz ķ. 168a/03
oğlan yaşlu ķ. 111b/07
ķ. + lere 6b/05, 99a/08 [2]
ēareket eden ķ. 99a/08
ēastalıķdan şurmuş ķ. 6b/05
ķ. + nn 25b/06, 38a/03, 137a/07,
170a/06 [4]
dglmış ķ. ķuvveti 137a/07
ķ. dili 38a/03
ķ. dirseği 170a/06
zaēmetl ķ. ēıdāsı 25b/06
ķ. + ye 26a/04, 26a/06, 148b/08,
152a/06, 153b/01, 153b/03, 184b/05 [7]
rıāflu ķ. 26a/06
ruāf olan ķ. 26a/04
[= 52]
ķiřmiř : <Far. Kğk taneli bir tür ķekirdeksiz
zm, kuş zm; (*Fructus vitis minutae*).
ķ. 78a/09
ķ. şuyıyıla 78a/09
[= 1]
ķiřnic : <Far. Maydanozgillerden, yaprakları
maydonuzu andıran, 20-60 cm yükseklikte,
tüysüz, bir yıllık ve otsu bir bitki, ķiřniř otu;
(*Coriandrum sativum*). 2. Bu bitkinin baharat
olarak kullanılan kurutulmuş meyvesi veya
tohumu. Krş. küzbüre.
ķ. 4b/04, 7a/04, 28b/04, 30a/02,
72b/08, 95a/09, 110a/05, 110a/07, 113a/08,
136b/04 [10]

k. şuyıyla 30a/02, 110a/07,
113a/08 [3]

yaş k. şuyı 7a/04, 95a/09 [2]

yaş k. şuyıyla 72b/08, 136b/04 [2]

k. + ile 110a/05

yaş k. 110a/05

[= 11]

kitāb : < Ar. Kitap.

k. + ı + (3) 1b/01

k. esbābü'l-^çalāmat 1b/01

k. + ma 118b/03

edviye-i müfrede k. 118b/03

k. + ında 120a/06

edviye-i müfrede k. 120a/06

[= 3]

ko- : Koymak, bırakmak, bitirmemek, katmak.

Krş. koy-.

ķ.-maķ 15b/07, 98a/01, 130b/07,

157b/04, 166a/07, 182a/05 [6]

yérine ķ. ^çilācı 166a/07

ķ.-maķda 139a/09

ķ.-maķdur 125a/09

ķ.-ması 156b/02, 164a/04, 168a/02 [3]

ķ.-mayalar 97a/04, 110a/02, 112b/07,

114b/05, 116a/01, 124a/04, 130b/07, 175b/07,

181b/06 [9]

ķ.-mazdan 127a/04

ķ. evvel 127a/04

ķ.-rlar 171a/09, 183b/07 [2]

ķ.-salar 41b/02, 44a/05, 127a/06,

127a/08, 169a/08 [3]

ķ.-yalar 116a/03

[= 29]

koķ- : Kokmak.

ķ.-arsa 46a/04

[= 1]

koķu : Koku.

ķ. 151a/04

ķ. + sı 46a/01, 59a/02, 100a/09 [3]

aķız ķ. ^çilācın 46a/01

ķ. eyü nesneler 100a/09

[= 4]

koķulu : Kokulu, kokan.

ķ. 117a/01

ķ. devālar 117a/01

[= 1]

kol : Kol, insan vücudunda omuz başından
parmak uçlarına kadar uzanan bölüm.

ķ. 159b/09, 160a/02, 160a/03, 163b/01,
168a/09 [5]

ķ. ^çilācı 163b/01

ķ. kemügi 159b/09, 160a/03,
168a/09 [3]

ķ. kemüklerinüñ ikisi 160a/02

ķ. + a 170b/05

ķ. + ı + (2) 170a/09

ķ. + mı 168b/09

ķ. + uñ 170b/07

[= 9]

koķtuķ : Koltuk, omuz başının altında, kolun
gövde ile birleştiği yer.

ķ. 100b/06, 153b/06, 168a/05, 169a/05
[4]

ķ. altına 153b/06, 169a/05 [2]

ķ. altından 168a/05

ķ. + a + (koķtuğ.a) 154a/04, 168b/02,
169a/08 [3]

ķ. + da 100a/02

ķ. + ı + (koķtuğ.i) + (1) 159a/01

ķ. altına 159a/01

ķ. + ı + (koltuğ.1) + (2) 169b/01	[= 7]
ķ. + ina + (koltuğ.ina) 168b/07,	ķoruķlı : Koruklı.
168b/08 [2]	k. 80a/02
[= 12]	[= 1]
ķon- : Konmak.	ķoy- : Koymak. Krđ. ķo-.
ķ.-mış + (1) 72a/09, 146b/01 [2]	ķ.-a 49a/01, 49a/02, 159a/01, 168b/07,
[= 2]	168b/08, 173b/05, 174a/07 [7]
ķonul- : Konulmak.	ķ.-alar 10a/09, 11b/08, 13a/02, 13a/08,
ķ.-an 72a/06	13b/07, 13b/08, 15b/09, 16a/02, 16a/03, 16a/04,
ķividile ķ. gōki 72a/06	17b/09, 21a/03, 23b/01, 31b/04, 31b/05,
[= 1]	35a/05, 35a/07, 35b/02, 35b/02, 36b/02,
ķop- : Kopmak.	36b/09, 39b/09, 40b/09, 42a/07, 50a/04,
ķ.-mış + (1) 138a/08	54b/04, 54b/05, 54b/05, 54b/06, 56a/02,
[= 1]	56a/08, 56b/06, 57a/07, 57a/08, 60b/01, 63a/02,
ķopar- : Koparmak.	63b/01, 65b/08, 70a/07, 74b/09, 77a/09, 83a/07,
ķ.-ur 83a/02, 171a/02 [2]	83a/07, 83b/01, 87a/06, 91b/04, 98a/04, 99b/09,
[= 2]	101b/01, 102a/01, 104a/08, 105a/06, 105a/08,
ķoparıl- : Koparılmış.	109b/03, 110b/01, 110b/09, 114b/01, 114b/03,
ķ.-mış + (2) 183a/08	114b/07, 114b/08, 115a/01, 116a/07, 116b/02,
ayağı ķ. zerāriħden 183a/08	120a/05, 123a/01, 123a/02, 123a/04, 123b/01,
[= 1]	123b/06, 124a/06, 129b/04, 129b/06, 130a/01,
ķork- : Korkmak.	132b/01, 132b/02, 133a/04, 133a/05, 135b/01,
ķ.-masa 182b/06	136a/05, 138a/08, 138b/02, 140b/04, 144b/06,
ķ.-maya 182b/06, 184b/05 [2]	144b/09, 144b/09, 145a/02, 145b/02, 146a/09,
ķ.-sa 184a/06	149b/08, 149b/09, 151a/01, 152b/06, 155a/04,
ķ.-salar 7b/03, 50b/03, 59a/02, 87a/05,	155b/09, 156b/05, 156b/07, 157a/07, 158b/03,
119b/07, 131b/03 [6]	159b/08, 164a/01, 165a/08, 165b/06, 165b/09,
[= 10]	166b/07, 167b/02, 168b/02, 168b/04, 169a/05,
ķoruk : Koruk, olgunlařmamıř űzűm.	169a/06, 169a/09, 171a/03, 174b/09, 175a/01,
ķ. 26b/09, 27a/03, 33b/02, 33b/04,	175a/01, 182a/01, 183b/03, 185a/06, 185b/05
37b/08, 80a/04, 112b/04 [7]	[118]
ķ. aşı 80a/04	ķ.-asın 153b/06, 154a/01 [2]
ķ. şuyı 26b/09, 37b/08 [2]	ķ.-mayalar 105b/01
ķ. şuyıyıla 27a/03, 33b/02 [2]	ķ.-sa 145a/03, 145a/05 [2]
ķ. řarābı 33b/04, 112b/04 [2]	ķ.-salar 127b/03

ķ.-ub 13b/06, 101b/01, 105b/02,
117b/03, 136b/07, 140b/03, 149a/09, 152b/03,
177b/06 [9]

[= 140]

ķoyı : Koyu.

ķ. + lardandur 51a/07

[= 1]

ķoyun : Koyun.

ķ. 76a/07, 79a/03, 137b/01, 139a/07

ķ. derisi 137b/01

ķ. eti 139a/07

ķ. südi 76a/07, 79a/03 [2]

[= 4]

ķöz : < Far. Ceviz; (*Juglans regia*). Krş. cevz.

ķ. 87b/06, 187b/01 [2]

ķ. ķābı 87b/06

ķ. yağıyla 187b/01

ķ. + ı + (1) 32a/06

hindüsitan ķ. yağıyla 32a/06

[= 3]

ķozak : 1. Kozalak, çam, meşe, haşhaş vb.
ağaçların, bitkilerin meyvesi, kozası.

ķ. + ı + (1) 22a/03

servi ķ. 22a/03

ķ. + ı + (kozağ.ı) + (1) 32b/01, 43a/04,

43b/01, 53a/08, 118a/03, 166a/01 [6]

serv ķ. 118a/03, 166a/01 [2]

servi ķ. 32b/01, 43a/04, 43b/01 [3]

servi ķ. küli 53a/08

ķ. + ıyıla + (kozağ.ıyıla) 82b/06

servi ķ. 82b/06

[= 8]

ķöbricek : Bkz. köprücek.

k. 141b/07, 153a/04, 154a/02 [3]

ķ. kemüginüñ tarafı 154a/02

ķ. nişfinda 153a/04

[= 3]

ķöbrücek : Bkz. köprücek.

k. 153b/07, 167a/05 [2]

ķ. çıkmak 167a/05

ķ. ufanuğı 153b/07

k. + den 154a/09

k. + e + (ķöbrüceg.e) 153b/02, 154a/05,
155b/05, 167b/03 [4]

k. olan ğilac 155b/05

ufanan ķ. 153b/02

ufanuk ķ. 154a/05

k. + i + (ķöbrüceg.i) + (2) 153b/06,
167b/06 [2]

k. + üñ + (ķöbrüceg.üñ) 154a/06,
154a/08, 167a/06 [3]

k. tarafı 154a/08

[= 12]

ķök : Kök. Krş. dip, aşl.

k. + i + (1) 2b/05, 30a/04, 32b/02,
42b/02, 42b/09, 53b/09, 53b/09, 54a/01,
54a/01, 54a/01, 54a/02, 54a/02, 67a/01, 71a/02,
73b/02, 84b/08, 85b/08, 86a/03, 86b/06,
100b/04, 109a/03, 109a/07, 120a/07, 123b/09,
176a/07, 178b/04 [26]

ağı ağacı k. 54a/02

göyünmiş ķamış k. 42b/02

ħanţal k. 2b/05, 53b/09 [2]

ħatmī k. 67a/01, 71a/02 [2]

ħünşā k. 176a/07

ķāmış k. 73b/02, 120a/07 [2]

kebere k. 54a/01, 84b/08 [2]

kebre k. 86b/06

kerefüs k. 54a/02

ķışşā'ü'l-ħimār k. 85b/08

sūsen k. 30a/04, 54a/01, 86a/03,
109a/03, 109a/07, 123b/09 [6]

yılan yaşduğı k. 54a/01

yüzerlik k. 53b/09

za^ferān k. 32b/02

k. + ini 37a/01

rāzyānenün k. 37a/01

k. + inün 42a/03, 83a/04 [2]

ğarb k. küli 83a/04

ķamış k. küli 42a/03

k. + leri + (1) 43a/06, 103b/03 [2]

diş k. 43a/06

[= 31]

kömür : Kömür.

k. + i + (1) 42a/03, 43a/06 [2]

ūd k. 42a/03, 43a/06 [2]

[= 2]

köprücek : İnsanlarda göğüs kemiğıyle omuz arasında uzanan S harfi şeklindeki kemil. Krş. terķuva.

k. 153a/03

k. ufanması 153a/03

k. + ün + (köprüceg.ün) 153a/06

k. omuzdan tarafı 153a/06

[= 2]

köpük : Köpük.

k. 48a/05, 48a/06 [2]

k. + üni + (köpüg.üni) 39b/02, 39b/03

[2]

[= 4]

körük : Körük, ateşi canlandırmak için kullanılan ve açılıp kapandıkça içindeki havayı üfleyen araç.

k. + i + (körüğ.i) + (1) 16b/01, 136a/06

[2]

demürci k. cirgi 16b/01

demürci k. çirgi 136a/06

[= 2]

ķübā-yı mütēķaşşir : <Ar. Vücutta yer yer beyaz ve alaca lekeler meydana getiren bir hastalık, abraşlık hastalığı. Krş. ķara baras.

k. 88a/06

[= 1]

ķudret : <Ar. Güç, kuvvet.

k. 1b/07, 14a/04, 162b/07, 169a/03 [4]

k. + i + (1) 157a/05, 148a/09, 166b/01

[2]

[= 7]

ķuduz : Kuduz hastalığı ve bu hastalığı taşıyan.

ķ. 181a/03, 181a/04, 181a/04, 181a/05,

182b/05, 184a/05, 184b/03, 184b/04, 184b/06 [9]

ķ. olduğu 181a/05

ķ. olmayan cānavarlar ışırmasınun

beyānındadır 184b/06

ķ. talamak ūilācın 181a/03

ķ. talamış kişi 182b/05

ķ. talisa 181a/04

talayan ķ. itin yağrın 184a/05

ķ. + dur 181a/07, 181a/07 [2]

[= 11]

ķūfal : <Ar. Hint findığı.

ķ. 29b/03, 95b/03 [2]

[= 2]

ķuħl : <Ar. Göze çekilen sürme. Krş. tūtiyā.

k. 63b/03, 124b/03 [2]

[= 2]

ķuħul : Bkz. ķuħl.

k. 128b/08

[= 1]

ḳūḳā : <Gr. Terkip adı.

ḳ. 38a/05

ḥabb-ı ḳ. 38a/05

[= 1]

ḳūḳūyā : <Gr. Terkip adı.

ḳ. + yıla 3a/01

ḥabb-ı ḳ. 3a/01

[= 1]

ḳulā' : <Ar. Ağız ağrısı.

ḳ. 26b/06, 27b/08, 30b/04 [3]

ḳ. 'ilācın 26b/06

ḳ. + a 27b/03, 30b/06, 31a/02, 66a/04

[4]

ḳ. + ı + (3) 31a/05

ḳ. ḥabīsede 31a/05

ḳ. + uḡ 30a/06

ḳ. sebebi 30a/06

[= 8]

ḳulak : Kulak.

ḳ. 2a/01, 5b/05, 6a/05, 6b/07, 6b/08, 7b/09, 8a/05, 8a/07, 9b/02, 11b/08, 12b/03, 13b/04, 14b/08, 15a/03, 15a/07, 15a/09, 16b/08, 16b/09, 17a/06, 69a/07, 100a/02, 100b/06, 107b/09 [23]

ḳ. ağrısı 6b/08

ḳ. ağrısına 9b/02

ḳ. ağrısını 6b/07

ḳ. ardında 100a/02, 107b/09 [2]

ḳ. ardında çıkan veremler 'ilācın

15a/07

ḳ. ardından 69a/07

ḳ. arıdacaḳ āletile 11b/08

ḳ. çıkması 'ilācın 16b/08

ḳ. dibinde 100b/06

ḳ. gicisi 14b/08

ḳ. güvüldisinde 8a/05

ḳ. güvüldüsini 5b/05

ḳ. icinde olanuḡ vaca'ı 15a/09

ḳ. işitmemesiniuḡ 'ilācın 2a/01

ḳ. tarafınıuḡ üzerine 13b/04

ḳ. yarılmak 17a/06

ḳ. zərbıla yaşılması 'ilācın 15a/03

ḳ. + a + (kulaḡ.a) 2a/06, 2b/01, 3a/03,

3b/09, 4b/09, 5a/04, 5b/07, 6a/06, 7a/02, 7b/01,

7b/03, 8b/01, 8b/03, 8b/06, 8b/08, 9a/08, 9b/07,

10a/01, 10a/04, 10a/07, 10a/09, 10b/03, 10b/06,

11a/07, 11a/08, 11b/04, 11b/07, 12a/04, 12a/06,

12a/07, 12b/02, 12b/07, 13a/02, 13a/03, 13a/06,

13a/09, 13b/03, 13b/08, 14a/01, 14a/03, 14a/04,

14a/06, 14a/07, 14b/06, 15a/01, 15a/02, 15a/06

[47]

ḳ. + da 6a/01, 11b/03, 13a/03, 17a/06,

127b/07 [5]

ḳ. olan nevāšīr 127b/07

ḳ. olan süddeyi 11b/03

ḳ. + dan 9b/09, 10b/04, 11a/09 [9]

ḳ. aḳan ḳan 11a/09

ḳ. iriḡ aḳmasınıuḡ 'ilācın 9b/09

ḳ. ḳān aḳmanıuḡ 'ilācın 10b/04

ḳ. + ı + (kulaḡ.ı) + (2) 6b/06, 7b/05,

9a/05, 12a/01, 13b/06 [5]

ḳ. + ın + (kulaḡ.ın) 13b/05

ḳ. + lar 25b/04 , 152b/06 [2]

ḳ. + larına 148b/07

ḳ. + uḡ + (kulaḡ.uḡ) 7b/08, 9a/08,

17a/09 [3]

ḳ. iḳerisinde 7b/08

ḳ. taşrasında 9a/08, 17a/09 [2]

[= 90]

ḳulinc : Bkz. ḳulunḡ.

- k. 143a/03
k. zaḥmetinüñ māddeşi 143a/03
[= 1]
- kulunc** : < Ar. 1. şiddetli omuz ve sırt ağrısı. 2. Şiddetli bağırsak ağrısı.
k. 64a/05
k. zaḥmetinde 64a/05
[= 1]
- kumkum** : < Ar. “kumkuma” Yuvarlak testi.
k. 63b/05, 64b/01 [2]
mā³-i k. “Bir tür banyo.” 63b/05, 64b/01 [2]
k. + a 62b/09
mā³-i k. 62b/09
k. + da 63b/04
mā³-i k. 63b/04
[= 4]
- kunfuz** : Kunduz, su köpeği.
k. 123b/07
k. yünji 123b/07
[= 1]
- kuraş** : < Ar. “kurişş” Isırğan otu; (*Urticaceae*).
Krş. encere, ısrğan.
k. 50b/01
‘aşāre-i k. 50b/01
[= 1]
- kurbağa** : Kurbağa. Krş. zıfdā^c.
k. 120a/09
şoyulmuş k. 120a/09
k. + sı 40b/02
yeşil ağac k. yağın 40b/02
[= 2]
- kurd** : Kurt. 1. Yırtıcı, etçil, memeli bir hayvan. 2. Solucan soyundan olan hayvanlar.
k. 14b/03, 118a/09 [2]
- k. bokı 118a/09
k. + ıla 14b/07
k. + m 65a/05
karın k. kırıcı devālar 65a/05
k. + muñ 43b/08
diş k. ‘ilācın 43b/08
k. + lardan 65a/04
ufacuk k. 65a/04
[= 6]
- kurdeşeni** : Kurdeşen, ciltte çeşitli sebeplerle oluşankasıntılı döküntü, alerji döküntüleri. Krş. şerā, ḥaşaf, nebātü’l-leyyin.
k. 79b/06, 79b/08, 80b/02, 80b/03 [4]
k. + ne 79b/06
[= 5]
- kuri** : Bkz. kuru.
k. 73b/02, 76b/01, 79a/03, 99b/05, 105b/04 [5]
k. encir 99b/05, 105b/04 [2]
k. ola 73b/02
k. olsa 76b/01
[= 5]
- kuri-** : Bkz. kuru-.
k.-mişdur 22a/09
[= 1]
- kurit-** : Kurutmak.
k.-alar + (kurıd-alar) 126b/08, 129b/03, 183b/07 [3]
k.-salar + (kurıd-salar) 127b/04
[= 4]
- kuriş** : < Ar. Yuvarlak, hap şeklinde ilaçlar.
k. 3b/04, 12b/01, 29a/05, 29b/01, 35a/03, 63b/06, 99a/01, 130b/03, 183b/02, 183b/08 [10]
k. düzeler 3b/04

ķ.  deler 12b/01, 35a/03, 99a/01,
130b/03, 183b/02, 183b/08 [6]

ķ. + ı + (1) 80a/08, 183b/02 [2]

ķ. teb s r ķ. 80a/08

ķ. + ı + (2) 183b/03

ķ. + ı + (3) 12a/07, 31a/05, 50a/08,
80a/09, 87a/06, 112b/02 [6]

isti l m olunan ķ. zern h 31a/05

ķ.  f i 87a/06

ķ. h rbik 12a/07

ķ. k f rila 112b/02

ķ. kehr b  50a/08

ķ. teb s r 80a/09

ķ. + ıla 46a/04

[= 20]

ķur ak : Kursak, mide.

ķ. + m + (ķur aĝ.ın) 182a/09

balık ķ. 182a/09

ķ. + ıyıla + (ķur aĝ.ıyıla) 151a/01

balık ķ. 151a/01

[= 2]

ķur m : Bkz. ķur un.

ķ. + dan 104a/09, 104b/02 [2]

ķ. olmiŐ isfid c 104a/09, 104b/02
[2]

[= 2]

ķur un : Kur un, atom numarası 82, atom
aĝırlıĝı 207,21, yoĝunluĝu 11,3 olan 327.4
 C'de eriyen, yumuşak ve b k lgen, mavimtrak
esmer renkte bir element (*simgesi Pb*) . Krş.
raŐaŐ.

ķ. 108a/05

ķ. + dan 21a/03

ķ.  anaĝa 21a/03

ķ. + ı + (2) 107b/06

[= 3]

ķur am : “ķur um-ı hindi” Mavi su zambaĝı ve
tohumu; (*Indigofera tinctorium*). Krş. ‘aşfar,
ķart m, za‘fer n.

ķ. + ı + (3) 187a/06

ķ. berri 187a/06

[= 1]

ķuru : 1. Kuru. 2. Eski tıp anlayıŐına g re kuru,
yaş, soĝuk ve sıcak  zelliklerden kuru  zelliĝe
sahip nesne.

ķ. 3b/08, 25a/04, 37a/09, 47b/05,
76a/08, 79a/08, 103a/01 [7]

ķ. encir 37a/09, 103a/01 [2]

ķ. encirile 3b/08, 47b/05 [2]

ķ. g l 25a/04

ķ. olsa 76a/08

ķ. uyuza 79a/08

[= 7]

ķuru- : Kurumak.

ķ.-miş + (1) 54b/08, 63a/01 [2]

ķ.-r 112a/08

ķ.-sa 113b/09

[= 4]

ķuruducu : Kuruducu  zelliĝi bulunan.

ķ. 149b/09

ru ubeti ķ. dev lar 149b/09

ķ. + dur 53a/09

[= 2]

ķur h : < Ar. Yaralar.

ķ. 65a/01

ķ. + a 127b/05

ķ + ı + (3) 27b/09, 28a/01, 68a/01

ķ. h biŐe “Aĝzın i  kısmında ve
derinde olan sivilcelere denir. Genellikle s t
 ocuklarında olur.” 27b/09, 28a/01 [2]

ķ. Şehdiye ‘‘Başta çıkan bir yara.
Başın derisi gme balı gibi içi dolu irin olur.’’
68a/01

ķ. + uş 91b/09

ķ. külli ‘almetleriniŐ 91b/09

[= 6]

ķurulġan : Parmakta çıkan bir çeşit çıban,
dolama hastalıġı. Krş. dŐis.

ķ. 110b/03

[= 1]

ķurut- : Kurutmak.

ķ.-a + (kurud-a) 55b/09, 123a/01 [2]

ķ.-alar + (kurud-alar) 23b/02, 117a/03

[2]

ķ.-ur + (kurud-ur) 54b/09

[= 5]

ķus- : Kusmak. Krş ķay’.

ķ.-a 49a/02

ķ.-alar 47b/07, 49a/09

ķ.-ar 167a/04

ķ.-maķ 47b/05, 84b/07

ķ.-maķdur 109a/02

ķ.-mazdan 148a/05

ķ. nŐirdi 148a/05

[= 8]

ķuŐ : Kış otu ve bu otun kknden elde edilen
ila; (*Costus*).

ķ. 2b/02, 5a/05, 42a/08, 64b/02,
64b/03, 76b/05, 176a/06, 177a/03, 187a/02 [9]

duŐn-ı ķ. 64b/03

ķ. yaġı 2b/02, 5a/05 [2]

ķ. + ıla 91a/06, 91b/05 [2]

[= 11]

ķuŐ : Kuş.

ķ. + ı + (1) 42b/03

deve ķ. yumurdası ķabı 42b/03

ķ. + lar 102b/03, 184b/08 [2]

yırtıcı ķ. 184b/08

yırtıcı ķ. yaġı 102b/03

[= 3]

ķuŐur : < Ar. Kabuklar.

ķ. + ı + (3) 69a/03

ķ. rummn 69a/03

ķ. + u + (3) 34a/07

ķ. nuŐsıla 34a/07

[= 2]

ķuŐuru’n-nuŐs : < Ar. Bakır kabuġu.

ķ. 20b/05, 53b/06 [2]

[= 2]

ķuŐuru’r-rummn : < Ar. Nar aġacı kabuġu.

ķ. 63b/06

[= 1]

ķuvvet : < Ar. Kuvvet, g.

ķ. 23b/07, 26a/07, 50b/02, 94a/07,
105a/09, 105b/02, 106b/03 [7]

ķ. getirdiġi mıķdr 94a/07

ķ. vrr nesneler 106b/03

ķ. + i + (1) 84a/01, 133b/02, 137a/08,
139a/06, 150a/07 [5]

dglmiŐ kiŐiniŐ ķ. 137a/08

ķanuŐ ķ. 139a/06

marizniŐ ķ. 150a/07

zvuŐ ķ. 84a/01

ķ. + i + (2) 138b/08

ķ. + i + (3) 6b/03, 28a/04 [2]

ķ. i’tibrıla 28a/04

ķ. smi’ada 6b/03

ķ. + ile 13a/09, 51a/03, 119b/04,
168b/09, 172a/08 [5]

ķ. + le 182a/07

- [=21]
- kuvvetlü** : <Ar.-T. Kuvvetli, güçlü.
 k. 69a/05, 101a/05, 131a/02, 174a/06,
 174b/07, 175b/03 [6]
 k. kişi 174b/07, 175b/03 [2]
 k. kişilerde 69a/05, 101a/05 [2]
 k. yigit 174a/06
 [=6]
- kuyruk** : Kuyruk.
 k. 69a/01, 145b/07, 161b/03, 172a/03,
 178a/01 [5]
 k. tarafı 161b/03
 k. üzerinde olan oğurgalar
 çıkmasını 172a/03
 k. yağıyla 69a/01
 yaş k. 145b/07
 k. + ı + (kuyruğ.ı) + (1) 53b/08
 k. küli 53b/08
 k. + ıla + (kuyruğ.ıla) 145b/07
 [=7]
- kuzat** : Bkz. kuşt.
 k. 33b/05
 [=1]
- kuzı** : Kuzu.
 k. 4a/07, 104a/05 [2]
 k. eti 104a/05
 [=2]
- küçük** : Bkz. kücük.
 k. 22b/05
 k. olur22b/05
 [=1]
- küçük** : Küçük, çok küçük.
 k. 56b/03, 102a/07, 103b/06, 107b/02,
 111a/04, 163b/01, 163b/04 [7]
 incigün k. kemügi 163b/01
- k. besreler 111a/04
 k. kavun mıkḍārı 163b/01
 k. olursa 56b/03
 k. veremler 107b/02
 k. + dür 108a/07, 160b/05, 170b/05 [3]
 [=10]
- küçük** : Küçük. Krş. şağır.
 k. 41b/07, 126a/05 [2]
 k. olsa 126a/05
 k. olur 41b/07
 [=2]
- kül** : Kül.
 k. 136b/07
 k. ola 136b/07
 k. + i + (1) 16a/09, 16a/09, 24b/06,
 30b/09, 42a/02, 42a/04, 43b/03, 43b/03, 53a/09,
 53b/07, 53b/08, 53b/08, 81b/01, 81b/01,
 82b/08, 83a/04, 101a/09, 101a/09, 101b/08,
 103a/08, 108a/02, 125b/07, 137a/05, 176a/08,
 177a/07, 182a/08, 188b/01 [27]
 bāg cubuğı k. 176a/08
 bellūt k. 82b/08
 bellūt k. üzerine 101a/09
 encir k. 188b/01
 ğarb kökinün k. 83a/04
 geyik boynuzı k. 42a/04, 43b/03
 [2]
 gül ağacı k. şuyı 137a/05
 ḥurmā çekirdegi k. 53b/07
 kāğıd k. 24b/06
 kāmıř kökinün k. 42a/04
 kavağ yaprağı k. 81b/01
 kıyruğı k. 53b/08
 mersin yaprağı k. 81b/01
 şadef k. 16a/09, 108a/02 [2]

servi ozağı k. 53a/09
sūsen k. 30b/09
tuzlu balık gōzünün k. 53b/08
ūzüm ađacı k. 101a/09
ūzüm ađacınuđ k. 101b/08
ūzüm cubuđı k. 103a/08, 177a/07,
182a/08 [3]
veda‘ k. 16a/09, 125b/07 [2]
yılđın yemiŐı k. 43b/03
k. + inden 182b/08
k. + ini 77b/06
k. + iyile 178b/04, 178b/04 [2]
kāmıŐ kōki k. 178b/04
keci dırnağı 178b/04
k. + ūni 30b/02
[= 33]
kūlī : <Ar. Hep, būtūn, ok.
k. 91b/09, 107a/09 [2]
kūrūhuđ k. ‘alāmetlerinūđ 91b/09
Őifā-yı k. 107a/09
k. + si 113a/09
k. + sin 123a/02
k. + sine 149b/04
cerāhatuđ k. 149b/04
k. + sini 170b/06
[= 6]
kūndūr : <Gr. Gūnlūk, buhur; (*Boswellia
thurifera*).
k. 2a/09, 10a/05, 15a/05, 10b/01,
25a/02, 35b/03, 49b/02, 53b/03, 55a/04,
62b/04, 72b/08, 73a/01, 75a/03, 75a/07, 98b/08,
116b/09, 117a/08, 11a/07, 122b/08, 124a/08,
125b/05, 128a/04, 12a/02, 132a/03, 133a/06,
133b/06, 176a/07, 185a/09 [28]
sağık olmiŐ k. 185a/09

merhem-i k. 53b/03
k. + den 23b/03, 182b/09 [2]
k. + i + (2) 9b/07, 67a/03 [2]
[= 32]
kūndūs : <Ar. Voynik otu, ayı otu, ayı
kunduzu otu; (*Cypsophila struthium*). Krş.
‘arāniŐā, oğan.
k. 13a/08, 72a/02, 75a/04, 76b/05,
84b/08, 85b/08, 86b/02, 86b/07, 88b/05, 91b/03
[10]
k. + ile 91a/05
[= 11]
kūrāŐ : Bkz. kūrrāŐ.
k. 43b/09
[= 1]
kūrek : Kūrek kemiđi. Omuzun art bōlūmūnde
bulunan, ūgen biçiminde geniŐ ve ince kemik.
k. + i + (kūreg.i) + (1) 154b/03,
167b/05 [2]
yağrın k. 167b/05
yağrın k. ufanmasını 154b/03
k. + inūđ + (kūreg.inūđ) 154b/04
yağrın k. enli arafı 154b/04
[= 3]
kūrrāŐ : <Ar. Pırasa; (*Allium porrum*).
k. 55a/05
k. ūuyıyıla 55a/05
[= 1]
kūrsī : <Ar. Oturulacak yūksek yer.
k. 158a/07, 174b/06 [2]
k. ūzerine 158a/07, 174b/06 [2]
[= 2]
kūzbūre : <Far. “kūzbere” 1. KiŐniŐ otu;
(*Coriandrum sativum*). Krş. kişnic. 2. Cırtatan,

acı kavun; (*Ecballium elaterium*). Krş.
kıssā'ü'l-ħimār.

k. 29b/02

[= 1]

L

lāciverd : <Far. Lacivet taşı.

l. + ile 82b/05

ħacer-i l. 82b/05

[= 1]

lāden : <Far. "la'den" Laden otu ve bundan
elde edilen zambak; (*Citris creticus*).

l. 67b/02

[= 1]

laħım : Bkz. laħm.

l. + da 134b/06

[= 1]

laħıyyetü't-teys : Bkz. liħyetü't-teys.

l. 25b/01, 117b/08 [2]

‘aşşāre-i l. 25b/01

[= 2]

laħm : <Ar. Et. Krş. et.

l. + i + (3) 19b/05, 20a/03, 21b/05,
21b/07, 21b/08, 35a/07, 56a/01, 123a/01,
123a/02, 125a/08, 127b/09, 129a/08, 130a/03,
135a/03 [14]

l. fāsıd 123a/02

l. fāsıd giderür devālar 125a/08

l. fāsıd kanı 56a/01

l. fāsıdı 123a/01, 127b/09, 130a/03,

135a/03 [4]

l. zāyid 21b/07, 21b/08 [2]

l. zāyidden 21b/05

l. zāyiddür 19b/05, 20a/03

l. zāyidi 35a/07, 129a/08 [2]

[= 14]

lākin : <Ar. Lakin, fakat. Krş. lākin.

l. 156b/02, 157b/01, 160b/08, 161a/01,
162a/08 [5]

[= 5]

laħıf : <Ar. Temiz, hoş giden, hoş.

l. 20a/09, 37a/04, 100b/09, 103a/07,
109a/01, 116b/04, 139a/02, 155a/06 [8]

l. edeler 37a/04

l. etmekdür 103a/07

l. ğıdālar 20a/09, 116b/04, 155a/06
[3]

[= 8]

lāyık : <Ar. Yakışan, yaraşır, yakışık.

l. 80b/02, 88b/01, 124a/03 [3]

[= 3]

lāzım : <Ar. Gerekli, lazım.

l. 172b/02

l. olmaya 172b/02

[= 1]

leblāb : <Ar. Çadır çiçeği, küçük boru çiçeği,
kakhaha çiçeği, çit sarmaşığı; (*Convolvulus
arvensis*).

l. 7a/05, 8b/02, 27b/02, 100b/03 [4]

l. şuyı 7a/05

l. şuyıyıla 8b/02, 27b/02 [2]

[= 4]

levn : <Ar. Renk, boya. Krş. reng.

l. + i + (1) 22b/06, 41b/09, 42a/06,
68b/04, 71a/07, 80b/04, 93b/09, 102a/05,
102a/05, 102a/06, 102a/06, 135a/02, 148a/03
[13]

deri l. 102a/06

- dişün l. müteğayyir olmasının
 ʿilācin 41b/09
 kalay l. 102a/05
 kemügün l. 148a/03
 [= 13]
- leyyin** : <Ar. Yumuşak. Krş. yumuşak.
 l. 102b/07
 muql-ı l. 102b/07
 [= 1]
- lezic** : <Ar. “lezc” Kaygan olma, çekilip
 uzamak.
 l. +dür 39b/06
 [= 1]
- lihyetü't-teys** : <Ar. Tekesakalı, keçisakalı;
 (*Scorzonera Tragopogon*).
 l. 53b/04
 l. ʿaşaresi 53b/04
 [= 1]
- lîkin** : <Far. Lakin. Krş. lâkin.
 l. 164a/01
 [= 1]
- lîmûn** : <Gr. Limon; (*Citrus limonum*).
 l. 100a/08
 [= 1]
- lisânü'l-ḥamel** : <Ar. Sınırlı yaprak; *Plantago
 major*).
 l. 10b/08, 11a/03, 24a/01, 28a/09,
 33a/07, 117b/09 [6]
 l. şuyı 24a/01
 l. şuyına 11a/03
 l. şuyıyla 10b/08, 33a/07 [2]
 l. yaprağı 117b/09
 [= 6]
- lisânü's-sevr** : <Ar. Sığırdili otu; (*Anchusa
 officinalis*).
 l. 71b/03
 [= 1]
- loḳma** : <Ar. Lokma, ağıza bir defada alınıp
 götürülen yiyecek parçası.
 l. 47a/04, 47a/06, 47a/09 [3]
 büyük l. 47a/06, 47a/09 [2]
 [= 3]
- luʿāb** : <Ar. Bitki suyu, salya.
 l. +ı+(1) 8b/01, 8b/01, 30a/05,
 39a/07, 39a/07, 51b/08, 66b/05, 66b/06,
 104a/08 [9]
 ayva çekirdegi l. 66b/05
 bezr-i ḳatünā l. 39a/07, 104a/08 [2]
 bezr-i ketān l. 51b/08
 bezr-i ketān l. bişmiş şuyıla 30a/05
 ḥābb-ı sefercel l. 39a/07
 ḥatmī l. 66b/06
 ḥulbe l. 8b/01
 ketān l. 8b/01
 l. +ı+(3) 31b/06, 36b/04, 61a/02,
 61a/03, 89a/05, 102b/05, 102b/05, 102b/06 [8]
 l. bezr-i ḳatünā 31b/06, 61a/02 [2]
 l. bezr-i ketān 36b/04
 l. bezri'l-ḥatmī 102b/06
 l. bezri'l-mürr 102b/05
 l. ḥabb-ı sefercel 61a/03, 89a/05
 [2]
 l. ḥulbe 102b/05
 l. +ıla 116b/06
 l. +ından 17a/04
 bezr-i ḳatünā l. 17a/04
 l. +ıyla 18a/09, 71b/05, 72a/02,
 73b/06, 102b/09, 102b/09, 104b/05, 109a/06,
 183a/04 [9]
 ayva çekirdegi l. 18a/09

bezr-i kaḫūnā l. 104b/05, 183a/04
[2]

bezr-i ketān l. 73b/06, 102b/09 [2]
ḫulbe l. 72a/02, 102b/09, 109a/06

[3]

ḫulbe l. 71b/05
l. + ıyla 73b/03, 73b/03 [2]

ḫulbe l. 73b/03

ketān l. 73b/03

l. + lar 38b/05

l. + larıla 179a/09

l. + larıyla 71a/02

ḫulbe l. 71a/02

[= 33]

lu^ḫbe-i berberiye : <Ar.-Far. Öksüz oğlan
çiğdemi, güz çiğdemi, itboğan; (*Colchicum
autumnale*). Krş. sūrincān.

l. 187a/06

[= 1]

lūf : <Far. Yılan yastığı, fil kulağı, kalpak
yaprağı; (*Arum dracunculus*). Krş. yılan
yaşduğı.

l. 86a/05

aşl-ı l. 86a/05

[= 1]

lūgāziyā : <Ar. Bir tür şerbet. Metinde macun
adı.

l. 84b/01

ayāric-i l. 84b/01

[= 1]

lūk : <Far. Kızıl. Krş. al, kırmızı, kızıl, aḫmer.

l. 71a/08

l. renglü 71a/08

[= 1]

M

māʾ : <Ar. Su. Krş şu.

m. + i + (3) 12a/01, 24a/09, 24b/01,
34a/05, 62b/09, 63a/07, 63b/04, 63b/05,
64b/01, 95a/09, 95a/09, 96b/02, 125a/03,
129b/02, 129b/07, 130a/07, 183a/03 [17]

m. ʿaselile 12a/01, 34a/05, 125a/03

[3]

m. bāderūcıla 24b/01

m. bādurūcı 24a/09

m. evvelile 129b/02, 130a/07 [2]

m. evvelüñ şıfatı 129b/07

m. ḫayyüʾl-ʿālem 95a/09

m. hendebā 95a/09

m. ḫumḫum 63b/05, 64b/01 [2]

m. ḫumḫuma 62b/09

m. ḫumḫumda 63b/04

m. şaʿīrile 183a/03

m. şebāk 63a/07

m. verd 96b/02

[= 17]

maʿcūn : <Ar. Macun, bir grup ilacın genel
adı. Krş iṭrīfīl.

m. 3b/09, 9a/03, 9b/02, 10a/03,
13a/02, 21a/05, 23b/04, 30b/06, 31a/03, 35b/01,
39b/09, 40a/09, 41b/06, 42b/01, 43b/04,
44a/01, 47a/02, 51a/07, 54b/07, 60a/08, 73b/06,
78a/06, 78a/09, 83a/01, 98a/04, 103a/09,
109a/03, 109a/09, 110a/05, 120a/08, 130b/03,
131a/05, 185b/02, 186b/07, 188a/07, 188b/02
[36]

m. edeler 10a/03, 13a/02, 23b/04,
30b/06, 35b/01, 39b/09, 186b/07 [7]

m.  d b 3b/09, 9a/03, 9b/02,
31a/03, 40a/09, 41b/06, 42b/01, 43b/04, 44a/01,
47a/02, 60a/08, 73b/06, 78a/09, 83a/01,
103a/09, 109a/03, 109a/09, 110a/05, 130b/03,
131a/05, 188a/07, 188b/02 [22]

m. ola 21a/05

m. olmuş 51a/07, 54b/07, 98a/04,
120a/08, 185b/02 [5]

m. + a 85b/03

m. + ı + (3) 84b/04, 85a/06, 85a/07 [3]

m. keklel nec 84b/04, 85a/06 [2]

m. meşr d t s 85a/07

m. + lar 50b/04

m n sib m. 85a/07

[= 41]

m d m : < Ar. Madem,  nk .

m. 27b/08

[= 1]

m dde : < Ar. Madde, element,  ge.

m. 15b/03, 38a/01, 42a/06, 66a/06,
92a/02, 92a/03, 94a/03, 94a/04, 95b/05,
105a/04, 106a/02, 149b/05, 156b/09 [13]

dim gda olan m. 66a/06

m. aķması 106a/02

m. d k lmesi 92a/02

m. sesebid r 42a/06

m. sebebiyle 42a/06

m. + d r 112a/05

b k  ķamiř m. 112a/05

m. + i + (3) 95b/04

m. dim ga 95b/04

m. + si 33a/04, 36b/06, 68a/04, 68a/07,
68b/01, 68b/03, 68b/06, 74a/05, 74a/05, 76a/01,
83b/09, 93b/07, 106b/06, 143a/03, 155a/06 [15]

anuņ m. 68a/04, 68a/07, 68b/01,
68b/03, 68b/06, 74a/05 [6]

bahaķ m. 83b/09

bunuņ m. 74a/05, 76a/01 [2]

ķulinc zaķmetin r m. 143a/03

m. + sin 69a/05, 102a/01, 159b/01 [3]

verem r m. 159b/01

m. + sini 34a/03, 111a/02 [2]

m. + yi + (2) 40b/06, 106b/02 [2]

[= 37]

ma' de : < Ar. Mide. Krş. ma' de.

m. 157a/02

m. + de 28a/02, 38b/03, 46b/05,
188b/04 [4]

fem-i m. 38b/03

m. + den 39a/02, 40b/05, 40b/06 [3]

m. + ye 26a/05, 26a/05, 42a/07,
120a/01 [4]

m. + yi + (2) 40b/07

[= 13]

mafsal : < Ar. Mafsal, eklem.

m. 143a/01, 143b/05, 169a/07 [3]

m. icine 143a/01

m. + da 160b/08

m. + ı + (1) 143a/09, 143b/01, 143b/02

[3]

diz m. 143a/09

omuz m. 143b/01

yan başı m. 143b/02

m. + ı + (2) 175b/05

m. + ina 158b/07, 158b/07, 162b/06,
162b/08 [4]

dirsek m. 158b/07

diz m. 162b/08

omuz m. 158b/07

- yan başı m. 162b/06
m. + ında 163b/08
diz m. 163b/08
m. + ını 170b/03
bilek m. 170b/03
m. + ları + (1) 143b/01
barmağ m. 143b/01
m. + ların 171a/03
[= 16]
- mağās** : < Ar. Yabani nar ağacı kökü; (*Punica granatum*).
m. 74b/04
[= 1]
- mağre** : < Ar. 1. Aşı, kırmızı balçık. 2. Kırmızı nesrin gülü.
m. 87b/03
[= 1]
- mağsül** : < Ar. Yıkanmış.
m. 62b/03, 104b/03, 129a/03 [3]
şādinec-i m. 62b/03
tūtiyā-yı m. 104b/03
[= 3]
- maḥceme** : < Ar. Emmek için kullanılan bir alet.
m. 56a/08
m. + yi + (2) 56b/01, 56b/01 [2]
odıla olan m. 56b/01
m. + yile 187b/06
[= 4]
- maḥfi** : < Ar. Gizli, saklı.
m. 139b/04, 146b/06, 166b/05 [3]
m. degüldür 139b/04
m. emr degüldür 166b/05
m. olur 146b/06
[= 3]
- maḥmūde** : < Ar. Mahmudiye otu, mahmude, bingöz; (*Convolvulus scammonia*).
m. 69b/01, 78a/08 [2]
m. + yile 96a/06
[= 3]
- maḥşūş** : < Ar. Hususi olarak, özel.
m. 188b/07
m. edviyelerdendir 188b/07
m. + dur 104b/01, 108a/01, 108a/02, 185a/08, 185b/03, 185b/05 [6]
[= 7]
- maʿide** : < Ar. Mide. Krş. maʿde.
m. + de 49a/04
[= 1]
- maḥʿad** : < Ar. Anüs, oturak yeri.
m. + a 51b/01, 60b/08, 63b/07, 64a/01, 64a/07, 64a/08, 118a/06 [7]
m. gençelmek sebebi 63b/07
m. + da 58a/08, 59b/07, 59b/08, 60b/04, 62a/08, 64a/03, 64b/09, 65a/03 [8]
m. olan giciyük 65a/03
m. olan nevāşir ʿilācın 58a/08
m. olan veremi 60b/04
m. + ına 51b/06, 55a/06, 56a/08, 61a/06, 62b/09, 63b/03 [6]
m. + ınıuḡ 63b/08, 64a/04 [2]
m. ʿazlını 63b/08
m. ʿazülü 64a/04
m. + uḡ 58a/09
m. kenārında 58a/09
[= 24]
- maḥtül** : < Ar. Öldürülmüş.
m. 77a/07, 126b/02 [2]
m. demür ignesiyile 126b/02
zībağ-ı m. 77a/07

- [=2] şāf-ı m. 6b/01, 6b/08, 10a/01, 10a/03, 10a/06, 10b/09, 18a/01, 29b/08, 62b/03, 69b/08, 94a/09, 95b/04 [12]
- mākūf** : < Ar. “mevķūf” Vakfedilmiş.
m. 161a/09
m. olur 161a/09
- [=1] [= 12]
- mālīh** : < Ar. Tuzlu.
m. 65a/07, 76a/02 [2]
balğam-ı m. 65a/07, 76a/02 [2]
m. + den 27b/05
balğam-ı m. 27b/05
m. + dür 68a/01, 68a/04, 74a/09, 75b/08, 75b/09 [5]
balğam-ı m. 68a/01, 68a/04, 74a/09, 75b/08, 75b/09 [5]
[= 8]
- mālīhūlyā** : < Ar. < Gr. Melankoli.
m. 182b/02
[= 1]
- ma‘lūm** : < Ar. Bilinen, belli.
m. 118b/03, 154b/07, 172a/05 [3]
m. ola 118b/03
m. olur 154b/07, 172a/05 [2]
m. + dur 84a/04, 147b/07, 169b/09 [3]
[= 6]
- māmīrān** : < Far. Kırlangıç otu; (*Chelodonium majus*).
m. 30a/09
[= 1]
- māmīšā** : < Sür. Sarı gelincik, sarılık otu ve bu otun usaresi; (*Clauchium flavum*).
m. 6b/01, 6b/08, 10a/01, 10a/03, 10a/06, 10b/09, 18a/01, 29b/08, 62b/03, 69b/08, 94a/09, 95b/04 [12]
- māni^c** : < Ar. Meneden, alıkoyan, geri bırakan.
m. 121a/02, 143b/07, 146a/07, 165a/06, 176b/06, 182a/01 [6]
m. men^c étmese 165a/06
m. olub 143b/07
m. olur 121a/02, 146a/07, 176b/06
[3]
m. olur devālar 182a/01
[= 6]
- marāz** : < Ar. Hatalık, illet, dert. Krş. ģastalık, ‘illet.
m. 20a/01, 26b/07, 30a/01, 39b/09, 108b/03, 111b/06 [6]
m. + a 11b/09, 21b/09, 23a/09, 46b/01
[4]
erbeyān adlu m. 21b/09
m. + da 28a/03, 36b/01 [2]
ibtidā-yı m. 36b/01
m. + dan 83b/08
m. + ı + (1) 184b/06
dā’ü’l-kelb m. 184b/06
m. + lar 20a/06, 138b/06 [2]
kemükde ‘ārız olan m. 138b/06
m. + lardan 22b/09
başda olur m. 22b/09
m. + ların 178a/03
tırnağ m. 178a/03
m. + uğ 28a/08, 93b/09, 108b/05, 153a/09, 178a/09, 178b/07, 179a/06 [7]
m. ‘alāmeti 93b/09
m. ibtidāsında 28a/08

m. 'ilâcında 153a/09
m. sebebi 108b/05
[= 25]

marîz : <Ar. Marazlı, hasta, hastalıklı, sayrı.
Krş. ḥasta.
m. 13b/04, 20a/05, 27a/01, 27a/09,
36b/03, 37a/04, 48b/05, 48b/09, 57a/05,
62b/09, 63a/04, 65a/04, 106b/02, 131a/02,
157a/04, 157b/05, 158a/07, 163a/03, 163a/04,
165a/04, 166b/01, 168b/05, 171a/07, 171b/07,
172a/05, 172b/01, 173a/02, 173a/06, 174b/06,
175a/07 [30]
m. + den 7b/02, 150b/05 [2]
m. + e 57b/03, 106b/03, 148b/06,
155a/04, 157a/01, 174a/08 [6]
m. + i + (2) 152b/09, 153b/09, 155b/07,
170a/04, 174a/04, 175a/08, 175b/01, 175b/06
[8]
m. + üñ 21b/06, 59a/06, 148a/08,
150a/07, 172a/07, 174a/01, 174a/05 [7]
m. başı arası 174a/05
m. başın 21b/06
m. dübrine 59a/06, 172a/07 [2]
m. ellerin 174a/01
m. kuvveti 150a/07
[= 53]

ma'rûf : <Ar. Herkesçe bilinen, belli.
m. + dur 52b/06
[= 1]

mârûl : <Gr. Marul; (*Lactuca sativa*).
m. 2a/06, 7a/04, 36a/07, 38a/08,
38a/08 [5]
m. 'aşaresi 36a/07, 38a/08 [21]
m. 'aşaresin 38a/08
m. şıkındusu 7a/04

m. şuyı 2a/06
[= 5]

mâselîkûn : Bkz. bâselîkûn.
m. 105b/07
m. merhemi 105b/07
[= 1]

maşṭakî : <Ar. Sakız, sakız ağaçlarından elde
edilen bir tür reçine; (*Piscatis lentiscus*). Krş.
şakız, 'ilk.
m. 33b/08, 34a/01, 41a/06, 43a/03,
43b/02, 52a/08, 89b/07, 166a/01, 176a/06,
177a/02, 177b/08 [11]
kara m. 177b/08
m. ağacı 33b/08
[= 11]

mâş : <Ar. Börülcey ebenzeyen bir tür fasülye,
mürdümçük; (*Lathyrus sativus*).
m. 151a/09, 166a/02, 176a/04 [3]
m. unı 151a/09, 166a/02, 176a/04
[3]
m. + ıla 26b/01
[= 4]

maṭbūḥ : <Ar. Pişirilmiş. 2. Kaynatılmış ilaç.
m. 18a/05, 27b/01, 27b/01, 28b/09,
31a/07, 32b/09, 38b/07, 70b/01, 76b/03,
77a/05, 80a/06, 81a/07, 93a/04, 178a/06 [14]
m. fâkiheyle 18a/05
m. eftimûn 77a/05
m. eftimûnıla 178a/06
m. helîlec 80a/06
m. helîlecile 31a/07, 38b/07 [2]
m. helîlecle 70b/01, 76b/03, 81a/07
[3]
muḳavvâ olmuş m. 93a/04

- m. +1+(1) 112b/09, 187b/03, 188a/02
[3]
encîr m. 112b/09
helyûn m. 188a/02187b/03
hedeķûķî m.
[= 17]
mā'ü'l-ʿasel : <Ar. Bal şerbeti; (*Aua meli*).
m. 37a/07
[= 1]
mā'ü'l-cibîn : Bkz. mā'ü'l-cübñ.
m. + ile 179a/07
[= 1]
mā'ü'l-cübñ : <Ar. Peynir suyu.
m. 69a/08, 71b/02, 76a/08 [3]
[= 3]
mā'ü'l-cübün : Bkz. mā'ü'l-cübñ.
m. 66a/09
[= 1]
mā'ü'l-laħm : <Ar. Et suyu.
m. 50b/03
[= 1]
māya : <Far. Maya; öz; tohum.
m. + sı 11a/01
tavşan m. 11a/01
[= 1]
maynıçmıħ : <Ar. Mancınık.
m. 51b/03
m. içinde 51b/03
[= 1]
māyil : <Ar. “mā'il” Meyilli, istekli, düşkün.
m. 22b/07, 95a/06, 97a/01, 135a/01,
153a/08, 153a/09, 169b/02, 173a/06 [8]
m. olmaz 153a/09
m. olur 22b/07, , 97a/01, 135a/01,
153a/08, 173a/06 [5]
- m. + dür 19b/07
[= 9]
māyizü'r-rükbe : <Ar. Irk-ı mayiz damarı,
dizin altındaki damar.
m. 49b/09
m. şamarından 49b/09
[= 1]
māzeryün : <Far. Sütleğengillerden bir bitki,
kupala. Dağ mazeryunu (*Daphne alpina*) ve
Hint mazeryunu (*Clitoria ternatea*) olmak üzere
iki türü vardır.
m. 30b/02, 86a/04 [2]
m. külünü 30b/02
[= 2]
māzmaza : <Ar. Gargara.
m. 28a/09, 28b/03, 28b/05, 29a/01,
29a/01, 30a/03, 30a/06, 33a/09, 33b/01, 33b/07,
33b/09, 34a/04, 34a/05, 34b/05, 35b/07, 36a/01,
36a/03, 36a/04, 37a/08, 38b/09, 39a/03, 39a/04,
40a/05, 41b/08, 42b/08, 43a/09, 43b/02, 44a/03,
44a/09, 45b/09, 46b/01 [31]
m. edeler 28a/09, 28b/03, 28b/05,
30a/03, 30a/06, 33a/09, 33b/07, 33b/09, 34a/04,
34a/05, 36a/01, 36a/04, 38b/09, 39a/03, 39a/04,
40a/05, 41b/08, 43b/02 [18]
m. etmek 33b/01, 36a/03, 45b/09,
46b/01 [4]
m. etmekdür 42b/08
m. etseler 44a/03
[= 31]
māzū : <Far. Mazı; (*Thuya*).
m. 19a/02, 23b/04, 24b/06, 24b/09,
28b/03, 28b/04, 29a/07, 31a/09, 31b/07, 33a/01,
34b/03, 34b/07, 35a/03, 36a/02, 39b/07, 41a/05,
45a/02, 45a/03, 45b/06, 46a/05, 69a/01, 81b/03,

87b/07, 90a/09, 122a/07, 124a/07, 124b/02,
128b/09, 138b/04, 165b/08, 176a/05 [31]

delüksüz m. 34b/07

ihrāk olmuş m. 24b/09, 69a/01 [2]

m. bişmiş nār şuyıyla 23b/04

m. bişmiş şuyıla 28b/04

m. muhriḳ 45a/03

saḥḳ olmuş m. 90a/09

sirkeyle bişmiş m. 36a/02

m. + y1 + (2) 11a/02, 23a/09, 30b/01,
89b/05 [4]

ḥām m. 89b/05

m. + yıla 34a/07

muhriḳ m. 34a/07

[= 36]

me‘āmī-i müstaḳīm : < Ar. “me‘ā-i müstaḳīm”

Göden bağırsak.

m. + de 65b/01

[= 1]

meḥan : ?

m. 117a/07

m. zerūri 117a/07

[= 1]

mecmū‘ : < Ar. Toplanmış, bir araya getirilmiş
şey.

m. + ı + (2) 51b/04

m. + ıla 71b/03

[= 2]

mecmū‘a : < Ar. Toplanıp biriktirilmiş şeylerin
hepsi.

m. + lar 49a/07

[= 1]

mecrūḥ : < Ar. Yaralı, yaralanmış.

m. 116a/07

m. + ı + (2) 116b/03

[= 2]

meger : < Far. Eger, o durumda.

m. 11b/02, 141a/06, 143a/06, 159a/05,
159b/05, 163a/02 [6]

[= 6]

melik : < Ar. Hükmeden, hüdümdar, padişah.

m. 8b/09

iklīl-i m. “Bkz. iklīlū’l-melik”

8b/09

[= 1]

memdūḥ : < Ar. Medholunmuş, övülmüş.

m. 25b/07

m. ḡidālardur 25b/07

m. + dur 176b/04

[= 2]

meme : Meme.

m. 68b/02

m. ucına 68b/02

m. + den 7a/02

m. + lerin 25b/05

[= 3]

men‘ : < Ar. Engelleme, engel olma.

m. 25b/09, 84a/03, 138b/01, 152b/09,
153a/01, 157a/08, 159b/02, 163a/02, 165a/06,
165b/02, 175a/08, 176a/03, 182b/03 [13]

m. édeler 138b/01, 152b/09,

153a/01, 157a/08, 163a/02, 182b/03 [6]

m. édesin 159b/02

m. étmege 165b/02

m. étmese 165a/06

m. étmişler 25b/09

m. olur 84a/03

veremden m. éder devālardur

176a/03

[= 13]

menfa'at : <Ar. Menfaat, yarar.

m. + i + (2) 129a/06

[= 1]

mercimek : <Far. Mercimek; (*Lens culinaris*).

m. 25a/06, 25a/09, 25b/07, 28b/01, 29b/03, 29b/05, 36b/07, 52a/01, 61b/02, 78a/03, 78b/08, 80a/03, 81a/04, 98b/04, 99a/05, 100b/02, 106a/08, 112b/04, 113a/01, 136b/02, 176a/04, 180b/09, 183a/09 [23]

bişmiş m. şorvâsı 100b/02

kabığı çıkmış m. 112b/04, 113a/01

[2]

kabuğı çıkmış m. 25a/06

m. bişmiş şuyıla 36b/07

m. unı 78a/03, 176a/04 [2]

m. unıyla 81a/04, 106a/08 [2]

mukâşşer m. 29b/05, 52a/01, 61b/02, 99a/05, 180b/09, 183a/09 [6]

mukâşşer m. aş 98b/04

sirkeyle bişmiş m. 25b/07

şuya bişmiş m. 136b/02

m. + den 79a/03

m. + ile + (mercimeg.ile) 26b/02,

183b/08

mukâşşer m. 183b/08

[= 26]

merhem : <Ar. Merhem, deriye sürülerek kullanılan, içinde birçok etkili madde bulunan, yumuşak ve koyu kıvamda, yağlı veya yağsız ilaç.

m. 19a/07, 32a/06, 51b/01, 51b/09, 52a/06, 53b/03, 53b/05, 61b/09, 62a/07, 62b/02, 62b/05, 62b/06, 104b/06, 117b/03, 122a/07, 124a/06, 124a/08, 125a/09, 125b/02, 125b/09, 127a/03, 127b/06, 128a/02, 128a/06,

128b/02, 128b/05, 128b/05, 129a/02, 132a/07, 136a/05, 185a/03, 185a/04 [32]

kınnadan olmuş kara m. 185a/03

m. edeler 53b/05, 61b/09, 62b/05, 125b/02, 128a/02, 128b/05 [6]

m. edüb 19a/07, 32a/06, 51b/09, 62a/07, 117b/03, 127a/03 [6]

m. ola 53b/03, 132a/07 [2]

m. olunca 52a/06, 129a/02 [2]

m. + den 185a/07

mezkûr m. 185a/07

m. + i + (1) 99b/07, 105b/07, 105b/07

[3]

dâhilyün m. 105b/07

isfîdâc m. 99b/07

mâselîkûn m. 105b/07

m. + i + (3) 12b/08, 20a/09, 30a/03, 31a/08, 33a/01, 36b/08, 51b/06, 51b/07, 52b/05, 53b/03, 61b/05, 61b/07, 61b/08, 62a/04, 62b/01, 65a/02, 65a/02, 70a/07, 70b/05, 81b/02, 82a/04, 94b/09, 96b/03, 97a/03, 98b/06, 110a/01, 117a/08, 122b/06, 124b/08, 136b/05, 137a/04, 138a/07, 151b/05 [33]

m. aḥmer 82a/04, 122b/06 [2]

m. aḥmerle 70a/07

m. bâselîkûn 61b/08

m. bâselîkûnıla 62a/04

m. dâhilyün 52b/05, 94b/09 [2]

m. deyâhilyün 151b/05

m. esvedile 65a/02

m. isfîdâc 30a/03, 33a/01, 61b/05, 61b/07, 96b/03, 138a/07 [6]

m. isfîdâcıla 31a/08, 36b/08, 51b/06, 81b/02, 97a/03, 98b/06 [6]

m. ketân 117a/08

- m. muḳul 51b/07
m. nūre 137a/04
m. nūreyile 136b/05
m. rusul 110a/01
m. şādinecle 62b/01
m. zencār 12b/08, 124b/08 [2]
m. zencārıla 20a/09, 65a/02 [2]
zıkr êtdüğümüz m. aḥmerile 70b/05
m. + ile 83b/02, 104b/01, 121b/02 [3]
ḳara m. 121b/02
münāsib m. 83b/02
m. + iyile 59b/02, 61b/03 [2]
bāselīḳūn m. 59b/02
isfīdāc m. 61b/03
m. + le 66a/01, 123a/04 [2]
bitürici m. 123a/04
m. + ler 53a/07, 127b/06 [2]
m. + lerile 74b/09
[= 79]
- merhemi'd-dāḥilyūn** : < Ar. Dahiliyun
merhemi.
m. 103a/03
[= 1]
- merhemi'd-dāḥilyūn** : Bkz. merhemi'd-
dāḥilyūn.
m. 109a/02
[= 1]
- meriyyet** : < Ar. Gözle görülür olma.
m. 41b/04
[= 1]
- mersīn** : < Gr. Mersin ağacı ve yemişi;
(*Myrtica communis*). Krş. ās.
m. 19a/09, 45a/03, 54b/08, 64b/04,
81a/06, 81b/01, 81b/03, 82b/04, 83a/09,
101b/03, 101b/07, 125b/03, 136b/09 [13]
- m. şuyıyla 81a/06
m. yabrağı 101b/03
m. yağı 19a/09
m. yağıyla 64b/04, 125b/03 [2]
m. yaprağı küli 81b/01
m. yaprağıyla 54b/08, 82b/04,
83a/09, 136b/09 [4]
[= 13]
- mersin** : Bkz. mersīn.
m. 18b/05, 24a/06, 25a/07, 33a/08,
33b/08, 35b/08, 36a/01, 36b/07, 38b/08,
101a/07, 113b/02, 117b/02, 125b/08, 176a/05,
177a/02, 180a/04 [16]
iḥrāk olmuş m. 18b/05
m. şuyı 25a/07, 101a/07 [2]
m. şuyıyla 24a/06, 33a/08 [2]
m. yağı 117b/02
m. yağıyla 33b/08, 125b/08 [2]
m. yaprağıyla 180a/04
m. yemişi 36a/01
[= 16]
- mertebe** : < Ar. Derece, basamak.
m. + sine 11b/03
ḡışā m. 11b/03
[= 1]
- merzencūş** : < Far. “merzengūş” Mercanköşk
çiçeği; (*Origanum majorana*).
m. 9a/01, 9a/02, 86a/09 [3]
m. şuyı 86a/09
m. şuyıyla 9a/02
[= 3]
- merzincūş** : Bkz. merzencūş.
m. 3a/07, 87a/04 [2]
m. otu 3a/07
[= 2]

- mesāmm** : <Ar. Cilt üzerindeki küçük delikler.
m. + ları + (2) 81b/06
[= 1]
- meşāne** : <Ar. Mesāne. Krş. kavuk
m. + ye 120a/01
m. + yi + (2) 161b/06
[= 2]
- meşelā** : <Ar. Misal olarak, örneğin.
m. 3a/04, 6b/01, 6b/04, 13a/04,
21b/02, 26a/02, 26b/09, 31b/09, 32b/06,
36b/06, 42a/07, 49a/06, 49a/08, 53a/07, 58b/04,
65a/09, 94a/09, 94b/06, 117b/08, 133a/06,
135a/09, 165b/07, 176a/03, 184a/02, 184b/08,
185a/06 [26]
[= 26]
- mesh** : <Ar. Silme, sığama, bir şeyi el ile
sığama.
m. 44a/08, 44b/05 [4]
m. edeler 44b/05
m. etmek 44a/08
[= 2]
- meshūk** : <Ar. Sahkolunmuş, döğülüp toz
haline getirilmiş.
m. 129a/03
[= 1]
- mesrūdītūs** : <Gr. İsmi bir Yunan
hükümdarından alan macun, mesir macunu.
m. 85a/07, 186b/03 [2]
ma'cūn-ı m. 85a/07
[= 2]
- mesrūtītūs** : Bkz. mesrūdītūs.
m. 84b/04
[= 1]
- meşvī** : <Ar. Tencere çevresini hamur ile
kapatarak pişirme usulü.
- m. 71b/09, 127a/01 [2]
naṭrūn-ı m. 71b/09
zāc-ı m. 127a/01
[= 2]
- mevīzec** : <Far. “mevīzek” Nezle otu; (*Nepeta
racemosa*).
m. 16b/05, 41a/07, 51a/06, 67a/05,
85b/07, 86b/04, 86b/09, 91b/03 [8]
[= 8]
- mevt** : <Ar. Ölüm.
m. 120a/01
[= 1]
- mevzi'** : <Ar. Yer, bir şey konulacak yer.
m. 96b/08, 163b/09 [2]
m. üzerine 163b/09
m. + de 96b/03, 106a/08, 155a/06,
159b/05 [4]
m. + dedür 123a/07
m. + den 160b/06
m. + e 51a/05, 59b/01, 60a/04, 64b/07,
65a/08, 71b/04, 136a/05, 148a/04, 159b/07,
165b/03, 172a/07 [11]
m. + i + (1) 51b/06
m. + i + (2) 64b/03, 94a/08, 146a/03,
154b/07, 187b/05 [5]
m. + ine 139b/04, 166b/03, 167b/01,
172b/02 [4]
m. + ni 145a/09, 167b/08 [2]
[= 31]
- meyfuḥtec** : <Ar. <Far. Pekmez.
m. 8b/04, 180a/02 [2]
m. + ile 52b/07
[= 3]
- meyl** : <Ar. Eğilme, eğilim.

m. 59b/03, 59b/04, 59b/05, 60b/01, 60b/02, 114b/09, 139b/03, 141b/02, 141b/06, 141b/07, 145a/03, 150b/09, 151b/09, 154a/06, 154a/08, 155b/03, 156a/01, 157a/03, 157b/02, 161b/02, 173b/08, 173b/08, 175a/02 [23]

m. eder 150b/09, 161b/02 [2]

m. ettiyise 139b/03

m. ettiği cihetden 173b/08

m. ettüreler 173b/08

m. etmek 141b/02, 141b/06 [2]

m. etmeye 175a/02

m. etse 141b/07, 145a/03 [2]

m. eylemese 60b/02

m. eyler 155b/03

m. eylerse 59b/05, 114b/09 [2]

m. eylese 59b/03, 59b/04, 60b/01,

151b/09, 154a/06, 154a/08, 157b/02 [7]

m. eyleye 156a/01, 157a/03 [2]

m. + den 141b/06

m. + i + (1) 163b/04, 163b/06 [2]

[= 26]

mezkür : < Ar. Zikrolunmuş, adı geçmiş, anılmış.

m. 58b/04, 117b/02, 185a/07 [3]

m. merhemden 185a/07

m. şâfi 58b/04

m. yağların hazır olanıyla 117b/02

m. + dan 187b/06

tiryâk-ı m. 187b/06

m. + dur 120a/06

m. + ıla 44b/08

edhân-ı m. 44b/08

[= 6]

mıkdâr : < Ar. Miktar.

m. 94a/08, 129b/08 [2]

kuvvet getirdüğü m. 94a/08

m. + i + (1) 25a/06, 56b/06, 103b/05, 103b/06, 112a/03, 153b/04, 187a/04, 188a/07 [8]

cemîc edviye m. 25a/06

cevüz m. 187a/04

cevz m. 188a/07

hâcet m. 56b/06, 153b/04 [2]

kücücek kavun m. 103b/06

nohüd dânesi m. 103b/05

m. + i + (3) 186b/07

m. şerbet 186b/07

m. + sa 163a/06

[= 12]

mısr : < Ar. "mısr" Mısır şehri.

m. 120b/01

m. benefşesiniñ cemîc envâı

120b/01

[= 1]

mısrî : Mısır'a ait.

m. 29a/07

kırtâs-ı m. 29a/07

[= 1]

mıskâl : < Ar. 4,810 g olan bir ağırlık ölçüsü.

m. 50b/03, 69b/08, 69b/09, 70a/01, 77a/05, 137b/01 [6]

bir m. 69b/09, 77a/05, 137b/01 [3]

nışf m. 50b/03, 70a/01 [2]

üc m. 69b/08

m. + a 4b/06

m. + dan 186b/08

[= 8]

mî'a : < Ar. Kara günlük ağacı ve yağı, sığla ağacı; (*Liquidambar orientalis*).

m. 53a/02, 75a/05, 101b/07, 102b/05,
105b/06, 177b/04, 177b/08 [7]

m. + i + (3) 16b/01, 41a/02, 41a/09,
55b/02, 74b/02, 76b/06, 90a/05 [7]

m. sâ'ile 16b/01, 74b/02, 76b/06,
90a/05 [4]

m. sâ'ile icinde 55b/02

m. sâ'ileyile 41a/02, 41a/09 [2]

[= 14]

mikrâş : < Ar. Makas, kesecek alet.

m. + ıla 56b/06

[= 1]

mîl : < Ar. Ucu sivri çelik bir alet.

m. 13a/05, 58b/07, 59a/07, 59a/08,
106a/09, 123a/07, 135a/02 [7]

ince m. 13a/05

m. başına 106a/09

m. şokalar 123a/07

m. şokşalar 135a/02

m. + e 34a/09, 58b/04 [2]

m. + i + (2) 58b/06, 59a/05, 59a/08,
122b/04 [4]

m. + ile 48b/02

m. + üñ 59a/09, 59b/01 [2]

m. aşğa tarafından 59a/09

m. taş yüzine 59b/01

[= 16]

milh : < Ar. Tuz. Krş. tuz.

m. 40a/01, 42a/02, 43b/04, 45a/05,
69b/04, 76b/05 [6]

m. + i + (3) 29a/09, 42a/09 [2]

m. enderānī 42a/09

m. hindī 29a/09

m. + ile 188b/01

[= 9]

minḳārū'l-gurāb : < Ar. Kürek kemiği başı.

m. 167b/05

[= 1]

minḳāş : < Ar. Cımbız.

m. + ıla 149a/08

[= 1]

min-zalīk : < Ar. Ondan beri, ondan sonra.

m. 146a/03

[= 1]

misk : < Ar. 1. Misk otu; (*Moschiferus*). 2. Asyanın yüksek dağlarında yaşayan bir tür erkek ceylanın karın derisi altındaki bir bezden çıkarılan güzel kokulu madde.

m. 41a/03, 47a/01 [2]

[= 2]

mizāc : < Ar. Bünye özelliği, mizaç, dört ana unsur olan kan, seveda, safra ve balgam maddelerinden oluşur; bu maddelerin oranları mizaç özelliklerini meydana getirir. Krş. tabī'at.

m. 24a/04, 64a/09, 125a/07 [3]

teğayyür m. 64a/09

m. + da 181b/03

m. + ı + (1) 38a/01, 66a/07, 142b/04 [3]

anlaruñ kanlarınuñ m. 142b/04

dimāguñ m. 66a/07

m. + ı + (2) 61a/02, 121b/07, 122a/05,
144a/06 [4]

m. + ın 64b/06, 110a/03 [2]

m. + ını 125a/08, 183a/02 [2]

қан m. 125a/08

[= 15]

mu'āvin : < Ar. Yardım eden, yardımcı.

m. 163a/01

m. ola 163a/01

[= 1]

mufâşıl : Bkz. mafşal.

m. 164b/03, 165b/05 [2]

çıkuk m. uzun olmak ʿilâcını

164b/03

m. + a 146a/06

m. + a 141b/04

m. + da 83b/03, 135b/02, 177a/08 [3]

m. + dan 135b/03

[= 7]

mufaşşıl : Bkz. mafşal.

m. + larda 82a/09

[= 1]

muğâş : < Ar. Yabani nar ağacı kökü.

m. + ı + (2) 109b/01

[= 1]

muḥâlefet : < Ar. Muhaliflik, aykırılık.

m. 38a/06

m. eyledi 38a/06

[= 1]

muḥâlif : < Ar. Muhalefen eden, aykırılık gösteren, uymayan.

m. + den 138b/09

cihet-i m. 138b/09

[= 1]

muḥâllil : < Ar. Tahlil eden, analiz yapan.

m. 3a/04, 42a/07, 102b/01 [3]

m. devâlar 42a/07

m. nesnelere 3a/04

[= 3]

muḥammed bin zekeriyyâ : 865-925 yılları arasında yaşamış ünlü hekim, el-Râzî.

m. 9b/07, 98b/08 [2]

[= 2]

muḥammedin : < Ar. Hz. Muhammed.

m. 1b/04

[= 1]

muḥkem : < Ar. Sağlam, sağlamlaştırılmış.

m. 25b/03, 25b/04, 25b/05, 41b/01, 52a/05, 71a/01, 72b/02, 89a/06, 133a/03, 141a/02, 146a/09, 152b/08, 155b/09, 166a/08, 173b/09, 177b/06 [16]

m. bağlayalar 25b/03, 133a/03, 146a/09, 152b/08 [4]

m. cekeler 173b/09

m. çekeler 25b/04, 25b/05 [2]

m. karışduralar 52a/05, 71a/01, 72b/02 [2]

m. karışdurub 141a/02

m. tuta 166a/08

m. yapışalar 155b/09

[= 16]

muḥrak : Bkz. muḥriḳ.

m. 24b/01, 29a/08 [2]

[= 2]

muḥriḳ : < Ar. İhrak eden, yakan, yakıcı.

m. 19a/06, 25a/01, 34a/07, 34b/09, 39b/08, 45a/03, 56b/08, 56b/08, 69b/04, 75a/01, 185a/09 [11]

geyik boynuzu m. 56b/08

kâğıd m. 56b/08

kaḳkaḳâr-ı m. 25a/01

mâzû m. 45a/03

m. gül yağıyla 19a/06

m. mâzûyla 34a/07

şeb-i m. 34b/09

şibt-i m. 185a/09

zâc-ı m. 39b/08, 69b/04, 75a/01 [3]

m. + ile 53b/07

kaḳkaḳâr-ı m. 53b/07

[= 12]

- muhtac** : < Ar. Muhtaç.
 m. 112b/03, 155b/07 [2]
 m. olsa 112b/03
 m. olurlar 155b/07
 [= 2]
- muhtār** : < Ar. Seçilmiş, seçkin.
 m. 126b/05
 m. olanı 126b/05
 [= 1]
- muhtebes** : < Ar. Hapsedilmiş.
 m. 112a/04, 115a/06 [2]
 m. olmuş 112a/04
 m. olub 115a/06
 [= 2]
- muhtebis** : < Ar. İhtibas eden, kapanıp kalan.
 m. 179b/07, 180b/06 [2]
 m. olub 179b/07
 m. olur 180b/06
 [= 2]
- muhtelif** : < Ar. Farklı, ayrı.
 m. 105a/01
 m. hıltlar 105a/01
 m. + dür 142a/03
 [= 2]
- muhteliğ** : < Ar. Karışık.
 m. 92b/01, 92b/02 [2]
 m. olmayub 92b/02
 m. olursa 92b/01
 [= 2]
- muḫābil** : < Ar. Karşı karşıya gelen, bir şeyin karşısında bulunan.
 m. 55a/06
 m. delük 55a/06
 m. + ise 175b/04
 m. + isinden 152a/04
- [= 3]
- muḫaddime** : < Ar. Başlangıç.
 m. + i + (3) 88a/09
 m. cüdāmdur 88a/09
 [= 1]
- muḫaṣṣer** : < Ar. Kabuğu soyulmuş.
 m. 29b/05, 52a/01, 52b/08, 61b/02, 98b/04, 99a/05, 180b/08, 183a/09, 183b/07 [9]
 m. mercimek 29b/05, 52a/01, 61b/02, 99a/05, 180b/08, 183a/09 [3]
 m. mercimek aşı 98b/04
 m. mercimegile 183b/07
 m. şarumşak 52b/08
 [= 9]
- muḫavvā** : < Ar. Kuvvetlendirilmiş.
 m. 93a/04
 m. olmuş maṭbūḥ 93a/04
 [= 1]
- muḫavvī** : < Ar. Kuvvet veren, kuvvetlendirici.
 m. 176a/02
 [= 1]
- muḫıl** : Bkz. muḫl
 m. 50b/09, 72a/02, 109a/05 [3]
 [= 3]
- muḫīm** : < Ar. Oturan.
 m. 91a/08
 m. kişi 91a/08
 [= 1]
- muḫl** : < Ar. Günlük ağacı; (*Boswellia carteri*).
 m. 16b/01, 51b/03, 51b/08, 55b/07, 61a/06, 102b/04, 136a/06 [7]
 ḥall olmuş m. 51b/03
 m. + i + (3) 102b/07
 m. leyyin 102b/07
 [= 8]

muḳul : Bkz. muḳl.

m. 51b/07, 53a/01, 55a/04, 109b/08,
136a/04, 177b/03 [6]

merhem-i m. 51b/07

[= 6]

mūm : <Far. Mum. Krş. şem^c.

m. 18a/08, 18b/03, 27a/08, 33a/02,
51b/07, 60b/06, 61a/06, 61b/06, 75a/07,
77b/09, 78a/01, 90a/04, 94b/06, 99b/02,
105b/05, 125b/02, 126a/01, 177a/09, 177b/08
[19]

şaru m. 18b/03, 177a/09, 177b/08

[3]

m. + dan 184a/09, 185a/03 [2]

m. + ı + (2) 89a/04

m. + ıla 27a/04, 32a/06, 44b/01,

131b/05 [4]

ķirūķī olmuş m. 32a/06

m. + ıyıla 73a/02

bal m. 73a/02

[= 27]

mūm-rūḡan : <Far. Balmumu ve yağdan elde edilen bir karışım.

m. 166b/06, 166b/07 [2]

[= 2]

mūmyā : <Gr. İnan'da İstahri şehrinde bir maḡaranın damından damlayan berrak ve rengi siyaha yakın, tedavi edici özelliḡi olan doḡal bir zamk.

m. 176a/08

[= 1]

munḡis :

m. 43a/08

m. devālarla 43a/08

[= 1]

munzac : Bkz. munzac.

m. 105a/08

[= 1]

munzac : <Ar. Cerahatlendiren, irinlendiren, olduran.

m. 36b/02, 60b/01, 105b/02, 110b/09

[4]

m. nesneler 36b/02, 105b/02 [2]

m. + dur 105b/03

m. + ı + (2) 8b/04

[= 6]

murād : <Ar. Arzu, istek.

m. 106a/09, 129a/09, 180a/08 [3]

m. etseler 106a/09

m. olana 129a/09

m. olunursa 180a/08

m. + ı + (1) 164b/06

buķrāṭuṅ m. 164b/06

[= 4]

murḡār : <Ar. Mundar, kirli, pis.

m. 157b/03, 171a/05, 171b/05 [3]

m. iligi 157b/03, 171a/05 [2]

m. ilik "omurilik" 171b/05

[= 2]

murzi :

m. 100b/08

m. devālarla 100b/08

[= 1]

mutaşallib : <Ar. Sertleşen, katılaşan.

m. 178a/02

m. olmuş 'uzv üzerine 178a/02

[= 1]

mu'tedil : <Ar. Yavaş, mülayim, sert olmayan.

m. 158b/02

m. çekeler 158b/02

- [= 1] m. devālar 40b/09
- muttaşıl** : < Ar. Devamlı, aralıksız, bitişik. [= 1]
m. 103b/03, 156a/06, 167b/01, 170b/07, 175b/02 [5]
m. olan taraf 167b/01
m. olan yeri 170b/07
m. olan yerler 156a/06
m. + dur 153b/02, 167a/07, 167a/07 [3]
[= 8]
- muvāfık** : < Ar. Uygun, yerinde.
m. 142b/01, 148b/09 [2]
m. ola 148b/09
m. gızāyı 142b/01
m. + dur 151b/06
[= 3]
- mużırr** : < Ar. Zararlı, zarar veren.
m. + dur 26a/07, 112a/02 [2]
[= 2]
- mübādere** : < Ar. Bir iş yapmaya girişme.
m. 148b/01
m. olına 148b/01
[= 1]
- mübāşeret** : < Ar. Bir işe başlama, girişme.
m. 181a/08
m. etmek 181a/08
[= 1]
- müberrid** : < Ar. Soğutan, soğutucu.
m. 7a/09, 22b/01, 100a/07, 112b/06, 130b/06 [5]
m. devālar 130b/06
m. nesnelere 100a/07
m. zamādlar 7a/09
[= 5]
- müceffif** : < Ar. Tecfif edici, kurutucu.
m. 40b/09
- mücerreb** : < Ar. Tecrübe olunmuş, denenmiş, sınanmış.
m. + dür 22a/01, 24b/09, 25a/09, 31b/08, 39b/01, 41a/05, 124a/09 [7]
[= 7]
- mücerrebāt** : < Ar. Tecrübe olunmuş, denenmiş, sınanmış şeyler.
m. + dandur 14b/03, 16a/07, 24b/01, 47b/06, 67b/02 [5]
[= 5]
- mücerrebātān** : Bkz. mücerrebāt.
m. + dur 11a/05
[= 1]
- mücevvef** : < Ar. İçi oyuk, içi boşaltılmış.
m. 119a/03
başı m. aletile 119a/03
m. + dür 158a/06
[= 2]
- müctemif** : < Ar. Toplanmış, birikmiş, birleşmiş.
m. 39b/06, 106b/07 [2]
m. olur 39b/06, 106b/07 [2]
[= 2]
- müdaḥrec** : < Ar. “zirāvend-i müdaḥrec” Dişi ziravent; (*Aristolochia rotunda*)
m. 35b/04, 42a/04, 188a/05 [3]
zirāvend-i m. 35b/04, 42a/04, 188a/05 [3]
[= 3]
- müdārā** : < Ar. Yüze gülme.
m. 104a/07
m. edeler 104a/07
[= 1]

- müdebber** : < Ar. Tedbir alan, tedbirli.
 m. 6a/09
 m. ola 6a/09
 [= 1]
- müdevver** : < Ar. Yuvarlak.
 m. 68a/05, 141b/02, 163b/07, 169a/04,
 169a/05 [5]
 m. kemükdür 163b/07
 m. olur 68a/05
 m. tarafımı 169a/05
 [= 5]
- müferrid** : < Ar. Tek, basit.
 m. 118b/02
 cerāhat bitirici m. edviye 118b/02
 [= 1]
- müfettiḥ** : < Ar. Açan, açıcı.
 m. 3a/03
 [= 1]
- müfid** : < Ar. Faydalı.
 m. 148b/04
 m. ola 148b/04
 m. + dür 176a/08
 [= 2]
- müfred** : < Ar. Tek, basit.
 m. 184a/01
 [= 1]
- müfredāt** : < Ar. Basit şeyler.
 m. + dur 117b/08
 [= 1]
- müfrede** : < Ar. Tek, basit.
 m. + ye 5b/04
 [= 1]
- müherrā** : < Ar. Kaynama, iyice kaynatma.
 m. 51a/09, 51b/03, 52a/03, 52b/01,
 52b/03, 109b/05 [6]
- m. olınca 51a/09, 51b/03, 52a/03,
 52b/01, 52b/03, 109b/05 [6]
 [= 6]
- mühmel** : < Ar. İhmal edilmiş.
 m. 46a/04
 [= 1]
- mühre** : < Ar. Boncuk, yuvarlak şey.
 m. + si 19a/09, 113b/09, 114a/02,
 123a/04 [4]
 [= 4]
- mükedder** : < Ar. Kederli, üzüntülü, tasalı.
 m. 167a/04
 m. olur 167a/04
 [= 1]
- mülâşık** : < Ar. Bitişik, yapışık, yan yana
 bulunan.
 m. 124a/02
 m. ola 124a/02
 [= 1]
- mülâttif** : < Ar. Yumuşatıcı. Krş. müleyyin.
 m. 6a/05
 m. şularuñ buḥārına 6a/05
 [= 1]
- mülâyim** : < Ar. Yumuşak, peklîği olmayan.
 m. 63a/09, 66a/09 [2]
 m. ğidālar 66a/09
 m. süfüflar 63a/09
 [= 2]
- mülâzemet** : < Ar. Bir işle devamlı meşgul
 olma.
 m. 6a/07, 50b/07, 65b/01, 73a/08,
 74b/06, 75b/02, 78a/09, 78b/02, 85b/03 [9]
 m. edeler 6a/07, 50b/07, 65b/01,
 75b/02, 78a/09, 78b/02, 85b/03 [7]
 m. etmek 74b/06

- m.  tmekd r 73a/08
m. + d r 179b/05
[= 10]
- m l zım** : < Ar. Bir işle devamlı meşgul olan.
m. 84b/03
m. olmak 84b/03
[= 1]
- m leyyin** : < Ar. Yumuşatıcı. Krş. m laıııf.
m. 102b/01, 105a/08, 179a/01 [3]
m. yaŐlarıla 179a/01
[= 3]
- m leyyin t** : < Ar. YumuŐatıcılar.
m. + dandur 178a/01
m. + ıla 64b/08
[= 2]
- m mkın** : < Ar. M mk n.
m. 47a/07, 98a/07, 104a/01, 119a/04,
119a/05, 119b/02, 119b/03, 123b/01, 123b/06,
138a/08, 144b/05, 144b/06, 145a/04, 145b/01,
145b/01, 155a/01, 157b/04, 157b/06, 163b/05,
163b/06, 170a/03, 170a/05 [22]
m. deg lse 123b/01, 123b/06 [2]
m. olduŐca 155a/01
m. olmaz 163b/06, 170a/03,
170a/05 [3]
m. olmazsa 119a/05, 138a/08,
144b/06, 145b/01, 157b/06 [5]
m. olur 163b/05
m. olur y rde 98a/07
m. olur y rdeyise 104a/01
m. olurısa 47a/07
m. olursa 119a/04, 119b/02,
119b/03, 144b/05, 145b/01, 157b/04 [6]
[= 22]
- m n akıd** : < Ar. D Ő mlenmiŐ, baŐlanmıŐ,
başlı.
m. 39b/06
m. olur 39b/06
[= 1]
- m n sib** : < Ar. M nasip, uygun.
m. 26b/08, 50b/04, 83b/02, 110b/01,
146a/04, 158b/05 [6]
m. dev lar 110b/01
m. dev larla 158b/05
m. ğıd lar 26b/08
m.  il c 146a/04
m. ma c nlar 50b/04
m. merhemile 83b/02
m. + d r 26a/04, 63b/02 [2]
m. + le 119b/02
[= 9]
- m nfez** : < Ar. Delik.
m. 65b/06
[= 1]
- m nfiŐ t** : < Ar. Karın ŐiŐkinliŐine sebep olan
Şeyler.
m. + dan 103a/06
[= 1]
- m nhezim** : < Ar. Hezimete uŐramıŐ.
m. 49a/03
m. olub 49a/03
[= 1]
- m nteŐir** : < Ar. Yayılmış.
m. 27b/04
m. olub 27b/04
[= 1]
- m ntin** : < Ar. Bozuk, kokmuŐ.
m. 40a/08
Őaltit-i m. 40a/08

[= 1]

mürdāsenc : <Far. “mürdeseng” Doğal kurşunoksit.

m. 18b/04, 19a/06, 19a/09, 27a/07, 31a/09, 32a/04, 33a/01, 52a/06, 53a/09, 62a/07, 68b/08, 69a/02, 70a/08, 73b/01, 75b/01, 77a/02, 77a/07, 77b/02, 77b/08, 87a/05, 88a/01, 90b/02, 98b/07, 111a/07, 117b/05, 124a/08, 124a/09, 125b/01, 125b/03, 125b/06, 125b/08, 128a/07, 128b/03, 128b/06, 137b/05, 138a/05 [36]

m. mürebbā 73b/01

mürebbā m. 87a/05

saḥḥ olmuş m. 128b/06

m. + ile 73b/07, 186a/01 [2]

[= 38]

mürebbā : <Ar. Terbiye edilmiş, işlemde geçirilmiş.

m. 18b/02, 18b/06, 27a/08, 73b/01, 87a/05, 104b/05, 113a/08 [7]

mürdāsenc m. 73b/01

m. édeler 18b/06

m. édüb 104b/05

m. mürdāsenc 87a/05

m. olmuş 18b/02, 27a/08, 113a/08

[3]

m. + yıla 40b/07

helīlec-i m. 40b/07

[= 8]

mürekkēb : <Ar. Birleşik, terkip edilmiş.

m. 184a/02

m. devālar 184a/02

[= 1]

mürekkēbāt : <Ar. Terkip edilmiş, birleştirilmiş şeyler.

m. + dan 126b/06

m. + dur 117a/07

[= 2]

müreṭṭēb : <Ar. Dizilmiş, dizili.

m. 4a/02

m. ḡidālar 4a/02

[= 1]

müreṭṭēb : <Ar. Tertip edilmiş, düzenlenmiş.

m. 4a/06, 22b/01, 31b/09, 57a/03, 65a/08, 65b/03, 69b/03, 69b/03, 71a/04, 74b/06, 75b/02, 76a/04, 76a/06, 79a/02, 79a/02, 82b/02, 88b/03, 88b/03, 89a/02, 90a/01 [20]

m. ḡidālar 65b/03, 71a/04, , 76a/06, 79a/02, 88b/03 [5]

m. ḡizālar 69b/03

m. nesnelər 82b/02

m. yağlar 57a/03, 65a/08, 69b/03, 76a/04, 88b/03, 89a/02, 90a/01 [7]

m. yağlara 74b/06, 75b/02 [2]

m. yağları 4a/06

m. yağlarıyla 31b/09, 79a/02 [2]

[= 20]

müreṭṭēbāt : <Ar. Tertip edilmiş, düzenlenmiş şeyler.

m. 41b/07, 179a/07 [2]

‘ilāc-ı m. 41b/07, 179a/07 [2]

[= 2]

mürḥīyyāt : <Ar. Müshiller.

m. + ıla 64b/08

[= 1]

mürr : <Ar. Mirra adı verilen ve Arabistan’da yetişen bir ağaç ve o ağacın zamkı, usaresi; (*Comiphora myrrha*).

m. 3a/06, 10a/02, 10a/05, 15a/05, 19a/02, 20b/01, 34b/04, 35a/08, 36b/05, 37a/09, 43b/04, 53b/04, 54a/03, 55b/07, 62b/03,

75a/03, 87b/03, 93a/06, 94b/08, 105b/06,
109a/03, 110a/06, 116b/09, 117a/08, 117b/05,
129a/04, 177a/05, 187a/02 [28]

bezr-i m. 37a/09, 94b/08 [2]

bezr-i m. bişmiş şü 36b/05

hall olmuş m. 109a/03

m. + i + (3) 130a/09

mi şāfī 130a/09

[= 29]

mürtek : Bkz. mürdāsenç.

m. 17b/02

[= 1]

müşhil : < Ar. Müşhil, bünyedeki herhangi bir
maddeyi hafifletici, sehl edici.

m. 8b/07, 65b/02, 66a/08, 69a/08,
71a/09, 85a/06 [6]

m. devālarla 8b/07

m. şāflar 65b/02

m. + dür 85b/04

m. + lerde 88b/07

[= 8]

müskin : < Ar. Sakinleştiren.

m. 63b/01

m. zamād 63b/01

[= 1]

müstakīm : Bkz. me‘āmī-i müstakīm.

m. + e 59b/05

[= 1]

müstebtın : < Ar. İç yüz.

m. 135b/01

ğışā-i m. arasına 135b/01

[= 1]

müsterhī : < Ar. Gevşek, sarkık, sölpük.

m. 165b/05, 177a/04 [2]

m. olan kemigi 165b/05

m. olmuşlar 177a/04

[= 2]

müşābih : < Ar. Benzer, benzeyen.

m. 96a/03, 178b/02, 183a/07 [3]

m. olduğuyıcün 178b/02

m. olur 183a/07

m. + dür 74a/04, 108a/07 [2]

[= 5]

müşāhede : < Ar. Gözle görme, gözlemeleme.

m. + yle 84a/04, 147b/07, 169b/09,
172a/05 [4]

[= 4]

müşkil : < Ar. Zor, güç.

m. + dür 158a/05

[= 1]

müşterek : < Ar. Ortak.

m. 165a/06

[= 1]

müşāla‘a : < Ar. Okuma.

m. 5b/04, 118b/03 [2]

m. édesin 5b/04

m. étmek 118b/03

[= 2]

müte‘affin : < Ar. İltihaplanmış, enfekte.

m. 18b/07, 28b/08, 40b/04, 40b/04,
46a/02, 121a/03, 122b/08, 130a/04, 130b/09,
162a/05, 164a/08 [11]

m. étmekten 40b/04

m. eyler 130b/09

m. hıltıdur 28b/08

m. olmağıla 46a/02

m. olmuş dış etine 130a/04

m. olsa 18b/07

m. olur 162a/05

m. ruṭūbet 40b/04

- [= 11]
- müte'ahhürin** : < Ar. Son zamanlarda gelenler.
m. 1b/07
m. kelâmından ba'zısın 1b/07
- [= 1]
- müte'ahhürün** : < Ar. Son zamanlarda oluşan.
m. 53a/05
m. bevāsīriciün 53a/05
- [= 1]
- müte'ākil** : < Ar. Yara haline gelmiş.
m. 41b/02, 121a/03, 122b/08, 135a/07
- [4]
- m. dişe 41b/02
m. olmuş 135a/07
m. olub 121a/03
m. olursa 122b/08
- [= 4]
- müte'ālim** : < Ar. Elemlenen, acıyan.
m. 44b/02
diş m. olmak 'ilācın 44b/02
- [= 1]
- müte'arız** : < Ar. Birbirine zıt, muhalif olan.
m. 11b/01, 23a/05, 56a/04, 120a/02, 182a/03 [5]
m. olmayalar 11b/01, 23a/05, 56a/04, 120a/02, 182a/03 [5]
- [= 5]
- müte'ayyin** : < Ar. Belli, meydanda olan, meydana çıkan.
m. 181a/05
m. olmasa 181a/05
m. + dür 148a/07
- [= 2]
- müte'gayyir** : < Ar. Değişen, başkalaşan; bozuk.
m. 41b/09, 42a/06, 135a/02, 148a/03
- [4]
- dişüj levni m. olmasının 'ilācın 41b/09
m. olmak 42a/06
m. olsa 148a/03
m. olur 135a/02
- [= 4]
- müteħaccir** : < Ar. Taş haline gelmiş, taşlanmış.
m. 146b/02, 177a/08 [2]
m. olmuş 146b/02
m. olmuş nesneyi 177a/08
- [= 2]
- müteħammil** : < Ar. Tahammül eden, dayanan.
m. 57a/06
m. olmazsa 57a/06
- [= 1]
- müteħaddime** : < Ar. Eski, geçmiş.
m. 6a/03
esbāb-ı m. 6a/03
- [= 1]
- müteħaddimīn** : < Ar. Eski, eski insanlar.
m. 1b/06, 148b/04 [2]
- [= 2]
- müteħaddimūn** : < Ar. Eski.
m. 53a/05
- [= 1]
- müteħaddir** : < Ar. Kudretli, güçlü.
m. 153b/09
m. olsa 153b/09
- [= 1]
- müteħarrih** : < Ar. Karhalı, yaralanmış.
m. 23a/07
m. ola 23a/07

[= 1]
mütemeddid : < Ar. Temdit edilmiş, uzatılmış,
yayılmış.

m. 64a/04
m. olmayıla 64a/04

[= 1]

mütemekkin : < Ar. Yerleşen, mekanlanan,
yerleşmiş.

m. 7b/09
m. olmuş 7b/09

[= 1]

mütemeyyiz : < Ar. Seçkin, seçilen.

m. 92b/02
m. olursa 92b/02

[= 1]

müteşâ'id : < Ar. Yukarı çıkan, yükselen.

m. 129b/05, 129b/05 [2]
m. ola 129b/05
m. olanı 129b/05

[= 2]

müzevver : < Ar. Uydurulmuş, düzenlenmiş.
Hekimlerin hastalar için ilaçlarla pişirdikleri
çorba.

m. 27a/01

[= 1]

müzevvere : Bkz. müzevver.

m. 61a/05
m. + i + (3) 80b/06
m. zîrbâc 80b/06

[= 2]

N

nâdir : < Ar. Seyrak, az, ender bulunur.

n. 173b/01

[= 1]

nâfi' : < Ar. Menfaatli, faydalı.

n. 7a/05, 7b/02, 9b/02, 11b/09, 12a/06,
12a/07, 24b/05, 30b/06, 34b/01, 34b/08,
36b/01, 37a/02, 39b/04, 41b/08, 44a/04,
47b/04, 47b/08, 67a/03, 67b/06, 71a/05,
72b/09, 74a/01, 79b/03, 83a/02, 89b/04, 90a/02,
122b/07, 137b/02, 137b/04, 146b/01, 182a/02,
186a/07, 187a/05 [33]

n. ola 12a/06, 24b/05, 30b/06,
34b/01, 36b/01, 37a/02, 39b/04, 41b/08,
44a/04, 47b/04, 47b/08, 67a/03, 67b/06, 71a/05,
72b/09, 74a/01, 89b/04, 90a/02, 122b/07,
137b/04, 182a/02, 186a/07 [22]

n. olan 187a/05

n. olan devâlardandır 9b/02,
11b/09, 12a/07 [3]

n. olur 7b/02, 79b/03, 83a/02,
146b/01 [4]

n. + dür 3b/02, 3b/05, 3b/07, 3b/08,
5a/08, 5b/02, 5b/03, 7a/03, 7a/06, 7a/09, 7b/05,
7b/06, 8a/02, 8a/03, 8a/04, 8a/06, 8b/02,
10a/05, 12b/09, 14b/02, 16a/02, 19a/02, 19a/08,
19b/03, 21b/09, 24a/09, 29b/02, 30b/01,
30b/02, 30b/03, 30b/04, 31a/06, 31a/06, 31a/07,
32a/07, 33a/06, 33b/02, 34b/05, 35a/06, 36a/04,
37a/08, 39a/09, 41a/01, 43a/09, 44a/07, 44a/08,
44a/09, 44b/09, 46a/01, 46b/01, 46b/02,
46b/03, 46b/04, 46b/04, 46b/07, 47b/01,
48b/08, 54b/02, 54b/08, 54b/09, 55a/08,
57b/02, 57b/06, 62b/02, 63b/05, 66b/01,
66b/02, 66b/03, 69b/08, 70a/06, 70b/01,
70b/02, 70b/03, 70b/03, 70b/04, 70b/05,
70b/06, 72b/06, 73a/01, 73a/03, 76a/08, 78a/01,

78a/02, 78a/06, 79a/06, 79a/08, 81a/02, 81a/03,
81a/04, 81a/05, 81b/07, 81b/07, 82a/06, 84b/05,
84b/07, 85b/01, 86b/02, 87a/07, 89b/01,
89b/05, 90a/04, 90a/09, 91a/01, 94b/09, 98b/07,
101b/05, 101b/06, 104b/07, 105b/05, 109b/01,
109b/07, 110a/01, 110a/05, 110a/06, 113b/09,
120b/02, 122b/06, 122b/08, 125a/04, 125a/09,
128a/04, 128b/02, 129a/02, 129a/07, 129a/08,
129a/09, 131a/07, 131b/06, 131b/07, 133b/08,
134a/08, 137b/06, 182a/05, 182a/05, 182a/08,
182b/01, 182b/02, 184a/02, 184a/04, 184a/05,
184a/06, 186b/04, 186b/09, 186b/09, 187a/01,
187a/01, 187b/01, 188a/08, 188a/09, 188b/02,
188b/08, 188b/09, 188b/10 [153]

[= 186]

nā-gāh : <Far. Vakitsiz, ansızın.

n. 60a/01

n. olur 60a/01

[= 1]

na'lm : <Ar. Ayakkabı. Krş. ayak kabı.

n. + dan 138a/01

[= 1]

na'na' : <Ar. Nane; (*Mentha piperita*).

n. 77b/05

n. şuyıyla 77b/05

[= 1]

nār : <Far. Nar ağacı ve meyvesi; (*Punica granatum*). Krş. enār, rummān.

n. 23b/04, 33b/04, 37b/07, 40a/01,
49b/01, 54b/02, 57b/03, 78a/02, 94b/03,
96a/08, 112b/02, 113a/04, 121b/08, 176a/08,
186b/01 [15]

ekşi n. kabığı 33b/04

ekşi n. şuyı 78a/02, 96a/08,
112b/02 [3]

ekşi n. şuyın 121b/08

māzū bişmiş n. şuyıyla 23b/04

n. ekişi 37b/07

n. kabı 40a/01, 49b/01, 57b/03 [3]

n. kabı şuyı 54b/02

n. şuyın 113a/04

tatlu n. 186b/01

tatlu n. şuyı 94b/03

n. + ı + (2) 21a/02, 97a/07 [2]

ekşi n. 97a/07

tatlu n. 21a/02

n. + ıla 21a/02

ekşi n. 21a/02

[= 18]

nārdīn : <Far. Sünbül-i rūmî denilen bir çiçek;
(*Nardus strictā*).

n. 41a/01, 41a/06 [2]

[= 2]

nār-ı fārsī : <Far. Karakabarcık, ateş göynüğü,
yanıkara. Krş. cemre.

n. 96b/05, 96b/06 [2]

[= 2]

nārşūr : <Ar. Basur deliği, basur. Krş. bevāşīr,
bāsūr, nāşūr, nevāşīr.

n. + dan 59a/01

[= 1]

nāşūr : <Ar. "nāsūr" Basur deliği, basur. Krş.
bevāşīr, bāsūr, nārşūr, nevāşīr.

n. 50a/05, 56b/02, 58a/08, 58b/02,
59b/03, 59b/05, 60b/03, 62a/02, 126a/05,
135b/08 [10]

n. eder 135b/08

n. olduğu vakt 58b/02

n. olmaya 50a/05, 56b/02, 60b/03

[3]

- n. + a 58b/06, 58b/07, 58b/08, 126b/04
[4]
- n. + ı + (2) 127a/04, 127a/07 [2]
- n. + ıla 126b/03
- n. + uñ 121a/06
[= 18]
- naṭrūn** : < Ar. Doğal sodyum bikarbonat.
n. 3b/03, 4a/01, 12a/08, 73a/02,
103a/04, 126a/04 [6]
- n. + ı + (3) 71b/09
n. meşvī 71b/09
- n. + ıla 182a/07, 185b/05 [2]
[= 9]
- naṭūl** : Bkz. nuṭūl.
n. 4a/06, 71a/04, 93a/05 [3]
n. édeler 4a/06, 71a/04, 93a/05 [3]
[= 3]
- naẓar** : < Ar. Bakma, görme.
n. 121b/04, 138b/08, 139b/03, 147b/06
[4]
- n. olına 121b/04, 138b/08, 139b/03,
147b/06 [4]
[= 4]
- naẓc** : < Ar. Pişme, olma, kıvam bulma.
n. 30a/03, 60b/04 [2]
n. bulmazdan öñürdi 60b/04
n. bulsa 30a/03
[= 2]
- ne** : Ne.
n. 12b/09, 45b/01, 47a/04, 97b/08,
115a/09, 120a/04, 123a/07, 124b/09, 136a/08,
146b/05, 156b/07, 162a/07, 163a/06, 164a/02
[14]
- n. + yi + (2) 159b/01
n. + yile 119b/02
- n. + yise 28a/03, 123b/02, 123b/05,
161a/05 [4]
[= 20]
- nebātū'l-leyyil** : Bkz. nebātū'l-leyyin.
n. 79b/05
n. sebeblerin 79b/05
[= 1]
- nebātū'l-leyyin** : < Ar. Geceleyin ortay açılan
kurdeşen. Krş. kurdeşeni, şerā, haşaf.
n. 81b/04
[= 1]
- nebīz-dādīde** : < Ar. Kuru üzümünden yapılan
fişfiş şerbeti.
n. 57b/06
[= 1]
- nebī** : < Ar. “neḫī” Koyu yeşil ile kahverengi
arasında, siyaha yakın koyu yeşil renk.
n. 22a/01, 63a/07, 63b/06, 82b/05 [4]
ḫarbūb-ı n. 63b/06
yaş ḫarnūb-ı n. 22a/01, 82b/05 [2]
yaş ḫarnūb-ı n. bişmiş şu 63a/07
[= 4]
- neci** : Kim, ne.
n. + yise 140b/01
[= 1]
- necis** : < Ar. Dışkı. Krş. boğ, necis.
n. 172a/01
n. yolım 172a/01
[= 1]
- neckeşb** : ?
n. 118a/01
n. yaprağı 118a/01
[= 1]
- nefes** : < Ar. Soluk, nefes.

n. 21b/04, 21b/07, 155b/05, 156b/01,
171b/04 [5]

n. tütülür 171b/04

şık n. 155b/05, 156b/01 [2]

[= 5]

nefî : <Ar. Üfürme, üfleme. Krş. üfür-.

n. 116b/04

n. edeler 116b/04

[= 1]

nefîa : <Ar. Güzel koku. Metinde kıvamlı ve
hıtların bir yerde topandığı vereme verilen ad.

n. 92b/06

[= 1]

neft : <Far. Neft yağı.

n. 5a/09, 86a/02 [2]

[= 2]

nehâyet : Bkz. nihâyet.

n. + ine 30a/01

[= 1]

nehri : <Ar. Nehirle ilgili, nehre ait.

n. 14a/07

füdenc-i n. şuyı “Su nanesi;

(*Mentha auatica*).” 14a/07

nehûd : Bkz. nohûd.

n. 23a/02, 76b/04, 78b/08, 91b/04,
131a/04 [5]

n. dânesi 23a/02

n. unı 131a/04

n. unıyla 76b/04, 78b/08, 91b/04

[3]

[= 5]

nehuz : Bkz. nohûd.

n. 76a/05

n. unıyla 76a/05

[= 1]

nemeş : <Far. Yüzde olan mercimek
büyüklüğündeki kızıl renkli lekeler.

n. 71a/06, 71a/07, 73a/07 [3]

n. ‘ilâcı 73a/07

n. + de 72b/06

[= 4]

nemle : <Ar. Vücudun yan taraflarında
başlayan ve yayılan bir yara türü. Yanma ve
kaşıntı ile başlayan sivilceler karınca gibi
yayılır.

n. 92a/06, 95b/09, 96a/01, 96a/04 [4]

n. ‘illetinün sebebi 96a/04

[= 4]

nemle-i cāvürsiye : <Ar. Vücutta çıkan, darıya
benzeyen yaralar.

n. 96a/02

[= 1]

nercis : Bkz. nergis.

n. 9a/03, 14b/09, 86a/01 [3]

başal-ı n. 86a/01

n. yağı 14b/09

n. yağıyla 9a/03

[= 3]

nerre : Nere, hangi yer?

n. + ye 59a/07

[= 1]

nergis : <Far. Nergis çiçeği, zerrinkadeh
çiçeği; (*Narcissus*).

n. 120a/08

n. şoğanı 120a/08

[= 1]

nesne : Nesne, şey.

n. 21b/06, 22b/02, 44a/02, 62b/08,

79a/08, 103a/02, 129a/08, 13a/04, 145a/07,

147a/07, 155b/08, 167b/08, 173b/09, 177a/01,
177a/02, 177a/04, 178b/01 [17]

aķ n. 178b/01

incidür n. 145a/07

ķatı n. 147a/07

n. deliginden 44a/02

sivrilmiş n. 167b/08

telyin eder n. 21b/06

yumrı n. 155b/08

n. + ler 3a/04, 16a/02, 36b/02, 39b/04,
68b/05, 75b/07, 82b/02, 88a/07, 96b/04,
100a/07, 100a/09, 101a/06, 104a/08, 105b/02,
106b/03, 154a/01, 182b/03 [17]

balgami isti'māl eder n. 101a/06

bārid n. 104a/08

bēz gibi n. 39b/04

ekşi n. 182b/03

kebek gibi n. 68b/05, 75b/07,
88a/07 [3]

ķuvvet vērür n. 106b/03

muħallil n. 3a/04

munzic n. 36b/02, 105b/02 [2]

müreṭṭib n. 82b/02

ruṭūbet vērür n. 96b/04

şovuk n. 100a/07

yumrı n. 154a/01

yumuşak edici n. 16a/02

n. + lerden 44b/02, 44b/03, 88b/02 [3]

bārid n. 44b/02, 44b/03 [2]

sevdā ziyāde eder n. 88b/02

n. + leri + (2) 5a/08

zıkr olan n. 5a/08

n. + lerile 88b/01

sevdā çıkarur n. 88b/01

n. + lerle 50a/01, 74b/05, 94a/08,
96a/09, 100a/07, 111a/07, 149b/05, 150b/02 [8]

müberrid n. 100a/07

sevdā çıkarur n. 74b/05

sevdā çıkarur n. 50a/01

şovuk n. 94a/08, 96a/09 [2]

şovuk tabī'atlu n. 150b/02

yübüseti ğālib n. 111a/07

n. + yi + (2) 13a/02, 177a/08, 177a/09

[3]

ķatı bitmiş n. 177a/08

müteħaccir olmuş n. 177a/09

südde eden n. 13a/02

n. + yile 26a/09

yumuşak n. 26a/09

n. + yle 94b/05, 104a/07, 107b/05,
156b/06 [4]

ħār n. 104a/07

issi n. 94b/05

ķatı n. 107b/05

veremi zāyil eder n. 156b/06

[= 55]

ne'ūzi-bi'l-lāhi : < Ar. Allah korusun.

n. 146a/02

[= 1]

nev^c : < Ar. Tür, çeşit.

n. 64a/02, 64a/02, 179b/07 [3]

n. + dür 7a/07

n. + e 141b/02

n. + i + (1) 19b/06, 19b/06, 19b/07,
68b/04, 100a/03, 107b/09, 111b/08, 179a/06,
180a/02, 180a/04 [10]

ğudedün bir n. 107b/09

n. + ine 178a/04, 178a/09, 178b/08,
179b/02 [4]

- [= 19]
- nevāšīr** : < Ar. Basur deliği, basur. Bkz. bevāšīr, bāsūr, nāšūr, nāršūr.
n. 58a/08, 59b/09, 127b/08 [3]
kulağda olan n. 127b/08
mağ‘adda olan n. ‘ilācın 58a/08
n. sebebiyle 59b/09
n. + e 62a/01, 127b/05, 127b/07,
129a/07, 130a/04 [5]
[= 8]
- nevāzil** : < Ar. Nezleler.
n. + den 23a/01
[= 1]
- nevbet** : < Ar. Nöbet, sıra, hastalık nöbetleri.
n. + de 56b/03, 56b/04, 56b/05 [3]
n. + i + (1) 50a/04
kan n. vaktında 50a/04
[= 4]
- nısf** : < Ar. Yarım, yarı. Krş. yarım.
n. 20b/05, 20b/06, 29a/05, 34b/04,
41a/08, 42b/05, 43b/05, 43b/06, 44a/01,
50b/03, 53a/02, 55b/01, 55b/04, 55b/05,
56b/04, 62b/07, 67b/03, 70a/01, 125b/05,
125b/06, 127a/02, 128b/04, 129b/02, 130a/07,
130b/02, 177b/05, 177b/09 [27]
n. avkıye 177b/09
n. cüz 29a/05, 34b/04, 41a/08,
42b/05, 43b/05, 43b/06, 44a/01, 53a/02,
67b/03, 127a/02, 130a/07, 177b/05 [12]
n. dirhem 20b/05, 20b/06, 125b/05,
125b/06, 128b/04, 130b/02 [6]
n. mışkāl 50b/03, 70a/01 [2]
n. rıtıl 55b/04, 55b/05, 129b/02 [3]
n. rıtıl 55b/01
n. + ı + (1) 37b/03
- n. + ina 56b/04
n. + inca 23b/03
bunūñ n. 23b/03
n. + ında 153a/04
n. + ını 152b/05
[= 32]
- nice** : Nice, nasıl.
n. 8a/09, 8b/03, 13a/07, 13b/07,
21a/07, 23b/04, 37b/03, 40b/01, 44b/06,
47b/01, 47b/07, 48a/03, 48b/07, 49a/09,
54b/05, 60b/06, 70b/08, 76b/01, 79b/09,
87b/04, 92b/07, 104a/03, 106b/03, 113a/03,
116a/02, 121b/01, 132b/01, 139a/03, 141a/07,
141b/01, 141b/03, 142a/07, 146b/07, 147a/04,
158b/03, 159a/06, 169a/02, 173b/06, 180a/07,
184a/01 [40]
n. + si 108b/04
[= 41]
- nihāyet** : < Ar. Son.
n. 94b/07, 95b/08
[= 2]
- nīlüfer** : < Ar. Nilüfer çiçeği; (*Nymphaea*).
n. 4a/03, 17b/07, 52b/01, 60a/03,
61a/03, 61a/07, 61b/01, 65a/09, 70a/04,
118a/06 [10]
n. yağı 4a/03, 17b/07, 65a/09,
70a/04 [4]
şarāb-ı n. 61a/03
[= 10]
- nīm-kūft** : < Far. Az dövülmüş, yarı dövülmüş.
n. 61b/02
n. olmuş buğdayı 61b/02
[= 1]
- nisaste** : Bkz. nişāsta.
n. 49b/03

- [= 1]
- nişāsta** : < Far. Nişasta.
n. 24b/04, 29b/05, 31b/07, 89a/05 [4]
saħk olmış n. 89a/05
[= 4]
- niteki** : Bkz. nitekim.
n. 15a/08, 179a/03, 97b/06 [3]
[= 3]
- nitekim** : Gerçekten, hakikaten.
n. 6b/04, 22a/02, 64a/05, 108b/04,
143a/02, 147a/06, 15b/06, 171a/07 [8]
[= 8]
- noħūd** : Bkz. noħūd.
n. 75a/09
[= 1]
- noħūd** : < Far. Nohut; (*Cicer arietinum*).
n. 66b/02, 66b/04, 66b/07, 67a/06,
73a/09, 73b/09, 103b/05 [7]
n. dānesi mıķdārı 103b/05
n. unı 66b/04, 66b/07, 67a/06,
73a/09, 73b/09 [5]
n. unıyıla 66b/02
[= 7]
- noħūz** : Bkz. noħūd.
n. 137b/07, 137b/08 [2]
ķabı çıķmıř n. 137b/07
ışlanmış n. şuyın 137b/08
[= 2]
- noķřān** : < Ar. Eksiklik, azalma, azlık.
n. 161b/05
[= 1]
- nuħās** : < Ar. Bakır. Krş. baķır.
n. 126a/02, 126a/03, [2]
tūbāl-i n. 126a/02, 126a/03 “Bakır
pası; Krř. zehretū’ n-nuħās, zencār.” [2]
- n. + ıla 34a/07
ķuřūr-ı n. 34a/07
[= 4]
- nuħās** : Bkz. nuħās.
n. 132a/02
tūbāl-i n. 132a/02
[= 3]
- nūre** : < Far. Hamam otu, vūcuttaki gereksiz
kılları almak için kullanılan, çamur kıvamına
getirilip sürülen toz, kireç.
n. 137a/04
merhem-i n. 137a/04
n. + yile 136b/05
merhem-i n. 136b/05
[= 2]
- nūřādır** : < Far. Niřadır, amonyak.
n. 21a/09, 29a/09, 37b/09, 39b/07,
41a/07, 45a/05, 54a/04, 83a/03, 86a/01,
126b/01, 126b/07, 129b/02 [12]
[= 12]
- nuťul** : < Ar. Çeřitli otların kaynatılarak suyun
başa dökülmesi ya da buharının başa tutulması
şeklinde kullanılan bir grup ilaç.
n. 16a/02, 87a/04, 159b/08, 176b/01,
176b/04, 181a/02 [6]
n. ēdeler 87a/04, 159b/08, 181a/02
[3]
n. ētdükden 176b/04
n. ētmek 16a/02, 176b/01 [2]
n. + lar 172b/04
n. ēdeler 172b/04
[= 7]
- nuźc** : < Ar. Olgunlařma, kemale erme,
yeterince pişme.

n. 15b/03, 99b/03, 105a/08, 105b/02,
105b/08 [5]

n. bula 99b/03

n. bulmasa 105a/08

n. bulmazdan öjirdi 15b/03

n. bulsa 105b/08

n. olınca 105b/02

n. + a 105b/01

[= 6]

nüfüz : < Ar. İşe geçme, işleme.

n. 147b/08

n. étse 147b/08

[= 1]

nüşha : < Ar. Yazılı, yazılmış şey.

n. + sı 12a/08

[= 1]

nüşük : < Ar. Burna toz ilaç çekme.

n. 24a/05

n. édeler 24a/05

[= 1]

O

ocak : Ocak, ateş yakmaya yarayan, pişirme,
ısıtma, ısınma vb. amaçlarla kullanılan yer.

o. 137a/05

yanan o. 137a/05

[= 1]

od : Od, ateş.

o. 55a/07, 55a/07, 96b/08, 96b/09,

129b/04, 136a/08 [4]

o. édeler 55a/07, 129b/04 [2]

o. yalıñı 96b/08, 96b/09 [2]

o. + ıla 56a/09, 129a/07 [2]

o. olan maħcemeyi 56a/09

[= 8]

oğlak : Oğlak, keçi yavrusu.

o. 4a/07

o. pāçesi 4a/07

[= 1]

oğlan : Çocuk.

o. 27a/01, 65b/04, 111b/06, 126b/08

[4]

o. bevliyile 126b/08

o. yaşlu kişilerde 111b/06

o. + uñ 65b/07

o. dübrin 65b/07

[= 5]

oğlancuk : Küçük çocuk, süt çocuğu.

o. + lara 108b/08

o. + larda 28a/01, 28a/05, 39b/09,

68b/07, 127b/02, 168b/01, 17a/07 [7]

[= 8]

oğlanlık : Çocukluk.

o. 142b/03

o. hālinde 142b/03

[= 1]

ok : Ok.

o. 118b/04, 118b/06, 118b/07,

119a/01, 119a/07, 119a/09, 119b/03, 119b/06,

119b/06, 119b/07, 119b/08 [11]

o. + ı + (2) 118b/06, 118b/07, 119b/08

[3]

o. + uñ 119a/03

o. eñrāfinda 119a/03

[= 15]

ol : O.

o. 10b/05, 12b/06, 14a/05, 15b/03,

19b/08, 23b/02, 38a/04, 38a/06, 40b/06, 64a/01,

64a/02, 67b/05, 68a/05, 68a/08, 72a/08, 83b/07,
89b/02, 92a/09, 93b/01, 93b/05, 94a/08,
96b/03, 98a/02, 98a/05, 98a/05, 100b/02,
103b/09, 106a/08, 109b/05, 125a/05, 134a/07,
136a/05, 139b/08, 140b/05, 147a/04, 148a/04,
149b/06, 153b/07, 155a/05, 159a/06, 161a/09,
161b/02, 164a/03, 167a/08, 168a/06, 168b/02,
168b/07, 169a/05, 169a/05, 170b/04, 172a/04,
172a/07, 175b/01, 184a/09, 184b/04, 184b/04,
184b/05 [57]

o. + dir 121a/06

o. + dur 68b/06, 80b/02, 105b/01,
107a/01, 123a/06 [5]

[= 63]

ol- : Olmak, bulunmak, meydana gelmek.

o.-a 2a/02, 2b/04, 2b/05, 2b/06, 2b/08,
3a/06, 4b/09, 5a/01, 5b/07, 6b/01, 7a/01, 7a/07,
7a/08, 7b/07, 7b/09, 8a/04, 9b/03, 9b/05, 9b/08,
11b/02, 12a/06, 14a/02, 14b/01, 14b/02,
15b/09, 18a/09, 18b/02, 21a/04, 21a/05, 23a/07,
24b/05, 25a/01, 26b/03, 27b/08, 28b/01,
28b/03, 30a/03, 30b/06, 32b/02, 33b/01,
34a/01, 34b/01, 34b/09, 36b/01, 37a/02,
39b/04, 40b/08, 41b/08, 42a/05, 43a/01, 44a/04,
45a/03, 47b/04, 47b/08, 48a/03, 48a/04, 51a/07,
51b/05, 52b/07, 53a/09, 53b/03, 54b/08,
56b/06, 57a/07, 62b/03, 62b/06, 62b/08,
63a/01, 63b/07, 64b/02, 64b/05, 64b/09,
65b/04, 67a/03, 67a/04, 67b/06, 69a/05, 69a/05,
70a/09, 71a/05, 72b/06, 72b/09, 73b/02,
73b/08, 74a/02, 79a/05, 80a/02, 80a/07, 82a/01,
82b/01, 83a/08, 85a/02, 87a/03, 87a/05, 89b/02,
89b/04, 90a/02, 93b/04, 98a/04, 104a/02,
104a/02, 104b/08, 104b/09, 104b/09, 105a/01,
105a/01, 105a/03, 105a/09, 106a/02, 113a/07,

113a/08, 114a/09, 115a/05, 115a/06, 115b/04,
116a/02, 116a/09, 117b/01, 118a/02, 118a/05,
118a/05, 118a/07, 118a/08, 118b/03, 120a/08,
122a/07, 122b/07, 123a/08, 124a/02, 124a/03,
124a/08, 124a/08, 124b/07, 125a/05, 125a/06,
127b/08, 129b/05, 129b/07, 130a/01, 131b/02,
132a/07, 133b/04, 136b/07, 137a/05, 137b/02,
137b/04, 138b/09, 139a/02, 139a/07, 139b/05,
139b/06, 139b/08, 140a/03, 141a/04, 141a/04,
141a/06, 141a/09, 141a/09, 142a/07, 142b/06,
142b/06, 142b/06, 143b/05, 145b/04, 146b/01,
148b/04, 148b/09, 149a/01, 149a/02, 151a/02,
152b/05, 153a/02, 153b/07, 158b/04, 159a/05,
159a/06, 159b/05, 159b/05, 162b/07, 162b/09,
163a/01, 163a/07, 165b/09, 166a/01, 166b/04,
173b/06, 173b/07, 174a/03, 174a/06, 174a/07,
174a/09, 177a/07, 177b/07, 182a/02, 183b/02,
184b/01, 185b/01, 185b/02, 185b/09, 186a/07,
188b/03 [125]

āsān o. 106a/02, 115a/06, 116a/09
[3]

āşikāre o. 149a/02

berāber o. 153b/07, 166b/04 [2]

böyük o. 104b/09, 104b/09,
188b/03 [3]

cem^c o. 105a/03

coğ o. 82b/01

fāsīd o. 125a/06

fāyide o. 62b/06, 62b/08, 67a/04,
104a/02, 185b/09 [5]

güc o. 125a/05

hādīs o. 72b/06

hall o. 177b/07

hār o. 104b/08, 104b/09

hāşıl o. 141a/06

katı o. 141a/09	āhir o. 144b/04
ḳavī o. 162b/09	o.-an 5a/08, 9b/03, 11b/03, 11b/09,
ḳurı o. 73b/02	12a/07, 14a/03, 19b/02, 19b/04, 20b/09,
ma ^c cūn o. 21a/05	22b/03, 26a/03, 26a/04, 26b/05, 28b/05,
ma ^c lūm o. 118b/03	31b/02, 31b/04, 32a/03, 33a/04, 37a/01, 46a/07,
merhem o. 53b/03, 132a/07 [2]	47a/09, 47b/03, 48b/05, 56a/09, 58a/08, 60b/04,
mu ^c āvin o. 163a/01	65a/03, 66a/06, 67b/07, 71a/07, 71b/07, 76a/02,
müdebber o. 6b/01	79b/03, 80b/02, 81b/09, 83b/07, 83b/09,
müfīd o. 148b/04	84a/05, 89a/02, 92a/01, 92b/03, 92b/05, 98a/03,
mülāşık o. 124a/02	99a/09, 108b/09, 108b/09, 119a/01, 123b/04,
müteḳarriḥ o. 23a/07	123b/08, 127b/07, 128b/02, 130a/05, 130b/04,
müteşā ^c id o. 129b/05	130b/05, 131a/07, 132a/08, 132b/04, 138b/06,
nāfi ^c o. 12a/06, 24b/05, 30b/06,	140a/02, 140b/03, 144a/06, 145b/02, 155b/06,
34b/01, 36b/01, 37a/02, 39b/04, 41b/08,	156a/03, 156a/05, 156a/06, 157b/06, 165b/05,
44a/04, 47b/04, 47b/08, 67a/03, 67b/06, 71a/05,	167b/01, 170b/08, 172a/03, 174b/08, 175b/06,
72b/09, 74a/02, 89b/04, 90a/02, 122b/07,	187a/05 [74]
137b/04, 182a/02, 186a/07 [22]	
raḳīḳ o. 142b/06	ağızda o. ākileyi 28b/05
sākin o. 9b/08, 57a/07, 116a/02 [3]	ağızda o. besre ‘ilācın 26b/05
şifā o. 32b/02, 64b/09 [2]	a ^c zāda o. şişe 92a/01
uzun o. 143b/05, 152b/05 [2]	baḳlada o. siņegi 48b/05
vāḳi ^c o. 87a/03, 114a/09, 115a/05,	baraş o. ‘uzvuņ derisi 84a/05
115b/04, 139b/05 [5]	başda o. ḳarḫalara 67b/07
verem o. 118a/08, 159b/05 [2]	bedende o. cerāḫata 130a/05
yābis o. 142b/06	burında o. besreleruņ ibtidāsında
yaḳın o. 158b/04	19b/02
yumuşaq o. 141a/09	burında o. bevāsīr 20b/09
zāf o. 105a/09	burında o. bevāsīr ‘ilācın 19b/04
zāhir o. 123a/08, 139b/08 [2]	burında o. sereḫānī ‘ilācın 22b/03
zīrā ^c o. 174a/07	cerāḫat o. siņiri 132a/08
ziyāde o. 62b/03, 139a/07 [2]	cerrāḫ o. kişi 174b/08
o.-alar 120b/01, 155a/07, 184b/08 [3]	derūnde o. ḳarḫanuņ icine 123b/08
ac o. 184b/08	diken o. yerden 47b/03
emīn o. 155a/07	dilde o. verem üzerine 37a/01
o.-amaz 144b/04	dimāğda o. mādde 66a/06
	dişte o. ḳarḫalaruņ ‘ilācın 33a/04

ğālib o. hıltı 32b/04, 89a/02, 99a/09 [3]	‘uzvda o. çirg 123b/04 ‘uzvda o. ‘illeti 140a/02 vāki ^c o. cerāhatı 130b/04 vāki ^c o. eyegiler 156a/05 vaqi ^c o. eyeginüñ cemī ^c eczā ^c sına 156a/03
ğayrı ‘uzuvda o. kızılığa 81b/09 ḥafīf o. bahaḳdur 83b/09 ḥarāreti o. cerāhata 128b/02 icerde o. giciyüğe 79b/03 ‘illet o. ‘uzv üzerine 83b/07 ḳamış icinde o. şarı 31b/04 ḳara o. yēr 98a/03 ḳarḫalarına o. ‘ilācı 31b/02 kemükde ‘arız o. marazlar 138b/06 köbrucege o. ‘ilāc 155b/06 ḳulaḳda o. nevāşir 127b/07 ḳulaḳda o. süddeyi 11b/03 ḳuyruk üzerinde o. oñurgalar cıkmasını 172a/03	veremle o. şınıḳ ‘ilācın 145b/02 verem o. ‘uzvı 144a/06 verem o. yēre 157b/06 yakın o. ḫarafdan 119a/01 yüksek o. ḫarafa 140b/03 yüzde o. cıgıda 71a/07 zıkr o. nesneleri 5a/08 o.-ana 71a/07, 71a/08, 71a/08, 83b/03, 92a/06, 92a/06, 92a/07, 92a/09, 108a/01, 126a/09, 129a/09 [11]
maḳ ^c adda o. giciyük 65a/03 maḳ ^c adda o. nevāşir ‘ilācın 58a/08 maḳ ^c adda o. veremi 60b/04 muttaşıl o. ḫaraf 167b/01 muttaşıl o. yēri 170b/08 muttaşıl o. yērler 156a/06 müsterḫī o. kemigi 165b/05 nāfi ^c o. devālardandur 9b/03, 11b/09, 12a/07 [3]	‘ilāc o. 126a/09 murād o. 126a/09 o.-anı 57a/09, 98b/05, 116b/01, 126b/05, 129b/05 [5] ḳara o. 57a/09, 116b/01 [2] muḫtār o. 126b/05 müteşā’id o. 129b/05 o.-anıyla 117b/02 mezḳūr yağlaruñ ḫāzır o. 117b/02 o.-anuñ 4a/02, 11b/04, 15a/09, 38b/02, 47b/08, 102a/05, 102a/06, 175a/05 [8]
ökce üstinde o. siñirden 175b/06 panbuḳ o. ḫarafı 14a/03 pīrlerde o. hıltıları 76a/02 ru‘āf o. kişiye 26a/04 saḳadan o. ru‘āfa 26a/03 siñirde o. cerāhat 130b/04 siñirde o. cerāhata 131a/07 siñirde o. veremler 130b/05 tuḫaḳda o. bevāsire 32a/03 ‘ufünet o. yēre 46a/07	balğamdan o. ‘alāmeti 102a/06 dilde ihtirāḳ o. ‘ilācın 38b/02 ğarḳ o. 47b/08 ḳulaḳ icinde o. vaca’ı 15a/09 sevdādan o. ‘alāmeti 102a/05 vāki ^c o. beyānındadır 175a/05 vāki ^c o. ‘ilācın 11b/04 yübüsetden o. ‘ilācın 4a/02

o.-asın 92a/03, 159a/09 [2]	o.-ınca 35b/03, 51a/09, 51b/01,
o.-dı 38a/09	51b/03, 52a/04, 52a/06, 52b/01, 52b/03, 56a/02,
berī o. 38a/09	83a/06, 98a/05, 105b/03, 109b/05, 109b/06,
o.-dıkdan 121a/07	127b/03, 128a/08, 128b/01, 129a/02, 130a/02,
o.-dıyısı 147b/05	143b/08 [20]
o.-duğı 2a/03, 7b/09, 12b/04, 14b/03,	fānī o. 109b/06
15a/09, 15b/01, 23a/05, 26a/07, 58b/03,	ğalīz o. 127b/03, 128b/01, 130a/02
100a/06, 112a/06, 121b/03, 121b/04, 145a/04,	[3]
153b/08, 165a/04, 173b/01, 181a/05 [18]	ħall o. 128a/08
beşreler o. vakt 112a/06	ħāşıl o. 143b/08
katı o. 15a/09	ķānī o. 98a/05
ķuduz o. 181a/05	ķara o. 83a/06
nāşūr o. vakt 58b/03	merhem o. 52a/06, 129a/02 [2]
o. vakt 12b/04, 23a/05 [2]	müherrā o. 51a/09, 51b/03, 52a/04,
pīr o. vakt 2a/03	52b/01, 52b/03, 109b/05 [6]
şagır o. vakt 7b/09	nużc o. 105b/03
sāķıt o. vakt 26a/07	yaķın o. 35b/03
vāķi ^c o. 173b/01	o.-ma + (1) 42a/01
verem o. vakt 165a/04	cem ^c o. 42a/01
yaramaz o. 121b/04	o.-madan 11b/05, 61a/01, 65b/02,
zāhir o. vakt 100a/06	92b/07, 165a/05 [5]
o.-duğından 6b/03	cem ^c o. 11b/05, 92b/07 [2]
zā ^f o. 6b/03	yābis o. 61a/01
o.-duğındandır 76a/02	ziyāde o. 165a/05
coķ o. 76a/02	o.-madan + (1) 108b/07, 108b/08,
o.-duğıyiciün 178b/02	138b/01, 155a/07, 157a/08, 170b/09 [6]
müşābih o. 178b/02	coķ o. 108b/08
o.-duķca 155a/01	tuħme o. 108b/07
mümkin o. 155a/01	verem o. 138b/01, 155a/07,
o.-duķdan 81a/01, 113b/04 [2]	157a/08, 170b/09 [4]
zāhir o. 81a/01, 113b/04 [2]	o.-madın 112b/01
o.-duķından 122a/02	ziyāde o. 112b/01
şovuk o. 122a/02	o.-mağa 27a/09, 97a/04, 115b/06,
o.-ıcaķ 102b/08	116a/09 [4]
ħall o. 102b/08	cem ^c o. 97a/04

ishāl o. 27a/09	ishāl o. 113b/05
ķara o. 116a/09	sākıř o. 50b/03
teşennüc o. 115b/06	tuşme o. 101a/04
o.-mağıla 46a/02	verem o. 131b/03
müte'afin o. 46a/02	o.-mağdandur 93a/01, 142a/09,
o.-mağ 5b/03, 12b/03, 17a/07, 22a/08,	142b/01 [3]
23b/08, 26a/01, 42a/06, 44b/02, 55a/07, 84b/03,	řatā o. 142b/01
91a/03, 94a/01, 94a/01, 94a/01, 94a/04, 94a/05,	yaramaz ruşubet o. 93a/01
115b/05, 124a/04, 133b/08, 134b/05, 146a/06,	yaramaz o. 142a/09
148a/07, 164b/03, 166b/05 [24]	o.-mağdur 6a/02, 27b/04, 27b/05,
berāber o. 166b/05	27b/06, 27b/07, 27b/08, 38b/03, 66a/07,
cem' o. 'alāmeti 94a/04	66a/07, 79b/07, 79b/08, 79b/08, 80a/06,
çıkıķ mufaşıl uzun o. 'ilācını	80b/04, 83b/08, 94a/02, 107b/03, 121a/08,
164b/03	121b/05, 122a/04, 122a/04, 164b/06, 180a/03
diş müte'ālim o. 'ilācın 44b/02	[24]
fāsıd o. 134b/05	aķ o. 27b/05, 80b/04, 122a/04 [3]
helāk o. 148a/07	arıķ o. 121a/08
irün o. 'alāmeti 94a/05	çok o. 122a/04
ķara o. 94a/01	dāyim o. 6a/02
ķavī o. 'alāmeti 124a/04	fāsıd o. 66a/07, 66a/07 [2]
ķızıl o. 94a/01	ġālib o. 83b/08
mülāzım o. 84b/03	řarāret o. 38b/03
müteġayyir o. 42a/06	řummā o. 94a/02
raķīķ o. 26a/01	ķara o. 27b/07
řafrā o. 23b/08	ķızıl o. 27b/06, 79b/07, 79b/08 [3]
řaġır o. 12b/03	sākin o. 164b/06
te'āķud o. 146a/06	şaru o. 27b/04, 80a/06, 180a/03 [3]
vāķıf o. isyeten 5b/03	şolu o. 79b/08
yubūset o. 22a/08	tuşme o. 107b/03
ziyāde o. 94a/01	o.-mamağdandur 142a/08
o.-mağda 165b/05	eyü o. 142a/08
o.-mağdan 50b/03, 59a/02, 101a/04,	o.-mamış + (2) 104b/07
113b/05, 131b/03, 156b/09 [6]	ķarřa o. sereřāna 104b/07
ākile o. 59a/02	o.-masa 27a/02, 34a/03, 34a/09,
cezbe o. 156b/09	40a/07, 50a/02, 50a/07, 52b/08, 56a/04, 58a/09,

58b/01, 59a/04, 61b/07, 65b/05, 65b/06,
110b/09, 112b/06, 126a/06, 141a/05, 141a/07,
141a/09, 143b/02, 146a/08, 153a/06, 157a/05,
164b/07, 181a/05 [26]

faşd o. 112b/06
fâyide o. 56a/04
harâret o. 52b/08
kâbil o. 40a/07
kâdir o. 27a/02
kaţ' o. 50a/07
kızılılık o. 141a/07
münfez o. 65b/06
müte'ayyin o. 181a/05
sâlim o. 50a/02, 110b/09 [2]
tahlîl o. 34a/03
verem o. 141a/05, 141a/09,
164b/07 [3]
yubûset o. 61b/07
o.-ması 84a/03, 92a/03, 94a/06 [3]
hâşıl o. 92a/03
kızıl o. 94a/06
ziyâde o. 84a/03
o.-masıdur 63b/09, 120b/09, 121a/01,
121a/03 [4]
az o. 120b/09
cem' o. 63b/09
coğ o. 121a/03
yaramaz o. 121a/01
o.-masına 105a/04
ğalîz o. 105a/04
o.-masından 97b/04, 97b/04, 122a/03,
133b/02 [4]
burûdet o. 97b/04
cem' o. 97b/04
coğ o. 122a/03

sâkıt o. 133b/02
o.-masınıñ 41b/09
dişüñ levni mütegayyir o. ğilâcın
41b/09
o.-masıyla 154b/08, 156a/07 [2]
çukur o. 154b/08
egri o. 156a/07
o.-maya 50a/06, 50a/06, 56b/02,
60b/03, 99a/06, 100b/07, 114b/03, 128a/07,
132b/09, 139a/01, 140a/01, 144b/04, 145a/09,
149b/05, 158b/09, 162a/06, 172b/02, 184b/06
[18]
âkile o. 144b/04
hâşıl o. 99a/06, 139a/01, 140a/01,
145a/09, 149b/05, 158b/09 [6]
ğilâc o. 132b/09
lâzım o. 172b/02
nâşür o. 50a/06, 56b/02, 60b/03 [3]
şikâk o. 50a/06
verem o. 114b/03, 162a/06 [2]
o.-mayalar 11b/01, 23a/06, 56a/05,
120a/02, 182a/03 [5]
müte'arîz o. 11b/01, 23a/06,
56a/05, 120a/02, 182a/03 [5]
o.-mayan 184b/06
kuduz o. cânavarlar ısrmasınıñ
beyânındadır 184b/06
o.-mayanlar 167b/07
o.-mayıla 64a/05
mütemeddid o. 64a/05
o.-mayınca 23b/07
sâkıt o. 23b/07
o.-mayub 92b/02
muhteliñ o. 92b/02

o.-maz 5b/08, 19b/06, 64a/02, 64a/08,
64a/08, 68a/09, 73a/06, 81a/01, 84a/02, 93b/08,
101a/03, 102a/08, 103b/09, 108b/01, 111b/06,
112a/04, 141b/03, 142b/02, 150b/07, 153a/09,
160b/04, 163b/07, 164b/01, 170a/03, 170a/05,
171a/05, 173a/03, 173a/06, 180b/07 [29]

‘ārız o. 150b/07, 171a/05 [2]

cem^c o. 64a/08

deriņ o. 73a/06

fāyide o. 164b/01

ħarāret o. 101a/03

ħāşıl o. 142b/02

ħiss o. 64a/02

iħtiyāc o. 160b/04

‘ilāc o. 84a/02

ķādir o. 173a/03, 173a/06 [2]

māyil o. 153a/09

mümkin o. 163b/07, 170a/03,
170a/05 [3]

şelāmet o. 64a/08

şıklet o. 5b/08

taħlīl o. 102a/08, 180b/07 [2]

ziyāde o. 103b/09

o.-mazdan 59a/03, 143b/07 [2]

ākile o. öņdin 59a/03

verem o. evvel 143b/07

o.-mazısa 21b/03, 47a/08 [2]

def^c o. 47a/08

pāk o. 21b/03

o.-mazsa 23b/08, 40a/03, 57a/06,
63a/09, 78a/04, 79b/09, 105b/02, 119a/06,
138a/08, 143b/08, 144b/06, 145b/01, 157b/06
[13]

fāyide o. 40a/03, 78a/04 [2]

ħafīf o. 105b/02

kiĤāyet o. 79b/09

mümkin o. 119a/06, 138a/08,
144b/06, 145b/01, 157b/06 [5]

müteħammil o. 57a/06

redd o. 143b/08

ziyāde o. 63a/09

o.-mazsuzın 148b/01

o.-miş + (1) 5b/06, 7b/09, 10a/01,
18b/02, 27a/08, 51a/07, 51b/05, 52b/07,
54b/07, 66a/02, 70a/09, 98a/04, 113a/08,
120a/08, 120b/04, 131b/02, 135a/05, 135a/07,
145b/04, 146b/02, 146b/02, 150b/04, 153a/02,
185b/01, 185b/02 [25]

ħall o. 51b/05

ħāşıl o. 5b/06

ķara o. 150b/04

ķatı o. 146b/02

ķirūĤı o. 131b/02

ma^ccün o. 51a/07, 54b/07, 98a/04,
120a/08, 185b/02 [5]

mürebba o. 18b/02, 27a/08,
113a/08 [3]

müte’ākil o. 135a/07

müteħaccir o. 146b/02

mütemekkin o. 7b/09

saħķ o. 185b/01

vāķi^c o. 145b/04

o.-miş + (2) 2a/08, 8a/07, 11b/07,
17a/05, 18b/05, 18b/08, 20b/03, 21b/04,
24b/09, 31b/05, 31b/08, 32a/06, 33a/02, 39a/09,
41a/03, 42a/04, 45a/07, 48a/03, 51b/08, 52b/04,
61b/02, 65b/09, 67b/01, 69a/01, 75a/05, 89a/05,
89a/09, 90a/03, 90a/06, 90a/09, 93a/04,
104a/09, 104b/02, 104b/06, 108a/03, 109a/03,
112a/04, 116a/06, 128b/06, 129a/03, 129b/01,

130a/04, 130b/02, 131b/09, 156a/02, 169a/09, 177a/09, 178a/02, 178b/07, 185a/03, 185a/09, 187b/01 [51]		saḥḥ o. mǎzū 90a/09 saḥḥ o. mürdāsenc 128b/06 saḥḥ o. nişāsta 89a/05 saḥḥ o. sırça 42a/04 saḥḥ o. zencebīli 41a/03 sūsen yağıyla o. k̄irūṭīyile 108a/03 süciden o. sirke 2a/08, 8a/07, 67b/01 [3] süciden o. sirkeye 20b/03 süciden o. sirkeyile 17a/05, 18b/08 [2] süciden o. sirkeyle 21b/04, 130b/02 [2] muḳavvā o. maṭbūḥ 93a/04 yünḡden o. şarguyıla 156a/02 yünḡden o. ṭob 169a/09 zerdālū çekirdeginden o. yağıla 32a/06 o.-mışdur 168b/03 zāhir o. o.-mışlar 177a/04 müsterḥī o. 177a/04 o.-sa 7b/02, 9a/05, 10a/09, 12b/03, 12b/05, 12b/06, 13a/04, 13b/04, 16a/05, 16a/05, 18a/01, 18a/04, 18a/06, 18a/07, 18b/04, 18b/07, 19a/05, 24b/05, 25b/03, 27a/09, 27b/04, 27b/09, 30b/04, 32a/09, 33a/04, 34a/02, 34a/03, 34b/03, 36b/02, 37a/03, 40a/01, 40a/02, 48a/01, 48b/04, 50a/02, 50b/06, 51b/06, 56a/04, 56a/06, 56a/07, 56a/08, 57b/05, 58a/09, 59a/02, 59a/06, 59a/08, 60a/02, 60a/07, 61a/02, 62a/01, 62a/03, 62a/08, 62a/09, 63a/04, 64b/06, 65a/07, 71a/09, 72a/09, 74b/05, 76a/09, 76b/01, 85a/03, 90b/07, 94a/03, 94a/03, 95b/07, 97b/01, 97b/07, 99a/04, 104a/06, 105a/07, 105a/08, 105b/08, 106a/06,
bādām yağıyla o. k̄irūṭī 39a/09 buḡday unından o. bulamac 48a/03 cerāḥat o. sinjirde 131b/09 daḳḳ o. bādrūc 187b/01 dürrden o. dudḳal 75a/05 ḥall o. mürr 109a/03 ḥall o. muḳl 51b/08 iḥrāk o. arpa 45a/07 [2] iḥrāk o. mǎzū 24b/09, 69a/01 [2] iḥrāk o. mersin 18b/05 [2] iḥrāk o. sirke cökelegi 178b/07 iḥrāk o. yengeci 90a/06 issi o. şarābıla 116a/06 k̄abaḳ irendelenmişinden o. k̄irūṭī 17a/05 k̄alaydan o. düdük şoḳalar 65b/09 k̄arḥa o. seretāna 104b/06 k̄az yağıyla o. k̄irūṭī 31b/05 keci yağıyla o. k̄irūṭī 52b/04 kimīliyā saḥḥ o. 129a/03 k̄irūṭī o. mūmıla 32a/06 k̄ınnadan o. k̄ara merhem 185a/03 k̄urşından o. isfīdāc 104a/09, 104b/02 [2] mutaşallib o. ‘uzv üzerine 178a/02 müte‘affin o. diş etine 130a/04 müteḥaccir o. nesneyi 177a/09 nīm-kūft o. buḡdayı 61b/02 saḥḥ o. k̄alay 129b/01 saḥḥ o. keşīrā 89a/09 saḥḥ o. keşīrāyıla 90a/03 saḥḥ o. kündür 185a/09		

106a/07, 106a/08, 106b/01, 106b/02, 106b/04,
109a/05, 110a/02, 111a/01, 112b/03, 112b/08,
112b/09, 113a/03, 113b/03, 113b/06, 115a/02,
115a/02, 115a/07, 115b/01, 115b/06, 115b/08,
115b/09, 116a/04, 116a/05, 118b/06, 119a/01,
119a/04, 119b/01, 119b/01, 119b/01, 120a/02,
120b/06, 120b/06, 120b/07, 120b/08, 122b/01,
122b/02, 123b/03, 124a/05, 124b/07, 126a/05,
126a/05, 126a/06, 126a/07, 126a/08, 126b/02,
130b/06, 131a/03, 131b/09, 132b/09, 133a/01,
137a/08, 138a/05, 138a/07, 138b/03, 138b/08,
140b/07, 140b/09, 141b/04, 144a/02, 144a/02,
144a/03, 144a/04, 144a/05, 144a/09, 144b/01,
145a/01, 145a/02, 145b/05, 145b/05, 145b/09,
146a/01, 146a/06, 148a/03, 148a/06, 148b/02,
151a/07, 151a/07, 151b/05, 153a/08, 153b/09,
156a/09, 156b/04, 157a/05, 157b/08, 158a/02,
159a/02, 159a/03, 159b/06, 160b/03, 160b/04,
162b/01, 163a/03, 164b/09, 164b/09, 165a/03,
165a/03, 165a/05, 167b/04, 168b/01, 169a/03,
170a/03, 170a/08, 171b/05, 172b/03, 181b/03,
186a/01, 186b/01 [180]

‘ārız o. 144a/04, 148a/06, 156b/04,
158a/02, 172b/03 [5]

‘āṣī o. 146a/01

az o. 56a/04, 94a/03, 120b/06,
144a/09 [4]

‘aẓīm o. 132b/09, 144b/01 [2]

bed o. 34b/03

böyük o. 104a/06, 106b/01,
115b/01 [3]

cem^c o. 16a/05, 36b/02, 105a/07,
109a/05, 111a/01 [5]

cerāhat o. 164b/09

çoğ o. 62a/09, 74b/05, 105a/08 [3]

deriñ o. 115a/02

emīn o. 145a/01

eski o. 126a/05

eyü o. 94a/03

ğālib o. 64b/06, 181b/03 [2]

ğark o. 48a/01

giñ o. 115a/02

güc o. 56a/08, 112b/08 [2]

hācet o. 56a/06

hādīs o. 106a/07, 144a/05, 170a/03

[3]

hafaḡān o. 112b/09

hār o. 33a/04, 34a/02 [2]

hārāb o. 171b/05

hāşıl o. 118b/06, 145b/05 [2]

hātā o. 144a/03

ifrāt o. 90b/07

ihtiyāc o. 106a/06

imtilā o. 18a/04

ishal o. 113b/06

issi o. 51b/06

karḡa o. 97b/01, 106b/04 [2]

karīb o. 126a/06

katı o. 7b/02, 57b/05, 60a/07 [3]

ḡavi^c o. 27a/09, 138a/07, 138b/08

[3]

ḡızıl o. 140b/07

ḡurı o. 76b/01

ḡuru o. 76a/09

ḡücük o. 126a/05

muḡtāc o. 112b/03

müte^caffin o. 18b/07

müteḡayyir o. 148a/03

müteḡaddir o. 153b/09

pāre pāre o. 162b/01

peydā o. 106a/08
 raṭb o. 18b/04
 safrāvī o. 27b/04
 ṣaġīr o. 133a/01
 saḥīḥ o. 157b/08
 sākin o. 138a/05, 145a/02
 ṣalābet o. 105a/08
 sālīm o. 50a/02
 selīm o. 120b/07
 sevdāvī o. 30b/04
 ṣulb o. 9a/05
 tābi^c o. 62a/01
 tāze o. 126a/07
 vāki^c o. 32a/09, 40a/01, 58a/09,
 85a/03, 115b/06, 115b/08, 115b/09, 116a/04,
 123b/03, 130b/06, 165a/03 [11]
 verem o. 63a/04, 131b/09, 159b/06,
 164b/09, 186a/01, 186b/01 [6]
 yābis o. 18a/07
 yaqīm o. 119a/01, 145b/05,
 146a/06, 159a/02, 159a/03 [5]
 yaramaz o. 59a/02
 yeşil o. 97b/07
 yubūset o. 61a/02
 zāhir o. 16a/05, 18a/06, 59a/08,
 99a/04, 113b/03 [5]
 za^cīf o. 106b/02, 157a/05 [2]
 zāyil o. 167b/04
 ziyāde o. 50b/06, 124b/07, 138a/07
 [3]
 o.-salar 138a/03
 sākin o. 138a/03
 o.-ub 2b/09, 23b/07, 37a/02, 38a/01,
 40b/04, 49a/03, 56a/07, 57a/05, 70a/03, 74a/09,
 83b/08, 84a/01, 99a/06, 101b/09, 105a/01,
 114a/02, 114b/04, 115a/06, 121a/04, 143b/08,
 146a/05, 148a/05, 178a/04, 178b/01, 179b/07,
 180a/08 [26]
 aḡ o. 178a/04
 az o. 74a/09, 83b/08 [2]
 bārid o. 38a/01
 cem^c o. 40b/04, 99a/06 [2]
 coḡ o. 84a/01
 deriḡ o. 105a/01
 egri o. 146a/05
 fāsīd o. 180a/08
 ifrāṭ o. 23b/07
 ḡavī o. 2b/09
 māni^c o. 143b/08
 muḡtebes o. 115a/06
 muḡtebis o. 179b/07
 münhezim o. 49a/03
 müte^cākīl o. 121a/04
 sākin o. 114a/02
 teşennūc o. 148a/05
 yābis o. 70a/03
 ziyāde o. 57a/05
 o.-unca 97a/08
 yumuşaq o. 97a/08
 o.-ur 4a/01, 5b/09, 6a/07, 6a/08, 6a/09,
 6b/02, 6b/03, 6b/04, 6b/05, 7b/02, 15a/08,
 15b/01, 15b/02, 15b/03, 15b/05, 15b/06,
 17a/08, 17a/09, 19b/06, 19b/07, 19b/09,
 19b/09, 20a/07, 20a/07, 20a/07, 21b/07, 22b/05,
 22b/05, 22b/05, 22b/06, 22b/07, 22b/07,
 22b/09, 23a/01, 23a/02, 23a/02, 23a/03, 23a/03,
 23a/03, 23a/06, 27b/04, 28a/01, 28b/06, 28b/07,
 39b/06, 39b/06, 40b/05, 40b/06, 41b/07,
 48b/01, 48b/09, 58a/01, 58a/02, 58a/03, 58a/03,
 58a/03, 58a/04, 60a/01, 60a/01, 60b/09, 61a/01,

61a/01, 64a/01, 64a/01, 64a/02, 64a/04, 64a/06, 64a/07, 64a/07, 66a/04, 66a/05, 66a/05, 68a/02, 68a/04, 68a/05, 68a/05, 68a/06, 68a/07, 68b/02, 68b/02, 68b/03, 68b/04, 70a/09, 73a/05, 73a/06, 73a/07, 73a/07, 73a/08, 73b/04, 74a/04, 75b/04, 75b/06, 75b/06, 75b/07, 75b/07, 76a/01, 78b/09, 79b/04, 79b/06, 79b/07, 80a/04, 80a/05, 80b/07, 80b/09, 81b/05, 82a/01, 82a/01, 82a/02, 82a/07, 82a/09, 83a/02, 84a/03, 84a/05, 84a/06, 84a/09, 88a/08, 92a/04, 92b/06, 92b/07, 93a/01, 93a/02, 93a/02, 93a/08, 93a/09, 93b/01, 93b/01, 93b/01, 93b/02, 93b/02, 93b/02, 93b/03, 93b/03, 93b/03, 93b/04, 93b/04, 93b/05, 93b/05, 93b/07, 93b/07, 93b/08, 93b/09, 94a/02, 94a/02, 94a/04, 94a/04, 94a/06, 94a/06, 94a/07, 95a/02, 95a/03, 95a/04, 95a/04, 95a/04, 95a/05, 95a/07, 95b/07, 95b/08, 95b/09, 96a/02, 96a/04, 96b/07, 96b/07, 96b/08, 96b/09, 96b/09, 97a/01, 97a/01, 97a/01, 97b/03, 97b/04, 97b/05, 97b/06, 98a/07, 98b/01, 98b/02, 98b/02, 98b/03, 98b/03, 99a/08, 100a/05, 101a/02, 102a/04, 102a/05, 102a/06, 102a/07, 102a/07, 102a/08, 103a/05, 103b/04, 103b/05, 103b/06, 103b/06, 103b/08, 103b/08, 103b/09, 103b/09, 104a/01, 105a/03, 106b/07, 106b/08, 106b/08, 106b/08, 106b/08, 106b/09, 106b/09, 107a/09, 107b/01, 107b/02, 107b/02, 107b/02, 107b/07, 108a/01, 108a/04, 108a/04, 108a/07, 108a/08, 108a/08, 108a/09, 108a/09, 108b/02, 108b/05, 108b/06, 108b/07, 108b/08, 110b/03, 110b/04, 110b/06, 111a/06, 111a/06, 111b/04, 111b/05, 111b/05, 111b/05, 111b/07, 111b/07, 111b/08, 111b/08, 111b/09, 112a/01, 112a/02, 112a/02, 112a/03, 112a/07, 112a/08, 114a/04, 114a/04, 114a/07, 120a/02, 121a/02, 122b/02, 122b/03, 122b/03, 122b/04, 126b/03, 126b/03, 127a/06, 132b/04, 132b/07, 132b/07, 133a/07, 133b/09, 134b/05, 134b/05, 134b/06, 134b/07, 134b/07, 134b/09, 135a/01, 135a/02, 135a/02, 135b/08, 136a/01, 137b/04, 137b/05, 139b/02, 139b/08, 139b/08, 141b/01, 141b/01, 141b/05, 141b/08, 142b/03, 142b/04, 143a/02, 143a/03, 143a/05, 143a/09, 144a/01, 146a/07, 146b/02, 146b/06, 146b/06, 146b/06, 146b/06, 146b/07, 146b/07, 146b/08, 146b/09, 147a/02, 147a/03, 147a/03, 147a/04, 147a/04, 147a/05, 147a/07, 147a/08, 147b/03, 147b/03, 147b/03, 150a/03, 150a/04, 150b/08, 151a/04, 151a/05, 153a/08, 154a/09, 154b/05, 154b/05, 154b/06, 154b/07, 154b/07, 155b/01, 155b/02, 155b/02, 155b/03, 155b/04, 155b/06, 156a/04, 156b/01, 157a/04, 157b/05, 160a/01, 160a/02, 160b/06, 160b/09, 161a/02, 161a/09, 161a/09, 161a/09, 161b/01, 161b/01, 161b/02, 161b/03, 161b/04, 161b/05, 161b/06, 161b/07, 162a/03, 162a/04, 162a/05, 162b/02, 163b/04, 163b/04, 163b/05, 163b/06, 163b/06, 163b/08, 163b/08, 164a/04, 164a/06, 164a/06, 164a/07, 164a/08, 164a/08, 164a/08, 164a/09, 164b/06, 165a/05, 165b/01, 165b/02, 165b/02, 165b/07, 166a/07, 167a/01, 167a/02, 167a/03, 167a/04, 167a/04, 167a/05, 167b/06, 168a/04, 168a/05, 168a/09, 168b/06, 169b/05, 169b/06, 169b/06, 169b/06, 170a/01, 170a/03, 170a/04, 170a/05, 170b/04, 171a/07, 171b/06, 171b/07, 172a/01, 172a/05, 172b/08, 173a/01, 173a/02, 173a/04, 173a/04, 173a/05, 173a/06, 173a/07, 173a/08, 173a/08, 173a/09, 174b/02, 174b/05, 175b/02, 176b/06, 178b/08, 179a/03, 179a/04, 179b/03, 180b/06, 180b/06, 181a/04, 181b/02, 181b/04, 181b/04, 183a/07,

183a/07, 186a/03, 186a/04, 186a/05, 186a/05,
186a/05, 188b/04, 188b/04, 188b/05, 188b/05,
188b/06 [434]

aķ o. 84a/06, 111b/08 [2]

al o. 133b/09

alcaķ o. 84a/05

‘āmm o. 146b/07

‘ārīz o. 6b/05, 23a/01, 28a/01,
78b/09, 99a/08, 143a/02, 143a/03, 144a/01,
150b/08, 155b/02, 156a/04, 161b/02, 161b/05,
164a/04, 164a/07, 164a/08, 167a/01, 167a/02,
180b/06 [19]

artuķ o. 23a/06

āsān o. 161b/01, 174b/05 [2]

az o. 79b/06, 80b/07, 92b/06,
126b/03, 160b/06, 161a/02, 164a/09 [7]

beņzer o. 82a/01

berāber o. 73a/07, 93b/02 [2]

böyüķ o. 22b/05, 58a/03, 103b/04,
111b/08, 114a/07 [5]

cem^c o. 64a/07, 94a/04, 111a/06 [3]

coķ o. 84a/09, 108b/06, 179a/03
[3]

cuķur o. 168a/04, 173a/04 [2]

çuķur o. 20a/07

def^c o. 93a/01

deriņ o. 73a/08, 93b/01 [2]

eksük o. 94a/06

ġalīz o. 179a/04

ġec o. 141b/01, 142b/03, 181b/04
[3]

gökcek o. 103b/09

ġüc o. 141b/05, 141b/08, 142b/04,
161b/04, 166a/07, 169b/06, 170a/01 [7]

ħabs o. 173a/09

ħabs o. 58a/03, 58a/04 [2]

ħādiş o. 58a/02, 134b/05, 170a/05

[3]

ħafī o. 139b/08

ħafīf o. 103a/05

ħalāş o. 105a/03

ħāşıl o. 15b/05, 40b/05, 75b/06,
75b/06, 80b/09, 92a/04, 93a/08, 93b/07,
93b/09, 95a/02, 95b/07, 97b/03, 97b/06,
98b/01, 106b/08, 106b/08, 107a/09, 108b/07,
108b/08, 139b/02, 147b/03, 150a/04, 154b/06,
155b/04, 162a/04, 186a/03, 186a/05, 188b/04,
188b/05, 188b/05, 188b/06 [31]

helāk o. 171b/07

ħiss o. 155b/02

ħōş o. 137b/05

iħtiyāc o. 95b/07

ince o. 168a/09

iriņ o. 111a/06

ķādir o. 173a/07

ķalıņ o. 22b/05

ķan o. 95a/07

ķara o. 73a/06, 135a/02 [2]

ķatı o. 6a/09, 15a/08, 20a/07,
22b/06, 68a/05 [5]

ķışā o. 173a/05

ķızıl o. 68a/06

ķiçirek o. 111b/07, 114a/04 [2]

kücicek o. 22b/05

kücük o. 41b/07

maħfī o. 146b/06

māķūf o. 161a/09

ma^clūm o. 154b/07, 172a/05 [2]

māni^c o. 121a/02, 146b/07, 176b/06

[3]

māyil o. 22b/07, 97a/01, 135a/01, 153a/08, 173a/06 [5]	vāsi ^c o. 146b/06 yābis o. 22b/07, 75b/04, 122b/03
men ^c o. 84a/03	[3]
muhtebis o. 180b/06	yaşşı o. 93a/02
mukedder o. 167a/04	yigrek o. 73b/04
müctemi ^c o. 39b/06, 106b/07 [2]	yubüset o. 126b/03
müdevver o. 68a/05	yumşak o. 20a/07
mümkün o. 98a/07, 104a/01, 163b/05 [3]	yumuşak o. 23a/03, 94a/06, 134b/09 [3]
mün ^c akıd o. 39b/06	zāhir o. 6b/04, 81b/05, 147a/03, 168a/05, 173a/01, 173a/08 [6]
münteqir o. 27b/04	zāyil o. 160b/09
müşābih o. 183a/07	ziyāde o. 93b/02, 95a/04, 95a/04, 102a/08, 110b/04, 127a/06 [6]
müte ^c affin o. 162a/05	o.-ur + (1) 21b/08, 22b/08, 22b/08, 22b/09, 23a/08, 32b/05, 93a/07, 100b/07, 182a/01, 182b/07 [10]
müteğayyir o. 135a/02	başda o. marāzlardan 22b/09
nāfi ^c o. 7b/02, 79b/04, 83a/02, 146b/02, 167a/01, 167a/02, 180b/06 [7]	budda o. veremler 100b/07
nā-gāh o. 60a/01	burında o. bevāsīrile 22b/08
ruṭūbet o. 68b/03	burında o. qarḫalara 21b/08
şağ o. 48b/01	burında o. sereṭān 22b/08
sāḫıṭ o. 171b/06	ḫılt-ı şālih ḫāşıl o. ğıdālar 23a/08
sākin o. 5b/09, 94a/07 [2]	ḫandan o. veremler 93a/07
şaru o. 112a/02	māni ^c o. devālar 182a/01
sebeb o. 165b/02	taḫlīl o. devālarla 32b/05
şelāmet o. 64a/07	ṭatlu şuda o. yengeci 182b/07
sivri o. 68b/02, 173a/05 [2]	o.-urısa 47a/07
sivüri o. 93a/02	mümkün o. 47a/07
şulb o. 23a/02	o.-urlar 155b/07
şakḫ o. 154b/05, 161a/09 [2]	‘ārız o. 155b/07
taḫlīl o. 94a/02, 95b/08 [2]	o.-urmuş 38b/01, 108b/03 [2]
ṭar o. 21b/07	o.-ursa 2a/05, 2b/01, 2b/07, 2b/09, 4a/09, 4b/01, 4b/07, 5a/02, 5a/04, 5a/07, 6a/04, 6b/08, 7b/08, 8a/05, 8a/07, 8b/06, 9a/09,
tīz o. 181b/04	
uzun o. 19b/09, 23a/03, 173a/02	
[3]	
vāki ^c o. 93b/04, 122b/03, 154a/09	
[3]	

10a/01, 10b/05, 11b/01, 11b/06, 16a/01, 16a/03,
16b/03, 19a/09, 23b/06, 23b/08, 24a/04, 24a/04,
25b/05, 26a/01, 27a/01, 27a/09, 27b/05, 27b/06,
27b/07, 28a/05, 28a/07, 30a/07, 31a/07, 33b/03,
34b/09, 36a/06, 37a/03, 37b/05, 37b/09, 38a/01,
41b/06, 42a/01, 42a/07, 43a/03, 43a/03, 43a/06,
43a/08, 45b/05, 46a/02, 46a/08, 46b/05, 47a/05,
47a/09, 47b/01, 48b/02, 49a/05, 51a/05, 56b/03,
56b/04, 64b/01, 64b/07, 65a/02, 65a/04,
65b/02, 66a/02, 66a/06, 68b/08, 69a/06, 69a/08,
70a/04, 71b/02, 74a/07, 74a/08, 74a/08, 74a/09,
76a/03, 76a/03, 76a/04, 76b/02, 77a/05, 77b/08,
78b/05, 78b/06, 79a/01, 79a/01, 80a/03, 80a/09,
80b/03, 81b/02, 82b/03, 84a/02, 91a/04, 91a/09,
92b/01, 92b/03, 92b/04, 92b/04, 92b/05,
92b/06, 93a/01, 93a/02, 96a/05, 96b/03, 97a/06,
98a/08, 98a/09, 98b/06, 99b/07, 101a/06,
101b/03, 102a/01, 114b/04, 118b/07, 119a/04,
119a/07, 119a/09, 119b/02, 119b/03, 120b/04,
121a/08, 121b/03, 121b/04, 122a/02, 122a/03,
122a/09, 122b/09, 122b/09, 124b/09, 132b/02,
135a/05, 135a/05, 135a/07, 135a/09, 135b/03,
135b/04, 138a/08, 144b/05, 145a/08, 145b/01,
146b/02, 146b/02, 149a/03, 149a/03, 150a/02,
150a/07, 150b/02, 152a/02, 152a/03, 152a/09,
153b/05, 157b/04, 158a/08, 158b/01, 158b/03,
162a/08, 162b/06, 162b/08, 179b/04, 179b/05,
181b/04 [167]

aķ o. 70a/04, 135a/05 [2]

‘āmm o. 92b/04

az o. 76a/03, 78b/06, 79a/01,
82b/03 [4]

bārid o. 16b/03, 93a/02 [2]

böyük o. 56b/04

cerāhat o. 81b/02, 96b/03 [2]

coķ o. 91a/09, 96a/05 [2]

deriņ o. 84a/02

faşd o. 97a/06

ġālib o. 2b/09, 24a/04, 33b/03,
76b/02, 181b/04 [5]

ġālīz o. 149a/03

ħacet o. 69a/06, 69a/08, 79a/01,
152a/09 [4]

ħādd o. 66a/06

ħāfīf o. 16a/03, 76a/04 [2]

ħām o. 38a/01

ħār o. 24a/04, 93a/01 [2]

iħtiyāc o. 153b/05

issi o. 99b/07

ķādir o. 27a/09

ķarħa o. 98b/06

ķatı o. 6b/08, 80a/03, 80a/09 [3]

ķavī o. 150a/07

ķızıl o. 74a/08

kücücek o. 56b/03

muħtelit o. 92b/01

mümkin o. 119a/04, 119b/02,
119b/03, 144b/05, 145b/01, 157b/04 [6]

müte’ākil o. 122b/09

mütemeyyiz o. 92b/03

raķīķ o. 149a/03

raşb o. 77a/05

rışb o. 74a/08

riħū o. 37a/03

sevdāvī o. 27b/06

şar o. 114b/04

tāze o. 74a/09

temeddüd o. 64b/07

vāķi’ o. 4b/07, 150a/02 [2]

yābis o. 74a/07, 76a/04 [2]

yağın o. 48b/02, 158a/08, 158b/01,
162b/06, 162b/08 [5]

yumuşak o. 92b/05, 101b/03,
122a/09 [3]

ziyāde o. 2b/07, 16a/01, 51a/05,
124b/09 [4]

[= 1478]

olm- : Yapılmak, meydana getirilmek.

o.-a 37a/04, 121b/04, 138b/08,
139b/03, 147b/06, 154a/03, 154a/03, 154a/04,
160b/05 [9]

berāber o. 154a/03

ḥıfz o. 160b/05

ishāl o. 37a/04

naẓar o. 121b/04, 138b/08,
139b/03, 147b/06 [4]

redd o. 154a/03

zamād o. 154a/04

o.-acak + (1) 72a/05

zıkr o. 72a/05

o.-an 7b/01, 26b/04, 31a/05, 45b/07,
46a/03, 72b/06, 74b/07, 78a/04, 83a/05, 84a/09,
87a/03, 97a/07 [12]

ḥacāmat o. ūzvlarda 84a/09

ḥacāmat o. yerde 87a/03

isti‘māl o. kurş-ı zernîh 31a/05

isti‘māl o. şāf-ı ebyaz 7b/01

zıkr o. bārid devālarıla 97a/07

zıkr o. devālar 46a/03

zıkr o. devāları 45b/07

zıkr o. devālarıla 26b/04

zıkr o. devālarla 78a/04

zıkr o. edviye 72b/06

zıkr o. edviyeleri 83a/05

zıkr o. edviyelerle 74b/07

o.-masa 97a/02

faşd o. 97a/02

o.-maz 176b/06

iḥtiyāc o. 176b/06

o.-sa 26a/06, 139a/04, 154b/09,
167a/01 [4]

emīn o. 139a/04

ḥiss o. 26a/06

tāḥīr o. 167a/01

teftiṣ o. 154b/09

o.-ub 7b/01

ḥall o. 7b/01

o.-ur 45b/01, 80b/07, 162b/04,
170a/09, 173b/07, 175b/09 [6]

iḥtiyāc o. 80b/07

iḥtiyāc o. 162b/04, 170a/09,
173b/07 [3]

‘ilāc o. 45b/01

isti‘māl o. 175b/09

o.-ursa 180a/08

murād o. 180a/08

[= 36]

olun- : Bkz. olm-.

o.-a 148b/01

mübādere o. 148b/01

o.-duğı 143a/04

def^r o. vaqt 143a/04

o.-masa 151a/03

‘ilāc o. 151a/03

o.-sa 27b/03

tebdīl o. 27b/03

o.-ursa 70a/05

süķüt o. 70a/05

[= 5]

omuz : Omuz.

o. 143b/01, 158b/07, 167a/06,
167b/01, 167b/03, 167b/04, 168a/04 [7]

o. başı 167a/06, 168a/04 [2]

o. mafşalı 143b/01

o. mafşalına 158b/07

o. + a 154a/05, 158a/07, 159a/03,
161b/09, 167a/07 [5]

o. + dan 153a/06, 154a/06 [2]

o. + ı + (1) 153b/04

şahîh tarafuñ o. 153b/04

o. + ı + (2) 159a/04, 169b/01, 170a/07
[3]

o. + ıla 167b/06

o. + ına 155b/09, 173b/03 [2]

o. + ları + (1) 154a/01

o. altına 154a/01

o. + ların 154a/01

o. + unı 158a/08

[= 24]

on : On sayısı.

o. 4b/04, 4b/04, 14b/04, 12a/09,
14b/04, 17a/06, 17b/03, 19b/04, 22a/07,
22b/03, 23b/05, 26a/08, 26b/05, 28b/05,
29a/08, 29a/09, 35b/01, 37b/02, 45a/07, 52a/02,
52a/03, 52a/05, 55b/02, 55b/04, 67a/08, 78a/07,
78a/08, 99a/01, 125b/04, 127b/09, 127b/09,
128a/07, 128b/03, 128b/07, 132a/03, 132a/03,
132a/05, 142a/03, 148a/09, 154b/03, 155a/08,
157a/08, 158a/04, 159b/09, 161a/06, 162a/01,
163a/07, 164b/02, 167a/04, 181a/09, 182b/08,
188a/03 [52]

o. altı cüz 12a/09,

o. altıncı faşıl 23b/05

o. beş dirhem 14b/04, 29a/09,
67a/08, 78a/07, 132a/03 [5]

o. beşinci faşıl 22b/03

o. birinci faşıl 17a/06

o. dirhem 4b/04, 4b/04, 14b/04,
29a/08, 35b/01, 37b/02, 45a/07, 52a/02, 52a/03,
52a/05, 55b/02, 55b/04, 78a/08, 99a/01,
125b/04, 127b/09, 127b/09, 128a/07, 128b/03,
132a/03, 182b/08, 188a/03 [22]

o. dördüncü faşıl 22a/07

o. dördüncü gün 148a/09

o. gün 132a/05, 142a/03 [2]

o. iki dirhem 128b/07

o. ikinci faşıl 17b/03

o. sekizinci faşıl 26b/05

o. toközuncü faşıl 28b/05

o. üçüncü faşıl 19b/04

o. yedinci faşıl 26a/08

yüz o. altıncı faşıl 161a/06

yüz o. beşinci faşıl 159b/09

yüz o. birinci faşıl 154b/03

yüz o. dördüncü faşıl 158a/04

yüz o. ikinci faşıl 155a/08

yüz o. sekizinci faşıl 163a/07

yüz o. toközuncü faşıl 164b/02

yüz o. üçüncü faşıl 157a/08

[= 52]

onuncı : Onuncu.

o. 16b/08, 153a/03 [2]

o. fasıl 16b/08

yüz o. faşıl 153a/03

[= 2]

oñul- : Bkz. oñul-.

o.-ur 120b/07, 123a/06, 160b/08 [3]

[= 3]

oñul- : İyileşmek.

o.-maduğı 121a/07

- o.-mamağa 122a/08
o.-ması 121a/05, 125a/05 [2]
o.-masının 120b/08
o. sebebi 120b/08
o.-mayınca 175a/04
[= 6]
- omurğa** : Omurga, omurga kemiği.
o. 157a/09, 157b/01, 157b/02, 157b/07, 172a/04 [5]
o. kemükleri 157b/01
o. kemükleri ufanmasını 157a/09
o. + lar 171a/04, 172a/03 [2]
kuyruk üzerinde olan o. çıkmasını 172a/03
o. çıkması 171a/04 [2]
o. + ları + (1) 171b/05, 171b/08 [2]
arka o. 171b/05
aşağa taraf o. 171b/08
o. + larından 171b/03
o. + sına 158a/01
aşağa taraf o. 158a/01
o. + yı + (2) 157b/03
[= 12]
- orta** : Orta, ara, mutedil.
o. 151b/09, 172a/06 [2]
o. barmağı 151b/09
o. barmağın 172a/06
o. + sın 135b/06
anuğ o. 135b/06
o. + sında 141a/09, 152a/06 [2]
çeneniğ o. 152a/06
[= 5]
- ot** : 1. Ot, bitki.
o. + ı + (1) 3a/07, 10b/07, 11a/04, 18a/03, 29b/04, 29b/07, 36a/08, 77b/04, 83a/01, 83a/03, 94b/02, 95b/02, 96a/06, 96b/01, 101b/07, 104b/03, 111a/08, 121b/08, 136b/09 [19]
cörek o. 83a/01, 111a/08 [2]
çörek o. 83a/03
merzincüş o. 3a/07
semiz o. 136b/09
semiz o. şuyı 18a/03, 36a/08, 94b/02, 96a/06, 96b/01 [5]
semiz o. şuyın 121b/08
semiz o. şuyına 11a/04
semiz o. tohmı 29b/04, 29b/07 [2]
semüz o. şuyı 95b/02
semüz o. şuyıyla 10b/07, 104b/03 [2]
şıcan o. 77b/04
turağ o. 101b/07
o. + ıyla 82b/06
semiz o. 82b/06
o. + lar 139a/03
şovuk tabi'atlı o. 139a/03
[= 21]
- otur-** : Oturmak.
o.-a 62b/09, 63a/06, 63a/08, 158a/07, 174b/06 [5]
o.-alar 48b/02, 57b/04, 57b/06, 57b/07, 58a/06, 60a/09, 61b/03, 64b/02, 122a/02, 187b/07 [10]
o.-an 80b/09
o.-mak 188b/08, 54b/09, 63b/04 [3]
o.-ub 163a/05
[= 20]
- otuz** : Otuz sayısı.
o. 1b/05, 29a/07, 39a/05, 39b/04, 40a/06, 40b/02, 41b/08, 42b/05, 43a/01,

43b/07, 44a/05, 78a/07, 85b/01, 128a/07,
142a/05, 178a/03, 180b/03, 181a/03, 184b/06
[19]

o. altıncı faşıl 42b/05
o. beşinci faşıl 41b/08
o. birinci faşıl 39a/05
o. dirhem 29a/07, 78a/07, 85b/01,

128a/07 [4]

o. dördüncü faşıl 40b/02
o. ikinci faşıl 39b/04
o. sekizinci faşıl 43b/07
o. dokuzuncu faşıl 44a/05
o. üçüncü faşıl 40a/06
o. yedinci faşıl 43a/01
yüz o. birinci faşıl 178a/03
yüz o. dördüncü faşıl 184b/06
yüz o. iki faşıl 1b/05
yüz o. ikinci faşıl 180b/03
yüz o. üçüncü faşıl 181a/03

[= 19]

otuzuncu : Otuzuncu.

o. 38b/09, 175b/08 [2]
o. faşıl 38b/09
yüz o. faşıl 175b/08

[= 2]

ov- : Ovmak.

o.-a 170b/01
o.-alar 3a/03, 30a/07, 39b/07, 44b/01,
66b/03, 67b/04, 72b/04, 76a/09, 78b/06,
78b/09, 82a/04, 82b/04, 82b/05, 82b/06,
83b/01, 115b/08, 121a/09, 121b/02, 186b/07
[20]

o.-dukdan 88a/03, 101b/02 [2]
o.-mak 76a/06, 81a/04, 89b/05 [3]
o.-salar 84a/08

[= 26]

Ö

öd : Öd maddesi. Krş. şafrā.

ö. + i + (1) 3a/05, 5a/02, 9b/04, 9b/05,
14b/01, 67a/06 [6]

balık ö. 9b/04

şığır ö. 3a/05, 5a/02, 9b/05, 14b/01,
67a/06 [5]

ö. + iyile 4b/08, 51a/04, 51a/07 [3]

şığır ö. 4b/08, 51a/04, 51a/07 [3]

[= 9]

ökce : “ökçe” Topuğun arka bölümü.

ö. 90a/07, 143b/03, 163a/09, 175b/06
[4]

ö. çıktığı vakt 143b/03

ö. üstinde olan siğirden 175b/06

ö. yarılmağ 90a/07

ö. + de 175a/04

ö. + si 173a/09

ö. üzerine 173a/09

ö. + siyile 168b/09

ö. + ye 164a/04

ö. + yi 175b/05

[= 9]

ökse : İdrar sökücü, kan basıncını düşürücü,
sinir sistemini teskin edici olarak kullanılan
ökse otugiller ailesinden bir bitki; (*viscum*
album). Krş. dıbğ.

ö. + ye 13a/05

[= 1]

öl- : Ölmek.

ö.-ince 129b/03

ö.-miş + (2) 82b/08

- ö. j̄ive 82b/08
 ö.-se 181a/07
 ö.-ür 120a/03, 131a/01, 171b/03 [3]
 [= 6]
- öldür-** : 1. Öldürmek. 2. Bazı şeylerin diriliğini, sertliğini, tazeliğini gidermek.
 ö.-miş + (2) 91b/02
 yağıla ö. j̄ive 91b/02
 ö.-üb 91a/07
 ö.-ür 15b/01, 157b/03, 161b/07 [3]
 [= 5]
- öldürücü** : Bkz. öldürücü.
 ö. + dür 103b/03
 [= 1]
- öldürücü** : Öldürücü.
 ö. + si 100a/05
 [= 1]
- öğ** : Ön, arka karşıtı.
 ö. 161b/05
 ö. tarafı 161b/05
 ö. + e 163b/04, 169b/08, 174b/05 [3]
 ö. + ine 168a/06, 172b/07 [2]
 [= 6]
- öğdin** : Önce, önceden, daha evvel.
 ö. 59a/03, 170a/02 [2]
 ākile olmazdan ö. 59a/03
 redd étmezden ö. 170a/02
 [= 2]
- öğirdi** : Bkzç öğürdi.
 ö. 15b/03, 15b/04, 176b/01 [3]
 buhrāndan ö. 15b/04
 nużc bulmazdan ö. 15b/03
 seyeklemezden ö. 176b/01
 [= 3]
- öğürdi** : Önce, evvel, ilkönce, daha önce.
- ö. 60b/05, 148a/05 [2]
 kusmazdan ö. 148a/05
 nażc bulmazdan ö. 60b/05
 [= 2]
- ördek** : Ördek. Perde ayaklılardan, evcil ve yabani türleri bulunan su kuşu.
 ö. 16a/07, 31b/05, 102b/02 [3]
 ö. yağı 31b/05, 102b/02 [2]
 ö. yağıyla 16a/07
 ö. + üñ + (ördeg.üñ) 185b/07
 ö. ic yağıyla 185b/07
 [= 4]
- örgüç** : Hörgüç.
 ö. + i + (1) 50b/08, 51b/08, 54a/08 [3]
 deve ö. 50b/08, 51b/08 [2]
 deve ö. yağı 54a/08
 [= 3]
- ört-** : Örtmek.
 ö.-eler 112b/07
 [= 1]
- örümcek** : Örümcek. Krş. böy.
 ö. 133b/07, 187b/05, 188b/02 [3]
 ö. ağın 133b/07
 ö. şokmak ʿilācı 187b/05
 ö. + i + (örümceg + i) + (1) 188b/03
 yēr ö. 188b/03
 [= 4]
- ötri** : Dolayı, sebebiyle.
 ö. + dür 60b/03
 [= 1]
- ötürü** : Bkz. ötrü.
 ö. 158a/06
 [= 1]
- özīmā** : <Gr. Balgamdan olan yumuşak verem, şişlikler. Krş. verem-i riḥū.

ö. 92a/09, 101a/02 [2]
[= 2]

P

pāce : Bkz. pāçe.

p. 90a/02, 90a/09 [2]
p. yağı 90a/09
p. yağıyla 90a/02
p. + si 26a/02
şığır p. 26a/02
[= 3]

pāçe : < Far. Kasaplık hayvanların kesilmiş ayağğı.

p. 32a/02, 139a/07 [2]
p. yağı 90a/09
p. + si 4a/07
oğlak p. 4a/07
[= 3]

pāk : < Far. Pak, temiz.

p. 21b/03, 42a/05, 87a/08, 91a/05,
100a/01, 106a/09, 106b/01, 127b/08 [8]
p. edeler 42a/05, 87a/08, 106b/01
[3]
p. eder 100a/01
p. etmek 106a/09
p. eyler 127b/08
p. olmazsa 21b/03
[= 8]

panbuğ : < Far. Ebegümeçigillerden, koza biçimindeki meyvesi üç, dört, beş dilimli olan, sıcak bölgelerde yetişen tarım bitkisi, pamuk; (*Gossypium*).

p. 14a/03, 14a/03, 36b/09, 144b/09 [4]

p. olan tarafı 14a/03

p. + ı 44a/04

p. + ı + (panbuğ.ı) + (1) 114b/09
[= 6]

panpuğ : Bkz. panbuğ.

p. 13a/09

[= 1]

pāre : < Far. Parça, cüz.

p. 2a/08, 6b/09, 7b/03, 9a/07, 14a/02,
14b/06, 20b/02, 20b/07, 39b/01, 42a/01,
44a/04, 47b/02, 47b/03, 61b/08, 95b/02,
107b/06, 146b/01, 147a/04, 152b/03, 153b/05,
157a/06, 158b/03, 158b/09, 162b/01, 162b/01,
168b/07, 169a/08, 169b/05, 169b/06, 181a/05,
182b/08 [31]

altındaki p. 169b/06

bir p. 2a/08, 6b/09, 7b/03, 9a/07,
14a/02, 14b/06, 20b/02, 20b/07, 44a/04,
47b/02, 47b/03, 61b/08, 95b/02, 107b/06,
146b/01, 152b/03, 153b/05, 157a/06, 158b/09,
168b/07, 169a/08, 181a/05, 182b/08 [23]

iki p. 39b/01

üstündeki p. 169b/05

p. + de 160b/03, 160b/04 [2]

iki p. 160b/04

yoğaru p. 160b/03

p. + dür 160a/03

iki p. 160a/03

p. + leri + (1) 151b/02, 155a/02,
156b/02, 183a/06 [4]

kemük p. 151b/02, 155a/02,
156b/02 [3]

uyuşmuş kan p. 183a/06

p. + lerin 151b/03, 157b/08 [2]

p. + si 120a/04, 125b/07, 135b/05,
135b/09, 150a/05, 150a/09 [6]

diken gibi kemük p. 135b/05

diken gibi p. 120a/04

kemük p. 135b/09, 150a/05,
150a/09 [3]

tenür p. 125b/07

p. + sin 118b/05

kemük p. 118b/05

[= 47]

parecuḳ : Parçacık.

p. + ları + (1) 149a/07, 154b/01 [2]

kemük p. 149a/07, 154b/01 [2]

[= 2]

parelan- : Bkz. pārelen-.

p.-maḳ 40b/03

[= 1]

parelen- : Parelenmek, parçalanmak.

p.-mesine 41b/05

p.-se 40a/08, 144b/03 [2]

kemük p. 144b/03

[= 3]

pazu : Pazı; (*Beta vulgaris*).

p. 19a/07, 36b/03, 60b/07, 66b/02,
66b/04, 66b/09, 94b/06, 99b/02, 105b/05,
126a/01, 180b/08, 181b/08 [12]

p. ʿaşāresi 19a/07

p. suyu 60b/07, 94b/06, 99b/02,
105b/05, 126a/01 [5]

p. şuyıyla 66b/02, 66b/04, 66b/09,
180b/08 [4]

[= 12]

penīr : <Far. Peynir.

p. 25b/07

yaş p. 25b/07

[= 1]

penīr : Bkz. penīr.

p. + den 79a/04

eski p. 79a/04

[= 2]

perhīz : <Far. Perhiz.

p. 42b/08, 84b/06, 88b/02, 94b/04,
103a/07, 104a/04, 116b/05, 116b/06, 184a/01
[9]

p. ēdeler 84b/06, 88b/02, 94b/04,
104a/04, 116b/05, 184a/01 [6]

p. ētdüreler 116b/06

p. ētmekdür 42b/08

[= 9]

peydā : <Far. Açık, meydanda.

p. 106a/08

p. olsa 106a/08

[= 1]

pīlic : Tavuğun küçüğü, erginleşmemiş tavuk
veya horoz.

p. 27a/04

[= 1]

pīr : <Far. Yaşlı. Krş. yaşlı.

p. 2a/03

p. olduğu vakt 2a/03

p. + larde 76a/01, 78b/05, 142b/04 [3]

p. olan hıtları 76a/01

p. + lere 118a/05

[= 5]

piş- : Pişmek.

p.-e 109b/05

[= 1]

R

- rabbi**'l-**'ālemīn** : <Ar. Alemlerin rabbi.
r. 1b/03
[= 1]
- rabī'** : <Ar. "rābi'" Dördüncü.
r. + de 66a/09
faşl-ı r. 66a/09
[= 1]
- raḥim** : Bkz. raḥm.
r. + e 119b/09
[= 1]
- raḥm** : <Ar. Rahim, döl yatağı.
r. + i + (2) 161b/06
r. + in 65b/07
'avratuḡ r. 65b/07
[= 2]
- raḳīḳ** : <Ar. İnce, berrak.
r. 26a/01, 48b/01, 93b/03, 104a/05,
121b/06, 142b/06, 148a/03, 149a/03, 177b/07
[9]
bişmemiş r. iriḡ 148a/03
r. etmeyeler 177b/07
r. ḳan 48b/01
r. ḳanda 93b/03
r. ola 142b/06
r. olmaḳ 26a/01
r. olursa 149a/03
r. şarāb 104a/05
r. + den 96b/06, 106b/08 [2]
balḡam-ı r. 106b/08
şafrā-yı r. 96b/06
r. + dür 76a/01, 83b/09 [2]
[= 13]
- rāmek** : <Far. Bir tür macum.
r. + le 26b/02
- [= 1]
- raşās** : <Ar. Kurşun, kalay. Krş. ḳalay, ḳurşun.
r. + ıla 95b/06
ḡubṡ-ı r. 95b/06
[= 1]
- raṡab** : Bkz. raṡb.
r. 52b/04, 89a/05, 178a/08 [3]
zūfā-yı r. 52b/04, 89a/05, 178a/08
[3]
r. + dan 69b/07
sa'fe-i r. 69b/07
r. + dur 75b/08
r. + ıla 178b/03
zift-i r. 178b/03
[= 6]
- raṡb** : <Ar. Rutubetli, nemli özelliḡe sahip.
r. 18b/04, 72b/01, 77a/05, 84b/05,
89b/07 [5]
bārid r. ḡıdālardan 84b/05
r. olsa 18b/04
r. olursa 77a/05
zift-i r. 72b/01
zūfā-yı r. 89b/07
[= 5]
- rāṡinec** : <Far. "rāṡiyānec" Sanavber zamkı,
çam sakızı.
r. 131b/07, 178b/07 [2]
r. + ile 131b/05
r. + le 187b/02
[= 4]
- rāvend** : <Far. Karabuḡdaygiller
familyasından, büyük yapraklı, çok yıllık bir
bitki ve bu bitkinin kökü; (*Rheum ribes*).
r. 137a/08, 137a/09
r. çīnī 137a/08

- [= 1]
- rāyiḥa** : <Ar. Koku.
r. + sı 28b/07, 34b/03 [2]
[= 2]
- rāyihlü** : <Ar.-T. Kokulu.
r. 19b/08
r. şu 19b/08
[= 1]
- rāzyāne** : <Far. Rezene otu; (*Foeniculum vulgare*).
r. + nün 37a/01
r. kökini 37a/01
[= 1]
- rāzyānec** : Bkz. rāzyāne.
r. 113a/02
bezr-i r. 113a/02
[= 1]
- redd** : <Ar. Geri döndürme, geri çevirme; kabul etmeme.
r. 17a/02, 139b/04, 143b/07, 143b/08, 143b/09, 151a/05, 154a/03, 164a/03, 164b/05, 166b/03, 167b/02, 170a/02, 170a/03, 170a/07, 170b/02, 170b/04, 173b/02, 174b/05, 174b/08, 175a/06 [20]
r. éde 166b/03, 174b/08 [2]
r. édeler 17a/02, 139b/04, 151a/05, 164a/03, 167b/02, 170a/07, 175a/06 [7]
r. étmek 143b/07, 170a/03, 170b/04 [3]
r. étmenün tarīki 173b/02, 174b/05 [2]
r. étmeyeler 143b/09, 164b/05 [2]
r. étmezden öñdin 170a/02
r. eyleye 170b/02
r. olına 154a/03
- r. + i + (1) 169b/05, 169b/06, 170a/01, 170a/05, 170a/08, 170b/08, 174b/04 [7]
[= 27]
- reddiye** : Bkz. redd.
r. 136a/02, 137a/02 [2]
ḥümeyyāt-ı r. 136a/02
r. ‘ilācın 137a/02
[= 2]
- ref** : <Ar. Yukarı kaldırma.
r. 152a/03
r. édeler 152a/03
[= 1]
- renc** : <Far. Hastalık. Krş. maraz, ‘illet, ḥastalık.
r. + i + (3) 8a/05
r. bārid 8a/05
[= 1]
- rende-** : <Far.-T. Rendelemek.
r.-miş + (2) 95b/02
[= 1]
- renden-** : <Far.-T. Rendelenmek.
r.-miş 96b/02
[= 1]
- reng** : <Far. Renk. Krş. levn.
r. 87b/03
r. vērür 87b/03
r. + i + (1) 87b/02, 103b/08, 111b/09, 133b/09 [4]
anuñ r. 111b/09
beden r. 103b/08
gövde r. 87b/02
kanıñ r. 133b/09
[= 5]
- renglü** : <Far.-T. Renkli.

r. 71a/08, 100a/04, 111a/04, 112a/01,
112a/01 [5]

bādincān r. 100a/04

benefşe r. 112a/01

çalay r. 112a/01

lük r. 71a/08

süd r. 111a/04

r. + sidür 100a/05

bādincān r. 100a/05

[=6]

resm : < Ar. Desen.

r. + inde 107a/03

hac r. 107a/03

[=1]

reşh : < Ar. Sızma, sızıntı.

r. 132b/06

r. éder 132b/06

[=1]

rı‘āflu : < Ar.-T. Burnu kanayan kişi.

r. 26a/06

r. kişi 26a/06

[=1]

rışāş : Bkz. raşāş.

r. + ı + (3) 53b/07

r. muhrīkile 53b/07

[=1]

rıtb : Bkz. raṭb.

r. 8b/05, 74a/08 [2]

r. olursa 74a/08

zūfā-yı r. 8b/05

[=2]

rıtl : < Ar. Litre.

r. 55b/04, 55b/05, 129b/02, 129b/02,
132a/04 [5]

iki r. 132a/04

nışf r. 55b/04, 55b/05, 129b/02 [3]

rub^c r. 129b/02

[=5]

rıtl : Bkz. rıtl

r. 37b/03, 55a/08, 55b/01 [3]

bir r. 55a/08

nışf r. 55b/01

üc r. 37b/03

[=3]

ribāt : < Ar. Sınırlar. Krş. veter.

r. 59b/06

[=1]

rihī : < Ar. Romatizma, yel, rüzgarla ilgili.

r. 103a/04

verem-i r. 103a/04

[=1]

rihū : < Ar. Yumuşak, gevşek.

r. 37a/03, 92b/01 [2]

r. olursa 37a/03

verem-i r. “Krş. özīmā.” 92b/01

r. + dadur 101a/01

verem-i r. 101a/01

[=3]

rihū’ş-şevke : ?

r. 134b/04

[=1]

rinde : < Far. Rende. Rend eile parçalanmış
şey.

r. + si 34a/04

[=1]

risāle : < Ar. Kısa yazılmış küçük kitap.

r. + yi + (2) 1b/05

r. + yile 1b/09

[=2]

rivāyet : < Ar. Rivayet, hikaye edilen haber.

- r. 98b/08
r. éder 98b/08
[= 1]
- riyāh** : <Ar. Rüzgarlar, gazlar, yeller.
r. + ı + (3) 5a/06, 5b/06 [2]
r. ğalīza 5a/06
r. ğalīzdür 5b/06
[= 2]
- riyāhi'l-menn** : <Ar. Gazın giderilmesi, iyileşmesi.
r. + üñ 5b/07
r. 'alāmeti 5b/07
[= 1]
- riye** : <Ar. "ri'e" Akciğer.
r. + ye 119b/09
[= 1]
- ru'af** : <Ar. Burun kanaması.
r. 23b/05, 23b/06, 24a/01, 26a/04 [4]
r. 'ilācındadır 23b/05
r. olan kişiye 26a/04
r. + a 26a/03
şakadan olan r. 26a/03
r. + ı + (2) 24b/05
r. + uñ 25b/09
r. sebebi 25b/09
[= 7]
- rub'** : <Ar. Dörtte bir, çeyrek.
r. 20b/07, 25b/02, 29b/04, 29b/07, 29b/09, 29b/09, 31a/01, 42b/05, 45a/05, 53a/03, 67b/03, 72b/08, 129b/02, 132a/01, 132a/02, 132a/05 [16]
r. cüz 25b/02, 29b/04, 29b/07, 29b/09, 29b/09, 31a/01, 42b/05, 45a/05, 53a/03, 67b/03, 72b/08, 132a/01 [12]
r. dirhem 20b/07
- r. rıtıl 129b/02
[= 16]
- rubb** : <Ar. İç, öz, meyve ve sebzelerin özü.
r. + ı + (1) 113b/07
ayva r. 113b/07
r. + ı + (3) 37a/07
r. 'aneb 37a/07
[= 2]
- rūfes** : <Gr. İsmi eski çağ hekimlerinden Efesli Rufus'tan alan bir terkip adı.
r. 19a/01
devā-yı r. 19a/01
[= 1]
- rufūdan** : <Ar. Kaynar suda az pişirilmiş, rafadan.
r. 32a/02
[= 1]
- rūh** : <Ar. Can, nefes.
r. + ı + (3) 97b/02
r. hayvān 97b/02
[= 1]
- rumān** : Bkz. rummān.
r. 63a/05
kışr-ı r. 63a/05
[= 1]
- rūmī** : <Ar. Arap illeri dışında olan yerlere ait, Anadolu'ya ait.
r. + den 182b/09
cınçıyānā-yı r. 182b/09
[= 1]
- rummān** : <Ar. Nar ağacı; (*Punica granatum*).
Krş. enār, nār.
r. 25a/05, 69a/03, 113a/06 [3]
kışr-ı r. 25a/05
kuşür-ı r. 69a/03

şahm-ı r. 113a/06
[= 3]
rüsahtec : < Far. Rastık taşı.
r. 86a/03, 87b/08 [2]
[= 2]
rüstahtec : Bkz rüsahtec.
r. 124b/03, 128b/09, 129a/03 [3]
[= 3]
rüsul : < Ar. Peygamberler. Metinde bir
merhem adı.
r. 110a/01
merhem-i r. 110a/01
[= 1]
ruṭūbāt : < Ar. Rutubetin çoğulu.
r. +ı+ (3) 186a/03
r. demeviyye “ Kanın sulu olması.”
186a/03
[= 1]
ruṭūbet : < Ar. Nem, nemli özellikte.
r. 37b/07, 40b/04, 43a/08, 63b/09,
64b/01, 64b/05, 68a/09, 68b/03, 68b/07,
83b/08, 92b/09, 96b/04, 142b/09, 179b/03,
181b/03 [15]
galebe-i r. 64b/01
müteʿaffin r. 40b/04
r. aka 37b/07
r. galebesidür 142b/09
r. galebesinden 179b/03
r. gâlib kişilerde 68b/07
r. olur 68b/03
r. vürür nesnelere 96b/04
yaramaz r. olmağandır 92b/09
r. + den 5b/06
r. + i + (1) 122a/03, 128b/05, 147b/09
[3]

r. gâlib karhalara 128b/05
r. + i + (2) 149b/09
r. kuruducu devâlar 149b/09
[= 20]

S

sāʿat : < Ar. Saat.
s. 8a/09, 35a/04, 40b/01, 91b/04,
141a/01, 174a/08 [6]
şığıldığı s. 8a/09
s. + dan 14b/07
s. + de 89b/04
[= 8]
şabāḥ : < Ar. Sabah.
s. 58b/08
s. + da 22a/04, 78a/04, 180b/05,
183a/01 [4]
[= 5]
şabr (1) : < Ar. 1. Sabır, sarısabır olarak da
bilinen süs bitkisi, azvay; (*Aloe vera*). 2. Bu
bitkinin etli ve kalın yapraklarından çıkarılan,
kırmızımtrak esmer renkli, hekimlikte ve
boyacılıkta kullanılan bir madde.
ş. 10a/02, 10b/01, 11a/07, 12a/02,
15a/05, 69a/09, 75a/03, 85b/02, 98b/08,
116b/09, 117a/08, 118a/06, 128a/04, 129a/02,
129a/04, 133a/06, 133b/06, 134a/03, 134b/01,
[19]
dögülmüş ş. 133b/06
ş. + ıla 26b/01
[= 20]
şabr (2) : < Ar. Sabır, tahammül.
ş. 14a/05, 17a/03, 49a/03, 76b/08,
105b/03, 116a/02, 141a/01 [7]

ş. éde 49a/03
ş. édeler 14a/05, 17a/03, 76b/08,
105b/03, 116a/02, 141a/01 [6]

[= 7]

şābūn : <Ar. Sabun.

ş. 70b/06, 127a/05 [2]

ş. şuyıyıla 127a/05

ş. + ıla 67b/04, 71b/08, 82a/05, 83a/09

[6]

[= 6]

sac : Saç.

s. 70b/07

[= 1]

şac- : Bkz. şaç-.

ş.-alar 63b/03

[= 1]

şaç- : Saçmak.

ş.-alar 138a/03

[= 1]

sādec : <Far. Hint sünbülü; (*Nardustachys
jatamansi*).

s. 42b/05

[= 1]

şadef : <Ar. Sedef, inci kabuğu.

s. 16a/09, 108a/02 [2]

ş. küli 16a/09, 108a/02 [2]

s. + den 7a/07

[= 3]

şadr : <Ar. Göğüs. Krş. göğüs.

s. + e 167a/07

[= 1]

şāf : <Ar. Temiz, katkısız, karışık olmayan.

s. 130a/02

ş. édüb 130a/02

[= 1]

sa'fe : <Ar. Genellikle çocukların başında ve
yüzünde çıkan kaşıntılı, deride döküntüye
sebepe olan bir cilt hastalığı türü.

s. 67b/07, 67b/07, 68b/07, 69a/04,

70a/03, 70a/09 [6]

s. + de 74b/07

s. + dür 74a/04

s. + i + (3) 68b/05, 69b/07, 74a/04 [3]

s. rataıbdan 69b/07

s. yābise 68b/05

s. yābiseye 74a/04

s. + nūñ 68a/01

s. envā'ı 68a/01

s. + yi + (2) 70a/06

[= 12]

[= 2]

sāfesyā : Bkz. sāfsiyā.

s. 67a/05

[= 1]

şāfi : <Ar. Duru, temiz, katkısız.

ş. 55b/06, 57a/04, 101b/01, 130a/09

[4]

mürr-i ş. 130a/09

ş. édeler 101b/01

[= 4]

şāfiha : <Ar. Madeni levha, plaka.

ş. 135b/01, 149a/09, 151a/02 [3]

[= 3]

şāfin : <Ar. Topuk üstünde bulunan iki damar.

ş. 49b/09

ş. tamarından 49b/09

ş. + den 50b/06, 179b/05

[= 3]

sāfisyā : Bkz. sāfsiyā.

s. 67b/03, 86a/04, 86b/04, 86b/09,
178b/05 [5]

[= 5]

şafra : <Ar. Dört ana öğeden biri olan öd maddesi. Krş. öd.

ş. 23b/08, 24a/04, 65a/06, 75b/09,
76b/02, 92a/05, 167a/04 [7]

ş. olmak 23b/08

ş. + dan 15b/05, 80a/04, 92a/06,
95a/02, 95b/06 [5]

kan karışmış ş. 95a/02

ş. + dur 68b/01, 75b/05, 96a/04,
110b/04 [4]

göyünmüş ş. 75b/05

ş. + y1 + (2) 23b/09, 70b/09, 95a/08 [3]

göyünmüş ş. 70b/09

ş. + y1 + (3) 67b/08, 96b/06 [2]

s. haddür 67b/08

ş. rakîkden 96b/06

ş. + yıla 93b/05

[= 22]

şafra : <Ar. Öd maddesiyle ilgili, öd maddesinin ağır bastığı nesnelere ve kişiler.

ş. 27b/04, 142b/06 [2]

ş. kişiler 142b/06

ş. olsa 27b/04

[= 2]

şafsiya : <Ar. <Gr. “şafsiya” Deryas otu, yentün otu, diken üzümü; (*Thalictrum minus*).

s. 75a/06

[= 1]

şag (I) : Sağlam, sağ, bozulmamış.

ş. 48a/09, 84a/05, 123a/03 [3]

ş. ete 123a/03

ş. olur 48a/09

ş. yer derisinden 84a/05

ş. + i + (1) 74b/09

[= 4]

şag (II) : Vücutta kalbin bulunduğu yerin karşısında olan, sol karşıtı.

ş. 152a/01, 152a/01, 158a/03 [3]

ş. elden 152a/01

ş. elile 158a/03

ş. yanda 152a/01

ş. + ina 166b/02, 173b/04 [2]

[= 5]

şagalt- : İyileştirmek.

ş.-ur + (şagald-ur) 176a/02

[= 1]

şagıl- : Sağılmak.

ş.-duğı 8a/09

ş. sā‘at 8a/09

[= 1]

şagir : İşitme duyusundan yoksun, işitmeyen.

s. 7b/09, 12b/03 [2]

ş. olduğu vaqt 7b/09

ş. olmak 12b/03

[= 2]

şagırlık : Sağır olma durumu.

ş. 2b/08

[= 1]

şagir : <Ar. Küçük. Krş. küçük.

ş. 70b/02, 84b/03, 133a/01 [3]

ıtrifil-i ş. 70b/02, 84b/03 [2]

ş. olsa 133a/01

[= 3]

şahib : <Ar. Sahip.

ş. 154b/08

ş. + i + (1) 130b/09, 167a/03, 168a/03

[3]

- ş. + ine 167a/01
ş. + ini 172a/02
ş. + iniüj 94a/03
ş. tedbîri 94a/03
[= 7]
- şāhib-i muhtār** : Kitābü'l-Muhtarat fi't-Tıb kitabının sahibi İbn-i Hubal.
s. 171b/01
[= 1]
- şāhîh** : < Ar. Kusursuz, doğru, düzgün.
s. 120b/05, 140a/05, 140a/09, 144b/08, 153b/03, 155a/05, 157b/08, 173a/01, 173a/05, 174a/04 [10]
ş. ayakdan 174a/04
ş. cānibe 144b/08
ş. cānibi üzerine 155a/05
ş. olsa 157b/08
ş. tarafından 173a/01, 173a/05 [2]
ş. tarafından 140a/05
ş. tarafından omuzı 153b/03
ş. 'uzva 140a/09
ş. 'uzvda 120b/05
ş. + e 140a/07
'uzv-ı ş. 140a/07
[= 11]
- şahk** : < Ar. Dövme, ezme.
s. 10a/03, 10a/06, 10a/08, 10b/02, 11a/02, 11a/08, 12a/03, 12b/01, 15a/05, 17b/02, 18b/05, 18b/08, 18b/09, 19a/03, 20b/02, 20b/07, 24a/06, 24b/03, 24b/07, 25a/02, 25a/07, 27a/06, 30b/01, 30b/05, 31a/01, 31a/03, 31a/04, 31a/09, 31b/03, 31b/07, 32a/05, 32a/08, 32b/02, 33a/01, 33b/06, 34a/06, 34a/08, 34b/07, 35a/03, 35b/01, 35b/05, 36a/03, 37a/01, 38a/02, 39b/07, 39b/08, 40a/01, 41a/01, 41a/03, 41a/08, 42a/04, 43a/07, 43b/06, 44a/01, 44b/07, 45a/06, 45b/03, 45b/08, 46a/07, 49b/03, 52a/04, 52a/08, 53b/01, 53b/09, 54a/05, 56b/08, 57b/07, 62a/06, 62b/05, 63b/03, 70a/01, 77b/03, 83a/01, 87b/04, 87b/08, 89a/05, 89a/08, 89b/05, 90a/03, 90a/09, 97a/09, 104b/03, 124b/01, 124b/01, 125b/03, 125b/04, 125b/09, 126b/07, 127b/03, 128a/01, 128a/05, 128a/07, 128b/03, 128b/04, 128b/06, 129a/03, 129b/01, 129b/03, 129b/04, 129b/08, 130a/07, 132a/05, 134a/04, 134a/09, 134b/02, 138a/06, 138b/04, 183a/01, 183b/01, 183b/08, 185a/08, 185b/01, 186b/06 [118]
kimîliyā s. olmuş 129a/03
s. edeler 10a/03, 10a/06, 10a/08, 10b/02, 11a/08, 12a/03, 12b/01, 15a/05, 18b/09, 20b/02, 24a/06, 24b/03, 24b/07, 25a/07, 30b/05, 31a/01, 31a/03, 31a/04, 31b/07, 33a/01, 35b/01, 35b/05, 39b/08, 43b/06, 45a/06, 47b/06, 52a/04, 52a/08, 53b/01, 58b/04, 58b/07, 63b/03, 70a/01, 77b/03, 87b/08, 89b/05, 97a/09, 124b/01, 124b/01, 125b/03, 125b/04, 125b/09, 126b/07, 128a/01, 128a/07, 128b/03, 128b/04, 129b/03, 129b/04, 129b/08, 132a/05, 134a/04, 134a/09, 186b/06 [53]
s. edüb 17b/02, 18b/05, 18b/08, 19a/03, 20b/07, 25a/02, 27a/06, 30b/01, 31a/09, 31b/03, 32a/05, 32a/08, 32b/02, 33b/06, 34a/06, 34a/08, 34b/07, 35a/03, 36a/03, 37a/01, 38a/02, 39b/07, 40a/01, 41a/01, 41a/08, 43a/07, 44a/01, 44b/07, 45b/03, 45b/08, 46a/07, 49b/03, 53a/08, 53b/09, 54a/05, 56b/08, 57b/07, 62a/06, 62b/05, 87b/04, 104b/03, 128a/05, 130a/07, 134b/02, 138a/06, 138b/04, 183a/01, 183b/01, 183b/08 [49]

s. etseler 11a/02, 83a/01, 127b/03
[3]
s. olmuş 185b/01
s. olmuş kalay 129b/01
s. olmuş keşîrâ 89a/08
s. olmuş keşîrâyıla 90a/03
s. olmuş kündür 185a/08
s. olmuş mâzû 90a/09
s. olmuş mürdâsenc 128b/06
o. olmuş nişâsta 89a/05
s. olmuş sırça 42a/04
s. olmuş zencebîli 41a/03
s. + dan 90a/07
[= 119]

sâ'ile : <Ar. "mî'a-i sâ'ile" Karagünlük ağacı ve yağı; (*Liquidambar orientalis*).

s. 16b/01, 55b/02, 74b/02, 76b/06, 90a/05 [5]

mî'a-i s. 16b/01, 74b/02, 76b/06, 90a/05 [4]

mî'a-i s. icinde 55b/02

s. + yile 41a/02, 41a/09 [2]

mî'a-i s. 41a/02, 41a/09 [2]

[= 7]

şak : Tetikte, ihiyathlı olmak.

s. + dan 146a/02

[= 1]

saka : <Ar. "şa'ka" Kendinden geçme, baygınlık. Krş. ğaşy.

s. + dan 26a/03

[= 1]

sakal : Sakal.

s. 70b/07

s. ucları 70b/07

[= 1]

şakın- : Sakınmak.

s.-alar 132a/09, 132a/09, 150a/01 [3]

[= 3]

sakıt : <Ar. Düşmüş, düşen.

s. 23b/07, 26a/07, 50b/02, 133b/02, 171b/06 [5]

s. olduğu vakt 26a/07

s. olmağdan 50b/02

s. olmasından 133b/02

s. olmayınca 23b/07

s. olur 171b/06

[= 5]

sakız : Bkz. şakız.

s. + lar 131a/09

[= 1]

şakız : kz. şakız.

s. + ları + (2) 53a/03

[= 1]

sakız : <Ar. Sakız, bazı ağaçların, özellikle sakız ağacının kabuğundan sızan, çiğnendiğinde yumuşayan, hoş kokulu, beyaz renkli reçine. Krş. maştakî, 'ilk.

s. + ı + (1) 75a/02

acı bādam s. 75a/02

s. + ları + (2) 177b/05

[= 2]

sākin : <Ar. Sakin, dindirilmiş.

s. 5b/09, 9b/08, 41b/03, 56a/05, 57a/07, 57a/08, 58a/01, 79b/01, 94a/07, 103b/07, 110b/09, 114a/01, 116a/02, 138a/02, 138a/05, 145a/02, 164b/06, 187b/03 [18]

s. ède 58a/01

s. èdeler 56a/05

s. èdemez 103b/07

s. èder 79b/01, 187b/03 [2]

- s. eyleye 41b/03
 s. kılur 57a/08
 s. ola 9b/08, 57a/07, 116a/02 [3]
 s. olmağdur 164b/06
 s. olmazsa 110b/09
 s. olsa 138a/05, 145a/02 [2]
 s. olsalar 138a/02
 s. olub 114a/01
 s. olur 5b/09, 94a/07 [2]
 [= 18]
- şakīrūs** : <Gr. Sevda maddesinden olan katı verem.
 s. 92a/07, 102a/03 [2]
 [= 2]
- şalābet** : <Ar. 1. Peklik, katılık. 2. Metinde katı verem çeşitlerinden biri.
 ş. 92a/08, 105b/08, 144a/03, 146a/05, 170a/05, 172b/02 [6]
 ş. olsa 105b/08
 [= 6]
- şalın-** : Salınmak, hareket etmek.
 s.-a 174a/08
 s.-ur 20a/01, 20a/01 [2]
 [= 3]
- şālīh** : <Ar. İyi, uygun, elverişli.
 s. 23a/08
 hılt-ı ş. hāşıl olur gıdālar 23a/08
 [= 1]
- şālīl** : <Ar. “te‘līl” Siğil. Krş. sigil, ‘akfe.
 s. 82a/06, 82a/07 [2]
 [= 2]
- sālīm** : <Ar. Sağ, sağlam.
 s. 50a/02, 50a/02 [2]
 s. olmasa 50a/02
 s. olsa 50a/02
- [= 2]
- şamğ** : <Ar. Zamk, çeşitli bitkilerden elde edilen reçine.
 ş. + ı + (3) 75a/07
 ş. buşam 75a/07
 [= 1]
- şamğu’l-başam** : <Ar. Menengiç ağacı zamkı.
 ş. 62a/07
 [= 1]
- sāmi’a** : <Ar. Kulaktaki işitme kuvveti.
 s. + da 6b/03
 kuvvet-i s. 6b/03
 [= 1]
- şan-** : Sanmak, zannetmek.
 ş.-alar 169a/01, 171a/02 [2]
 ş.-ur 167b/07
 ş.-urlar 64a/06
 [= 4]
- şan’at** : <Ar. Ustalık.
 ş. + da 167b/06
 ş. + ı + (2) 129a/06
 ş. + uñ 146a/01
 ş. ehli 146a/01
 [= 3]
- şancı-** : Sancımak.
 s.-mağ 93b/07
 [= 1]
- şandal** : <Ar. Sandal, kerestesi sert ve kokulu bir ağaç; (*Santalum album*).
 ş. 29b/08, 36a/09, 46b/09, 50b/01, 94a/09, 95b/03, 96b/02, 100b/01, 113b/02, 117a/02, 117a/05, 118a/05, 122a/01, 136b/01, 151a/09, 176a/03 [16]
 kızıl ş. 95b/03
 şarāb-ı ş. 117a/05

- ş. + a 17b/08, 144a/09 [2]
ş. + ıla 144a/07
[= 19]
- şandaleyn** : < Ar. Kızıl sandal; (*Pterocarpus santalinus*). Krş. kızıl şandal.
s. 18a/02
[= 1]
- şar** : Zar.
ş. + ı + (2) 31b/04
kamuş içinde olan ş. 31b/04
[= 1]
- şar-** : Sarmak.
ş.-a 174b/09
ş.-alar 14a/03, 106b/01, 115b/02, 115b/03, 116b/03, 140a/06, 140a/06, 140b/03, 140b/04, 140b/05, 140b/06, 141a/03, 141b/03, 144b/03, 144b/07, 145a/07, 149b/04, 152b/09, 154a/04, 155a/04, 156a/02, 157a/08, 158a/04, 158b/06, 158b/08, 159a/03, 159a/04, 159b/07, 160b/07, 161a/03, 162b/04, 162b/06, 162b/07, 162b/09, 163a/05, 165b/01, 167b/04, 174a/01, 174a/02, 174a/02, 175a/02, 175a/09, 175b/05 [43]
eksük ş. 140a/06
katı ş. 140a/06, 174a/02 [2]
yumuşak ş. 174a/01
ş.-arlar 171a/08
ş.-dukdan 160b/01
ş.-dukları 176b/05
ş. vakt 176b/05
ş.-mada 144a/03
ş.-mağa 162a/03, 162b/03 [2]
ş.-mağ 139b/01, 158a/05, 165b/01 [3]
ş.-mağda 26b/04
ş.-mağdur 150a/06
- katı ş. 150a/06
ş.-manuñ 163a/04
ş. tariki 163a/04
ş.-masalar 164a/09
ş.-ması 141b/01, 142a/03 [2]
ş.-masında 145b/03
anuñ ş. 145b/03
ş-mayalar 145a/08, 163a/04 [2]
ş.-salar 164a/09
ş.-sağ 159a/08
ş.-ub 167b/09, 169b/01, 170b/07 [3]
berk ş. 170b/07
[= 67]
- şarb** : Şiddetli, güç, keskin.
ş. 66b/05
ş. sirkeyle 66b/05
[= 1]
- şargu** : Sargı, yara sargısı.
ş. 115b/02, 116b/03, 140a/02, 140a/07, 140b/01, 140b/04, 140b/05, 140b/05, 140b/06, 140b/08, 141a/08, 141b/03, 142a/08, 144b/01, 144b/07, 145a/07, 152b/04, 152b/05, 154a/04, 157a/07, 159a/04, 159b/07, 160b/07, 176b/02 [24]
evvelki ş. 140b/01
iki başlu ş. 115b/02
ş. altında 140b/08
ş. üzerine 140b/05, 152b/04 [2]
ş. + nuñ 140b/07
ş. iki tarafı 140b/07
ş. + ya 160b/03
ş. + y1 + (2) 140a/05, 141a/02, 141a/03, 144a/09, 144b/08, 159a/06, 159b/03 [7]
ş. + yıla 146a/09, 152b/09, 156a/02, 167b/03 [4]

- berk ş. 146a/09
yünden olmuş ş. 156a/02
[= 37]
- şarı** : Bkz. şaru.
s. 100a/04
[= 1]
- şarıl-** : Sarılmak.
ş.-an 149b/06
ş. eskide 149b/06
ş.-ur 164b/02
[= 2]
- şark-** : Sarkmak.
ş.-ar 23a/04
[= 1]
- şarmuşak** : Bkz. şarumşak.
ş. 48b/09
ş. + ıla + (şarmuşağ.ıla) 49a/08
[= 2]
- şaru** : Sarı.
ş. 17a/07, 18b/02, 23a/03, 27b/04,
34b/02, 58b/01, 59a/01, 62a/09, 80a/05, 96a/05,
111a/05, 112a/02, 121b/05, 123a/06, 124a/03,
135a/01, 177a/09, 177b/08, 180a/03 [19]
ş. helîle 96a/05
ş. mûm 18b/02, 177a/09, 177b/08
[3]
ş. olmağdur 27b/04, 80a/05,
180a/03 [3]
ş. olur 112a/02
ş. şu 17a/07, 23a/03, 58b/01,
59a/01, 62a/09, 121b/05, 123a/06, 124a/03,
135a/03 [9]
ş. şudur 111a/05
ş. şular 34b/02
- ş. + sı 57b/08, 60a/04, 60a/05, 60a/06,
60a/07, 60b/06, 60b/07, 62b/05, 99b/04 [9]
yumurda ş. 57b/08, 60a/04, 60a/05,
60a/06, 60a/07, 60b/06, 60b/07, 62b/05, 99b/04
[9]
ş. + sın 32a/02, 52a/04 [3]
issi yumurda ş. 44b/05
yumurda ş. 32a/02, 52a/04 [2]
ş. + sıyıla 52a/09, 58a/06, 61a/09 [3]
yumurda ş. 52a/09, 58a/06, 61a/09
[3]
s. + yı + (1) 89b/08
yumurda ş. 89b/08
[= 35]
- şarumşak** : Sarımsak; (*Allium sativum*).
ş. 8a/02, 48b/06, 52b/09, 89b/08,
118a/03, 186a/07, 186b/08 [7]
dögülmiş ş. 186a/07
göyünmiş ş. 118a/03
muğaşşer ş. 52b/09
ş. kabı 89b/08
[= 7]
- sa'ter** : < Ar. Güveyiotu; (*Origanum vulgare*).
s. 30b/08, 40a/01 [2]
[= 2]
- şavt** : < Ar. Ses, seda.
s. 155b/02
[= 1]
- sa'y** : < Ar. Çalışma, gayret.
s. 56a/05
s. edeler 56a/05
[= 1]
- şayağı** : Tereyağı.
ş. 83a/06, 105b/06, 123a/01 [3]
ş. + na 19a/04, 57a/06, 114b/09 [3]

eski ş. 19a/04
ş. + nı 123a/03, 182b/01 [2]
ş. + yıla 56a/01, 98a/04, 145b/06,
181b/09, 185b/06 [5]
[= 13]
sebeb : <Ar. Sebep.
s. 7a/01, 46a/02, 108b/02, 122a/08,
165b/02 [5]
s. olur 165b/02
s. + den 6b/04, 17a/01 [2]
ednā s. 6b/04
ğayrı s. 17a/01
s. + i + (1) 2a/04, 2b/01, 5a/02, 5a/06,
5b/05, 7b/08, 8a/05, 8a/06, 17a/09, 22a/08,
23b/08, 26a/01, 28b/08, 30a/07, 37b/05,
37b/08, 38b/03, 39a/01, 39b/06, 42a/01, 43a/05,
43a/08, 63a/04, 63b/08, 64a/09, 65a/06, 65b/01,
66a/06, 67b/08, 74a/06, 74a/09, 75b/04, 75b/08,
82a/07, 83b/06, 88a/05, 88a/06, 96a/04, 97b/02,
101a/04, 102a/04, 105a/05, 107b/03, 108b/06,
110b/04, 111a/05, 111b/08, 112a/04, 120b/09,
121b/02, 142b/08, 150a/04, 178b/09, 179b/08
[54]
ākilenün s. 97b/02
anuş s. 17a/09
baraşūn s. 83b/06
bunuş s. 88a/06, 102a/04, 112a/04
[3]
deri şoyulmasınuş s. 74a/09
huzāzuş s. 66a/06
‘illetün s. 7b/08, 74a/06 [2]
istirhānuş s. 64a/09
kara baraşūn s. 88a/05
kulā‘uñ s. 30a/07
maḳ‘ada geñşemek s. 63b/08

marāzuş s. 108b/06
nemle ‘illetinün s. 96a/04
oñulmasınuş s. 120b/09
ru‘āuñ s. 26a/01
sigilün s. 82a/07
veremlerün ba‘zı s. 105a/05
s. + idür 63b/08
fālic s. 63b/08
s. + ile 174b/04
s. + iyile 4a/09, 4b/01, 6a/08, 42a/06,
59b/09, 59b/09, 60a/01, 92a/03, 143a/07,
143a/09, 178a/05 [11]
aclık s. 6a/08
bevāşir s. 59b/09
ednā s. 143a/07, 143a/09, 178a/05
[3]
mādde s. 42a/06
nevāşir s. 59b/09
südde s. 4b/01
verem s. 4a/09
s. + lerin 75b/03, 79b/05, 83b/05 [3]
aḳ baraşūn s. 83b/05
giciyūk s. 75b/03
nebātü'l-leyyil s. 79b/05
s. + lerinün 88a/04, 91b/09 [2]
s. beyānındadır 91b/09
[= 79]
sefercel : <Ar. Ayva; (*Cydonia oblonga*). Krş.
ayva, ābī.
s. 39a/07, 50a/08, 50a/09, 61a/03,
89a/06 [5]
ḥabb-ı s. lu‘ābı 39a/07
lu‘āb-ı ḥabb-ı s. 61a/03, 89a/06 [2]
şarāb-ı s. 50a/08
[= 5]

sekbinec : <Ar. Hiyara benzer bir ot, sek beni otu; (*Ferula scowitziana*).

s. 53a/01, 131a/09, 177b/04 [3]

[= 3]

sekiz : Sekiz sayısı.

s. 134b/01

s. dirhem 134b/01

[= 1]

sekizinci : Sekizinci.

s. 15a/02, 26b/05, 38b/01, 43b/07, 49b/06, 71a/05, 88b/08, 99a/02, 107b/09, 130b/03, 150b/06, 163a/08, 174b/03 [13]

altmış s. faşıl 88b/08

elli s. faşıl 71a/05

kırk s. faşıl 49b/06

on s. faşıl 26b/05

otuz s. faşıl 43b/07

seksen s. faşıl 107b/09

s. faşıl 15a/02

toğsan s. faşıl 130b/03

yètmış s. faşıl 99a/02

yigirmi s. faşıl 38b/01

yüz on s. faşıl 163a/08

yüz s. faşıl 150b/06

yüz yigirmi s. faşıl 174b/03

[= 13]

seksen : Seksen sayısı.

s. 101a/01, 102a/02, 103a/04, 103b/01, 104b/07, 106b/05, 107a/09, 107b/09, 108a/06 [9]

s. altıncı faşıl 106b/05

s. beşinci faşıl 104b/07

s. birinci faşıl 101a/01

s. dördüncü faşıl 103b/01

s. ikinci faşıl 102a/02

s. sekizinci faşıl 107b/09

s. toğuzuncu faşıl 108a/06

s. üçüncü faşıl 103a/04

s. yèdinci faşıl 107a/09

[= 9]

sekseninci : Sekseninci.

s. 100b/06

s. faşıl 100b/06

[= 1]

sekte : <Ar. Felç, inme; durma, kısılma; kanın birden bire durması, bozukluk.

s. 147b/03, 147b/05 [2]

[= 2]

sel' : <Ar. Bedende olan ur. Krş. ur.

s. 106b/05, 106b/06, 107a/06, 107b/07, 108a/07, 110a/08 [6]

s. + den 108a/07

s. + e 108a/08

[= 8]

selâmet : <Ar. "selâmet" Selamet, korku ve endişeden emin olma.

s. 64a/07, 64a/08 [2]

s. olmaz 64a/08

s. olur 64a/07

[= 2]

sel'aye-i lîne : Tek bir hılt nedeniyle oluşan ur.

s. 92b/03

[= 1]

selcem : <Ar. Şalgam; (*Brassica rapa*). Krş. şalgam.

s. 180b/09

s. bişmiş şuyıla 180b/09

[= 1]

selîm : <Ar. Sağlam; habis olmayan yara, tümör.

- s. 120b/07
s. olsa 120b/07
[= 1]
- semerü't-tarfā** : <Ar. Ilgın ağacı yemişi;
(*Fructus gallicae*).
s. 45a/07, 187b/08 [2]
[= 2]
- semirt-** : Semirtmek, şişmanlatmak.
s.-ür + (semird-ür) 35b/05
[= 1]
- semiz (I)** : Bkz. semüz.
s. 11a/03, 18a/03, 29b/04, 29b/07,
36a/08, 82b/05, 94b/02, 96a/06, 96b/01,
121b/08, 136b/09 [11]
s. otlı 136b/09
s. otlı şuyı 18a/03, 36a/08, 94b/02,
96a/06, 96b/01 [5]
s. otlı şuyın 121b/08
s. otlı şuyına 11a/03
s. otlı tohmı 29b/04, 29b/07 [2]
[= 11]
- semiz (II)** : Semiz, şişman.
s. 73a/08, 168a/03, 183b/03 [3]
s. etmekdür 73a/08
s. kişilerde 168a/03
s. tavuk 183b/03
[3]
- semm** : <Ar. Zehir, ağı. Krş. ağu, zehr.
s. 186a/05
a'rāz-ı s. 186a/05
[= 1]
- semüz** : Semizotu; (*Portulaca oleracea*). Krş.
tohmekān.
s. 10b/07, 95b/02, 104b/03 [3]
s. otlı şuyı 95b/02
- s. otlı şuyıyla 10b/07, 104b/03 [2]
[= 3]
- sen** : Sen.
s. 97b/06, 142b/02, 150b/03, 152a/07,
159a/08, 166a/06 [6]
[= 6]
- senā** : Bkz. sināmeki.
s. 80b/06
[= 1]
- sengsebūye** : <? Sibistan içi.
s. 74b/03, 75a/01, 184a/04 [3]
[= 3]
- sep-** : Serpmek.
s.-eler 77b/01
[= 1]
- sepidāc** : Bkz. isfīdāc.
s. +1+ (2) 57b/07
zamād-ı s. 57b/07
[= 1]
- seretān** : <Ar. 1. İyileşmez yara, kanser. 2.
Yengeç. Krş. yengec.
s. 20a/07, 22b/04, 22b/08, 23a/01,
23a/04, 23a/05, 92a/08, 103b/01 [8]
burında olur s. 22b/08
s. adlu veremün beyānındadır
103b/01
s. + a 104b/06, 104b/07 [2]
karha olmamış s. 104b/07
karha olmuş s. 104b/06
s. +1 42b/04, 52b/03, 179b/09 [3]
s. bahrī 52b/03, 179b/09 [2]
s. bahrī 42b/04
[= 13]
- seretānī** : <Ar. Seretan ile ilgili.
s. 22b/03

burında olan s. 'ilâcın 22b/03
 [= 1]
serḥes : <Ar. Kuzgun otu, eğrelti otu;
 (*Driopteris filix-mas*).
 s. 49a/07
 [= 1]
sersâm : <Far. Menenjit hastalığı.
 s. 5a/03
 s. 'aḳabince 5a/03
 [= 1]
serv : <Far. Servi ağacı; (*Cupressus*
sempervirens).
 s. 103a/08, 118a/03, 166a/01, 176a/05,
 177a/05, 178b/06 [6]
 s. ḳozağı 118a/03, 166a/01 [2]
 s. şuyı 103a/08
 [= 6]
servi : Bkz. serv.
 s. 22a/03, 32b/01, 43a/04, 43b/01,
 53a/08, 82b/06 [6]
 s. ḳozağı 43a/04, 43b/01 [2]
 s. ḳozağı küli 53a/08
 s. ḳozağıyla 82b/06
 s. kozağı 22a/03
 [= 6]
sevdâ : <Ar. Dört ana öğeden kara safra
 maddesi.
 s. 50a/01, 74b/05, 75b/09, 88b/01,
 88b/02, 92a/05, 104a/04, 108b/06, 111b/09 [9]
 s. çıkarur nesnelere 88b/01
 s. çıkarur nesnelere 74b/05
 s. çıkarur nesnelere 50a/01
 s. ḳarışıklı ḳandur 111b/09
 s. ziyâde eder ğızadan 104a/04
 s. ziyâde eder nesnelere 88b/02

s. + dan 15b/05, 27b/07, 92a/07,
 102a/05 [4]
 s. olanun 'alâmeti 102a/05
 s. + dur 68a/07, 68b/06, 74a/07,
 75b/04, 82a/08, 88a/05 [6]
 ḳanıla ḳarışık s. 74a/07
 s. + y1 + (2) 70b/08, 102a/09, 104a/03,
 179a/01 [4]
 ḥılṭ-ı s. 102a/09
 s. + y1 + (3) 67b/09, 74a/06, 88a/07,
 102a/04 [4]
 s. ğalîzdür 67b/09, 88a/07, 102a/04
 [3]
 s. şırfdur 74a/06
 [= 27]
sevdâvî : <Ar. Kara safra maddesiyle ilgili.
 s. 27b/06, 30b/04 [2]
 s. olsa 30b/04
 s. olursa 27b/06
 s. + den 23a/07, 65b/04 [2]
 ḥılṭ-ı s. 23a/07, 65b/04 [2]
 s. + dūr 178b/09
 ḥılṭ-ı s. 178b/09
 [= 5]
seyek : Kırık çıkık tahtası.
 s. 158b/06, 163a/04, 163a/05, 175a/01
 [4]
 s. + i + (seyeg.i) + (2) 141a/08
 s. + üñ + (seyeg.üñ) 158b/06
 s. ucu 158b/06
 [= 6]
seyekle : Kırığı, çıkığı ince tahtalarla sarmak.
 s.-mezden 176b/01
 s. öñirdi 176b/01
 [= 1]

seyeklen- : İnce tahtalarla sarılmış kırık, çıkık.

s.-miş + (2) 176b/09

s. 'uzvı 176b/09

[= 1]

seyik : Bkz. seyek.

s. 140b/04, 141b/03, 141b/04, 142a/02,
142a/07, 144b/06, 159b/06, 164a/09, 164a/09
[9]

s. etseler 141b/04

[= 9]

seyikle- : Bkz. Seyikle-.

s.-dükden 176b/02

s.-mege 141b/08

[= 2]

sezāb : < Ar. Sedefotu; (*Ruta graveolens*).

s. 3a/09, 55a/09, 86a/08, 93a/06,
187a/02 [6]

'aşşāre-i s. 3a/09

s. suyu 86a/08

yaş s. 55a/09

s. + ı + (3) 43b/05, 188b/08 [2]

s. yābis 43b/05, 188b/08 [2]

[= 7]

sezāb : Bkz. sezāb.

s. 46b/04,

[= 1]

şıbyan : < Ar. Çocuklar.

ş. 54b/07

s. sidügiyile 54b/07

[= 1]

şıcan : Şıcan otu, arsenik.

ş. 77b/04

ş. otı 77b/04

[= 1]

şıçra- : Şıçramak.

s.-yı 133b/09, 134a/01 [2]

[= 2]

şıfat : < Ar. İlaç terkip etme tarzı.

s. + ı + (1) 104b/02, 113a/01, 117a/09,
129b/07, 131b/07 85]

mā³-i evvelün s. 129b/07

s. + ı + (3) 130a/03

s. feltefyün 130a/03

[= 6]

şığa- : sıvamak, yapıştırmak.

s.-ya 170b/06, 172a/09, 174b/09 [3]

s.-yalar 26b/01, 140a/01, 145a/06,
149b/07, 158b/04, 161b/09 [6]

[= 9]

şığır : Şığır, geniş getirenlerden, boynuzlu
büyükbaş evcil hayvanların genel adı.

ş. 3a/05, 4b/08, 5a/01, 7b/06, 9b/04,
14b/01, 16b/07, 18a/08, 26a/02, 50b/09, 51a/04,
51a/07, 51a/09, 51b/07, 60b/07, 61a/05, 61b/05,
67a/06, 79a/05, 102b/02, 139a/08, 177b/01 [22]

ş. iligi 16b/07, 18a/08, 50b/09,
51b/07, 60b/07, 61a/05, 61b/05, 102b/02,
177b/01 [9]

ş. işkembesi 139a/08

ş. ödi 3a/05, 5a/01, 9b/04, 14b/01,
67a/06 [5]

ş ödiyle 4b/08, 51a/04, 51a/07 [3]

ş. pāçesi 26a/02

ş. yağı 7b/06

s. yağıyla 51a/09

ş. yoğurdundan 79a/05

ş. + uñ 11a/05, 176b/08 [2]

ş. ic yağı 176b/08

şi iki bögregini 11a/05

[= 24]

şık : Sık.

ş. 155b/04, 156b/01 [2]
ş. nefes 155b/04, 156b/01 [2]
[= 2]

şık- : Sıkılmak.

ş.-alar 2a/08, 11a/07, 99b/06 [3]
ş.-duğca 115a/07
ş.-mağ 108a/05
ş.-mağdur 7a/02
ş.-ub 24a/08, 58b/02
[= 8]

şıkıl- : Sıkılmak.

ş.-mağ 171a/05
ş.-mış + (1) 80a/01, 80a/07, 80b/01 [3]
s.-sa 171b/06
[= 5]

şıkındu : Sıkılarak çıkarılan bitki suyu, usare.

Krş. ‘usāre, şire.

ş. + sı 7a/04
mārūl ř. 7a/04
[= 1]

sıklet : < Ar. 1. Ağırılık, yük. 2. Sıkıntı.

s. 5b/08, 6a/01, 112a/06 [3]
s. olmaz 5b/08
[= 3]

şın- : Kırılmak. Krş. ırıl-.

ş.-a 163b/09
ş.-duğı 156b/07, 162a/05 [2]
ş. vakt 162a/05
ş.-duğdan 142b/01
ş.-ıcağ 146b/05
ş.-madınsa 163b/02
ş.-mağ 138b/06, 139b/04, 139b/08,
150b/06, 150b/07, 160a/03, 163b/02, 163b/03,
164a/04 [9]

ş. ‘ilācın 150b/06

ş.-ması 164a/05

bunuğ ş. 164a/05

ş.-masını 163a/09

ş.-masınığ 160a/01

ş. beyānındadır 160a/01

ş.-maz 164a/01

ş.-mış + (1) 178a/01

ş.-mış + (2) 139a/09

ş. kemügi 139a/09

ş.-sa 138b/08, 141b/06, 145a/03,

145a/05, 163b/04, 163b/05 [6]

ş.-ub 141b/02, 141b/07 [2]

ş.-ur 160b/05

[= 30]

şımık : Bkz. şınuğ.

ş. 140a/06, 141b/01, 141b/04, 142b/02,
144a/02, 145b/03, 158a/07, 159a/02, 162b/08
[9]

ş. üzerine 140a/06

ş. + a 144a/03

ş. + a + (sınığ.a) 158b/05

ş. + da 175b/09

ş. + ı + (sınığ.ı) + (2) 176a/02

ş. + ıla + (sınığ.ıla) 165a/05

ş. + la + (sınığ.la) 163a/03

ş. + uğ + (sınığ.uğ) 162b/04

ş. üsti yanın 162b/04

[= 16]

şımuk : Kırık.

ş. 26b/04, 140a/04, 140a/08, 144a/02,
145b/02, 151a/06, 152a/01, 152a/02, 158a/09,
160b/03, 161a/05, 162b/05, 163a/06, 167a/09,
176b/07 [15]

ş. bitürici ğidālar 176b/07

- ş. 'ilâcın 167a/09
ş. 'ilâcında 161a/05
ş. kemük 26b/04
ş. üzerinde 140a/04, 140a/08 [2]
veremle olan ş. 'ilâcın 145b/02
ş. + da 146a/05
ş. + dan 144a/04
ş. + ını + (sınığ.ını) 144b/03
kemük ş. 144b/03
[= 18]
- şırça** : Cam, camdan yapılmış eşya.
ş. 67a/07
ak s. 67a/07
[= ”]
- şırça** : Bkz. şırça.
s. 42a/04
sağk olmuş s. 42a/04
[= ”]
- şırf** : < Ar. Tamamıyla, büsbütün.
ş. 93b/04, 93b/05 [2]
ş. + dur 74a/06
sevdâ-yı ş. 74a/06
[= 3]
- şirtlan** : Sırtlangillerden, genellikle leşle beslenen, etçil, postu benekli bir hayvan.
s. 184b/08
[= 1]
- şirtlan** : Bkz. şirtlan.
s. 184a/07
s. derisinden 184a/07
[= 1]
- şıyrı-** : Sıyrılmak.
ş.-masın 138a/02
deri ş. 138a/02
[= 1]
- şız-** : Sızmak.
ş.-arsa 116b/09
kan ş. 116b/09
ş.-mağ 164a/07
kan ş. 164a/07
ş.-masın 133b/01, 134a/03 [2]
kan ş. 133b/01, 134a/03 [2]
ş.-miş + (2) 8b/05, 177b/01 [2]
keci yağı ş. 8b/05
ş. kaz yağı 177b/01
ş.-sa 133b/02
kan ş. 133b/02
[= 7]
- şızla-** : Sızlamak.
ş.-sa 90b/09
[= 1]
- şibistân** : < Far. Sibistan ağacı ve meyvesi; (*Cordia mixa*).
s. 74b/03
s. icine 74b/03
s. + ı + (2) 39b/03
yaş s. 39b/03
[= 2]
- şidük** : Sidik. Krş. bevl, südük.
s. + den 54b/06
s. + i + (sidüg.i) + (1) 3a/05
s. + iyile + (sidüg.iyile) 54b/07
şıbyan s. 54b/07
[= 3]
- şifl** : < Ar. “şefl” Pislik, murdar. Krş. hıbs.
s. + i + (1) 58a/03
ş. + ini 21a/03
[= 2]
- şigâr** : < Ar. Küçükler.
ş. 92b/08

büşür-ı s. 92b/08
[= 1]
sigil : Deride, özellikle ellerde oluşan, zararsız, pürüklü küçük ur, siğil. Krş. 'aḳfe, ṣālīl.
s. 83a/05
s. + e 22a/02, 82a/07
s. + i + (1) 82b/01
s. + i + (2) 82b/07, 83a/02
s. + üñ 82a/07
s. sebebi 82a/07
[= 7]
sikencübīn : <Far. Bal, şeker ve türlü meyvelerin öz suyundan yapılan bir grup şuruba verilen ad.
s. 42b/08, 48a/02 [2]
s. + ile 94b/02, 96a/07, 131a/05, 178a/06 [4]
issi s. 131a/05
[= 6]
sikik : ?
s. 12b/05
[= 1]
sıl- : Silmek.
s.-eler 58b/02, 63a/08, 67b/04 [3]
[= 3]
simīd : <Ar. Simit.
s. 176b/07
[= 1]
simsim : <Ar. Susam; (*Sesamum indicum*).
Krş. süsen.
s. 66b/04, 67a/01, 71a/03, 77a/03, 90a/05 [5]
dögülmüş s. yaprağı 66b/04
s. varakı 71a/03
s. yaprağı 67a/01

ṭahīn-i s. 90a/05
[= 5]
sināmekī : <Ar. Sinameki; (*Cassia acutifolia*).
Krş. senā.
s. 69b/01, 77a/02, 78a/07 [3]
[= 3]
siṅek : Sinek.
s. + i + (siṅeg.i) + (2) 48b/05
baḳlada olan s. 48b/05
[= 1]
siṅir : Sinir.
s. 106a/02, 107a/04, 110a/09, 171b/09
[4]
s. + de 115b/04, 115b/05, 115b/08, 130b/04, 130b/05, 130b/06, 131a/06, 131b/09
[8]
s. olan cerāḫat 130b/04
s. olan cerāḫata 131a/06
s. olan veremler 130b/05
s. + den 175b/06
ökce üstinde olan s. 175b/06
s. + e 115b/09, 119a/07, 133a/08 [3]
s. + i + (2) 132a/08, 176b/03 [2]
cerāḫat olan s. 132a/08
s. + ile 161a/09
s. + ler 171a/06, 171b/07 [2]
s. + lerde 143a/03
s. + leri + (2) 106a/01, 176b/09 [2]
[= 24]
sirāyet : <Ar. Bulaşma; yayılma; dağılma.
s. 28b/07, 29a/01, 85a/03, 97b/08, 98a/07, 119a/08, 121a/04, 182a/04 [8]
s. etmese 85a/03
s. etmesi 29a/01
s. etmeye 119a/08

s. étmişdür 121a/04, 182a/04 [2]
s. étse 97b/08, 98a/07 [2]
s. eyler 28b/07
[= 8]
sirke (I) : <Far. Sirke. Salatalara, yemeklere ekşilik vermek için kullanılan ekşimiz üzüm, elma, limon vb. suyu.
s. 2a/08, 4b/09, 8a/08, 14a/09, 19b/01, 41a/09, 46a/06, 48b/05, 49b/06, 67a/08, 67b/01, 68b/09, 69a/03, 70a/02, 70b/04, 74b/02, 74b/03, 74b/04, 74b/04, 75a/05, 78a/03, 81a/05, 81b/06, 86b/01, 94b/01, 97a/05, 101a/07, 104a/09, 113a/04, 121b/09, 128b/07, 132a/04, 141a/01, 178b/06, 178b/07, 179a/09, 185b/02 [37]
eşräs-ı s. 179a/09
ihrāk olmuş s. cökelegi 178b/07
s. cökelegi 81b/06
süçiden olmuş s. 2a/08, 8a/08, 67b/01 [3]
s. + de 12a/03, 97a/08 [2]
s. + den 182b/03
s. + sini 46b/01, 46b/02 [2]
‘unşul s. 46b/01, 46b/02 [2]
s. + ye 19b/03, 20b/03 [2]
süçiden olmuş s. 20b/03
s. + yile 6a/09, 10b/09, 11a/01, 11b/07, 12b/01, 12b/02, 15a/02, 15a/05, 18b/08, 28b/01, 29a/05, 29b/01, 34a/04, 34b/09, 37b/09, 38b/08 [16]
süçiden olmuş s. 11b/07, 18b/08 [2]
verd bişmiş s. 38b/08
s. + yle 21b/04, 24a/06, 24b/09, 25b/06, 31a/06, 33b/01, 34a/07, 34b/05, 35a/03, 35b/07, 36a/02, 36a/03, 36a/04, 39a/04, 40a/05,

41a/04, 42b/09, 45a/03, 48b/06, 49a/07, 66b/05, 69b/06, 70a/08, 72a/03, 75a/02, 75a/08, 75b/01, 76b/06, 77a/01, 77a/04, 77a/08, 77b/02, 77b/04, 79a/06, 79a/07, 80a/03, 82a/04, 85a/02, 86b/03, 88b/06, 91b/03, 93a/06, 98a/02, 98a/06, 98b/04, 99a/01, 99a/06, 101b/04, 106a/07, 109a/05, 110a/06, 110b/05, 110b/06, 111a/08, 112b/04, 124a/09, 125b/03, 125b/08, 127b/01, 128b/03, 130b/02, 132a/05, 159a/05, 178b/05, 180a/03, 182a/08, 185a/07, 186a/07, 188b/01 [67]
muhrık s. 45a/03
şarb s. 66b/05
s. bişmiş şebile 35b/07
süçiden olmuş s. 21b/04, 130b/02 [2]
[= 129]
sirke (II) : Bit, tahtakurusu vb. asalak böceklerin yumurtası.
s. 91a/02
s. ‘iläcındadır 91a/02
[= 1]
sivilci : Sivilce.
s. + dür 68b/01
uşak s. 68b/01
[= 1]
sivrer- : Sivrilmek.
s.-ür 173a/02
[= 1]
sivri : Sivri.
s. 68b/02, 172b/09, 173a/04 [3]
s. olur 68b/02, 173a/04 [2]
[= 3]
sivril- : Sivrilmek.
s.-medür 166a/04
s.-miş + (2) 167b/08

- s. nesne 167b/08
[= 2]
- sivüri** : Bkz. sivri.
s. 93a/02
s. olur 93a/02
[= 1]
- şoğan** : Soğan; (*Allium cepa*). Krş başal.
ş. 48b/07, 51a/01, 51a/09, 83a/04,
89b/09, 181b/08, 185a/01 [7]
ağ ş. 51a/09
ş. ‘aşāresini 51a/01
ş. kabını 51a/09
ş. şuyıyıla 48b/07, 83a/04 [2]
s. + ı + (1) 120a/08
nergis ş. 120a/08
s. + ıla 49a/08, 58a/06, 90b/09 [3]
dögülmiş ş. 90b/09
[= 11]
- şoğulcan** : Solucan, tenya.
s. 7a/08, 49a/05 [2]
ş. çıkarur devālar 49a/05
[= 2]
- şoğulmcan** : Bkz. soğulcan.
s. 9b/06
[= 1]
- şok-** : Sokmak.
ş.-a 59a/07, 172a/07 [2]
ş.-alar 3b/09, 8b/04, 10a/04, 10a/07,
10b/03, 12a/06, 13a/06, 14a/03, 19a/05, 20b/01,
20b/04, 20b/08, 24b/08, 25a/04, 58b/06,
58b/07, 59a/05, 65b/09, 123a/07, 133a/02,
134a/07, 137a/03, 158a/02, 184a/08 [24]
düdük ş. 184a/08
kalaydan olmuş düdük ş. 65b/09
mīl ş. 123a/07
- şunnāre ş. 133a/02
ş.-duğdan 134b/03
ş.-mağıla 151a/06
ş.-mağ 19b/03, 110b/07, 110b/08,
187b/05 [4]
örümcek ş. ‘ilācı 187b/05
ş.-salar 135a/03
mīl ş. 135a/03
ş.-ub 14a/01, 122b/04 [2]
kāmış ş. 14a/01
[= 35]
- şol** : Vücutta kalbin bulunduğu tarafda olan, sağ
karşıt.
s. 152a/02, 152a/02, 158a/02 [3]
ş. elden 152a/02
ş elüñ barmaqlarını 158a/02
ş yanda 152a/02
s. + ma 166b/02, 173b/04 [2]
[= 5]
- şonj** : Son, sonra.
s. + ında 73a/04
[= 1]
- şonra** : Sonra.
s. 2a/04, 5a/07, 8b/01, 10a/07, 12a/06,
14b/07, 15b/08, 18a/06, 21a/08, 22b/05,
22b/09, 23a/01, 29a/02, 32b/01, 32b/05, 39a/03,
39a/04, 47b/05, 49a/09, 54a/05, 57b/03, 59b/02,
64b/07, 66a/01, 66a/01, 67b/06, 70a/07, 71b/01,
71b/04, 71b/05, 72a/07, 72a/09, 72b/03,
72b/05, 73a/06, 73b/05, 76a/09, 77b/07, 78a/06,
79b/09, 81a/01, 81a/02, 82a/04, 84b/03, 85b/04,
88a/03, 90a/07, 93a/04, 93a/05, 94b/05, 95a/07,
100b/08, 101b/02, 106a/07, 106b/04, 110a/09,
112b/06, 113b/04, 116a/03, 119b/04, 120b/04,
123a/09, 123b/02, 124a/01, 128b/08, 134b/03,

135a/06, 137a/08, 140b/02, 142b/01, 143b/09,
144b/03, 145b/02, 148b/07, 149a/05, 150a/04,
151b/02, 152b/02, 156a/01, 158b/05, 160b/01,
165b/01, 165b/06, 166b/06, 170a/04, 174a/06,
176b/02, 176b/04, 178a/06, 178b/03, 179a/05,
179a/08, 180a/07, 181a/09, 181b/01, 181b/01,
181b/01, 181b/02, 181b/02, 181b/05, 183b/07,
183b/09, 185a/02 [103]

andan ş. 8b/01, 12a/06, 29a/02,
32b/05, 59b/02, 67b/06, 70a/07, 71b/04,
72b/03, 85b/04, 93a/05, 116a/03, 119b/04,
123a/09, 123b/02, 128b/08, 140b/02, 143b/09,
144b/03, 145b/02, 148b/07, 152b/02, 156a/01,
158b/05, 165b/01, 165b/06, 166b/06, 174a/06,
178a/06, 178b/03, 179a/05, 179a/08, 183b/09,
185a/02 [34]

[= 103]

şor- : Emmek.

ş.-alar 14a/01, 56a/09, 187b/06 [3]

ş.-mağ 180a/02

ş.-mayıla 45b/05

[= 5]

şovu- : Soğumak.

s.-mış + (2) 165b/03

ş. kırūīye 165b/03

[= 1]

şovuk : Soğuk.

ş. 22a/06, 49a/01, 77b/01, 80b/09,
80b/09, 81a/02, 94a/08, 94b/05, 96a/07, 96a/09,
100a/07, 110b/08, 122a/01, 122a/02, 138a/03,
139a/02, 150a/05, 150a/09, 150b/02 [19]

ş. aldılarsa 150a/09

ş. aldurmağdur 150a/05

ş. edüb 96a/07

ş. nesnelere 100a/07

ş. nesnelere 96a/09

ş. olduğundan 122a/02

ş. şu 49a/01, 138a/03 [2]

ş. şulara 80b/09

ş. şuya 110b/08

ş. şuyıla 22a/06, 138a/03 [2]

ş. tabī'atlu nesnelere 150b/02

ş. tabī'atlu otlar 139a/02

ş. yerde 80b/09

ş. + dan 132a/08, 150a/01, 183b/04 [3]

ş. + ina + (sovuğ.ina) 49a/03

kar ş. 49a/03

[= 23]

şovut- : Soğutmak.

s.-alar + (sovud-alar) 132a/06

[= 1]

şoy- : Soymak.

ş.-alar 107a/04

[= 1]

şoyul- : Bkz. soyul-.

s.-mağ 75a/08

deri ş. 75a/08

s.-sa 138a/09

[= 2]

şoyul- : Soyulmak.

ş.-duğı 137b/02

ş. vaqt 137b/02

ş.-mağ 38b/06

şamak ş. 'ilācın 38b/06

ş.-masınıñ 74a/03, 74a/08

deri ş. sebebi 74a/08

deriniñ kebek gibi ş. 'ilācın 74a/03

ş.-mış + (2) 120a/09

ş. kurbaga 120a/09

[= 5]

sögüt : Sögüt ağacı; (*Salix*).

s. 4a/04, 66b/06, 113a/09, 118a/01 [4]

s. yağı 4a/04

s. yaprağı 118a/01

s. yaprağı üzerinde 113a/09

yaş ş. yaprağı 'aşāresiyile 66b/06

[= 4]

söyün- : Bkz. söyün-.

s.-ür 97b/05

[= 1]

söyle- : Söylemek.

s.-meden + (1) 152b/09

söz s. 152b/09

[= 1]

söyün- : Sönmek.

s.-medük 29a/03

kirec s. 29a/03

s.-miş + (1) 25a/01, 34b/09, 45a/03 [3]

s.-miş + (2) 125b/01, 126a/03, 130b/01

[3]

s. kirec 125b/01, 126a/03, 130b/01

[3]

[= 7]

söz : Söz.

s. 152b/09

s. söylemeden 152b/09

[= 1]

şu : Su. Krş. mā'.

ş. 4b/08, 7b/06, 13b/03, 13b/04, 13b/06, 13b/08, 13b/08, 13b/08, 17a/07, 19b/08, 23a/03, 23b/02, 25a/04, 36b/05, 37b/03, 47a/07, 48a/01, 49a/01, 54b/03, 57b/04, 57b/06, 58a/06, 58b/01, 59a/01, 62a/09, 63a/06, 63a/07, 71b/06, 77b/01, 84a/07, 85a/09, 89b/01, 89b/02, 92a/05, 96b/09, 97a/04, 98a/06, 98b/02,

101a/05, 101b/01, 101b/09, 106a/04, 121b/01, 121b/06, 123a/07, 124a/03, 128b/07, 129b/07, 129b/09, 135a/01, 136a/08, 137a/02, 137b/07, 138a/03, 141a/01, 145b/09, 184a/07, 184a/07, 184a/09, 184b/01 [63]

afsentīn bişmiş ş. 4b/08

bezr-i mürr bişmiş ş. 36b/05

bişmiş şu 57b/06

buzlu ş. 25a/04

cevzü's-servi bişmiş ş. 63a/06

ḥubbāzī bişmiş ş. 58a/06

issi ş. 71b/06, 121b/01, 137a/02,

141a/01, 145b/09 [5]

issi ş. buḥārına 7b/06

kebre kavunı bişmiş ş. 54b/03

rāyihlū ş. 19b/08

şaru ş. 17a/07, 23a/03, 58b/01,

59a/01, 62a/09, 121b/06, 123a/07, 124a/03, 135a/01 [9]

şovuk ş. 49a/01, 77b/01, 138a/03

[3]

tatlu ş. yengeci bişmiş şu 89b/01

uşak bişmiş ş. icine 57b/04

yaş ḥarnüb-ı nebṯī bişmiş ş. 63a/07

ş. + da 45b/06, 182b/07, 188b/08 [3]

issi ş. 188b/08

tatlu ş. olur yengeci 182b/07

ş. + dan 21a/05, 92b/03, 98b/01,

181a/08, 181a/09, 181b/03, 181b/05, 182b/06, 182b/06, 184a/06, 184b/05 [11]

ş. + dur 63b/05, 111a/05 [2]

şaru ş. 111a/05

ş. + lar 34b/02

şaru ş. 34b/02

ş. + lara 80b/09

şovuk ş. 80b/09
ş. + lardan 54b/02
ş. + ların 11a/06
ş. + laruñ 6a/05
mülaṭṭıf ş. buḥārına6a/05
ş. + ya 47b/08, 48a/01, 60a/09, 68b/03,
80b/03, 91a/01, 110b/08, 136b/02, 136b/03,
136b/08, 137a/03, 137b/07, 138a/04, 176b/05

[14]

buzlı ş. 137a/03
buzlu ş. 138a/04
et yunmuş ş. 68b/03
ḥubbāzī bişmiş ş. 60a/09
ılāḥana bişmiş ş. 91a/01
ılıcağ ş. 176b/05
issi ş. 80b/03
şovuk ş. 110b/08
ş. + yı + (1) 2a/06, 2a/07, 5a/03, 5a/05,
5b/01, 7a/03, 7a/04, 7a/05, 14a/07, 14a/07,
18a/02, 18a/03, 18a/03, 19b/01, 24a/01, 24a/03,
25a/07, 26b/09, 26b/09, 28a/08, 32b/07,
33b/01, 33b/04, 36a/07, 36a/07, 36a/08, 37b/08,
54a/07, 54b/02, 54b/02, 54b/03, 55a/08,
55b/01, 55b/06, 60b/07, 61b/05, 68a/09,
78a/02, 78a/02, 79a/06, 79a/06, 80b/01, 86a/08,
86a/08, 86b/01, 86b/01, 86b/05, 87a/01,
87b/09, 88a/02, 94b/01, 94b/02, 94b/03,
94b/07, 95a/09, 95b/01, 95b/02, 96a/06, 96a/08,
96a/08, 96a/09, 96b/01, 96b/01, 96b/01, 97a/05,
99b/02, 100a/09, 100b/01, 101a/07, 101a/08,
95b/02, 103a/09, 103a/09, 105b/05, 112b/02,
113a/04, 113a/06, 117a/02, 122a/01, 126a/01,
127a/05, 131b/04, 136b/01, 137a/04, 137a/05,
141a/02 [86]

‘aşāe’r-rā‘ī ş. 24a/03

[3]

bögirtlen yaprağı ş. 28a/08
deñiz ş. 127a/05
ebhel ş. 103a/09
ekşi enār ş. 26b/09
ekşi nār ş. 78a/02, 96a/08, 112b/02
enār kabı ş. 87b/09, 88a/02 [2]
enār ş. 100a/09
et ş. 68a/09
fūdenc-i nehrī ş. 14a/07
gendene ş. 55a/08
gök yaş keci boynuzı ş. 54a/07
gül ağacı küli ş. 137a/05
gül ş. 18a/02, 19b/01, 32b/07,
79a/06, 94b/01, 97a/05, 100b/01, 101a/08,
113a/04, 113a/06, 117a/02, 122a/01, 131b/04,
141a/02

ḥaṅtal yaprağınuñ ş. 5b/01
ḥarnüb ş. 54b/02
ḥayyü’l-‘ālem ş. 18a/03, 96b/01 [2]
hindebā ş. 36a/07
hindibā ş. 96a/09
hindübā ş. 78a/02
‘inebü’ş-şā‘leb ş. 2a/07, 7a/03,
33b/01, 36a/07, 61b/05, 136b/01 [6]

it üzümü ş. 96b/01
kākünc ş. 95b/01
qar ş. 33b/04
kerefüs ş. 79a/06, 80b/01, 87a/01
[3]

qınā-yı berrī ş. 86a/08
qoruğ ş. 26b/09, 37b/08 [2]
leblāb ş. 7a/05
lisānü’l-ḥamel ş. 24a/01
mārül ş. 2a/06

mersin ş. 25a/07, 101a/07 [2]
merzencüş ş. 86b/01
nār qabı ş. 54b/02
pazu ş. 60b/07, 94b/07, 99b/02,
105b/05, 126a/01 [5]
semiz otı ş. 18a/03, 36a/08, 94b/02,
96a/06, 96b/01 [5]
semüz otı ş. 95b/02
serv ş. 95b/02
sezāb ş. 86a/08
şibit ş. 54b/03
şih ş. 14a/07
taşlu enār ş. 80b/01
taşlu nār ş. 94b/03
taşfā ş. 103a/09
temürhindī ş. 96a/08
turb ş. 5a/03, 5a/05
yaş kişnic ş. 7a/04, 95a/09 [2]
zerdec ş. 80b/01
zeytün ş. 137a/04
ş. + y1 + (2) 14a/05, 184a/09
ş. + yıla 9b/01, 16a/02, 22a/06, 28b/04,
30a/06, 30a/08, 36b/03, 36b/07, 37a/05, 39a/03,
47b/07, 48a/07, 49b/02, 58b/07, 67a/09,
67b/03, 70b/03, 70b/06, 71a/01, 71a/04, 76a/09,
76b/04, 77a/09, 78a/05, 78b/08, 81a/02, 81a/03,
82a/05, 87a/04, 89a/07, 91b/04, 93a/05, 98a/03,
101b/05, 101b/08, 106a/06, 106a/06, 113a/02,
124b/06, 159b/08, 176b/01, 180b/09, 181a/01,
183b/02, 183b/03, 185b/02, 188a/02 [47]
bezr-i ketān lu‘ābı bişmiş ş. 30a/06
encir bişmiş ş. 36b/03, 37a/05 [2]
ılıcaq ş. 9b/01, 159b/08, 176b/01
[3]

issi ş. 16a/02, 39a/03, 47b/07,
48a/07, 67b/03, 70b/03, 70b/06, 76a/09,
76b/04, 77a/09, 78b/08, 81a/02, 82a/05, 89a/07,
91b/04, 93a/05, 183b/03, 188a/02 [18]
qabaq varağı bişmiş ş. 71a/04
māzū bişmiş ş. 28b/04
mercimek bişmiş ş. 36b/07
selcem bişmiş ş. 181a/01
şovuş s. 22a/06, 81a/03 [2]
türmis bişmiş ş. 180b/09
zeytün yaprağı bişmiş ş. 30a/08
ş. + yın 14a/08, 14a/08, 14a/09,
23b/01, 24a/08, 97a/03, 113a/04, 117a/05,
121b/08, 121b/08, 137b/08 [11]
afsentin ş. 14a/09
ekşi enār ş. 117a/05
ekşi nār ş. 121b/08
ışlanmış nohūz ş. 137b/08
kebre yabrağı ş. 14a/08
nār ş. 113a/04
semiz otı ş. 121b/08
şeftālū yaprağı ş. 14a/08
taşlu enār ş. 23b/01
ş. + yına 11a/03, 11a/03, 11a/04,
17b/08, 17b/08, 54b/09, 61b/03, 94b/01,
159a/05 [9]
‘aşāe’r-rā‘ī ş. 11a/03
gül ş. 17b/08, 159a/05 [2]
hayyū’l-‘ālem ş. 17b/08
qar ş. batmış eski 94b/01
lisānū’l-ḥamel ş. 11a/03
semiz otı ş. 11a/04
ş. + yında 11a/08, 177b/05 [2]
gendene ş. 11a/08
üzüm ş. 177b/05

- ş. + yından 17a/04
 ḥaṭmī yaprağı ş. 17a/04
 ş. + yını 17b/06, 21a/02 [2]
 ḥayyü'l-‘ālem ş. 17b/06
 ş. + yıyla 8b/02, 9a/03, 10b/07, 10b/08, 10b/08, 16a/08, 17b/07, 23b/04, 24a/06, 24b/02, 25a/03, 25a/07, 26b/03, 27a/03, 27a/04, 27b/02, 27b/02, 30a/01, 30a/02, 33a/07, 33a/08, 33a/08, 33a/08, 33a/09, 33b/02, 33b/06, 36a/01, 36a/09, 36b/04, 44a/03, 45b/09, 47a/02, 47a/02, 48b/07, 53b/05, 53b/06, 55a/05, 55b/05, 60a/07, 61b/04, 63a/01, 66b/02, 66b/05, 66b/09, 67a/02, 72a/04, 72b/08, 74a/01, 77b/05, 78a/09, 78b/04, 78b/04, 81a/06, 81a/06, 81a/06, 83a/04, 87b/09, 95b/01, 104b/03, 104b/04, 104b/04, 104b/05, 110a/07, 113a/08, 124b/05, 124b/05, 125a/04, 127a/04, 127a/05, 136b/04, 136b/05, 138a/06, 144a/07, 144a/08, 144a/08, 144a/09, 180b/07, 180b/07, 180b/08, 181a/02, 183a/03 [81]
 anzarūt ş. 53b/06
 ‘aşāe’r-rā‘ī ş. 10b/07
 ayva ş. 47a/02, 81a/06 [2]
 bağ cubuğı eliniğ ş. 45b/09
 baqlatü'l-ḥamkâ ş. 183a/03
 benc ş. 25a/03, 60a/07, 181a/02 [3]
 böğürtlen yaprağı ş. 33a/08
 deñiz ş. 16a/08, 78b/04, 124b/05, 180b/07 [4]
 ekşi enār ş. 27a/04
 enārın ş. 27b/02
 encir ş. 72a/04
 gendene ş. 55b/05
 gül ş. 17b/07, 25a/07, 33a/08, 36a/09, 47a/02, 125a/04, 127a/04, 138a/06, 144a/07, 144a/09 [10]
 ḥām ḥurmā ş. 24b/02
 ḥammām ş. 78b/04
 hendebā ş. 144a/08
 ḥıyār ş. 95b/01, 104b/04 [2]
 hindebā ş. 136b/04
 ḥulbe ş. 36b/04
 ‘inebü’s-ṣa‘leb ş. 30a/02, 61b/04, 104b/04, 144a/08 [4]
 issi deñiz ş. 78b/04
 kabağ ş. 104b/05
 kebek ş. 180b/07
 kişmiş ş. 78a/09
 kişnic ş. 30a/02, 110a/07, 113a/08 [3]
 koroğ ş. 27a/03, 33b/02 [2]
 kürrāş ş. 55a/05
 leblāb ş. 8b/02, 27b/02 [2]
 lisānū'l-ḥamel ş. 10b/08, 33a/07 [2]
 mersin ş. 24a/06, 33a/08 [2]
 mersin ş. 81a/06
 merzencüş ş. 9a/03
 na‘na‘ ş. 77b/05
 pazu ş. 66b/02, 66b/05, 66b/09, 180b/08 [4]
 şābūn ş. 127a/05
 semüz oti ş. 10b/07, 104b/03 [2]
 şoğan s. 48b/07, 83a/04 [2]
 şakāyıku’n-nu‘mān ş. 87b/09
 şeb ş. 63a/01, 124b/05 [2]
 toḥmekān ş. 33a/09
 üzüm cubuğı ş. 81a/06
 yaş kişnic ş. 72b/08, 136b/05 [2]

- yaş üzüm ş. 53b/05
yılğın yaprağı ş. 26b/03
[= 336]
- suʿāl** : < Ar. Öksürük.
s. 155b/05
s. + den 116b/05
[= 2]
- suʿd** : < Ar. topalak, kırkboğum bitkisi ve bun
dan elde edilen bir tür ilaç; (*Cyperus rotundus*).
Krş. fīlezeç, hūzaż, hūzuż, hūzaż.
s. 19a/02, 41a/01, 41a/05, 42a/09,
43b/01, 43b/02, 45a/07, 46a/09, 64b/02,
101b/06, 124b/06 [11]
[= 11]
- şudāʿ** : < Ar. Baş ağrısı.
ş. 5a/02, 112a/06 [2]
ş. + i + (3) 167a/02
ş. dāyim 167a/02
[= 3]
- şūf** : < Ar. 1. Üstünde yüne benzer
pamukçuklar bulunan bir bitki. 2. Yün. krş.
yüñ.
ş. 42a/03
göyünmiş ş. 42a/03
[= 1]
- şufr** : < Ar. Bakır, piriñç, tunç.
ş. 68b/08, 69a/02, 69b/09, 70a/08,
76b/05, 77a/03, 77b/07, 81a/04 [8]
ʿurūķ-ı ş. 68b/08, 69a/02, 69b/09,
70a/08, 76b/05, 77a/03, 77b/07, 81a/04 [8]
[= 8]
- şufre** : < Ar. Yarık. Krş. yarık, şakķ.
ş. + sine 90a/01
[= 1]
- şufur** : Bkz. şufr.
- ş. 124b/03, 128b/09 [2]
ʿurūķ-ı ş. 124b/03, 128b/09 [2]
[= 2]
- suk** : < Far. Emlec usaresi.
s. 41a/05
[= 1]
- şulb** : < Ar. Sert, katı, taş gibi olan.
ş. 9a/05, 22b/07, 23a/02, 37a/03,
102a/02, 102b/06, 103a/01, 103a/02 [8]
ş. olsa 9a/05
ş. olur 23a/02
verem-i ş. 37a/03, 102a/02,
102b/06, 103a/01 [3]
verem-i ş üzerine 103a/02
ş. + dan 37a/08
s. + dur 103b/02
verem-i ş. 103b/02
ş. + e 147a/05
ğışā-i ş. 147a/05
[= 11]
- şulu** : Sulu, sulanmış.
ş. 4a/05, 57a/03, 66b/01, 69b/04,
76a/05, 88b/04 [6]
tatlu ş. hāmmām 66b/01, 76a/05
[2]
tatlu ş. hāmmāma 4a/05, 57a/03,
69b/04, 88b/04 [4]
[= 6]
- sumāk** : < Ar. “şumak” Sumak ağacı ve
tohumu; (*Rhus coriaria*).
s. 10b/06, 25b/08, 27a/05, 29a/08,
29b/02, 33b/05, 35b/09, 36a/02, 36b/07,
43a/07, 43b/05, 45a/03, 45b/05, 49b/01,
99b/01, 113a/06 [16]
s. ʿaşāresi 10b/06

s. + ıla 25b/06, 26b/09, 28b/09, 33b/02,
34a/06 [5]

[= 21]

sumāklu : < Ar.-T. Sumaklı.

s. 50a/08

s. aş 50a/08

[= 1]

şunnāre : < ? Tıbbi bir alet.

ş. 133a/02

ş. + yile 40a/04

[= 2]

şūret : < Ar. 1. Biçim, görünüş. 2. Tarz, yol.

ş. + i + (1) 59a/05

yarmaşınuş ş. 59a/05

ş. + ince 28b/06

karha ş. 28b/06

[= 2]

sūrmcān : < Far. Sorıncan ağacı; (*Colchicum autumnale*).

s. 29a/06, 39b/08 [2]

s. terkibi 29a/06

s. + ıla 29a/02

[= 3]

sūsen : < Ar. Susam; (*Sesamum indicum*). Krş.
simsim.

s. 3b/06, 9a/03, 16b/03, 30a/04,
30b/09, 37a/09, 53b/09, 54b/01, 86a/03,
99b/05, 100b/03, 101b/05, 102b/03, 108a/03,
109a/02, 109a/07, 123b/09, 136a/04, 136a/06,
177b/01, 177b/02 [21]

aşl-ı s. 37a/09

s. köki 30a/04, 53b/09, 86a/03,

109a/02, 109a/07, 123b/09 [6]

s. küli 30b/09

s. yabrağı 101b/05

s. yağı 3b/06, 16b/03, 54b/01,
99b/05, 102b/03, 136a/06, 177b/01 [7]

s. yağı cökelegi 177b/02

s. yağıyla 9a/03, 136a/04 [2]

s. yağıyla olmuş kīrūṭīyile 108a/03

s. + ile 44b/04

duḥn-ı s. 44b/04

[= 22]

su'ū'l-kūniyye : < Ar. İshal vb. hastalık.

s. 92b/05

[= 1]

su'ūṭ : < Ar. Enfiye, buruna çekilmek suretiyle
alınan ilaçlara verilen genel ad.

s. 24a/03, 24a/05, 24b/03, 24b/07,
49b/05, 49b/06 [6]

s. edeler 24a/03, 24a/05, 24b/03,
24b/07, 49b/05, 49b/06 [6]

[= 6]

sūci : Şarap. Krş. şarāb.

s. 87b/04

s. cökelegi 87b/04

s. + den 2a/08, 8a/07, 11b/06, 18b/07,
20b/03, 21b/04, 67b/01, 130b/02 [8]

s. olmuş sirke 2a/08, 8a/07, 67b/01
[3]

s. olmuş sirkeye 20b/03

s. olmuş sirkeyile 11b/06, 18b/07

[2]

s. olmuş sirkeyle 21b/04, 130b/02

[2]

[= 9]

sūd : Süt; öz su.

s. 88b/04, 111a/04, 118b/01 [3]

ekşimiş s. 118b/01

s. kesigin 88b/04

s. renglü 111a/04
s. + i + (1) 6b/02, 6b/09, 8a/09, 28a/02,
28a/05, 37a/05, 37a/06, 40a/08, 40a/09, 76a/08,
79a/03, 82b/09, 131a/08, 187b/04, 187b/08 [15]
analarının s. 28a/02, 28a/05 [2]
‘avrat s. 37a/05
encir s. 40a/08
eşek s. 37a/06
hām encīr s. 187b/04
hass-ı berrīnū s. 187b/08
kız s. 6b/09, 8a/09 [2]
kız s. icinde 6b/02
koyun s. 76a/08, 79a/03 [2]
südligen s. 40a/09, 82b/09 [2]
südlügen s. 131a/08
s. + i + (2) 34a/07
s. + ile 7b/01, 8b/02, 17b/01, 39a/03,
48a/04 [5]
tāze s. 17b/01
s. + in 32a/03
deve s. 32a/03
s. + iyile 44a/09, 44b/01, 61a/05 [3]
‘avrat s. 44a/09
bādam s. 61a/05
eşek s. 44b/01
s. + üñ 7a/02
s. hayırlısı 7a/02
[= 29]
südde : <Ar. Peklik; mide dolgunluğu; çeşitli
organlarda görülen tutkunluk.
s. 4b/01, 11b/05, 12b/03, 12b/05,
13a/02, 13a/03, 13b/03 [7]
s. eden nesneyi 13a/02
s. sebebiyle 4b/01
s. zāyidātu 12b/05

s. + ye 4b/02
s. + yi + (2) 11b/04, 13b/01 [2]
kulağda olan s. 11b/04
[= 10]
südligen : Bkz. südlügen.
s. 40a/09, 82b/09 [2]
s. südi 40a/09, 82b/09 [2]
[= 2]
südlügen : <Far. Sütleğen otu; (*Euphorbia
peplis*). Bkz. ferfiyün, ferfeyün.
s. 131a/08
s. südi 131a/08
[= 1]
südük : Bkz. sidük.
s. + i + (südüg.i) + (1) 54b/05
‘arab devesi s. 54b/05
[= 1]
südüs : <Ar. Altıda bir.
s. 183b/01
s. cüz 183b/01
[= 1]
süfuf : <Ar. Toz haline getirilmiş ilaçlar.
s. 63b/01, 117b/07, 126a/02, 126a/04,
128a/03, 129a/02 [6]
s. édüb 117b/07, 126a/02, 126a/04
[3]
s. + lar 53a/06, 63a/09 [2]
ba‘zı s. 53a/06
mülāyim s. 63a/09
[= 8]
süker : Bkz. sükker.
s. 41a/01, 80a/02 [2]
s. + le 79a/03, 96a/08 [2]
[= 4]
sükker : <Far. Şeker.

- s. 41a/03, 45a/02, 78a/05 [3]
- s. + i + (3) 29b/06, 30a/07, 45b/08 [3]
- s. tabarзад 29b/06
- s. tabarзадıla 30a/07, 45b/08 [2]
- s. + ile 39a/03
- [= 7]
- sükut** : < Ar. Susma, sakinleşme.
- s. 23b/05, 70a/05 [2]
- s. edeler 23b/05
- s. olunursa 70a/05
- [= 2]
- sülük** : Sülük. Sülüklerden, tatlı sularda yaşayan, vücudunda yirmi iki sindirim kesesi olduğu için bir kezde ağırlığının sekiz katı kan emebilen, halk arasında bazı kan hastalıklarının tedavisinde yararlanmış hayvan.
- s. 48a/08, 49a/03, 49a/04, 49b/04, 70b/01, 82a/03, 100b/03 [7]
- bağazda s. yapışmanuñ 'ilācın
- 48a/08
- s. vuralar 100b/03
- s. vurmağ 70b/01
- s. + i + (sülüg.i) + (2) 49a/09
- [= 8]
- sünbül** : < Far. Sümbül; (*Hyacinthus orientalis*).
- s. 33b/09, 36a/03, 40b/08, 43a/09, 43b/05, 50b/01, 64b/01, 101b/07, 176a/06, 183b/01, 188a/04 [11]
- [= 11]
- sünük** : Kemik. Bkz. kemük, kemik.
- s. + e + (sünüg.e) 98a/08
- s. + i + (sünüg.i) + (2) 150b/04
- [= 2]
- sür-** : Sürmek.
- s.-e 143a/01, 170b/01 [2]
- s.-eler 31a/02, 33b/06, 34b/01, 35a/04, 36b/01, 36b/08, 37b/06, 37b/07, 38a/03, 39a/05, 39b/01, 39b/02, 39b/03, 39b/03, 40b/02, 42a/05, 43b/07, 45a/06, 45b/03, 51a/06, 51b/05, 65a/08, 82b/05, 90b/07, 97a/09, 109b/06, 114a/01, 115b/07, 122b/01, 122b/04 [30]
- s.-mek 30b/02, 30b/03, 39a/09, 46b/03, 70b/04 [5]
- s.-se 90a/02
- [= 38]
- sürin-** : İlaç sürünmek.
- s.-eler 88b/03
- [= 1]
- sürme** : Sürme.
- s. 113a/07
- isfahānī s. 113a/07
- [= 1]
- sürü** : Sürü, birlikte yaşayan hayvan topluluğu.
- s. + si 108b/05
- [= 1]
- süvri** : Bkz. sivri.
- s. 173a/01
- [= 1]
- süz-** : Süzmek.
- s.-eler 53a/01
- s.-üb 55b/01, 55b/06 [2]
- [= 3]
- Ş**
- şāb** : < Ar. Şap.
- ş. + ıla 100b/04

[= 1]
şādenec : <Far. “şādenec” Daha çok göz hastalıkları için hazırlanan edviyelerle kullanılan ve Hindistan’dan getirilen bir çeşit taş, kan taşı.

ş. + i + (3) 42a/03
ş. hindī 42a/03

[= 1]

şādinec : Bkz. şādenec.

ş. + i + (3) 62b/03
ş. mağsül 62b/03
ş. + le 62b/01
merhem-i ş. 62b/01

[= 2]

şāf : <Far. Fitol.

ş. 3b/08, 3b/09, 51a/05, 57a/06, 65a/06, 79b/03, 126b/06 [7]
ş. édeler 3b/09, 51a/05, 57a/06 [3]
ş. édine 65a/06
ş. édüb 79b/03
ş. + a 58b/05, 58b/06 [2]
banbuksuz ş. 58b/06
dögülmüş ş. 58b/05
ş. + i + (2) 21a/06, 58b/04, 58b/07 [3]
mezkür ş. 58b/04
ş. + i + (3) 6b/01, 6b/08, 7b/01, 10a/01, 10a/03, 10a/06, 10b/09, 18a/01, 29b/08, 62b/03, 69b/08, 94a/09, 95b/04 [13]
ş. ebyāz 7b/01
ş. māmīšā 6b/01, 6b/08, 10a/01, 10a/03, 10a/06, 10b/09, 18a/01, 29b/08, 62b/03, 69b/08, 94a/09, 95b/04 [12]
ş. + ıla 58b/03
‘ilāc étdükleri ş. 58b/03
ş. + lar 21a/05, 65b/02 [2]

müşhil ş. 65b/02

[= 28]

şahm : <Ar. Sebze ve meyvelerin etli kısımlarından elde edilen yağ; iç yağı.

ş. + i + (1) 2b/05

ş. + i + (3) 4b/04, 77b/05, 83a/03, 85a/05, 113a/06, 113b/07 [6]

ş. ‘arabī 113b/07

ş. hañtal 4b/04, 77b/05, 83a/03 [3]

ş. hañtalıla 85a/05

ş. rummān 113a/06

[= 7]

şahmü’l-hañtal : <Ar. Ebuçehil karpuzunun etli kısmı.

ş. 51a/04

[= 1]

şāhtere : <Far. Şahtere otu; (*Fumaria officinalis*).

ş. 87a/07

yaş ş. 87a/07

ş. + yi + (2) 87a/09, 87b/01 [2]

[= 3]

şāhterec : Bkz. şāhtere.

ş. 69a/09, 78a/07 [2]

[= 2]

şāfir : <Ar. Arpa; (*Hordeum vulgare*). Krş. arpa.

ş. 42b/01, 176a/07 [2]

ş. + ile 183a/03

mā³-i ş. 183a/03

[= 3]

şakāyiku’n-nu‘mān : <Ar. Gelincik çiçeği; (*Papaver rhoeas*).

ş. 87b/09

ş. şuyıyıla 87b/09

- [= 1]
- şakk** : <Ar. Yarık, çatlak. Krş. şufre, yarık ş. 154b/05, 161a/09 [2]
ş. olur 154b/05, 161a/09 [2]
- [= 2]
- şalgam** : <Far. Şalgam; (*Brassica rapa*). Krş. selcem.
ş. 90b/09
- [= 1]
- şām** : <Ar. 1. Şam. 2. Çam ağacı; (*Pinus*).
ş. 117b/09
ş. ağacı yaprağı 117b/09
- [= 1]
- şāmī** : <Ar. Şam'a ait, Şam'la ilgili.
ş. 98a/03
ş. ılāhāna 98a/03
- [= 1]
- şarāb** : <Ar. 1. Şarap. 2. Şurup. Krş. şerbet.
ş. 7b/05, 14b/03, 26a/06, 67a/03, 67a/05, 78b/06, 85a/09, 104a/06, 179b/01, 186b/09, 188b/09 [11]
eski ş. 7b/05, 186b/09 [2]
rakīk ş. 104a/06
ş. cökelegi 67a/05, 179b/01 [2]
ş. cökelegiyile 78b/06
ş. + a 9b/07, 20b/08, 65b/08, 165b/04 [4]
kābız ş. 165b/04
kābız ş. batmış yün 65b/08
tatlu ş. 9b/07
ş. + da 109a/03, 181a/01 [2]
ş. + dan 94b/04
ş. + ı (1) 33b/04, 100a/09, 112b/04, 112b/05 [4]
ekşi alma ş. 100a/09, 112b/05 [2]
- koruk ş. 33b/04, 112b/04 [2]
ş. + ı (3) 50a/08, 61a/03, 61a/03, 85a/04, 98b/03, 99a/04, 99a/05, 117a/05, 176a/09, 178a/05, 179b/06 [11]
ş. benefşe 61a/03
ş. enār 98b/03, 99a/05 [2]
ş. kābız 176a/09
ş. nīlūfer 61a/03
ş. şandal 117a/05
ş. sefercel 50a/08
ş. 'unnāb 99a/04, 179b/06 [2]
ş. uşūl 85a/04, 178a/05 [2]
ş. + ıla 10a/02, 26a/08, 53a/09, 90b/08, 95b/06, 100b/04, 106a/06, 116a/06, 116b/08, 125a/03, 133a/04, 149b/03, 185a/09, 186b/01, 188a/02, 188a/08, 188b/01 [17]
eski ş. 188a/08
issi olmuş ş. 116a/06
kābız ş. 26a/08, 133a/04 [2]
kara ş. 116b/08
ş. + lardur 4a/02
ş. + larun 113b/06
eski ş. birisiyle 113b/06
[= 52]
- şaytarac** : <Ar. Serkile otu ve bu otun kökünden elde edilen bir ilaç; (*Plumbago zeylanica*).
ş. 85b/06, 86b/02, 86b/09, 87a/03, 88b/06 [5]
ş. + ı (3) 84b/08
ş. hindī 84b/08
[= 6]
- şeb** : Bkz. şāb.
ş. 19a/02, 29a/07, 30b/08, 32a/04, 33b/04, 34b/06, 35a/02, 35b/08, 43a/03, 43a/06,

43b/02, 45b/02, 46a/06, 57b/04, 63a/01, 63a/05,
63b/02, 75a/01, 79b/01, 87b/04, 117b/06,
124a/07, 124b/02, 124b/05, 126a/02, 126b/07,
127a/01, 176a/05 [28]

ķavrulmıř ř. 79b/01

ř. şuyıyıla 63a/01, 124b/05 [2]

ř. + i + (2) 10a/08, 24b/03 [2]

ř. + i + (3) 34b/09, 87b/07 [2]

ř. esved 87b/07

ř. muħriķ 34b/09

ř. + ile 30b/01, 35b/07, 78b/07 [3]

sirkeyle bişmiş ř. 35b/07

[= 35]

řebāk : İķinde keçi boynuzu bişmiş su.

ř. 63a/07

mā³-i ř. 63a/07

[= 1]

şebet : Bkz. şibt.

ř. + i + (2) 44b/07

[= 1]

řebīh : <Far. Benzeyen.

ř. 68a/06

encīr cekirdegine ř. dāneler 68a/06

[= 1]

řecerū'd-dulb : <Ar.-Far. Ćınar aęacı.

ř. 187b/09

varaķ-ı ř. 187b/09

[= 1]

ředīd : <Ar. Bela, mūsibet, bŷyŷk sıkıntı.

ř. 186a/03

vaca^c-ı ř. 186a/03

[= 1]

řeftālŷ : <Far. şeftali; (*Persica vulgaris*).

ř. 14a/07, 44a/03 [2]

ř. yabrağı şuyın 14a/07

ř. yaprağın 44a/03

ř. + yı + (2) 36a/09

yaş ř. 36a/09

[= 3]

řehādet : <Ar. İşaret, iz.

ř. 152a/01

ř. barmağı 152a/01

[= 1]

şehdiye : <Ar. Gŷmeę balı. Krş. gŷmec.

ř. 68a/01, 68a/09 [2]

ķurŷh-ı ř. 68a/01

[= 2]

şeker : Bkz. sŷkker.

ř. 112b/02

ř. + le 94b/03, 121b/07 [2]

[= 3]

şekker : Bkz. sŷkker.

ř. + le 89b/02

[= 1]

şekil : Bkz. şekl.

ř. 163a/01

ř. ŷzerine 163a/01

[= 1]

şekk : <Ar. řŷphe.

ř. 38a/09, 164b/05 [2]

[= 2]

şekl : <Ar. şekl, biçim.

ř. + inde 145b/04

Ćuzvuŷ ř. 145b/04

ř. + ini 133b/03, 151b/06, 152a/05,

169a/09 [4]

Ćeęenŷŷ ř. 152a/05

Ćuzvuŷ ř. 133b/03, 169a/09 [2]

[= 5]

şem^c : <Ar. Mum. Krş. mŷm.

ş. 53b/02, 109b/08, 131b/07, 132a/03,
136a/07, 137b/05 [6]

[= 6]

şerā : <Far. Kurdeşen. Krş. kurdeşeni, haşaf,
nebātü'l-leyyin.

ş. 79b/04, 79b/06 [2]

[= 2]

şerbet : <Ar. Şurup. Krş. şarāb.

ş. 186b/07

mıqdār-ı ş. 186b/07

ş. + i + (1) 4b/05, 85b/02 [2]

ş. + ler 50a/07, 50b/05 [2]

[= 5]

şerīf : <Ar. Şerefli, mübarek, kutsal.

ş. 161a/08

ş. kemükdür 161a/08

ş. + e 126a/06, 165a/02 [2]

ʿuzv-ı ş. 126a/06, 165a/02 [2]

ş. + i + (2) 142a/01

ʿuzv-ı ş. 142a/01

ş. + üñ 135a/09

ʿuzv-ı ş. üzerinde 135a/09

[= 5]

şerr : <Ar. Kötülük, fenalık.

ş. + i + (1) 23a/06

[= 1]

şeryān : Bkz. şiryān.

ş. 132b/05, 132b/08, 133a/01 [3]

delinen ş. 132b/08

ş. tamarını 132b/05

ş. + da 132b/07

[= 4]

şevherse : <Ar. “herīse” Keşkek yemeği.

ş. 176b/07

[= 1]

şevnīz : Bkz. şünīz.

ş. 41a/06, 53a/07, 55a/04, 84b/09,

184a/02, 188a/03, 188b/07 [7]

ş. + ile 49b/06

[= 8]

şıkk : <Ar. İkiye bölünmüş parçalardan her
biri.

ş. 54b/04

[= 1]

şibit : Bkz. şibt.

ş. 3b/05, 8b/08, 9a/01, 16b/04, 54b/03,

94b/08 [6]

ş. şuyı 54b/03

ş. yağı 3b/05, 8b/08, 16b/04 [3]

[= 6]

şibt : <Far. Çördük otu; (*Echinophora
tenuifolia*).

ş. + i + (3) 185a/09

ş. muhrık 185a/09

[= 1]

şibyār : ?

ş. 4b/03

ħabb-ı ş. 4b/03

[= 1]

şifā : <Ar. İyileşme, sağalma.

ş. 32b/02, 64b/09 [2]

ş. ola 32b/02, 64b/09 [2]

ş. + y1 + (3) 107a/09

ş. küllī 107a/09

[= 3]

şih : <Far. “şih” Pire yavşanı, sarı yavşan otu;
(*Artemisia*). Krş. afsentīn, bellüt.

ş. 49a/06

[= 1]

şih : Bkz. şih.

- ş. 14a/07
 ş. şuyı 14a/07
 [=2]
- şikāk** : <Ar. Çatlama, el-ayak çatlaması.
 ş. 50a/06, 59b/08, 62a/01 [3]
 ş. eleminüñ ‘ilâcın 59b/08
 ş. olmaya 50a/06
 ş. + dan 62b/08
 ş. + ıla 61a/01, 61b/07 [2]
 ş. + uñ 62a/03
 ş. üzerine 62a/03
 [=7]
- şire** : <Far. Şıra, usare, süt. Krş. ‘uşäre,
 şıkındu.
 ş. + si 89b/03
 üzüm ş. 89b/03
 ş. + siyle 80a/04
 acı bādām ş. 80a/04
 [=2]
- şirec** : <Far. Şırlıgan yağı, susam yağı. Krş.
 şırlıgan, şırğan.
 ş. 55a/09
 [=1]
- şırğan** : Bkz. şırlıgan.
 ş. 2b/04, 51b/05, 70b/09, 89b/03,
 99b/01, 109b/03, 110b/07, 125b/02, 176a/09,
 179b/01 [10]
 ş. icinde 51b/05
 ş. yağı 2b/04, 99b/01, 125b/02,
 179b/01 [4]
 ş. yağın 110b/07
 ş. yağımı 70b/09
 ş. yağıyla 109b/03
 taze ş. yağıyla 89b/03
 [=10]
- şırlıgan** : <Far. “şırlūgan” Şırlağan, susam
 yağı. Krş. şırec, şürec.
 ş. 3b/01
 ş. icinde 3b/01
 [=1]
- şiryān** : <Ar. Atardamar.
 ş. 133b/08
 ş. tamarından 133b/08
 [=1]
- şiş** : Şiş, ur.
 ş. 116a/06
 ş. + e 92a/01
 [=2]
- şiş-** : Şişmek.
 ş.-di 38a/03
 ş.-e 37b/04, 128b/08 [2]
 ş.-en 38a/07
 dili ş. kişi 38a/07
 ş.-er 93a/09, 173a/09 [2]
 ş.-meden + (2) 34a/08
 diş eti ş. 34a/08
 ş.-mek 32b/03, 93b/09, 180b/06 [3]
 tuṭaḫ ş. ‘ilâcın 32b/03
 ş.-mekdür 160a/07
 ş.-memekdür 160a/09
 ş.-menüñ 33a/03, 36a/05, 180b/04 [3]
 barmaqlar ş. 180b/04
 dil ş. ‘ilâcın 36a/05
 diş eti ş. 33a/03
 ş.-miş + (2) 166a/05
 ş.-se 17b/05, 116a/05 [2]
 ş.-üb 89a/01, 90b/05 [2]
 [=20]
- şişe** : <Far. Şişe.
 ş. 15b/09, 100b/03, 156b/08 [3]

ş. çekeler 100b/03

ş. çekeler 156b/08

[= 3]

şol : Şu. Krş. şu.

ş. 3b/01, 3b/07, 4b/02, 8b/04, 10a/04,
14b/03, 20a/07, 20b/09, 21b/09, 23a/09,
24b/04, 30b/04, 34b/08, 37a/08, 40b/09,
45a/01, 47b/06, 48b/09, 49b/07, 53a/09,
54b/06, 55a/08, 62b/02, 63b/01, 63b/05,
65a/06, 66b/03, 68a/03, 68b/02, 69a/04, 69b/07,
70a/09, 72b/05, 78b/09, 80b/08, 81b/04,
82b/01, 85a/09, 86b/02, 87a/02, 98b/07,
102b/06, 103a/02, 104b/01, 105b/05, 105b/05,
108a/02, 118b/05, 122a/06, 123a/05, 124a/02,
124a/06, 124a/08, 124b/06, 125a/02, 125a/05,
125a/05, 125a/09, 126b/06, 127b/06, 128a/03,
128a/05, 128a/06, 128b/02, 128b/05, 129a/02,
134a/02, 134a/08, 145b/03, 153b/01, 165b/03,
176a/01, 177a/01, 177a/02, 177a/04, 177a/06,
177a/09, 185a/08, 185b/03, 185b/04, 186b/04,
187a/01 [82]

[= 82]

şörvâ : <Far. Çorba.

ş. + lar 80a/02, 153a/01 [2]

koruklı ş. 80a/02

[= 2]

şorvâ : Bkz. şorvâ.

ş. + sı 100b/02

mercimek ş. 100b/02

[= 1]

şöyle : Şöyle.

ş. 171a/02

[= 1]

şu : Şu. Krş. şol.

ş. + nlardandır 15b/06

ş. + nlarıuıla 8b/09

ş. + nuñla 43a/09

[= 3]

şuhûm : <Ar. “şuhûm” İçyağlar, donyağları.

ş. + ıla 64b/08

[= 1]

şüniz : <Far. Çörek otu; (*Semen Niggelle*).

Krş. cörek, çörek.

ş. 187a/03

[= 2]

şüniz : Bkz. şüniz.

ş. 48b/08

[= 1]

şürec : Bkz. şirec.

ş. 87b/03

[= 1]

T

tâ : <Far. Ta, bir şeye, bir yere doğru.

t. 13a/06, 14a/05, 57a/07, 59a/04,
59a/07, 60b/02, 98a/05, 99a/06, 99b/02,
105b/09, 106a/01, 109b/05, 109b/06, 110a/08,
111a/01, 112b/07, 114b/05, 115a/05, 115a/09,
116a/02, 119a/08, 129b/05, 132a/07, 135a/04,
138b/09, 139a/01, 140a/07, 144b/04, 145a/08,
152a/04, 155b/09, 156b/03, 157a/02, 158b/04,
159b/03, 162b/07, 162b/09, 169a/01, 171b/01,
175a/04, 177b/06 [41]

[= 41]

ta‘âm : <Ar. Yemek, yiyecek. Krş. yemek.

ţ. 157a/02, 157a/05 [2]

ţ. yedüreler 157a/02

ţ. yemege 157a/05

- t. +1+(2) 150a/06
[= 3]
- ṭabarzad** : <Far. 1. Halis şeker, nebat şeker, nöbet şeker, teberzed. 2. Beyaz ve şeffaf tuz, kaya tuzu.
t. 29b/06
sükkar-i ṭ. 29b/06
t. + ıla 30a/07, 45b/08 [2]
sükkar-i ṭ. 30a/07, 45b/08 [2]
[= 3]
- ṭābīf** : <Ar. Arkası sıra giden, uyan.
t. 62a/01
t. olsa 62a/01
[= 1]
- ṭābīfat** : <Ar. Mizaç özelliği, yaratılış, huy, karakter. Krş. mizāc.
t. 135b/07, 135b/09 [2]
ṭ. çıkarur edviyeyile 135b/09
t. +1+(2) 18a/04, 112a/05, 113b/04, 144a/05 [4]
t. + ıla 135b/06
[= 7]
- ṭābīfatlu** : Herhangi bir mizaçta olan.
t. 6a/06, 139a/03, 150b/02 [3]
issi ṭ. yağlar 6a/06
şovuk ṭ. nesnelere 150b/02
şovuk ṭ. otlar 139a/03
[= 3]
- ṭābīb** : <Ar. Tabip, hekim.
t. 38a/05
[= 1]
- ṭācīl** : <Ar. Hızlandırma, çabuklaştırma, tezleştirme.
t. 175a/03
t. etmeyeler 175a/03
- [= 1]
- ṭācdīl** : <Ar. Değişiklik.
t. 23b/09, 61a/02, 125a/08 [3]
t. edeler 23b/09, 61a/02 [2]
t. etmektür 125a/08
[= 3]
- ṭafṣīl** : <Ar. Bir şeyi ayrıntılarıyla anlatma, açıklama.
t. + e 5b/03
[= 1]
- ṭağ** : <Far. Dağ. İyileştirmek için vücudun hastalıklı bölümüne kızgın bir araçla yapılan yanık.
t. 97b/08, 123a/02, 129a/07, 133a/07
[4]
t. edeler 123a/02
t. etmek 129a/07
[= 4]
- ṭağīl-** : Dağılmak.
t.-a 107b/06
t.-ınca 107b/05
t.-sa 95b/05
[= 3]
- ṭağīla-** : Dağlamak.
t.-yalar 104a/02
[= 1]
- ṭağīlan-** : Dağlanmak.
t.-miş + (2) 97a/01
[= 1]
- ṭağyīr** : <Ar. Başkalaştırma, değiştirme, bozma.
t. 172a/01, 172a/01 [2]
t. eder 172a/01, 172a/01 [2]
[= 2]

taḥīn : <Ar. Tahin, öğütülmüş susamın koyusıvı durumu.

t. + i + (3) 90a/05

ṭ. simsim 90a/05

[= 1]

tāḥīr : <Ar. “ṭāḥīr” Temiz, pak.

t. 16a/09, 166b/09, 167a/01 [3]

[= 3]

taḥlīl : <Ar. Halletmek, geçirmek, dağıtmak.

t. 32b/05, 34a/03, 94a/02, 95b/07, 95b/08, 96a/02, 102a/08, 102b/07, 176b/03, 177a/01, 180b/07 [11]

t. eder 102b/07, 176b/03 [2]

t. eder edviyeye 95b/07

t. olmasa 34a/03

t. olmaz 102a/08, 180b/07 [2]

t. olur 94a/02, 95b/08 [2]

t. olur devālarıla 32b/05

[= 11]

taḥta : <Far. “taḥta” Tahta.

t. 171a/09, 175b/01 [2]

t. arkaşı üzerine 171a/09

t. + ya 171a/07, 175b/02 [2]

[= 4]

taḥdīr : <Ar. Değer biçme.

t. + ce 14b/03

[= 1]

taḥviyet : <Ar. Kuvvetlendirme.

t. 6b/06, 40b/07, 100a/08, 117a/02, 149b/08, 177a/01, 177a/05 [7]

t. edeler 40b/07, 100a/08, 117a/02

[3]

t. eder 177a/01, 177a/05 [2]

t. edici 149b/08

t. etmekdür 6b/06

t. + i + (1) 165b/07, 165b/09 [2]

[= 9]

ṭal⁶ : <Ar. Polen.

t. 177a/08

[= 1]

ṭala- : Isırmak, dalamak.

ṭ.-duğı 181a/07, 181b/07 [2]

ṭ. kişi 181a/07

ṭ. vaḫt 181b/07

ṭ.-maḫ 181a/03

ḫuduz ṭ. ‘ilācın 181a/03

ṭ.-mıṣ + (2) 182b/05

ḫuduz ṭ. kişi 182b/05

ṭ.-sa 181a/05

ḫuduz ṭ.

ṭ.-yan 184a/05

ṭ. ḫuduz itin yağrın 184a/05

[= 6]

ṭalkıya : <Ar. Tırnak hastalıklarından biri.

Tırnak beyazlaşır, alçıya benzer.

ṭ. 178a/04

[= 1]

ṭamaḫ : Damak.

ṭ. 38b/06

ṭ. şoyulmaḫ ‘ilācın 38b/06

[= 1]

ṭamām : <Ar. Tamam, bütünüyle.

t. 9a/01, 38a/09, 48a/01, 90b/01, 93a/05, 97a/02, 112b/07, 113a/03, 123b/04, 138b/07, 143b/05, 149a/05, 149b/01, 173a/07, 174a/08 [15]

[= 15]

ṭamar : Damar.

ṭ. 106a/03, 107a/04, 110a/09, 179b/08

[4]

t. yarılmaktadır 179b/08
t. + a 119a/07
t. + da 115b/04
t. + ı + (2) 134a/02
t. + ından 33a/06, 49b/09, 49b/09,
70b/01, 104a/03, 133b/08 [6]
alın t. 70b/01
cihār-rek t. 33a/06
ekḫel t. 104a/03
māyizü'r-rükbe t. 49b/09
şāfin t. 49b/09
şiryān t. 133b/08
t. + ını 132b/05
şeryān t. 132b/05
t. + lar 79b/07, 103b/04 [2]
yeşil t. 103b/04
t. + lara 119b/06
t. + larda 132b/03
t. + ları + (1) 112a/08
boyun t. 112a/08
t. + ları + (2) 105b/09
t. + ların 116b/01
[= 21]

ṭamlat- : Damlatmak. Krş. ṭamzur-

t.-alar + (ṭamlad-alar) 8b/08, 9b/08,
11a/07, 11a/09, 12a/04, 14a/09, 14a/09, 14b/06,
15a/02, 113a/07 [10]
t.-sa 7b/02
[= 11]

ṭamzur- : Damlatmak. Krş. ṭamlat-

t.-acaklarla 8a/01
t.-alar 2a/07, 2a/09, 2b/02, 3a/04,
3b/05, 4b/09, 6a/06, 6b/01, 6b/02, 6b/09, 7b/04,
7b/07, 8a/08, 8a/09, 8b/06, 10a/02, 10b/07,
11b/07, 12b/02, 90b/01, 150b/01 [21]

t.-mak 3b/02, 5a/08, 12a/08, 24a/08 [4]
[= 26]

ṭar : Dar.

t. 21b/07, 114b/04, 138b/02 [3]

t. cizme 138b/02

t. olur 21b/07

t. olursa 114b/04

[= 3]

ṭaraf : < Ar. Yan, taraf.

t. 158a/01, 167b/01, 171b/08, 173a/01,
173a/04, 173a/04 [6]

aşağa t. oñurğaları 171b/08

aşağa t. oñurğasına 158a/01

cıkış t. ayağı 173a/01

ic t. 173a/04

muttaşıl olan t. 167b/01

taşra t. 173a/04

t. + a 115a/05, 119a/01, 133b/04,
140a/04, 140a/09, 140b/02, 140b/03, 141b/02,
150b/09, 168a/06, 168a/06, 169a/07, 172b/06,
173a/07, 174b/05 [15]

aşağa t. 115a/05, 140a/09, 169a/07

[3]

cuḫur t. 140b/02

ilerü t. 173a/07

yoḫaru t. 133b/04, 140a/04,

168a/06 [3]

yüksek olan t. 140b/03

t. + da 156a/03, 156a/04 [2]

aşağa t. 156a/04

yoḫaru t. 156a/03

t. + dan 10b/06, 118b/09, 119a/02,

152a/07, 171a/08, 171a/08, 173a/01, 173a/05

[8]

aşağa t. 171a/08

şahîh t. 173a/01, 173a/05 [2]
yakın olan t. 119a/02
yoķaru t. 171a/08
t. + dur 140a/05
şahîh t. 140a/05
t. + ı + (1) 139b/05, 139b/06, 140b/07,
148b/09, 149a/01, 153a/07, 154a/02, 154a/08,
154b/04, 154b/05, 161b/04, 161b/05, 169a/04,
169a/06 [12]
kalıñ t. 154b/05
kõbricek kemüginüñ t. 154a/02
kõbrucegüñ omuzdan t. 153a/07
kõbrucegüñ t. 154a/08
kuyruk t. 161b/04
õñ t. 161b/05
sarġunuñ iki t. 140b/07
yaġrın küreginiñ enli t. 154b/04
yaşşı t. 169a/06
t. + ı + (2) 14a/04, 152b/06 [2]
panbuķ olan t. 14a/04
t. + idur 172b/09
zekerüñ iki t. 172b/09
t. + ina 14a/02, 59b/03, 59b/04,
115b/03, 115b/03, 151a/02, 153a/08, 172b/09,
173b/05, 173b/09 [10]
bêz t. 172b/09
diz t. 173b/09
gõgsi t. 153a/08
ķavuķ t. 59b/03
kendü t. 173b/05
uyluġuñ ‘azlâ t. 59b/04
t. + ından 59a/09, 115a/07, 119a/02 [3]
gecdügi t. 119a/02
mîlûñ aşıġa t. 59a/09
yoķaru t. 115a/07

t. + ını 14a/03, 166a/05, 169a/05,
169b/02 [4]
el t. 169b/02
müdevver t. 169a/05
yoķaru t. 166a/05
t. + ınıñ 13b/04
ķulaķ t. üzerine 13b/04
t. + uñ 153b/04
şahîh t. omzı 153b/04
[= 68]
tarak : Tarak. El ve ayakta parmaklar ile bilek
arasındaki kemik parçası.
t. + ı + (taraġ.ı) + (1) 160a/01, 160b/09
[2]
el t. 160a/01
e. t. kemügi 160b/09
t. + ın + (taraġ.ın) 175b/05
ayak t. 175b/05
[= 3]
tarâşis : <Ar. kalkan diken, kolgan diken,
Hint ayvası; (*Aegle marmelos*).
t. 63a/06, 63b/06 [2]
[= 2]
tarâşis : Bkz. tarâşis.
t. 33b/05
[= 1]
tarfâ : <Ar. İlgin ağacı; (*Tamarix tetrandra*).
Krş. yılġın, germâzû.
t. 103a/08
t. şuyı 103a/08
[= 1]
tarılġan- : Kederlenmek, bunalmak, muztarip
olmak.
t.-mak 112b/08
[= 1]

tarīk : <Ar. Yol, usul.

‡. 123b/05, 148b/05, 152a/08 [3]

‡. + i + (1) 40a/04, 109b/03, 163a/04,
168b/01, 173b/03, 173b/07, 174b/06, 175a/07
[8]

redd etmek için ‡. 173b/03, 174b/06
[2]

‡armanın ‡. 163a/04

‡. + in 164a/02

[= 12]

tarīka : Bkz. tarīk.

‡. + sıyıla 11a/09

buhrān ‡. 11a/09

[= 1]

taru : Darı; (*Panicum uiliaceum*).

‡. 112a/03

‡. dānesi 112a/03

[= 1]

taş (I) : Dış.

‡. 59b/01, 152a/03, 172b/07 [3]

mīlün ‡. yüzünde 59b/01

‡. yanına 152a/03

‡. yüze 172b/07

‡. + ından 166a/09

[= 4]

taş (II) : Taş.

‡. 13a/04

[= 1]

taşra : Dış taraf, dışarı.

‡. 14a/05, 56a/09, 59a/08, 63a/03,
116a/04, 139b/06, 147a/01, 173a/04 [8]

‡. taraf 173a/04

‡. + dan 7a/08, 9a/07, 13a/03, 26b/01,
155a/03, 158a/03, 172a/08 [7]

‡. + sında 9a/08, 17a/09 [2]

‡ulağın ‡. 9a/08, 17a/09 [2]

‡. + ya 112a/05, 140b/02, 146b/08,
152a/03, 153b/02, 156a/01, 157a/03, 172a/08,
173a/03 [9]

[= 26]

tat- : Tatmak.

‡.-alar 37a/06, 37a/07, 37a/07, 37b/08

[4]

[= 4]

taṭlu : Tatlı.

‡. 4a/05, 9b/07, 21a/02, 23b/01,
29a/06, 57a/03, 66b/01, 69b/02, 69b/03, 70a/05,
71b/08, 75b/05, 76a/05, 78b/01, 80a/01, 80a/07,
80b/01, 88b/04, 89b/01, 94b/03, 178a/06,
178a/08, 182b/07, 186b/01 [24]

‡. bādām 178a/08

‡. bādām yağı 70a/05, 71b/08 [2]

‡. bādām yağıyla 178a/06

‡. enār 80a/07

‡. enārıla 80a/01

‡. enār ‡abığı 29a/06

‡. enār şuyı 80b/01

‡. enār şuyın 23b/01

‡. ‡idālardan 69b/02, 75b/05,
78b/01 [3]

‡. nār 186b/01

‡. nār şuyı 94b/03

‡. nārı 21a/02

‡. şu yengeci 89b/01

‡. şuda 182b/07

‡. şulu ‡ammām 66b/01, 76a/05 [2]

‡. şulu ‡ammāma 4a/05, 57a/03,

69b/03, 88b/04 [4]

‡. şarāba 9b/07

‡. + dan 94b/04

- [=25]
- ṭāʿūn** : < Ar. Veba.
 t. 100a/01, 100a/02, 100b/07 [3]
 [=3]
- ṭavīl** : < Ar. Uzun “zirāvend-i ṭavīl” Boru elması; (*Aristolochia longa*).
 t. 76b/09, 120a/09, 125b/04 [3]
 zirāvend-i t. 76b/09, 120a/09, 125b/04 [3]
 t. + i + (2) 44b/07
 zirāvend-i t. 44b/07
 [=4]
- ṭavṣan** : Tavşan.
 t. 11a/01, 133b/05, 134a/04 [3]
 t. māyası 11a/01
 t. tüyi 134a/04
 t. yününi 133b/05
 [=3]
- tavuk** : Tavuk.
 t. 9a/06, 16b/07, 26a/02, 31b/07, 37b/01, 51b/04, 54a/08, 61b/08, 62a/05, 102b/01, 104a/05, 114a/02, 117a/04, 145b/06, 145b/07, 177b/03, 183b/04 [17]
 semiz t. 183b/04
 t. beynisin 16b/07, 26a/02, 117a/04
 [3]
 t. eti 104a/05
 t. yağı 9a/06, 37b/01, 54a/08, 61b/08, 102b/01, 177b/03 [6]
 t. yağımı 62a/05
 t. yağıyla 145b/06, 145b/07 [2]
 [=17]
- tāze** : < Far. Taze, yeni.
 t. 17b/01, 65a/09, 74a/09, 76a/05, 76b/03, 89b/03, 118b/01, 126a/07 [8]
- t. cerāhatları 118b/01
 t. kaymak 65a/09, 76a/05 [2]
 t. kaymakla 76b/03
 t. olsa 126a/07
 t. olursa 74a/09
 t. südile 17b/01
 t. şirğan yağıyla 89b/03
 [=8]
- teʿakud** : < Ar. Bağlaşma, sertleşme.
 t. 144a/03, 146a/06 [2]
 t. olmağ 146a/06
 [=2]
- tebāşir** : < Far. Balmumu şekeri, Hint kamışı şekeri.
 t. 27a/06, 29b/03, 29b/04, 45b/08, 47a/01, 80a/08, 80a/09, 113b/07 [8]
 kurş-ı t. 80a/09
 t. kurşı 80a/08
 t. + ile 50a/09
 [=9]
- tebdīl** : < Ar. Değiştirme, başka bir hale getirme.
 t. 27b/03, 64b/06 [2]
 t. edeler 64b/06
 t. olunsa 27b/03
 [=2]
- tebrīd** : < Ar. soğutma, soğutulma.
 t. 110a/04, 121b/07, 144a/06, 144a/08 [4]
 t. edeler 110a/04, 121b/07, 144a/06, 144a/08 [4]
 [=4]
- tecāvüz** : < Ar. Sınırı aşma, ötesine geçme; saldırma.
 t. 134b/06

- t. eyler 134b/06
[= 1]
- tecfif** : < Ar. “tecfīf” Kurutma, kurutulma.
t. 35a/08
t. eyleye 35a/08
[= 1]
- tecribe** : < Ar. Tecrübe, deneme.
t. 87b/06
t. étdüm 87b/06
[= 1]
- tedbīr** : < Ar. Önlem.
t. 103a/07, 157b/06 [2]
t. édeler 157b/06
t. + i + (1) 94a/03
t. + ler 81a/07
[= 4]
- teferruk-ı ittişāl** : < Ar. Cildin herhangi bir sebep veya hastalıkla yarılması.
t. 114a/03, 130b/04 [2]
[= 2]
- teftiṣ** : < Ar. “teftīṣ” Sorup araştırma.
t. 154b/09
t. olınsa 154b/09
[= 1]
- teğayyür** : < Ar. Zıt olma, başka türlü olma.
t. 64a/09
t. mizāc 64a/09
[= 1]
- tehennüc** : < Ar. Metinde yumuşak, içi hava dolu veremlere verilen isim.
t. 92b/05
[= 1]
- teḳalla‘ü’l-azfār** : < Ar. Tırnak çıkması.
t. 179b/02
[= 1]
- tekrār** : < Ar. Tekrar, bir kez daha.
t. 3a/01, 12a/01, 21b/03, 23b/04, 44b/05, 51a/03, 56a/01, 58b/09, 62b/06, 63b/04, 67a/04, 73a/03, 80b/07, 81a/07, 82a/05, 87b/06, 98a/04, 99a/02, 121b/01, 128b/01, 131a/06, 143a/05, 178a/02, 182a/09, 187b/07, 188b/09 [26]
t. édeler 51a/03, 98a/04 [2]
t. étseler 58b/09
[= 26]
- telyīn** : < Ar. Yumuşatma.
t. 22b/02, 145b/08 [2]
t. edeler 145b/08
t. éder nesne 22b/02
[= 2]
- temeddüd** : < Ar. uzatma, çekme, yayma.
t. 64a/06, 64b/07 [2]
t. ‘alāmeti 64a/06
t. olursa 64b/07
t. + dür 5b/08, 6a/02 [2]
[= 4]
- temirhindī** : < Far. Demirhindi, baklagillerden sıcak iklimde yetişen bir ağaç; (*Tamarindus indica*).
t. 176a/04
t. çekirdegi 176a/04
[= 1]
- temregi** : Temriye hastalığı, deride yer yer küme durumundaki bir takım kabartılarla kendini gösteren bir deri hastalığı.
t. + nüñ 74a/02
[= 1]
- temürhindī** : Bkz. temirhindī.
t. 94b/03, 96a/06, 96a/07 [3]
t. şuyı 96a/07

- t. + yile 81a/08
[= 4]
- tenhā** : < Far. Yalnız, ıssız, boş.
t. 7a/03, 19a/08, 41b/02, 46a/07,
54a/07, 73a/01, 113b/08, 182a/08 [8]
[= 8]
- tenkiye** : < Ar. Bağırsağa şırınga ile ilaç verme,
lavman.
t. 5a/07, 8b/07, 23a/08, 39a/02, 42a/07,
42b/07, 46b/06, 65a/08, 66a/08, 93a/03,
100b/08, 178b/02, 179a/08, 179b/04, 185b/06
[15]
t. bulsa 185b/06
t. edeler 8b/07, 23a/08, 42a/07,
46b/06, 65a/08, 179a/08 [6]
t. êtdükden 5a/07, 100b/08 [2]
t. êtmekdür 39a/02, 42b/07, 66a/08,
93a/03, 178b/02, 179b/04 [6]
t. + i + (3) 6a/04
t. dimāğdur 6a/04
[= 16]
- tenür** : < Ar. “tennür” Tandır.
t. 125b/07
t. pāresi 125b/07
[= 1]
- terencübīn** : < Far. “terengübīn” Devedikeni
bitkisi üzerine gece düşen tatlı madde, bir tür
kudret helvası, Basra balı.
t. + ile 80b/01, 81a/08 [2]
[= 2]
- terk** : < Ar. Bırakma, salıverme; vazgeçme.
t. 38a/06, 129b/09, 135b/06, 173b/02
[4]
t. edeler 129b/09, 135b/06 [2]
t. êtdük 173b/02
- t. eyledi 38a/06
[= 4]
- terkīb** : < Ar. Birkaç şeyi birleştirip bir şey
meydana getirme; terkip, ilaç terkibi.
t. 67a/04, 182b/07 [2]
t. + den 182b/05
t. + i + (1) 29a/06, 46a/05, 46b/07,
109b/07, 183a/07 [5]
sūrincān t. 29a/06
t. + i + (3) 29a/03
t. feltefyūn 29a/03
t. + ile 66b/03
[= 10]
- terkuva** : < Ar. Köprücük kemiği. krş.
köprücek.
t. 141b/07, 141b/09 [2]
[= 2]
- terle-** : Terlemek.
t.-mek 188b/09
[= 1]
- tertib** : < Ar. Tertip, düzenlenmiş.
t. 1b/06
t. êtdüm 1b/06
[= 1]
- tertib** : Bkz. tertīb.
t. 178a/07, 183a/02 [2]
t. edeler 178a/07, 183a/02 [2]
[= 3]
- teskin** : < Ar. Sakinleştirme, yatıştırma.
t. 34a/02, 52b/02 [2]
t. êder 34a/02, 52b/02 [2]
[= 2]
- teşennüc** : < Ar. Spazm, büzüşme.
t. 115b/06, 136a/01, 144a/01, 148a/05
[4]

t. olmağa 115b/06

t. olub 148a/05

[= 4]

teşvīṣ : < Ar. Karıştırma, karma karışık etme.

t. 166a/06

t. çeker 166a/06

[= 1]

teveccūh : < Ar. Yönelme, bir yere doğru hareket etme.

t. 95b/05, 155a/06 [2]

t. etmek 95b/05

t. eyleye 155a/06

[= 2]

tīlā : < Ar. Sürülerek kullanılan ilaçlar, merhem.

t. 15a/04, 16b/06, 16b/08, 17b/06, 18b/01, 19a/07, 19b/01, 21a/07, 22a/06, 27a/04, 27a/06, 27a/08, 30a/04, 30b/06, 31a/08, 31a/09, 31b/03, 31b/08, 32a/07, 40a/08, 41a/04, 41b/01, 41b/06, 44b/08, 51a/01, 51b/09, 52a/09, 53a/01, 53a/04, 53b/06, 55b/03, 60a/08, 61a/06, 61b/04, 61b/06, 61b/09, 62a/06, 62a/08, 62b/01, 66b/05, 66b/09, 67b/05, 68b/09, 69a/02, 69a/04, 69b/04, 69b/06, 70a/03, 70b/05, 70b/06, 71b/01, 71b/05, 71b/09, 72a/01, 72a/02, 72a/04, 72a/05, 72a/09, 72b/02, 72b/09, 73a/03, 73b/03, 73b/07, 73b/08, 74a/01, 74b/01, 75a/03, 75a/06, 75a/08, 75a/09, 75b/01, 75b/01, 76b/07, 77a/02, 77a/04, 77a/08, 77b/03, 78b/07, 79a/07, 79a/07, 79b/02, 81a/05, 81a/07, 81a/09, 81b/02, 82a/04, 82a/05, 82b/04, 83a/02, 83a/05, 83a/05, 85a/01, 85a/01, 86b/02, 86b/03, 86b/05, 86b/08, 87a/02, 87b/05, 88a/01, 88a/02, 88b/05, 89a/07, 89a/09, 89b/06, 90a/05, 90a/06, 93a/06, 94a/09, 95a/08, 95b/06, 96a/09, 96b/04,

97a/04, 97a/06, 97a/07, 98a/02, 98b/07, 99a/02, 99b/07, 101a/07, 101b/06, 101b/08, 103b/07, 104a/07, 104b/01, 104b/02, 104b/06, 109a/06, 109a/09, 111a/07, 111a/08, 111a/09, 111a/09, 111b/01, 111b/02, 116a/06, 136b/02, 136b/05, 136b/05, 136b/08, 137a/01, 137b/06, 138a/06, 138b/04, 149b/05, 150b/03, 151a/01, 179b/09, 180b/01, 180b/02, 182a/09, 185a/04, 185a/07, 186a/01, 187b/01, 187b/02, 187b/04, 188b/02 [159]

t. edeler. 15a/04, 16b/06, 16b/08,

17b/06, 18b/01, 19a/07, 19b/01, 21a/07, 22a/06, 27a/06, 27a/08, 30a/04, 30b/06, 31a/08, 31a/09, 31b/03, 31b/08, 40a/08, 41a/04, 41b/01, 41b/06, 51a/01, 51b/09, 52a/09, 53a/01, 53a/04, 53b/06, 55b/03, 60a/08, 61a/06, 61b/04, 61b/06, 61b/09, 62a/06, 62a/08, 62b/01, 66b/05, 66b/09, 67b/05, 68b/09, 69a/02, 69a/04, 69b/06, 70a/03, 71b/05, 71b/09, 72a/01, 72a/02, 72a/04, 72a/05, 72a/09, 72b/02, 72b/09, 73a/03, 73b/03, 73b/07, 73b/08, 74a/01, 75a/03, 75a/06, 75a/08, 75a/09, 75b/01, 75b/01, 76b/07, 77a/02, 77a/04, 77a/08, 77b/03, 78b/07, 79a/07, 79a/07, 79b/02, 81a/07, 81a/09, 81b/02, 82a/05, 82b/04, 83a/05, 83a/05, 85a/01, 85a/02, 86b/05, 86b/08, 87a/02, 87b/05, 88a/01, 88a/02, 88b/05, 89a/07, 89a/09, 89b/06, 90a/05, 90a/06, 93a/06, 94a/09, 95a/08, 95b/06, 96a/09, 96b/04, 97a/04, 97a/06, 97a/07, 98b/07, 99a/02, 99b/07, 101a/07, 101b/08, 104b/01, 104b/02, 104b/06, 109a/06, 109a/09, 111a/07, 111a/08, 111a/09, 111a/09, 111b/01, 111b/02, 116a/06, 136b/02, 136b/05, 136b/05, 136b/08, 137a/01, 138a/06, 138b/04, 149b/05, 150b/03, 151a/01, 179b/09,

180b/01, 180b/02, 185a/04, 185a/07, 186a/01,
187b/02, 187b/04 [139]

‡. édüb 70b/06, 82a/05 [2]

‡. étmek. 32a/07, 44b/08, 70b/05,
74b/01, 81a/05, 98a/02, 137b/06, 187b/01,
188b/02 [9]

‡. étmeyeler 104a/07

‡. étseler 83a/02

‡. + lar 53a/06, 77a/06, 85b/04, 87b/02
[4]

ba'zı ‡. 53a/06, 87b/02 [2]

‡. + larda 176a/01

[= 164]

tırāş : <Far. Tıraş. Saç, sakal kesme işi.

t. 66b/03

t. édeler 66b/03

[= 1]

tırnak : Tırnak.

‡. 178a/03, 178b/01, 178b/08, 179a/03,
179a/06, 179b/02, 179b/07, 179b/08, 180a/03,
180a/07 [10]

‡. altında 179b/07, 179b/08 [2]

‡. marazların 178a/03

‡. üzerinde 178b/01

‡. yarılmağdur 179a/06

‡. + a + (tırnag.a) 111a/01

‡. + ıla 110b/02

[= 12]

tış : Dış.

‡. 170a/08

‡. yüze 170a/08

[= 1]

tıyn : <Ar. Kil, çamur.

‡. + ı + (3) 22a/06, 25a/09, 26b/02,
29b/08, 33b/05, 56b/07, 81b/03, 94b/01,

97a/05, 98a/01, 99a/01, 101b/04, 104a/09,
113b/07, 121b/09, 137a/09, 138b/03, 176a/04
[18]

‡. ermenī 22a/06, 25a/09, 56b/07,
81b/03, 94b/01, 97a/05, 98a/01, 99a/01,
101b/04, 104a/09, 113b/07, 121b/09, 137a/09,
138b/03, 176a/04 [15]

‡. ermenīyle 26b/02

‡. kı̄mūliyā 29b/08, 33b/05 [2]

[= 18]

timsāh : <Ar. Timsah.

t. 184b/09, 185b/04 [2]

t. + uñ 185b/08

t. ic yağını 185b/08

[= 3]

tīniyye : <Ar. Kırmızı renkli, içinde incir çekirdeğine benzer taneler olan safe türü.

t. 68a/04

[= 1]

tiryāk : <Ar. (<Gr. Theria) Vahşi hayvanların, yılanların, kızgın memeli hayvanların ve kuduz köpeklerin ısırmasından sonra kullanılan ve zehirin etkisini paralize ettiğine inanılan panzehirlere verilen ad.

t. 50b/04, 186b/04 [2]

‡. + ı + (3) 84b/04, 85a/07, 186b/02,
186b/03, 187b/06, 188a/08 [6]

t. erba'a 186b/02, 188a/08 [2]

t. kebīr 84b/04, 85a/07, 186b/03 [3]

t. mezkūrdan 187b/06

t. + ıdur 184a/03, 188a/03 [2]

anuñ t. 184a/03

cānavaruñ t. 188a/03

t. + lardan 188a/09

cemī' t. 188a/09

[= 11]	‡. vakt 168a/07
t̄iz (I) : <Far. ‡abuk.	‡.-miş + (1) 2a/02
t. 59a/04, 60b/01, 60b/06, 60b/08,	‡.-sa 65b/05, 65b/05
82a/09, 91b/02, 103a/06, 105a/02, 105a/03,	‡.-salar 65b/07
115b/07, 120b/07, 123b/08, 130b/08, 142b/03,	[= 5]
160b/07, 170b/09, 181b/04 [17]	‡oğru : Doğru.
[= 17]	‡. 145b/08
t̄iz (II) : <Far. Keskin, etkili.	‡. ‡edeler 145b/08
t. 12b/07, 17a/09, 38b/03, 38b/04,	[= 1]
39a/01, 42b/07, 55b/09, 56a/02, 59a/03, 69b/02,	‡oğrul- : Doğrulmak.
70a/07, 74b/08, 78b/01, 83b/04, 97b/09 [15]	‡.-dalar 151b/04
t. devā 70a/07	‡.-dur 151b/07
t. devālar 12b/07, 56a/02 [2]	‡.-maz 151b/03
t. devāyla 55b/09, 59a/03 [2]	‡.-ur 150b/08
t. edviyeler 74b/08, 83b/04 [2]	[= 4]
t. ğidālar 38b/03	‡oğrult- : Bkz. ‡oğrult-.
t. ğılt 17a/09, 38b/04, 39a/01 [3]	‡.-ub + (‡oğruld-ub) 158b/02
t. + den 79a/04	[= 1]
t. + ler 49a/07	‡oğrult- : Doğrultmak.
[= 17]	‡.-alar + (‡oğruld-alar) 155a/04
‡ob : Top.	‡.-maga + (‡oğruld-maĝa) 162b/09
‡. 13b/06, 169a/09 [2]	‡.-maĝ 162b/03
‡. ‡edeler 13b/06	‡. vaktıda 162b/03
yüñden olmiŝ ‡. 169a/09	[= 3]
[= 2]	‡oğrut- : Bkz. ‡oğrult-.
‡obuĝ : Topuk.	‡.-alar + (‡oğrud-alar) 150b/09, 151a/06
‡. 163a/08, 164a/01, 174a/02, 175a/06	[2]
[4]	[= 2]
‡. ‡uzerin 174a/02	‡oĝm : <Far. “‡oĝm” Tohum, ‡ekirdek.
‡. + da 175a/04	t. +ı + (1) 29b/04, 29b/07, 71b/05,
‡. +ı 175b/05	84b/08, 85b/01, 88b/06, 94b/08, 105b/04 [8]
‡. +ın 168b/06	ıŝırĝan dikenini t. 85b/01
[= 7]	ketān t. 94b/08
‡oĝ- : Doĝmak.	ketān t. unı 105b/04
‡.-duĝı 168a/07	semiz otı t. 29b/04, 29b/07 [2]

turb t. 71b/05, 84b/08, 88b/06 [3]
t. + in 44a/07
t. + unı 32b/01
gül t. 32b/01
[= 10]
tohmekān : <Far. Semizlik otu, semizotu;
(*Portulaca oleracea*). Krş. semüz.
t. 33a/09
t. şuyıyıla 33a/09
[= 1]
toķıŝ- : Tokuŝmak.
t.-maķdur 165b/01
[= 1]
toķsan : Doksan sayısı.
t. 111a/03, 111b/03, 114a/02, 117a/06,
118b/04, 120b/02, 127b/05, 130b/03, 132a/04,
132b/03 [10]
t. altıncı faşıl 120b/02
t. beşinci faşıl 118b/04
t. birinci faşıl 111a/03
t. dirhem 132a/04
t. dördüncü faşıl 117a/06
t. ikinci faşıl 111b/03
t. sekizinci faşıl 130b/03
t. toķuzuncı faşıl 132b/03
t. üçüncü faşıl 114a/02
t. yedinci faşıl 127b/05
[= 10]
toķsanıncı : Doksanıncı.
t. 110b/01
t. faşıl 110b/01
[= 1]
toķuz : Dokuz sayısı.
t. 132a/01
t. bucuķ dirhem 132a/01

[= 1]
toķuzuncı : Bkz. toķuzuncı.
t. 91a/02
altmış t. faşıl 91a/02
[= 1]
toķuzuncı : Dokuzuncu.
t. 15a/06, 28b/05, 38b/06, 44a/06,
56a/02, 72a/05, 100a/01, 108a/06, 132b/03,
151b/07, 164b/02, 175a/04 [12]
elli t. faşıl 72a/05
kırķ t. faşıl 56a/02
on t. faşıl 28b/05
otuz t. faşıl 44a/06
seksen t. faşıl 108a/06
toķsan t. faşıl 132b/03
t. faşıl 15a/06
yétmiŝ t. faşıl 100a/01
yigirmi t. faşıl 38b/06
yüz on t. faşıl 164b/02
yüz t. faşıl 151b/07
yüz yigirmi t. faşıl 175a/04
[= 12]
toĭ- : Dolmak.
t.-a 143a/01, 157a/02 [2]
[= 2]
toĭa- : Dolamak.
t.-yalar 34a/09, 58b/05, 140a/08,
151a/08 [4]
[= 4]
toĭaŝ- : Dolaŝmak.
t.-a 140a/04
[= 1]
toĭdur- : Doldurmak.
t.-a 59b/01

t.-alar 22a/02, 26b/01, 41a/02, 58b/08,
87a/09, 90a/03, 134a/07, 151b/01, 185b/01 [9]

t.-mağ 90a/04, 133b/08 [2]

t.-salar 123b/08, 127a/07, 185b/09 [3]

[= 15]

tolu : Dolu.

t. 68a/03, 79b/08, 96b/09, 98b/02,
184b/01 [5]

t. olmağdur 79b/08

[= 5]

tonuk : Donuk, parlak olmayan.

t. 111b/09

[= 1]

toğuzlan : Dokununca pis koku çıkaran bir çeşit
böcek.

t. 9b/06

bişmiş t. böceği 9b/06

[= 1]

torak : Tere otu, durak otu, yabani durak otu;
(*Anethum graveolens*).

t. 101b/07

t. otu 101b/07

[= 1]

tübāl : <Far. Altın, gümüş, bakır vb.
madenlerin eğintisi, tozu.

t. + i + (1) 125b/01

bakır t. 125b/01

t. + i + (3) 126a/01, 126a/03, 132a/02

t. nuḥās 126a/01, 126a/03 [2]

t. nuḥās 132a/02

[= 4]

tuḥme : <Ar. Mide dolgunluğu; hazımsızlık.

t. 101a/04, 105a/05, 107b/03, 108b/07
[4]

t. olmadan 108b/07

t. olmağdan 101a/04

t. olmağdur 107b/03

[= 4]

tulum : Tulum.

t. 103a/05

urulmuş t. 103a/05

[= 1]

tur- : Durmak.

t.-a 21a/03, 56b/01, 72b/02, 142a/04,
142a/04, 142a/05, 142a/05, 142a/06, 142a/07
[9]

t.-maya 119b/07

t.-mıış + (2) 6b/05

ḥastalıktan t. kişilere 6b/05

t.-ur 129a/07

[= 12]

turābü'z-zıbak : <Ar. Cıva toprağı.

t. 69b/05

[= 1]

turb : <Far. Turp; (*Raphanus sativus*).

t. 3a/06, 3b/06, 5a/03, 5a/05, 8b/08,
71b/05, 75a/07, 84b/07, 88b/06 [9]

t. şuyı 5a/03, 5a/05 [2]

t. toḥmı 71b/05, 84b/07, 88b/06 [3]

t. yağı 3a/06, 3b/06, 8b/08, 75a/07

[4]

[= 9]

tüt : <Far. Dut; (*Fructus mori nigri*). Metinde
basur anlamında kullanılmaktadır.

t. 57b/01

[= 1]

tut- : Tutmak, kaplamak, kapatmak.

t.-a 39a/08, 166a/08, 166a/09, 166b/02
[4]

geñşek t. 166b/02

muhkem t. 166a/08
t.-acak + (1) 48b/03
t. āletile 48b/03
t.-alar 11b/08, 13a/08, 21a/06, 37b/04,
40b/01, 45b/09, 47a/03, 48b/04, 49a/04,
119a/05, 152a/04, 168b/03, 170a/07, 170b/01
[14]

t.-ar 22b/06, 151a/04, 176a/02 [3]

t.-mağ 7b/06

t.-mağdur 38b/05

t.-mamak 49b/08

t.-sa 116a/09

yüz t. 116a/09

t.-salar 107a/01

t.-ub 118b/08

[= 28]

tutak : Dudak.

t. 31b/01, 31b/02, 32b/03 [3]

t. şişmek 'ilācın 32b/03

t. yarığına 31b/01

t. yarılmak 31b/02

t. + da 31a/07, 32a/03, 32a/09, 32b/08

[4]

t. olan bevāsīr 32a/03

t. + ı + (2) 31b/09

[= 8]

tutıl- : Tutulmak, tıkanmak, tutuk duruma
gelmek.

t.-ur 171b/04, 172a/02 [2]

nefes t. 171b/04

[= 2]

tūtiyā : <Far. Göz hastalıklarının tedavisinde
kullanılan, toz haline getirilmiş sürme taşı. Krş.
kuhl.

t. + y1 + (3) 104b/02

t. mağsūl 104b/02

[= 1]

tuy- : Duymak.

t.-ar 154b/08

vaca^c t. 154b/08

t.-maz 151a/04

[= 2]

tuz : Tuz. Krş. milh.

t. 16a/03, 35a/01, 37b/09, 38a/02,

68b/09, 137b/03, 179b/01, 185a/01 [8]

eşrās-ı t. 179b/01

yumuşak t. 137b/03

t. + ı + (1) 63a/02, 118a/04 [2]

degirmen t. 63a/02, 118a/04 [2]

t. + ıla 19b/03, 44b/01, 49a/09, 70b/04,

72b/04, 82a/04, 88a/02, 101b/02, 187b/04 [9]

[= 19]

tuzla- : Tuzlamak, tuz eklemek.

t.-yalar 11a/06

[= 1]

tuzlu : Tuzu fazla olan, tuzlu.

t. 42b/07, 53b/07, 69b/02, 75b/05,

78b/01, 125a/02 [6]

t. balık gözünün küli 53b/07

t. gıdılardan 42b/07

t. zeytünla 125a/02

t. + dan 79a/04

[= 7]

tuzluk : Tuzluk.

t. + ı + (tuzlūg + ı) 99b/01

kadın t. "Kadıntuzluğu, diken

üzümü, ekşimen, karamuk; (*Berberis
crataegine*). Krş. enberübāris, zerārīc." 99b/01

[= 1]

tuzsuz : Tuzsuz.

t. 108a/02	[= 2]
t. ic yağı 108a/02	
[= 1]	
tükür- : Tükürmek.	U
t.-mek 155b/05, 156b/01 [2]	
kan t. 155b/05, 156b/01 [2]	u : <Far. Ve. Krş. ve.
[= 2]	u. 2a/05, 48a/06, 85a/08, 105a/06 [4]
türbüd : <Far. Türbit otu; (<i>Convolvulus turpethum</i>).	[= 4]
t. + ile 93a/04	uc : Uç.
[= 1]	u. + ı + (1) 140a/05
türbüt : Bkz. türbüd.	u. + ına 68b/02
t. 4b/03	meme u. 68b/02
[= 1]	u. + ını 158b/06
türk : Türk.	seyegün u. 158b/06
t. 106b/06, 110b/03 [2]	u. + ları + (1) 70b/07
t. dilince 106b/06, 110b/03 [2]	sağal u. 70b/07
[= 2]	[= 4]
türkçe : Türkçe.	ūd : <Ar. Öd ağacı; (<i>Auilaria agallocha</i>).
t. 71a/06, 161a/07, 186a/02 [3]	ū. 42a/02, 43a/06 [2]
[= 3]	ū. kömürü 42a/02, 43a/06 [2]
türmis : Bkz. türmüs.	[= 2]
t. 53b/08, 54a/05, 180b/09 [3]	ufacuk : Ufacık, çok ufak, küçücük. Krş.
acı t. 53b/08	uşacuk
t. bişmiş şuyıla 180b/09	u. 65a/04
[= 3]	u. kurdlardan 65a/04
türmüs : <Ar. Acı bakla, Mısır baklası; (<i>Lipinus termis</i>).	[= 1]
t. 49a/06, 66b/07, 67a/02, 72a/03,	ufan- : Parçalanmak, ufanmak.
84b/07, 178b/06 [6]	u.-an 153b/02
[= 6]	u. köprücege 153b/02
tüy : tüy.	u.-duğı 162a/04
t. + i + (1) 134a/05, 134a/05 [2]	u. vakt 162a/04
geyik t. 134a/05	u.-duğdan 151b/02
tavşan t. 134a/05	u.-ma + (1) 156a/04
	u.-mada 151b/05
	burın kemügi u. 151b/05

u.-ması 151b/08, 153a/03, 156a/03,
156a/08, 162a/02 [5]
çeçe u. 'ilâcı 151b/08
eyegi kemükleri u. 156a/03
uyluğ kemügi u. 162a/02
u.-masına 41b/05
diş u. 41b/05
u.-masını 154b/03, 157a/09, 158a/04,
161a/06 [4]
kırıcı u. 158a/04
kaşık kemügi u. 161a/06
oñurğa kemükleri u. 157a/09
yağrın küregi u. 154b/03
u.-masınıñ 155a/09
eyegi kemükleri u. 'ilâcın 155a/09
u.-maz 154b/04, 157b/01, 160b/09 [3]
u.-mazlar 156a/06
u.-sa 151a/03, 151b/08, 152a/06,
153a/04, 153a/05, 153a/07, 154b/01, 156a/07,
157b/07, 160a/04, 160a/05, 161a/03, 161a/04,
161b/04, 161b/05 [15]
u.-uğı 153b/08
köbrücek u. 153b/08
u.-uğ 154a/05
u. köbrücege 154a/05
u.-ur 154b/05, 155b/03, 156a/06,
157b/02, 160a/02, 160a/03, 161a/02, 178a/05,
178b/09, 179a/03 [10]
u.-ursa 161b/08
[= 48]
ufaturul- : Parçalandırılmak.
u.-masıyla 154b/07
[= 1]
'ufünet : < Ar. İltihap.
'u. 46a/07, 46a/08, 145a/09 [3]

'u. olan yere 46a/07
[= 3]
uğra- : Uğramak, kötü duruma konu olmak.
u.-mağdur 142b/08
[= 1]
'uğd : < Ar. "'uğde" Düğüm.
u + ı + (3) 107b/01
'u. ğudde 107b/01
[= 1]
ulaş- : Ulaşmak, varmak.
u.-ur 96a/01
[= 1]
umul- : Bir şeyin olmasının istenmesi,
beklenmesi.
u.-maya 48a/06
[= 1]
un : Un.
u. 40a/09
u. + ı + (1) 9a/09, 9a/09, 16a/05,
16a/06, 16a/06, 16a/06, 28b/02, 32b/06, 57b/08,
60a/06, 66b/04, 66b/07, 67a/06, 67a/07, 73a/09,
73a/09, 73b/09, 73b/09, 78a/03, 94b/06,
99b/04, 105b/04, 105b/04, 105b/04, 109a/08,
117a/04, 124a/01, 125a/01, 125b/04, 127a/09,
127a/09, 131a/04, 131b/04, 131b/04, 151a/09,
166a/02, 176a/04, 176a/04, 176b/08, 185b/02
[40]
arpa u. 9a/09, 28b/02, 32b/06,
57b/08, 60a/06, 94b/06, 99b/04, 105b/04,
117a/04, 131b/04 [10]
bāqla u. 9a/09, 109a/08, 131b/04
[3]
bāqlā u. 73b/09, 185b/02 [2]
bezr-i ketān u. 16a/06
birinc u. 73a/09, 176b/08 [2]

buğday u. 16a/05
burcağ u. 124a/01, 125a/01,
125b/04, 127a/09 [4]
ḥatmī u. 16a/06, 105b/04 [2]
ḥulbe u. 16a/06, 67a/07 [2]
irsā u. 127a/09
ketān toḥmī u. 105b/04
māş u. 151a/09, 166a/02, 176a/04
[3]
mercimek u. 78a/03, 176a/04 [2]
neḥūd u. 131a/04
u. + ıla 179b/09
u. + ından 48a/03, 48a/04 [2]
buğday u. 48a/03
u. + ıyıla 66b/02, 76a/06, 76b/04,
78b/08, 81a/04, 91b/05, 103a/07, 106a/08,
109a/04, 131b/01, 131b/02, 180a/06, 188b/01
[13]
arpa u. 103a/07, 188b/01 [2]
bākıla u. 109a/04, 131b/02 [2]
buğday u. 180a/06
burcağ u. 131b/01
mercimek u. 81a/04, 106a/08 [2]
neḥūd u. 76b/04, 78b/08, 91b/05
[3]
neḥūz u. 76a/06
noḥūd u. 66b/02
[= 57]
‘unnāb : <Ar. Kızıl iğde, üvez ağacı; (*Sorbus
aucuparis*).
‘u. 99a/05, 179b/06 [2]
şarāb-ı ‘u. 99a/05, 179b/06 [2]
[= 2]
‘unşıl : Bkz. ‘unşul.
u. 34b/05

u. + ı + (2) 36a/03
[= 2]
‘unşul : <Ar. Adasoğanı; (*Scilla maritima*).
‘u. 42b/08, 46b/01, 46b/02, 84b/09,
85b/09, 86b/07, 179b/02 [7]
başal-ı ‘u. 84b/09, 85b/09, 86b/07
[3]
‘u. sirkesini 46b/01, 46b/02 [2]
[= 7]
ur : Ur. Krş. sel‘.
u. 106b/06
[= 1]
‘urük : <Ar. Toz.
‘u. 129a/05
‘u. + ı + (3) 68b/08, 69a/02, 69b/09,
70a/08, 76b/05, 77a/03, 77b/07, 81a/04,
124b/03, 128b/09 [10]
‘u. şufr 68b/08, 69a/02, 69b/09,
70a/08, 76b/05, 77a/03, 77b/07, 81a/04,
124b/03 [8]
‘u. şufur 124b/03, 128b/09 [2]
[= 11]
‘urūku’s-şabbāğīn : <Ar. Zerdeçal, Hint
safranı; (*Curcuma longa*). Krş. zerdecüb,
zerdec.
‘u. 54a/02, 69b/05 [2]
[= 2]
urul- : Vurulmak.
u.-miş + (2) 103a/05
u. tulum 103a/05
[= 1]
‘uşāre : <Ar. Özsu, sıkılan şeylerden çıkan su.
Krş. şıkındu.
‘u. + si 2b/06, 5b/02, 32b/07, 36a/08
[4]

- ‘aşāe’r-rā’ī ‘u. 36a/08
 [= 14]
- ‘nebü’s-sa’leb ‘u. 32b/07
uşak (II) : Ufak, küçük.
 u. 68b/01
 u. sivilcidür 68b/01
 [= 1]
- ķıssāü’l-ħimār ‘u. 2b/06
 yılan yaşadığı ‘u. 5b/02
 ‘u. + siyile 49b/05
uşna : <Ar. “uşnā” Ağaç yosunu, ketencik,
 pelit; (*Mescus aboreus*).
 u. 101b/07, 165b/08, 176a/06 [3]
 [= 3]
- ķıssāü’l-ħimār ‘u. 49b/05
 [= 5]
- uşdura** : Bkz. uşdura.
 u. + yıla 146a/03
 [= 1]
- ‘usr** : <Ar. Zorluk, güçlük.
 ‘u. + ı+ (3) 186a/05, 188b/04, 188b/05
 [3]
 ‘u. bevl 186a/05, 188b/04, 188b/05
 [3]
 [= 3]
- uştırā** : <Far. Ustura.
 u. + yıla 56b/02
 [= 1]
- uşül** : <Arç Kökler, ilaç yapımında kullanılan
 bitki kökleri.
 u. 85a/04, 178a/05 [2]
 şarāb-ı u. 85a/04, 178a/05 [2]
 [= 2]
- uşacuk** : Küçücük. Krş. ufacuk.
 u. 108a/04
 u. ğudde 108a/04
 [= 1]
- uşak (I)** : Çadırıuşağı otu ve bundan elde edilen
 zamk; (*Dorema ammoniacum*).
 u. 16b/01, 57b/04, 72a/03, 74b/04,
 75a/07, 102b/04, 102b/07, 109b/08, 120a/07,
 127b/01, 128a/01, 136a/04, 177b/04 [13]
 u. bişmiş şu icine 57b/04
 u. + ıla 73a/01
- uşnān** : <Ar. Çöven otu, Şam çöveni denen bir
 çöven türü; (*Salicornia herbacca*).
 u. 20b/01, 54a/02 [2]
 u. + ı+ (3) 68b/09, 77a/09 [2]
 u. aħżarıla 68b/09
 u. aħżar 77a/09
 [= 4]
- uşturgār** : <Far. 1. Deve dikenini; (*Alhogi
 maurorum*). 2. Yandak dikenini; (*Ononis
 spinosa*).
 u. 86a/01
 [= 1]
- uyı-** : Bkz. uyu-.
 u.-ya 168b/05
 u.-yalar 113b/01
 [= 2]
- uyış-** : Bkz. uyuş-.
 u.-ur 154b/09
 [= 1]
- uyku** : Uyku.
 u. 112a/09
 [= 1]
- uyluğ** : Bkz. uyluk
 u. 175a/07
 u. arasına 175a/07
 [= 1]

uyluk : Kalçadan dize kadar olan bacak bölümü.

u. 142a/06, 161b/04, 162a/02, 172b/04, 172b/05, 173b/08, 174b/01 [7]

u. başı 173b/08

u. çıkması 172b/05

u. çıkmasını 172b/04

u. kemügi ufanması 162a/02

u. kemüğünde 142a/06

u. kemüğine 161b/04

u. + a + (uyluğ + a) 163a/05

u. + mı + (uyluğ.mı) 175b/04

u. + larda 161b/03

u. + ları + (2) 25b/03, 58b/08 [2]

u. + una + (uyluğ + una) 173b/04

u. + uı + (uyluğ.uı) 59b/03, 174a/07

[2]

u. ‘azlā tarafına 59b/03

u. dibine 174a/07

[= 15]

uyu- : Uyumak.

u.-ya 155a/05

[= 1]

uyuş- : Uyuşmak.

u.-mak 161b/03

u.-mı + (2) 183a/06

u. kan pāreleri 183a/06

[= 2]

uyut- : Uyutmak.

u.-asın + (uyud-asın) 153b/09

[= 1]

uyuz : Uyuz hastalığı. Krş. gici, gicik, giciyük.

u. 75b/03, 75b/04, 75b/08, 76a/03, 76a/08, 77a/05, 77b/08 [7]

ba‘zı u. 75b/04, 75b/08 [2]

u. + a 77b/06, 79a/08 [2]

ķuru u. 79a/08

[= 9]

uzan- : Uzanmak.

u.-sa 45b/01

[= 1]

uzat- : Uzatmak.

u.-ursa + (uzad-ursa) 163a/06

[= 1]

uzın : Bkz. uzun.

u. + ı + (1) 14a/02

[= 1]

‘uzıv : Bkz. ‘uzv.

‘u. + da 111a/04

ğayrı ‘u. 111a/04

[= 1]

uzun : Uzun.

u. 19b/09, 23a/03, 143b/05, 152b/05, 164b/03, 165b/05, 173a/02, 188b/04 [8]

çıkuk mufāşıl u. olmak ‘ilācını

164b/03

u. ola 143b/05, 152b/05 [2]

u. olur 19b/09, 23a/03, 173a/02,

188b/04 [4]

[= 8]

‘uzıv : Bkz. ‘uzv.

u. + da 81b/09

ğayrı ‘u. olan kızılığa 81b/09

[= 1]

‘uzv : < Ar. Uzu, organ.

‘u. 83b/07, 89b/01, 92b/01, 137a/03, 139b/02, 139b/03, 140b/09, 141a/05, 141b/05, 141b/08, 142a/09, 142b/07, 143a/06, 143a/08, 143b/06, 143b/06, 145b/09, 153b/01, 162a/04, 176b/01, 178a/02 [21]

ğayrı ʿu. 89b/01
 ʿillet olan ʿu. üzerine 83b/07
 mutaşallib olmuş ʿu. üzerine
 178a/02
 ʿu. icinde 92b/01
 ʿu. üstine 140b/09
 ʿu. + a 93a/08, 137b/01, 140a/09,
 140b/06, 140b/07, 141a/07, 150b/03, 154b/06
 [8]
 zərb dokıman ʿu. 137b/01
 ʿu. + da 72a/06, 72a/07, 120b/06,
 123b/04, 139b/05, 140a/02, 142a/07, 165a/03,
 165a/04 [9]
 büyük ʿu. 139b/05, 165a/03 [2]
 şahīḥ ʿu. 120b/06
 ʿu. olan çirg 123b/04
 ʿu. olan ʿilleti 140a/02
 ʿu. + dan 143a/06
 ʿu. + ı + (2) 130b/09, 139a/09, 139b/01,
 139b/09, 142b/08, 144a/07, 144b/04, 145b/08,
 146a/06, 163a/01, 176b/06, 176b/09 [12]
 çıkmış ʿu. 139a/09
 seyeklenmiş ʿu. 176b/09
 verem olan ʿu. 144a/07
 ʿu. + ı + (3) 126a/06, 135a/08, 140a/07,
 142a/01, 165a/02 [5]
 ʿu. şahīḥe 140a/07
 ʿu. şerīfe 126a/06, 165a/02 [2]
 ʿu. şerīfi 142a/01
 ʿu. şerīfün üzerinde 135a/08
 ʿu. + lar 167a/02
 ʿu. + larda 84a/09
 hacāmat olınan ʿu. 84a/09
 ʿu. + ları + (2) 89b/02

ʿu. + uḡ 84a/01, 84a/05, 133b/03,
 138a/09, 142a/08, 145b/04, 166b/08, 169a/09
 [8]

baraş olan ʿu. derisi 84a/05
 ʿu. çıkmasında 166b/08
 ʿu. derisi 138a/09
 ʿu. heyʿeti 142a/08
 ʿu. kuvveti 84a/01
 ʿu. şeklinde 145b/04
 ʿu. şeklini 169a/09

[= 67]

Ü

üç : Üç sayısı.

ü. 3b/02, 12a/09, 17a/02, 30b/09,
 37b/02, 52a/06, 53b/03, 55b/07, 55b/07,
 58b/09, 69b/08, 76b/07, 77a/04, 77b/04,
 80b/03, 85b/02, 90b/03, 114a/06, 115b/02,
 127a/07, 129b/09, 129b/09, 140a/03, 140a/08,
 141a/05, 149b/07, 159b/02, 164b/04, 182a/02,
 183b/06, 188a/01 [31]

[= 31]

üçer : Üçer.

ü. 188a/04

ü. dirhem 188a/04

[= 1]

üçüncü : Üçüncü.

ü. 19b/04, 33a/03, 40a/06, 45b/03,
 64b/09, 67b/09, 79b/04, 95a/01, 103a/04,
 114a/03, 137a/06, 157a/09, 169b/04, 181a/03

[14]

altmış ü. faşl 79b/04

elli ü. faşl 64b/09

kırk ü. faşıl 45b/03	başuñ ü. 68a/08
on ü. faşıl 19b/04	‘uzv ü. 140b/09
otuz ü. faşıl 40a/06	[= 11]
seksen ü. faşıl 103a/04	üşü- : Üşümek.
toğsan ü. faşıl 114a/03	ü.-meden + (1) 97b/06
yètmış ü. faşıl 95a/01	[= 1]
yigirmi ü. faşıl 33a/03	üyi- : Krş. uyu-
yüz on ü. faşıl 157a/09	ü.-mek 7b/05
yüz otuz ü. faşıl 181a/03	[= 1]
yüz ü. faşıl 137a/06	üyü- : Krş. uyu-
yüz yigirmi ü. faşıl 169b/04	ü.-rken 163a/05
[= 14]	[= 1]
üfir- : Üfirmek, üflemek. Krş. nefh.	üzer : Üst.
ü.-eler 18b/09, 19a/01, 19a/03, 24b/04,	ü. + in 174a/02, 174a/02, 174b/08 [3]
25a/02, 48b/09, 49b/04 [7]	diz ü. 174a/02
ü.-seler 22a/04	tobuğ ü. 174a/02
[= 8]	ü. + inde 40b/01, 113b/01, 116b/03,
ümiz : <Far. “ümīd” Umut, umma.	135a/09, 142a/03, 142a/04, 172a/03, 178b/01
ü. 1b/08	[8]
ü. + üñi 150b/05	diş ü. 40b/01
[= 2]	eyegi ü. 142a/04
üst : Üst.	ķuyruk ü. olan oñurgalar cıkmasını
ü. + i + (1) 68a/05, 162b/04 [2]	172a/03
dānenün ü. 68a/05	söğüt yaprağı ü. 113b/01
şınığuş ü. yanın 162b/04	tırnağ ü. 178b/01
ü. + inde 175b/06	‘uzvı şerīfün ü. 135a/09
ökce ü. olan şinjirden 175b/06	yumuşaq döşek ü. 116b/03
ü. + indeki 169b/05	ü. + inden 40a/02, 152b/06 [2]
ü. pāre 169b/05	ü. + ine 1b/06, 7b/05, 10a/09, 13b/05,
ü. + inden 135a/03	13b/07, 17b/02, 17b/08, 21a/09, 23b/01,
kemük ü. 135a/03	31b/03, 32a/08, 34a/06, 35a/07, 35b/02, 36b/08,
ü. + ine 13b/06, 68a/08, 140b/09,	36b/08, 37a/02, 42a/05, 51b/04, 51b/04,
157a/07, 168b/05, 174a/05 [6]	54b/04, 55b/09, 56b/07, 57a/04, 57a/08,
arkası ü. 168b/05	57b/01, 62a/03, 63a/09, 64b/05, 65b/08, 69a/04,
başı ü. 174a/05	70a/07, 71b/01, 71b/07, 74b/08, 77b/01,

81a/09, 81b/03, 82a/04, 82b/07, 83b/01,
83b/06, 83b/07, 84a/06, 87a/05, 89a/08, 89b/09,
95b/03, 97a/09, 97b/09, 98a/03, 99a/07, 99b/01,
99b/08, 99b/09, 101a/09, 101b/06, 103a/02,
105a/05, 105a/06, 105a/07, 107b/04, 108a/05,
110a/02, 110b/01, 110b/09, 114a/09, 114b/05,
115a/04, 116a/01, 116b/02, 116b/02, 116b/04,
116b/09, 117a/03, 121b/01, 123b/01, 125a/08,
126a/09, 129b/06, 129b/08, 130b/06, 131a/02,
131a/04, 132b/01, 133a/04, 133a/05, 134a/07,
134b/03, 137b/03, 138a/03, 138a/05, 138b/05,
139a/03, 139b/09, 140a/04, 140a/06, 140a/08,
140b/04, 140b/04, 140b/05, 140b/05, 141b/03,
142a/02, 144b/07, 145a/07, 145b/08, 146a/07,
146a/08, 146b/01, 148b/06, 149b/02, 149b/07,
150a/02, 151a/01, 151a/08, 151b/04, 152a/08,
152b/02, 152b/04, 153b/09, 154a/04, 155a/05,
155b/08, 156b/05, 157a/07, 158a/07, 159a/06,
159a/08, 160b/07, 162b/02, 163a/01, 163a/05,
164a/01, 164a/06, 164b/02, 166b/06, 166b/07,
167b/02, 168a/08, 168b/07, 168b/08, 169a/02,
170a/06, 171a/09, 172b/03, 173b/01, 173b/06,
174b/01, 174b/06, 175a/01, 175a/07, 175a/09,
175b/01, 178a/02, 179a/04, 179a/06, 181b/08,
181b/09, 182a/02, 182a/04, 182a/06, 185a/02,
185a/06, 185a/07, 185b/03, 185b/05, 186a/06
[168]

arçası ü. 116b/04, 148b/06,
155b/08, 175a/07 [4]

ayağı ü. 164a/06

baraş ü. 84a/06

beden ü. 64b/05, 83b/06 [2]

bellüt küli ü. 101a/09

bez ü. 51b/04

bunun ü. 126a/09

burın ü. 17b/08

cerāhat ü. 129b/06, 182a/04 [2]

cerāhatuñ ü. 131a/04

cıkuñ ü. 169a/02

dēşilmiş çıban ü. 99b/08

devānuñ ü. 21a/09

dilde olan verem ü. 37a/02

eldeki kıyās ü. 164b/02

eskinüñ ü. 152b/02

ikinüñ ü. 129b/08

‘illet olan ‘uzv ü. 83b/07

ķafası ü. 153b/09

ķānūn ü. 159a/08

kemük başı ü. 168b/07

kemük ü. 142a/02

kiremīd ü. 35b/02

ķulaķ ķarafınuñ ü. 13b/05

kürsī ü. 158a/07, 174b/06 [2]

mevzi^c ü. 164a/01

mutaşallib olmış ‘uzv ü. 178a/02

ökcesi ü. 173b/01

şahīh cānibi ü. 155a/05

şargū ü. 140b/05, 152b/04 [2]

şınıķ ü. 140a/06

şınıķ ü. 140a/04, 140a/08 [2]

şekil ü. 163a/01

şıķāķuñ ü. 62a/03

tahta arçası ü. 171a/09

vaz^c ü. 115a/04

verem-i şulb ü. 103a/02

yaramaz hey²et ü. 179a/04

yüzi ü. 163a/05

zıkr êtdüğümüz tarīķ ü. 152a/08

zıke êtdüğümüz ü. 162b/02

ü. + ini 140b/03, 145a/08, 146b/03,
155a/04, 181b/07 [5]

[= 186]

üzüm : Üzüm; (*Vitis vinifera*). Krş. 'aneb.

ü. 30b/05, 53b/05, 77b/06, 81a/06,
89b/03, 99b/04, 101a/09, 101b/08, 103a/08,
113a/01, 177a/07, 177b/05, 182a/07 [13]

çekürdegi çıkmış ü. 30b/05

dögülmiş ü. 99b/04

kızıl ü. 113a/01

ü. ağacı kabuğı 77b/06

ü. ağacı küli 101a/09

ü. ağacınun küli 101b/08

ü. cubuğı küli 103a/08, 177a/07,
182a/07 [3]

ü. cubuğı şuyıyla 81a/06

ü. şuyında 177b/05

ü. şiresi 89b/03

yaş ü. şuyıyla 53b/05

ü. + i + (1) 96a/09

it ü. şuyı 96a/09

ü. + le 89b/04

yaş aq ü. 89b/04

[= 15]

V

vaca' : < Ar. Ağrı. Krş. ağrı.

v. 16a/03, 18a/01, 19b/07, 19b/07,
22b/06, 51a/05, 52b/02, 57b/04, 58a/02, 60a/06,
60b/09, 62b/02, 94a/01, 110b/03, 140a/01,
141a/04, 141a/06, 148a/02, 154b/08, 155b/01,
158b/05, 158b/09, 161b/02, 173a/08, 17a/03,
188b/04 [26]

v. gelmeye 158b/05

v. tuymaz 154b/08

v. + i + (1) 15a/08, 15a/09, 15b/01,
16a/01, 19b/06, 50b/06, 63a/09, 95a/03,
108b/01, 108b/01, 110b/09, 138a/06 [12]

kulak icinde olanun v. 15a/09

veremlerin v. 15a/08, 16a/01 [2]

v. + i + (2) 34a/02, 121a/06, 187b/03

[3]

v. + i + (3) 186a/02

v. şedid 186a/02

v. + m 41b/02, 56a/05 [2]

[= 44]

vācib : < Ar. Yapılması gerekli olan.

v. + dür 59a/03

[= 1]

vāfir : < Ar. Çok, bol.

v. 47b/05

v. ğidā 47b/05

[= 1]

vākıf : < Ar. Bilen farkında olan.

v. 5b/03

v. olmak isteyen 5b/03

[= 1]

vāki' : < Ar. Olan, olma.

v. 4b/07, 11b/04, 32a/09, 40a/01,
58a/09, 85a/03, 87a/03, 93b/04, 114a/09,
115a/05, 115b/04, 115b/06, 115b/08, 115b/09,
116a/04, 11b/04, 122b/03, 123b/03, 130b/06,
132b/04, 139b/05, 145b/04, 150a/02, 154a/09,
156a/03, 156a/05, 161b/07, 163b/08, 165a/03,
172b/08, 173b/01, 175a/05 [31]

v. ola 87a/03, 114a/09, 115a/05,
115b/04, 139b/05 [5]

v. olan cerāhatı 132b/04

v. olan eyegiler 156a/05
v. olan eyeginün cemī^c eczāsına
156a/03
v. olanuñ beyānındadır 175a/05
v. olanuñ ʿilācın 11b/04
v. olduğı 173b/01
v. olmuş 145b/04
v. olsa 32a/09, 40a/01, 58a/09,
85a/03, 115b/06, 115b/08, 115b/09, 116a/04,
123b/03, 130b/06, 165a/03 [11]
v. olur 93b/04, 122b/03, 154a/09
[3]
v. olursa 4b/07, 150a/02 [2]
[= 31]
vakt : <Ar. Vakit, zaman. Krş. zamān.
v. 2a/04, 4a/01, 6a/07, 6b/02, 8a/01,
12b/04, 15b/01, 15b/02, 15b/03, 15b/09,
19b/06, 19b/09, 23a/03, 23a/05, 26a/07, 26b/07,
48b/09, 56b/05, 58a/01, 58a/02, 58b/03, 64a/01,
64a/02, 64a/04, 66a/05, 68b/04, 73a/05, 73a/07,
75b/06, 80a/04, 82a/01, 83a/08, 93b/01, 93b/02,
93b/02, 93b/03, 93b/03, 93b/06, 93b/08,
94a/02, 94a/04, 95a/04, 97a/01, 98b/03,
100a/06, 102a/04, 103b/05, 103b/06, 103b/09,
104a/02, 106b/08, 106b/08, 107b/02, 107b/07,
108a/04, 108a/07, 108b/01, 108b/01, 108b/06,
110b/06, 111b/04, 111b/05, 112a/06, 114a/04,
122b/02, 122b/04, 132b/04, 132b/07, 133a/07,
134b/05, 134b/07, 135b/08, 136a/01, 137b/02,
137b/04, 139b/08, 139b/09, 142a/07, 143a/04,
143b/04, 146b/05, 146b/06, 146b/08, 146b/09,
147a/02, 147a/03, 147a/05, 147a/07, 147a/08,
147b/03, 148a/08, 148b/03, 150a/03, 154b/05,
154b/06, 155a/09, 155b/03, 155b/06, 156b/07,
157a/04, 157b/05, 159a/06, 160a/01, 160a/02,

161a/09, 161b/01, 161b/01, 161b/02, 161b/06,
162a/03, 162a/04, 162a/06, 162b/02, 164a/06,
164a/06, 164a/08, 164b/08, 165a/04, 165b/01,
165b/02, 167a/03, 167a/04, 167b/06, 168a/07,
169b/05, 169b/05, 169b/06, 170a/03, 170a/04,
171a/07, 172a/01, 173a/08, 173b/06, 174a/09,
174b/02, 175a/09, 176b/05, 177a/06, 181b/07,
183a/05, 183a/06, 186a/04 [142]
baş yarıldığı v. 148a/08
begreler olduğu v. 112a/06
çıktığı v. 164b/08, 173b/06 [2]
def^c olunduğı v. 143a/04
düştüğü v. 164a/06
hılt döküldüğü v. 108b/01
isti^cmāl etmedükleri v. 183a/05
nāşür olduğu v. 58b/03
olduğı v. 12b/04, 23a/05 [2]
ökce çıktığı v. 143b/04
pīr olduğu v. 2a/04
sağır olduğu v. 8a/01
sākıt olduğu v. 26a/07
şardukları v. 176b/05
şınduğı v. 162a/06
şoyulduğı v. 137b/02
taladuğı v. 181b/07
toğduğı v. 168a/07
ufanduğı v. 162a/04
verem olduğu v. 165a/04
yarıldığı v. 148b/03
zāhir olduğu v. 100a/06
v. + da 5b/09, 5b/09, 6a/08, 94a/01,
162b/03, 172b/01 [6]
aclık v. 6a/08
ba^czi v. 5b/09, 5b/09, 94a/01 [3]
toğrultmak v. 162b/03

- v. +ı+ (3) 55b/02, 128a/03 [2]
v. hācetde 55b/02, 128a/03 [2]
v. +ında 15b/02, 35a/04, 50a/05,
58a/04, 126b/09, 187a/04 [6]
buhrān v. 15b/02
hācet v. 35a/04, 126b/09 [2]
kan neveti v. 50a/05
verem v. 58a/04
[= 156]
- vallāhü a'lem** : <Ar. Allah bilir.
v. 127b/04, 133a/09, 150b/05, 188b/11
[4]
[= 4]
- var** : Var, mevcut.
v. 87b/02
v. +dur 1b/08, 13b/02, 20a/02, 21b/05,
21b/08, 103b/03, 184a/02, 184b/03 [8]
v. +ısa 97b/09, 115a/09, 120a/05,
124b/09 [4]
v. +iken 148a/09
v. +sa 12b/09
[= 15]
- var-** : Varmak, ulaşmak.
v.-a 140a/05, 169a/02, 169a/07,
172a/08 [4]
v.-ınca 56b/04, 59a/05, 59a/09,
140a/07, 140a/09, 157b/06, 159b/03, 167a/05
[8]
v.-masınur 165a/09
yérine v. 'alāmeti 165a/09
v.-maz 114a/07
v.-ur 143a/05, 143a/07, 170b/09 [3]
[= 17]
- varak** : <Ar. Yaprak. Krş. yaprak.
v. +ı+ (1) 58a/05, 71a/03, 71a/04 [3]
- ķabak v. bişmiş şuyıla 71a/04
kerneb v. 58a/05
simsim v. 71a/03
v. +ı+ (3) 61a/07, 187b/09 [2]
v. hātmī 61a/07
v. şecerü'd-dulb 187b/09
[= 5]
- varakı'z-zeytūn** : <Ar. Zeytin ağacı yaprağı.
v. 30b/07
[= 1]
- varakū'l-ās** : <Ar. Mersin ağacı yaprağı.
v. 55a/02
[= 1]
- varakū'l-gār** : <Ar. Defne ağacı yaprağı.
v. 9a/01
[= 1]
- varakū'l-gārū'r-raṭb** : <Ar. Nemli defne ağacı yaprağı.
v. 186a/09
[= 1]
- varakū's-sezāb** : <Ar. Sedefotu yaprağı.
v. 186b/05, 187a/06 [2]
[= 2]
- vasāk** : <Ar. Baldırda olan bir damar adı.
v. +ı+ (2) 179b/06
[= 1]
- vasaṭ** : <Ar. Orta, iki şeyin ortası.
v. +dur 143b/03
[= 1]
- vāsi'** : <Ar. Geniş; enli; açık; bol.
v. 146b/06, 147a/02 [2]
v. olur 146b/06
[= 2]
- vaşiyyet** : <Ar. Bir kimsenin öldükten sonra yapılmasını istediği şey.

v. 164b/04
v. éder 164b/04
[= 1]
vazf : < Ar. Koyma, konulma.
v. 115a/04
v. üzerine 115a/04
v. +ı + (1) 160b/04, 163a/07 [2]
v. +ına 158b/04
[= 4]
ve : < Ar. Ve bağlacı. Krş. u.
v. 1b/04, 1b/04, 1b/07, 2a/04, 2a/04,
2a/06, 2a/06, 2a/09, 2a/09, 2a/09, 2b/08, 3a/01,
3a/02, 3a/03, 3a/03, 3a/03, 3a/05, 3a/05, 3b/01,
3b/05, 3b/05, 3b/06, 3b/06, 3b/06, 4a/01, 4a/02,
4a/03, 4a/03, 4a/04, 4a/04, 4a/06, 4a/06, 4a/07,
4a/08, 4a/08, 4a/08, 4b/01, 5a/03, 5a/03, 5a/04,
5a/05, 5a/05, 5a/06, 5a/09, 5a/09, 5a/09, 5b/01,
5b/01, 5b/01, 5b/02, 5b/05, 5b/09, 6a/01, 6a/01,
6a/02, 6a/02, 6a/02, 6a/06, 6a/06, 6a/08, 6b/06,
7a/02, 7a/03, 7a/04, 7a/04, 7a/04, 7a/05, 7b/02,
7b/03, 7b/04, 7b/04, 7b/04, 7b/05, 7b/06, 7b/07,
8a/03, 8a/06, 8a/08, 8b/01, 8b/02, 8b/05, 8b/05,
8b/05, 8b/07, 8b/08, 8b/09, 9a/01, 9a/01, 9a/01,
9a/01, 9a/01, 9a/02, 9a/02, 9a/09, 9a/09, 9b/01,
9b/01, 9b/01, 9b/04, 10a/02, 10a/02, 10a/03,
10a/05, 10a/05, 10a/05, 10a/05, 10a/06, 10a/09,
10b/01, 10b/01, 10b/01, 10b/01, 10b/02,
11a/01, 11a/03, 11a/06, 11a/06, 11a/07, 11b/02,
12a/02, 12a/02, 12a/02, 12a/02, 12a/03, 12a/09,
13a/08, 13a/09, 14b/05, 15a/05, 15a/05, 15a/05,
15a/06, 15b/05, 15b/05, 15b/05, 16a/04, 16a/05,
16a/05, 16a/06, 16a/06, 16a/06, 16a/09, 16b/01,
16b/01, 16b/01, 16b/01, 16b/02, 16b/02,
16b/03, 16b/03, 16b/04, 16b/05, 16b/05,
16b/05, 16b/05, 16b/06, 16b/07, 16b/07,
17a/02, 17a/02, 17a/04, 17a/04, 17a/05, 17a/06,
17a/07, 17b/02, 17b/02, 17b/03, 17b/04,
17b/05, 17b/06, 17b/08, 17b/08, 18a/01,
18a/02, 18a/02, 18a/02, 18a/02, 18a/03, 18a/08,
18a/08, 18a/08, 18b/02, 18b/02, 18b/04,
18b/05, 18b/05, 19a/02, 19a/02, 19a/02, 19a/02,
19a/03, 19a/06, 19a/06, 19a/09, 19a/09, 19a/09,
19b/01, 19b/01, 19b/06, 19b/07, 20a/07,
20a/09, 20b/04, 20b/05, 21a/01, 21a/09, 21a/09,
21b/01, 21b/02, 22a/03, 22b/01, 22b/01,
22b/05, 22b/06, 23a/01, 23a/02, 23a/02, 23a/03,
23a/04, 23a/08, 23b/03, 23b/09, 24a/02, 24a/02,
24a/02, 24a/02, 24a/03, 24a/04, 24a/05, 24a/05,
24a/05, 24a/06, 24b/02, 24b/02, 24b/04,
24b/06, 24b/06, 24b/06, 24b/06, 24b/06,
25a/01, 25a/01, 25a/02, 25a/02, 25a/05, 25a/05,
25a/07, 25a/08, 25a/09, 25a/09, 25a/09, 25b/01,
25b/01, 25b/02, 25b/02, 25b/03, 25b/07,
25b/07, 25b/08, 25b/08, 25b/08, 26a/02,
26a/02, 26a/02, 26a/03, 26b/01, 26b/01, 26b/02,
26b/02, 26b/02, 26b/02, 26b/04, 26b/06,
26b/07, 26b/09, 27a/02, 27a/03, 27a/05, 27a/05,
27a/05, 27a/06, 27a/06, 27a/07, 27a/08, 27b/02,
27b/03, 27b/05, 27b/05, 27b/06, 27b/06,
28b/02, 28b/02, 28b/03, 28b/04, 28b/04,
28b/04, 28b/06, 28b/07, 28b/09, 28b/09,
29a/02, 29a/04, 29a/04, 29a/04, 29a/04, 29a/06,
29a/07, 29a/07, 29a/09, 29b/02, 29b/02, 29b/03,
29b/03, 29b/03, 29b/03, 29b/04, 29b/04,
29b/05, 29b/05, 29b/05, 29b/06, 29b/06,
29b/06, 29b/07, 29b/08, 29b/08, 29b/08,
29b/08, 29b/09, 29b/09, 30a/01, 30a/02, 30a/04,
30a/05, 30a/05, 30a/05, 30a/05, 30a/08, 30b/05,
30b/07, 30b/07, 30b/08, 30b/08, 30b/08,
31a/01, 31a/02, 31a/02, 31a/03, 31a/09, 31b/01,

31b/02, 31b/06, 31b/06, 31b/07, 31b/07, 43a/08, 43b/01, 43b/01, 43b/01, 43b/01,
31b/07, 31b/09, 32a/02, 32a/03, 32a/04, 32a/04, 43b/02, 43b/02, 43b/03, 43b/03, 43b/04,
32a/04, 32a/04, 32a/08, 32a/08, 32b/01, 32b/01, 43b/04, 43b/04, 43b/05, 43b/05, 43b/05,
32b/02, 32b/06, 32b/06, 32b/06, 32b/07, 43b/09, 43b/09, 44a/01, 44b/07, 44b/07,
32b/08, 32b/09, 33a/01, 33a/01, 33a/02, 33a/03, 45a/02, 45a/03, 45a/04, 45a/04, 45a/04, 45a/05,
33a/06, 33a/08, 33a/08, 33a/08, 33a/09, 33b/01, 45a/05, 45a/05, 45a/05, 45a/07, 45a/08, 45a/08,
33b/04, 33b/04, 33b/05, 33b/05, 33b/05, 45a/09, 45b/02, 45b/02, 45b/05, 45b/05,
33b/05, 33b/08, 33b/08, 34a/01, 34a/03, 34a/04, 45b/06, 45b/06, 45b/08, 46a/05, 46a/05, 46a/05,
34a/05, 34b/04, 34b/06, 34b/06, 34b/06, 46a/06, 46a/06, 46a/09, 46b/07, 46b/08, 46b/08,
34b/06, 34b/07, 34b/07, 35a/01, 35a/02, 35a/02, 46b/09, 46b/09, 47a/01, 47a/02, 47a/07, 47b/09,
35a/02, 35a/03, 35a/05, 35a/08, 35b/03, 35b/04, 48a/07, 48b/06, 48b/06, 48b/06, 49a/01, 49a/02,
35b/05, 35b/08, 35b/08, 35b/09, 35b/09, 49a/06, 49a/06, 49a/06, 49a/06, 49a/07, 49a/08,
35b/09, 35b/09, 36a/01, 36a/02, 36a/02, 36a/02, 49a/08, 49a/09, 49b/01, 49b/01, 49b/03,
36a/03, 36a/04, 36a/07, 36a/07, 36a/08, 36a/08, 49b/03, 49b/03, 49b/05, 49b/06, 49b/09,
36a/09, 36a/09, 36a/09, 36b/03, 36b/04, 36b/04, 50a/01, 50a/06, 50a/07, 50a/08, 50a/08, 50a/09,
36b/05, 36b/07, 36b/07, 36b/07, 36b/08, 50a/09, 50b/01, 50b/01, 50b/01, 50b/01,
37a/03, 37a/04, 37a/05, 37a/08, 37a/09, 37a/09, 50b/01, 50b/03, 50b/04, 50b/05, 50b/06,
37a/09, 37a/09, 37b/01, 37b/06, 37b/06, 50b/07, 50b/07, 50b/08, 50b/08, 50b/09,
37b/06, 37b/07, 37b/08, 37b/09, 38a/02, 50b/09, 51a/03, 51a/04, 51a/06, 51a/08, 51a/08,
38a/02, 38b/05, 38b/05, 38b/05, 38b/06, 51b/02, 51b/02, 51b/02, 51b/07, 51b/07,
38b/06, 38b/07, 38b/08, 38b/08, 38b/08, 51b/08, 51b/08, 52a/01, 52a/02, 52a/05, 52a/09,
39a/03, 39a/05, 39a/07, 39a/08, 39b/06, 39b/07, 52b/01, 52b/04, 52b/06, 52b/06, 52b/07,
39b/07, 39b/08, 39b/08, 40a/01, 40a/01, 40a/04, 53a/01, 53a/02, 53a/02, 53a/02, 53a/04, 53a/05,
40a/05, 40a/08, 40a/09, 40b/03, 40b/03, 40b/07, 53a/06, 53a/07, 53a/07, 53a/08, 53b/01, 53b/04,
40b/08, 41a/01, 41a/01, 41a/01, 41a/03, 41a/04, 53b/07, 53b/07, 53b/08, 53b/08, 53b/09,
41a/05, 41a/05, 41a/05, 41a/05, 41a/06, 41a/06, 53b/09, 53b/09, 54a/01, 54a/01, 54a/01, 54a/02,
41a/06, 41a/06, 41a/06, 41a/07, 41a/07, 41a/07, 54a/02, 54a/02, 54a/02, 54a/03, 54a/03, 54a/03,
41a/07, 41a/08, 41a/09, 41b/01, 41b/03, 41b/04, 54a/03, 54a/03, 54a/03, 54a/03, 54a/04, 54a/04,
42a/01, 42a/02, 42a/02, 42a/02, 42a/02, 42a/03, 54a/04, 54a/04, 54a/05, 54a/08, 54a/08, 54a/09,
42a/03, 42a/03, 42a/04, 42a/04, 42a/08, 42a/08, 54a/09, 54a/09, 54b/01, 54b/01, 54b/01,
42a/08, 42a/08, 42a/09, 42a/09, 42a/09, 42b/01, 54b/01, 54b/02, 54b/02, 54b/03, 54b/03,
42b/02, 42b/03, 42b/03, 42b/03, 42b/03, 54b/03, 54b/08, 54b/08, 54b/09, 54b/09,
42b/04, 42b/07, 42b/07, 42b/07, 42b/07, 55a/01, 55a/01, 55a/02, 55a/02, 55a/04, 55a/04,
42b/08, 43a/03, 43a/04, 43a/04, 43a/04, 43a/05, 55a/04, 55a/04, 55a/04, 55a/04, 55a/09, 55b/03,
43a/05, 43a/06, 43a/07, 43a/07, 43a/07, 43a/08, 55b/05, 55b/07, 55b/09, 56a/04, 56b/04,

56b/07, 56b/07, 56b/08, 57a/02, 57a/03, 57a/03,
57b/03, 57b/04, 57b/04, 57b/05, 57b/05,
57b/05, 57b/05, 57b/07, 57b/08, 57b/08,
58a/02, 58a/03, 58a/05, 58a/05, 58a/05, 58a/06,
58b/08, 59a/02, 59a/08, 59b/06, 59b/08,
59b/09, 60a/03, 60a/03, 60a/03, 60a/03, 60a/04,
60a/05, 60a/05, 60a/05, 60a/05, 60a/06, 60a/07,
60a/08, 60a/09, 60b/06, 60b/07, 60b/07,
60b/07, 60b/07, 60b/09, 60b/09, 61a/01,
61a/02, 61a/02, 61a/03, 61a/03, 61a/03, 61a/04,
61a/04, 61a/05, 61a/05, 61a/06, 61a/06, 61a/07,
61a/07, 61a/07, 61a/07, 61a/08, 61a/08, 61b/01,
61b/01, 61b/01, 61b/01, 61b/02, 61b/04,
61b/04, 61b/05, 61b/05, 61b/06, 61b/06,
61b/06, 61b/07, 61b/08, 61b/08, 61b/08,
61b/08, 62a/01, 62a/02, 62a/05, 62a/07, 62a/09,
62a/09, 62b/01, 62b/01, 62b/03, 62b/03,
62b/03, 62b/03, 62b/04, 62b/04, 62b/04,
62b/05, 62b/09, 63a/01, 63a/02, 63a/03, 63a/04,
63a/05, 63a/05, 63a/05, 63a/05, 63a/05, 63a/06,
63a/06, 63a/09, 63b/02, 63b/02, 63b/02,
63b/03, 63b/06, 63b/06, 63b/06, 63b/06,
63b/06, 63b/07, 63b/09, 64a/08, 64b/01,
64b/02, 64b/02, 64b/02, 64b/02, 64b/03,
64b/03, 64b/04, 64b/04, 64b/08, 64b/08,
64b/08, 65a/01, 65a/01, 65a/02, 65a/02, 65a/09,
65a/09, 65a/09, 65b/01, 65b/02, 65b/03,
65b/07, 65b/08, 66a/03, 66a/08, 66a/09, 66a/09,
66b/01, 66b/02, 66b/02, 66b/02, 66b/03,
66b/03, 66b/05, 66b/07, 66b/07, 66b/07,
66b/08, 66b/08, 67a/01, 67a/01, 67a/01, 67a/01,
67a/02, 67a/02, 67a/02, 67a/05, 67a/05, 67a/05,
67a/06, 67a/06, 67a/06, 67a/07, 67a/07, 67a/07,
67a/09, 67b/01, 67b/03, 67b/03, 67b/04,
67b/04, 67b/05, 67b/05, 68a/04, 68a/05, 68a/06,
68a/07, 68b/01, 68b/04, 68b/07, 68b/08,
68b/08, 68b/08, 68b/09, 68b/09, 69a/02,
69a/02, 69a/03, 69a/03, 69a/03, 69a/05, 69a/07,
69a/07, 69a/08, 69a/09, 69a/09, 69a/09, 69a/09,
69b/01, 69b/01, 69b/01, 69b/02, 69b/02,
69b/03, 69b/03, 69b/04, 69b/05, 69b/05,
69b/05, 69b/06, 69b/06, 69b/06, 69b/07,
69b/08, 69b/09, 70a/02, 70a/04, 70a/04, 70a/04,
70a/04, 70a/06, 70a/08, 70a/08, 70a/08, 70b/01,
70b/01, 70b/01, 70b/02, 70b/03, 70b/03,
70b/04, 70b/05, 70b/07, 70b/08, 70b/09,
70b/09, 71a/01, 71a/02, 71a/02, 71a/02, 71a/03,
71a/03, 71a/03, 71a/04, 71a/06, 71a/06, 71b/01,
71b/03, 71b/03, 71b/04, 71b/05, 71b/06,
71b/06, 71b/09, 72a/01, 72a/03, 72a/03, 72a/03,
72a/06, 72b/01, 72b/02, 72b/07, 72b/08,
73a/01, 73a/02, 73a/04, 73a/04, 73a/06, 73a/07,
73a/09, 73a/09, 73b/01, 73b/01, 73b/01,
73b/02, 73b/02, 73b/03, 73b/06, 73b/09,
73b/09, 74a/01, 74a/02, 74b/02, 74b/03,
74b/04, 74b/04, 74b/04, 74b/06, 74b/06,
75a/01, 75a/01, 75a/01, 75a/02, 75a/02, 75a/02,
75a/03, 75a/03, 75a/03, 75a/04, 75a/04, 75a/04,
75a/04, 75a/05, 75a/05, 75a/05, 75a/05, 75a/06,
75a/07, 75a/07, 75a/07, 75a/07, 75a/07, 75a/07,
75a/09, 75a/09, 75b/02, 75b/03, 75b/03,
75b/05, 75b/06, 75b/08, 75b/09, 76a/01,
76a/02, 76a/03, 76a/03, 76a/04, 76a/04, 76a/05,
76a/05, 76a/05, 76a/06, 76a/06, 76a/06, 76a/07,
76a/08, 76b/03, 76b/04, 76b/04, 76b/05,
76b/05, 76b/05, 76b/05, 76b/07, 76b/07,
76b/09, 76b/09, 77a/01, 77a/02, 77a/02, 77a/03,
77a/04, 77a/04, 77a/06, 77a/07, 77a/07, 77a/08,
77a/08, 77a/08, 77a/09, 77b/02, 77b/05, 77b/07,
77b/07, 77b/08, 77b/09, 77b/09, 78a/01,

78a/01, 78a/02, 78a/02, 78a/03, 78a/03, 78a/05, 86b/03, 86b/03, 86b/04, 86b/04, 86b/04,
78a/05, 78a/06, 78a/07, 78a/07, 78b/01, 78b/01, 86b/05, 86b/06, 86b/06, 86b/06, 86b/07,
78b/02, 78b/02, 78b/02, 78b/03, 78b/03, 86b/07, 86b/07, 86b/08, 86b/09, 86b/09,
78b/06, 78b/06, 78b/07, 78b/07, 78b/08, 86b/09, 86b/09, 87a/01, 87a/01, 87a/01, 87a/01,
78b/08, 79a/02, 79a/04, 79a/04, 79a/04, 79a/04, 87a/02, 87a/03, 87a/03, 87a/06, 87a/07, 87b/02,
79a/05, 79a/06, 79a/06, 79a/06, 79a/08, 79a/09, 87b/03, 87b/03, 87b/03, 87b/04, 87b/06,
79a/09, 79a/09, 79b/02, 79b/04, 79b/05, 87b/06, 87b/07, 87b/07, 87b/07, 87b/07, 87b/07,
79b/05, 79b/05, 79b/07, 79b/08, 80a/01, 87b/08, 87b/08, 87b/08, 87b/09, 88a/01,
80a/01, 80a/05, 80a/06, 80a/06, 80a/07, 80a/08, 88a/01, 88a/01, 88a/01, 88a/02, 88a/03, 88a/04,
80b/01, 80b/01, 80b/04, 80b/05, 80b/06, 88a/04, 88a/05, 88a/08, 88a/09, 88b/03, 88b/04,
80b/06, 80b/09, 81a/02, 81a/04, 81a/04, 81a/05, 88b/05, 88b/06, 88b/06, 88b/06, 88b/07,
81a/05, 81a/06, 81a/06, 81a/08, 81a/08, 81a/08, 88b/08, 88b/09, 88b/09, 88b/09, 89a/01,
81a/09, 81b/03, 81b/03, 81b/03, 81b/04, 89a/02, 89a/03, 89a/04, 89a/04, 89a/05, 89a/05,
81b/07, 81b/07, 81b/09, 82a/02, 82a/02, 82a/03, 89a/07, 89a/07, 89b/01, 89b/03, 89b/04,
82a/03, 82a/06, 82b/03, 82b/05, 82b/07, 89b/06, 89b/07, 89b/07, 89b/07, 89b/08,
82b/08, 82b/08, 82b/08, 82b/08, 82b/09, 89b/08, 90a/04, 90a/04, 90a/05, 90a/05, 90a/05,
82b/09, 82b/09, 82b/09, 83a/03, 83a/03, 83a/03, 90a/08, 90a/09, 90b/01, 90b/04, 90b/05,
83a/03, 83a/04, 83a/04, 83a/07, 83a/09, 83a/09, 90b/07, 91a/01, 91a/02, 91a/04, 91a/04, 91a/04,
83a/09, 83b/05, 83b/05, 83b/05, 83b/08, 91a/05, 91a/05, 91a/06, 91a/08, 91b/01, 91b/01,
83b/08, 83b/09, 83b/09, 84a/01, 84a/01, 84a/04, 91b/03, 91b/03, 91b/03, 91b/04, 91b/05,
84a/08, 84b/01, 84b/02, 84b/02, 84b/03, 91b/06, 91b/07, 91b/08, 91b/08, 91b/09,
84b/04, 84b/04, 84b/04, 84b/05, 84b/07, 91b/09, 92a/04, 92a/05, 92a/05, 92a/05, 92a/05,
84b/07, 84b/07, 84b/08, 84b/08, 84b/08, 92a/08, 92b/02, 92b/06, 93a/06, 93a/06, 93b/01,
84b/09, 84b/09, 84b/09, 84b/09, 84b/09, 93b/07, 93b/08, 93b/09, 94a/01, 94a/03, 94a/06,
85a/02, 85a/02, 85a/04, 85a/05, 85a/05, 85a/06, 94a/06, 94a/09, 94a/09, 94b/01, 94b/01, 94b/01,
85a/07, 85a/08, 85a/08, 85a/09, 85b/03, 85b/05, 94b/01, 94b/02, 94b/02, 94b/03, 94b/04,
85b/06, 85b/07, 85b/07, 85b/07, 85b/07, 94b/04, 94b/05, 94b/06, 94b/06, 94b/08,
85b/07, 85b/08, 85b/08, 85b/08, 85b/08, 94b/08, 94b/08, 94b/08, 94b/09, 95a/03,
85b/09, 85b/09, 85b/09, 85b/09, 85b/09, 95a/03, 95a/04, 95a/06, 95a/06, 95a/09, 95a/09,
86a/01, 86a/01, 86a/01, 86a/01, 86a/01, 86a/02, 95b/01, 95b/01, 95b/01, 95b/02, 95b/02,
86a/02, 86a/02, 86a/02, 86a/03, 86a/03, 86a/03, 95b/03, 95b/04, 95b/04, 95b/06, 96a/01,
86a/03, 86a/04, 86a/04, 86a/04, 86a/04, 86a/05, 96a/06, 96a/06, 96a/08, 96a/09, 96b/01, 96b/01,
86a/05, 86a/05, 86a/05, 86a/06, 86a/06, 86a/06, 96b/01, 96b/02, 96b/02, 96b/02, 96b/02,
86a/06, 86a/07, 86a/07, 86a/07, 86a/07, 86a/08, 96b/02, 96b/04, 96b/04, 96b/05, 96b/06,
86a/08, 86b/01, 86b/01, 86b/02, 86b/02, 96b/07, 96b/08, 96b/09, 97a/01, 97a/04, 97a/05,

97a/05, 97b/08, 97b/08, 98a/01, 98a/01, 98a/05,
98a/06, 98b/01, 98b/03, 98b/04, 98b/05,
98b/07, 98b/07, 98b/08, 98b/08, 98b/09,
98b/09, 99a/01, 99a/02, 99a/04, 99a/04, 99a/05,
99a/05, 99b/01, 99b/02, 99b/02, 99b/03,
99b/04, 99b/05, 99b/05, 99b/06, 100a/02,
100a/03, 100a/03, 100a/04, 100a/04, 100a/05,
100a/07, 100a/07, 100a/08, 100a/08, 100a/09,
100a/09, 100b/01, 100b/01, 100b/01, 100b/03,
100b/03, 100b/04, 100b/04, 100b/04, 100b/04,
100b/05, 100b/06, 100b/06, 100b/09, 101a/03,
101a/05, 101a/07, 101a/08, 101b/02, 101b/03,
101b/04, 101b/04, 101b/07, 101b/07, 101b/07,
101b/07, 101b/07, 101b/09, 102a/09, 102b/01,
102b/02, 102b/02, 102b/02, 102b/02, 102b/03,
102b/03, 102b/03, 102b/04, 102b/04, 102b/04,
102b/04, 102b/04, 102b/05, 102b/05, 102b/05,
102b/05, 102b/06, 102b/07, 102b/07, 102b/09,
103a/03, 103a/03, 103a/03, 103a/07, 103a/08,
103a/09, 103b/04, 103b/04, 103b/07, 103b/07,
103b/08, 104a/02, 104a/02, 104a/05, 104a/05,
104a/05, 104a/07, 104a/07, 104a/08, 104a/09,
104a/09, 104a/09, 104b/01, 104b/02, 104b/06,
104b/08, 104b/09, 104b/09, 104b/09, 105a/01,
105a/03, 105a/04, 105a/05, 105a/06, 105a/08,
105a/09, 105b/04, 105b/04, 105b/04, 105b/05,
105b/05, 105b/06, 105b/06, 105b/06, 105b/06,
105b/06, 105b/08, 105b/08, 105b/09, 106a/02,
106a/02, 106a/03, 106a/04, 106a/05, 106a/06,
106a/06, 106a/08, 106b/01, 106b/03, 107a/04,
107a/04, 107a/07, 107a/08, 107b/01, 107b/02,
107b/07, 108a/05, 108a/09, 108b/03, 108b/07,
108b/09, 109a/01, 109a/01, 109a/02, 109a/02,
109a/03, 109a/07, 109a/07, 109a/07, 109a/07,
109a/08, 109a/08, 109b/06, 109b/07, 109b/08,
109b/08, 109b/08, 109b/08, 109b/08, 109b/08,
109b/09, 110a/03, 110a/04, 110a/06, 110a/09,
110a/09, 110b/05, 111a/02, 111a/04, 111a/04,
111a/07, 111a/07, 111b/01, 111b/03, 111b/06,
111b/07, 112a/06, 112a/06, 112a/07, 112a/07,
112a/07, 112a/08, 112a/08, 112a/09, 112a/09,
112a/09, 112b/02, 112b/02, 112b/03, 112b/06,
112b/07, 112b/08, 112b/08, 112b/08, 113a/01,
113a/01, 113a/02, 113a/04, 113a/06, 113a/09,
113b/02, 113b/02, 113b/07, 113b/07, 113b/07,
113b/07, 113b/08, 114a/03, 114a/06, 114a/06,
114b/02, 114b/02, 114b/03, 114b/07, 115a/03,
115b/02, 115b/04, 115b/04, 115b/07, 115b/08,
116a/05, 116a/07, 116a/08, 116a/09, 116b/01,
116b/01, 116b/02, 116b/03, 116b/04, 116b/04,
116b/05, 116b/09, 116b/09, 116b/09, 117a/01,
117a/02, 117a/02, 117a/03, 117a/04, 117a/05,
117a/05, 117a/08, 117a/08, 117a/08, 117b/05,
117b/05, 117b/05, 117b/06, 117b/06, 117b/07,
117b/07, 117b/08, 117b/08, 117b/09, 117b/09,
118a/01, 118a/01, 118a/01, 118a/02, 118a/02,
118a/02, 118a/03, 118a/03, 118a/03, 118a/05,
118a/06, 118a/06, 118a/08, 118a/08, 118b/01,
118b/04, 119a/06, 119a/07, 119b/02, 120a/07,
120a/08, 120a/08, 120a/09, 120a/09, 120a/09,
120b/01, 120b/01, 120b/02, 120b/02, 120b/05,
120b/05, 120b/06, 120b/06, 120b/07, 121a/03,
121a/09, 121b/01, 121b/02, 121b/05, 121b/06,
121b/06, 121b/07, 121b/08, 121b/09, 121b/09,
121b/09, 122a/01, 122a/01, 122a/01, 122a/02,
122a/03, 122a/04, 122a/04, 122a/05, 122a/06,
122a/07, 122b/02, 122b/03, 122b/05, 122b/05,
122b/06, 122b/06, 122b/08, 122b/08, 123a/03,
123a/06, 123b/09, 124a/01, 124a/07, 124a/07,
124a/07, 124a/08, 124a/08, 124a/08, 124b/01,

124b/02, 124b/02, 124b/02, 124b/02, 124b/03,
124b/03, 124b/03, 124b/07, 125a/01, 125a/01,
125a/03, 125a/04, 125a/04, 125a/08, 125a/08,
125b/01, 125b/01, 125b/02, 125b/03, 125b/04,
125b/05, 125b/05, 125b/07, 125b/07, 125b/07,
125b/08, 126a/01, 126a/01, 126a/01, 126a/01,
126a/02, 126a/03, 126a/03, 126a/06, 126a/08,
126b/01, 126b/01, 126b/01, 126b/02, 126b/02,
126b/04, 126b/07, 126b/07, 126b/07, 126b/07,
127a/01, 127a/01, 127a/01, 127a/02, 127a/02,
127a/05, 127a/09, 127b/01, 127b/01, 127b/05,
127b/05, 127b/06, 128a/01, 128a/04, 128a/04,
128a/04, 128a/05, 128a/08, 128a/09, 128a/09,
128b/02, 128b/07, 128b/07, 128b/07, 128b/08,
128b/08, 128b/09, 128b/09, 128b/09, 128b/09,
129a/02, 129a/03, 129a/03, 129a/04, 129a/05,
129a/05, 129a/05, 129a/07, 129a/08, 129a/08,
129a/08, 129b/01, 129b/01, 129b/02, 129b/04,
129b/07, 130a/04, 130a/05, 130a/05, 130a/06,
130a/06, 130a/06, 130a/08, 130b/04, 130b/05,
130b/07, 130b/08, 130b/09, 130b/09, 131a/02,
131a/04, 131a/04, 131a/04, 131a/06, 131a/08,
131a/09, 131a/09, 131a/09, 131b/01, 131b/01,
131b/02, 131b/04, 131b/04, 131b/05, 131b/05,
131b/06, 131b/07, 131b/07, 131b/08, 132a/06,
132a/06, 132b/02, 133a/01, 133a/03, 133a/06,
133a/06, 133a/06, 133b/03, 133b/06, 133b/06,
133b/09, 134a/03, 134a/03, 134a/03, 134a/04,
134a/08, 134b/01, 134b/01, 134b/04, 134b/06,
135a/01, 135a/01, 135a/01, 135a/05, 135a/07,
136a/04, 136a/05, 136a/06, 136a/06, 136a/06,
136a/07, 136a/07, 136a/08, 136b/01, 136b/01,
136b/01, 136b/01, 136b/04, 136b/04, 136b/09,
137a/04, 137a/09, 137a/09, 137b/05, 137b/05,
137b/05, 137b/07, 137b/07, 137b/08, 138a/07,
138a/09, 138b/01, 138b/03, 138b/04, 138b/04,
138b/07, 138b/07, 139a/02, 139a/06, 139a/06,
139a/07, 139a/07, 139a/07, 139a/07, 139a/08,
139a/08, 139a/08, 139a/08, 139b/01, 139b/06,
140a/03, 140a/05, 140b/01, 140b/02, 140b/07,
140b/09, 141a/02, 141a/02, 141a/07, 141a/09,
141b/01, 141b/07, 143a/08, 144a/02, 144a/03,
144a/05, 144a/06, 144a/06, 144a/06, 144a/07,
144a/07, 144a/08, 144a/09, 144b/06, 144b/08,
144b/09, 145a/01, 145a/01, 145a/03, 145a/05,
145a/09, 145a/09, 145b/01, 145b/06, 145b/06,
145b/06, 145b/07, 145b/07, 145b/07, 145b/08,
145b/08, 145b/08, 145b/09, 146a/01, 146a/03,
146a/07, 146b/02, 146b/07, 146b/09, 147a/01,
147a/03, 147a/04, 147b/09, 147b/09, 148a/01,
148a/02, 148a/02, 148a/02, 148a/03, 148a/05,
148a/05, 148a/05, 148a/08, 148b/03, 148b/07,
149a/03, 149b/03, 149b/04, 149b/05, 149b/06,
149b/07, 149b/08, 149b/09, 150a/01, 150a/02,
150a/08, 150a/08, 150b/02, 150b/09, 150b/09,
151a/04, 151a/06, 151a/09, 151a/09, 151b/06,
151b/07, 151b/09, 152a/01, 152a/02, 152a/03,
152a/05, 152a/08, 152b/01, 152b/07, 152b/09,
153a/01, 153a/01, 153a/08, 153b/02, 153b/03,
153b/03, 154a/03, 154a/03, 154a/05, 154b/07,
154b/08, 154b/09, 155a/02, 155a/05, 155a/06,
155a/08, 155b/05, 155b/05, 156b/01, 156b/09,
157a/02, 157a/03, 157a/04, 157a/05, 157a/08,
157b/05, 158a/03, 158a/08, 158b/04, 159a/09,
159b/08, 159b/09, 159b/09, 160a/01, 160a/05,
160a/08, 160a/09, 160b/01, 160b/02, 160b/06,
160b/07, 161a/03, 161a/04, 161a/08, 161a/09,
161b/02, 161b/03, 161b/06, 161b/09, 161b/09,
162a/07, 162a/09, 162b/04, 162b/06, 162b/07,
162b/09, 163a/01, 163a/02, 163a/05, 163a/06,

163a/07, 163a/08, 163a/08, 163a/09, 163a/09, 178b/07, 178b/09, 179a/01, 179a/02, 179a/02,
163b/01, 163b/03, 163b/04, 163b/05, 163b/05, 179a/02, 179a/04, 179a/06, 179a/07, 179a/09,
163b/06, 163b/06, 164a/07, 164a/07, 164a/09, 179b/01, 179b/01, 179b/02, 179b/04, 179b/05,
164b/05, 165b/04, 165b/06, 165b/07, 165b/08, 179b/06, 179b/07, 179b/09, 180a/02, 180a/02,
165b/08, 165b/09, 166a/01, 166a/01, 166a/02, 180a/02, 180a/04, 180a/06, 180b/01, 180b/01,
166a/05, 166a/05, 166a/07, 166a/08, 166b/01, 180b/01, 180b/02, 180b/02, 180b/04, 180b/05,
166b/02, 166b/02, 167a/02, 167a/06, 167b/03, 180b/05, 180b/07, 180b/08, 180b/08, 180b/08,
167b/03, 167b/08, 168a/07, 168a/09, 168b/04, 180b/09, 180b/09, 181b/08, 181b/08, 181b/09,
168b/06, 169b/01, 169b/01, 169b/02, 169b/03, 182a/05, 182b/02, 182b/03, 182b/04, 183a/01,
170a/09, 170b/01, 170b/02, 170b/06, 170b/06, 183a/03, 183a/03, 183a/04, 183a/08, 183a/08,
171a/03, 171a/06, 171a/08, 171a/09, 171b/06, 183a/09, 183a/09, 183a/09, 183a/09, 183b/01,
172a/05, 172a/05, 172a/08, 172b/01, 172b/03, 183b/01, 183b/04, 183b/05, 183b/09, 184a/01,
172b/06, 172b/07, 172b/07, 172b/07, 173a/01, 184a/03, 184a/03, 184a/04, 184a/04, 184a/04,
173a/02, 173a/02, 173a/03, 173a/04, 173a/04, 184a/05, 184b/05, 184b/08, 184b/08, 184b/08,
173a/05, 173a/06, 173a/07, 173a/09, 173b/04, 184b/09, 184b/09, 184b/09, 184b/09, 184b/09,
173b/05, 174a/01, 174a/02, 174a/02, 174a/03, 185a/01, 185a/03, 185a/03, 185a/03, 185a/09,
174a/04, 174b/03, 174b/04, 174b/07, 174b/08, 185a/09, 185b/02, 185b/02, 185b/06, 185b/07,
174b/09, 175a/01, 175a/03, 175a/03, 175a/04, 185b/07, 186a/03, 186a/05, 186a/05, 186a/08,
175a/05, 175a/06, 175a/09, 175b/01, 175b/03, 186a/08, 186b/03, 186b/03, 186b/03, 186b/04,
175b/04, 175b/05, 175b/05, 175b/06, 175b/06, 186b/04, 186b/05, 186b/05, 186b/05, 186b/05,
175b/07, 175b/09, 176a/01, 176a/01, 176a/02, 186b/06, 186b/06, 186b/08, 186b/09, 186b/09,
176a/02, 176a/03, 176a/03, 176a/04, 176a/04, 187a/01, 187a/01, 187a/02, 187a/02, 187a/02,
176a/04, 176a/04, 176a/05, 176a/05, 176a/05, 187a/02, 187a/02, 187a/03, 187a/03, 187a/03,
176a/05, 176a/05, 176a/06, 176a/06, 176a/06, 187a/03, 187a/03, 187a/04, 187a/05, 187a/05,
176a/06, 176a/06, 176a/06, 176a/07, 176a/07, 187a/06, 187a/06, 187a/06, 187a/07, 187a/07,
176a/07, 176a/07, 176a/07, 176a/08, 176a/09, 187a/07, 187a/07, 187a/08, 187a/08, 187a/08,
176a/09, 176a/09, 176a/09, 176b/02, 176b/03, 187a/08, 187a/09, 187a/09, 187a/09, 187b/02,
176b/05, 176b/08, 177a/01, 177a/02, 177a/02, 187b/04, 187b/06, 187b/07, 187b/08, 187b/08,
177a/03, 177a/03, 177a/03, 177a/05, 177a/05, 187b/08, 187b/09, 187b/09, 187b/09, 188a/01,
177a/05, 177a/05, 177a/06, 177a/07, 177b/01, 188a/01, 188a/02, 188a/03, 188a/04, 188a/05,
177b/01, 177b/01, 177b/03, 177b/04, 177b/04, 188a/05, 188a/05, 188a/06, 188a/06, 188a/06,
177b/04, 177b/08, 178a/01, 178a/02, 178a/06, 188a/06, 188a/08, 188a/09, 188a/09, 188b/01,
178a/06, 178a/07, 178a/08, 178a/08, 178a/08, 188b/01, 188b/01, 188b/03, 188b/05, 188b/05,
178a/09, 178b/03, 178b/03, 178b/04, 178b/05, 188b/06, 188b/06, 188b/07, 188b/08, 188b/08,
178b/05, 178b/05, 178b/06, 178b/07, 178b/07, 188b/09, 188b/09 [2557]

- [=2557]
- vech** : <Ar. Şekil, yüz.
v. + ile 13a/07, 21a/07, 45b/01, 47a/04, 133b/03, 136a/08, 146b/05, 146b/08, 153a/02, 156b/07, 162a/07, 164a/02, 164a/03, 171b/02, 175b/08, 182a/03, 183b/05 [17]
- [=17]
- veda^c** : <Ar. Katır boncuğu denen bir sefef türü.
v. 16a/09, 125b/07 [2]
v. küli 16a/09, 125b/07 [2]
- [=2]
- verd** : <Ar. Gül; (*Rosa*). Krş. gül.
v. 24a/02, 25a/09, 29b/02, 29b/05, 32a/07, 36b/07, 38b/08, 42a/09, 43b/01, 45b/05, 46b/09, 50b/01, 57b/05, 63a/05, 96b/02, 176a/06 [16]
mā³-i v. 96b/02
v. bişmiş sirkeyile 38b/08
v. + ile 31b/03, 52b/02, 83a/09, 183a/03 [4]
duhn-ı v. 52b/02, 183a/03 [2]
- [=20]
- verek** : Ar. Kalça kemiği.
v. + de 135b/04
hukq-u v. 135b/04
- [=1]
- verem** : Şiş, ur. Krş. ur.
v. 4a/09, 9a/05, 9a/08, 15b/04, 16a/08, 16b/03, 16b/09, 33b/07, 34a/02, 36b/02, 36b/05, 37a/02, 58a/01, 58a/03, 58a/04, 59b/08, 59b/09, 63a/04, 63a/04, 92a/01, 92a/03, 92b/02, 92b/07, 93a/09, 94b/07, 95a/02, 95b/06, 99a/06, 101a/02, 101b/02, 104a/06, 104b/08, 104b/09, 105b/08, 106a/07, 114b/03, 116a/02, 118a/08, 130b/09, 131b/03, 131b/09, 132b/02, 132b/06, 132b/07, 138b/01, 139a/01, 139b/02, 141a/04, 141a/05, 141a/09, 143b/07, 143b/08, 144a/04, 144a/06, 144a/09, 144b/01, 144b/02, 145a/01, 145a/09, 147a/03, 147b/02, 148a/02, 149b/05, 150a/04, 151b/05, 155a/07, 157a/04, 157a/08, 157b/06, 159b/05, 159b/06, 162a/06, 163a/03, 164b/06, 164b/07, 164b/08, 165a/04, 165b/02, 170a/02, 170b/09, 186a/01, 186b/01 [82]
dilde olan v. üzerine 37a/02
issi v. 93a/09
v. ‘alāmeti 132b/02
v. eder 132b/06
v. getirür 157a/04, 165b/02 [2]
v. ‘ilācın 63a/04
v. ola 159b/05
v. olan ‘uzvı 144a/06
v. olan yere 157b/06
v. olduğu vakt 165a/04
v. olmadan 138b/01, 155a/07, 157a/08, 170b/09 [4]
v. olmağdan 131b/03
v. olmasa 141a/05, 141a/09, 164b/07 [3]
v. olmaya 114b/03, 162a/06 [2]
v. olmazdan evvel 143b/07
v. olsa 63a/04, 131b/09, 159b/06, 164b/08, 186a/01, 186b/01 [6]
v. sebebiyle 4a/09
v. vaktında 58a/04
yumuşak v. 92b/02, 101a/02 [2]
v. + den 12b/03, 12b/04, 120b/04, 139a/04, 170a/04, 176a/03 [6]
deşilmiş v. 120b/04
v. men^c eder devālardur 176a/03

v. +dür 22b/04, 95a/01, 100a/02,
101a/02, 102a/07, 103b/02, 110b/02 [7]
hār v. 100a/02
issi v. 110b/02
katı v. 22b/04, 103b/02 [2]
v. + e 4a/09, 60b/01, 63b/01, 144b/02
[4]
v. + i + (1) 147b/09
cerāhatuṅ v. 147b/09
v. + i + (2) 60b/04, 156b/06, 165a/01,
165b/01 [4]
maḳʿadda olan v. 60b/04
v. zāyil eder nesneyle 156b/06
v. + i + (3) 8a/06, 8b/06, 36a/06,
37a/02, 37a/03, 60a/01, 92b/01, 95b/09,
101a/01, 102a/02, 102b/06, 103a/01, 103a/02,
103a/04, 103b/02, 156b/04, 162a/04 [17]
v. ʿazīm 162a/04
v. bārid 8b/06
v. hār 8a/06, 36a/06, 37a/02,
60a/01, 95b/09, 156b/04 [6]
v. riḥī 103a/04
v. riḥū 92b/01
v. riḥūdudur 101a/01
v. şulb 37a/03, 102a/02, 102b/06,
103a/02 [4]
v. şulb üzerine 103a/01
v. şulbdur 103b/02
v. + ile 164b/05
v. + ini 151b/06
v. + le 144a/02, 145b/02 [2]
v. olan şınıḳ 145b/02
v. + ler 15a/07, 15b/06, 15b/06, 93a/07,
100b/07, 107b/02, 130b/05 [6]
budda olur v. 100b/07

ğayrı v. 15b/06
kandan olur v. 93a/07
kulaḳ ardında çıḳan v. ʿilācın
15a/07
küçücek v. 107b/02
şirinde olan v. 130b/05
v. + lerdür 106b/06
v. + leri + (2) 100b/02
v. + lerinde 33a/06
diş eti v. 33a/06
v. + lerün 15a/08, 16a/01, 101b/09,
105a/05 [4]
v. baʿzı sebebi 105a/05
v. icinde 101b/09
v. vacaʿı 15a/08, 16a/01 [2]
v. + ün 16a/04, 97a/04, 103b/01,
106a/04, 159b/01 [5]
sereṭān adlu v. beyānındadır
103b/01
v. başı 16a/04
v. eṭrāfımı 97a/04
v. māddesin 159b/01
yarılmış v. içine 106a/04
[= 144]
versān : < Ar. Güvercine benzeyen bir kuş türü.
v. 87a/02
v. ḳanıyıla 87a/02
[= 1]
veʿş-şelāmü : < Ar. İşte o kadar, son söz budur.
v. 1b/03
[= 1]
veʿş-şelātü : < Ar. Selam olsun.
v. 1b/03
[= 1]
veter : < Ar. Sınır, bağ. Krş. ribāt.

v. 106a/02
[= 1]

veyā : < Ar.-Far. Veya, yahut.
v. 83b/04, 91a/06 [2]
[= 2]

veyāhūd : < Ar.-Far. Veya, ya da, yahut.
v. 10b/09, 74a/07, 92a/02, 131a/03,
141a/06 [10]
[= 5]

vér- : Vermek.
v.-dükden 71b/01, 106b/04 [2]
v.-düm 38a/05
v.-e 11b/02, 124a/05 [2]
elem v. 124a/05
za^f v. 11b/02
v.-eler 57b/03, 85a/08, 181a/06,
183b/03, 183b/04 [5]
v.-meye 140b/06
fāyide v. 140b/06
v.-mezse 134a/01
v.-se 140b/07
elem v. 140b/07
v.-üb 29a/01
v.-ür 67a/05, 87b/03, 94a/05 [3]
zaḥmet v. 94a/05
v.-ür + (1) 96b/04, 106b/03 [2]
kuvvet v. nesnelere 106b/03
ruḫbet v. nesnelere 96b/04
[= 19]

véril- : Verilmek.
v.-medügi 85a/06
[= 1]

vur- : Vurmak, ilaç ya da merhem benzeri şey sürmek.
v.-a 166b/03

v.-alar 16a/07, 46a/08, 51b/01, 51b/06,
51b/07, 56b/01, 89b/09, 94b/06, 94b/07,
94b/09, 95b/03, 97a/09, 99b/02, 99b/03,
99b/03, 99b/04, 100b/03, 101a/08, 101b/02,
101b/06, 131a/06, 133b/07, 138a/05, 138a/07,
144b/08, 149b/02, 149b/04, 152b/03, 178a/02,
185a/02, 186b/02 [31]
sülük v. 100b/03
v.-asın 152b/04
v.-maç 47b/01, 47b/02, 70b/01 [3]
sülük v. 70b/01
v.-salar 37a/02, 137b/04 [2]
v.-urlar 165b/03
[= 39]

Y

yā : < Ar. Ya, veya.
y. 2a/07, 5b/06, 5b/07, 7a/01, 8b/08,
9a/03, 9a/03, 9b/06, 12b/05, 13a/04, 14a/06,
14a/07, 14a/07, 14a/08, 14a/08, 14b/09, 14b/09,
15b/04, 16b/09, 17b/07, 20a/01, 22a/09,
25b/06, 27b/01, 28a/01, 32a/01, 32a/05, 33b/02,
34a/04, 34a/06, 34a/07, 37a/03, 37b/05, 38b/04,
44a/07, 44a/08, 44a/09, 44b/01, 45b/02, 46b/05,
47a/04, 47a/04, 47b/01, 47b/03, 57a/04, 59b/09,
63b/08, 68b/06, 68b/06, 73b/06, 73b/07,
82a/08, 82b/06, 82b/06, 82b/06, 90a/01, 90a/03,
90b/08, 91a/07, 97b/07, 99a/08, 99b/03,
99b/04, 99b/04, 102b/08, 106a/03, 106a/06,
106a/07, 110b/04, 119b/09, 119b/09, 119b/09,
120a/01, 120a/01, 120a/01, 120b/04, 120b/09,
121a/02, 121a/03, 121a/06, 123a/09, 127a/05,
133b/01, 133b/07, 138a/01, 138b/04, 142a/08,

142a/08, 142a/09, 142b/01, 142b/01, 142b/06,
143a/03, 144a/02, 147a/06, 147b/02, 150a/05,
150a/05, 150a/06, 152a/09, 152a/09, 159b/05,
164b/09, 171b/03, 171b/05, 179b/08, 181a/09,
181b/01, 181b/01, 181b/02, 181b/02, 185a/05,
185a/05 [113]

[= 113]

yabān : <Far. İnsan yaşamayan kıraç yer.

y. 16b/06, 86a/07 [2]

y. bağısı kını 86a/07

y. kecisi yağı 16b/06

[= 2]

yabiş- : Bkz. yapış-.

y.-a 168b/06, 173b/03, 173b/04,
174b/07 [4]

y.-salar 22b/07

[= 5]

yabişdur- : Yapıştırmak.

y.-alar 185b/04

[= 1]

yābis : <Ar. Kuru özelliğe sahip nesne.

y. 18a/07, 22b/07, 43b/05, 61a/01,
70a/03, 74a/07, 75b/04, 76a/02, 76a/03, 84b/06,
85a/08, 114b/01, 122b/03, 132a/05, 142b/05,
186b/06, 187a/03, 188b/08 [17]

cerāhat bitirici y. devālar 114b/01

fūtenc-i y. 187a/03

hārre-i y. ğidālar 84b/06

sezāb-ı y. 43b/05, 188b/08 [2]

y. devāları 132a/05

y. ğidālar 85a/08

y. ola 142b/05

y. olmadan 61a/01

y. olsa 18a/07

y. olub 70a/03

y. olur 22b/07, 75b/04, 122b/03 [3]

y. olursa 74a/07, 76a/03 [2]

y. + den 69b/07

y. + dūr 68b/04, 142b/05 [2]

[= 21]

yābise : Bkz. yābis.

y. 68b/05

sa^cfe-i y. 68b/05

y. + ye 74a/04

sa^cfe-i y. 74a/04

[= 2]

yabrağ : Bkz. yaprağ.

y. + ı + (yabrag.ı) + (1) 3b/06, 7a/06,
14a/08, 14a/08, 101b/03, 101b/05, 120b/01 [8]

encīr y. 120b/01

esrār y. 7a/06

defne y. 3b/06

kebre y. şuyın 14a/08

mersīn y. 101b/03

sūsen y. 101b/05

şeftālū y. şuyın 14a/08

[= 8]

yağ : Yağ. Krş. duhn.

y. 55a/08, 55b/06, 60b/07, 61b/06,
83a/07, 83b/01, 94b/06, 105b/05, 106a/04,
114a/06, 116a/04, 116a/09, 126a/01, 170b/01,
176b/05 [15]

y. + a 58b/05, 114a/01 [2]

eski y. 58b/05

issi y. 114a/01

y. + ı + (1) , 2a/09, 2b/02, 2b/02, 2b/03,
2b/04, 2b/07, 3a/06, 3b/05, 3b/06, 3b/06, 3b/06,
4a/03, 4a/04, 5a/03, 5a/05, 5a/05, 5a/05, 6a/09,
7b/06, 8b/05, 8b/08, 8b/08, 9a/06, 9a/06, 9a/07,
14b/04, 14b/09, 15a/01, 16b/02, 16b/03,

16b/04, 16b/06, 16b/07, 17b/07, 18a/03,
18a/08, 18a/08, 18b/02, 19a/09, 19b/01, 31b/05,
33b/09, 36b/08, 37b/01, 37b/01, 41b/04,
41b/04, 48a/07, 50b/08, 50b/08, 51a/06,
51b/05, 51b/07, 52b/06, 54a/08, 54a/08, 54a/09,
54a/09, 54a/09, 54b/01, 54b/01, 54b/02,
55b/05, 60b/06, 61a/08, 61b/08, 61b/08,
62b/05, 65a/09, 65a/09, 67b/01, 68b/08, 70a/01,
70a/02, 70a/04, 70a/04, 70a/04, 70a/05, 71a/03,
71b/08, 75a/07, 76a/04, 76b/08, 77a/04, 78b/02,
78b/02, 79a/06, 79a/09, 79a/09, 81a/05, 89b/07,
90a/04, 90a/08, 90a/09, 99b/02, 99b/05,
101a/07, 102b/02, 102b/02, 102b/03, 102b/03,
108a/03, 109b/02, 111a/07, 117b/02, 125b/02,
136a/06, 136b/01, 137b/05, 141a/02, 150a/02,
150a/03, 176a/09, 176b/03, 176b/08, 177b/01,
177b/02, 177b/02, 177b/03, 177b/03, 177b/04,
177b/07, 178a/09, 179b/01 [124]

acı bādām y. 70a/01

acı bādām y. 5a/05, 18a/08 [2]

arınmış keçi y. 90a/08

ayu y. 177b/03

bābūnec y. 2b/03

bādām y. 41b/04

baqlatü'l-ḥamkâ y. 18a/03

bān y. 177b/07

benefşe y. 18a/08, 48a/07, 65a/09,
70a/04, 71a/03, 78b/02, 79a/09 [7]

defne y. 3b/06

deve örgüci y. 54a/09

dögülmüş keci y. 9a/07

gül y. 2a/09, 5a/03, 5a/05, 6a/09,
14b/04, 16b/02, 19a/09, 33b/09, 36b/08,
41b/04, 51a/06, 52b/06, 60b/06, 61a/08,
62b/05, 67b/01, 68b/08, 76b/08, 77a/04,

78b/02, 79a/06, 79a/09, 81a/05, 90a/04,
101a/07, 111a/07, 136b/01, 137b/05, 141a/02,
150a/02, 150a/03, 176a/09 [32]

ḥardal y. 70a/02

ḥarva^c y. 50b/08

ḥinā y. 54b/01

ḥirī y. 14b/09

ılıcağ y. 176b/03

ḳabağ y. 70a/04, 76a/04 [2]

ḳara yılan y. 109b/02

ḳaz y. 9a/06, 18b/02, 37b/01,
51b/05, 51b/07, 54a/08, 61b/08, 89b/07,
177b/03 [9]

keci y. 16b/06

keci y. şızmış 8b/05

kecinün bögreği y. 54a/09

keçinün ic y. 178a/09

ḳuş y. 2b/02, 5a/05 [2]

mersin y. 19b/01

mersin y. 117b/02

nercis y. 15a/01

nīlüfer y. 4a/03, 17b/07, 65a/09,
70a/04 [4]

ördek y. 31b/05, 102b/02 [2]

şığır y. 7b/06

şığırın ic y. 176b/08

şızmış ḳaz y. 177b/01

sögüt y. 4a/04

sūsen y. 3b/06, 16b/03, 54b/01,
99b/05, 102b/03, 136a/06, 177b/02 [7]

sūsen y. cökelegi 177b/02

şibit y. 3b/05, 8b/08, 16b/04 [3]

şirğan y. 2b/04, 99b/01, 125b/02,
179b/01 [4]

- tavuk y. 9a/06, 37b/01, 54a/08,
61b/08, 102b/01, 177b/04 [6]
- tatlı bādām y. 70a/05, 71b/08 [2]
- turb y. 3a/06, 3b/06, 8b/08, 75a/07
- [4]
- tuzsuz ic y. 108a/03
- yabān kecisi y. 16b/07
- yırtıcı kuşlar y. 102b/03
- zanbağ y. 2b/02, 2b/07, 54b/02 [3]
- zerdālū çekirdegi y. 54a/09
- zerdālū çekirdegi y. 50b/08, 55b/05
- [2]
- y. + ı + (2) 109b/05
- y. + ıla 33a/02, 91a/07, 91b/02 [3]
- zerdālū çekirdeğinden olmuş y.
33a/02
- y. + ın 35a/05, 40b/02, 109b/02,
110b/07, 150b/01 [5]
- gül y. 35a/05, 150b/01 [2]
- kara yılanuñ y. alması 109b/02
- şirğan y. 110b/07
- yeşil ağac kurbagası y. 40b/02
- y. + ına 34b/01, 114b/09, 149b/03,
157a/06, 159a/07 [5]
- gül y. 149b/03, 159a/07 [2]
- issi zeyt y. 157a/06
- kıynar zeyt y. 34b/01
- zeyt y. 114b/09
- y. + ında 7a/07, 7a/08, 9b/05, 89a/04,
89a/04 [5]
- gül y. 7a/07, 7a/08, 89a/04 [3]
- hınzır y. 9b/05
- kaz y. 89a/04
- y. + ından 17a/03, 185a/03 [2]
- ic y. 185a/03
- kaz y. 17a/03
- y. + ını 62a/05, 62a/06, 70b/09,
149b/06, 185b/08 [5]
- gül y. 149b/06
- kaz y. 62a/06
- şirğan y. 70b/09
- tavuk y. 62a/05
- timsāhuñ ic y. 185b/08
- y. + ıyla 4a/03, 4a/05, 8a/07, 9a/03,
9a/03, 11a/05, 16a/08, 17b/06, 18b/01, 18b/06,
19a/07, 27a/07, 31b/05, 31b/08, 32a/01, 32a/01,
32a/06, 32a/05, 32b/01, 33b/08, 33b/08, 34a/04,
34b/04, 39a/04, 39a/09, 40a/05, 44a/01, 51a/09,
52a/09, 52b/04, 53a/03, 53b/02, 55a/03, 60a/04,
61a/04, 61a/04, 63a/08, 64b/04, 69a/02, 69a/03,
69b/06, 71b/09, 73b/07, 73b/08, 74b/01,
75b/01, 76a/07, 76b/01, 76b/07, 77a/01, 77a/08,
77b/01, 77b/04, 78a/03, 89b/03, 90a/02,
98b/07, 99a/02, 101b/02, 104b/03, 108a/03,
109a/08, 109b/04, 109b/04, 111b/02, 116a/01,
118a/04, 125b/03, 125b/09, 128b/03, 131b/01,
136a/04, 136b/03, 136b/04, 136b/07, 145b/06,
145b/06, 145b/07, 149b/02, 156b/05, 177a/07,
178a/06, 180a/06, 180b/01, 185b/07, 185b/07,
186b/07, 187b/01 [83]
- acı bādām y. 180b/01
- bādām y. 32a/01, 32a/01, 32a/05,
61a/04, 76a/07 [5]
- bādām y. 39a/09, 61a/04 [2]
- benefsec y. 4a/03
- benefşe y. 18b/01, 52a/09 [2]
- buğday y. 74b/01
- eski ic y. 177a/07
- geyik ic y. 185b/07

gül y. 8a/07, 17b/06, 18b/06,
19a/07, 27a/07, 34a/04, 34b/04, 39a/04, 40a/05,
53b/02, 60a/04, 63a/08, 69a/03, 69b/06, 71b/09,
73b/07, 75b/01, 76b/01, 76b/07, 77a/01,
77a/08, 77b/01, 77b/04, 78a/03, 98b/07, 99a/02,
104b/03, 111b/02, 118a/04, 128b/03, 131b/01,
136b/03, 136b/04, 136b/07, 149b/02 [35]

hindūsītān kōzı y. 32a/06

ısıcağ gül y. 156b/05

ķabaķ çekirdegi y. 4a/05

ķaz y. 31b/05, 145b/06, 186b/07

[3]

keci y. 44a/01, 52b/04, 180a/06 [3]

ķōz y. 187b/01

ķuyruķ y. 69a/02

mašťakī ağacı y. 33b/08

mersin y. 64b/04, 125b/03 [2]

mersin y. 33b/08, 125b/09 [2]

nercis y. 9a/03

ördek y. 16a/08

ördegün ic y. 185b/07

pāce y. 90a/02

şığır y. 51a/09

sūsen y. 9a/03, 136b/04 [2]

sūsen y. olmış ķirūñiyile 108a/03

šťirġan y. 109b/04

tavuķ y. 31b/08, 145b/06, 145b/07

[3]

ťatlu bādām y. 178a/06

tāze šťirġan y. 89b/03

zanbaķ y. 55a/03

zerdālū çekirdegi y. 53a/03

zerdālū çekirdegi y. 32b/01

zeyt y. 101b/02, 109a/08, 109b/04,

116a/01

y. + lar 2b/02, 6a/06, 41b/07, 57a/03,
65a/08, 69b/03, 76a/04, 88b/03, 89a/03, 90a/02,
115b/07 [11]

issi y. 2b/02

issi řabī'atlu y. 6a/06

mürettib y. 57a/03, 65a/08, 69b/03,
76a/04, 88b/03, 89a/03, 90a/02 [7]

y. + lara 74b/06, 75b/02 [2]

mürettib y. 74b/06, 75b/02 [2]

y. + lardadur 176a/01

y. + lardan 54a/08

y. + ları + (2) 4a/06

y. + larıla 3b/04, 8a/01, 14b/09,
31b/09, 54a/08, 79a/02, 90b/06, 172b/03,
179a/02, 179a/04, 179a/08 [11]

ba'ızı y. 3b/04, 14b/09 [2]

ic y. 179a/04, 179a/08 [2]

issi y. 90b/06

müleyyin y. 179a/02

mürettib y. 31b/09, 79a/02 [2]

zıkr étdüğümüz y. 8a/01

y. + laruñ 117b/02

mezķūr y. ģāzır olanıyıla 117b/02

y. + uñ 116a/08

y. icerü girmesi 116a/08

[= 284]

yağla- : Yağlamak.

y.-duķdan 32b/01, 77b/07 [2]

y.-maķ 31b/09

y.-yalar 32a/01, 32a/02, 63a/08,
64b/03, 64b/05, 73b/08, 76b/01, 76b/04,
77b/01, 79a/02, 90a/03, 116b/01 [12]

[= 15]

yağrın : Sırt, sırtın yukarı kürek kısmı.

y. 154b/03, 154b/04, 167b/04 [3]

y. küregi başı 167b/04
y. küregi ufanmasını 154b/03
y. küreginin enli tarafı 154b/04
y. +ı + (1) 184a/05
talayan kuduz itij y. 184a/05
[= 4]

yaḥnī : <Far. yahni, et yemeği.

y. 57a/08
y. bişmiş kernebi 57a/08
[= 1]

yāḥūd : <Far. Yahut, ya da.

y. 2b/04, 2b/05, 2b/05, 5a/05, 8a/04,
10a/02, 10b/07, 10b/08, 10b/08, 11a/03, 12a/04,
13a/05, 14a/09, 14a/09, 14b/01, 17a/01, 19a/03,
22a/08, 27a/03, 28a/02, 32a/07, 33a/01, 33b/03,
35b/07, 37a/06, 37a/06, 37a/07, 38b/03, 39a/01,
42b/09, 43a/03, 44a/08, 44b/01, 44b/04,
44b/04, 44b/04, 44b/06, 46a/09, 47b/04,
48a/04, 48b/04, 48b/07, 49a/01, 49b/05, 50a/03,
50b/04, 50b/09, 51b/05, 51b/07, 54a/07,
56a/09, 56b/09, 57a/05, 57b/09, 58b/06,
59b/03, 59b/09, 60a/01, 63b/08, 63b/09,
65a/07, 65b/05, 66a/07, 69a/07, 71b/09, 72a/06,
73a/01, 73b/04, 73b/07, 74b/01, 75b/04,
75b/09, 77a/01, 80a/02, 82a/08, 82b/04, 83b/07,
85a/01, 85a/07, 87a/08, 89b/08, 89b/09, 93a/03,
97b/03, 97b/04, 97b/07, 97b/09, 98a/09,
98b/06, 99b/05, 101a/07, 101a/09, 101a/09,
101b/09, 102a/01, 103a/08, 104b/04, 104b/04,
104b/05, 104b/05, 105a/02, 107b/03, 107b/05,
109a/06, 109b/04, 110b/05, 113b/01, 114b/09,
115b/09, 116a/04, 116a/06, 117b/01, 118a/07,
118a/08, 119a/02, 119a/09, 119b/01, 119b/01,
119b/09, 120b/09, 121a/01, 121a/03, 121a/04,
123a/02, 123a/09, 124b/06, 127a/03, 127a/04,

131b/01, 132b/07, 133b/04, 134a/02, 134a/05,
135a/02, 135b/04, 136a/01, 136b/06, 136b/09,
137a/09, 138a/01, 138a/04, 139a/09, 140a/03,
141a/04, 142a/05, 142a/06, 142b/06, 142b/07,
142b/09, 149a/08, 150a/03, 158b/07, 165a/01,
165a/03, 165b/09, 166a/04, 168b/07, 169a/08,
171b/05, 173b/03, 177b/03, 180b/02, 180b/09,
182a/08, 184a/09, 186b/02, 187b/05 [167]

[= 167]

yaḥ- : 1. Yakmak, karartmak. 2. Tedavi etmek amacıyla dağlamak.

y.-a 126b/04

y.-alar 14a/04, 77b/06, 136b/07,
182b/08 [4]

y.-maḥ 97b/09

y.-sa 136a/08, 137a/02 [2]

y.-salar 37a/01

[= 9]

yaḥm : Yakın.

y. 9b/09, 35b/02, 48b/01, 48b/03,
71a/09, 115b/09, 118a/07, 119a/01, 119a/01,
135a/05, 141b/04, 145b/05, 146a/06, 158a/08,
158a/09, 158b/04, 159a/02, 159a/03, 162b/06,
162b/08, 165a/02 [21]

y. ola 158b/04

y. olan taraftan 119a/01

y. olunca 35b/02

y. olsa 119a/01, 145b/05, 146a/06,
159a/02, 159a/03 [5]

y. olursa 48b/01, 158a/08, 158a/09,
162b/06, 162b/08 [5]

y. yèrde 115b/09, 118a/07,
141b/04, 165a/02 [4]

y. yèrden 48b/03

[= 21]

yaķu : Yakı. Krş. zamād.

y. 103a/02

y. edeler 103a/02

[= 1]

yalıñ : Alev, ateş.

y. +ı+(1) 96b/08, 96b/09 [2]

od y. 96b/08, 96b/09 [2]

[= 2]

yaluñuz : Yalnız, tek başına.

y. 85a/01

[= 1]

yan : 1. Yan taraf. 2. Kalça kemiğinin üst bölümü.

y. 135b/04, 143a/02, 143a/04, 143b/01, 162b/05 [5]

y. başı 135b/04, 143a/04 [2]

y. başı mafşalı 143b/01

y. başı mafşalına 162b/05

y. başına 143a/02

y. + da 152a/02, 152a/03 [2]

şag y. 152a/02

şol y. 152a/03

y. +ı+(1) 154a/06

köbrücegün omuzdan y. 154a/06

y. +ın 162b/04, 162b/04 [2]

şınığün üsti y. 162b/04

y. +ına 152a/04

taş y. 152a/04

y. +ından 119a/04

dört y. 119a/04

y. +ını 115a/03, 115a/03 [2]

[= 14]

yan- : 1. Yanmak. 2. Yanık acısına benzer acı duymak.

y.-an 137a/03, 137a/05 [2]

y. ocak 137a/05

y. ʿużv 137a/03

y.-ar 96b/08

y.-ınca 123a/03

y.-mağā 35b/02

y.-ması 138a/07

[= 6]

yaʿnī : <Ar. Yani.

y. 92b/02, 96a/01, 96a/03, 101a/02, 103b/02, 179b/02 [6]

[= 6]

yapış- : Yapışmak.

y.-a 13a/06, 170b/05, 174b/08 [3]

y.-alar 155b/09

y.-ır+(1) 103a/03

y.-manuñ 48a/08

boğazda sülük y. ʿilācın 48a/08

y.-mayıla 170b/04

y.-miş 49a/05

y.-sa 47a/04, 49b/04 [2]

y.-sañ 20a/06

[= 11]

yapraķ : Yaprak. Krş. varak.

y. +ı+(yaprağ.ı)+(1) 17a/04, 24a/02, 26b/03, 28a/08, 30a/08, 30b/07, 33a/08, 35b/09, 66b/04, 66b/06, 67a/01, 76b/09, 77a/08, 81b/01, 81b/01, 85a/01, 101b/03, 101b/04, 113a/09, 117b/09, 117b/09, 117b/09, 118a/01, 118a/01, 118a/01, 118a/02, 120b/02, 124b/07 [28]

ağı ağacı y. 76b/09, 77a/08, 85a/01

[3]

azād-drāht y. 124b/07

beluñ y. 117b/09

bögirtlen y. 24a/02, 30b/07 [2]

bögirtlen y. şuyı 28a/08	y.-acağ + (1) 154b/02
bögürtlen y. şuyıyıla 33a/08	y. ālet 154b/02
dögülmüş simsim y. 66b/04	y.-alar 34a/03, 35b/08, 39b/03, 59a/04,
dulb y. 101b/04	60b/02, 60b/05, 82b/07, 97a/08, 99b/06,
ḥaṭmī y. şuyından 17a/04	100b/02, 106a/01, 106b/04, 107a/04, 111a/01,
ḥinnā y. 118a/02	115a/09, 118b/09, 123b/06, 133a/02, 144b/04,
ḳara ḥaṣḥāş y. 120b/02	145b/01, 146a/03, 146b/03, 154b/01, 155a/03,
ḳavağ y. küli 81b/01	156b/03, 157b/08, 187b/05 [27]
kerneb y. 118a/01	y.-arken 106a/03
lisānū'l-ḥamel y. 117b/09	y.-arlar 107b/07
mersīn y. küli 81b/01	y.-duğdan 106a/07
neckeşb y. 118a/01	y.-mağ 13b/02, 105b/09, 108a/05 [3]
simsim y. 67a/01	y.-masa 145a/05
sögüt y. 118a/01	y.-masınuğ 59a/04
yaş söğüt y. 'aşāresiyile 66b/06	y. şūreti 59a/04
yılğın y. 101b/03	y.-mayalar 107a/03
yılğın y. şuyıyıla 26b/03	y.-sa 144b/05
zeytūn y. bişmiş şuyıla 30a/08	y.-salar 186a/06
y. + ın + (yaprağ.ın) 44a/03, 46b/03 [2]	y.-ub 107a/02, 134a/02, 151b/03,
bögürtlen y. 46b/03	157b/03, 162b/02, 181b/07, 185b/03 [7]
şeftālū y. 44a/03	[= 46]
y. + ınuğ + (yaprağ.ınuğ) 5b/01	yara : Yara. Krş. ḳarḥa, cerāḥat.
ḥaṅṭal y. şuyı 5b/01	y. + sına 130a/05
y. + ıyıla + (yaprağ.ıyıla) 54b/08,	ağız y. 130a/05
60a/03, 82b/03, 82b/04, 83a/09, 91a/06,	[= 1]
136b/09, 180a/05, 180a/05 [9]	yaramaz : Kötü, yaramaz.
ağı ağacı y. 91a/06	y. 59a/02, 92b/09, 120b/09, 121a/01,
enār y. 180a/05	121b/03, 121b/03, 134b/05, 142a/09, 147b/01,
ḥaṭmī y. 60a/03	155b/04, 164a/07, 179a/04 [12]
mersīn y. 54b/08, 82b/04, 83a/09,	y. 'alāmet degüldür 147b/01
136b/09 [4]	y. 'alāmetler 155b/04, 164a/07 [2]
mersin y. 180a/05	y. et bitmesidür 121a/01
yaş kebre y. 82b/03	y. hey ² et üzerine 179a/04
[= 40]	y. ḳarḥadan 134b/05
yar- : Yarmak.	y. olduğı 121b/03, 121b/03 [2]

y. olmakdandır 142a/09
y. olmasıdır 120b/09
y. olsa 59a/02
y. ruḫūbet olmakdandır 92b/09
y. + dur 15b/04, 19b/08, 64a/02,
134b/08, 160a/04 [5]
kātı y. 160a/04
y. + ı + (1) 27b/07, 106b/09 [2]
y. + ıdır 108b/09, 121a/06 [2]
y. + ına 30b/03
[= 22]

yaramazlık : Kötülük, yaramazlık.

y. + ından + (yaramazlığı.ından) 28a/02,
28a/03 [2]
[= 2]

yarık : Yarık, çatlak. Krş. şufre, şakq.

y. 147b/07
y. + a + (yarıg.a) 90b/04, 148b/09 [2]
y. + ın 149b/09
baş y. 149b/09
y. + ına 31b/01
tutaq y. 31b/01
[= 5]

yarıl- : Yarılmak.

y.-an 39a/07
dili y. kişi 39a/07
y.-duğı 148a/08, 148b/02 [2]
baş y. vaqt 148a/08
y. vaqt 148b/02
y.-mağ 17a/06, 31b/02, 60b/09,
90a/07, 90a/08, 90a/08, 146b/06 [6]
baş y. 146b/06
kulak y. 17a/06
ökce y. 90a/08
tutaq y. 31b/02

y.-mağdur 179a/06, 179b/08 [2]
tamar y. 179b/08
tırnaq y. 179a/06
y.-masın 88b/09
ayaq y. 88b/09
y.-masına 89b/01, 89b/05 [2]
ğayrı ʿuzv y. 89b/01
dudaq y. 89b/05
y.-masınıq 39a/06
dil y. ʿilācın 39a/06
y.-maz 147a/08
y.-miş + (2) 106a/04
y.-mişlara 89b/03
cemīʿ y. 89b/03
y.-sa 31b/04, 70b/08, 90a/01, 90a/02,
179a/07 [5]

y.-ub 147b/06
y.-ur 146b/08, 146b/09, 147a/01,
147a/02, 147a/08, 147a/09 [6]
y.-ursa 147a/09, 147b/07 [2]
[= 33]

yarım : Yarım. Krş. nişf.

y. 11a/06, 72b/02, 111b/02, 117b/06
[4]

y. cüz 111b/02, 117b/06 [2]

y. gün 72b/02

y. kebāb 11a/06

[= 4]

yaruq : Krş yarık.

y. 62a/08

y. yer 62a/08

[= 1]

yaşduq : Yastık.

y. 115b/04, 167b/02, 175a/01 [3]

y. + ı + (yasduğ.ı) + (1) “Yılan yastığı,
fil kulağı, kalpak yaprağı; (*Arum dracunculus*).

Krş. lūf.” 5b/01, 54a/01 [2]

yılan y. ‘uşāresi 5b/01

yılan y. köki 54a/01

y. + ıla 115b/02, 115b/03 [2]

üc bucaklı y. 115b/02

y. + lar 140b/03

[= 8]

yaşıla- : Bkz. yaşşıla-.

y.-ması 15a/03

kulağ zarbıla y. ‘ilācın 15a/03

[= 1]

yaşşı : yassı.

y. 93a/02, 169a/05 [2]

y. olur 93a/02

y. tarafı 169a/05

y. + dur 169a/04

[= 3]

yaşşıla- : Yassılamak.

y.-mayla 180a/04

[= 1]

yaşşılan- : Yassılanmak.

y.-ma + (2) 158a/01

y.-madur 180a/04

y.-masını 26a/09

burın y. 26a/09

y.-ur 150b/09, 161a/01, 163b/08,
164a/06 [4]

[= 7]

yaş (I) : Yaş, nemli, taze, ıslak.

y. 7a/04, 22a/01, 24a/07, 24b/08,
25a/03, 25b/07, 36a/09, 39b/02, 53b/05, 54a/06,
54b/03, 55a/09, 63a/07, 66b/06, 72b/08,
82b/03, 82b/04, 87a/01, 87a/07, 89b/04, 95a/09,

109a/07, 110a/04, 136b/04, 145b/07, 180a/07
[26]

gök y. keci boynuzu şuyı 54a/06

y. ağ üzümle 89b/04

y. édeler 180a/07

y. édüb 24b/08, 25a/03 [2]

y. eşek boğını 24a/07

y. hañtalı 54b/03

y. hardal 87a/01

y. harnüb-ı nebṭī 22a/01, 82b/04

[2]

y. harnüb-ı nebṭī bişmiş şı 63a/07

y. kebre yaprağıyla 82b/03

y. kişnic şuyı 7a/04, 95a/09 [2]

y. kişnic şuyıyla 72b/08, 136b/04

[2]

y. kişnicile 110a/04

y. kıyruğ 145b/07

y. penİR 25b/07

y. sezāb 55a/09

y. sibistāmı 39b/02

y. söğüt yaprağı ‘aşāresiyile 66b/06

y. şāhtere 87a/07

y. şeftālūyı 36a/09

y. üzüm şuyıyla 53b/05

y. zeyt 109a/07

[= 26]

yaş (II) : Yaş, ömür.

y. + ındaydı 38a/04

[= 1]

yaşlı : Yaşlı.

y. 111b/07

oğlan y. kişilerde 111b/07

[= 1]

yat- (I) : Yetmek.

y.-acak + (1) 23b/02, 53b/02, 54b/05, 109b/04 [4] [= 4]	y. dögülmüş 120a/09 y. + i + (1) 89b/02 tatlu şu y. bişmiş şu 89b/02 y. + i + (2) 90a/06, 182b/08 [2] ihrāk olmuş y. 90a/06 tatlu şuda olur y. 182b/08 [= 4]
yat- (II) : Yatmak. y.-a 148b/07, 175a/07 [2] y.-alar 13b/07, 51a/02 [2] [= 4]	yeñi : Yeni. y. 49a/02 [= 1]
yatur- : Yatırmak. y.-alar 116b/04, 155b/08, 175b/01 [3] [= 3]	yeşil : Yeşil. Krş. aḫzār. y. 40b/01, 97b/07, 103b/04, 111b/01, 116a/09, 116b/01 [6] y. ağac kurbagası yağın 40b/01 y. coğan 111b/01 y. olsa 97b/07 y. tamarlar 103b/04 [= 6]
yay : Yaz mevsimi. y. 148b/01, 150a/01 [2] y. günü 148b/01 y. güninde 150a/01 [= 2]	yê- : Yemek. y.-dükden 47b/05 y.-mege 157a/05 ta'ām y. 157a/05 y.-mek 70b/02, 87a/06, 87a/07, 91b/06, 99a/07, 113b/08, 184a/05, 186b/08 [8] y.-mekden 182b/03 y.-mekdendür 38b/04, 142b/02 [2] y.-mekdür 66a/09, 109a/01, 109a/02, 150a/06 [4] y.-mekile 23b/09 y.-meyeler 104a/05, 114a/02 [2] y.-mezse 181a/06 y.-miş + (2) 118a/08 kemük y. kelb boķı 118a/08 y.-r 28b/08, 127b/09, 129a/08, 134b/06 [4]
yay- : Yaymak. y.-alar 51b/04 [= 1]	
yayıl- : Yayılmak. y.-ur 68a/08, 95a/03 [2] [= 2]	
yaz- : Sermek, açmak, yaymak. y.-alar 130a/01 y.-maga 173a/07 [= 2]	
yelmeşik : Yapışkan, sulu nesne. y. 22b/01 y. hıltı 22b/01 [= 1]	
yelmeşik : Krş. yelmeşik. y. 22a/09 y. hıltıdur 22a/09 [= 1]	
yengec : Yengeç. Krş. sereṭān. y. 120a/09	

y.-se 91b/07, 181a/07, 182b/06 [3]
y.-ye 13a/03, 35a/08, 48b/05, 48b/06,
49a/01, 70a/07, 74b/09, 123a/02, 123b/02,
172b/01 [10]

y.-yeler 4a/07, 7b/03, 20a/09, 23a/09,
26a/01, 26b/08, 27a/01, 27a/04, 32a/02, 32a/03,
40b/09, 49a/07, 50a/08, 50a/09, 50a/09, 58a/07,
61a/05, 61a/05, 62b/01, 65b/03, 69b/03, 71a/02,
79a/02, 80a/03, 80a/04, 80a/08, 80b/07, 88b/03,
94b/05, 98b/05, 99a/06, 99a/09, 99b/01,
100b/01, 100b/02, 100b/09, 100b/09, 102b/01,
105a/07, 112b/03, 112b/04, 113b/06, 114a/06,
114b/02, 121b/09, 137b/07, 137b/09, 144a/06,
150a/08, 155a/07, 176b/07, 185a/07 [52]

[=91]

yèdi : Yedi sayısı.

y. 4b/05, 72b/03, 77b/02, 159b/03,
159b/03, 159b/04, 169b/03, 181a/09 [8]

y. dirhem 4b/05

y. gün 72b/03, 77b/02 [2]

y. günde 159b/04

[=8]

yèdinci : Yedinci.

y. 14b/08, 26a/08, 36a/05, 43a/01,
48a/08, 70b/07, 88a/03, 98b/01, 107a/09,
127b/05, 146b/04, 148b/02, 162a/01, 172b/04
[14]

altmış y. faşl 88a/03

elli y. faşl 70b/07

kırk y. faşl 48a/08

on y. faşl 26a/08

otuz y. faşl 43a/01

seksen y. faşl 107a/09

toğsan y. faşl 127b/05

y. faşl 14b/08

yètmiş y. faşl 98b/01

yigirmi y. faşl 36a/05

yüz y. faşl 146b/04

yüz yigirmi y. faşl 172b/04

yüz on y. faşl 162a/01

[=14]

yèdür- : Yedirmek.

y.-eler 116b/04, 117a/05, 153a/01,
157a/02, 184b/01 [5]

[=5]

yèl : 1. Yel. 2. mide ve bağırsak gazı.

y. 13a/09, 101b/09, 157a/01 [3]

y. eyleyici 157a/01

y. + den 92b/05, 98b/01 [2]

y. + dür 92a/05

y. + ler 188b/05

[=7]

yèmek : Yiyecek, yemek. Krş. ta^çām.

y. 105a/05, 107b/04

[=2]

yèmiş : Meyve, çeşitli meyvelerin tohum ve meyveleri.

y. + i + (1) 35b/09, 36a/01, 43b/01,
43b/03 [4]

mersin y. 36a/01

yılğın y. 35b/09, 43b/01 [2]

yılğın y. küli 43b/03

[=4]

yèn- : Yenmek, aşınmak.

y.-mek 40b/03

y.-mesin 35a/06

dişün eti y. 35a/06

y.-mesinün 35a/09

dişi eti y. ilâcın 35a/09

y.-se 34b/02

[=4]
y er : Yer.
y. 62a/08, 84a/05, 98a/03, 134b/08,
188b/03 [5]
kara olan y. 98a/03
sağ y. derisinden 84a/05
yaruk y. 62a/08
y.  r mcegi 188b/03
y. + de 47a/05, 80b/09, 87a/03, 92b/07,
98a/07, 115b/09, 118a/07, 141b/04, 165a/02 [9]
g rin r y. 47a/05
hacamat olan y. 87a/03
m mk n olur y. 98a/07
sovuk y. 80b/09
yakın y. 115b/09, 118a/07,
141b/04, 165a/02 [4]
y. + den 47b/04, 48b/03, 92a/02,
96a/01, 164a/05 [5]
diken olan y. 47b/04
yakın y. 48b/03
y ksek y. 164a/05
y. + deyise 104a/01
m mk n olur y. 104a/01
y. + e 46a/07, 59b/01, 96a/01, 157b/06,
169a/06 [5]
uf net olan y. 46a/07
verem olan y. 157b/06
y. + i + (1) 90a/08, 106b/04, 170b/08
[3]
ayağun gayrı y. 90a/08
muttaşıl olan y. 170b/08
y. + i + (2) 28b/08, 81b/02, 87a/05,
95a/07, 121b/06 [5]
doğundug  y. 121b/06
hacamat y. 87a/05

yetişdug  y. 28b/08
y. + ile 174a/05
y. + inde 19a/05, 135b/06 [2]
burunun zahir y. 19a/05
y. + inden 138b/07, 142b/08, 142b/09,
143a/01, 167b/04 [5]
omuz y. 167b/04
y. cıkmağ sebebi 142b/08
y. ırılmağ 138b/07
y. + ine 17a/02, 20b/01, 40a/05,
85a/09, 103a/06, 129a/07, 133a/03, 137b/08,
138a/08, 139a/09, 143a/05, 143a/07, 143b/07,
143b/08, 145a/06, 145b/02, 147b/04, 152a/08,
155b/07, 156b/01, 156b/07, 157b/04, 158b/02,
161b/08, 164a/03, 164a/04, 165a/08, 165a/08,
165b/06, 166a/07, 166b/04, 168a/02, 168b/04,
169a/02, 169a/07, 169a/07, 170b/02, 170b/09,
171a/03, 171b/01, 173b/05, 173b/08, 174a/08,
174b/02, 174b/02, 174b/08, 174b/09, 175a/06
[48]
y. gelmek  al meti 166b/04
y. komağ  ilacı 166a/07
y. varmasınınun  al meti 165a/08
y rl  y. 145a/06, 145b/02, 152a/08,
158b/02 [4]
y. + inçded r 22a/02
y. + ler 156a/06
y. + lerde 92b/04, 108a/09, 122a/02,
126a/08, 186a/01 [5]
ba zı y. 92b/04
b zli y. 108a/09
y. +  n 165a/07
cıkduğı y. karşusına 165a/07
[=97]
y rl  : Yerli.

y. 145a/06, 145b/02, 152a/08, 158b/02
[4]

y. yèrine 145a/06, 145b/02,
152a/08, 158b/02 [4]

[= 4]

yèt- : Yetmek, erişmek.

y.-dügince 14a/05, 166b/01

y.-dükce 1b/08

y.-ecek 167b/03

[= 4]

yétiniş- : Yetişmek.

y.-ür + (yetiş-ür) 147a/05

[= 1]

yėtiş- : Yetişmek.

y.-dügi 28b/08

y. yèri 28b/08

y.-e 154a/05

y.-ince 123a/03

y.-mek 123b/05

devā y. 123b/05

y.-mese 118b/09, 147b/08 [2]

y.-meye 133a/09, 149a/05, 156b/04 [3]

y.-mez 151a/07, 161a/08 [2]

āfet y. 161a/08

y.-mezse 12b/07

y.-se 98a/08, 116b/07, 119b/03,

148a/01 [4]

y.-ürse 12b/06

[= 17]

yėtişdür- : Yetiştirmek.

y.-eler 123b/04

y.-mez 172a/02

ḥayra y. 172a/02

[= 2]

yėtimiş : Yetmiş sayısı.

y. 92b/08, 93a/07, 95a/01, 95b/08,
96b/05, 97b/01, 98b/01, 99a/02, 100a/01,
132a/04 [10]

y. altıncı faşl 97b/01

y. beşinci faşl 96b/05

y. birinci faşl 92b/08

y. dirhem 132a/04

y. dördüncü faşl 95b/08

y. ikinci faşl 93a/07

y. sekizinci faşl 99a/02

y. toközuncü faşl 100a/01

y. üçüncü faşl 95a/01

y. yedinci faşl 98b/01

[= 10]

yėtimişinci : Yetmişinci.

y. 91b/08

y. faşl 91b/08

[= 1]

yéyici : Yiyici, aşındırma özelliği olan.

y. 98a/01

y. devālar 98a/01

[= 1]

yıl : Yıl, sene.

y. + dan 181b/02

[= 1]

yılan : Yılan.

y. 5a/01, 5b/01, 54a/01, 54b/09,
86a/07, 86a/09, 91b/07, 109b/02 [8]

āfī y. 86a/09

āfī y. etin 91b/07

ḳara y. derisiyle 54b/09

ḳara y. ḳanı 86a/07

ḳara y. yağı 109b/02

y. yaşduğı 5a/01

y. yaşduğı köki 54a/01

y. +ı + (2) 87a/08, 109b/03 [2]
āfī y. 87a/08
y. +uñ 87a/06, 109b/02 [2]
āfī y. etin 87a/06
kara y. yağın alması 109b/02
[= 12]

yılğın : Ilgın ağacı ve yemişi; (*Tamarix tetrandra*). Krş. germāzū, țarfā.
y. 26b/03, 35b/09, 43b/01, 43b/03, 101b/03, 113b/03 [6]
y. yaprağı 101b/03
y. yaprağı şuyıyla 26b/03
y. yemişi 35b/09, 43b/01
y. yemişi küli 43b/03
[= 6]

yırtıcı : Yırtıcı, beslenmek için başka hayvanları parçalayarak yiyen hayvan.
y. 102b/02, 184b/08 [2]
y. kuşlar 184b/08
y. kuşlar yağı 102b/02
[= 2]

yigirmi : Yirmi sayısı.
y. 4b/03, 32b/03, 32b/07, 33a/03, 35a/06, 35a/09, 35b/06, 36a/05, 37b/02, 38b/01, 38b/06, 70a/01, 70a/02, 78a/07, 87b/05, 90b/02, 132a/02, 134a/09, 142a/04, 167a/05, 168a/01, 169b/04, 170b/02, 171a/03, 172a/02, 172b/04, 174b/03, 175a/04 [28]
y. altıncı faşıl 35b/06
y. beş dirhem 70a/01, 70a/02 [2]
yi beşinci faşıl 35a/09
y. birinci faşıl 32b/03
y. dirhem 4b/03, 37b/02, 78a/07, 90b/02, 134a/09 [5]
y. dördüncü faşıl 35a/06

y. gün 142a/04
y. iki bucuğ dirhem 132a/02
y. ikinci faşıl 32b/07
y. sekizinci faşıl 38b/01
y. toközuncü faşıl 38b/06
y. üçüncü faşıl 33a/03
y. yedüncü faşıl 36a/05
yüz y. altıncü faşıl 172a/02
yüz y. beşüncü faşıl 171a/03
yüz y. birüncü faşıl 167a/05
yüz y. dördüncü faşıl 170b/02
yüz y. ikinci faşıl 168a/01
yüz y. sekizüncü faşıl 174b/03
yüz y. toközuncü faşıl 175a/04
yüz y. üçüncü faşıl 169b/04
yüz y. yedüncü faşıl 172b/04
[= 28]

yigirmüncü : Yigirmüncü.

y. 31b/01, 166a/02 [2]
y. faşıl 31b/01
yüz y. faşıl 166a/02
[= 2]

yigit : Yiğit, delikanlı, gen. erkek.

y. 174a/06
kuvvetlü y. 174a/06
y. +lerde 15b/02, 142b/03 [2]
y. +lerde + (yigid.lerde) 108b/09
y. +lere 78b/09
[= 5]

yigrek : Daha iyi, daha üstün.

y. 73b/04
y. olur 73b/04
[= 1]

yine : Yine, tekrar.

y. 2a/03, 31a/04, 57a/07, 72b/04, 80a/01, 90b/03, 97a/04, 123b/09, 128b/01, 131a/08, 135b/08, 139b/03, 140a/08, 140b/04, 142b/05, 143a/05, 143a/07, 146a/04, 147b/04, 150b/08, 152b/07, 167b/01, 171b/04 [23]

[= 23]

yit- : İtekleme, dürtmek.

y.-eler 63b/04

[= 1]

yitāderītūs : <Gr. İsmi bir terkibe verilmiş Yunan hükimdarlarından birinin adı.

y. 85b/03

[= 1]

yoğrıl- : Yoğrulur.

y.-ur 147a/06

[= 1]

yoğur- : Yoğurmak.

y.-salar 24a/07

[= 1]

yoğurd : Yoğurt.

y. 37b/06

ekşi y. 37b/06

y. + ile 37b/09

y. + undan 79a/05

şığır y. 79a/05

[= 3]

yok : Yok.

y. 83b/03

y. + dur 2a/03, 13b/02, 21b/07, 34b/08, 38a/09, 55b/08, 137b/03, 146a/02, 164b/05 [9]

[= 10]

yoğar : Bkz. yoğaru.

y. + da 46a/03, 97a/06, 151a/07 [3]

[= 3]

yoğaru : Yukarı.

y. 59a/09, 70b/05, 115a/07, 115a/08, 133b/04, 140a/04, 154a/03, 154a/08, 156a/03, 158a/08, 158b/01, 160a/06, 160b/03, 166a/05, 168a/06, 171a/08, 175b/02 [17]

y. başına 59a/09

y. pārede 160b/03

y. tarafa 133b/04, 140a/04, 168a/06

[3]

y. tarafda 156a/03

y. taraftan 171a/08

y. tarafından 115a/07

y. tarafını 166a/05

y. + dan 174a/09

y. + larda 162b/01

y. + lardan 171b/08

y. + sına 150b/07

y. + ya 153b/02, 154a/08, 162b/05,

169b/02 [4]

[= 25]

yokla- : Yoklamak.

y.-salar 155b/02

[= 1]

yol : Yol.

y. 13b/02, 172a/02 [2]

y. + ın 119a/06

y. + ını 172a/01

necis y. 172a/01

y. + muğ 171b/09

bevl y. aḥvālini 171b/09

[= 5]

yöri- : Bkz. yöri-.

y.-mege 175b/07

y.-mek 163b/05, 163b/06 [2]

y.-mekden 4a/08

y.-se 173a/09

- [= 5]
- yörü-** : Yürümek.
y.-r 27b/03
- [= 1]
- yu-** : Yıkamak.
y.-mağa 106a/05
y.-mağ 66b/03, 70b/06, 82a/06,
125a/04 [4]
y.-mağdur 125a/04, 180b/08 [2]
y.-salar 127a/05
y.-yalar 12a/01, 12a/06, 17b/02,
18b/08, 21b/04, 66b/02, 66b/07, 67a/02,
67a/09, 67b/02, 67b/04, 67b/06, 69a/01,
71b/06, 73b/09, 76b/04, 76b/08, 77a/09,
78a/06, 78b/08, 89b/02, 91b/05, 98a/06,
106a/06, 106a/06, 106a/07, 124b/05, 124b/05
[28]
[= 36]
- yübüset** : <Ar. Kuruluk, kuru özelliğe sahip
olmak.
y. 6a/07, 22a/07, 61a/02, 61b/07,
65a/02, 122a/06, 126b/03, 131a/05, 181b/04 [9]
y. ğālib devālarla 65a/02, 122a/06
[2]
y. olmak 22a/07
y. olmasa 61b/07
y. olsa 61a/02
y. olur 126b/03
y.+den 4a/01, 41b/06, 60b/09, 75b/07
[4]
y. olanuñ 'ilācı 4a/01
y.+dür 22a/09
y.+i+(1) 111a/06, 122b/05, 124a/06,
132a/09, 138b/01 [5]
y. ğālib 122b/05
- y. ğālib bitirici devālar 138b/01
y. ğālib devālar 124a/06, 132a/09
[2]
y. ğālib nesnelere 111a/06
[= 19]
- yufka** : İnce.
y. 98b/02
[= 1]
- yumrı** : Yumru.
y. 154a/01, 155b/08, 159a/01, 168b/08
[4]
y. eyleye 168b/08
y. eyleyüb 159a/01
y. nesne 155b/08
y. nesnelere 154a/01
[= 4]
- yumşak** : Bkz. yumuşak.
y. 20a/07
y. olur 20a/07
[= 1]
- yumul-** : Kapanmak, örtünmek.
y.-maz 114a/08
[= 1]
- yumurda** : Yumurta.
y. 7a/02, 14b/05, 15a/06, 25b/07,
32a/02, 39b/08, 44b/05, 52a/04, 52a/08, 57b/08,
58a/06, 60a/03, 60a/05, 60a/05, 60a/06, 60a/07,
60b/05, 60b/07, 61a/08, 62b/05, 78a/01,
89b/08, 99b/04, 133b/05, 134a/05, 139a/08 [26]
issi y. şarusın 44b/05
y. ağı 7a/02, 14b/05, 78a/01 [3]
y. ağına 133b/05, 134a/05 [2]
y. ağıyla 15a/06, 39b/08 [2]
y. ağı 60a/05

y. şarusı 57b/08, 60a/03, 60a/05,
60a/06, 60a/07, 60b/05, 60b/07, 62b/05, 99b/04
[9]

y. şarusın 32a/02, 52a/04 [2]

y. şarusıyla 52a/08, 58a/06, 61a/08
[3]

y. şaruyı 89b/08

y. + sı 42b/03

[= 27]

yumuşa- : Yumuşamak.

y.-sa 98a/03

y.-ya 21a/05, 179a/05 [2]

y.-yınca 180a/09

[= 4]

yumuşak : Yumuşak.

y. 11a/02, 13a/01, 16a/01, 19a/03,
21a/04, 22a/04, 23a/03, 23b/01, 24b/03, 25a/07,
26a/09, 30b/01, 30b/05, 48b/08, 52a/04,
52b/09, 59b/01, 62b/09, 63b/03, 67a/08,
73b/02, 78a/09, 89a/08, 92b/02, 92b/05, 94a/06,
97a/08, 101a/02, 101a/08, 101b/03, 115a/03,
116b/03, 117b/01, 122a/04, 122b/07, 122b/09,
128a/05, 134a/04, 134a/09, 134b/09, 137b/03,
139b/01, 140a/01, 140a/02, 141a/08, 144b/01,
150b/02, 160a/08, 160a/09, 174a/01, 182b/09
[51]

y. banbuğ 59b/01, 62b/09 [2]

y. cekmenün 'alâmeti 160a/09

y. döşek üzerinde 116b/03

y. êdici nesnelere 16a/01

y. nesneyile 26a/09

y. ola 141a/08

y. olunca 97a/08

y. olur 23a/03, 94a/06, 134b/09 [3]

y. olursa 92b/05, 101b/03, 122b/09

[3]

y. tuz 137b/03

y. verem 92b/02, 101a/02 [2]

y. + dur 19b/05, 20a/03, 95a/06 [3]

[= 54]

yumuşaklık : Yumuşaklık.

y. + da 140b/01

y. + ıla + (yumuşaklığ.ıla) 17a/02

[= 2]

yumuşat- : Yumuşatmak.

y.-alar + (yumuşad-alar) 172b/03

y.-ur + (yumuşad-ur) 103a/02, 176b/03,
177a/01, 177a/08, 177a/09 [5]

[= 6]

yun- : yıkanmak.

y.-alar 78b/05

y.-miş + (1) 53a/09, 68b/03 [2]

et y. şuya 68b/03

[= 3]

yünân : Yunanç

y. 102a/03

y. dilince 102a/03

[= 1]

yünânca : Yunan dili.

y. 101a/01

[= 1]

yut- : yutmak.

y.-alar + (yud-alar) 47b/03

y.-mağıla 47a/06

[= 2]

yük : Yük.

y. + den 4a/08

[= 1]

yüksek : Yüksek.

y. 140b/02, 164a/05 [2]

y. olan tarafa 140b/02

y. yerden 164a/05

[=2]

yüj : Yün, yapağı. Krş. şüf.

y. 34a/09, 65b/08 [2]

ķābız şarāba batmış y. 65b/08

y. + den 156a/02, 169a/08 [2]

y. olmuş şarguyıla 156a/02

y. olmuş tob 169a/08

y. + e 22a/01

y. + i + (1) 123b/07

ķuntuz y. 123b/07

y. + i + (2) 14b/06, 157a/06 [2]

y. + ile 51a/01

y. + üni 133b/05

tavşan y. 133b/05

[= 10]

yüz (I) : Yüz sayısı.

y. 1b/05, 67a/06, 134b/03, 136a/07,
137a/06, 137b/09, 138b/05, 144a/01, 146b/04,
150b/06, 151b/07, 153a/03, 154b/03, 155a/08,
157a/08, 158a/04, 159b/09, 161a/06, 162a/01,
163a/07, 164b/02, 166a/02, 167a/05, 168a/01,
169b/04, 170b/02, 171a/03, 172a/02, 172b/04,
174b/03, 175a/04, 175b/08, 178a/03, 180b/03,
181a/03, 184b/06 [36]

y. altıncı faşıl 144a/01

y. beşinci faşıl 138b/05

y. birinci faşıl 134b/03

y. dirhem 67a/06

y. dördüncü faşıl 137b/09

y. ikinci faşıl 136a/07

y. on altıncı faşıl 161a/06

y. on beşinci faşıl 159b/09

y. on birinci faşıl 154b/03

y. on dördüncü faşıl 158a/04

y. on ikinci faşıl 155a/08

y. on sekizinci faşıl 163a/07

y. on toközuncü faşıl 164b/02

y. on üçüncü faşıl 157a/08

y. on yedüncü faşıl 162a/01

y. onuncü faşıl 153a/03

y. otuz birinci faşıl 175b/08

y. otuz dördüncü faşıl 184b/06

y. otuz iki faşıl 1b/05

y. otuz ikinci faşıl 180b/03

y. otuz üçüncü faşıl 181a/03

y. otuzuncü faşıl 175b/08

y. sekizinci faşıl 150b/06

y. toközuncü faşıl 164b/02

y. üçüncü faşıl 137a/06

y. yedüncü faşıl 146b/04

y. yigirmi altıncü faşıl 172a/02

y. yigirmi beşinci faşıl 171a/03

y. yigirmi birinci faşıl 167a/05

y. yigirmi dördüncü faşıl 170b/02

y. yigirmi ikinci faşıl 168a/01

y. yigirmi sekizinci faşıl 174b/03

y. yigirmi toközuncü faşıl 175a/04

y. yigirmi üçüncü faşıl 169b/04

y. yigirmi yedüncü faşıl 172b/04

y. yigirminci faşıl 166a/02

[= 36]

yüz (II) : Yüz, çehre; yüzey.

y. 17b/09, 79b/07, 80a/05, 89b/01,
112a/07, 116a/09, 172b/08 [7]

i. yüz çıkmak 'alāmeti 172b/08

y. gicimek 112a/07

y. tutsa 116a/09

y. + de 70a/09, 71a/07, 81b/09, 88b/08,
95a/02, 111a/04 [6]

y. olan cıgıda 71a/07

y. + e 71b/06, 95a/03, 169a/01,
170a/08, 172b/06, 172b/07, 173a/03 [7]

ic y. 169a/01, 172b/07, 173a/03 [3]

taş y. 172b/07

tış y. 170a/08

y. + i 163a/05

y. üzerine 163a/05

y. + inde 59b/01, 100a/03 [2]

m̄lūñ taş y. 59b/01

buduñ ic y. 100a/03

y. + ine 175a/01

ic y. 175a/01

[= 24]

yüzerlik : Üzerlik otu; (*Peganum harmala*). Krş.
hürmel.

y. 53b/09, 82b/06, 85b/08 [3]

y. köki 53b/09

[= 3]

yüzünci : Yüzüncü.

y. 133a/09

y. faşl 133a/09

[= 1]

Z

zāc : < Far. “zāc-ı keşifgirān” Bir çeşit tuz.

z. 24b/06, 30b/08, 31a/06, 54a/03,
67a/05, 77a/02, 86a/03, 87b/07, 88a/01,
126b/07, 132a/01 [11]

z. + ı+ (3) 22a/03, 25a/01, 35a/01,
35a/07, 39b/08, 69b/04, 75a/01, 77b/02,
127a/01 [9]

z. aħmer 35a/01

z. aħzar 35a/07

z. aħzarı 22a/03

z. aşfer 77b/02

z. başrī 25a/01

z. meşvī 127a/01

z. muħriķ 39b/08, 69b/04, 75a/01

[3]

z. + lar 118a/02, 57b/01 [2]

[= 22]

zāf : < Ar. Zaaf, zayıflık.

z. 6b/03, 11b/02, 160b/08, 105a/09 [4]

z. ola 105a/09

z. olduğından 6b/03

z. vère 11b/02

z. + muñ 44b/09

diş z. ğilācın 44b/09

[= 5]

zāferān : < Ar. Safran; (*Crocus sativus*). Krş.
‘aşfar, qarţum, qarţam.

z. 7b/04, 12a/09, 19a/02, 29b/06,
29b/09, 31a/01, 32a/04, 32a/08, 32b/02, 43b/04,
45a/05, 57b/08, 81b/07, 130a/01, 177a/05,
183b/01 [16]

z. köki 32b/02

z. + ıla 52b/06

[= 17]

zāhir : < Ar. Açık, görünür durumda.

z. 6b/04, 16a/04, 18a/06, 19a/05,
59a/08, 74a/05, 81a/01, 81b/05, 93a/01, 95b/09,
99a/04, 100a/06, 113a/03, 113b/04, 123a/08,

139b/08, 147a/03, 153a/05, 168a/05, 168b/03,
173a/01, 173a/08 [22]

burunuñ z. yerinde 19a/05

z. ola 123a/08, 139b/08 [2]

z. olduğı vaqt 100a/06

z. olduğdan 81a/01, 113b/04 [2]

z. olmasa 153a/05

z. olmışdur 168b/03

z. olsa 16a/04, 18a/06, 59a/08,
99a/04, 113a/03 [5]

z. olur 6b/04, 81b/05, 147a/03,

168a/05, 173a/01, 173a/08 [6]

z. + de 27b/08

z. + dür 166b/06

[= 24]

zaħm : < Ar. Yara, darbe.

z. + ında 148b/09

ħac z. 148b/09

[= 1]

zaħmet : < Ar. Ağrı, acı, zorluk.

z. 80a/09, 91a/03, 94a/05, 94a/06,
172a/06 [5]

z. ceke 172a/06

z. cekmeden 91a/03

z. vèrür 94a/05

z. + den 78b/03

z. + dür 80a/05

z. + inde 64a/05, 143a/02, 143a/04 [4]

‘ırķu’n-nisā z. 143a/02, 143a/04 [2]

ķulunc z. 64a/05

z. + inüñ 143a/03

ķulinc z. māddesi 143a/03

z. + le 143a/08, 143a/09, 143b/01 [3]

[= 14]

zaħmetlü : < Ar.-T. Ağrılı, acılı.

z. 25b/06

z. kişinüñ ğıdāsı 25b/06

[= 1]

za‘ıf : < Ar. Zayıf, güçsüz, kuvvetsiz.

z. 106b/02, 157a/04 [2]

z. olsa 106b/02, 157a/04 [2]

[= 2]

zamād : < Ar. Merhem, yakı.

z. 8b/09, 9a/04, 9a/08, 9b/02, 16b/07,
18a/04, 24a/07, 25a/08, 26b/03, 32b/06, 38a/05,
50b/02, 51a/08, 51b/09, 52b/02, 52b/05,
52b/08, 56a/01, 57b/08, 58a/07, 60a/04, 60b/06,
61a/09, 63b/01, 71b/08, 87b/01, 90a/07,
90b/08, 99b/06, 100b/05, 100b/05, 100b/09,
101b/04, 102b/06, 103a/08, 103a/09, 104a/07,
105b/03, 105b/06, 106a/09, 107b/06, 109a/04,
109a/05, 109b/01, 110a/05, 110a/06, 110a/07,
110b/05, 110b/06, 117a/03, 117a/04, 125a/03,
131a/02, 131a/05, 131b/05, 140a/01, 154a/04,
160b/07, 165b/07, 172a/09, 177a/04, 178a/09,
178b/04, 178b/05, 179a/02, 179a/03, 179a/05,
179a/09, 180a/04, 180a/05, 180a/09, 181a/01,
181b/09, 182b/01, 186a/06, 187b/03 [76]

bārid z. 38a/05

müskin z. 63b/01

z. edeler. 8b/09, 9a/04, 9a/08,
9b/02, 16b/07, 18a/04, 25a/08, 26b/03, 50b/02,
51a/08, 51b/09, 52b/02, 52b/05, 52b/08,
56a/01, 57b/09, 58a/07, 60a/04, 61a/09, 71b/08,
87b/01, 90a/07, 90b/08, 99b/06, 100b/05,
100b/05, 100b/09, 101b/04, 103a/09, 106a/09,
107b/06, 109a/04, 109a/05, 110a/07, 110b/05,
110b/06, 113b/08, 117a/03, 117a/04, 131a/02,
131a/05, 131b/05, 140a/01, 160b/07, 165b/07,
177a/04, 178a/09, 178b/04, 178b/05, 179a/02,

179a/03, 179a/05, 179a/09, 180a/04, 180a/05,
180a/09, 181a/01, 181b/09 [58]

ż. etmek. 109b/01, 110a/05,
110a/06, 187b/03 [4]

ż. etmektedir. 32b/06, 103a/08,
125a/03 [3]

ż. etseler 24a/07, 186a/06 [2]

ż. edüb 172a/09

ż. olına 154a/04

z. + ı + (1) 186b/09

z. + ı + (3) 57b/07

ż. sepīdacı 57b/07

z. + lar 7a/09

müberrađ ż. 7a/09

[= 79]

zamān : < Ar. Zaman. Krş. vaqt.

z. 10a/09, 21a/03, 40a/02, 42a/05,
45b/07, 56b/01, 62a/03, 69a/04, 71b/01,
116a/05, 124a/09, 124b/01, 138a/03, 146a/08,
148b/01, 159a/06, 173b/06, 174b/01, 182a/06
[19]

z. + da 10a/01, 28b/07, 49a/02, 66b/03,
71a/09, 131a/01, 135a/05 [7]

z. + ıla 135b/07, 160b/08 [2]

[= 28]

zamm : < Ar. Katma, ekleme.

ż. 62b/07

ż. etseler 62b/07

[= 1]

zanbak : < Ar. Zambak; (*Lilium candidum*).

z. 2b/02, 2b/07, 14b/09, 54b/01,
55a/02 [5]

z. yağı 2b/02, 2b/07, 54b/01 [3]

z. yağıyla 55a/02

[= 5]

żarar : < Ar. Zarar, zıyan, eksik, kayıp.

ż. 111a/01, 119a/07, 147a/09, 149b/01,
171b/09 [5]

ż. eder 171b/09

ż. gelmese 147a/09

ż. gelmeye 111a/01, 119a/07,
149b/01 [3]

ż. + ı + (1) 56a/04, 58b/01 [2]

[= 7]

żarb : < Ar. Darbe, vuruş.

ż. 2a/04, 137b/01 [2]

ż. dođınan ‘uzva 137b/01

ż. + dan 10b/05, 26a/03, 43a/03,
93b/08, 179b/08 [5]

ż. + ıla 15a/03

ķulaķ ż. yaşılamaşı ‘ilācın 15a/03

[= 8]

żarf : < Ar. Kap, kılıf, mahfaza.

z. 106b/07, 108a/08 [2]

z. icinde 106b/07, 108a/08 [2]

z. + a 129b/04

z. + ı + (2) 107a/03

z. + ıla 107a/01, 107a/05, 107a/05,
107a/07 [4]

[= 8]

żāyid : < Ar. Artık, fazla.

z. 21b/07, 21b/08, 122b/05 [3]

laħm-ı z. 21b/07, 21b/08 [2]

z. et 122b/05

z. + den 21b/05

laħm-ı z. 21b/05

z. + dūr 19b/05, 20a/03 [2]

laħm-ı z. 19b/05, 20a/03 [2]

z. + i + (2) 35a/08, 129a/08 [2]

laħm-ı z. 35a/08, 129a/08 [2]

- z. + leri 165a/09
z. + leri + (1) 119a/03
[= 10]
- zayidāt** : < Ar. Artan, çoğalan şeyler.
z. + i + (1) 12b/05
südde z. 12b/05
[= 1]
- zāyil** : < Ar. “zā’il” Sona erdirme, bitirme.
z. 109b/02, 156b/06, 160b/09,
167b/04, 180a/02 [5]
veremi z. éder nesneyle 156b/06
z. éder 109b/02, 180a/02 [2]
z. olsa 167b/04
z. olur 160b/09
[= 5]
- zebedü’l-cer** : < Ar. “zebedü’l-baħr” Deniz köpüğü denen ve suda batmayan, süngere benzer bir tür taş, suya batmaz taş.
z. 10a/05, 42a/01, 42b/04, 86a/06,
86b/04, 109b/08 [6]
[= 6]
- zeft** : Bkz. zift.
z. 16b/04
[= 1]
- zehr** : < Far. Zehir, ağı. Krş. ağı, semm.
z. + i + (1) 182a/03
[= 1]
- zehretü’n-nuħās** : < Far.-Ar. Bakır pası. Krş.
zencār, tūbāl-i nuħās.
z. 122b/07
[= 1]
- zeker** : < Ar. Erkek cinsel organı.
z. + üj 172b/09
z. iki tarafıdır 172b/09
[= 1]
- zencār** : < Far. Bakır pası. Krş. tūbāl-i nuħās,
zehretü’n-nuħās.
z. 10b/01, 12a/03, 12b/08, 20b/05,
21a/09, 86a/01, 88a/01, 98b/09, 124b/08,
125a/09, 125b/05, 126a/03, 126b/01, 127a/01,
127b/01, 127b/09, 129b/01, 130b/01 [18]
merhem-i z. 12b/08, 124b/08 [2]
z. + ıla 20a/09, 65a/02 [2]
merhem-i z. 20a/09, 65a/02 [2]
[= 20]
- zencebīl** : < Ar. Zencefil; (*Zingiber officinale*).
z. 38a/02, 45a/09, 137a/09, 187a/03
[4]
z. + i + (2) 41a/03
saħķ olmuş z. 41a/03
[= 5]
- zerārīc** : < Far. Dikenüzümü, kadıntuzluğu,
sarıçalı; (*Berberis vulgaris*). Krş. enberübāris,
kādın tuzluğu, zerārīħ, zerārīħ.
z. 82b/09, 85b/07 [2]
[= 2]
- zerārīħ** : Bkz. zerārīc.
z. 126b/07, 178b/05 [2]
[= 2]
- zerārīħ** : Bkz. zerārīc.
z. 127a/02 183a/05 [2]
z. + den 183a/08
z. + i + (2) 183b/05
[= 4]
- zerāvend** : Bkz. zirāvend.
z. 136a/06, 187a/01 [2]
[= 2]
- zerdālū** : < Far. Kayısı, zerdalı; (*Armeniaca vulgaris*).

z. 32a/09, 33a/02, 50b/08, 53a/03,
54a/09, 55b/04 [6]

z. çekirdegi yağı 54a/09

z. çekirdegi yağıyla 53a/03

z. çekirdegi yağı 50b/08, 55b/04

[2]

z. çekirdegi yağıyla 32a/09

z. çekirdeginden olmuş yağıla

33a/02

[=6]

zerdec : Bkz. zerdecüb.

z. 86b/01

z. şuyı 86b/01

[=1]

zerdecüb : <Far. Zencefil, kök saplarından safranı andıran boyalı bir madde çıkarılan, yaprakları sivri uçlu, çiçekleri sarı renkte, çok yıllık bir bitki; (*Curcuma longa*). Krş. zerdec, 'urūku's-şabbāğın.

z. 53b/01

[=1]

zernebād : <Ar. "zurunbād" Yabani zencefil; (*Zingiber zerumbet*).

z. 46a/09

[=1]

zernih : <Far. Zırnık, arsenik.

z. 19a/03, 85b/08 [2]

z. + i + (3) 20b/06, 29a/04, 46a/05,

126b/06, 129a/09, 130a/06 [6]

z. aḥmer 20b/06, 29a/04, 126b/06

[3]

z. aṣfer 46a/05, 129a/09, 130a/06

[3]

[=8]

zernih : Krş. zernih.

z. 54a/04, 126b/01 [2]

z. + i + (3) 46a/05, 55a/03, 72b/07,

72b/07, 91b/03, 130a/08, 180b/01 [7]

z. aḥmer 46a/05, 55a/03, 72b/07,

91b/03, 130a/08 [4]

z. aṣfer 72b/07, 180b/01

z. + ile 180b/02

[=10]

zernih : Bkz. zernih.

z. 31a/05, 87a/01, 178b/07 [3]

ḳurş-ı z. 31a/05

z. + i + (3) 54b/07, 72b/09, 83a/03 [3]

z. aḥmer 54b/07

z. aṣfer 72b/09, 83a/03 [2]

[=6]

zernih : Bkz. zernih.

z. 82b/08, 134b/01, 178b/04 [3]

z. + i + (3) 31a/02, 35a/02, 35a/02,

130a/08, 180a/01, 180a/09 [6]

z. aḥmer 31a/02, 35a/02, 180a/09

[3]

z. aḥmerile 180a/01

z. aṣfer 35a/02, 130a/08 [2]

[=9]

zerür : <Ar. özellikle göz hastalıklarının tedavisinde kullanılan bir grup ilaca verilen ad.

z. + i + (1) 117a/08

meçan z. 117a/08

[=1]

zerüvend : Bkş. zirävend.

z. 35a/01

[=1]

zeyt : Bkz. zeytün.

z. 8a/02, 9b/05, 33b/07, 34a/09,

54b/01, 61b/09, 65a/05, 67a/03, 89b/06,

90b/02, 101b/02, 102b/03, 109a/07, 109a/08,
109b/04, 109b/09, 114b/09, 116a/01, 128a/07,
128b/07, 131b/08, 132a/04, 132b/02, 157a/06,
176a/09, 177a/01, 185a/09 [27]

bişmiş z. 8a/02

eski z. 109b/09

issi z. 132b/02

issi z. yağına 157a/06

kaynar z. yağına 34a/09

yaş z. 109a/07

z. cökelegi 54b/01, 89b/06,

102b/03 [3]

z. icinde 67a/03

z. icinde bişmiş toğuzlan böcegi

9b/05

z. yağına 114b/09

z. yağıyla 101b/02, 109a/08,

109b/04, 116a/01 [4]

z. + den 185a/03

z. + e 8b/03, 24b/07, 131a/01 [3]

issi z. 8b/03, 131a/01 [2]

z. + i + (3) 117b/01

z. kâbız 117b/01

z. + ile 8a/02, 9b/04, 24b/08, 44a/08,

90a/06, 90b/08, 124b/01, 131b/01, 131b/05,

150a/03, 180a/06 [11]

[= 43]

zeytün : < Ar. Zeytin; (*Olea europea*).

z. 30a/08, 137a/04 [2]

z. suyu 137a/0430a/08

z. yaprağı bişmiş şuyıla

z. + dan 79a/04

z. + ıla 125a/03

tuzlu z. 125a/03

[= 4]

zıfda' : < Ar. Kurbağa. Metinde dil altında
biten bezeler anlamındadır. Krş. kurbağa.

z. 39b/05

[= 1]

zıbağ : < Ar. Cıva. Krş. jîve.

z. 126b/02

z. + i + (3) 77a/07

z. maqtül 77a/07

[= 2]

zift : < Ar. Zift.

z. 62a/07, 70a/08, 75a/05, 128a/09,

131b/08 [5]

z. + i + (2) 109a/08

z. + i + (3) 72b/01, 178b/03 [2]

z. raşabıla 178b/03

z. raşb 72b/01

z. + ile 131b/06, 179b/09, 180b/02 [3]

[= 11]

zıkr : < Ar. Anma, konuşma, söyleme.

z. 5a/08, 8a/01, 8a/06, 12b/04, 26b/04,

45b/07, 46a/03, 46a/04, 53a/06, 69b/07, 70b/05,

72a/05, 72b/06, 74b/07, 78a/04, 82b/08, 83a/05,

85b/06, 97a/06, 120a/06, 126b/05, 136a/03,

136a/04, 148b/05, 152a/07, 162b/01, 164a/02,

173b/02, 183a/07 [29]

z. edelüm 120a/06, 136a/04,

148b/05 [3]

z. edersüz 164a/02

z. ederüz 69b/07, 82b/08, 126b/05,

183a/07 [4]

z. êtdüğümüz devâlar 8a/01

z. êtdüğümüz 'ilâcı 12b/04

z. êtdüğümüz kurşıla 46a/04

z. êtdüğümüz merhem-i aşmerile

70b/05

z. étdüğümüz tarīḫ 152a/07
z. étdüğümüz üzerine 162b/01
z. étdüğümüz yağlarıyla 8a/01
z. étmemişler 173b/02
z. étmişler 85b/06
z. étmişlerdür 53a/06, 136a/03 [2]
z. olan nesnelere 5a/08
z. olacağı edviyeleri 72a/05
z. olunan bārid devālarıyla 97a/06
z. olunan devālar 46a/03
z. olunan devāları 45b/07
z. olunan devālarla 26b/04, 78a/04

[2]

z. olunan edviye 72b/06
z. olunan edviyeleri 83a/05
z. olunan edviyelerle 74b/07

[= 29]

zīrā : < Far. Zira, çünkü.

z. 23a/06, 68a/02, 83b/09, 107a/06,
130b/08, 139b/02, 142a/01, 142b/04, 143b/09,
148a/06, 150b/08, 160b/05, 167a/02, 167b/07,
168a/05, 169b/09, 170b/05, 171b/04, 171b/06,
172b/05, 174a/06, 176b/06, 180b/06, 182a/03
[24]

[= 24]

zīrārīḥ : Bkz. zerārīc.

z. 86b/06, 86b/08 [2]

[= 2]

zīrāvend : < Ar. 1. Ziravent; (*Aristolochia rotunda*). 2. Boru elması; (*Aristolochia longa*).

z. 42a/08, 42b/02, 45b/02, 69a/03,
69b/06, 109b/08, 125a/01, 186b/06, 188a/01

z. + i + (3) 35b/04, 42a/04, 44b/07,
76b/09, 120a/09, 125b/04, 188a/05

z. müdahrec 35b/04, 42a/04,
188a/05 “Dişi ziravent; (*Aristolochia rotunda*).” [3]

z. tavīl “Boru elması; (*Aristolochia longa*).76b/09, 120a/09, 125b/04 [3]

z. tavīli 44b/07

z. + ile 44a/04, 188b/01 [2]

[= 18]

zīrbāc : < Far. Paça, koyun keçi gibi hayvanların bacakları ile pişirilen yemek. Krş. pāçe.

z. 80b/06

müzevvere-i z. 80b/06

[= 1]

ziyāde : < Ar. Fazla.

z. 2b/07, 15b/01, 16a/01, 21a/09,
24a/04, 24a/07, 50a/05, 50b/06, 51a/05, 54a/06,
57a/05, 58b/01, 62b/02, 63a/09, 64a/07, 67a/05,
75b/07, 76b/01, 80a/05, 80a/09, 81b/06, 84a/03,
84a/04, 88b/02, 90b/09, 91a/03, 93b/02, 94a/01,
94a/05, 95a/04, 95a/04, 95b/04, 97b/04,
101b/03, 101b/05, 102a/01, 102a/08, 103b/06,
103b/09, 104a/04, 110b/04, 112b/01, 112b/03,
112b/07, 121a/09, 124a/05, 124b/07, 124b/09,
127a/06, 130b/06, 138a/07, 139a/06, 140b/09,
143a/08, 146b/02, 148a/02, 153b/04, 154b/08,
160a/06, 161b/02, 162a/09, 165a/05, 174a/04,
177b/07, 182a/02 [65]

sevdā z. éder ğızādan 104a/04

sevdā z. éder nesnelere 88b/02

z. édeler 21a/09, 95b/04, 121a/09

[3]

z. ola 62b/02, 139a/06 [2]

z. olduğu 15b/01

z. olmadan 165a/05

z. olmadın 112b/01

z. olmak 94a/01

z. olması 84a/03

z. olmaz 103b/09

z. olmazsa 63a/09

z. olsa 50b/06, 124b/07, 138a/07

[3]

z. olub 57a/05

z. olur 93b/02, 94a/05, 95a/04,
110b/04, 127a/06 [5]

z. olursa 2b/07, 16a/01, 51a/05,
124b/09 [4]

z. + dūr 117b/04

[= 66]

zūbeyān : Burnu tutan yumuşak et. Krş.
erbeyān.

z. 20a/02

[= 1]

zūfā : < Ar. Çördük otu, zafa otu; (*Hyssopus officinalis*).

z. 18b/02, 126a/03 [2]

z. + yı + (3) 8b/05, 52b/04, 89a/04,
89b/07, 178a/08 [5]

z. raṭab 52b/04, 89b/04, 178a/08

[3]

z. raṭb 89b/07

z. rıṭb 8b/05

[= 7]

zūferā : < Ar. Çörtük; (*Echinophora tenuifolia*).

z. 85b/01

[= 1]

zūrīnebād : Krş. zernebād.

z. 45a/02

[= 1]

zūrūr : Bkz. zerūr.

z. + i + (3) 13b/02

z. aşferile 13b/02

[= 1]

BÖLÜM 5: DİZİNLER

5.2 SIKLIK DİZİNİ

1 : ‘abā, ābī, ābzın, ac, ‘acāyib, acıcı, acık, acuk, aç-, adam, ‘ādet, āfet, ağ, aġar-, aġrın-, aġru-, aġsur-, aġu, aġulu, āher, ahlāt, ahvāl, ahzar, ‘akab, ‘aksi, akşurduci, ‘alāmāt, alay, alcaġ, aldur-, ālihi, altmıřıncı, altun, ‘aneb, anīsōn, anġardiyā, ‘anzarūt, ‘arab, ‘arabī, a‘rāz, arık (I), arık (II), arın-, arkurı, artuk, ās, ‘ařāe‘r-rā‘, ‘ařī, ‘asīr, ařl (I), ařla, ařlı‘n-nīlūfer, ařlı‘l-ħanġal, ařlü‘l-‘arġaniřā, ařlü‘l-ħunřā, ařlü‘s-sūs, ařaġı, āřikāre, at, ‘aġař, ay, aya, ayak ġabı, ayır-, ayrıl-, ayruk, ayu, ‘āzele, ‘āzlā, āzlā‘, bāderūc, bādrūc, ba‘du, bādurūc, baġa, baġarsak, baġarřuk, baġırsak, baġıřık, baħrī, baġam, baġla, baldır, bān, banbuġsuz, barař-ı azfār, bāre, baris taġı, bāselīġ, bařıl, bařrī, bāsūr, baġīh, bazu, bed, belbūs, belesān, belūt, bend, berenc, bereng, berī, bersiyā, besfāyic, beřūr, bezdiyy, bezir, bezri‘l-cendeġkūkī, bezri‘l-cercīr, bezri‘l-ħendeġkūkī, bezri‘l-ħatmī, bezri‘l-kerefūs, bezri‘l-mürr, bezri‘ř-řiř, bezrü‘l bařal, bezrü‘l-cercīr, bezrü‘l-

ficil, bezrü‘l-ħurmel, bezrü‘l-kürrās, bezrü‘l-verd, bēzli, bıcaġ, bıraġ-, bilic, bin-, birincāsef, birle, bismillāhi‘r-raħmāni‘r-raħīm, bi‘s-sevāb, boġazla-, boyn, boynız, bögrilce, böyü-, bucaġlu, buħār, buħūr, buħūr, buġar, burı, buzaġu, buzlı, bükil-, bürde, büri-, būsūr, bütün, büzil-, cāvřīr, cehd, cekin-, cerd, cevüz, cevzü‘s-serv, cez-(II), cezāb, cezzāb, cıban, cıġıd, cıġřadı, cıġur-, cıġık, cihār-rek, cins, cirgli, civār, cizme, cüdāmi‘l-azfār, cülāb, cürü-, cürük, ġekürdek, ġeyne-, ġıkık, ġıpan, ġīnī (I), ġīnī (II), ġıvıldu, ġörek, ġünce, daġdaġa, daġkīġ, daġġ, dāng, dānġ, dārcīn, dār-ı fulful, daru, dařra, dā‘ü‘l-kelb, dāyime, de, def‘aāt, def‘aten, deg-, degil, delik, delüksüz, demevī, demeviyye, deġiř-, deġlü, deřbed, deřibed, deyāhilyün, dıbġ, dıflī, dıġ-, dıġa-, dırnaġ, direl-, doġın-, dön-, döře-, dudġal, duhnü‘l-belesān, duhnü‘l-nārdīn, duhnü‘s-sūsen, duhnü‘s-sūsen, dūkū, dulb, dübdüz, dübür, düġme, dür-, dürgü, dürlü, dürr, düř, düz, ebegömece, ebrıřīm, ebü ‘alī, ecma‘īn, ecma‘īn, eftimün, egir, egrilik, ehl, ekel, ekhel, ekil-, eklīl, eksil-, ekři-, ekřili, elħamdüli‘l-lāhi, ellinci, em‘ā,

emzür-, enberübāris, encere, encire, enderānī, enfa^ç, enik, eņse, eri-, eskīl, eslem, esrār, evkāt, evrām, eyegü, eyi, eyleyici, édin-, fālic, faşlü's-sālis, fem, fesād-ı 'azm, fıkarāt-ı zahir, finduk, ficil, fīlezc, fi'l-hāl, fūdenc, fukā^ç, fūkal, fūrun, fütenc, fütenec, fuzül, ğalīza, ğarb, ğarīze, ğarüb, ğaşşār, ğaşy, ğavr, gelincek, gelincik, geņez, ğeri, gevsel-, gici, giciş-, giņ, giy-, gökcek, göklik, gömec, gönül dön-, gövde, ğubār, ğuded, gücrek, gülengübīn, güvüldü, habbü'l-aştamhīgün, habbü'l-belesān, habbü'l-maħleb, habbü'l-menētīn, habbü'l-misk, habbü'r-rummān, habbü's-şanavber, haberdār, habeşī, hac, hāc, hacar, hacarü'l-kaysūr, had, hafakān, hafī, ħalf, ħalt, ħaltit, hāmız, ħarāb, ħarīr, ħārre, ħarva^ç, hāş, ħass, ħasta, haşhāş, hāya, ħayāt, ħayırlu, ħayr, ħayz, hazā, ħazārān, ħazaż, ħazaż, ħazaż, ħazım, ħāzır, heb, hefte, helezün, helīle, helīlecāt, helyün, her-bār, heyecān, hezār-cişān, hıfz, ħılt, ħışrum, ħıssı'l-ħimār, ħıyār-şenber, ħic, ħiddet, ħikāyet, ħikke, ħindibā, ħindūsitān, ħırīrī, ħirva^ç, ħubş, ħubsü'r-raşşaş, ħudūs, ħukķ, ħülincān, ħulv, ħumāş, ħummāz, ħurmel, ħuşūnet,

ħuzuż, ħümeyyāt, ħünsā, ilāħana, ilāħāna, ıraklık, ısıcak, ışırğan, ısla-, ibn-i 'ars, ibn-ü hubal, icün, içerü, ifnā, iġtisāl, ihāta, ihmāl, ihtibās, ihtilāt, ihtimām, ihtirāk, ihtiyār, ihtiyārsuz, ihtiyārsuz, iklīl, iklīlü'l-melik, iktiħāl, iktizā, ileri, ilet-, in-, incel-, incelik, incidici, inħitāt, inşā'l-lāhü te'ālā, intifa^ç, iplik, irün, isfahānī, isfanāc, iskenderānīn, iştanhīķün, iste-, istiskā, işe-, işkembe, i'tibār, kabart-, kābilī, kadin, kaķ-, kākıle, kalca, kaķca, kaķkadīs, kaķkandīs, kamaş-, kanaţ, kanat-, kanayıcı, kānī, kaç, kaçalık, kaçğa, kaçğ, kaçış, kaçışık, kaçışıklu, kaçrib, kaçtum, kārüre, kaşuk, kaşūr, kaţāyıf, kaţıl-, kaţrāsāliyün, kavābiz, kavak, kavm, kavrul-, kavuk, kavurma, kavuşdur-, kay^ç, kayna-, kazā, kazan, kebed, kebide, kebrīt, keenne-hu, kehribā, kehr kemücek übā, keler, kemāfīūs, kemāl, kemürdek, kemürdeklü, kenar, kernib, kesik, kesken, keskin, kezīr, kınā, kınna, kırıcı, kırkınıc, kırmuzı, kırtaş, kışa, kışıl-, kısım, kıst, kıvāmlu, kıyās, kim, kimīliyā, kimīliyāü'l-fızza, kimün, kir, kiremīd, kişmiş, koķ-, koķulu, konul-, kop-, koparıl-, koçuklu, koyı, kübā-yı

mütekaşşir, kuḥul, kūkâ, kūküyâ, kulinc, kulunc, kuntuz, kuraş, kırı-, kurtam, kurulgan, kuşuru'r-rummân, kuzat, kücicek, kürâs, kürrâs, küzbüre, lâciverd, lâden, laḥım, lâzım, leyyin, lezic, liḥyetü't-teys, lîkin, lîmün, lisânü's-sevr, lu'be-i berberiyе, lûf, lûgâziyâ, lük, mādâm, mağâş, mağre, ma'ide, mâkûf, mālîḥülyâ, māmîrân, ma'rûf, mâselîkûn, mâ'ü'l-'asel, mâ'ü'l-cibîn, mâ'ü'l-cübün, mâ'ü'l-laḥm, mâya, mayınçınıḥ, mâyizü'r-rükbe, me'âmî-i müstaḳîm, meçan, mecmû'a, melik, menfa'at, merhemi'd-dâḥilyün, merhemi'd-dâḥilyün, meriyyet, mertebe, mesâmm, meshûk, meşrûṭitüs, mevt, mışır, mışrî, miḳrâş, minḳârü'l-gurâb, minḳâş, min-zalik, mu'âvin, mufaşşıl, muğâş, muḥâlefet, muḥâlif, muḥammedin, muḥtâr, muḳaddime, muḳavvâ, muḳavvî, muḳîm, mûmyâ, munḥis, munzac, murzı, mutaşallib, mu'tedil, mübâdere, mübâşeret, müceffif, mücerrebâtân, müdârâ, müdebber, müferrid, müfettiḥ, müfred, müfredât, müfrede, mühmel, mükedder, mülâşık, mülaṭṭıf, mülâzım, mün'aḳıd, münfez, münfiḥât, münhezim, münteşir, müntin, mürekkeb, müreṭṭeb,

mürḥiyyât, mürtek, müskin, müstaḳîm, müstebṭın, müşkil, müşterek, müte'aḥḥirîn, müte'aḥirün, müte'âlim, müteḥammil, müteḳaddime, müteḳaddimîn, müteḳaddimün, müteḳaddir, müteḳarriḥ, mütemeddid, mütemekkin, mütemeyyiz, müzevver, nâdir, nâ-gâh, na'ln, na'na', nârşür, nebätü'l-leyyil, nebätü'l-leyyin, nebîz-dâdide, neci, necis, neckeşb, nefḥ, nefḥa, nehâyet, nehri, neḥuz, nemle-i cāvürsiye, nere, nergis, ne'üzü-bi'l-lâhi, nevâzil, nîm-küft, nisaste, noḥüd, noḳşân, nüfüz, nüşâ, ocaḳ, oğlaḳ, oğlanlık, ökse, öldürici, öldürücü, ört-, ötri, ötürü, panpuḳ, parelan-, penîr, peydâ, pilic, piş-, rabbi'l-'âlemîn, rabî', raḥim, râmek, raşâş, râvend, râyihlü, râzyâne, râzyâ nec, ref', renc, rendele-, renden-, resm, reşḥ, rı'âflu, rı'âflu, ribât, rîhî, rîḥü's-şevke, rinde, rivâyet, riyâḥi'l-menn, riye, rûfes, rufûdan, rûḥ, rumân, rûmî, rûsul, ruṭûbât, sac, şac-, şaç-, sâdec, şadr, şâf, şâfesyâ, şâfsiyâ, şâgalt-, şâgıl-, şâgırlık, şâḥib-i muḥtâr, şaḳ, şaḳa, şaḳal, şaḳız, şâḳız, şâliḥ, şamğ, şamğu'l-baṭam, sâmi'a, şancı-, şandaleyn, şar, şarb, şarı, şark-, şavt, sa'y, sekiz, sekseninci, sel'aye-i lîne,

selcem, selīm, semirt-, semm, senā, sep-, sepidāc, sereṭānī, serḥes, sersām, seyekle-, seyeklen-, sezāb, şıbyan, şıcan, şıķındu, sırtlan, sırtlan, şıyrıl-, şızla-, şıġār, sikik, simīd, siņek, sirke (II), sivilci, sivrer-, sivüri, şogulıncan, şoņ, şovu-, şovut-, şoy-, söyın-, söyle-, söz, şūf, şufre, suk, sumāķlu, su'u'l-ķıniyye, südlügen, südük, südüs, sürin-, sürme, sürü, süvri, şāb, şādenec, şahmü'l-ħanṭal, şakāyıķu'n-nu'mān, şalgam, şām, şāmī, şebāk, şebet, şebīh, şecerü'd-dulb, şedīd, şehādet, şekker, şekil, şerr, şevherse, şıķķ, şibt, şibyār, şīh, şīrec, şirliġan, şiryān, şorvā, şöyle, şuħūm, şūnīz, şūrec, tābi^c, ṭabīb, ta^ccīl, tafşīl, ṭaġla-, ṭaġlan-, ṭahīn, ṭaķdīr, ṭal^c, ṭalkıya, ṭamaķ, ṭarāşīs, ṭarfā, ṭarılġan-, ṭarīķa, ṭaru, ṭaş (II), tecāvüz, tecfif, tecribe, teftiş, tegayyür, tehennüc, teķalla^ü'l-azfār, temirhindī, temregi, tenür, terle-, tertīb, teşvīş, tırāş, ṭış, ṭīniyye, ṭoġrı, ṭoġrıl-, ṭoħmekān, ṭoķış-, ṭoķsanıncı, ṭoķuz, ṭoķuzıncı, ṭolaş-, ṭonuk, ṭoņuzlan, ṭoraķ, ṭulum, turābü'z-zībak, ṭüt, tütıyā, ṭuzla-, ṭuzlık, ṭuzsız, türbüd, türbüt, ufacuk, ufaturul-, uġra-, uķd, ulaş-, umul-, ur, urul-, uşdura, uşıra, uşacuk, uşak (II), uşturġār, uyış-,

uyķu, uyluġ, uyu-, uyut-, uzan-, uzat-, uzın, u^cızıv, u^cızuv, ücer, üşü-, üyi-, üyü-, vācib, vāfir, vāķıf, varaķı'z-zeytün, varaķü'l-ās, varaķü'l-ġār, varaķü'l-ġārü'r-raṭb, vasāk, vasaṭ, vaşıyyet, verec, verşān, ve'ş-şelāmü, ve'ş-şelātü, veter, vēril-, yabışdur-, yaħnī, yaķu, yaluņuz, yara, yaruk, yaşıla-, yaşşıla-, yaşşıla-, yaşlu, yay-, yelmeşik, yelmeşük, yeņi, yétiniş-, yétmişinci, yéyici, yıl, yigrek, yit-, yitāderīṭüs, yoġrıl-, yoġur-, yoķla-, yörü-, yufķa, yumşak, yumul-, yūnān, yūnānca, yük, yüzünci, zaħm, zaħmetlü, zamm, zayidāt, zeft, zehr, zehretü'n-nuħās, zeker, zerdec, zerdecüb, zernebād, zerür, zerüvend, zıfdā^c, zīrbāc, zübeyān, zūferā, zūrınebād, zürür [973]

2 : aklık, adlu, aķfe, al, alā, alcı, alçı, al(ı)n, amm, anduz, anzurüt, arslan, arṭanışā, azül, bādincān, bādşünām, bahri, baķır, baldur, balġamī, balġamī, ben, berklik, bet, bezrü'l-ħurmul, bel, bilin-, birinc, bit, bitürüci, boġul-, böcek, bögrek, böġürtlen, böyle, buħrān, bulamac, buzlu, büşür-ı lebeniyye, canak, cekış-, cekürdek, cemre, cerāhāt, cevz, cevzü's-servi, cibsīn, coġan, cörek, cüderī, çıban, çıķuk, çöz-, da, daġ, dāhil, dāhis,

dāyim, defne, degin, degirmen, degme, delālet, dem, demāmīl, demürçi, deñşür-, depe, deriñlik, destec, destere, diñ-, dörpile-, dörpüle-, döşek, düd, duhnü'l-hîzî, düdük, dürtün-, düzül-, eczâ', edhân, edviye-i mürekkebe, eklîlü'l-melik, elbetde, en, erba'a, eşrâs, fânî, fâsidât, fâşrâ, feldefyün, fenâ, ferc, fûdenec, fulûniyâ, gâriķün, genjit-, genjiz, genşe-, genşel-, genşet-, ger, geril-, gögis, gög(ü)s, ğudde, ğülbeşeker, ğümiş, ğüvüldi, ğüz, ğabs, ğabs, ğādde, ğâl, ğaltît, ğamâm, ğendeķükî, ğarbık, ğaşaf, ğaşbe, ğastalık, ğaşğaş, ğatar, ğatarlu, ğatmî, ğavâ, ğavf, ğayli, ğayvân, ğazaż, ğendebâ, ğey'et, ğinâ, ğimâr, ğindebâ, ğöd, ğoş, ğubbâzî, ğubbâzî, ğubsü'l-fizza, ğulbe, ğükm, ırak, ışıcaķ, ışlâh, icer, icir-, iķer, iķtiyâc, iķtiyârsuz, ikişer, iķlîmiyâü'l-fizza, ilerü, 'ilm, ince, infâķ, irendelen-, işit-, ğablan, ğabz, ğac, kâfur, kâğıd, kâ'ide, ğalb, ğalya, ğana-, ğanbîl, ğânün, ğaranful, ğarar-, ğarınca, ğaşıķ, ğavud, ğazuk, ğebâb, ğebere, ğebîkec, keçi, kelb, kelbeteyn, kelef, kelkelâ nec, kemik, kenîse, kerrâs, ğıl-, ğıssâ', ğız-, ğızamuk, ğızılıķ, kiķirek, ğon-, ğopar-, ğopar-, köprücek, körük, ğûfal, kuğl, ğurbağa, ğurşak, ğurşın, ğuruducı,

ķuşür, ķuşuru'n-nuğâs, ķuzı, küçük, ķürsî, lağıyyetü't-teys, maķtül, mâzeryün, mecmû', mecrûğ, memdûğ, merzincûş, meşâne, meş, meşrûdîfûs, meşvî, misk, muğammed bin zekeriyyâ, muğraķ, muhtac, muğtebes, muğtebis, muğtelif, muğteliķ, mûm-rûğan, murdâr, muzırr, mücevvef, müctemi', müfîd, mülâyim, müleyyinât, mürekkebât, mürettîbât, müsterğî, müfâla'a, müte'ayyin, müteğaccir, müteķaddimîn, müteşâ'id, müzevvere, nârdîn, nâr-ı fârsî, nazc, neft, nihâyet, noğûz, nûre, onuncı, otuzuncı, öñdin, öñürdi, özîmâ, parecuķ, penir, rağm, râyiğa, reddiye, riķb, risâle, riyâğ, rubb, rûsağtec, şafrâvî, şağır, şaķız, şaķîrûs, şâlîl, sâlim, şarıl-, şarmuşak, sa'ter, sekte, şelâmet, şemerü't-ķarfâ, seyikle-, sıķra-, şık, sibistân, şıfl, sivril-, şoğulcan, şoyıl-, su'al, şufur, şunnâre, şûret, şüdligen, şükut, şünük, şâdinec, şahterec, şaķķ, şehdiye, şekk, şerâ, şih, şîre, şiş, şörvâ, şüniz, tağyîr, ķarâşis, te'aķud, tebdîl, teferruķ-ı ittişâl, telyîn, terencübîn, terķuva, tesķîn, teveccûh, toğ, toğrut-, toğ-, toğıl-, toğy-, tükür-, türk, tüy, 'üd, 'unnâb, 'unşıl, 'urûķu's-şabbâğîn, uşül, uyı-, uyuş-, ümîz, varaķü's-sezâb, vâsi', veda', veyâ, yabân, yâbise, yalıñ, yaramazlık, yay,

yayıl-, yaz-, yemek, yetişdür-, yırtıcı, yigirminci, yumuşaklık, yut-, yüksek, za‘îf, zerārīc, zerārīh, zerāvend, zībak, zirārīh (355)

3. ābzun, ‘aceb, adhır, āhır, ahzar, ‘akreb, alma, ana, arıt-, aş-, āsānlık, aşlū’l-lūf, ‘aşşāre, ‘avdet, avuc, ay, a‘zā, ‘azl, bāb, bāg, baqlatū’l-ḥamkā, baras, bārzed, bāselīkūn, be-gāyet, be-her-ḥāl, belādır, bellūt, beraberleşdür-, berri, beyni, birez, bitür-, boy(u)n, boyun, bögirtlen, buhrān, būre, burun, cāveşir, cild, cimā‘, cūdām, çanak, çivid, çoğan, daş, deng, dil (II) dudak, dübeyle, düşür-, ebyaz, ecil, egil-, egri, elbette, emīn, eşek, eṭıbbā, evvela, ér-, fākihe, fark, geñşek, germāzū, gèrū, gicik, gine, göbek, gögüs, göre, götür-, ḥabbū’l-ās, ḥabbū’l-bān, ḥanāzīr, ḥaḫā, helāk, hemān, herīse, ḥıfz, ḥinzīr, ḥīle, ḥuḫşū’l-ḥadīd, ḥurf, ḥurrāc, ḥuzāz, ‘ırku’n-nisā, ıtrıfīl, iblik, ictināb, içür-, iḫrāc, imtilā, incik, insān, istinşāk, istirḫā, kabār-, kabarcuq, kākule, kākünc, kalıñ, qarın, kaynat-, kemūn, kepek, key, kez, kıl, kızdur-, kīmūliyā, kitāb, kōz, köbricek, kurşun, kuş, kürek, lāyıq, loqma, maqsul, maḫfī, maḫmūde, mā’ü’l-cūbn, meme, merzencūş, meyfuḫtec, muḫallil, muḫābil, muḫıl, muvāfıq, müdahrec, müleyyin, naṭul,

nercis, niteki, nuḫās, oñıl-, öñirdi, örgüc, pāce, pāçe, parelen-, rıtl, riḫū, rummān, rūstaḫtec, şadef, şafīḫa, şāfin, şağīr, şakın-, şalın-, şan‘at, sekbinec, semüz, sengsebūye, sıklet, şırf, sidük, sil-, sināmekī, sivri, şudā‘, sūrincān, süz-, şāhtere, şa‘ir, şeftālū, şeker, şifā, şīşe, şu, ta‘ām, ṭabarzad, ṭabī‘atlu, ta‘dīl, tağıl-, tāḫīr, ṭar, ṭaraq, ṭā‘un, ṭavşan, terṭīb, timsāḫ, toğrult-, türkce, türmis, ‘ufūnet, ‘usr, uşna, yaşşı, yatur-, yogurd, yoqar, yun-, yūzerlik (198)

4. acıl-, alın, asakoy-, aşl (II), aş, avkıye, ‘avrat, ayran, baḫş, ban-, bēz, bi’l-küllıye, biz, böy, bud, buḫār, cānavar, cekil-, ceñe, cevāv, cıqış, çukur, delin-, derüñ, dile-, diz gözi, doqun-, eksük, ele-, enli, envā‘, erbeyān, edici, eriş-, fayqarā, ferfeyūn, gendene, gök, görün-, gışl, ḥab, ḥarbaq, her-bārī, ḫıyār, hindī, hindübā, ḫumre, ḫuşuşā, ḫuzāz, ışlan-, iç, igne, ip, irinlen-, kābil, kabuq, kac-, kafa, kalk-, kebīr, kerefüs, kıvām, kız, kıfāl, koqu, koyun, köpük, kumqum, kurıt-, kuru-, leblāb, maḫceme, māş, murād, mühre, müşāhede, müte’ākil, müteḡayyir, nazar, nebṭī, nemeş, nemle, nevbet, nişāsta, nuḫās, ördek, örümcek, rātinec, şāfī, şağ (I), şan-, söğüt, süker, şeryān, tağ, taḫta, taş (I), ṭat-, ṭavīl, tebrīd,

tedbîr, temeddüd, temürhindî, terk, teşennüc, toğrıl-, tola-, tûbâl, tuhme, u, uc, uşnân, vallâhü a'lem, važ', yağrın, yarım, yat- (I), yat- (II), yengec, yemiş, yén-, yérlü, yét-, yumrı, yumuşa-, zerârîh, zeytün (127)

5. ac-, āf'î, ahşam, 'aşâe'r-râ'î, aşlü'l-kebre, balık, başal, başla-, benefsec, berk, bezrü'l-benc, bukrât, bük-, cerrâh, cez- (I), cicek, cihet, cilâ, cırg, cuçur, çok, dârcîni, dik ber dik, dökil-, duhnü'l-bân, edviye-i müfrede, eftîmün, erit-, eser, evlâ, ferfiyün, ğark, geyecek, gici-, gögercin, habbü'l-ğâr, halâş, hamîr, hanâzîr, hayyü'l-'âlem, hummâ, iceri, ihrāk, ile, it, jîve, kâdir, kalkağâr, kavut, kebek, kelbeten, kesil-, kısım, kıssâ'ü'l-himâr, kurdeşeni, kurı, kurut-, lâkin, mârül, müberrid, mücerrebât, müdevver, müşâbih, müte'arız, nefes, neğüd, oğlan, olun-, orta, öldür-, pîr, rağb, reng, rıtıl, şabâh, şâfisyâ, sağ (II), sâkıf, sâkıf, sevdâvî, şıkıl-, simsim, şol, şor-, şoyul-, şekl, şerbet, şerîf, toğ-, tolu, 'uşâre, varak, veyâhüd, yabiş-, yarık, yédür-, yigit, yol, yöri-, za'f, zanbak, zâyil, zencebîl (103)

6. ağı, âlet, ayva, 'azîm, bâklâ, bâkla, bat-, belâdur, benc, bil-, birbiri, bitirici, câyiz, cekirdek, cercîr, cıntyânâ, çeçe,

dek, deniz, dês-, dök-, dübr, düz-, ednâ, ezil-, felgamünî, feltefyün, fuvve, galebe, göz, hâdd, hâam, harnüb, hurmâ, ılıcak, ihrāk, incit-, isfidâcü'r-raşşas, kâkıyâ, kankı, qaraca, qarşu, kazı-, kebre, kış, kışr, kızar-, kim, kimse, kurd, kurūh, kuvvetlü, küllî, lisânü'l-hamel, ma'lüm, mâni', meger, mezkür, muçul, munzıc, müherrâ, nuzc, oğul-, öl-, öğ, panbuç, rağab, renglü, şâbün, şalâbet, sen, serv, servi, seyek, şıfat, sikencübîn, şulu, su'üt, şaytarac, şem', şibit, tala-, türmüs, yan-, ya'nî, yeşil, yılğın, yumuşat-, zebedü'l-cer, zerdâlû, zernîh (91)

7. 'afş, afsentîn, ağırı, ancılayın, banbuç, beğze-, boğaz, buğday, bur(u)n, cānib, cezb, def', def'a, dik-, diken, dur-, étdür-, géc, güneş, hâdis, haltît, hâric, hâvan, hem, huçne, icür-, ihtiyâc, incin-, irsâ, kimesne, koruç, kudret, kuru, kuyruç, maşşuş mufâşıl, mücerreb, noğüd, nuğül, ru'âf, şabr (2), şâhib, sâ'ile, şarumşak, sezâb, şız-, sigil, söyün-, sükker, şahm, şikâk, tabî'at, tobuç, tuzlu, 'unşul, yaşşılan-, yel, zarar, zûfâ (59)

8. altı, bādâm, besre, bevl, boynuz, bucuç, burcaç, ceyne-, cıkuç, cubuç, dâhilyün, dâne, del-, deve, ebhel, geyik,

ḥafīf, ḥarbak, ḥinnā, ḥicāb, ḥiss, imdi, ḥar, keṣīrā, ḳozak, ḳulā^ç, ḳus-, laṭīf, māliḥ, mevīzec, miṣḳāl, muḳl, muttaşıl, mürebbā, müshil, nevāṣīr, nitekim, od, oḡlancuḳ, pāk, sā^çat, sel^ç, ṣıḳ-, sirāyet, ṣufr, süfuf, sülük, ṣevnīz, tāze, tenhā, ṭutaḳ, uzun, üfür-, yabraḳ, yaṣduḳ, yēdi, zarb, zarf, zernīḥ (59)

9. ayāric, buṭam, çirg, delük, deṣil-, dökül-, duhn, etmek, ḥabb, ıṣlat-, ibtidā, ifrāt, ḳabak, ḳabıḳ, ḳaldur-, ḳarıṣ-, ḳaṭ^ç, ḳavun, kendü, ḳol, māyil, milḥ, muḳaṣṣer, münāsib, naṭrūn, öd, ökce, perhīz, seksen, seyik, ṣıḡa-, süci, taḳviyet, ṭebāṣīr, turb, uyuz, yaḳ-, zernīḥ (38)

10. altmış, burüdet, büsür, dib, eyegi, ḥāl, ḥalt, ḥantal, ḳamış, kelām, ḳorḳ-, kücücek, mülāzemet, nīlüfer, südde, ṣīrgan, terkīb, toḥm, ṭoḳsan, yétmiş, yoḳ, yün, zāyid, zernīḥ (24)

11. aḳāḳiyā, ākile, anzarüt, ard, arḳa, bilek, bitürici, buḥūr, cālīnūs, cökelek, cümle, cünd, çekirdek, dirsek, dut-, eyle, eyü, ez-, ḡarḡara, getür-, gece, ḡışā, gider-, göyün-, ḥazer, iç-, ḳaṭrān, ḳaṭūnā, kibrit, kifāyet, kiṣnic, ḳuduz, ḳuṣṭ, kündüs, maṣṭakī, müte^çaffin, ṣaḥīḥ, semiz (I), ṣoḡan, su^çd, ṣulb,

sünbül, taḥlīl, ṭamlat-, tiryāk, ^çurūk, üst, yapış-, zift (49)

12. ara, bābūnec, bahak, düṣ-, elem, elli, emir, emr, esved, ey(i)t-, ḥacāmat, ḳaymak, kerneb, ḳına, kirec, ḳoltuḳ, köbrücek, māmīṣā, miḳdār, muḥriḳ, nūṣādır, oṅurḡa, pazu, sa^çfe, ṭarīḳ, ṭırnaḳ, ṭoḳuzuncı, ṭur-, yılan (29)

13. altıncı, beṣinci, birinci, dört, efyün, fulful, gör-, ḥacet, ^çinebü's-sa^çleb, icerü, iḥtirāz, ^çilk, ḳaçan, keci, levn, ma^çde, men^ç, mersīn, raḳīḳ, ṣayaḡı, sekizinci, seretān (22)

14. ^çāḳırḳarḥā, baş-, deriḡ, dimāḡ, giciyük, git-, ḥulbe, ḳarıṣdur-, ḳırḳ, laḥm, mī^ça, uṣaḳ (I), üçüncü, yan, yédinci, zaḥmet (16)

15. acı, bākī, boḳ, demü'l-aḡaveyn, diz, dürt-, ekṣer, ḡayrı, ḡardal, ḳab, ḳābız, ḳadar, mizāc, oḳ, tamām, ṭoldur-, uyluḳ, üzüm, var, yaḡla- (20)

16. aḡac, āsān, bula-, cıḳar-, dördüncü, ermenī, fetīl, helīlec, ikinci, mafṣal, mersin, mīl, muḥkem, rub^ç, ṣınıḳ, tenḳıye (16)

17. eṭrāf, ḥār, ilik, ḳaz, mā^ç, maṭbūḥ, tavuḳ, tīz (I), tīz (II), var-, vech, yėtiṣ-,

za^fferān (13)

18. aḥmer, arpa, ısır-, ıkarıca, kerre, nār, nāşūr, sākin, şınıu, ıyn, zirāvend (11)

19. aıt-, bādām, bārid, fāsıd, ḥall, kāfūr, kalay, nev^c, otuz, şandal, ıtuz, vēr-, yubūset (13)

20. al-, alt, aşāre, aşfer, baraş, benefşe, bul-, dögül-, enār, ğalız, gec-, illā, kıızıl, kurş, müreıtıb, ne, otur-, ruıtubet, şabr (1), şış-, verd, zencār (22)

21. belki, būraı, iriı, kavı, kuvvet, ot, sumāk, şamar, yābis, yakın (10)

22. demür, dög-, ğālib, ğızā, ḥatmı, mümkün, şafrā, süsen, yaramaz, zāc (10)

23. bez, ḥuşūşā, illet, şovuu, yine (5)

24. asel, ayak, büyük, degül, kırūtı, maıad, omuz, şıır, şıır, yüz (II), zāhir zırā (12)

25. ağız, ık-, dil (I), encır, gel-, maraz, tatlu, yoıaru (8)

26. bēş, cemı, güc, isfıdac, kat-, mercimek, meşelā, meyl, ov-, tamzur-, taşra, tekrār, yaş (I) (13)

27. ağı(1)z, müm, redd, sevdā, yumurda (5)

28. aı, aşāga, ğāh, ḥarāret, şāf, ıtut-, yigirmi, zamān (8)

29. arız, bit-, cülnār, ko-, mürr, süd, zıkr (7)

30. bal, barmaı, çek-, şın- (4)

31. kök, maızmaza, mevzi^c, üç, vākı^c (5)

32. hareket, ıılt, kündür, nışf (4)

33. aı-, balıam, gir-, ḥammām, kül, luab, yarıl- (7)

34. ek-, ekşi, kara, ketān (4)

35. deri, edviye, ic-, şaru, şoı-, şeb, (6)

36. ıkıar-, ğāyet, māzū, olın-, yu-, yüz (I) (6)

37. bışür-, mādde, şarıu (3)

38. kal-, mürdāsenc, sür- (3)

39. bevāsır, vur- (2)

40. yapraı (1)

41. eski, maıcün, nice, tā (4)

42. el (1)

43. burın, zeyt (2)
44. beden, berāber, eyle-, ğıda, vaca^c
(5)
45. bezr (1)
46. kes-, yar- (2)
47. bağla-, pāre (2)
48. ufān- (1)
49. cek- (1)
50. ‘alāmet, bile, fāyide (2)
51. çok (1)
52. kişi, on, řarāb (3)
53. marīz (1)
54. az, yumuşak (2)
55. et, faşıl, katı, nesne (4)
56. diş (1)
57. hāřıl, un (2)
58. issi (1)
60. evvel (1)
61. biş- (1)
62. ba‘zı (1)
63. baş (I), ol (2)
64. şarha (1)
66. ziyāde (1)
67. faşd, şar-, ‘uzv (3)
68. şaraf (1)
69. řattā, ishāl (2)
72. gibi, isti‘māl (2)
76. gūn (1)
77. cerāhat (1)
79. merhem (1)
80. faşl, iki (2)
82. şol (1)
83. cūz (1)
90. şan, řulaķ (2)
91. yè- (1)
97. yèr (1)
101. dè- (1)
103. řoņra (1)

107. gerek (1)	284. yağ (1)
110. ic (1)	307. a (1)
113. yā (1)	322. ʿilāc (1)
115. cem ^c , gül (2)	326. eger (1)
118. dirhem (1)	336. şu (1)
119. saḥḳ (1)	429 ki (1)
121. kemük (1)	605 daḥı (1)
123. her (1)	643 bir (1)
125. ḳacan (1)	1338 ʿt- (1)
126. beyān, cıḳ- (2)	1478 ol- (1)
130. amma (1)	2557 ve (1)
140. ḳoy- (1)	
144. verem (1)	
153. devā (1)	
156. vaḳt (1)	
164. ṭılā (1)	
167. yāḥūd (1)	
186. nāfi ^c , üzer (2)	
244. bu (1)	

SONUÇ

Kitâb-ı Esbâbü'l-‘Alâmât 15. yüzyılın sonlarına ait bir cerrahnâmedir. Eserde hastalıkların tedavi yöntemlerinin yanında sebepleri, belirtileri de açıklanmış ve çeşitli ilaç terkipleri anlatılmıştır.

Yazarı bilinmeyen eserin iki nüshası vardır. Kitâb-ı Cerrâhnâme’de bu nüshanın kaleme alındığı tarih belirtilmiştir (H.910 – M. 1504). Üzerinde çalışma yaptığımız nüsha olan Kitâb-ı Esbâbü'l-‘Alâmât’ta tarih belirtilmemiştir. Eser tamamlandıktan sonra müstensihin eklediği “faşl-ı firenk uyuzunu beyân eder” başlıklı risale, bu nüshanın 1495’ten sonra istinsah edildiğini gösterir.

Eserin incelenmesinden çıkardığımız sonuçlar şunlardır:

Kitâb-ı Esbâbü'l-‘Alâmât’ adlı eserde madde başı olarak 2468 kelime kullanılmıştır. 2468 kelimenin 955’i, Arapça, 200’ü Farsça, 41’i Grekçe ve 1’i Süryanicedir. 8 kelime Arapça-Farsça, 5 kelime Farsça-Arapça, 10 kelime Arapça-Türkçe, 8 kelime de Farsça-Türkçe yapıya sahiptir. Metinde 15 kelimenin menşeî, 10 kelimenin ise anlamı ve menşeî tespit edilememiştir. Arapça, Farsça, Grekçe ve Süryanice kelimelerin haricinde kalan 1233 kelime Türkçe kökenlidir. Arapça veya Farsça kökenli olup da Türkçe yapım eki alan sözcükler de Türkçe olarak değerlendirilecek olursa bu sayı 1251 olmaktadır.

Metin, genel olarak Arap imlâ geleneğinin özelliklerini taşımakla birlikte, birkaç örnekte Eski Uygur imlâ geleneğinin özellikleri (kelimelerdeki bütün ünlülerin yazılması: ‘artuq 23a-6’, ‘görinür 47a-5’; kalın ünlülü bazı Türkçe kelimelerin sin () ile yazılması ‘saqal 70b-7’) görülmektedir.

Metnin imlâsında tutarsızlıklar görülmektedir. Sözcüklerin yazımındaki çok şekillilik dikkat çekicidir. Aynı sözcüğün eserin farklı yerlerinde farklı yazılışları bulunmaktadır: *zernîh̄, zernih̄, zernîh̄, zernih̄*.

Metinde bazı ek ve sözcüklerin kalıplaşmış imlâsının dışında yazıldığı görülmüştür: daḥı () (132a-1), ḡışāda () (135b-9), idi () (38a-4)...

Metinde “ç” ve “p” için çim (چ) ve pe (پ) harflerinin yerine cim (ج) ve be (ب) harfleri sıklıkla kullanılmıştır. “s” sesinin imlâsında kalın ünlülü sözcüklerde () yerine sin (س), ince ünlülü sözcüklerde sin (س) yerine sad’ın (س) kullanıldığı sık olmasa da görülmektedir.

Zarf- fiil eki olan -(y)up, -(y)üp’de istisnasız “b” harfi tercih edilmiştir.

Metinde kapalı e’nin imlâsında standart görülmemektedir.

Ekleşme esnasında görülen ötümlüleşme metinde oldukça ileri düzeydedir. Türkiye Türkçesinde görülmeyen + ḡı aitlik ekinin ötümlüleştigi dahi görülmüştür: altındaḡı () (169b-07).

Dönemin imlâsı geleneğine aykırı olarak, ünlüsü düz olan çokluk ikinci şakıs eki, metnimizde yuvarlak ünlülü olarak kullanılmıştır : zıkr eder-**süz** ().

Metinde yansıma kelimelerden isim türeten + dı, + di ekinin düz ünlülü örneklerinin yanında yuvarlak ünlülü örneklerine de rastlanmıştır : çivil + **dü** + sini () (5b-5).

Eski Anadolu Türkçesinin kalıplaşmış ekleri olan teklik ve çokluk birinci şahıs ekleri -van/-ven; -vuz/-vüz, gelecek zaman eki -ısar/-iser, pekiştirmeli teklik ikinci şahıs emir eki -ḡıl/-gil metinde hiç kullanılmamıştır.

Metnin dönem eserlerinden bir diğer farkı da hâl eklerinin birbirinin yerine kullanılmasıdır.

KAYNAKLAR

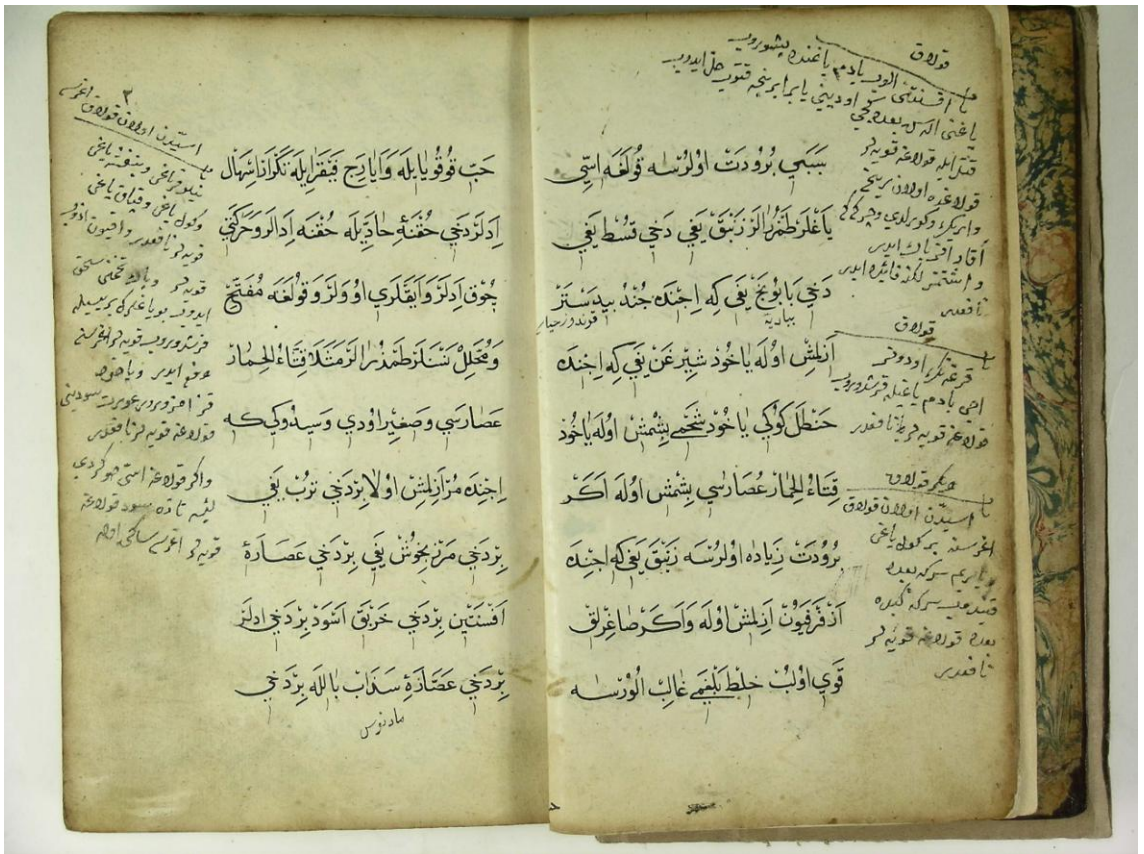
- ACIDUMAN Ahmet, Uygur Er (2007), “Osmanlı Döneminden Yazarı Bilinmeyen Bir Cerrahnâme ve Nöroşirürji ile İlgili Bölümleri”, **Türk Nöroşirürji Dergisi**, C.17, S.3, s.162-169, Ankara.
- ADIVAR, A. Adıvar (1991), **Osmanlı Türklerinde İlim**, Remzi Kitabevi, İstanbul.
- ARAT, Reşit Rahmeti (2006), **Kutadgu Bilig**, Kabalcı Yayınları, İstanbul.
- ARGUNŞAH, Mustafa (1999), **Muhammed b. Mahmûd-ı Şirvânî Tuhfe-i Murâdî, İnceleme- Metin-Dizin**, TDK Yayınları, Ankara.
- ATALAY, Besim (2006), **Divanü Lügat-it Türk Tercümesi**, C.4, TDK Yayınları, Ankara.
- BAYAT, Ali Haydar, (2003), **Tıp Tarihi**, Sade Matbaa, İzmir.
- BAYAT, Ali Haydar, Necdet Okumuş (2004), **Mahmûd-ı Şirvânî, Mürşîd (Göz Hastalıkları)**, Atatürk Kültür Merkezi Yayınları, Ankara.
- BAYAT, Ali Haydar (2005), **Abdülvehhab bin Yusuf ibn-i Ahmed el-Mardanî-Kitabu'l-Müntehab fi't-Tıb, İnceleme - Metin - Dizin - Sadeleştirme - Tıpkıbasım**, Merkezefendi Geleneksel Tıp Derneği, İstanbul.
- BAYTOP, Turhan (2007), **Türkçe Bitki Adları Sözlüğü**, TDK yayınları, Ankara.
- BEDEVIAN, K. Armenag (1936), **İllustrated Polyglottic Dictionary of Plant Names in Latin, Arabic, Armenian, English, French, German, Italian and Turkish Language**, Argus and Papazian Presses, Kahire.
- Bursalı Mehmet Tahir Efendi (1975), **Osmanlı Müellifleri**, c.II, İstanbul.
- CAFEROĞLU, Ahmet (1993), **Eski Uygur Türkçesi Sözlüğü**, Enderun Kitabevi, İstanbul.
- CANPOLAT Mustafa, Zafer Önler (2007), **İshâk bin Murâd, Edviye-i Müfrede**, TDK Yayınları, Ankara.

- ÇAĞIRAN, Önder (1992), **Ahmed-i Dâ'î Tıbb-ı Nebevî, İmlâ-Fonetik-Morfoloji-Karşılaştırmalı Metin-İndeks ve Sözlük**, İnönü Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Malatya.
- DEMİR, Hüseyin (2002), **Zâhire-i Murâdiye Mümin bin Mukbil Sinobi (İnceleme-Metin-1-80 varaklar arası Dizin)**, Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara.
- DEVELİOĞLU, Ferit (2005), **Osmanlıca- Türkçe Lûgat**, Aydın Yayınları, Ankara.
- DİLÇİN, Cem (1983), **Yeni Tarama Sözlüğü**, TDK Yayınları, Ankara.
- DOĞAN, Şaban (2009b), **Terceme-i Akrabâdîn Sabuncuoğlu Şerefeddin (Giriş-İnceleme-Metin-Dizinler)**, Sakarya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yayınlanmamış Doktora Tezi), Sakarya.
- ERGİN; Muharrem (1999), **Türk Dil Bilgisi**, Bayrak Yayın, İstanbul.
- FAROQHÎ Suraiya, Ayla Ödekan, Metin Kunt, Hüseyin G. Yurdaydın (1995), **Türkiye Tarihi**, C. 2 Osmanlı Devleti 1300-1600, Cem Yayınevi, İstanbul.
- GABAİN A. Von (2003), **Eski Türkçenin Grameri**, Çev. Mehmet Akalın, TDK Yayınları, Ankara.
- GÜLSEVİN, Gürer, (2007), **Eski Anadolu Türkçesinde Ekler**, TDK yayınları, Ankara.
- Kitâb-ı Cerrâhnâme** (1504), İstanbul Arkeoloji Müzesi Kütüphanesi No. 729, İstanbul.
- Kitâb-ı Esbâbü'l-□ Alâmât**, Süleymaniye Yazma Eserler Kütüphanesi, Yazma Bağışlar No. 814/1 Muhtelit, İstanbul.
- KORKMAZ, Zeynep (2003), **Türkiye Türkçesi Grameri (Şekil Bilgisi)**, TDK yayınları Ankara.
- KORKMAZ, Zeynep (2005a), "Eski Anadolu Türkçesinde İmlâ-Fonoloji Bağlantısı Üzerine Notlar", **Türk Dili Üzerine Araştırmalar I**, s. 491-505, TDK Yayınları, Ankara.

- KORKMAZ, Zeynep (2005b), “Eski Anadolu Türkçesinin Türk Dili Tarihindeki Yeri”, **Prof . Dr. Fikret Türkmen Armağanı**, s.471, İzmir.
- KURBAN, Ferhat (1990), **Şirvanî Mahmud Sultaniye (Giriş-Metin-Sözlük)**, Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul.
- KÜÇÜKER, Paki (1994), **Yadigar-ı İbn-i Şerif, Giriş-Metin-Dizin**, Fırat Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Doktora Tezi, Elazığ.
- KÜÇÜKER, Paki (2010), **Mücerreb-Nâme**, Kültür Ajans, Ankara.
- Muallim Naci (2006), **Lugat-i Naci**, Çağrı Yayınları, İstanbul.
- Mütercim Asım Efendi (2000), **Burhân-ı Katı (Haz. M. Öztürk, D. Örs)**, TDK Yayınları, Ankara.
- ÖNLER, Zafer (1988), “14-15. Yüzyıl Türkçe Tıp Kitaplarındaki Bitki Adları Üzerine”, **Türk Dünyası Araştırmaları**, S.52, s.53-63.
- ÖNLER, Zafer (1989), “Eski Anadolu Türkçesi Döneminde Yazılmış İki Tıp Kitabında Yer Alan Sağlık Bilgisi Terimleri”, **TDAY Belleten**, s.87-130.
- ÖNLER, Zafer (1990a), **Celâlüddin Hızır Paşa, Müntahab-ı Şifâ I Giriş-Metin**, TDK Yayınları, Ankara.
- ÖNLER, Zafer (1990b), “14 ve 15. Yüzyıl Anadolu Türkçesi Botanik Terimleri”, **Journal Of Turkish Studies**, Volume 14, (Fahir İz Armağanı), Harvard, s.357-392.
- ÖNLER, Zafer (1998), “XIV-XV. Yüzyıl Türkçe Tıp Metinlerinin Dili ve Söz Varlığı”, **Kebikeç**, Ankara.
- ÖNLER, Zafer (1999), **Celâlüddin Hızır Paşa, Müntahab-ı Şifâ II Sözlük**, Simurg Yayınları, Ankara.
- ÖZÇELİK, Sadettin (1990), **Nidayî, Menâfiü'n-Nâs (İnceleme-Metin- Dizin)**, İnönü Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Doktora Tezi, Malatya.
- ÖZÇELİK, Sadettin (2001), **Kitâbü'l-Mühimmât**, Atatürk Kültür Merkezi Yayını, Ankara.

- ÖZER, Osman (1995), **Ahmedî, Tervihü'l-Ervah, Giriş-Metin-Dizin**, Fırat Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yayımlanmamış Doktora Tezi), Elazığ.
- SARI, Mevlüt (1984), **El-Mevârid, Arapça Türkçe Lügat**, İpek yayınları, İstanbul.
- STEINGASS, F. (1998), **Persian- English Dictionary. Including The Arabic Words And Phrases To Be Met With İn Persian Literature**, Librairie du Liban.
- SÜVEREN Kenan, İlder Uzel (1988), “İlk Türkçe Tıp Yazmalarına Genel Bir Bakış” **Tıp Tarihi Araştırmaları 2.** s. 126-142, İstanbul.
- Şemseddin Sami (2005), **Kamusu Türkî**, Çağrı Yayınları, İstanbul.
- ŞAHİN, Hatice (2004), **Eski Anadolu Türkçesi**, Akçağ Yayınları, Ankara.
- ŞAHİN, Hatice (2007), “Câmi‘ü'l-Fürs Örneğinde XVI. Yüzyıl Bitki İsimleri”, **Turkish Studies / Türkoloji Araştırmaları**, Volume 2/2 Spring, 570-602.
- ŞAHİN, M. Ünal (1994), **Miftâhü'n-nûr ve Hazâinü's-Sürûr - Dil Özellikleri, Metin, Söz Dizini**- İnönü Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayımlanmamış Doktora Tezi, Malatya.
- ŞEHSUVAROĞLU Bedii, Ayşegül E. Demirhan, Gönül Ç. Güreşsever (1984), **Türk Tıp Tarihi**, Bursa.
- ŞEHSUVAROĞLU, Bedii N. (1960), “Anadoluda Türkçeleşme Cereyanları ve Türkçe İlk Tıp Yazmalarındaki Terimler”, **VIII. Türk Dil Kurultayında Okunan Bilimsel Bildiriler 1957**, Türk Dil Kurumu Yayınları Sayı: 179, s.25-35, Ankara.
- ŞEVKİ, Osman (1991), **Beşbuçuk Asırlık Türk Tababeti Tarihi** (Sad. İlder Uzel), Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara.
- TDK (1993), **Türkiye’de Halk Ağzından Derleme Sözlüğü**, TDK Yayınları, Ankara.
- TDK (2005), **Türkçe Sözlük**, TDK Yayınları, Ankara.
- TİMURTAŞ, Faruk Kadri (2005), **Eski Türkiye Türkçesi**, Akçağ Yayınları, Ankara.

- TURAN, Zikri (1992), **Hacı Paşa, Teshil - Dil Özellikleri, İnceleme, Söz Dizini-**
İnönü Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi,
Malatya.
- UÇAR, İlhan (2009), **Hazâ Kitâb-ı Hulâsa-i Tıbb Cerrâh Mes'ûd (Giriş-İnceleme-**
Metin-Dizinler), Sakarya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü
(Yayımlanmamış Doktora Tezi), Sakarya.
- UNAT Ekrem Kadri, Ekmeleddin İhsanoğlu, Suat Vural (2004), **Osmanlıca Tıp**
Terimleri Sözlüğü, Türk Tarih Kurumu yayınları, Ankara.
- UZEL İlter, Kenan Süveren (1999), **Sabuncuoğlu Şerefeddin Mücerreb-Nâme (İlk**
Türkçe Deneysel Tıp Eseri - 1468), Atatürk Kültür Merkezi Yayını, Ankara.
- UZEL, İlter (1992), **Sabuncuoğlu Şerefeddin, Cerrahiyyetü'l-Haniye I-II**, Atatürk
Kültür Merkezi Yayını, Ankara.
- ÜNVER, A. Süheyl (1943), **Tıp Tarihi I ve II Kısımlar**, İstanbul Üniversitesi
Yayımları, İstanbul.
- YELTEN, Muhammet (1993), **Şirvanlı Mahmud Kemaliyye**, İ.Ü. Edebiyat Fakültesi
Yay., İstanbul.

وخلط ذو كُنات علامته بشه نقلت وقولته
 ومدد دُر و كولدك كليم اولمندن واسباب
 متقدمه دعي حاله دلالت اليزعلاج الك
 بوعلت خلط املا سندان اوزسه تنقيه
 دماغ ذر انك ملطف صولك بخار ولف
 ذونز وولفه ايه طبعه فله يدل طهر الزرع
 ملازمت اذ لزوقت اولوز بوعلت بوست
 واجلى سبيله اوز علامتي اخلق وقتك فف
 اولوز علاجي كل فيك سر كليه مدبر

Handwritten marginal notes on the left side of page 6a.

وخطب برغتك صوبي وهزار حشاشان وبلان
 صدوفي عصا صه بولز با هذنه ووطن
 كافنه دعي نقصيه واقف اولن اسنين
 منزهه مطالعه ادرن فصل الك
 قولنا كوراوان و بر برب
 قولك لود و في و جولد و بي بيان لدر سبي
 اولدرك بيل اثره قولنا
 اولاد اغراب اولد قولن يار كح غليظ در كه مرطوبه حاصل اولمش
 بگله و بر دم كليم و بر دم
 ساكن اولد اولد قولنا اوله يا خلطه در كه قولك دو كلفه در كح
 سببه اولد اولد علامته اولد
 خلط اولد قولنا اولد
 قولنا اقرا اولد اولد
 علاجي اولد اولد
 اجاج اولد اولد اولد
 صفت اولد اولد اولد
 اولد اولد اولد اولد

Handwritten marginal notes on the right side of page 5b.

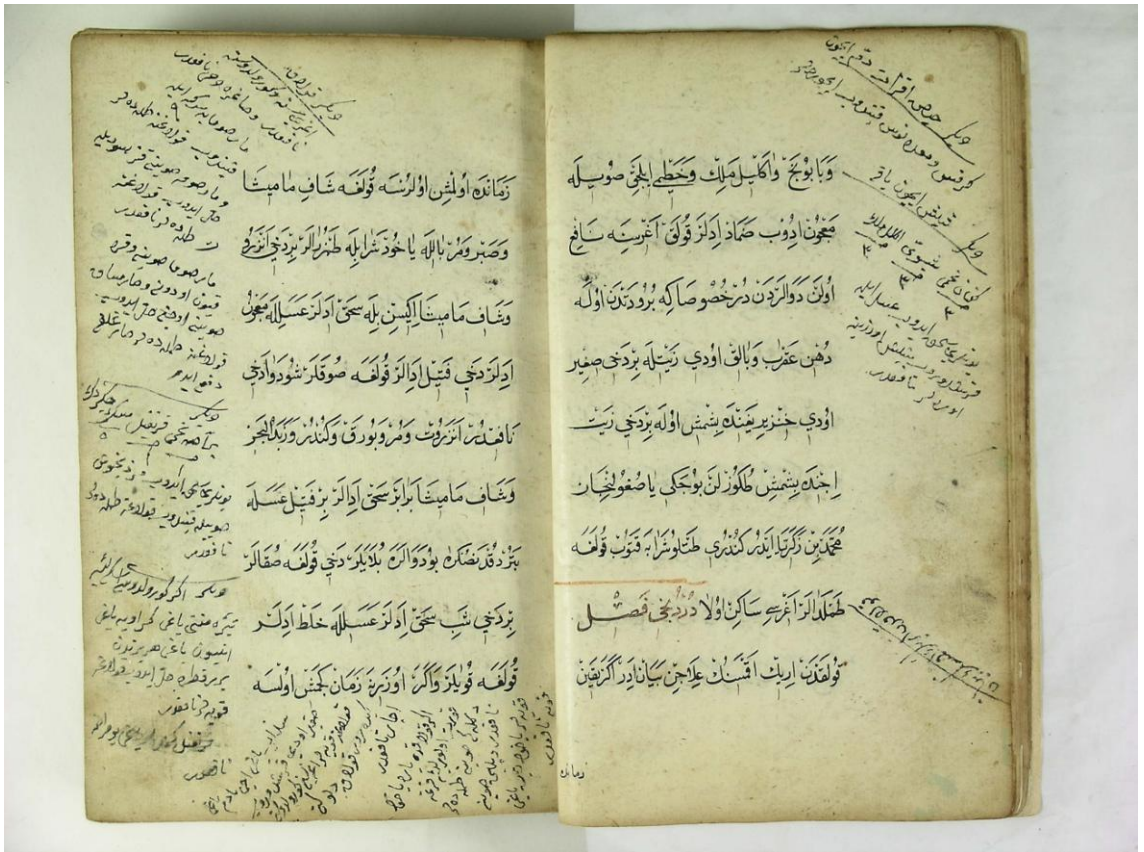
حوصا سب حرارت اوله يا خلط حاز
 سلك خيروبي ولفه مومن صفتله بزه
 آبي منها نافه و عيب القاب صوب
 ومادول صفتدوي ولباش كشيخ صوب
 بمضار كلاب صوبي كافع ومضار ولساز
 يبرغي عصا صهي نافه بردي جزوله
 صدفة برنوعه كلفه بشمش اولد
 صوطان كه كل يفتك بشمش اولد
 مبتره ضاد كرافه بخي كوز اعريك استعمال

Handwritten marginal notes on the left side of page 7a.

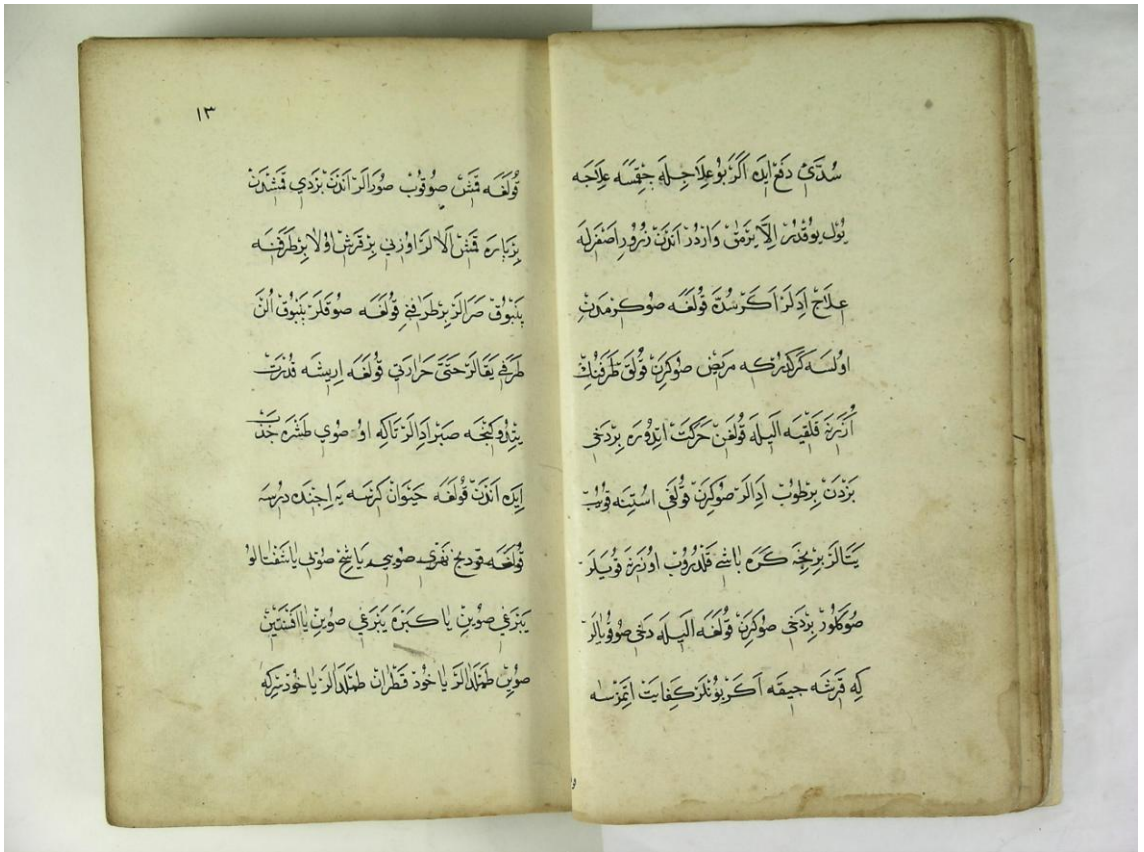
اوله ظنن والزمنلا شاف ما ميتا اذ ايقون
 فوسدي اخيك ادر ظنن بال وقت اولد بوعلت
 وت سامعه ضعف اولد وغن اولد اذ
 سيدت ظاهر اولد مثلا غدا حر كنه تيه كيم
 حسنة طوز زمين كشيخ عارض اولوز
 علاجي باشه و و و في تقويت امك
 فصل الثالث فوق اعربه بيان
 ايدن فوق اعربه قبي اوزسه سفا وما ميتا
 ببار ايقون فوسدي فوسدي ظنن اكر

Handwritten marginal notes on the right side of page 6b.

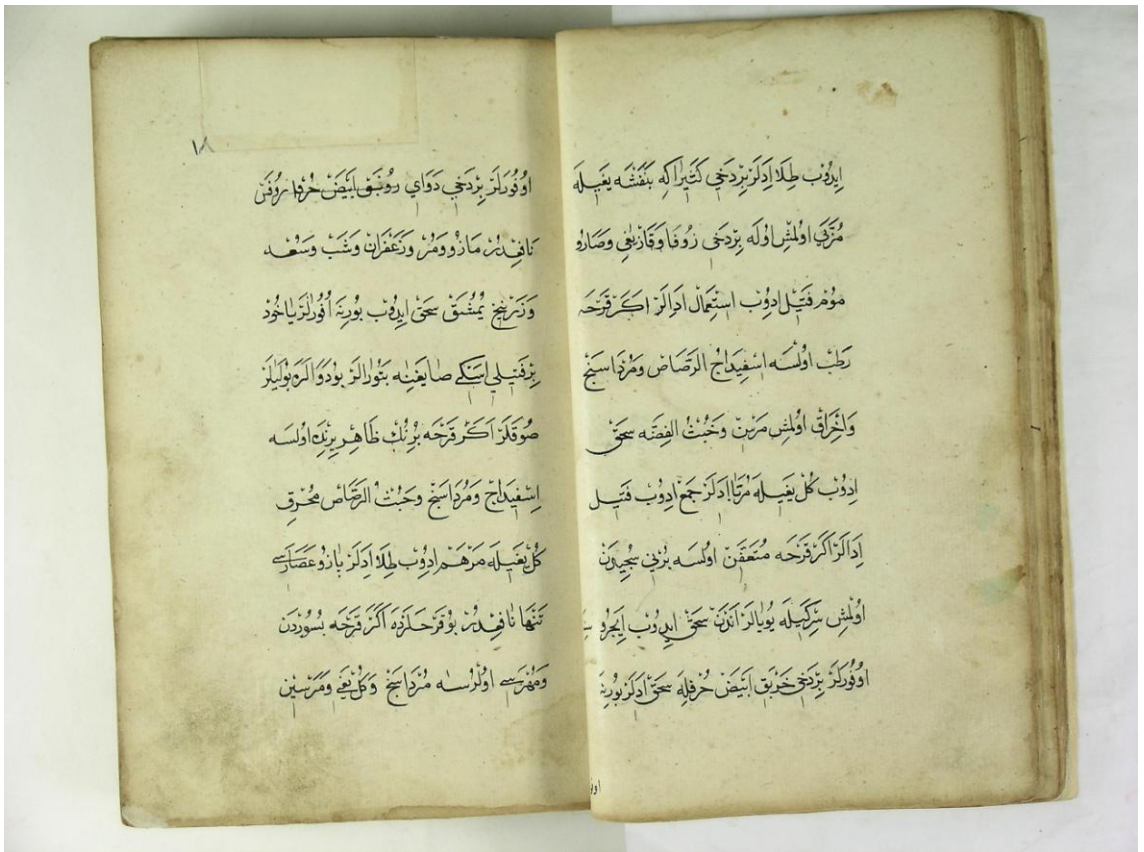
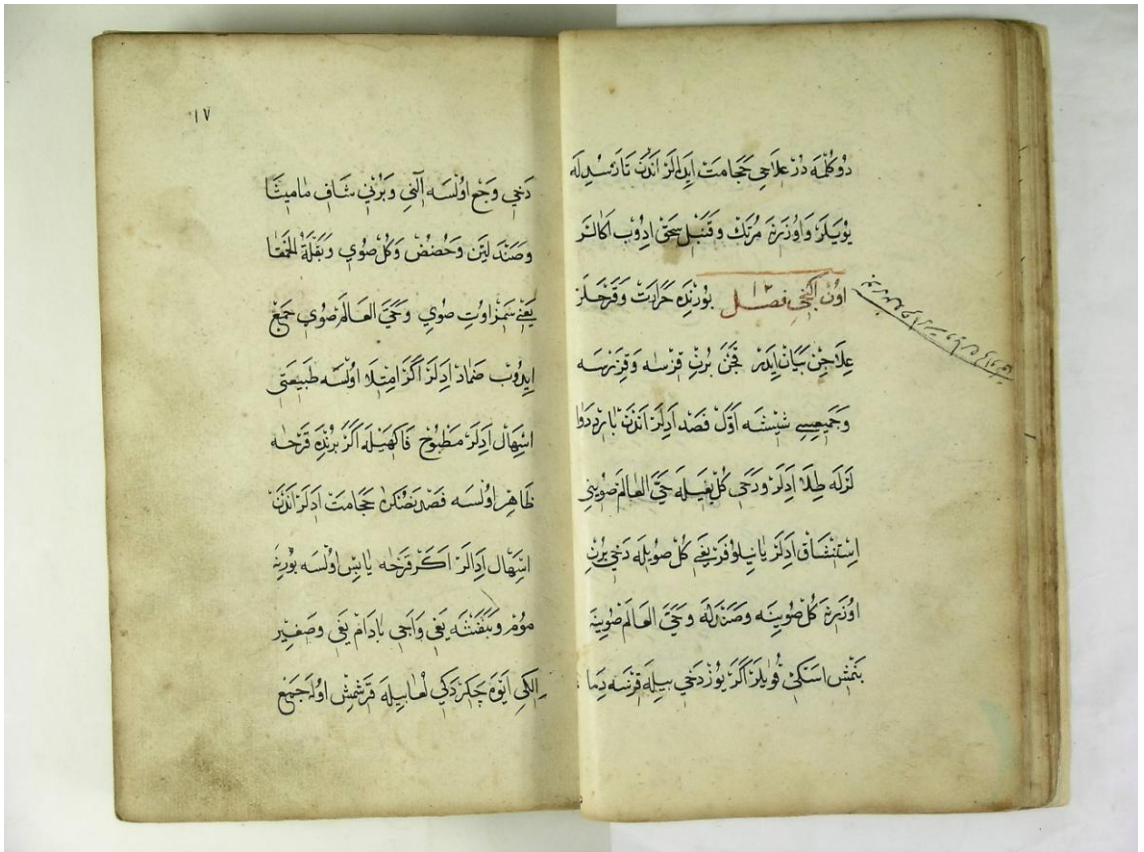

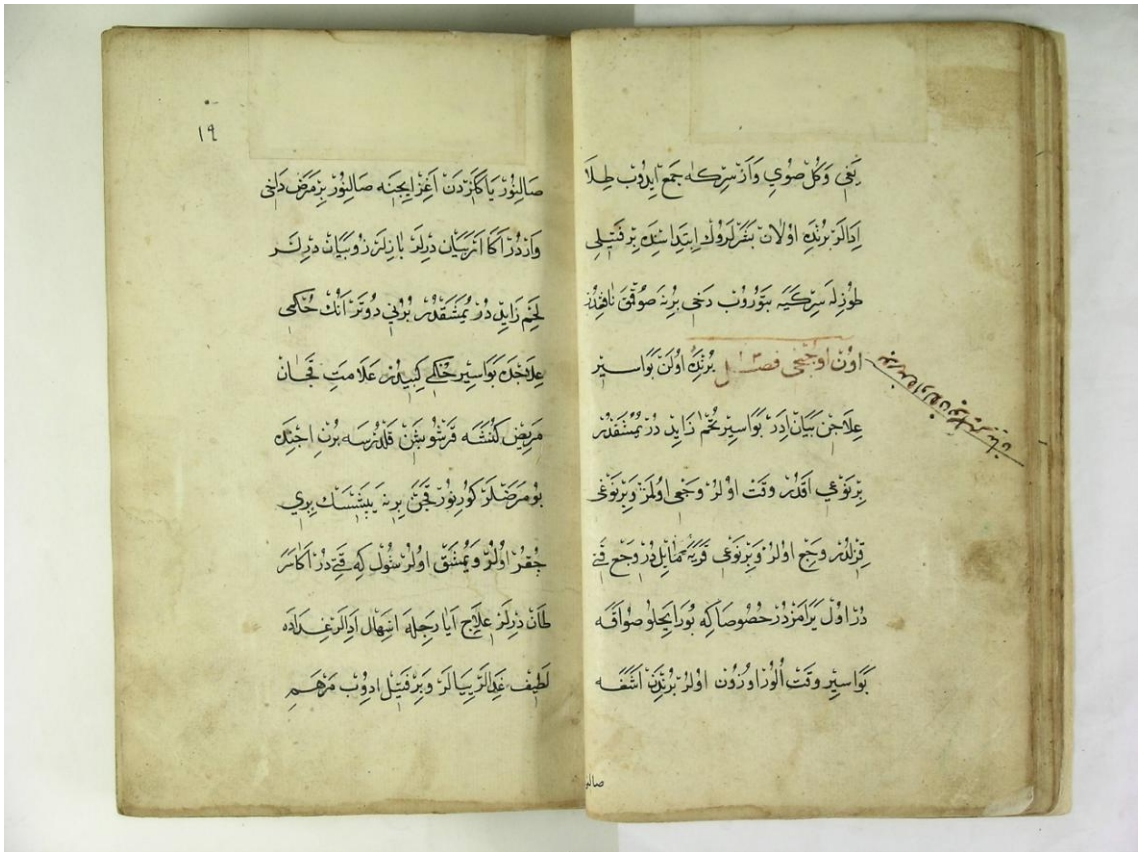

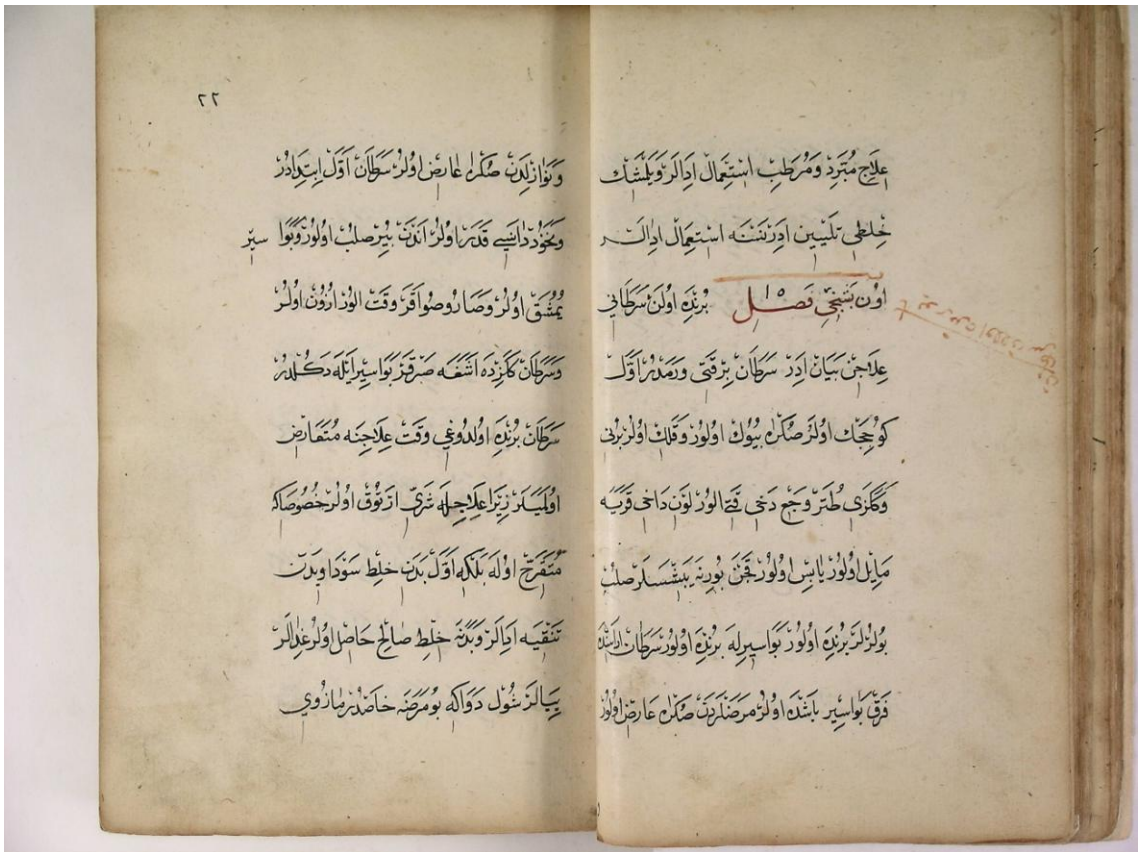

٢٧

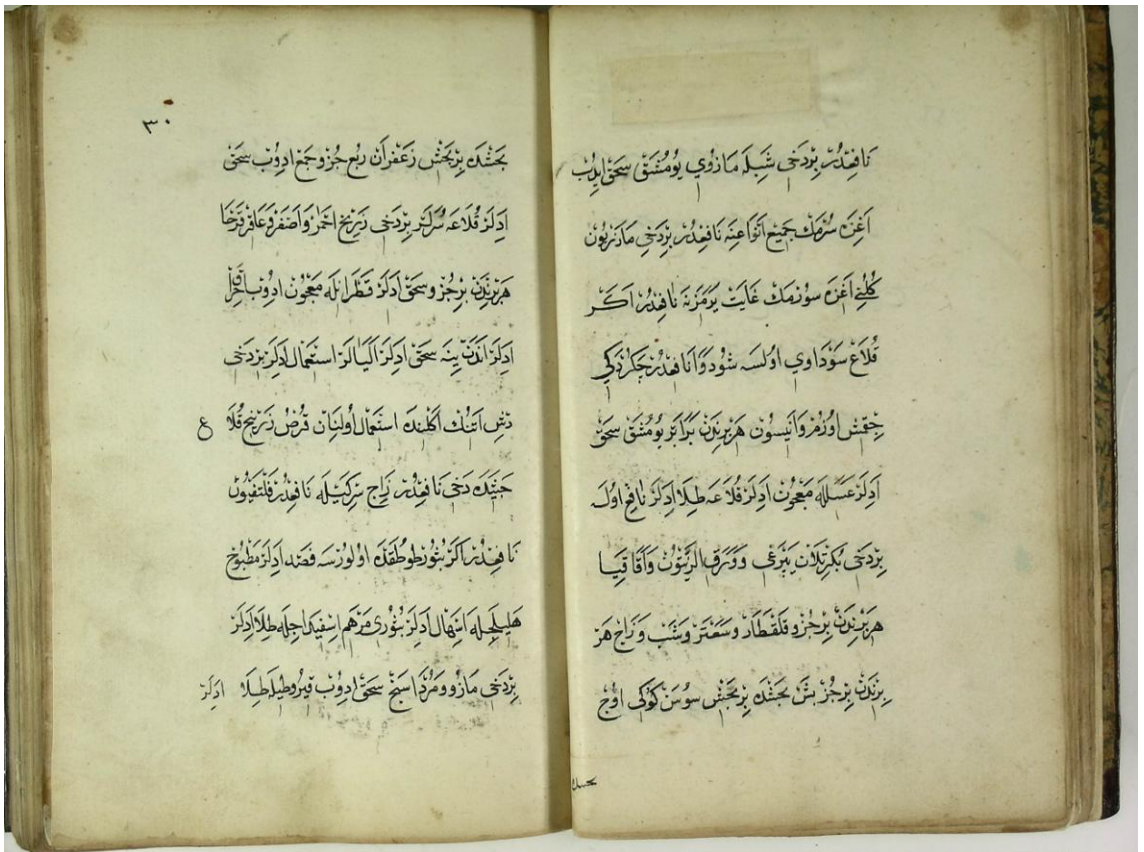
مطبوخ فاكهته اشغال اذكر يا مطبوخ فاكهه
 انارن صوبله ولبلاب صوبله اشغال اذكر الكزبوز
 قلاعه تبدل اولسه علامه بودرکه اغز ودره بود
 منته اولور الكز صغرو اولسه علامه صار اولور
 ولبغی اورسه علامه اق اولمقد ولبغم ملکان
 ودموی اورسه علامه قزل اولمقد و سوادوی
 اورسه علامه قن اولمقد غایت برص و سوادوی
 اولمقدن مادام که ظاهره اوله اکا قلاغ دراز
 بجز ایچر دیر که اولسه قوچ حبیبسه دراک

بوتروج حبیبسه اکثر اولمقدن عارض الوزیا نا
 کربک سدری برور لغزین یا خود معدده هضماری
 برور لغزین کزلهن بومضه خلط غالی نپسه
 ابن قصد اذکر قوت اعتباره اکا کوره دوالرله
 علاج اولور اولمقدن اولسه انالریک سدن
 اضلاح اذکر قوی دوالرله علاج اقبیلر بولک
 کتیاره اولر سه قوی دوالرله علاج اولر
 بومضه ابتدایه کزلهن برنی صوبه و عصاره
 کیه لسان الحان جمع ادوب مضمضه اولر بوزخ

٢٨

مترجمت که سربله بشمش اوله اخیه باغ
 جوچی و جبارکی واز بر اوبن فابض المله بل
 بشمش اوله که مضمضه اذکر بزخی کز مازو و
 جبار و کینج و اناز قبی و مازو و بشمش صوبله
 مضمضه اذکر اون طقورن فیصل اغز اولور
 اکی بیان بوعلت فرجه صورته اولور قاز
 زمانه اطرافیه سرات ایز ورا بحسب کز اولور
 سبب متعفن خلطه که بنشد و کز بری و علاج
 اول قصد و مطبوخ اقبیلر اشغال سکر و ساقیه

مضمضه و بزوب خضرمه مضمضه سرات
 انیس کینجه اندضکر فلتقویله و سورخانیله
 علاج اولر ترکیب فلتقویون بودر کز سوبله
 بزجز و لر بزخ انجر و اصغر و کلی و فاقیه بزین
 نصف جز سربله قرض ادوب اشغال اولر
 سونجان ترکیب بودر کنه و طنلوانا بزخی
 هر بزین اولر هم مازو و جبار و شب و قطاس
 مضمضه محرق عاقر قرحا هر بزین اون درهم ساق
 اون بش درهم ملح هندی و نوسادر هر بزین

٣١
 يغليه يغليان بزدي كوكبي يغليه بالاذم يغليه
 يغليان على بالجر يغليان وزودن بزده صارون
 يغليان ودر وسدين اجزا اما طوطق اولن بوايه
 اسفندكج ودر ايج وخبث الهديس ودر عقرا ورتب
 بزكر سخى يورب بازم يغليه ياهند وستان
 فوري يغليه فيروطي المش مؤبره مريم ادوب
 طلا اتمك نافندز ياخوذ بوايه سكر ودر
 ودر عقرا ورتب سخى ادوب ودر اكر
 اكر طوطق قرح واه اولسه زردا الوجك دكي

ميكوي فصل طوطق تاريفه وبواسيرت
 ودر حله اولن علاجي بيان ادر اما طوطق بريق
 ودرله كنهرا سخى يورب طلا ادر او در سفن
 ايجده اولن صرغ فويلو اكر دروك بازله قاز
 يغليه اولين فيروطي فيالز بزدي ادر دك يي
 واليك وقيق ولعاب بزفطونا بزدي اسفندكج
 وكنبر وكنسانت ودر ادر بزكر سخى او كرتا ورف
 يغليه المش فيروطي كوتب طلا ادر بزدي سخى
 طوطق صرطب بيارك بعلق مثلا بنفشه بو بازم

٣٢
 ودرهم اسفندكج ياخوذ مخرج ودر اكر سخى ادر
 مؤوم ودر الوجك دكي زين المش يغليه فيروطي اسفندكج
 ادر بكره او سخى فصل دغرياتي شستند ودر
 اولن قرحله اولن بيان ادر اكر مادته حاز
 اولسه اولن قرحله اولن اسفندكج ودر اكر
 طهرت قرحله نافندز ديش ايج ودر اكر
 حله اكر كركه ادر ادر لسان الجمل صوبله
 ودر صوبله ودر صوبله ودر صوبله ودر صوبله
 ودر صوبله ودر صوبله ادر بزدي عصاره الترابي

يغليه يكلد قد بصره كل سخى وخصص صرغ فوري
 في ودر عقرا كوكبي سخى ادوب اكر بنفشه الا ان غا
 الله تعالى بكم بسخى فصل طوطق شفتك علاجي
 بيان ادر علاج غالب اولن خليله قرحله اسفندكج
 اخرج اتمك ذرا ادر قرحله خليل اولن ودر اكر
 كبر اتمك مثلا خصص وباربوج وازبه اولن وكل
 صوبي ودر غيب الشكيب عصاره بكم الحكي
 فصل طوطق بقر وقرع علاجي بيان ادر
 علاج قرحله ادر ودر مطبوخ هليلجه اسفندكج ادر

۳۳

وَمَصْطَلَا سَمِشْ اُولَه بَرْدِي اَبْرَسَا عَصَا دِي
 تَبِي عَلِي ز وَجِي تَتَا ن اِدْرَا كَرُو م حَا زَا اُولَه
 وَدَر كَن اُولَه تَحْلِيلُ الْمَسْه بِرَالز مَا دَبْنِي جَمْرَا
 اَنْزِي تَرَكِيلَه وَكَل فِي بِلَه مَصْنَه اِدْرَا لَز يَا زِي مَاء
 عَسَلَا مَصْنَه اِدْرَا اَنْزِي اَكْحِيلُ الْمَلِكِ وَجَلَا
 يَا مَاهَا قَلَه سَمِي اِبْرَاب اَوْنَزِي اَكْرَجِي اِدْرَا كَسَفَه
 سُوْرِي مَحْرَق مَا زُوْلَه يَا قَنُوْرُ حَا سَلَه سِر كِيلَه
 سَمِي اِدْرَاب عِلَاج اِدْرَا اَلز دِي تَبِي شَمِي دَان
 تَحْلِي اُولَه بَرْدِي بِلَه نُو ك طُو لِي كَر قِي تَر زِي ت

وَعَبَّ الثَّلَب صُوِي كَه تَرَكِيلَه تَرْتَمِي اُولَه مَصْنَه
 اَنْكَل نَا فُوْرِي عَدْلِي بِي جُ فُرُو ق صُوِي بِلَه يَا مَاهَا قَلَه شَمِي
 اَكْرَجَرِي ت غَالِي اُولُوْرِي عَدْلِي اَحْوَاب يَا خُوْر
 فُرُو ق تَرَاب وَهَار صُوِي اَنْزِي اَلشِي نَار قِي وَتَب
 وَسَمَاقِي وَفُرُو ط وَطَر شَبِي وَطَبَا نِي رُو طِي نِي بُو لِيَا
 سَمِي اِدْرَاب دِي شِي اَتَه سُوْرِي دِي سُوْرِي رُوْرُو لَه
 مَصْنَه اِدْرَا لَز قِي بُوْرُو لَز وَرَم اَكْسَلَه سَمِي
 اَنْفَا قَلَه وَمَصْطَلَا اَعِي غِي بِلَه وَرَمِي نِي بِلَه جَمْرَا وَتَب
 مَصْنَه اِدْرَا لَز بَرْدِي كَل تَبِي كَه اَجِي دَن سَمِي

۳۴

طُوْر وَجِي مَقْدَر دَرُوْدِي عَصَلَا لَز اَحْرَجِي وَتَر كِيلَه
 بَرْدِي اَحِي تَر مِي اَحْمَر وَتَر مِي اَصْفَر وَكِرَج وَتَب
 وَمَا زُوْرِي اَبْرَاب تَرَكِيلَه سَمِي اِدْرَاب فُرُو ق اِدْرَا
 حَاجَت وَتَقْتَن بَرْدِي اَز لَز دِي ه سُوْرِي لَز بَرَسَا
 عَت فُوْلِي اَنْزِي اَعْرُو دَه كَل بَعِي دُو تَكُوْر بُوْعَلَه وَكَلِيَه
 نَاهِي دَرِي كَرَمِي دَرْدِي فَصَل دِي شِي اَكْفِي بَمِي ن
 بِيَا ن اِدْرَا عِلَاج اَوْنَزِي رَا ح اَحْضَر فُوْلِي كَر مِي ن
 لِي بِي بِيَه وَجَنَف اَيْلَه وَنُوْرِي خِي اَيْلَه اِدْرَا
 يَكُوْرِي دِي شِي فَصَل دِي اَكْفِي بَمِي ن عِلَاجِي ن

يَا غِي بُوْرُو لَز اَيْلَه دِي اَتَه سُوْرِي نَا فُوْرِي اُولَه اَكْر
 دِي اَكْفِي بَمِي نَه صَارُو صُوْلُوْر اَفْتَه حُصُو صَا
 بَرْمَعَلَه بَمِي نِي رَا حَمِي دِي بَدَا وِلَه مَا زُوْرِي
 وَرَمِي نَصِي فُ جُز كَل فِي بِلَه جَمْع اِبْرَاب اِسْتَعَال اِدْرَا
 عُنْضَل بَر كِيلَه مَصْنَه نَاهِي دَرِي بَرْدِي اَبْرَسَا
 وَكَا فُوْرِي حَا هَرِي نِي نِي بَر جُز وَجَلَا وَتَب وَدَا كَسُوْر
 مَا زُوْرِي نِي نِي اَكْفِي جُز وَسَمِي اِبْرَاب اِسْتَعَال اِدْرَا
 بُوْعَلَه شُوْد وَا دَن نَا فُوْرِي بُوْعَلَه اَكْر قَمِي نِي دِي بِلَه
 اُولَه سَمِي مَحْرَقِي كَه تَرَكِيلَه سَمِي اُولَه اَكْر اِدْرَا قَلَه

٣٥

بشويب صوبله مضغه ادرانك مزني بشويب و بولر طوك
 ايجر بغي و انار بغي و سر كبله بشيش ماز و نسا في
 و سنبل حنني ادوب دوزنك غنصل كبله مضغه
 انك نافعند و حنطل بشيش سر كبله مضغه
 ادرنك كم بد بغي فصل ذل شمنك علاج
 بيان ايدر اوزم حار اوزم كلكه كلكه فندا ادرنك
 ايدانك عنب القلب صوي و هيد يا صوي و صا دول
 عصا صه و عصا الزاوي و عصا صه و سزا و زني ي
 و صندك و كل صوبله غزغم ادرنك و باش شفتا و

بيان ايدر بوزنجي اون درهم حنني ادرنك بالله بوزنجي
 ادرنك بركم ايدر اوزم فولاو فولاو بولر بولر يقين
 اولجبه دوزم ادرنك كندر و دم الاقوين هر بركم
 درهم ايزا و نراوند مدحرج هر بركم ادرنك درهم
 جمع ادوب حنني ادرنك برنك ايلز و سبز دوز
 بكم التنجي فصل دوش ادرنك كوكلمناك
 علاج بيان ادرنك سر كبله بشيش سباله مضغه يا خوذ
 بركم حنني فقه ادرنك سب و كل دوزم سباله و سز
 و بولر بشيش و حنني بركم و سماق و ادرنك بوزنجيه

٣٦

مرانك يا نك كوكبي يقصر حنني ادوب ذل ادرنك
 و دم اوزم و زسكوز نافع اوله ادرنك حار ادرنك
 يا رخوا اوزم و ادرنك و دم صلب اوله كركه
 مريض اسهال اولينه و غذا بيه لطيف ادرنك
 خلبه و انجبر بشيش صوبله غزغم ادرنك غزغم و
 يا خوذ استك سوي يا خوذ قيق طسا ادرنك
 لسلس طسا ادرنك يا خوذ قيق ترب عنبه طسا ادرنك
 شو مضغه نافعند صلبان بنفشه و خلبه
 و بركم كتان و بركم زهر و بركم انجبر و اصل سوسن

دره سوزسكوز ايدر مريضك غايت نافع اوله
 بچن و دم جمع اولسه كلكه كركه منفع سسكوز بولر
 مريض قروبي كوز بوزنجي و انجبر بشيش صوبله
 و خلبه صوبله غزغم ادرنك بوزنجي بنفشه و املاب
 بركم كتان و بركم زهر و بشيش صوبله ادرنك بچن و دم
 دسلسه مادنه حنسه فاضل غزغم ادرنك سسلا
 و دم و مزين و سماق و مچمك بشيش صوبله
 دوزم اوزم كل بغي سركوز و ادرنك اوزم مزهم
 اسفند ادرنك بونوق فولاو بعضا دوزم سركه

۳۷
 اذکر کبریا کبریا اوب ماده خام الورسه اسهال اذکر
 انک دله زنجبیل و فلفل و دار فلفل و طوز سخن اذکر
 سور کز جالبیوس حکایت اذکر که ترک کننت دلفند بی
 اول کتبه الفس یا نیند بیدیک فصد عادتی دکلدی
 حبت قوا و فریم امر نیند که دیکد با نیند صماد اذکر
 بکاخالفنت ایلدی بن نیند و کوی تراند ایلدی اوان
 دیک نیند کتبه دوشیند کونری که ترک کنی بوکالیند
 اعزله مارول عصارت دوت اعزله مارول عصارت
 دوشیند غلغری اولدی داشدیک شک بوقند که

هر یک پیش درهم تاوق بی و فازی هر یک پیش
 اوان درهم خیاز شنبلیلی کرم درهم بوجله اوج
 هر طل صولجینک بنور لیز نصف قلبه بزخه کز
 اعزده طمانز اتانجن دلوک جیبی شنبه
 سبکی قائم یا بلغم کز فان الورسه فصد اذکر
 واسهال اذکر و دله کتبه سور لیز کتبه بورد و اوج
 قوی کشی و ناز کتبه سور لیز کتبه که هر طوبت
 اذکر کتبه دوشیند و قوی صولجینک و اکر سبب
 بلغم الورسه دله طوز و نوشا در سر کتبه بوقند که

۳۸
 علاجن بیان ادر سببی نیر خلیطه و کلکله نیر اذکر
 ممدکن جققدر علاجن بیان تبغیه اذکر کتبه
 اشته سوبله مضمضه اذکر و کلکله سرد و سکرله
 مضمضه اذکر دخی صکان سکرله و کل بوسله
 دله هلیج کتبه سکرله و جینیالز اوز بوجی
 فصل اول بر لیسینک علاجن بیان اذکر کتبه
 دل یارین کتبه نیر قطنو العالی و کتبه سقر لعلما
 بعضی ایجه و بعضی اعزده طوز بزخه یادله
 بفسله الش قیروطی له سکرله نافند بر دخی

بوعلت اذکر ماد کازدن الوش کرم سکر بوجی
 فصل اول اختراق الشک علاجن بیان اذکر
 سبکی ممدده حرارت اولقده یا خود و ماغن تر
 علاجن بیان اذکر یا نیر خلیطه و کلکله در علاجن اعزده
 کتبه و بیزد و الیزه نغدر و العالی و خیاز کتبه
 کرم طوز بوجی فصل اول واغز و طوق صولجینک
 علاجن بیان اذکر علاجن فصد و مطبوخ هلیجیه
 اسهال اذکر و مرسن و حلیناز و ورد بنشین سکرله
 مضمضه اذکر اوز بوجی فصل اول کتبه

بشیش اولاً **اوتوزیدی** فصل دیش اعرسنتک
 علاجین بیان اوز اکر دیش حرکت انیک دوشدن
 اوزسه یا خود ضربت اوزسه علاج نبت و مصطک
 و فاقیا و حصص و سره قوری جمع اوزب استعمال
 اکر و حرکت ایزه و نکت اجتناب اکر و اکر
 دیش کوکری انخلتک اوزسه عود کرب و شنب
 و خندان و افاقیا و ساقی سخن اوزب استعمال اکر
 و اکر بمرطوب غلبی اوزسه فایز و سخن
 دوالر علاج اکر و شوقله مصغه نافعده رنبل

دیش اعرسنتک
 ۳۲

در ارب و شمع بر با الله سبحون ادوب اعراف اکر
 استعمال اکر بزده کویفیش قمش کوی و ز اکر
 و دو قوشه میردی و غصا و و ورق و حجر
 القیسور و زرد الخضر هر بزین بزجرجان بزجری
 نصف جز سادج مرغ جز **اوتوزالتی فصل**
 دیش کیمسنتک علاجین بیان اوز علاج بدت
 و دماغ تنقیه انگلر و نیز واجی و طوز و عدل و زین
 بزب بز اکر کمد و سیکتین عقل مصغه
 اکر کمد یا خود در کله که ایزده مخاض کوک

دیش کیمسنتک

بصرف جز و سخن ادوب کبی یغیه که سبحون ادوب
 کب لرا اکر باغی بویب بر نسته دکنر بزجری
 اکر و سخن شفت الویبر عن صوطله مصغه تسکر
 خصوصاً که زرا قید نافع اوله اکر بزبارین بزجری
 قطره بزجری دیشه فوساز فایز اده **اوتوز**
طقوزی فصل دیش قشنتک علاجین
 بیان اوز بقله للمعا کیمتک نافعده یا سخن
 کیمتک نافعده یا خود دینه یا فغیهه مصلحتک
 نافعده بزجری عورت سده مصغه بانفک

۳۳
 ۳۲

دیش کیمسنتک

و زرد و سر قوری و سفید و بلین مضمه بزجری
 بنوکر مصغه ادا لر بزجری شنب و کمد و مصطک
 و بلین یعنی کلی و کیک بونی کلی هر بزین بزجری
 و خط بالله سبحون ادوب اعراف اکر و سره و غصران
 هر بزین نصف جز و سنب و سگلاب یا ساق
 هر بزین نصف جز جمع ادوب سخن اکر حرکت
 ایلین دیش ذیلن سوزکر **اوتوز کزجی**
فصل دیش قشنتک علاجین بیان اوز علاج
 بزجری و بزجری هر بزین بزجری و زرا فصل

دیش کیمسنتک

علاجن بیان این شود و این قوی بود ز هلیج
 اصغر ز نهبا ذکر مازو و جلنا در این جزو است
 مازو و محرق شرکانه سببش اول سمان و مریزین
 هرگزین بر جزو عاقه زحاک و قافله و دار فلفل
 و نوشادر و زعفران و طح هرگزین ربع جزو جمع
 ادوب سخی ادوب دینه سر در بزخی انزراق
 اولین انزراق اون در هسه سعد و نمر الظفا
 و جلنا و حب الامن هرگزین بن در هسه
 قافله و زنجبیل هرگزین بر در هسه **فصل**

تا فیله قوی در بزخی **فصل** اغز قوی علاجن
 بیان این اگر سبب دین متعفن اوله اوله
 یوقه ذکر اولیان دوازده فایه امر اگر غایت
 مهمل قوی ذکر لیل و کله و فله علاج ایلسر
 ترکیب بود زین پنج انجمن و زین اصغر قما دو
 شب و کج و سبک جمع ادوب استعمال در قلیه
 دانجی تنها فایه امر سخی ادوب عفونت اولن بی
 و اوله اگر عفونت دیک کدوشه اوله سبب جفر کد
 یا خود در بیابک ز بزخی سف و زین با جنتک

سوره یا مومله یا خود طوله اوله قوی **فصل**
 با زین سبب دین مشام اولن علاجن بیان ادوب
 اکو با زین سبب دین الحنسه دهن لسان
 یا خود دهن البانله یا خود دهن سوسپله یا خود
 ایسه فطر ایله تکرار صحی ادوب بزخی ایسه بز صا رو
 بن سخی کدو اصل ز یا خود ایسه انکب امر لرحین
 زین و ندر بیل و حب العار و نبت سخی ادوب
 بعضی اذهان مذکور حل ادوب در سطلانک
 تا فیله قوی در بزخی **فصل** دین حصفک

دین انسه در وجهه علاج اوله زان بیان ادوب کلک
 کدو یا در بیل کدو زین و حب العار و نبت
 سخی ادوب دینه سر کدو **فصل** او سخی **فصل**
 اغز دین قان انکب علاجن بیان ادوب اگر قان اغز
 الونسه علاقه صریبه کله و زین و جلنا در سمان
 کدو مازو و حب الامن جمع ادوب صوده بسور کدو
 اغزده جوق نمان دو کدو بزخی بود کدو اولن ادوب
 کج طبا سبب و سبب طبر زده سخی ادوب اغزده
 طبا زین اغز جی لیک صوبه مضمعه انکب غایت

بومضنه نافله بزدي غنصل شريكه مضمضه
 انكث نافله بزدي غنصل شريكه فليه داشله
 سخن دغه سركث نافله بزدي بكنلان بفرغ
 بكنمكث نافله بزدي سركث بكنمكث نافله
 اگر دماغه امانه دخلط غلبسند اولوسه
 تنقيه اولوز اغزده حب المسك استعمال جميع
 انواعه نافله بزدي بودر فوعل و فوعل
 و خولجان و عاقر قرحا هر يرين الكي درهم
 ورد و صندل و هليلج اسود هر يرين الكي درهم

حكا

طبا سبر بجوق درهم مسك وكافور هر يرين بزديان
 ابو صوبله و كل حويله معجون ايدوب جبار ايدوب
 اغزده طحا لوز **فصل** بونغي بوعن دكن
 ياكماك يالغه بيشسه نه وجهه جعفر كرك
 علاجن كيان ادر اكر كور نور زده اولوسه
 كبتنيله لاله اكر اراق ديسه بيوك لغه بوتهيله
 اشغه كرك مكن اوسه و صواجم كره خوش
 اكر ذغ اولوسه خزان جنو غيله دفع اداك
 اكر بوغزده اولون بيوك لغه اولوسه بغزي

بوعنه دكن ايدوب
 باقر ايتسه

بزججه و رف نافله اكر كرك اداك اولوسه
 و رف جازدك لاله بركه بزبان اكر اداك
 بعليل بزبان جنيل اداك بودر نادكن اولون
 بزدن اشغه كيدك اداك حجاز نافله يا خود بوعلاج
 فوعل بخريره اداك و افرايد و لادن صكر فوعل
 دخی حقا دور شود و صبر ايدوب حرف سخن
 اداك ايتيه صوبله ايجاز فوعل بزججه كون بييله اداك
 نافله اوله **فصل** بونغي صوبه غرق اولونك
 و ايسله ببولنك علاجن كيان ايدوب برك مسند

صوبه

صوبه غرق اولوسه بشي اشغه اصل سخن كه صوبام
 خبته اداك سبكين ايجازك ايجازك فوعل
 بيشش اوله بزججه كون بوعلاج اوستن المنز
 بولج ايجاز يا خود اوستن سوده اوله اقا ايسله
 ببولنك علاجن بودر كه اكر اغزده بيوك كوروز
 سه حيات اولوسه اكر كوروز كوروسه فصد
 حفته اداك سفته باغي و باغي صوبله غرض
 اداك فوعل **فصل** بوعن سلك بيشنك
 علاجن كيان ادر علامت بودر كه كمنو صانع

بوعنه سلوك
 بايشش اوله

٤٨
 ٣٨
 سِيَه وَخَمَامَه كَرِهَ اَعَزَنَه صَوْفِي صَوِيَاخُوذُ فَاذْقِيَه
 دَخِي هَمَز مَانَك فَوْصَه دَخِي يَكِي فَاذْقُوِيَه وَهَمَز مَانَك
 اِسْتَبِيَه صَبْلَه مَنَفَز مَلُوْب سَلَك فَاذْقُو غَنَه
 حَبِيَه فَرَشُو كَاوَرَطَا الرَّجِيَه الرَّسَلَك مَعِيَدَه
 بِبَشْمِيَش اُولُوْرَسَه صُوْعِلَان جَمْرِيَه دَوَالِر اَبُوْرَكِيَه
 مَسَلَه شِيَخ وَاسْتَبِيَن وَتَرْمِيَن وَخَرْف وَبَرِيَكَايِي
 وَرَحْمَتِيَن مَجْمُوْع الرَّسَلَكِيَه اِحَاوَلَه نِيَزَلِيَسِيَه الرَّسَلَكِيَه
 مَسَلَه كَرِيَب خَرْفِله وَصَرُوْصَعِيَه وَصُوْعَاغِيَه
 وَطُوْرِيَه نِيَحِيَه كَرِيَب فُوَسَلَر الرَّسَلَكِيَه جَمْرِيَه فَاذْقِيَه

اُولُوْرَا اَمَّا كَاهَاَه دَقِيَق فَاذْقُو كَاوَرَعَلِيَج كَرِيَبِيَن
 اُولُوْرَسَه كَشْفَه فَرَشُو اُولُوْرَا دَلِيِي مِيَلَه بَسَاكِيَه
 بُوَاصِيَر طَبِيْعِيَن السَّلَه اَعَزَنَه يَمِيَن نِيَزِدِن جَمْرِيَه
 حَبِيَه كَرِيَب اِيَاخُوذُ كَلْبَتِيَه طَلَاوَا اَمَّا لِيَحْن اِرْفَه لِه
 مَرِيَضِيَه نِيَحِيَه اِيَحِيَه بَعْلَان اُولُوْن سِيَكِيَه سِيَه
 وَصَرُوْصَعِيَه سِيَه وَبَرِيَكِيَه وَخَرْفِله غَزُوْرَا لِيَه
 اِيَحِيَه كَرِيَب اِيَاخُوذُ صُوْعَان صُوِيَه غَزُوْرَا اِيَلَان غَاثِيَه
 نَاغِيَه نِيَزِدِيَه شُو نِيَزَعِيَنق دُوَاكَا لِيَحْن اِيَاخُوذُ
 اُولُوْرَا وَفَتَا لُوْرَسُو جِيَلِي اِيَلَر مَرِيَضِيَه صَرُوْصَعِيَه

٤٩
 ٣٩
 قَصَدَ كَرِيَبِيَه وَسُوْدَا جَمْرِيَه نَسْتَلَر لَه اِنْتِهَال كَرِيَب
 دُرْهَر اِيَاذَلَه بُوَا سِيَر سَا لَم اُولُوْسَه كَشْمِيَلَر سَا لَم اُولُوْسَه
 دَوَالِيَه اِيَاخُوذُ دَمْلَه قَطْع اُولُوْرَا اَمَّا جَمْعِيَه دَا لِيَحْن
 قَطْع اَمْتِيَلَر بَرِيَحِيَه فُوَا لِيَحْن كَه فَاذْقُو تُوْبَت وَ
 قَشِيَه اَكْرَه فَاذْقُو رِيَا دَه دِيَن كَشْمِيَلَر لِيَحْن نَا صُوْر
 اُولُوْسَه وَشَقَاق اُولُوْسَه اَكْرَه فَاذْقُو اُولُوْرَا لِه
 قَطْع اُولُوْسَه قَابِيَضِيَه وَفَاذْقُو كَشْمِيَلَر نِيَلَر اِحَاوَلَه
 فَرِيَضِيَه كَفَر اِيَاخُوذُ سَفْرِيَه سَفْرِيَه سَفْرِيَه اِيَاخُوذُ
 وَسَفْرِيَه جِيَلِي لُوْرَا وَرِيَب فُوْدُوْن كَشْمِيَلَر لِيَحْن سِيَاكِيَه

فَاذْقُو دَكْسَه نَاذْقُوِيَه وَجَلِيَا رُوْمَا تَر بُو
 جَمْلَه مَشُوْرَب صُوِيَه غَزُوْرَا اُولُوْرَا نِيَزِدِيَه كَرِيَب
 وَجَلِيَا رُوْمَا اِيَحُوْرِيَن وَنَسَا سَتَه سِيَحِيَه لِيَحْن
 بُوْعِيَن اُولُوْرَا كَرِيَب سَلَك بَرِيَه بِيَشْتَه فَنَاءَ اِلِيَاز
 عَصَا سِيَلَه وَخَرْفِيَه اَسُوْدَلَه سَمُوْدَا اُولُوْرَا اِيَاخُوذُ
 نِيَحِيَه وَنُوْزِيَه سَمُوْطَا اُولُوْرَا **فَرَسِيَه فِصْل**
 بُوَا سِيَر عِلْمِيَن سِيَاكِيَه اُولُوْرَا سَمُوْطَا بُوَا سِيَر كَه اَنَدَت
 فَاذْقُو اُولُوْرَا فَاذْقُو طَبِيْعِيَن كَرِيَب دُوَا اُولُوْرَا لِه دَخِي اَمْتِيَق
 كَرِيَب دُوْدَخِي صَاغِيَن طَبِيْعِيَه وَبَا سِيَر اُولُوْرَا لِيَحْن طَبِيْعِيَه

٥١
 ٤٠
 طلاء اذ الترابان صوغان عصاري بوطه كوترالز
 بزيجيه بيلاه يتالز اكر اخلز سله عطيشان فنتل
 ادوب بزيجيه كتورالز اكر ادا لير وقوله ايجلر فند
 عطيشان صغر اوديله وقنه نخل اللخل جمع ادوب
 شاق اذ لير اذ روجع زياده اوسله جغر الروضعه
 كل بقى سورلر بزيجي موبرخ وكوكر حين بوق
 صغير اوديله بزيجون اولمش اوله فويلر دنلر بزيجي
 فلفيون وديك بزديك واكر بوا سيرله صماد اذ لير
 اتى صوغن مهتر اولنجيه بشورال صغير زياده

وكيد صندك ووزر وسئل وادخر وعصاده فون
 صماد ايدك لير اكر فان جوق اوب فوت ساقط
 اولمقن فوسلر ماء اللثم اجالر ونصف منقل
 بزبان ياخوذ فلونب اجالر ومناسب معجونار
 ودرنلر اجالر الواس برون فان انفسه
 وروخي زياده اولسه كركه كل صافندن
 فصدا اذ لير وحتما ملامت اذ لير وبواسيرى
 ندر الوجك زديك بقى ددوه اوزكي وجرع بقى
 وصغير الكى ياخوذ كيك الكى ومنقل جمع ادوب

للا

٥١
 ٤١
 بابونج والهلبل الملك هرزين براوخ مقشر زجولت
 اون درهم فحله ووزر كان هرزين درت درهم
 خطى اوج درهم بشورالز حتى جمع ممترا
 اولنجيه انن بومشق حتى اذ لير اكر بيزه صارون
 واون درهم دهن بفسج هاونا جنك محكم
 فزين رار مرهم اولنجيه استعمال اذ لير مردانج اوج
 درهم اسفيلك الرصاص بش درهم بزرا بلنج
 انين الكى درهم مصطكى بز درهم حتى اذ لير بزوه
 صاروسيله وبنفسه يفسله جمع ادوب طلاء

دكالز حتى مرهم كى اولنجيه ايجفله مقعد ولا لير
 بزديك بابونج واكبل الملك وخطه ووزر كنان
 مهتر اولنجيه بشورالز انن مقبل الاز مبيخ
 ايجنك حل اذ لير بوجموج بزاونر بيالر اوزر تاوف
 ياخوذ فاذ بقى كه شير عن ايجنك حل اولمش اولسولر
 مقعد ورا لير اكر موضوعى اولسه مرهم اسفيلك
 ورا لير ياخوذ مرهم مقبل كه مؤه وقار بقى وصغير الكى
 ودر اوزكى ووزر كان اهان ايجنك حل اولمش مقبل
 جمع ادوب مرهم ادوب طلاء اذ لير بزديك صماد اذ لير

بابونج

ادرك بردخي سيلو قز و خسطي بنور الزهره او خمر دهن
 و در له خلط ادوب صفا ادرك بردخي و جمع تسكين
 ادرك سلطان بهري مهكرا اولغنه سنورالز ادرك زو
 فاي رطب خلط ادرك و كجي نيبه المنس فيرو
 كجي فتالو جمع ادوب صفا ادرك مرهم داخلون
 معروفه مخصوصا كه كل كجي و رقت له و لونه
 و منغله خلط ادوب المنس او جمع ادوب
 صفا ادرك كز بواسير حرارت اولسه مقشتر
 صمغ صق بومشق دو كاز بنر قطنو نايه سنور كز

سزل طلا ادرك بردخي سكبج و مقل هر ين
 بجز و مبعه نصف جز و افيون و جند بيدستر
 هر ين ربع جز صاف زكي زير الوجكركي نيله
 اضلا كز جميع خلط ادوب طلا ادرك و بعضي
 دو ال كه مستقرهون و متاخرون بواسير خون
 دكرا غشلا زودر بعضي طلا زودر بعضي سفوفلا
 و بعضي مرهملا زودر بعضي جوزلا زودر بنو نيز
 اخرف ادوب صحتي ادوب كاز و سرف و زودر
 كجي نيله نيش اولاشود و الزودر دجيد زودر

سج و زودر جوب براد صحتي ادرك خردن اليالز
 سجت دكلو كل نيله بنورالز بعضي جمع فتالز
 مرهم اوله بردخي مرهم كندر اوخ دهنم
 حبه النيس عمصا ربي ابي دهنم و مر بردهنر
 مرهم ادرك بائن و زهر صوبله بردخي انزودر
 صوبله ادوب بواسير طلا ادرك بردخي فتالو الخاس
 و رصاص نقره بردخي خما چكركي كل و طوز
 لوبلق كوزنيك كل و فبروني كل و ابي ترنس
 صحتي ادرك و حنظل كوك و بوزنيك كوك و سوسن

كوك و بلان نصد و كوك و كبر و كوك و اغي اغي
 كوك و كز نيش كوك و اشنان و قنه و عروبن الصباين
 و بنر الكز نيش و خردك و قلى و مر و نور و زنج و دوه
 بوق و بلا دز و نوشاد زودر و صرخ و حنظل قبيله
 و ترنس كسي اخراق انكلك صكان صحتي ادوب
 بواسير اكثر زياده فايه ايك بردخي كوك بائن
 كجي بونوزي صوبي بردخي قنار الخمار سنها يا خود
 يعال له نيلون قازي و باوق و باوق و دوه او و كجي
 نيش و كجيك بولوك نيش و بنر الوجكركي بوجنا

كوكي

یعنی ورنه بجنگی و برزجکلی و سوسن یعنی ورنه
 یعنی نافرمانی و صولون خزوب صوی و نازق صوی
 و نسبت صوی و کین فون بنشین صو و باش خطلی
 درشت شق اولو بزقبه فو بالز او زین عرب دوچی
 سدی فو بالز یعنی قدر بخکنشک فو بالز کاه کاه
 سیکان فو بالز استعمال این بزجوران شومجود بوی
 دشورد نریخ احمد صیان سداکیله معجون اولش
 و فوشن اوله بخود لور و مرینین بزغبیله بخوراهند
 و صونک اویق نافرمان فرخ در و برز بردی فیلان

در سبیل

۵۴

در سبیله بردی بلاذیر بردی کبیرت و بلاذیر و
 اصل السوسن و اصل الکبر و ورفا الاسبغ
 بیکله جمع ایدوب بخوراد اولو بردی نریخ احمد
 و اصغر و کندر و شونیز و حریل و اصل الکبر و مقل
 بزبان کرات صوبله حل ایدوب حب اولو انان بخور
 اولو لکر کله بخور مقعدیه مقابل دلت ایدوب
 التیه اولو اولو اولو دخی دوه بوقیله اولو اولو
 شولوغ دخی نافرمان کنده صوی بزیر طبل اصل اللبیر
 و بزیر المهرین اوقیه باش سداب بزیر شریخ

بضیف رطل بشور الریحی صوی کله بجه اندک شین
 اولو درهم مینعه سائله اجنه حل اولو وقت حاجت
 بواسیرین طلا اولو بردی اصل الکبر و بزیر المهرین
 هرین اولو درهم بضیف رطل زرد لوجا کدی
 یعنی و بضیف رطل کندنه صوبله بشور الریحی
 صوی کدی صافی باغ قلجه اندک سروب اجنه
 اویج درهم مر و اویج درهم مقل حل ایدوب
 استعمال اولو اما فایجی بواسیرین علاج بوقد اولو
 نیرد اوله اولو اولو کالریحی قدرده و دشمن کورب

صامل

۵۵

صانیه صا ادرز نکل ریحی حتم فاسیده قان
 اولیجه اندک نیرد اولو اولو اولو قن طموزخی فصل
 بواسیری قطع اتمک علاجی بیان ادر بواسیرک
 الهی اولو اولو و ضرری اولسه کشفه متعارض
 اولیالر بلکه فان افتنه سعی اولو و و جمن بیان
 اولو اولو قطع اولو اولو اولو اولو اولو
 اولسه قطع اولو اولو اولو اولو اولو
 کویج اولسه جمله بودر که مقعدیه بجه فو بالز
 دخی الریحی طشن جیفه یا خود اوله اولو اولو

بواسیری فصل
 بواسیری فصل

محمدي ورايز بر زمان طور اندي محمد كره و نكته
 اطهره كس لردك كنيان كره ناصورا وليه كره
 بوايزه كوجك اولسه بزونه كس لردك كنيان
 الورسه مضمينه و ارجيه بزونه كس لردك مضمينه
 مضمينه و ارجيه بزونه كس لردك وقت
 اوله مقل صله كس لردك حاجت مقل دي قباله
 قان اقه اندي و نيزه طين ادي و كه و كليف
 بيزي مرق و كا عن مرق مقي ارب كرا نيلان
 بزقاعه دخی باسوردی ايريندن ياخود كسانان

اسيله قوي بغلي لرحي بوايزه و نجه اما دو
 ي حادله علاج دلسلر اول فنده اولوز و اشغال
 اولوز و طتا و صولوحا ماله كرا لوز و مرقه نيلان
 دوزن كره خصوصاً كه صاغي و نيزه دوا اكاره نيلان
 ياخود نيك بزديك اكر اكر زياده اولب مريض
 مقل اولوز سه بار ي صاغي نه بوزب شاف
 اولوز ناله الي ساكن اوله ان حاد دوا لري نيلان
 بجن قريسه او نيزه مقي شمش كره و اكر ايرسا
 كره قاور دخی فون الي دنتر بوايزه بزقاعه

اكاوت و نيزه او نيزه نالجار اكاره نيلان كنهك
 عايتنه ناليندر اكر فان جوق جفسه كسره كسره
 صكره مريضه و ابيض و رالوز دخی خروب و نالجر
 و شب و اشق شمش صوايجه اولوز اكر و جمع
 قه اولسه خطم و بزقاعه و كرتب و ورده و شمش
 صوايجه اولوز بزديك عايت ناليندر سبه دايه
 مقي ادوب اولوز بزديك صناد و سمدلج و ارب
 او ي و نيزه صاوي و نيزه جمع ادوب صناد
 اولوز اما بعض افيون ياخود بزديك بلافا لرك

الي ساكن اينه وقت اولوز بوايزه قطع اعلان و نيزه
 و نيزه حادث اولوز بجن ديدن قطع استلر وقت
 اولوز و نيزه بونك الورخي بول دخی جس اولوز و نيل
 دخی جس اولوز امدي كره و نيزه وقت فنده
 اولوز خطم و كرتب و رفق و بزقاعه و نيزه ادي
 شمش صوايجه اولوز الرضو غايله و نيزه صاوي و سيله
 صناد اولوز علاج جواب نبالر **فصل**
 مفعده اولوز نواصير علاج نيلان اير اكر ناصور
 مفعده كنانده و اقر اولسه درك دخی اولسه

مفعده اولوز
 نواصير

زياده صردي دخی اولسه اماگاه صا و صو
 آقه علاج سقوب سلاو آدن کوز بجای نامور
 اولدی وقت علاج آنکری شافله بوکه د علاج
 ادکن مثلا مذکور شاف سخی ادکن بر میله بنیوف
 طلا یزدی سخی سکی بعه بوزالو دکشن شاف بولیسز
 دخی ناصور صولر یا خود میلی نیفسر شاف بولیسز
 صقان آکر ناصور میل کز ترسه شاف سخی ادکن صولله
 آنرا اولقاری قلدر آنرا ناصور صیاح و اختم طلا کز
 بخلیج و راج کونک نیله ادکر آنرا کز آنسز

ستاره

٥٨
 ٤٨
 به انما آنرا ناصورون صر و صو جوق آقه
 و قوی دخی برافز اولسه آله الفتان فورفساز
 و ایندی که نيزد و ايله علاج ادکر آله المزون اولدين
 آکر دوايله فايده اولسه بلالز ناله نيزتیه برمنک
 صورت بودر که میلی دینه و اینج صقان
 آنرا دکر آن اولسه علاج ادکن کئی بزخی مرغیك
 دبره صوفه ناکه میل نری کلشنه حرس اده آکر
 میل ظاهر اولسه بر مقبله میلی و دبری طنش که
 آنک میلک اشفه طرفین بوفز باشنه و اینج

میلک طش بزین یمن موضعیه ووشق بنوق طلایه ر
 آکی کون دور آنک صقان با سلیقون مرغیله علاج
 ایه آکر ناصور قوفنه میل ایسه یا خود اولفانک
 عضل طرفنه میل ایسه دمل علاج آنک ایله
 دوايله ادکر آنرا ناصور مستقیه میل ایسه
 دخی دمل علاج آنک ایله عضل و رباط کسار دخی بز
 احتیاد نر حفرالو **الذی بزخی فصل** مقعدیه
 و در و شقاق البیک علاج بیان ادز مقعدیه
 و در و بواسیر سببیه یا خود نوا صیر سببیه یا علا

در اوقات
 لمره صومعه ۲

خاری

٥٩
 ٤٩
 خاری سببیه الور یا خود ناکاه اولز آکر و در حار
 اولسه کرک در که اول فصد ادکر آن خطم
 یبرعیله و عنیب الثعلب و نیلوفر و بنفشه و میزده
 صا روی و کل یغیله موضعیه صا داد ادکر بزخی
 آتمک ایچی و کاکویج و میزده صا روی و میزده و وظ
 کئی بزخی آزه اوین و میزده صا روی آکر و خیم
 قوی اولسه آتمک ایچی و میزده صا روی بخ صولله
 معجون ادوب طلا ادکر بزخی بزیر البکستان و خطم
 و خجاری بنمش صویه اوکر حاصل کلام کرک که

ورمه منبج فوالوا اكر دسلكه ميل اليه نيزدفا لره
 اكر ميل اليه اجمال اليوب ير الزناكه ارك الجرويه
 غوزايه ناصورا وليه بواجلا ابزى تركه
 بغراط امر اركه مفقده اولن ورجي بجم بوز
 دن او كودد عر الر غيري ايله دكله اخلون بوزده
 صاروي وعل بنى ضم اركن نيزدشن وبردخي موم
 وكنغ وبادو صوي و بوزده صاروي وصغير الكي
 بجم اربوب فير ورجي نزلت نيزدش انا مفقده
 بريق بوسنت وحرارتها الور ورجي بوسنت الور

اور وبرا زياش الملك الور علاج اكر شفاقه حرارت
 وبوسنت اولسه مزاجي هديل ديز ولعاب بيز قنونا
 ولعاب جت سفر جمل وقراب بنفشه وشراب نيوفو
 وجرلاب بادام نيسله اجمال وبادم نيسله اسفنج فوز
 بيالز وبادم سيدله مزور فرغ نيالو ذهن بنفشه وصر
 الكي ومقل وموم بجم اربوب مفقده طلا ارك بوزخي
 بنفشه ونيوفو وورق خطه وعبب القلاب وكاو
 بجم وختا زي بجم اربوب سونور الكي وعبب
 صار ووسيله فز و برب صناد ارك بوزخي بنفشه

بنفشه ونيوفو وبق اركن شمس وقرن حشاش و
 مفقده مر جنت ونيوم وفت اولش بندي بجم اربوب
 سونوب صويه اورن بوزخي اسفنج موميله
 وعبب القلاب صويه وكاو و طلا ارك بوزخي
 مرهم اسفنج وصغير الكي وعبب القلاب صوي
 وهدا وموم وكنغ بجم اربوب طلا ارك انا اكر
 شفاقه حرارت وبوسنت اولسه مرهم اسفنج
 ومرهم باسليقون وقان بنى وناوق بنى ويزباد
 زفت بجم اربوب مرهم ارك انا نزلت طلا ارك انا اكر

شفاق بوسينه وناصين تابع اولسه بوز ويلي
 ناصور وبوسنت ارك وبليله بجم اربوب علاج ارك انا اكر
 شفاقك اورن زمان بنش اولسه كرك دكم
 دمزله قان ارك بوزخي كه جوق قان ارك ارك مرهم
 باسليقون علاج ارك انا اكر تاوق بنى وقان
 بنى كني ايله بجم اربوب طلا ارك عظيم قاين
 كورن بوزخي مردار بنج ورفيت وصنع البطر مرهم
 اربوب طلا ارك انا اكر مقعده برف بولسه
 وارك وصار ووصو جوق اولسه ارك انا اكر غلام انا

ساق

بیاورد و اختلاط اشغال اول و دوم هر شاد بجهله طلا
 اوله شوهره دخی ناهمه خصوصاً که وجع زیاده
 اوله مرد و قایا و دره لاجون و شایخ معسول و ناز
 ماهیا و کندی و اسفیداج الرضا و ایون برانر
 سخی ایون کل نی و میوه صادوسی قوی بره
 اوله نکرار استعمال اوله عظیم فایده اوله الزومهم
 دود فرودن اذینک نصف کله ضم اشکر
 عظیم فایده اوله اگر شفا نماند نسته آفت کله در
 که مرضی ماء تمقیه اوله و مقصد بومشق

پیوسته که شب صوبه اضلعش و دروش اوله
 و در کتب نوری فیالربانی **فصل دهم**
 طنن جقی و دخی کلنک علی بن بیان ادر اکثر
 سببی دره اوله و در علاجین ادر و دخی مرض
 و در و اس و جلینار و عفن و شب و فشر زمان
 و طرا نیت و جود لستر و شمش صواخه اوله
 بر دخی بتر خروب بطنی شمش صوبه اکامه شال ادر
 اخنه اوله ان اسکیله سلاز کل بصله نطیلر
 انبره ملائم سفوفلر اکثر و اگر وجعی زیاده الزومه

۵۲
 کله و جقی دخی
 کشته و عجبی

دره علاج اوله مسکن صماد فیالرشو سفوف
 مناسبه اسفیداج الرضا و عفن و جلینار و شوب
 و کل بومشق سخی اوله مقصد بحال دخی ایون
 بیاورد نکرار استعمال اوله الرما عظیمه اوله نیت
 ناهمه ماء تمقیه شول صودر که اند خرنوب
 بطنی و جلینار و فشر و طرا نیت و عفن و فشر
 الزمان و جود لستر و شمش اوله اقامه کلنک
 سببی باقی سببها با خود غایب بود و در مقصد نیت
 عضله کلنک با خود رطوبت جمع اوله سببها

وقت اوله مقصد کشته که حرج خیه اوله اوله
 نوع ادر وقت اوله حرج الز اول نوع بومرد
 هر یک مقصد کشته بران اختیار من جفر
 وقت اوله مقصد نیت عضله خارج مقصد او
 بیه دخی اختیار من بران جفر نیت کم فوایه کلنک
 اوله استر خاصوز لر عمد علامتی بود که
 انک صلابت اوله مقصد زیاده جمع اوله استر
 علاقی بودر صلابت اوله مقصد دخی حرج الز
 اندی کله که اشتراک سببی تغییر نوع

۵۳

وعلية رطوبت الوزسه ماء ثمر الخبز كسبل
 وانخره وسعد وقسطا واهل بتمش اوله اترك
 وموضعي دهن فسط ودهن النار دبله بغير
 ومرسين يعيله كيه الخبز فودون وجند
 بيستر انيش اوله بغير الخبز اوزر طويت
 غالك اوله اسهال اذ لمز مزاجين تبديل اذ لمز
 صلح موضعه دوا اذ لمز اكر علت تمدد اوزر
 سه ملين اذ لمز ومرحبا اذ لمز واذها اذ لمز
 علاج اذ لمز شفا اوله اللقي اوجي فصل مقدمه

هذا هو علاج
 اسهال الخبز

٩٩
 فروع

٧٤
 ٥٤

فروخ وحكة ودود علاجين بيان اذ لمز اما فحل
 الوزسه من هم زنجبيل له ودهن اسود له وبوس
 غالك دوا له علاج اذ لمز اما مقدمه اولن بغير
 اكر الخبز فودون الوزسه علاج كذا له مريض
 فون فودون فوجي والراجه وزيث انفاق بتمش
 قتل شاف اذ لمز اما شول بغير له سبي صقل
 ياخود بغير ماخ اوله اكر الخبز اولن
 تنقيه اذ لمز اذ لمز موضعه مرطب بغير اذ لمز
 مثلا بفسقه بغير ونياب فوجي وناز قيق وحمامه

٧٥
 ٥٥

صلح مرهمله علاج اذ لمز فوجين صلح الله
 اولن الوزسه اول علاج كيه علاج اذ لمز ه
 اللقي بغير فصل خزازك وعلاجك بيانك
 ذر خزاز قولعه ذر له بغير الوزكه كانه كيك
 كيه دويوز وقت الوزكه اوله فوجي اولن اذ لمز
 غل اولن ماده حاد الوزسه بوجر اذ لمز سبي ما
 غل مزاج فاسد اولن بغير اذ لمز فاسد اولن
 علاج بغير وباش تنقيه اذ لمز بغير اذ لمز
 وملايم علاج بغير بغير فصل بغير ماء البير

هذا هو علاج
 اسهال الخبز

ملا دمت اذ لمز والرسبي مما سي سقاه بغير
 اولن الوزسه مسهل شافانز وحققا اوله اسهال
 اولن ومرطب غدا ليز بالخصوصا كيه بغير
 سودا وديت اوله اللقي ذر بغير فصل اولن
 طوغسه وديت ذلك اوله ياخود فوجي غل
 فوجي مقدمه اوله اللقي علاجين بيان اذ لمز
 علاج اكر له طفسلز عورتك دهن برار واغنا
 بغير دلا اوزر قابض فكل بغير بغير بغير
 اكر اكر كون فلا يذنا اولن دودون صومر

هذا هو علاج
 اسهال الخبز

انه

يالنج فيقول له انما انا انا فلتن وطنا و صلو حاتم
 فالتن و با زو صوبله و بوديله با نبي بود و خود اوتيله
 او و لوز و هر زمانه ترش اولوز و شو تر كسبه بوم و نافع
 دوز خود اوني دو كوشن سمنم بيري فوشله اولوز با زو صو
 يله و صب بتر كسبه طلا اولوز بوزخي اوني چكر ديكه ايله
 خطه لعابي باش سلوت بيري عصا رسيله جمع اولوز
 بيال بوزخي اوني بادم و خود اوني و قيو ليا و تر من
 و قون چكر كوك ايج هر بركه دوت درهم و بودق بريد
 هر با زو صوبله جمع اولوز طلا اولوز بوزخي خطه

كوكي

كوكي و بانو و اولاد دبرخت و سمنم بيري و خطبه
 و تر من و با نبي و كسبه بونجه فندار صوبله بويلا
 نافع اولوز چن كندري نيت اخذك حل ايسلن نكرا ب
 قد سار نكرار ايسلن مال ايسلن فاك اوله بوتر كيب
 زياده جلا و ريز راج و نكرا ب چلكي و ناسيا و ميروغ
 و نكرا ب و كبريت و صفر اودي بوزخي خود اوني بود
 درهم و خطبه اوني و كوك و بودق و اق سرح خوزل
 هر بركه اوني بش درهم بوشني دو كاز بركه
 و صوبله حل اولوز باشه اوكله هفتدن بركه بويلا

اكو بوز طله كوز سبه كل نبي و سجدت اولوش بركه
 فوشنه بركه بويلا بوزخي هجر با بنين اولوز
 نصف جز و ناسيا ربع جز با نبي ابي صوبله و صا
 بوبله بويلا زو سلاله و اسكي بركه اولوز خي و نكرا ب
 و اول اكي اذويه بركه طلا اولوز بركون و بركه دوه
 انقضاه بويلا نافع اولوز **الحق المتقي فصل**
 سغه علاج يانك در سغه باشه اولوز تر من
 در لوز سبي دوت در اول دم فاسه در ايني صفر
 كاندوز اوجي سوداي غلظه در دوزخي بلمه

ملا در

مالح در سغفك انواع بش در بريسته فرج
 شهدي در لوز ريزا باشك در بي دلك دلك اولوز
 شول كوخ بال دلكي كي هر بركه ايج طوازيك
 اولوز انك ما دني بغم مالحه و بريسته نيتيه در
 اول قح اولوز و مدوز اولوز هر بركه ايشك ايني
 قول اولوز و ايجنه ايج بركه كوز سبه دانك
 اولوز انك ما دني سودا در بريسته جرح در لوز
 اول باشك اوستيه دوز با بوز اولوز در كوكي
 شهدي قدرا اولوز اما اوت صوبي كي رطوبت

٥٨

اخذ له بوبالز بردخي ارف اولش مازو فبروف
 بسمه طلا ادر بردخي عرف صفر و حنا و مزاج
 و زير لوند و فستق و زعفران سركه و كل بعيله فوجد
 رب طلا ادر الزا اما شول سغفه كه او زعفران
 بگش اوله و فو بولوكش لزه اوله اوله لاديين
 الخراج ادر الزا كز فمده حاجت الوزسه يقالا
 والذيق و قولن اذ منن فمده ادر يا خود حجامه
 ادر و اكثر مسهل حاجت الوزسه ماء
 الجبن و صبر و فستق و هلبج اصفر و شاه ترح

اصفر

اقرانك مادخي صفره زرد و برخي اشق سوي و زرد
 سوي اوله شول مده اجسه بوز اوله انك اجده
 رطوبت اوله ات يممش صوبه بوز انك مادخي فاند
 فاند و برنوي يابسه لوف اقدر وقت الزا انك
 اكي سئل دخي و بوز اكا سغفه يابسه در لزانف
 مادخي كينش بلغم با سودا در علاج الدر كيه
 الكسغه او عطفه لزه و رطوبت غالب كس لزه
 الوزسه من دايخ و عرف صفر و حنا و كل بعيله
 طلا ادر بردخي اول قريال طور و سركه و لشتان

٥٩

ضيف مشقال اذ و بركي سحا اوله تا ادم بكي كرم
 بين درهم و خردل بكي بكم بين درهم سركه الكي
 درهم جمع ادر وب طلا ادر الزا كز سغفه يابسه اوله
 واق الوزسه بكي بكي و سغفه بكي و سول و بكي
 طنلو ادم بكي بولوك هر فقسيله سغوظ الوزسه
 ناهندين و دخي سغفه دمرله فربلر حني فمده
 ادر بيزد و اوله ناله بيه اذ فمده مرم اتمل
 علاج ايه كز له زفت و عرف صفر و مزاج و سركه
 اولش اوله اما شول سغفه كه بوزده الوزه يقالا

ن

درست امكن و محوره بولوكه اشغال ادر دخي
 طوزلو و بيز و ابي طنلو و عدالون اجناب ادر
 مرطوب عدالون بيز و مرطوب يا غر در زعفران و طنلو
 صول و حمامه جوف كز لوز بر طلا دخي فليج و ارج مخرج
 الكز و كبريت و تراب الريني و عرف الصباغين
 و عصف و زير لوند كل بعيله و سركه طلا ادر
 شول دوا كه كز ابدن ز سغفه رطوبه و يابسه
 ناهندين ساق ماميشا و عصف هر بيزد ارج مشقال
 فليج بزينقال عرف صفر و بوز هر بيزد

عصف
 مازو

نصف

علاج ادلر بزدي بلادر باب بزجرز و رفت رطب
 بزجرز و حکم قرينه و لالز طلا برون بریم کون طوره
 انصافه قرخته علاج ادلر بزدي بزدي کون غلک
 بطن بعیلدن آدن جور کور لوله اولرینه غلک
 بطن بقایک لرا اما سول کولک که دوکلر صکن
 حادث اوله سفن ذکر اولیان اذویه ناهند
 نسیخ انزه نسیخ اصفر هر بزدي بزجرز
 قلندر کند هر بزدي نسیخ بزدي نسیخ صوله جمع
 ادوب طلا ادلر ناه اوله جن اعز نسیخ کله نسیخ

اصفرتها یا خود اشقیه ناه در بزدي کرح و لنده
 ونظرون بال وميله ادلر کوز بود و بکری جمع ادوب
 تکرار طلا ادلر بواد و بکری اولکی سفنه دخی ناهند
الفصل فی حجت و فریق و فرح صکنک
 انز قلسه ان کله مسین بیان ادلر وقت اولر
 دن صکن قلن انز قوع الوز و درک اولر بزدي بزجرز
 اولر علاج برن منن علاج بکدن وقت اولر که درک
 اولر علاج حکامه ملا دمک امله ناه دخی بزدي سمن
 امله ناه دخی بخود اونی بزجرز اونی و منی حجتش

صافه قرخته
 صافه قرخته
 صافه قرخته

کون بزجرز دک و حبت البان و قسط و مرز انج مرکا
 و قش نسیخ که قوی اوله و جرمش کون برانو مشتق
 دو کلر حله لعابيله و کتان لعابيله طلا ادلر کز
 بزجرز حبر یا خود بزجرز قنار دخی کز اولر کز
 کز حن صکن قلن انز علاج انک ایچ حبه بيله
 یا انج بيله و بزجرز کتان لعابيله بزجرز ادوب بزجرز
 طلا ادلر یا خود بزجرز یا مرز انج که کلر بيله
 قش اوله طلا ادلر و قنار بيله جوق بعیلدن
 دخی بخود اونی و باقلی اونی و بزجرز بيله بیلر

دخی قلندر و برف صوله حل ادلر طلا ادلر ناه
الفصل فی بزجرز کون و در کون
 کبک کج صلیسینک علیجن بیان ادلر بو عایک
 سعفه یا سیه منسایه در کاد در که اولر سعفه
 دزانتا سونک مادخی ظاهر حن در انک مادخی
 در کون در بو علتک سببی سودای صرندن
 اکز یا بس اولر سه و یا خود قانیه قوشق سودا
 اگر طپ اولر سه قزلا اولر سه اما در صلیسینک
 سببی نهم مالخند علاج اکز اولر و اولر ناه اولر
 بصر

صافه قرخته
 صافه قرخته
 صافه قرخته
 صافه قرخته
 صافه قرخته
 صافه قرخته
 صافه قرخته
 صافه قرخته
 صافه قرخته
 صافه قرخته
 صافه قرخته

علاج اولو بزدي بوق وراج محرق و سگسوي و سب
 و کبريت و حب البان و احي آدم صغري بز کلاخ
 ارون طلا اولو بزدي صبر و کندن و مر و افانبا
 و کندن و بز المرحم و بز الفل و حب البان و احي
 و احي آدم و ميعه و درون المن و قاله کر و رفت
 و قطر له جمع ابر و طلا اولو بزدي شافيا
 و زب نبي و موه و صم بطن و کبريت و کندن و اثن
 بز کلاه طلا اولو اتماد ربي صونق علاج ارساي
 بالله طلا اولو بزدي کي بوق و خود و کبريت

ايج قرن انسي يا خود نهادي بيله طلا املت
 کفایت اولو بزدي ميعه سايله و سکر کفایت اولو
 بزدي سگسوي و سبستان ايج در ز و سکر افانبا
 بزدي اثن و سکر بزدي معات و سکر و اگر خوف
 اولسه سودا ايج و در سنن له اسهال املت کندن
 و مرطب بيلق و تخامن ملامت املت کندن
 بزدي سغفک در اوليان اذ و يکر له علاج اولو بز
 بزدي موله و بيلق حتى في جنجه اذن اولو بز
 اولو بز و يکر له بزکن بيه صافي قله املت مر هله

علاج
 ۷۶
 ۶۴

بلهون اولو بزدي مادي از و ريق در اتما بزده
 اولو خلط ربي بايش و بغم مالم خوف اولو غدن
 در علاج اولو بايش الورسه و اذ الورسه و خفف
 الورسه مرطب بيلق بفتنه و ادم و بيق نبي
 کفایت اولو و تازه بيق و طنا و صول و حمار و خود
 اولسه و کبابه و بورخه اومق کفایت ابر و مر
 طب غلا کفایت اولو بزدي جواب بادم بيله و دن
 سادي و ماء الجبن هر بري باغدن اتما اولو فرو
 اولسه اسي صول غسل اتمکدن صکر بزدي اولو

بز کلاه طلا اولو بزدي مزدا ايج کل بيله طلا اولو
 مرطب بيلق و تخامه ملامت اولو **الشمس الحبي**
فصل اولو و کيوک سبکرن و علاج ابن بيان اولو
 بعضي اولو بايش الورسه سوي سودا اولو يا خود
 کونمين صغرا در طر ل و بز و طتا و غلا در دست
 حاصل اولو و تخامه اذ کندن حاصل اولو وقت
 اولو زياده بيوستن اولو کفایت کي شت اولو بزدي
 دو روز و بعضي اولو مرطب در سبي بغم مالم در
 يا خود قائله بغم مالم در بيلق دخی سودا و صغرا

۷۵
 ۶۵

كل غيبه بزجه كون يغليل الز زياده فوري اولسه
 بود و الك فايك ايد زسه صفرا دخی غالب اولسه
 تصد اولزه و مطبوخ هليلجه اسهال اولزه و ناز فمقله
 كمامك يغليل و كخود او بنله و اخی صوبله بولارد
 خج عروق صفرو بورق و عسل و فسطحلو و كندس
 هر نین بزدهم بمعه سائله الی درهم بزجه
 و كان غيبه جمع ارب سب كمامه طلا اولزه و اوج كون
 صبر اولزه انك بولكر انك كل یوزك بزدهم اخی
 بزدهم و كخا هر نین سنن درهم كبريت اصفر و زرد

طول

طول هر نین الی درهم كل غيبه و سركيله كسفن الحوذ
 كمامك طلا اولزه بزدهم نازخ و مزاج و سب كمامك بزدهم
 الی درهم عروق صفرو نین درهم نسیم و اخی دره
 هر نین اوج درهم كل غیب و سركيله طلا اولزه و اما
 اوز سرب الی درهم مطبوخ انیمون بزمنغال اخی
 یقوله جب اضطیقونه اسهال اولزه و طلا لوز
 استعمال اولزه مرد اسنج و اقبلیا القشه و بقی مقول
 و اخی اخی بزدهم كل غیبه و سركيله طلا اولزه و بز
 كجه به و اولزه انك انسان اخضر و اخی صوبله بولارد

٧٦

و نوم و یمنه اخی فوری انك ناهنر بزدهم هیدیا
 صوبی و كا و ز و بقی ناهنر بزدهم اخی ناز صوبی كل
 یغیله و بورق بزدهم مر جت اوب و سرك اكر
 بود كز اولنان دو الزله فايك اولزسه صبا خنك
 و اخنك بولارد فوری و سرك صوبله جمع ارب
 یكلا و بومجون ناهنر اسهال اولزه هليلجه اصفر
 اوز درهم و شاه سج كرم درهم و سب كمامه
 سنن درهم بزدهم با اون درهم محموده اخی درهم
 بومسقی دو كز فتمسق صوبله بومجون اوب اولزه

٧٧

انك اوزره صوف صوبله انك كل غيبه يغليل الز
 بزدهم مزاج و كراج اصفر بولارد بزدهم سركيله
 كسفه و ز و سنج اولزه طلا اولزه بزدهم اقا قبا
 سركيله بزدهم اخی اوب كل غیبه اوج كون استعمال
 اولزه بزدهم تخم حنظل و علك بطن نغم سوبله بزدهم
 خج اوزم اخی فقی یقوله كل غیبه اوزده اكر هه قله
 یقوله صرك بز عروق صفرو فقیل و خنق القشه
 و مزاج بزدهم الكا اوز حرارت الی درهم دهن بقت
 و نوم و كا و فوله فوری انك ناهنر بزدهم اخی

وموع

اذ الرذخ حوز لو و بن و طت او عد الرذن اخترا ليل
 و حامه ملذنت اولو و بن كل نعي و بفسنه نعي
 دورنكز و رختكز و جمان اجنر ان اولو رذخ اي
 دكر صوبيله اغسسال اولو رذخ كز دن حام صوبيله
 جوق يكالر انما جوق بن بر لوده الورسه دوايله
 قابله ان اولورسه حامه جوق كز لولا اولو و نكز
 جملكه و شبيله طلا ايله بن و بنق دز نكز ان اي
 صوبيله بويلر انك باقلى و مر جك و نحوذ اوسيله
 اولو انما شول جوق كه يكشك عارض اولور انك

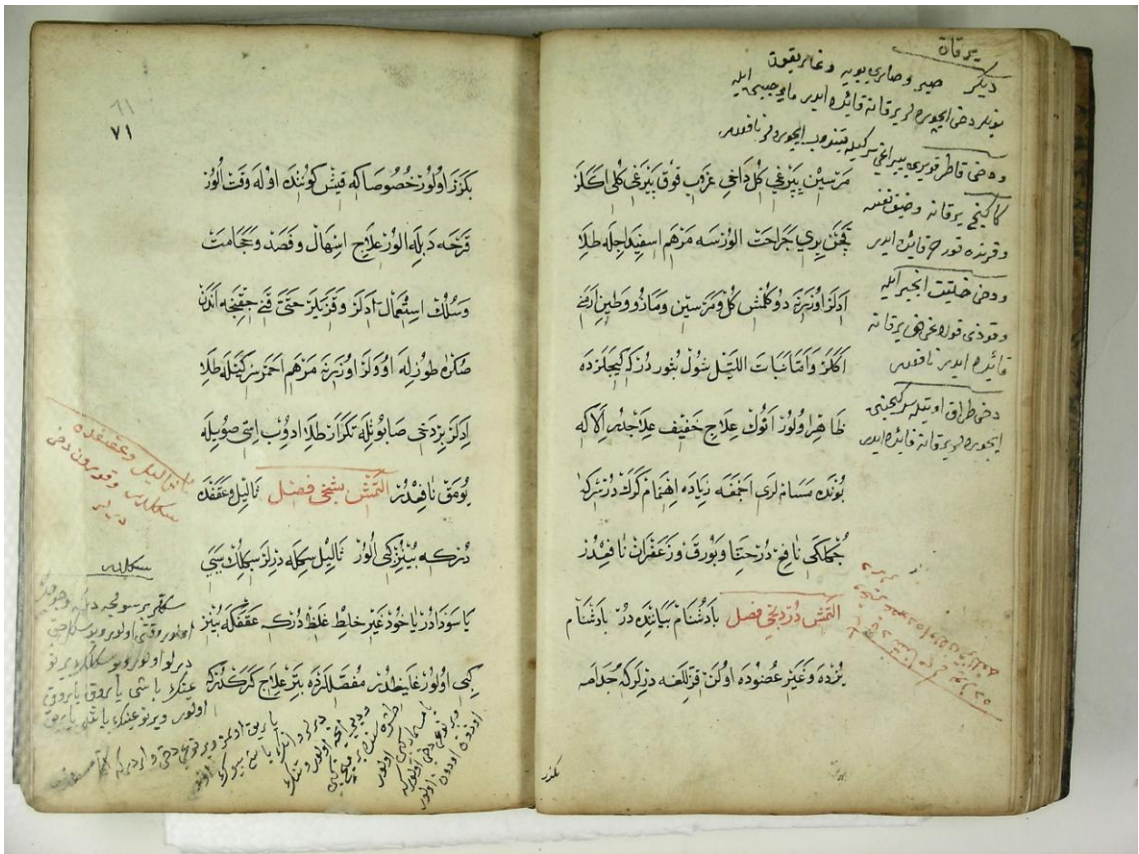
از

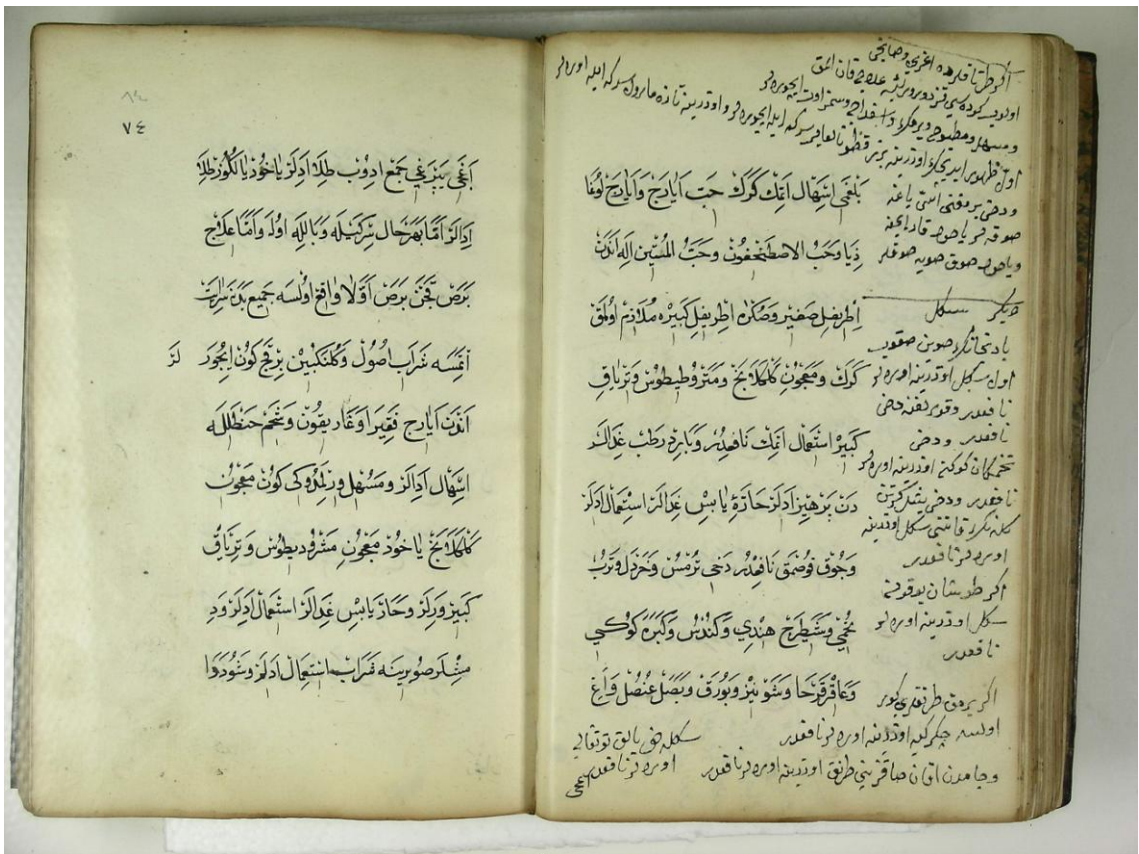
٧٨
٦٨

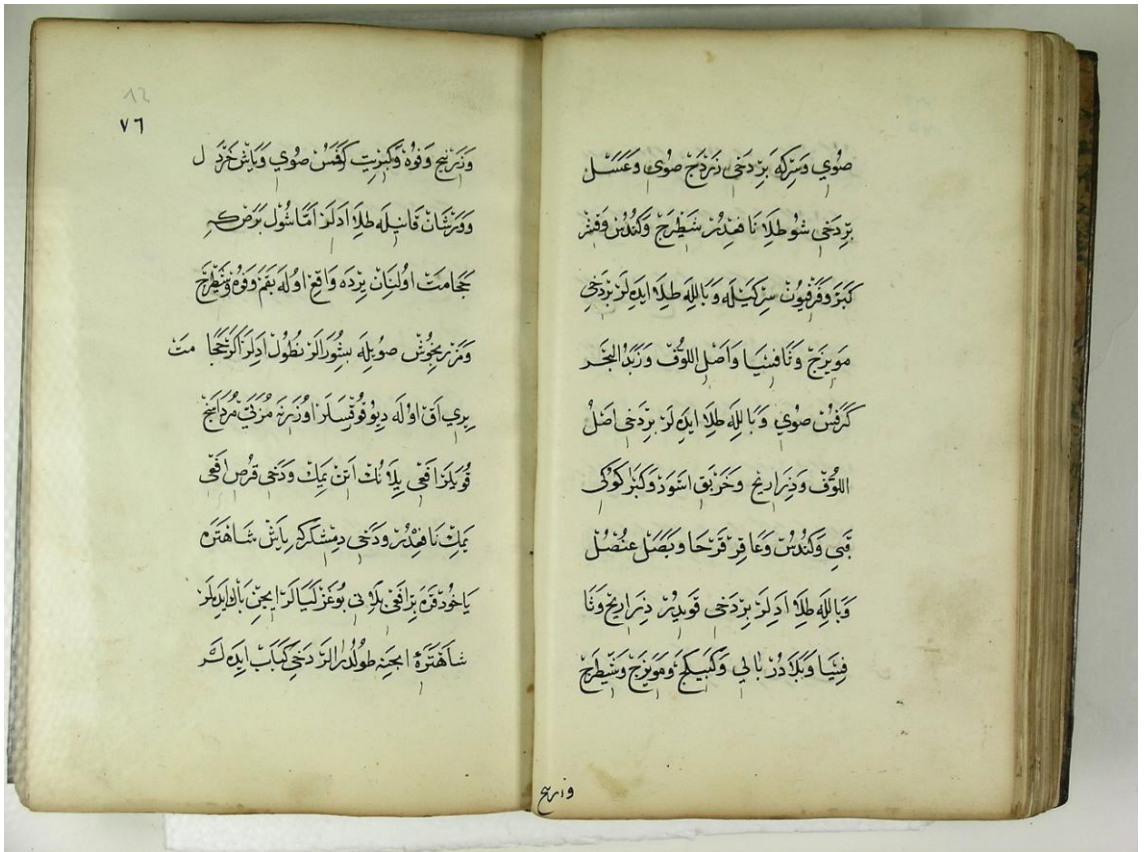
ان اولورسه فصدا دكر دخي حاجت الورسه انبال
 اولو رذخ مطب نعليله نعليلر و مطب علاليه بالز
 خصوصه صاله بون سدي سكره فري انك و مر جك
 و نيوونك و اسك بزدن و طوز لودن و بزدن خراز
 اولو و الكنى انك كه صغير نيوونك اوله اچالسر
 ناهنر كل نعي و كل صوي و كز ش صوي و نكز ليله
 طلا اولو رذخ دو كوش خفناش سركيله طلا اولو
 و هر سنه كه فو اولو قابله ايله بنكز و دخي ناهنر
 كل نعي و بفسنه نعي و كا فو و فون بونلوك به

٧٦
 ٦٩
 فصدا اولو و الكنى و طت او انار ايله صفين
 اوله سكر نيوونك اچالر علاليه فو و نكز و انما جوق
 سركيله مر جك بيلر اولو اوسله فو الورسه
 فو و نكز اي ادام سركيله بيلر و فو الورسه
 الورسه علامت زياده رختكز بود و دل مسكو
 اولقندر و عطش دز علاج فصدا اولو و مطبوخ
 هلسك الكنى انار و طت او انار كه ايله صفين اولو
 بيله اچالر علاليه بن فو سكر و الكنى انار اچالر
 ان رختكز زياده فو الورسه فو طباشير كوزي القهوه
 و نيوونك و اسك بزدن و طوز لودن و بزدن خراز
 اولو و الكنى انك كه صغير نيوونك اوله اچالسر
 ناهنر كل نعي و كل صوي و كز ش صوي و نكز ليله
 طلا اولو رذخ دو كوش خفناش سركيله طلا اولو
 و هر سنه كه فو اولو قابله ايله بنكز و دخي ناهنر
 كل نعي و بفسنه نعي و كا فو و فون بونلوك به

فو و نكز اي ادام سركيله بيلر و فو الورسه
 الورسه علامت زياده رختكز بود و دل مسكو
 اولقندر و عطش دز علاج فصدا اولو و مطبوخ
 هلسك الكنى انار و طت او انار كه ايله صفين اولو
 بيله اچالر علاليه بن فو سكر و الكنى انار اچالر
 ان رختكز زياده فو الورسه فو طباشير كوزي القهوه
 و نيوونك و اسك بزدن و طوز لودن و بزدن خراز
 اولو و الكنى انك كه صغير نيوونك اوله اچالسر
 ناهنر كل نعي و كل صوي و كز ش صوي و نكز ليله
 طلا اولو رذخ دو كوش خفناش سركيله طلا اولو
 و هر سنه كه فو اولو قابله ايله بنكز و دخي ناهنر
 كل نعي و بفسنه نعي و كا فو و فون بونلوك به

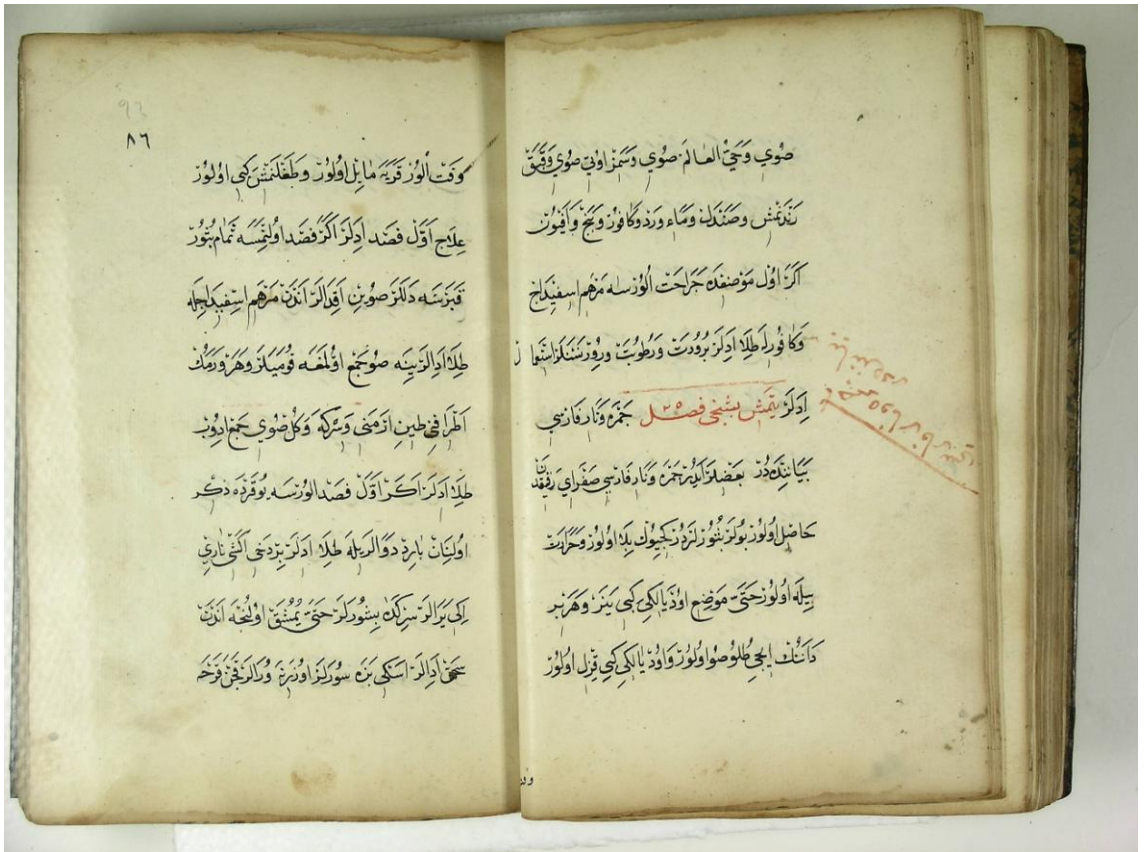

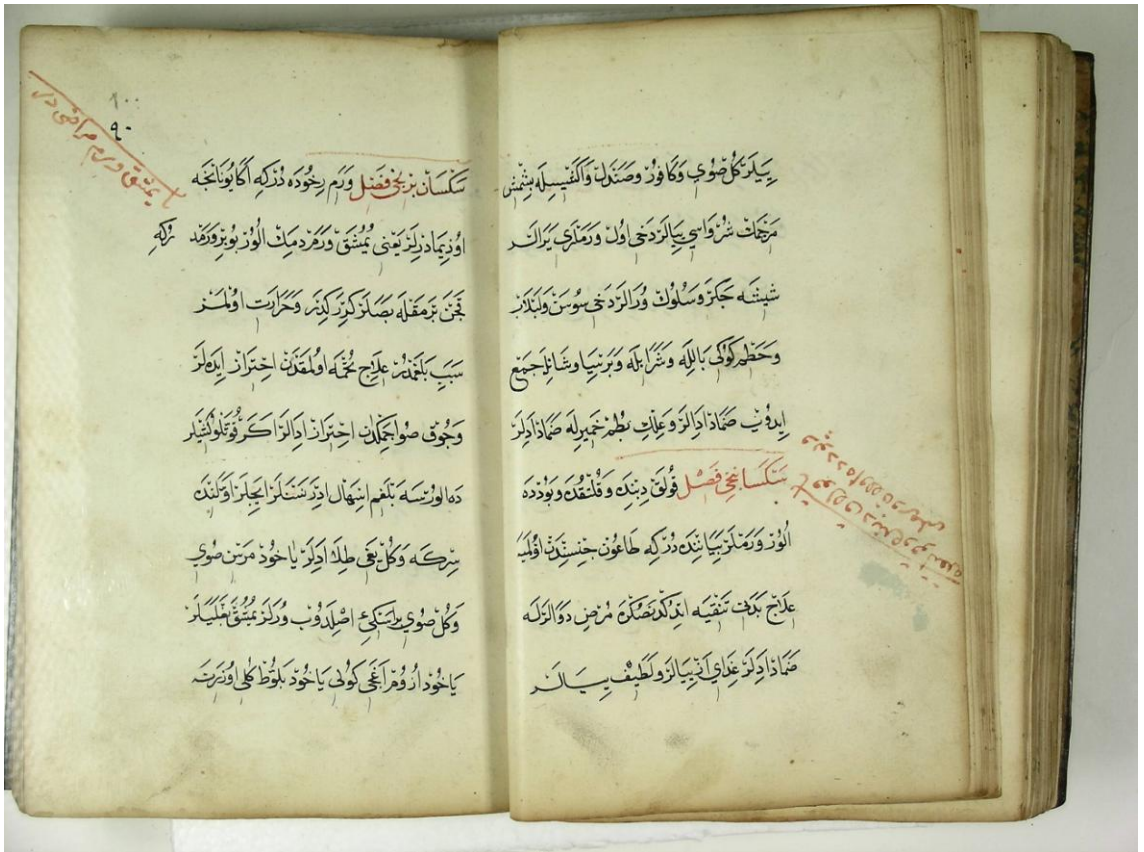

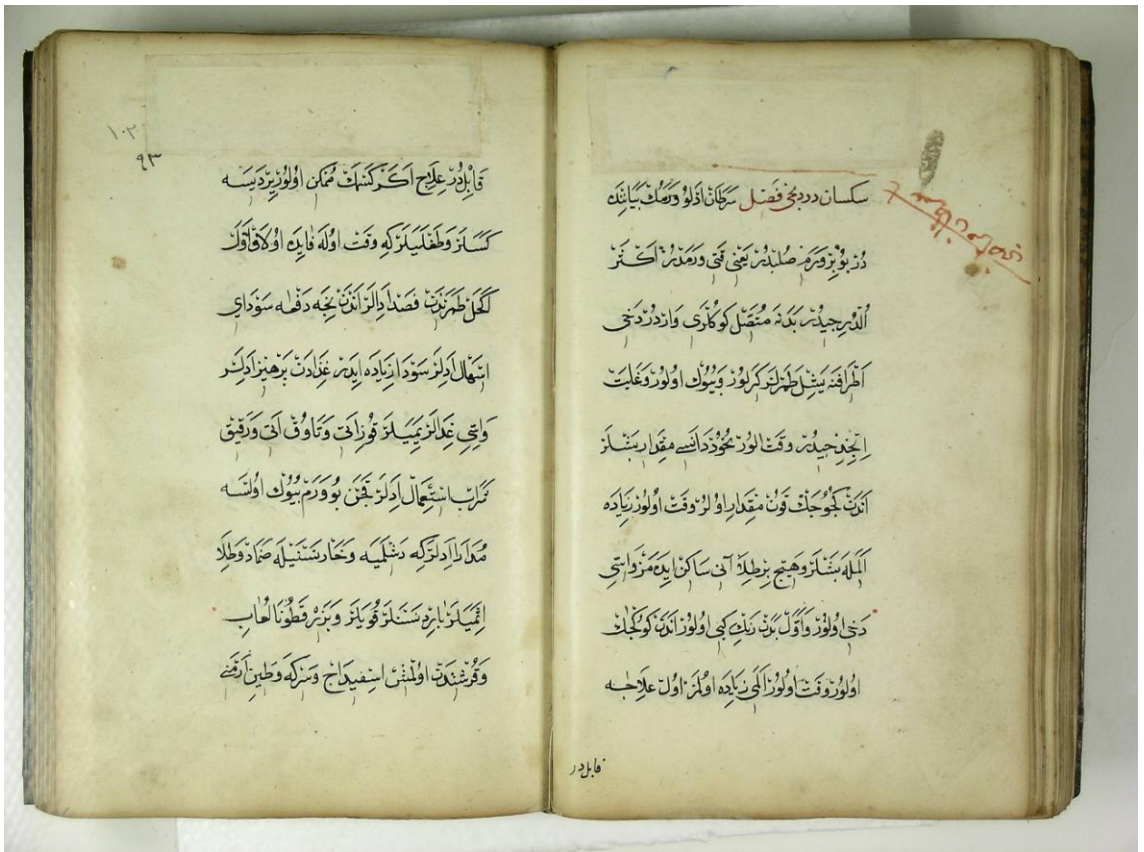
سکسان برنج فصل ورم رخوده دزکه اکا بونانجه
 اودما دزلی زیمعی میشق ورم دیمک اوز بوز ورم
 جن برنجه بصل کز کز کز و حرابت اولنر
 سبب بکننر علاج نخه اولمکن اخترازا اولنر
 وحق صوابکن اخترازا اولنر کز قوت اولنر
 دما اولنر بلغم اسهال اولنر کز اجاز اولنر
 سبب وکل بقی طلاء اولنر یا خود مریض
 وکل صوی برنجی اصلدوب و دزلی میشق بلبلنر
 یا خود از ورم اخی کوف یا خود بلوط کلی اولنر

سکده کل صوب وکافوز وصدک وکفیبسه بشین
 مریجات شر واکسی کز دخی اولن ورمک برالک
 شیشه کز و سلوک و دزلی دخی سوسن وبلایر
 وحقه کوف بالله وشرابله و برنیا و شانه جمع
 ایدنی صفاد اولنر و عیالت نظیر خجریله صفاد اولنر
 اوز ورمک برنجی فصل اولن دینک وقلنق و بودده
 اوز ورمک برنجی دزکه طاعون جنسین اولن
 علاج بخت تنقیه اولن کز صکن مریض دوا اولن
 صفاد اولنر علاج اولنر و طریف سبب

الوزسه ریاده باس اذ وکیز قوی یاز یا خود مادی
 آفته لزه فایله اید سکسان برنجی فصل ورم صلب
 بیانته دزکه اکا بونان دینجه سقر ورم دزلی
 بونک سبب سودای غلیظ ورم وقت اولن کز
 اولوز سوددن اولنک علامتی اولن قلاتی اولن
 کبی اولوز بونان اولنک علامتی اولن دزلی کز
 اولوز بوز ورمک برنجی اولن کز اولن کز اولن
 اذنی ریاده اولوز بخلیل اولنر علاج اولنر
 سودای اسهال اولنر اذنی فصد اولنر و غلیظ

صویوب برنجیه قوی اولن صفاد اولنر برنجی اولن
 طوزله ورمی بقیله اوز قز صکن و دزلی کز ورم
 ریاده میشق اولوزسه مریض برنجی و بلین برنجی
 و دلب برنجی و طین ارضه برنجیه صفاد اولنر
 برنجی ریاده نافعین سوسن برنجی صومله
 برنجی اولوز ورم و دزلی برنجی نافعین برنجی
 و ارضه و مریض و طوزق اولن و سبب و مریضه
 اولوز کز کل صوبه جمع اولنر طلاء اولنر
 و کز بود و صکن اولنر کز صواب اولنر یا خود سبب

اوله زكه بجن الله طوسه زحركت ابره سكر ظن
 فياله بيه حركت ادر اكا علاج يروب جعفر فاكرت
 اما حد زك زكه ظن في بيه يروب زرخ رستند
 يرالز ودرين صيا الزطن وسكر كسان حد
 ادرالز اندك ظن فياله بيه جعفر زجن ظن في سله
 جعسه البت جعفر ز نير باقي قلله سلع
 كرو عودت ابره اما بجن ظن فياله جعفر سكر ودر
 سين زك سكر ودرجه علاج ابره انزل
شفای کلی حاصل اولو سگان بخی فصل
 وایا قده و بیکر و بر مکر
 اولو

*عقد عبد الله
 وایا قده و بیکر و بر مکر
 اولو*

باشه اسکی مرالز بان اولو ودر بيه بجن نوك السه
 مریض صنیف اولسه ساذره برد فله اقمیل ز
 بلكه بجه دفعه ادرالز ودر بيه فوت ودر بيه ز
 ودر لاصك برالز بجن بوي فرجه اولسه فرجه
 علاج ادرالز **سگان البخی فصل** سلع کسان
 سلع وصلو زله اكا زك ودر بيه او زدر لزمادی
 ظن ابره بجمع اولو زك زك بلغم علی ظن حاصل
 اولو وقت اولو بلغم رقیق حاصل اولو وقت اولو
 اندك اولو غایت برله زك کمال فایه کمال اولو علاقه

سگان البخی فصل

اوله

النه محضو صدره علاج اولی قسیمی اولو انسا
 شول علاج که بو کا محضو صدره صدق کلی طونش
 ابره یا بې برده کجک کلی بوسن بیهله اولش
 تیر و طیهله وقت اولو او بجن عنک کجی شور اولو
 علاج برقی ابره کلی ضعیف او در بجه فرغون بلفند
سگان البخی فصل حکمان بری کسان ز درختان ز
 سلع منسا بخر اما سلع کجی ودر وقت اولو
 بیوک زکی اولو سلع کجی بودنی نفس اجتنه او عسل
 لوز الکتر بزلی بزله او لوز و سونک جو اولو بجه
 ودر بیه او در بجه او در بجه او در بجه او در بجه
 ودر بیه او در بجه او در بجه او در بجه او در بجه
 ودر بیه او در بجه او در بجه او در بجه او در بجه

*سگان البخی فصل
 حکمان بری کسان ز درختان ز
 سلع منسا بخر اما سلع کجی ودر وقت اولو
 بیوک زکی اولو سلع کجی بودنی نفس اجتنه او عسل
 لوز الکتر بزلی بزله او لوز و سونک جو اولو بجه
 ودر بیه او در بجه او در بجه او در بجه او در بجه
 ودر بیه او در بجه او در بجه او در بجه او در بجه
 ودر بیه او در بجه او در بجه او در بجه او در بجه*

عقد عدیه بیکان در ان اذ قیند وباشد اولو
 وایده بجو حکت ودر لوز وقت اولو بزکی اولو
 اما البخی سبی جو قح ه اولقندر یا خود
 بکف او در بجه حرکت اتمک در علاج الیه بجه
 ودر لوز حقی طلیفه یا خود بزکی سنبله دکار
 حقی طایله اندک بزباره فرشته صناد ادر لوز
 وقتی بلیلا وقت اولو در بجه بر زک سلع
 جعفر زک بجه جعفر فایه بولوز
سگان البخی فصل عدد دل بزوع فایه ادر بجه
 ودر بیه او در بجه او در بجه او در بجه او در بجه
 ودر بیه او در بجه او در بجه او در بجه او در بجه
 ودر بیه او در بجه او در بجه او در بجه او در بجه

*سگان البخی فصل
 عدد دل بزوع فایه ادر بجه
 ودر بیه او در بجه او در بجه او در بجه او در بجه
 ودر بیه او در بجه او در بجه او در بجه او در بجه
 ودر بیه او در بجه او در بجه او در بجه او در بجه*

وَجَمِ اَوْلَمَزْ وَفَتِ اِسْتِ خَلَطُ دُكُلْ وَكِي وَفَتِ وَفَجِ
 دَاخِي اَوْرُو كَا خَا زِي زِدِ بَدِكَلَرِ نَسَبِ بُو زَرِكِه
 بُو مَرَحْنِ خِي زِي زِي جُوْفِ عَارِضِ اَلْوَرْمِيْشِ وَبَعْضَا
 اِي دَشَلَرِ بَرِي جِي فَسَهْ بَرِي جِي دَاخِي جِي فَتِي شَه
 كِي مِ خِي زِي زِي دَاخِي سُرِي جُوْفِ اَلْوَرْمُوْمَرُوْكَ
 سِي كِي عَلِيْظِ بَلْعَمَدِيْشِ وَفَتِ اَلْوَرْمِ بَلْعَمِ سُوْدَا دَاخِي
 قِي نُوْرَا كَتَرِ نَحْمَهْ اَوْلَمَدَنِ حَا صِلِ اَوْلُوْرُوْدِ
 مَاعَا كِ بَلْعَمِ جُوْفِ اَوْلَمَدَنِ حَا صِلِ اَوْلَا اَعْلَمَدَنِ
 اَوْلَانِ اَسِيْدِيْشِ وَبِكَلَرِ لَهْ اَوْلَانِ بَرِي لِي زِي زِي

علاج بلغمي اشغال انگلش و غدي از بلكه و لطيف
 بلكه و جوف و صفتن و مرهم الداخلون سون
 كوك و نزلن حل اولش مر بوجله ميجون
 دوت صماد اولن بزدي احي بادم باقاه اوتيله
 صاذا اين لذ بزدي بجن ايك جمع اولسه مقلش صا ايوه اوتيله
 كيله يا خوند خليه لعابيله طلا اولن بزدي كجي
 بوق و احي بادم و سوسن كوك و وياش نشت و
 باقاه اوني و فنه بر بزدي و فنه زيت نيسيله
 اردالز باقي اذ ويه اوكله ميجون ايوه طلا
 و بونو تهلر و بونو باه ايله خا بوي
 سكي و حل ايوه بونو خا بونو
 و ايوه بونو بونو بونو بونو بونو
 ايوه بونو بونو بونو بونو بونو
 ايوه بونو بونو بونو بونو بونو

Handwritten notes and diagrams in the left margin of page 109a, including the number 98 and various medical instructions.

اَدَلَرِ بَعْضِهْ اِي لَهْ مَعَا دِي صَمَادِ اَتَمَكِ نَبَاتِ نَاهِدِي
 بَرِي دَاخِي قَوْلَانِ بِي نَبَاتِ اَدَلَرِ قَوْلَانِ نَوَكِ بَعْنِ اَلْمَلِي
 طَرِيْفِ بُو دَرِكِهْ بِلَانِ قَوْلَانِ قَوْلَانِ نَبَاتِ بَرِي عَرَفِ
 بَعِيْلَهْ يَا خُوْدِ زِيْتِ بَعِيْلَهْ بِي جِي قَوْلَانِ بَرِي كِي جِه
 بِي شَهْ نَامَمَرَا اَوْلَمَدَنِ اَدَلَرِ اَوْلِ اَوْلِ اَوْلِ اَوْلِ اَوْلِ
 بِنُوْقَهْ سُوْرَلَرِ نَا خَا زِي زِي فَا نِي اَوْلَمَدَنِ وَدَوَا
 جَا لِي نُوْنِشِ نَاهِدِي تَرِكِي بُو دَرِكِ اَوْلِ بَرِي اَوْلِ
 وَكَرْتَبِ وَرَبْدِ اَلْبَجَرِ وَرَبْدِ نَدِ مَعْلِ وَاشْتِ وَشَمِ
 وَاسْكِي زِيْتِ بِي جِي حَنَا زِي رُوْدِ اَعْرَا خَلِيْشَهْ

مرهم رسل نبات ناهدس اقلجن حنا زردن
 قان اقر اولسه اوتنه اسيه دكلار ووميالك بلكه
 فصدا ادا لوانك هليلج اصفله اشغال الكالز و اول جن
 تيزيدالز و جميع حنا زرين نيداي و دخي باينز
 كيشخلاه ميجون ايوه صماد ايتك ناهدس كيشخ
 بركيله صماد ايتك ناهدس بزدي بزدي بزدي بزدي
 حفض كيشخ صوله صماد ايوه كيشخ دمر كيك
 دلسك ساسك كجي جمر لاله تالكه لير عودت اقبسه
 وسكر و طهر لسلكل حنا ادا لرحقنه و درصان

Handwritten notes and diagrams in the left margin of page 110a, including the number 99 and various medical instructions.

او نبره مناسب دوا لکه قیالطفا فی فضل
 داخس بیانند دزد داخس است ورمند خرنفاه
 است آرا سنده اولوا کما نزل دینجه قولغان در لوز و جمع
 زیاده اولوز نسبی فاندیر یا فانه صفر اولوز علاج ابتدا
 ده بزرقهونا و سیر کتله صماد اولوز یا خود در مرقوف
 سیر کتله صماد اولوز وقت اولوز ایزک جمع ابتدا
 سیر عن عین فروروب برهنه من الحینه صوفق
 فایده ایزک بر دخی بیکده صوفق صوفق فایده
 اولوز کتر و جوی سمان اولسه او نبره منبج اولوز

لوز و غیر عضوده سورت
 سینه ان و موهو
 سرتور کا خور سینه

لوز و غیر عضوده سورت
 سینه ان و موهو
 سرتور کا خور سینه

لوز و غیر عضوده سورت
 سینه ان و موهو
 سرتور کا خور سینه

لوز و غیر عضوده سورت
 سینه ان و موهو
 سرتور کا خور سینه

بر دخی قلائی رنکلو اولوز بر دخی بنفشه رنکلو
 اولوز بر دخی صا ر اولوز اقلین غیر صفره ز حصبه
 روفنه در لوز مقدار طار رودانسه قلنه اولوز ایزک
 اولوز سبک سبکی حیض فاندین محبتس اولین
 باقی قلبش ماده در طبیعت طنتره دفع اولوز علاج
 بو بنزل اولوز دخی وقت حتمه و صلاخ و بانند نفاقت
 اولوز کیمک و فر دخی اولوز و برنک دغایه
 اولوز بیوت طمر لری کولوز و بوغز اولوز
 و ایقوا اولوز سینه جیمه ز و سیر اغر و برنک

سرتور کا خور سینه
 سینه ان و موهو
 سرتور کا خور سینه

سرتور کا خور سینه
 سینه ان و موهو
 سرتور کا خور سینه

سرتور کا خور سینه
 سینه ان و موهو
 سرتور کا خور سینه

سرتور کا خور سینه
 سینه ان و موهو
 سرتور کا خور سینه

الكلبى دُرْتَرِي عِلَاجُ زِيَادَةِ اَوْلَادِهِ فَمَنْ دَلَّكَ الْكَلْبِي
 نَارَ صُوبِي وَسَكَّرَ فَرْضَنَ كَا فُورِ اِبْجُورَلُو عَلَا جُورَلُو
 سَالُو زِيَادَةَ عَدَاةٍ مَحْتَاجِ اَوْلَسَه قَبِي جَمِيش
 مَن جَانَتِ سَبُورِ لَزِي سَرِكِي لِه سِيَالُو دَخِي فُورِ فَرَا
 اَكْتَفِي اَللَّه تَرَكِبِ اِحْبَادِ اَمَّا لَجْنِ اَوْلَانِ فَسَدِ
 اَلْسَه سَجِيكَ جَمِيْسَه صَانِ فَسَدِ اِدْرُو مَابُو
 تُو مَسَاوَرُ زِيَادَةَ اَوْ زِيَادَةَ نَا كِه تَامَ جَمِيْهَه اَلزَجْمِيْهِي
 كُوْجِ اَوْلَسَه وَكُوْ كُوْ كُوْ نَمَتِ وَطَارَ لَعْنَتُكُ وَبَعِيْهِي
 اَوْ قَاتَنِ خَفَقَانِ اَوْلَسَه اَلْجَمِيْرُ مَطِيْجِ اِبْجُورَلُو

۱۱۲
 ۱۰۶

صَفِيْهَه بُوْدُرْ كِه اَلْجَمِيْرُ فَرَلِ اَوْلَمِ دَقِيْقِي جَمِيْش مَرْتَبَتِ
 قَبِيْش مَرَا تَبَايُحْ هَزِيْدِيْش بَرَا وُجْ صُوْبِهَه فَيَنْدَ لَزِي
 كُوْنِ زِيَادَةَ كَنَ اِبْجُورَلُو جَمِيْش نَمَامَ ظَاهِرِ اَوْلَسَه
 نَارَ صُوبِيْش اِبْجُورَلُو كَلْ صُوبِيْهَه وَبَا كِه مَرْتَبَتِ
 اِيْدُوْش اِسْتِنْتَانِ اِدْرُو دَخِي غَرَمِ اِدْرُو دَخِي
 كُوْرُ كَلْ صُوبِيْهَه اِحْبَادِ سَمَانِ وَتَحْمِيْمِ رِيْشَانِ
 اَصْلَانِش اَوْلَه طَهْلَا لَزِي دَخِي اَسْفَرِيْشِيْش مَرْتَبَتِ كِه
 كِيْشِيْش صُوْبِهَه مَزِيْدَتِ اَوْلَشِيْش اَوْلَه كُوْرَه اَلْجَمَالِ
 اَوْلَا رِيْجِنِ كَلِيْشِيْش جَمِيْسَه وَا رَكَلَسَه سَكُوْتِ بِيْرَ ع

سبع

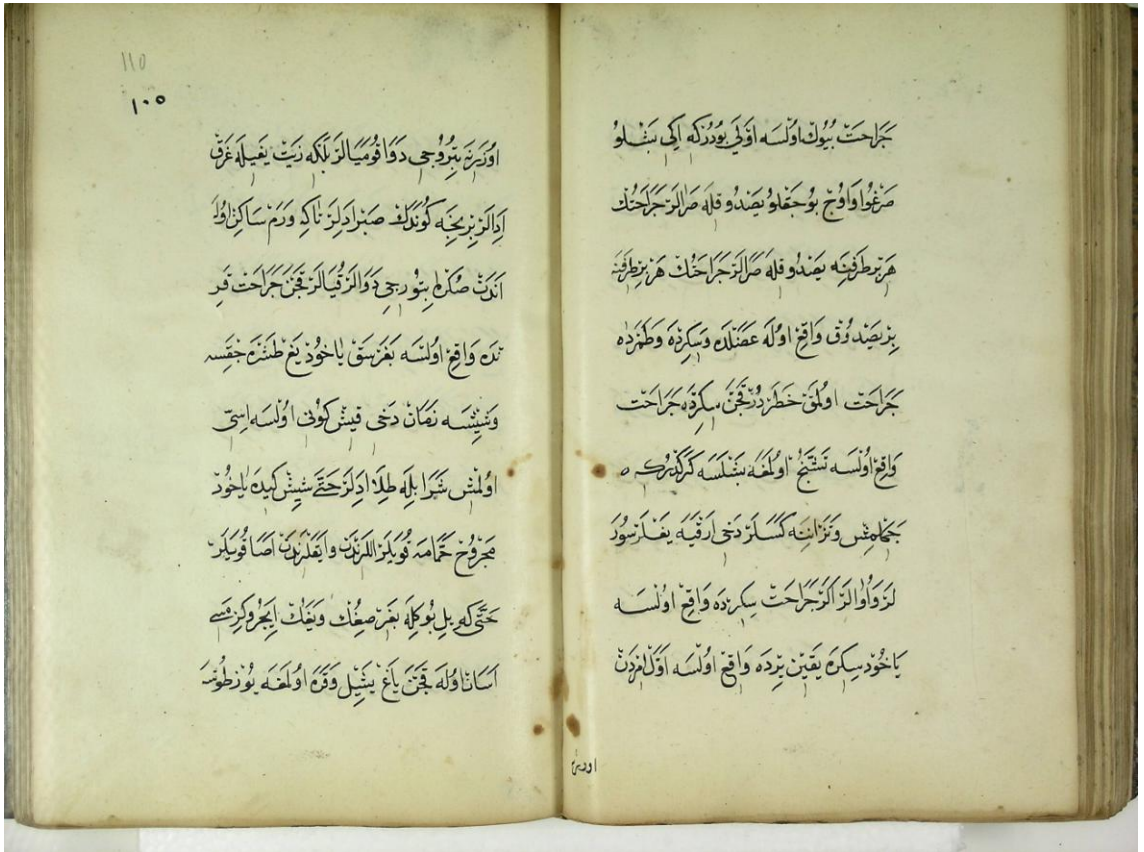
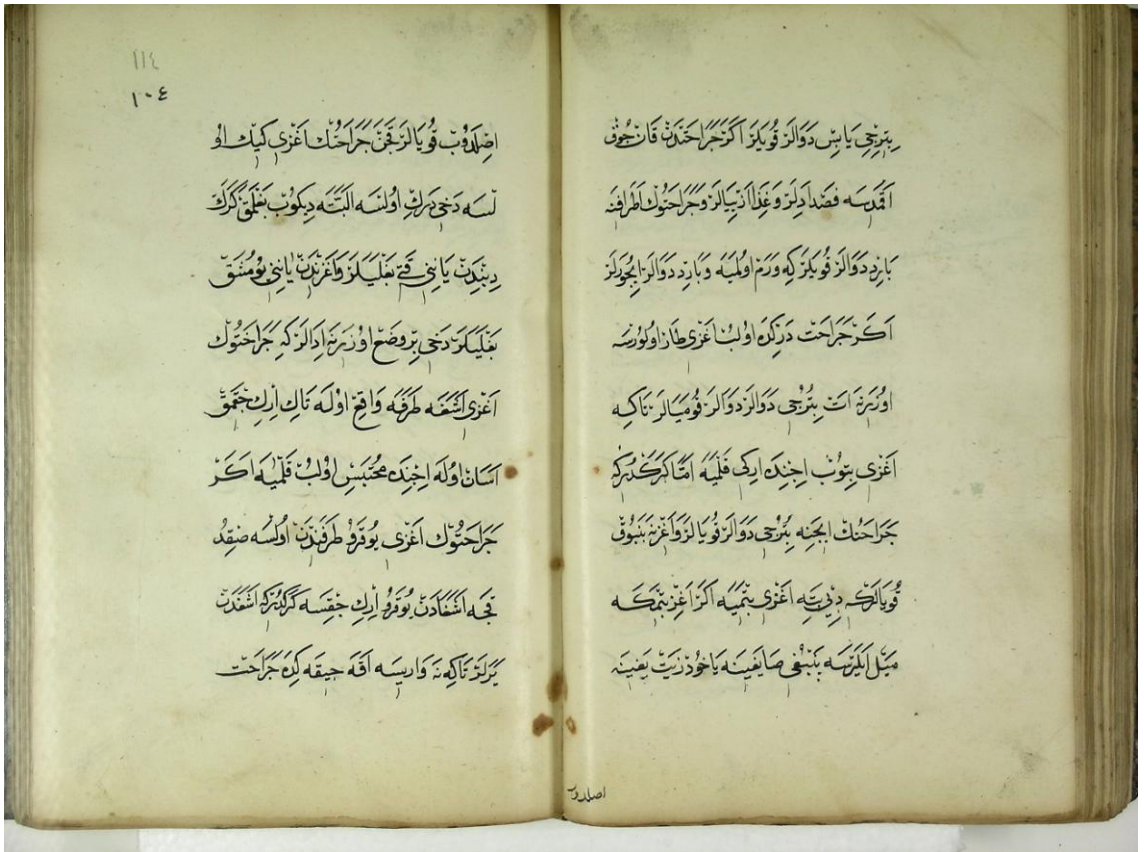
اَوْرُزْتِكِ اَوْ بِيَالُو بَا خُوْدُو دُوْ كَلِيْشِيْش دُوْ كَلِيْشِيْش قَرَلِ
 كَلِ اَلْكَازِ دَخِي صَدَلِ وَكَلِ دَمِنِ سَمِيْش جَمِ اِدْرُوْش اِبْجُورَلُو
 اِدْرُوْش اَكْرَفِيْشِيْش كُوْفِيْش اَوْلَسَه اَطْرَافِيْهَه لِيْشِيْش
 دُوْشِيْش اِبْجِيْشِيْش ظَاهِرِ اَوْلَدِ هَدِيْشِيْش طَبِيْعَتِ
 اِسْتِهَالِ اَوْلَقْدَتِ غَايَتِ حَذَرِ اَوْلَزِيْشِيْش اِسْتِهَالِ
 اَوْلَسَه اَرْبَ فُوْرِيْشِيْش اَلْشِيْش اِسْتِهَالِ بَرَسِيْشِيْش اِبْجُورَلُو
 وَدَخِي اَبُوْشِيْش دُرْتَرِيْشِيْش وَطَبَاكِيْشِيْش وَصَمِغِ عَرُوْشِيْش اَبُوْشِيْش
 جَمِ اِبْرُوْش اِسْتِهَالِ اِدْرُوْش اَوْلَه شَهَامِيْشِيْش دَخِي
 نَا فَيَنْدَ رِيْجِنِ جَمِيْشِيْش فُرْسَه مَهْرِيْشِيْش دُوْشِيْش

۱۱۳
 ۱۰۳

اَسْكِيْشِيْش بِنُوْغِيْشِيْش اَبُوْشِيْش اَبُوْشِيْش اَبُوْشِيْش اَبُوْشِيْش
 اَوْلَشِيْش مَهْرِيْشِيْش دُوْشِيْش نَا وُفِيْشِيْش بِيْمَا رَاطَسَانِ
 اَوْ جَمِيْشِيْش فَصَلِ جَرَا حَتِ وَتَفَرَّقِ اِنْفِصَالِ بِيَا
 بِيْنَهُ دُوْشِيْش اَوْلَشِيْش جَمِيْشِيْش اَوْلَشِيْش اَوْلَشِيْش
 فُوْشِدَرِشِيْش بَعْلَقِ كَمَا بَاتِ اِلْمَا حَا حَدِيْشِيْش اِدْرُوْش
 كِه اَلْحِيْمَنَه بِيَا وَفِيْشِيْش وَشَمِيْهَه وَغَدَا اَنْبِيَالُوْشِيْش اَوْجِ
 كُوْرَه وَرَقْمِشِيْش بِيْرَ مَعْضِيْش جَرَا حَتِ بِيُوْشِيْش اَوْلَشِيْش اَوْلَشِيْش
 بُوْشَلِشِيْش كَرَكِيْشِيْش اَلْمَلُوْشِيْش اَلْمَلُوْشِيْش اَلْمَلُوْشِيْش
 كِه جَرَا حَتِ اَسَه وَا قِيْشِيْش اَوْلَه اَنْزِيْشِيْش اَوْلَشِيْش جَرَا حَتِ

جَرَا حَتِ بِيَا نَدِيْشِيْش
 جَرَا حَتِ وَتَفَرَّقِ
 اِنْفِصَالِ بِيَا نَدِيْشِيْش

اَسْكِيْشِيْش

يشل وقع اوفى كسله وطهر لون تليال ان ان يجر
 ثوبان دكاز واورن برنجي دكاز اكلز دجاورن
 صرغوصر لوز مجر وحي مومشق دوشك اورنزه
 ارقى اورن نيور لوز ولطف عدالير لير ونيج
 ادر عداليرن برهين اولر سلالر واغسور صفد
 برهين اولر لوز بعضه لسا له حقه جابر لوز لير
 الكرحا حقه برهين ينشسه كرك ذر كه
 قن شرا له حقه اولر اسيله الكرحا حقه
 فان صر نسه اورن صبر وورن وكندر ودم

الاخون

يوشق دوكاز غبار كى اوله نيت قابض ياخود
 مرتب نجي فته مذكور نيلوك حاضر اولسا له حل
 اولر انك ناد و كلش كنان الحنه ثوب مهم اولر
 استعمال اولر كه فايده نيمه زياده در برد خستيداج
 و مر دايح هر نيت برنج فلابي و مر وعص هر
 نيتك يرم جزو برد خي استفيداج الرضا صر نيت
 و جلنار و برنر لوز سعوف ايدوب استعمال اولر
 و بعضيه مفر داندنر مفر الحنه النيس و بلوط
 بيرنج و لسان الحمل بيرنج و مقام اعايج بيرنج

دكرب

112
106

صراحت برنجي
جراحت برنجي
بيانند

الاخون جمع ادوب اكلز و دماغي فمور لوز
 كه صندك وكل صويكه نفوت اكلز وعصا لوز
 صماد اولر و صميرب فور لوز كالز اورن اكلز دجرا
 به اوفى و فود باقيليه صماد اولر و تاوق بنسبن
 يله لوز و الكي اناز صونين ايجور لوز و كركب صندك
 ايجور لوز طفا دره بختل جراحت برنجي
 لريماننه در بعضي مرك با ندر ابي بختل
 نير و نجي صبر و كندر و مر و دم الاخون دجاورن
 كنان كجركه صفت بود اسكي كنان نري

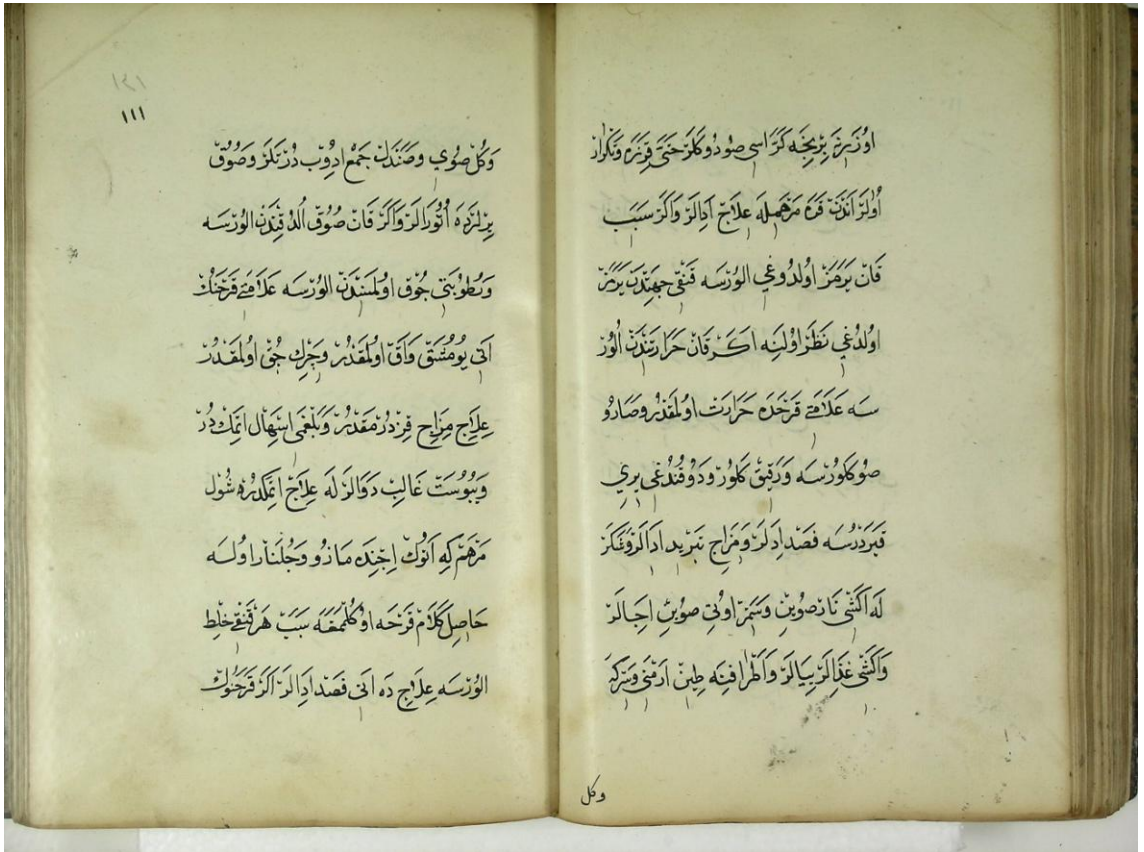
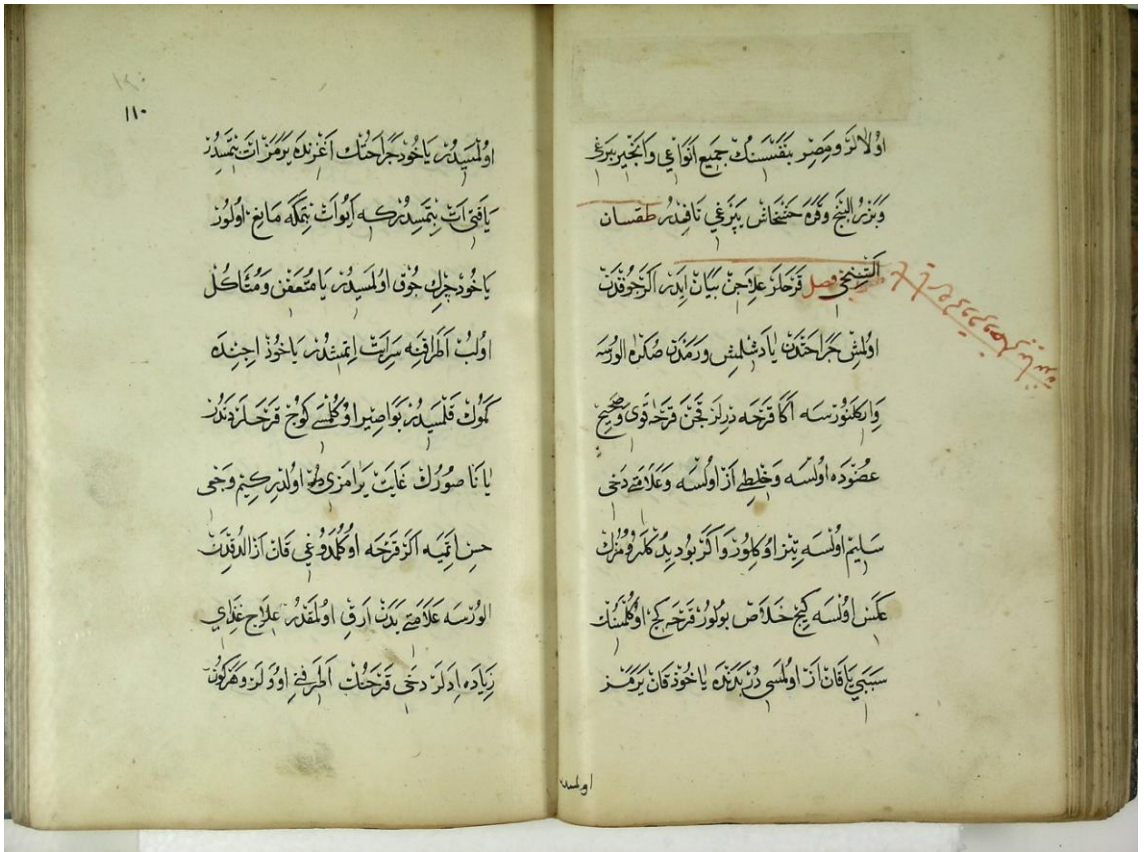
١١٨
 اوق لجنسه بظرف يقين اولسه يقين اولان
 طرفين جملو يا خود كجداكي طرفين جملو
 شش جقون السياه الكراؤفك اطرافينه تايدلري
 اولسه اكر ممكن الوزسه كلبتيله دريت يا
 ندين افي به طونلر كه اسانليله جيقه اكر ممكن
 اولرزه بون كراؤف و جككن حده ادره
 سكره و طهره ضر عليه اكر اوق اغولواورسه
 جك حده فاسد افي اركر تاكه اطرافينه سرت
 اقيه اكر اوق قش اولرزه يا خود قير

به دخی کشش مذ نازجر حاکم بود دخی
 جرات برتری مبراد وینه جودما ادویه مفره
 کتابیه مطا لعه انک ککره که معلوم اول
طفا بشی فصل بدنه اوق و کجوك
 بارسین جقون بیان ایند شول جرحول
 اینده اوق فلده حاصل اولسه علا جاق
 جقمقدن اکر اوق بزیشلو الوزسه اوق
 کلبتینه طوب جکک ککره اکر کلبتین
 بشمشه بر لوانن جکک لراؤف بظرفین

فصل اول در بیان اوق و کجوك
 کجوك اوق و کجوك

١١٩
 ١٠٩
 یا مکانیه یا معدیه یا امتایه اریسه علامت موی
 دخی اولسه جقمقسه متعارض اولدیر ازلوز
 که جقمقسندن خلاص بولور کلبتینه الوزدمشاکر
 امالجن دکن کبی بارسه قلسه دخی اگا بکرینه
 وارسه جذب ادجی دوکوز فوالرزه ادریه
 مفره کتابنه مذکوردر بعضی نزدخی ذکر
 ابرالوم اشق و قش کوکی خصوصاً که اتمکله
 وبالله مجون اولمش اوله و نرکس صوغا ف
 و نرکراوند طویل و صولیش فرغنه و سیک دو

اولسه یا خود بونوز اولسه یا خود دمر اولسه
 مناسیله و نیسه ممکن الوزسه اوق که جقمق لراؤف
 اکر اوق کوهه بشمشه اکر ممکن الوزسه کلبتینه
 اطرافینه حرکت اولر اکر ممکن فوله جکالر
 اکر جکلمرزه کوهف اطرافنی کدرزه
 اوق جقون اسان دز اکر اوق طهره اریسه
 اوق جکله فود قس لراؤفان طومیه دیوکه جا
 زینجی برک بکیر لراؤف اکر اکر جکالر اکر اوق
 قلبه یا خود دماغه یا ریه یا کبه یا رجه

العزيم في ات اولسه دمرله سرالرحي قينجه
 الرحي وغلظ اس اولسه كسلز وقت الوزقي
 ات دمركن واقع الوز ويايس اولر كلكلركه
 ميل موقيب سورالز وفضالوز جل حنون اعزيم
 زايد ات يتر وويوي غالب وجيلاسي قود والز
 له علاج اولر مريم اخضر نافع وكي وجوعان
 يوشق دكوب فرجه اكلر نافع اوله زهق
 الحار كندر نافع الر فرجه منقن ونا
 كل اولوزسه ابي دحي يوشق اولوزسه حاد

دوالز قوبالركه لحم فاسديب نوروده انن صابني
 قوبالركه كطنن سبه ياخود طاع اولر يحيي لحم
 قانيد ياغيه وداغ صاغ اتي شينجه انن صابني
 قبالرحي مهر سم دوشنجه انن سورج مرمهله
 علاج اولر اما شول فرجه له انون اخن كوك
 قلسه علامي اولدركه اولور كور بوزلور ونا
 روضو حقر علاج ميل ووالر كوك نه موضمن
 ذراقي بلالز انن انبي اجالرحي ظاهراوله
 انن صناع يادز بيلدز ياخود كسلز اراحي

دوالر

ايجق مكن دكسه اويزر حاد دوالز قبالرحي
 ابي سبه كوك اجله انن صان علاج نيسه
 اولر الر فرجه دمر كلكن واقع اولسه دواي
 ايجنه تمام بنفله الر دحي عموده اولر خبرك
 اسان طوع نيسه ابي اولر كركه ونا شينك
 مكن دكسه ديك برالز انن دواوسلر
 بفضله ديك منظور بون جق در صحن
 اولان فرحتك ايجنه طاهر نسلز بن خلاص
 بلور دبلر نيسه ايجلين سوسن كوكي وورجق

اوفن ددحي اذوسيله علاج امكن صان ايو
 ببالر فرجه دمر سبه ملاصق اوله اما شول
 فرجه له انن صارو صواقر اولال لالين بودز كه
 اكل جلاسي قوي دوالز قوبالرحي جلايه قولا ووق
 علامي بودز كه دوا زياده الم ويزن ايله اولسه
 يوست غالب دوالز قوبالرحي سول مرمهله
 كه انن شب وجلنار وماز وانا
 قيق اوله وقر اسخ وكندر اوله وبنو مرمهله
 مرمهله مرمهله الت درهم بزمان سركيله

اوفن

سخی ادلر دوزنمان نیتله سخی ادلر سخی اغر حجه
 ماز و وحلناز و دم الاخون و شب و اقلیسا
 الفصد و کل و دو ستمخ و عرف و صفر و قارز
 هرین بردهم جمع ایدوب استعمال ایدلر فخر
 کاه کاه دکز صوبله بوالر کاه شب صوبله بوالر
 کاه شول صوبله که اندک سعد یا خود از ادلر
 بیخی شمش اوله و الکر فخرک خریک ریاد اولسه
 جلابی قوی دوا لزه علاج ادلر مرهم نخباز
 دخی که بکزیسه و ارسه اکر دخی ریاد اولوز

سه ریراوند و غسل و بویجی اونی جمع ایدوب
 علاج ادلر دخی شول دوا که بخرک کیدر و بطوز
 لوریتوبله صادا اعمله نملله و ماء غسلله بو
 مقدمه و کل صوبله بومق خیل ناهلدر و اکتسا
 شول و خاکیه اولطسه کویج اوله اول شول قز
 حه دزکه غایت فایدا اوله اولک کینون علا
 جتک فاعله بودرکه مزاج دخی اصلاح اولدر
 وقان مزاجی تبدیل اعملر و اولوزر ختم فاسید
 کیدر دکالز قومقدمه شول مرهم ناهلدر نخباز

بیر توبالی و سیمش کرخ و مزاج هرین برین برابری
 شیمش بی و موم جمع ایدوب مرهم ادلر دخی
 مزاج اسیج کاه سیکبانه سخی اولر و کاه مرصین یعیله
 سخی ادلر اون دزهم بویجی اونی و دزله نطو
 نلر ابرسا و کلدنر هرین برین اکر دزهم نخباز نصف
 دزهم اویون نصف دزهم دخی مزاج اسیج برنجز
 و سنور بارسه و دوع کلی و کولیمش فلاکی هر
 برین بردهم مرهم مزاج اسیج کاه سیکبانه و کاه مرصین
 یعیله سخی ادلر اندن بالی ادویه قنوب مرهم

ادلر دخی بار و صوبی و هندی و موم و نیم و نوبال
 نخلن و شب دخی سفوف ایدوب اکثر
 سیمش کرخ و نخباز و توبال نخلن دخی و
 کالکی جز نظرون بزجز سفوف ایدوب اکثر
 امانا صوریجن اسکی اولسه دخی کوجلنا و
 لسه و عضو شریفه قرین لسه دخی اولسه
 بخرک دخی اقمسه علاج اسیج امانا اولسه
 و دخی ال ایشوز برلرده اولسه اکر کلدنر
 علاج اولسه اولک بونک اولوزر ادویه خاده

١١٨
 النِّعْمَةُ هَرَبِيذِيْنُ اِلَى دِرْهَمِ هَاوَنِكِ فَرِيْدِ السَّرِ
 حَتَّى قَرِهَمِ اَوَّلِيْحَه شُوَسْفُوْفِ نَافِدِيْهِ صَبْرٌ وَجَلْدَانُ
 وَفَلِيْبِيَا سَحِيْ اَوَّلِيْسِ وَرُوَسْتَحِيْجِ مَغْسُوْلِ سَحُوْفِ
 بِرَايِزِ جَمْعِ اِيْدُوْبِ جِرَاحَتِهِ اَكْمَرُ بَرْدِيْخِ صَبْرٌ وَمَنْ
 وَحَضَضٌ وَعُرُوْفٌ وَجَلْدَانُ بَرَكٌ رَجَمٌ اِدُوْبٌ كَلْبَانُ
 اَدَلِكُ دِيْكُ بَرْدِيْكِ صَنْعَةٌ دِيْلُوْمٌ اَوَّلٌ مَنَعَتٌ
 اُوْدِيْهِ طَاغٌ اَمَلِكُ بَرْدِيْ طُوْرُزٌ بُوَايِيْرٌ وَنُوَايِيْرٌ نَافِدَانُ
 وَكَلْمٌ نَابِيْدِيْخِ وَحَسَارِيْنِ نَافِدِيْمُ وَهَرَبِيْسَتَه
 كِه فَتَايِيْ مَرَادَاوَلْتَه اَكَا نَافِدِيْمُ اَنْجَارِيْ رَمِيْخِ

١١٧
 بِجَمْعِ اِيْدُوْبِ تَكْرَارِيْنِه بِشُوْرِكِيْحِيْ غَلِيْظٌ اَوَّلِيْحَه
 وَشُوْرِهَمُ جِرَاحَاتِ اَوَّلِيْنِ جِرَاحَتِهِ نَافِدِيْهِ مَنْزِ
 كَا سَحِيْ اَوَّلِيْ دِرْهَمِ سَبْرِيْ كِيْلَه سَحِيْ اَوَّلِيْ كَاهِ كَلِيْبِيَا
 سَحِيْ اَبَلِيْ اَنْدَا اَسْفِيْدِيَا جِ بِشِنِ دِرْهَمِ كَاوَرِيْضِفِ
 دِرْهَمِ جَمْعِ اِدُوْبِ مَرَهَمِ اَوَّلِيْ نُوْمَرِهَمُ رَطُوْبِيْتِ
 غَالِيْبِ فَرَجَلِكِ اَسْتِ بُوْرُوْرِيْحِيْ اَوَّلِيْسِ مَرْدَا سَحِيْ
 اَوَّلِيْ اِكِيْ دِرْهَمِ سَبْرِيْ وَرَبِيْتِ وَصُوْفَتَا كِيْحِيْ
 شِيْشَه اَنْدِيْضَلِكُ كَلْمٌ وَجَلْدَانُ رُوْدَمُ الْاَخُوْبِيْنِ
 وَعُرُوْفٌ صَنْعٌ وَمَاوُوْرُوْمُ سَحِيْجِ وَفَلِيْبِيَا

١١٩
 بِرَاوَلِيْحِيْ رَعْفَانُ كِيْ اُوْلَه اَنْدَا لَشْتَه نُوَايِيْحِيْ
 غَلِيْظٌ اَوَّلِيْحَه اَنْدَا صَافِيْ اِيْدُوْبِ اِسْتِعْمَالِ اِيْدُوْبِ
 صِيْفَتِ فَلْتِيْوِيْنِ بُوِيْزِدَاوَلْتِه كَلْمٌ فَايِدِيْ
 وَنُوَا صِيْرٌ فَايِدِيْ اَدِيْرُ مَتَعِيْنِ الْمُنْشَرِيْ اَسْتِه
 وَاعْرَاغِيْسِيْهِ وَجَمِيْعِ بَدِيْنِ اَوَّلِيْنِ جِرَاحَتِهِ فَايِدِيْ
 اِيْدِيْ كُوْرِيْجِ بَرِيْجُوْرِيْجِ اَصْفَرٌ وَفَلِيْ وَاقَايِيَا
 هَرَبِيْزِيْ نَضِيْفٌ جُزْمَاءٌ اَوَّلَاهُ سَحِيْ اِيْدُوْبِ
 اِسْتِعْمَالِ اِدَاوَلْتِ فَلْتِيْوِيْنِ اَخْرِيْ رَمِيْخِ اَخْرِيْ رَمِيْخِ
 اَصْفَرٌ هَرَبِيْزِيْ اِكِيْ دِرْهَمِ مَرِيْصَا فِيْ بَرْدِيْهِ

١١٨
 اَصْفَرٌ سَحِيْ اَوَّلِيْسِ فَلِيْ اَوَّلِيْحِ وَرَبِيْجَا هَرَبِيْزِيْ
 نَضِيْفٌ جِلْدِيْ نِيْمٌ وَنُوْشَا دِرْهَمِيْزِيْ نِيْمٌ رَطَلِيْ اِيْدُوْبِ
 اَوَّلَاهُ سَحِيْ اَدَلِكُ سَحِيْ نِيْمٌ اَوَّلِيْحَه اَنْدَا وَرِيْدَلِيْ
 كِيْنَه سَحِيْ اَدَلِكُ وَرِيْظَنِيْهِ فُوَايِيْزِيْ لَشْتَه اُوْدَاوَلْتِه
 تَاكِه مَتَّصَا عِدَاوَلَه مَتَّصَا عِدَاوَلِيْ لَشْتَه فَاوَرِيْهِ
 فُوَايِيْزِيْ عِلَاجِيْ اَمَلِكِ دِلْسَا رَجَرَا حَتِ اَوَّلِيْ نِيْمٌ نَضِيْفٌ
 اَكْمَرُ مَاءٌ اَوَّلِيْ صِيْقِيْ كَرِيْجِ صُوْدُ كَمِيْسِيْ اَوَّلِيْ فَلِيْ
 بَرَاوَلْتِيْ سَحِيْ اَوَّلِيْ بُوَايِيْزِيْ اَوَّلِيْ اَنْدَا لَشْتَه مَقْدَارِ
 صُوْفَتَا كِيْحِيْ اُوْحِ كُوْنِ تَرَكِ اِدَاوَلْتِه هَرَكُوْنِ اُوْحِ كِيْ

اوله نكلكه هر زمانه اسكي بزواجي ديتنه بوردلر
 اوله نكلكه هر زمانه اسكي بزواجي ديتنه بوردلر
 اوله نكلكه هر زمانه اسكي بزواجي ديتنه بوردلر
 اوله نكلكه هر زمانه اسكي بزواجي ديتنه بوردلر
 اوله نكلكه هر زمانه اسكي بزواجي ديتنه بوردلر
 اوله نكلكه هر زمانه اسكي بزواجي ديتنه بوردلر
 اوله نكلكه هر زمانه اسكي بزواجي ديتنه بوردلر
 اوله نكلكه هر زمانه اسكي بزواجي ديتنه بوردلر
 اوله نكلكه هر زمانه اسكي بزواجي ديتنه بوردلر
 اوله نكلكه هر زمانه اسكي بزواجي ديتنه بوردلر

نايبا درت درهم سيمش كرخ بن درهم زنجار
 نصف درهم ابيون داني سوجيدت اولدني ستر
 كيله ميجون ادوب فرض اولر طمسان سكر
 فصل سكره اولن جراحت و تفرق اقبال
 وسكره اولن و رملر بيانده درهم حلت عين
 سكره واقع اولسه اولر رياده مبرده دوا لدر
 فوسالر و جراحتون اغز نيز عات و اجنه جراحت
 بيمه ريز جراحتون اغز نيز عات و اجنه جراحت
 نلغني عضو مستعفن ايلر و دردم اولر لگه و صابجه

قلعدين بر درهم دايخ ربع درهم تاج طغوز
 بيجي درهم دحي ربع نوبال نخاست كرم كه بيجي درهم
 كندر اون بن درهم بار زرد اون درهم شمع
 بتمش درهم ديت طمسان درهم سكر كه كبر طبل
 داخي ربع بايس دوا لر سكر كيله اون كون سخي
 اولر ارجك دوا لر اولر اولر و صودا لر و جيمين
 خلط ادوب تاكه مهنم اوله استعمال اولر خا
 صل كلام جراحت اولن سكر صودا
 صقلر دحي اغز بيمسندت صقلر بوسوت

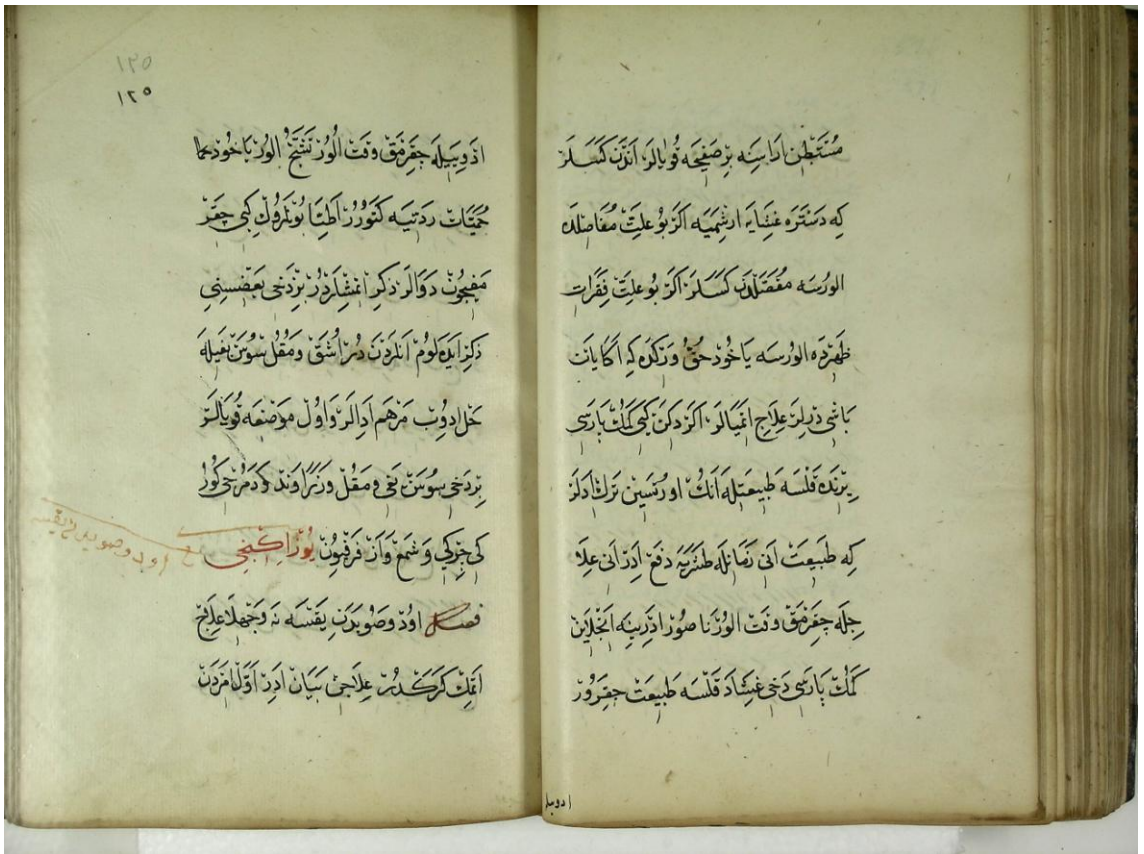
كه كل نباله و ريشه و بوزجني اوليله يا خود
 باقه اوليله فبر و طي المش اولا و سيمر عات
 جديت عجن جراحتله ورم اولدنا فوسالر
 ارنه اوئي و باقه اوئي و كل صوب جمع اولر
 صناد اولر دحي ريشه و مومله و رانجبر له
 و زفته فبر و طي اعك نافندنه دحي دواي
 جالبوس نافندنه صفت شمع و لايح و فريوز
 و رفت هر زردت بر جز ريت الك جز بر دحي دواي
 جالبوس جراحت اولدني سكره ورم اولسه

١٢٢
 اذ وبيله علاج اوله واكر شران صفا اوله
 كلكه له اتخي بالالتنه صتاره صوفه جلاز
 الى جاييني كنان البكيله محكم بعليا الورنه
 قولنا انك اونصره فابيض شرابه اضلمنا اسك
 نيز قولنا دعي اونصره بتوبجي دوا راكلا
 مقله صبره كندم وانزروت ودم الاخوين
 وقت الوزكه طاع ده كفايت اذرك كلكه
 دمويي نبي قزدرال اما حذر اوله راكلا
 بتنتيه والله اعلم نوبجي فصل جرحه
 جرحه فان ستره

١٢٢
 نالت دوا راكلا قولنا هر كون بزججه كره اذ نمرت
 اتخي نيت قولنا ودم علامه الوزسه بده انزال
 اوله طفاطه نوبجي فصل حركت اذ نطهر
 لوده واقع اوله جرحه بيان اذ وقت الوزلا
 سكينه فضا اذ كن التنه شران طهره
 بله دوا راكلا فان رشع اذ درم التنه ودم اذ
 وقت الوز ودم شران دعي الوز ياخذ فصد
 ايت من سترين دلنورين دلن شران عظم
 اوله كلكه كره دمله علاج اوليه بله اذ

١٢٣
 ١٢٣
 فخره اقر اكراد وبيله علاج فابن وزنه
 بيت طهره بعليا راكلا خوزكي اين را شوروا فان
 صبره سن كس فلفطاد و صبره دم الاخوين وكسج
 وجشيين الجبهه درلن بمشقي سخي اوله انك طو
 ستان قوي ياخود كيك توي اللز يومه اغنه
 بتولنا انك بود و كلن دوا راكلا راكلا
 حته اني صوفه راكلا اوله دوا راكلا طولد راكلا
 وكجا اليونسك شود واسي دعي نالت نافعده جسين
 بمشقي سخي اوله راكلا بكرم درهم عليك بسطم

١٢٣
 باق حده فان صبره سن بيان اذ نوبجي جرحه
 فان صبره فوت سافط اوله سن خوز راكلا
 وعضوك نكلتي بزجه اوله راكلا جرحه
 ياخود فخنك اغزي بوقه طوره اوله انك
 طوشان بكني الاكرا يومه اغنه بتولنا راكلا
 صبره و كندم ودم الاخوين بوجليه بله راكلا
 جرحه باق حيه دوا راكلا و صبره اغنه
 طولد راكلا دعي نافعده فان شران طهره راكلا
 علامه بودر كره فانك راكلا ال اور و صبره

۱۳۶
 ۱۳۶
 ادوب طلا ادرنجن بوعلاج فايك اتمسه
 فخرجه رديه علاج اولوا اما اي صوبه
 بيان عضو اول بزلي صوبه صوقسار فايك
 بوله اكر قيرسه مزهم بوز ربيون صوبي
 بيان اوجن كل اعي كل صوبي قتلين اول فايك
 ادر بوز اوجن **فصل** دو طمش كساروك
 علاج بيان ادر اكر دو طمش كشيك
 وت قوي اولسه فصد ادر انضكان راونجه
 وطن ادرنجن ايجالز ياخود راوند ونبجبل اشد

اعي وكل اعي وعين القلب صوبي وصندك وكا
 فوزنج ادوب طلا ادرن بزدخي صوبه بشمش
 جيك كل بنيه دخي كليه بزدخي كو كوي صوبه
 بشمش كل بنيه وهند صوبه وياش كشيك صو
 بيله طلا ادرنجن قيرسه مزهم بوز ادر طلا ادر
 لوز ياخود كو كوي بوقني اسكي كشان بري ايجز
 نيوب بقالز دخي كل اوله كل بنيه جمع ادوب
 طلا ادرنجن اركنسه صوبه بشمش كشيك يا
 خود ستر اوب دقود دخي مزمن بيرغله جمع

دو طمش كساروك
 علاج

۱۳۷
 ۱۳۷
 اته بيهك يا ابق قيرت ياخود صلديت دري
 صيرلشن بيان ادرنجن حر كندن ساكن
 اولس لوز ادرن جنوق زمان صوق صوجالز
 ياخود اسكي كشان بزلي بوز لو صوبه اضليالز
 ادرنجن ودرنجن حدق ساكن اولسه مزنج
 كل صوبه سخي ادوب طلا ادرن ادر اوجن
 وينمسه زياده اولسه مزهم اسفدياج ودرن
 اكرات ونبش لوزسه برينه بوز ادرن ادرن
 سه ساروك ادرنجنوك دري صوبه
 برونقا لوجالز اما ضرب دو فتن عضو بوز دري
 صولدي وقت كم خردق بيله اوله ادرن نافع
 علاج بوقدر ادرن بومشق طوز ادرن ادرن
 ودرن اوجن نافع اوله وقت ادرن ادرن ادرن
 لوز دخي كل اعي وشمع ودرن اسفدياج
 جمع ادوب فبروطي ادوب طلا اتمت نافع
 غدا صوبه بشمش وبي جمن خود سيارو
 برينه اصنامش خود صوبن ايجالز دخي
 جمن قيرك بلجيه يالرو بوز دري **فصل**

دو طمش كساروك
 علاج

دوشه ورم اولدک منع اولر و بسوت عالیه
 بتویجی دوا لری فالزاک و طانجره کینت قنبر
 جغار اولسه دشلر اندن طین زلفی و حوض
 و ساندو و جملنا جمع ادوب طلا اولر یا محض
 ادوب اونره اکاز و در شیخی فصل ملکن
 عارض اولن مرغلر بیایزده در ملک ضنق
 و تمام جقق و برینک ایلق کوی بزک مینک کوف
 منسه نظن اولنه لک زوق قوی اولسه جهت
 مخالفون فصدا اولر تاکه برینک فان الندا اوله
 صافه لر بعد یارن کوی عارضه

*بار و ملک
 تا استی یارمه
 و تانده یارمه
 یعنی نلیج و تو شکر
 یارمه لری و ملک
 قرینق و ملک برینک
 جغاق علاجلین
 بیان ایسی*

۱۳۸
 ۱۳۹
 ورم حاصل اولسه دخی اینهال اولر تاکه دنه خلط
 لطیف قله اول امر دن عدا الفلر اوله و صوف
 طبعنا اولر اسفناخ کوی غن اولر ن برنجیه
 کون کجسه ورم دن دخی مین اولسته کونک
 دخی دشید تیکله سنسه غلای غلط استها
 اولر که فان وقانوک قوق و برکلر زیاده
 اوله هیرسه و باش و باجه و یون ای و بود غلای
 اف و صغیر اشلبسی و برنج و بوزده و بالواقا
 جغش عضو برسه قومک یا خود صینش کلک
 و اولر کوی برنجیه و اولر کوی
 و اولر کوی برنجیه و اولر کوی
 و اولر کوی برنجیه و اولر کوی

۱۳۶
 ۱۳۷
 بو مشق صمیکل و جمع حاصل اولسه انک صمک
 اولر تیشق بنلیلر صرغولر که عضود اولن
 علت انجیه اوله و اوج کوی یا خود درشت کوی
 صیوق اولر ن طولسه انک بوقر طرفه
 که صحیح طرفه نراوجی اکا و در صرغولی
 صیق اولر ن قوی صرلر انک اسنک صرلر
 تا عضو صحیحه و ارنجه انک بر صرغولی اولر
 یسه صیوق اولر ن اوج در کوی طوللر انک
 اشغه طرفه که صحیح عضو و ارنجه بر کلک
 اولر کوی برنجیه و اولر کوی
 اولر کوی برنجیه و اولر کوی
 اولر کوی برنجیه و اولر کوی

تکله اولر و مرکلر او تر بویجی
 جمله الیوب س کیمی ایله قنبر و اوسته او در
 قوی و بقدر اوستی یا ادریه
 کونن کن ن تخم ایله قنبر
 اولر کوی برنجیه و اولر کوی
 اولر کوی برنجیه و اولر کوی
 اولر کوی برنجیه و اولر کوی
 اولر کوی برنجیه و اولر کوی
 اولر کوی برنجیه و اولر کوی
 اولر کوی برنجیه و اولر کوی
 اولر کوی برنجیه و اولر کوی
 اولر کوی برنجیه و اولر کوی

۱۳۰

مرهم نوع دیگر

صود و کز آن در بر ساعت صبر اوله زانکه سرکه
 و کل بی و کل صود و کل فرسند و صغور و صغور
 صغور و صغور اوله صغور و صغور اوله صغور
 خصوصاً اوله و دم دخی اوله یا خود و صغور اوله
 عضو و دم اطسه الی و ج کونک بزاج اوله
 مکز که و صغور یا خود کجوک حاصل اوله
 بزنج که کینه عضو حرارت و قوت اوله
 سبکی که صغور دخی صغور اوله ازده بومستق
 اوله و اوله تسنک فی اوله اکو و دم اوله
 یا و در ی بیور و سوناقه

دست باغی با عمومی
 ۱۶ ۱۶

۱۳۱

صود و کز آن در بر ساعت صبر اوله زانکه سرکه
 و کل بی و کل صود و کل فرسند و صغور و صغور
 صغور و صغور اوله صغور و صغور اوله صغور
 خصوصاً اوله و دم دخی اوله یا خود و صغور اوله
 عضو و دم اطسه الی و ج کونک بزاج اوله
 مکز که و صغور یا خود کجوک حاصل اوله
 بزنج که کینه عضو حرارت و قوت اوله
 سبکی که صغور دخی صغور اوله ازده بومستق
 اوله و اوله تسنک فی اوله اکو و دم اوله
 یا و در ی بیور و سوناقه

دست باغی با عمومی
 ۱۶ ۱۶

۱۳۱

دش یا تمدن

صغور و کز آن در بر ساعت صبر اوله زانکه سرکه
 و کل بی و کل صود و کل فرسند و صغور و صغور
 صغور و صغور اوله صغور و صغور اوله صغور
 خصوصاً اوله و دم دخی اوله یا خود و صغور اوله
 عضو و دم اطسه الی و ج کونک بزاج اوله
 مکز که و صغور یا خود کجوک حاصل اوله
 بزنج که کینه عضو حرارت و قوت اوله
 سبکی که صغور دخی صغور اوله ازده بومستق
 اوله و اوله تسنک فی اوله اکو و دم اوله
 یا و در ی بیور و سوناقه

دست باغی با عمومی
 ۱۶ ۱۶

۱۳۱

دش یا تمدن

صغور و کز آن در بر ساعت صبر اوله زانکه سرکه
 و کل بی و کل صود و کل فرسند و صغور و صغور
 صغور و صغور اوله صغور و صغور اوله صغور
 خصوصاً اوله و دم دخی اوله یا خود و صغور اوله
 عضو و دم اطسه الی و ج کونک بزاج اوله
 مکز که و صغور یا خود کجوک حاصل اوله
 بزنج که کینه عضو حرارت و قوت اوله
 سبکی که صغور دخی صغور اوله ازده بومستق
 اوله و اوله تسنک فی اوله اکو و دم اوله
 یا و در ی بیور و سوناقه

دست باغی با عمومی
 ۱۶ ۱۶

ملک قریبی و حقیق

و بریدن و آتدن دوشوب بره نملو و عدل جیدر
 ۲ اوله حقان ملک و یا قریبی ملک
 برینه قویه بر بعد برمه
 اغنی و کل امر منی و قد اشن
 قانف و کولدر و قروه قوس
 بوجه برحق الی یوس برمه
 اغنی الیه قرشور و قوس
 و برینه برحق الی صلی و
 یا قیه اوستن با غلیه بر
 و یا حوض بویا قیه الیه بر
 جا و آرون و صطی
 ضمینی مویا کل امر منی
 صلی
 برینه برحق الی یوس برمه
 اغنی قرشور و بر او زین
 یا قریبی الیه بر صفا
 و یو یا قیه صفتده
 برینه برحق الی یوس برمه
 و هرچی اوله کسده غلط طعام برمه

۱۳۲
 که مفضل بجه طوله دخی بزین سور و جیفن
 بته کیم یان باشنه عارض الی عرف النسا و حقیق
 یا سکر لوده عارض الی نوح زخمیک مادخی
 دفع اولم دخی وقت عرف النسا زخمیک یان
 بته جیفن ادنی علاجه بره و دز نکر ادنی الی
 الی مکر که کئی اولم عصودن هر عضو که ادنی
 سبب له جیفه ادنی علاجه بره بره و بره
 و هر عضو که زیاده زخمیک جیفه علاج دخی
 زخمیک الی الی سبب له جیفن ذر مفضل کچی

و کفران زیاده بره قان
 الیه اسهال الیه بر
 و غافق قشور و صون
 و جردن زیاده قان
 قوش معجز و قوش
 و مطبوخنی ایچو جردن
 زیاده نافدر و جنطی
 بال الیه قشور و بر
 عظیم فایده الیه و در اول
 دخی بویه نافدر
 و از هر چه کیمیک قوت
 و بره ایچون دغولان
 قویه بر صوغلیان باقی
 برینه برحق الی یوس
 صوغلیان برینه برحق
 قویه با غلیه بر

ملک قریبی و حقیق

و اگر باره اولو برینه بره
 مرصعی الیه کافور مرصعی الیه
 اموز مفضل کچی برحق مفضل الی زخمیک جیفن
 جیفن مفضل یان عرف النسا اوله جیفن دخی
 علاج جیفن دخی حال و سطر جیفن اوله جیفن دخی
 وقت دکن کچی جیفن قلته علاج و جیفن جیفن
 علامتی بودر که مفضل او زون اولم جیفن تمام
 جیفه عضو حرکت ادنی جیفن عضو خفسه
 ورم اولم زون اولم برت زانمک کلله الی الی
 اولم برت بره اوله حقی ورم حاصل الی الی
 الی مفضل زانمک الی الی جیفن جیفن علاج الی الی
 برینه وقت حاجتده کچی قوش
 و کچی حقیق اولم بره برمه الیه بره و بره
 او زون باقی ایچو صفا

۱۳۳
 بوحاله تفیق عارض الی الی فصل
 صنوف و صله اوله یا جکر حمله اوله و صنوف
 صونک خطا اوله یا صنفه صلابت و عقند
 عارض اوله علائین یکان ادنی صنفن ورم
 حادث اوله فصدا و زوطیعت اسهال اولم
 و عذایک یبالر و مزاجی تبرید اولم و ورم اولم
 عضوی دخی صندله و کل صوبله و هندسا
 صوبله و غیب القلب صوبله تبرید اولم و ورم
 ورم اوله صنفی کل صوبله صندله بوجور

قوی صنوف ایچون
 قوی صنوف ایچون
 قوی صنوف ایچون

يوسق نبل الزودم عظيم اوله صرغوا نبل الزودم
 بلكه وصرغ علاتح ادلر حتى ودم انخطاط كلنجه
 اندضمان كوك صرغوا صرغوا الكوكون بالسنه
 عضوي كوكون قن اقدالز تاكه اخر الامر اكها اوليه
 الكوكون دري سنه الكون يمكن الوزسه كبر حلتك
 اغن جمع ابالر الكون يمكن الوزسه دكوز صرغوا قوبالز
 اودر الكون صرغوا صرغوا صرغوا صرغوا صرغوا
 كه صحح جابيه وادلر صرغوا صرغوا صرغوا
 حلت اغن اجوق قوبالز واغز بنوق قوبالز

صغور صرغوا صرغوا
 كوك قوبالز صرغوا

يوسق نبل الزودم عظيم اوله صرغوا نبل الزودم
 بلكه وصرغ علاتح ادلر حتى ودم انخطاط كلنجه
 اندضمان كوك صرغوا صرغوا الكوكون بالسنه
 عضوي كوكون قن اقدالز تاكه اخر الامر اكها اوليه
 الكوكون دري سنه الكون يمكن الوزسه كبر حلتك
 اغن جمع ابالر الكون يمكن الوزسه دكوز صرغوا قوبالز
 اودر الكون صرغوا صرغوا صرغوا صرغوا صرغوا
 كه صحح جابيه وادلر صرغوا صرغوا صرغوا
 حلت اغن اجوق قوبالز واغز بنوق قوبالز

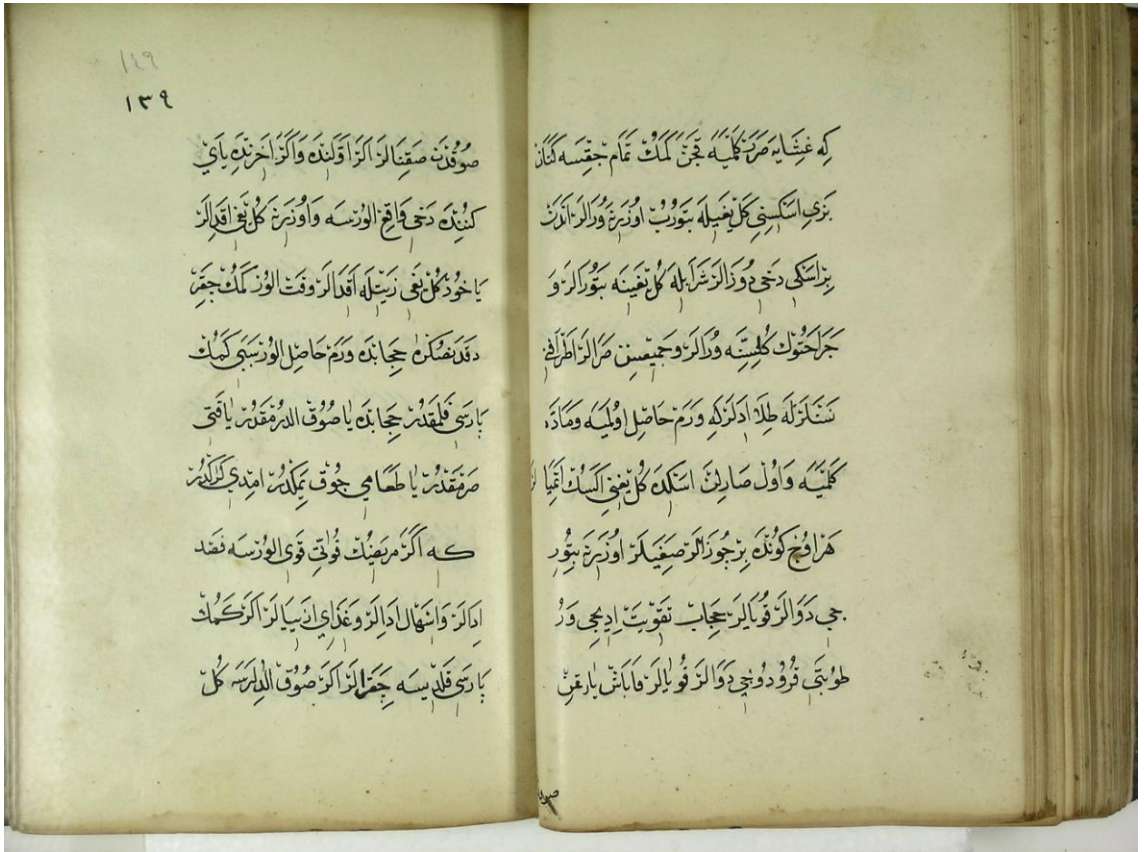
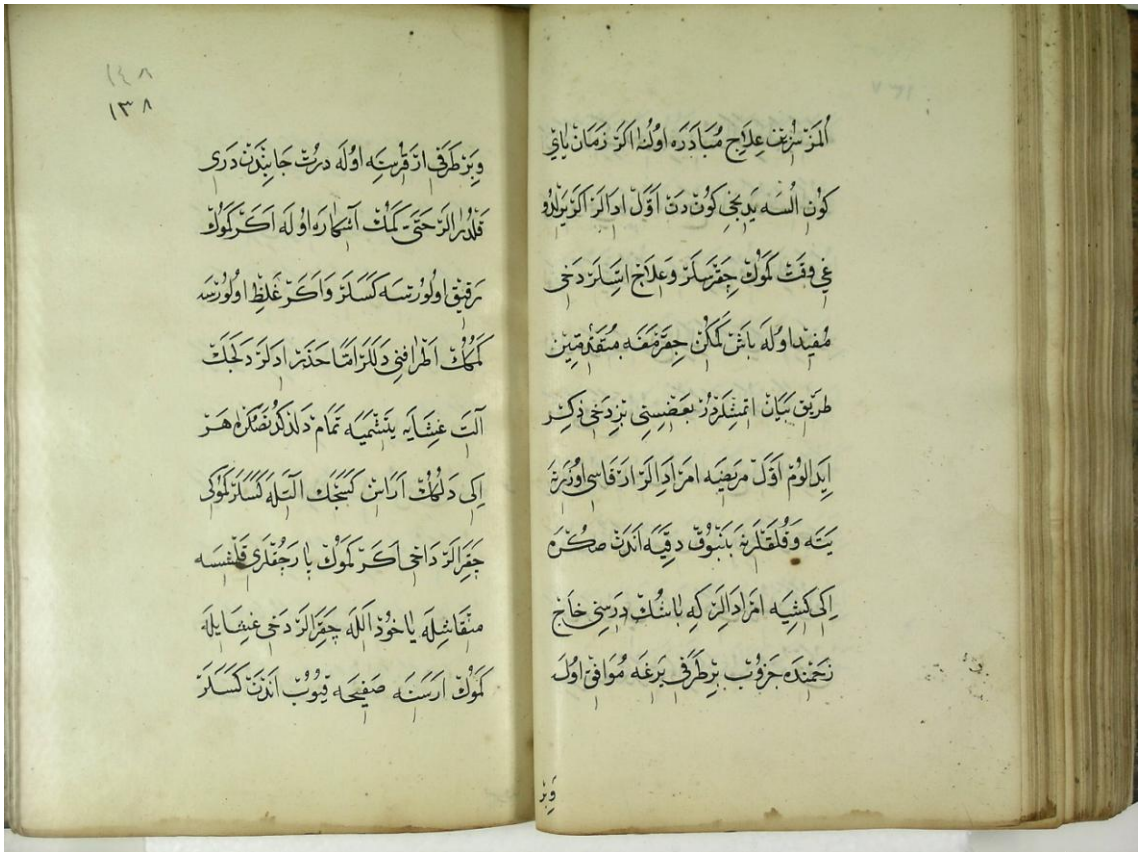
صغور صرغوا صرغوا
 كوك قوبالز صرغوا

۱۲۲
۱۳۶
کلف طغش جمر و کاه باش بر لوز بعضه کولف
ایجو و کزن وقت لوز باش واسم بر لوز حتی دریا
تک بعض حجاب ظاهر لوز و دم دخی اول وقت
اول و اول حاله کولف بزنجی بار اول و غشای
صنبله یتنشن وقت اول کلف ایجو و کزه
یم لوز سون در کزن کت کت کت جق یا فلاخ
جق کت قتی کت دوقته کولف وقت لوز
باش بر لوز در کت لوز وقت لوز در کت
باله یا لوز کت باش بر لوز کت غشای کت

حصوله کاه او زنه بزباره قلائی قوش اولانا فتح
اول و کز زیاده مخرج لوش لوز و کت اول لوز
کاه او زنه بر لوز کت کس اول کت جرحت علا
حیاله علاج اول لوز بزنجی فصل باش کت
صحنه کت و حیاله علاج اول کت کت کت کت
لوز باش بر لوز بعضه اول وقت لوز واسم لوز
کاه بزنجی کت لوز و کاه بزنجی کت عام لوز
وقت لوز بزنجی یا لوز کت طغش کت دخی
و ایجو کت دخی کت کت وقت لوز باش بر لوز بعضه

۱۳۷
از آفر و اریک دخی بنفشه کت کت کت کت
و دم و کت و زیاده و جم دخی کت کت کت
لوت متغیر اول کت و بنفشه کت کت کت
اول موضعه علاج اول کت کت کت کت
و کت و کت اول و کت کت کت کت کت
بر کت و کت عارض اول کت علاج کت کت کت
هلاک اول کت متغیر کت کت کت کت
باش بر لوز کت وقت دخی کت کت کت
جمر کت کت کت کت کت کت کت کت

کله برین علامت کت کت کت کت کت
غشای کت کت کت کت کت کت کت
اول و وقت لوز کت دخی لوز کت کت کت
کت کت کت کت کت کت کت کت
از کت کت کت دخی اول کت کت کت
کولف کت کت کت کت کت کت کت
باله بر کت کت کت کت کت کت کت
ایجو کت کت کت کت کت کت کت کت
کت کت کت کت کت کت کت کت کت

كل من اصبح ادوب طهر بالزرق في بطنه
 الزسه يوصق بقليل الزوصوق طبعنا لوشن
 له طلا اذ الزر سن بو عضم دمر له علاج
 اسك دخي كرتك دماغك عساق في المش
 كركه مرصبت اميد في كسان واته عالم
 بورت صنوق علاج
 بيان اوز بورت صنوق عارض اولم الا بورت سن
 عارض الوز بورت اشعس مر كره الكوز بورت
 لوز وبعنا لوز بورت ميل اذ السله طوعه ودر

او نبر بلق در صغيله طلا اذ لوز فرنجيه فوالا بوز
 طرفه بوز صغيه بقليل الزخني برا بوا له اقا بوز
 كلف او فتنه علاج او فتنه بصميه بوز
 دل كلن طوز هو الكوز الوز و فو فو فو فو
 الوز امد كركه كركه كه اول امون رفا اول
 و طوز ودر بورت برحق صوغيله الرصوق
 فقي بوز له اولسه كه برحق بلفتم اولسه برحق
 اولم اوز كركه كركه بوز اسكي طوك لوز
 اقا بوا وصدك و ماش وني بوجملن دوز

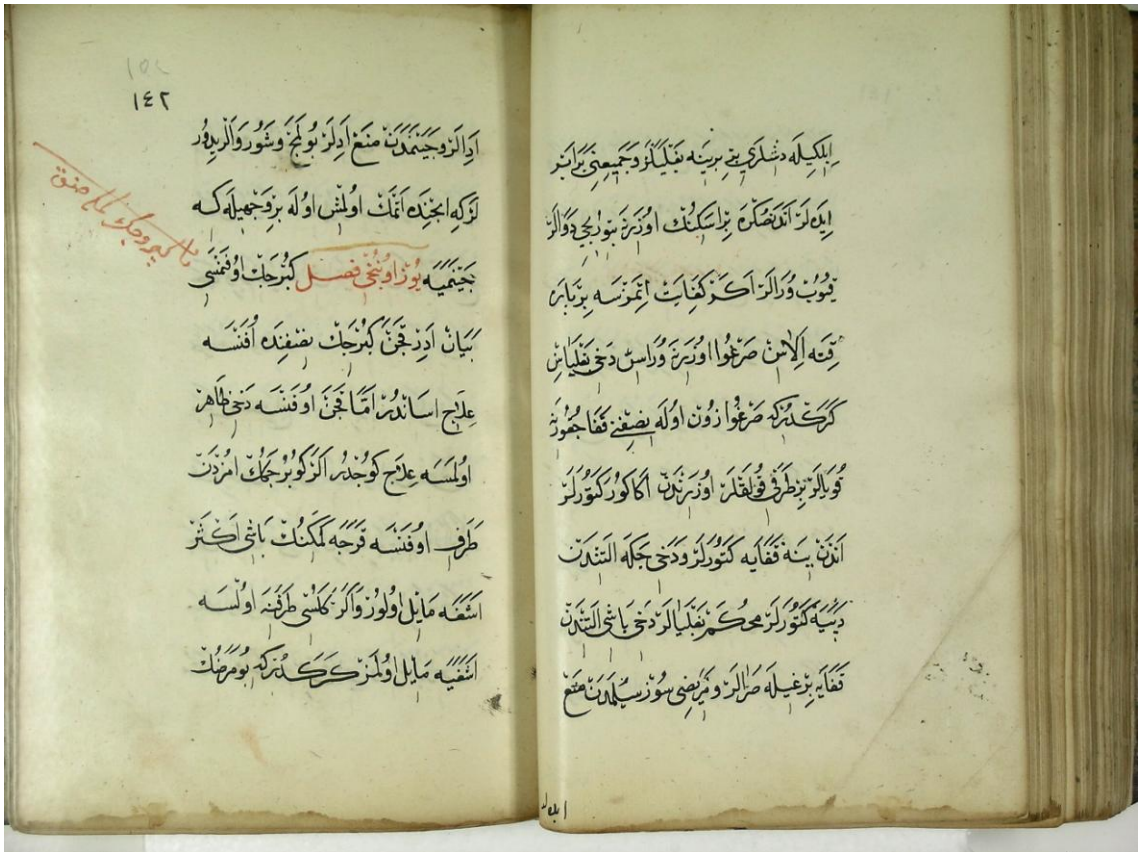
بورت صنوق علاج
 بيان اوز بورت صنوق عارض اولم الا بورت سن
 عارض الوز بورت اشعس مر كره الكوز بورت
 لوز وبعنا لوز بورت ميل اذ السله طوعه ودر

وشهادت برمي صاغ اللب الرصوق صاغ
 يانه الوز و صول اللب الرصوق صول
 يانه الوز له ملكي طغريه رفع اولم بوز الوطا
 شن يانين مقل مسند طونلر تاكه جاكك
 سكا ودر تلح برا اذ الزراك جكك اوز
 سنك او فتنه اكي كشي امرايت كه اكي
 طرفه جكك سن اكي الوكه ذكرنا ودر
 طرفه اوز بوز برا بوا له ودر تلح بوز بوز
 الرحاجت الوز له التونه يا كنه يا كنان

دوا بوز لوز دخي بوز طوك لوز اقا بوز بوز
 او فتنه كركه كركه بار كركه فتنه بوز
 طوعه بوز بوز بوز بوز بوز بوز بوز
 صغيه دكا لوز اوز اذ ويه الكوز بوز بوز
 بوز ملكي او فتنه ودر دخي سله اولسه مر
 ديا خلون اكا مو افند ودر بوز بوز بوز
 خط ادر و طوعه بوز بوز بوز بوز بوز
 او فتنه علاج بيا نك در بوز بوز
 ودر اخله ميل ايكه كركه كركه اوز بوز

بورت صنوق علاج
 بيان اوز بورت صنوق عارض اولم الا بورت سن
 عارض الوز بورت اشعس مر كره الكوز بورت
 لوز وبعنا لوز بورت ميل اذ السله طوعه ودر

وشهادت

١٥٢
١٤٢

بالجود والاصفة

١٥٣
١٤٣

١٥٤
١٤٤

جفتی اند لو علاج ممکن اولیجه بر بزرگ
 لاکر اینه ک موک بار لری فلسه ولختسه
 لاکر بزرگ لری لری لری لری لری لری لری لری
 طوع لری لری لری لری لری لری لری لری لری
 امر اولی لری لری لری لری لری لری لری لری
 موضفک مادی بوجه ایله ولطف لری لری
 سیالری ورم اولدی امین اولدی
 یوزاون بی فضل کولس کوکری واکری
 لکری وفتسک علاج بیان ادر وقت

بزرگ کوکری
 او قسمی بیانش

جکرت موک پار کطری اوفتسه یالری جکر لری
 اما یجی الت حجاب از مستین اجیزان کالری
 یوزاون بی فضل یفن کورک اوفتسی
 بیان ایله یفن کورک انلی طرفی اوفتسی
 قلم طرفی اوفتسی وقت لری لری لری لری
 بودریک عضو حسوت حاصل اوز وقت
 اوز اجزا اوفتسی لری معلوم اوز موضعی
 چمر اولسیله وصاحب زیاده وجع طویز
 و فرجسی اویشور یفن نفتش اولسه لک

بزرگ کوکری

١٤٥

کولس لکری طنری میل ایله آنفتک
 یلدی اولش صغوبله صرا لری لری لری لری
 اوفتسی بوز طرفه واقع اولن ایکنک بیج
 آبراسه اوفتسه عارض اوز اما اشط طرفه
 واقع اولن ایکنک له اکاضلع خلف لری
 اوفتسی لری لری لری لری لری لری لری لری
 یفن ایکنک اوفتسه لری اولسیله لری
 دخی جفتس جفتس افسله بلود لری اوفتسی
 لری اولسه فک کوجده خطر بودر خصوصاً

کولس

اوز کولس کوکری اوز وجع دخی عارض
 اولوز یفن الله بوقلس لری بصوت خن لری
 وقت لری کولس کوکری اوفتسی لری لری
 اینلری بزرگ علا متلری دخی حاصل اولوز صیو
 نفس وسعال وقان تکولس کولس جکر
 اولن علاج کوی ادر دخی علاج ادر وقت لری
 برینه کورمک محتاج اولوز لری لری
 از قی اویره یوز لری لری لری لری
 یوز لری لری لری لری لری لری لری لری

صيق نفس وفان تكم ملك بله اولوز برينه
 فوصي عبيد ذلكن اجند كيون بارلري قلب
 اجنسه كرك كرك برالز جعفر الو ناكه حجا
 بر نشينه الر بوعلت ل ورم حاز عارض اولسه
 اوزم ر ايجي كل عيله بنش سكي ثوبالردخي
 ورم نابل ادر سنينه علاج ادلر اما اكي
 ايجر وسنه صندوج وقت نه وجهه برين ويا
 لوز بعضله د مشلك سنينه حكا لوز
 اتا ماده بله جذب اولقن جنز اولك و

بعضله

١٥٦
١٤٦

بعضله د مشلكه مريضه بل ايجي جوق
 طعام بوي كرتا كه معك وبعر صقلز طوله
 واكبلز طنتع ميل اليه بودخي خطر لوز
 وقت الوركم ورم كوروز واكر مريض معقه
 اولسه وجوق طعام يكله قدرت اولسه
 كركه كركه بز بارع بوكي ايجي ريت بعينه
 بتودالردخي اليك لوز استنه فوالر اوزم مرغوا
 مرالز وودخي ورم اولدك صنع اولر بوزادن
 اوزم فصل الرغنه ككاري او قمنسي عارض

لا كره ككاري صيق

بيان ايدم الرغنه ككاري او قمنز لكن دغلي
 او قنوز الر رغنه الحريم ميل اليه حوي
 مراد الي بعته الدر الردي يروب اوز
 غي برينه فومق مكن الوزنه اذالر اما خطر
 در وقت الوزم مكن خلاص بولوروا كرك
 مكن اولزسه ورم اولن ريع وارنجبه ندير
 ايدلر اتا جنز دغلي او قمنسه اوزغه
 صيغ اولسه دري يرالز كيون بارلرين جعفر لوز
 دخي دري دكلمز بتر ايجي واولر له علاج ادلر

١٥٧
١٤٧

اتا اشغنه طرف الرغنه بعلمه عارض
 اولسه صول الك بر مقلز حوي بن صوقالز
 فله الر وصاغ السله طشرين برالز ادر دخي
 مرالز بوزادن ددخي فصل قرحه افسوف
 بيان ايدم بوي صرق مشكلمز بز بوزادن
 انزوله حوي قدر بونك علاجند كركه كركه
 مريض كرتا ايجي اوزم اوزر الر صيق موزه
 بعين اولزسه اوزم بوي ووجلمز ودر سكه
 اشغنه جك لوز الر صيق در سكه بعين

لا قرحه صيق

الوردہ در سکی اشغله بجزای فرجی بود و بجزای
 انما معتدل بجزای آن طفر لادب بر لوی برین
 قویالز کن بزجیه باره الوردہ جمع ادوب الاله
 صغیرا لزانکه اصابعی وضعه یقین اوله وانه
 وجمع کلیه اندر صغیرا مناسب دوالله
 علاج ادوب سیک صرا لزانما سیک اوچی
 در سیک مفصله یا خود آموز مفصله و فحید
 دخی ای برانی برله صرا لزانما سیک اوچی
 بعلیا لزانکه و جمع حاصل اولیه بر پاره بری

۱۵۸
 ۱۴۸
 بوزی ایلیوب قلنی الله قویه دخی فرجی
 کولینه اصفه الرضیق در سیکه یقین اوله
 در سکی بله صرا لزانکه اموز یقین اوله
 اموزی بله صرا لزانما صرا لزانما برین کولینه
 بر سکی بله کل صوبینه بمنش اوله الامکان
 اوله بزجیه زسان الجمش اوله اول وقت صر
 غوی عبادت اد لزان کل یقینیه بوز لزان
 سن بونی صر سیک علا جلد قانون اوله برین
 اولسن گاه فصدادین و گاه اسپهال دین

حاجت نه انضا ادرسه دخی در سیک مآه
 برین منع ادا برین دخی هر اوج کوند برکت
 صرا غوی جراسن ناید برکت واریج برکت کوند
 کجسه جز میان ایلی برکت کوند برکت
 الامکان ودم اوله یا جیون اوله الورد
 صغیرا ودم اوله سیک بعلیا لزانکه
 هان صرا لزانما برین دخی کون کجسه موضعه
 ایلی صوبله نطول ادا لزان و جماعه قویالز
 بودا و ن بقی فصل قویالز و بلایه ان

۱۵۹
 ۱۴۶
 طری و بر مقار صر سیک بیانین در وقت اوله
 قول لکان بولک اسی بله او فو در وقت اوله لزان
 او فو قول لکان دخی ایلی بارد و اشغله صغیرا
 فقی بریزد اسی بله او فو دخی فقی برکت میالز
 ازی بری او فو دخی فقی بجزای صغیرا و علاج
 بودی فرجه علاج کب لزان ابون زیاده فقی
 حکمایا رقی حکمات علامت بر مقار نشتمکات
 و لکان در سیک صر وقت صغیرا و بومشق دخی حکما
 لزان بومشق حکمات علامت نشتمکات و کولینه

١٥٦
 مَمَّاوَن اُولَه وَعَضُو سِكْل اُوْرَه خَفِط اَدَاكِرْ
 وَكِرْدَن مَنَع اَدَاكِرْ اَلَا مَكْرَا كِرْمَت اَمَدَن
 مَرِيض غَايَت اِنْحَه بَعْن صِنْعَلَه وَرَم دَخَاوْ
 لَسَه صَرِيَا لَرَسِيَك صَرِيُوَك طَرِيْع مَرِيض
 يُوْرِي اُوْرَه اِرْكَن اِيْلَعَه سِيَك صَرَا لَرَاوَتُو
 اِيْنَن اُوْرَه نَسَه دَخَاوْرُوْرَه وَصَنُق نَه مَقْدَار
 سَه وَضَعِي دَخَاوْرَه اُولَه وَاِنْحِيَه يُوْرَاوَن
 سَلَرِي فَصْل اَللَّهُمَّ كَلِي دَوْر يُوْرِي كَلِي طَرِيْق
 وَاوْجَه وَايْنَت بَاقِي اِنْحَرَا سِي صَمِيْنَه سِيَا زَاوَد

١٥٣
 اُوْرَه فُوْرَا لَرَفِيَا لَرَاوَا طَبُوْق صَنَق اِيْسَا
 جَمْرَا شَعَه جَمْعِي طَرِيْعَن نَه وَجَهَلَه ذِكْر
 اَدِرْ سُوْرَاوَلَن وَجَهَلَه بَرِيَه مَرَاوَا لَرَاوَا
 اُوْرِيَه صَمِيْق عَاوِيض اُوْرَاوَا سَارَه فُوْرِي
 كُوْرَدِرْ بُوْرَك صَمِيْقِي اِسْتَاكَن بَرِيُوْرَا لَرَاوَا
 اِيْحَاوْرَه دَسْتَاكَن وَرَم اُوْرَه وَرَم اُوْرَه
 وَفَاَن صَرْمُوْن دَخَاوْرَه اُوْرَه بَرِيَه اَلَا مَكْرَا
 دَخَاوْرَه اُوْرَه وَرَم اُوْرَه مَتَعَفَن دَخَاوْرَه
 سِيَك صَرِيَا لَرَاوَا فَايَدَه سِيَاوَن اُوْرَه وَسِيَاك صَرِيَا

۱۷۶
 ۱۰۴
 دکلته الاورجی یاخودجراحتہ علاج ایقینجہ
 خصوصاً کہ جقوق عضو شریفہ یقین برہ
 اولسہ یاخود بیوک عضوده واقع اولسہ
 عضوده ورم اولدی وقت نخی جکلمہ مرض
 زیادہ المدت الوریجن جقوق صیغله بله اولسہ
 ممتزک علاج اولدی نخی جقوق خلقت مانع
 انسه کرکده که المکت باشی جققہ بیوک
 فرغوشه جکار دخی برتہ قویا لزیرہ وز
 مسوک علامتی کے مکوک زاید لری برتہ

اوله اولمز اما انک باقی استخراج الکر قیاش
 اولمز صرالت و ناون طفر و نخی فصل جقوق
 و مفاضل ازون اولق علاجی بیان ایدر بقراط
 جققه وصیت ادر که اوج کوندن جکلمه
 و ردایمبالز شک یوقده که اکثر جققه ورم بله
 اولوز بقراطوک مراد ورم ساکن اولقده اوله
 انکت جکلمت دز انما لجن ورم اولسہ جققه
 وقت جکلمت اولیدر اما لجن جققه ورم
 اولسہ یا جرحت اولسہ جکلمت جایز

۱۷۵
 ۱۰۵
 اوله سرف قوزجی کیم و اهل کیم و مصطلکی اقا قیا
 بله و ماش اونی غایت اولدور بوبانده بوزیکورم
 نخی فصل جکه پنجمی بیان ادر جکه
 جقوق علامتی الریبہ یاخود ارد سوزلدز
 و یوقه و طفر نخی ششمی کورمکلدن و کجمن
 سنانی حرکت ادر سناک نشویش جکر
 و حرکت کوچ الودا مایرہ قومی علاج بودر که
 بزکلی باشه حکم طوت و برکتی دخی جققین
 جکره بزومقلله ایخندن طشدن طوت

طوفشقدر انصکان صرالت وقت اولدور نخی ورم
 می منع امله سبب اولوز وقت اولوز ورم کتوز
 شول استکی که موضعیه و ردوز صوفش فیرو
 طبه بمش کرکده و قاض شراب بمش کرکده
 اما مفاضل اولون اولقده کرکده مسترخ اولن
 لکلی برتہ قویا لزیرہ فیه و هم حرارت
 و تقوی الوزد و الزله صناد اولوز مثلاً اقا
 قیا و جلکار و مازو بوجله انکت ال
 یاخود برده و اولوز هم تقوی اوله و هم حرارت

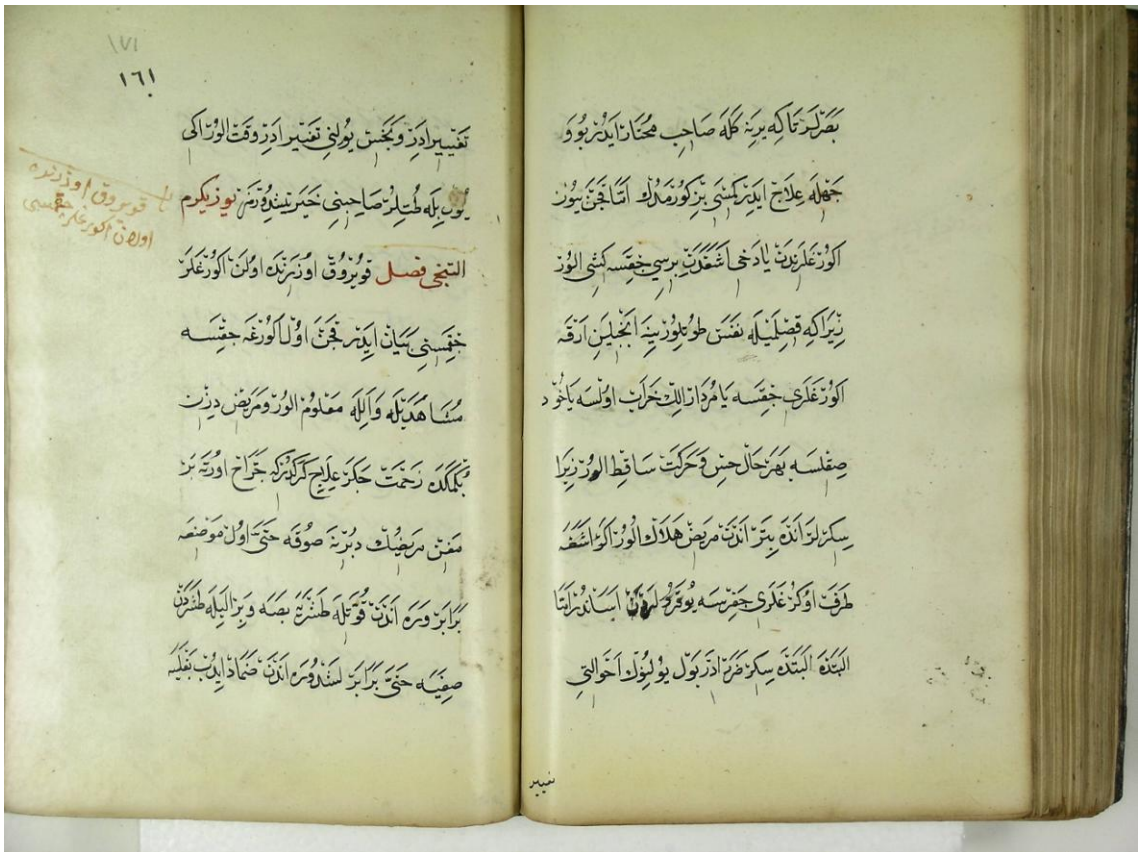
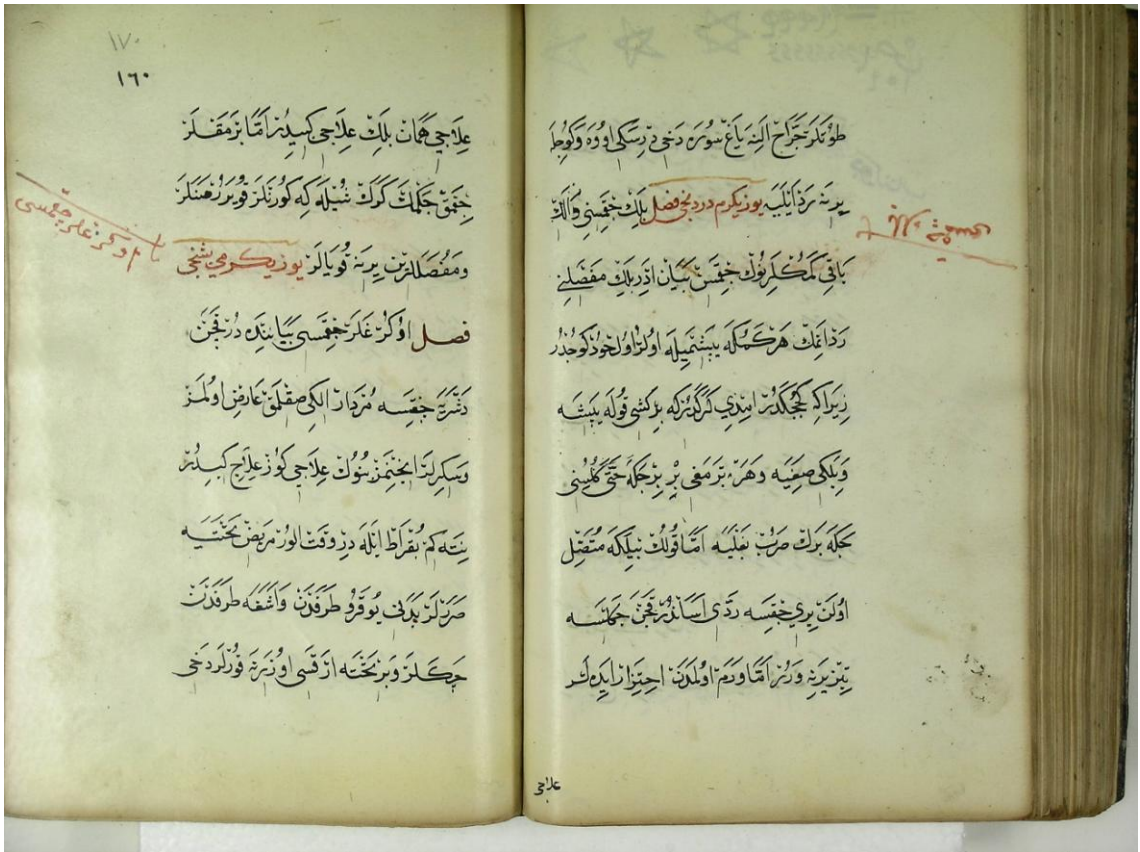
۱۰۸
 جعفر و زین العابدین اما ایچ یوزجکه ناله نوحه باشی
 بره ورا کرجقوف او زین برنج کون کجسه
 کجلاکه فن زنت دخی اولسه دستجلاه علاج اولر
 دستج نراغدار بریانی مدد نر طرف بقدره
 اون مدد نر طرف قولتیق التنه وایز اولر نصی
 طرفی بره وایز دخی بزکن جنس الی اسفنه
 طرفه کجلاکه که مفصل نرته و من جن جعی برینه
 نوسلر اولتغه نر باره اسکی بزکن یاخوردلر
 المشطوب فی الریحی غصن لک شیکله خط

جعفر اولغیقلره اولسه اسکی نعلیه کجلا طرف
 به کجسه علاج اذن کجی بزانی قلقتنه وایز اولر
 نوحه باشی که ظاهر اولسند طسنا لری لکی انفسه
 کجلا دجمنی بره وایز اما بولک کیشله علاج
 بومرکه مریض ارقسی استنه اویسه بولان
 کجلا زارا اولور بزکن جنس الیه یا بشته و طبعن
 قولتینه اولر کولک باشی اوزنر ویا یاخوردن
 مریضه بره نر کیشیه قولتینه بومر دخی اوزنر
 اولجسلا به دخی الی نوحه کجلا کورنر بومر

۱۰۹
 جعفر اولر کجغسه ردی کوج الوز مخصوصا
 ارده جبقه کرتز اوزدن اولکین ورم حادین
 اولسه مزاتیمک ممکن اولمز وقت الوز بلر کیشیه
 مریض هلاک ایدر وقت الوز ورم دت صلا
 بت علوی حادین اولور ردی نمان اولر خلی
 اوزنر باقی قالور بزک شونک در سکی کجبره
 جغسه ال ایسیله امور طوبالز برالیه جعفر اولر
 اما جعفر جغسه طین بوره اولسه ردی کوجدر
 احتیاج اولور که قرچی و توفوق کیشیه

الکیه اموزی و فرجه باشی و قولتی صر برک
 بنیا لک در سکی ال طرفی قرحله بومر و مایل
 بویننه بنیا لک و کجلا کجبره مریض کونک جزینیا
 یوز کوم اجنئی فصل در سکی جغسن بیان ادر
 وقت الوز استند که یامر جعفر ردی اساند وقت
 الوز لنتنه که یامر جعفر ردی کوج الوز وقت الوز
 الکی به جعفر لنتدی جعفر الکی بلر جعفر کوجدر
 اوکا جعفر اساند ارده جعفر دن جغسه خودمنا
 هدیه معلوم در دکن جعفر زینر که بدار

جعفر
 جعفر
 جعفر

۱۷۳
 ۱۷۲
 بر سوره طهاره الورد و جفتش طرف ابی صحیح طرفین
 الوردن اولوز و ذرا الورد سبه سوره و مرصع درین
 ایچ یوز بکماله قادر اولمز و طنته جفتی علامتی بود
 که طنته طرف سوره الورد و ایچ یوز جعفر الورد
 جفتش ابی صحیح طرفین قصه اولوز و ذرا الورد
 ایچ مایل الورد و مرصع درین بکماله قادر اولمز
 والر طرف جفتسه ایمن تمام بر منغه قادر الورد
 جفت درین بکماله و جعفر طاهر الورد وقت الورد اول
 دخی حبس الورد و ذرا دخی ششتر جفت بر سوره طهاره
 طاهر

و مرصع غدا ابی از تیه حتی که هر وقتک فضا و
 حاجت لازم اولسه بختی موضعته صلاحیت
 عارض اولسه بکماله بومشدرت و اوزرسته
 نطولتر اولمز یوز یکیم بدخی فصل ابوق جفتی
 بیان ادرا ابوق جفتن بکماله کوهدر زسرا
 ذکر کن در و هر طرف جفت الورد ایچ یوز جعفر
 و طنت یوز دخی جعفر اولمز دخی و اوزر دخی
 جعفر از واقع الورد ایچ یوز جفتی علامتی بود
 که بر طرفنه که ذکر کن ای طرفین بر سوره طهاره

۱۷۲
 ۱۷۳
 امر ادر که مرصع اللاتین بومنتی صرا و اقلان
 قعی صرا لوطوف اوزرن و ذرا اوزرن صرا و ای
 اینک برینت ارقابی درت بوق اوله و جفتوق
 ابی صحیح ایقون زباده جکار ای بوق و مرصع
 باش استه اصا قویالر برله مرصع باش اراچی
 ای ذراع اوله انصلاک بر قویلو بکت که بو علی
 یوز اوله اکثر فرجسی جفتوق ایقون دینه قویه
 دخی بر ساعت مرصع صالنه تمام برین کلوز و غناز
 وقت اوله بوق و دن انصلاک باه جکار حاصل اولمز

اوزرته بصر ادره جفتی نادر واقع اولدو ایچ اقلان
 علاجی ذکر اتمشدر بر ذخی تر لکنا بکماله رد اقلان
 طرفی بود که برکتی یا خود ای کتی اموزیه بکماله
 و برکتی ایلو غنه یا بکماله صابغه صولینه کت اوز
 مه و کلد و طرفنه بکماله انز برینه قویه حمو با که
 جعفر دخی وقت اوله جفت اوزرته بر جعفر نکان جفتش
 اوله قتی حرم بکماله اختیاج اولوز طرفی بود
 ابوق باشی فصل اندک جفتدن برینه میل اندر لدر
 ذر طرفنه سننه بغلیا که دخی حکم بکماله بر طرف

بود که او بلوق جسته دخا و زنه رمضان جنبه
 بره کتورمش کو خدتر وقت روز اصلا بره کلز
 روز یکم سکر فی فصل درک و در کوزنت جغش
 بیان ادر در کوزی که سبب جغش و دردی در خان
 الورد زهر طرفه جغش الا او که خیمه زانمان
 طریقی بود که مرعی بر کتورمش اوره
 بزوتلو کوشی که الله ببش و بز کوشی دردی
 ببش و دخا جراح اول کوشی بره ادا او ادر
 صغیه و صغ اما در جسته بره و بالز و باغ

بسیار
 در کتورمش کو خدتر وقت روز اصلا بره کلز

وزنه

۱۷۴
 ۱۶۴

و این یوزنه بعدد ف و یوز ادرن سیک فو یکم
 جند و فی جفته میل امیه ادرن صرا لایعیا الر
 و حرکت اتمک تعجیل اتمبالر و دردی بکلیا الر
 تا اکلینجه یوزیکر طرفه فصل بلوقند و اولجه
 و این ملکرند جغش و اتم اولک بیانند در کز
 بلوق جسته فی جکر و فی بره بره ادر
 طریقی بود که مرعی ادرنی ادرنی بره کلز
 اولک بره بزوتلو کوشی ادرنی ادرنی بره کلز
 و ادرنی بره صرا لایعیا الر که ادرنی و وقت

بلوق و ادرنی
 و این ملکرند جغش و اتم اولک بیانند در کز

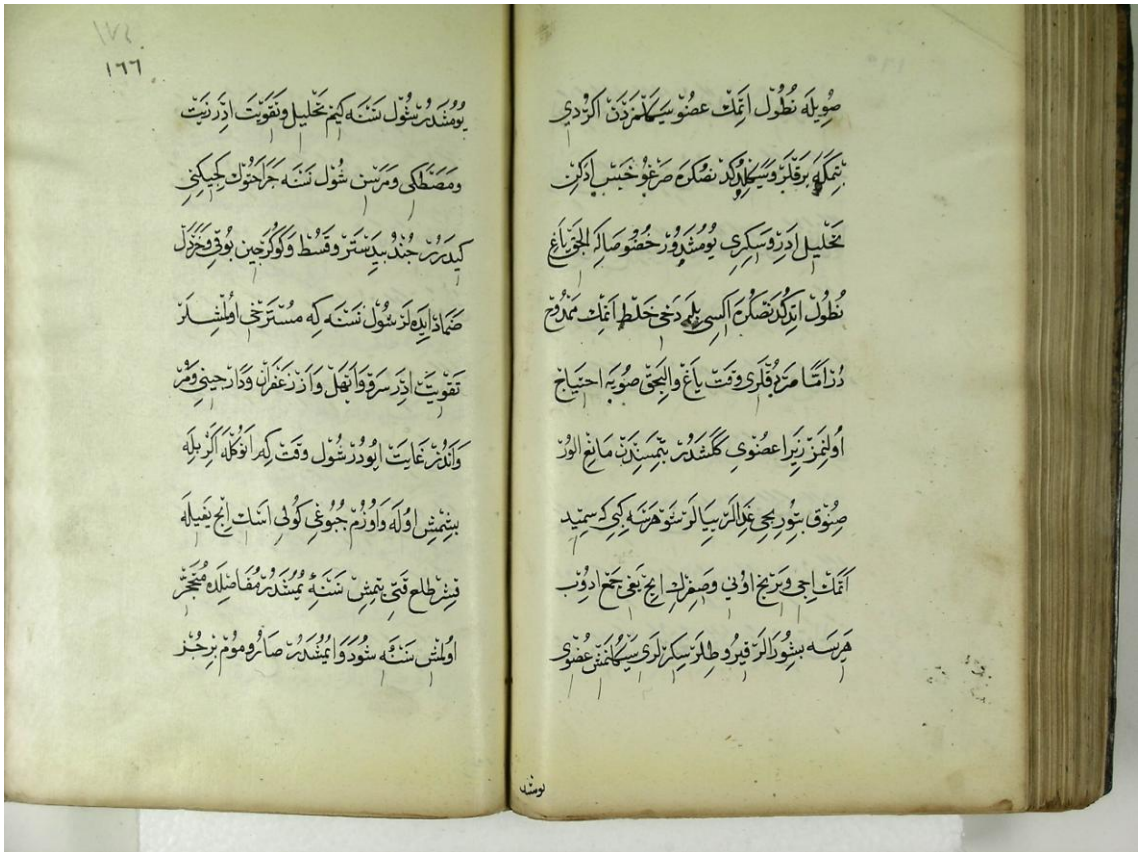
۱۷۵
 ۱۶۵

لوه و طلا لاده و بعدد در اتماش اول ادرنی
 صغی صغلا و ز جغش طر معوی و قابض و ادرنی
 و صغ منغ ادرنی و ادرنی صغلا و و و ادا
 یا و طین ادرنی و ماش ادرنی و جغش ادرنی و غز
 هند و جگر یک و ماز و و مهن و شب و و و طینار
 و ورد و قسط و اشنه و ابل و سبل و مصطکی
 و کندر و و و قسط و اشنه و ابل و سبل و مصطکی
 جیوی کوشی و مومیا اجک جغش مفید و ادرنی
 ریب و شرعی و کل کوشی و کرب قابض ادرنی

بکلیون خسته و در کتورمش کو خدتر وقت روز اصلا بره کلز
 خسته و متصل بزوتلو کوشی ادرنی ادرنی
 اولک کوشی ادرنی بزوتلو کوشی ادرنی ادرنی
 مقابلت ادرنی ادرنی جغش و جراح بره بره ادرنی
 مفصل صرا لایعیا الر و طوق و این طر عن غلیا الر
 و ادرنی ادرنی اولک سکر و در کتورمش کو خدتر وقت روز اصلا بره کلز
 و در کتورمش کو خدتر وقت روز اصلا بره کلز
 جسته بود جغش علیه اولک یوزا و توزیحی
 فصل صغله و جغش استعمال اولور و ادرنی

بسیار
 در کتورمش کو خدتر وقت روز اصلا بره کلز

وزنه

١٧٦
 ١٦٨
 علاج سوداي قصده واستعماله الخراج ادلر ملين
 بقلل صناد ادلر والكلر به وقبر وطيله وداخلو
 ناله صناد ادلر بحرق الوزكه طريق اموزيه كي غليظ
 الوز ويمن هيشه او زمين بتز باقي قلو علاج الخراج
 له صناد ادلر بزوميشه ادر صان بجميله دور دلر
 دبو صونك بزوع دحي طريق بريلدنن الكراونين
 يازله علاج مرطبات استعمال ادلر وماء
 الحلب له بدني تنقيه ادلر اندفاع الخراج بقلل
 ولما بلرله صناد ادلر بزوي اشراين ترك بزوي

انقاد در ليلن طريق او زمين اقا شته الوز
 برصه مساي اولدو عيون علاج بدني تنقيه اقلدن
 انون صكر زفت رطيله وعالك بقلله وكحي بزوي
 كليله وقمش كوكي كليله صناد ادلر بزوي
 سخ ونافسيا ونر ابرج ودين نر كليله صناد ادلر
 بزوي حور ورمس ورمك بزوي اخراق
 اولش نركه جملكي ودر تخ ورا نيم و بوم صند
 بزوي عته جدام الاطفا در در طريق قلاش اولور
 وجرولك كون كي او فونر سبي خلط سودا ويدر

علاج

١٧٦
 ١٦٩
 نوري نريخ اتمل سبوللر بزوي قطر اساليون
 ومغضج ودقعا ناله اغزل صوف زابل ادلر بزوي
 طريق صارو اولمدر علاج برزجر جبره وركيله
 صناد ادلر بزوي بصليله بصليله علاج مرسن
 بزعله وانار بزعله صناد ادلر بزوي بصليله
 اوسيله وزيت له بزوي كليله كليله بزوي
 اسكي بزعلل قوت صلك بزوي باش ادلر الكولر
 نق فالسد الوب بزوي مراد اولور سد داخل وبناله
 صناد ادلر حقي بومسنيجه انون نريخ احسن

انر لوز وشراب جملكي بزوي شرفن بزوي
 عصل اولور بزوي عته نكع الاطفا در در طريق
 بزوي ديك الوز علاج الكر طوبت غلبندن
 الوزه بدني بعلت تنقيه اتمكدر وعلاج
 سلا نكندر واكر فان غلبندن الوزه صافندن
 قصدا ادلر وساقى حجامت ادلر وكراب عقال
 الجالز و بزوع طريق التند فان محتبس الوز
 قلمدر بزوي طريق التند صرين يا عردن طمر بقلل
 علاج اولرله وزفت له طلا ادلر بزوي سرطان

علاج

و زرخ اصغر و جاو شیر و آجی بادم بغیله طلا
 ادرک باخورد زفته و کز نبله و زرخ طلا ادرک
 بالکته جنوب کز بجه روز اولی فصل
 بر مقله ششمنک و کیمیاک بیانند در بر مقله
 کوز کونند و قش کونند صباخه و آخسانند
 شمشک عارض الوز زبراکه فصول محبتش الوز
 تخلیل اولمز علاج دکنز صوبله و لکبک صوبله
 بومقدتر بار و صوبله بز دخا بخیر و کزیت و مقتر
 مجکت و بزج و ترسش شمش صوبله یا خورد یکم

بشمش صوبله بز دخا کز لکبک شمش بخیر و صماد
 ادرک بونلر فایک امر نه سج صوبله نطول ادرک
 روز اولی فصل در و ز طلق علاج بیان
 ادرک دمقله که قدر هر جا کوز در الوز بکلیه و در ز
 طلسه قدر اولی موعین اولسه بر براهنگی
 جراحوتک فاینه بولیکر بزانه و رالوز کز ترسه
 قدر اولی کز بیه السه دخا فیه ز طلا و دخا کز
 صودن مجزین اولی علاجیه مبانیت اتمت کرد
 در صودن مجزین کز کونند صلح یا اون بن

باید در طلسم علاج
 بیانند

کونند صکنه یا ذوق کونند صکنه یا ذوق ایضاً صکنه
 بالکب ایدن صکنه یا بز بیلد صکنه الوز اکثر
 مزاجده رطوبت غالب اولسه صودن مجزین
 کز الوز کز بوسست غالب الوز سه بز الوز حاصل
 کلام صودن فجد قدر صکنه علاجیه قابل کلا در
 علاج اول امرن جراحی بملکه فومیلز بلکه
 طلده و دخا وقت او زرف بزوب حکامت ادو
 جوق فان اقدال او زرف صوغان و جرجیز و بارو
 و صافیله صماد ادرک حاصلی او زرف بقیسی

مانع الوز دوالر قولی الوز اول امرن کز ایضاً
 زیاد مانع اوله الوز او زرفه اوج کون کجسه بو
 و جفاله غلابه مستاض اولی کز زبراکه زهری
 بد سربت اتمشدر فایک امرن جراحی او زرفه
 جاوشیر قومق نافند و دخا حلیت نافند
 در مشاکه او زرفه زمان کجش ادم بول
 نطولله اغوشی فوله کجک زرخ ادرک
 جوشی کوی سفا یا خورد بیکله نافند
 دخا جراحیته نگار بقی فوغن طلا اتمش

نافع من بزدي حمر جبرله صلاني صناد انك
 نافع من وكر كندر كه ما لحويا علاج كل علاج دكر
 جماد بالكلية منع ادراك سركت وجميع الكلى سركت
 اجتناب ادرك وداي جالبون سرك استعمال ادرك
 جالبون سرك ايدم بزفد زرم طلائ كشي بو تركيد
 سوه صودن فورقيه صودن فورسه علاج اسك
 نك تركيب بود كه طنا صوه الوز
 يكي بز بايكل كند اون درهم الا كز خنيا
 ناي و ميدنا بش درهم كند دك بز درهم بومشق

حتى ادرك صبا خن واخذن الكلى درهم استها
 ادرك استعمال ايدم ككون مزاجيني تطيب ادرك
 ساء شعير له ودهن ودر له وبقلة الحفا صوبه
 ويزر فطونا اعاصيله حفته ادرك بزدي دواي
 دك بزدي استعمال ادرك بود دواي استعمال ادرك وفت
 ايشمن فان بار دوي بولاه به كسه كركه دفت
 الوزايت ايكه مفايه الوز تركيب بود دك دك
 ايدم بز قنطه و باغي و باغي و برلين دك بزدي بزدي
 ومغشتر مرجمت بزدي و فلفل و فلفل و داجي

وسئل ودر غزل هر نيز سدن جز سخي ادرك
 صوبه فرض ادرك هر فرض ادرك انك اوله هر كون
 اسي صوبه بز فرض ورا دك اونه قباله غل اسك
 تاوق اسفك باخ بشو سرك ورا لوز و صوفدك ا
 اجتران ادرك دواي كرايحي بو وجهه دك ادرك
 بزكون بز كجه ابران اجند اضله سرك اوج دغه
 ابروقا ابران فوران اند صك فور دك لوز و دك و فلفل
 مزاجيه سخي ادرك فرض ادرك كك استعمال
 ادرك لوز انك صك ابرونه كرا لوز ابرون الحما كك

جهون ادرك دباغ هوان بز هيز ادرك دك بزدي
 وركب دواك دك دك بوكا نافع سرك نونيز
 انوك تريادلس دم سرك و جنطيانا و كمان فطون
 و كليلت واقتنين و سانسبو و غايت ناهن
 و طلين قدر ايتك بغت يك نافع جرح احسه
 بنافه دك نافع بز سرك صودن فورسه كركه
 صوا ابروسيه حبله ادرك سرك لوز دك سرك صو
 اجرسك ابره مشك بزدي غننه دك دك صوفدك
 صوا ادرك اول صوي كوييه بزدي مومند باجود

بالت فند فلز دور لوز ايجي طلو صواوله بدر لوز ايج
 هبل ايدز انجب عجايدن دز باريت طاغند
 برلكسه وار دز برلكسه اكا كونه فدو ز ارض
 برلكسي اول كنيسه كزيك برلكه اسنك كنسه اول فند
 ارضه و دنا فوسيه و اول كنيه داء الكلب
 مرغ اوليه بودا و تودد بچ فصل فدو اولين
 جانوز لوز ارضه سونك بيانك دز خصوصه ايج
 اولك مفا كلب و برجي فوشاز و قلان و سركان
 وارسلان و تمساح و عقرب و بوي و غير كسر

فوسيه
 كنيه
 داء الكلب

علا

علاجك انقع امول امون صوغان و طوز زخم ايدز
 بركون و برلكبه و دالز انك صلكن او ندر ايج
 بعنك و مومك و نيتك و فندك اولمش موم
 ادوب طلا اولز بومرهم انسان ارضه اول لوز
 فاك ايدز اما جش اسلان باقيلان باوير ارضه
 كدمه اولز اول لوز ايدز ايدز ايدز ايدز ايدز
 سركيله سارلان ايدز ايدز ايدز ايدز ايدز
 اول لوز انسان ارضه سنود و لخصوصه ايدز ايدز
 ليش كنكس و نيت و سركيله ايدز ايدز ايدز

بزلزده و دم اولسه من اسخلاه طلا اولز ايدز
 ارضه سركيله كنجك دز ارضه سركيله و جمع
 شدي حاصل لوز و فبز حنك ايدز ايدز ايدز
 دمويه جتن وقت لوز ايدز و كنيه كنيه ايدز
 سي حاصل لوز و عسرك لوز و اعراض هم اولز ايدز
 الكلدوي دوي ايدز ايدز ايدز ايدز ايدز
 نافع اوله ايدز ايدز ايدز ايدز ايدز
 ايدز ايدز ايدز ايدز ايدز ايدز
 اصل العزطنا ايدز ايدز ايدز ايدز ايدز

ايدز ايدز ايدز ايدز ايدز ايدز
 ايدز ايدز ايدز ايدز ايدز ايدز
 ايدز ايدز ايدز ايدز ايدز ايدز
 ايدز ايدز ايدز ايدز ايدز ايدز
 ايدز ايدز ايدز ايدز ايدز ايدز

بزلزده و دم اولسه من اسخلاه طلا اولز ايدز
 ارضه سركيله كنجك دز ارضه سركيله و جمع
 شدي حاصل لوز و فبز حنك ايدز ايدز ايدز
 دمويه جتن وقت لوز ايدز و كنيه كنيه ايدز
 سي حاصل لوز و عسرك لوز و اعراض هم اولز ايدز
 الكلدوي دوي ايدز ايدز ايدز ايدز ايدز
 نافع اوله ايدز ايدز ايدز ايدز ايدز
 ايدز ايدز ايدز ايدز ايدز ايدز
 اصل العزطنا ايدز ايدز ايدز ايدز ايدز

ايدز ايدز ايدز ايدز ايدز ايدز
 ايدز ايدز ايدز ايدز ايدز ايدز
 ايدز ايدز ايدز ايدز ايدز ايدز
 ايدز ايدز ايدز ايدز ايدز ايدز
 ايدز ايدز ايدز ايدز ايدز ايدز

برايه

ویکر دصق قزلباغ و طوز در بیع ایچین یا خضر سر اوید او ستوبی ساین عید ۱۰
 سنا مکر کوروت کدر تخم صافر بونری عی ایروب لیون و نون کستم ایروید ایروب
 هر قزلباغ صید بر لوتوز کوز طایح مادی زنجیر خود القهر بونری عی ایروب
 و دقیق قسب قادن جلد و کوسید با خور اما صوبید صید ایروب لیون ایروب و بوجید صفا
 بونری عی ایروب
 ویکر قبا ریز کوروت کوروت قزلباغ زنجیر بنای کوروت کوز طایح قلم قشمار
 یاغنی کوروت بونری عی ایروب او ذرین ایروب یاغنی ایروب او ذرین ایروب
 ویکر حب قزلباغ و طوز در بیع وسط کتر صا ری جلد صبر و در او ذرین قزلباغ
 بونری عی ایروب یاغنی بونری عی ایروب یاغنی ایروب یاغنی ایروب یاغنی ایروب
 ویکر دصق قزلباغ و طوز در بیع عید دقن یاغنی قلم قشمار کوروت کوز طایح قلم قشمار
 بارت ایروب سلیمی کوز طایح دصق کوزلباغ و طوز در بیع قشمار قشمار یاغنی
 زینت یاغنی صلیب یاغنی بونری عی ایروب یاغنی ایروب یاغنی ایروب یاغنی ایروب
 ویکر دصق قزلباغ و طوز در بیع صبر کافر عی کوز طایح قزلباغ بونری عی ایروب یاغنی
 بونری عی ایروب یاغنی بونری عی ایروب یاغنی ایروب یاغنی ایروب یاغنی ایروب
 تا زدن اشم دکر قزلباغ و طوز در بیع ایروب لیون ایروب لیون ایروب لیون ایروب لیون

ویکر دصق قزلباغ و طوز در بیع ایچین یا خضر سر اوید او ستوبی ساین عید ۱۰
 سنا مکر کوروت کدر تخم صافر بونری عی ایروب لیون و نون کستم ایروید ایروب
 هر قزلباغ صید بر لوتوز کوز طایح مادی زنجیر خود القهر بونری عی ایروب
 و دقیق قسب قادن جلد و کوسید با خور اما صوبید صید ایروب لیون ایروب و بوجید صفا
 بونری عی ایروب
 ویکر قبا ریز کوروت کوروت قزلباغ زنجیر بنای کوروت کوز طایح قلم قشمار
 یاغنی کوروت بونری عی ایروب او ذرین ایروب یاغنی ایروب او ذرین ایروب
 ویکر حب قزلباغ و طوز در بیع وسط کتر صا ری جلد صبر و در او ذرین قزلباغ
 بونری عی ایروب یاغنی بونری عی ایروب یاغنی ایروب یاغنی ایروب یاغنی ایروب
 ویکر دصق قزلباغ و طوز در بیع عید دقن یاغنی قلم قشمار کوروت کوز طایح قلم قشمار
 بارت ایروب سلیمی کوز طایح دصق کوزلباغ و طوز در بیع قشمار قشمار یاغنی
 زینت یاغنی صلیب یاغنی بونری عی ایروب یاغنی ایروب یاغنی ایروب یاغنی ایروب
 ویکر دصق قزلباغ و طوز در بیع صبر کافر عی کوز طایح قزلباغ بونری عی ایروب یاغنی
 بونری عی ایروب یاغنی بونری عی ایروب یاغنی ایروب یاغنی ایروب یاغنی ایروب
 تا زدن اشم دکر قزلباغ و طوز در بیع ایروب لیون ایروب لیون ایروب لیون ایروب لیون

تا خضر
 و الله اعلم
 بالحق

تا خضر
 و الله اعلم
 بالحق

ÖZGEÇMİŞ

1985'te Sakarya'da dünyaya geldi. İlköğrenimini Necip Fazıl Kısakürek İlkokulunda, ortaöğrenimini Sakarya Atatürk Lisesinde tamamladı.

2003 yılında Sakarya Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı bölümünü kazandı.

2007 yılında lisans eğitimini tamamlayarak aynı yıl Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı'nda yüksek lisans eğitimine başladı.

2009 yılında Düzce Üniversitesinde Türk Dili Okutmanı olarak göreve başladı. Halen aynı kurumda çalışmaya devam etmektedir.